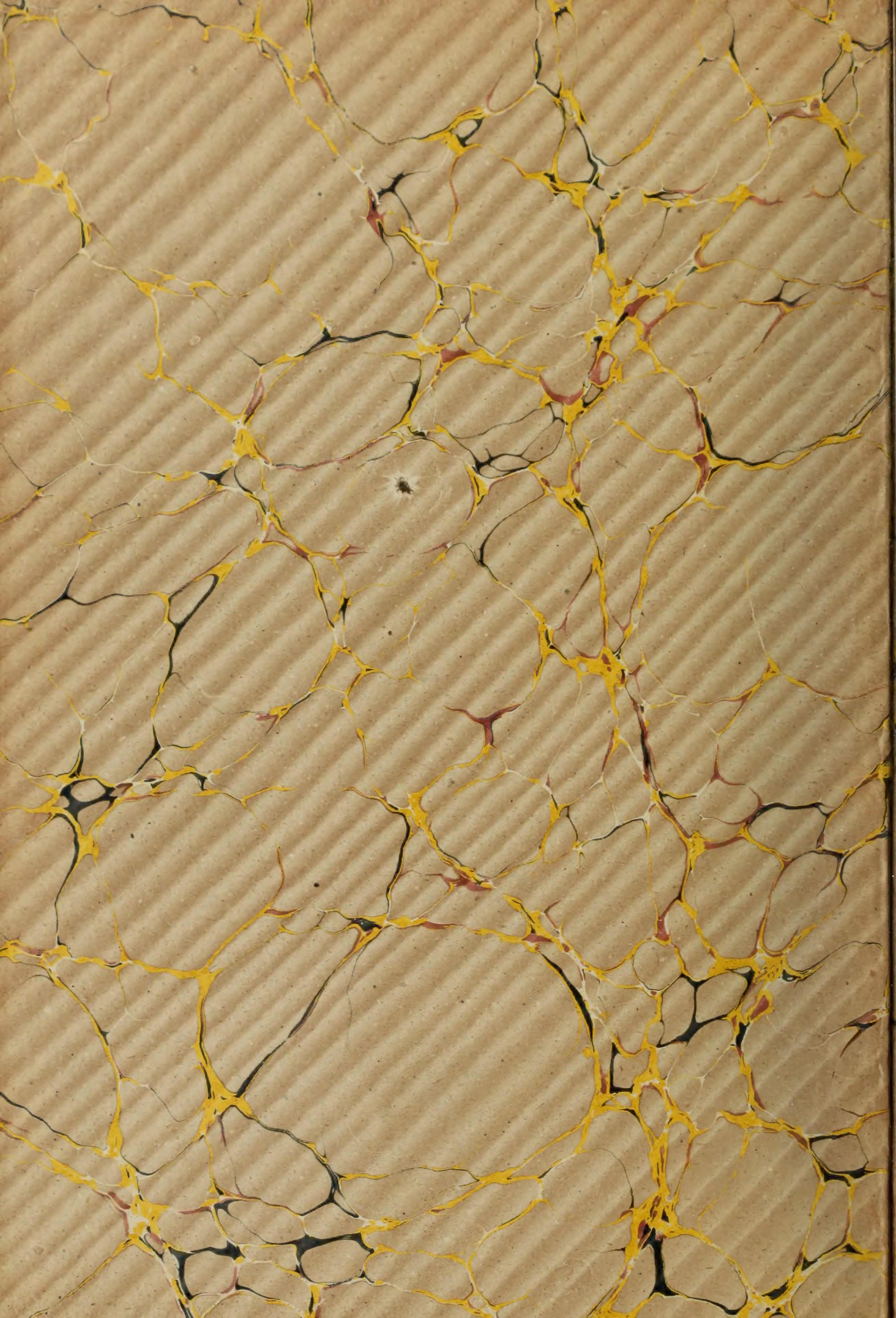

COLLECTIO DECLARATIONUM

SACRÆ CONGREGATIONIS

CARDINALIUM

SACRI CONCILII TRIDENTINI INTERPRETUM

ATREBATI. — EX TYPIS ROUSSEAU-LEROY.

COLLECTIO

DECLARATIONUM

SACRÆ CONGREGATIONIS

CARDINALIUM

SACRI CONCILII TRIDENTINI INTERPRETUM

QUÆ CONSENTANEE AD TRADENTINORUM PATRUM DECRETA,
ALIASQUE CANONICI JURIS SANCTIONES SECULO XVIII, IN CAUSIS PROPOSITIS PRODIERUNT

HUIC ACCEDUNT

CONSTITUTIONES APOSTOLICÆ PRÆSERTIM NOVISSIMÆ
AD CONCILII TRIDENTINI DECRETA SPECTANTES, DECRETA GENERALIA
CETERARUM CONGREGATIONUM, NECNON SELECTÆ VETERES DECLARATIONES, MENTES, MODI
ET INSTRUCTIONES SACRÆ CONGREGATIONIS CONCILII INEDITÆ

OPUS

AD MAJOREM FACILITATEM ALPHABETICO
ORDINE PER MATERIAS, ET TRACTATUS DISPOSITUM
ACCURATEQUE COLLECTUM, AC IN TRES PARTES DE DECLARATIONIBUS
DE TITULIS CAUSARUM, DEQUE CONCLUSIONIBUS
DIVISUM OPERA, ET STUDIO

JOH. FORTUNATI DE COMITIBUS ZAMBONI

ROMANI JURISCONSULTI

TOMUS III

ATREBATI

APUD ROUSSEAU-LEROY, BIBLIOPOLAM

VIA VULGO DICTA SAINT-MAURICE, 26

MDCCCLXVII

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S
COLLEGE
LIBRARY

COLLECTIO DECLARATIONUM

SACRÆ CONGREGATIONIS CARDINALIUM

SACRI CONCILII TRIDENTINI INTERPRETUM

QUÆ CONSENTANEE AD TRIDENTINORUM PATRUM DECRETA, ALIASQUE CANONICI JURIS SANCTIONES, SÆCULO XVIII, IN CAUSIS PROPOSITIS PRODIERUNT.

PALMARUM BENEDICTIONES. Vide *Benedictiones, etc.*

PARENTES IN MATRIMONIO. Vide *Matrimonium*, § VII.

PAROCHIA. Vide *Ecclesia parochialis.*

PAROCHIA QUOAD CONCURSUM. Vide *Concursus.*

PAROCHIALIA JURA. Vide *Archipresbyter*, § IX; *Capellanus curatus*, § I; *Parochus*, § IV.

PAROCHIALIS ECCLESIA. Vide *Ecclesia parochialis.*

PAROCHIALIS MISSA. Vide *Archipresbyter*, § VI; *Capellanus curatus*, § III; *Dignitates ecclesiasticæ*, § IV; *Parochus*, § V; *Vicarius curatus*, § V.

PAROCHIALES ÆDES. Vide *Ædis.*

PAROCHORUM COLLEGIUM.

1. Parochi erectionem collegii in urbe Ariminensi faciendam tentarunt. Sed contradictores sese præbuerunt cathedralis ecclesiæ canonici, qui inhibitionem, ne quid super ea erectione innovare auderent, a Card. Romandiolæ Legato obtinuerunt. Parochi preces porrexerunt S. C., quæ Episcopo, ut instructam redderet, significavit, nempe collegii parochorum erectionem divini cultus ad incrementum proficere, necnon decori ecclesiastici ordinis, et civitatis splendori recte consultum per illud iri. Una cum relatione tenorem etiam literarum erectionis collegii, ac nonnullarum Constitutionum, etiam pro recta illius moderatione, transmisit Episcopus. Sic S. C. edocta, pro hujus collegii erectione respondit, addita declaratione, quod per hujusmodi erectionem singuli parochi non eximantur a consuetis oneribus, et obsequiis erga cathedralem : *Ariminen., Er. coll.*, 30 *martii* 1743.

2. Collegium parochorum civitatis Faventiæ conqueri nequit, eo quod in supplicationibus, quibus intervenit, capitulum cathedralis binas elevat cruces, unam nempe ante mansionarios, et alumnos seminarii, alteram vero ante ipsos canonicos, et post eas procedere tenetur, immemorabili id firmante consuetudine: *Faventina, Præm. et func.*, 7 *junii* 1760, *dub.* 9.

3. Idem parochorum collegium, et prædictum etiam capitulum in supplicationibus, quæ fiunt occasione Synodi, sub unica tantum cruce debent incedere; et crucem a cathedrali elevandam esse deciditur : *Ibid., dub.* 10.

4. Necnon idem parochorum collegium supplicationi, quæ fit in festo divi Marci juxta ritum a Sacro Concilio Tridentino, et a Rituale romano [1] praescriptum intervenire compellendum esse, non dubitatur : *Ibid., dub.* 11.

[1] Sess. 25 cap. 13, *de Regul.* ubi legitur : « Exempti autem omnes tam clerici seculares, quam regulares quicumque, etiam monachi, ad publicas processiones vocati accedere compellantur : iis tamen exceptis, qui in strictiori clausura perpetuo vivunt. » Et in Rituale romano tit. *de Processionibus* prescribitur ordo servandus in litaniarum majorum processione, quæ in festo S. Marci celebratur.

5. Parochi civitatis Perusiæ, qui collegium, quod Urbanum vocant, constituunt, annuum ex eorum gremio eligunt priorem, qui regimen œconomicum totius collegii habet. Ad prioris officium electus anno præterito fuit parochus Laurentius Ammoni Leli, qui pessum datas collegii res studuit reparare. Duodeviginti parochi confirmare hunc cupiunt ad biennium contra collegii constitutiones, quæ ad annum edixerunt, et confirmationem vetant. Obsistunt alii parochi (rationum redditioni obnoxii), confirmationique refragantur. Sed confirmatus ille fuit ad annum ex Consulto S. C. *Perusina, Elec. Pr.*, 8 *maii* 1762.

Parochus Acatholicus. Vide *Matrimonium*, § XVIII.

PAROCHUS.

§ I.

Parochus quoad administrationem sacramentorum.

1. Jam ante S. C. definitione explicaverat, parochos tempore pestis teneri in ecclesia parochiali residere, imo illos cogendos esse ad præscriptum cap. 1, sess. 23, *de Ref.* [1]; modo censet suæ parochiæ incolis peste laborantibus sacramenta Baptismi, et Pœnitentiæ per se, vel per alios idoneos omnino ministrare teneri ; et supradicta esse significanda Archiepiscopo, et aliis Episcopis per literas S. C., facta relatione Sanctissimo Domino Nostro approbavit : *Mediolanen.*, 13 *apr.* 1630.

2. Dubium, an administratio sacramentorum in ecclesia S. Mariæ de Populo spectet ad solum parochum reformari præcepit : *Forolivien.*, *Jur. par.*, 18 *novem.* 1684, *dub.* 3.

3. Exortis controversiis inter monasterium monialium S. Claræ civitatis Laudensis subjectum regularibus S. Francisci de observat., et parocho S. Blasii, intra cujus limites monasterium existebant, ac domus monialium, de sacramentorum tempore Paschali, et occasione infirmitatis susceptione, quum ageretur de personis secularibus, quæ moniales inserviebant, et in mansionibus extra clausuræ septa constitutis, sed exteriori murorum recintu cum monasteriis inclusis, censuit S. C. memoratos famulos monialibus inservientes satisfacere præcepto paschali in ecclesia parochiali teneri, et ad parochum pro iisdem infirmis sacramentorum administrationem spectare : *Lauden.*, *Jur. par.*, 14 *apr.* 1685.

4. Proposito dubio, an canonicus ecclesiæ cathedralis insimul, et parochialis habitans in domo intra fines alterius parochiæ sita, ex quo dicta ecclesia cathedralis ædibus canonicalibus caret, in ultima infirmitate sacramenta a parocho ecclesiæ cathedralis recipere, vel a parocho domicilii teneatur? respondit S. C. recipere a parocho domicilii teneri : *Tyburtina*, *Jur. adm. Sacr. et fun.*, 12 *maii* 1685.

5. Cum non constaret, an, et ad quem spectet administrare sacramenta famulis, et inservientibus

[1] Ibid. « Quod si per edictum citati, etiam non personaliter, contumaces fuerint, liberum esse vult Ordinariis, per censuras ecclesiasticas, et sequestrationem fructuum, aliaque juris remedia etiam usque ad privationem compellere. » In proposito casu ita loquitur Benedictus XIV : « Illuc ab omnibus indubitanter admittitur, quod quicumque curam gerit animarum, ac residendi obligatione tenetur, non potest a designato sibi residentiæ loco recedere, ut pestis periculum effugiat : ideoque sæviente licet peste, et residere debet, et residentiæ non materialis tantum, sed etiam formalis, ut inquiunt, onera adimplere ; operando nimirum, et laborando pro spiritualibus, et corporalibus concreditæ sibi plebis necessitatibus. Gravissima pestis, quæ Mediolanum invasit, dum S. Carolus Borromæus, illius civitatis archiepiscopus sedebat, die 12 aug. 1576 sævire cæpit ; uti firmatur in notis ad ejusd. S. archiepiscopi vitam a Giussano descriptam, pag. 275, num. 8. Mediolanensis edit. an. 1751. Cum autem S. præsul animo forte prospiceret, non neminem fore, qui parum æstimans incumbentem sibi animarum curam, facile consilium cepisset, ut alium in suas vices substitueret, seque a residentiæ loco subtraheret, dubium hoc ad Congregationem Concilii definiendum detulit ; num scilicet residere teneretur, qui curæ præerat animarum, quamvis urgeret periculum contrahendi pestem, et ex illa occumbendi. Responsum autem fuit, residendi obligationem vel tum vigere, eaque obstringi non modo parochos, sed et episcopos ; quemadmodum videre est in rescripto mensis octobris, et decembris ejusd. anni 1576 relatis apud Fagnagnum in cap. *Clericos*, num. 37 et seq. *de Clericis resident.*, quibus Pontificia quoque Gregorii XIII, accessit approbatio : unde, post hujusmodi rescripta, sive resolutiones, aditus locusque amplius relinqui non potest eorum doctorum opinioni, qui affirmarunt, et docuerunt, licere ei, qui animarum curam exercet, a residentiæ loco abscedere, modo sacerdotem idoneum adinveniat, qui, accedente Episcopi licentia, vices ejus adimpleat ; veluti recte perpendit Muratorius in suo *Tractatu de Peste* lib. 3, cap. 4, pag. 559, primæ edit. Mutinensis, etc. » *De Synod. diœces.*, lib. XIII, cap. 9, num 2, pag. 600. Edit. Rom. in-fol., 1755.

monialibus monasterii S. Matthæi congregationis Lateranensis Spoleti positi, et degentibus in domo intra fabricam, et atrium monasterii constructa, infirmis in eadem domo? spectare ad parochum S. C. aperuit : *Spoletana*, *Jur. par.*, 19 *april.* 1692, *dub.* 2.

6. Respondit S. C. ad quæsitum, an infirmis canonicis ecclesiæ cathedralis, quæ et parochialis est, degentibus intra fines alterius parochiæ, sacramentorum administratio spectet ad parochum cathedralis, vel ad parochum domicilii? danda esse decreta in Tyburtina jur. adm. sacr. et fun. 12 maii 1685 [3] : *Tolentinaten.*, *Jur. par.*, 11 *sept.* 1694, *dub.* 1.

7. Pariter responsum reddit ad dubium, an canonico ecclesiæ cathedralis decumbenti in domo propria, et distincta ab ædibus canonicalibus administranda sint sacramenta a parocho ecclesiæ cathedralis, vel a parocho illius habitationis, et domicilii ? tradenda esse decreta in Tyburtina cit., et in Tolentinaten. [4] : *Narnien.*, *Jur. par.*, 26 *sept.* 1699, *dub.* 1.

8. Putat capitulum cathedralis vigore asserti statuti capitularis Apostolica auctoritate Innoc. VIII, Pont. Max., confirmati sibi competere jus privativum administrationis sacramentorum canonicis infirmis in quacumque parochia degentibus. Ast parochis obloquentibus jus administrandi sacramenta canonicis infirmis spectare ad parochos privative quoad capitulum decretum S. C. fecit : *Novarien.*, *Jur. ad. sacr.*, 17 *sept.* 1695, *dub.* 1.

9. Parochus ecclesiæ S. Petri in Vaticano plurium summorum pontificum indulta exhibens prætendebat commorantes in omnibus parochiis urbis baptizare. Et licet parochis ceteris urbis refragantibus, et solos filiales posse aliquem baptismi irrorare autumantibus, S. C. parocho S. Petri favet : *Romana*, *Jur. bap.*, 15 *maii* 1700 [5].

10. Jus administrandi sacramenta collegialibus inservientibus, et collegium a nomine fundatoris nuncupatum *de Tægi* colentibus, privative spectat ad parochum insignis collegiatæ S. Laurentii Majoris, cum facultate dicti collegii rectori, et alteri cujuscumque præfatum exercitium prohibendi : *Mediolanen.*, *Jur. par.*, 28 *julii* 1702.

11. Ratione exemptionis a jurisdictione, ac visitatione Episcopi ecclesiæ S. Mariæ de Lacu, quæ ad monachos Camaldulenses monasterii S. Mariæ de Urano spectat, parochus S. Christophori in Bassano in eadem ecclesia, ac domo annexa exceptis mansionibus inservientibus colonis sacramenta administrare nequit : *Brittonorien.*, *Exempt. et eleemos.*, 12 *decem.* 1711, *dub.* 2.

12. Viatores degentes in civitate Savonæ, vel in ea decedentes parocho ecclesiæ cathedralis, quoad omnium sacramentorum receptionem, minime vero parocho illius ecclesiæ parochialis, intra cujus districtum degunt, vel occumbunt, subjiciuntur : *Savonen.*, *Jur. paroch.*, 24 *sept.* 1712, *dub.* 1.

13. Peregrini in civitate prædicta degentes, vel in ea deficientes parocho ecclesiæ cathedralis quoad omnium sacramentorum receptionem, minime vero parocho ecclesiæ parochialis, intra cujus districtum vitam agunt, vel deserunt, subjiciuntur : *Ibid.*, *dub.* 4.

14. Advenæ, et exteri quicumque, qui non habent animum permanendi in urbe Savonæ ibidem habitantes, seu degentes una cum eorum familiis parocho ecclesiæ cathedralis quoad omnium sacramentorum receptionem, non autem parocho ecclesiæ parochialis, intra cujus limites degunt, subjecti sunt : *Ibid.*, *dub.* 7.

15. Quod de advenis prædictis sancitum est, servari etiam debet quoad cives Savonenses, qui tamen omnino deseruerunt, domicilium, et patriam remeantes, animo commorandi solum ad tempus, domus consanguineorum, seu etiam paternam inhabitant : 3 *decem. ejusd. anni*, *dub.* 11.

16. Gubernator ejusque vicarius, magistratus, et officiales, ac stipendiati quicumque missi a principe ad regimen civitatis Savonæ, habitantes in dicta civitate, vel in domo publica, vel privata sumptibus publicis conducta una cum eorum familiis vitam colunt, vel e vita migrant, subjiciuntur parocho cathedralis ecclesiæ quoad omnium sacramentorum receptionem, non autem parocho illius ecclesiæ, intra cujus limites vivunt, ac vitam dimittunt : *Ibid.*, *dub.* 12.

17. Quod si prædicti cives Savonenses forent, et incolerent domum propriam, vel privatam propriis sumptibus conductam sacramenta recipere a parocho, in cujus paræcia habitant, debent : *Ibid.*, *dub.* 15.

18. Officiales belli quocumque nomine appellantur habitantes in urbe Savonæ, vel in stationibus, et domo publica, vel privata una cum eorum familiis, aut in ea decedentes subjecti sunt parocho ecclesiæ cathedralis quoad receptionem omnium sacramentorum, excluso parocho ecclesiæ, intra cujus districtum in vita commorantur, vel vita privantur : *Ead.*, 21 *januar.* 1713, *dub.* 16.

19. Quod si dicti officiales cives Savonenses fuerint, sacramentorum administratio ad parochos respectivæ habitationis spectat : *Ibid.*, *dub.* 20.

20. Milites omnes incolentes sæpedictam civitatem, vel in stationibus, et domo publica, vel privata, aut in ea morientes una cum eorum familiis

[3] Vide num. 4, præs. §.

[4] Vide num. 4 et 6, præs. §.

[5] Vide not. 4, verb. *Baptismi sacramentum*, § I.

parocho ecclesiæ cathedralis quoad omnium sacramentorum receptionem minime vero illius ecclesiæ, intra cujus districtum habitant, vel obeunt, parocho subjiciuntur : *Ead.*, 13 *maii ejusd. anni, dub.* 21.

21. Quod si prædicti milites cives Savonenses fuerint, sacramenta propriis parochis recipere debent : *Ibid., dub.* 24.

22. Inclusi in carceribus criminalibus gubernatoris civitatis Savonæ, ibique vitam traducentes, vel supremum diem explentes sive sint cives Savonenses, sive exteri subjiciuntur parocho ecclesiæ parochialis intra cujus districtum carceres reperiuntur : *Ibid.*, *dub.* 25.

23. E contra vero subjiciuntur parochis ecclesiarum, intra quarum limites existunt carceres ii, qui in carceribus civilibus vulgo dictis *malæpaghæ* detinentur : *Ibid.*, *dub.* 28.

24. Damnati ad mortem subjecti sunt parocho cathedralis ecclesiæ quoad sacramentorum susceptionem, non autem parocho carcerum : *Ead.* 17 *junii ejusd. anni*, *dub.* 29.

25. Parochi, in quorum parochiis sita sunt monialium monasteria, administrare debent sanctissimum Eucharistiæ sacramentum tempore paschali famulis, et famulabus monialium in mansionibus in atriis monasteriorum muro circumvallatis, et quæ sunt contiguæ monasteriis, et habent portam, quæ clauditur, sitis degentibus : *Ulissiponen.*, *Occidentalis*, 17 *sept.* 1722, *dub.* 2.

26. Et ad ipsos spectat sacramenta administrare iisdem famulis, et famulabus in casu ultimæ infirmitatis : *Ibid.*, *dub.* 3.

27. Parocho S. Stephani competit jus administrandi sacramenta in domo, et inter septa commendæ sacri ordinis Theutonici civitatis Viennæ quoad inquilinos ejusdem domus ; quo vero ad familiares commendatarii, subditos, vassallos, et colonos commendæ S. C. rescripsit, quod scriberetur Nuntio apostolico et Archiepiscopo juxta instructionem : *Viennen.*, *Jur. par.*, 13 *jul.* 1723, *dub.* 1. Deinde decrevit competere capellano commendæ per Ordinarium adprobando jus administrandi familiaribus actu inservientibus tantum sacramenta intra septa commendæ, et sub obedientia commendatarii viventibus juxta bullam Gregorii VIII, Pont. Max., et quoad reliquos nequaquam eidem competere, jussitque quod iterum Nuntio apostolico juxta instructionem [6] : 8 *febr.* 1727

28. Ac idem parochus non tenetur petere licentiam a commendatario pro tempore ad effectum ingrediendi dictam domum, et septa commendæ ibique administrandi eisdem inquilinis sacramenta : *Ibid.*, *dub.* 2.

29. Necnon dictus parochus occasione administrandi sacramenta inquilinis ejusdem domus ingredi debet cum pompa majori, quæ fieri solet in urbe Viennensi, et scribatur eidem Nuntio juxta instructionem : [7] *Ibid.*

30. Parochus S. Crucis urbis Novariæ, an possit sive in vita, sive in morte administrare tertiariis, quæ ætatem agunt in eorum hospitio adnexo monasterio monialium Cappuccinarum, intra limites suæ parochiæ existenti, et Ordinarii jurisdictioni subjecto, sacramenta administrare ? respondit S. C. ad mentem : *Novarien.*, 23 *aug.* 1727, *dub.* 3.

31. Parochus ecclesiæ cathedralis non potest præbere sacramenta quibuscumque clericis, et sacerdotibus infirmis, et in alienis parochiis commorantibus etiam privative quoad proprium parochum domiciliarium, non obstante lege Synodali ; quin immo jus administrandi sacramenta privative ad parochos domiciliares spectat : *Eugubina, Jur. par.*, 2 *apr.* 1729.

32. In disquisitionem venit, an integrum sit parocho cathedralis ecclesiæ baptizare in ea natos in alienis parochiis, etiam fontem baptismalem habentibus, seu baptismi collatio ad unumquemque parochum fontem baptismalem in sua ecclesia habentem privative quoad proprios parochiæ incolas spectaret? rescriptum fuit, ut solitum servaretur : *Fabrianen.*, *Fon. Bap.*, 21 *junii* 1732, *dub.* 2. Nova deinde impetrata audientia, decretum est, ut Episcopus terminum præfigeret parochis ad deducenda jura sua in S. C. : 2 *maii* 1733. Expositis ab his juribus suis, recedit a decisis, et statuit, ut sublata etiam consuetudine, quisque parochus habens fontem baptismalem, infantes in sua parochia natos aqua salutis respergat : 14 *novem.* 1738 ; confirmata 20 *mar.* 1734.

33. Retentio olei sancti, illiusque ministratio in

[6] Instructio redacta fuit ad capita sequentia ; primo an adesset aliquis sacerdos deputatus pro regimine ecclesiæ commendæ, secundo an hic sacerdos esset approbatus ab Ordinario pro excipiendis confessionibus ; tertio an nominaretur a commendatario ; quarto quanta esset familia commendatarii ; quinto an haberet bona jurisdictionalia ; sexto quantus esset numerus vassalorum, et an in eos commendatarius exerceret jurisdictionem : *In Thesaur.*, tom. IV, pag. 9.

[7] Instructio utriusque dubii Nuntio apostolico transmissa est, ut agat cum domino commendatario, ut a septis commendæ abjiciat fæminas, et hæreticos, ex quo non decet hos nomine suarum familiarum comprehendi, quodque ulterius non gravetur competentem, sed non excessivum numerum familiarum statuere, habita tantum consideratione sui ipsius uti commendatarii non uti cœteris militaribus, et sæcularibus officialibus, et dignitatibus exornati, cum privilegium ipsi competat uti sacri ordinis Theutonici commendatario. *Regist. lit.*, lib. 47, die 8 febr. 1727.

tota urbe Vercellis, ejusque suburbiis non spectat dumtaxat ad archipresbyterum ecclesiæ cathedralis S. Eusebii, et ad vicarium perpetuum S. Mariæ Majoris, sed tenentur alii parochi etiam Urbani illud in suis ecclesiis parochialibus retinere, atque intra cujuslibet parochiæ limites administrare. *Vercellen.*, *Jur. par.*, 18 *novem.* 1747, *dub.* 1.

34. In civitate Tolentini tres adsunt parochiæ non per regiones, sed per domos, et familias divisæ, famuli, ac famulæ sacramenta recipere a parocho illorum, quibus inserviunt, non debent, sed a parocho originis: *Tolentina*, *Jur. par.*, 13 *julii* 1748, *dub.* 1.

35. Coloni pariter monasterii canonicorum Lateranensium, qui parochialem ecclesiam S. Catervi obtinent, originarii alterius parœciæ a parocho originis sacramenta recipere debent: *Ibid.*, *dub.* 1.

36. Haud licet parochis regularibus præsertim Cisterciensibus pro libito, et sine licentia Episcopi pro parœciis diœcesis Olomucensis, etsi illæ monasteriis exemptis sint unitæ, et adnexæ, sive sint de jurepatronatus, modo unam, modo alteram ecclesiam, sive capellam, in qua sacramenta a parochis administrentur, fidelibus diœcesis prædictæ constituere: *Olomucen.*, *Jur.*, 7 *junii* 1755, *dub.* 5; confirmata 2 *aug. ejusd. anni.*

37. Interpretationi obnoxium est dubium, an parocho S. Terentii, intra cujus parochiæ limites palatium episcopale existit, competat jus sacramenta sanctissimæ Eucharistiæ, et Extremæ Unctionis Episcopo ægrotanti administrandi? S. C. respondit, ut servetur cæremoniale [8]: *Faventina*, *Præem. et fun.*, 7 *junii* 1760, *dub.* 8.

38. Parocho convitricium urbis Setiæ, quæ ab illius jurisdictione immunes esse præsumebant, iisdem sacramenta præbere facultatem incumbere decernitur ad formam transactionis habitæ die 2 aug. 1718 [9]: *Setina*, 18 *maii* 1765, *dub.* 5.

39. Declaravit S. C. parocho ecclesiæ cathedralis cumulativum haud competere jus baptizandi subditos parœciæ S. Mariæ in Tebano absque licentia proprii parochi. Nam parochus S. Mariæ in sui favorem allegat juris dispositionem, quæ prævalet etiam assertæ consuetudini, et Synodalibus Constitutionibus, de quibus parocho cathedralis suadere contendit: *Æsina, Jur. Bapt.*, 15 *julii* 1797.

§ II.

Parochus quoad coadjutores.

1. Inquiritur, si per visitatorem apostolicum datus sit coadjutor alicui parocho inhabili ad præbenda sacramenta suis parochiæ incolis propter impedimenta suæ personæ, quia notabiliter claudus sit, aut cæcus, ac iste sic inhabilis tuta conscientia possit relicto coadjutore in ecclesia parochiali, extra parochiam suam habitare, et fructus suos facere, qui supersunt, deducta portione illa, quæ coadjutori pro sufficienti victu fuit assignata? S. C. censuit non posse: *Ravennaten.*, *anno* 1577, *dub.* 4.

2. Censuit S. C. cogendos esse curatos ad subeunda per seipsos, et non per substitutos ea munia, ad quæ tenentur; tolerandos autem, ut per substitutos suppleant in illis tantum casibus expressis per canones, et decreta Concilii, quibus permissum est eis, ut per vicarios coadjutores, vel subditos possint officio suo fungi [10]. Casus autem, qui excipiuntur sunt christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, et evidens utilitas Ecclesiæ, vel reipublicæ, ut ex Concilio Trid., sess. 23, cap. 1, *de Reform.* [11]: *Nullius*, 30 *julii* 1591.

[8] Vide not. 29, verb. *Cæremoniale Episcoporum.*

[9] Qua pactum est. « Che dette oblate, e serventi siano obligate nelli giorni sanctissimi Pasquali di prendere la Communione nella detta chiesa maggiore parrocchiale, e ricevere dal Sig. Arciprete, o deputato da esso il solito Bollettino della santissima Communione. » *Ead. causa,* 27 *april.* 1765, § 12.

[10] Quales sunt, sess. 5, cap. 2, vers. *Archipresbyteri*; sess. 6, cap. 2, in fin.; sess. 21, cap. 4, in princ.; sess. 22, *de Sacrific. Miss*, cap. 8, in fin.; sess. 23, cap. 1, vers. *Ad eadem omnino*; sess. 24 *de Reform. matr.*, cap. 1, vers. *qui aliter*, et vers. *præteream eadem, et eadem* sess. *de Reform.*, cap, 4. Qui casus contenti in citatis Trid. locis sunt.

Primus est plebem sibi commissam pascere, vel per se vel per alios justo cessante impedimento, salutaribus verbis, et docere, quæ necessaria sunt ad salutem: Sess. 5, cap. 4.

Secundus est absentia ab Episcopo approbata et concessa: Sess. 6, cap. 2; sess. 23, cap. 1, *de Reform.*

Tertius est insufficientia ipsius parochi pro administrandis sacramentis ob populi numerositatem: Sess. 21, cap. 4, *de Reform.*

Quartus est expositio, et declaratio eorum, quæ in Missa leguntur, et potissimum mysterii, quod in ea peragitur diebus presertim dominicis et festis peragenda: Sess. 21, cap. 8, *de Sacrif. Miss.*

Quintus est assistentia in matrimoniis contrahendis, et benedictio nuptiarum: Sess. 24, cap. 1, *de Reform. mat.*

Sextus denique est prædicatio verbi Dei tempore, et diebus ibidem statutis: Sess. 24, cap. 4, *de Reform.*

Romæ, ex edicto Card. Guadagni, urbis Vicarii, publicato sub die 21 martii 1749 jussu Bened. XIV, ut in libro existente in secretaria tribunalis ejusd. Vicarii. « Notizia per i parrochi » Parochi, in quorum parochiis anima eorumdem curæ commissæ millenarium numerum excedunt, tenentur, quacumque contraria consuetudine non obstante, sacerdotem in sui adjutorium deputare, non pro incidenti aliquo temporis, aut necessitatis circumstantia, sed statim, et continuum, licet ad nutum amovibilem; approbandum tamen ab examinatoribus ejusdem vicarii, juxta edictum ab eodem publicato sub die 4 *julii* 1735.

3. Occasione visitationis SS. Liminum Episcopo consulenti Sedem apostolicam, quæ semper quærentibus præstat veritatem, S. C. respondit, cogendos esse rectores ecclesiarum parochialium existentium in civitate, quarum plurimi sunt parochiæ incolæ extra civitatis mœnia, ut si substituti, per quos cura eorum nomine parochorum exercetur, non sufficiant, alios etiam sibi ad curam hujusmodi extra civitatem exercendam adjungant, quot necessarii fuerint. Quod si rectores ob fructuum tenuitatem id oneris præferre nequeant, cogendos esse parochiæ incolas ipsos juris remediis ad præstanda hujusmodi substitutis adjungendis congrua alimenta : *Aquilana*, 5 *febr.* 1604, *dub.* 1.

4. Quoad parochorum coadjutores, qui ad nutum, et sæpe absque causæ cognitione removentur, Episcopus jure suo uti debet : *Civitatis Castellanæ*, 26 *aug.* 1628, *dub.* 2.

5. Quoad prioratum Noveisanum, atque ejus villas hinc inde dispersas, et penuriam sacerdotum, qui in eo, et in aliis parochialibus sacramenta administrent, Episcopus uti debet remediis ejusdem Sacr. Concilii, quod si hoc fieri nequit agendum cum Domino Nostro pro facultate, ut Episcopus ad aliquod tempus uti opera sacerdotum Regularium de licentia suorum superiorum valeat. *Vasionen.*, *Visit. sacr. Lim.*, 25 *aug.* 1637, *dub.* 5.

6. Constitutis in binis ecclesiis parochialibus S. Luciæ, et Sanctissimi Salvatoris coadjutoribus pro exercitio curæ animarum cum suppressione nonnullorum beneficiorum in S. C. exhibita infrascripta dubia fuerunt. An uterque coadjutor subjacere debeat parocho sanctissimi Salvatoris ?

7. An uterque in sua parochia respective residere teneatur ?

8. An uterque præter exercitium curæ ad præsentiam in choro, aliaque divina officia, ad quæ beneficiati suppressi tenebantur, adstrictus sit ? S. C. respondit ad 1 et 2 affirmative, ad 3 pariter affirmative, dummodo non sint actualiter impediti in cura animarum : 21 *aug.* 1677, *dub.* 1, 2 et 3. Deinde vero parochus prædictus nova excitavit dubia, quæ excussa fuerunt.

9. An coadjutores teneantur per se, et impediti per alium facere hebdomadam, canere Missas, vesperas, et in choro assistere ?

10. An coadjutor deputatus in ecclesia S. Luciæ possit impedire parochum SS. Salvatoris, ne ibi exerceat functiones parochiales pro suo arbitrio ?

11. An coadjutores prædicti, qui habent congruam possint lucrari emolumenta funerum, Baptismorum, et matrimoniorum, quæ sunt jura parochialia, et dari solita parocho ? Ad primum rescribitur dictos coadjutores teneri per se ; quando vero sunt legitime impediti, non teneri per alium ; ad 2 negative, ad 3 pariter negative, nisi obstet contraria observantia ; 16 *decem.* 1679, *dub.* 1, 2 et 3. Hæc præfata decreta confirmatur modo : *Veliterna, Serv. par.*, 16 *junii* 1702.

12. Condolentes nonnulli ecclesiæ curatæ S. Angeli oppidi Frosolani incolæ, quod præ multitudine populi Joseph Antonius de Vago unicus parochus præsto esse nequit omnium spiritualibus necessitatibus nisi mediante deputatione coadjutoris in animarum cura ; Episcopus neglecta a parocho facta deputatione hujusmodi coadjutorem sacerdotem Felicem de Christophoro deputavit. Ast deputationem hanc firmam non habuit S. C., et ut Ordinarius provideat ad formam Concilii [12] : *Triventina, Dep. coad.*, 11 *januar.* 1716.

13. Parochus pro tempore ecclesiarum Sanctissimæ Trinitatis et S. Joan. Baptistæ oppidi Saxelli facta per eum obligatione in forma valida retinendi propriis sumptibus coadjutorem ab Episcopo adprobandum in altera ex ecclesiis ab eodem designanda, ad id faciendum cogi debet : *Aquen.*, *Dism.*, 2 *aug.* 1721, *dub.* 2.

14. Martinus Clavero Corbella parochus ecclesiæ S. Crucis villæ Matritensis in suum adjutorem assumpsit sacerdotem Joan. Alvarez adprobatum sub conditione, quod ad merum parochi beneplacitum venia esset duratura. Parochus inde alium sacerdotem Joanni substituit causis soli Ordinario patefactis. Recurrit Joannes et in disquisitionem venit, an similibus amotionibus necessarium sit exprimere et justam facere sacerdotis in adjutorium

[11] Vide not. præcedentem.

[12] Sess. 21, cap. 4, *de Reform.* ubi statuitur : « Episcopi etiam, tanquam Apostolicæ Sedis delegati, in omnibus ecclesiis parochialibus, vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus sit, ut unus rector non possit sufficere ecclesiasticis sacramentis ministrandis, et cultui divino peragendo, cogant rectores, vel alios ad quos pertinet, sibi tot sacerdotes ad hoc munus adjungere, quot sufficiant, ad sacramenta distribuenda, et cultum divinum celebrandum. » Benedictus XIV, dum Archiepiscopus erat Bononiæ loquens parochis suæ diœcesis, huic dispositioni subjungit. « Ea verba, *vel alios ad quos pertinet*, parochianos indicant, qui suppeditare debent necessaria iis, qui sacramentis administrandis occupantur, cum solus parochus id præservare nequit, et reipsa tenuem ex beneficio proventum desumit. Id statuit S. C. ejusdem Concilii Interpres die 16 april. anno 1639 : *Sacra*, etc., *censuit, supposita numerositate populi, et tenuitate redituum parochus, cui annexa est cura animarum, cogendum esse ipsum parochum sibi adjungere pro administrandis sacramentis, et cultu divino peragendo, sacerdotem :* eique subministranda esse per populum ad vitam sustentandam necessaria. » *Inst. Eccl. XLIV*, num. 7, tom. 2, pag. 615.

curæ animarum assumpti amotionem? S. C. nulla definitione prolata ad secretarium ad mentem rescripsit: *Toletana*, 17 *novem*. 1723.

15. Quum cura animarum ecclesiæ collegiatæ et parochialis S. Mariæ Pedonis resideret actualiter penes præpositum, censuit S. C. ad eumdem spectare jus eligendi coadjutorem in exercitio curæ, quoties eo opus sit cum Ordinarii approbatione: *Mediolanen.*, 26 *apr.* 1732, *dub.* 2.

16. Consultatio instituta est an parochus pro tempore ecclesiæ Pamparati, de cujus dismembratione agebatur, adigi debeat retinere in ecclesia S. Antonii coadjutorem pro administratione Sacramentorum et cujusnam sumptibus? Respondit S.C. ad secretarium juxta mentem: *Asten.*, *Dism. par.*, 6 *decem.* 1732, *dub.* 2 reproducta causa cautum fuit ut novæ adhiberentur diligentiæ juxta instructionem, necnon Episcopus per se ipsum locum recognoscat: 29 *aug.* 1733, *dub.* 2.

17. Denegata reintegratione parœciæ qualitatis ecclesiæ S. Joannis et alteri S. Mariæ numeroso Terracinensium populo consulendum S. C. censuit per deputationem alterius coadjutoris, qui ab Episcopo eligi debeat cum provisione scut. 20 annua, et onus habeat indigentiis parochiæ incolis occurrendi, et signanter degentium extra civitatem juxta modum ab eodem Episcopo præscribendum: *Terracinen.*, *Dismemb.*, 6 *junii* 1739, *dub.* 3.

18. Vicarii S. Salvatoris aucto populo ad mille capita postularunt, ut defuncto nuper archipresbytero unius ecclesiæ dicti vici constituantur octo sacerdotes, inter quos ipse archipresbyter et duo capellani jamdudum constituti, ut omnes archipresbytero operam suam præstarent, et in curam animarum ecclesiæque servitium præsidio essent; assignato vero annuo stipendio eisdem ex reditibus ecclesiæ in ducat. annuis 400 excedentibus desumendo. Re a S. C. delata deputandos esse duos tantum coadjutores decernitur: *Thelesina*, 8 *febr.* 1744, *dub.* 1.

19. Assignandosque esse ducatos 50 pro quolibet ex parochi reditibus firmatur: *Ibid.*, *dub.* 3

20. Coadjutori perpetuo basilicæ S. Mariæ Transtyberim exercere actus parochiales jure proprio, et absque voluntate vicarii perpetui ejusdem basilicæ, et signanter assistere matrimoniis, baptizare, et illorum nomina in libris adnotare, et ex illis quascumque fides extrahere, necnon canere, seu legere Missam præsente cadavere, administrare sacramenta Sanctissimæ Eucharistiæ præsertim tempore paschali, et alios quoscumque actus ad curæ exercitium spectantes licet. Hæc autem omnia gerere cum scientia, et ejusdem vicarii perpetui arbitrio non debet. Nam cumulative ab illis cura animarum exercebatur: *Romana*, *Jur. parochi*, 29 *aug.* 1744, *dub.* 2.

21. Dictoque coadjutori perpetuo tam in subscriptionibus, quam in cæteris actibus adhibere coadjutoris perpetui nomen tantum licitum est: *Ibid.*, *dub.* 6.

22. Ferentinus episcopus archipresbytero et parocho ecclesiæ collegiatæ S. Agathæ oppidi Proxeudis surditate laboranti, ac inhonestam vitam ducenti coadjutorem cum stipendio scutorum 24 ex parochiæ reditibus sumendo dedit. Reclamavit parochus Meculus; quæsivitque num coadjutoris deputatio in animarum cura ei ab Episcopo facta, sustineretur? Et non sustinendam S. C. respondit: *Ferentina*, *Coadjut.*, 29 *febr.* 1744, *dub.* 2.

23. Neque propterea stipendium illud 24 scutorum ab Episcopo coadjutori assignatum ratum esse, decisum quoque fuit: *Ibid.*, *dub.* 3.

24. Regulares dari in coadjutores parochorum regularium licet abbatum, nequeunt a superioribus regularibus absque expressa Episcopi licentia, sed est in potestate Episcopi in adprobatione confessariorum regularium limitare eorumdem facultates non solum, quoad tempus, sed etiam quoad personas et loca, in quibus debent confessiones audire: *Omolucen.*, 7 *junii* 1755, *dub.* 4; confirmata 2 *aug. ejusd. anni.*

25. Parochialem ecclesiam S. Stephani villæ Pontis Segestri obtinuit Dominicus Andreas Cameti, necnon inde post triennium coadjutorem sibi adsciscere cum futura successione Andream Luceti, reservatis annuis ducatis 36 auri de camera curavit; et facultas ei data fuit munera parochialia obeundi Cameto a dicta parochiali absente, seu apud illam residere nolente seu non valente. At inde factis inter eos nonnullis controversiis hæc S. C. decidit, non indigere coadjutorem gratia dispensationis a residentia locali, quia in bulla coadjutoriæ non adest residendi decretum: *Brugnaten.*, *Coadjut.*, 17 *januar.* 1756, *dub.* 1.

26. In hoc primo dubio S. C. alia explanavit hisce concepta verbis: An usus domus canonicalis quæ est indivisibilis, debeatur tantum dicto coadjuto residere nunc volenti, et nolenti quum domum idem coadjutus nec animo, nec scripto umquam cessit coadjutori: *Ibid.*, *dub.* 2.

27. Neque coadjuto in casu præsenti competere facultative administrative ecclesiam suam in spiritualibus, ita ut coadjutor nihil agere valeat, nisi eo requisito, et potestate tantum vicaria, donec officium coadjutoris duraverit: *Ibid.*, *dub.* 3.

28. Denique ad dubia: An, et quomodo sit providendum in re administrationis etiam in temporalibus, ne bona ecclesiæ ulterioribus detrimentis subjiciantur?

29. An, et quomodo sit providendum coadjuto, ne litigare continuo cogatur alimenta sua in summa 36 ducatorum auri de camera sibi in bulla reservata, addita obligatione camerali, ac fidejussione benevisa pro eisdem alimentis in tuto ponere? rescriptum prodiit, ut partes utantur jure suo coram suis judicibus : *Ibid.*, *dub.* 4 et 5.

30. Parochus, seu vicarius perpetuus S. Mariæ Llussano etiam sui populi nomine postulavit, ut sibi darentur sacerdotes coadjutores in curam animarum in tribus ecclesiis filialibus, ex quo parochiæ incolarum numerus duplo major auctus fuerit, et ob locorum distantiam, et viarum asperitatem, rusticis hominibus incommodum affert. Capitulum Barchinonense decimator contradixit. Et S. C. prædictos sacerdotes deputandos esse putavit: *Vicen.*, *Paroch. de Llussano*, 23 *aug.* 1760; confirmata 30 *aug.* 1766.

31. Et quum quæreretur, a quibus præstanda esset congrua dictis sacerdotibus coadjutoribus, an scilicet a parocho, vel a capitulo decimatore? rescriptum fuit, quod coadjuverentur probationes juxta instructionem secretarii : *Ibid.* Ac inde iterum suspensa definitione ut dentur novæ Litteræ juxta instructionem [13] dictum fuit : *Ibid.*

§ III.

Parochus quoad congruam.

1. Quoad dissidium inter Petrum Mazzucca in parochum ecclesiæ S. Nicolai, et Demetrium Maula itidem parochum ecclesiæ S. Mariæ Gratiarum oppidi Barilis ex una, et Universitatem, et populum dicti oppidi factum ex altera, tribunal A. C. absolvit Universitatem, ac populum a solutione annuæ medietatis unius modii frumenti, decima, seu *Honorie* nuncupata præstanda reservato jure parochis consequendi congruam contra quos de jure. S. C. autem parocho S. Nicolai deberi congruam censuit : *Melphien.*, *Congruæ.*, 27 *junii* 1711, *dub.* 1.

2. Ac deberi illam a paræciæ incolis statuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Inde interrogata quoad quantitatem, an, et in quibus effectibus, seu emolumentis assignanda esset? et arbitrio, et conscientiæ Episcopi computatis de jure computandis respondit : *Ibid.*, *dub.* 3.

Et dictam deberi pro tempore præterito non a die cessatæ solutionis prætensarum decimarum, quæ *Honorie* dicuntur; sed a die sententiæ absolutoriæ A. C. quoad Honorias præcepit : *Ibid.*, *dub.* 4.

5. Parocho seu vicario curato ecclesiæ S. Petri Loci de Cellavegna, quum a conventu S. Petri Martyris ordinis Prædicatorum, cui præpositura prædictæ ecclesiæ unita fuerat a S. Pio V, Pont. Max., solverentur scuta sedecim circiter, quumque eidem alia scuta 80 circiter ex incertis obvenirent, S. C. postquam Card. Episcopo scribendum esse juxta instructionem jusserat [14] die 22 maii 1722, quoad congruam prædictam incrementum faciendum esse usque ad scuta 40, non computatis incertis sancivit S. C. : *Papien.*, 6 *martii* 1723, *dub.* 1 et 2.

6. Congrua statuta parocho ecclesiæ S. Mariæ existentis in locis Puriæ, et Datii, et per publicum instrumentum conventa in libris 360 imperialibus solvi eidem non debet ad rationem solidorum sedecim pro qualibet libra juxta libras Helveticas, sed ad rationem solidorum viginti monetæ Mediolani: *Mediolanen.*, *Congruæ*, 22 *sept.* 1731, *dub.* 1.

7. Sua Constitutione Benedictus XIII, Pont. Max., mandaverat, ut ecclesiæ parochiali S. Francisci patrum B. Petri de Pisis in Monte Mario annua scuta 100, ne parochis congrua deesset portio, a possessoribus prædiorum, quæ intra fines illius parœciæ sita sunt, contribuantur. Sed dicti possessores expostulationem fecerunt, alienam fuisse Summi Pontificis mentem existimantes, si scivisset, quod Bartholomæus Nerius pro conservatione duodecim religiosorum, ut spirituali agricolarum saluti prospicerent, reliquit. Hinc postquam oris aperitionem postulassent, quæsiverunt, num congruæ assignatio, et taxæ impositio sustineretur? rescriptum prodiit, ut *Firmetur status conventus : Romana*, *Aper. oris*, *et Congr.*, 27 *junii* 1733, *dub.* 2. Deinde exiit rescriptum ad Card. præfectum pro concordia : 9 *januar.* 1734:

8. Erecta in novam parochialem ecclesia S. Annæ villæ Nenni inferioris, pluribusque ad hunc effectum dismembratis locis, assignati in congruam

[13] Mens fuit, ut Episcopus vel per publica jura, vel per summarium librornm, aut per alias certas probationes distinctum conficiat statum omnium redituum, et proventuum dictæ vicariæ tam certorum, quam incertorum, ac onerum, quæ a vicario supportantur, itemque certam reddat quantitatem, quæ tum pro congrua parochi, tum pro mercede vicariorum necessaria est juxta morem regionis, et secundum rei de qua agitur circumstantias. Tandem rescire oportet cui monetæ romanæ respondeat valor libræ istius regni. Hac auditis, citatisque omnibus interesse habentibus exequatur; et si alia ad rem conferre putaverit, exponet et animi sui sensum super omnibus adjiciet : *Regist. lit.*, *lib.* 32, *die* 30 *aug.* 1766.

[14] Instructio fuit ut exhiberentur libri conventus ad effectum calculandi reditus præposituræ quoad ultimum decennium, quod exhiberentur libri parochiales, et quatenus non adessent, quod examinarentur testes super reditibus parochiæ ultra congruam, quod tandem exquirerentur onera, ad quæ parochus tenetur : *in Thesaur.*, tom. II, pag. 282.

novo rectori fuerunt annui reditus librarum 80, vel pro iis tradita fuerunt tot stabilia bona quæ annuum hunc reditum referrent. Disputatum deinde fuit, num hæc congruæ assignatio valida sit, et validam esse, quodam excepto prædiolo in loco parodii sito, S. C. sententia fuit : *Derthonen.*, *Dismemb.*, 28 *januar.* 1736, *dub.* 3.

9. Monasterium S. Claræ extra mœnia civitatis Conimbricæ in maxima rerum angustia reperiebatur, quando postulavit congruæ in annuis scutis 600 assignatæ parochis, seu vicariis ecclesiarum S. Petri de Govvea, et S. Mariæ de Pena Cova eidem monasterio unitarum, reductionem. Hujusmodi petitioni favet Episcopus, ut pauperibus parochiarum, ecclesiarum fabricæ, sacrarum supellectilium indigentiis, manutentioni aliarum ecclesiarum subjectarum sumptibus monasterii consuleretur, cui integri parochiarum reditus applicarentur, relicta congrua in aureis de camera ducatis 80. Re S. C. perpensa locum esse reductioni juxta votum Ordinarii sancivit : *Conimbricen.*, *Congruæ*, 6 *dec.* 1758.

10. Sequuta, ac adprobata a S. C. vici Zuvini dismembratione ab ecclesia præpositurali, et collegiata S. Laurentii oppidi Cuvii, inde examen subiit, an et a quibus subministranda sit congrua parocho noviter erecto ? S. C. scripsit suppeditandam esse congruam juxta Episcopi decretum in omnibus : *Comen.*, *Dismem.*, 13 *martii* 1751, *dub.* 2.

11. Parochus ecclesiæ S. Petri oppidi Castignani, qui et prior est quatuor præbendatorum ejusdem ecclesiæ de sua congrua conquestus est, quam ad scut. 20 detractis oneribus ascendere asseruit, præsertim quum in sua parochia alii adsint decimatores, quos improbat ; supplementum igitur postulavit, et postquam protelata primum fuerat definitio, ut scriberetur Episcopo juxta instructionem [15] : *Montis Alti*, *Congruæ*, 6 *decem.* 1753, instantia oratoris rejecta fuit. Episcopus enim retulerat congruæ quantitatem in 32, 90 detractis oneribus constare : 26 *junii* 1756.

12. Paulus Petronius obtinuit presbyteratum terræ Nojæ pensionis annuæ oneratæ ducatorum 40, ac reditus vix annui ducatorum 118 non deductis expensis. Hic pensionem prædictam solvere renuit, et studuit perpendi, an congrua conciliaris pro eodem parocho una cum aliis oneribus, et expensis publicis, et privatis sit prius deducenda ? S. C. annuit, decidens pensionem dempta congrua conciliari pro parocho validam esse : *Baren.*, *Pensionis*, 30 *junii* 1759, *dub.* 3.

13. Parochus ecclesiæ Castri Miciliani Petrus Megliorini congruæ incrementum expertivit ab abbate S. Quirici, et Judittæ, qui decimas percipit. Ast non probata congruæ insufficientia quam recipit, ejus instantia fuit repulsa, rescriptumque non esse locum congruæ accessioni : *Reatina*, *Augmenti congruæ*, 25 *junii* 1763, *dub.* 10.

14. Cyprianus Petruccius parochus ecclesiæ Sanctissimi Salvatoris Tuderti seu parochiæ reditus, ex quibus detractis expensis vix supererat scut. 9, 65, necnon sua onera exponens, urget, ut dictæ suæ parochiæ uniretur hæreditas Philippi Mattioli, quæ ad scut. 658 ascendit, sub qua vivens degebat, cum onere celebrandi quolibet anno numerum Missarum pro arbitrio S. C. ; quia testator eam in tot Missarum celebrationem constituerat. Nullam edidit S. C. definitionem, et ut scribatur Episcopo juxta instructionem [16] mandavit : *Tudertina*, 5 *april.* 1783. Deinde annuit petitioni celebratis Missis viginti quatuor quolibet anno ad formam testamenti facto verbo cum Sanctissimo : 19 *junii ejusdem anni*, *et die* 23 *ejusd. mensis Sanctissimus adprobavit.*

Parochus quoad decimas. Vide *Decimæ*.

Parochus domicilii. Vide *Matrimonium*, § xvii.

Parochus quoad funerea, eorumque quartam. Vide *Emolumenta*, § ii ; *Quarta funebris*.

§ IV.

Parochus quoad jurisdictionem, potestatem, et jura parochialia.

1. In dubitationem vocatur, an parochi regulares a jurisdictione Ordinarii pro delictis, quæ ipsi in respicientibus curam animarum, et Sacramentorum administrationem committunt, exempti existimantur ? S. C. explicavit, parochos regulares subesse visitationi, et correctioni Episcopi in his, quæ ad curam sacramentorumque administrationem pertinent : *Colimbrien.*, 16 *julii* 1639, *dub.* 1.

2. Quæstio instituta est, an expediat renovare decretum Archiepiscopi Urbini, quo mandavit parochum S. Luciæ exercere jura parochialia in ecclesia societatis Spiritus Sancti, et ecclesiam S. Luciæ remanere liberam monialibus, in qua conveniunt parochus, et moniales ? censuit S. C. decretum non esse renovandum, nisi Societatis accedat concensus : *Urbinaten.*, *Visit. sacr. Liminum*, 16 *martii* 1663, *dub.* 2.

[15] Instructio fuit, ut distincte referret omnes fructus, et reditus tam certos, quam incertos parochialis ecclesiæ : *Eadem causa*, 26 *junii* 1756.

[16] Quod transmittat consensum liberum, « et absque reservatione executoris testamentorii, quod referat, quod aliud medium adsit, quo suppleri possit indigentiæ parochiæ et referat de ipsius parochiæ reditu certo. » *Ead. causa*, 5 *april* 1783.

3. Cum esset ambiguum, an monachi ordinis Cisterciensium S. Benedicti Carthusianorum intra limites diœcesis Olomucensis etiam quamvis exemptorum ad curam animarum personarum secularum expositi, quam subesse debeant jurisdictioni, et correctioni diocesani Episcopi quoad dictam curam, quoad excessus extra claustra commissos ab hujusmodi regularibus, et curam animarum non tangentes subjacere etiam debeant? S. C. servandam esse dispositionem Concil. Trid. sess. 25, cap. 14, *de Reg.* [17] respondens declaravit : *Olomucen.*, *Jur.*, 11 *julii* 1665, *dub.* 2.

4. Ac parochi prædicti monasteriorum, ut supra exemptorum, nequeunt curam animarum exercere in dictis parochialibus sine approbatione ipsius Episcopi : *Ibid.*, *dub.* 3.

5. Quæritur, an a parochis civitatis Papiæ possint vigore consuetudinis cogi hæredes defunctorum, ut si quando aliquos fratres exempli gratia duodecim vocant ad associandum in funere cadaver defuncti, totidem omnino pares numero clericos seculares debeant vocare? non licere, salvo tamen jure immemorabilis coram judice probandæ, constitutum est : *Papien.*, 11 *decem.* 1665, *dub.* 2.

6. Parochus regularis in ecclesia parochiali regularium potest prædicare sine licentia sui superioris habita tamen Episcopi venia : *Narnien.*, *Jurisd.*, 13 *julii* 1669, *dub.* 3.

7. Dictus parochus valet concionari in eadem ecclesia non obstante licentia Episcopi, ac etiam non petita benedictione : *Ibid.*, *dub.* 4.

8. Communitas Serræ Ciani supplicat demandari observantia decreti anni 1677 S. C. in quo declaratur non posse parochum illius terræ impedire celebrationem Missæ conventualis in sua parochia, necnon exorat pro facultate, ut in ecclesia S. Spiritus a sacerdote celebrante in diebus festis promulgentur festivitatis de præcepto, vigiliæ, et similia? S. C. voluit, ut daretur decretum diei 5 febr. 1677 [18] : *Nullius*, *Provinciæ Calabriæ*, 11 *julii* 1682.

9. Nequit parochus officium funeris peragere in ecclesia archiconfraternitatis Mortis super cadavere defuncti in eadem ecclesia tumulandi ; etiamsi sit parochus, intra cujus limites parochiæ ecclesiæ archiconfraternitatis posita est : *Romana*, *Fun.*, 10 *jan.* 1682, *dub.* 4.

10. Dubio ponderato, an parocho ecclesiæ S. Joan. in Vico privative quoad rectorem ecclesiæ S. Mariæ de Populo sitæ intra limites dictæ parochiæ liceat quærere eleemosynas intra ejusdem ecclesiæ parochialis limites pro Sanctissimo Sacramento? respondit S. C. non competere parocho jus quæstuandi in ecclesia S. Mariæ de Populo : *Forolivien*, *Jur. par.*, 18 *novem.* 1684, *dub.* 1.

11. Ac eidem parocho fas non est retinere claves capsulæ eleemosynarum existentis in dicta ecclesia S. Mariæ : *Ibid.*, *dub.* 2.

12. Benedicere insuper mulieres post partum in dicta ecclesia S. Mariæ non spectat ad solum parochum : *Ibid.*, *dub.* 4.

13. Et in dicta ecclesiæ S. Mariæ solus parochus non valet Missas celebrare in diebus solemnibus et funeribus, et pacem populo dare : *Ibid.*, *dub.* 5.

14. Apertum non est, an curati, seu vicarii ecclesiæ parochialis Hospitaletti teneantur recognoscere Episcopum Laudensem eorum Ordinarium? planum faciendum esse in casibus particularibus S. C. putavit : *Laud.*, *Jur.*, 1 *decem.* 1691, *dub.* 11, confirmata 20 *sept.* 1692.

15. Rectori parochialis ecclesiæ S. Petri in Vinculis jus competit sepeliendi in sua ecclesia parochiali homines sub asserto titulo confraternitatis erectæ Sanctissimi Sacramenti : *Pisana*, *Suppr. soc.*, 23 *aug.* 1692, *dub.* 1.

16. In ecclesia societatis laicalis S. Nicolai de Tolentino expositiones, et benedictiones Sanctissimi Sacramenti expleri debeat a parocho S. Andreæ, vel ab aliis sacerdotibus de ejusdem licentia : *Ferrarien.*, *Jur. par.*, 22 *martii* 1698, *dub.* 2.

17. Parochus Urbis Foggiæ licitum est funus ducere per publicas plateas, et a via recta deflectere, quæ ecclesiam funeris, et præsertim regularium petit : *Trojana*, *Fun.*, 7 *maii* 1701, *dub.* 1.

18. Prætendentibus parochis civitatis Foggiæ occasione funerum ingredi ecclesias regularium, ac super cadaveribus exequias peragere : S. C. oraculum regulares implorantes innixi immemorabili consuetudine responsum retulerunt parochos ingredi licere, non autem exequias peragere : *Trojana*, *Fun.*, 17 *jun.* 1702.

19. Jus faciendi parochiales functiones in collegio a nomine fundatoris nuncupato *de Tægi*, seu in ejus ecclesia, ac sepeliendi cadavera defunctorum in eodem collegio, privative spectat ad parochum insignis collegiatæ S. Laurentii Majoris cum

[17] Vide not. 262, verb. *Episcopus*, § IX.

[18] Censuit S. C. dandum esse decretum in hac ipsamet causa editum tenoris sequentis die 5 febr. 1677 : « Quæritur an Ordinarius ad instantiam rectoris ecclesiæ parochialis possit præcipere rectoribus aliarum ecclesiarum non parochialium ejusdem terræ, ac districtus, ne Missas celebrent, antequam absoluta fuerit Missa conventualis, quæ in ipsa parochiali quotidie celebratur : *die* 6 *octob.* 1625. S. C. etc. censuit non posse Ordinarium id prohibere : quo vero ad petitionem indicendi, et promulgandi festivitates de præcepto, et similia, illam rejecit. » *Lib. Decret.* 32, *fol.* 346.

facultate prohibendi dicti collegii rectori, et alteri cuicumque prædictum exercitium : *Mediolanem.*, *Jur. par.*, 28 *julii* 1702.

20. Citra approbationem conservatorii [19] Sanctissimæ Conceptionis instituti S. Claræ Casalis Pentæ, terræ S. Severini, omnia jura parochialia in ejus ecclesia, in oblatis, aliisque mulieribus degentibus in eodem sunt a proprio parocho S. Mariæ Capitis, intra cujus limites degunt, non ab illarum capellano exercenda : *Salernitana*, *Jur. par.*, 19 *aug.* 1702, *dub.* 1.

21. Rector ecclesiæ parochialis S. M. V. Maratonæ potest eligere *in Bursarium* pro distribuendis plumbis illis, qui divinis intersunt, unum ex presbyteris ejusdem ecclesiæ, ac etiam unum ex vicariis, qui non sit actu impeditus in exercitio curæ animarum : *Barchinonen.*, *Er. com.*, 9 *sept.* 1702, *dub.* 3.

22. Quod definiendum erat, an parocho ecclesiæ cathedralis liceat occasione funerum ingredi ecclesiam Patrum societatis Jesu cum stola, et cruce? S. C. decisionem ad S. C. Rituum commendavit : *Tusculana*, *Fun.*, 16 *junii* 1703.

23. Parochi sub quacumque prætensione non possunt differre, vel impedire, ne tempore debito cadavera ad sepeliendum deferantur : *Novarien.*, *Fun. et Jur.*, 15 *martii* 1704, *dub.* 5.

24. Parochis impedientibus licitum est hæredi post expectatum triduum a morte defuncti ducere funus ad ecclesiam, in qua cadaver est sepulcro reddendum, præterquam ante solis ortum, et de nocte : *Ibid.*, *dub.* 6.

25. Parochi prædicti cogere non possunt hæredes ad peragendas in ecclesia parochiali omnes functiones Missæ solemnis, accensis luminibus in singulis altaribus, et anniversariorum, quæ fiunt in ecclesia Reformatorum occasione funerum : *Ibid.*, *dub.* 7.

26. Nec cogere hæredes, ut celebrari curent Missas pro defuncto a singulis sacerdotibus secularibus funus associantibus : *Ibid.*, *dub.* 8.

27. Licitum non est parocho S. Joan. Baptistæ instar supplicationis ingredi intus ecclesiam monasterii S. Rosæ S. Mariæ de Grado ordinis S. Dominici terræ Conchæ : *Amalphitana*, *Fun.*, 14 *jun.* 1704, *dub.* 2.

28. Administratores, vel patroni hospitalis oppidi nuncupati *dell' Areciffe* exemptionem a jure parochiali audito, et consentiente parocho, et capitulo ecclesiæ cathedralis ab Episcopo obtinuerunt. Modo exoptant hanc exemptionem a S. C. confirmari, quæ censuit validam non esse, sed oportet supplicari Sanctissimo pro concessione privilegii exemptivi a jurisdictione parochiali : *Olinden.*, 14 *martii* 1705.

29. Ad parochum S. Eligii spectare S. C. resolvit domos benedicere in Sabbato Sancto, ac cetera jura parochialia exercere intra porticus S. Joan. ecclesiæ ad Mare nuncupatæ, intra dictam parœciam sitæ, licet ad religionem Hierosolymitanam pertinentis, cujus vicarius intra porticus jura eadem gerere contendebat : *Neapolitana*, *Jur. par.*, 12 *april.* 1710, confirmata 14 *martii* 1711.

30. Supplicantibus populo, et hominibus locorum Villæ, et Solcii nuncupatorum degentibus sub ecclesia parochialis S. Georgii, quatenus facultatis modernus parochus dictæ ecclesiæ, ac successores participes fierent peragendi expositionem venerabilis, et supplicationem qualibet Dominica tertia cujuslibet mensis ad removendas dissensiones inter eos, et populum Lesiæ, ubi ecclesia S. Martini parochialis tamquam matrix subjectionem exigit ; S. C. rescripsit, dilata, non retardata interim executione decretorum Ordinarii : *Novarien.*, *Exp. ven. et proc.*, 10 *maii* 1710.

31. Curatus ecclesiæ S. Martini oppidi Lesiæ tanquam matricis intendit habere subjectam et filialem ecclesiam S. Georgii, cujus quidam curatus viceversa contendit suam ecclesiam esse separatam, et independentem a dicta ecclesia S. Martini, et judicium fuit S. C. de separatione dictarum ecclesiarum non constare : *Novarien.*, *Juris paroc.*, 30 *aug.* 1710.

32. Non licet parochis urbis Laudæ in comitatu Cadaverum ingredi ecclesiam PP. Carmelitarum discalceatorum cum stola, et cruce elevata, et intra ecclesiam dare ultimum vale ; sed eisdem parochis fas est dare ultimum vale extra ecclesiam, eam, ut supra, non ingredientibus. Nam Patres desuper speciale indultum Innocentii XI exhibebant : *Lauden.*, *Funer.*, 2 *maii* 1711, *dub* 1 [20].

33. Stante exemptione a jurisdictione, et visitatione Episcopi ecclesiæ S. Mariæ de Lacu pertinentis ad monachos Camaldulenses monasterii S. Mariæ de Urano, parochus S. Christophori in Bassano non potest in eadem ecclesia, ac domo adnexa actus, ac functiones parochiales exceptis mansionibus colonis inservientibus, exercere : *Brictonorien.*, *Exemp.*, *et Eleemos*, 12 *decem.* 1711, *dub.* 2.

34. Parocho ecclesiæ Rezzonici in oratorio publico S. Joannis Baptistæ in Terra Mastennæ de fratrum de Trincanis jurepatronatus sito functiones parochiales absque arbitrio patronorum iisque invitis explere non licet : *Comen.*, *Jur. paroch.*, 9 *junii* 1714 *dub.* 2.

[19] Vide not. 546, verb. *Clausulæ in specie.*

[20] Vide not. 185, verb. *Emolumenta* § II.

35. Ob controversiam inter Joan. Baptistam Sagnanum rectorem ecclesiæ parochialis Casalis Zebbug, et servientes, sive custodes ecclesiarum B. M. Assumptæ, ac S. Rocchi factam S. C. hoc decretum edidit; electionem nempe, ac deputationem assistentium pro diacono, et subdiacono in Missis, et vesperis solemnibus, quæ in ecclesiis B. M. V. Assumptæ, et S. Rocchi sitis intra limites Casalis Zebbug celebrantur, ad dictum parochum, non ad servientes, seu custodes dictarum ecclesiarum spectare : *Milevitana, Jur. paroch.*, 23 *febr.* 1715. Deinde recessit a decisis, et ad servientes spectare resolvit, 22 *junii ejusd anni*. Denique placuit S. C. respondere ad patronos spectare : 20 *sept. ejusd. anni*.

36. In venerabili ecclesia, sive loco pio S. Joseph intra limites parochialis S. Silvestri existenti non potest illius capellanus rector nuncupatus, sive alius sacerdos benevisus priori, celebrare per annum Missas solemnes tam pro vivis, quam pro defunctis; sed privative ad parochum S. Silvestri hoc spectare; atque etiam synodalem constitutionem servari, mandatur : *Mediolanen.*, *Jur.*, *paroch.*, 24 *aug.* 1715, *dub.* 1.

37. Et idem capellanus licet adprobatus ab Ordinario potest in eadem ecclesia administrare Sacramentum Eucharistiæ absque expressa licentia parochi, excepto tempore paschali; et quoad sacramentum Pœnitentiæ arbitrio Ordinarii : *Ibid.*, *dub.* 2.

38. Et dubio : An dictus Capellanus possit in novena ante festum S. Josephi, et die Mercurii cujuslibet hebdomadæ Sacramentum Eucharistiæ exponere, populoque adstanti benedictionem impertiri absque parochi prædicti licentia? resolutio arbitrio Episcopi remittitur : *Ibid.*, *dub.* 3.

39. Pariter dubium, an per parochum S. Silvestri possint impediri alii parochi, ne celebrent funus suæ incolarum parœciæ, eligentium sepulcrum in ecclesia S. Josephi? non definitur modo ut parochi audiantur : *Ibid.*, *dub.* 4.

40. Ac potest capellanus prædictus cum Ordinarii licentia, sive parochorum, cui subsunt sponsi, in matrimonium illos conjungere; illisque benedictionem impertiri : *Ibid.*, *dub.* 5.

41. In Congregatione diei 22 junii 1686. Parochus villæ Lapidiæ exposuit, quod priscis temporibus animarum cura exercebatur in ecclesia S. Michaelis Archangeli; eadem vero collapsa cœperunt functiones parochiales in oratorio, seu ecclesia societatis S. Bernardini exequi. Quum autem ecclesia S. Michaelis ob populi concursum erga iconem B. M. V. eleganter fuisset instaurata; hinc idem parochus exercendi jus habere asserit animarum curem in illa ecclesia, ac oblationes ministrandi. Sed re a S. C. perpensa, id jus ei competere, nec non domum contiguam incolendi, ac illius commoditate fruendi S. C. resolvit, responditque quoad oblationes, ut dentur decreta [21]. Deinde fuerunt confirmatæ dictæ declarationes, ac prohibita fuit observantia concordiæ inter modernum parochum, et parochiæ incolas initæ; addendo, et quatenus adsit necessitas, injungendum esse Episcopo, ut desuper provideat prout de jure : 12 *martii* 1695. Postmodum circa oblationes enunciatas quum decreta danda non in terminis rem declarent. S. C. censuit spectare earum administrationem ad parochum cumulative cum Sanctesiis : 16 *april.* 1695. Modo eadem S. C. recedit a decisis sub diebus 22 junii 1686 ac 12 martii 1695, ac stetit in decisis quoad resolutionem diei 16 apr. 1695 : *Spoletana, Par.*, 16 *novem.* 1715, *dub.* 1 et 4.

42. Quum populares oppidi Castelletti fundos nuncupatos *Li Gasperi, e Pietri Martiri* in emphyteusim conduxissent ibique etiam domunculas pro eorum habitatione ædificassent, impendit quæstio inter parochum dicti Castelletti diœcesis Papiensis, et parochum castri Domustismæ diœcesis Placentiæ de dictarum domorum situatione, ac de jurium parochialium exercitio. Litem S. C. enunclavit decidendo exercitium jurium parochialium respectu domorum, et habitantium fundorum enunciatorum ad parochum Domustismæ spectare. Nam in districtu territoriali ejus parœciæ siti sunt : *Placentina, seu Papien.*, *Jur. par.*, 5 *junii* 1717, confirmata 31 *julii ejusd. anni.*

43. Censuit S. C. rectorem ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Mathæi Sarni in casu non obedientiæ canonicos mulctare posse : *Sarnen.*, *Jur. par.*, 15 *januar.* 1718, *dub.* 8, confirmata, 25 *januar.* 1721.

44. Parochus ecclesiæ parochialis S. Petri Loci Pogni potest impedire, nisi licentia accedat Episcopi, celebrationem Missarum solemnium in oratorio societatis Orationis, et Mortis, loci Prædarii peragendarum, sive pro vivis, sive pro defunctis etiam post Missam parochialem : *Novarien.*, *Aggr.*, 24 *sept.* 1718, *dub.* 4.

45. Dictusque parochus se in administratione oblationum, vel eleemosynarum, quæ in dicto oratorio societatis colliguntur, immiscere, ac capsulæ pro illis recipiendis expositæ clavem retinere nequit : *Ibid.*, *dub.* 7, confirmata; et additum est, nisi aliter a Card. Episcopo demandetur : 13 *jan.* 1720.

46. Neque idem parochus potest se implicare in

[21] Et signate *in Fulginatem.*, 6 *april.* 1647. Vide § VI, seq. n. 4.

distributione subsidii dotalis, quod annuatim a sodalitio prædicto traditur : *Ibid.*, *dub.* 8.

47. Die 30 maii 1699, parochos, et vicarios abbatiales ecclesiæ S. Laurentii in Doghiolo publicæ venerationi exponere sanctissimæ Eucharistiæ sacramentum, ac indulgentias, et jubilæa publicare, Episcopo inconsulto, minime licere S. C. decidit, et die 4 febr. 1702, eadem S. C. recessit a decisis, exceptis iis, quæ spectant ad curam animarum, expositionem Sanctissimi, et publicationem indulgentiarum præfatum decretum esse servandum omnibus tertiis dominicis cujuslibet mensis, et per totam octavam Sanctissimi Corporis Domini S. C. sancivit : *Nullius, seu S. Severini, Juris.* 4 *febr.* 1719, *dub.* 5. Deinde recessit a decisis quoad secundam partem : 17 *junii ejusd. anni.*

48. Parochi ecclesiarum SS. Petri, Andreæ, et Nicolai oppidi Novarum nequeunt in die Sabbati Sancti campanas ante signum ecclesiæ collegiatæ pulsare. Quum de hujus quadam superioritatis specie S. C. constare decrevisset: *Derthonen.*, *Jur. par.*, 3 *dec.* 1717, *dub.* 4, confirmata 7 *dec.* 1720, *dub.* 1.

49. Nec in feria sexta hebdomadæ sanctæ possunt disco operire crucem ante ecclesiam collegiatam : *Ibid.*, *dub.* 5, confirmata *ibid.*

50. Examen factum est, an, et quas functiones peragere possit parochus ecclesiæ Avenalis in ecclesia S. Angeli Cryptarum ? S. C. voluit ut hinc inde juxta instructionem probationes coadjuvarentur : *Auximana, seu Camerinen.*, *Jur.*, 12 *julii*, *dub.* 3. Deinde concordia inter utrumque Episcopum Camerinensem, ac loci Paterni, aut Auximanum, inter quos de ecclesiarum situatione controversia agitabatur, inita, S. C. eam approbavit : 5 *decem.* 1722.

51. Et postulatum ulterius est, an pro dictis functionibus peragendis requiratur licentia Episcopi Camerinensis, seu parochi loci Paterni; easdem vices petitio passa est : *Ibid.*, *dub* 4.

52. Parocho S. Stephani competit jus exercendi jura parochialia in domo, et intra septa commendæ sacri ordinis Theutonici urbis Viennensis, quoad inquilinos ejusdem domus; quoad vero familiares commendatarii, subditos, vassallos, colonos commendæ rescripsit S. C. ut scriberetur Nuntio apostolico, et Archiepiscopo juxta instructionem [22] : *Viennen.*, *Jur. par.*, 13 *julii* 1725, *dub.* 1. Deinde censuit S. C. competere capellano commendæ per Ordinarium approbando jus administrandi sacramenta familiaribus tantum actu inservientibus intra septa domus commendæ, et sub obedientia commendatarii viventibus juxta bullam Gregorii VIII, et quoad reliquos negative, et scribatur eidem Nuntio juxta instructionem : 30 *febr.* 1722.

53. Et eidem parochus non tenetur petere veniam a commendatario pro tempore ad effectum ingrediendi dictam domum, et septa commendæ, ibique iisdem inquilinis alia jura parochialia exercendi : *Ibid.*, *dub.* 2.

54. Dictusque parochus, dum ingredi debet domum, ac septa commendæ occasione administrandi sacramenta inquilinis ejusdem domus, introire debet cum majori pompa, quæ in urbe Viennensi fieri solet ; jussitque S. C., ut scriberetur Nuntio apostolico juxta instructionem [23] : *Ibid.*, 8 *febr.* 1727, *dub.* 2.

55. Occasione delationis cadaverum sive parochiæ S. Crucis, intra cujus limites adest monasterium Cappuccinarum, quod Ordinarii jurisdictioni subest, et in quo ad monialium confessiones excipiendas adest sacerdos secularis ; sive etiam aliarum parochialium urbis Novariæ ad ecclesiam exteriorem dictarum monialium jus funerum cum Cruce, et stola pertinet ad parochum S. Crucis privative ad confessarium monialium : *Novarien.*, 23 *aug.* 1727, *dub.* 1.

56. Et ad dubium, an possit parochus prædictus in eadem ecclesia, et in suffragium defunctorum, qui ibi tumulantur, explere anniversaria cum officio, et Missam cum cantu, sive ex devotione hæredum, sive ex dispositione testatorum ? S. C. rescripsit quoad anniversarium relictum a Pedrellio ab ipso parocho peragi posse, quoad alia vero voluit, ut probationes coadjuvarentur : *Ibid.*, *dub.* 2.

57. Idem parochus S. Crucis in Sabbato sancto benedicere potest cancellos, et januas monasterii monialium cappuccinarum siti intra limites suæ parochiæ, et jurisdictioni Ordinarii subjecti, prout etiam hospitium Tertiariorum eidem adnexum : *Ibid.*, *dub.* 3.

58. Minime vero valet in ecclesia exteriori dictarum monialium assistere monasteriis, vel eorum denunciationes proclamare, aut benedictiones mulierum post partum, vel similes impertiri : *Ibid.*, *dub.* 4.

59. Controversum etiam fuit, an eidem parocho liceret exequias Tertiariorum degentium in eorum hospitio præfato monasterio adnexo peragere, qui tumulantur intra dictam ecclesiam ? et S. C. respondit ad mentem : *Ibid.*

60. Non ad fundatricem capellæ B. Joannæ principissæ Portucalliæ, seu ad personam ecclesiasticam ab ipsa deputandam, sed ad parochum S. Faustini de Regoa una cum œconomo ecclesiastico ab ipsomet Episcopo, et in casu vacationis Episcopatus

[22] Vide not. 6.

[23] Vide not. 7.

a metropolitano deputando, oblationum factarum, et faciendarum dictæ imagini administratio, eam spectare S. C. definivit : *Portucallen.*, 11 *januar.* 1727, *dub.* 3.

61. In prælata capella Missas votivas privatas, aliasque ex particulari devotione, etiam per sacerdotes dictam capellam visitantes, non vero solemnes absque parochi licentia celebrari posse statutum fuit : *Ibid.*, *dub.* 4.

62. Sacerdotes sive seculares, sive regulares ad celebrandas Missas votivas privatas a patrona fundatrice, et successoribus in patronatu, independenter a dicto parocho eligi posse sancitur : *Ibid.*, *dub.* 5.

63. Parochus ecclesiæ S. Mamantis intra cujus limites propriam habet ecclesiam, seu oratorium sodalitium S. Mariæ de Libertate invitari debet, ut præsideat tam congregationibus faciendis, ac in urna nominum immissionibus, et extractionibus priorum, et officialium, quam in rationum redditione : *Lononien.*, 15 *maii* 1728, *dub.* 2.

64. Non autem idem parochus debeat vocari, ut presideat congregationibus peragendis causa distributionis dotis ab angelo Michaele de Vabottis relictæ, et cujuscumque in posterum relinquendæ, necnon in his, quæ ad temporalium rerum œconomiam spectent : *Ibid.*, *dub.* 3.

65. Dubio vero excusso, an idem parochus invitari debeat quibuscumque congregationibus circa spiritualia, ac Rituum versantibus? ut recurrat in casibus particularibus respondetur : *Ibid.*, *dub.* 4.

66. Dictusque parochus, cum ad Missam canendam, vel ad benedictionem impertiendam interveniat, jus sibi eligendi diaconum, subdiaconos, ceterosque ministros non habet : *Ibid.*, *dub.* 10.

67. Diebus festivis autem SS. Jacobi et Annæ, in quibus in ecclesia seu oratorio societatis imago B. M. de Libertate exponitur cum indulgentia plenaria, parochus impedire nequit, ne ibidem sacramenta Pœnitentiæ et Eucharistiæ administrentur, ac servari constitutiones synodales S. C. mandavit : *Ibid.*, *dub.* 13.

68. Flagitatum fuit an parochi civitatis Pisauri cogere possent hæredes defuncti ad exponendum funus juxta qualitatem et gradum personarum? Responsum jam fuerat ad Episcopum, qui auctoritate S. C. procedat prout de jure : inde dubio reproducto confirmatur decretum : ***Pisauren.***, *Quartæ funer.*, 15 *maii* 1728, *dub.* 2, confirmata 14 *maii* 1729.

69. Licet parochialis ecclesia S. Mariæ de Fracta terræ Castelli et altera parochialis ecclesia S. Ioannis Baptistæ terræ Carifii declarati collegiatas ac dignitates parochos obtinere non valuerint ; tamen instantibus eisdem S. C. censuit tolerandam esse, ut dictarum ecclesiarum parochis et presbyteris liceat ut sigillo cum inscriptione ***collegium terræ Carifii*, *collegium terræ Castelli* : *Trivicana*, *Collegialit.***, 1 *sept.* 1731, *dub.* 4.

70. Parocho S. Antonii castelli Montis Barutii, in quo adest ecclesia archipresbyteralis S. Mariæ Magdalenæ, quæ majoritate gaudet in supplicatione tam intra quam extra ecelesiam Lignum S. Crucis in die festo ejusdem Inventionis deferre licere sancitur : ***Aquen.*, *Præemin. et Jur. paroch.***, 8 ***martii*** 1732, ***dub.*** 7.

71. Quæsitum exinde est num eidem parocho ac etiam aliis dicti loci parochis die festo Sanctissimi Corporis Christi liceat supplicationem peragere tam intra quam extra suas respective ecclesias cum augustissimo Sacramento, illudque publicæ adorationi in ea exponere? Et responsum exiit ut servaretur decretum Episcopi [24] : ***Ibid.*, *dub.*** 8.

72. Parocho ecclesiæ S. Laurentii terra Accumuli gerere omnia et quæcumque jura parochialia in publico oratorio B. Annuntiationis villæ Fini, intra limites dictæ parœciæ sito licet privative quoad capellanum seu rectorem beneficii in eodem oratorio erecti ; etiamsi Organtinus rector potissimum exemptionis prærogativam objiciebat, quod oratorium illud in solo basilicæ Lateranensis ædificatum sit ; sed Episcopus consuetudinem in favorem parochi indicabat : ***Asculana*, *Jur. et funct. paroch.***, 29 *aug.* 1733, ***dub.*** 1.

73. Dum parochialem ecclesiam S. Nicolai Clemens VIII, Pont. Max., in collegiatam erexit, quatuor præter undecim canonicos et tres dignitates fecit hebdomadarios curatos, ut scilicet eas obtinentes quæcumque parochialia munia ab Episcopo per concursum examinati et probati instituendi obirent. Controversia hinc inter hos et canonicos de habituali cura orta est. Episcopi decreta partes ambæ postularunt. Ille itaque decrevit ut quatuor beneficiati hebdomadarii essent curati, in quibus resideret jus parochiale privative quoad capitulum, cui non competeret, neque actuale, neque habituale

[24] Postquam anno 1715, per sententiam tribunalis AC. adjudicatum fuerit archipresbytero ecclesiæ S. Mariæ Magdalenæ jus privativum indicendi, et convocandi omnes processiones generales, et ad eas convenire debere parochos ecclesiarum S. Antonii, et S. Martiani ; anno 1721, hoc decretum edidit Episcopus « Sia lecito al priore di « S. Antonio di far la processione del SS. l'ottava del « Corpus Domini, e che con detta processione possa arrivare sin alla [illegible], che arriva al portone « della Casa del Comune, [illegible] processione vi debba « intervenire tutto il Clero ; ed essendo invitati l'Arci- « prete di S. Maria Maddalena, ed il Rettore di S. Mar- « ziano, siano obligati ad addarvi » ***Ead. causa***, 9 ***febr.*** 1732, §§4 et 5.

jus, et exercitium curæ in ecclesia, neque in districtu parochiæ; utque eisdem hebdomadariis non impediretur, quominus se inscriberent curatos proprios. Huic decreto minime acquiescente capitulo, de ejus validitate fuit disputatum, sed resolutio prodiit decretum Episcopi validum esse: *Oriolen.*, *Decret.*, 23 *januar.* 1734, *dub.* 2.

74. Et illud quoque Episcopi supra laudati decretum, in quo statutum fuit ut curati possent in eorum capellis seu in aliis existentibus in ecclesia collegiata ac in eremitoriis sitis intra limites parochiæ, celebrare Missas ac alia officia parochialia tempore ipso, quo recitantur horæ canonicæ, validum esse S. C. definivit: *Ibid.*, *dub.* 3.

75. Nec non illud, in quo præcipiebatur, ut in locationibus redituum communium venditionibus et pignoribus, curati et clerus concurrere debeant una cum capitulo, tam in præviis tractatibus, quam in ipsis contractibus, Episcopi decretum esse validum determinavit: *Ibid.*, *dub.* 4.

76. Ejusdem Episcopi decretum, quo capserius et collector redituum communium et funerum exhibere debent curato hebdomadario particulam cujuscumque testamenti ad pias causas, ut disponere valeat mortuarium, mandabatur esse servandum decisum est: *Ibid*,, *dub.* 6

77. Decretum pariter cujus vigore, quando defertur sacrum Viaticum alicui dignitati seu canonico per aliquam dignitatem seu canonicum, curatus hebdomadarius assistat deferenti, qui in hujusmodi functione habeatur pro curato esse servandum S. C. statuit: *Ibid.*, *dub.* 8.

78. Sed illud in suo robore manere haud debere Episcopi decretum, quo demandatur ut in congregationibus habendis de moralibus quæstionibus, si præsideat regens, proximum ab eo locum occupet curatus; reliquæ vero sedes sint communes tam canonicis, quam ecclesiasticis indiscriminatim, S. C. existimavit: *Ibid.*, *dub.* 9.

79. Resolutum demum fuit Episcopi sæpefati decretum, quo ille sanciebat ut in actibus et functionibus, in quibus per antecedentia decreta cautum est præsidere debere curatos, isti possent etiam imponere mulctam, quæ tamen non excedat, unum regale, valere debere sub lege, ut in usus pios mulcta erogetur: *Ead.* 5 *junii ejusd. anni*, *dub.* 1.

80. Quum ambiguum fuisset an et quæ jura præeminentiæ spectant et respective sint reservanda in favorem ecclesiæ parochialis Vaccaritiæ, ejusque rectori a novo rectore villarum dismembratarum? S. C. respondit, in casu de quo agitur, præstandam esse quolibet anno libram ceræ albæ: *Dertonen.*, *Dismemb.*, 28 *januar.* 1756, *dub.* 4.

81. Consultatione habita an possint parochi ecclesiarum S. Catharinæ et S. Mariæ Græcorum terræ Gaggiani extrahere fides seu testimonia ex eorum libris parochialibus, sive dicta extractio competat soli archipresbytero, qui illas esse ecclesias filiales autumat? S. C. rescripsit dilata, ut coadjuventur probationes hinc inde: *Sutrianen.*, *Jur. paroch.*, 17 *novem.* 1736, *dub.* 7.

82. Parochus S. Mariæ ecclesiæ loci Rapagnani non competit jus benedicendi populum cum Sanctissimo Sacramento in ecclesia seu oratorio societatis nuncupatæ *del Suffragio*, invitis sodalibus, etiamsi oratorium situm sit intra limites suæ parochiæ: *Firmana*, *Jur. paroch.*, 2 *junii* 1736, *dub.* 3.

83. Nec parocho SS. Joannis, et Pauli ipsius loci de consensu parochi prædicti S. Mariæ competit jus peragendi functiones in dicta ecclesia, seu oratorio: *Ibid*, *dub.* 4.

84. Parochi terræ Suriani nequeunt peragere functiones tam parochiales, quam non parochiales, in ecclesiis confraternitatum laicalium ipsius terræ irrequisitis officialibus, et capellanis dictarum ecclesiarum, *Hortana*, *Jur. paroch.*, 5 *julii* 1738, *dub.* 2. Deinde instantibus parochis, ut a proposito declinet S. C. distulit resolutionem, ut scribatur Episcopo juxta instructionem: 1 *aug.* 17.9.

85. Controversia facta est inter Fratres ordinis Prædicatorum conventus civitatis Centucellarum, cui adnexa est ecclesia parochialis S. Mariæ ac inter sodales societatis orationis, et mortis; hinc S. C. resolvit sodales dictæ societatis requisiti a parocho ecclesiæ S. Mariæ ad associandum aliquod cadaver; et abnuentes quum essent, parochus invitare unum ex aliis sodalitiis valet: *Viterbien.*, 16 *decem.* 1741, *dub.* 4.

86. Exinde propositis hisce dubiis, nempe an parochus prædictæ ecclesiæ possit subrogare viceparochum in comitatu cadaverum tumulandorum, sive intra, sive extra parochialem? et quatenus affirmative.

87. An ipso quomodolibet impedito faciendum sit funus supra dictis cadaveribus a vice-parocho cum solita emolumentorum partitione? servandam esse concordiam [25], et in casu interventus

[25] Concordia inita fuit anno 1703, qua inter cætera constabilitum fuit « Che sia lecito alla predetta confraternita « della Morte a tenore del privilegio concessole dall' « Eminentissimo Sig. Card. S. Croce Vescovo di Vi« terbo per suo decreto, e rescritto fatto li 25 maggio, « 1704, di sepellire tutti li cadaveri di quelli, che si avran« no eletta la sepoltura in detta Chiesa, con che spetti al » parroceo di fare l' esequie funerali sopra il cadavere, « ma se invitato ricusasse di farlo sia lecito in tal caso al « capellano di essa confraternita, e Chiesa della Morte di « poterle fare; ne possa il parrocco mandar altri in sua » vece, purche non fosce infermo o assente da Civita

vice-parochi deberi solita emolumenta : *Ibid.*, *dub.* 7 et 8.

88. Parochum receptitiæ seu consortialis ecclesiæ S. Jacobi terræ Laureæ, quem presbyteri de decimis participantes adjuvant, in casu curabilis, et temporalis suæ infirmitatis, unum ex confessariis adprobatis absque licentia, et alia speciali adprobatione Episcopi in vicarium temporarium constituere posse, resolutum fuit : *Policastren.*, 14 *martii* 1744, *dub.* 2. Reproducta causa deinde responsum exiit in decisis, dummodo eligatur unus de gremio participantium : 9 *maii ejusd. anni.*

89. Diruta ecclesia S. Ægidii capella eidem Sancto dicata in ecclesia parochialis S. Jacobi Majoris posita religioni Hierosolymitanæ tradita fuit, ut onera explerentur. Ex decreto S. C. commendatori dictæ religionis absque parochi arbitrio jurisdictio non competit, sed tantum facultas in ea omnes ecclesiasticas functiones commendæ incumbentes peragere curandi, dummodo functiones parochiales non impediantur : *Placentina*, *Jurisd.*, 4 *decem.* 1745, *dub.* 2.

90. Imo nec parochus præferendus est in celebratione dictarum Missarum, ac functionum : *Ibid.*

91. Placuit S. C. respondere, parochum ecclesiæ S. Petri Fagnani se alteri congregationi adscribere vel sese pro libito a cujuscumque congregationis capite independentem statuere, non posse : *Faventina*, *Præem. et Jur. paroch.*, 14 *maii* 1746, *dub.* 3.

92. Dictumque parochum, quem plebanum haud esse S. C. firmaverat sacra olea a cathedrali ecclesia accepta, alicui ex parochis Congregationis a nonnullis parochialibus ecclesiæ plebanæ ecclesiæ S. Joan. Baptistæ conterminis compositæ, dispensare non posse definitur : *Ibid.*, *dub.* 8.

93. Neque in functione benedictionis fontis baptismalis, quæ fit ipsamet die Sabbati Sancti assistentiam alicujus ex parochis dictæ Congregationis eumdem adscribere posse decernitur : *Ibid.*, *dub.* 9.

94. Parocho oppidi Folli non licet capellanum curatum a terra Bastrimoli ab ipso nominatum removere ad ejus arbitrium, et etiam absque causa ab Ordinario cognoscenda : *Lunen. Sarzanen.*, *Jur. an. cap. cur.*, 2 *sept.* 1747, *dub.* 1, confirmata 11 *maii* 1748.

95. Ac dubium, an liceat eidem parocho ad sui libitum explere cunctas functiones parochiales in ecclesia et in dicto loco Bastrimoli, ibique etiam ad sui libitum residere? S. C. non resolvit, sed ut scribatur Episcopo juxta instructionem [26], mandavit : *Ibid.*, *dub.* 2. Deinde affirmativum quoad 1 partem, reservatis emolumentis capellano curato, et negativum ad 2 dedit responsum : *Ibid.*

96. Ad parochum S. Petri oppidi Frusinonis, qui cum archipresbytero ecclesiæ S. Mariæ transegerat, quod archipresbyter ipse in subalternis extra oppidi ecclesiis jurisdictione potiretur pluribus illi prærogativis adjunctis, functiones parochiales in ecclesiis, et locis extra mœnia et in parte territorii, quod in districtu suæ parœciæ S. Petri jacet, spectare : *Triventina*, *Jur. par.*, 27 *martii* 1751, *dub.* 2, confirmata 8 *maii ejusd. anni.*

97. Rector ecclesiæ parochialis S. Mariæ de Longobardis terræ Forentiæ in propria ecclesia denunciationes matrimoniorum absque archipresbyteri S. Nicolai licentia emittere potest : *Venusina*, 22 *martii* 1751, *dub.* 4.

98. Inter Fratres Schiavi, et parochum ecclesiæ S. Hilarii Placentiæ multæ et magnæ contentiones fuerunt, ex quibus, ut Episcopus testatur, inimicitiæ, contumeliæ, maledicta gignuntur, ob id postulatur exemptio a proprio parocho, ita ut illi parocho viciniori subjicerentur. Perpenso hinc dubio, an locus esset provisioni pro dicta exemptione? respondit ad mentem [27] : *Placentina*, *Exempt.*, 10 *julii* 1751. Nil prætermisit Episcopus, ut animi dissidentium mutuo reconciliarentur, sed frustra obsistentibus semper Schiavi, qui detrimentum sibi obventuram patefecerunt ; et reproducto dubio negative dictum fuit : 9 *sept.* 1752.

99. Parochi rurales villarum Aspeluncæ, et Collis, qui habent parochiam, et populum distinctum ab Arquata valent supplicationes ducere in propriam cujusque parochiam tam die festivitatis sanctissimi Corporis Christi, quam diebus S. Marci, et Rogationum ; ita ut a parocho Arquatæ prohiberi nequeant : *Asculana*, *Proc.*, 3 *febr.* 1753, *dub.* 1.

100. Durante reædificatione ecclesiæ parochialis divo Zenoni dedicatæ licet parocho Malatesta functiones parochiales explere in oratorio S. Joseph, existente intra limites parochiæ, et quoniam sodales prædicti oratorii reædificationi contradixerunt, parochumque recipere noluerunt metuentes ne inspecta parochi inopia ecclesia reædificaretur, adeoque amplius ab eorum oratorio non discederet ; S. C.

« Vecchia, ed infra, che quando il parroco non venisse « personalmente a celebrare, possa farlo il capellano di « essa Chiesa della Morte, alla quale spettino le suddette « limosine senza che il parocco abbia azione alcuna » *ibid. sub die* 18 *novem.* 1741, § 1.

[26] Vide not. 353, verb. *Capellanus curatus* § I.

[27] Mens autem fuit, ut Episcopus omnem « operam suam « collocaret, ut præpositus, et fratres Schiavi redirent in « gratiam ; si id obtineri non posset, curarent fratres « Schiavi habitationis mutationem » *Ead. causa,* 9 *sept.* 1752, § *unic.*

ita sanciendo addidit ad mentem [25]: *Cæsenaten.*, *Reæd. Eccl. par.*, 7 *apr.* 1753, *dub.* 2. Quum mens parocho non placuisset, causa iterum fuit examinata et confirmata decisio : 21 *julii ejusd. anni.*

101. Parochus civitatis Melaucenæ congregationibus hospitalis denominati *Le Bourreau* intervenire potest, quoties episcopus Vasionensis id illi permittere velit : et cum interveniat, primum locum inter rectores occupandi, et suffragium ferendi jus illum habere declaratur : *Vasionen.*, *Jurisd.*, 11 *aug.* 1753, *dub.* 6.

102. Parochi regulares, etiamsi sint abbates cujusque ordinis præsertim Præmonstratensis, Cisterciensis, et Benedictini non possunt a superioribus regularibus ad curam animarum personarum secularium et non commensalium in parochiis in diœcesi Olomucensi licet illæ monasteriis exemptis sint unitæ, et adnexæ, sive sint de jurepatronatus, delegari, illamque absque adprobatione Episcopi exercere : *Olomucen.*, *Jur.*, 7 *junii* 1755, *dub.* 3 ; confirmata 2 *aug. ejusd. anni.*

103. Ecclesiæ parochialis S. Mariæ in Cœlum assumptæ Villæ de Llimiana servitium præstant rector, et quatuor beneficiati, qui vocantur residentes. Hos inter controversia tam in spiritualibus, quam in temporalibus de ecclesiæ regimine orta est. Ex antiqua consuetudine sibi privative regimen competere rector prætendebat. Ad S. C. delata quæstione, hæc resolvit gubernium, et regimen ejusdem ecclesiæ ad rectorem quoad spiritualia independenter a sacerdotibus beneficiatis, privative pertinere ; quo vero ad temporalia juxta modum præscribendum : *Urgellen.*, 12 *martii* 1757, *dub.* 2.

104. Ad eumdem rectorem jus retinendi claves ecclesiæ sacrarii, et archivi, pertinere, statutum est : *Ibid.*, *dub.* 2.

105. Ad eumdem etiam rectorem jus retinendi librum, in quo describuntur Missæ, anniversaria, aliaque opera pia in eadem ecclesia fundata, spectare resolutum fuit : *Ibid.*, *dub.* 4.

106. Non a præfatis beneficiatis, sed a rectore libellum, in quo Missæ singulis diebus, aut hebdomadis celebrandæ adnotantur, conficiendum esse, definitum fuit : *Ibid.*, *dub.* 5.

107. Deinde dubio considerato, an horæ pro celebratione Missarum solemnium, aliarumque ecclesiasticarum functionum in supradicta ecclesia a rectore, vel a beneficiatis essent determinandæ? S. C. respondit juxta votum Episcopi : *Ibid.*, *dub.* 6.

108. Ad præfatum rectorem constitutionem dierum pro celebratione Missarum, vel anniversariorum, quæ ex aliquo impedimento statutis diebus celebrari nequeunt, spectare, responsum fuit : *Ibid.*, *dub.* 7.

109. Tam a rectore ipso, quam a beneficiatis his exactorem redituum, et proventuum ecclesiæ ejusdem eligendum esse, fuit resolutum : *Ibid.*, *dub.* 8.

110. Et ad rectorem hunc quoque pertinere jus recipiendi, et retinendi pecuniam in casu extinctionis alicujus census, dubitatum non fuit : *Ibid.*, *dub.* 9.

111. Non vero rectori huic proprio libito de investimentis pecuniarum, novisque creationibus census disponere licere, sed exquirendum, et obsequendum esse votis singulorum beneficiatorum in capitulo ad hoc præcise convocando, S. ead. C. definivit : *Ibid.*, *dub.* 10.

112. Ad sæpefatum rectorem jus convocandi beneficiatos presbyteros pro tractandis ecclesiæ negotiis attinere stabilitum fuit : *Ibid.*, *dub.* 14.

113. Postulatum vero est, an horum beneficiatorum, seu presbyterorum convocatio fieri debeat ad sonitum tintinnabuli, aut per nuncium de ordine rectoris ? rescribitur, arbitrio rectoris : *Ibid.*, *dub.* 15.

114. Veniam pulsandi tintinnabula, quando opus fuerit a rectore independenter a residentibus esse concedendam S. C. eadem decernit : *Ibid.*, *dub.* 16.

115. Ad hunc quoque rectorem constitutionem numeri Missarum qualibet die canendarum spectare putatum simul fuit : *Ibid.*, *dub.* 17.

116. Petitum autem est, an designatio sacerdotum, et ministrorum pro Missis canendis spectaret ad præfatum rectorem ; seu esset procedendum per vices ? S. C. placuit respondere, juxta Episcopi votum : *Ibid.*, *dub.* 18.

117. Denique S. C. consulta, an designatio presbyterorum, aliorumque sacrorum ministrorum pro celebratione Missarum solemnium, et aliorum divinorum officiorum in hebdomada sancta, et die Nativitatis Domini spectaret ad eumdem rectorem ; seu inservire debeant duo ultimi beneficiati, alter ad officium diaconi, et alter subdiaconi? responsum prodiit juxta votum Episcopi : *Ibid.*, *dub* 19.

118. Jus celebrandi exequias, ceterasque functiones funebres occasione tumulationis cadaverum in sepulcro erecto a sacerdote Andrea Arrighi in sui suorumque consanguineorum, ac hæredum favorem in ecclesia B. M. V. in Cœlum assumptæ, et SS. Andreæ, et Aloysii Gonsagæ, ab ipso ædificata in terra Curtis parocho ejusdem terræ competit : *Alerien.*, *Sepul.*, 17 *januar.* 1756, *dub.* 5.

119. Parochi congregationis Castri Granaroli, in quibus congregationibus divisa est tota diœcesis Faventina, debent prælative ad sacerdotes simpli-

[25] Vide not. 57, verb. *Ecclesia parochialis*, § I.

ces invitari ad festivitates, funera ac anniversaria, quæ in ecclesia parochiali S. Joan. Evangelistæ et in aliis parochialibus ecclesiis congregationis celebrantur : *Faventina*, *Jur. par.*, *et præem.*, 18 *sept.* 1756, *dub.* 1.

120. Parochis Glageoli, et Linarii quoad archipresbyterum ecclesiæ Rivaschi, et plebanum S. Romani cumulative licet ducere supplicationem Sanctissimi Corporis Christi die ejusdem solemnitatis, non ad secundos privative pertinet : *Sarsinaten.*, *Proc.*, 14 *januar.* 1758.

121. Cum Benedictus XIV Pont. Max., ecclesiam collegiatam SS. Mariæ, et Hilarii terræ Lugi suppressisset, idem Pontifex hanc alteri collegiatæ, et parochiali matri S. Jacobi, nunc SS. Petronii, et Prosperi univit, et in statu, quo tunc reperiebatur, tradidit, at quæstionem excitavit parochus filialis S. Francisci de Paula olim SS. Mariæ, et Hilarii, ac occasionem præbuit S. C. decidendi prædictum nempe curatum S. Francisci capitulares ecclesiæ collegiatæ SS. Petronii et Prosperi olim S. Jacobi impedire non posse, ne accedant ad ejus ecclesiam pro implendis legatis, et officiis a benefactoribus relictis, præterquam in legatis Missarum Essani, et Zannelli, qui in ejus Ecclesia mandarunt onera persolvi firmatum est : *Imolen.*, *Jur. par.*, 20 *decem.* 1760.

122. Deinde ad postulatum, num vascula, tum argentea, tum stamnea, quæ detinebantur in Baptisterio præfatæ ecclesiæ S. Mariæ jam amota, et ad collegiatam translata, et quibus ejus parochi utebantur pro conservatione sacrorum oleorum chrismatis et cathecumenorum sint consignanda sibi? non esse consignanda responsum prodiit : *Ibid.*, *dub.* 19.

123. Putant canonici prædictæ collegiatæ S. Jacobi terræ Lugi, quod stante unione, et juribus translatis, facultatem sibi inter hæc jura connumerandam competere interesse anniversariis officiis, quæ fiunt in ecclesia PP. Min. Conv. curatus autem S. Francisci de Paula hoc sibi licere contendit ex pia dispositione de Magnapanis, a quo invitantur quatuor sacerdotes S. Hilarii, et quatuor S. Dominici, quatuorque presbyteri S. Jacobi, et quatuor presbyteri S. Mariæ de Lugo. Proposito dubio ad S. C., definitum est spectare ad collegiatam jus transmittendi octo ex suis presbyteris ad officia, de quibus agitur in ecclesia PP. Conventualium : *Ibid.*, *dub.* 2.

124. Quæsitum vero quum esset, an idem curatus præsente clero adscripto servitio collegiatæ cum cruce capitulari possit elevare crucem separatam, et cum presbyteris commorantibus in ejus parochia incedere? responsum fuit, ut detur novum ubium juxta mentem : *Ibid.*, *dub.* 13.

125. Neque etiam horologium, et agnosterium pariter ad collegiatam translata esse eidem parocho tradenda, S. C. edixit : *Ibid.*, *dub.* 20.

126. Examinatum quoque fuit, an reconditorium cum sacris paramentis, quæ pro Missis quotidie a capitularibus celebrandis in ecclesia olim S. Mariæ retinebantur, sit quoque eidem parocho consignandum? responsum prodiit : dilata, et ad secretarium juxta mentem : *Ibid.*, *dud.* 21.

127. Ad parochum vero S. Francisci de Paula jus accedendi ad congregationes B. Mariæ, S. Rocchi, et Montis Pietatis non vero ad capitulum supradictum SS. Petronii, et Prosperi spectare decisum est ; licet novæ parochiæ antiqua jura adempta fuerint, sed hoc jus in Synodalibus constitutionibus præscribitur : *Ibid.*, *dub.* 23.

128. In villa de Saria usque ab anno 1694 die Domtnica infra octavam festivitatis Corporis Christi, postquam parochus Missam celebravit, Sanctissimum Sacramentum in publica supplicatione deferendum tradere consuevit uni ex patribus Min. Cappuccinis ; modernus parochus voluit ipse Sanctissimum Sacramentum deferre, supplicationemque ducere, et S. C. hoc jus spectare ad eum edixit, exclusis PP. Cappuccinis, qui jus prædictum ex totius populi consensu acquisitum in promeritum servitii præstiti occasione luis grassantis asserebant : *Barchinon.*, *Process.*, 3 *aug.* 1765.

129. Parochi licentia opus non est, ad hoc ut patresfamilias civitatis Reatis cadavera filiorum impuberum tumulare faciant in sepulcris gentilitiis ; etsi in rituali romano cautum sit, ut parochi retineant separatum tumulum pro infantibus, cum ex hoc sublatum non sit patribusfamilias hujusmodi jus : *Reatina*, *Jur. tum.*, 31 *martii* 1770, *dub.* 1.

130. Parochus S. Jacobi de Pinna habet jus peragendi funebres functiones in ecclesia societatis ordinis tertii S. Antonii Patavini, quando cadavera in ea tumulanda non sunt de illius parochia, et S. C. addidit, ut servarentur Synodales constitutiones : *Faventina*, *Func.*, 17 *julii* 1773, *dub.* 5 ; confirmata 14 *martii* 1778, *dub.* 1.

131. In oppido Montis Milonis geminæ sunt parochiæ, earum autem divisio non per regiones, sed per familias ab antiquissimo tempore facta fuit, ita ut quilibet, vel oppidanus, vel advena jus sibi eligendi parochiam habeat ; et quum ecclesia S. Blasii sit collegiata, et veluti matrix quæsitum fuit, num alterius S. Andreæ ecclesiæ parochus adscribere posset in sua parochia familias exteras, et adventitias, et affirmativum prodiit responsum : *Maceraten.*, *Jur. paroch.*, 14 *mart.* 1778, *dub.* 1.

132. Episcopus Burgi S. Domnini sacra limina visitans, Romanum Pontificem omnium ecclesiarum curam gerentem orat pro dubii explanatione,

an liceret Minoribus Cappuccinis suæ diœceseos puerperas admittere ad purificationem, seu jus potius sit parochiale. Ex Synodalibus ecclesiæ suæ aliarumque ecclesiarum statutis secunda esset capienda pars. Attamen lex non adest expressa, quæ facultatem admittendi puerperas ad purificationem uni tribuat parocho, vel regularibus etiam indulgeat. Doctores hinc inde scinduntur. Oraculum ab amplissimo ordine retulit præfatis Minoribus Cappuccinis non licere puerperas ad purificandum admittere : *Burgi, S. Domnini, visit. sacr. Liminum*, 26 *apr*. 1788.

133. Parocho S. Sabini permittuntur parochiales functiones in filiali ecclesia S. Georgii terræ Piti tertia cujusque mensis Dominica juxta decretum Episcopi 13 julii 1791, quod antiquam renovat observantiam, et hoc decretum exequi mandat S. C. ampliata tamen per Pitenses ipsorum ecclesia : *Asculana*, 18 *apr*. 1795.

134. Sub parochiali S. Stephani in Castro S. Angeli duæ sunt ecclesiæ, una S. Spiritus, altera S. Sebastiani, in quibus binæ sunt erectæ societates laicorum. Ex his societas Misericordiæ, seu Mortis erecta in ecclesia S. Sebastiani aggregata est archiconfraternitati Mortis Urbis. Dissidia ob id impenderunt quoad functiones ecclesiasticas. Quæstio a S. C. fuit examinata, quæ declaravit parocho S. Stephani competere jus privativum exponendi SS. Sacramentum in propria ecclesia, ita ut iisdem diebus exponi non posset in aliis ecclesiis juxta votum Episcopi qui ita censebat. Consuetudo vero, quam ea in sui favorem exhibet, precarium habet titulum : *Spoletana, Func. eccl.*, 12 *martii* 1796, *dub*. 1.

135. Et dubio perpenso, an, et quas functiones explere valeat parochus S. Stephani in ecclesia S. Sebastiani? affirmative respondit, præter functiones proprias sodalitii : *Ibid., dub*. 3.

136. Ecclesia ruralis S. Antimi in beneficium simplex erecta est, et unitum seminario, quod postea possessionem ecclesiæ, domus, et bonorum adeptum esse, et in ecclesia sacras explevit functiones. At Petrus Camagli archipresbyter ecclesiæ S. Blasii Castri Majoli, intra cujus parœciæ fines sitam esse ecclesiam asserit, recursum habuit ad S. C., quia ipse claves ecclesiæ retinebat, et sacras functiones exercebat post unionem seminario beneficii, et ei jura parochialia seminarii rector reservavit. S. C. licere parocho prædicto peragere in dicta ecclesia functiones parochiales tantum traditis clavibus a custode sumptibus seminarii retinendo, rescripsit : *Feretrana*, 9 *julii* 1796, *dub*. 2.

§ V.

Parochus quoad Missæ pro populo tum celebrationem, tum applicationem [29].

1. Censuit S. C. parochos, quibus diebus tenentur Missas in parochia celebrare eleemosynam manualem recipere non posse : *Civitatis Castellanæ*, 26 *aug*. 1628, *dub*. 1.

2. Non possunt parochi novam eleemosynam recipere illis diebus, quibus tenentur Missam celebrare : *Aretina*, 28 *april*. 1629, *dub*. 4.

3. Orator tenetur quolibet festo in ecclesia parochiali celebrare cum applicatione sacrificium pro populo, etiamsi ecclesia habeat tantum reditus incertos : *Hydruntina*, 13 *febr*. 1639.

4. Declaravit S. C. Episcopo instante ad dubium, an parochi in diebus festis teneantur applicare sacrificium pro populo? dandam esse declarationem in civitatis Castellanæ 8 aug. 1648 [30] : *Clusina, Celebr.*, 12 *julii* 1670.

5. In sua synodo Episcopus inter cetera anno 1681 sancivit, sacrificium Missæ pro populo applicandum esse parochi sciant singulis Dominicis, et festis diebus juxta præscriptum decreti a S. C. Concilii emanati pro hac diœcesi sub die 10 maii 1681. At cum hoc decretum observari exoptat, S. C. efflagitat, quæ non observantibus dictum synodale decretum posse imponi pœnam suspensionis ipso jure arbitrio Card. Episcopi declaravit : *Lucana*, 18 *decem*. 1688.

6. In dubium adductum est, an parochus Missam celebrare teneatur, et sacrificium applicare pro parochiæ incolis in diebus Dominicis, et festivis, sive habeat congruam, sive non? rescribitur teneri, nec posse eisdem diebus aliam eleemosynam recipere : *Dubium appl. Sacr.*, 10 *maii* 1692.

7. Cum præcepto divino iis, quibus animarum cura commissa est, mandatum sit pro ovibus suis

[29] Cum in pluribus extra Italiam diœcesibus Christianus populus iis diebus festis, quibus ipsi exercere servilia onera fas erat, manente tamen præcepto de Missa audienda, solutus etiam hoc onere apostolica indulgentia fuerit, orta quæstio est; *tenerentur ne parochi illis diebus Missam, ut antea, pro ovibus sibi creditis applicare*? et quæstione a S. C. de Propaganda Fide mature expensa, responsum fuit missionariis, qui hanc quæstionem proposuerunt, *teneri*. Nec S. C. Concilii discrepans sententia est. Nam pontifices, qui Christianam plebem onere audiendi Sacrum illis diebus liberarunt, non propterea parochos hoc onere rem divinam pro populo iisdem diebus faciendi eximerunt, neque enim onus parochi sacrificium pro plebe sibi credita offerendi ex hoc oritur, quod plebi onus Missæ audiendi incumbat, adeo ut hoc sublato illud quoque tollatur.

[30] Vide verb. *Archipresbyter*, § VI, num. 1.

sacrificium offerre, sæpe alias hac de re S. C. censuit parochos teneri pro parochiæ incolis sacrificium applicare, et signanter in dubium appl. Sacr., 10 maii 1692 [31] : *Nullius Nonantulæ*, 30 *aug.* 1698.

8. Proposito dubio, an parochi teneantur omnibus diebus festis applicare sacrificium pro populo, sive habeant congruam, sive non? dandas esse resolutiones in Nullius Nonantulana, 30 aug. 1698 [32], et in dubium appl., 10 maii 1692 [33] : *Pistorien. et Praten.*, 14 *febr.* 1699 [34].

9. Parochum una cum beneficiatis loci de Echalar ratione Missæ, quam pro populo celebrare, et applicare tenentur quotidie recipere non valere stipendium, illamque applicare pro defunctis, aliisque satisfaciendis oneribus, censuit S. C. additque, ut dentur decreta [35] : *Pampilonen. Miss.*, 18 *novem.* 1702; confirmata quoad parochum in diebus Dominicis, et festis: 31 *maii* 1704.

10. Parochi ecclesiarum cathedralium, seu collegiatarum, qui sunt primæ dignitates, vel membra earumdem, non excusantur ab applicatione sacrificii diebus Dominicis, et festis per Missam conventualem, quæ in choro quotidie canitur, sed præter prædictam conventualem tenentur celebrare, et applicare supradictis diebus pro parœciæ incolis: *Viterbien. Dubia Missæ paroch., et conv.*, 31 *martii* 1708, *dub.* 1.

11. Et quando per vices ad supradictos parochos spectat canere Missam conventualem diebus Dominicis, et festis, iidem tenentur celebrari curare pro parochiæ incolis aliam Missam propriis sumptibus : *Ibid.*, *dub.* 2.

12. Ad instantiam episcopi Forosemproniensis S. C. definiit parochos de quibus agitur, non habentes congruam applicare Missam pro populo saltem diebus festivis teneri, ita ut cogendos esse, et insuper dari decreta alias edita, et signate in *Civitatis Castellanæ*, 8 *aug.* 1648 [36] mandavit : *Forosempronien.*, *Missæ paroch.*, 8 *febr.* 1716, *dub.* 1.

13. Atque parochos de quibus pariter agitur, habentes pingues reditus onus habere quotidie applicandi Missam pro populo : *Ibid.*, *dub.* 2.

14. Parochus civitatis Ostiensis singulis diebus festis de præcepto Missam parochialem applicat pro populo; parochus Porciliani diebus tantum Dominicis: parochi vero Porciliani, et Decimæ nunquam pro populo, sed duodecim Missas quolibet mense pro baronibus locorum, a quibus menstruales pensiones recipiunt, applicant, neuter enim ex dictis quatuor parochis a populo quidquam percipit; Card. Ordinarius igitur anxio animo est, an tenerentur applicare pro populo diebus Dominicis, et festis de præcepto, et S. C. ipsos teneri respondit, et addidit ad mentem [37] : *Ostien.*, 29 *jan.* 1724.

15. Parochi ecclesiarum S. Nicolai, et S. Andreæ Apostoli onere in diebus festivis celebrationis Missæ matutinæ, et ejus applicationis pro populo, non autem presbyteri participantes dictarum ecclesiarum per alternas vices premuntur: *Caputaquen.*, 14 *maii* 1729, *dub.* 4.

16. Parochi cathedralis ecclesiæ, qui et commensales vocantur, habent actualem animarum curam, habitualis vero residet penes capitulum. Existunt capitularia decreta, quibus præcipiebatur parochis eos teneri singulis diebus Sacrum pro populo applicare, idque cum cantu, prout etiam præscriptum fuerat in decreto lato a vicario generali anno 1656 innixo suppositis legibus fundationis, S. C. requisita de hac re applicandam esse quotidie sine cantu inspectis peculiaribus circumstantiis stabilivit : *Derthusen.*, *Applicat. Missæ pro populo*, 7 *aug.* 1756; confirmata 21 *maii* 1757.

17. In terra Porculæ adest parochialis ecclesia S. Luciæ. Cura autem animarum per quatuor rectores exercetur, qui peculiaribus ecclesiis præsunt, quique in provisionibus curati Portionarii nuncupantur. Hi ob tenuitatem etiam redituum postularunt, ut ipsis liceret Missam pro populo diebus Dominicis, et festis non singulis, sed alternatim applicare ; sed quum jam populum separatum haberent, parochiamque finibus distinctam juxta divisionem ab Episcopo expletam, et jam ipsimet rectores onus præfatum coram Episcopo fassi fuissent, decretum est singulos teneri ad applicationem : *Montis Alti*, *Appl. Miss.*, 27 *aug.* 1763.

18. Clerus Oconiensis statuit ut quilibet beneficiatus, cui in territorio cura animarum incumbit, Missas pro populo tres hebdomadales celebrare debeat. Hanc gravem ordinationem, ut nimis gravem ob inopiam redituum, sentientes beneficiati, supplicarunt pro reductione applicationis ad solos dies festos, et Dominicos, et S. C. distulit resolutionem,

[31] Vide § præsenti, num. 6.

[32] Vide § præsenti, num. 7.

[33] Vide § præsenti, num. 6.

[34] Hanc resolutionem confirmat Innocentius XII Const. *Nuper*, 24 april. 1699, quum episcopus Pistoriensis, et Pratensis Apostolica auctoritate communiri exoptaverit, ut firmius subsisteret.

[35] Et signate in causa *Civitatis Castellanæ*, 8 aug. 1648 et in dubium appl. Sacr., 10 maii 1692. Vide verb. *Archipresbyter*, § VI, num. 1, § præsenti, num. 5.

[36] Vide verb. *Archipresbyter*, § VI, num. 1.

[37] Mens fuit, ut parochi *liberam* haberent applicationem tot aliarum Missarum ex illis, quas celebrant, et applicant pro baronibus, dummodo barones non teneantur ad earum celebrationem, et applicationem ex aliqua fundatione, aut legato pio : *Ead. causa*, 29 *januar.* 1724.

ut scribatur Episcopo juxta instructionem : *Calaguritana, Appl. Missæ pro pop.*, 16 *januar.* 1768. Deinde reductionem applicationis prædictæ indulsit S. C. applicatis duabus Missis quotidianis in ecclesia Ochonii, necnon una quotidiana in pago Corerii, ac gratiam impertivit pariter reductionis ad unam pro diebus festivis, et Dominicis in quolibet ex ceteris pagis, collatis tamen suffragiis in unum pro toto populo, facto verbo cum Sanctissimo, et detracta eleemosyna pro omnibus Missis applicandis ex massa communi : 14 *januar.* 1769.

19. Ab episcopo Fesulano in relatione status suæ ecclesiæ dubium super applicatione Missæ pro populo propositum fuit, ac resolutum, quod parochi in Dominicis, aliisque diebus festis præsente cadavere non celebrare tenentur Missam pro defuncto, nec ad aliam diem transferre possunt Missam pro populo applicandam : *Fesulana, Missæ paroch.*, 26 *januar.* 1771, *dub.* 1.

20. Nec applicationi Missæ pro populo supplere possunt per alium sacerdotem : *Ibidem, dub.* 2.

21. In oppido Maidæ duæ extant parochiales ecclesiæ una scilicet sub titulo S. Mariæ Catholicæ, quæ est et matrix, altera sub invocatione S. Nicolai de Latinis, quibus jam aliæ parochiæ unitæ fuerant, et utrique ecclesiæ inserviunt alternis plures parochi, qui æquis partibus de emolumentis fruuntur, excepto archipresbytero S. Mariæ, qui præter quædam legata pia, quibus gaudet una cum alio sacerdote eidem ecclesiæ inserviente, hujusmodi parochorum collegio præest. Parochi prædicti quotidie pro populo applicare consueverunt unicam Missam. Ideo requisito vicario apostolico, an singuli tenerentur? S. C. hic consuluit, et responsum tulit, minime teneri singulos parochos dictarum ecclesiarum ad applicationem Missæ pro populo, sed ipsos posse unam tantum Missam in unaquaque ecclesia per vices applicare : *Neocastren, Missæ pro pop.*, 26 *januar.* 1771, *dub.* 1.

22. Post Constitutionem vero Benedictinam, *Cum semper* [38] Missam præfatam ad dies festos tantum propria auctoritate reduxerunt, et non fuit procul dubio, an tenerentur quotidie? Dilata, et scribatur juxta instructionem [39] rescribitur : *Ibid.*, *dub.* 2. Reproducta dein causa, deductisque actis visitationum elapsi seculi ex quibus constabat quotidianam Missæ celebrationem ad alterius obligationis satisfactionem referendam esse, adeoque quotidianam applicationem Missæ pro populo voluntariam, et liberam fuisse, rescriptum fuit, ipsos non teneri Missam applicare pro populo quotidie sed tantum diebus Dominicis, et festis : *Ibid.*, 15 *febr.* 1772.

23. In relatione status suæ ecclesiæ episcopus Ovetensis exposuit plura in ea diœcesi reperiri parochialia beneficia, quæ tenues adeo habent reditus, ut ne ad congrua quidem parochorum alimenta sufficiunt, idcirco apud nonnullos opinionem invaluisse, ut si iidem parochi diebus festis, exceptis tamen Dominicis, eleemosynam pro Missa ab aliquo benefactore receperint, possent iis diebus, et pro benefactore, et pro populo Missam applicare, quid igitur hac in re permittendum, quid reprobandum esse a S. C. requisivit : ut se gerat Episcopus ad formam Constitutionis Benedicti XIV, Pont. Max., incipien. *Cum semper* [40] rescriptum est : *Oveten.*, *Missæ pro pop.*, 26 *febr.* 1774.

[38] Quæ incipit *Cum semper*, 19 aug. 1744, *Bull. ejusd.*, tom. 1, pag. 163 et § 6 decernit « Dum tamen diximus, omnes animarum curam habentes, Missæ sacrificium pro populo sibi commisso applicare debere, non ideo statuere voluimus, eosdem aut quotidie, aut quotiescumque celebraverint, ad prædictam applicationem pro populo teneri. Et quidem Sacrosancta Tridentina Synodus, sess. 23, cap. 14, præcipit Episcopis curare, ut sacerdotes saltem diebus Dominicis et in festis solemnibus Missarum sacra faciant, *si autem curam habuerint animarum, tam frequenter, ut suo muneri satisfaciant, Missas celebrent;* in pluribus autem Synodalibus Episcoporum constitutionibus novimus provide constitutos, ac designatos esse dies, quibus animarum pastores Missas celebrare debeant. At vero nos id unum in præsenti suscepimus decernendum, quando nimirum iidem pro populo celebrare, et applicare teneantur; et quamvis compertum habeamus id, quod alias a Congr. Concilii responsum fuit, parochum nempe pinguibus reditibus dotatum quotidie pro populo celebrare, et applicare debere ; eum vero, qui uberioribus hujusmodi reditibus non gaudeat, festivis tantum diebus id ipsum præstare teneri ; quum tamen pariter nobis perspectæ sint tum controversiæ super hoc ipso exortæ ; nimirum ad quam summam pertingere debeant ecclesiæ parochialis proventus, ut pingues, et uberes appellari possint, quoniam pingues minime habendi sunt reditus, etiam copiosi, quibus tamen multiplicia, et gravia sint onera adnexa; tum etiam multorum quærelæ adversus hujusmodi decretum, tanquam plus æquo rigidum, excitatæ, nobis innotescant; idcirco opportunum censemus fraternitatibus vestris declarare, nobis abunde satisfactum fore, nobisque proinde satis esse posse, dum ii, qui animarum curam exercent, sacrificium Missæ pro populo, celebrent, atque applicent in Dominicis, aliisque per annum diebus festis de præcepto. »

[39] Instructio fuit, ut inquireretur an constaret, et quibus fundamentis inniteretur consuetudo applicandi quotidie in unaquaque ex parochiis Missam pro populo, ac præterea an aliqua adesset dispositio, seu specialis ratio, cui quotidiana Missæ applicatio referri possit : *in Thesaur.*, tom. XL, pag. 158, § 1.

[40] 19 *aug.* 1744 (*Bull. ejusd.*, tom. 1, pag. 163, § 8), quæ loquens de pauperibus parochis, vicariis, seu œconomis disponit « idcirco Nos tam istorum, quam illorum inopiam summopere miserantes, eisdemque, quantum Nobis integrum est, consulere volentes; quamvis, ut supra dictum est, omnes, et singuli prædicti teneantur diebus festis Missam pro populo celebrare, et applicare; attamen

24. In oppido Encisi duæ extant parochiales ecclesiæ, sex numerantur filiales. Harum regimini quatuordecim præsunt parochi, inter quos inæqualiter dividuntur, unus tamen est populus, unaque parœcia. Ab immemorabili tempore sueverant parochi prædicti 814 Missas pro populo celebrare, has propria auctoritate ob redituum diminutionem ad 124 reduxerunt. At de validitate ejusdem reductionis dubitantes S. C. adierunt, et responsum acceperunt, pro gratia reductionis ad unam Missam singulis diebus festis pro qualibet ex ecclesiis parochialibus oppidi Encisi, necnon pro reductione ad unam Missam pariter diebus festis in aliis filialibus ecclesiis per vices celebrandam, collatis tamen suffragiis in unum pro toto populo, et detracta eleemosyna ex massa communi facto verbo cum Sanctissimo : *Calaguritana, Missæ pro pop.*, 8 *maii* 1773.

26. Parochus S. Simeonis, S. Luciæ, S. Silvestri num in unaquaque ex dictis parochialibus ecclesiis per se, vel alium applicare Missam pro populo Dominicis, aliisque festis diebus teneatur protelata fuit resolutio, ut Episcopo juxta mentem [41] scribatur : *Alatrina*, 20 *aug.* 1785.

27. Episcopus Castri Alti sacra Apostolorum Limina visitans, omnesque optimi pastoris partes implens, decidi ab S. C. curavit, quod parochi ecclesiæ cathedralis et collegiatæ S. Mariæ de Castello, aliarumque ecclesiarum suæ diœcesis tenerentur per seipsos adplicare diebus festis Missam pro populo ; neque vero possent per beneficiatos, vel alios sacerdotes prædicto oneri satisfacere : *Castri Alti, Visit. sac. Liminum*, 18 *julii* 1789, *dub.* 2.

28. Declarari etiam fecit, quod ecclesiarum filiarum rectores tenerentur Missam pro populo adplicare, non vero spectaret ad parochos ecclesiarum principalium, seu matricum : *Ibid.*, *dub.* 3.

29. Episcopus Lucensis in Galæcia præscripserat, ut parochi, qui duabus ecclesiis parochialibus unitis præsunt, duarum etiam Missarum celebrationi satisfacerent diebus Dominicis, et festis tum scilicet per seipsos, tum per alium sacerdotem ; verum nonnullis parochis renuentibus, S. C. jussit, parochos, qui duabus parochialibus ecclesiis unitis præsunt, debere Dominicis, aliisque diebus festis Missam in unaquaque ecclesia sive per se, sive per alium applicare pro populo, exceptis tantum parochiis unitis unione plenaria. et extinctiva ; et voluit insuper ut scriberetur Episcopo juxta instructionem : *Lucen.*, *Appl. Missæ pro pop.*, 12 *martii* 1774.

30. Collegiatæ S. Ægidii ecclesiæ oppidi Tulpharum duo præsunt rectores, qui distinctam ab antiquissimo tempore animarum curam per separatas regiones exercent. Ex hoc dubitans Episcopus, quin contra præteritam observantiam ad duplicem tenerentur Missam pro populo. Et S. C. rescripsit applicandam esse unicam Missam : *Sutrima, Missæ pro pop.*, 16 *julii* 1791.

31. Parochiali ecclesiæ S. Joan. Baptistæ de Cedavim tres aliæ subjectæ ecclesiæ parochiales unitæ fuerunt, et fertur ea lege fuisse unionem expletam ut rector matricis tres infra hebdomadam pro illarum quoque populis applicare deberet Missas. Sed licet notitiam rei judicatæ et statuti ex codicibus ecclesiæ decessores haberent tamen neglexerunt illam applicationem. Hodiernus autem parochus ad suam sedandam conscientiam postulat declarari ; num eas in futurum applicare teneatur ? et S. C. negativum dedit responsum ; *Lamacen.*, *Miss pro pop.*, 30 *julii* 1796, *dub.* 1.

§ VI.

Parochus quoad oblationes, obventiones, et emolumenta.

1. Quum Concil. sess. 23, cap. 1 [42] voluerit parochos non residentes non facere fructus suos pro rata temporis absentiæ, eosque fructus fabricæ ecclesiarum, aut pauperibus loci erogari, quid agendum de hujusmodi fructibus, si nec fabrica ecclesiæ parochialis egeat, nec pauperes intra ejus limites reperiantur, et an Ordinarius fructus ipsos ejus arbitrio in alios usus pios erogare possit? censuit S. C. Ordinarium debere applicare fabricæ ecclesiæ parochialis, quæ licet nunc non egeat, potest tamen in dies indigere, saltem quoad ornamenta : *Ravennaten*, *anni* 1577., *dub.* 1.

quod pertinet ad prædictos parochos egentes, unicuique vestrum facultatem concedimus, cum iis quos revera tales esse noveritis, opportune dispensandi, ad hoc ut, etiam diebus festis hujusmodi, eleemosynam ab aliquo pio offerente recipere, et pro ipso sacrificium applicare, quatenus id ab eo requiratur, libere, et licite possint, et valeant; dummodo ad necessariam populi commoditatem, in ipsa ecclesia parochiali Missam celebrent, ea tamen adjecta conditione, ut tot Missas infra hebdomadam pro populo applicent, quot in diebus festis, infra eamdem hebdomadam occurentibus juxta peculiarem intentionem alterius pii benefactoris obtulerint. »

[41] Mens est, ut referat super expositis per parochum : *Ead. causa*, 20 *aug.* 1785.

[42] *De Reform.* ubi legitur : Cum pro rata temporis absentiæ fructus suos non facere, nec tuta conscientia, alia etiam declaratione non sequuta, illos detinere posse, sed teneri, aut ipso cessante, per superiorem ecclesiasticum illos fabricæ ecclesiarum, aut pauperibus loci erogare.

2. Proposito dubio, an liceat parochis civitatis Papiæ vigore consuetudinis, aut Constitutionis Synodalis exigere ab hæredibus defunctorum, quorum cadavera in ecclesiis regularium sepeliuntur duplicatam eleemosynam, quæ cæteroquin soleat exigi? non licere salvo tamen jure immemorabilis coram judice probandæ, rescribitur : *Papien.*, 12 *decem.* 1665, *dub.* 1.

3. Nequeunt rectores parochiarum componere cum commissariis bullæ Cruciatæ super fructibus, quos suos ob non residentiam non fecerunt : *Vicen.*, 7 *octob.* 1604, *dub.* 5.

4. Rectori parochialis ecclesiæ S. Nicolai Belfortis diœcesis Fulginatensis deberi oblationes, quæ fiunt in ecclesia simplici S. Mariæ Prati existenti intra limites dictæ parochiæ S. C. decidit : *Fulginaten.*, 6 *april.* 1647.

5. Ecclesia S. Michaelis Archangeli collapsa, parochus villæ Lapidiæ curam animarum exercere in ecclesia, seu oratorio societatis S. Bernardini incepit; at instaurata prima ob populi concursum erga Iconem B. M. V. agitatum fuit in S. C.: an parocho debeantur oblationes factæ, et faciendæ dictæ imagini? et responsum prodiit spectare ad parochum cumulative, cum Sanctesibus : 16 *april.* 1685, *dub.* 3. Hoc decretum modo confirmatur : *Spoletana, Paroch.*, 16 *novem.* 1715, *dub.* 4.

6. Quoad ratam partem debitam rectori ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Matthæi Sarni ex emolumentis incertis parochiæ, S. C. decrevit medietatem juxta solitum ei deberi : *Sarnen., Jur. paroch.*, 15 *januar.* 1718, *dub.* 1 confirmata, 15 *januar.* 1721.

7. Parochus ecclesiæ S. Pauli Urbis Vallettæ quum divinis officiis, quæ a beneficiatis a Catharina Valenti fundatis celebrantur interesse debeat, si ratione curæ animarum impeditus absens fuerit, distributiones non lucratur : *Milevitana*, *Divin. offic.*, 29 *januar.* 1718, *dub.* 7.

8. Parocho pagi Peysei nulla deberetur portio ex oblationibus, quæ a fidelibus exteris, et non parochiæ incolis oratorio rurali B. M. V. dicato relinquuntur : *Tarantasien*, 22 *april.* 1719, *dub.* 1.

9. Conventio inita inter parochum ecclesiæ S. Joannis Baptistæ terræ Melicucciæ, et beneficiatos, communitatemque presbyterorum dictæ terræ, quod parœciæ fructus, beneficiorumque reditus inter ipsos dividerentur etiam post observantiam centum et ultra annorum nulla fuit declarata. Complures enim exinde populi offensiones oriebantur, et parocho congrua deficiebat, adeoque parochus ad eam servandam minime tenetur : *Mileten.*, 2 *octob.* 1721, *dub.* 1.

10. Parocho ecclesiæ S. Mariæ existentis in loco Puriæ, et Datii nullum debetur emolumentum, nullaque eleemosyna a prædicta communitate, casu quo quasdam functiones peragat : *Mediolanen.*, *Cong.*, 22 *sept.* 1731, *dub.* 3.

11. Parochus ecclesiæ S. Mamantis, cum benedictionem cum venerabili Eucharistiæ sacramento impertiatur in ecclesia societatis S. Mariæ de Libertate, intra ejusdem parochiæ sita, quidquam pretendere nequit, ut ecclesiæ suæ parochiali tradatur, sed id facere gratis debeat : *Bononien.*, 15 *maii* 1748, *dub.* 9.

12. Clemens VIII, Pont. Max., parochialem ecclesiam S. Nicolai in civitate Alicante in collegiatam erexit. Occasione controversiarum Episcopus mandavit, ut in exequiis generalibus, et etiam regiis, quibus adest capitulum totum officium, et exactio emolumentorum spectaret ad idem capitulum, assignata curatis portione, et oblatione; in aliis vero exequiis quæ etiam generalia nuncupantur, quibus intersunt curati, et clerus dumtaxat, jus designandi horas canonicas, tintinnabulorum sonitum, totumque officium spectaret ad eosdem curatos. Huic decreto minime acquiescente capitulo dubitatum fuit coram S. C. num sustineretur? et sustinendum resolvit : *Oriolen.*, *Decret.*, 9 *januar.* 1734, *dub.* 1.

13. Quum Dominicus Perone abbas curatus parochialium ecclesiarum oppidi S. Sixti, et Baccaritii, qui animarum curam sex annorum spatio dereliquerat, ad fructuum restitutionem fuerit a vicario generali Consentino condemnatus, et privatus cura una cum excommunicationis censura, et quum de vicarii muneris, officiique sui excedentia queratur penes sacrum Senatum, responsum habuit; ut Ordinarius procedat ex integro servandis : *Consentina*, *Privat.*, *et Cens.*, 1 *decem.* 1736.

14. Quum vicarius generalis Card. abbatis decreto suo privaverit Leonardum Calvittum parochia divo Antonio Abbati dicata, ac redintegravit Crucianum de Carolis, qui antea illam septennio tenuerat, S. C. illum decretum non sustineri mandavit. Inde expenso, an sacerdos Crucianus teneatur restituere fructus, aliaque emolumenta indebite percepta parocho Leonardo? utique respondit : *Nullius, S. Marci in Lamis paroch.*, 11 *januar.* 1747, *dub.* 4.

15. Jam antea S. C. declaraverat dismembrationem ecclesiæ parochialis S. Pauli Baretis, et respective novæ parochiæ erectionem in villa , et ecclesia S. Viti ab Episcopo expletam firmam haud esse. Modo novum parochum fructus, reditus, ac proventus restituere haud teneri firmavit : *Aquilana*, *Dismemb.*, 3 *febr.* 1744, *dub.* 2.

16. Non licet parocho ecclesiæ Raynaldi ex pecuniis collectis obolorum 25 pro cera ob Missarum

celebrationem recipere, sed eadem cera emenda est ex dictis pecuniis precario coactis : *Firmana, Jur. paroch.*, 2 *decem.* 1747, *dub.* 4.

17. Dum a S. C. petita fuit definitio, an sint restituendi, ac assignandi fructus parochiales e Thoma Moscoso in carcerem ab Episcopo detento?

18. Et an sint eidem parocho nonnullis criminibus accusato restituenda omnia bona mobilia, supellectilia, ac fructus ab eodem Episcopo nulliter distracta? S. C. omnia ad judicem delegatum remisit : *Mindonien., Paroch.*, 23 *aug.* 1749, *dub.* 1 et 2. Confirmata et additum est, ut judex delegatus procedat cum omnibus facultatibus necessariis, et opportunis : 13 *sept. ejusd. anni.*

19. Tam rectorem parochialis ecclesiæ S. Mariæ in Cœlum assumptæ villæ de Lliminana, quam quatuor ejusdem ecclesiæ beneficiatos residentes vocatos, qui jure impediti Missis cum cantu, anniversariis, aliisque functionibus non interveniunt, solita lucrari emolumenta posse S. C. resolvit : *Urgellen.*, 12 *martii* 1757, *dub.* 2.

20. In ecclesia S. Bartholomæi in urbe Campibassi quinque sunt participantes jure civico, et unus parochus. Onus illorum est hunc adjuvandi in parochialibus functionibus, ideo cum eodem participant. Longo tamen usu receptum est, ut parochi duplicem portionem accipiant non ex fructibus dumtaxat, et reditibus, sed ex stipendio sacrorum, a fundatoribus testatoribus, et ab Episcopo in favorem celebrantis taxato; idcirco res obscura explanatur : an dicto parocho duplicata portio deberetur super his Missis? Et in hoc casu deberi S. C. respondit: *Bojanen.*, 19 *novem.* 1757, *dub.* 1.

21. Super Missis vero adventitiis duplicatam eidem parocho ratam partem haud quaquam deberi existimavit : *Ibid.*, *dub.* 2.

22. Sacerdos Raganoni parochus ruralis ecclesiæ SS. Joseph et Marci Evangelistæ stipendium postulavit a monialibus S. Silvestri in capite de Urbe, ex quo coloni latifundii diruti Castri Balneoli ad monasterium spectantis, ejus parochiæ ab Episcopo subjecti fuerant. Ecclesiæ enim S. Mariæ Lauretanæ a comite Rosci ædificatæ in eodem loco, pro dote ille constituerat vineam in dicto Latifundio sitam; et latifundium a monasterio Roschius emerat, et ecclesia inde pene collapsa fuerat, latifundiumque ob Roscii deficientiam ad moniales reversum erat. S. C primum protelavit decretum, et dixit ad mentem [43] : *Hortana, Stip. et Liber. a molest.*, 19 *aug.* 1775. Deinde quando constat de applicatione Missæ etiam pro populo Balneoli, respondit pro annuis scutis 12 deberi a die deputationis, pro majori vero summa iterum proponi instantiam : 7 *sept.* 1776, confirmata 18 *sept.* 1799, *dub.* 1.

23. Incrementum vero scut. 12 denegatum fuit ab eadem S. C. *Ibid.*, *dub.* 2.

24. Et dubio considerato, quomodo providendum esset manutentioni rectoris? S. C. respondit, esse locum reintegrationi parochiæ cum congrua in erectione præfinita reservato jure monasterio agendi pro relevatione contra comitem Rosci prout de jure, et quatenus de jure ? *Ibid.*, *dub.* 3.

25. Nova in collegiata ecclesia S. Joannis Terracinæ erecta parochia, disceptatum inde fuit, ex quibus reditibus, et qua summa esset providendum? Et S. C. remisit ad Card. Carrara secretarii officio nuper functum cum facultatibus S. C.: *Terracinen., Dismemb. et erect. par.*, 30 *julii* 1785, *dub.* 3.

§ VII.

Parochus quoad officia, et onera.

1. Episcopus exponenda curavit de ecclesiis parochialibus in diœcesi habitationem pro rectore non habentibus, ubi etiam sæpe accidit, ut nulla domus, quæ conduci possit a rectore reperiatur, hac occasione S. C. respondit rectores ecclesiarum prædictarum, qui ex earum annuis reditibus minus 60 ducat. percipiunt, liberos esse debere a contributione pro domibus ædificandis, sed capitulum, cui illæ unitæ sunt, patronos, et alios, ad quos fructus aliqui ipsarum ecclesiarum deveniunt, aut in illorum defectus parochiæ incolas juxta similem dispositionem Concilii. sess. 21, cap. 7 [44], contribuere cogendos esse : illos autem rectores, qui ex suis parochialibus plus 60; sed non ultra 100 ducat. annuatim percipiunt, partem quoque suam cum prædictis, qui fructuum earumdem ecclesiarum quoquomodo participes sunt, aut cum parochiæ incolis juxta præfatam formam judicio Episcopi conferre debere. Quod si annui fructus, et reditus parochialium pro rectore excedant summam centum ducat., alios gravandos non esse, sed ex dictis reditibus parochialis tantum pro ædificatione domus

[43] Mens fuit, ut doceretur, quid, et in qua summa receptum fuerit a parocho Raganoni, et utrum applicaverit Missam pro populo parochiæ S. Mariæ Lauretanæ Balneoli ; *Ead. causa*, 7 *sept.* 1776.

[44] *De Reform.* Ubi habetur parochiales vero ecclesias, etiamsi jurispatronatus sint, ita collapsas, refici, et instaurari procurent ex fructibus, et proventibus quibuscumque, ad easdem ecclesias quomodocumque pertinentibus, qui si non fuerint sufficientes, omnes patronos, et alios, qui fructus aliquos ex dictis ecclesiis provenientes percipiunt, aut in illorum defectum parochianos omnibus remediis opportunis ad prædicta cogant, quacumque appellatione, exemptione, et contradictione remota. De hac re diserte loquitur Bened. XIV *Instit. Eccl. C.*, tom. XI, pag. 697,

esse desumendum, quantum Episcopus convenire arbitratur; quæ quidem in novis domibus hujusmodi designandis necessariæ habitationi pro rectoris residentia, quam commodæ rationem habebit, ne majores fierent impensæ, quas ipsa necessitas postulat : *Nolana*, 8 *febr*. 1581.

2. Satis est, ut parochi, et si formaliter non prædicent saltem dominicis, et festis diebus ad plebes sibi commissas, et pro eorum capacitate pascant salutaribus verbis juxta cap. 2, sess. 5 [45], quod si id præstare minus queant, cogantur huic muneri per alium ab Episcopo deputandum satisfacere ipsorummet parochorum impensis juxta cap. 4, sess. 24 [46] : *Meliten*., *febr*. 1590, *dub*. 5.

3. S. C. censuit, scribendum esse Episcopo Casalensi, qui curet parochos subire onera curæ per se ipsos, et non per capellanum : *Casalen*., 27 *julii* 1626.

4. Quæsito quoad parochos nobiles, vel graduatos, et dignitates, qui resident, et alia munia exercent, cum licentia abeunt, exposito, S. C. declaravit cogendos esse ad subeunda per se ipsos, et non per substitutos ea munia, ad quæ parochi tenentur, tolerandos autem, ut per substitutos suppleant in illis casibus tantum a Concilio Tridentino permissis: *Vicen*., 7 *octob*. 1604, *dub*. 6.

5. Censuit S. C. rectorem ecclesiarum parochialium nuper erectarum in sua quaque parochia matrimoniis, quæ in ea celebrabuntur, interesse debere : *Lycien*., 19 *april*. 1606.

6. Parochi religiosi monasteriorum exemptorum ordinis Cistercìensium S. Benedicti Carthusianorum vocati ad synodum tenentur venire, et mandata episcopalia accipere circa ea, quæ pertinent ad dictam curam, pariterque festa propria diœcesis denunciare populo, et celebrare jubilæa, et alia mandata apostolica ab ipso diœcesano Episcopo accipere : *Olomucen*., *Juris*., 11 *julii* 1605, *dub*. 5.

7. Ac prædicti, ut supra tenentur sacrum Chrisma, et olea accipere ab Episcopo diœcesano, cui possit constare novis, an veteribus, vel nullis nisi ordinariis, vel communibus utantur : *Ibid*., *dub*. 6.

8. Curati, seu vicarii ecclesiæ parochialis Hospitaletti deputati per generalem ad curam animarum dicti loci tenentur accipere approbationem : *Lauden*., *Jur*., 1 *decem*. 1691, *dub*. 3, sed recessit S. C. a decisis, et non teneri resolvit : 20 *sept*. 1692.

9. Curati, seu vicarii prædicti tenentur intervenire ad synodum diœcesanam : *Ibid*., *dub*. 9, confirmata *ibid*.

10. Ac tenentur intervenire congregationibus casuum conscientiæ : *Ibid*., *dub*. 9, confirmata *ibid*.

11. Jam ante hoc tempus S. C. ratam unionem peractam ecclesiæ parochialis S. Adhæni ad alteram parochialem S. Andreæ non habuit sed primam collabentem instaurandam esse, et perfici a parochiæ incolis mandavit. Nunc decretum est quoad expensas in duc. 587 confectas, parochum ad solutionem duc. 40, quolibet anno a die sequutæ unionis teneri, et quoad alios Episcopum prout de jure procedere : *Aversana*, *Dess. union*., 5 *oct*. 1705, *dud*. 1.

12. Imo parochus S. Andreæ restituere imaginem SS. Crucifixi, sacra supellectilia, aliaque redintegrare, quæ de tempore unionis in ecclesia S. Adhæni reperiebantur, et quæ vendidit, vel secum tulit ad alteram S. Andreæ tenetur ; *Ibid*., *dub*. 2.

13. Dubiis exhibitis, an, et quibus supplicationibus, et functionibus in ecclesia metropolitana peragi solitis parochi urbani, et suburbani Senenses interesse teneantur? et quatenus affirmative.

14. An, et quibus mulctis sit locus contra non in-

[45] *De Reform*. quod statuit : « Archipresbyteri quoque, plebani, et quicumque parochiales, vel alias curam animarum habentes, ecclesias quocumque modo obtinent, per se, vel alios idoneos, si legitime impediti fuerint, diebus saltem dominicis, et festis solemnibus, plebes sibi commissas pro sua, et earum capacitate pascant salutaribus verbis; docendo ea, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, annunciando eis cum brevitate, et facilitate sermonis, vitia, quæ eos declinare, et virtutes, quas sectari oporteat, ut pœnam æternam evadere, et cœlestem gloriam consequi valeant » et paulo post : « Neque vero hujus decreti exequutionem consuetudo, etc., impedire valeat. » Quod idem constituitur sess. 24, cap. 4, *de Reform*., cujus rigore videndum an onus prædicationis formalis parochis injunctum fuit. Quod expendit S. C. Concilii, et resolvit sub die 9 febr. 1576, uti refert Fagnan., in cap. *Inter onera*, num. 33, *de Offic. ordin*., et iterum ead. S. C. emanavit in causa Milevitana (Lib. 6, *Decret*., pag. 109). Hisce decretis accessit Const. *Apostolici Ministerii*, 23 maii 1723. (*Bull. Rom*., tom. XI, part. II, pag. 258) Innocentio XIII, qua § 2, forma concionandi adhibenda, quæ non sit præposita, et elaborata in regnis Hispaniarum præcipitur. Hanc inde Bened. XIII ut omnibus Episcopis velut exemplar proponeretur, confirmavit 25 sept. 1724. Const. *In Supremo Majestatis* (*Bull. Rom*., ibid., p. 350). Et Bened. XIV Const. *Vix pervenit*, 1 novem. 1745 (*Bull. ejusd*., tom. I, pag. 258) monuit omnes Italiæ Episcopos, ne, quoties eos contigerit ad populum verba facere, sive per se, sive per alios, eumque sacris doctrinis instruere, aut Synodos celebrare, quidquam alienum ab iis sententiis, quæ circa usuras, aliosque turpes quæstus recensitos in ead. Const. proferant.

[46] *De Reform*. ubi legitur : « In aliis autem ecclesiis « per parochos, sive, iis impeditis, per alios ab Episcopo « impensis eorum, qui eas præstare, vel tenentur, vel solent, deputandos in civitate, aut in quacumque parte « diœcesis. »

intervenientes? respondit S. C. pro concessione remissoriam hinc inde: *Senen*, 6 *junii* 1705, *dub.* 1 et 2.

15. Decretum visitationis, quo rectori ecclesiæ parochialis S. Mariæ montis Morelli injunctum fuit nonnulla spectantia ad restaurationem ecclesiæ prædictæ, et ad supellectilia ecclesiæ, et ut renovaret trabeam, seu pluviale album, necnon lampadem ante altare majus ejusdem ecclesiæ, est exequendum. Nam rector de integro restituere lampadem, et pluviale detrectabat, autumans eisdem ecclesiam non indigere, aut saltem ad societatem spectare: *Recinaten.*, *Vis. et Cen.*, 12 *april.* 1710, *dub.* 2.

16. Licet ex vetusto more rector ecclesiæ parochialis loci Planeilarum certis anni temporibus adiret plebanam ecclesiam S. Mariæ Campagnoli loci Trevotii ad illum adjuvandum, tamen Episcopus prævio decreto illum ab hac subjectione exemit, ei facultatem elargiendo in propria ecclesia fontem benedicendi Sabbato sancto, ac supplicationem habendi in die Sanctissimi Corporis Christi, et die 26 april. 1698 decretum Episcopi sustineri resolvit et confirmavit: *Placentina*, *Pleban.*, 29 *novem.* 1710.

17. Plures parochiales ecclesiæ adsunt unitæ monasterio congregationis Olivetanæ Schulchæ nuncupatæ, quarum matrix semper reputata est illa S. Laurentii in Monte. At ob controversiam ortam, ad quam ex harum rectoribus committenda sit benedictio fontis, ignis, et similium, Episcopus putavit per modum provisionis ad seniorem spectare. Reclamavit rector S. Laurentii fretus consuetudine synodali, qua parochi in propria ecclesia, ceteris etiam dignioribus præferuntur; hinc in S. C. re delata decretum est spectare ad vicarium ecclesiæ S. Laurentii. Inde rector ecclesiæ curatæ Vergiani refragatus est, et S. C. jussit eumdem teneri adsistere benedictioni fontis baptismalis, ignis, aquæ et similium in die Sabbati sancti, aliisque functionibus peragendis. *Ariminen.*, *Jur. par.*, 10 *januarii* 1711, *dub.* 2.

18. Et non intervenientes ex supradictis rectoribus Episcopus cogat juris remediis: *Ibid.*, *dub.* 3.

19. Quatenus fructus bonorum hæreditariorum canonici Francisci Franzesii applicati pro expensis annuis ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Matthæi Sarni non suppetant, obligati sunt pro rata parte tam rector, quam canonici dictæ ecclesiæ supplere, et contribuere expensis paramentorum, SS. Vasorum, candelarum pro Missis conventualibus, et pro divino officio, et earum, quæ dispensantur in die purificationis B. M. V., olei pro lampade, hostiæ, et vini pro Missis, et reparatione: *Sarnen.*, *Jur. par.*, 15 *jan.* 1718, *dub.* 5. Confirmata, et additum est ratam pro medietate respectu parochi: 25 *januar.* 1721.

20. Parochi ecclesiarum S. Martini, S. Angeli, et S. Mariæ Valliscursæ non tenentur Missam, quam per vices ex antiquissima consuetudine in unaquaque ex dictis ecclesiis diebus ferialibus celebrant, pro populo, vel pro benefactoribus applicare. Omnibus enim diebus festis unusquisque applicat pro populo, dictæque ecclesiæ, quamvis præter parochum duos habeant beneficiatos, canonicos nuncupatos, nihilominus ecclesiæ collegiatæ non censentur: *Fundana, App. Miss.*, 2 *octob* 1721, *dub.* 1.

21. Quum ad examen positum esset, num parochi regulares parochiarum Bridel, et Pommerensis in vim apostolicorum privilegiorum capitulis annuis pro omnibus curatis, ac vice-curatis secularibus, ac regularibus etiam exemptis constitutis intervenire, ac decanis locorum debitam præstare obedientiam? Nulla prodeunte definitione responsum est, ut scriberetur Nuntio apostolico pro informatione auditis interesse habentibus: *Treviren.*, *Jurisd.* 2 *april.* 1729, *dub.* 1 et 2

22. Parochi ecclesiarum S. Nicolai, et S. Andreæ Apostoli, quibus celebratio Missæ matutinæ, et ejus applicatio pro populo diebus festivis adjudicata fuit non autem presbyteri participantes earumdem ecclesiarum fidei rudimenta, et Evangelium pro populo explanare tenentur: *Caputaquen.*, 14 *maii* 1729, *dub.* 5.

23. Parochus ecclesiæ S. Laurentii in Corrignano tenetur vel per se, vel per alium interesse benedictioni Fontis Baptimalis die Sabbati sancti, et Pentecostes, quæ in archispresbyterali ecclesia S. Putrignani peragitur: *Ariminen.*, *Præemin.*, 28 *julii* 1731, *dub.* 2.

24. Item perspicuum non est, an idem parochus teneatur olea sacra ab archipresbytero recipere? et responsum est, ut constitutiones synodales [47] servarentur: *Ibid.*

25. Interrogata S. C. num parochus S. Mariæ locorum Puriæ, et Datii teneatur ad aspersionem cœmeterii diebus dominicis, ad cantum Missæ cum litaniis B. M. V. omnibus diebus sabbati, ad supplicationem Immaculatæ Conceptionis in secundis dominicis cujuslibet mensis, et benedictionem domorum in territorio contiguo in ultima festivitate Paschatis resurrectionis? servari solitum juxta votum Card. Archiepiscopi jussum fuit: *Mediolanen.*, *Congr.*, 22 *sept.* 1731, *dub.* 2.

26. Rogatum quum esset a S. C. an teneantur

[47] In constitutionibus synodalibus ecclesiæ Ariminensis cautum est, ut archipresbyteri distribuere debeant olea sacra singulis curatis in suo plebanatu existentibus: *in Thesaur.*, tom. v, pag. 127, § *Archipresbyter.*

rectores, seu parochi ecclesiarum oppidi Campobassi assistere in officio diaconi, et subdiaconi archipresbytero ecclesiæ collegiatæ, ac parochialis ejusdem loci celebranti in supplicationibus, et Missis solemnibus Ascensionis, et Corporis Christi? servari statuta anni 1715 edictum fuit : *Bojanen.*, *Jur. paroch. et præemin.*, 24 *maii* 1732, *dub.* 15.

27. Parochi S. Antonii, et S. Martiani Castelli Montis Barutii tenentur in functionibus sabbati sancti, et sabbati Pentecostes interesse in ecclesia archipresbyterali S. Mariæ Magdalenæ, cui adjudicata cujusdam majoritatis prærogativa est : *Aquen.*, *Præeminen.*, *et jur. par.*, 8 *martii* 1732, *dub.* 3.

28. Quum Joseph Catone parochus S. Michaelis Archangeli cadaver Xaverii Casaburi tumulaverit in sua ecclesia, eo quia elegerit defunctus inibi sepulcrum, contradicente capitulo cathedralis ecclesiæ ob extructum decreto Episcopi pro peregrinantibus civitatis monumentum, licet idem Xaverius a tredecim mensibus moram in urbe Cavæ munus ludi magistri exercens traheret, et ex ea esset oriundus; inde resolutum est dictum parochum in favorem capituli, et mensæ episcopalis nihil teneri : *Caven.*, *Funer.*, 7 *febr.* 1733, *dub.* 7.

29. Parochi rurales comitatus terræ Trebii non tenentur instar supplicationis intervenire ad supplicationes Sanctissimi Corporis Christi, et S. Æmiliani patroni, prout contendebat capitulum ecclesiæ collegiatæ ejusdem terræ. Nam decretum Tridentini [48], quo præscribitur, ut clerici tam sæculares, quam regulares ad publicas supplicationes vocati accedere teneantur, non extenditur ad clericos extra civitatem, et oppidum degentes : *Spoletana*, *Process.*, 20 *novem.* 1734, *dub.* 1.

30. Impugnata dismembratione ecclesiæ S. Nicolai oppidi Simiatorii ab ecclesia parochiali S. Mariæ de Latinis oppidi Aquarii, præsertim quod annua summa tunc primum assignata novo parocho Simiatorii in ducatis sexaginta, postmodum in concordia anno 1726 inter ipsos parochos inita ad annuos ducatos 40 redacta solvi posset a rectore Aquarii salva ejus congrua. S. C. autem adprobando dismembrationem, et super concordiæ valore consulta, illam concordiam esse servandam censuit : *Mileten. Dismem.*, 29 *januar.* 1735, *dub.* 2.

31. Parochi abbatiæ sanctissimæ Trinitatis quamvis in bulla Clementis XI, Pont. Max., unionis dictæ abbatiæ cum mensa episcopali præservata fuerint omnia jura, ac privilegia, nihilominus ad taxam seminario Miletensis, cui ante unionem nihil impenderant, persolvendam tenentur pro nunc in summa per peritos taxata. Pueri autem abbatiæ in eodem seminario alebantur : *Mileten.*, *Taxa semin.*, 6 *decem.* 1738.

32. Parochus Castri Scapezzani habet onus cadavera pauperum deferendi ad ecclesiam parochialem, ita ut parœciæ incolæ cogi ad illa devehenda non valeant. Et hac de causa præceptum curiæ episcopalis, quo parochiæ incolæ adstringebantur, exequi non debet : *Senogallien*, *Funer.*, 19 *decem.* 1739, *dub.* 4.

33. Occasione plurium quæstionum inter parochum ecclesiæ S. Mariæ PP. Prædicatorum Centucellarum, et societatem Orationis, et Mortis, S. C. perpendit, an in casu alterius impedimenti parochi præter expressa in primo cap. transactionis inter prædictos initæ servanda sit eadem dispositio et debeat parochus rationem reddere societati de suo impedimento? esse servandam concordiam S. C. sententiam tulit : *Viterbien.*, 16 *decem.* 1741, *dub.* 10.

34. Parochus Pierius in ecclesia cathedrali tenetur in actu celebrationis Missæ parochialis ad Evangelii explicationem diebus festivis, quibus Episcopus in cathedrali præsens esse debet. Nam idem onus in Episcopum referri parochus putavit : *Pientina*, *Prædicat.*, 14 *decem.* 1748.

35. Parochum ecclesiæ S. Petri Fugnani conferentiis casuum conscientiæ, quæ habentur in plebana ecclesia S. Joan. Baptistæ in Octavo, et in omnibus haberi debeat, ut unus ex parochis congregationis, quam nonnullæ parochiales ecclesiæ plebanæ conterminæ efficiunt, interesse teneri, firmatum fuit : *Faventina*, *Præeminen. et jur. par.*, 14 *maii* 1746, *dub.* 7.

36. Eumdem S. Petri parochum instar aliorum parochorum supplicationi ipso die festo Sanctissimi Corporis Christi a parocho plebanæ ecclesiæ peragendæ intervenire debere definitum fuit : *Ibid.*, *dub.* 12.

37. Episcopus Tudertinus Pichius tria beneficia simplicia cum onere Missarum parochiali ecclesiæ Castri Ceccanibiorum univit. Parochi onus impleverunt, recentiores vero illud implere recusarunt. Episcopus ait beneficium S. Sebastiani omni ecclesiastica dote carere. Perpenso igitur, an parochus ille duas Missas hebdomadales in illo beneficio impositas celebrare teneretur? responsum prodiit, ut scriberetur Episcopo juxta instructionem [49]. *Tudertina*, 16 *januar.* 1751 ; postmodum S. C. responsum dedit affirmativum : 10 *julii ejusd. anni.*

[48] Vide not. 1.

[49] Quæ fuit, ut Episcopus mitteret instrumentum unionis factæ a Francisco Maria Bichio episcopo Tudertino anno 1664, trium beneficiorum similium, quorum primum nuncupatur *Hospitale Sancti Terentiani* : alterum *Sancti Petri de Cenilo, sive de Cammerata*, tertium *Sancti Sebastiani* erectum in ecclesia cathedrali Tuderti : *Ead. causa*, 10 *julii* 1751, § *unic.*

38. Thomas Gregorius parochus ecclesiæ parochialis S. Mariæ in Cœlum assumptæ sitæ in vico Collis Campi Rasæ tenetur diebus Dominicis Missam celebrare, aliasque parochiales functiones exercere in dicta ecclesia, nec eadem agere in ecclesia S. Sebastiani in vico Scandolari intra limites parochiæ potest, etsi major pars incolarum existat : *Fulginaten.*, 19 *aug.* 1752, *dub.* 2; confirmata 12 *maii* 1753.

39. Ac ibidem retinere debet Sanctis. Eucharistiæ Sacramentum, quod antea solum in ecclesia S. Sebastiani ex antiqua consuetudine pro fidelium commoditate servabatur : *Ibid.*, *dub.* 3 ; confirmata *ibid.*

40. Quoad sepulcrum vero parochiæ incolarum utriusque vici, eorum cadavera humare in dicta parochiali debet, potest vero eadem in ecclesia S. Sebastiani abscondere quum de eligentibus tumulum tantum agatur : *Ibid.*, *dub.* 4 ; confirm. *ibid.*

41. Parochi rurales villarum Aspeluncæ, et Collis, qui parochiam, et populum ab Arquata distinctum habent, non tenentur, nec cogi valent ad interveniendum supplicationibus, quæ in die festivitatis Sanctissimi Corporis Christi, et diebus S. Marci, et Rogationum ducantur in terra Arquatæ : *Asculana*, *Process.*, 3 *febr.* 1753, *dub.* 2.

42. Curatus pro tempore villæ Aldeni tenetur recipere beneficii curati fundationis Baldi investituram a curia episcopali Tridentina, non autem a patronis ejusdem beneficii. Nam obstabat communitas dictæ villæ, ad quam vigore transactionis juspatronatus activum spectabat, sed transactionem Episcopus confirmavit salvo jure officii spiritualis, et ejusdem præjudicio quoad adprobationem dicti curati : *Tridentina*, *Invest.*, 9 *febr.* 1754.

43. Parochi regulares cujuscumque ordinis illi sint, et præsertim Præmonstratenses, Cistercienses, et Benedictini exercentes curam animarum secularium, et non commensalium in parochiis diœcesis Olomucensis, licet illæ monasteriis exemptis sint adnexæ, et unitæ, sive sint de jure patronatus, et cura animarum residere dicatur in abbatibus tenentur procurationem Episcopo solvere ; vocati ad synodum accedere sunt cogendi, festa prædictæ diœcesis populo annunciare, et celebrare, pariter Chrisma, et Olea Sancta ab Episcopo diœcesano accipere obstricti sunt : *Olomucen.*, *Jurisd.*, 7 *junii* 1755, *dub.* 2 ; confirmata 2 *aug. ejusd. anni.*

44. Parochus ecclesiæ S. Joannis Evangelistæ Castri Granaroli debet personaliter intervenire, et una cum presbyteris clericis ejus parochiæ supplicationi, quæ in die solemnitatis Corporis Christi fit in ecclesia archipresbyterali S. Andreæ ejusdem loci : *Faventina*, *Jur. paroch. et præem.*, 18 *sept.* 1756, *dub.* 3.

45. Parochiali ecclesiæ S. Mariæ in Cœlum assumptæ villæ de Limiana servitium, ministeriumque rector, et quatuor beneficiati residentes vocati colunt. Hos inter et rectorem de ecclesiæ regimine dissidium factum est, quod S. C. inter cetera decernens eumdem rectorem teneri more et loco consuetis exorcizare tempestates, expedivit : *Urgellen.*, 12 *martii* 1757, *dub.* 20.

46. Missas omnes celebrare, parochialesque functiones peragere parochus in sua ecclesia B. Mariæ in Cœlum assumptæ terræ Levi, cui omnia parochialia jura, et functiones in erectione fuerunt reservatæ, debet; etiamsi parochi antecessores quasdam Missas in ecclesia S. Bernardi terræ Somerarii reclamante populo dictæ terræ Levi, celebrare consueverint : *Novarien.*, *Par. jur.*, 10 *martii* 1759 ; confirmata 31 *martii*, 21 *julii ejusd. anni.*

47. Dum duarum collegiatarum terræ Lugi unionem explevit Benedictus XIV, Pont. Max., parocho regulari S. Francisci de Paula injunxit, ut occasione funeris presbyteros collegiatæ invitare debeat. Attamen quæstio inter capitulum collegiatæ, ac parochum exarsit, quam S. C. sopivit definiendo, ut curatus S. Francisci de Paula, si majori presbyterorum numero præter suum capellanum, seu æditiuum eguerit, teneatur in exclusionem presbyterorum ejus parochiæ invitare presbyteros adscriptos servitio collegiatæ, non obstante, quod per defunctum facultas ei data fuerit eligendi sibi benevisos presbyteros : *Imolen.*, *Jur. par.*, 20 *decem.* 1760, *dub.* 9.

48. Regularem curatum S. Francisci, cujus jura translata a Benedicto XIV, Pont. Max., in unione duarum collegiatarum terræ Lugi fuerant, per se ipsum accedere teneri ad supplicationem Sanctissimi Corporis Christi in ejus solemnitate, et ad alias generales ab Ecclesia præscriptas, imo etiam ad illas, in quibus intervenit uterque clerus pro publicis necessitatibus, et in loco sibi a motu proprio assignato teneri S. eadem C. resolvit : *Ibid.*, *dub.* 12, 48. Curatis parochialis ecclesiæ oppidi Balneariæ, qui ad distribuendam puellis pauperibus dotem a testatore Dominico Guillelmi deputati sunt, onus etiam injungendum esse annuatim revidendi computa exactoris ad formam testamenti, salvo jure Card. Episcopi denuo invisendi rationes, et removendi exactorem prout de jure, resolutum fuit : *Viterbien.*, *Dot.*, 11 *april.* 1761, *dub.* 8.

49. Bona spectantia ad parochialem ecclesiam Arcis Porenæ, ejusque rectorem minime colenda sunt a communitate, sive hominibus dicti loci, sed eorum culturam parochus exercere debet : *Spoletana*, *Cong.*, 23 *novem.* 1765, *dub.* 1.

50. Quum ad ecclesiam S. Mariæ de Berbenno antiquam matrem, et plebanam fuerint omnia tam

dignitatis, quam honoris, et reverentiæ ab aliis debita, translata jura; ipsi parochi, et viceparochi totius plebis Berbenni tenentur in die sabbati sancti accedere ad præfatam matricem ecclesiam S. Mariæ, et præstare assessionem, ac servitium personale in functionibus ecclesiasticis, prout actu præstant in dicta ecclesia SS. Petri, et Pauli; sed festum autem horum apostolorum celebrare tenentur in ecclesia veteri cum consueta assessione : *Comen.*, *Trans.*, 19 *julii* 1766, *dub.* 2.

51. Parochus ecclesiæ Kempensis, vel ejus sacellani Catechesin facere tenentur pro erudiendis pueris ad Sacramenta Paschalia suscipienda : et non ambitur eam cedere loco concionis quadragesimalis feriis quarta, et sexta : *Colonien.*, 14 *febr.* 1767, *dub* 20.

52. Parochi ecclesiarum Fori Saraceni, Montis Castelli, Montis Saxi, Columnatæ, Rodognani, aliorumque debentur plebano, seu archipresbytero loci S. Damiani, cui sunt subjecti, onera subjectionis, reverentiæ, ac præeminentiarum, et juxta synodales constitutiones tenentur quolibet mense accedere ad dictam plebanam ecclesiam pro conferentiis casuum moralium. S. C. autem hoc onus alternatim cum altera ecclesia Fori Saraceni explere teneri illos judicavit : *Sarsinaten. Erect. plebana*, 5 *sept.* 1778, *dub.* 4.

53. Parochus ecclesiæ S. Jacobi terræ Linarii suppeditandi onus quolibet anno habet mensæ episcopali titulo cathedratici, ac seminario civitatis Sarsinæ ex conventione inita Mastellas, seu salmas quatuor frumenti, necnon scuta sex, quamvis de sua tenui congrua, sed minus recte conquestus fuerit. *Sarsinaten.*, *Oner.*, 20 *aug.* 1774, *dub.* 1.

54. Necnon etiam tenentur tradere quolibet anno archipresbyteris terrarum Ranchii, et Rivoschii tres mensuras vulgo *Quartarole* frumenti iisdem debitas saltem titulo præeminentiæ ut ex actis visitationis deprehensum fuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

55. Parochum ecclesiæ S. Donati oppidi de Polenda mensæ episcopali olim unitæ, et modo ad statum collativum redactæ sacras parandi supellectiles, pro tempore præterito, quam pro futuro, spectare, non dubitatur. Nam a prædicta mensa nonnulla assignata prædia ei fuerunt, ut illa inservirent pro congrua conservatione et onerum adimplemento, jure decimandi retento : *Brictinonien.*, *Cong.*, 10 *dec.* 1785, *dub.* 3 ; confirmata 15 *sept.* 1787.

56. Duo parochi, ac tres vicarii auxiliares ecclesiæ cathedralis omnes matrimoniis assistunt, eaque respectivis notant diariis, ut in unum deferant deinde codicem. Maceratensis antistes intermissam novit hujusmodi descriptionem ab anno 1783, nullaque interposita mora exhibitionem diariorum in cancellaria episcopali, ut fieret, jussit ; solus parochus Emigidius Granella non paruit, et appellavit ad S. C., quæ decrevit dictum parochum esse cogendum ab exhibendum diarium matrimoniorum ab anno 1783 juxta votum Episcopi, et Episcopus procedat juris, et facti remediis contra parochum Granella : *Maceraten.*, 17 *apr.* 1790.

§ VIII.

Parochus quoad præcedentiam, et præeminentiam.

1. In deliberationem cadit, an parochis secularibus debeatur præcedentia in choro regulari in Missis, et officiis mortuorum, vel alia functione in ecclesiis dictorum regularium? dari censuit S. C. quoad mortuaria decreta S. C. Episc. et regul., necnon a S. C. Rituum edita tenoris seq. [50] : *Insularum Canariæ*, *Jur.*, 13 *novem.* 1694, *dub.* 2.

2. In functionibus, in quibus parochus ecclesiæ S. Pauli urbis Vallettæ intervenit tanquam unus ex beneficiatis ejusdem ecclesiæ, debet semper primam habere sedem, et primum in choro occupare stallum : *Melevitana*, *Div. offi.*, 29 *jun.* 1718, *dub.* 5.

3. Non parochis oppidi Novarum capitulo ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ dicti oppidi ad funus accedente, sed ejusdem collegiatæ archipresbytero præcedentia adjudicatur : *Derthonen.*, *Jur. par.*, 3 *decem.* 1718, *dub.* 10.

4. Parochus civitatis Malaucenæ, qui congregationibus hospitalis denominati *Le Bourreau* intervenire potest, quoties Episcopus id illi permittere velit, dum intervenit, primum locum inter rectores occupare debet : *Vasionen.*, *Jur.*, 11 *aug.* 1753, *dub.* 6.

5. Parocho ecclesiæ terræ Bondeni competit præter jus parochiale jus præeminentiæ in functionibus ecclesiasticis societatis Sanctissimi Sacramenti ad formam resolutionis S. C. Rituum anni 1703 ad dub. 1 et 2 [51]. In aliis autem actibus ejusdem societatis potest parochus habere præeminentiam, et superioritatem, quatenus eidem præsit ex delegatione Archiepiscopi : *Ferrarien. conf.*, 14 *sept.* 1782, *dub.* 1.

Parochus quoad præsentiam in matrimonio. Vide *Matrimonium*, §§ xvii, xviii, xix et xx.

[50] Vide not. 687, verb. *Congregatio*, § V.

[51] Vide not. 699, verb. *Congregatio*, § V.

§ IX.

Parochus quoad resignationem, permutationem, privationem, ac redintegrationem.

1. Quoad parochos, qui ad nutum, et sæpe absque causæ cognitione amoventur Episcopus jure suo uti debet : *Civitatis Castellanæ*, 26 *aug*. 1628, *dub*. 2.

2. Injunxit S. C. Episcopo, ut si inimicitiæ in parochum componi non possint, omnino provideat, vel mediante resignatione, vel aliis modis a jure permissis ut orator personaliter resideat : *Civitatis Ducalis*, 26 *apr*. 1653.

3. Dubitatur, an parochus regularis a suo superiore nominatus ad exercendam curam ecclesiæ regulari unitam, vel ab Episcopo approbatus, possit deinde removeri ad nutum ejusdem superioris inconsulto Episcopo, vel absque causa ab eodem Episcopo approbanda? affirmativum datum est responsum : *Narnien., Jur.*, 13 *julii* 1669, *dub*. 1.

4. Carceribus curiæ episcopalis detento Francisco Antonio Florentino parocho oppidi Altii causa nonnullorum luxuriæ criminum et inchoato processu eadem curia putavit, ut ille suam ecclesiam cum aliqua capellania permutaret, ideoque prosequutionem processus deseruit. Permutatio facta fuit, sed parochus non adepta capellaniæ possessione S. C. adiit, quæ permutationem prædictam non sustineri sancivit, et quoad petitum regressum ad parochiam respondit, ut Florentinus ad carceres redeat, et apponatur œconomus : *Novarien., Permut.*, 6 *oct*. 1703, *dub*. 2.

5. Suspensio ab officio et exercitio curæ parochialis lata ab Episcopo contra Nicolaum Gargiulum parochum majoris ecclesiæ terræ S. Nicolai qui redintegrationem postulat, minime sustinetur et additur ad mentem. Nam denegaverat ille sacramentum Eucharistiæ clerico Silvestro Florillo, quem antea monuerat inspecta prava ejusdem consuetudine : *Trivicana*, 13 *julii* 1715, *dub*. 2.

6. Joannes Kleydorffer parochus ecclesiæ Lindkurchensis apud tribunal ecclesiasticum Ratisbonæ actione injuriarum conventus accusatusque fuit pro prætensis contumeliosis verbis contra baronem de Reisach et regimen Landishutanum ratione in carcerem detrusionis servi ejus prolatis, et quod idem parochus Eucharistiæ sacramentum cuidam rustico denegavit ; idcirco eum convictum, confessum ac contumacem excidisse, ac parœcia privatum esse dictum tribunal pronunciavit. De ejusdem sententiæ validitate S. C. consulta, privationem hujusmodi ratam non habuit : *Ratisbonen., Paroch.*, 27 *novem*. 1717.

7. Angelus Maria de Bottis spatio sedecim et ultra annorum curam animarum exercuit in ecclesia parochiali loci Grazzani, et quum adversus ipsum plurimæ delatæ fuerint querelæ, tum Ordinario, tum P. abbati monasterii S. Sepulcri, ad quem jus illud deputandi pertinet, devenerunt isti ad privationem seu remotionem ejusdem a rectoria. Agitur hinc an illius sustineatur remotio? Et sustineri rescriptum fuit : *Placentina*, 6 *decem*. 1727.

8. Carolus Ferdinandus ex comitibus de Lodron canonicatum et præposituram in cathedrali ecclesia Tridentina possidens, obtinuit parochialem ecclesiam villæ Langarinæ ejusdem diœceseos et dispensationem de voto S. C., ut per sex menses cujuslibet anni abesse posset a residentia parochiæ, relicto ibi idoneo vicario, dummodo residentiam in cathedrali servaret. Provisus inde fuit a Sancta Sede de alio canonicatu Salisburgensi cum priorum retentione, et concessa ei fuit venia absentandi a parochia per reliquos sex menses. Verum denunciatum quum fuisset Pontifici, quod is parochiam deseruerit, posterius idem Pontifex revocavit indultum ac nullum declaravit rescriptum ipsum, si per sex menses in parochia non resideret. Monuit parochum Episcopus deditque ei terminum sed obsurdescente parocho in contumaciam Episcopus ad privationem parochiæ processit vicariumque parochiæ deputavit. Vicarium tamen turbare tentavit de Lodron eodem tempore quo nullitatem sententiæ privationis, ac de attentatis ostendere apud S. C. conatus est, sed nulla definitione prodeunte, dictum fuit ad mentem : *Tridentina, Paroch.*, 24 *sept*. 1729, *dub*. 1 et 2 Reproposita causa resolutum fuit, sententiam privationis illius esse validam et ad mentem [52] : 3 *decem. ejusd. anni*.

9. Accepit archiepiscopus Januensis a populo villæ Fassinelli supplicem libellum, quo recensebantur plures defectus Jacobi Antonii Mutii parochi dicti loci et quo petebatur opportunum remedium. Archiepiscopus præceptum tulit de non accedendo ad propriam parœciam, necnon demandans processus confectionem sub obtentu nimiæ adversionis ab omni populo œconomum deputavit. Parochus reclamavit ad S. C. et dubio examinato an præceptum ab Ordinario latum sustineretur? S. C. distulit resolutionem, addendo quod interim œconomus deputetur a parocho nominandus et ab Episcopo adprobandus, ei congrua assignata in lib. 18 in singulos menses : *Januen.*, 10 *sept*. 1735, *dub*. 4. Deinde

[52] Mens fuit, ut comes de Lodron postquam paruerit judicato Episcopi, et purgaverit attentata, supplicet Sanctissimo pro redintegrationis gratia ; *Regist. Lit.*, lib. 27, *die* 3 *decem*. 1729.

item protelavit decretum dixitque ad mentem : 9 *febr.* 1737.

10. Dominicus Perrone curatus abbas suam ecclesiam parochialem S. Sixti, et Baccaritii deseruit, et Neapolim se contulit ut alchimiæ lapisve philosophorum confectioni adlaboraret. Monitione præmissa Episcopus illum non redeuntem, neque sese præsentantem excommunicavit, parochiaque privavit et ad omnes fructus restituendos in sua absentia perceptos damnavit. Referebat Dominicus se non actualem, sed habitualem curam habere et se valitudinis curandæ causa Neapolis commorari. Causa venit in cognitionem S. C., num Episcopi decretum sustineretur? Quæ respondit ut Ordinarius procederet ex integro servandis : *Consentina*, *Privat. et censur.*, 1 *decem.* 1736.

11. Parochus ecclesiæ S. Petri in loco nuncupato *Ragazzuola* Bartholomæus Raglio quum vitam inhonestam duceret cum Maria uxore Hieronymi Garbi postquam in aureis triginta ab Episcopo mulctatus fuerat, expletis spiritualibus exercitiis per decem dies e carceribus dimissus, et adhuc in prava consuetudine perseverans, perpetuo suspensus fuit a parochiali ecclesiæ omnimoda administratione, reservatis alimentis eidem parocho, eodemque tempore œconomus deputatus mercede statuta fuit. Hæc omnia S. C. consulta adprobavit : *Burgi, S. Domnini paroch.*, 4 *maii* 1737.

12. Quum Chrysostomus Bazanovuiski parochus ecclesiæ Lipæ ob multiplicia improbi exempli vitæ crimina fuisset a metropolitana curia Gnesnensi sua parochia spoliatus, efflagitavit utrum sententia a metropolitano contra eum latam possit sustineri. Sed S. C. jussit, concordari factum et scribi Archiepiscopo pro informatione juxta instructionem [55] : *Cnesnen.*, *Paroch.*. 14 *junii* 1738.

13. Episcopus Eystettensis ut Antonium Streng parochum ecclesiæ loci Untermessing cum parochiæ incolis eum suspiciose respicientibus conciliaret, illi dedit cappuccinum pietate conspicuum coadjutorem. Sed nil proficiens, contra illum insæviente ad avertenda mala quæ ex odio et simultatibus oriri poterant, decrevit, ut intra quadrimestre tempus de permutanda parochiali ecclesia rector ipse sibi consuleret, sin minus permutatio fieret ex officio. Ad S. C. recurrente parocho firmatum fuit Episcopi judicium : *Eystetten.*, *Permut. paroch.*, 11 *aug.* 1742 ; confirmatum et subjunctum est, ut permutatio per Episcopum fiat cum beneficio reditus æquivalentis, 22 *sept. ejusd. anni.*

14. Vicarius generalis Card. abbatis parochialem ecclesiam D. Antonii abbatis visitans, decretum contra Leonardum Calvittum parochum edidit, quo illum neque interpellatum, neque auditum a possessione repente ejecit, uti intrusum et Crucianum de Carolis, qui septennio ante parochiam tenuerat, redintegravit. Quæstus est de spolio Leonardus, qui in concursu magis idoneus renunciatus possessionem nemine contradicente nactus est. Auxilium S. C. imploravit, quæ decreti pro redintegratione Cruciani de Carolis nullitatem definiens, sua desideria complevit : *Nullit.*, *S. Marci in Lamis*, *Paroch.*, 11 *januar.* 1754, *dub.* 1.

15. Proponi deinde fecit, num præfata parochia S. Antonii Abbatis, et ejusdem animarum cura pertineret ad se ipsum? et ad seipsum utique spectare S. C. subjunxit : *Ibid.*, *dub.* 2.

16. Adversæ valetudinis incommodis, et conscientiæ stimulis agitatus Raymundus Turrius, qui parochiali ecclesiæ Spiritus Sancti Castri Maris diu præfuit, eamdem dimisit, renunciavitque. Erat ecclesia illa de jurepatronatus artificum doliariorum, quibus Episcopus jussit, ut idoneum parochum eligerent, et nominarent. Sed ante temporis præstituti finem, de validitate resignationis quæstionem excitavit Raymundus, propositi fortasse pœnitens, quæsivitque num sua sustineretur resignatio, et non sustineri audivit : *Castrimaris*, *Resig. par.*, 17 *julii* 1745, *dub.* 1, confirmata 18 *sept. ejusd. anni.*

17. Christophorus Longhus compressit ancillam Simeonis Simonetti fratris Antonii Simonetti parochi Tarpani. Statim consanguinei mulieris conquesti sunt, ut ad injuriam illatam reparandam cogeretur Christophorus eam in matrimonium ducere. Parochus differre curavit, ut a curia episcopali sententia nullitatis matrimonii inter ipsum Christophorum, et Catharinam Rachliza cum impedimento consanguinitatis contracti emanaret. At consanguinei ira accensi, et parochum refragantem urgentes, ab eo ad mulierem, virumque occidendum parati dicesserunt. Parochus ad cupiditatem eorum excludendam illos revocavit, et in matrimonium conjunxit, vetuitque ne simul habitarent. Sed vicarius capitularis prævio processu parochum ab officio suspendit, et carceribus mancipavit. Res ante oculos S. C. posita fuit, quæ rescripsit, sacerdotem Simonetti esse absolvendum ex quo satis, et redintegrandum ad animarum curam : *Stagnen.*, 19 *novem.* 1746, *dub.* 1.

[55] Archiepiscopus S. C. instruat super vita, et moribus præfati parochi post annum 1733, quo prodiit sententia ultima, et a qua idem parochus reclamat. Præterea referat, an dicta sententia fuerit exequutioni demandata ; ita ut patroni jam nominaverint alium parochum, qui fuerit institutus ; et demum an parochianis reipse invisus sit supradictus Chrysostomus ac libellus eorum nomine Sanctissimo Domino Nostro datus, ne ejusdem Chrysostomi reditus ad parochiam permittatur, fuerit vere de ipsorum mandato exhibitus : *Regist. Lit.*, l. 29, *die* 14 *junii* 1738.

18. Posteaquam Episcopus Hieracencis Antonium Mari parochum Sanctorum Blasii, et Leonis Castriveteris quæsito colore rixæ cum quodam clerico actæ vexaverat, eum suspensum a divinis declaravit, ecclesiæque, ejusque bonis œconomum præposuit. Dictus parochus S. C. adiit, et testibus gestorum Episcopi injustitiam comprobare conatus est. Idcirco ab eadem S. C. præcipitur œconomi remotio, et ut dictus Antonius Mari sit plenarie ad suam ecclesiam parochialem redintegrandum cum omnibus fructibus, emolumentis, damnis, et interesse : *Hieracen.*, *Censur.*, 13 *januar.* 1748, *dub.* 2.

19. Dominicus del Sette parochus oppidi Aquilæ bonorum parochiæ cultura neglecta, venationi, ludis, et choreis etiam cum fœminis, licet sacerdotibus sub pœna suspensionis vetitis, sæpe sine vestibus clericalibus incedens, animarum curam temere gerebat. Episcopus præceptum injunxit, ut a ludis, et venationibus se abstineret. Parochus in nova crimina prolapsus est, et die festo Dominicæ Nativitatis nullo relicto sacerdote parochiam deserere pudor illum non retinuit. Ob id compilato processu, expleta trina monitione per sententiam vicarii declaratus fuit pœna privationis dignus. Protinus nihil inexpertum reliquit, ut privatio nulla declaretur, et rescriptum est, ad secretarium ad mentem, etiam quoad damna, et interesse : *Tudertina*, *Paroch. super privat.*, 16 *martii* 1754, *dub.* 1.

20. Petrus Moeslin parochus ecclesiæ Merzhausensis in Helvetia de pluribus excessibus a Patribus societatis Jesu ecclesiæ patronis coram Episcopo accusatus, ad permutationem suæ parœciæ cum beneficio coactus fuit, quam ægre cum ecclesia parochiali Amoltherana explevit ; verum dum novi parochi denunciationes peragebantur in ecclesia Auventi, quæ filialis est Merzhausensis, parochus Moeslin in eadem ecclesia præsentibus testibus, ac notario contestatam denunciationem emisit, se nunquam resignasse parochiam, neque eam vacare. Rumor inde fuit, an permutatio sustineri deberet? et non esse sustinendam S. C. judicavit : *Constantien.*, *Permut. par.*, 20 *decem.* 1755, *dub.* 1, confirmata 20 *novem.* 1756.

21. Deinde firmavit parochum prædictum esse redintegrandum ad suam parochiam, fructusque restituendos esse a die sequestri : *Ibid.*, *dub.* 2, confirmata *ibid.*, *dub.* 1.

22. Sed eidem non deberi novalium decimas putavit : *Ibid.*, *dub.* 2.

23. A parochiali ecclesia oppidi Kentensis translatus sacerdos Adalbertus Daneki ad parochialem alteram oppidi Paulowi, utrobique criminale passus est inquisitiones promotoris fiscalis curiæ Cracoviensis. A prima inquisitione absolutus judicio ipsiusmet Episcopi Cracoviensis ; propter alteram vero non culpabilis sententia curiæ metropolitanæ Gnesnensis declaratus ; hac tamen infirmata a judice per breve apostolicum delegato, cum indicata privatione parochiæ, et subsequuta etiam violenta ejectione, provocavit ad S. C., quæ ei rescripsit ad secretarium cum Sanctissimo ad mentem [54] : *Cracovien.*, *Paroch.*, 10 *martii* 1770.

24. Sacerdos Lætti parochus ecclesiæ S. Annæ Castri Frontalis accusatus est penes Episcopum de inhonesta vita, inde absque trina monitione, et deficientibus necessariis probationibus a parochiæ exercitio deputato interim œconomo expulsus fuit. In S. C. comparuit parochus redintegrationem postulans, refectionemque damnorum, sed nullo prodeunte decreto ad mentem [55] dictum fuit : *Sancti Severini*, *4 april.* 1778, *dub.* 1 et 2. Causa inde reproducta, firmatum est appositionem œconomi sustinendam haud esse, ipsumque parochum redintegrandum ad regimen suæ ecclesiæ, reservato jure promotori fiscali agendi contra parochum Lætti ad formam Concilii Tridentini [56] : 19 *sept. ejusd. anni.*

25. Et quoad refectionem damnorum censuit S. C. restituendos esse omnes fructus parochiæ tempore œconomatus elapsos dempta congrua pro œconomo, aliisque necessariis expensis, in reliquis negativum datur responsum : *Ibid.*, *dub.* 2.

26. De parocho Boccalini villæ S. Michaelis diœcesis Fabriani, qui de nonnullis criminibus accusatus, fuit propterea detrusus in carcerem, parochiæ administratione interdictus, qui a residentia sæpissime discedit, otio, voluptatibus indulsit, neglexit legatorum piorum implementum, et ad populum conciones, pueros, puellasque catholicæ fidei rudimenta docere omisit, an privandus et removendus sit a parochiali munere ; etsi defensionem ab

[54] S. C. censuit rem omnem referendam Summo Pontifici, Sanctitas Sua censuit sacerdotem Adalbertum minime redintegrandum esse ad parochialem loci Paulowi At Episcopo significari mandavit ejusque supremam mentem esse ut prædicto sacerdoti alimoniæ ratione consultum remaneat conferendo eidem, quem primum sese obtulerit occasio, aliquod beneficium simplex, ne in opprobrium ordinis, et characteris mendicare cogatur, quod Episcopo scriptum fuit, et dum prædictus sacerdos a spe recuperandæ parochiæ dejicitur, ejusdem conservationi miserationis intuitu prospiciatur : *Regist. Lit.*, lib. 33, *die* 7 *julii* 1770.

[55] Mens fuit, ut audiretur promotor fiscalis, et transmitteretur processus, et interim superextantes fructus parochiæ soluta œconomo congrua, et demptis expensis. tradantur parocho Lætti : *in Thesaur.*, t. XLVII, p. 198, § 1.

[56] Not. 5, lit. O.

hisce vitæ ambiguis signis valide pararet? Sacro senatui, ut differretur resolutio, ac scriberetur Episcopo juxta mentem [57], firma remanente adpositione œconomi respondere visum fuit: *Camerinen.*, *seu Fabrianen.*, 8 *maii* 1784, *dub.* 1.

27. Ac eidem petenti fructuum restitutionem, damnorumque emendationem, rescriptum prædictum pariter fuit: *Ibid.*, *dub.* 3.

28. Episcopus Seduni Joannem Rodulphum Gaillard ætate gravem ecclesiæ S. Theoduli in loco Camperiaco rectorem ab exercitio publicarum, solemniumque concionum amovit, tanquam ignarum, et indoctum, et ad seminarium clericorum, donec vixerit, relegavit, et ad examen synodale submisit. Verum rectore non obtemperante, idem Antistes ei ademit potestatem administrandi in eodem loco sacramenta, exercendique cæteras functiones ecclesiasticas, præter sacrosanctum Missæ sacrificium, et tandem illum declaravit a divinis suspensum, et beneficio privavit. Sic privatus rector a S. C. recurrit, petens redintegrationem, et responsum tulit ut Episcopus se gerat ad formam Concilii Tridentini, sess. 21, cap. 6, *de Reform.* [58], eique scribantur juxta instructionem [59]: *Sedunen.*, 9 *sept.* 1775.

§ X.

Parochus quoad residentiam, et absentiam.

1. Episcopus Regiensis in negotiis, in quibus opus est disceptatione majori Sedem Romanam consuluit, et quærit inter cetera, si aer loci curæ esset noxius, ut absque magno vitæ periculo residere aliquis posset, casu, quo non sit parochus originarius illius loci, an alibi posset residere: non posse S. C. respondit. Si tamen rector infirmus esset, et in loco parochiali curari defectu medicorum, medicinarumve non posset, tunc ab Ordinario dilationem trium, vel quatuor mensium dari posse, ut in locis viciniorilus maneat, recuperandæ sanitatis causa, posito interea ab ipso Ordinario in parochiali idoneo vicario cum congrua portione ex reditibus ejusdem parochiæ: *Regien.*, *anni* 1573, *dub.* 1.

2. Insuper ad alia perspicua facienda dubia censuit S. C. solum odium non sufficere, quod si graves inimicitiæ vere adsint, et post obtentum beneficium, ac sine culpa obtinentis ortæ, tunc posse ab Ordinario dari ei dilationem, ut in alio loco viciniore tutiore maneant, durantibus dumtaxat ipsis inimicitiis, dummodo ultra annum non durent. Inter ea autem, si de parochia agatur, ponendum in ea ab Ordinario vicarium idoneum cum congrua portione ex reditibus parochiæ: *Ibid.*

3. Deinde putavit non esse causam habendam pro legitima non residendi, quando rector inveniatur absque fructibus, quum essent omnes resignati fructus reservati: *Ibid.*

4. Item non posse tamquam residentes considerari eos, qui morantur in urbe, et habent curam tria, vel quatuor millia procul civitate: *Ibid.*

5. Si esset aliquis, qui studio vacet in civitate non posse in eadem civitate habitare: *Ibid.*

6. Denique posita necessitate magistri grammaticæ in civitate non posse concedere alicui ut moretur in urbe, relicto vicario ad curam cum salario, definitur: *Ibid.*

7. Rodoricus Pincheiro episcopus Portugallensis, cum parochialem ecclesiam haberet nuncupatam abbatiam S. Olajæ oppidi, seu loci de Constante suæ diœcesis obtinuit a Sede Apostolica vicarium perpetuum, in quem omnis cura animarum legitime translata, et sacramentorum administratio fuit. Renunciavit postea hujusmodi parochiam, quam in totum Gaspar Riberius consecutus est, et curam modo agit declarationis, eum non esse obligatum ad residentiam dictæ parochiæ, durante vita dicti vicarii perpetui, in quem legitime omnis animarum cura dictæ ecclesiæ parochialis translata fuit; et S. C. sua concilia propitia pandit si modo tota ani-

[57] Et mens fuit, ut Episcopus ipsemet curet, quod Joannes Boccalini renuntiet beneficio parochiali reservata tantum congrua juxta taxam synodalem; quatenus vero ille recuset, transmittet processum anni 1766, et referat quonam, et qua auctoritate restitutus fuerit ad parochiam, de criminibus illi objectis, de diffamatione secuta, et de damnis, et qualitate illorum : *in Thesaur.*, tom. LII, pag. 114.

[58] Ibi « Quia illitterati, et imperiti parochialium ecclesiarum rectores sacris minus apti sunt officiis; et alii, propter eorum vitæ turpitudinem, potius destruunt, quam ædificant; Episcopi, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, eisdem illitteratis, et imperitis, si alias honestæ vitæ sint, coadjutores, aut vicarios pro tempore deputare, partemque fructuum eisdem pro sufficienti victu assignare, vel aliter providere possint; quacumque appellatione, et exemptione remota. »

[59] Edocebatur in epistola, ut Episcopus duos distinguat casus, ut necessaria nempe scientia parochus careat ad instruendum populum licet bonis sit moribus imbutus; et ut ignarus simul sit, ac inhonestæ turpisque vitæ, ut destruat potius, quam ædificet. Hinc justum S. C. putavit, ut Gaillardum a parochia Episcopus removeret, et æque justum judicavit, ut prælative ei præstentur alimenta ex reditibus parochiæ, ut libere et absque conditione incolendi seminarium vivere possit, nec victum indecenter mendicaret; ut nempe remotio consisteret, et alimentorum necessitati provideretur : de pœna supensionis a divinis judicium S. C. non tulit, censens hanc pœnam tantam in se continere vim, ut satis illum represserit, punieritque ob contemptum sui Episcopi, et ob alias vexationes, quarum est reu judicatus » *Regist. Lit.*, lib. 33, 16 *sept.* 1775.

marum cura translata fuerit in hunc solum vicarium perpetuum : *Portugallien.*, *Circiter an.* 1574.

8. Involutum dubium vicarii generalis, num parochus teneretur in ædibus parochialis ecclesiæ, seu intra limites parochiæ residere et an ad restitutionem fructuum esset adstrictus parochus ille, qui nunquam sic resedit, licet eidem parochiali ecclesiæ in divinis inservierit. S. C. aperuit, non teneri, sed cogendum esse in posterum residere in domo ecclesiæ, vel si ecclesia eam non habet, in alia propinquiore intra limites parochiæ : *Ravennaten.*, *an.* 1577, *dub.* 2.

9. Petentibus veritatem S. C. ostendit, nempe compellendos parochos esse, ut maneant in domibus ecclesiæ, si quas habent; secus in domo propinquiori intra limites parochiæ sub obtentu autem inimicitiarum minime excusandos esse, nisi obtinuerint litteras a S. C., quæ ubi petitæ fuerint, dabuntur juxta formulam consuetam : *Faventina*, *decem.* 1589, *dub.* 1.

10. S. C. Episcopo rescripsit, ut hujusmodi inhibitione (curiæ nempe metropolitanæ) utpote nulla, et contra dispositionem Concilii decretorum, non obstante, compelleret curatum ad residentiam. Ad vicarium Apostolicum Urbini scribendum a præcepto Episcopi, sive alio actu, cum procedat ad cogendos curatos ad residentiam, non dari appellationem ad effectum suspensivum, ut aperte cavetur decreto cap. 4, § *Eadem*, tit. 54 [60]. Itaque sciat, eam inhibitionem ab Episcopo sperni posse, et propter ea de cetero caveat ab hujusmodi inhibitionibus: *Feretrana*, 6 *sept.* 1594.

11. Deliberavit S. C. parochos minime abesse absque Ordinarii licentia posse : *Abulen.*, 1 *dec.* 1593, *dub.* 2.

12. Solam distantiam loci etiam cum æqua causa discedendi non excusare parochum, ut possit abesse a sua ecclesia sine licentia in scriptis obtenta, nisi talis necessitas repente se offerat, quæ non patiatur dilationem petendi hujusmodi licentiam decisum est : *Vicen.*, 7 *octob.* 1604, *dub.* 1.

13. Nec parochum habentem justam causam abeundi extra parochiam per duos menses, aut tres satisfacere suæ conscientiæ, si petat licentiam jurans gravem se habere eam, quam non expediat causam manifestare ; licet Episcopus non concedat. Similiter abesse non posse, si prælatus rigidus suam causam rationabilem minus æquam judicat : *Ibid.*, *dub.* 2.

14. Nec posse per hebdomadam abesse non petita, vel non obtenta licentia etiam relicto vicario idoneo ab ipso Ordinario approbando : *Ibid.*, *dub.* 3.

15. Nec esse liberum a culpa, et a pœna amissionis fructuum, qui veluti per quatuor mensium spatium ex urgenti admodum causa ad curandam suam valetudinem morbo gravi instanti recessit, et cum bona fide non petiit ab Episcopo licentiam quia bona fides satis non est, nisi periculum fuisset in mora petendi licentiam, ut supra dictum est; nec sufficere licentiam tacitam, sed oportere esse expressam juxta formam ejusdem Concilii, sess 23, cap. 1 [61].

16. S. C. cepit consilium quoad parochos nobiles, vel graduatos, et dignitates, qui resident, et alia munia exercent, et cum licentia abeunt, cogendos esse (decrevit) ad subeunda per seipsos, et non per substitutos ea munia, ad quæ parochi tenentur, tolerandos autem, ut per substitutos suppleant in illis casibus tantum a Concilio Tridentino permissis : *Ibid.*, *dub.* 6.

17. S. C. judicium interposuit, hujusmodi rectorem habitare debere in ædibus parochialibus ecclesiæ si ipsa ædibus non careat : *Nullius*, 6 *april.* 1606, *dub.* 1.

18. Necnon si intra limites parochiæ non tamen in ædibus parochialibus domicilium habuerit, fructus tamen facere suos, nec in aliam pœnam incidere, quam in eam, de qua præceptum Episcopi ad inhabitandas illius parochiæ ædes urgentis verba facit, statuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

19. Censuit S. C. parochos tempore pestis teneri in ecclesia parochiali residere, illosque cogi debere ad præscriptum cap. 1, sess. 23 *de Reform.* [62], et parochiæ incolis peste laborantibus sacramenta Baptismi, et Pœnitentiæ per se, vel alios idoneos omnino ministrare, et supradicta esse significanda Archiepiscopo, et aliis Episcopis per litteras S. C. ; factaque relatione Sanctissimo Domino Nostro approbavit : *Mediolanen.*, 13 *april.* 1630.

20. S. C. commisit archiepiscopo Pisano, ut quando constet sibi inimicitias veras esse, illasque sine culpa oratoris ortas ad duos menses concedat oratori licentiam petitam, et pro dictis inimicitiis sedandis se interponat : *Pisana*, 14 *decem.* 1630.

21. Rectores ecclesiarum parochialium religionis Montisianæ ad præscriptum sacr. Concil. cap. 1, sess. 23 *de Reform.* [63] adigi debent ad residentiam : *Derthusen.*, 27 *maii* 1634, *dub.* 10.

22. Judicium fuit S. C. concedere facultatem petitam pernoctandi extra parochiam, sed jussit dari

[60] Vide not. 147, verb. *Appellatio*, § I.

[61] *De Reform.* Ibi « Discedendi autem licentiam in scriptis, gratisque concedendam, ultra bimestre tempus, nisi ex gravi causa non obtineant. »

[62] Vide not. 2, supra.

[63] Vide not. ut supra.

litteras Episcopo, ut ex causis expressis eidem commutet parochiam; *Militen.*, 1 *decem.* 1655.

23. Habentes curam animarum præsertim in ecclesia S. Stephani ad continuam residentiam juxta formam sacri Concilii [64] esse cogendos firmavit: *Adrien.*, 14 *martii* 1637, *dub.* 2.

24. Intemperiem, ac insalubritatem aeris non excusare a residentia definire S. C. placitum est: *S. Agathæ Gothorum*, 16 *martii* 1641.

25. S. C. Episcopo commendavit, ut veris existentibus inimicitiis per Agatium Sergium curatum Saluti, et per Fabium Sergium curatum Pervocati suppositis, et quando absque oratorum causa provenerint, pro suo arbitrio indulgeat eisdem, ut per sex menses extra eorum residentiam abesse valeant, constitutis interim idoneis vicariis ab eodem Episcopo approbandis, qui curam animarum laudabiliter exerceant, et dummodo intra dictum tempus vel inimicitias componere, vel ecclesias resignare curent: *Militen.*, 15 *octob.* 1644.

26. Aeris intemperiem non excusare parochum a residentia statutum est: *Nicien.*, 4 *aug.* 1646.

27. Injungitur Episcopo, ut si inimicitiæ non possint componi omnino provideat, vel mediante resignatione, vel aliis modis a jure permissis, ut orator personaliter resideat ad formam Concilii [65]: *Civitatis Ducalis*, 26 *april.* 1653.

28. Ad evadendas Turcarum invasiones populus terræ Miliarinæ confugit ad terram Insulæ. Episcopus ecclesiam parochialem S. Joan. Baptistæ Miliarinæ univit alteri parochiali S. Jacobi alterius terræ. Ad patrios inde lares paulatim redivit populus. Harum parochialium petita proinde fuit dismembratio, quæ a S. C. fuit denegata. Nunc exquiritur, num parochus residere in terra Miliarinæ teneretur? non teneri fuit declaratum: *Lunen.*, *Sarzanen.*, *Dism.*, 3 *martii* 1703, *dub.* 2.

29. Matthæus Angelus Scalfati rector ecclesiæ parochialis S. Felicis Universitatis Paganorum licet habeat alios quatuor concuratos tenetur ad residentiam ad formam S. C. Trid., sess. 23, cap. 1, *de Reform* [66]. *Nucerina Paganorum*, *Resid.*, 19 *maii* 1708, *dub.* 1.

30. Parochus villæ Lapidiæ antea in ecclesia S. Michaelis Archangeli curam animarum exercebat. Hæc inde collapsa est, hac de causa in ecclesia seu oratorio societatis S. Bernardini suo munere fungitur. At restaurata prima incertum est, an, et in qua ecclesia ex prædictis parochus residere teneantur? rescribitur in ecclesia S. Bernardini. Hæc enim intus villam Lampridiam adest, ubi vicecuratum retinere obstrictus erat: *Spoletana*, *Par.*, 16 *novem.* 1715, *dub.* 2.

[64] Vide not. ut ex altera parte præced.

[65] Vide not. ut supra.

31. Quum pagus de Marcinelle ad secundum esset ab urbe Caroloregii lapidem, ubi non adest pastor animarum curæ; sed pastori ecclesiæ Marcinelle subest, scire exoptatur, quomodo provideretur circa parochi prædicti de Marcinelle residentiam? S. C. vicarii in oppido Caroloregii deputationem jussit: *Leodien.*, *Jur.*, 17 *april.* 1734, *dub.* 2.

32. Felix Perez parochus ecclesiæ oppidi de Tamarit facultatem ab Archiepiscopo residendi in loco de la Riera, sito intra limites parochiæ, ubi adest vicarius ad curam animarum exercendam ob distantiam duorum millium ab ecclesia parochiali consecutus est. Causa hujusmodi veniæ fuit aeris intemperies ejusdem villæ. At ab Archiepiscopo successore coactus deinde fuit ad residendum in ædibus parochialibus villæ de Tamarit, et eo reclamante S. C. decidit eum teneri ad morandum in ædibus parochialibus non obstante Archiepiscopi antecessoris licentia: *Tarraconen.*, *Resid.*, 24 *martii* 1736, *dub.* 1.

33. Joan. Faner parochus villæ Alayor clero tam sæculari, quam regulari insulæ Minoricæ ad Urbem missus fuit, ut quædam gravia negocia ex antiquæ regulæ forma, toto semper orbe servata pertractaret; hisce expletis, et post lapsum sedecim annorum in suam parœciam ad reversionem faciendam indiligens fuit, et tum patrocinium motæ litis, tum inimicitias cum præsidibus Anglicanis insulæ Minoricæ ad absentiam excusandam in S. C. deduxit, et ponderato dubio, an parochus prædictus ad residentiam teneatur? definitio fuit protelata, et rescriptum ad mentem. Lis enim agebatur super beneficio ab illo possesso, inimicitiæ haud comprobatæ fuerant: *Majoricen*, *Resid.*, 20 *decem.* 1738. Deinde causa reproducta rescriptum est ad Card. præfectum juxta mentem: 10 *januar.* 1739.

34. Thomas Gregorius parochus ecclesiæ S. Mariæ in Cœlum assumptæ vici nuncupati Collis Campi Rasci, quamvis major numerus parochiæ incolarum in vico Scandolarii inhabitet, ubi etiam extat ecclesia S. Sebastiani, in qua asservatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, residere tenetur diu, noctuque in ædibus parochialibus ejusdem ecclesiæ: *Fulginaten.*, 19 *aug.* 1752, *dub.* 1; confirmata 12 *maii* 1753.

35. Dum Joan. Dominicus Fabianus parochus factus ob avunculi resignationem ad residentiam Lunii properavit, ut invisus populo fuit rejectus; incertum est, quomodo sit providendum? et respondit ad mentem, firma remanente deputatione vicarii a secretario electi: *Alerien.*, 30 *julii* 1757.

36. Ignatius Antiochus Garau rector parochialis ecclesiæ supplicavit, ut residentiæ onere dispensa-

[66] Vide not. ut supra.

retur mensibus æstivis, ob insalubrem parochiæ aerem, suique corporis gracilitatem. Episcopus testimonium referebat medicorum, qui fatebantur ibi æstivis, autumnalibusque mensibus non sine vitæ discrimine morari. Intendebat item Episcopus aeris intemperiem parochum a residentia non excusare. Relata causa ad S. C. placuit statuere, ut Ignatius parochus oppidi de Senorbi, et Arixi tempore æstivo, et autumnali ob aeris inclementiam discedere non posset ab iisdem locis, sed ut daretur decretum ad formam Algarensis [67] : *Calaritana.*, 8 *maii* 1762.

37. Parocho Evangelisti indultum absentandi a sua parochia in loco Provertii posita per triennium concessum fuit. Exposuerat enim nullam adesse non solum parochialem, verum etiam conductitiam domum ad habitandum idoneam, et vicinitatem loci prædicti ab Urbania civitate, ubi residebat. At populo expostulante, cum ipse munus vicarii generalis in dicta urbe obiret; S. C. censuit locum esse moderationi indulti triennalis concessi eidem parocho super dispensatione a residentia, et ad secretarium pro præfixione termini : *Urbanien.*, 4 *januar.* 1764.

38. Card. Episcopus Portuensis in relatione status suæ ecclesiæ exposuit, quod parochi suæ diœcesis ex immemorabili consuetudine fere omnes, ut plurimum æstivo tempore obtenta ab Ordinario licentia, ac idoneo pro animarum cura sacerdote deputato, ne cum majori parte parochiæ incolarum ob veneficum aerem mortem subire cogantur, quatuor mensibus a suis ecclesiis abesse sueverunt; re examinata ita in S. C. an, et quomodo propter aeris intemperiem sit providendum? rescriptum est, arbitrio Card. Episcopi ad decennium, et in reliquis detur decretum ut in Algaren. [68] : *Portuen.*, *Visit. sacr. Liminum.*, 8 *aug.* 1778, *dub.* 1.

39. Jussit Tyburtinus episcopus, ut Joan. Baptista Ciucci parochus ecclesiæ Sanctissimæ Trinitatis in terra Anticuli Corradi domum ad eamdem parœciam spectantem restauraret, mox illam incoleret. Conquestus de hoc præcepto Ciuccius rem detulit ad S. C., quæ decrevit non licere eidem parocho habitare in domo paterna juxta modum [69] : *Tyburtina*, *Resid.*, 29 *julii* 1786; confirmata 3 *febr.* 1787.

PARTICIPANTES. Vide *Presbyteri.*
PARTICIPATIO. Vide *Presbyteri*, § II.
PASCHALE PRÆCEPTUM. Vide *Præceptum.*

PATRIMONIUM CLERICORUM.

1. Firmatur ordinatum ad sacros ordines ad titulum patrimonii nedum sine licentia, sed etiam cum venia Episcopi illud alienare non posse antequam beneficium ecclesiasticum sit sufficiens adeptus, vel aliunde habitat, unde honeste vivere possit : *Taurinen.*, 2 *sept.* 1604.

2. Censuit S. C. patrimonium, ad cujus titulum aliquis est promotus, posse utique de licentia Episcopi permutari cum aliis bonis liberis non minoris reditus, aut valoris, sed debere Episcopum declarare, bona ex permutatione acquisita esse subrogata in locum prioris patrimonii, ita ut deinceps alienari nequeant, nisi servata forma a Concilio præscripta [70] : *Terracinen.*, 20 *julii* 1619.

3. Statuit S. C. eum, qui de facto alienavit patrimonium ad cujus titulum ordinatus fuerat nulla facta mentione, quod ad illius titulum promotus fuisset, in censuras non incidisse, sed alienationem, ut proponitur, factam esse ipso jure nullam : *Cajacen.*, 6 *martii* 1638.

4. Cum actum fuerit de clerico, qui nullum beneficium habebat, nec præter bona patrimonii sacri, alia possidebat, ex quibus sustentari posset, et in emphyteusim perpetuam absque Episcopi licentia eadem bona concesserat cum reservatione annui canonis, qui fructibus responderet. Latebat, an hujusmodi contractus sustineatur non obstante dispositione sacri Concilii Trid. cap. 2, sess. 21,

[67] 13 *martii* 1762 hisce verbis « Pro gratia ad quatuor menses æstivos currentis anni tantum, comprehensis conciliaribus, arbitrio Episcopi, cum obligatione commorandi in locis parochiæ proximioribus non infectis aeris intemperie, quatenus ex iis in occurentibus solemnitatibus, vel necessitatibus, sine detrimento propriæ valetudinis accedere possit orator ad consulendum parochianorum indigentiis deputato idoneo vicario ab Ordinario approbando, qui resideat et curam animarum, ac sacramentorum administrationem laudabiliter exerceat. »

[68] Vide not. 67 præcedentem.

[69] « Nempe præfigatur parocho ab Episcopo congruus « terminus ad restaurandam domum parochialem, quo « elapso inhabitare teneatur : » *Ead. causa*, 29 *julii* 1786.

[70] Sess. 21, cap. 2, *de Reform.*, ubi habetur quod patrimonia clericorum « sine licentia Episcopi alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant unde vivere possint, antiquorum canonum pœnas super his innovando. »

de Reform. [71]? et rescribitur, secundum ea quæ proponuntur contractum concessionis in emphyteusim absque licentia Episcopi factæ non esse validum : *Parmen.*, 20 *julii* 1641.

5. Oblato libello S. C. pro explanatione, an dispositio sacri Concilii in cap. 2, sess. 21, *de Reform.* [72] prohibens alienationem patrimonii clericorum absque Episcopi venia extendatur ad fidejussiones per eosdem clericos factas ita ut respectu dicti patrimonii obligatio non sustineatur? Extendi etiam ad fidejussiones juxta tamen distinctionem factam in declaratione ejusdem S. C. tenoris seq. die 15 febr. 1604 censuit S. C. neque in hujusmodi patrimonio, neque in ejus fructibus ad clericum alendum necessariis executioni locum esse; licere autem capere in causam judicati eam fructuum ratam partem, quæ tot annis superesset, præter eam quæ ad ordinati conservationem non laute, sed tenuiter vivendo, judicis ecclesiastici arbitratu fuerit necessaria ; posse autem ipsum creditorem accipere in solutum, atque vendere jus sibi competens ad hujusmodi patrimonium, quod post mortem ipsius promoti ad creditorem, uti re hæreditaria pertinebit: *Nullius*, *Patrim. sacr.*, 15 *mart.* 1642.

6. Declaravit S. C. renunciationem patrimonii ad cujus titulum clericus sacris ordinibus fuit initiatus absque licentia Episcopi factam validam non esse etiam post consecutionem beneficii ad ejus vitam sufficientis : *Aquilana*, 24 *febr.* 1652.

7. Ad examen in S. C. revocati fuerunt contractus celebrati a clericis de bonis patrimonii sacri, hinc disputatum est an presbyter possit absque licentia Episcopi donare patrimonium, ad cujus titulum est ordinatus reservato sibi usufructu ad vitam? Responsum prodiit non posse : *Dubium Patr.*, 10 *octob.* 1676.

8. Instante Josepho Greco examinatum fuit an quis patrimonium suum, ad cujus titulum est sacris ordinibus initiatus, alienare possit, si aliunde se sustentare valeat, et quatenus affirmative; an Episcopi licentia sit necessaria secundum disposita per Concilium, sess. 21, cap. 2, *de Reform.* [73]? Et rescriptum est danda esse decreta alias edita tenoris sequentis. Quæritur an verba illa Concilii sess. et cap. prædictis : « Atque illa deinceps alienare, etc.» ita intelligenda sint ut postquam ordinatus adeptus fuerit beneficium, vel aliunde habeat, unde commode vivere possit, requiratur etiam licentia Episcopi, die 8 aug. 1602 ; censuit requiri licentiam quamvis ordinatus sit adeptus beneficium : *Bitecten.*, 16 *novem.* 1686, *dub.* 1 et 2.

9. Sequens agitatum fuit dubium : An bonis ad commodam conservationem postea quæsitis, vel beneficio sufficienti adepto, statim patrimonium evanescat, vel potius requiratur expressa subrogatio bonorum seu beneficii assequuti ab Episcopo facienda loco patrimonii, qua subrogatione expresse non facta patrimonium adhuc vigeat, nec expiret clausula, « donec et quousque fuerint de aliquo beneficio ecclesiastico provisi, vel aliunde habuerint, unde commode vivere possint, non obstante? » Voluit S. C. ut darentur decreta [74] : *Dubium Patrim. sacri*, 12 *julii* 1687.

10. Dubio relato an a beneficio, ad cujus titulum quis ordinari intendit detrahenda sint omnia Missarum eidem adjecta, vel potius, eis non detractis, faciendus sit calculus omnium fructuum ad consti-

[71] Vide not. præced.

[72] Vide not. præced.

[73] Vide not. præced.

[74] Nempe *in Oretana*, augusti 1604, lib. 14, *Decret.*, fol. 70 et seq., *et in Terracinen.*, 20 julii 1619, in quibus responsum fuit, titulum, et privilegium patrimonii ordinati, non extingui, quamvis ordinatus acquirat beneficium, nisi fiat ab Episcopo subrogatio. Hinc Monacell. formul. *Leg. pract. for. eccl.*, tit. 3, form. 18, num. 1, ait. « At per simplicem acquisitionem beneficii ecclesiastici, sive aliorum bonorum, non extinguitur titulus patrimonii antea assignati, nec perdit exemptionem a gabellis, neque revertitur ad constituentem : sed est necesse quod ab Episcopo sive ejus vicario generali, beneficium (utcumque ad victum sufficiens) sive bona per ordinatum acquisita specifice subrogentur ad instantiam ordinati, aut aliorum interesse habentium loco patrimonii, cum ad eumdem Episcopum spectet recognoscere, an beneficium, sive bona ordinato perventa sint tuta, et sufficientia ad congruam illius sustentationem, ut rejecta contraria sententia, quam tenent Garz. *de Benef.*, part. 2, cap. 5, num. 186, et alii, apud Bonac. *de Sacram. Ordin.*, disp. 8, part. 5, num. 41, firmant de veriori Barbosa *de Offic. et potest. Episc.*, alleg. 19, num. 90 (et ad sess. 21, cap. 2, Concil. Trid. verb. *Donec beneficium ecclesiasticum*); Nicol. *Lucub. Can.*, lib. 1, tit. 7, *de Renunc.*, n. 5; *Ventrigl. prax.*, part. 1, adnot. 42, § 2, num. 3. Ubi quod hæc sententia in praxi servetur, *Panimol.*, dec. 6, annot. 3, n. 6. Ubi decretum S. Congr. Immunit. alleg. eod. S. Congr. *in Firmana*, 10 julii 1640, lib. 5, *Decret.*, fol. 123. *Civitatis Castelli*, 5 maii 1648, lib. 4, fol. 49, a tergo » Et idem actor *cit. oper.*, tit. 13, form. 3, num 18, subjungit. « Qui vero titulum habet patrimonii constitutum sub conditione *donec, et quousque provisus fuerit de beneficio ecclesiastico, aut aliunde habuerit unde commode sustentari valeat, quo casu eveniente patrimonium redeat ad constituentem absque alia declaratione :* non dicitur spoliatus neque privatus titulo, quamvis beneficium vel bona acquirat, sed viget patrimonium, ut prius, non obstante conditione prædicta, donec ab Episcopo non fiat subrogatio, sic declaravit Sac. Congr. Conc., 12 julii 1687, in qua confirmavit decreta olim emanata *in Terracinen.*, 8 aug. 1602 et 20 julii 1619, et nuper in *Senogallien*, 20 junii 1705, ad 4, et hæc addenda sunt aliis auctoritatibus quas retuli, tom. 1, tit. 3, adnot. ad form. 18, num. 1. »

tuendam summam a synodali constitutione requisitam? Et responsum datur negativum nisi in fundatione cautum sit, ut in casu impedimenti teneatur per alium celebrare, et donec ascendat ad sacerdotium pro rata parte Missarum, aliunde habeat, quo vivere possit : *Tyburtina*, 8 *julii* 1690.

11. Thomas Galeottus patrimonium habuit cum conditione ut duraret, donec beneficium ecclesiasticum sufficiens obtineret. Habuit canonicatum ecclesiæ cathedralis reditus 60 scut., et dubiis exortis, an ipso jure reversum dicatur patrimonium? Et quatenus affirmative.

12. An subripiendum collectis? S. C. hujusmodi instantiam remisit ad Episcopum pro declaratione prout de jure[75] : *Tolentina*, *Rev. patr.*, 10 *maii* 1692, *dub.* 1 et 2.

13. Facta est controversia an in re, de qua nunc agitur, aliquid fuisset a Const. *Speculatores* Innoc. XII, Pont. Max., anno 1694[76] publicata innovatum, et dubio discusso, an onera Missarum sint detrahenda a reditu beneficiorum ad effectum constituendi summam in constitutione synodali descriptam pro titulo seu patrimonio clerici, etiam in vim novissimæ Const. Sanctissimi Domini nostri[77]? Et rescribitur dandum esse decretum[78] : *Signina*, *Ordinat.*, 14 *april.* 1696.

14. Suanensis Episcopus sua auctoritate aliquos ex censibus ex piis fidelium eleemosynis constitutis in summa annua ducatorum 5 assignavit in supplementum patrimonii sacri cujusdam clerici Mecuccini. Communitas terræ Proceni ecclesiæ B. M. V. de le Piane, cui fideles eleemosynas deferunt, patrona hos census nulliter assignatos esse contendit. Quæsita S. C. dictam assignationem minime sustineri declaravit: licet Episcopus Mecuccinium singulis dominicis festisque diebus ad celebrationem Missæ in ea ecclesia vigore assignationis obligaverit : *Suanen.*, 17 *julii* 1702.

15. Ob excessivum ecclesiasticorum numerum, qui exempti sunt a collectarum solutione communitas Rocchæ Contratæ causa ejusdem gravis damni assiduas querelas jacet. Et S. C. sua consilia dispensavit, nempe non esse moderandam taxam synodalem Senogalliæ, per quam constituitur patrimonium presbyterorum in quodam annuo reditu scut. 40 monetæ romanæ : *Senogallien.*, 27 *junii* 1705, *dub.* 1.

16. Nec licere ecclesiasticis in constitutione patrimonii assignare bona præter taxam a constitutionibus synodalibus præscriptam : *Ibid.*, *dub.* 3.

17. Ac impetrato beneficio bona in titulum patrimonii ante assignata redire ad primævum statum facta prius subrogatione per Ordinarium : *Ibid.*, *dub.* 4

18. In casu autem, quo beneficii proventus non sufficiant ad integram conservationem provisi redeunt ad primævum statum tot bona pro rata parte fructuum beneficii obtenti, facta subrogatione pariter per Ordinarium : *Ibid.*, *dub.* 5.

19. Julius Cæsar Raggioli reliquit loca montium pro fundatione meri legati pii Missarum et Stephanum Mazzarelli prædilexit, ut etiam possit ei deservire pro patrimonio sacro. Hic sub prætextu, quod testatoris permissu capellaniam in patrimonium ecclesiasticum quocumque onere solutum obtinuisset, instante rev. fabrica S. Petri resolvit S. C. oneri Missæ quotidianæ dictum ecclesiasticum patrimonium subjacere : *Romana*, *Celebrat. Miss.*, 13 *junii* 1711.

20. Postquam Petrus Placentinus in suo condito testamento Alexium de Amaris ad capellanias erigendas nominaverat cum venditione locorum montium vacabilium, adhuc vivens eidem Alexio assignavit fructus 10 locorum montium non vacabilium pro patrimonio ecclesiastico ea conditione, ut aliunde provisus dimittere teneatur. Post ejusdem Petri obitum hæres urget, ut loca montis non vacabilia constituta pro patrimonio sacro, et ab Episcopo adprobata dimittat, et S. C. quæsita dimittere ea subrogato scripto ritu Apostolico teneri præcepit : *Romana seu Nepsina*, *Patrim. eccles.*, 27 *junii* 1711.

[75] Vide not. præcedentem.

[76] Die 4 novem. *Bull. Rom.*, tom. XI, pag. 374, in qua § 3, decernitur neminem subjectionem ad effectum suscipiendi ordines illius Episcopi, in cujus diœcesi beneficium situm est, acquirere. « Nisi beneficium prædictum ejus sit reditibus, ut ad congruam vitæ sustentationem, sive juxta taxam synodalem, sive, ea deficiente, juxta morem regionis pro promovendis ad sacros ordines, detractis oneribus per se sufficiat, illudque ab ordinando pacifice possideatur, sublata quacumque facultate supplendi, quod deficeret fructibus ejusdem beneficii cum adjectione patrimonii etiam pinguis, quod ipse ordinandus in eadem, seu alia quavis diœcesi obtineret. »

[77] Vide not. præc.

[78] Vide *Tyburtina*, *Ordinationis*, 8 julii 1690, n. 100. Et Giraldi (*Exposit. jur. Pontif.*, part. II, sum. *Const. Apost. ad Concil. Trid.*, pag. 873) ait : « Quod post publicationem cit. Const. *Speculatores*, usque a die 14 apr. 1695, vivente adhuc ipso Innoc. XII legislatore, pluries exorta fuit controversia, an ab eadem Const. aliquid innovatum fuerit circa detractionem onerum Missarum beneficio, ad cujus titulum quis ordinatur, annexarum, ad effectum constituendi summam taxæ in synodo præfinitæ, sive beneficiatus teneatur eas celebrare per seipsum, sive per alium ; libratisque in Cong. Concil. rationum momentis, hinc inde militantium, respondit, id in utroque casu relinquendum esse arbitrio Ordinariorum, ut videre est *in Thesaur. resol.*, etc. Vide not. 310, verb. *Capellania*, § IX.

21. Archangelus Tramazzius clericus romanus cupiens initiari ad titulum simplicium beneficiorum quæ in diœcesi Agathopolis obtinuit, litteras testimoniales a vicario Urbis monentes eum de congrua more romano requisita sub pœnis in Constitutione Innocentiana contentis habuit. Ordinatus fuit illorum titulo, et cujusdam capellaniæ cum onere diuturni servitii ecclesiæ sanctissimæ Annunciationis urbis Agathopolis. Accessit inde ad Urbem, ubi celebrare inspecto romano ritu de patrimonio clericorum non valuit, et S. C. invocavit, quæ suspensionem incurrisse, et pro absolutione et dispensatione ad annum, et interim curet de supplemento patrimonii juxta taxam romanam [79] provideri, respondit *die* 28 *novem* 1711. Rediit inde, et S. C. recessit a decisis, cum non incurrisse censuit, præstito tamen juramento per eumdem de permanendo in diœcesi Agathopolis: *Romana seu S. Agathæ Gothorum*, *Patrim. et susp.*, 27 *maii* 1713.

22. Joan. Nicolaus de Laurentiis inter patres societatis Jesu fuit admissus, et nondum expleto tyrocinii biennio, nec tribus emissis simplicibus votis de sui superioris licentia fuit ab Episcopo Aquilano ad sacros ordines promotus. At quum post emissa vota fuerit a societate dimissus, et ideo suspensus ex tituli defectu supplicavit S. C. ad hoc ut a patribus societatis assignationem congruæ alimentariæ obtineret. Sed bis terque etiam rejecta petitio fuit. Preces modo instaurat rationes plures cumulans, quæ a societate elisæ fuerunt, sed nihil profecit, quum dictum fuisset in decisis: *Neapolitana*, *Cong.*, 28 *febr.* 1722.

23. Quum Ignatius Troili Maceratensis filio sacrum constituisset patrimonium in bonis in territorio montis Luponis Lauretanæ diœceseos, respublica illa, quæ gravibus premebatur oneribus ob clericorum bona summam scutorum 91,615 conficientia, et exempta, deprecatus est ut declararetur promovendis ad sacros ordines non licere bona in patrimonium extra diœcesim assignare, quasi Episcopus extra diœcesim jurisdictionem exerceret. Verum patrimonia sic assignata valida esse S. C. firmavit: *Lauretana*, *Patrim. sac.*, 6 *decem.* 1749, *dub.* 1.

24. Etiam patrimonia sacra assignata per promotos ad sacros ordines in bonis sitis in aliena diœcesi, quando tempore ordinationis promovendi possidebant bona in propria diœcesi firma esse statuit S. C. : *Ibid.*, *dub.* 2.

25. Sacerdos Bonifacius Reali de Monte Leone testamento jussit, ut impenderentur pecuniæ in favorem hæreditatis, vel in favorem presbyteri faciendi ex domo Reali, vel ut ipse repetebat in beneficium sacerdotis ex domo præfata faciendi, proque suo patrimonio, ipsumque sacerdotem voluit universalem esse hæreditatis dominum. Post testatoris obitum clericus Antonius Reali a contemplatis stipitibus descendens, bonorum assignationem patrimonii titulo postulavit. Objiciebantur ei qualitatis sacerdotalis defectus. Qualitatem sacerdotalem haud solo sacerdotis vocabulo indicari, replicabat Antonius. S. hic adivit C., et patrimonio gavisus est, ad sacros ordines postea promotus. Post hujus mortem Joan. Reali frater supplicavit, ut idem patrimonium assignaretur Bonifacio suo filio, quo studiis commodius vacare possit, suoque tempore ad ordines sacros promoveri. Huic instantiæ sese opposuerunt ecclesiæ a testatore per vices usufructuariæ relictæ casu, quo sacerdos præoptatus deficeret. In disquisitionem venit an esset præfati patrimonii bonorumque fructuum assignationi locus? Responsum exiit negativum et demandatum fuit ut recurreret, tempore susceptionis ordinis sacri: *Spoletana*, *Assig. patrim.*, 4 *maii* 1763. Ad legitimam 22 ætatem annorum pervenit pro suscipiendo subdiaconatus ordine precesque integravit et ratæ fuerunt: 31 *aug.* 1771.

26. Ad titulum patrimonii sacri, quod in favore Ravennatensium ordinaverat Vincentius Mencoli, sacris ordinibus fuit initiatus sacerdos Andreas Cignani qui licet provisus postea fuerit de parochiali ecclesia villæ de Massa, illud dimittere contra fundatoris legem recusavit. Hinc magistratus prior, et decanus collegii, quibus nominatio relicta est, ad eam devenerunt, sed illi diversa sentierunt: primus clericum Raphaelem Cignani, secundus clericum Nicolaum Fuschini nominavit. Facta idcirco quæstione, decretum est locum esse nominationi dicti patrimonii sacri, licet Andreas Cignani reditus parochiales non sufficere ad sui congruam conservationem probare cogatur : *Ravennaten.*, *Patrimon. sacri*, 19 *julii* 1783, *dub.* 1.

27. Ac esse locum gratificationi in favorem Raphaelis Cignani, quum nominatus prius fuerit, ac summa egestate prematur : *Ibid.*, *dub.* 2.

Reliqua. Vide *Capellania*, § IX ; *Sacramentum ordinis*, § X.

[79] Canonicus Romualdus Honorante ***in Praxi secret. Urbis vicarii***, cap. 3, not. 3, § ***Constitutio***, pag. 44, ait « Constitutio autem dicti patrimonii regulariter fieri solet ab uno ex quatuor notariis vicariatus, quem maluerit ordinandus, cum directione tamen secretarii ejusdem tribunalis, nec conficitur instrumentum, nisi recognita fuerit securitas fundi, seu bonorum assignandorum, et quod ipsorum reditus, et proventus ad scuta sexaginta monetæ Romanæ, deductis oneribus, annuatim ascendant, juxta stylum almæ Urbis.

PATRONUS.

§ I.

Patronus quoad jura, ac præeminentiam.

1. Joan. Antonio, et Andreæ, aliisque de Incaris patronis ecclesiæ, seu oratorii publici Trium Magorum intra limites parochiæ S. Mariæ Rezzonici Larii Lacus existentis, intra præfatæ parochialis ecclesiæ ambitum eleemosynas colligere fas non est: *Comen.*, *Jur. par.*, 21 *aug.* 1706, *dub.* 10.

2. Abusus irrepsit, ut in ecclesia collegiata S. Hieronymi nationis Illyricorum Urbis, nonnulli canonici, ac beneficiati post ademptam possessionem residentiam deserunt. Princeps Julius de Sabellis patronus ad unum ex canonicatibus vacantem novo nominato canonico conditionem apposuit, ut canonicatus vacet, si provisus per annum a residentia abfuerit. At cum de patroni facultate fuisset dubitatum, utrum id liceret patrono? ut Card. vicarius juris remediis contra absentes procederet, responsum est: *Romana, Nom. ad can.*, 3 *octob.* 1711, *dub.* 3.

3. Occasione controversiarum, quæ inter Joan. Baptistam Sagnanum rectorem ecclesiæ parochialis Casalis Zebbug, et servientes, sive custodes ecclesiarum B. M. Assumptæ, et S. Rocchi agitabantur. S. C. decrevit primum electionem, et deputationem assistentium pro diacono, et subdiacono in Missis, et vesperis solemnibus dictarum ecclesiarum B. M. Assumptæ, et S. Rocchi ad parochum non ad servientes, seu custodes illarum spectare: *Milevitana, Jur. par.*, 23 *febr.* 1715. Deinde ad servientes: 22 *junii ejusd. anni.* Denique ad patronos spectare deliberavit: 20 *sept. ejusd. anni.*

4. Ad capellam S. Erasmi ecclesiæ cathedralis spectant libere candelabra, crux, aliaque argentea ornamenta, eorum tantummodo custodia ad deputatos civitatis capellæ patronos adjudicatur; quanquam ex pecunia civitatis ea confecta fuerint: *Cajetana,* 2 *julii* 1718, *dub.* 1.

5. Item quoad duas statuas argenteas jam factas, et quoad pecuniam exactam, et exigendam ex vectigalibus, et aliis effectibus assignatis dictæ capellæ per civitatis consilium libere ad capellam, custodiam vero earumdem, et redituum administrationem ad deputatos spectare deciditur: *Ibid., dub.* 2.

6. Dubium, an jus præsentandi ad capellaniam, seu abbatiam ab Hercule Murgia in ecclesia S. Mariæ de Platea Coriolani fundatam privative ad familiam Murgia, seu cumulative etiam ad familiam Interzato, et Mannarino spectet? S. C. ad suos judices pro solutione remisit: *Rossanen.*, 20 *januar.* 1725, *dub.* 1.

7. Cum capellaniæ fundatæ tum a Josepho Delgrado, tum a Laurentio de Avila conferantur etiam non habentibus ætatem requisitam pro obtinendis beneficiis ecclesiasticis; S. C. idcirco decrevit nominationem capellanorum interiorum spectare ad patronos, non autem ad Ordinarium ex vi assertæ consuetudinis diœcesis: *Angelopolitana, Cap.*, 5 *apr.* 1732, *dub.* 4.

8. Patres S. Francisci terræ Argentæ ad eorum libitum possunt amovere ab altari Sanctissimæ Conceptionis in eorum ecclesia a familia de Martiis erecto statuam B. M. V. petita prius, licet non obtenta, licentia a patrono; non autem crucem et candelabra insimul alligata dissolvere, aliaque supellectilia sacra a patrono facta pro usu dicti altaris alio asportare invitus ejusdem patronis: *Ravennaten.*, *App. Miss.*, 12 *aug.* 1787, *dub.* 5.

9. Clericus Joseph Maria Brozza opera ejusdem genitoris præsentationem de jure patronatus beneficii simoniace a fundatore ac patrono Luca Peretti obtinuit. Clericus inde patronum mente volventem susceptam opinionem deponere, ut interficeret, aggressus est, ideo prædictus patronus tam ratione simoniæ, quam ingrati animi gratia facultatem postulat nominandi alium sibi benevisum, et rescriptum prodiit, ad Episcopum prout de jure: *Salutiarum, Benef.*, 1 *julii* 1741.

10. Posteaquam a Margarita Testa, uti matre, et tutrice Dominici, et Mariæ Cæciliæ pupillorum, ad quos pertinet juspatronatus duarum capellaniarum amovibilium, quæ fundatæ existunt in ecclesia parochiali divi Nicolai oppidi Scheggini, nominatus fuerat sacerdos Dominicus Antonius Amicius capellanus, hic plurima bona eisdem cappellaniis supposita distracta, ac alienata fuisse a Felice Testa comperiit, ac reductionem Missarum postulavit. Patrona vero rogavit, an ei liceat, aliisque suis successoribus dictum capellanum removere inconsulta. S. C., quæ instante capellano, ne possit sine causa amoveri, circumscripta nominatione novi capellani, et ut scribatur Episcopo pro nova informatione, et voto juxta instructionem resolvit: *Spoletana, Capellan.*, 28 *mart.* 1744, *dub.* 4.

11. Dubium examinari opus fuit, an a patribus Carmelitis oppidi Vulturis apponi testatoris Joannis Augustini de Cappellis stemma super parietes conventus, et ecclesiæ possit, ac etiam innovari, vel destrui in eisdem absque consensu patronorum pro tempore, et eorum stemma absque istorum consensu noviter depictum super dictos muros sit delendum, vel insimul ponendum etiam familiæ fundatoris stemma? S. C. rescripsit dilata, et ad mentem : *Januen.*, *Capell.*, 26 *febr.* 1752, *dub.* 7. Deinde S. C. declaravit lapides, quibus onera patrum Carmelitarum conventus Vulturis inscripta sunt, et celebriori loco in obscurum ab ipsis translati restituendi sunt eodem, quo erant, loco usque a fundatione dicti conventus, et ecclesiæ, juxta voluntatem supradicti Joannis Augustini et Joannis Baptistæ germanorum fratrum de Cappellis testatorum : 25 *april.* 1752, *dub.* 5.

12. Fratres Perucca beneficio instituto in ecclesia S. Joan. Baptistæ Cereseti ad juspatronatum passivum ejusdem vocavit omnes descendentes, dummodo capaces essent, et in tenera ætate etiam existentes. Ob id patroni supplicarunt ut nominatio fieri posset de puero etiam lactenti, qui in agnatione esset, et novam dotem scut. 600 in censibus quæ scut. 30 reddunt, obtulerunt, ut voti compotes evaderent, sed S. C. preces non admisit : *Vercellen.*, 9 *aug.* 1766.

13. Capellaniæ a Maria Angela Picucci institutæ patronatus Claræ Trovarelli a fratre Francisco qui nullos habebat filios concessus fuit ; inde petita fuit facultas in posterum eligendi aliquem capellanum ex suis filiis, quin obstricta sit presbyterum congregationis presbyterorum secularium et regularium prout testator præceperat, nominandi. Descendentia enim familiæ testatoris extincta erat. S. C. autem nulla capta resolutione responsum tulit ut oratrix utatur jure suo : *Firmana*, *Capell.*, 20 *januar.* 1781.

14. Joan. Baptista Vittori patronus altaris majoris ecclesiæ cathedralis, petiit ut stemma suæ familiæ, quod ab illo Episcopus ob facilioris restaurationis ecclesiæ commodum amoverat, reponeretur ibidem ad ostendendum familiæ patronatum, et quod suis sumptibus majus altare fuit restauratum, et impetravit : *Balneoregien.*, 29 *novem.* 1783, *dub.* 2.

15. Quum familia de Rubeis gaudeat patronatu capellæ S. Bartholomæi ecclesiæ archipresbyteralis terræ Varceni, licet eidem familiæ infra ambitum dictæ capellæ retinere scamna, et sedilia dummodo divinis ea non præstent impedimentum, et juxta hunc modum recedendum est a decisis sub die 24 novem. 1781 quoad dictam familiam : *Alatrina*, 7 *maii* 1785, *dub.* 2. Deinde recessit a decisis, et remisit arbitrio Episcopi : 26 *novem*, *ejusd. anni*. Postmodum stetit in secundo loco decisis 16 *dec.* 1786 ; et iterum stetit in secundo et quarto loco decisis : 7 *julii* 1787.

16. Patronis rectoratus instituti per Borromæum Accursi in ecclesia Sanctissimæ Conceptionis montis Milonis, qui accepto pretio cesserant juspatronatus canonico Antonio Assortati, ob revocatam cessionem et restitutum pretium, permittitur nominatio ad eumdem rectoratum, nec factus est locus devolutioni nominationis : *Maceraten.*, *Jusp.*, 22 *aug.* 1795.

17. Quum capellania fundationis Petri Andreæ Marinucci declaretur laicalis, sed retineri non posse a laico et fœmina, quia testator sacerdotes in capellanos nominavit, decisum deinde est non licere patronis manualem solvere eleemosynam capellano, sibique retinere superextantes reditus : *Montis Alti*, *Capell.*, 22 *aug.* 1795, *dub.* 2.

18. Jus autem nominandi spectare resolvitur pro duabus ex tribus vocibus ad Elisabetham Marinucci, unicæ superstiti ex familia Joannis Antonii, et Gregorii Marinucci, quibus duplicem fundator attribuit vocem, excluso pro tertia voce Valentino alterius non vocatæ familiæ Marinucci : *Ibid.*, *dub.* 3.

§ II.

Patronus quoad onera.

1. Episcopus in visitatione villæ Belloculorum communitatem patronam, hominesque dictæ villæ assignare dotem ecclesiæ parochialis S. Sebastiani teneri, ut in fundatione promiserit, mandavit. Expostulavit communitas, et præsumptionem induci post lapsum annorum 257 conventionis, qua pro dote capellanus curatus decimas percipiat, et ære suo communitas ceteris ecclesiæ indigentiis supplere teneatur, asserit. S. C. autem Episcopi decretum ratum non habuit firmo remanente onere communitatis pro manutentione tam ecclesiæ juxta solitum, quam congruæ parocho debitæ : *Fanen.*, *Exeq.*, *decret. S. visit.*, 22 *nov.* 1760, *dub.* 4 ; confirmata 28 *febr.* 1761.

2. S. C. decidit patronos publici oratorii in oppidi Castri novi Foliani agro siti occasione ejus festivitatis non teneri invitare archipresbyterum ecclesiæ parochialis dicti oppidi pro celebratione Missæ cum cantu et interventu sacerdotum in choro sine tamen assistentia diaconi et subdiaconi : *Placentina*, *Fest.*, 14 *april.* 1764, *dub.* 1.

3. Neque iidem patroni in prima dominica octobris, in qua celebratur festum B. M. V. Sanctissimi Rosarii in parochiali ecclesia, occurrente festo S. Francisci celebrando in prædicto oratorio, te-

[illegible] illud in aliam diem transferre: *Ibid.*, *dub*. 2

4. Societas S. Laurentii terræ Topliæ, jurepatronatus canonicatus ecclesiæ collegiatæ dicti loci gaudens supplere fundum illius præbendæ usque ad annua scut. 30, et in eadem summa manutenere adstrictus est. Ad scut. 20 enim reditus illius decreverat: *Nullius seu Farfen.*, *Canon.*, 16 *junii* 1770, *dub* 2.

5. Necnon hujusmodi supplementum solvendum etiam est a die motæ litis a præfata societate pro annis præteritis, in quibus capitulum minime integre dicta annua scut. 30 sumpsit: *Ibid.*, *dub*. 3.

6. Ad patronos spectat reædificatio capellæ S. Nicolai de Bario et S. Antonii abbatis ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ Majoris urbis Alatrinæ, non autem ad capellanos, qui ex eorum fundationibus vix congruam conservationem percipiunt: *Alatrina*, *Reædif. cap.*, 29 *julii* 1775, *dub*. 1.

7. Ac Episcopus præfigat terminum patronis, quo elapso, procedat prout de jure: *Ibid*, *dub*. 2.

8. Vincentius Cataldius cujusdam beneficii patronus, qui fructus illius tempore vacationis percepit, ad refectionem domus ruralis, quæ ruinam ob reparationes omissas minatur, adstrictus est: *Asculana*, 6 *maii* 1786, *dub*. 2.

9. Capellaniæ taxative fundatæ a Leonaldi Gervasi patronus Franciscus Xaverius Acciajoli ob assumptam ab ejus auctoribus obligationem solvendi capellano annua scut. 32 monetæ Urbini damnatur ad supplendam eamdem summam imminutam reditus fundi assignati: *Nullius seu terræ Nonantulæ*, *Cap.*, 7 *maii* 1791, *dub*. 1; confirmata 6 *aug*. *ejusd*. *anni*.

PAUPERTAS.

Dubium an personæ, focularia parochialis et matricis ecclesiæ S. Mariæ Collis terræ Peschi Constantii constituentes possint dici miserabiles personæ, seu quæ dicendæ sint personæ miserabiles? S. C. non definivit, sed arbitrio Ordinariii remisit: *Nullius seu Montis Casini*, 2 *januar*. 1726, *dub*. 7; confirmata 11 *sept*. 1728.

PECUNIA QUOAD EROGATIONEM, AC INVESTIMENTUM.

1. Requiritur an in pecuniis locorum piorum investiendis requiratur assensus Episcopi aut ejus vicarii generalis? Et quatenus affirmative.

2. An sit concedendus gratis? S. C. responsum edidit ut dentur et in futurum serventur decreta Amalphitanæ, 19 julii 1699 et 6 febr. 1700[80]: *Sarnen.*, 27 *julii* 1705, *dub*. 1 et 2.

3. Pecuniæ deductis oneribus superextantes ex hæreditate Hyacinthi Sgambæ sunt erogandæ in celebrationem aliarum Missarum ultra taxatas a testatore et ab Ordinario: *Firmana*, *Legat.*, 12 *febr*. 1729, *dub*. 2.

4. Pecuniam, quæ superest præter subsidia dotalia a Jacobo Porphyrio relicta, et puellis nativis oppidi, vel territorii Murri Vallium promissa, impendendam esse in locis montium pro augendis dotibus usque ad summam a testatore præscriptam, S. C. existimavit: *Firmana*, *Sub. dot.*, 12 *maii* 1759, *dub*. 4.

5. Pretium duarum domorum, quæ alienatæ fuerunt ad quamdam capellaniam possessam a sacerdote Nicolao Forlani spectantes investiendum est, non autem erogandum in restaurationem aliarum domorum ejusdem capellaniæ, et domus coloniæ, quæ ruinam minatur: *Recineten.*, 10 *sept.* 1785, *dub*. 2.

6. Episcopus Narniensis occasione visitationis comperiit, canonicos cathedralis pecuniam mensæ capitularis occupare consuevisse absque ulla decessorum suorum et sua venia. Rogavit hinc ut eliminaretur hujusmodi abusus. S. C. decrevit, ut ea investimenta per eosdem fieri possent; et quoad futurum facienda, in casibus particularibus Episcopus uteretur jure suo; et imperavit insuper, ut investimenta præterita sustinerentur: *Narnien.*, 15 *maii* 1790, *dub*. 1 et 2.

[80] Vide verb. *Episcopus*, § XVIII, num. 27.

PENSIO ECCLESIASTICA.

§ I.

Pensio ecclesiastica quoad amissionem, seu extinctionem [81], *reductionem et applicationem.*

1. Pensio haud potest ab Episcopo converti in seminarii erectionem absque Sedis Apostolicæ auctoritate : *Mauriannen.*, 14 *febr.* 1625, *dub.* 5.

2. Ad beneficium S. Petri collatum Georgio Enrico Kroch imposita fuit pensio scut. 150 ad cujus ratam partem scut. 50. Nominatus fuit Desiderius Albanus ejusdem basilicæ beneficiatus, qui pro expeditione, aliisque indigentiis receptis scut. 190 jus pensionem exigendi in fratres de Barigionis cum pacto redimendi transtulit. Sed ante expeditionem cessit primus terminus, et ejus ratam partem cessionarii exegerunt. Id jurgia jactavit super extinctione pensionis, quod exacta fuit ante litterarum expeditionem, sed pacata sunt decreto, litteras Apostolicas reservationis pensionis esse exequendas : *Romana, Exped. litter. Apost.*, 21 *junii* 1721.

3. Joseph de Mello canonicus cathedralis ecclesiæ in perpetuum coadjutorem sibi adlegere Raphaelem Monteiro de Sylva statuit. Propterea gratiam admissionis coadjutoris, ac pensionem reservandi in favorem Francisci de Mello nepotis Josephi consecutus est. Post Josephi obitum Franciscus solutionem ejusdem exposcit. Raphael cecidisse a jure illam exigendi, quia nomen dederat armatæ militiæ Lusitani regis, quia indultum obtentum non extenditur, *etiamsi castra sequatur*, objecit. Et S. C. revera cecidisse a jure pensionem exigendi censuit : *Ulyssiponen. Orient. Pens.*, 23 *nov.* 1737, *dub.* 1.

4. Nec reductioni pensionis a parocho Gaudentio Mossotti sibi relictæ in summa 80 scut. in resignatione parochiæ loci Nibbiæ, nec dimissioni bonorum ecclesiæ parochialis, nec assignationi congruæ 100 scut. quam resignans Mossotti resignatario Jacobo Mariæ Pottajæ se dare paratum offerebat, et sibi quodcumque onus assumebat, dummodo ipse cunctos parochialis ecclesiæ fructus, ac reditus collegisset, locum esse rescriptum fuit : *Novarien.*, 16 *januar.* 1726, *dub.* 2.

5. Quum clericus Philippus Pesoli, ad cujus favorem reservata fuit pensio annua 24 ducatorum auri de camera super omnibus fructibus, ac reditibus canonicatus, ac præbendæ, quam idem in ecclesia cathedrali possidebat, et jam resignaverat, militiam secularem in civitate Barchinonensi assumpsisset, ideo canonicus præbendatus perspicuum facere studuit, an omne jus exigendi pensionem amisisset? et S. C. rescripsit, non esse locum pensionis solutioni. Etiamsi Philippus non voluntarie, sed coacte, et per dolum, fraudemque in minori ætate militarem cingulum in se suscepisse narraverit : *Anagnina, Pens.*, 19 *sept.* 1778.

§ II.

Pensio ecclesiastica quoad capacitatem eam assequendi ac retinendi.

1. Quærit Episcopus examen a Sede Romana hujusce dubii, an clericus, cui fuit reservata pensio, ex dispensatione postea eidem concessa illam retinendi, etiamsi non incedat in habitu clericali, et matrimonium contrahat, si idem clericus transierit ad armatam militiam possit dictam pensionem amplius exigere? S. C. censuit, non posse pensionem exigere, nec dispensationem suffragii, nisi specifice etiam dispensetur, quoad militiam armatam : *Nicien.*, 19 *decem.* 1648.

2. Jacobus Sorbolongus clericus conjugatus Foro-Sempronii quatuor pensiones in summa centum triginta quinque scutorum monetæ romanæ super trium archipesbyteratuum Ferrariensis diœcesis ac alteram super mansionariæ pariter Ferrariensis fructibus, reditibus, ac proventibus Apostolica auctoritate sibi reservatis, seu translatis annuatim percipit; verum quia tribus abhinc annis in vexilliferum equitum levis armaturæ vulgo cornetta ab Alexandro VIII, Pont. Max., deputatus, et in eodem officio custodiæ Sum. Pont. adhuc continuat; licet in eo, ut notum est, sæva non exerceat, supplicat propterea orator, cui super solutione, et extinctione pensionum præfatarum nunquam fuit mota lis, pro securitate suæ conscientiæ aperire; an dictæ pensiones valide retinere, et percipere possit ita ut per exercitium supradicti officii non possint dici extinctæ? S. C. censuit oratorem esse dispensandum, facto verbo cum Sanctissimo, et facta re-

[81] Vide not. 51, verb. *Beneficia ecclesiastica*, § X.

latione Sanctitas Sua sententiam benigne approbavit, oratorem absolvit ad cautelam in præteritum, pensiones huc usque perceptas condonavit, ac in futurum cum eo dispensavit, ita ut, durante servitio inter cohortes, et ad custodiam Summi Pontificis indultum in statu clerici conjugati ampliandum, et extendendum sit ad hujusmodi statum militarem, ac proinde pensiones prædictas percipere, et retinere valeat, ac si militiæ adscriptus non esset : *Romana*, 20 *junii* 1693.

3. Card. Marescottus translationem fecit pensionis, quæ sibi in majori summa fuerat reservata in favorem Galeatii Tursii pro quantitate scut. 30 annuatim. Quumque subinde fuisset Galeatius adscriptus inter equites levis armaturæ pontificiæ, ac ulterius cogitasset de matrimonio contrahendo, indultum obtinuit eam retinendi pensionem etiamsi castra sequeretur, et non incederet in habitu et tonsura. At in dicto indulto mentio haud facta fuit, quod Galeatius tempore intermedio a translatione pensionis ad concessionem indulti fuerit inter levis armaturæ equites adscriptus, idcirco ab exactione pensionis illo tempore se abstinuit et ob id agitur, an illud officium custodiæ corporis Pontificis equitum levis armaturæ obstet retentioni pensionis? S. C. prodiit affirmativum responsum : *Romana, Indulti*, 7 *decem.* 1720, *dub.* 1, confirmata 31 *maii et* 20 *decem.* 1721.

4. Blasius de Clementibus vigore indulti Conclavistarum, quo elargitur dispensatio super omnibus defectibus quoad beneficiorum provisiones, ac reservationes pensionum, putans se dispensatum fuisse ab irregularitate ab eo contracta, ex quo in ætate duodecim annorum evirare se fecit ad vocem conservandam, et causa pensionem acquirendi, quam in eum Card. Petruccius summæ scut. 50, super mensæ Æsinæ fructibus transtulit, prima tonsura insigniri curavit. Modo petiit, an indigeat dispensatione, seu revalidatione? et translationem pensionis esse convalidandam ad cautelam definitur : *Æsina, Pen.*, 13 *maii* 1702, *dub.* 1 et 2.

§ III.

Pensio ecclesiastica quoad reservationem.

1. Joannes Baptista Chircherius professionem emissurus inter clericos regulares congregationis Somaschæ in collegio Sanctæ Mariæ Secretæ civitatis Mediolani supplicavit, ut facultas sibi pensionem super quodam beneficio ecclesiastico, cujus jure præsentandi gaudet, reservandi impertiatur, ut ope illius livellum constituere possit. In precibus de ejus paupertate constat. S. C. vero distulit decretum, et ad mentem [82] rescripsit : *Comen.*, 6 *maii* 1719. Deinde non esse precibus annuendum censuit, addiditque ad secretarium juxta mentem, [83] : 22 *novem.* 1721.

2. Archipresbyteratum terræ Nojæ renunciavit Joseph Carolus Saracino reservata super omnibus fructibus, quos ad annuos ducatos 200 ascendere expressit, pensione annua ducatorum 40, in favorem Michaelis Saracino filii fratris sui. Paulus Petronius, cui collatus fuit archipresbyteratus cum hoc onere comperiit expressionem falsam esse quantitatis redituum, ac pensionem solvere recusavit. Nam reditus non deductis expensis ascendere vix ad ducatos 118. Opinio proinde oppidum implevit, quod pensio reservata sit contra non ad formam Concilii [84]? et S. C. opinionem suo decreto firmavit : *Baren., Pens.*, 30 *junii* 1759, *dub.* 1.

§ IV.

Pensio ecclesiastica quoad solutionem.

1. Episcopus Montis Alti, qui unitas parochiales ecclesias dissolvit nulliter, ex reditibus alterius pa-

[82] « Et mens fuit ut exquirerem a memorato San. Mem. Clemente XI, an, in hypotesi, in qua S. C. esset in sensu assignationis alicujus summæ ex fructibus beneficii titulo livelli, ipse esset, nec ne resolutionem confirmaturus, et Sanctitas Sua respondit aliud esse pensionem ecclesiasticam, aliud livellum, et qnod in puncto livelli S. C. procederet prout de jure » *Ead. causa*, 22 *nov.* 1721, § 3.

[83] Scilicet, ut reservetur pensio scut. 12 romanorum : *Ead. causa*, 22 *nov.* 1721.

[84] Sess. 24, cap. 13, *de Reform.* ibi « Ad hæc in posterum hæ cathedrales ecclesiæ, quarum reditus summam ducatorum mille, et parochiales, quæ summam ducatorum centum secundum verum annuum valorem non excedunt, nullis pensionibus, aut reservationibus fructuum graventur » Hoc decretum quoad ecclesias parochiales ampliatum est a Bened. XIII, Const. *Quanta, Ibid.*, sept. 1724, prohibende juxta edictum Innocentii XII, *Volendo la Santita*, 11 novem. 1692. Guerra *Epit. Bull.*, tom. 3, pag. 56, per organum datariæ publicatum, quod in omnibus confirmat, ne locorum Ordinarii, aut quicumque alii parochialium collatores etiam juris patronatus laicalis, ullo modo, dictas ecclesias parochiales, quarum fructus duc. 100 non excedunt, pensionibus aggravent, neque earumdem resignationes, aut permutationes admittant cum pensione in favorem cujuscumque, et sub quocumque titulo, etiam alimentorum præstationis ; et multo minus sine causa, beneficio pleno, de possessorum consensu, ex quacumque causa, vel titulo; reservata Papæ facultate easdem pensiones imponendi in favorem dumtaxat, et commodum fabricæ, et ornamentorum ipsarum parochialium.

rochiæ B. M. V. de Casalicchio, quæ tunc vacabat, annuam pensionem scutorum 10 singulis annis rectori, seu parocho S. Andreæ assignavit injuncto eidem onere agendi quotannis septem sacra pro benefactoribus ejusdem ecclesiæ de Casalicchio; sed S. C. hanc pensionem firmam esse existimavit: *Montis Alti, Unionis eccles.*, 5 *decem.* 1744, *dub.* 2.

2. Annuam pensionem scut. 100 ex redditibus archiepiscopatus Florentini Pontifex in favorem adolescentis Ferdinandi Caroli Capponii equitis Hyerosolymitani, uti expressum fuit in Breve, eam non deberi nisi postquam clericus factus fuisset, mandavit. Conditio fuit moderata, ac triennale tempus ad tonsuram clericalem accipiendam concessum ac interim facultas fruendi pensione data fuit. Tonsuram conferre Archiepiscopus renuit, nisi clericali veste initiaretur, et quæsitum interim fuit, an sint solvendæ eidem pensiones elapsæ, et decurrendæ, seu obstet Breve? sed differetur solutio, et ad mentem dicitur: *Florentina*, 2 *sept.* 1747, *dub.* 2.

3. Joseph Carolus Saracino reservata super omnibus fructibus, quos ad annuos ducatos 200 ascendere expressit, pensione annua ducatorum 40 in favorem Michaelis Saracino filii sui fratris archipresbyteratum terræ Nojæ deposuit. Paulus Petronius cui collatus fuit archipesbyteratus cum hoc onere deprehendit falsum enunciasse super quantitate redituum, pensionemque solvere negavit, quia reditus non reductis expensis ascenderent vix ad ducatos 118. Examen ob id necessarium fuit an eadem pensio sit solvenda in totum, vel in parte, et in qua summa? rescribitur pensionem validam esse dempta congrua conciliari pro parocho: *Baren.*, *Pensionis*, 30 *junii* 1759, *dub.* 2.

PENSIONARIUS.

1. Clem. XI, Pont. Max., super fructibus mensæ archiepiscopalis Calaritanæ in favorem Josephi Pizzoli pensionem annuam ducat. 150 auri de camera immunem ab omnibus oneribus tam impositis, quam imponendis reservavit. Archiepiscopus quoad vixit, pensionem solvit, retentis scutis tribus cum dimidio pro quolibet centenario ratione subsidii, et excusati, quo mensa gravabatur, eo defuncto successit in spoliis, ac jure percipiendi fructus elapsos sede vacante ecclesia cathedrali vigore indulti S. Pii V, Pont. Max. Pensionarius quæstionem excitavit, ut illa rata pars ab Archiepiscopo retenta restituatur, ac immunis ab ullo onere in posterum reddatur. S. C. primum nullam dedit responsionem, ut concordetur factum coram secretario: *Calaritana*, *Pensionis*, 14 *martii* 1729, *dub.* 1 et 2. Deinde pensionem præfatam immunem esse præterquam quoad subsidium anni 1716 et 1717 sancivit: 14 *maii ejusd. anni. dub.* 1.

2. Necnon mensam archiepiscopalem teneri restituere quidquid hactenus percepit ratione dictorum onerum, ac subsidii, et excusati, exceptis prædictis annis constituit: *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Numerum seminarii alumnorum amplitudini diœcesis imparem agnoscens Card. Tanarius illum usque ad 20 adauxit, renovavitque taxam ad rationem scutorum patrium pro centenario super beneficiis civitatis, et diœcesis, ejusque solutioni pensionarios quoscumque obnoxios voluit. Detrectarunt nonnulli pensionarii, et causa remissa ad S. C. fuit. Quæ pensionarios ad solutionem in favore seminarii prædicti devinctos voluit: *Veliterna*, *Taxæ sem.*, 20 *april.* 1771.

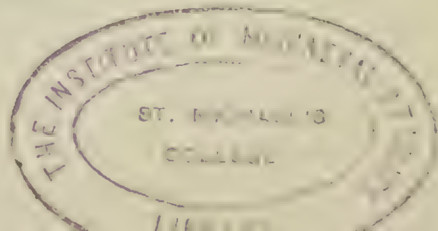
PENSIONES ORDINIS HIEROSOLYMITANI. Vide *Religio militaris ordinis Hierosolymitani*, § II.

PERINDE AC VALERE GRATIA. Vide *Sanatoria*.

PERMUTATIO.

Episcopus Aquæ Taurinæ demisse deposcit, ut oppida Proceni, et Onani status ecclesiastici ejus diœcesis fiant Soanensis Præsulis titulo permutationis, adjudicatis sibi aliis binis Manciani, et Capalbii oppidis ditionis magni Hetruriæ ducis. Primæ enim terræ a suæ diœcesis, cujus pastor est, continuatione sunt distantes, et propinquæ civitati Soanæ; secus secunda oppida finitima urbi Aquæ Taurinæ, et a civitate Soanæ remota. S. C. autem permutationem denegando ad mentem [85] rescribit

[85] Mens fuit esse humiliter consulendum Sanctissimum, ut per Breve motu proprio Sanctitatis suæ concedere di-

scripsit : *Aquipendien.*, *seu Soanen.*, *Permut.*, 9 *febr.* 1715.

Reliqua. Vide *Beneficia ecclesiastica*, § VIII ; *Bona ecclesiastica*, § X ; *Parochus*, § IX.

PERPETUITAS. Vide *Emphyteusis*, § III.

PERSEVERANTIÆ VOTUM. Vide *Regulares*, § VIII.

PERSONÆ ECCLESIASTICÆ. Vide *Clerici*.

PERTINENTIA. Vide *Administratio*, § II ; *Eleemosynæ*, § II.

PIA OPERA. Vide *Legatum pium*.

PIÆ MAGISTRÆ. Vide *Magistræ piæ*.

PIÆ OBLATIONES. Vide *Eleemosynæ*.

PIETATIS MONS. Vide *Mons*, § II.

PLEBANUS.

1. Præposito ecclesiæ parochialis S. Georgii terræ Urbisaliæ licet peragere secundam supplicationem Rogationum, et aliis supplicationibus intervenire, quæ fiunt a plebano ecclesiæ parochialis S. Laurentii ejusdem terræ ; ita tamen, ut præcedentia præposito in sola supplicatione secunda Rogationum, in aliis vero plebano competat : *Maceraten.*, *Jur.*, *par.*, 17 *junii* 1719. *dub.* 5 et 6.

2. Ac in functionibus explendis in ecclesiis existentibus intra limites plebaniæ, vel in aliis locis tertiis, interveniente plebano, et præposito, non eidem præposito, sed plebano, præcedentia competit : *Ibid.*, *dub.* 7.

3 Licet vero præposito eidem alternatim cum plebano in ipsius domo concionatorem tempore Quadragesimæ retinere : *Ibid.*, *dub.* 8.

4. Plebano, seu vicario perpetuo plebanæ ecclesiæ S. Joan. Baptistæ in octavo jus, et præeminentiam peragendi supplicationem ipso die festo Sanctissimi Corporis Christi privative quoad parochum Fugnani, competere S. C. definivit : *Faventina. Præemin. et Jur. paroch.* , 14 *maii* 1746, *dub.* 10.

5. Idem plebanus S. C. interrogavit, num posset eamdem supplicationem ab ecclesia parochiali S. Petri Fugnani inchoare, eamque ducere per limites ejusdem parochiæ ; et responsum habuit, ut solitum servaret : *Ibid.*, *dub.* 11. Simile quoque plebanus idem tulit responsum, dum exposuit, num ipse posset deberetque Missam solemnem in ecclesia S. Petri celebrare, ac populo ejusdem ecclesiæ S. Petri in singulis functionibus, quæ ibidem peraguntur præcedere : *Ibid.*, *dub.* 13.

PLURALITAS BENEFICIORUM. Vide *Beneficia ecclesiastica*, § VI.

PLURALITAS BENEFICIORUM QUOAD DISPENSATIONEM. Vide *Dispensatio*, § VI.

PŒNA.

§ I.

Pœna in genere.

1. Statuit S. C. vicarium, sede vacante, qui concesserit aliter dimissorias, quam præscriptum sit a Concilio cap. 10, sess. 7 [86] posse puniri ab Episcopo, qui ad eam ecclesiam vacantem promotus est juxta cap. 16 vers. *Episcopus vero*, sess. 24, *de Reformat.* [87], et Capitulum incidere in

gnetur omnibus Episcopis Aquipendii palatium R. C. Apost. existen. in terra Onani diœcesis Soanen., et facultatem abessendi a diœcesi Aquipendii per sex menses quolibet anno comprehensis conciliaribus ad effectum exercendi in palatio dicti oppidi jurisdictionem, et pontificalia privative super suis subditis tantum, factaque de præmissis per infrascriptum secretarium relatione eidem Sanctissimo ; Sanctitas Sua benigne annuit ac S. C. sententiam approbavit die 15 febr. 1715 *Lib. Decret.* 65, fol. 58.

[86] Quo capite Synodus Sancta statuit sede vacante nulli capitula dent dimissorias nisi arctata occasione obtinendi, vel obtenti beneficii ecclesiastici ; pœna varia contra varios contravenientes.

[87] Sess. 24, cap. 16, *de Reform.* ibi : « Episcopus vero ad eamdem ecclesiam vacantem promotus ex eis, quæ ad eum spectant, ab eisdem œconomo, vicario, et aliis quibuscumque officialibus, et administratoribus, qui, sede vacante, fuerunt a capitulo, vel ab aliis in ejus locum constituti, etiamsi fuerint ex eodem capitulo rationem exigat officiorum, jurisdictionis, administrationis, aut cujuscumque eorum muneris, possitque eos punire, qui in eorum officio, seu administratione deliquerint : etiam si prædicti officiales redditis rationibus, a capitulo, vel a deputatis ab eodem, absolutionem, aut liberationem obtinuerint. Eidem quoque Episcopo teneatur capitulum de scripturis, ad ecclesiam pertinentibus, si quæ ad capitulum pervenerunt, rationem reddere. »

pœnas cap. 10, sess. 7 [88] : *Tarraconen.*, *febr.* 1590, *dub.* 4.

2. Constitutio Sanctissimi Nostri contra male ordinantes et male ordinatos data die 11 decem. 1624 [89] similiter est observanda : *Limana*, 10 *mart.* 1629, *dub.* 3.

3. Dubio discusso, an quatenus matrimonium, in quo parochus verba sponsæ intellexit, et contradicebat, esset invalidum debeat Episcopus ex officio illud declarare invalidum, et contrahentes in foro exteriori punire, et quibus pœnis? rescripsit S. C. Episcopum posse tam contrahentes, quam alios, qui ministerium præstiterunt pœnis arbitrariis punire : *Sarzanen.*, *Matr.*, 15 *febr.* 1648, *dub.* 2,

4. Planum fecit S. C. dubium, Episcopus quibus pœnis procedere possit adversus administratores bonorum monialium regularium subjectarum, qui reddere rationes recusant? posse procedere juxta formam Const. Gregorii XV [90], Pont. Max. *Neapolitana*, *Exac. rat.*, 11 *mar.* 1673, *dub.* 2.

5. Certum non est an, et quibus pœnis sit coercendus confessarius monialium, quatenus non paruerit? pœnis statutis a jure rescribitur : *Spoletana*, *Jur. par.*, 19 *april.* 1692, *dub.* 6.

6. Suum S. C. explicavit consilium ad dubium, an, et quibus pœnis possit procedi contra beneficiatos ecclesiæ collegiatæ S. Martini simplicia beneficia, et residentialia obtinentes minime residentes, neque inservientes, rescriptum prodiit ad formam litterarum Apostolicarum Alex. VI, Sum. Pont. [91]: *Leodien*, *Benef.*, 27 *martii* 1706, *dub.* 3.

7. Ostendit S. C. quoad quæsitum, an, et quibus pœnis PP. Reformati ordinis S. Francisci terræ Montecchii cogi possint ab Episcopo ad celebrationem annuarum Missarum 180, et 20 officiorum pariter annuorum per contractum assumptam? esse satis provisum in decretis generalibus de celebratione Missarum [92] : *Camerinen.*, *Celebr. Miss.*, 28 *januar.* 17-8, *dub.* 2.

8. Joseph Reynaud frater laicus secularis congregationis Doctrinæ Christianæ in Gallia, dimisso post sedecim annos habitu, deseruit dictam congregationem, et ad titulum patrimonii callide obtentis litteris dimissorialibus sui Episcopi promotus fuit ad sacros ordines. Reclamavit procurator generalis, ut ad claustra rediret, et S. C. definivit, eum exeundo a præfata congregatione absque dispensatione, seu facultate in pœnas contentas in Constitutionibus ejusdem congregationis, non tamen suspensionis incurrisse : *Carpenctoraten.*, *Voti persever. et ordinum*, 22 *febr.* 1710, *dub.* 1.

9. Sacerdos Carolus Masciola prævia donatione scut. 100 a communitate oppidi Hyspelli obtinuit, ut deputaretur durante ejus vita capellanus cujusdam oneris Missarum implendi per capellanum amovibilem in ecclesia S. Mariæ Mausolei extra mœnia oppidi sita. Postea dubitavit de hac electione, quam confirmandam renuit S. C., ac ideo oratorem in aliquam pœnam contra simoniacos a jure latam non incidisse decrevit : *Spoletana*, *Capell.*, 28 *martii* 1711, *dub.* 2.

10. Quoad pœnas, quibus sunt puniendi parochi civitatis Laudæ, quatenus impediunt electionem sepulcri in ecclesia patrum Carmelitarum discalceatorum ejusdem civitatis consulta S. C. procedendum prout de jure [93] rescripsit : *Lauden.*, *Funer.*, 2 *maii* 1711, *dub.* 3.

11. Pœnas a jure præscriptas incurrisse cano-

[88] Vide not. 86.

[89] Urbani VIII, quæ incipit *Secretis Æternæ* (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 5, pag. 295), qua confirmatur, et renovatur Constitutio Clementis IV, vetans, quemquam Episcopum ordinare clericum alterius diœcesis sine licentia, et litteris ejus Episcopi, in cujus provincia est natus, vel ejus, in ditione cujus beneficium habet. Et hoc fecit, quia statuit in eadem Constitutione, ut ultramontani non ordinentur ab Episcopis Italiæ, neque ad ordines minores aut clericalem tonsuram, nisi dimissoriæ requisitæ propriorum Ordinariorum per Nuntios apostolicos, seu collectores eorum regionum, ac per vicarium Urbis approbatæ fuerint; suspensionem autem ab officio Italis, et inhabilitatem ad alios ordines minatur iis clericis, qui falsas litteras dimissorias protulerint, et privationem fori, quam dispositionem Innoc. XI rogatus a magno magistro Melitæ Const. *Cum dudum*, 1 julii 1684 (*Bull. Rom.*, tom. 8, pag. 309), extendit ad clericos Melitenses, et hanc idem Pontifex explicavit alia Const. *Alias postquam*, 30 januar 1686 (*Bull. Rom.*, *ibid.*, pag. 366), quod superior Constitutio intelligi debet tantum de iis, qui ordinati sunt cum falsis litteris dimissorialibus, non de iis, qui sine ullis fuerunt ad ordines promoti.

[90] Vide not. 26, verb. *Abbas*, § IV.

[91] Quibus anno 1493 confirmavit concordiam initam inter capitulum, et decanum super jure dicta beneficia conferendi, quæ inter cetera firmat : « Quatenus per tres menses continuos abessent, ex tunc eo ipso obtentis altaribus privati essent, aliique in locum ipsorum a capitulo præsentati per decanum instituerentur » *Ead. causa*, 6 *febr.* 1706, § 2.

[92] Relatis in Const. *Nuper* Innoc. XII, 23 dec. 1697 (*Bull. Rom*, tom. 9, pag. 464), in quibus § 24 legitur : « Caveant etiam respective omnes regulares, tum subditi, tum superiores quicumque nedum locales, sed etiam provinciales, et generales, ne Missarum celebratio, et omnium decretorum præmissorum exequutio, cum pernicie propriarum animarum, cum præjudicio illarum, quibus Missæ sunt applicandæ, et cum magno Christi fidelium scandalo quoquomodo omittantur, differantur, negligantur, seu pervertantur, alioquin ultra propriæ conscientiæ onerationem, pœnam privationis vocis activæ, et passivæ, ac graduum, et officiorum, quæ obtinent, nec non inhabilitationis ad hujusmodi gradus, et officia obtinenda prorsus incurrant. »

[93] « Illud facili negotio decidi potest, demandando pu-

nicos S. Euphemiæ loci Insulæ adhuc absentes post præcepta vicarii capitularis S. C. putavit. Nam ad residentiam in dicto loco tenebantur : *Comen.*, *Serv. chori*, 3 *decem.* 1712; confirmata 1 *april.* 1713.

12. Quum ob æs alienum vendita prævia facultate fuerint ab universitate S. Gemini nonnulla bona stabilia, inter quæ aliqua ad hospitale S. Catharinæ ejusdem oppidi spectantia; obscurum fuit, an, et in quas pœnas ejusdem auctores inciderint, et qui vigore ipsius adhuc detinent, ac occupant bona dicti hospitalis, eorumque pretium? rescribitur, ut consulant suis conscientiis : *Narnien.*, *Alienat.*, 29 *april.* 1713, *dub.* 2.

13. In mentem venit suspicari de simonia, quia fecerat sacerdos Damianus Mastrota donationem diætæ, quæ erat de juribus beneficii, seu capellaniæ, qua de causa obtinuerat idem Damianus subinde nominationem ad idem beneficium. S. C. postquam non constare de simonia, et donationem esse illicitam definverat; ad dubium : an, et in quas pœnas incurrerit Mastrota? rescripsit : non incurrisse, et ad mentem [94] : *Neapolitana*, *Præt. simoniæ*, 26 *aug.* 1719, *dub.* 2.

14. Pater Antonius Petragrossa, et frater Alexander monaci cœnobii Montis Oliveti percusserunt vicarium eorum parochialis ecclesiæ, qui actualem exercet animarum curam; illico expostulatum est quibus pœnis procedendum sit contra dictos monachos, et responsum, eos detrudendos esse nomine S. C. in carcerem formalem, et per abbatem certiorem Card. Episcopum de pœna delinquentibus imposita reddendum : *Mediolanen.*, *Censur.*, 2 *decem.* 1719, *dub.* 4.

15. Dum quæsita fuit S. C. de validitate matrimonii non contracti coram parocho proprio neutrius ex contrahentibus uti Archiepiscopus dubitavit, propositum est etiam dubium, quoad pœnam, quam sacerdos incurrit, qui præsentiam et assistentiam præstitit matrimonio prædicto? S. C. protelavit definitionem, et scribi juxta instructionem mandavit : *Jadren.*, 24 *aug.* 1720.

16. Quum constaret de excessibus capituli collegiatæ ecclesiæ S. Mariæ civitatis Tudelæ contra D. Junguitum provisum apostolicum thesaurarium canonicum venit ad examen dubium an, et sub quibus pœnis cogendum sit capitulum ad exhibenda omnia instrumenta, et jura, quæ respiciunt reditus, præeminentias, et jura dignitatis thesaurariæ, et canonicatus? rescribitur cogendum esse sub pœnis pecuniariis in quantitate arbitrio Nuntii, et in subsidium suspensionis a divinis : *Nullius*, *Tudelæ*, 22 *novem.* 1727, *dub.* 4. Deinde S. C. rem ad Card. Belllugam remisit, ut partes inducantur ad concordiam, et quatenus conficere nolint, idem Card. eam ex officio peragat : 13 *martii* 1728.

17. Dignitates, canonici, portionarii capellani, aliique collegiatæ ecclesiæ de Zafra culpabile ab episcopo Pacensi reperti ad satisfaciendum mulctæ, et pœnæ correctionali tenentur. Postea latebat, an sub pœnæ correctionalis nomine, intelligatur carceratio, reclusio, mulcta pecuniaria, et suspensio a divinis? S. C. rescripsit, affirmative in omnibus, dummodo carceratio sit ad breve tempus, et ad mentem : *Pacen.*, *seu Nullius*, *Jurisp.*, 15 *jan.* 1729, *dub.* 4.

18. Dubio relato ad S. C., an, et quas pœnas incurrant abbas, et religiosi monasterii Aldesparchii curam animarum exercentes in ecclesiis eidem monasterio unitis sine Episcopi adprobatione? explicatur, Episcopum posse juris remediis procedere : *Passarien.*, *Paroch.*, 28 *julii* 1731, *dub.* 4.

19. Parochi S. Antonii, et S. Martiani Castelli montis Barutii, nisi intersint functionibus Sabbati sancti, ac sabbati Pentecostes in ecclesia archipresbyterali S. Mariæ Magdalenæ, quæ majoritate pollet, sunt pœnis arbitrio Episcopi plectendi : *Aquen. Præemin.*, *et jur. paroch.*, 8 *martii* 1732, *dub.* 3.

20. Quum Damianus Meyer canonicus collegiatæ ecclesiæ S. Georgii civitatis Coloniæ palam in comitiis capitularibus exprobraverit in decanum ejusdem ecclesiæ, quod nullo jure capitularia commentaria retineret, ac plura in eis contra expressam capituli mentem inseruisset; decanus ipse, ne sua dignitas in posterum vilesceret, pœnam canonico Meyer indixit, ut per mensem ab instante Nativitatis Dominicæ festo incipiendum stricte penes ecclesiam Georgianam resideret, ita ut omnibus horis canonicis usque ad finem interesse teneretur, rigorosioremque expectaret disciplinam si secus fecisset. Adversus decretum hoc cæteri canonici reclamarunt, et proponi curarunt, num hæ pœnæ a decano inflictæ validæ essent? Verum causa haud definita jussum, ut coadjuverantur probationes juxta secretarii instructionem : *Colonien.*, *Juris mult.*, 11 *januar.* 1737, *dub.* 2.

21. Opus fuit S. C. judicio, in quas pœnas Constitutionum Montis Frumentarii inciderint transgressores? ad Card. Ordinarium juxta constitu-

« niendos esse pœnis contentis in c. 1, *de Sepult.*, 126, « quod cum sit litterale, nullis indiget adminiculis, vel « ulterioribus superfluis doctorum allegationibus » ait Ursaya, *Discep. XIV*, tom. I, part. II, num. 42, qui hanc causam patrocinatus est in favorem patrum Carmelitarum : ut videre est *ex cit. discept. et seq. per tot.*

[94] Nempe, ut Card. Archiepiscopus mandet, mastro tam removeri : *Ead. causa*, 26 *aug.* 1719.

tiones negotium esse remittendum : *Nullius, seu Farfen., Montis Frum.*, 19 *sept.* 1744, *dub.* 5.

22. Ad oppidum Forigii visitaturus accedens episcopus Isolanus edixit, ut sacerdotes omnes, et confessarii sese ad eum conferrent, ut non de moribus, sed de eorum doctrina dijudicaret. Obstitit clerus ac Episcopus contra reluctantes pœnam suspensionis inflixit. Sed in disquisitionem adductum est, an, et quibus pœnis mulctari debeant sacerdotes, qui prosequutioni sacræ visitationis prætensum impedimentum præbuerunt ; responsum fuit, ut prævia absolutione a censuris ad cautelam scribatur Episcopo juxta instructionem [95] : *Isolana, Nullit. edicti, et susp.*, 29 *maii* 1745, *dub.* 4.

23. Clerum S. Mariæ de Podio civitatis Rivellæ ob non accessum ad supplicationem in die Dominica Palmarum anni 1744 in pœnam non incidisse, responsum est : *Policastren., Præeminen., et jur. paroch.*, 22 *januar.* 1746, *dub* 4.

24. Neque etiam in pœnam eumdem clerum incidisse statuitur, ob non expletas ordinarias supplicationes dicto anno 1744 separatim a clero S. Nicolai : *Ibid., dub.* 5.

25. Quæstione super supplicatione Sanctissimæ Virginis de Monte Carmelo, quæ singulis annis duci solebat a patribus Carmelitis civitatis Trani, facta, Archiepiscopus edixit, ne in eam supplicationem aliqui intervenirent, nisi qui ad ferendum simulacrum B. V. M. sunt necessarii. Preces Archiepiscopo obtulerunt Carmelitæ illum cogentes, ut caveret, ne quid offensionis populi ex canonicis machinationibus oriretur, illique epistolas S. C. quibus solitum interim servari mandabatur, tradiderunt, Archiepiscopus tamen edictum servari jussit. Ducta est ad nutum Ordinarii pompa, et fuit a canonicis, aliisque sacerdotibus sæcularibus turpe dissipata. Ob id disquiritur num patres isti contravenerint præfato edicto, et quibus inde pœnis sint puniendi? S. C. respondit patres Paganum, et Pennellam teneri ad petendam veniam ab Archiepiscopo : *Tranen.*, *Juris funer. et process.*, 21 *novem.* 1750, *dub.* 11.

26. Pœnalia præcepta suspensionis officii, et beneficii contra priorem Franciscum Chelium, et Petrum Simium rationum congregationis presbyterorum, seu capituli civitatis Pisciæ exactores ab ejusdem diœceseos Episcopo ob libros, quos penes archivum capitulare repositos esse ipsa jam episcopalis curia asseruerat, non editos, comminata, sustineri non possunt : *Piscien.*, 24 *martii* 1753, *dub.* 4.

27. Parochus ecclesiæ S. Joannis Evangelistæ Castri Granaroli, cui onus incumbit personaliter interveniendi supplicationi Corporis Christi peragendæ ab ecclesia archipresbyterali dicti loci, ob non interventum incidit in pœnas in constitutionibus synodalibus transgressoribus inflictas : *Faventina, Jur. paroch., et præemin.*, 18 *sept.* 1756, *dub.* 4.

28. Synodum diœcesanam habiturus Asculanus antistes, sanctiones, quas ferre constituerat, capitulo cathedralis ecclesiæ, et parochis civitatis legendas tradidit. Parochis nonnullæ asperiores pœnæ visæ sunt in iis comminatæ, hinc tres deputati fuerunt parochi, ut ab Episcopo moderationem illarum peterent. Id factum fuit, imo cleri nomen parochi usurpantes, protestati sunt, cleri mentem ab illarum adprobatione esse alienam. Audita S. C. respondit, ut Episcopus procederet prout de jure. Et Episcopus mandavit, ab iisdem parochis civitatis expleri per mensem exercitationes spirituales in religiosis domibus unicuique citatorum ab eodem designandis juxta instructionem dandam eorumdem exercitationum directoribus; reclamarunt parochi prædicti apud S. C., et postularunt, num esset exequendum decretum Episcopi? Verum S. C. dixit ad mentem [96] : *Asculana*, 29 *aug.* 1767.

§ II.

Pœna ecclesiastica, seu censuræ in genere.

1. Supplicatur declarari, ut si contingat aliqua homicidia capitulorum cathedralium, et collegiatarum militibus capitaneis præfectis, et aulicis, ubi habent capitula dominium temporale, in reprimendis hæreticorum injuriis committi, Archiepiscopum, capitula, et clerum sententias censurarum, et pœnarum propterea non incurrisse : S. C. respondit minime concedendum : *Gnesnen., febr.* 1590, *dub.* 1.

2. Qui beneficia ecclesiastica cum pacto compensandi, vel restituendi adepti sunt, severe animadvertere in eos pœnis a jure communi statutis, et S. Pii V, Pont. Max., Constitutionibus mandatur : *Tarraconen., febr.* 1590, *dub.* 2.

3. Cum abbas ex privilegio Pontificio [97] facultatem habens ea omnia faciendi, quæ peragere potest abbas benedictus de mandato vicarii apostolici quibusdam secularibus non sibi, sed ipsi vicario subditis primam tonsuram, et ordines minores contulisset, et hac de causa Concilii decretis, et Constitu-

[95] Vide not. 1, verb. *Damnum.*

[96] « Quæ scilicet fuit, ut suspenso decreto pœnali, una simul, et publice peterent veniam ab Episcopo » *Ead. causa*, 29 *aug.* 1767.

[97] Vide not. 2, verb. *Abbas*, § I.

tionibus Sixti V, Pont. Max. [98] contravenisset, S. C. tam ordinantem, quam ordinatum incidisse in pœnas propositas Constitutione Sixti V, Sum. Pont., censuit [99] : *Cremonen.*, 15 *junii* 1591, *dub.* 3.

4. Censuit S. C. eum, qui de facto alienavit patrimonium, ad cujus titulum fuerat ordinatus, nulla facta mentione, ut ad ejus titulum promotus fuisset, in censuras non incidisse : *Cajacen.*, 6 *martii* 1658.

5. Clerici Neapolitanæ diœcesis sede episcopali vacante illicite ordinati vigore brevium extra tempora nuncupatorum ab aliis Episcopis cum testimonialibus vicarii capitularis Neapolitani, absque dimissoriis vicinioris Episcopi, necnon illi qui ordinaverunt, inciderunt in pœnas a Sacro Concilio præscriptas [100] : *Neapolitana, Ord.*, 15 *decem.* 1685, *dub.* 2.

6. Censuras ecclesiasticas in appellantem prolatas minime valet judex Delegatus Apostolicus non auditis partibus, nec cognita causa, relaxare, aut nullas declarare : *Sardiniæ, Jurisd.*, 15 *maii* 1700, *dub.* 4.

7. Pro comperto non habetur quanam pœna puniendus sit Antonius Remna titularis ecclesiæ S. Antonii Viennensis, qui jussa abbatis generalis non fecerat, imo ausus fuerat illum excommunicare sub obtentu exemptionis, quod se esse vicarium basilicæ Lateranensis jactabat. S. C. primum abbati, ut processus conficiat, et ad pœnas prout de jure procedat, præcepit : 14 *nov.* 1699, *dub* 3. Deinde confirmat id in *Nullius seu Montis Virginis, Cen.*, 26 *junii* 1700.

8. Capitulares seu participantes ecclesiæ collegiatæ terræ Martinæ ob locationes ad ipsorum vitam bonorum ejusdem capituli, factas quæ pro rata annuæ eorum portionis duc. 45 pro quolibet vigore decreti anni 1625 archiepiscopi Tarentini non ultra triennium ab ipsis conducta retinere poterant, quod si ulterius habuissent, restituere ea deberent in pœnas extrav. *Ambitiosæ* [101] non incidisse, ita ut absolutione indigeant, S. C. decrevit : *Tarentina, Cen.*, 9 *apr.* 1701, *dub.* 3.

9. Quæstio orta est in S. C. inter Paulum Llhorens rectorem ecclesiæ parochialis S. Mariæ villæ Mataronis, et presbyteros ejusdem ecclesiæ participantes. Unus ex his Romam ad causam agendam ab aliis missus est, nempe sacerdos Joan. Serra qui ad participandum auctoritate Episcopi ad suam naturalem vitam admissus fuerat, ut ad sacros ordines promoveretur. Idem occasione absentiæ plura obtinuit distributiones ac emolumenta lucrandi indulta. At postremo reportato indulto, et haud expectata ejus exhibitione privatus ille fuit admissione a prædicto rectore, et alter in ejus locum suffectus. Privatione autem nulla enunciata, redintegratio concessa fuit. Deinde ambiguum fuit an idem rector ob patratum spolium in odium recursus ad Romanam curiam incidisset in censuras bullæ *Cœnæ* [102], sed non incidisse declaratum est : *Barchinonen.*, 26 *novem.* 1701, *dub.* 2.

10. Quum Maximianus Franciscus Gobertus comes de Rechem vetasset parochis locorum sui comitatus celebrationem festivitatis S. Lamberti patroni civitatis et diœcesis Leodiensis episcopus, ut se abstineat ab hac prohibitione, eum monuit sub censurarum pœna. Comes non paruit Episcopo, imo nonnulla contra canones egit illa occasione. Episcopus eumdem una cum ministris in pœnam interdicti, et censuras incurrisse firmavit, de hoc consulta S. C. censuras latas ratas habuit : *Leodien., Cens.*, 11 *martii* 1702.

11. Censuras latas ab archiepiscopo Sypontino visitanti urbem Garganicam contra Carolum Gambadorum primicerium ecclesiæ collegiatæ dictæ civitatis absentem de mandato Nuntii Apostolici, Donatum Gambadorum et Michaelem de Philippis, qui exemptos esse a præstanda obedientia aiebant, S. C. nullas declaravit. Nam ab eis appellatio ad S. C. interposita fuerat : *Sepontina, Cens.*, 8 *julii* 1702.

12. Postquam canonici ecclesiæ collegiatæ urbis Laviniæ quoddam prædium ducibus de Cæsarinis ad tempus absque Sedis Apostolicæ assensu locaverant, animo penderunt, num in censuras incurrissent? Dubium S. C. diluit, respondens ut facerent ultimæ locationis revocationem infra mensem, alias in censuras declararentur incurrisse, et quoad autem elapsas locationes eos ad cautelam absolvendos esse censuit : *Albanen., Ben.*, 17 *novem.* 1703, *dub.* 2.

13. Denegarunt in actu visitationis clerici et capellani ecclesiæ parochialis S. Crucis monasterio

---

[98] Vide not. 1, verb. *Abbas*, § II.

[99] Vide not. 4, verb. *Abbas*, § II.

[100] Sess. 23, cap. 10, *de Reform.*, in quo statuitur, ut promoti litteris dimissoriis obtentis a quovis in jurisdictione Episcopi loco capituli, sede vacante, succedente in easdem pœnas incidant contentas in cap. 10, sess 7, *de Reform.*, in quo capitulum contraveniens Tridentinæ dispositioni ecclesiastico interdicto subjectum remaneat, et sic ordinati, si in minoribus ordinibus constituti fuerint, nullo privilegio clericali præsertim in criminalibus gaudere possint ; in majoribus vero ordinati ab executione ordinum ad beneplacitum futuri Prælati sint ipso jure suspensi. Privilegii tamen clericalis privatio hodie non incurritur, nisi post judicis declarationem juxta Const. Urbani VIII, *Secretis*, 11 decem. 1624. *Bull. Rom.*, tom. 5, part. 5, pag. 289.

[101] Vide not. 66, verb. *Absolutio*, § VII.

[102] Vide not. 183, verb. *Bulla Apostolica*, § II.

S. Mariæ de Maxera ordinis S. Benedicti unitæ quarti libri traditionem, in quo inter cetera dictæ ecclesiæ opera pia, legata, reditus, bona et onera legebantur. Hac de causa abbas dicti monasterii illos censuris ecclesiasticis supposuit. Censuris irretiti ad S. C. confugerunt, quæ dictas censuras validas esse, et procedendum ad ulteriora judicium fecit: *Nullius seu Calaguritana, Visit. et censur*, 14 *januar.* 1705; confirmata 16 *maii ejusd. anni.*

14. Cum Joan. Baptista Montanus ad ordines sacros ab Episcopo Lauretano, in cujus cathedrali beneficium residentiale absque testimonialibus Firmani archiepiscopi sui Ordinarii obtinuerat, fuisset evectus, S. C. servatam non fuisse in hac ordinatione formam Constitutionis Innocentianæ [105] putavit. Modo proponitur dubium an et in quas pœnas inciderit tam Episcopus ordinans, quam clericus ordinatus? respondit S. C. in casu de quo agitur non esse illis culpam attribuendam: *Firmana, seu Lauretana, Ord.*, 14 *nov.* 1705, *dub.* 2.

15. Ponit S. C. aperte, an, et quatenus archiepiscopus Turritanus excesserit suæ facultatis limites in diœcesim, et episcopi Bosanensis diœcesanos, inciderit in censuras, et quales? negativum dando responsum: *Turritana, seu Bosanen.*, *Jur.*, 17 *martii* 1708, *dub.* 7.

16. Necnon S. C. decidit, episcopum Bosanensem, qui ad ordines sacros suos subditos promovit, qui ratione studiorum moram traxerant in civitate Saxerensi sine testimonialibus archiepiscopi Turritani, necnon ordinatos in pœnas contentas in Const. Innoc. XII, Pont. Max. [104], incidere: *Ibid.*, *dub.* 9.

17. Superiores Carthusiæ S. Laurentii prope oppidum Padulæ diœcesis Caputaquensis sitæ ad episcopum Policastrensem, et Marsicensem suos monachos munitos litteris dimissorialibus, in quibus iidem episcopum Caputaquensem, ad quem facultatem impertiri pertinebat, sed abnuebat, testati sunt fuisse absentem, vel ad pontificalia exercenda impeditum, dimiserunt. Ob id S. C. interrogata censuit illicite eos ordines suscepisse; modo ad dubium, an, et quas pœnas incurrerint ipsimet ordinati, et eorum superiores? respondit ead. S. C. superiores pœnas contentas in decretis Clem. VIII [105], Pont. Max., incurrisse, sed ex gratia esse absolvendos: *Caputaquen.*, *Ord.*, 11 *febr.* 1708, *dub.* 2 [106].

18. Dum abbas monasterii Sanctissimæ Trinitatis Cavensis ordinis S. Benedicti licite non potuit conferre clericatum Philippo Polichettio nato in diœcesi Cavensi, inde domiciliato in diœcesi Salernitana absque debitis testimonialibus, sive dimissorialibus, S. C. dictum abbatem, et Polichettium in pœnas indictas in bulla Innocentii XII, Pont. Max. [107], incidisse resolvit: *Salernitana, Ord.*, 12 *januar.* 1709, *dub.* 2.

19. Definiverat antea anno 1660 S. C., ut jus visitandi ecclesias oppidi Cerignolæ in Apulia, ubi archipresbyter collegiatæ ecclesiæ S. Petri quasi episcopalem cum territorio separato posse exercere putat, viciniori episcopo Minerbiensi competere; archipresbyter vero suos subditos ordinandos nonnullos dimissorialibus, non autem testimonialibus suis litteris dicto Episcopo remisit. At cum hic eos rejecisset, ille cum iisdem dimissorialibus ad episcopum Asculanum eosdem mittere non dubitavit. Agitatum hinc fuit dubium tam pro archipresbytero Cerignolæ ordinario, quam pro ordinatis, et resolutum fuit, nec Ordinatos in ullas incidisse pœnas; et id confirmatur in *Nullius, seu Minerbien.*, *Concor.*, 1 *junii* 1709, *dub.* 2.

20. Joseph Reynaud frater laicus secularis congregationis Doctrinæ Christianæ in Gallia, dimisso post 16 annos habitu, deseruit dictam congregationem, et ad titulum patrimonii callide obtentis litteris dimissorialibus sui Episcopi sacris ordinibus fuit initiatus. Reclamavit procurator generalis, ut ad claustra rediret, et S. C. definivit, eum exeundo a præfata congregatione absque dispensatione, seu facultate in pœnas contentas in constitutionibus ejusdem congregationis, non tamen suspensionis incurrisse: *Carpenctoraten.*, *Voti persever. et ord*, 22 *febr.* 1710, *dub.* 1.

21. Ignatium Lamoream ad ordines minores, et sacros ab episcopo Laquedoniensi absque testimonialibus episcopi Bituntini litteris, cui ratione originis subjiciebatur, illicite promotum esse S. C. resolvit. Inde ad dubium an idem Episcopus ordi-

[104] Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § X.

[105] Quæ incipit *Speculatores*, 4 novem. 1694, (*Bull. Rom.*, tom. IX, pag. 374) et § 8 decernit « Ita vero præmissa omnia, et singula perpetuo, ac inviolabiliter observari, atque adimpleri volumus, ut si quid in iisdem præmissis, seu eorum aliquo secus fiat, ordinans quidem a collatione ordinum per annum, ordinatus vero a susceptorum ordinum exequutione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, eo ipso suspensus sit, aliisque insuper gravioribus pœnis pro modo culpæ Nostro, et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrio infligendis uterque subjaceat. »

[105] *Diei* 15 *martii* 1596, in quo habetur « Quod qui « non fecerint, officii, et dignitatis, seu administrationis, « ac vocis activæ, et passivæ privationis, ac alias arbitrio « ejusdem S. D. N. Papæ reservatas pœnas incurrant. » Vide not. 31, verb. *Abbas*, § V.

[106] Vide not. 67, verb. *Absolutio*, § VII.

[107] Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § X.

nans, et ordinatus in pœnas in Const. Innocentii XII, Pont. Max. [439], contentas inciderint? respondit ut Episcopus consulat suæ conscientiæ, et ordinatus remaneat suspensus arbitrio episcopi Bituntini : *Laquedonien., seu Bituntina, Ordinat.*, 16 *novem.* 1709, *dub.* 2.

22. Maria Fuschina mater clerici Joannis Legiuni per publicum instrumentum solemniter se obligavit ad annuam dotationem libr. 288, super ejus domo dotali percipiendam in favorem sacerdotis Josephi Antonii Marzagoræ, ut congrue se sustentare posset, ea tamen expressa conditione, ut beneficium a Josepho retentum, et ad cujus titulum ad sacros ordines promotus fuerat, in favorem filii sui renunciasset. Assignatio, resignatio expleta fuit. Sed in litteris Apostolicis resignationis clausula expressa est, ut nulla intercesserit pactio simoniaca, seu illicita. In exequutione vero suspicati sunt de simonia, hinc conventio communi voto rescissa fuit. Joseph, qui bona fide omnia gesserat, in possessione beneficii remansit; sed dubium proposuit, an ipse incurrerit pœnas de jure latas contra simoniacos? S. C. respondit in casu, de quo agitur, non incurrisse, sed consulat conscientiæ suæ : *Cremonen., seu Lauden., Simoniæ*, 16 *januar.* 1712.

23. Vicarius generalis diœcesis Melphiensis, et Rapollensis quædam assertæ visitationis decreta affigi in valvis abbatialis ecclesiæ S. Mariæ de Perno positæ prope fines diœcesium dictarum, et Muranæ jussit. Vicarius generalis Muranus ea divelli præcepit, ac putans jurisdictionem ecclesiasticam perturbatam esse, denunciari vicarium Melphiensem pœnis irretitum in perturbatores ejusdem jurisdictionis statutis voluit. Vicarius Muranus eadem de causa censuris obnoxium illum esse declaravit. Supradictam ecclesiam in diœcesi Melphiensi sitam esse S. C. primum, deinde censuras in Muranum vicarium latas validas deprehendit : *Melphien., Jurisd. et cens.*, 16 *julii* 1712, *dub.* 3 [109].

24. Censuras vero latas in vicarium Melphiensem nullas esse putavit : *Ibid., dub.* 4.

25. Moniales Benedictinæ SS. Antonii, et Claræ officiales quosdam monasterii servitio addictos a parochi jurisdictione exemptos esse sentierunt. Obstitit huic tamen prior collegiatæ ecclesiæ S. Annæ in judicem conservatorem, nominatus, et promotor fiscalis curiæ episcopalis. Intentatæ hinc fuerunt invicem censuræ, pœnæque; sed petito S. C. oraculo hanc quæstionem sedavit, nempe electione judicis illegitima declarata, censuras latas contra judicem prædictum, non in vicarium validas esse, sed non esse molestandos censuit : *Barchinonen., Jur. paroch.*, 21 *januar.* 1713, *dub.* 5.

26. Ob æs alienum prævia debita facultate ab universitate S. Gemini nonnulla bona stabilia vendita fuerunt, inter quæ aliqua ad hospitale S. Catharinæ ejusdem oppidi pertinebant; ideo interrogata S. C., an, et in quas pœnas ejusdem auctores inciderint, et qui vigore ipsius alienationis adhuc dicta bona hospitalis, eorumque pretium detinent, ac occupant? Rescriptum prodiit, ut suis conscientiis consulerent : *Narnien., Alienat.*, 29 *april.* 1713.

27. Episcopus Spoletanus visitationem prosequens in ducatu Ferentilli, mandatum dedit canonico Guerræ perlustrandi abbatialem ecclesiam S. Petri. In hac visitatione oppositionem a vice curato sacerdote Augustino Placido, qui fores ecclesiæ clausit, passus est; idcirco adversus illum inquisitionem instituit, et ei vadimonium denuntiavit termino præfixo ad dicendum causam quare ob perturbatam visitationem jure delegato peragendam censuris obnoxium declarari non deberet. Inde ob contumacialem ejusdem absentiam censuræ fuerunt relaxatæ; et in S. C. discutitur, num ratæ sint? ratas non esse dictum fuit; licet Episcopo jurisdictio delegata adjudicata fuerit : *Spoletana, Jurisd. et cens.*, 30 *sept.* 1713, *dub.* 2.

28. Obtinuit vigore rescripti S. C. capitulum ecclesiæ cathedralis possessionem omnium bonorum hæreditariorum tam episcopi Caraffæ, quam episcopi Terrer; inde devenit ad Caraffæ testamenti exequutionem. Hodiernus autem Episcopus contra canonicos querelam, et actionem furti, et spolii exposuit. His contradicentibus, et ad Sanctam Sedem appellantibus Episcopus eosdem in censuras incurrisse declaravit. De his S. C. quæsita, an sint validæ? non esse validas decrevit : *Ugentina, Spolii*, 14 *martii* 1716, *dub.* 4.

29. Nec canonicos incurrisse in censuras ipso jure indictas contra usurpatores, et bonorum Ecclesiæ occupatores sancivit : *Ibid., dub* 5.

30. Quum collatio ordinum, et dimissorialium concessio subditis abbatiarum Centulæ, et Cantoni ad episcopum Caputaquensem minime earumdem dimissorialium concessio ad proprios abbates spectaret; petitum fuit an, et in quas pœnas inciderint ordinati litteris dimissorialibus abbatum, quam ipsi abbates? rescribitur non esse molestandos : *Caputaquen., Jurisd.*, 17 *decem.* 1712, *dub.* 10.

31. Censurarum processus, et intentio contra sodales societatis Orationis, et Mortis loci Prædarii, cui ob aggregationem archiconfraternitati Mortis Urbis factam privilegia aggregantis adjudicata fuere, non sustinetur : quamquam per vim aperta parochialis janua fuerit, in qua, parocho abnuente, cadaver cujusdam viatoris ecclesiæ parochialis S. Pe-

[108] Vide not. 76, verb. *Absolutio*, § X.

[109] Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § X.

tri loci Pogni sodales deposuerunt: *Novarien.*, *Aggreg.*, 24 *sept.* 1718, *dub.* 13; confirmata 13 *januar.* 1720.

32. S. C. nullas censuras latas declarat, et mandat, ut Episcopus ex integro adversus presbyteros ecclesiæ S. Antonii terræ Pedemontis rationem reddere de Missarum implemento renuentes procederet: *Aliphana*, 10 *april.* 1723, *dub.* 3.

33. Mortuo Matthæo episcopo Sorano inventarium bonorum in palatio episcopali existentium canonici confecerunt. Inde causa quæstionis excitatæ ab hærede ab intestato propter bona patrimonialia cum eodem transactionem inierunt. At testamentum emersit quo ille bona patrimonialia hæredibus scriptis, cetera successori in beneficium ecclesiæ eroganda reliquerat; ob id successor Episcopus de nullitate transactionem redarguit, incurrisse in censuras contrahentes prætentionem excitavit. Perpenso itaque dubio, an contrahentes illi censuras incurrerint, et quomodo absolvendi? rescribitur pro absolutione ad cautelam, et ad mentem: *Sorana*, *Nullit. et censur.*, 14 *martii* 1722, *dub.* 2 et 3.

34. Censuras ab Episcopo S. Marci contra clerum terræ Roggiani intentatas pro prætensa sortis alienatione validas non esse, si de investimento constiterit obfirmatum fuit: *S. Marci*, *Plur.*, 16 *jan.* 1723, *dub.* 12.

35. Episcopus Togastensis, vicarius capitularis archiepiscopatus Ulixibonensis Orientalis, qui nonnullos clericos origine, et domicilio patriarcatui subditos, ac proinde non suos subditos ordinavit ad titulum quarumdam capellaniarum existentium in ecclesiis diœcesis Ulixibonensis Orientalis, quæ capellaniæ non erant ecclesiastica beneficia, pœnis a Sacro Concilio Tridentino, et a bulla *Speculatores* [110] impositis obnoxius remansit: *Ulyssiponen.*, *Occident.*, 26 *junii* 1723, *dub.* 3. Quum S. C. oraculum iterum audire fuisset expetitum, eadem prævio recessu a decisis, Episcopus prædictus ut consulat conscientiæ suæ, rescribere non recusavit: 19 *aug.* 1724.

36. Vicarius capitularis ecclesiæ Turritanæ ad censuras contra archipresbyterum, decanum et canonicum antiquiorem ejusdem ecclesiæ ob receptas suspicionum causas a parochis de Ossi, et de Osilo in judicium in eumdem deductas, processit relaxavitque. Nam capitulum facultatem recusationes vicarii recipiendi ad se spectare ait, idcirco juste eas, quæ exhibitæ a parochis fuerant, adscivit. S. C. minime censuras validas esse decrevit: *Turritana*, 16 *nov.* 1724, *dub.* 4; confirmata 13 *jan.* 1725.

37. S. C. censuit non constare de legitima ad effectum, de quo agitur, nempe, ut oblati alicujus religionis fruantur fori privilegio, et immunitate a secularibus exactionibus, oblatione Dominici Antonii Laragione, quam de se suisque bonis monasterio S. Mariæ de Sagittario ordinis Cisterciensis fecisse dicitur, hac de causa censuræ latæ in eumdem ab Episcopo non sustinentur, sed idem Episcopus ex integro procedat, et ad mentem: *Anglonen.*, 29 *januar.* 1724, *dub.* 2.

38. Censuras latas a synodalibus constitutionibus prohibentibus cohabitationem nisi post relatam absolutoriam, contra sponsos Bartholomæum Malaspinam, et Rosam de Corvis, qui matrimonium absque præviis denunciationibus parocho reluctante inierant, esse validas statuit S. C.; et quoad alias latas ob contumaciam Episcopus procedat ex integro, termino præfixo unius mensis, quo elapso, et casu quo non compareat, omnino ad ulteriora procedat: *Placentina*, 3 *febr.* 1725, *dub.* 2.

39. Latæ censuræ a curia archiepiscopali Neapolitana contra rectorem ecclesiæ S. Angeli ad Nidum, qui cum suo clero ad interveniendum supplicationi indictæ post obitum Innocentii XIII, causa auxilium divinum implorandi in novi Pontificis electione, se exemit, non sunt attentata: *Neapolitana*, 24 *martii* 1725, *dub.* 2; confirmata 21 *jul.* 1742, *dub.* 3 [111].

40. Censuras relaxatas per Archiepiscopum Gnesnensem adversus canonicos deputatos administratores bonorum archiepiscopatus tempore sedis vacantis, reddere rationem recusantes, nisi idem Archiepiscopus cum adjunctis procederet, non sustineri S. C. judicavit: *Gnesnen.*, 14 *april.* 1725, *dub.* 2.

41. Quum episcopus Melivetanus titularis commorans in civitate Theatina ad ordines minores, et sacros Franciscum de Fulgentiis cum dimissoriis vicarii generalis abbatiæ S. Mariæ de Casanova promovisset, quas dimissorias ad episcopum Valvensem mittere spectabat, aperte indicavit S. C. an, in quas pœnas inciderit tam dictus Franciscus, quam vicarius generalis prædictæ abbatiæ? Franciscum esse suspensum, quamdiu episcopo Valvensi videbitur censuit; quod vero ad vicarium generalem abbatiæ differtur resolutio, et interim, ut se abs-

[110] Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § X.

[111] Huic decreto post modum accessit, Const. *Præclarum*, 4 octob. 1755 (*Bull. ejusd. Pont.*, tom. IV, p. 152) Bened. XIV, qua declaratur quæ, et qualis exemptio conveniat ab archiepiscopi Neapolitani jurisdictione hospitali S. Angeli a Nido nuncupatæ ejusdem ecclesiæ, et personis; et § 15 cautum est, ut rector, aliique clerici presbyteri hospitali addicti non teneantur accedere ad processiones ab Archiepiscopo quocumque jure indictas.

tineat a concedendis litteris dimissorialibus præcepit: *Valven*, *seu Sulmonen.*, *Dubium ordinat.*, *22 martii* 1732, *dub.* 2.

42. Abbas monasterii Stambsensis ordinis Cisterciensis, qui dispensavit super ætate religiosos monasterii sibi subditos pro ordinibus suscipiendis, ac monachi ipsi ordinati cum dispensatione abbatis, vel ab alio Episcopo cum solis litteris obedientialibus et sine dimissoriis episcopi Brixinensis in pœnas canonicas incidunt: *Brixinen.*, 12 *decem.* 1733, *dub.* 5.

43. Clericus Laurentius Meldicheschius ordinatus fuit ad titulum beneficii amovibilis cum causa, quia ejus reditus pro sacro patrimonio constituendo satis erant, ab episcopo Ilcinensi, ubi aderat beneficium, absque litteris dimissorialibus, vel testimonialibus episcopi Pientini Ordinarii ejusdem ratione originis, et domicilii. Hanc ordinationem jam antea S. C. licitam fuisse judicium fecit; modo tum qui ordines contulit, tum qui eos suscepit, non incidisse in pœnas a Sacr. Concil. Tridentino, et a bulla *Speculatoris* [112] statutas decidit: *Pientina*, *seu Ilcinen.*, *Ordinat.*, 18 *julii* 1733, *dub.* 4. Deinde causa reproducta, ut prædicti consulant suæ conscientiæ respondendum putavit: 8 *aug ejusd. anni.*

44. Jacobus Antonius Mutius parochus villæ Frassinelli questus est Joannem Baptistam Fontana, Lazarum et Angelum Mariam Poire decuriones prædictæ villæ necdum sibi intulisse impedimentum, quominus decimas, et primitias colligeret, verum etiam istas exegisse, pluribusque insuper violentiis tam in ecclesia, quam in domo parochiali patratis, ecclesiasticæ jurisdictionis exercitium adeo perturbasse, ut in censuras summo Pontifici reservatas inciderint; propterea actum fuit in S. C. primum, an de excessibus constaret, et utique constare responsum, deinde an censuras incurrisset? et non incurrisse censuras summo Pontifici reservatas rescriptum fuit: *Januen.*, 9 *febr.* 1737, *dub.* 2.

45. Censuras latas a vicario generali Suessano, tum contra parochum Januarium Olivierium ecclesiæ in Casali Cellularum existentis non residentem, tum contra curiam metropolitanam, quæ decretum a se emanatum injustum pronunciavit, necnon censuras latas in prædictum vicarium a curia Capuana metropolitana non sustineri S. C. declaravit, necnon ad secretarium juxta mentem [113] rem remisit, nam jam S. C. antea firmaverat curiam metropolitanam inhibitiones ad effectum suspensivum quoad parochorum residentiam concedere non potuisse: *Suessana*, *Residen. et censur.*, 15 *martii* 1738, *dub.* 5.

46. Quum abbas monasterii S. Mariæ Rivipulli in Tarraconensi provincia positi ob improvidam administrationem nonnullorum presbyterorum, quorum societas inibi erecta fuerat, ac ob census impositos contractusque initos absque ejusdem auctoritate, postulasset, an, et contra quos sint relaxandæ censuræ a sacris canonibus inflictæ? rescriptum retulit, dilata, donec reddita sit ratio: *Vicen.*, 18 *junii* 1735, *dub.* 2.

47. Censuras per episcopum Bisacciarum occasione ejus accessus ad urbem Romuleam latas contra capitulum cathedralis ecclesiæ procurationem persolvere abnuens, non sustineri mandatur: *Bisacciarum*, 15 *martii* 1738, *dub.* 6.

48. Quum judex conservator deputatus a ministro provinciali ordinis Min. Observ. in diœcesi Perusiæ, et ultra per unam diætam processerit in Fulginatensi diœcesi, Episcopus reclamavit; et posteaquam illum non habere ultra diœcesim facultatem procedendi S. C. definiverat, dubio excusso, an sit locus relaxationi censurarum? respondit S. C. ad mentem: *Fulginaten.*, *Jurisd.*, 1 *julii* 1741, *dub.* 3.

49. Episcopum Policastrensem moram in oppido Laureæ trahentem et procurationem exigentem contra resolutionem diei 1 junii 1737 editam, incurrisse in pœnas contentas in cap. *Exigit de censibus* in 6, et cap. 3, sess. 24, *de Reform. Sacr. Concil. Trident.* [114] declarare S. C. non dubitavit: *Policastren.*, *Procurat.*, 7 *april.* 1742, *dub.* 2.

50. Quum narratum fuisset, utrum episcopus Alexani, ejusque officiales incurrerint, et in quas pœnas ob non servatam taxam Innocentianam? responsum prodiit, ut quoad præteritum consulat conscientiæ suæ: *Alexanen*, 1 *sept.* 1742, *dub.* 13.

51. Priorem provincialem ordinis Prædicatorum in urbe Aletii in conventu S. Joannis de Aymo degentium visitationem personalem monialium monasteriorum exemptorum sui Ordinis facientem alibi, veluti ad exedras pro confessiones excipiendo, vel ad fenestrellam Sanctissimæ Communionis in pœnas Alexandri VII, Pont. Max., Constitutionis [115]

[112] Vide not. 75 et 208, verb. *Absolutio*, § X et *Archiepiscopus*, § II.

[113] Nempe supplicante Joan. Baptista Tartaglia vicario generali curiæ episcopalis Suessanæ, S. C. eum a censuris in ipsum latis a vicario generali curiæ Capuanæ absolvit, et cum eo super irregularitate prætensa dispensavit: *Lib.* 88, *Decret.*, pag. 115.

[114] Vide not. 357, verb. *Episcopus*, § XIX.

[115] Incipien. *Felici Sacrarum*, 10 octob. 1664 (*Bull. Rom.*, tom. VI, part. VI, pag. 34), ubi decernente, quod superiores regulares visitationem personalem monialium ad crates, et omnino extra clausuram monasterii peragere debeant, quoad pœnas contra inobedientes disponit § 8. « Si quis vero prædictorum regularium aliquid contra præsen

incidere judicium S. C. fuit : *Lycien.*, *Claus.*, 22 *sept.* 1742, *dub.* 9.

52. Et relato dubio an episcopus Lyciensis directe, vel indirecte talem dictam visitationem impediens in pœnas Constitutionis Clementinæ de statu monachorum [116] incideret, S. C. dedit responsum, ut in casibus particularibus recurrant: *Ibid.*, *dub.* 10.

53. Occasione quæstionis super pertinentia cujusdam ripæ, et quercuum exortæ Marcellus de Felicianis rector ecclesiæ parochialis Castri Petronii cum Francisco Nucciarello œconomo fabricæ ecclesiæ S. Mariæ Consolationis Tuderti transegit, nonnullis arboribus fabricæ adjudicatis et lege adjecta, ne ullus ad incisionem, nisi obtenta Ordinarii licentia procederet. Hac non impetrata œconomus prædictus plurimas, et præter illas quæ concessæ ei fuerant, ripæ quercus incidere fecit. Conquestus est rector, et Episcopus œconomum in censuras in extrav. *Ambitiosæ* [117], contentas incidisse censuit. Exhibuit idcirco œconomus privilegium Clementis VII, Pont. Max., societati suæ concessum, quo eidem potestas vendendi, et bona stabilia alienandi ecclesiæ, et hospitalis datur, et S. C. interrogata censuras haud esse relaxandas respondit : *Tudertina*, *Censur.*, 22 *sept.* 1742.

54. Præceptum a vicario nullius Castellanæ editum sub censurarum comminatione, validum est : *Polymnianen.*, *Juris quæst. et process.*, 30 *april.* 1746, *dub.* 15.

55. Exequutores Pii Montis Juvenazzi, qui absque Episcopi interventu, uti a testatore principaliter vocati, ad controversam nominationem devenerant : licet S. C. nulla declaraverit eorum gesta, tamen eos in censuras, aliasque pœnas non incurrisse censuit, addendo ad mentem : *Castellaneten.*, 27 *april.* 1748, *dub.* 8; confirmata 8 *maii* 1751.

56. Per censuras est vir marchio Laurentius Centurio compellendus, quia nolit parere S. C. decreto, quo demandatur triennalis cohabitatio ; licet ipse eam in urbe explere paratus esset : *Januen.*, *Matrim.*, 3 *aug.* 1748.

57. Xaverius Gangale, quem e græco ad latinum ritum transisse asserit Episcopus matrimonium contraxit contra formam Constitutionis *Pastoralis* [118] cum græca puella Laureta Stratico coram parocho græco puellæ. Huic separationem præcepit Episcopus, et ipsum non obtemperantem ecclesiasticis censuris devinxit. Dubium igitur movetur, an censuræ sustineantur? protelavit S. C. resolutionem, ut transportentur acta, et interim pro absolutione cum reincidentia ad tres menses : *Cassanen.*, *Matrim.*, *et nullit. cens.*, 26 *april.* 1749, *dub.* 2.

58. Quum placuisset S. C. non constare de validitate interdicti oratorii S. Rocchi oppidi Viqueriæ, cui fuit subjectum ob factam resistentiam occasione pastoralis visitationis declarare; inde sancivit sodales Sanctissimi Nominis Jesu dicti oratorii in censuras propter assertum interdicti spretum non cecidisse : *Derthonen.*, *Visitat.*, 26 *januar.* 1760, *dub.* 24.

59. Quum postulatum fuisset ; an censuræ ab archiepiscopo Coloniæ contra vicarium Kempensem Tenhoff auctoritatem, et mandata proprii Ordinarii spernentem decretæ latæ validæ sint? responsum est ad mentem : *Colonien.*, 14 *martii* 1767, *dub.* 22.

60. Pecuniæ in creditum capellæ B. M. V. Gratiarum depositæ titulo reintegrationis, et a communitate oppidi S. Genesii dictæ capellæ pro quibusdam supplicationibus donatæ attributionem in favorem dictæ communitatis consiliarii bona fide demandarunt. Tum judicem, tum consiliarios, et secretarium in censuras non incurrisse sua consilia S. C. pandit : *Camerinen.*, 11 *julii* 1767, *dub.* 1.

PŒNA ECCLESIASTICA SEU CENSURÆ IN SPECIE. Vide *Excommunicatio*, *Interdictum*, *Suspensio Censura*.

PŒNA ECCLESIASTICA SEU CENSURÆ QUOAD ABSOLUTIONEM. Vide *Absolutio*, §§ IV, V, VII et X.

PŒNA INHABILITATIS. Vide *Matrimonium*, § XXVIII.

§ III.

Pœna temporalis seu mulcta.

1. Vicarius capitularis nequit pœnas, seu mulctas pecuniarias in proprios usus convertere, sed integras piis locis applicare debet : *Elnen.*, 28 *martii* 1648, *dub.* 6.

tium tenorem facere, vel moliri præsumpserit, aut adimplere neglexerit, ipso facto pœnam excommunicationis, et privationis omnium officiorum, quæ obtinet, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, vel alia in posterum obtinenda, vocisque activæ, et passivæ absque alia declaratione incurrat. Et nihilominus nullis privilegiis, et exemptionibus tueri possit, quominus ab Episcopo loci, tanquam ab hoc Sedis Apostolicæ delegato, quoties, et quando opus fuerit corrigi, et puniri valeat.

[116] Cap. *Attendentes* ubi sancitur « Si vero visitatores ipsos in præmissis impedire præsumpserint, seu aliquo præmissorum (nisi moniti resipiscant) ipso facto excommunicationis sententiam se noverint incursuros, privilegiis, statutis, et consuetudinibus quibuslibet in contrarium minime valituris. »

[117] Cap. unic., cujus vigore bonorum ecclesiasticorum alienatio non tenet ; et alienantes, et recipientes sunt excommunicati, prælatisque diversis diversæ pœnæ imponuntur. »

[118] Vide not. 70, verb. *Absolutio*, § VII.

2. Certum est S. C. non inservientes ecclesiæ, nec divinis intervenientes præter amissionem distributionum quotidianarum posse ab Archiepiscopo per mulctas pecuniarias, aut alia juris remedia compelli : *Jadren*, 17 *sept*. 1650.

3. Archiepiscopum sine adjunctis canonicos in choro posse mulctare decisum est : *Calaritana*, 20 *decem*. 1653, *dub*. 1.

4. Et dubio in trutina posito, quatenus Archiepiscopus possit in choro mulctare, an mulcta respondere debeat distributioni horæ, pro qua fit mulcta, an vero possit mulctando excedere dictam quantitatem? rescribitur, Archiepiscopum suo arbitrio mulctare posse : *Ibid*., *dub*. 2.

5. Ac putavit S. C. canonicis ab hujusmodi mulcta non competere appellationem ad effectum suspensivum : *Ibid*., *dub*. 3.

6. Perspicuum factum est, an canonici justa de causa possint Archiepiscopum recusare in dicta mulcta distributionis faciendæ? responsione, non esse locum recusationi, sed posse competere recursum ad S. C. *Ibid*., *dub*. 4.

7. Demum declaravit S. C. Archiepiscopum etiam non existentem in choro mulctare posse, necnon procuratorem deputare. *Ibid*., *dub*. 5.

8. Decreto, quo præcipiebatur ab Episcopo, ut presbyteri tam admissi, quam admittendi ad consortium ecclesiæ cathedralis intra sex menses cantum Gregorianum tenerentur addiscere, unita fuit pœna scut. 25 sacrario ejusdem ecclesiæ applicanda; et post alios sex menses privari deberent iidem non sufficienter instructi distributionibus quotidianis. Ideo S. C. consulta, sustineri decretum illud affirmavit : *Parmen*., 11 *maii* 1669. Inde pœnæ prædictæ moderatio fuit efflagitata, et S. C. delendam esse pœnam in primo semestri, et ad secundum semestre apponendam esse pœnam amissionis distributionum futurarum : 24 *jan*. 1671, *dub*. 1.

9. Necnon applicationem pœnarum esse faciendam locis piis resolvit : *Ibid*., *dub*. 3.

10. Contrahentes matrimonium, quo parochus non audivit sponsæ verba ex animi turbatione, sunt punibiles pœna pecuniaria : *Tolentina*, *Matr*., 28 *nov*. 1671, *dub*. 2.

11. Dubia proposita, an contrahentes matrimonium coram parocho, qui tantum audivit verba fœminæ, sed virum et annuli traditionem aspexit, testibus deponentibus de utriusque expresso consensu sint puniendi, et quibus pœnis?

12. An etiam testes, qui scienter interfuerunt?

13. An etiam qui consilium dederunt? enucleantur, affirmativo responso, et pœna arbitraria Episcopi : *Veneticrum*, *seu Vicentina*, *Matr*., 11 *martii* 1675, *dub*. 2, 3 et 4.

14. In consultationem cadit, an sponsi antequam matrimonium per verba de præsenti contraxerint, invicem conversantes subjacere debeant pœnæ synodali 25 librarum ceræ elaboratæ, et propinæ decreti carolenorum 15, sive pœnæ pecuniarum ducat. 7 cum dimidio? S. C. servandam esse constitutionem synodalem quoad pœnam applicandam locis piis, et respective taxam Innocentianam [119] sancivit : 18 *julii* 1699; modo confirmatur in *Amalphitana*, 6 *febr*. 1700, *dub*. 2.

15. Inspecta interposita appellatione ad curiam metropolitanam Aquileiensem præceptum pœnale scut. 100 de non discedendo e civitate Comi ab Episcopo injunctum sacerdoti Antonio Gatti non sustinetur : *Comen*., *Irr. et grav*., 9 *sept*. 1702, *dub*. 3 ; confirmata 1 *martii* 1704.

16. Ad dubium, an in casu, quo vocati priores, guardiani, ceterique superiores parvarum conventuum ad synodum diœcesanam non interveniant, subjacere debeant mulctis in prædicta synodo adversus contumaces intentatis? affirmative respondetur, arbitrio Ordinarii excepta mulcta pecuniaria : *Pientina, Synodi*, 16 *junii* 1703, *dub*. 2.

17. Canonicus pœnitentiarius ecclesiæ cathedralis executor deputatus litterarum Apostolicarum ad instantiam Fabricii Bonnicii canonici thesaurarii procedere non potuerat contra Episcopi decretum super traditione clavium custodiæ privative reliquiarum dictæ ecclesiæ ex defectu jurisdictionis; idcirco S. C. quoad pœnam modo decrevit dictos canonicos, pœnitentiarium et thesaurarium, sanctissimæ Inquisitionis patentatos, necnon notarium accedere ad urbem, et pro secretario cum assessore S. Officii juxta mentem : *Milevitana*, *Atten*., 28 *junii* 1704, *dub*. 2.

18. Mulctas ab Episcopo exactas a diœcesanis Geruntinis applicare debere locis piis ejusdem diœcesis placuit S. C. firmare : *Geruntinen*., *et Cariaten. Synodi*, *et grav*., 2 *octob*. 1706, *dub*. 8 ; confirmata 11 *febr*. 1708.

19. Episcopus bina edidit decreta sub pœna pecuniaria exequenda. Felix de Soda presbyter Insulanus exequi renuit, eo quod tanquam unicus syndicus Apostolicus PP. Min. de Observ. S. Francisci se exemptum esse a jurisdictione prætendebat. At S. C. executionem pœnæ factam a curia episcopali contra præfatum sacerdotem sustineri, sed

[119] Quæ emanata est ab Innocentio XI, pro foro ecclesiastico. Hæc taxa die 8 octob. 1678 non est nisi resumptum ordinationum sacrorum canonum, et Sacrarum Congregationum. Et ejus executrix est Sacra Congregatio Concilii privative quoad omnes. Hanc refert Ferrari *Bibliotheca*, verb. *Taxa*.

esse indulgendum decrevit: *Insulana, Ex.*, 5 *julii* 1710, *dub.* 2.

20. Felix de Soda sacerdos simplex absque licentia episcopi Insulani diœcesim visitantis ex ipsa diœcesi discessit contra ejusdem Episcopi edictum paulo ante sub pœnis arbitrariis promulgatum. Citatus inde ad personaliter functionibus ecclesiasticis assistendum obedire recusavit Hinc in contumaciam excommunicavit antistes, et ad pœnam duc. 100 damnavit. Hanc pœnam S. C. arbitrio Card. præfecti moderavit: *Insulana, Ed. cen.*, 14 *novem.* 1711, *dub.* 1.

21. Pœna aureorum 300 applicanda locis piis Carolo Antonio Buxia canonico ecclesiæ collegiatæ S. Victoris oppidi Balernæ ab Episcopo imposita, eo quia suo præcepto assistendi archipresbytero in sua hebdomada benedictionem cum Venerabili elargienti obtemperare abnuebat, ad unius diei punctum est moderanda: *Comen., Dist.*, 18 *april.* 1711, *dub.* 2.

22. Tumulatio cadaveris comitis Cæsaris de Manellis non fuit sine dissidio super electione sepulcri inter PP. Cappuccinos, et parochum S. Nicolai excitato. Vicarius generalis definitive in favorem PP. pronunciavit, et a dicto parocho ad ecclesiam Cappuccinorum comitari præcepit, alias nunc pro tunc gravamen mulctæ pro quolibet die parocho non obtemperante, relaxavit Hoc decretum venit in discussionem, et esse exequendum dijudicatur: *Æsina, Sep.*, 22 *sept.* 1714.

23. Mandata pœnalia contra nonnullos, detentores librorum rationum locorum piorum, qui exhibenda in visitatione erant, ab Episcopo lata, sunt revocanda. Nam post indictam excommunicationem contra eosdem, licet protestati sint non esse administratores, nec librorum detentores, præcepit sub pœna ducat. 300 eisdem, ut ad dicendum causam quare non esse denunciandos incurrisse in excommunicationem comparerent. Propterea S. C. huic resolutioni addidit, ut Episcopus acriter moneatur a Card. præfecto: *Ugentina, Cens.*, 14 *martii* 1716, *dub.* 2.

24. Marium Gigli de cathedralis ecclesiæ archipresbyteratu a Sede Apostolica provisum sub interdicti, et ducat. 300 pœna Episcopus vadari voluit. Tertio peremptorii termini elapso die, eumdem declaravit interdictum, et pro dicta pœna mulctavit. Fecit expostulationem ab hoc decreto archipresbyter et a S. C. definitionem tulit, nec interdictum, nec privationem archipresbyteratus nec pœnale mandatum sustineri debere omnibus insuper circumscriptis ab Episcopo gestis: *Ugentina, Archip.*, 6 *junii* 1716.

25. Cum archipresbyter ecclesiæ parochialis oppidi Montis Leonis quartam partem decimarum ecclesiæ administraverit, nec illam ad formam decreti visitationis fuit condemnatus pro executione dicti decreti ad duc 40, postea cum executa quoque non fuerint alia decreta visitationis quoad nonnulla utensilia ex dictis decimis facienda, ac eorumdem refectionem, declaravit vicarius capitularis incurrisse in duc. 50 pœnam. Sed archipresbyter salvam non esse sibi congruam autumabat. Re in S. C. deducta, statutum est, significatoriam in visitatione relaxatam pro duc. 40 ratione exitus incompetentis, et suspensa interim pœna duc. 30 sustineri: *Arianen*. *Congr.*, 20 *febr.* 1717, *dub.* 2.

26. Episcopus Milevitanus decrevit, ut beneficiati ecclesiæ parochialis S. Pauli urbis Vallettæ cum parocho, et clero conveniant, omnibusque cleri functionibus intersint et supplicationes bini euntes ad chorum expleant, iis imposita pœna pecuniaria. S. C. aperuit, num hæc valida sit pœna? respondens non esse validam, sed dandas esse pœnas mitiores arbitrio Episcopi imponendas statuit: *Milevitana, Divin. Off.*, 29 *jan.* 1718, *dub.* 4.

27. Ex quo Bartholomæus Cordella, et Clara Paradisi matrimonium inierint coram parocho, dum confessiones audiebat, et testibus, instante promotore fiscali examinatum fuit, an, et quæ pœna imponenda foret conjugibus, qui ideo hoc pacto contraxerunt, quia alter vir dum denunciationes explebantur, impedimentum opposuerat, ex quo Claram ducere cupiebat, ea dissentiente ejusque patre? S. C. respondit, esse solvendam aliquam eleemosynam ecclesiæ parochiali Montis Giberti (in qua scilicet matrimonium contractum fuerat) arbitrio Card. præfecti [120]: *Firmana, Matrim.*, 24 *april.* 1723, *dub.* 2.

28. Pœna ducat. 14 imposita per Episcopum adversus canonicos non intervenientes congregationi casuum moralium, et sacrorum Rituum non sustinetur, sed est ad solutionem unius ducati pro qualibet vice reducenda: *Accerrarum*, 23 *aug.* 1727, *dub.* 5.

29. Pœna ducatorum centum ab Episcopo imposita contra canonicos ecclesiæ cathedralis absentes a tempore visitationis absque ejus licentia est reducenda ad ducata quinque: *Ibid., dub.* 8.

30. Et in casu deficientiæ, quod canonici nempe non recitent præter horas canonicas, officium defunctorum, B. M. Virginis, et psalmos Pœnitentiales, pœna ab Episcopo imposita non est exequenda: *Ibid., dub.* 13.

31. Contra eos qui congregationi et discussioni casuum moralium non intersunt, pœnam in syno-

[120] Card. præfectus subinde decrevit, præfatam eleemosynam esse solvendam in scutis decem. *Ead. causa*, 24 *april.* 1723.

dali decreto ab episcopo Larinensi edicto inflictam sustineri deciditur; in presbyteros nempe curam animarum habentes, et confessarios esse statu n-dum in duobus carolenis quantum vero ad reliquos in uno, sublata vero pœna suspensionis: *Larinen.*, 30 *aug.* 1732, *dub.* 2 quum antea ad mentem rescripsisset: 9 *febr. ejusd. anni.*

32. Sub nomine pœnæ correctionalis intelligendam pecuniariam mulctam S. C. putavit: *Pacen. seu Nullius, Jurisd.*, 15 *januar.* 1729, *dub.* 4.

33. Quoad mulctam pecuniariam contra nonnullos ecclesiasticos terræ Castrinovi latam ab archiepiscopo Lancianensi, die 7 mensis decem. 1733 quod visitationi ipsius in dicta terra peragenti illi restiterunt, S. C. non esse molestandos mandat. Nam censurarum pœna præcesserat: *Lancianen.*, *Visit.*, 15 *januar.* 1735, *dub.* 4.

34. Capitulo cathedralis ecclesiæ jure mulctandi capitulares cæterosque ecclesiæ ministros pro levibus tantum excessibus adjudicato, etiam definitur in mulctis tantum jus ei competere pecuniariis duorum nempe, vel quatuor, et ad summum sex ducatorum, juxta casus; ita tamen ut mulcta ista in usus pios erogetur: *Civitatis provinciæ Compostellanæ*, *Juris mulct*, 3 *decem.* 1735, *dub.* 5. Ad inde trutinam iterum producta causa, in eadem stetit S. C. sententia, et addit pro mulctis pecuniariis tantum usque ad summam ducatorum decem: 12 *martii* 1746.

35. Pœna inflicta a præposito ecclesiæ collegiatæ et parochialis Rhaudi duobus canonicis coadjutoribus in curam animarum in eo quod ipsius curæ exercitium respicit, in casu contraventionis moderatur pœna in summa arbitrio Card. Archiepiscopi præfinienda: *Mediolanen.*, *Jur. paroch.*, 3 *decem.* 1735, *dub.* 1.

36. Modernus episcopus Juvenacensis in causis criminalibus potest exigere mulctas seu pœnas pecuniarias, non obstante decreto antecessoris episcopi Chyurliæ, illarum exactionem interdicentis: *Juvenacen.*, 30 *martii* 1743, *dub.* 3.

37. Et non tenetur idem Episcopus bona sibi in compensationem dictarum pœnarum relicta, ecclesiæ cathedrali, hæredi a prælaudato episcopo Chyurli ascriptæ, restituere: *Ibid.*, *dub.* 4. Sed novis emergentibus testibus, qui adfirmant bona illa in compensationem dictarum pœnarum relicta, et posita in loco nuncupato *la via di Bari*, nihil commune unquam habuisse cum reliquis episcopalis mensæ prædiis, sed ab antistite Chyurli, donec Juvenacensem cathedralem moderatus est, ad annum usque 1724 retenta semper fuisse tanquam divisa et separata; consilium mutavit S. C., et propterea ad hæredem cathedralem restituenda esse præcepit: 24 *aug. ejusd. anni.*

38. S. C. declaravit ecclesiæ S. Nicolai Riveliæ jus ante pulsandi tintinnabula in die sabbati competere hora tamen designanda ab Episcopo, hinc etiam definivit non incidisse in pœnam ducatorum centum: *Policastren.*, *Præc. et jur. paroch.*, 22 *januar.* 1746, *dub.* 11.

39. Regulares abbatiæ Eberbacensis ordinis Cisterciensis et moniales Marienmunster ejusdem ordinis cogi possunt per mulctas pecuniarias in actibus episcopi Wormatiæ jurisdictionis, quam eidem S. C. adjudicaverat: *Wormatien.*, *Jurisd.*, 9 *julii* 1746, *dub.* 6.

40. Qua de causa licita fuit exactio centum imperalium facta a vicariatu Wormatiensi, nec tenetur dictam summam prædicto monasterio restituere, et omnia damna reficere: *Ibid.*, *dub.* 7; et causa reproducta S. C. rescripsit ad mentem: 17 *sept.* 1746, *dub.* 1.

41. Episcopus Alexani mulctas sibimet adplicare nequit: *Alexanen.*, 1 *sept.* 1742, *dub.* 10[121].

42. Et quærens idem Episcopus an easdem mulctas adplicare possit fabricæ ecclesiæ, responsum habuit ut supplicet in casu indigentiæ: *Ibid.*, *dub.* 11.

43. Simplices presbyteri cogi possunt ad assistendum et inserviendum ecclesiæ insignis collegiatæ sancti Germani in festis mobilibus aliisque solemnioribus festivitatibus, ac in toto spatio octo dierum Corporis Christi et per totam hebdomadam majorem, itemque ecclesiæ Montis Casini in die anniversariæ dedicationis ejusdem ecclesiæ, quando habetur pontificale sub pœna carolenorum duorum ad formam decreti visitationis et edictorum. Ita

[121] Hanc rem docte expendit Bened. XIX. *De Synod. diœces*, lib. x, cap. ix, num. 1 seqq., p. 269, edit. Rom., 1755, et constituit Episcopum non posse sibi applicare multas a Tridentino inflictas clericis non residentibus, aut concubinariis, et quæ ad retundendam clericorum, et laicorum contumaciam indicuntur, itemque nulla certa lege, vel statuto sint taxatæ, seu in certa pecuniæ summa præfinitæ, sed arbitrio Episcopo decernuntur. Sed pœnas pecuniarias, quas in certa mensura designant canones, vel Synodicæ Constitutiones, potest Episcopus in suæ inopiæ levamen erogare; et Episcopus, qui præfacta pecunia suam sublevare cupit inopiam, facultatem, eam sibi addicendi, petat a S. C. Concilii; et prout adnotavit secretarius in causa Novariensi diei 11 maii 1658. *S. C pro diversitate circumstantiarum et Episcoporum, pro ut ipsis et eorum integritate, et bonitate, magis, aut minus fidit, similia indulta applicandi pœnas pecuniarias concessit*; et revera dicto Episcopo permisit ad sex annos, ut posset multis pecuniariis uti ad prosequendas lites, quas intentaverat pro indemnitate locorum piorum suæ diœcesis, cujus sumptibus subeundis pares non erant suæ mensæ reditus.

S. C. : *Nullius, Montis Casini*, 19 *novem.* 1757, *dub.* 1.

44. Nec est locus restitutioni pœnarum jam exactarum : *Ibid.*, *dub.* 2.

45. Ac iidem presbyteri compelli possunt ad interveniendum publicis supplicationibus sub prædicta pœna ad tramites ejusdem decreti et edictorum ; *Ibid.*, *dub.* 3.

46. Atque quum obscurum esset, an presbyteri dictæ civitatis S. Germani compelli possint ad accedendum quotannis ad cœnobium Montis Casini pro obedientia abbati præstanda sub pœna interdicti, vel pecuniaria juxta formam edictorum et decretorum? Affirmative respondit moderata tamen pœna ad duos carolenos tantum. *Ibid.*, *dub.* 4.

47. Quum esset S. C. relatum an mulctæ a curia archiepiscopali Coloniensi intentatæ, et a denegante traditionem calicum, et non obtemperante exactæ sustinerentur? Rescriptum exiit ad mentem[122] : *Colonien.*, 14 *martii* 1767, *dub.* 23.

48. Nicolaus Castracane rem habuit cum Vincentia Fabrini sua famula sub jurata promissione futuri matrimonii; gravis utero effecta Vincentia est, secreto itaque studuerunt matrimonium contrahere, sed non valuerunt, convolarunt ad vicarium generalem Calliensem, ibique matrimonium clandestine coram testibus contraxerunt. Ambo separati fuerunt, et discussa, compilato processu, matrimonii validitate, validum S. C. judicavit, addiditque ad mentem et ad secretarium cum Sanctissimo quoad mulctam respondit : *Callien.*, *Matrim.*, 7 *sept.* 1776, *dub.* 1.

49. Inito matrimonio clandestino inter Jacobum Mastini, et Liviam Tucci causa fuit inquirendi, an locus esset mulctæ pecuniariæ, et in qua summa? S. C. respondit, esse locum in scutis 20. Nam curia episcopalis in scut. 50 imposuerat pœnam Jacobo prædicto : *Feretrana, Matrim.*, 26 *junii* 1779, *dub.* 2.

50. Quum episcopus Amerinus sacra Apostolorum limina visitaturus retulisset cathedralis ecclesiæ priorem curatum, neque per se, neque per suum adjutorem evangelium explicare in Missa parochiali, sese exemptum, et a longa consuetudine munitum esse putantem, petit an, et quibus pœnis sit idem prior in casu contraventionis mulctandus. Sed S. C. scribi ei demandavit juxta mentem[123] : *Amerina, Visit. sacr. Lim.*, 10 *febr.* 1781, *dub.* 2.

51. S. C. mandavit canonicos ecclesiæ cathedralis renuentes adesse in eadem ecclesia, cum Episcopus ordinationem statutis a jure temporibus ibi habeat, alternativæ privilegio non obstante, coerceri arbitrio Episcopi pro pœna pecuniaria tantum : *Alatrina*, 20 *aug.* 1785, *dub.* 2.

52. Per definitivam sententiam decrevit Episcopus archipresbyterum Philippum Dominici ac priorem Bernardinum Laurenti teneri ad redditionem rationis pro administratione bonorum ad plura sodalitia Civitellæ spectantium, et pro hujusmodi effectu mandata de gravando in sculo uno pro quolibet contra eosdem relaxavit, donec rationem reddidissent. Re in gradu appellationis ad S. C. delata, quamvis ipsos ad referendam rationem coegerit, gravatorias tamen non sustineri declaravit : *Tudertina, Reddit. rat.*, 22 *april.* 1787, *dub.* 2; confirmata 28 *julii ejusd. anni.*

53. Capellanus sodalitii B. M. V. de Consortio Massæ Fiscaleæ exequutionem decretorum Episcopi Cerviencis, qui divina in sacrario explere præceperat, neglexit. Fundator Joannes Fabri autem mandaverat ut ministerium ille ageret ad unum, ut ipse censebat, altare ecclesiæ B. M. V. de Consortio. Hoc sibi prodesse putabat, vel non incidisse, vel pro obtinenda gratia absolutionis a pœnis quinquaginta obolorum pro unaquaque omissione, et fuit voti compos factus quoad secundam partem petitionis; nam quoad primam incidisse in censuram decrevit : *Cervien.*, 7 *junii* 1788, *dub.* 6.

54. Quum occasione sacræ visitationis ecclesiæ collegiatæ B. Mariæ in Cœlum assumptæ Sulmonis in Latio vicarius Apostolicus integram procurationem exigere curaret, et capitulum dimidiam ei deberi putaret, remissa fuit decisio ad S. C. hujus quæstionis, in qua capitulum ait vicarium Apostolicum ob excessivam exactionem incidisse in pœnam dupli ; at S. C. judicata non excessiva exactione, non incidisse illum in pœnas decrevit : *Terracinen. et Setina*, 18 *junii* 1796, *dub.* 2.

PŒNA TEMPORALIS SEU MULCTA QUOAD ABSOLUTIONEM. Vide *Absolutio*, § VIII.

PŒNITENTIÆ SACRAMENTUM. Vide *Sacramentum Pœnitentiæ*.

PŒNITENTIARIÆ PRÆBENDA. Vide *Canonicatus*, § VII.

[122] Nempe scriptum fuit eminentissimo electori, ut mulctas, quas illa curia exigit, restitui, condonarique faciat : *Regist. Lit.*, lib. 32, 14 *martii* 1767.

[123] Antequam S. C. opportunum responsum Episcopo proferret; rescribendum eidem voluit, ut exceptiones a canonico Cibo exponendas recipiat, et S. C. transmittat. Interim vero jussit permittendam ab Episcopo esse PP. Capuccinis doctrinæ christianæ institutionem, quam prius sciente, et adprobante Episcopo prædecessore habere consueverant. Nam tam sanctum opus, quo dum animarum bono consulitur, nemini præjudicium infertur, nec disciplinæ ecclesiasticæ ordo perturbatur impediendum esse nunquam S. C. putavit : *Regist. Lit.*, lib. 34, 10 *febr.* 1781.

PŒNITENTIARIUS.

1. Pœnitentiarii minores ordinis Prædicatorum in basilica S. Mariæ Majoris per provincialem Romanæ provinciæ ordinis prædicti, seu priorem S. Mariæ supra Minervam de Urbe ad formam Motus Proprii S. Pii V, Pont. Max., servata norma Constitutionum Clementis VIII et Innocentii XII, Sum. Pont., constitui debent; non autem electio eorumdem ad Cardinalem majorem Pœnitentiarium spectat : *Romana, Pœnit. minor. liber. bas.*, 15 *decem.* 1714, *dub.* 1.

2. Et prædictorum Pœnitentiariorum minorum remotio ad P. provincialem seu priorem S. Mariæ supra Minervam ordinis prædicti ad formam pariter Motus Proprii prædicti S. Pii V servata forma Constitutionum dictarum Clementis, et Innocentii non autem ad Card. majorem Pœnitentiarum spectat : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Prædicti Pœnitentiarii minores curæ jurisdictioni, potestati, visitationi, et correctioni prædicti provincialis seu prioris ad formam Motus Proprii dicti S Pii V quoad ea, quæ ad observantiam regularum tantum pertinent, non Cardinalis majoris Pœnitentiarii subjacent : *Ibid.*, *dub.* 3 [124].

Reliqua. Vide *Canonicus*, § VI.

POLLUTIO. Vide *Ecclesia in genere*, § IV.

POPULUS. Vide *Benedictio*, § III.

PONTIFICALE ROMANUM [125].

1. Quoad Pontificalia Episcopi S. C. præcepit servandam esse consuetudinem cujusque ecclesiæ de qua consuetudine nisi constet, servandum esse id quod præscribitur in Pontificali : *Abulen.*, *anno circiter* 1582, *dub.* 2.

2. Ecclesia Burgensis quærit declarari, quid agendum sit, quando diœcesanus, et Pontificale discordant ? S. C. censuit servandum esse Pontificale potius quam diœcesanum, quia illud authenticum est [126] : *Burgen.*, *anno circiter* 1582, *dub.* 1.

3. Inde postulatur, quid agendum, quando Archi-

[124] Has resolutiones confirmavit Benedictus XIII Const. *Emanarunt*, 15 julii 1724, *Bull. Rom.*, tom. 9, part. 2, pag. 331. De eadem controversia quoad electionem nempe dictorum minorum Pœnitentiariorum ordinis Prædicatorum Liberianæ basilicæ, ac jurisdictionem in eos Card. majoris Pœnitentiarii antea a Card. Petra, dum munus consultoris canonistæ Sacræ Pœnitentiariæ obibat, exaratus fuit *Discursus pro Card. majori Pœnitentiario, in quo examinatur prætensi Brevis Apostolici subsistentia, quod adversus illius jurisdictionem adducitur, quoad minores Pœnitentiarios ordinis Prædicatorum basilicæ Liberianæ et relatus in ejusdem erudito opere de Sacra Pœnitentiaria Apostolica*, pag. 324, edit. Rom., 1712.

[125] Pontificale Romanum liber est ritualis, quod complectitur ritus, et cæremonias episcopales, quas Episcopi in suis functionibus episcopalibus, in administrando sacramento Confirmationis, ordinatione clericorum, consecratione Episcoporum, Regum, et Imperatorum, benedictionibus vexillorum militarium, cruce-signatorum adhibere solent. Hujus libri plures prostant editiones, inter quas præcipuæ sunt illæ, quas procurarunt Pontifices Clem. VIII, Urban. VIII ; et eminet illa, quæ Romæ ex typographia Vaticana apud Joan. Mariam Salvioni anno 1726, cura Card. Annibalis Albani prodiit in fol in tres partes divisa. Hunc librum pro cæremoniis, et ritibus ab Ecclesiæ catholicæ Episcopis observandis restitui primum Clem. VIII Const. *Ex quo*, 10 febr. 1596, *Bull. Rom.*, tom. 5, part. 2, pag. 93, abrogatis aliis curavit, postquam eruditis viris, atque in sacris cæremoniis exercitatis emendandum dederat. Post Clementem Urbanus VIII. Const. *Quamvis*, 17 junii 1644 Pontificale recensuit, cum plurimi errores denuo in eodem libro typographorum inscitia, seu incuria, aliave de causa irrepsissent, ut ait in cit. Const., quæ in Bull. Rom. non fuit relata. Iterum editum est sub Bened. XIII, mandatum tamen ut nihil immutaretur. Joseph Catalanus super hunc librum commentaria summo studio elaborata Romæ anno 1744, edidit.

[126] Hodie posquam Romanum Pontificale a Clem. VIII, Const. *Ex quo*, die 10 febr. 1596, et Urbano VIII, Const. *Quamvis*, die 17 junii 1644, Pontificibus Maximis emendatum fuit, suaque ipsorum auctoritate etiam communitum veteribus omnibus Pontificalibus abolitis, ab ipso emendato laudatorum Pontificum libro Pontificali nullatenus recedere licet, uti passim docent canonici jurisconsulti, inter quos Prosper Fagnagnus in cap. *Præsbyter*, num. 41, *De Sacramentis non reiterandis*, lib. 1, pag. 458. Hinc ad querelas regularium Belgii, quum archiepiscopus Mechlinensis ordinationes ipsorum retardaret, novam juramenti formam petendo S. C. Concilii dubio, an Archiepiscopus, quando ordinat regulares, possit ab ipsis exigere promissionem obedientiæ sibi præstandæ ex forma ritualis Alethensis a Clemente IX præscripti? respondit, *negative* : Mechlinen., 29 maii 1676, lib. 29, *Decret.*, fol. 254.

episcopus celebrat in pontificali sive Missam audit in sua sede eminenti prope altare? S. C. censuit non esse recedendum a præscripto Pontificali [127] : *Ibid., dub.* 3.

4. Postquam S. C. declaraverat, non esse a capitulo, et clero terræ Serræ Capriolæ solemniter Episcopum sub umbella in actu ineundi visitationem recipiendum ad januas Castri; sed tantum ad fores ecclesiæ indutum tamen habitu episcopali : deinde servandum esse Pontificale, et Cæremoniale [128] : *Larinen.*, 12 *april.* 1698, *dub.* 1.

5. Expedit, ut Episcopus se conformet Pontificali Romano tit. *de Minoribus Ordin.* [129] quoad dubium, an posita consuetudine immemorabili licitum sit conferre primam tonsuram, et minores ordines die vespere feriæ sextæ ante diem sabbati quatuor temporum? *Portallegren.*, 13 *april.* 1720.

Pontificalia. Vide *Episcopus*, § xv.

Portio canonica. Vide *Episcopus*, § xvi.

PORTIONARIATUS.

Universitas loci de Paniza supplicavit ad divinum cultum augendum, et ad occurrendum malæ administrationi curæ animarum ecclesiæ parochialis pro erectione quatuor portionariorum in dicta ecclesia, ex quibus duo saltem deberent confessiones audire assignata congrua ex massa communi reditunm ecclesiæ; et S. C. non esse locum petitæ erectioni, et ut Episcopus provideat prout de jure, decrevit : *Cæsaraug.*, *Erect.*, 27 *maii* 1702.

Portionarius, Portionarii. Vide *Presbyteri participantes.*

POSSESSIO.

1. Possessio capta ab Aloysio Terrentio nominato ad capellaniam fundatam ab Ubaldo Conversi in ecclesia S. Nicolai Castri Elegobitiarum non est circumscribenda, prout præcedens capellanus ad triennium nominatus autumaverat, ex quo ipse durante triennio, et proinde ante nominationem Aloysii a S. C. perpetuitatem postulaverat : *Pisauren.*, *Capell.*, 2 *decem.* 1786, *dub.* 2.

2. Denegatur prætensa circumscriptio possessionis capellaniæ laicalis institutæ a Valerio Augustino Salvatori in ecclesia cathedrali, in quam missus fuit sacerdos Petrus Catrani absque citatione Francisci ejus fratris post contractum ab eo matrimonium, dum petebat dispensationem illam retinendi : *Civitatis castelli*, *Capell.*, 22 *nov.* 1794, *dub.* 2.

Potentia. Vide *Consuetudo*, § ii.

Potestas. Vide *Abbas*, § iv; *Administrator*, § iii; *Archidiaconus*, § ii; *Archiepiscopus, seu Metropolitanus*, § i; *Archipresbyter*, § iii; *Beneficiati*, § ii; *Canonici*, § ii; *Capellanus*, § vi; *Capellanus curatus*, § i; *Capitulum ecclesiasticum*, § iii; *Clerus*, § ii; *Communitas laicalis*, § i; *Confessarius*, § iii; *Dignitates ecclesiasticæ*, § iii; *Episcopus*, § xviii; *Hæres*, § i; *Œconomus curatus*, § iii; *Parochus*, § iv; *Præpositus*, § iii; *Presbyteri*, § iv; *Prior*, § iii; *Rector*, § ii; *Sodalitium*, § vii; *Vicarius capitularis*, § iii; *Vicarius curatus*, § iii.

Potestas absolvendi. Vide *Confessarius*, § iii.

Potestas conferendi ordines. Vide *Sacramentum ordinis*, § v.

Potestas dispensandi. Vide *Episcopus*, § xvii.

Præbenda. Vide *Beneficia ecclesiastica*, *Canonicatus.*

Præbenda pœnitentiaria. Vide *Canonicatus*, § vii.

Præbenda theologalis. Vide *Canonicatus*, § ix.

Præbendatus, Præbendati. Vide *Beneficiati*, *Canonici.*

[127] Vide not. 300, verb. *Episcopus*, § XV.

[128] Vide not. 25, verb. *Cæremoniale Episcoporum.*

[129] Vide not. 721, verb. *Consuetudo*, § II.

PRÆCEDENTIA.

1. Censuit S. C. Episcoporum procedere posse ad executionem decreti Concilii, cap. 15, sess. 25, *de Reg* [130], et declarationum S. C. [131], inhibitionibus tribunalis AC. non obstantibus : *Spoletana*, 23 *julii* 1629.

2. Participantibus presbyteris ecclesiæ Asculanæ post dimissa incompatibilia ad ecclesiæ servitium redeuntibus, an debeatur præcedentia juxta priorem eorum admissionem, vel ultimum locum tenere compellantur? deberi locum juxta novam admissionem S. C. consultum est : *Asculana*, *Part.*, 18 *novemb.* 1662, *dub.* 5.

3. In suscipiendis rationibus de reditibus, et eleemosynis fabricæ parochialis ecclesiæ loci Vogtareith contentio inter parochum, et Ferdinandum Jeremiam Strobl præpositum laicum dicti loci, ad quem pertinet dictorum redituum ex more pervetusto administratio, super præcedentia in assidendo subscribendisque rationibus, vel ad dextram, vel ad sinistram suborta est. Consistorium archiepiscopale Salisburgense parocho attribuit, et S. C., cui Strobl adiit, deberi parocho decernit : *Salisburgen.*, *Censur. et præced.*, 11 *maii* 1709, *dub.* 2.

4. Etiamsi ab episcopo Segnensi fuerit pronunciatum præpositum ecclesiæ cathedralis archidiacono ejusdem ecclesiæ præcedere debere, S. C. tamen dictam præcedentia præposito minime adjudicavit : *Segnen. præemin.*, 9 *april.* 1718.

5. Dum S. C. archipresbyterum una cum capitulo S. Mariæ Paganicæ voluit transferre ad aliam intra civitatem Aquilæ constructam ecclesiam, censuit in veteri ecclesia ab extra nuncupata erectio fieret perpetuæ vicariæ cum cura animarum. Novo vero vicario indultum fuit ut in actibus publicis incedere possit stola ornatus, atque uti parochus, canonicis, a iisque ipsius ecclesiæ ministris præferri. Jura modo sibi vindicare interrupta cupiens vicarius hodiernus, congruum proponi curavit dubium, et hanc definitionem obtinuit ut nempe in supplicationibus funerum, et Rogationum, et aliis, quæ fiunt in terra Paganicæ possit ipse præcedere, et deferre stolam, non vero tam canonicis, et capellanis ab extra quam archipresbytero, canonicis, et capellanis ab intra, uti singulis, dum sunt præsentes excluso eodem vicario, hoc licere possit : *Aquilana, Præemin.*, 2 *sept.* 1728, *dub.* 2.

In confirmatione servari votum Card. Bellugæ mandatur : 22 *sept.* 1731, *dub.* 1.

6. Incertum quum esset, an tam archipresbytero, canonicis, et capellanis ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Mariæ de Paganica ab intra, uti universis, et uti singulis, quam capellanis ecclesiæ S. Mariæ ab extra competat præcedentia in choro quoad vicarium curatum, qui in dicta ecclesia ab extra constitutus est. S. C. rescripsit servari in omnibus votum Card. Belluga : *Ead. causa*, 22 *sept.* 1731, *dub.* 3.

7. In supplicationibus funerum pro defunctis de familiis alicujus ecclesiæ parochialis seu rectoralis oppidi Campobassi præcedentia, et usus stolæ respective debetur rectori defuncti, seu illius substituto privative etiam quoad archipresbyterum ecclesiæ collegiatæ S. Leonardi ejusdem loci, de cujus constat majoritate, minime vero eidem archipresbytero competat : *Bojanen.*, *Jur, paroch. et præem.*, 24 *maii* 1732, *dub.* 10.

8. In aliis vero supplicationibus non funereis, ad quas accedit totum corpus collegii, seu capituli usus stolæ privative non competit soli aschipresbytero, sed cumulative cum dictis rectoribus, seu parochis : *Ibid.*, *dub.* 14.

9. Larinensis episcopus in diœcesana synodo officium cantoratus erexit in utraque ecclesia terræ Capriolæ, statuitque, ut illud primum seniores ex cujusque ecclesiæ portionariis obtinerent, deinde vero is, qui in cantus Gregoriani peritia ceteros antecelleret. Hujusmodi autem cantores tum potiori præ aliis omnibus portionariis honore, tum quibuscumque insigniüs, et juribus vel sacris canonibus, vel ex consuetudine cantoris officio tributis, voluit cumulari. Sacerdos Dionysius de Nardellis, qui inter portionarios quintum occupabat locum præelectus in cantoratu fuit; et eo exquirente, dedit decisioni locum, ut diœcesanæ synodi decretum, portionariis cantoratus officium obtinentibus tametsi non antiquioribus, primum locum deferens, sustineretur : *Larinen.*, *Præced.*, 11 *aug.* 1742, *dub.* 1.

10. Dignitatibus, et canonicis ecclesiæ cathedralis Vasionis duobus ex rectoribus hospitalis pauperum infirmorum dictæ civitatis competere præcedentiam S. C. resolvit respectu rectorum laicorum tam in congregationibus aliisque functionibus dicti hospitalis, quam in subscriptione resolutionum, et mandatorum administrationem bonorum respicientium : *Vasionen.*, 19 *junii* 1751, *dub.* 2.

[130] Vide not. 521, verb. *Causa judicialis.*

[131] Vide not. 522, *ibid.*

11. Quum duæ in diœcesi Cassanensi adessent ejusdem nominis unius milliarii intervallo terræ, et duæ respective ecclesiæ, una super altera de matricitate contendit, et succubuit. Tintinnabulorum quoque ante pulsatio in die sabbati sancti nulli tributa specialim, sed datus est alternative locus. Quæsierunt modo earum ecclesiarum rectores; cui ex duobus cleris, et rectoribus competeret præcedentia in supplicationibus, aliisque functionibus ecclesiasticis, quæ forte unitim fieri contingeret; et definitionem audierunt, competere unicuique rectori præcedentiam in propria parochia : *Cassanen.*, *Matricit. et præemin.*, 3 *april.* 1756, *dub.* 3.

12. Et audierunt pariter alteram decisionem, quod nempe in supplicatione peragenda in die Dominica intra octavam Corporis Christi in ecclesia S. Margaritæ delatio Sanctissimi Sacramenti privative ad archipresbyterum S. Nicolai spectare non debeat : *Ibid.*, *dub.* 4.

13. Eugenius IV, Pont. Max., cathedrali ecclesiæ civitatis Hortæ univit aliam ecclesiam cathedralem civitatis Castellanæ, ita ut unus esset Episcopus, qui utramque regeret ecclesiam et diœcesim. Primum Episcopi simpliciter Hortani denominari cœperunt, aut Hortanum episcopatum alteri civitatis Castellanæ præmiserunt : deinde variatum reperitur. At quum synodus nuper esset in civitate Castellana indicta, quæ juxta ordinem decreti erat in Hortæ civitate indicenda, supplices fuerunt Pontifici, et hic in civitate Castellana jussit convocari salvis juribus contendentium. Concordatum postea fuit dubium : an, et cui ecclesiæ cathedrali competat prænominatio in bullis provisionum episcopatus, et in ceteris actibus communibus respicientibus utramque diœcesim, ecclesiæ civitatis Castellanæ competere S. C. definivit : *Civitatis Castellanæ, et Hortanæ, Præced.*, 10 *martii* 1759, *dub.* 1; confirmata 30 *junii ejusd. anni.*

14. Quæsitum etiam fuit, in quanam ex præfatis ecclesiis sit per Episcopum solemnis capienda possessio et resolutum fuit, in ecclesia civitatis Castellanæ esse capiendam : *Ibid.*, *dub.* 2; confirmata *ibid.*

15. Petitum fuit ulterius, cui ex dictis ecclesiis præcedentia pro inchoanda synodo competat ; et civitati Castellanæ juxta alternas vices competere, statutum est : *Ibid.*, *dub.* 3 ; confirmata *ibid.*

16. Jam S. C. ante sanciverat, ut si curatus S. Francisci de Paula terræ Lugi occasione funerum eguerit majori numero presbyterorum præter suum capellanum seu æditutum in exclusionem presbyterorum suæ parochiæ teneri eum invitare presbyteros servitio collegiatæ SS. Petronii, Prosperi, non obstante, quod facultas ei data fuerit per defunctum eligendi presbyteros benevisos. Modo eadem S. C. dedit in comitatu cadaverum presbyteros adscriptos dictæ ecclesiæ collegiatæ omnibus aliis, secluso curato, et vice-curato præcedere debere : *Imolen.*, *Jur. paroch.*, 20 *decem.* 1760, *dub.* 10.

17. Antiquissima est de juribus præeminentialibus contentio inter capitulum collegiatæ ecclesiæ S. Agathæ oppidi Proxeudis et alterum S. Mariæ terræ S. Laurentii, quæ loca in diœcesi Ferentina sita sunt. Ecclesia oppidi S. Laurentii, collegiatam præextitisse longe ante annum 1564 ex quadam indulgentiarum bulla deprehendi dicit, et ex publico quodam possessionis canonicatus instrumento, et testibus. Illa vero oppidi Proxeudis præ se fert se anno 1764 præstantioribus insignibus esse donatam, quamvis, et alia anno 1759 se iisdem insignibus auctam probaret. Episcopus pro collegiata S. Laurentii suum aperuit animum, et hunc etiam tam in sedendo, quam incedendo in synodo diœcesana, aliisque functionibus ecclesiasticis præcedentiam deberi S. C. stabilivit : *Ferentina, Præced.*, 14 *maii* 1768.

18. Decisum primum fuit, ut abbatialis ecclesia S. Mariæ de Platea pro principaliori ab ipsis ecclesiæ S. Severi prioribus semper agnita esset ecclesia matrix major, et præfata ecclesia S. Severi dignior quoad actus tantum præeminentiales : deciditur nunc, ut crux ejusdem abbatialis ecclesiæ, ejusque abbas præcedere debeat cruci, et priori ecclesiæ S. Severi in omnibus supplicationibus, et funeribus etiam in iis, quæ initium habent ab ecclesia S. Severi : *Senogallien.*, *Præemin.*, 30 *januar.* 1779, *dub.* 2 ; confirmata 5 *junii ejusd. anni.*

19. Et decisum exinde fuit, ut in supplicationibus, aliisque ecclesiasticis functionibus crux ecclesiæ S. Severi deferri debeat cum pallio, seu velamine instar regularium : *Ibid.*, *dub.* 3; confirmata *ibid.*

Reliqua. Vide *Archipresbyter*, § VIII ; *Beneficiati*, § V ; *Cadaver*, § III ; *Canonici*, § VII ; *Capellanus*, § VI ; *Capellanus sodalitii*, § I ; *Capitulum ecclesiasticum*, § VIII ; *Parochus*, § VIII.

PRÆCEPTUM PASCHALE [132].

1. Disceptatum est, an famuli inservientes monialibus monasterii S. Matthæi congregationis Lateranensis Spoleti positi, et degentes in domo intra fabricam, et atrium monasterii constructa teneatur satisfacere debito præcepti paschalis in ecclesia parochiali? affirmativum datum est responsum : *Spoletana, Jur. par.*, 19 *april.* 1692, *dub.* 1.

2. Edictum ab Episcopo emanavit, ut confessarii omnes novam ab ipso reciperent adprobationem. Huic decreto capellanus Arcis refragatus est, se esse exemptum prædicans. Verum S. C. jam ante definiit eum adprobatione Episcopi indigere ; modo determinat, ut milites, aliique in ea arce degentes præceptum annuæ paschalis communionis in parochiali ecclesia S. Blasii explere tenerentur; necnon ipsi parocho circa animarum curam, et sacramentorum administrationem subesse deberent : *Ferrarien., Juris.*, 12 *januar.* 1704, *dub.* 3.

3. Ad quæsitum, an archipresbyter S. Blasii olim S. Vittorini urbis Aquilæ, qui cum habet territorium separatum cum qualitate nullius possit inferre contra parochiæ incolas non implentes paschale præceptum interdicta, vel excommunicationes? S. C. respondit, ut ipse possit procedere ad formam textus in cap. *Omnis utriusque de Pœnit. et remiss.* [133]: *Nullius, seu Aquilana jurisd.*, 4 *maii* 1726, *dub.* 16.

4. Simplices clerici quamvis beneficiati, sed nullum ab ecclesia cathedrali recipientes emolumentum non in propriis parochiis, sed ab Episcopo in feria V Cœnæ Domini pontificaliter celebrante, juxta edictum publicatum die 3 april. 1755 SS. Eucharistiæ sacramentum ad exequendum præceptum paschale recipere tenentur : *Suessana, Servitii*, 14 *januar.* 1756, *dub.* 3.

5. Una erat in Prochyte insula ecclesia parochialis S. Michaelis Archangeli, quam regebant monachi Benedictinæ familiæ, in commendam postea datam. Aliæ deinde coadjutoriæ in filiabus ecclesiis erectæ sunt, statutis ibi perpetuis capellanis, qui necessitatis tantum sacramenta ministrabant. Verum archiepiscopus Neapolitanus occasione visitationis statuit, ut licitum deinceps iis, qui Prochyte territorium incolunt intra fines trium ecclesiarum esset præceptum paschalis communionis perficere, tam in unaquaque ex tribus granciis, quam in ecclesia curata, et matrice S. Michaelis Archangeli communicando ; ita tamen ut schedulæ a vicario subscriberentur. Ab hoc decreto provocavit Card. Ruffus illius ecclesiæ abbas commendatarius, atque vicarius perpetuus, obtinuitque declarari, non in illis granciis, sed in ecclesia matre satis præcepto paschali fieri debere : *Neapolitana*, *Decreta*, 29 *febr.* 1744, *dub.* 1.

6. Innocentius VI, Pont. Max., quoad locum, nomine antea S. Lazari prope civitatem Avenionensem in quo Bernardus Rascha, ejusque uxor fundaverant archihospitale S. Marthæ virginis pro recipiendis, alendisque pauperibus, et infirmis eo confluentibus, capellæ curam, et sacramentorum administrationem dedit patribus Sanctissimæ Trinitatis Quæstio hinc facta fuit inter capitulum, decanum ecclesiæ collegiatæ et parochialis S. Petri, intra cujus parochiæ fines situm est archihospitale, et ipsos patres Trinitarios de paschalis præcepti implemento. Sed decisio a S. C. prodiit, ut familiares, et domestici degentes in eodem archihospitali, eidem inservientes non in archihospitalis ecclesia, sed in præfata parochiali, et collegiata ecclesia S. Petri præceptum paschale eximplere tenerentur : *Avenionen.*, 12 *sept.* 1750, *dub.* 3.

7. In pagellis distribuendis ad probationem implementi præcepti paschalis in ecclesia parochiali S Nicolai civitatis Andriæ coadjutricis præter titulum dictæ ecclesiæ S. Nicolai addi debet alter coadjutricis cathedralis absque subscriptione archipresbyteri : *Andrien.*, 24 *januar.* 1767, *dub.* 15; confirmata 19 *sept. ejusd. anni.*

8. Ac a vicario S. Nicolai dictæ pagellæ colligendæ sunt : *Ibid.*, *dub.* 16 ; confirmata *ibid.*

9. Degentibus in districtu ecclesiæ prædictæ S. Nicolai, quæ coadjutrix est cathedralis unicæ parochialis, præceptum paschale in cathedrali prædicta exequi licere firmatum fuit : *Ibid.*, *dub.* 20 ; confirmata *ibid.*

10. Sebastianus, Carolus, et Jacobus fratres villæ

[132] Const. *Circumspecta*, 9 aug. 1586, *Bull. Rom.*, tom. V, part. 1, pag. 159. Sixtus V, Pont. Max., declarat eum ecclesiæ præcepto non satisfacere, qui a Dominica Palmarum per totam octavam Paschalis extra parochiam sine licentia proprii parochi, Sanctissimæ Eucharistiæ sumpserit sacramentum. Nam in diœcesi Brixiensi dubitatum fuerit; an præcepto ecclesiæ satisfaciat, qui S. Eucharistiam sumpserit in ecclesiis Ordinum mendicantium infra octavam Resurrectionis. De præcepto paschali plurima erudite congerit Benedictus XIV. *Inst. Eccl. XVIII et L. V*, tom. XI, pag. 109 et 368.

[133] Vide not. 226, verb. *Archipresbyter*, § V.

Marranellæ, et ecclesiæ Castri Bastiæ parochiæ incolæ, quum prædium emphyteuticum acquisierint intra fines parochiæ S. Donati, paschale præceptum non amplius in ecclesia Castri Bastiæ, ubi majores adimpleverunt, sed in illa S. Donati implere curarunt. Sed dum vicarius generalis jussu Jacobo præceptum indixit, ut sub pœna scutorum 50 ipse cum tota sua familia Eucharistiam in Paschate sumeret in parochiali ecclesia Castri, ejusque parocho integram decimarum quantitatem solveret, ad trutinam positum est, num præceptum illud curiæ episcopalis sustineretur, sed non sustineri mandavit: *Nucerina*, *Præcepti pasch.*, *et solut. decim.*, 14 *martii* 1774, *dub.* 1.

11. Centum Faventini cives simul uniti sese exhibuerunt ad defendendam patriam ab Guelphorum, Gibellinorumque factionibus, eamque restituendam ad pristinum pacis ac tranquillitatis statum, *Centum* propterea *Pacifici* nuncupati. Inter cetera, quæ a pluribus Pontificibus obtinuerunt privilegia, fuit illud, ut nempe omnes de numero centum pacificorum duabus vicibus intra annum, die scilicet Paschalis Resurrectionis, et die Sanctissimæ ejus Nativitatis, tenerentur unitim cum gubernatore, et cancellario sacramentum Pœnitentiæ, et Eucharistiæ in ecclesia cathedrali sumere. Idcirco præcepto paschali per manus canonici ad id deputati jam implevisse putantes in parochiali ecclesia communionem nunquam iterarunt. Sed respectivis modo contradicentibus parochis, S. C. eos in propria respective parochia præceptum efficere coegit: *Faventina*, 29 *novem.* 1777.

12. Parochiæ villæ Castilionis incolæ tenentur adimplere præceptum paschale in parochiali ecclesia S. Antonii abbatis dictæ villæ, minime vero in ecclesia cathedrali Cerviæ, quamvis archidiaconus dictæ cathedralis habeat jus nominandi parochum ad nutum amovibilem, qui tamen inconsulto Episcopo removeri nequit: *Cervien.*, 16 *martii* 1782.

13. Cathedralem visitans Ilerdæ episcopus morem ibi invenit, quod cathedralis parochus, qua parochus matricis, et universalis civitatis parochiæ Eucharistiam ceteris parochiæ incolis tempore Paschali distribuebat parochiæque incolæ satis præcepto faciebant; cum canonicis ideo pepigit, ut difficultas, quam desuper ipse habebat, a S. C. definiretur. Perpenso hinc dubio, an ad explendum præceptum sumendi Eucharistiam tempore Paschali, satis sit illam sumere in propria uniuscujusque parochia, quacumque consuetudine non obstante? responsum fuit, ut scribatur Episcopo ad mentem: *Ilerden.*, 28 *maii* 1785.

Reliqua. Vide *Sacramentum Eucharistiæ*, § I.

PRÆDICATIO. Vide *Concio*.

PRÆDICATOR. Vide *Concionator*.

PRÆDIUM. Vide *Bona ecclesiastica*.

PRÆELECTIO. Vide *Concursus*, § II.

PRÆEMINENTIA. Vide *Archipresbyter*, § IX; *Ecclesia matrix*, etc.; *Episcopus*, § XVIII; *Parochus*, § VIII.

PRÆLATI INFERIORES. Vide *Abbas*, *Archipresbyter*, *Præpositus*, *Regulares*.

PRÆLATIO. Vide *Contractus*, § VII; *Emphyteusis*, § II; *Subsidium dotale*, § X.

PRÆPOSITURÆ DIGNITAS.

1. Addiscitur a S. C. utrum præposituræ ab initio curam animarum habentes, etiamsi sint ecclesiæ collegiatæ, comprehendantur sub dispositione cap. 18, sess. 24 [154].

2. Et quid si ex post facto animarum cura illis adjuncta sit? Comprehendi præposituræ existentes in collegiatis, sive ab initio, sive ex post facto animarum cura adjuncta sit: *Avenionen.*, 25 *octob.* 1586, *dub.* 8 et 9.

3. Præposituram ad Scalas Sanctas possidet Joannes Franciscus Tenderinus nuper ad episcopatum civitatis Castellanæ, et Hortanæ assumptus. Hic in sequelam decreti consistorialis indultum retinendi beneficia compatibilia obtinuit. Propterea hæc compatibilitas disserendi locum tribuit, et S. C. censuit præposituram præfatam incompatibilem cum episcopatu esse. Nam onus in fundatione habuisse celebrandi per seipsos, seu residentiæ, ac capellanis præesse evincitur, licet contraria adsit observantia cum ab onere prædicto sese possessores eximerint, ita observantia hæc in jure non suffragatur: *Romana*, *Præpos.*, 1 *april.* 1719.

4. Sacerdos Andreas Valentinus a patronis ad præposituram oppidi Petræ Sanctæ fuit presentatus. Hoc oppidum in temporalibus magno duci Hetruriæ, et in spiritualibus episcopo Lucano subjectum

[154] *De Reform.* ubi concursus indicitur in provisione ecclesiarum parochialium; et quum nulla certa, ac peculiaris forma, seu methodus in dicto decreto servanda proponantur pro examine in concursu promovendorum ad dictas ecclesias; hæc hodie statuta legitur in litteris encyclicis Clem. XI et Const. Bened. XIV. *Cum illud.*, 14 decem. 1742 (*Bull. ejusd.*, tom. 1, pag. 98).

est. Ille tanquam inhabilis ab examinatoribus fuit rejectus, appellavitque ad nuntiaturæ Florentinæ tribunal, qui novos deputavit examinatores qui idoneum esse putarunt. Sententia prolata mandavit idem tribunal, ut in præpositura institueretur, sed institutio concessa ei non fuit, proindeque actum est in S. C. de validitate prædictæ sententiæ, et S. C. ratam non agnovit ex defectu tamen citationis et transportationis actorum, et ut Valentinus accedat ad urbem ad se subjiciendum novo examini jussit: ***Lucana***, *Præpos.*, 16 *decem.* 1719.

5. Reditus collegiatæ ecclesiæ S. Mariæ ad Gradus civitatis Coloniæ adeo erant imminuti, ut nil superesset pro fabricæ ministrorumque manutentione. Distributiones ob tenuitatem negligebantur, et grave nimis erat æs alienum, quia sub gravibus contractum usuris. Status hic causa fuit ut præposituræ quæ erat prima dignitas, suppressio ante oculos mentis poneretur, ejusque bona adplicarentur capitulo. Cognita re a S. C., hæc rescripsit ad secretarium cum ministris Datariæ : 26 *januar.* 1726. Suppressa tandem electore, et Archiepiscopo probante fuit ; et decanatus, quæ secunda dignitas erat, ad primam fuit elevatus, Sedi Apostolicæ reservatus. Suppressioni refragari conatus fuit præpositus, petiitque audiri, sed in proposito consilio S. C. permansit, juxta modum[135] : *Colonien.*, 24 *maii* 1727.

6. Instituit Joseph Balduccius in ecclesia collegiata S. Justinæ oppidi Mandulphi præposituram secundam dignitatem illius ecclesiæ cum prælatione nominationis trium familiarum, ac substitutione communitatis, adjecta conditione, ut nominati lauream doctoralem assequi debeant. Ad eamdem obtinendam satis non esse ætatem 14 annorum, in qua clericus Thomas Briganti constitutus est, S. C. decernit ; etiamsi adnexam nullam jurisdictionem ac animarum curam habeat : *Senogallien.*, 30 *aug.* 1766, *dub.* 1.

7. Ad eamdem vero assequendam requiri sacerdotium in nominatis ad eam a tribus familiis, penes quas jus nominandi juxta testatoris votum manet, quamvis laurea doctoralis necessaria haud sit, statuit eadem S. C. : *Ibid.*, *dub.* 2.

8. Vacante præpositura, quæ quarta est collegiatæ ecclesiæ SS. Petri et Dalmatii civitatis Alexandrinæ dignitas, comes Lucas Pertusiati patronus præsentavit Gherardum Franciscum Calliani ecclesiæ militiæ nondum adscriptum. Nulla facta mora nominatus petiit ab Ordinario tonsuram, et recusante Ordinario gratiam *pro præsentato* a Dataria Apostolica obtinuit. Comparuit interim coram Dataria sacerdos Carolus Berio, qui subsidiariam ad præposituram nominationem reportaverat. Sed cum ex fundationis lege Callianus fuerit quinto loco vocatus et Berio idoneitatem præ se tulerit, dissidium evadere facile non fuit, et ad dubium an esset supplicatio signanda ? Responsum fuit : Dilata, et interim tempus et tempora non currere : *Alexandrina*, *Præpos.*, 31 *aug.* 1771, *dub.* 2. Mandatis S. C. paruit illico solus Callianus in domo congregationis Missionis civitatis Taurini permanendo, et in seminario episcopali spiritualibus exercitiis vacando, idcirco affirmativum meruit responsum : 12 *junii* 1773.

PRÆPOSITUS.

§ I.

Præpositus coadjutus et coadjutor.

Explicatur dubium an canonicus præpositus coadjutus in animarum curæ ecclesiæ collegiatæ et parochialis S. Prosperi civitatis Regii Lepidi teneatur assignare ædes ecclesiæ adnexas ex providentia testatorum destinatas canonico præposito coadjutori onus curæ absque ullo emolumento sustinenti ? S. C. distulit responsionem, ut scribatur Episcopo juxta instructionem[136] : *Regien.*, *Domus paroch.*, 5 *maii* 1742. Postea affirmativum datum est responsum, ita tamen ut præpositus coadjutor teneatur exercere curam animarum per seipsum, et inhabitare domum de qua agitur : 14 *novem. ejusd.*

[135] Ut nempe bona præposituræ perpetuo alienari nequeant, et in casu, quo provisio decanatus S. Apostolicæ quovis modo impugnetur, suppressio ejusdem præposituræ pro non facta haberetur, necnon jus nominandi ad duos pastoratus, et alia quinque beneficia seu officia specialiter concessa, cessantibus reservationibus Apostolicis ad præpositum pro tempore existentem spectans, in decanum ejusdem collegiatæ transfertur cum onere ejusdem præposituræ congruæ dictos duos pastoratus obtinenti prout antea tenebatur, quodque jus præsentandi, seu nominandi hujusmodi censeatur ecclesiasticum, reservationibus, et affectionibus præfatis subjectum cum derogationibus, et decretis opportunis : *Lib.* 77, *Decret.*, pag. 312.

[136] Vide not. 92, verb. *Canonici*, § II.

anni. Denuo causa ad trutinam revocata, præpositum coadjutum habere habitualem curam adnexam, et coadjutorem immiscere nequire, eo dissentiente, et S. C. recessit a decisis, et dixit præpositum coadjutum in casu, de quo agitur, et perspectis peculiaribus circumstantiis non teneri assignare domum ; quo vero ad obligationem præpositorum pro tempore exercendi curam animarum per seipsos, et domum prædictam inhabitandi, videatur particulariter : 4 *maii* 1743.

§ II.

Præpositus quoad congruam, fructus, et emolumenta.

1. Censuit præpositum habentem onus curæ animarum annexum, si tempore, quo divina officia celebrantur, audiat confessiones, vel illa ad ipsam curam spectantia exerceat, lucrari debere distributiones quotidianas, etiamsi divinis non intersit : *Mediolanen.*, 13 *febr.* 1639.

2. Præposito ecclesiæ collegiatæ Castri Novi, cui annexa est animarum cura cum administratione sacramentorum debentur distributiones quotidianæ tempore divinorum officiorum, si eo tempore sit in actu dictam curam exercendi, et sacramenta administrandi : *Tortonen.*, 19 *sept.* 1643.

3. Præposito de annis 1667 et 1668 non debentur distributiones, ex quo prætendit sibi fuisse a capitulo impeditam residentiam causa studiorum? *Mediolanen.*, *Distrib.*, 18 *novem.* 1673, *dub.* 3.

4. Item anniversaria, quæ comprehenduntur sub nomine distributionum ei pro tempore, quo causa studiorum abfuit, etiam illarum portio non debetur : *Ibid.*, *dub.* 4.

5. Præpositus prima dignitas ecclesiæ collegiatæ S. Nicolai urbis Andriæ post sexennale chori servitium juxta capituli statuta non debet ad partitionem massæ communis admitti. Nam servitium altaris eo tempore haud præstitit ; *Andrien. Servitii, et particip.*, 19 *sept.* 1700, *dub.* 2.

6. Ad præpositum ecclesiæ collegiatæ Insulanæ, qui ad servitium chori sub punctatura determinanda ab Episcopo tenetur, super omnibus fructibus præposituræ extra massam capitularem spectant omnes fructus deductis oneribus ; et quoad laudemia, census, canones, et anniversaria debentur eidem duæ portiones : *Cavallicen.*, *Præpos.*, 19 *febr.* 1701, *dub.* 2.

7. Deinde fructus spectantes ad præposituram extra massam capitularem non accrescere præposito non inserviendo canonicis ; fructus vero præbendarum canonicalium non residentium præposito ad formam transactionis anni 1588 et 1591 adaugere decisum est : *Ibid.*, *dub.* 3.

8. Et ad dubium : an dictus præpositus dempta duplici rata parte sibi competente, et universis ecclesiæ oneribus deductis, fructus residuales in proprios usus convertere possit, vel eos erogare teneatur ad ea, quæ dictæ ecclesiæ servitio necessaria sunt ? rescribitur in secundo provisum : *Ibid.*, *dub.* 4.

9. Præposito, ac parocho ecclesiæ collegiatæ, et parochialis Mariæ Fossæ ratione oneris, et subministrationis sacramentorum licere percipere duplicatam ratam partem tantum decimarum, quæ a parochiæ dictæ terræ incolis exigi solitum est, et consuete tradi S. C. decrevit : *Aquilana, Jur. par.*, 3 *sept.* 1701, *dub.* 3.

10. Ac eidem præposito deberi partem, sive ratam duplicatam ex omnibus fructibus, proventibus, oblationibus, officiis mortuorum, funeribus, legatis, eleemosynis Missarum, aliisque juribus, et emolumentis certis et incertis perpetuis, sive ad tempus ad dictam ecclesiam collegiatam illiusque capitulum, et canonicos quomodolibet spectantibus, et quavis de causa, et occasionibus provenientibus exceptis distributionibus : *Ibid.*, *dub.* 4.

11. Suppressa cathedra episcopali in ecclesia collegiata Atinensi ob diminutionem redituum ejusdem ecclesiæ, præposito mitrato fuit concessum regimen ecclesiæ, qui quum modo esset episcopus Aquinatensis, S. C. sancivit eumdem præpositum commendatarium dictæ ecclesiæ in eadem nec divinis intervenienti, nec residenti non deberi distributiones quotidianas : *Nullius Atinæ, Distrib.*, 17 *junii* 1702.

12. Ex reditibus, et proventibus collegiatæ matricis ecclesiæ S. Georgii terræ Modicæ in primis extrahenda non est, et consignanda pars præposito congrua ratione curæ animarum : *Syracusana, Præposit.*, 2 *julii* 1707, *dub.* 1.

13. Et præter congruam ratione curæ ad eumdem præpositum non spectant, ac veniunt ei consignandi fructus præbendæ ratione præpositutæ : *Ibid.*, *dub.* 2.

14. Necnon ad ipsam collegiatam pertinent fructus, seu præbendæ præpositutæ ecclesiæ matricis S. Georgii toto tempore vacationis : *Ibid.*, *dub.* 3.

15. Fructus insuper, seu præbendæ ejusdem præpositutæ debentur præposito pro rata temporis licentiarum S. C., et is infra mensem redire omnino ad residentiam debet : *Ibid.*, *dub.* 4 ; confirmata 14 *januar.* 1708.

16. Præposito Josepho Damiano ecclesiæ collegiatæ, ac receptitiæ S. Nicolai civitatis Andriæ absenti ultra tres menses non deberi Missarum partitionem per vices tempore absentiæ statuit S. C. : *Adrien.*, *Particip.*, 1 *junii* 1709, *dub.* 3.

17. Præpositus ecclesiæ parochialis S. Georgii terræ Urbisaliæ interveniens invito plebano ecclesiæ parochialis S. Laurentii dictæ terræ in funeribus incolarum plebaniæ nequit exigere unum intortitium ex iis, quæ circa cadaver deferuntur, et apponuntur, nec dicto præposito ab hæredibus defuncti debetur : *Maceraten.*, *Jur. paroch.*, 17 *junii* 1719, *dub.* 3.

18. Cura actuali animarum ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Mariæ Pedonis præposito adjudicata, S. C. declaravit emolumenta ex functionibus proprie parochialibus provenientia ad eumdem privative non spectare, sed ad canonicos una cum præposito : *Mediolanen.*, 26 *april.* 1752, *dub.* 4.

19. Et præposito competunt privative quoad capitulum, et canonicos omnia emolumenta quomodolibet consueta, et provenientia tum ex animarum cura, tum ex ejus exercitio, obeundo etiam per ejus coadjutorem, seu ejus substitutum, præterquam quoad decimas : *Ibid.*, *dub.* 5.

20. Pia legata, Missæ, officia pro defunctis facienda, vel annualia tam ante, quam post erectionem collegiatæ relicta, et relinquenda ecclesiæ spectare, quoad emolumenta, ad præpositum una cum capitulo : *Ibid.*, *dub.* 6.

21. Emolumenta funeraria, comprehensis etiam officiis, provenientia ex tumulatione cadaverum extraneorum pertinent ad solum præpositum, non sunt ponenda in massa capitulari : *Ibid.*, *dub.* 7.

22. Et cera superextans in funeribus, et eorum occasione, etiam accensa in ecclesia, et altaribus spectat privative ad præpositum, non est in massa capitulari ponenda : *Ibid.*, *dub.* 10.

23. Dubio examinato : an emolumenta debeantur præposito collegiatæ, ac parochialis ecclesiæ S. Laurentii civitatis Mortarii accedenti tam cum clero, quam sine clero pro cadaverum comitatu ad ecclesiam S. Bernardini Minorum Fratrum de observantia occasione electionis sepulcri in eadem ecclesia? S. C. rescripsit, dilata, et proponatur auditis parœciæ incolis : *Viglevanen.*, *Funer.*, 18 *maii* 1743, *dub.* 2. Deinde juxta solitum excepto emolumento pluvialis deberi idem S. C. affirmavit : 27 *junii* 1744.

24. Præpositus ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Stephani oppidi Castri Fidardi, cui concessum fuit indultum jubilationis, si choro non intersit, participare de punctaturis, et fallentiis debet : *Lauretana.*, *Jubil.*, 2 *decem.* 1775, *dub.* 2.

25. Capitulum indulta absentandi, quæ Laurentius Peroli ecclesiæ collegiatæ S. Juliani oppidi Gaudiani præpositus obtinuerat, ignorans ad partitionem distributionum devenit juxta solitum relicta in communi massa portione præpositi absentis, illiusque presbyteralis præbendæ fructus sub sequestro posuit, quia præpositus discedens neminem onera suæ præbendæ impleturum reliquerat. Contra hæc indulta utpote quæ subreptitie obtenta fuerint, capitulum egit, de quibus nulla prodiit declaratio. Nunc disputat, illi fructus præbendæ nequaquam deberi. Sed deberi S. C. respondit : *Novarien.*, *Distrib. et fruct.*, 1 *martii* 1777, *dub.* 2. Urget capitulum quod indulta exhibita nunquam fuere penes acta cancellariæ episcopalis, quum Episcopus præposito ipsi ea repetenti remiserit. Postulato hinc, num esset standum, vel recedendum a decisis? rescriptum fuit, dilata, et scribatur Episcopo juxta mentem [137] : 5 *julii ejusd. anni.*

26. Unita ita fuit ecclesia collegiata S. Donati Montis Ulmi alteri SS. Petri, et Pauli, ut sua quælibet retineret bona, præpositus, qui prima erat dignitas, et parochus fuit. At præpositus SS. Petri et Pauli descendit ad secundam sedem nomine archidiaconi. Prima dignitas SS Petri, et Pauli distributiones capiebat in tertia parte majores canonicalibus; eas ab ipsa unione percepit translatus præpositus S. Donati æque ac archidiaconus, qui in sua exigendi possessione continuavit. Modo autem contendunt capitulares de exequendis inter eum, et canonicos distributionibus. Sed præpositus Nicolaus Barba SS. Petri, et Pauli observantiam soliti efflagitat. S. C. rescripsit ei distributiones quotidianas juxta votum Archiepiscopi deberi [138] : *Firmana.*, *Distrib.*, 15 *maii* 1790.

§ III.

Præpositus quoad jura, et potestatem.

1. Censuit S. C. si cura animarum injuncta præposituræ sit ampla, ut supponitur, posse præpositum coadjutorem retinere, ita tamen, ut ea omnia

[137] Nempe ut Episcopus referat, an ab eodem editum fuerit decretum, illudque penes acta suæ curiæ extet, quo idem jusserit, ut exequeretur indultum ab hac S. C. concessum sub die 6 maii 1775, in favorem rev. Perolii, quo eidem facultas concedebatur abessendi a choro, et servitio ecclesiæ per quatuor menses ex causa litis agendæ in urbe ad tuenda jura suæ præposituræ cum perceptione omnium fructuum, distributionum, aliorumque emolumentorum, quæ ab intervenientibus percipiuntur : *Regist. Lit.*, lib. 33, *die* 5 *julii* 1777.

[138] Qui firmissime inquit : « Omnis ratio postulat, et jus exigit, ut eadem methodus in distribuendis fallentiis servetur, seu usque adhuc fieri assuevit, ita ut præpositus pari passu in hac re ambulet cum archidiacono, hoc est uterque tertiam partem lucretur supra id, quod habent canonici, quemadmodum uterque juxta eamdem rationem proprias fallentias persolvit. » *Ead. causa*, 15 *maii* 1790, § 3.

per seipsum impleat circa hujusmodi curam animarum, et sacramentorum administrationem, quæ implere juxta præscriptum cap. 3, sess. 7 *de Reform.* [139] posset : *Crasselana*, 16 *sept.* 1615.

2. Causa reformationis statutorum parochialis, et collegiatæ ecclesiæ S. Mariæ Terræ Fossæ propositis dubiis S. C. respondit, ad præpositum nempe, et parochum ecclesiæ prædictæ spectare Sanctissimæ Eucharistiæ sacramentum in festivitatibus solemnioribus exponere, et instar supplicationis deferre, populoque benedictionem impertiri, et quoad alias festivitates servari solitum : *Aquilana, Jur. paroch.*, 3 *sept.* 1701, *dub.* 1.

3. Dubium an præposito ecclesiæ cathedralis habenti cumulativam cum Episcopo potestatem scilicet puniendi capitulares in causis gravioribus, liceat exercere munus vicarii generalis, ad quod Episcopus assumpsit? S. C. commisit S. C. Episcop. et Regular., pro definitione : *Anagnina.*, 17 *april.* 1706, *dub.* 2.

4. Sacra Romana Rota præposito ecclesiæ S. Leucii loci de Atissa manutentionem concessit cognoscendi causas civiles, matrimoniales, et criminales. Remisit autem ad S. C. definitionem articuli, num per S. Concilium Tridentinum sublata remanserit quadragenaria cum titulo, seu privilegio. Quadragenariam cum titulo, seu privilegio Concilium substulisse S. C. definivit, subjunxitque causas præfatas ab archiepiscopo dumtaxat Theatino, non a præposito fore cognoscendas. Reclamavit præpositus pro revocatione decreti, sed responsum hoc tulit, ut, donec a Sacra Rota nonnullæ definiantur quæstiones, illi a S. C. remissæ [140], interim sese abstineret a concedendis dimissoriis, licentiis concionandi, et adprobandi confessarios : *Theatina.*, *seu Nullius Atissæ, Jurisd.*, 19 *aug.* 1702 [141].

5. Præpositus, canonici cum aliis ecclesiasticis tam collegiatæ ecclesiæ Terræ Majoris, quam ejusdem oppidi sunt archiepiscopi Amalphitani jurisdictioni subjecti. Nam exemptio illis a Sum. Pont. impertita fuit, postea vero revocata, de qua inde facta fuerit inter partes transactio : *Amalphitana, Jurisd.*, 30 *sept.* 1702, *dub.* 1 ; confirmata 2 *decem. ejusd. anni.*

6. Ac præposito dictæ ecclesiæ uti pontificalibus nequit. Hoc enim jus in concordia ei fuit reservatum, at S. C. ei inde mandaverat, ut se abstineret ab eo exercendo : *Ibid.*, *dub.* 2 ; confirmata *ibid.* Licet postea eadem ecclesia erecta fuerit in cathedralem, tamen S. C. quoad usum pontificalium stetit in decisis : 27 *januar.* 1714, *dub.* 1.

7. Deinde decrevit ejusdem S. C. indultum usum pontificalium præposito ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ ad Marc tantum in propria ecclesia, et absente Archiepiscopo, ac vicario generali concedendum esse : *Ibid.*, *dub.* 2. At prævio recessu a decisis responsum negativum datum est : 9 *junii ejusdem anni* ; confirmata 1 *sept. ejusd. anni.*

8. Ac dictus præpositus una cum canonicis teneri per se ipsos singulis annis statuta die octava maii præstare obedientiam Archiepiscopo, non per primicerium tantum : *Ibid.*, *dub.* 3.

9. Solum præpositum ecclesiæ S. Petri terræ Vasti privative attinet exercitium in ecclesia S. Mariæ de Pinna in cujus ecclesiæ limites sita illa est, omnium jurium mere parochialium tantum juxta decretum S. C. Rituum : *Theatina*, 15 *novem.* 1704, *dub.* 3.

10. Sodales societatis Mortis, et Orationis Casalis Majoris non possunt cogi, sed hortari per præpositum ecclesiæ parochialis S. Leonardi, intra cujus limites habent oratorium, ad celebrandum in dicto oratorio quotannis festum B. M. V., quod recurrit die 8 sept. *Cremonen.*, 23 *januar.* 1706, *dub.* 4.

11. Nec licet eidem præposito dictum festum Natalitium celebrare in dicto oratorio invitis confratribus : *Ibid.*, *dub.* 5.

[139] Ibi : « Inferiora beneficia ecclesiastica, præsertim curam animarum habentia, personis dignis, et habilibus, et quæ residere, ac per seipsos curam ipsam exercere valeant, juxta Const. Alex. III in Later. quæ incipit *Quia nonnulli* et aliam Gregorii X in generali Lugdunen. Concilio, quæ incipit *Licet Canon*, editam conferantur, aliter autem facta collatio sive provisio, omnino irritetur, et Ordinarius collator pœnas Constitutionis Concilii generalis, quæ incipit *Grave nimis* se noverit incursurum. »

[140] In decis. *Theatina Jurisdictionis*, 14 maii 1708, *cor. Scotto* concessa fuit præposito manutentio pro effectu revocationis edicti spoliativi et attentati Archiepiscopi in omnibus actibus cujuslibet specie jurisdictionis in loco Atissæ nempe etiam quoad sæpius enunciatos tres actus concedendi dimissorias, licentias concionandi, et approbandi confessarios.

[141] « Optimo enim motivo processit S. C. cum enim Rota, etsi declarasset locum Atissæ fuisse intra fines diœcesis Theatinæ, tamen non fuit interlocuta super certis actibus prætensis a præposito in vim privilegii, vel præscriptionis ; sed tantum decidit, quoad causas matrimoniales, et criminales ad favorem Archiepiscopi ; hinc judicium super reliquis actibus debebat continuari in Rota, nec Archiepiscopus potuisset de facto spoliare præpositum, sed in executionem rescripti S. C., et decisionis Rotalia tantum illi prohibere cognitionem causarum matrimonialium, et criminalium. Sicque bene, quoad alios actus contentos in edicto prohibitorio remisit S. C. ad Rotam, ut decideret, sed quia dicti tres actus nequeunt a prælato inferiori acquiri, nec etiam ex consuetudine immemorabili, ideo donec firmaretur vera qualitas nullius per Rotam, recte S. C. inhibuit præpositum eorum exercitium » Card. Petra, *Comment. ad Const. IV, Calixti III*, sect. II. num. 72, tom. 5, pag. 67.

12. Et dubium, an, et a quibus debeatur eleemosyna pro missa solemni, aliisque functionibus causa præfatæ festivitatis peragendis ? non indiget responsione, nihil ille prætendit : *Ibid.*, *dub.* 8.

13. Capellanus autem dicti oratorii potest recitare privatim qualibet die sabbati, et aliis diebus ad formam Constitutionum sodalitii Litanias B. M. V. absque licentia, seu præpositi interventu : *Ibid.*, *dub.* 9.

14. Non vero fas est eidem capellano in supplicationibus, aliisque functionibus, dum una cum fratribus incedit, ac intervenit respective, uti stola præsente etiam dicto præposito extra oratorium : *Ibib.*, *dub.* 10.

15. Deinde disputata hæc fuerunt dubia ; an sodales confraternitatis prædictæ celebrantes festum Nativitatis B. M. V. in eorum oratorio teneantur invitare præpositum S. Leonardi ad illud celebrandum ? et quatenus affirmative.

16. An dictus præpositus onus habeat per se ipsum in eodem festo Missam solemnem peragere, et quatenus impeditus teneatur capellanum dicti oratorii deputare, vel valeat alium sacerdotem sibi benevisum constituere ? S. C. hisce respondit ut differatur declaratio, et interim per modum provisionis, et sine præjudicio jurium partium sodales invitent præpositum ad celebrationem festi, eoque renuente, vel impedito eligant sacerdotem sibi benevisum : *Ead.*, 31 *julii* 1717, *dub.* 1 et 2.

17. Præpositus ecclesiæ cathedralis habet cumulativam cum Episcopo potestatem puniendi capitulares in causis gravioribus. In vicarium generalem præpositum hunc assumpsit Episcopus. Quæsivit hinc num eidem præposito liceret exercere munus vicarii generalis ? S. C. remisit rem ad S. C. Episcoporum, et Regularium : *Anagnina*, 17 *april.* 1706, *dub.* 2.

18. Canonici ecclesiæ collegiatæ, ac matricis S. Georgii terræ Modicæ devincti sunt, imo cogendi sunt ad reddendam rationem præposito a die vacationis præposituræ, usque ad præsens de fructibus, reditibus, et emolumentis collegiatæ, necnon de summis subministratis a parochiæ incolis causa lites sustinendi coram Ordinario : *Syracusana*, *Præpos.* 2 *julii* 1707, *dub.* 5 ; confirmata 14 *januar.* 1708.

19. Deinde alia in S. C. prodiere decreta, inter quæ locationes jurium, et redituum parochialium, necnon fructuum collegiatæ factæ capitulariter per canonicos sine consensu præpositi sustineri decisum est : *Ead.*, 15 *junii* 1709, *dub.* 1.

20. Præpositum, et parochum loci Incisæ jus interveniendi occasione redditionis rationum, quæ a sodalitiis laicorum in ecclesia patrum Carmelitarum ejusdem loci erectis consolidantur, minime habere decernitur : *Aquen.*, *Jur. paroch.*, 9 *junii* 1708, *dub.* 13.

21. Perturbantibus canonicis ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Columbani oppidi Blandrati Carolum Maternum de Nigris parochum, et præpositum, qui in possessione est explicandi Evangelium, aliaque, denunciationes publicandi inter solemnia Missæ conventualis, S. C. in quam res fuit deducta, illum præpositum esse manutenendum in quasi possessione Evangelium explicandi, denunciandi populo vigilias, festivitates, publicandi decreta, ac indulgentias, aliaque hujusmodi diebus festis inter Missarum solemnia : *Vercellen.*, *Explicat. Evang.*, *denunc.*, *et Missæ paroch.*, 14 *novem.* 1711 ; confirmata 27 *maii* 1713, *dub.* 1.

22. Definiit S. C. constare de omnimoda exemptione activa, et passiva præpositi, et ecclesiæ B. M. Albæ Regalis diœcesis Vesprimiensis, ejusque annexorum tam quoad Episcopum dictæ diœcesis, quam quoad Metropolitanum, seu Primates regni inspectis privilegiis Pontificiis : *Nullius*, *seu Vesprimien.*, *Juris.*, 26 *martii* 1718, *dub.* 1 ; confirmata 17 *decem. ejusd. anni.* Deinde recessit a decisis quoad archiepiscopum Strigoniensem, 8 *julii* 1719. Postmodum respondit S. C. in secundo loco decisis, hoc est non constare de omnimoda exemptione præpositi, et ecclesiæ Albæ Regalis quoad archiepiscopum Strigoniensem tamquam delegatum Apostolicum contra exemptos : 26 *aug. ejusd. anni.* Inde recessit a decisis : *sub die* 8 *julii*, et 26 *aug.* 1719, et standum esse in primo loco decisis sub die 26 martii, et 17 decem. 1718 : 20 *decem.* 1721. Demum respondit S. C. in decisis sub die 20 decem. 1721 : 29 *aug.* 1722.

23. At eidem præposito non competit facultas concedendi dimissorias : *Ibid.*, *dub.* 2 ; confirmata *ibid.* 17 *decem.*

24. Licet episcopo Segnensi pronunciatum fuerit præposito ecclesiæ cathedralis præcedere debere archidiacono ejusdem ecclesiæ, tamen S. C. non deberi præcedentiam eidem adversus archidiaconum eumdem sancivit : *Segnen.*, *Præemin.*, 9 *april.* 1718.

25. Præposito ecclesiæ parochialis S. Georgii terræ Urbisaliæ, inconsulto, et invito plebano ecclesiæ parochialis S. Laurentii ejusdem terræ non licet benedicere in hebdomada majori, seu in octava Paschatis cum stola vel sine domos eidem plebaniæ subjectas : *Maceraten.*, *Jur. paroch.*, 17 *junii* 1719, *dub.* 1.

26. Neque eidem præposito integrum est intervenire funeribus, et associare cadavera incolarum plebaniæ S. Laurentii, ubi non fuerit vocatus, vel a plebano, vel a familiaribus, seu hæredibus defuncti : *Ibid.*, *dub.* 2.

27. Functionibus insuper in plebania S. Laurentii interesse debere hebdomada majori, et nocte Nativitatis eumdem præpositum una cum clero mandat S. C. : *Ibid.*, *dub.* 4.

28. Præposito prædicto jus habet peragendi secundam supplicationem Rogationum, et aliis supplicationibus intervenire, quæ fiunt a plebano, ita tamen, ut præcedentia præposito in sola supplicatione secunda Rogationum, in aliis vero plebano competat : *Ibid.*, *dub.* 5 *et* 6.

29. Ac in functionibus explendis in ecclesiis existentibus intra limites plebaniæ, vel in aliis locis tertiis, interveniente plebano et præposito, non eidem præposito, sed plebano præcedentia competit: *Ibid.*, *dub.* 7.

30. Licet vero præposito eidem alternatim cum plebano in ipsius domo concionatorem tempore Quadragesimali retinere : *Ibid.*, *dub.* 8.

31. Necnon eidem convenit celebrare in ipsius ecclesia Missas, et officia communitatis : *Ibid.*, *dub.* 9.

32. Et quoad dubii explanationem, et cui proprium est jus deputandi eleemosynarum collectores in Quadragesima pro stipe animarum purgantium? rescribitur esse servandum decretum visitationis, donec aliter ab Episcopo statutum fuerit : *Ibid.*, *dub.* 10.

33. Præpositus S. Leonardi oppidi Casalis Majoris unum, non duo habet suffragia in congregationibus sodalitii Mortis, et Orationis ejusdem oppidi : *Cremonen.*, 5 *junii* 1723, *dub.* 3.

34. Causa controversiæ factæ inter capitulum ecclesiæ collegiatæ, ac parochialis Burgi Manerii, ac ejusdem capituli primam dignitatem præpositum, cum ipse celebrans Missam conventualem denunciaverit quoddam matrimonium, et habuerit tempore eodem concionem ad populum, S. C. definiit ; denunciationes matrimoniorum, et ordinandorum, aliæque similes functiones parochiales faciendæ sunt arbitrio præpositi, et parochi, vel in celebratione Missæ parochialis, quæ in eadem ecclesia collegiata celebratur, vel in celebratione Missæ conventualis, contradicente capitulo : *Novarien.*, 8 *julii* 1724, *dub.* 1.

35. Necnon licitum est eidem præposito, et parocho habere conciones ad populum in diebus Dominicis, et festivis inter celebrationem dictæ Missæ conventualis absque consensu capituli, dummodo fiant in suggestu, et non excedant horæ medietatem : *Ibid.*, *dub.* 2.

36. Præposito una cum capitulo ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ de Populo terræ Pontremoli competit jus faciendi supplicationem die festo Sanctissimi Corporis Christi prælative respectu archipresbyteri SS. Hippolyti, et Cassiani, aliorumque parochiæ incolarum dicti oppidi : *Lunen-Sarzanen.*, *Præemin.*, 9 *junii* 1725, *dub.* 2.

37. Et præpositus dictæ ecclesiæ non tenetur recipere olea sacra e manibus archipresbyteri præfati : *Ibid.*, *dub.* 4.

38. Adjudicata cura animarum actuali tantum præposito ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Mariæ Pedonis, jus eligendi coadjutorem in exercitio curæ animarum spectare ad præpositum cum approbatione Ordinarii declaratum est : *Mediolanen.*, 26 *april.* 1732, *dub.* 2. Et jus administrandi ecclesiam; et omnes res ad eam spectantes in respicientibus curam animarum competere soli præposito, in reliquis vero capitulo una cum eodem præposito decisum fuit : *Eadem*, 26 *april.* 1732, *dub.* 3.

39. Ac jus peragendi functiones, quæ proprie parochiales non sint, non competere soli præposito, sed ad canonicos una cum præposito : *Ibid.*, *dub.* 4.

40. Legata pia, Missæ, officia pro defunctis facienda, vel annualia, tam ante, quam post erectionem collegiatæ relicta, et relinquenda ecclesiæ, quoad administrationem ad præpositum una cum capitulo S. C. resolvit : *Ibid.*, *dub.* 6.

41. Præposito, aut ejus coadjutori competit privative, quoad capitulum facultas concordandi circa ea, quæ quodcumque funus respiciunt : *Ibid.*, *dub.* 9.

42. Et considerato dubio, an ad præpositum, et ejus coadjutorem, seu substitutum spectat retentio clavis sacri ciborii, etiam privative quoad canonicum sacristam? negative, sed duplicem clavem esse retinendam : *Ibid.*, *dub.* 12.

43. Præpositus prædictus non potest prohibere ne aliquis sacerdos extra clerum dictæ ecclesiæ ibidem celebret Missam sine illius consensu, et designare sacras vestes, et altaria, in quibus sacerdotes Missam celebrent, independenter a capitulo, et a canonico æditnuo : *Ibid.*, *dub.* 16.

44. Et quæsitum, an licentia Missam novam celebrandi danda sit per præpositum privative, vel a capitulo? solutionem negativam retulit : *Ibid.*, *dub.* 17.

45. Præposito supradicto non privative, sed comprehenso cum capitulo proprium est jus disponendi de sepulcris constructis, et consensum pro aliorum constructione præstandi : *Ibid.*, *dub.* 18.

46. Causa controversiarum, quæ inter præpositum ecclesiæ S. Nicolai Aquævivæ, et beneficiatos ejusdem ecclesiæ excitatæ fuere, nonnulla dubia in S. C. sunt examinata. An præbendati, seu beneficiati valeant invito, et præsente præposito canere Missam diebus festis, deferre stolam, et eam deferendo præcedere præposito in comitatu cadaverum, parvis in supplicationibus in choro, registrare in libris parochialibus sacramenta per seipsos ad-

ministrata; et ex illis partitas extrahere et de extractionibus emolumenta participare?

47. An dicti libri parochiales, omnesque aliæ scripturæ retineri debeant a præposito privative, vel etiam a dictis beneficiatis?

48. An beneficiati prædicti valeant admittere ad primam susceptionem sanctissimæ Eucharistiæ pueros, vel puellas non certiorato præposito de earumdem scientia, eoque minime certiore facto, neque impedito administrare sacramentum Eucharistiæ in satisfactionem præcepti paschalis, assistere tanquam parochi celebrationi matrimonii, denunciationes publicare, tam pro matrimoniis ineundis, quam pro ordinibus suscipiendis, monitoria excommunicationum, indulgentias, aliaque in ecclesia publicanda?

49. An iidem in subscriptionibus se denominare possint absolute curati, seu parochi in ecclesia S. Nicolai, seu capellani perpetui ejusdem ecclesiæ?

50. An electio æditui facienda sit a solo præposito, vel ab ipso una cum beneficiatis, prout salarium integre a præposito persolvendum, vel ab omnibus?

51. An in mensibus ad beneficiatos spectantibus liceat præposito se ingerere in functionibus ecclesiasticis? Cuncta dubia ad card. Petra cum facultatibus S. C. delegavit[142]: *Ripana*, *Jur. paroch.*, 15 *dec.* 1725, *dub.* 3, 4, 5, 7, 9, 12; confirmatum et additum, ut Episcopus incumberet executioni et daretur dubium super immutatione status capellaniarum: 20 *novem.* 1762.

52. Præpositum S. Agathæ collegiatæ ecclesiæ civitatis Cremonæ in actionibus synodalibus, nec baculo uti posse, neque aliis pontificalibus et laminibus aureis cum separato scabello et sede occasione celebrationis Missæ in synodo S. C. respondit, sed usum simplicis mitræ tantum ei concedendum esse putavit: *Cremonen.*, *Synodi*, 5 *april.* 1732, *dub.* 1. Iterum de jure experiendi potestate præposito data, dictum fuit in decisis, et quoad mitram posse præpositum uti auriphrygiata: 29 *aug.* 1733[143].

53. Neque etiam sedes capituli ejusdem ecclesiæ in cathedrali, et synodo præter tegumentum panni viridis in capite, ubi sedet præpositus, tapete ornari debere resolutum fuit: *Ibid.*, *dub.* 2; confirmata *ibid.*

54. Eumdemque præpositum dictæ collegiatæ ecclesiæ synodi scrutinio subesse, S. C. firmavit: *Ibid.*, *dub.* 4; confirmata *ibid.*

55. Necnon una cum canonicis prædictum præpositum teneri accedere ad synodum, et Episcopum posse pœnis, a jure statutis, in non obedientes animadvertere, statutum est: *Ibid.*, *dub.* 5; confirmata *ibid.*

56. Præposito ecclesiæ collegiatæ et parochialis Rhaudi parere tenentur duo canonici coadjutores in curam animarum in eo quod respicit ipsius curæ exercitium ad formam decreti vicarii generalis, sed quoad pœnam in casu contraventionis moderatur pœna in summa arbitrio Card. Archiepiscopi præfinienda: *Mediolanen.*, *Jur. paroch.*, 2 *decem.* 1735, *dub.* 1.

57. Et idem præpositus potest punire dictos canonicos pœna supradicta, casu quo vocati pro explenda aliqua functione parochiali statim non præsto sint apud ecclesiam, nisi sint legitime impediti: *Ibid.*, *dub.* 2.

58. Eo vocato pro aliqua functione parochiali non potest eam injungere alicui ex coadjutoribus etiam in casu, quo non sit legitime impeditus: *Ibid.*, *dub.* 3.

59. Atque in concursu plurium functionum parochialium eodem tempore explendarum potest præpositus eligere illam quæ sibi magis libuerit: *Ibid.*, *dub.* 4.

60. Non autem ejusdem præpositi requiritur licentia, quando abesse possunt, et discedere a parœcia dicti coadjutores: *Ibid.*, *dub.* 5.

61. At allegare debetur dicto præposito causa absentiæ et impedimenti: *Ibid.*, *dub.* 6.

62. Ac inconsulto præposito fas non est dictis canonicis coadjutoribus edere parochiæ incolis aliquam fidem ad munus parochiale spectantem: *Ibid.*, *dub.* 7.

63. Definiendo rem involutam S. C. aperuit an occasione comitatus cadaverum ad ecclesiam S. Bernardini patrum Minorum de observantia liceat præposito collegiatæ et parochialis ecclesiæ S. Laurentii civitatis Mortarii tam cum clero, quam sine, ingredi ejusdem januam cum stola, pluviali et cruce elevata? S. C. respondit: Dilata, et coadjuventur probationes super consuetudine: *Viglevana*, *Funer.*, 18 *maii* 1743, *dub.* 3. Deinde probata consuetudine affirmativum dedit responsum: 27 *junii* 1744.

[142] Vide not. 77, verb. *Beneficiatus*, § II.

[143] « S. C. fuit in eadem sententia quoad omnia, excepta qualitate mitræ, quam, dixit, posse a præposito gestari auriphrygiatam. Credere autem fas est, ideo quoad hoc Sacram Congregationem sententiam mutasse, quia deprehensum fuit, præpositum exemptum esse ab Episcopi jurisdictione; ceteri quippe, mitræ usu a Sede Apostolica donati, si Episcopi jurisdictioni subjaceant, episcopali synodo mitram simplicem dumtaxat, et non auriphrygiatam, ferre permittuntur, juxta apertam decisionem Clementis IV, in cap. *ut Apostolicæ, de privil.* in 6. » Bened. XIV, *de Synod. diœces.*, lib. 3, cap. 11, num. 13, pag. 83, in fol., 1755.

64. In constitutionibus capitularibus, quas recenter ediderunt canonici cathedralis ecclesiæ cap. IX cautum fuerat, ut vicarius capituli in choro tanquam etiam præfectus invigilaret, ut divina officia recte explerentur, nullusque discederet absque legitima causa, et ab eo petita licentia : Ubaldus Benitus præpositus dictæ cathedralis, aliquid imminutum putans suæ dignitati, quæ unica est in ecclesia, quæstionem instituit. S. C. rescripsit, quoad præpositum exclusive ad vicarium capituli spectare præsidere in choro, et ordinare ea quæ concernunt divina veluti indicere silentium, non obedientes corrigere, dare signum pro ingressu et egressu, et alias ecclesiasticas functiones moderare salva tamen auctoritate Episcopi, minime vero exequi constitutiones capitulares in cap. IX deberent : *Eugubina*, 8 *aug*. 1744. Causa reproposita mandatum est, ut examinentur formaliter testes producti a præposito : 18 *sept*. 1745. Deinde iterum, ut examinentur formaliter testes tam inducti, quam inducendi a præposito salvis exceptionibus : 18 *decem. ejusd. anni*. Tandem in decisis fuit rescriptum : 12 *martii* 1746.

65. Jus canendi Missam solemnem in festo S. titularis, et exercendi quascumque functiones tum parochiales, tum ecclesiasticas in oratorio S. Nicolai terræ Arquatæ unito ecclesiæ præposituralì et parochiali S. Petri dictæ terræ, competit præposito ejusdem ecclesiæ, minime vero plebano alterius parochiæ, qui ante unionem solemnem Missam in festo præfato canere consueverat : *Asculana, Funct. ecclesiastic.*, 1 *sept*. 1753, *dub*. 2.

66. Jus peragendi functiones pertinentes ad societatem Sanctissimi Sacramenti erectam in altari majori ecclesiæ præposituralis S. Michaelis archangeli Montis Urani spectat privative ad præpositum dum peragi debent in ecclesia parochiali; nam erectio in majori altare ecclesiæ peracta fuit, et in favorem præpositi militat consuetudo : *Firmana*, 28 *januar*. 1769, *dub*. 2.

67. Et dubio examinato, an per ipsum præpositum juxta morem sint in posterum peragendæ eædem sacræ functiones in oratorio dictæ societatis, etiam uti ecclesiæ filialis præposituræ? Et S. C. distulit resolutionem, ut coadjuventur probationes : *Ibid*., *dub*. 3.

68. Non ad præpositum nec ad archidiaconum, sed ad capitulum ecclesiæ cathedralis spectat jus admittendi novos canonicos ad possessionem canonicatuum, juxta formam hactenus observatam, ut nempe post fidei professionem et juramentum coram archidiacono, vel etiam altero digniori, eo absente, præstitum novus canonicus in statione collocetur per duos canonicos a capitulo deputandos nisi alii exequutores in litteris Apostolicis dati fuerint : *Camerinen*., *Præemin*., 7 *april*. 1781, *dub*. 6

69. In parochiali ecclesia S. Bartholomæi Murrivallium in collegiatam erecta conditæ fuerunt constitutiones capitulares, in quibus præ ceteris statutum est ut capitula congregentur de mandato et licentia præpositi, primæ et unicæ dignitatis, sive in ejus absentia canonici senioris. Semper servata fuerunt præpositi jura, modo autem die 20 januar., convocatum fuit capitulum a seniore canonico, licet præpositus esset in oppido præsens. Quæstione idcirco orta S. C. declaravit præposito prædicto præesse choro, non interveniente præfecto, aut eo deficiente in munere integrum est : *Firmana*, *Præem*., 26 *novem*. 1796, *dub*. 1.

70. Necnon spectare ad præpositum jus convocandi capitulum censuit : *Ibid., dub*. 2.

71. Et eo absente a loco residentia, vel renuente licere convocare capitulum de licentia senioris præsentis : *Ibid*., *dub*. 3.

72. Ac jus proponendi materias decidendas in capitulo pertinere ad singulos canonicos post præpositum per ordinem ætatis prærogative S. C. statuit : *Ibid*., *dub*. 4.

73. Jus vero colligendi suffragia competere S. C. dixit præposito juxta modum [144] : *Ibid*., *dub*. 5.

§ IV.

Præpositus quoad Missam, et servitium chori.

1. Præpositus prima dignitas ecclesiæ collegiatæ S. Nicolai urbis Andriæ inconveniens putat altari in ministerio subdiaconatus, et diaconatus, antequam admittatur ad partitionem massæ communis juxta statuta inservire, ob id examinari hæc dubia curavit : An præpositus prædictus debeat inservire choro tantum, vel choro et etiam altari simul in ministerio subdiaconi, et diaconi ? S. C. distulit resolutionem, ut proponatur in S. C. determinanda a Card. præfecto, et ad secretarium cum auctoritate Sum. Pont. ad mentem : *Andrien*., *Serv. et particip.*, 4 *sept*. 1700, *dub*. 1. Deinde responsum dedit, teneri ad servitium chori per seipsum, et ad servitium altaris saltem per substitutum : 25 *ejusd. mensis, et anni*.

2. Præpositus ecclesiæ collegiatæ Insulanæ assistere tenetur universis horis, et divinis officiis una cum canonicis sub punctatura determinanda ab Episcopo super omnibus fructibus præposituræ ex-

[144] Nempe quoad enumerationem suffragiorum coram ipso faciendam : *Ead. causa*, 26 *novem*. 1796, *dub*. 5.

tra massam capitularem ad formam Conc. Trid. sess. 22, cap. 3, *de Reform.* [145] *Cavallicen., Præpos.*, 19 *febr.* 1701, *dub.* 1.

3. Decernit S. C. celebrationem Missarum cum cantu, et vesperarum in festivitatibus solemnibus spectare ad præpositum collegiatæ ecclesiæ, et parochialis S. Mariæ terræ Fossæ cum diacono, et subdiacono canonicis, et cum præsentia canonicorum in choro, et quoad Missas in omnibus exequiis, funeribus, et Anniversariis servari solitum ad formam cæremonialis [146] : *Aquilana, Jur. paroch.*, 3 *sept.* 1701, *dub.* 2.

4. Præpositura provisum, anno 1690, sacerdotem Joseph Damiani in ecclesia collegiata receptitia S. Nicolai civitatis Andriæ juxta statuta ejusdem presbyteri participantes exclusum habuerunt ab integra partitione massæ communis, antequam non deserviat choro, et altari biennio in subdiaconatu, biennio in diaconatu, et biennio in presbyteratu qua de causa plurimas in S. C. contentiones ille egit. Modo prætensionem excitavit, quod provenit sui integri servitii defectus ex capituli culpa, quoad tempore admissionis ad necessaria, ac integra servitia haud adscripserit, et dubio agitato decrevit S. C. capitulum non teneri describere præposito servitio chori, et altari simul anno 1690 ad annum 1694, ita ut non eum describendo teneatur ad damna, et interesse : *Andrien., Particip.*, 1 *junii* 1709, *dub.* 1.

5. Ac præposito prædicto absenti ultra tres menses non debetur Missarum tempore absentiæ partitio per vices facienda : *Ibid.*, *dub.* 3.

6. Carolus Maternus de Nigris præpositus ecclesiæ collegiatæ et parochialis S. Columbani oppidi Blandrati sub pœnis a jure præscriptis tenetur, vel per se, vel per alium omnibus diebus Dominicis, et tribus diebus in hebdomada celebrare, ita ut nullus dies festus vacuus ab parochiali Missa sit : *Vercellen., Explic. Evang., denunc. fest. et Miss. paroch.*, 27 *maii* 1713, *dub.* 1.

7. Ac idem præpositus, vel alter sacerdos vice illius celebrans tenetur adnotare celebrationem manu propria in libro a capitulo retento : *Ibid.*, *dub.* 2.

8. Præpositus ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Mariæ ad Mare terræ Majoris una cum capitulo obstrictus est celebrare, et applicare quotidie Missam conventualem pro benefactoribus, uti Archiepiscopus in sacra visitatione constituit : *Amalphitana, Oner. Miss. et cur. anim.*, 13 *april.* 1715, *dub.* 3.

9. Ac propter Missas conventuales adhuc non applicatas satisfacere tenetur : *Ibid.*, *dub.* 4.

10. Et quoad tempus, a die adeptæ præposituræ : *Ibid.*, *dub.* 5.

11. Missæque de anniversario cedere loco Missæ conventualis nequeunt : *Ibid.*, *dub.* 6.

12. Pontifex Summus Benedictus XIV in erectione in collegiatam, quam fecit, ecclesiæ parochialis S. Blasii oppidi Montis Milonis dixit, ut præpositus caput esset capituli tam in choro, quam in publicis functionibus, voluitque sacramentales Christi fidelium confessiones ei in dicta parochiali audiendas onus incumberet. At Philippus Romagnoli hodiernus præpositus punctis notandum non esse capitulo contradicente autumat, dum confessionibus audiendis vacat, iniquum injungit esse, ut ipse qui tota mane populo inservit diebus præsertim festis sit punctis notandus. Ob id re proposita, resolutum extitit, ut pro tempore, quo actu audit confessiones minime sit punctis notandus : *Maceraten.*, 14 *febr.* 1767, *dub.* 1 ; confirmata 14 *maii* 1768.

13. Præpositus ecclesiæ collegiatæ S. Perpetui oppidi Solerii ratione curæ animarum, quæ ei incumbit non est exemptus ab applicatione Missæ conventualis ad formam Constitutionis Benedicti XIV, Sum. Pont. *Cum semper* [147] : *Alexandrina*, *Missæ conv.*, 28 *julii* 1770, *dub.* 2.

§ V.

Præpositus quoad onera in genere.

1. In S. C. habetur Joannes Puccius secretarius Card. Montis Alti, et præpositus ad Scalas Sanctas supplicavit pro licentia celebrandi per alium, et perspecta ejus infirmitate concessa fuit : *Romana*, 3 *martii* 1675.

2. Interrogata S. C. an canonici, et etiam præpo-

[145] Vide not. 221, verb. *Archipresbyter*, § IV.

[146] Vide not. 24, verb. *Cæremoniale Episcoporum.*

[147] *Die* 19 *aug.* 1744 (*Bull. ejusd.*, tom. 1, pag. 63) emanata ; in cujus § 17, cautum est : « Alii a Missa pro benefactoribus in genere applicanda se excusatos voluissent, ex eo, quod alio quopiam Missarum onere obstricti inveniantur, vel ratione proprii canonicatus aut alterius beneficii ecclesiastici, quod insimul cum canonicali præbenda obtinent, vel quia, præter munus canonici, seu beneficiati, aut mansionarii in ecclesia cathedrali, seu collegiata, quum etiam in eadem, vel in alia ecclesia parochialem curam exerceant, dum Missam conventualem canunt diebus festis de præcepto, debent pro populo sibi commisso eam applicare, ac proinde nequeunt eamdem pro ecclesiæ benefactoribus specialiter offerre. Sed his quoque obviam itum est, jubendo singulis prædictis, ut Missam conventualem, quam canunt, pro ecclesiæ benefactoribus in genere applicent, pro aliis vero, pro quibus ipsi peculiariter Missam applicare tenentur, alterum substituant, qui ipsorum loco Missam hujusmodi celebret, applicetque. »

situs collegiatæ matricis ecclesiæ S. Georgii terræ Modicæ, aut qui illorum teneantur, et cogendi sint de proprio ad redintegrationem collegiatæ pro censibus capitulariter retro venditis, et extinctis, atque pro hujusmodi effectu ad impendendas in favorem collegiatæ illorum sortes principales; et quibus remediis?

2. An pro iisdem censibus canonici, et etiam præpositus onus habeant, et adigendi sint ad solutionem illorum fructuum a die factæ extinctionis usque ad diem novi investimenti, ad quam rationem pro quolibet anno, et quibus remediis? rescripsit ut Episcopus procedat prout de jure : *Syracusana, Præpos.*, 2 *julii* 1707, *dub.* 6 et 7; confirmata 14 *januar.* 1708.

4. Deinde alia perpensa dubia fuere, inter quæ idem præpositus onus habeat adjuvandi in expensis litium, et pro qua rata parte?

5. An teneatur contribuere ad sumptus litium etiam cum congrua ad illum spectante ratione curæ animarum? respondit S. C. ut daretur responsio in casibus particularibus: *Ead.*, 15 *jun.* 1709, *dub.* 6 et 7.

6. Præpositus, qui et parochus est loci Incisæ in publicis supplicationibus generalibus fieri consuetis monere debet patres Carmelitas dicti loci sive per nuncium, sive per schedulam, ut ad supplicationes accedant : *Aquen.*, *Jur. par.*, 5 *maii* 1708, *dub.* 3.

7. Præpositus ecclesiæ parochialis S. Georgii terræ Urbisaliæ una cum clero tenetur in hebdomada majori, et in nocte Nativitatis, non autem in aliis festivitatibus interesse functionibus in plebania S. Laurentii dictæ terræ : *Maceraten.*, *Par.*, 17 *junii* 1719, *dub.* 4.

8. Episcopus in consecratione sancti olei feria quinta peragenda assistentiam præpositi ecclesiæ S. Justæ postulavit. Hic abnuit se tuendo esse dignitatem, et illam canonicos cathedralis posse præstare, eumque curam animarum habere actualem, idcirco eadem die in propria ecclesia sacras peragere functiones debere. Res in controversiam adducta fuit, et S. C. teneri eum affirmavit : *Aquilana*, 3 *martii* 1725.

9. Præpositus collegiatæ ecclesiæ S. Mariæ de Populo oppidi Pontremoli una cum capitulo tenetur instar supplicationis quotannis in vigilia Ascensionis Domini Nostri adire et visitare ecclesiam SS. Hippolyti ac Cassiani ratione piæ consuetudinis tantum : *Lunen. Sarzanen.*, *Præemin.*, 9 *junii* 1725, *dub.* 4. Ac instante præposito causa reproducta confirmatur decretum quoad præpositum tantum tanquam parochum : 18 *maii* 1726; confirmata *iterum* 1 *junii* 1737.

10. Capitulum cathedralis ecclesiæ onus curæ animarum præposituræ addictum esse existimat; præpositus e contra habitualiter residere penes capitulum putat, quum Bulla Clem. VII, Pont Max., nullum peculiare onus præposito circa animarum curæ exercitium imponat, quod committitur uni de collegio, vel extero presbytero. Causa S. C. judicio, nempe præpositum non habere præposituræ adnexam curam animarum actualem finita est : *Cingulana, Curæ animar.*, 19 *julii* 1732, *dub.* 1.

11. Præpositus collegiatæ ecclesiæ S. Fidelis tenetur intervenire in solemniter celebrandis festivitatibus Nativitatis S. Joannis Baptistæ, et ejus Decollationis, et S. Joannis Evangelistæ in ecclesia S. Joannis in atrio societatis etiam invitis confratribus : *Comen.*, *Administr. et jur. par.*, 27 *julii* 1737, *dub.* 3.

12. Dubio exhibito ; an in anniversariis interesse tenetur præpositus una cum ceteris omnibus canonicis ecclesiæ collegiatæ, et parochialis S. Mariæ ad Mare oppidi Majoris, vel illi tantum, qui sunt de hebdomada ? respondit S. C.: Dilata, et pro meliore informatione : *Amalphytana*, *Oner.*, *Miss. et Cur. anim.*, 13 *april.* 1715, *dub.* 8.

13. Quum beneficiati adjuncti ad ecclesiam parochialem S. Nicolai onus perpetuo inserviendi ecclesiæ animarum curam exercendi ceteraque onera pro medietate cum præposito subeundi haberent; ob id inter illos plurimæ sunt natæ controversiæ, et dubia proposita in S. C. an beneficiati teneantur adjuvare præpositum in cura animarum, eique inservire in choro et altari dum Missas et vesperas celebrat?

14. An altare SS. Nicolai, et Stephani promiscue manuteneri debeat a præposito vel beneficiatis?

15. An teneantur explere actus omnes parochiales de consensu et licentia præpositi?

16. An cura actualis sic exerceri debeat a præposito, et beneficiatis, ut unusquisque possit, et teneatur sacramenta administrare ad parochiæ incolarum nutum? S. C. omnia remisit ad Card. Petram cum facultatibus ejusdem S. C.[148] : *Ripana*, *Jur. paroch.*, 15 *decem.* 1725, *dub.* 2, 8, 10 et 11, confirmata 20 *novem.* 1762.

§ VI.

Præpositus quoad residentiam, et absentiam.

1. Emanavit in S. C. decretum, quod Episcopus potest compellere præpositum ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ Bergolis, ut in dicta collegiata resideat; modo permanendo in decretis de jure resi-

[148] Vide not. 77, verb. *Beneficiatus*, § II.

dere, etiam quod resideat in cathedrali : *Alexandrina, anni* 1781, *dub.* 1.

2. Necnon rescripsit, posse id muneris per alium persolvi, et ideo curandum ab Episcopo, ne ecclesia debitis Missarum officiis fraudetur juxta cap. 5, sess. 7 [149] : *Ibid., dub.* 2.

3. In oppido Masserani ecclesia adest B. M. V., in qua institutum fuit collegium præpositi, et sex canonicorum. Certant canonici, ut ad residendum cogatur præpositus, qui id onus ad hæc tempora non implevit. Nam litteræ erectionis nihil de obligatione dignitatis præpositi dictum fuit nec de ejusdem exemptione. S. C. requisita illum haud teneri uti canonicos primæ erectionis resolvit : *Vercellen., Resid.*, 18 *aug.* 1764, *dub.* 1.

PRÆSENTATIO. Vide *Beneficia ecclesiastica*, § VII ; *Canonicatus*, § I ; *Capellania*, § VI ; *Concionator*, § III.

PRÆSENTIA PAROCHI, ET TESTIUM IN MATRIMONIUM. Vide *Matrimonium*, §§ XVII, XVIII, XIX et XX.

PRÆSTATIO. Vide *Assignatio.*

PRESBYTERI.

§ I.

Presbyteri hebdomadarii.

1. Presbytero hebdomadario collegiatæ, et parochialis ecclesiæ S. Mariæ Majoris congregationis Clericorum minorum Neapolis, qui per vices animarum exercet curam, interim, et donec fiat transitio dictæ curæ ad unam ex capellis ecclesiæ prædictæ congruam jam a S. C. demandata, Evangelium diebus dominicis, et festivis in Missa explicare licet. Quamvis præfati cleri minores munus prædicationis uberius, et fructuosius ab ipsis expletum fuisse asseruerint, et quamvis non modicam parocho evangelizante, eorum divinis officiis perturbationem inferri prætenderent : *Neapolitana, Jur. paroch.*, 3 *april.* 1700.

2. Duodecim Capuanæ ecclesiæ metropolitanæ hebdomadariis presbyteris capituli, et canonicorum titulo uti non licere sub pœnis arbitrio Archiepiscopi in casu contraventionis, S. C. definivit : *Capuana*, 17 *dec.* 1735, *dub.* 1, confirmata 28 *april.* 1736.

3. Neque iisdem crucem a cruce capitulari distinctam habere, neque alias collegialiter exire sub cruce cathedralis absque corpore capituli, aut præsentia aliorum canonicorum licere, et ut servaretur Archiepiscopi decretum, resolutum fuit : *Ibid., dub.* 2, confirmata *ibid.*

4. Iis vero congregationes licere particulariter de licentia Archiepiscopi facere ; non autem iisdem congregationibus alterum ex canonicis Archiepiscopi nomine præsidere debere, statutum fuit : *Ibid., dub.* 3, confirmata *ibid.*

5. Iisdem quoque integrum esse punctatorem, quoad servitium chori independenter habere definitum est ; et num eidem punctatori capituli addi possit alius punctator arbitrio Archiepiscopi ; Archiepiscopum uti jure suo posse, stabilitur : *Ibid., dub.* 4, confirmata *ibid.*

6. Eosdem hebdomadarios supplicationibus extraordinariis ecclesiæ cathedralis, dummodo congruo tempore certiores facti sint, interesse teneri, statutum habetur : *Ibid., dub.* 6, *ibid.*

7. Necnon Missas tum conventuales, tum defunctorum explere teneri, quas implere ante usum mitræ tenebantur canonici, ad formam laudi 1725 : *Ibid., dub.* 7, confirmata *ibid.*

8. In choro recenter constructo, seu in parte chori, qua iidem hebdomadarii presbyteri sedent, repagula juxta antiquam formam esse reponenda, decisum est : *Ibid., dub.* 8, confirmata *ibid.*

9. Eosdem non quotidie, aut per tertiariam, sed alternis vicibus choro inservire posse, concessum reperitur : *Ibid., dub.* 9, confirmata *ibid.*

10. Neque vero eumdem esse tempore Quadragesimæ et Adventus servandum ordinem, resolvitur : *Ibid., dub.* 10, confirmata *ibid.*

11. Postulatum a S. C. fuit, num iidem hebdomadarii presbyteri tenerentur pro servitio ecclesiæ supplere quandocumque octo mansionariorum absentium vices, et sic vicissim mansionarii absentibus hebdomadariis, nulla prodiit definitio causæ, sed volitum, ut proponeretur citatis mansionariis : *Ibid., dub.* 17. Reproposita unitim causa, responsum est, ut proponeretur separatim : 28 *april.* 1736.

12. Quæsitum etiam quum esset, an laudibus,

[149] *De Reform.* Beneficia ipsa debitis obsequiis minime defraudantur : « Nam cum omnia beneficia sint ad cultum divinum, utque ad ecclesiastica munera obeunda instituta, Episcopi compellere possunt possessores ad residentiam, et ad suum officium præstandum per se ipsos, aut per substitutos. »

[150] Vide not. 697, num. 1, verb. *Congregatio*, § V.

et vesperis, quæ solemniter per canonicos, vel dignitates celebrantur, assistere debeant cum pluvialibus hebdomadariis isti presbyteri, vel potius novi mansionarii diaconi S. C. ad S. C. Rituum [150] definitionem remisit: *Ibid.*, *dub.* 18.

13. Ad eamdem pariter Congregationem [151] remisit definiendum, an eadem assistentia præstanda sit canonicis, et dignitatibus celebrantibus extra cathedralem solemniter Missam, vesperas, et laudes, mercede soluta: *Ibid.*, *dub.* 19.

14. Et definiendum etiam eidem [152] delegavit, num celebrante Archiepiscopo, assistere teneantur in throno cum pluvialibus duo ex duodecim hebdomadariis presbyteris cum duobus mansionariis diaconis, vel potius quatuor ex octo mansionariis diaconis: *Ibid.*, *dub.* 20.

15. An hebdomadario celebranti sine pluviali competat primum stallum inter hebdomadarios, et legile nudum, dissentiente capitulo, S. C. ad dictam Rituum Congregationem [153] definiendum commisit: *Ibid.*, *dub.* 21.

16. Hoc etiam decidendum remisit ad eamdem [154], num scilicet hebdomadarius faciens officium presbyteri assistentis sit thurificandus ante canonicos: *Ibid.*, *dub.* 22.

17. Et hoc, num celebrante Archiepiscopo, teneantur canonici deferre crucem, et in die Epiphaniæ annunciare populo festa mobilia, vel potius utrumque teneantur facere hebdomadarii arbitrio Archiepiscopi S. Rituum C. [155] commissum est: *Ibid.*, *dub.* 23.

18. S. C. Rituum [156] oraculo decidendum remissum etiam est, an celebrante canonico teneatur alter ex canonicis psalmos cantu præire tam in choro, quam in supplicationibus, vel potius teneantur canticum incinere hebdomadarii: *Ibid.*, *dub.* 24.

19. Ad laudatam demum Rituum Congregationem [157] definiendum S. C. commisit, num in functionibus in quibus canonici non utuntur mitra, teneantur ipsi canonici canere in choro ex proprio stallo una cum hebdomadariis in cantu Gregoriano, vel potius onus canendi spectet etiam tunc ad solos hebdomadarios, et mansionarios: *Ibid.*, *dub.* 25.

20. Primicerium, vel canonicum coactive teneri celebrare diebus præscriptis in concordia anni 1725; non vero onus celebrandi eisdem diebus festis in hebdomadarios refundi mercede soluta posse S. C. statuit: *Ibid.*, *dub.* 26; confirmata *ibid:*

21. An translato ad diem non impeditam festo, in quo celebrare canonicus teneatur, adhuc debeat canonicus in die translationis celebrare; vel potius onus celebrandi in hebdomadarios refundi mercede soluta possit, ad S. C. Rituum [158] remittitur resolutio: *Ibid.*, *dub.* 27.

22. Episcopus Castrimaris ad instantiam canonicorum, et dignitatum loco presbyterorum, et hebdomadariorum duodecim perpetua beneficia sub nomine hebdomadariatuum fundavit. Dicta erectione confirmata non patebat quomodonam asserti hebdomadarii choro inservire deberent? per mediarias instar canonicorum teneri S. C. rem aperuit: *Castrimaris*, 7 *julii* 1736, *dub.* 2.

23. Eisdem hebdomadariis erectis Episcopus indulsit eosdem superpelliceum, et almutiam laneam cum vittis ejusdem coloris gestare, et deferre posse. Hinc quærunt modo, num vigore hujusce indulti ab Episcopo concessi possint præfatis uti insignibus, et responsum committitur ad S. C. Rituum [159]: *Ibid.*, *dub.* 3.

§ II.

Presbyteri quoad aggregationem ac admissionem ad participationem.

1. Posito quod in casu consecutionis incompatibilis officii jus serviendi et participandi expiret, et per istius dimissionem non reviviscat, num capitulum, sive congregatio ecclesiæ Asculanæ eum, qui illud amplius non possidebat, absque Episcopi consensu ad eamdem partitionem recipere possit? Respondetur in nova receptione omnia servanda esse, quæ in prima servari solent: *Asculana*, *Particip.*, 18 *novem.* 1662, *dub.* 4.

2. Ac posita consuetudine immemorabili jus memoratum nisi originariis competere non potest; exteri vero a dicto capitulo aut congregatione ad dictam partitionem admitti nequeunt, nisi auctoritate Apostolica: *Ibid.*, *dub.* 6.

3. Sacerdotes ecclesiæ parochialis terræ Scorrani post absolutum servitium in minoribus ordinibus, necnon in subdiaconatu et diaconatu non tantum choro per annum gratis inservire, sed etiam Missas celebrare antequam ad massæ partitionem admittantur, prout viget immemorabilis consuetudo, tenentur: *Hydruntina*, *Serv.*, 27 *novem.* 1705.

[151] Vide not. 697, num. 2, verb. *Congregatio*, § v.
[152] Vide not. ibid., num. 3.
[153] Vide not. ibid.; num. 4.
[154] Vide not. ibid., num. 5.
[155] Vide not. ibid., num. 6.

[156] Vide not. 697, num. 7, verb. *Congregatio*, § v.
[157] Vide not. ibid., num. 8.
[158] Vide not. ibid., num. 9.
[159] Hæc causa haud in S. C. Rituum definita fuit.

4. Non omnes sacerdotes ecclesiæ receptitiæ parochialis terræ Opi admittendi ad partitionem decimarum aliarumque distributionum, debent prius esse ab Ordinario ad curam animarum adprobati, sed tantum sacerdotes coadjutores archipresbytero in animarum cura; quoad reliquos sufficit ut sint simplices sacerdotes: *Marsicana, Congr. et particip.*, 12 *januar.* 1709, *dub.* 2.

5. Necnon sacerdotes Joseph Rubini et Paulus Æmilius de Hercule ab Ordinario privati facultate confessiones audiendi ad partitionem hujusmodi emolumentorum post sequutam privationem præter emolumenta ratione curæ ab Episcopo assignata debent admitti: *Ibid.*, *dub.* 3.

6. Quum adesset statutum in ecclesia collegiata receptitia S. Nicolai civitatis Andriæ, quod antequam integraliter de massa communi participent presbyteri, debent inservire biennio in subdiaconatu, biennio in diaconatu, et biennio in presbyteratu a S. C. requisitum est, an servitia clericatus, subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus per aliquos capitulares dictæ ecclesiæ ordine præpostero impleta sit valida? Respondit, actu participantes pro tempore præterito non esse molestandos, et in futurum servari ordinem descriptum a statuto: *Andrien.*, *Particip.*, 1 *junii* 1709, *dub.* 2.

7. Non hæsitavit S. C. decernere admissionem Stephani de Paula sacerdotis ad ratam partem, ac respective partitionem massæ communis ecclesiæ collegiatæ terræ Turii factam a capitulo ejusdem ecclesiæ non sustineri; admitti Joan. Baptistam Franchum pariter sacerdotem, utpote antiquiorem debuisse. Nam in ejus favorem aderat immemorabilis consuetudo, licet ille beneficia simplicia possideat, ac podagra sit affectus: *Conversana, Particip.*, 28 *novem.* 1711, *dub.* 1.

8. Quum ad S. C. presbyteri participantes trium ecclesiarum receptitiarum civitatis Sancti Severi recursum habuerint, eo quod jus aggregandi ad eorum massæ partitionem Episcopus sibi competere asserat, quod sibi ipsis vigore dispositionis juris communis, ac immemorabilis consuetudinis competere autumant, ob id S. C. ita definiit aggregationem ad servitium, et respective admissionem ac subrogationem ad partitionem in dictis ecclesiis non spectare ad Episcopum, sed ad clerum earumdem servata forma constitutionis synodalis anni 1680: *Sancti Severi, Juris aggreg.*, 29 *april.* 1713, *dub.* 1.

9. Ac aggregationes et subrogationes ab Episcopo factas minime sustineri sed non esse molestandos resolvit: *Ibid.*, *dub.* 2. Id in omnibus confirmatum fuit, addendo, ut servaretur etiam forma constitutionis synodalis anni 1681, quoad examen faciendum tamen per examinatores synodales, sed quoad cantum Gregorianum præfigatur terminus per Episcopum admittendo, quatenus sit habilis illum addiscendi infra quatuor menses, et quatenus reperiatur inhabilis in dicto examine non devolvatur unquam electio ad Episcopum, sed aliis proximior in antiquitate recipiatur prævio examine ut supra: 30 *sept. ejusd. anni*; confirmata iterum 14 *april.* 1714.

10. Deinde S. eadem C. declaravit juxta modum expressum in decreto prædicto diei 30 sept., Episcopum seu ejus vicarium generalem intervenire in actu examinis admittendi ad partitionem debere: 9 *febr.* 1715, *dub.* 1.

11. Minime autem admittendum ad partitionem teneri exhibere Episcopo requisita præscripta in constitutionibus synodalibus diœcesis S. Severi, et a consuetudine ecclesiarum receptitiarum, sed exhibenda in cancellaria tantum episcopali esse: *Ibid.*, *dub.* 2.

12. Nec Episcopum posse ac debere citare per edictum omnes presbyteros aggregatos interesse habentes, antequam deveniatur ad examen aggregati petentis ad partitionem admitti: *Ibid.*, *dub.* 3.

13. E vivis erepto sacerdote Alexandro Saccomando vacatio evenit unius loci partitionis in ecclesias prædictas. Competitores plures obeunt. Franciscus Saccomandus, Hyacinthus Vindictus et Felix Faciolla, et licet Franciscus fuerit primus aggregatus ab Episcopo ante decreta præfata a S. C. emanata, tamen servitium ecclesiæ reliquit. Eadem tamen S. C. pro medietate unum locum illius partitionis vacantem dictis Hyacintho et Felici deberi, non autem Francisco. Nam hi duo jam subrogati ab Episcopo pro unius loci medietate fuerant: *Ead.*, *Jur. particip.*, 9 *febr.* 1715.

14. Quum a presbyteris participantibus seu consortialibus ecclesiæ parochialis S. Pauli terræ Massæ Lombardorum excipere sacerdotem Antonium Tellarinum ortum prope, sed extra dictam terram recusaverint, decretum prodiit S. C. presbyteros nempe territoriales Massæ Lombardorum esse indistincte admittendos ad communicationem prædictæ ecclesiæ, eodem scilicet modo, quo admittuntur presbyteri originarii ejusdem terræ: *Imolen.*, *Consor.*, 4 *maii* 1715.

15. Sacerdotes Dominicus et Angelus de Sarro, qui impræsentiarum dimidiam pro unoquoque partem obtinent in ecclesia parochiali receptitia oppidi Oliveti, modo cupiunt ad integram ratam partem vacantem admitti; at obstant alii presbyteri asserentes illos fuisse ex gratia ad medietatem admissos, ac esse supernumerarios, imo nec deesse alios antiquiores. In dubium venit an prædicti sacerdotes sint recipiendi ad integras partes ratas? S. C. quæsivit meliorem informationem juxta instructio-

nem: *Compsana, Portion.*, 14 *martii* 1716, *dub.* 1.

16. Et ad effectum ut licite percipere dictam medietatem valeant, præstare servitium ecclesiæ teneantur: *Ibid.*, *dub.* 2.

17. Adest in oppido Peschi Constantii ecclesia matrix et parochialis receptitia B. M. V. de Colle, in qua numerum sacerdotum usque ab anno 1655 vicarius generalis reduxit. Novissime sacerdotes adscripti quum essent 20, nihilominus alios recipere nolunt; communitas dicti oppidi sese opposuit, et res delata est ad S. C., quæ decrevit inter presbyteros ecclesiæ prædictæ, et ad partitionem redituum illius esse recipiendum sacerdotem Horatium de Matthæis alias Zurla, non autem esse numerum reducendum: *Nullius seu Montis Casini*, 4 *julii* 1716.

18. Vigore antiquæ et immemorabilis consuetudinis ecclesiæ receptitiæ S. Mariæ Majoris civitatis Marathæ quisque sacerdos antequam admittatur ad participandum, solvit unicuique ex illis participantibus decem carolenos. Occasione admissionis sacerdotis Salvatoris Mariæ Ursamandi facta est quæstio de ejusdem consuetudinis validitate. S. C. consulta servandam esse consuetudinem dummodo fiat depositum in capsa sacrarii, quod depositum erogetur in usum ejusdem sacrarii tantum, sancivit: *Cassanen.*, 3 *decem.* 1718.

19. Conquestus est sacerdos Angelus Laurentiellus, quod locum ecclesiæ S. M. de Serris Pescopagani vacantem non sibi tempore potiori inservienti, sed aliis fuisse collatum contra consuetudinem. Huic sese opposuit promotor fiscalis, inquiens, non satis esse temporis potioritatem, sed peritiam in cantu Gregoriano, et adprobationem ad confessiones audiendas. Id occasionem præbuit proponendi, an aliquis ad hoc ut admittatur ad participandum debeat præter ætatis prærogativam aliis requisitis synodalibus pollere?

20. Et an sacerdotes inservientes ecclesiæ prædictæ recipiendi sint in locum sacerdotis participantis defuncti? Rescriptum prodiit dilata et præfigatur a promotore fiscali terminus omnibus interesse habentibus ad sua jura deducenda in S. C., et ad secundum dubium pariter dilata, et communicentur jura, et coadjuventur probatioues: *Compsana*, *Aggreg.*, 2 *aug.* 1721, *dub.* 1 et 2.

21. Clerus ecclesiæ matricis S. Petri terræ Viggiani ægre tulit, quod inter sacerdotes participantes ab Episcopo admissus fuerat quidam sacerdos Vincentius de Argentio, qui per decennium ecclesiæ non inservierat, et præcedentem favorabilem consensum plerumque cleri haud reportaverat. Supplicavit proinde, ut Episcopo demandaretur admissionem peractam retractari. At S. C, hujusmodi preces bis rejecit: *Marsicana*, 29 *aug.* 1722.

22. Sacerdos Leonardus Colucci participans ecclesiæ S. Joan. Baptistæ loci Fasani causa infirmitatis renunciavit, et in ejus locum admissus fuit Joan. Maria Brandi. Alterius loci facta vacatione ad primum statum capitularem redire postulavit Coluccius, et fuit a comparticipantibus admissus sub variis conditionibus. Locum hic, non vero conditiones suscepit, instititque coram Ordinario pro modificatione. Sed quum ex epistola ab Ordinario comparticipantibus scripta hi putaverint in libertate esse quidquid de provisione vacantis portionis agendi, sacerdotem Thomam Fasanum omnia requisita habentem et conditiones illas accipientem in possessionem loci capitulares admiserunt. Ideo uterque de sui admissione contendit. S. C. Fasani electionem esse validam respondit: *Nullius*, *Fasani*, 6 *julii* 1726, *dub.* 1.

23. Presbyteri admittendi ad participandum *Communeriæ*, id est massæ communi ecclesiæ archipresbyterali terræ Guardavallis debent esse adprobati arbitrio Episcopi ad audiendas confessiones, et cetera ecclesiæ sacramenta administranda, et per annum ante ecclesiæ gratis inservire, et cetera onera parochialia subire, qua de re cautum fuit a statutis conditis et ab Ordinario adprobatis: *Squillacen.*, *Commun.*, 3 *sept.* 1729, *dub.* 1; confirmata 5 *maii* 1731.

24. Et dubio proposito in admittendis presbyteris ad participandum an requiratur consensus archipresbyteri? S. C. respondit, ut scribatur Episcopo pro meliori informatione [160]: *Ibid.*, *dub.* 3. Postmodum negativum dedit responsum: 18 *nov.* 1730; confirmata, et additum fuit, ut scribatur Episcopo juxta mentem [161]: 7 *april.* 1731. Denique confirmatur juxta modum [162]: 10 *maii* 1732.

25. Admissionem presbyterorum ad portionem in ecclesiis diœcesis Larinensis non jure solum antiquioritatis esse faciendam, juxta consuetudinem

[160] Ut refert præter alia: « An in admissione presbyterorum ad servitium communeriæ requiratur approbatio seu consensus Episcopi » *Ibid.*, *sub die* 30 *sept.* 1730, § 2.

[161] Ista autem sic fuit explicata « Episcopus melius informet super statu ecclesiæ, redditiuum, ac presbyterorum admittendorum, ne ob pluralitatem deficiat congrua sustentatio pro singulis, et interim supersedeat in admissione presbyterorum » *Ibid.*, *sub die* 26 *april.* 1732, § 6.

[162] « Videlicet ut archipresbyter semper habeat ducatos quinquaginta præter emolumenta, quæ dicuntur ex jure stolæ, et amplius, et ad mentem. Mens est, ut attento tanto numero presbyterorum existentium in terra Guardavallis, scribatur Episcopo, quod deinceps in promotione ad ordines exacte servetur præscriptum S. Conc. Trid.;

vetustissimam, sed juxta decretum synodi peragendam per concursum, prævio examine, et cum adprobatione de peritia cantus Gregoriani, servitio ecclesiæ præstito per triennium ad casuum conscientiæ congregationem : *Larinen.*, *Decret. synod.*, 30 *aug.* 1732, *dub.* 11.

26. In metropolitana ecclesia viget consuetudo non admittendi quemquam ad massæ partitionem nisi prius eidem ecclesiæ spatio 14 annorum gratis inservierit, ac ultimis duobus annis tres, aut quatuor in hebdomada Missas celebraverit, relicto earum stipendio canonicis et sacerdotibus participantibus, et absentes causa infirmitatis pœnam punctaturæ solvere coguntur. Canonicus Vincentius Duni hanc consuetudinem improbare connititur, postulavitque utrum clerici per 14 annos inservire debeant antequam admittantur ad participandum? Servandam consuetudinem illam S. C. dixit, præter quam ad servitium præstandum ab absentibus causa infirmitatis et quoad onus celebrandi Missas gratis in ultimo biennio : *Matheranen.*, *Particip.*, 24 *sept.* 1735, *dub.* 1; confirmata 14 *decem.* 1737.

27. Præter qualitates præfinitas in decreto vicarii generalis ex commissione Episcopi in actu visitationis pastoralis 1592, confirmato a Paulo V, Pont. Max., presbyteri ecclesiæ S. Mariæ de Colle oppidi Mormanni admittendi ad participandum debent examinari in cantu Gregoriano et theologia morali juxta edictum Episcopi. Hæc declaravit S. C., et addidit ad mentem [163] : *Cassanen.*, 15 *decem.* 1736, *dub.* 1 ; confirmata 30 *martii* 1737.

28. Ac iidem sacerdotes ad partitionem assumendi debent reportare licentiam a curia episcopali soluta tamen mercede cancellario pro scriptura in duobus carolenis tantum : *Ibid.*, *dub.* 2; confirmata *ibid.*

29. Capitularis constitutio receptitiæ ecclesiæ S. Nicolai Trimodiensis canit, ut clerici, qui in gremialem collegiatam admitti debeant, sint cives Adrienses, et ex legitimo nati matrimonio. Clericus Felix Frisandi gremialium numero adscribi desiderans postulavit admitti, quamvis in civitate Tranensi natus sed fortuito fuit. Obstitit capitulum, et ut validius Frisandium excluderet; quamdam fecit capitularem conclusionem, in qua statuebat, ne ullus in posterum natalia in civitate Adriæ non sortitus dictæ ecclesiæ aggregari posset. Conclusionem hanc modo petunt confirmari auctoritate Apostolica : et confirmandam haud esse S. C. definivit : *Adrien.*, *Aggreg.*, 7 *sept.* 1737, *dub.* 1.

30. Clericus autem Frisandi, qui diuturno incolatu inter cives Adrienses adnumerari putat, quærit, num sit ad aggregationem ejusdem ecclesiæ admittendus, et admittendum S. C. censuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

31. Admitti debent ad participandum in ecclesia collegiata, et receptitia S. Michaelis oppidi Terlitii sacerdotes Paulus Petroni, et Leonardus Amazzalorsi abnuentibus canonicis, quibus in arbitrio cooptandi presbyteros jus est, quia progeniti sunt a parentibus exteris, licet postulantes habere qualitates ab ecclesiæ statuto requisitas contenderent : *Juvenacen.*, *Admis. ad consort.*, 7 *sept.* 1737, *dub.* 1.

32. Admissio ad partitionem massæ communis in ecclesia antea receptitia nunc collegiata sanctissimæ Assumptionis B. M. V. oppidi Zuncoli presbyteri Dominici Malamisura denegata est ; tum sese opponebat capitulum, ex defectu qualitatis originis dicti loci in constitutionibus capitularibus ac litteris Apostolicis erectionis statutæ, licet ortus sit ex patre originario indigena, et cive, tum quia est jam sacerdotio insignitus contra capitularia prædicta statuta consuetudine vetustissima innixa : *Arianen.*, *Particip.*, 12 *sept.* 1739, *dub.* 1; confirmata addendo non obstare decretum : 13 *januar.* 1748.

33. Abnuentibus presbyteris participantibus receptitiæ ecclesiæ S. Leonis civitatis Salæ admittere ad partitionem ejusdem ecclesiæ sacerdotem Blasium Graviere, tum quia civica qualitate erat destitutus, tum quia morbo epileptico laborans nequeat choro interesse. Episcopus referebat illum licet ex parentibus genitum exteris domicilium in ea civitate habere, et hujusmodi sacerdotes alias admissos fuisse. Ideo S. C. dictum sacerdotem Blasium ad participandum in eadem ecclesia recipiendum esse putavit : *Caputaquen.*, *Particip.*, 30 *jan.* 1740.

34. Petrus Martyr Molideus subdiaconus tamquam civis non solum ex origine, verum etiam ex domicilio diligentissime servitium ecclesiæ cathedrali, et receptitiæ Juvenacensi præstitit. Æmulationis potius, quam zeli causa hunc ad participan-

ac præterea quod sex presbyteri, qui pendente lite fuerunt admissi, non obstante præcedente rescripto, considerentur sicut cæteri admittendi, et eis solvantur eleemosynæ pro Missis, quas interim celebraverint pro oneribus communeriæ, et quæ non fuerint ab aliis celebratæ. » *Sub die* 10 *maii* 1752.

[163] « Quæ fuit, ut examen super cantu Gregoriano tantum fieret, et quoad theologiam moralem, scriberetur Episcopo, ut non cogat sacerdotes ad examen, sed eos hortetur ut theologiæ morali incumbant, et super clericorum scientia invigilet, præsertim antequam eos ad presbyteratum admittat. » *In Thesaur.* tom. 8, part. 1 pag. 38.

dum admittere detrectavit capitulum sub ratione quod synodus diœcesana exteros, et in civitate non ortos a massæ communis partitione arcebat. Proposita hinc re definienda, decisum est præfatæ admissioni locum esse: *Juvenacen.*, *Admiss. ad consor.*, 11 *martii* 1741, *dub.* 1.

35. Archipresbyter et clerus receptitiæ ecclesiæ in oppido Padulæ S. Michaelis archangeli ad consortium admittere noluerunt presbyterum Michaelem Mannia, quod is non fuerit juxta illius ecclesiæ statutum in memorato oppido natus, et baptizatus, et quod ipse servitium ecclesiæ ab omnibus clericis ex præscripto enunciati statuti in singulis ordinibus exhibendum minime præstiterit. Hic id sibi ex invidia creatum existimans, S. C. adiit ut decideret, num esset ad aggremiationem hujus ecclesiæ admittendus? Sed nulla prodeunte definitione, dictum est ut fieret compulsatio statuti originalis citata parte : *Caputaquen.*, *Admiss. ad consor.*, 22 *julii* 1741.

36. Ex statuto veterique receptivæ ecclesiæ sanctissimæ Trinitatis civitatis Potentiæ consuetudine nullus presbyter ad integram massæ communis partitionem, nisi post servitium novennii præstitum admittitur. Januarius Cominellius ejus ecclesiæ servitio adscriptus fuit anno 1734 et anno 1735. Neapolim se contulit studiorum causa, et fructus recepit; at nonnullis adversantibus S. C. declaravit, admissionem illam capitulariter factam una cum subsequuta possessione capta anno 1740 nequaquam sustineri : *Potentina*, *Admiss. ad particip.*, 2 *decem.* 1741, *dub.* 1 ; confirmata 5 *maii* 1742.

37. Admissionem ad partitionem communis massæ redituum denegatam sacerdoti Dominico Alfarano, qui per triennium absens a patria causa studiorum suæ ecclesiæ inservire (uti constitutiones ejusdem jubebant) nequiverat, S. C. ei vindicavit a die præsentis declarationis, ita tamen ut dictus Dominicus teneretur in posterum præstare servitium in officio diaconi et subdiaconi usque ad complementum triennii : *Ostunen.*, *Admiss. ad particip.*, 18 *maii* 1743, *dub.* 1, 2 et 3.

38. Adaucto pagi Petrellæ populo Episcopus quintum locum in ecclesia receptitia illius pagi sacerdotum consortium prævio populari concilio erexit. Ad examen synodale inde admisit Michaelem Gerardi et Balthaxarrem Fantaconium, et eis contulit. Hi Joannem Hellutum tertium in portionem illius loci petierunt admitti sacerdotem. Sed commota plebe, et sacerdotes consortes erectionem illius loci absque capituli consensu et sine legitima causa peractam impugnarunt. Querela ad S. C. pervenit quæ rescripsit, erectionem illam validam non esse : *Bojanen.*, *Erect. et elect.*, 9 *maii* 1744, *dub.* 1 ; confirmata 27 *junii ejusd. anni*.

39. Ac proinde, quum Nicolaus Amorosius, qui quartum locum retinebat, sive sponte, sive vi metuque, res enim est incerta, eumdem dimisisset, Episcopus illum contulit Gerardio et Fantaconio. Promotio hæc totum commovit pagum, et defugere S. C. non valuit examen, num provisio hæc ab Episcopo ad quartum locum nuperrime facta sustineatur? quod negativa responsione absolvit : *Ibid.*, *dub.* 4; confirmata *ibid.*

40. Quæritur an ad loca participationis deinceps vacatura in ecclesia receptiva olim cathedrali admitti debeant presbyteri antiquiores supranumerarii juxta ordinis vetustatem, seu præferendi sint recentiores presbyteri, qui a loco non descendentes post sacerdotium diebus saltem festis cathedrali jugiter inservierint? S. C. vero ut in casibus particularibus recurrerent, respondit : *Cassanen.*, 15 *julii* 1747, *dub.* 3. Ad examen revocato dubio, definitum extitit, præferendos esse antiquiores, dummodo inservierint duabus saltem ex tribus partibus anni, nisi fuerint legitime impediti : 16 *decem. ejusd. anni*.

41. Quæsitum fuit insuper an in concursu supranumerariorum, qui post promotionem ad sacerdotium diebus festis cathedrali ecclesiæ servitium exhibuerunt, in admissione ad participandum præferri debeant iis qui etiam publicæ adorationi Ven. Sacramenti per tempora ab Episcopo præfinita interfuerunt? Sed S. C. respondendum censuit negative ; sed esse tantum hortandos : 15 *julii ejusd. anni*, *dub.* 4.

42. Quoad ecclesias parochiales ac receptitias alteram S. Severini, alteram S. Nicolai, tertiam S. Joannis Baptistæ quæ extant in urbe S. Severi decrevit S. C. in admissione ad locum vacantem partitionis redituum ecclesiæ S. Joannis Baptistæ esse servandas constitutiones synodales Episcopi Mattæ editæ de annis 1680 et 1681, juxta tamen modum expressum in decretis S. C. emanatis sub die 1 april. et 30 sept. 1713 [164]: *Sancti Severi*, *Particip.*, 13 *julii* 1748, *dub.* 1.

43. Deinde sancivit præter duas constitutiones servanda etiam est pro nunc methodus præscripta

[164] Varia pro temporum varietate ratio fuit admittendi aggregatos ad participandum, sed ab Episcopo Matta anno 1680, in synodo constitutum fuit, ut « pro obtinenda subrogatione aggregatio saltem per mensem præcedere debeat vacationem loci, ad quem fieri debet subrogatio, quod constare debeat de servitio ab aggregatis præstito ecclesiæ per testimonia ab omnibus presbyteris participantibus in eadem ecclesia juramento firmata. » *Ead. causa*, 22 *junii* 1748, § 1. Vide n. seq., præsenti §.

in epistola ejusdem Congregationis de anno 1726 [165] quoad examen theologiæ moralis : *Ibid., dub.* 2.

44. Statutum præterea fuit, ut in præsentatione facienda per clerum ad modo vacantem locum sufficiat illius tantummodo testimonium adscriptionis et servitii ecclesiæ respective ab aggregato præstiti : *Ibid., dub.* 3.

45. Quum vero clam esset an et quomodo sit danda prælatio in concursu approbandorum? Aperire vult S. C. in casibus particularibus qui exponi debent : *Ibid., dub.* 6.

46. Validum denique haud esse edictum de anno præterito latum ab Episcopo pro citandis presbyteris aggregatis interesse habentibus ad examen pro obtinenda portione loci vacantis, statutum fuit : *Ibid., dub.* 7.

47. Duo ex portionariis ecclesiæ S. Petri oppidi Frosolonis decessere. Primi locum obtinere voluit sacerdos Antonius Zampinius, qui tamen rejectus uti incapax a clero, cujus est jus eligendi, litem in tribunalibus urbis sustinuit. In locum secundæ portionis suffectus fuit ab eodem clero sacerdos Joseph Buono. Hunc tamen confirmare noluit Episcopus, nec illi vacuam loci portionis tradere. Objicit Episcopus consuetudinem, qua eligi nequeant nisi qui originarii sint ex eadem parochiali S. Petri. Consuetudinem nullis nisi facultativis actibus comprobatam posthabendam esse ait Buonus. Proposito consueto dubio, decisum fuit vacantem portionem ecclesiæ rectoralis S. Petri adjudicandam esse sacerdoti Josepho Buono : *Triventina, Port.*, 3 *aug.* 1748.

48. Admissio ad capitulum ecclesiæ prioralis S. Sepulcri Baruli, quæ prætendebatur valida in favorem sacerdotis Francisci Antonii Dragone absentis et ignorantis suam admissionem non sustinetur, et ob fratris obitum, qui erat admissus, et illius substitutus vacavit locus capitularis factusque est locus admissioni sacerdotis Nicolai Paulillo, qui haberi pro recepto usque a die sept. dicti anni cum omnibus juribus et emolumentis debet : *Tranen.*, 6 *decem.* 1749.

49. Moribus receptum est in ecclesia S. Bartholomæi terræ Cassani, ut ad ejus consortium clerici omnes et sacerdotes civico jure recipiantur. Thomas Mancini, cujus pater in ea terra domum apertam instructamque habuit admitti postulavit ad hanc portionem, et fuit rejectus, tanquam non originarius. Hinc ad consortium hoc et ad portionem se admittendum esse sententiam a S. C. retulit : *Nuscana, Admiss. ad consort.*, 17 *novem.* 1753, *dub.* 1.

50. Ecclesiasticis ordinandis et in aliquo seminario, aut convictu ecclesiastico, aut in publica aliqua universitate degentibus redeuntibus licet presbyterali ordine insignitis rependi non debere servitium subdiaconatus, diaconatus præstandum juxta statutum capitulare [166], perinde ac si essent præsentes et inservirent ecclesiæ receptitiæ S. Sabini Canusii ad effectum admittendi ad participandum : *Nullius Canusii, Particip.*, 17 *decem.* 1763, *dub.* 1.

51. Et tenentur ad effectum participandi servitia explere iidem ecclesiastici post sacerdotium regressi ad ecclesiam Canusianam ad formam constitutionum [167] : *Ibid., dub.* 2.

52. Josepho Senese, Michaeli Rossi et Nicolao Morra compensari debet servitium post reditum ad eamdem ecclesiam Canusianam a die editionis decreti provisionalis, quæ inspecta recusatione capitularium eorum admissio denunciata fuit : *Ibid., dub.* 3.

53. Obscurum autem quum esset, an et quæ testimonia super peritia in cantu Gregoriano exhibere debeant capitulo prædicti admittendi ad servitium in divinis in ecclesia Canusiana, et quid quoad testimonia super peritia in theologia morali, mandavit S. C. servari constitutiones, et ad Card. Præfectum ad mentem [168] : *Ibid., dub.* 4.

[165] Questus est anno 1726 Episcopus datis litteris ad S. C. de aggregatis servitio trium ecclesiarum parochialium, quod parum essent idonei ad sacramentales confessiones excipiendas et sacramenta administranda, et data fuit a S. C. epistola ad eumdem Episcopum hisce verbis : « Ut salvo jure cleri quoad aggregationem, et salvo etiam examine quoad rubricas, et cantum Gregorianum occasione vacationis, et admissionis ad participandum, non admittatur in posterum in prædictis ecclesiis ad participandum, nisi ille, qui præter examen explendum pariter per examinatores synodales coram Episcopo super theologia morali, et aliis necessariis pro recte implendo parochi officio, data illi prælatione, quem examinatores post examen prædictum magis idoneum et aptum in Domino judicaverint. » *Die* 22 *junii* 1748, § 4.

[166] Statutum capitulare conditum fuit anno 1749, Ordinarii auctoritate approbatum, cujus vigore tenentur post aggregationem clerici gratis servire quatuor annis, et uno anno subdiaconi : diaconi vero biennium inserviunt, cum participatione unius tertiæ partis primo anno, et duarum secundo : ac presbyteri primo anno carent eleemosynis Missarum, quæ inter participantes distribuuntur, præter manualem. Verum in servitium clericatus ad formam statuti, imputatur tempus, quo juvenes absentes causa studii commorantur in aliquo seminario, vel publica universitate, juxta Concilii Tridentini dispositionem ; subdiaconi autem, et diaconi personaliter servire debent, præterquam in casu malæ valetudinis, aut legitimi impedimenti, vel absentiæ ad modicum tempus. *Ibid., sub die* 23 *junii* 1763, § 2.

[167] Vide not. præcedentem.

[168] In statuto cavetur, ut respectu subdiaconi debeat capitulum *far seguire la prova del canto Gregoriano*, illumque ad servitium sui ordinis admittere, ***concorrendo***

§ III.

Presbyteri participantes quoad fructus, distributiones, ac emolumenta.

1. Perpenso dubio an consuetudo, quæ viget in ecclesia parochiali S. Pauli oppidi Pesculi Asseroli, distribuendi reditus possessionis nuncupatæ *La Vicenda*, et decimas inter abbatem, aliosque presbyteros participantes dictæ ecclesiæ sit observanda? rescripsit : Dilata, ut detur summarium cum documentis : *Marsiana*, *Congruæ*, 29 *april.* 1702.

2. Fructus amissos tempore non peractæ residentiæ non esse restituendos sacerdoti Antonio Lacingulæ portionario, ac participanti ecclesiæ archipresbyteralis oppidi Serræ Capriolæ, neque alteri locum veluti vacantem vindicanti deberi, sed aliis intervenientibus accrescere S. C. statuit : *Lancianen.*, *Privat.*, 2 *maii* 1711, *dub.* 2.

3. Improbata a S. C. admissione ad partitionem massæ communis collegiatæ ecclesiæ terræ Turri facta a capitulo in favorem Stephani de Paula sacerdotis, et subrogato Joan. Baptista Francho pariter sacerdote, S. C. fructus non esse restituendos a tempore admissionis dicti Stephani credidit : *Conversana*, *Particip.*, 28 *novem.* 1711, *dub.* 2.

4. Presbyteri participantes collegiatæ ecclesiæ Sanctissimæ Annunciationis civitatis Andriæ unanimiter decreverunt, quum prætenuissima massæ distributio chori servitium pessumdatur, ac Missæ conventuales negligantur, remedium tantum adesse, ut ex pingui massa sacrificiorum piarum dispositionum detrahatur ex singulis unus carolenus, et applicetur prædictæ massæ chorali. Ideo postularunt Apostolicum beneplacitum, et S. C. indulgendum precibus respondit juxta votum Card. relatoris [169] : *Andrien.*, *Benep.*, 25 *januar.* 1716.

5. Distributio, et divisio eleemosynarum elargiendarum a piis fidelibus pro Missis cum cantu, votivis, vel defunctorum in ecclesia parochiali Casalis Zebbug est facienda per vices, non autem omnes presbyteri ad canendum in choro admittendi; et æqualiter inter eos eleemosynæ sunt dividendæ : *Melevitana*, *Juris particip.*, 25 *januar.* 1716, *dub.* 1.

6. Ac ordinem explendum esse cum numero octo sacerdotum non cum numero quatuor tantum : *Ibid.*, *dub.* 2.

7. Atque vice-parochus Casalis prædicti in numero choristarum, vicissim non semper in orbem admitti debet : *Ibid.*, *dub.* 3.

8. Dubium, an sacerdotes participantes ecclesiæ parochialis receptitiæ oppidi Oliveti Dominicus, et Angelus de Sarro teneantur ad restitutionem portionum perceptarum de tempore non præstiti servitii? resolutum haud fuit, et demandata est nova informatio : *Compsana*, *Port.*, 14 *martii* 1716, *dub.* 3.

9. Exigere possunt presbyteri participantes ecclesiæ collegiatæ, et receptitiæ parochialis S. Mariæ Collis terræ Peschi Constantii pro jure sepulcri emolumentum taxatum in conventione anni 1566, quando cadavera incolarum parœciæ humantur in propriis tumulis, et familiaribus; et quando in aliena ecclesia tumulantur, rescripsit S. C., quod expectetur exitus litis in S. C. Episcop., et Regul. *Nullius, seu Montis Casini*, 26 *januar.* 1726, *dub.* 14.

10. Sacerdos Dominicus Antonius Nicolazzius, qui a curia episcopali Castrensi præter suspensionem a divinis, relegationem in terra Andrani, imo restrictionem in conventu passus fuit, se contulit ad Urbem, et causam in S. C. Episcop. et Regul. instruxit, obtinuitque non esse amplius molestandum. Hinc deberi sibi non obstante absentia distributiones, et reditus ecclesiæ receptitiæ, cujus servitio erat adscriptus, intendit. Episcopus referebat, consuetudinem tam in receptitia illa ecelesia, quam in aliis vigere, quod si sacerdos non reperitur præsens prima die septembris, excludatur per totum annum a partitione, ob id opus examine fuit super hac re, et non deberi S. C. judicavit : *Castren.*, 13 *april.* 1726.

11. Natales Quaranta fuit sacris ordinibus initiatus ad titulum ecclesiæ receptitiæ oppidi Serra-

nell' Oratore ec. che sia perito nel canto Gregoriano ed istruito nella morale; quodque diaconi admissio fiat, ***precedente rigoroso esame circa la perizia del canto Gregoriano, se si trovera in quello ben versato, e perfezionato;*** dubium idcirco disputatum est in S. C. Episcop. et Regul, an examen pro admittendis ad servitium ecclesiæ debeat expleri ab Ordinario, sive potius a capitulo? et die 6 maii 1763, ponente Card. Lante responsum est: ***Negative ad primam partem, et affirmative ad secundam ad formam Constitutionum : Ead. causa***, **23 *junii* 1763**, § 8. **Mens autem est, ut hujusmodi ad mittendi coram Episcopo, et examinatoribus synodalibus respective examini, servata forma constitutionum capitularium ecclesiæ Canusinæ se subjiciant, et quatenus in** re de qua agitur idonei fuerint reperti, attestationem recipiant super illorum peritia ac idoneitate eamque capitulo Canusino exhibere teneantur : *Regist. Lit.*, lib. 32, 17 *decem*, 1763.

[169] Card. Priolus relator animi sui sensum aperit, ac rem expendit : « Quod licet supplex petitio versetur in terminis derogandæ voluntatis defunctorum, qui statuerunt eleemosynam trium carolenorum pro celebratione cujuslibet Missæ, nihilominus cum hoc pingue emolumentum sacerdotibus participantibus sit attributum, ipsis consentientibus, quin imo supplicantibus, viderunt indulgeri posse, quod unicus carolenus pro unaquaque Missa ecclesiæ cultui applicetur. » ***Ead. causa*, 11 *januar*. 1716.**

rum. Sed quum hic moram semper fecisset in urbe, collegæ negarunt eum posse participare fructus, et ecclesiæ proventus, multoque minus decimas. Natalis metum potestatis laicalis præferebat fuisse absentiæ suæ causam; verum resoluta primum causa non fuit, et scribi demandatum Episcopo juxta instructionem [170] non retardata interim portione massæ capitularis totius anni tempore obtentæ licentiæ ab Episcopo : *Caputaquen.*, 7 *april.* 1731, *dub.* 1. Inde resolutum fuit, Natali deberi massæ communis portionem pro tempore præterito, et ad secretarium juxta mentem [171] : 18 *aug. ejusd. anni.*

12. De mandato S. C. admissis sacerdotibus Paulo Petroni, et Leonardo Amazzalorsi ad partitionem in ecclesia collegiata, et receptitia S. Michaelis oppidi Terlitii eadem S. C. inde sancivit, eisdem deberi distributiones, fructus et emolumenta solita, videlicet Paulo a die denegatæ admissionis, Leonardo a die præsentis decreti, una cum omnibus aliis honoribus, et prærogativis : *Juvenacen.*, *Admis. ad consor.*, 7 *sept.* 1737, *dub.* 2.

13. Petrus martyr Molideus subdiaconus, qui tamquam civis ecclesiæ cathedralis, et receptitiæ servitium præstitit, quæsivit sibi deberi fructus, distributiones, et cetera emolumenta a die denegatæ admissionis, una cum refectione omnium, et singularum expensarum, damnorum et interesse quæ pertulit atque pati potest, sed non aliud obtinuit, quam fructus, distributiones, ceteraque emolumenta, nam admissionis esse locum jam S. C. judicaverat : *Juvenacen.*, *Admiss. ad consor.*, 11 *martii* 1741, *dub.* 2.

14. Œconomus, seu exactor moderni Episcopi Juvenacensis tamquam sacerdos consortialis, atque participans distributiones quotidianas, quando est absens, et cathedrali ecclesiæ non inservit, minime lucrari potest : *Juvenacen.*, 30 *martii* 1743, *dub.* 2.

15. Curia episcopali Caputaquensi mandante sacerdos Marcus de Canto adscriptus servitio parochialis, et receptivæ ecclesiæ terræ Trentenariæ sese contulit in oppidum *delle Piaggine di Laurino* medicorum consilio. Hic interim alios participantes substituit, ut sua onera hebdomadæ, et sacrorum impleret. Audivit repente Marcus, Episcopum sacerdotem Dominicum Vernagliam ad partitionem redituum, et onerum sui loci admisisse. Renuit Vernaglia locum excipere, quia consensum pro absentia Marci præstiterat. Sed relata vero ad S. C. causa, præfatus infirmus obtinuit sibi deberi portionem massæ communis pro tempore suæ infirmitatis, sicut ceteris sacerdotibus participantibus, deductis tamen oneribus Missarum ad rationem caroleni unius pro qualibet Missa : *Caputaquen.*, *Particip.*, 20 *novem.* 1751, *dub.* 1; confirmata 29 *julii* 1752.

16. Sacerdotem Agazzanium beneficiatum ecclesiæ cathedralis, uti alterum ex consortialibus participantibus dictæ ecclesiæ, dum inservit Episcopo, participare debere de distributionibus quotidianis, quæ alios consortiales participantes distribui solent, S. C. putavit : *Regien.*, *Distribut.*, 21 *julii* 1753.

17. S. C. admittendum ad partitionem in ecclesia receptitia S. Bartholomæi terræ Cassini Thomam Mancini, licet natum in terra Montella decrevisset deinde sententiam tulit, ut ei debentur distributiones, aliaque ecclesiæ prædictæ emolumenta a die rejectionis : *Nuscana*, *Admiss. ad cons.*, 17 *novem.* 1753, *dub.* 2.

18. Presbyteri mansionarii ecclesiæ cathedralis Episcopo inservientes participare possunt de massa, non autem de distributionibus quotidianis, uti præsentes, ac intervenientes participant : *Venusina*, 30 *julii* 1763, *dub.* 4.

19. Dum ad disquisitionem vocatur, an presbyteris ecclesiæ receptitiæ S. Sabini Canusii, qui noviter ad partitionem admittuntur in primo anno admissionis debeatur integre eleemosyna Missarum perpetuarum, seu illius pars retineri a capitulo possit? ad formam Constitutionum [172] rescribitur : *Nullius Canusii, Particip.*, 17 *decem.* 1763, *dub.* 5.

20. Aloysius Passerinus in vicenarium sacerdotum consortalium numerum in ecclesia metropolitana Bononiæ adlectus, scorbuti cœpit laborare morbo, et a choro abesse. Distributiones per sex tamen ille annos jugiter habuit. Demum socii obmurmurare incœperunt, eique distributiones denegare. Card. Archiepiscopus alium in locum ejusdem admisit. Aloysius animum non abjecit, atque petiit

[170] Ab eo exquiri mandatum fuit, quænam esset peculiaris causa metus, quæ impedimento fuerit Natali Quarantæ, ne in ecclesia resideret, et num talis causa cessaverit : *Ead. causa*, 18 *aug.* 1731, § 3.

[171] Quæ fuit, ut orator curaret removere impedimenta quæ sibi præstabantur, ne ad residentiam suæ ecclesiæ reverteretur : *Rel. in Tyburtina, Indulti*, 7 *sept.* 1737, § *Imo*.

[172] Quibus injungitur : *portare peso di celebrare le Messe, come tutti gli altri partecipanti; secondo l'assegnamento si farà, e giro dell' Eddomade, e Tabella, ed in fine dell' anno lucrerà la limosina manuale di un carlino per cadauna Messa ec., ed il di più oltre la limosina manuale importeranno le Messe celebrate in detto anno gratis, debba restare per uso della Sagrestia, e per impiegarsi nelle Sagre supellettili più bisognevoli. Ead. causa*, 23 *junii* 1763 § 9.

restitui ac suas distributiones denegatas postulavit. Re ad S. C. relata nulla causæ prodiit definitio, sed Card. Archiepiscopo pro confectione processus juxta instructionem [173] res commendata est : *Bononien.*, 18 *maii* 1765, *dub.* 2.

§ IV.

Presbyteri participantes quoad jura, et potestatem.

1. Participantibus presbyteris ecclesiæ Asculanæ post dimissa incompatibilia ad ecclesiæ servitium redeuntibus, an debeatur præcedentia juxta priorem eorum admissionem, vel ultimum locum tenere compellantur? hoc dubium planum redditur, deberi locum juxta novam admissionem, definiendo : *Asculana, Part.*, 18 *nov.* 1662, *dub.* 5.

2. Ad instantiam presbyterorum perpetuo residentium ecclesiæ parochialis S. Mariæ Virginis civitatis Mataronæ, qui conquesti erant de mala administratione bonorum ecclesiæ quæ ad rectorem spectat, S. C. censuit dictos presbyteros quoad omnia respicientia eorum interesse tantum posse compellere singulis annis rectorem ecclesiæ ad redditionem rationum bonorum, redituum, et investimentorum coram Episcopo : *Barchinonen.*, *Erect. commun.*, 1 *april.* 1702, *dub.* 3.

3. De qua resolutione insuper putavit, hanc esse intelligendam, ut intervenire debeant deputati a presbyteris beneficiatis, ac perpetuo residentibus juxta consuetudinem dictæ ecclesiæ ratione eorum interesse redditioni computorum faciendæ a rectore coram Episcopo ad formam dictæ declarationis : *Ead.*, 9 *sept. ejusd. anni*, *dub.* 4.

4. Prætendentibus presbyteris civitatis Foggiæ occasione funerum ingredi ecclesias regularium ac super cadaveribus exequias peragere? S. C. respondit eos licere ingredi, minime exequias peragere : *Trojana, Fun.*, 17 *junii* 1702.

5. Erecto in ecclesia parochiali SS. Blasii, et Donnini collegio sex canonicorum cum archipresbytero firma tamen remanente communitate presbyterorum nuncupata *Consortium* inibi ab antiquissimo tempore instituta, perpensa fuerunt nonnulla dubia, de quibus S. C. sancivit dictos presbyteros consortiales obtinere non posse canonicatum in eadem ecclesia, et in consortio remanere : *Regien.*, *Consortii*, 23 *januar.* 1706, *dub.* 1.

6. Nec consortiales prædictos præstare posse solitum servitium in alia ecclesia etiam per eos noviter construenda, et secum deferre utensilia, aliaque supellectilia propriis eorum sumptibus confecta : *Ibid.*, *dub.* 2.

7. Presbyteri participantes ecclesiæ collegiatæ, et receptitiæ parochialis S. Mariæ Collis terræ Peschi Constantii non possunt se ingerere in administratione dictæ curæ inspecta deputatione parochi perpetui, sed ab Ordinario providendum est de sacerdotibus coadjutoribus : *Nullius, seu Montis Casini*, 26 *januar.* 1726, *dub.* 4 ; confirmata ita tamen, ut ceteris paribus præferentur presbyteri ejusdem ecclesiæ : 2 *junii* 1731.

8. Et quoad celebrationem Missarum, et vesperarum solemnium, ac etiam Missarum privatarum, et supplicationum servari debent conventiones initæ in concordia anni 1566 : *Ibid.*, *dub.* 6.

9. Nec prohibere valent sonum tintinnabulorum de tempore obitus, et pro sonitu nihil debetur ; quoad tempus vero delationis cadaveris ad aliam ecclesiam pulsanda esse tintinnabula, si hæredes velint, soluta competenti mercede sacrario ab Ordinario taxanda : *Ibid.*, *dub.* 15 ; confirmata 11 *sept.* 1728.

10. Licet presbyteri participantes ecclesiarum S. Mariæ de Fracta terræ Castelli, et altera parochialis ecclesiæ S. Joannis Baptistæ terræ Carifii obtinere non valuerint declarari collegiatas, nec parochos dignitates, S. C. autem quæsita tolerandum esse censuit, ut earumdem ecclesiarum presbyteris liceat uti sigillo cum inscriptione *Collegium terræ Carifii; Collegium terræ Castelli* : *Trivicana*, *Colleg.*, 1 *sept.* 1731, *dub.* 4.

11. Ad S. C. dubium relatum est, an diebus Dominicis, et festis ante Missam parochialem sacerdotes valeant Sacrum facere in aliis ecclesiis Mormanni, præmisso sonitu tintinnabulorum, et quatenus negative, an contra facientes suspensionis pœna, vel alia pœna mulctari possint ; responsum prodiit ad mentem [174] : *Cassan.*, 15 *dec.* 1736, *dub.* 14.

12. Occasione unionis cleri terræ Camerotæ gubernio, et servitio trium ecclesiarum parochialium dictæ terræ, animarum cura ad solum archipresbyterum præservata duo sacerdotes, quibus vi unionis committi solet custodia duarum ecclesiarum sese parochos esse dicunt, et jus sibi stolæ arrogant, et alios præcedere aiunt. S. C. eosdem iis annis, quibus in eisdem ecclesiis non celebrantur divina of-

[173] Censuit, ut non dedignetur demandare confectionem processus, in quo ser. serv. probationes utrimque afferendæ recipiantur super ægritudine, et morbo, quo Aloysius Passarini præteritis annis, et præsertim a die subrogationis alterius sacerdotis afflictatus fuit, quo in præsens vexatur, atque eo etiam permanente in posterum ecclesiæ servitium præstare non valeat ut inde ab S. C. controversia omnis cognosci, ac definiri possit : *Regist. Lit.*, lib. 32, 18 *maii* 1765.

[174] Vide not. 163 præced.

ficia, nec sacramenta administrantur, prohiberi debere se denominari, ac subscribi parochos, et in eis munia parochialia exercere absque licentia, et archipresbyteri consensu sancivit : *Policastren.*, *Jur. paroch.*, 29 *maii* 1745, *dub.* 2.

13. Atque est vetanda iisdem presbyteris delatio stolæ in supplicationibus ac præcedentia super ceteros presbyteros antiquiores : *Ibid.*, *dub.* 3. Causa inde reproducta S. C. probationes coadjuvandas, et extrahendas partitas citata parte censuit : 7 *aug. ejusd. anni.*

14. Causa controversiæ inter archidiaconum, et canonicum pœnitentiarium ecclesiæ cathedralis factæ definitum inter cetera fuit, ut circa locum, quem presbyteri ejusdem ecclesiæ munus celebrantis tam in matutino quam in ceteris horis canonicis explentes in choro occupare debeant, servaretur cæremoniale Romanum, [175] apposita tamen tabella *Chorus : Tarentina, Præemin.*, 1 *aug.* 1750, *dub.* 6.

15. In omnibus supplicationibus etiam solemnibus, et funeribus explendis a presbyteris ecclesiæ S. Nicolai coadjutricis ecclesiæ cathedralis urbis Andriæ servitio adscriptis, intra aut extra proprium ambitum a cathedrali levandam haud esse crucem, sed propria cruce posse uti, firmatum fuit : *Andrien.*, 24 *jan.* 1767, *dub.* 13 ; confirmata 15 *sept. ejusd. anni.*

§ V.

Presbyteri participantes quoad numerum.

1. Quum in ecclesia parochiali receptitia oppidi Rhodi numerus presbyterorum participantium, qui olim septem esse consueverant, plurimum deinde auctus fuisset, et usque ad viginti, adeo ut tenuis proventuum portio percipi a singulis posset, conquerente de hoc potissimum archipresbytero, cui animarum cura imminet, hac de causa S. C. neminem in dicta ecclesia receptitia in posterum, nisi intra numerum septenarium esse recipiendum decidit : *Spontina, Congr.*, 8 *maii* 1664.

2. Numerus presbyterorum participantium ecclesiæ cathedralis non est reducendus : *Squillacen.*, *Missæ convent., et commun.*, 24 *sept.* 1712, *dub.* 6 ; confirmata 11 *martii* 1713, *dub.* 1.

3. Excessivus numerus sacerdotum participantium, seu consortialium ecclesiæ parochialis Sancti Pauli terræ Massæ Lombardorum timorem creavit, ne ille cœtus vilescere posset, quum causa quotidiani chori, et Missarum oneris vix unusquisque sacerdos annua scuta 16 hauriat. Deprecantur illi S. C., ut determinaret numerum consortialium, et ita fieret ecclesia numeratitia secundum præsentem ecclesiæ redituum statum, ex qua singulorum conservatio conveniens haberi potest, sed ratæ preces non fuerunt, et tulerunt rescriptum, nihil innovandum : *Imolen.*, *Congr.*, 7 *sept.* 1720, *dub.* 1 et 2.

4. Hoc causa disquisitionis fuit, an numerus presbyterorum participantium ecclesiæ archipresbyteralis terræ Guardavallis sit reducendus, ita ut remaneat congrua centum ducatorum pro archipresbytero, et viginti quinque pro quolibet presbytero participante. S. C. rescripsit : Dilata, et scribatur Episcopo pro meliori informatione [176] : *Squillacen.*, *Commun.*, 3 *sept.* 1729, *dub.* 2. Deinde negativum dedit responsum : 18 *novem.* 1730 ; confir., addendo, et scribatur Episcopo juxta mentem [177] : 7 *april.* 1731. Demum iterum confir. juxta modum [178] : 10 *maii* 1732.

5. Ecclesia S. Mariæ de Facta in oppido, cui nomen Castellum erat, receptitia absque certo numero sacerdotum est. Anno 1723, presbyteri ad eam ecclesiam aggregati ac participantes erant in numero viginti quatuor, constituerunt in posterum 18 esse admittendos, et in subrogatione alterius in locum de mortui habere rationem primarum suscepti ordinis presbyteralis, ac servitii præstiti ecclesiæ. Statutum hoc, utpote honestis consulens vitæ subsidiis sacerdotum aggregandorum juxta reditus ecclesiæ Episcopus ratum habuit. Et deinde licet conquestiones factæ sint, suo rescripto confirmavit Benedictus XIII, Pont. Max. Hodie tamen reclamantibus clericis sacerdotibus oppidi S. C. nulla data responsione, scribi Episcopo pro informatione juxta intructionem [179] præcepit : *Trivicana, Stat.*, 26 *maii* 1733.

6. Decreverat Episcopus S. Severi Matta, ut acceptus, et adscriptus in una ecclesia, si adscribatur in alia, amitteret primæ perceptionem. Paulo post simplices presbyteri non participantes obtinuerunt augeri in parochialibus tribus ecclesiis participantium numerum. Expostularunt hinc alii S. Severi presbyteri participantes ab hac sententia, et studuerunt perspicuum fieri num augeri is debeat in ecclesiis S. Severi receptitiis comparticipantium numerus ? nullo judicio edito, responsum exiit, ut coadjuvarentur probationes quoad incrementum redituum : *Sancti Severi*, 27 *sept.* 1738.

7. Aucto populo vici S. Salvatoris diœcesis The-

[175] Vide not. 28, verb. *Cæremoniale Episcoporum.*
[176] Vide not. 160, præced.
[177] Vide not. 161, præced.
[178] Vide not. 162, præced.

[179] Edoceri S. C. voluit, de præcisa quantitate annuorum proventuum, qui distribui solent inter participantes, necnon de qualitate onerum, quæ eis annexa sint : *Regist. Lit.*, lib. 28, 16 *maii* 1733.

lesinæ vicani instabant, ut servitio ecclesiæ, quæ sola est in illo vico, octo constituerentur sacerdotes excepto archipresbytero et duobus capellanis, qui dudum constituti sunt; S. C. ad dubium, an, et qui sacerdotes sint constituendi pro servitio ecclesiæ? negativum dedit rescriptum, et ut servetur solitum mandavit. Nam adjunxit duos coadjutores tantum archipresbytero pro curæ animarum exercitio: *Thelesina*, 8 *febr.* 1744, *dub.* 2.

8. Communitatis, et populi terræ S. Salvatoris precibus annuit S. C. duos œconomos in animarum cura archipresbytero ecclesiæ, quæ unica est, decernens. Adaucto magis populi numero, et sacris, et confessariis eodem egente populo rogatum fuit, ut tres alii adjungerentur sacerdotes, qui de ejusdem ecclesiæ reditibus participarent. Ducatos quinquaginta ecclesiæ ampliavit reditus populus ipse ita ut traditis archipresbytero ducatis 370, et 100 œconomis, pro tribus his adjungendis presbyteris reliqui sint ducati 120. Resolutum hinc est, ut in præfata archipresbyterali ecclesia cum qualitate receptitia major faciendus sit numerus aliorum trium participantium ad formam concordiæ moderni archipresbyteri cum universitate, aliisque: *Thelesina*, 18 *febr.* 1758.

§ VI.

Presbyteri participantes quoad onera in genere.

1. Editum hoc fuit decretum, Episcopum debere omni studio, et diligentia eniti, ut prædicti omnes clerici in sacris ordinibus constituti, cantum addiscant, atque in eos, qui in choro, prout tenentur, non psallunt, procedere posse etiam per substractionem quotidianarum distributionum: *Andrien.*, 14 *martii* 1620.

2. Quum disceptatum fuisset, num sustineretur decretum, quo Episcopus jubebat, ut presbyteri tam admissi quam admittendi ad consortium cathedralis ecclesiæ infra sex menses cantum Gregorianum tenerentur addiscere sub pœna scutorum viginti quinque sacrario ejusdem ecclesiæ applicanda, iidemque si infra alios sex menses instructi sufficienter in dicto cantu non redderentur, privari deberent etiam distributionibus quotidianis, prodiit resolutio affirmativa: *Parmen.*, *Consortii*, 11 *maii* 1669. Causa postmodum reproducta sub hisce dubiis: 1. an, et quomodo pœna sit moderanda? 2. an dictus terminus sit prorogandus? 3. an applicatio pœnæ sit facienda locis piis? 4. an omnes æqualiter teneantur, vel tantum guardachori, mansionarii, hebdomadarii, et diaconi? 5. an pœna intelligatur de scutis aureis vel monetæ? 6. an examen sit faciendum coram Episcopo, vel coram personis deputatis? responsum est ad 1, delendam esse pœnam in primo semestri; ad secundum semestre apponendam pœnam amissionis distributionum futurarum. Ad 2, provisum ut supra. Ad 3, affirmative. Ad 4, teneri omnes. Ad 5, provisum ut supra in primo. Ad 6, relinquendum esse arbitrio Episcopi quoad ipsius præsentiam, examen vero faciendum a peritis: 24 *januar.* 1671.

3. Ad interrogationem, an presbyteri participantes ecclesiæ collegiatæ receptitiæ parochialis S. Mariæ Collis terræ Peschi Constantii teneantur tumulare gratis cadavera personarum miserabilium, et quoad determinationem harum miserabilium? a S. C. servandam esse synodum diœcesanam constabilitum est: *Nullius, seu Montis Casini*, 26 *januar.* 1726, *dub.* 11.

4. Et ad quæsitum, an vero in explendis funeribus præter recitationem primi nocturni officii defunctorum teneantur recitare laudes etiam, et quid pro his explendis debeatur presbyteris, quasque preces, et quomodo canere debeant in comitatu cadaverum? S. C. rescripsit servandum esse rituale [180], et nihil exigi debere pro cantu: *Ibid.*, *dub.* 12 et 13.

5. Presbyteri participantes ecclesiarum parochialium S. Nicolai et S. Andreæ apostoli oppidi Montisani non tenentur vicissim ad celebrationem Missæ matutinæ in diebus festis pro rusticis, et forensibus: *Caputaquen.*, 14 *maii* 1729, *dub.* 4.

6. Nec tenentur fidei rudimenta, et Evangelium iisdem explanare: *Ibid.*, *dub.* 5.

7. Ipsi vero hortandi, sed non cogendi sunt nisi in casu necessitatis, ut moribundis assistant: *Ibid.*, *dub.* 6.

8. Qui vero in casu necessitatis assistere renuunt moribundis punctis notandi sunt super decimis, de quibus participant: *Ibid.*, *dub.* 7.

9. Anniversariis, quæ singulis annis pro Episcopis defunctis celebrari debent in ecclesia parochiali S. Mariæ de Colle in oppido Mormanni, interesse presbyteri participantes ecclesiæ ejusdem

[180] Romanum jussu Pauli V, Pont. Max., editum, in quo tit. *de Exequiis in fin.* cautum est: « Si vero ob rationabilem causam, videlicet ob temporis angustiam, vel aliorum funerum instantem necessitatem prædictum officium mortuorum cum tribus nocturnis, et laudibus dici non potest, deposito in ecclesia feretro cum corpore dicatur saltem primum nocturnum cum laudibus, maxime ubi hujusmodi viget consuetudo incipiendo ab invitatorio, *Regem, cui omnia vivunt, venite, etc.*, et postea omnia alia dicantur, quæ supra præscripta sunt, dicenda post officium mortuorum, et Missam » Et Paulo acte ordo exequiarum in comitatu præscribitur eod. tit. Vide Catalani *in ejusd. Rit. Rom. Comment.*, cap. 3, tit. 6.

tenentur : *Cassanen.*, 15 *decem.* 1756, *dub.* 6.

10. Mandaverat in visitatione episcopus Sypontinus, ut presbyteri capitulares ecclesiæ parochialis ecclesiæ S. Leonardi oppidi S. Joannis Rotundi de decimis participantes archipresbytero in animarum cura præsidio essent, iisque præsertim, qui in extremo mortis agone colluctantur, assisterent. Obloquuti sunt presbyteri, onusque illud ipsi archipresbytero refundentes, S. C. re cognita definitionem distulit ad sex menses, et mandavit interim ut Archiepiscopus cogeret in casu necessitatis : *Sypontina*, 1 *decem.* 1736. Hoc elapso tempore capitulares decisionem urserunt, et decisum est, illos assistentiam morientibus præstare teneri in casu necessitatis : 23 *novem.* 1737.

11. Presbyteros participantes ecclesiæ S. Nicolai oppidi Laureæ ad archipresbyterum ejusdem ecclesiæ adjuvandum, tum in explicatione catechismi, tum in assistentia moribundis, tum in administratione viatici, et extremæ unctionis, tum demum in ceteris functionibus parochialibus auxiliandum, hortandos esse non cogendos nisi in casu necessitatis, S. C. respondit : *Policastren.*, *Procurat.*, 1 *junii* 1737, *dub.* 5; confirmata 13 *sept.* 1738, *dub.* 1.

12. Et particulariter mandatur, Joannem Andream Segreti, unum ex enunciatis sacerdotibus participantibus, ad officium suffragandi dictum archipresbyterum in cura animarum, etiam sine examine redintegrandum non esse : *Ibid.*, *dub.* 8; confirmata 13 *sept.* 1738, *dub.* 1.

13. Contra diuturnam consuetudinem ecclesiæ consortialis D. Jacobi Laureæ vetuit Episcopus, ne quis ex presbyteris participantibus pueros Christianæ legis præceptis imbueret, præter parochum. Eos non esse idoneos sæpe querebatur Episcopus. S. C. autem dubio congruenter proposito resoluit, presbyteros hos participantes de decimis, et aliis emolumentis parochialibus æqualiter cum parocho juxta singulorum participantium facultates teneri eumdem parochum opitulari in explicatione catechismi, tum in assistentia moribundis, tum in administratione viatici, et extremæ unctionis, tumque in ceteris functionibus parochialibus sub pœna privationis partis decimarum aliorumque alimentorum parochialium, eamque accrescere aliis sedulo id munus agentibus : *Policastren.*, 14 *martii* 1744, *dub.* 1. Reproposita causa responsum exiit, in decisis servata dispositione decreti synodalis anni 1632 : 9 *maii ejusd. anni.*

14. Presbyteros cleri S. Mariæ civitatis Riveliæ primam Missam sive lectam, sive cum cantu in ecclesia S. Nicolai cum præsentia ipsius cleri celebrare non teneri firmatum fuit a S. C. occasione dissidii, quod ortum fuit, quum una convenirent sacris solemniis agendis duo cleri urbis prædictæ separatis ecclesiis addicti : *Policastren.*, *Præemin. et jur. paroch.*, 22 *januar.* 1746, *dub.* 13; confirmata 23 *maii ejusd. anni.*

15. Presbyteri ecclesiæ receptitiæ S. Nicolai terræ Castellucii tenentur conficere inventarium de reditibus ecclesiæ prædictæ : *Cassanen.*, *Visit.*, 14 *junii* 1749, *dub.* 5 ; confirmata 6 *decem. ejusd. anni.*

16. Ac prædicti presbyteri possunt adstringi ab eodem Episcopo ad se subjiciendos examini occasione sacræ visitationis tam super litterarum disciplina, quam super Missarum cæremoniis, et hoc sanciendo S. C. addidit ad mentem [181] : *Ibid.*, *dub.* 7; confirmata *ibid.*

17. Contra portionarios, seu participantes ecclesiarum S. Mariæ in Silvis et S. Mercurii oppidi *Serra Capriola* nuncupati, qui sine legitima causa recusant suscipere officium, ad quod fuerunt assumpti, mulctam decem carolenorum pro qualibet die contumaciæ, ad commodum capituli adplicata juxta synodi decretum sustineri posse declaratur : *Larinen.*, *Decret. synod.*, 30 *aug.* 1732, *dub.* 6.

18. Juxta decretum dicti synodi presbyteri, ac præsertim portionarii ecclesiarum matricium participantes massam communem, parochis in cura animarum adjumentum afferre tenentur cum adprobatione, et juxta Episcopi assignationem : *Ibid.*, *dub.* 9.

19. Eosdemque, qui parochis in cura animarum adjutores esse juxta synodi anni 1728 decretum tenentur, munus hoc absque alio emolumento obire debent : *Ibid.*, *dub.* 10.

§ VII.

Presbyteri participantes quoad remotionem, ac redintegrationem.

1. Presbyteri participantes ecclesiæ Asculanæ per consecutionem incompatibilis tum in eadem ecclesia jus serviendi, et participandi adeo expirat, ut dimisso incompatibili hujusmodi illud amplius non reviviscat : *Asculana, Part.*, 18 *novem.* 1662, *dub.* 3.

2. Quæstio inter Paulum Llorens rectorem ecclesiæ parochialis S. Mariæ Villæ Mataronis, et presbyteros ecclesiæ prædictæ participantes facta est : utraque pars Romam miserunt presbyterum ad causam agendam. A presbyteris participantibus sacerdos Joan. Serra missus fuit; hic ordinatus ad

[181] Et mens est, ut communicetur Episcopo instructio in Isolana, 29 maii 1745 : *Ead. causa*, 23 *aug.* 1749, § I.

titulum participationis fuerat: ejus admissio ad vitam ejus naturalem auctoritate Ordinarii firmata fuerat, et licet absens indulta, et prorogationes ad lucrandas distributiones obtinuit, ultima jam relata, sed haud ejus exhibitione expectata in partibus rector prædictus eum admissione privavit, et alterum in ejus locum suffecit. Hanc privationem nullam S. C. declaravit, ac esse ei manutentionem, ac redintegrationem concedendam præcepit: *Barchinon.*, 26 *novembris* 1701, *dub.* 1.

3. Sacerdos Antonius Lacingula portionarius, et participans ecclesiæ archipresbyteralis oppidi Serræ Capriolæ fuit advocatus visitationis pastoralis dicti oppidi cum præcepto non deserendi servitium ecclesiæ sub pœna privationis. Hic deseruit, et privatus fuit; S. C. tamen privationem non sustineri, sed manutentionem dandam esse eidem Antonio mandavit, et injunxit, ut infra mensem omnino ad residentiam rediret absque spe: *Larinen.*, *Priv.*, 2 *maii* 1711, *dub.* 1.

4. Martinus Clavero Corbella parochus ecclesiæ S. Crucis Villæ Matritensis in suum coadjutorem assumpit sacerdotem Joan. Alvarez ab Ordinario adprobandum hac conditione, ut electio ad merum parochi beneplacitum duratura esset. Inde ei alium sacerdotem substituit. Recurrit Joannes, sed succubuit coram Ordinario. Recurrit inde parochus ad S. C. et audito Card. Bellugæ voto disputatum fuit, an in similibus quæstionibus necessarium sit exprimere, et justificare sacerdotis in adjutorium curæ animarum assumpti amotionem? sed nulla resolutione data, responsum est, ad secretarium juxta mentem: *Toletana*, 12 *nov.* 1725.

5. Presbyteros participantes de massa communeriæ ex legatis piis conflatæ, atque in cathedrali ecclesia existentis ad canonicorum nutum amoveri minime posse S. C. statuit: *Squillacen.*, *Mis. conv. et com.*, 24 *sept.* 1712, *dub.* 5; confirmata 11 *martii* 1713, *dub.* 1.

6. Paulus Ritanus, et alii presbyteri participantes ecclesiæ archipresbyteralis terræ Guardavallis nuper per Episcopum admissi pendente lite, et absque consensu archipresbyteri sunt removendi inspecta ejusdem litis pendentia super reductione numeri, eorumdemque admissione: *Squillacen.*, *Comm.*, 3 *sept.* 1729, *dub.* 4; confirmata 5 *maii* 1731.

7. Adscripto ad ecclesiam parochialem terræ Ruffani sacerdote Donato Arnesio, ac ad participationem massæ communis admisso in ea hic continuavit usque ad annum 1715 quo ad Urbem se contulit, alio relicto sacerdote, qui Missarum onera sibi tangentia impleret. Quamvis dictus sacerdos substitutus onera solvisset, Arsenius vero non fuit ad massæ participationem admissus, quinimo a tabella presbyterorum participantium cancellatus. Reclamavit hic proinde, et ad dubia an sit locus manutentioni, seu redintegrationi in favorem Donati Arsenii etiam non obstante absentia in participatione massæ communis ecclesiæ parochialis? et quatenus affirmative, an, et a qua die debeant eidem restitui portiones massæ communis? rescripsit S. C. decisionem protelando ad mentem [182]: *Urgentina*, *Part.*, 9 *sept.* 1730, *dub.* 1 et 2.

8. Casu, quo per sex menses portionarii, seu presbyteri participantes in contumacia perseveraverint a discessu a diœcesi ipso facto privati ecclesiastica rata parte censentur; dummodo tamen in actu declarationis possessor citetur, et ab Episcopo per concursum conferri potest. Hoc edidit S. C. decretum occasione conquestus ecclesiarum S. Mariæ in Silvis, et S. Mercurii oppidi nuncupati *Serra Capriola* a decretis synodalibus: *Larinen.*, *Decret. synod.*, 30 *aug.* 1732, *dub.* 5.

9. Admissus in ecclesia receptitia et collegiata S. Michaelis Potentiæ Michael Lauritus fuit, qui post servitium alicujus temporis Potentia discessit, ut studiis operam daret, rediitque tandem in patriam laurea doctorali honestatus, et auctus acerris. Ad ecclesiæ servitium non accessit, licet monitus. Canonici moræ negligentiæque prætensi illum ab albo communi consensu expunxerunt. Unus qui aberat canonicus de repentina illorum sententia reclamavit, provocavitque ad Episcopum, qui Michaelem in pristinum restituit locum. Hinc quæritur, num deletio illa ab albo sit sustinenda? S. C. non sustinendam resolvit: *Potentina*, 25 *febr.* 1747, *dub.* 1.

10. Participationem cum insignibus, aliisque honoribus consuetis die interpellationis præfato Laurito deberi statutum contemporanee fuit: *Ibid.*, *dub.* 2.

11. In ecclesia Rubensi jure civico, et integro spatio servitii tempore participationem assequutus sacerdos Jacobus Simia, inde canonicatum obtinuit, ac participationem retinuit. Dimisso canonicatu archipresbyteri coadjutoriam habuit, ac participationem etiam non reliquit. At capitulares participatione spoliarunt. Facta ob id lite, propositum fuit dubium, an participatio retineri posset cum officio archipresbyteri, sive alterius dignitatis? Et nega-

[182] Ut nempe antequam S. C. ad dubii resolutionem deveniret, scriberetur ad episcopum Bituntinum « ut in re de qua agitur S. C. distincte redderet instructam, referendo præcipue qualitatem servitii dictæ ecclesiæ, an adsit servitium chori, et an in casu absentiæ sacerdotes ejusdem possint inservire per substitutum. » *Regist. Lit.*, lib. 28, 9 *sept.* 1730.

tivum prodiit responsum: *Ruben.*, 30 *martii* 1748, *dub.* 1.

12. Ideoque denegatur sacerdoti Simia redintegratio ad locum participationis, ejusque bona: *Ibid.*, *dub.* 2.

13. Vulneribus hora secunda noctis confossus est sacerdos receptivæ ac parochialis ecclesiæ oppidi S. Viti Petrus Memola. Hujusce facinoris suspicio cecidit in Maximilianum Nardellium et Dominicum Donatum Carellam ejusdem ecclesiæ sacerdotes, qui vix patrato hoc crimine ab oppido aufugerunt. Capitulum eos ab albo delevit et Episcopus excommunicavit. Carceribus inde mancipati, ac pœna expleta absolvi, ac dispensari obtinuerunt. Postmodum in album illius ecclesiæ referri postularunt sub dubio, an et a quotempore eisdem competeret redintegratio ad participandum? Responsum est competere a die obtentæ gratiæ quoad chorum et horas canonicas tantum: *Ostunen.*, *Redintegr. ad particip.*, 24 *april.* 1751, *dub.* 2. At demonstrante capitulo eosdem a possessione ob patratum hoc crimen jure cecidisse, S. C. mutavit consilium ac negativum dedit responsum: 19 *junii ejusd. anni.*

14. Definivit S. C. locum non esse remotioni Silvestri Riera a communitate presbyterorum parochialis ecclesiæ villæ de Sallent, qui admissus fuerat in locum Josephi Casayas absentis occasione, qua hic in congregationem S. Philippi Nerii fuit receptus, et defuncto contendebat ille perpetuum sibi deberi locum inter participantes. Obstitit dicta communitas, quæ statutum adfuisse numerum urgebat, et Josephum Casayas intra numerum præfinitum non fuisse, sed supranumerarium esse comprobabat: *Vicen.*, *Remot.*, 21 *maii* 1757.

15. Vetus consuetudo et lex etiam peculiaris a participantibus edita, et a vicario generali subscripta in priorali receptitia ecclesia terræ Fasani adest, quod participantes ultra sex menses a residentia, et a servitio chori absentes a participatione excludantur, ne præjudicium supranumerariis irrogetur. Sacerdos hinc Petrus Leonardus Loprete participans fuit e numero expunctus ex non servatæ residentiæ causa. Ad aliam proinde portionem admissus, diu abfuit reditus immemor. A capitularibus termino condicto ad redeundum pulsatus contumaciter surditatem simulat. Idcirco capitulares ipsi quæsierunt, num illius stante contumacia locus fit novi presbyteri admissioni, et affirmativum S. C. retulit responsum: *Nullius Terræ Fasani*, *Resid.*, 30 *jan.* 1762, *dub.* 2.

16. Aloysius Passarinus jure suo in vicenarium numerum consortialium ecclesiæ metropolitanæ adlectus est. Biennio post a chori servitio abesse coactus est ob gravem morbum, qui scorbutus vocatur, et tamen distributiones per sex annos habuit. Inde eas negarunt socii tradere, et in consortium alium in ejus locum admiserunt. Conquestus est Passarinus in S. C. et discusso, an sit locus suæ redintegrationi? S. C. rescripsit dilata, et ad Card. Archiepiscopum pro confectione processus juxta instructionem[183]: *Bononien.*, 18 *maii* 1765, *dub.* 1.

[183] Vide not. 172 præcedentem.

§ VIII.

Presbyteri participantes quoad residentiam et absentiam.

1. Actum est in S. C. de ecclesia non numerata, et receptitia omnium civium, qui statim sacris ordinibus initiati ad servitium ecclesiæ, et participandum massæ communis absque ullo titulo collativo, vel superioris ministerio admittebantur; propterea inter alias decretum est, dictos participantes habere locum pœnæ non residentium tum a jure communi, quam a sacro Concilio inflictæ: *Asculana*, *Particip.*, 18 *novem.* 1662, *dub.* 1.

2. Ac eisdem participantibus non posse Episcopum permittere longiorem absentiam a residentia quam in canonicatibus, aliisque collativis beneficiis, eam requirentibus ex causa indulgere potest, statuitur: *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Portionariis seu participantibus ecclesiarum S. Mariæ in Silvis et S. Mercurii nuncupatæ *Serra Capriola* obloquentibus a decretis synodalibus, S. C. censuit eos juxta decretum synodi ab Episcopo anno 1728 celebratæ discessum ab eadem diœcesi prohibendum non sub pœna duodecim, sed sub pœna sex ducatorum: *Larinen.*, *Decret. synod.*, 30 *aug.* 1732, *dub.* 4.

4. Receptitia adest prioralis ecclesia S. Joanni Baptistæ dicata in terra Fasani. Veteri autem consuetudine, ac peculiari lege a participantibus edita, et a generali vicario subscripta cautum reperitur, ut participantes ultra sex menses a residentia, et a servitio chori absentes a participando excludantur, ne præjudicium aliquod supranumerariis irrogetur. Sacerdos Petrus Leonardus Loprete participans ob causam non servatæ residentiæ fuit e numero expunctus. Ad aliam vero portionem admissus ad urbem adventavit, reditus omnino immemor. Capitulares diuturnæ moræ terminum ad redeundum ei præfixerunt. Sed illo in contumaciam silentium simulante, capitulares ipsi definiri postularunt, num ille ad personalem residentiam esset adstringendus?

Et adstringendum utique esse S. C. decrevit: *Nullius Terræ Fasani*, *Resid.*, 30 *januar.* 1762, *dub.* 1.

5. Portionariis ecclesiæ cathedralis, qui ex ecclesiæ statuto, et sexcentenaria consuetudine nullis gaudebant vacationibus, ac assiduo chori servitio gravabantur, conceduntur vacationes per duos menses, amissa tamen tertia parte distributionum, in quibus eorum reditus potissimum consistunt: *Illerden.*, *Absent. et distrib.*, 3 *martii* 1792, *dub.* 1.

§ IX.

Presbyteri participantes quoad servitium chori, et Missam conventualem.

1. In comperto quum non esset, an presbyteri participantes ecclesiæ cathedralis teneantur interesse choro, ceterisque sacris functionibus, sicut canonici, seu quomodo? S. C. ut servetur solitum, respondit: *Squillacen.*, *Missæ convent. et commun.*, 24 *sept.* 1712, *dub.* 7; confirmata 11 *martii* 1713, *dub.* 1.

2. Canonicis ecclesiæ cathedralis celebrantibus Missam conventualem non tenentur presbyteri participantes ejusdem ecclesiæ assistere in munere diaconi, et subdiaconi: *Squillacen.*, *Attent.*, *et Missæ convent.*, 17 *martii* 1714, *dub.* 1; confirmata 19 *novem.* 1729, *dub.* 2.

3. Pro-vicarius generalis Episcopi Montis Marani ecclesiam Vulturariæ oppidi visitans, invenit quod illius presbyteri ad numerum triginta canebant in choro, et in ecclesiis Missas defunctorum, anniversarias, votivas, et alia divina officia absque superpelliceo ac bireto clericali, sed in nigris, et quod pejus est, brevi veste induti; protinus hisce erroribus suis edictis occurrit. Sed appellantibus presbyteris, res agitata est in S. C. quæ eos teneri canere Missas, anniversaria defunctorum et alia divina officia in ecclesia, et choro cum superpelliceo, veste talari, et bireto clericali sententiam tulit: *Montis Marani*, *Servitii eccles.*, 30 *januar.* 1723, *dub.* 1.

4. Statutum insuper fuit, eosdem presbyteros in Missis anniversariis canendis pro defunctis sequentiam *Dies iræ* canere devinctos esse: *Ibid.*, *dub.* 2.

5. Et firmatum quoque extitit, ut in prædictis Missis non in choro, sed ante altare in cornu epistolæ ab uno de clero caneretur epistola: *Ibid.*, *dub.* 3.

6. Et demum rescriptum, ut Missa canenda foret cum assistentia saltem clerici cotta induti, et ut laico Missam celebranti inservire licitum non esset: *Ibid.*, *dub.* 4.

7. Canonico, vel dignitati ecclesiæ cathedralis onus habent assistendi in vesperis, et ad *Benedictus* presbyteri inferioris ordinis, qui vocantur communeriæ, qui etiam choro inserviunt, sed juxta Cæremoniale Episcoporum, lib. 2, cap. 3 [184]: *Squillacen.*, 21 *febr.* 1728.

8. Presbyteri participantes ecclesiarum parochialium S. Nicolai, et S. Andreæ apostoli oppidi Montisani tenentur quotidie canere Missam, et recitare officium divinum in choro, et S. C. addidit tamen, ut pro moderatione servitii supplicarent: *Caputaquen.*, 14 *maii* 1729, *dub.* 1.

9. Et ad recitationem prædictam tenentur cum habitu talari, bireto clericali, et superpelliceo tam in diebus festis, quam feriatis: *Ibid.*, *dub.* 3.

10. Non autem presbyteri prædicti per vices diebus festis ad celebrationem Missæ matutinæ, et ad ejus applicationem pro populo tenentur; sed hoc onus ad parochos dictarum ecclesiarum spectat: *Ibid.*, *dub.* 4.

11. In oppido Tricasio adest ecclesia parochialis, quæ receptitia est; Episcopus anno 1673 occasione habitæ synodi sancivit Missæ conventuali interesse debere omnibus diebus festis quoscumque sacerdotes, et clericos in sacris ordinibus constitutos etiam non participantes. Consulta S. C. decretum synodale esse servandum quoad participantes sub pœna amissionis distributionum, reliquos vero juxta declarationes alias editas hortandos esse, sed non posse cogi, nisi concurrat consuetudo, decretum interposuit: 18 *novem.* 1673. Modo novo subjicitur examini controversia, et eadem S. C. servandum Episcopi decretum editum anno 1726 [185] mandavit: *Alexanen.*, *Serv.*, 14 *januar.* 1733, *dub.* 1.

12. Clerus receptitiæ Castri ecclesiæ Francorum ab Episcopi decreto, quod Missam conventualem ad benefactorum suffragationem unaquaque die deinceps jubebat, reclamavit. Ostendit ejus ecclesiam non esse collegiatam, sed simplicem ecclesiam receptitiam, reditus tenues habere, et adjuvandi archipresbyterum onus. Itaque S. C. ad hoc onus minime teneri dictum clerum respondit: *Montis Marani*, *Miss. convent.*, 21 *maii* 1735.

13. Ordinationes ab Episcopo Cassanensi promulgatas, in quibus mandavit, ut presbyteri participantes cleri S. Mariæ civitatis Maratheæ pingui reditu provisi, qui servitium chori magna populi offensione negligebant, ad idem præstandum in singulis diebus festis cum præcepto etiam celebrandi Missam conventualem, necnon exequiis, sacrisque supplicationibus interveniendi sub pœna punctaturarum adigerentur, validas esse S. C. rescripsit: *Cassanen.*, 30 *aug.* 1735.

[184] Vide not. 27, verb. *Cæremoniale Episcoporum.*

[185] Vide not. 722, verb. *Consuetudo*, § II.

14. Presbyteri participantes ecclesiæ parochialis S. Mariæ de Colle oppidi Mormanni recitare quotidie tenentur officium in choro, et Missam conventualem concinere : *Cassanen.*, 15 *decem.* 1736, *dub.* 4.

15. Et ad hoc peragendum cogendi sunt congruis juris remediis: *Ibid.*, *dub.* 5; confirmata 30 *martii* 1737.

16. Atque dicti sacerdotes tenentur interesse anniversario singulis annis pro Episcopis defunctis, nec aliquod emolumentum eis præstandum ab Episcopo pro tempore : *Ibid.*, *dub.* 6.

17. Episcopus S. Severi in synodo diœcesana decrevit, ut acceptus, et descriptus in una ecclesia si adscribatur in alia, amittat receptionem in prima, quæ nullatenus amplius suffragetur. Occasione hinc qua Bartholomæus Simonetti ad participandum primum in ecclesia S. Nicolai admissus mox de una ex ecclesiæ cathedralis capellaniis provisus fuerit, disputatum fuit, an, et quomodo sit consulendum servitio cathedralis præfatæ. Verum nulla definitio prodiit, et demandatum est scribendum hodierno Episcopo pro informatione, et voto : *Sancti Severi*, 19 *januar.* 1737, *dub.* 2.

18. Archiepiscopus Firmanus in ultima visitatione collegiatæ ecclesiæ S. Bartholomæi Murri Vallium super reformatione tabellæ Missarum solemnium, et diminutione punctaturarum clericis choralibus participantibus non assistentibus eisdem Missis, et vesperis, nec suppletione dictarum punctaturarum ex reditibus sacrarii quoad clericos ad sacros ordines non promotos edidit decreta nonnulla. Ægre tulerunt id clerici prædicti, et retinendum esse omnino veterem morem in eorum ecclesia contendunt, vel potius ratione tenuitatis redituum aliquam antiquæ obligationis remissionem postulant. S. C. decreta præfata minime esse valida censuit : *Firmana*, 22 *junii* 1743.

19. Dubiis exhibitis : an presbyteri ecclesiæ receptitiæ S. Nicolai terræ Castellucci teneantur ad quotidie publice psallendum divinum officium in choro juxta decretum Ordinarii ? et quatenus affirmative.

20. An iidem possunt adstringi ad illud recitandum sub pœna punctaturæ ? S. C. decrevit teneri diebus festis sub pœna punctaturæ ; quo vero ad servitium quotidianum dilata, et coadjuventur probationes. Nam agebatur de receptitia ecclesia, cujus reditus sunt tenuissimi : *Cassanen.*, *Visit.*, 14 *junii* 1749, *dub.* 3 et 4. Deinde affirmativum edidit rescriptum : 6 *decem. ejusd. anni.*

21. Modernus Soranus Episcopus in sacra visitatione divini officii recitationem in ecclesia S. Donati negligi noscens, et antecessorum vestigia premens, decrevit, ut ejus sacerdotes quotidie in choro recitarent horas matutinas, et non vespertinas, certa indicta pœna in contumaces. E contra presbyteri ejusdem ecclesiæ eamdem esse collegiatam minime probari, idcirco decretum Episcopi minime sustineri ajebant. Proposito dubio, an decretum illud sustineretur? responsum fuit, ut exhiberentur documenta parti adversæ : *Sorana*, 16 *martii* 1754. Deinde decisio exiit negativa, et ut servaretur solitum : 22 *junii ejusd. anni.*

22. Portionarii ecclesiæ collegiatæ, ac receptitiæ terræ Galatonæ in loco, seu suburbiis residentes inservire per substitutum ejusdem ordinis saltem per dies decem infra annum possunt, sed cum solitis clausulis prout in Ferentina anni 1685 [186] : *Neritonen.*, *Plur.*, 12 *julii* 1760, *dub.* 3.

23. Dignitati, et canonico insignis collegiatæ, et receptitiæ ecclesiæ terræ prædictæ celebranti Missam solemnem in diebus festis primæ, et secundæ classis, portionarios in munere diaconi, et subdiaconi juxta solitum assistere teneri S. C. stabilivit : *Ibid.*, *dub.* 4.

24. Quin etiam in dicta Missa solemni, necnon in primis, et secundis vesperis, et in laudibus sex ex iisdem portionariis cum pluvialibus in diebus festis primæ classis, et respective quatuor in diebus festis secundæ classis, pariter juxta solitum assistere teneri S. eadem C. resolvit : *Ibid.*, *dub.* 5.

25. Ponderato deinde, an, et quot ejusdem collegiatæ ecclesiæ portionarii cum dignitate, vel canonico concentore assistere tenentur ad legile in diebus tum festis, tum feriatis, solitum servari responsum exiit : *Ibid.*, *dub.* 6.

26. Ultimum vero in hebdomada portionarium libros in legili ante recitationem divinorum officiorum aptare teneri, firmatum fuit : *Ibid.*, *dub.* 7.

27. Et cum lateret, an idem ultimus portionarius teneatur assistere in munere simplicis clerici in Missis conventualibus, et votivis diebus feriatis, non accedentibus clericis extra gremium capituli, S. C. aperuit responso affirmativo juxta modum [187] : *Ibid.*, *dub.* 8.

28. Itidem in dubium dum venit, an canonici, seu potius portionarii in absentia aliquorum ex una parte chori teneantur ad eam transire, ut æqualis hinc inde reddatur divinorum concentus, adæquaturque utriusque partis numerus ; S. C. resolvit, quoslibet teneri in suo ordine : *Ibid.*, *dub.* 9.

[186] Vide num. 11, verb. *Canonici*, § II.

[187] Nempe in casu necessitatis, et per vices, et Episcopus provideat ecclesiam de clericis pro muneribus, de quibus agitur : *Ead. causa*, 12 *julii* 1760.

29. Ad eosdem portionarios recitationem invitatorii, antiphonarum, responsorii, lectionem primi, et secundi nocturni spectare, decernitur : *Ibid.*, *dub.* 10.

30. Non ad portionarium hebdomadarium, sed ad dignitatem, vel ad canonicum antiquiorem ejusdem hebdomadæ celebrare Missam solemnem, exponere Sanctissimum Sacramentum, et cantu præire divina officia in octava SS. Corporis Christi, et in aliis diebus solemnioribus primæ, et secundæ classis, spectare statutum est : *Ibid.*, *dub.* 11.

31. Sæpefatos portionarios cum dignitatibus, et canonicis concionibus, aliisque functionibus cum habitu chorali intervenientes, in presbyterio in sedilibus ab illis canonicorum distinctis, assistere teneri, et sedilia illa expensis massæ communis esse conficienda constabilitum fuit : *Ibid.*, *dub.* 12.

32. Portionarium epistolam in Missis conventualibus canentem, eam non intra chorum, sed in presbyterii plano canere teneri, sancitur : *Ibid.*, *dub.* 13.

33. Antiquissimum in archipresbyterali ecclesia S. Pauli Massæ Lombardorum adest consortium presbyterorum, quod nuncupatur Communia, et quod duos nunc, et viginti numerat presbyteros, qui onus choro interveniendi habent. Quæstio impendit, an dicti consortiales presbyteri tenerentur Missam majorem pro benefactoribus in genere quotidie celebrare? verum non teneri S. C. resolvit : *Imolen.*, *Missæ convent.*, 23 *febr.* 1771.

34. Receptitia olim, et innumerabilis erat ecclesia cathedralis, sed Episcopus in ea viginti sacerdotum numerum statuit. Extra hos nullos recipi ad participandum voluit. Verum mandavit, ut qui in minoribus, et in sacris ordinibus ecclesiæ inservierint, eique ab Ordinario adscripti fuerint, admitterentur, mandavit insuper, ut sacerdotes supranumerarii omnibus diebus festis, uti canonici, et capellani servitium chori præstarent sub pœna suspensionis. Reclamarunt ab his decretis. Sed S. C. primum, et secundum decretum non vero tertium sustinendum censuit : *Cassanen.*, 15 *julii* 1747, *dub.* 1. Causa reproducta responsum est, servanda esse decreta Episcopi, præterquam quoad pœnam suspensionis, ita tamen, ut supranumerarii non excusentur ratione servitii ecclesiarum ruralium, nisi prævia designatione Episcopi, et non teneantur exercere officia diaconi, et subdiaconi, nisi in subsidium, et legitime impeditis capellanis numerariis : 15 *decem. ejusd. anni.*

§ X.

Presbyteri simplices.

1. Respondit S. C. ab Episcopo non potuisse sacerdotes nulla, vel tantum simplicia beneficia obtinentes etiam diœcesanæ synodi auctoritate compelli, ut Dominicis, aliisque diebus festis ad ecclesiam cathedralem accederent, et Missis majoribus, ac aliis divinis officiis interessent, sed si aliquis adesset servitio dictæ cathedralis in ordine adscriptus, qui locum inconsulto Episcopo desereret, ei interdicendum tantummodo erit sacrorum exercitium juxta cap. 16, sess. 23, *de Reform.* [188] : *Amerina*, 15 *januar.* 1639.

2. Episcopus Sarnensis præcepit omnibus sacerdotibus civitatis etiam simplicibus, et nullum beneficium in cathedrali, seu collegiata ecclesia obtinentibus, ut singulis festis de præcepto, aliisque consuetis diebus servitio præfatarum ecclesiarum statutis horis assisterent sub pœna suspensionis ipso facto incurrendæ, et aliis arbitrio. Sacerdotes reclamarunt, et S. C. adierunt, quæ respondit præceptum non sustineri, et dandas esse litteras remissoriales Episcopo si velit : *Sarnen.*, *Serv. eccl.*, 17 *junii* 1690.

3. Simplices sacerdotes non participantes non habentes beneficium curatum cogi non posse ad inserviendum ecclesiæ cathedrali S. C. sancivit [189] : *Auximana*, *Serv. chori*, 26 *novem.* 1701, *dub.* 1.

4. Et ad dubium : an teneantur saltem inservire in munere diaconi, et subdiaconi in Missis cum cantu? respondit dandas litteras remissoriales ad probandam consuetudinem : *Ibid.*, *dub.* 2 ; ac negativum inde dedit responsum : 19 *aug.* 1702.

5. Dubiis perpensis : an sacerdotes simplices

---

[188] Vide not. 572, verb. *Clerici*, § II.

[189] Hanc declarationem expendit Card. Lanfredinus, qui a secretis optime meritus S. C. Concilii fuit inquiens : ***Ma molte osservazioni debbono farsi sopra tale risoluzione ; ed in primo luogo, he in quel tempo era vacante la cattedra episcopale, e per conseguenza non vi era il vescovo, che potesse sostenere le parti del culto divino, del servigio della Chiesa, e della disciplina ecclesiastica. Dipoi che si trattava allora di obbligare tutti i sacerdoti a servire nell' ufficio di diacono, e subdiacono nelle Messe cantate, ed anche, al quotidiano servigio del coro in quella cattedrale, non alla sola assistenza alla Messa cantata, ed al Vespro ne soli giorni festivi, siccome appare dalle memorie existenti alla Segreteria della Sagra Congregazione del Concilio. Inoltre non fu quivi considerata l' obligazione contratta in virtu dell' ascrizione al servigio della Chieza, e dell' Ordinazione a titolo di patrimonio per la neccssita, o utilita di essa : VII Lett. pastor. al clero delle diocesi d'Osimo, e Cingoli pag. 202, seq. Ediz. di Jesi*** 1740.

nullum habentes beneficium in cathedrali ecclesia, nullumque ex ipsa retrahentes emolumentum teneantur assistere servitio dictæ ecclesiæ singulis diebus de præcepto?

6. An dicti simplices sacerdotes non parochi, neque confessores teneantur intervenire congregationi casuum, et lectioni theologiæ moralis? S. C. rescripsit ad primum coadjuvandas probationes super consuetudine, et testes formaliter examinandos; et ad secundum esse hortandos dumtaxat, non autem cogendos resolvit: *Trojana*, *Serv.*, 18 *febr.* 1702, *dub.* 1 et 2. Deinde affirmativum præbuit S. eadem C. responsum: 20 *sept.* 1704, *dub.* 1.

7. Simplices sacerdotes non habentes beneficium curatum, vel residentiale cogi nequeunt ad inserviendum ecclesiæ cathedrali: *Signina, Serv. eccl.*, 15 *decem.* 1703, *dub.* 1.

8. Nec locus est proinde ulli mulctæ: *Ibid.*, *dub.* 2.

9. Sacerdos nullum habens beneficium ecclesiasticum non tenetur quotannis solvere in manibus Episcopi collectam, ut dicitur, pro corona, nec prætenditur ab Episcopo: *Sarnen.*, 20 *junii* 1705, *dub.* 5.

10. Episcopo supplicante pro solutione duorum dubiorum: an sacerdotes teneantur inservire ecclesiæ cathedrali omnibus diebus festis?

11. An iidem sacerdotes teneantur pariter inservire in officio diaconi, et subdiaconi? S. C. ea dirimit, posse cogi juxta consuetudinem, et juxta constitutiones synodales; et quoad secundum negativum prodiit responsum: 15 *novem.* 1670. Modo instantia reproducta S. C. in decisis stetit: *Bellicastren.*, *Servitii*, 21 *aug.* 1706.

12. Episcopus anno 1673 occasione synodi sancivit, ut Missæ conventuali ecclesiæ receptitiæ, et parochialis oppidi Tricasii interesse deberent diebus festis omnes sacerdotes etiam non participantes, de quo decreto S. C. anno eodem sanxit esse illud servandum quoad participantes, et alios esse hortandos, non cogendos, nisi concurrat consuetudo. Modo iterum subjicitur dictum decretum synodale examini quoad sacerdotes simplices, et S. C. servari mandat Episcopi decretum anni 1726, editum [180]: *Alexanen.*, *Serv. eccl.*, 24 *januar.* 1733, *dub.* 1.

13. Nec illi extra numerum participantium presbyteri sunt admittendi ad participandum redituum ecclesiæ pro rata parte servitii eidem præstiti, seu præstandi juxta præscriptum ab Episcopo: *Ibid.*, *dub.* 2.

14. Decretum episcopi Segnensis, in quo præcipiebat, ut omnes presbyteri, præter legitime impeditos, interesse tenerentur Missæ sacrificio ab uno ex canonicis ecclesiæ cathedralis cum expositione Sanctissimi Sacramenti quolibet die jovis celebrari solito sub pœna suspensionis, sustineri non posse resolvitur, et presbyteros hortandos, non vero cogendos esse mandatur: *Segn.*, *Decret.*, 22 *novem.* 1749, *dub.* 2.

15. Simplices presbyteros, qui nec officium, nec beneficium obtinuerint ad assistendum, et inserviendum ecclesiæ insignis collegiatæ S. Germani in festis mobilibus, aliisque solemnioribus festivitatibus ac in toto octavario Corporis Christi, et per totam hebdomadam majorem, itemque ecclesiæ Montis Casini in die anniversariæ dedicationis ejusdem ecclesiæ, quando habetur pontificale sub pœna carolenorum duorum ad formam decreti visitationis cogendos esse, rescriptum fuit: *Nullius Montis Casini*, 19 *novem.* 1757, *dub.* 1.

16. Hinc non sunt restituendæ jam exactæ pœnæ: *Ibid.*, *dub.* 2.

17. Eosdem presbyteros ad interveniendum publicis supplicationibus sub prædicta pœna ad tramites ejusdem decreti, et edictorum compelli posse decisum fuit: *Ibid.*, *dub.* 3.

18. Et in occulto latebat, an presbyteri ad accedendum quotannis ad cœnobium Montis Casini pro obedientia abbati præstanda sub pœna interdicti, vel pœna pecuniaria ad formam edictorum, ac decretorum compelli possint? pandit, affirmativa responsione, moderata tamen pœna ad duos carolenos tantum: *Ibid.*, *dub.* 4.

19. Sacerdotes oppidi S. Victoris tenentur petere licentiam ab archipresbytero, tam pro celebratione Missarum, quam pro sonitu tintinnabulorum in ejus ecclesia, cujus est rector: *Cæsenaten.*, 9 *febr.* 1765, *dub.* 3.

Presbyterorum communitas. Vide *Communitas ecclesiastica*, § III.

Pretium. Vide *Pecunia*.

[180] Vide not. 722, verb. *Consuetudo*, § II.

PRIMICERIATUS DIGNITAS ECCLESIASTICA.

1. Provisus fuit de prima dignitate nuncupata primiceriatus sacerdos Paulus Crescillus apposita clausula in litteris provisionis, ut orator infra annum teneretur suscipere lauream doctoralem; de hoc onere modo, an subire deberet, vel saltem utrum teneretur, quærit, et ab eo liberari expetit. S. C. teneri in casu de quo agitur suscipere lauream doctoralem respondit: *Salernitana, Doct.*, 15 *novem.* 1710, *dub.* 1.

2. Nec esse dispensandum super hac laureæ doctoralis susceptione: *Ibid.*, *dub.* 2.

3. In litteris Apostolicis, quas de primiceriatu tertia dignitate ecclesiæ collegiatæ Sinalongæ obtinuit Joan. Dominicus Petrocchius, appositum vero fuit decretum suscipiendi infra annum lauream doctoralem, quia voluntas testatoris hanc qualitatem quæsivit. Idem Petrocchius docet S. C. de redituum tenuitate, deque ejus paupertate, ac ætate annorum 50, imploratque conditionem illam auferri, et impetravit si Sanctissimo placuerit: *Pientina, Laur. doct.*, 16 *maii* 1716.

4. Ad vacantem dignitatem primiceriatus ecclesiæ cathedralis, quæ est de jurepatronatus capituli, et cujus præbenda est in annuis carolenis septem, et in distributionibus quotidianis ceteri reditus consistunt; Marinus Auytaja canonicus theologalis fuit nominatus et licet nullæ sint canonicorum præbendæ in illa ecclesia, contradictorem invenit, et re in S. C. ad trutinam posita, non posse simul retinere dignitatem primiceriatus præfatum hodiernum canonicum theologum decisum est: *Castrimaris, Princ.*, 19 *sept.* 1744; confirmata 13 *febr.* 1745.

5. Receptitia et innumerabilis olim erat ecclesia S. Joan. Baptistæ oppidi Fasani. Ad evitandam in choro confusionem fuit ab Episcopo præfixus numerus cum honore primiceriorum seu cantorum, id est cum præeminentiis, et emolumentis cathedralium, et fuit statutum ut ad vacantem admitteretur extragremialis antiquior ordinatus. Quum ad honorem primiceriatus vacantis cuperent non participantes, planum non erat an primiceriatus hic conferendus foret sacerdotibus participantibus? Et tam participantibus, quam non participantibus conferri posse S. C. resolvit: *Fasanen.*, 30 *april.* 1757, *dub.* 1; confirmata 30 *novem. ejusd. anni.*

6. Vincentia Giannini Ripa uti ex familia nominante ad vacantem primiceriatum cathedralis ecclesiæ Urbaniæ dignitatem præsentavit sacerdotem Zenonem Gatti extraneum. Doralix autem Minia uti etiam ex familia biduo post præsentavit Franciscum Zucchi filium ætatis decimum tertium annum agentem, sub conditione Apostolicæ Sedis dispensationem obtinendi. In hujus favorem supplicatio signata est. Sed quum altera etiam in favorem Gatti super derogatione medietatis vocum signata fuerit, facta est in S. C. quæstio. Ostendit Zucchi, se ex familia fundatoris descendere, et in sui favorem passivum cadere patronatum. Suam propterea vel relaxandam esse supplicationem S. C. decrevit: *Urbanien.*, *Primicer.*, 24 *martii* 1764.

PRIMICERIUS.

1. Perspicuum reddere optatur, an absente primicerio hebdomadario possit alius primicerius præsens cogi ad incipiendum matutinum et horas canonicas? Respondit S. C. primicerium alium præsentem cogi posse, primicerio hebdomadario absente: *Andrien.*, 8 *maii* 1649, *dub.* 5.

2. Regulari et abbatiali ecclesia divi Andreæ monachorum S. Benedicti urbis Mantuæ in seculari qualitate redacta, ac in ecclesiam collegiatam erecta cum animarum cura, atque suppressa dignitate abbatiali, instituta fuit principalis dignitas primiceriatus cum insignibus episcopalibus. Hujus dignitatis possessori competere collationem duorum beneficiorum parochialium S. Urbani de Formigosa et S. Ambrosii in civitate, et diœcesi Mantuana existentium uti de juribus et pertinentiis dicti monasterii S. Benedicti sancivit. *Mantuana, Jurisd.*, 24 *april.* 1700, *dub.* 1.

3. Eidem primicerio non competere insuper resolvit jurisdictionem vocandi ad certas solemnitates quæ fiunt in eadem ecclesia S. Andreæ parochos S. Ambrosii de Formigosa sub certis pœnis, et mulctis, eosque in casu contraventionis puniendi, et mulctandi, sed parochos prædictos ab eodem vocatos

teneri accedere vel per se, vel per alios: *Ibid.*, *dub.* 2.

4. Nec illi pariter competere jurisdictionem immittendi familiam armatam ad exequendas dictas pœnas contra personas, et bona dictorum parochorum tam in urbe quam in diœcesi Mantuana inconsulto Episcopo fuit resolutum : *Ibid.*, *dub.* 3.

5. Vertente deinde controversia inter promotorem fiscalem curiæ episcopalis, ac prædictum primicerium eo quia iste contendebat in Bullis collationis dictæ ecclesiæ parochialis S. Ambrosii apponere diversas, ac insolitas clausulas, quibus Episcopus ordinariam suam jurisdictionem lædi conquerebatur, S. C. citato, et consentiente procuratore primicerii servandum esse solitum censuit. Modo vero exposita fuerunt dubia 27 quibus omnibus rescripsit: Dilata constituto procuratore per primicerium juxta mentem : *Ead.*, 24 *sept.* 1755, *dub.* 1 *usque ad* 27.

6. Instante Archiepiscopo Blasius de Rubeis primicerius matricis seu receptitiæ ecclesiæ non tamen curatæ Sanctissimæ Annuntiationis terræ Gifoni ad suam residentiam redire renuit. Prætendit enim simplex esse beneficium ab hoc residentiæ vinculo solutum. Ideo quæsita S. C. nihil resolvit, sed dixit ut coadjuventur probationes exhibitis Bullis provisionum : *Salernitana*, *Resid.*, 3 *octob.* 1711. Deinde non teneri ad præcisam residentiam, sed tantum causativam decrevit : 29 *april.* 1713.

7. Dubio prolato, an præsidentia in choro spectet privative ad primicerium, seu cumulative ad præcentorem una cum primicerio? S. C. protelavit decretum, et audiri primicerium et præcentorem præcepit, atque interim servari solitum : *Salernitana, Edict.*, 27 *sept.* 1732, *dub.* 12.

8. Primicerius dignitas ecclesiæ cathedralis, qui nullam habet præbendam, ac emolumenta haurit, nec servitio ecclesiæ gravatur, absens ab ipsa civitate, ad residentiam tenetur: ob id S. C. Episcopo imperavit ut illum absentem præfixo termino duorum mensium sub pœna privationis cogat ac de exequutione certioret: *Umbraticen.*, *Resid.*, 14 *sept.* 1748.

9. Provisos de primiceriatibus ecclesiæ S. Joannis Baptistæ oppidi Fasani non participantes dictæ ecclesiæ nec habentes statutorum capitularium, decretorum sacr. visitationum requisita consequi debere ratam partem, ac respective massæ communis partitionem S. C. placitum est decernere: *Fasanen.*, 30 *april.* 1757, *dub.* 2; confirmata 30 *julii ejusd. anni.*

PRIOR.

§ I.

Prior quoad electionem et remotionem.

Massariis castri Montis Jovini priorem ecclesiæ B. Mariæ ejusdem castri cum Episcopi adprobatione eligere eumdemque inconsulto Episcopo amovere dummodo remotio non fiat in odium, fas est : *Civitatis plebis*, 19 *januar.* 1737, *dub.* 1; confirmata 29 *martii* 1738.

§ II.

Prior quoad fructus ac emolumenta.

Fructus percepti a priore collegiatæ S. Jacobi Tolentini, qui et parochus est, ob omissam fidei professionem coram Ordinario restituendi non sunt: *Tolentina, Missæ par. et prof. fidei*, 16 *maii* 1739, *dub.* 4.

§ III.

Prior quoad jura et potestatem.

1. Franciscus Cheli prior cathedralis ecclesiæ vigore Bullæ erectionis suæ dignitatis, ubi locum in capitulo, ac jus fruendi omnibus privilegiis, prærogativis et honoribus, quibus ceteræ dignitates et canonici potiuntur, decerni a S. C. postulavit sibi quoque licere congressibus capitularibus interesse, ibique proprium suffragium de omni re, præter ea quæ ad administrationem ac partitionem quotidianarum distributionum respiciunt, proferre. Præfatæ vero dignitati numquam canonicalis præbenda constituta fuerat, et petitioni prioris adversabatur consuetudo. Hinc S. C. instantiam hujusmodi rejecit: *Piscien.*, *Vocis in cap.*, 1 *martii* 1738, *dub.* 1.

2. Ac quoad jura ac privilegia, quibus fruuntur cæteræ dignitates ac canonici, rescripsit gaudere juxta solitum : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Quæsitum quum esset an prior ecclesiæ parochialis SS. Martini et Barbaræ posset pulsare tintinnabulum ante sonitum tintinnabuli ecclesiæ collegiatæ S. Petri, responsum fuit: Dilata, et expectetur exitus causæ coram Episcopo, et scribatur eidem Episcopo ad mentem : *Sancti Miniatis*, 20 *martii* 1745, *dub.* 4.

4. Parocho sive priori insignis collegiatæ ecclesiæ SS. Petri et Dalmatii, quæ Alexandriæ est, sacerdotes sibi benevisos ad funera vocare non li-

cet; sed servanda est conventio inita sub die 25 sept. anni 1740 qua cautum extitit, ut ad funera capellani vocarentur, aut clerici ejusdem ecclesiæ servitio adscripti: *Alexandrina, Funer.*, 28 *aug.* 1745, *dub.* 1.

5. Ecclesia abbatialis S. Mariæ de Platea, et prioralis ecclesia S. Severi suos ambæ habent parochiæ incolas, non certis regionibus circumscriptos, sed per familiam, quæ sparsim sunt in terra Montis Novi. Prior et abbas de præeminentiis inter se egerunt. S. C. abbatialem ecclesiam, quæ ab ipsis prioribus S. Severi semper agnita pro principaliori fuit, matricem majorem et priorali digniorem, quoad actus tantum præeminentiales tantum censuit esse. Secundum ea quæ proponebantur, mox definitum est, priori S. Severi in supplicationibus et funeribus, in quibus functiones non agit, deferre stolam a collo pendentem non licere: *Senogallien.*, *Præeminen.*, 30 *januar.* 1779, *dub.* 4. Iterum audiri obtinuit prior et S. C. primam sententiam deposuit, et statuit licere parocho S. Severi deferre stolam collo pendentem: 5 *junii ejusd. anni.*

6. Dubium: An priori collegiatæ ecclesiæ S. Michaelis urbis Firmi competat jus perpetuum convocandi capitulum, seu idem jus repartiri annuatim in singulos canonicos debeat? S. C. non dirimit, sed præfigi terminum priori eidem ad deducendum jura sua in S. C. mandavit: *Firmana*, 8 *junii* 1782, *dub.* 1. Postmodum affirmativum ad primam, negativum ad secundam partem dedit responsum: 6 *sept.* 1783.

PRIOR MAGNUS. Vide *Religio militaris ordinis Hierosolymitani*, § VI.

§ IV.

Prior quoad onera.

1. S. C. censuit priorem, de quo agitur, teneri ad residentiam: *Bononien.*, 27 *martii* 1602, *dub.* 1.

2. Autumat prior et curatus ecclesiæ receptitiæ, et matricis Fasani immunem esse a punctaturis, si a choro absit, et residentia ad bimestre tempus, ex facultate ab Ordinario sibi concessa juxta disposita in cap. 1, sess. 23 *de Reformat.* [191]. At S. C. etiam ex facultate sibi ab Ordinario concessa pro tempore a Concilio permisso punctis notari debere statuit: *Nullius Fasani, Punctat.*, 12 *decembris* 1716.

3. Prior ecclesiæ collegiatæ S. Jacobi Tolentini tanquam parochus non tenetur applicare quotidie Missam pro populo, sed solum diebus festis: *Tolentina*, *Missæ paroch. et Prof. fidei*, 26 *maii* 1739, *dub.* 1.

4. Tenetur vero per seipsum concionem facere, et evangelium populo explicare, et in casu legitimi impedimenti supplere valet per substitutum ad formam Concilii [192]: *Ibid.*, *dub.* 2.

5. In casu autem omissionis mulctari debet arbitrio Episcopi ad formam Concilii [193]: *Ibid.*, *dub.* 2.

6. Proposito dubio: An deficientibus duobus canonicis antiquioribus ecclesiæ collegiatæ S. Jacobi urbis Tolentinæ a munere coadjuvandi priorem in administratione sacramentorum ac pueros in doctrina christiana instruendi teneatur prior eis contribuere annuam præstationem quatuor rubrorum frumenti, et scut. 6 pro quolibet? S. C. respondit

[191] Proinde omnibus, et singulis parochis, et animarum rectoribus, qui, sacro ut huic relatum est Concilio, per bimestre, absque pœnarum per sacros canones inflictarum metu, a cura Episcopis inconsultis abesse putant sibi licere, præcipitur, ne ultra bimestre absque Episcopi, sive ejus vicarii generalis licentia in scriptis, et gratis concedenda, idoneo tamen œconomo relicto, ac episcopali curia approbato, ullatenus ab illorum parochiali statione discedant.

[192] Concil. Trid., sess. 5, cap. 2, *de Reform.* Quæ concio habenda est inter Missarum solemnia, recteque ostendit Card. Bona *Rer. Litur.*, lib. 2, cap. 7, § 7, p. 159 et seq., tom. 3, ed. Taurin., 153, morem hunc semper obtinuisse, ut *proxime post evangelium sermo, sive homilia, vel tractatus ad populum haberetur.* Vide Const. *Apostolici ministerii*, 34, Innocentii XIII, p. 258, tom. 2, *Bull.* editam pro regnis Hispaniarum, quam postea Benedictus XIII, Const. *Supremæ militantis*, 31, pag. 350, eod. loc., ubi animarum pastores suas has partes implere jubentur, quamquam exiguum habeant populi numerum, et quamquam per annuos concionatores satis huic rei consultum videatur. Vide not. 45, præced.

[193] Sess. 5, cap. 2, *de Reform.*, in quo parochis onus concionandi impositum legitur. « Id vero, si quis eorum præstare negligat, etiamsi ab Episcopi jurisdictione quavis ratione exemptum se esse prætenderet: etiamsi ecclesiæ quovis modo exemptæ dicerentur, aut alicui monasterio, etiam extra diœcesim existenti forsan annexæ, vel unicæ, modo re ipsa in diœcesi sint, provida pastoralis Episcoporum sollicitudo non desit, ne illud impleatur: Parvuli petierunt panem et non erat qui frangeret eis. Itaque ubi ab Episcopo moniti, trium mensium spatio muneri suo defuerint, per censuras ecclesiasticas, seu alias, ad ipsius Episcopi arbitrium cogentur; ita ut etiam si ei sic expedire visum fuerit, ex beneficiorum fructibus alteri, qui id præstet, honesta aliqua merces persolvatur, donec principalis ipse resipiscens officium suum impleat » Hoc idem statuitur sess. 24, cap. 42, *de Reform.* Hinc præter censuras infligi possunt etiam aliæ arbitrio Episcoporum pœnæ; si tamen agatur de pœna pecuniaria, hujusmodi arbitrium indecens esse respondit S. C. Concilii die 17 junii 1658 episcopo Novariensi, qui in suis Synodalibus Constitutionibus putavit sibi licuisse pecunia mulctare parochos huic decreto contravenientes, ut refert. Bened. XIV, lib. VII, cap. 52, num. 8, tom. 12, pag. 479.

teneri priorem ad contributionem prædictam, quia in casu deficientiæ canonicorum ipsi sunt judicio Episcopi mulctandi: *Tolentina, Serv. chori et Missæ conv.*, 26 *maii* 1739, *dub.* 11.

7. Quum esset postulatum an prior ecclesiæ parochialis SS. Martini et Barbaræ, uti canonicus divinis officiis in choro ecclesiæ collegiatæ S. Petri diebus festis, et signate in solemnioribus, interesse teneretur? Responsum fuit, dilata et expectetur exitus causæ coram Episcopo, et scribatur eidem Episcopo ad mentem: *S. Miniatis*, 20 *martii* 1745, *dub.* 1.

8. Obscurum exinde fuit an idem prior supplicationibus a prædicta collegiata fieri solitis, et præsertim solemnioribus S. Titularis et Sanctissimi Corporis Christi intervenire teneretur? Non aperuit et respondit ut supra: *Ibid. dub.* 2.

9. Et ad quæsitum demum an prior idem in eadem ecclesia collegiata benedictioni fontis die sabbati interesse teneretur? Rescriptum pariter est, ut supra: *Ibid.*, *dub.* 3.

10. Priorem, cui animarum cura adnexa est, collegiatæ ecclesiæ Sanctissimi Salvatoris per celebrationem Missæ diebus Dominicis juxta tabellam posse satisfacere oneri Missæ pro populo S. C. censuit, ita tamen, ut etiam aliis diebus festis applicare Missam pro populo ad formam Constitutionis Benedicti XIV, Pont. Max.: *Cum semper oblatas*[194] teneatur: *Fulginaten.*, *Missæ par.*, 7 *aug.* 1773.

11. Apostolorum limina visitans Amerinus episcopus exposuit priorem ecclesiæ cathedralis, qui actualem habet curam animarum, neque per se, neque per suum sacerdotem adjutorem Evangelium populo explicare. Prior se fundabat in consuetudine immemorabili, quam neque in facto, neque in jure adstruebat. Idcirco quæsitum fuit an prior ipse per se, vel eo impedito per suum sacerdotem adjutorem ad explicandum Verbum Dei sit adigendus, seu ei faveat consuetudo? Rescriptum prodiit ut scribatur Episcopo juxta mentem[195]: *Amerina*, *Visitat. SS. LL.*, 10 *feb.* 1781, *dub.* 1.

12. Dubio exhibito an omnes et singuli canonici ecclesiæ collegiatæ S. Michaelis archangeli teneantur ad expensas utensilium parochialium, vel potius prior et subprior animarum curam habentes solummodo ad dictas expensas obligati sint? Responsum est affirmative ita tamen, ut unusquisque contribuat pro rata parte suæ congruæ: *Firmana*, 6 *sept.* 1783, *dub.* 3.

13. Et altero dubio examinato an et qui teneantur ad expensas pro executione rescripti S. C. editi die 17 aug. anni 1779 quoad remotionem et expurgationem sepulcrorum? Affirmative ut ad proximum respondetur: *Ibid.*, *dub.* 4.

PRIORATUS DIGNITAS.

1. Quæritur utrum prioratus curam animarum habentes comprehendantur sub nomine parochialium quoad dispositionem cap. 18, sess. 24 *de Reform.*[196]? S. C. respondit non comprehendi prioratus curam animarum habentes in dispositionem Concilii de examine per concursum: *Avenionen.*, 25 *octob.* 1586, *dub.* 8.

2. Et posito in Gallia provisos de beneficiis curam animarum habentes non teneri residere, modo deserviant per parochum amovibilem per Ordinarium tamen approbatum, et sint alicujus ecclesiæ canonici, in qua residentiam faciant, utrum canonici metropolitanæ ecclesiæ qui hujusmodi prioratus canonicatibus non annexos curam animarum habentes obtinent, in alia tamen quam Avenionensi diœcesi teneantur, vel prioratum, vel canonicatum dimittere, possintque eos ad id cogi? Rescripsit teneri canonicos, qui post Concilium prioratum et canonicatum adepti sunt, alterum dimittere, ut in altero resideant. Et quia per Concilium utroque privati intelliguntur cap. 4, sess. 7[197], debere eos conscientiæ suæ consulere, turpeque esse non observare Concilium in ditione Sedis Apostolicæ, et pugnari pro ejus observantia in regno Galliæ: *Ibid.*, *dub.* 25.

3. Ad dubium an et ad quem in ecclesia collegiata S. Antonii castri Altidonæ spectet jus conferendi seu constituendi prioratus dignitatem, canonicatus, aliaque beneficia, de quo jure controvertitur inter archiepiscopum Firmanum et abbatem Farfensem? S. C. respondit ut exquiratur Rotæ votum[198]: *Firmana*, *Juris confer. et instit.*, 2 *octob.* 1706; confirmata 7 *maii* 1707.

4. Canonicus Ascanius Jacobillius electus fuit in

[194] Vide not. 147, præced.

[195] Vide not. 123, præced.

[196] Ubi in provisionibus ecclesiarum parochialium mandatum examen per concursum; et in prædictum caput Gallemart, num. 1, pag. 264, ait ad verba *Cum parochialis ecclesiæ vacatio*: « Hoc decretnm non habet locum, quando contingit aliquam dignitatem vacare, cui parochialis est unita accessorie. »

[197] Vide not. 61, verb. *Canonicatus*, § V.

[198] Vide not. 18, verb. *Abbas*, § IV.

coadjutorem a canonico Crispoldo de Gregoriis moderno possessore prioratus cathedralis ecclesiæ. Hic non esse huic prioratui adnexam curam animarum contendit, tum quia de dignitate agitur, tum quia cura animarum penes capitulum residet, et exercitium tribus æditituis amovibilibus solum jure honorifico ei reservato, et in absentia aliis dignitatibus. Huic provisioni, in qua præcedens examen requisitum non fuit, refragatur promotor fiscalis, et quæritur idcirco an supplicatio sit relaxanda ? S. C. primum esse haud relaxandum censuit : *Fulginaten*,, *Prior. quoad cur. anim.*, 2 *octob.* 1721 [199]. Deinde recessit a decisis, et relaxandam esse cum expeditione tamen gratiæ in forma nempe cum clausula, quod per diligens examen coram Ordinario faciendum idoneus repertus fuerit, putavit, et ad mentem subjungit : 28 *febr.* 1722.

5. In civitate Tolentina extat collegiata ecclesia S. Jacobi uno constans prioratu animarum curam adnexam habente, et undecim canonicis, de quibus duo antiquiores priorem in exercitio curæ adjuvant. Causa quæstionum dubium fuit exhibitum : an prioratus præfatæ ecclesiæ collegiatæ sit dignitas, cujus qualitatis et ad quos effectus? Et S. C. resolvit esse dignitatem, ex comprehensis sub regula IV Cancellariæ [200] ad effectus præeminentiales juxta ipsius collegiatæ consuetudinem : *Tolentina*, *Serv. chori et Miss. convent.*, 26 *maii* 1739, *dub.* 6.

6. Prioratus ecclesiæ collegiatæ S. Victoriæ, qui onus animarum curæ habet, possessore orbatus fuit. Abbatibus Farfensibus fuit ejusdem collatio reservata, quum illa ecclesia Episcoporum jurisdictioni subjecta fuerit. Sed dissidium factum fuit, num illa nominatio prævio concursu, vel prævio examine et Archiepiscopi adprobatione facienda sit? S. C. decidit nominationem ab abbate Farfensi faciendam non esse prævio concursu : *Firmana seu Farfen.*, 28 *januar.* 1758.

PRIORIS OFFICIUM.

Parochis urbis Perusiæ, qui collegium quod urbanum vocant, constituunt, annuum ex eorum gremio eligunt priorem, qui regimen habeat œconomicum totius collegii. Ad prioris officium electus anno præterito fuit parochus Laurentius Ammoni Leli, qui pessumdatas collegii res studuit reparare. Duodeviginti parochi confirmare hunc cupiunt ad biennium contra collegii constitutiones, quæ ad annum ediserunt et confirmationem vetant. Obsistunt alii parochi (rationum redditioni obnoxii), confirmationique refragantur. Sed confirmatus ille fuit ad annum ex S. C. consulto : *Perusina*, *Elect. prioris*, 8 *maii* 1762.

Priorista. Vide *Abbatissa*.

Privatio. Vide *Archidiaconus*, § iv ; *Archipresbyter*, § x ; *Beneficia ecclesiastica*, § ix ; *Canonicatus*, § v ; *Capellanus*, § vii ; *Juspatronatus*, § i ; *Mansionaria*, § i ; *Parochus*, § ix.

Privatum Oratorium. Vide *Oratorium*, § i.

PRIVILEGIA.

1. Ad rogatum, an stante consuetudine immemorabili, vel privilegio possint eligi duo vicarii capitulares? rescripsit S. C. negative : *Tirasonen.*, *Elec. vicarii capit.*, 13 *julii* 1669, *dub.* 3.

2. Item negativum præbuit responsum ad dubium, an posita etiam facultate eligendi duos vicarios, possint isti exercere alternatim per menses, si quoad hoc non adsit immemorabilis consuetudo, vel privilegium ? *Ibid.*, *dub.* 4.

3. Privilegium, ut ex reditibus capellaniarum,

[199] Plura argumenta adduxit advocatus Dominicus Ursaya pro affirmativa responsione, et exhibet in *Discep. Eccl.* 2, tom. 4, part. 2, *per tot.*

[200] In qua dignitates, reservantur, inde declarans « dignitates, quæ in cathedralibus etiam metropolitanis post pontificales non majores existunt, quæ ex Apostolicæ Sedis indulgentia, vel ordinaria auctoritate, aut consuetudine præscripta, vel alias quovis modo in quibuscumque collegiatis ecclesiis principalem præeminentiam habere noscuntur, sub reservatione prædicta comprehendi debere. »

[201] Vide not. 719, verb. *Consuetudo*, § II.

et eleemosynis Missarum votivarum, seu manualium, pro quibus plures Missæ celebrari debebant, possit percipi summa librarum sexcentum quæ sunt scut. rom. 100 pro unica tantum Missa in die celebranda, concessum capellanis de massa nuncupatis ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ de Vineis non est sublatum per Const. Innoc. XII, Pont. Max., super celebratione Missarum[202], et apponatur tabella in loco conspicuo ecclesiæ cum expressione privilegii : *Januen.*, *Celebr. Miss*, 26 *nov.* 1701, *dub.* 1.

Reliqua. Vide *Hospitale*, § IV; *Regulares*, § III.

PRIVILEGIA CLERICORUM. Vide *Clerici*, § III.

PRIVILEGIA DOCTORUM. Vide *Doctores*.

PRIVILEGIA QUOAD JUDICEM CONSERVATOREM. Vide *Moniales*, § I; *Regulares*, § II; *Religio militaris ordinis Hierosolymitani*, § V.

PROBATIO.

1. Censuit S. C. ad effectum revocandi ad novum examen parochum haud necesse est, ut judiciales probationes imperitiæ præcedant : *Pamplionen.*, *Exam.*, 15 *januar.* 1667, *dub.* 3.

2. Probatio liberi status in matrimoniis inter cives contrahendis requiritur. Ita S. C. ad instantiam civium Ortonensium deliberavit : *Ortonen.*, 27 *martii* 1706, *dub.* 1.

3. Concludentes probationes sunt necessariæ, ex quibus constat resignantem beneficium, ad cujus titulum est ordinatus habere quo vivere commode possit : *Lancianen.*, 9 *febr.* 1726, *dub.* 3.

4. Nec sola confessio jurata perficit prædictam probationem : *Ibid.*, *dub.* 4.

5. Absque probatione status liberi facienda coram episcopo Guardiensi, et sine illius licentia nequit œconomus pro tempore ecclesiæ parochialis S. Mariæ Esther commendæ Hierosolymitanæ religionis oppidi Aquævivæ Collis Crucis conjungere in matrimonium incolas dictæ parœciæ : *Guardien.*, *Status liberi*, 12 *april.* 1710; confirmata 3 *martii* 1736. Inde causa reproducta adjudicata fuit dicto Episcopo jurisdictio ordinaria quoad populum et clerum exceptis habentibus tria requisita, et quoad ecclesiam delegata tantum : 25 *febr.* 1741.

Reliqua. Vide *Consuetudo*, § III; *Ecclesia matrix, etc.*; *Juspatronatus*, § III; *Professio religiosa*, § I; *Simonia, etc.*

PROCESSIO, PROCESSIONES.

1. Declaravit S. C. publicas supplicationes, ad quas exempti ab Episcopis vocati accedere tenentur ex decreto capitis 13, sess. 25, *de Regul.* Concilii Tridentini[203] esse intelligendas, quæ indictæ fuerunt pro bono publico vel publico honore. *Ferrarien.*, 23 *sept.* 1609. Deinde putavit ead. S. C. publicas supplicationes, de quibus idem Concilium sess. 25, cap, 13, *de Regul.* loquitur, intelligendas solitas, et consuetas, necnon eas, quæ indictæ fuerunt pro bono publico, publicove honore : 28 *nov. ejusd. anni.*

2. Constituit S. C. monachos S. Hieronymi exemptos, ut proponitur ab Ordinario vocatos teneri, ac potuisse compelli etiam pœnis, et censuris ecclesiasticis ad Rogationum divi Marci, aliasque publicas supplicationes accedere : *Albanen.*, 23 *sept.* 1617.

3. Episcopus de rebus dubiis morem consulendi ac referendi ad Sedem Romanam sequens a S. C. hanc habuit responsionem monachos Cassinenses cogi posse ad publicas supplicationes, et ad ipsum spectare supplicationes instituere : *Bobien.*, 16 *martii* 1630.

4. S. C. mandavit servari decretum in Congregatione particulari de ordine Sanctissimi jam firmatum tenoris sequentis : « Censuit S. C. regularibus

[202] Vide not. 314, verb. *Capellanus*, § II.

[203] Ibi « Exempti autem omnes, tam clerici seculares quam regulares, quicumque etiam monachi, ad publicas processiones vocati, accedere compellantur. » Gallemart, ibid. ad verba *Ad publicas processiones vocati;* n. 7, pag. 200, inquit « Vocentur ad quascumque processiones publicas, et consuetas vel indictas pro bono publico, vel honore, non tamen compellendi sunt ipsi regulares exempti (de quibus loquimur) accedere ad ecclesias extra propria monasteria pro celebratione orationis quadraginta horarum sed Congregatio probavit illos cum toti populo dicta oratio indicitur, in propriis ecclesiis hujusmodi orationi insistere posse. »

et sodalitiis in regularium ecclesiis erectis permissum esse supplicationes ducere intra eorum ecclesias, et claustra tantum, et non extra. Si vero ecclesiæ claustro careant; eisdem regularibus, et societatibus licere supplicationes facere intra ambitum dumtaxat earumdem ecclesiarum, hoc est prope muros ecclesiæ; sive exeundo a janua ecclesiæ et ingrediendo per aliam, sive per eamdem, et semper prope muros ecclesiæ, et non extra dictum ambitum nisi de licentia, consensu, cum cruce parochi, non obstantibus quibuscumque consuetudinibus, vel præscriptionibus etiam immemorabilibus. Privilegiis tantum Apostolicis Sacro Concilio Tridentino posterioribus in suo robore permanentibus, quibus per hoc decretum minime censeatur derogatum: » *Nepesina*, 24 *julii* 1632. Post multi temporis spatium S. C. stetit in decretis, quumque additum fuisset hoc aliud dubium : an solius Episcopi accedente licentia possint regulares supplicationem ducere, quamvis parochus contradicat, et consentire recuset? S. C. respondit, sufficere licentiam Episcopi : 3 *aug*. 1686.

5. Contrariam consuetudinem etiam immemorabilem capitulis minime suffragari, quin ad Episcopum cum consilio tamen capituli pertineat sacras supplicationes indicere et præscribere, quo et qua sint dirigendæ, consilium fuit S. C. : *Suessionen.*, 16 *sept.* 1662, *dub.* 8.

6. Indicta supplicatione occasione visitationis terræ Carpineti ab Episcopo; conqueruntur fratres ordinis S. Francisci strictioris observantiæ non posse compelli, et examinari dubium studuerunt, an dicti fratres potuerint ad prænarratam supplicationem ab Episcopo adigi? S. C. in casu de quo agitur non potuisse definivit : *Anagnina*, *Process.*, 9 *dec.* 1662.

7. Ad dubium, an abbas, presbyteri, et clerici ecclesiæ S. Antonii Viennensis teneantur accedere ad supplicationes pro jubilæo publicando, et ad alias publicas supplicationes, vel pro bono publico indictas? negativum datum est responsum : *Neapolitana*, *Process. et interd.*, 16 *nov.* 1675.

8. Vicarius ecclesiæ, seu oratorii S. Mariæ Angelorum loci de Panzano sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum instar supplicationis deferre nequit nisi de licentia Ordinarii ; ita S. C. decrevit in *Nullius seu Nonantulona*. 13 *januar*. 1685, *dub*. 7.

9. Perspicuum S. C. fecit dubium, an capellanis ecclesiæ seu oratorii S. Mariæ Lacrymarum liceat solemnes supplicationes facere extra ambitum dictæ ecclesiæ seu oratorii sine consensu et voluntate parochi? Tradens decretum diei 13 januar. 1685, in Nullius seu Nonantulana, Jur. par., dub. 7 [204]: *Brictinorien.*, *Jur. paroch.*, 21 *junii* 1687, *dub.* 1.

10. In terra Ursi Martii duæ sunt parœciæ inter se penitus distinctæ ; utriusque populus et clerus, ac sodalitia in supplicationibus in anno fieri solitis simul ab immemorabili tempore convenire consueverunt. Modo ad evitandas frequentes contentiones de præcedentia, ac populi offensiones, petierunt parochiæ unius incolæ separatim fieri supplicationes ab unoquoque clero, sed S. C. preces rejecit ac fieri unitim illas præcepit : *Cassanen.*, *Process.*, 23 *januar.* 1706.

11. Patres Dominicani civitatis Andreæ tenentur in die festivitatis S. Dominici patroni dictæ urbis statuam ejusdem Sancti ab eorum ecclesia ad ecclesiam cathedralem cum simplici comitatu absque cantu, et crucis elevatione asportare, causa faciendi supplicationem per urbem cum clero sæculari et regulari juxta consuetam formam, quam dicti patres servare renuerant : *Andrien.*, *Process. et interd.*, 6 *julii* 1709, *dub.* 1.

12. Hinc præceptum injunctum a curia episcopali dictis patribus sub pœna interdicti localis quia prædictam consuetam formam servare in supplicatione festivitatis S. Dominici civitatis patroni obtrectabant, firmum esse S. C. mandavit : *Ibid.*, *dub.* 2.

13. Pleræque et variæ peragantur supplicationes in urbe Andriæ præter generales ab ecclesia indictas, ad quas uterque clerus accedere consuevisse dicitur. Ad earum nonnullas adire renuentibus patribus ordinis Prædicatorum Episcopus instante capitulo ecclesiæ cathedralis compellere eos curavit, sed patres querimoniam habuerunt de ratione invitandi, et S. C. appellarunt, quæ servari solitum jussit : *Andrien.*, *Access. ad process.*, 11 *januar.* 1710, *dub.* 1 et 2.

14. In causa agitata inter sodales Sanctissimi Rosarii, PP. Prædicatores, et Episcopum, dubio proposito, an liceat fratribus sine licentia Episcopi, peragere per civitatem processiones tam in prima dominica octobris, quam aliis temporibus? S. C. respondit negative exceptis processionibus Sanctis-

[204] Vide num. 8 antecedentem.

[205] « Verum Sanctissimus D. N. Bened. XIII, in re edidit novissime litteras Apostolicas in forma Brevis sub die 10 april. 1725, anno primo pontificatus, in quibus fratribus Prædicatoribus indulsit, ut ipsi de cetero processionem præfatam SS. Rosarii, qualibet prima Dominica mensis octobris, ingrediendo limites cujuscumque parochiæ, Ordinarii licentia minime requisita, et absque assistentia parochi, ac cum omni pompa peragere libere, et licite possint » Card. Petra *Comment. ad Const. XVIII Sixti IV*, num. 16, tom v, pag. 294.

simi Corporis Christi et Rosarii in prima Dominica octobris [205]: *Ripana*, *Confrat.*, 30 *martii* 1715, *dub.* 8.

15. Societati Orationis et Mortis loci Predarii aggregatæ archiconfraternitati mortis urbis supplicationes tam intra ambitum sui oratorii, quam extra illum absque parochi licentia, per cujus parochiam transire debet, dummodo accedat Episcopi venia, facere licet: *Novarien.*, *Aggreg.*, 24 *sept.* 1718, *dub.* 5.

16. Controversiis exortis inter canonicos ecclesiæ collegiatæ S. Stephani, et sodales Sanctissimi Rosarii in eadem receptos, quæsitum est, an sodales annuente et permittente archipresbytero facere possint processiones intra et extra ecclesiam, sine interventu canonicorum? Rescripsit S. C. ad primam partem affirmative, ad secundam negative, dummodo non agatur de processionibus, quæ fiunt ex instituto societatis, in quibus sufficit, ut canonici sint invitati: *Regien.*, 5 *aug.* 1719, *dub.* 5.

17. Et an et a quo sit determinanda via processionum, quæ fiunt extra ecclesiam S. Stephani et per parochiam? Esse determinandam a præfecto chori, interveniente capitulo, rescripsit: *Ibid.*, *dub.* 6.

18. Necnon permittente dicto archipresbytero possit dictum sodalitium erigere in dictis supplicationibus propriam crucem? Negative respondetur at card. Petra affirmativum refert responsum, t. v, pag. 307: *Ibid.*, *dub.* 7.

19. Quæsitum quum esset an occasione supplicationum cum capituli ecclesiæ collegiatæ oppidi Novarum, cui adjudicata quædam superioritatis species super ceteras parochiales ecclesias fuit, præsentia peragendorum, parochi ejusdem oppidi sub illius cruce incedere tenerentur, seu an et sub qua cruce sit incedendum? S. C. respondit dilata et examinentur testes formaliter: *Derthonen.*, *Jur. paroch.*, 7 *decem.* 1720, *dub.* 9. Deinde decisum fuit esse incedendum sub cruce capituli: 14 *april.* 1725, *dub.* 1. Sed causa reproducta scribi juxta instructionem [206] mandatum est: 4 *aug. ejusd. anni*, *dub.* 2. Denique docta S. C. de observantia ac praxi decreti concilii provincialis ac synodi recessit a decisis quoad funera: 15 *decem. ejusd. anni*, *dub.* 1.

20. Societatis Mortis et Orationis oppidi Casalis majoris sodales absque licentia præpositi S. Leonardi ejusdem oppidi si invitatus renuerit, ac impeditus non intervenerit, supplicationem occasione festi Nativitatis B. M. V. peragere possunt, sed intra ambitum proprii oratorii, extra vero ambitum nisi Episcopi accedat licentia, nequeunt: *Cremonen.*, 5 *junii* 1723, *dub.* 1.

[206] Vide not. 10, verb. *Cadaver*, § III.

21. Eamdemque supplicationem cum capellani interventu, aut alterius sacerdotis per ipsos non autem per præpositum destinandi ducere possunt: *Ibid.*, *dub.* 2; confirmata 13 *april.* 1726, *dub.* 1.

22. Societas Salutis translata a villa Fontana ad ecclesiam hospitalis S. Antonii terræ Medicinæ a dicta ecclesia valet singulis annis imaginem B. M. V. Conceptionis in festo S. Pii V, Pont. Max., seu in dominica eidem festivitati sequenti ad ecclesiam villæ Fontanæ instar supplicationis transferre; subinde die sabbati immediate post festivitatem S. Augustini ad dictam ecclesiam hospitalis restituere; necnon die successivo dominico generalem supplicationum facere per dictam terram Medecinæ de licentia tamen Ordinarii: *Bononien.*, 28 *julii* 1724, *dub.* 3.

23. Dictæque societati ducere supplicationem aliam nuncupatam pœnitentiæ in una ex diebus hebdomadæ sanctæ fas est de licentia pariter Ordinarii: *Ibid. dub.* 5.

24. Ac ratione privilegiorum archiconfraternitatis Cinturæ Bononiæ aggregantis, eidem licet supplicationes in omni quarta dominica cujuslibet mensis, et alias intra tamen, non extra ambitum ecclesiæ peragere: *Ibid.*, *dub.* 7.

25. Patribus Minoribus conv. Montis Ærei supplicationes extra claustra præterquam in casibus comprehensis in transactione anni 1703, nisi de licentia Episcopi ducere non licet: *Volaterana.*, 16 *martii* 1726, *dub.* 10.

26. Societas S. Mariæ de Libertate dominica ultima septembris ducere supplicationem cum imagine S. Mariæ de Libertate ad plateam magnam civitatis cum assistentia parochi, vel eo deficiente proprii capellani, accedente tamen licentia Ordinarii, et comitante parocho, vel alio sacerdote de ejus licentia, potest: *Bononien.*, 15 *maii* 1728, *dub.* 14.

27. Jus indicendi atque convocandi generales supplicationes, quæ juxta ritum Ecclesiæ, et loci consuetudinem fiunt, privative spectat ad archipresbyterum ecclesiæ S. Mariæ Magdalenæ terræ Barutii, quæ ecclesia quadam majoritatis prærogativa super alias binas ecclesias parochiales pollet, atque in eadem incipiendæ, ac terminandæ supplicationes sunt: *Aquen. Præemin.*, *et jur. paroch.*, 8 *martii* 1732, *dub.* 4.

28. Ac dictæ supplicationes generales faciendæ sunt in ecclesia S. Mariæ Magdalenæ cum coactivo accessu parochorum S. Antonii et S. Martiani, ita ut iis non liceat eas facere in eorum ecclesiis parochialibus; non autem illæ alternatim fieri debent singulis annis in altera ex dictis ecclesiis: *Ibid.*, *dub.* 5.

29. Et parocho S. Antonii in supplicatione deferre tam intra, quam extra ecclesiam ven. lignum S. Crucis die festo ejusdem Inventionis licet: *Ibid.*, *dub.* 7.

30. Et planum non erat an die festo Sanctissimi Corporis Christi eidem parocho S. Antonii, ac etiam parochis S. Mariæ Magdalenæ sanctique Martiani liceat supplicationem habere tam intra, quam extra suas respective ecclesias cum Sanctissimo Sacramento, illudque publicæ adorationi in ea exponere? S. C. servandum decretum Episcopi [207] censuit: *Ibid.*, *dub.* 8.

31. Sodales Orationis et Mortis urbis Centumcellarum non quomodolibet moniti interesse tenentur processionibus Sanctissimi Rosarii tam in prima dominica cujuslibet mensis, quam in prima dominica octobris, sed quatenus per schedulam invitentur: *Viterbien.*, 15 *decem.* 1741, *dub.* 1.

32. Ac capellanis societatum dictæ urbis in processionibus per eas peragendis deferre stolam præsentibus parocho, vel vice-parocho licet: *Ibid.*, *dub.* 6.

33. Dictæque societati Orationis et Mortis licet de licentia Episcopi dirigere et peragere processionem B. M. Virginis Septem Dolorum extra ambitum suæ ecclesiæ: *Ibid.*, *dub.* 11.

34. Supplicationes ordinarias in diebus S. Marci, Rogationum et Corporis Christi ducendas conjunctim ab utroque clero S. Nicolai et S. Mariæ civitatis Riveliæ juxta solitum; non vero clero S. Mariæ eas separatim explendi esse indulgendam optatam facultatem S. C. definivit: *Policastren.*, *Præeminent. et jur. paroch.*, 22 *januar.* 1746, *dub.* 1.

35. Definitio dein petita est, num dictæ supplicationes incipere et terminare debeant in ecclesia S. Nicolai, et clerus S. Mariæ teneatur incedere sub propria cruce ante clerum S. Nicolai, vel sit servandum solitum in omnibus? S. C. solitum revera servari jussit: *Ibid.*, *dub.* 2.

36. Quæsitum consentanee fuit an clerus S. Mariæ teneatur accedere juxta solitum ad supplicationem, quæ fit in Dominica Palmarum, et ad alteram, qnæ fit in die Ascensionis, et quo loco convenire debeat? Cui solitum quoque servari S. C. rescripsit: *Ibid.*, *dub.* 3.

37. Clerum vero S. Mariæ ob non accessum ad dictam supplicationem in die Dominica Palmarum anni 1744 in pœnam non incidisse statutum est: *Ibid.*, *dub.* 4.

38. Neque clerum eumdem S. Mariæ ob expletas ordinarias supplicationes anno 1744 separatim a clero S. Nicolai in pœnam incidisse, resolutum contemporanee fuit: *Ibid.*, *dub.* 5.

39. Clero S. Mariæ præfato supplicationes separatim explere licere de licentia Episcopi; sed quoad distantiam solitum servari præcipitur: *Ibid.*, *dub.* 6.

40. Capitulum et clerus Polymniani tenentur juxta solitum tribus anni vicibus supplicationem habere, et associare brachium S. Viti in ecclesia cathedrali ad ecclesiam cathedralem: *Polymnianen.*, *Juris quæst. et process.*, 30 *april.* 1746, *dub.* 10.

41. Pompa, qua recipienda in abbatiali ecclesia a patribus Conventualibus, ibique exponenda S. reliquia ejusdem brachii S. Viti, debet esse decens, ac a Card. Præfecto prescribenda: *Ibid.*, *dub.* 11.

42. Postrema ex dictis supplicationibus fieri solita ipsa die festivitatis S. Viti non est transferenda ad diem Dominicam infra octavam: *Ibid.*, *dub.* 12.

43. Supplicationem explere per urbem Marathææ licere decrevit S. C. sodalibus B. M. V. Septem Dolorum singulis mensibus in tertia Dominica et intra limites parœciæ S. Mariæ Majoris de sola licentia Episcopi, præsertim, ubi archipresbyter interpellatus assentiri nolit, et addidit S. C. ad mentem [208]: *Cassanen.*, 12 *aug.* 1747, *dub.* 1.

44. Et dicta supplicatio peragi horis præfixis arbitrio Episcopi potest: *Ibid.*, *dub.* 2.

45. Parochis Glageoli et Linarii quoad archipresbyterum ecclesiæ Rivaschi, et plebanum S. Romani cumulative licet ducere supplicationem Sanctissimi Corporis Christi die ejusdem solemnitatis, non ad secundos privative pertinet: *Sarsinaten.*, *Process.*, 14 *januar.* 1758.

46. Supplicationi, quæ fit in festo S. Marci cum capitulo et toto clero interesse tenetur collegium parochorum; etiamsi præteritis annis plerique parochi intervenire neglexerint: *Faventina*, *Præemin. et funer.*, 7 *junii* 1760, *dub.* 11.

47. In omnibus supplicationibus etiam solemnibus et funereis explendis a presbyteris ecclesiæ S. Nicolai coadjutricis parochialis cathedralis ecclesiæ servitio adscriptis non tantum ab Episcopo sed etiam a capitulo unico parocho quoad supplicationes tantum extra ambitum agendas petenda est, et obtinenda licentia: *Andrien.*, 24 *januar.* 1767, *dub.* 14; confirmata 19 *sept. ejusd. anni.*

[207] Vide not. 24, præced.

[208] Mens ea innotuit, ut Episcopo scriberetur in eum finem, quod nimirum quoad primum dubium « una tantum per confratres expleri valeat solemnis processio singulis annis per civitatem, aliæ vero singulis mensibus explendæ fiant intrà ambitum dumtaxat proprii sodalitatis oratorii » *Regist. Lit.*, lib. 30, 12 *aug.* 1747.

48. Publica supplicatio fieri assueta erat prima dominica julii cum interventu universi cleri, tam secularis, quam regularis. Usus in ea invaluit præstandi ex reditibus capellæ B. M. V. Gratiarum existentis in collegiata ecclesia S. Mariæ oppidi Genesii certam eleemosynam capitulo ad illam intervenienti. Hanc a S. C. fuit definitum spectare ad capellam, quatenus vires suppetant, non ex reditibus communitatis; etiamsi hoc publicæ supplicationis habendæ onus injunctum communitati haud fuisset in erectione capellæ, seu altaris, nec in litteris Apostolicis, et fieret ex mero communitatis voto: *Camerinen.*, 11 *junii* 1767, *dub.* 4.

49. Profanata ecclesia quadam parva rurali in Agro Somneni sita, onera ejusdem ad ecclesiam monialium Cisterciensium monasterii S. Mariæ *delle Canne* translata fuerunt; et proinde supplicatio, quam Somneni clerus habere consueverat a collegiata ecclesia ejusdem oppidi ad dictam ruralem ecclesiam duci cœpta est ad propriam monialium ecclesiam, quæ ab oppido Somneni distat per mille passus. Eam omittere in posterum moniales exoptant. Supplicant itaque, ut prætermissa publica supplicatione mandent scuta 5 clero solvenda erogari in celebrationem unius Missæ cum cantu una cum aliis Missis 50 lectis in expiationem animæ cujusdam præsumpti fundatoris. Sed nihil fuit indultum, sed jussum, ut scriberetur Episcopo ne populi offensiones orirentur: *Terracinen.*, 5 *junii* 1779.

50. Supplicationes ecclesiæ collegiatæ S. Petri Montis Martiani indicendæ sunt per archipresbyterum de consensu capituli juxta decretum Card. Episcopi anni 1781: *Senogallien.*, 13 *junii* 1789, *dub.* 9.

51. Supplicationibus, quæ fiunt per capitulum collegiatæ oppidi Capranicæ feriis sextis martii interesse debere patres Conventuales ejusdem oppidi judicio decernit S. C. *Sutrina*, 6 *dec.* 1794, *dub.* 1.

52. Declaratur insuper in supplicationibus Corporis Christi, et S. Terenziani protectoris oppidi procedere debere tibicines ante vexillum capituli juxta votum Episcopi: *Ibid.*, *dub.* 2.

53. Præcentionem vero antiphonæ, et cantum orationis pertinere ad superiorem Conventualium, cum in supplicationibus divi Marci, et Rogationum ad eorum ecclesiam accedit capitulum, juxta pariter Episcopi votum: *Ibid.*, *dub.* 3.

54. Ac procedere tandem debere Conventuales ordinate ad ecclesiam collegiatam, eamque ingredi ad adorandam Crucem ad formam consuetam, cum ipsi supplicationum causa ad illam accedunt: *Ibid.*, *dub.* 4.

Reliqua. Vide *Regulares*, § III.

PROCESSIO FUNEBRIS. Vide *Cadaver*, § III.

PROCESSUS.

1. Ad conficiendos processus informativos super defectibus, excessibus, delictis commissis per dignitates, canonicos, portionarios, beneficiatos, capellanos, aliasque personas collegiatæ ecclesiæ de Zafra, et ad eas corrigendas, et pœna correctionali, seu pœnitentiis puniendas, procedere Episcopum Pacensem debere extrajudicialiter decisum fuit: *Pacen.*, *seu Nullius*, *Jurisd.*, 18 *decem.* 1728, *dub.* 3.

2. Examinato autem, an Episcopus supra laudatus, seu ejus visitator teneatur dictos processus informativos abbati collegiatæ ecclesiæ villæ de Zafra consignare seu ejus officiali vic. gen. responsum exiit, esse in facultate Episcopi, et ad mentem: *Ead.*, 15 *januar.* 1729, *dub.* 5.

3. Eumdemque Episcopum seu illius visitatorem ad conficiendos processus super criminibus in forma juris, et ad reos ad condignam pœnam condemnandos in prima instantia, quæ abbati prædicto ex forma concordiæ competit, eidem abbati, ejusque curiæ terminum competentem prout de jure præfigere posse statutum fuit: *Ibid.*, *dub.* 6.

4. Processus fabricati contra abbatem collegiatæ ecclesiæ de Zafra de anno 1716, per Petrum Leonium visitatorem deputatum ab episcopo Pacensi occasione visitationis anno 1721 factæ non sustinentur, sed sunt acta circumscribenda. Non contra illum procedere ei licebat: *Pacen.*, *Juris visit. de Zafra*, 29 *januar.* 1729, *dub.* 3.

5. Inter curiam archiepiscopalem Ravennæ, et curiam episcopalem Ferrariæ orta controversia est super jure visitandi quoddam oratorium positum in terra Draghetti ducatus Ferrariensis, et S. C. commisit vicario generali Imolensi elevationem mappæ judicialis, utque testium utrinque adducendorum examen formaliter recipiat. Verumtamen occasione conficiendi processum demandatum nova facta est quæstio, et S. C. in compilatione processus coram vicario generali Imolensi judice subdelegato a S. C. esse in judicium vocandum assertum vicarium generalem mensæ archiepiscopalis Ravennæ degentem Ferrariæ sine præjudicio jurium ambarum partium judicavit: *Ferrarien.*, *seu Ravennaten.*, *Jurisd.*, 24 *julii* 1734.

PROCURATIO. Vide *Episcopus*, § XIX; *Vicarius capitularis*, § II.

PROCURATOR.

1. Procuratoris ad recipiendas eleemosynas Missarum in ecclesia cathedrali celebrandarum destinati deputatio spectat ad capitulum, non autem ad Episcopum, et quoad eleemosynas Missarum in capellis in cathedrali ecclesia existentibus, et ad sodalitia celebrari pertinentibus, solitum servari S. C. judicium fecit : *Sarnen.*, 27 *junii* 1705, *dub.* 4.

2. Electio procuratorum capellarum ecclesiæ abbatialis collegiatæ, et parochialis ecclesiæ S. Mariæ oppidi S. Donati per schedulam secreto peragenda est, non autem per acclamationem : *Sorana, Jur. paroch.*, 5 *maii* 1731, *dub.* 10 ; confirmata 1 *decem. ejusd. anni.*

Reliqua. Vide *Matrimonium*, § XXIX.

PROFANATIO. Vide *Ecclesia in genere*, § II ; *Oratorium*, § IV.

PROFESSIO FIDEI.

1. Disputatio instituta est, an provisi in ecclesiis collegiatis de dignitatibus, vel canonicatibus teneantur fidei professionem facere, neque enim cap. 12, sess. 24, aut Const. Pii IV, Pont. Max.[209], videntur adstricti ; provisos de canonicatibus, et dignitatibus in ecclesiis collegiatis non teneri ex Concilio sess. 24. cap. 12, neque ex Bulla Pii IV, Pont. Max., emittere professionem fidei, quia concilium loquitur de cathedralibus : *Avenionen.*, *an.* 1586, *dub.* 6.

2. Ac provisos de beneficiis curam animarum habentibus etiamsi existant liberæ collationis inferioris debere coram Episcopo, vel ejus vicario professionem emittere per cap. 12, § *Provisi*, sess. 24, [210] ubi distinguitur, si sint provisi ab Episcopo, vel ab alio, sancitur : *Ibid.*, *dub.* 7.

3. Censuit S. C. illa verba Concilii, quæ habentur in cap. 12, § *Provisi*, sess. 24, ut possessio eis non suffragetur, intelligenda esse quoad fructus faciendos suos. Ideoque omissionem professionis fidei non privare canonicum supra narratis possessionis effectibus, sed ipsum et vocem in capitulo, et jus præcedendi a die adeptæ possessionis habere, nisi aliud obstet, quamvis professionem fidei non emiserit : *Nullius, mensis apr.* 1595.

4. S. C. decrevit, ut procuratores Hispani pro-

[209] *De Reform.* ibi « Provisi autem de canonicatibus, et dignitatibus in ecclesiis cathedralibus, non solum coram Episcopo, seu ejus officiali, sed etiam in capitulo » professionem emittere fidei debent. Huic dispositioni accessit Const. Pii IV, *Injunctum*, 13 novem. 1564 (*Bull. Rom.*, tom. 4, part. 2, pag. 204), et altera ejusd. Pont. ead. die, mense, et anno, quæ incipit *In Sacrosancta* (*Ibid.*, pag. 201), quarum prima statuit ad eam teneri etiam prælatos regulares, quæ tamen non est usu recepta quoad illos prælatos, qui regularium regimini præficiuntur a capitulis, seu a suis superioribus, non a Sancta Sede. Secunda professionis fidei formam præscribit observandam a quibuscumque promotis, et promovendis ad aliquam liberalium artium facultatem, electisque, et eligendis ad cathedras, lecturas, et regimen publicorum gymnasiorum. Licet ex Trid. cit. Const. non teneantur ad hanc professionem canonici collegiatarum, aliique beneficia, etiam simplicia, obtinentes; tenentur tamen vigore legum in omnibus fere diœcesibus statutarum. Sic in locis, quos complectitur Concilium Romanum celebratum a Bened. XIII, anno 1725, ad eam tenentur sequentes sub pœnis in dicta Const. Pii IV latis aliisque Episcoporum arbitrio statuendis. 1. Episcopi, aliique de clero recens ecclesiasticis beneficiis provisi aut sacris ordinibus initiati in diœcesana synodo primo celebranda. 2. Dignitates, et canonicatus obtinentes post adeptam possessionem, tum in manibus Episcopi, vel ejus vicarii generalis, tum in capitulo intra bimestre. 3. Beneficia cum animarum cura habentes, post ipsorum possessionem infra idem tempus in manibus tantummodo Episcopi, vel vicarii generalis, prout et in alterutris manibus. 4. Quicumque alia beneficia simplicia obtinentes. 5. Item novus vicarius generalis, vicarii foranei, procuratores, et promotores fisci episcopalis, cancellarii, cæterique ministri ejusdem curiæ. 6. Novi concionatores, etiam regulares. 7. Novi confessarii etiam monialium. 8. Docentes publice, et privatim theologiam, philosophiam, jus canonicum, aut civile, vel inferiores quaslibet disciplinas, etiam grammaticam. 9. Ac tandem medicinam, et chirurgiam exercentes. » Vide Bened. XIV, *Inst. Eccl. LX*, tom. II, pag. 400.

[210] Ibi « Provisi etiam de beneficiis quibuscumque curam animarum habentibus, teneantur a die adeptæ possessionis ad minus intra duos menses, in manibus ipsius Episcopi, vel eo impedito, coram generali ejus vicario, seu officiali, orthodoxæ suæ fidei publicam facere professionem, et in Romanæ Ecclesiæ obedientia se permansuros spondeant, ac jurent. »

visi de beneficiis curam animarum habentibus, vel canonicatibus, ac dignitatibus hic in curia professionem emittere possint intra tempus a Concilio Tridentino statutum coram datario, ita ut cum deinde in Hispania reversi fuerint, intra duos menses a die reditus iterum tandem fidei professionem elicere teneantur : *Nullius*, 6 *febr*. 1597.

5. Arbitrata est S. C. eos, qui fidei professionem non emiserint, cogendos esse Sedem Apostolicam adire, tum pro facultate fidei professionem etiam elapso tempore valide proferendi, tum pro fructuum condonatione, possessionemque ei, qui fidei professionem non expressit, non suffragari quoad fructus faciendos suos. Atque hunc non privandum, sed declarandum haud fecisse fructus suos, tuncque esse audiendum : *Civitaten.*, 2 *sept.* 1599, *dub.* 1.

6. Professionem fidei per procuratorem nullo pacto potuisse, nec emissam suffragari ; ceterum ob facti hoc supplici expressi libello circumstantias, et qualitates Gasparem esse dignum gratia condonationis fructuum, ac distributionum si ita videbitur Sanctissimo Domino Nostro, S. C. putavit : *Valentina*, 5 *febr.* 1611.

7. S. C. benigne indulsit oratori ut hic Romæ fidei professionem pronunciare possit coram datario, ita tamen, ut cum primum ad residentiam se contulerit iterum per seipsum eamdem fidei professionem emittat coram Ordinario atque in capitulo : *Regien.*, 14 *junii* 1621.

8. S. C. benigne impertita est canonico oratori facultatem fidei professionem emittendi coram Card. Urbis vicario, dummodo ubi primum pestis impedimentis cessantibus ei licuerit, ad residentiam se conferat, ubi eamdem fidei confessionem coram Ordinario, et capitulo iterum emittat : *Bergomen.*, 23 *nov.* 1630.

9. Episcopo interrogante an stante Const. Pii IV, Pont. Max., de fidei professione [211] toleranda sit consuetudo universitatis studii Urbini, quod rectores, et cancellarius ejusdem universitatis, prout etiam doctores, et magistri in ea publice docentes nullam emittant fidei professionem, nec in manibus Ordinarii, nec alterius cujuscumque. Scholares vero laureandi illam pronunciant in manibus prioris collegii, qui plerumque est laicus. Ipsa quippe Piana constitutio indulgens professionem fidei posse exprimi in manibus Ordinarii, sive superioris studii non designat, an dictus superior debeat esse clericus? censuit S.C. observandam esse dispositionem Bullæ, ac necesse non esse, ut superior sit persona ecclesiastica : *Urbinaten.*, *Visit. Sacr. Limin.*, 10 *martii* 1663, *dub.* 1.

10. Dubio adducto, an quoad emissionem professionis fidei modo ut supra sequutam, scilicet in capitulo, in quo præsens erat vicarius, qui erat etiam canonicus, et sedebat in stallo canonicali, non autem vicarii, satisfactum fuerit dispositioni Concilii, cap. 12, sess. 24, *de Reform.* [212]? rescripsit affirmative : *Sarzanen.*, *Profess. fidei*, 14 *januar.* 1679, *dub.* 1.

11. Disputatum fuit sequens dubium : an professio fidei per provisos de canonicatibus et dignitatibus in ecclesiis cathedralibus declaranda in capitulo ex dispositione Sacri Concilii Tridentini, cap. 12, sess. 24, *de Reform.* [213] emitti debeat coram omnibus canonicis in capitulo congregatis, vel satis sit, ut emittatur coram prima dignitate, aut decano, vel uno ex canonicis antiquioribus tantum, et rescriptum fuit, eam esse emittendam coram canonicis capitulariter congregatis : *Dubium*, *Profes. fidei*, 7 *aug.* 1683.

12. Dubio ponderato, an Episcopus ob grave aliquod impedimentum accessum personalem retardans possit per procuratorem legitimum professionem fidei ab iis, qui de ea tenentur accipere? injunxit S. C. Episcopo ut novos provisos ad fidei professionem non admittat nisi per seipsos eamdem professionem emittant : *Calaguritana*, 22 *sept.* 1696.

13. Statutum est professionem fidei esse emittendam a canonicis cathedralis ecclesiæ, et non collegiatarum ; quum hoc explanandum quæsitum fuerit ab episcopo Catacensi : *Catacen.*, 26 *januar.* 1726, *dub.* 1.

14. Non autem eamdem elici posse per procuratorem definitur : *Ibid.*, *dub.* 2.

15. Ac emittendam esse coram Episcopo, aut ejus vicario, et etiam coram canonicis capitulariter congregatis, sufficere tamen si evulgetur coram capitulo, cui Episcopus, vel vicarius generalis intersit, præcipitur : *Ibid.*, *dub.* 3.

16. Obtinentes beneficium cum cura animarum, dignitates, canonicatus in ecclesiis metropolitanis, vel cathedralibus satisfaciunt præcepto Sacr. Concilii sess. 24, cap. 12, *de Reformat.* [214], si professionem fidei emittant post susceptam institutionem, vel collationem, et antequam in possessione immittantur : *Tirasonen.*, *Visit. Sacr. Liminum*, 11 *maii* 1782, *dub.* 1.

17. Et qui fidei professionem facere tenentur, et ultra præfinitum bimestre tempus distulerint, non priventur fructibus dicti primi bimestris, sed fructibus ex post elapsis in die nempe præteriti primi bimestris destituuntur : *Ibid.*, *dub.* 2.

[211] Vide n. 209 præcedentem, ad n. 32, lit. F.

[212] Vide not. ut supra.

[213] Vide not. ut supra.

[214] Vide not. ut supra.

18. Inter nonnullos ecclesiasticos seculares, ac regulares in Hispaniarum regnis existentibus contentionis cupidiores, quam veritatis de disciplina ecclesiastica quæstio facta est : et res excessit, ut ad aures regis catholici pervenit, qui per suum oratorem in Urbe a Sede Apostolica quæ Orientis, et Occidentis consultationibus respondit, postulavit decisionem. Censuit enim S. C. in qualibet nova provisione canonicatuum, dignitatum, etc., in ecclesiis cathedralibus, etiam in eadem ecclesia iterandam esse professionem fidei ad formam decreti Sacr. Concil. Trid., sess. 24, cap. 12, *de Reform.* [215] : *Dubia super profess. fidei in regnis Hispaniarum, 8 apr.* 1786, *dub.* 1.

19. Insuper declaravit eam emitti debere coram Ordinario, vel ejus vicario generali, et tempore sedis vacantis coram vicario capitulari, et capitulo, minime vero etiam stante contraria consuetudine licere eam pronunciare coram solo capitulo, nec iis in diœcesibus, in quibus Ordinarii præter vicarium generalem habeant alterum vicarium de gremio capituli ad effectum convocandi capitulum, et eidem interveniendi in rebus respicientibus Ordinarium et capitulum : *Ibid., dub.* 2.

20. Demum firmavit eadem S. C. posita bona fide consulendum esse Sanctissimum pro absolutione a restitutione fructuum pro tempore præterito quoad eos, qui professionem fidei coram capitulo, ut supra, enunciarunt : *Ibid., dub.* 3.

PROFESSIO RELIGIOSA.

§ I.

Professio religiosa quoad annum probationis aliasque præscriptas solemnitates.

1. Franciscus Angues in canonicum novitium electus fuit a priore, canonicis, et capitulo ecclesiæ Pampilonæ ordinis S. Augustini et fere sesquimense anni tirocinii intra septa prædictæ ecclesiæ tantum resedit, residuo vero illius anni tempore de licentia et mandato prædictorum, ac sub eorum obedientia mansit in quadam curia negotia dicti capituli agendo. In fine anni professionem per procuratorem ad id deputatum fecit. Dubitatum est de professionis validitate; sed valere S. C. declaravit : *Pampilonen., anni* 1575.

2. Quum afferatur religiosam familiam monasterii B. M. oppidi seu loci de Orta obtinuisse etiam multo ante confirmationem, ac publicationem Concilii Tridentini a Sede Apostolica privilegium, ut superiores monasteriorum dicti ordinis possent recipere professionem suorum novitiorum licet annus tirocinii non esset continuus, sed interpolatus, et propterea cupiat scire, an dictum privilegium sit a Concilio Tridentino sublatum; et an dicta professio taliter emissa similiter nulla sit, ac fuerit? censuit S. C. professionem esse nullam : *Dertusen., anni circiter* 1579.

3. S. C. declaravit annum probationis in religione debere esse continuum, non autem interpolatum, et ideo si orator integro anno absque ulla interruptione in probatione non stetit, nullam atque irritam esse professionem : *Assisien., 24 martii* 1612.

4. Fr. Bonaventura Roiseco olim ab ordine Cappuccinorum ad ordinem Fr. Conventualium legitime translatus est. Hic in hoc ordine dum agebat annum probationis de superioris licentia ad paternam domum causa infirmitatis se contulit, ibique per tres circiter menses permansit, quibus elapsis ad conventum rediit, et peracto anno professionem emisit. Dubitatur de nullitate, sed fuisse validam S. C. edixit : *Januen., 1 decem.* 1668.

5. Regularem habitum suscepit Michael Mondiburo in conventu ordinis S. Dominici oppidi de Alcaniz, et elapsis tribus mensibus febri tertiana fuit correptus, deinde quartana, et pervenit usque ad anni probationis complementum ; hinc prior protelandam censuit suam professionem sub prætextu infirmitatis. Postea inito capitulo a majori parte rejectum remansit, et hic non acquiescens a S. C. declarari an de tacita professione constaret? curavit, at negativum tulit responsum : *Cæsaraugustana, Prof., 19 maii* 1703.

6. Non constare de nullitate professionis, quam Antonius Degranges in conventu Cappuccinorum Gratianopoli emisit, S. C. decrevit. Hic enim post susceptum habitum in eodem ordine Lugduni in statu clericali inter fratres laicos elapsis tribus mensibus tirocinii admissionem curavit, inde Gratianopolim petiit ad effectum annum tirocinii absolvendi ; et hoc completo solemniter professus est. Qua de causa tres menses in statu clericorum, alios novem in laicorum statu permanserat, ac in itinere

[215] Vide not. ut supra.

extra claustra moratus est : *Lugdunen.*, *seu Gratianopolitana*, *Prof.*, 2 *junii* 1703.

7. Quum S. C. mandasset sub die 15 decem. 1696, Episcopo Posnaniensi, ut ad monasterium sanctimonialium in loco Gorensi, ubi absque probationis anno in manibus superioris professio solemnis emittebatur nulla clausura servata, et ætate legitima, duas professas moniales ex aliquo ex vicinioribus monasteriis ordinis Prædicatorum in Institutrices transferret, ut moniales, qui perseverare voluerint, iterum tirocinii annum in eodem monasterio peragerint. Institutricium monialium translatio perfici non potuit ob mortem Episcopi. Tamen illæ assertæ moniales inito cum superioribus ordinis consilio intra claustra sese occluserunt, atque probationis anno elapso coram superiori regulari solemniter iterum sese Deo devoverunt. Novus Episcopus percontatus est: An secunda professio emissa a monialibus sit nulla? et nullam non esse S. C. respondit : *Posnanien.*, *Profess.*, 27 *aug.* 1712, *dub.* 1.

8. Fr. Michael de Marmanno in conventu S. Mariæ oppidi Morani, et ordinis Eremitarum S. Augustini congregationis Colloritanæ regularem professionem emisit et in eodem conventu superioris officium exercuit, sed postea judicium super ipsius nullitate instituit ea ratione, quod in conventu pro tirocinio non destinato professus fuerat, et quod annum probationis intermiserat. Abunde vero probata præfati conventus pro tirocinio assignatione, in altero capite nullitatis insistit Fr. Michael, eo quod cum superioris mandato ad prædia rustica accessit, semel aufugit ad stabulum non dimisso habitu, sed post unam noctem rediit. Quibus præmissis tamen S. C. præfatam professionem non esse irritam putavit : *Cassanen.*, *Profess.*, 21 *aug.* 1717.

9. Ludovicus Bertrandus de Lairesse absoluto tirocinii anno solemniter professus est inter Donatos, sive Oblatos ordinis Prædicatorum in conventu Leodiensi, inde destruere suam professionem curavit quia in monasterio ad id non designato emiserat. A Clem. XI, Pont. Max., suæ professionis nullitatis declarationem obtinuit. Inde exoravit S. C. quum jam habitu spoliatus ad paternam domum remeasset, ut validitatem suæ professionis perpendens recipi iterum possit. S. C. primum scribi Nuntio Coloniæ, et Internuntio Bruxellarum juxta instructionem [216] jussit : *Leodien.*, *Profess.*, 4 *aug.* 1721. Deinde prædictam professionem esse validam statuit : 13 *junii* 1722, *dub.* 1.

10. Fr. Antonius Lucanus anno 1715 professionem regularem emisit inter Minores Conventuales, et illam esse nullam contendit, tum quia invitus, et reluctans ad eam pervenit, tum quia completo probationis anno non fuit peractum novum diligens examen a decretis generalibus Clem. VIII, Pontif. Max., præscriptum, et quia formula professionis non fuit ab ipso proprio charactere subscripta. De ejusdem libera voluntate nullam quæstionem esse ait procurator generalis, quo vero ad subscriptionem, licet liber professionum fuerit deperditus, tamen pater Provincialis in dicto libro eam vidisse testatur. S. C. consulta validitatem sustinuit. *Tudertina*, *seu Amerina*, *Nullit. Prof.*, 14 *martii* 1722.

11. Professionis vota solemnia emissa a puella Maria Constantia Secchionia in monasterium virginum Ursulinarum terræ Stronconii, dum extremum fere ageret vitæ spiritum in manibus abbatissæ cum speciali Episcopi facultate ceteris adstantibus monialibus, sed non completo sui tirocinii statuto tempore invalida recensita fuere, etiam ad effectum dotem lucrandi : *Romana*, *seu Narnien.*, *Prof.*, 25 *januar.* 1744.

12. Solemnibus votis se obligavit Aniellus Colimodius in ordine Min. Conv. S. Francisci. Sed statim putavit nulliter professum esse, quia contra Constitutionem Pontificiam admissus fuerat ad probationem, ac professionem, quum a nullo conventu pro ejus filio fuisset receptus, et falso in libro exaratum fuisset *con la figlivolanza del nostro convento di Corigliano;* hinc S. C. re discussa nullam illam haud credidit : *Cassanen.*, *Nullit. prof.*, 6 *decem.* 1755.

13. Adolescens Petrus Antonius Mauri tempore suæ professionis, quam inter Barnabitas emisit, animi ancipitis fuit. Facti deinde pœnitens cogitavit eam infringere, et a curia archiepiscopali sententiam suis votis contrariam reportavit ; quamquam a delegato a superiori regulari satis constare de nullitate professionis fuerit definitum. Hic ex triplici capite nullitatem desumit ; tum ex defectu interni consensus, tum ob intermissum tirocinii tempus, tum demum ob illud non completum ; S. C. vero sententiæ Archiepiscopi adhæsit : *Mediolanen.*, *Profess.*, 19 *sept.* 1772 ; confirmata 12 *junii* 1773.

PROFESSIO RELIGIOSA QUOAD BENEFICIUM RESTITUTIONIS IN INTEGRUM. Vide *Beneficium*, § II.

PROFESSIO RELIGIOSA QUOAD DISPENSATIONEM. Vide *Dispensatio*, § XIII.

[216] Ut informarent de praxi, et consuetudine patriæ Leodiensis circa professiones, quæ emittuntur in conventibus ad id non designatis, datæ fuerunt litteræ in exequutionem mandatorum S. C. » *Ead. causa*, 13 *junii* 1722, § 3

§ II.

Professio religiosa emissa ante legitimam ætatem.

1. Dum dubium factum est, an ad validam professionem in congregatione Camaldulensi elicendam sufficiat illam emisisse ad præscriptum Sac. Concilii post 16 annum completum, nec servata constitutione, quoad receptionem habitus? sufficere S. C. declaravit : *Venetiarum, Nullit. prof.*, 28 *novem.* 1665, *dub.* 1.

2. Fr. Franciscus laicus ordinis B. Petri de Pisis prætendit nullam professionem jamdiu emissam, ex quo præscriptam ætatem non expleverat, quam præscribit Alex. VII, Pont. Max., in decreto per S. C. super statu regular. edito anno 1659 [217]. consilium S. C. petiit, an professio hujusmodi sit nulla? negativum datum est responsum : *Neapolitana, seu Romana, Prof.*, 14 *junii* 1681.

3. Quum ageretur de converso tertii ordinis S. Francisci, qui innixus generalibus decretis Clementis VIII, Pont. Max. [218], petebat invalidam declarari professionem emissam quatuor mensibus ante finem anni vigesimi primi, et ex quo probationis annum intercesserit pernoctando extra claustra; S. C. explicavit non constare de nullitate professionis : *Romana, Prof. et matrim.*, 17 *novem.* 1696.

4. Frater Urbanus laicus a Patrio Castro S. Urbani professus in conventu S. Mariæ Angelorum ordinis Min. S. Francisci de observantia tamquam ante legitimam ætatem professus reclamare cœpit, ut nulla declararetur. Exhibuit propterea fidem baptismatis, ac in pristinum statum secularem a superiore conventus fuit redintegratus. Episcopus ad ulteriora procedi mandavit, ac inde nullam professionem pronunciavit. Hæc sententia dubitationi obnoxia fuit, eo quod in laicis recipiendis clausula nulla irritans quoad ætatem contineatur. S. C. rem aperuit, et jussit, ut reassumpto habitu Fr. Urbanus redeat ad claustra, et Ordinarius assignet eidem terminum trium mensium ad deducenda sua jura in S. C. : *Assisien.*, *Prof.*, 28 *novem.* 1705.

5. Anellus Antonius (Pizzutius in seculo) in religione PP. Reformatorum, inde de observantia S. Francisci Fr. Damianus nuncupatus fidem baptismi, qua ætas 20 annorum evincebatur, depravavit, alteravitque. Agens in tirocinio dolum revelavit, ac inde protestante superiore nullam esse professionem nisi 21 annum complevisset juxta Constitutiones Apostolicas, professus est. In religione 24 annos permansit, sed quum invalide fuisse professum putaret, habitum secularem suscepit, ac uxorem duxit, quam prægnantem reliquit. Agitatum fuit dubium in S. C. de ejus professionis validitate et mandatum fuit, ut orator exposita justificet : *Neapolitana, Nullit. profess.*, 13 *martii* 1706. Deinde pro validitate stetit : 2 *octobr. ejusd. anni.*

6. Petrus de Souza Correa de Sà, et Benavides regularis professus in ordine Min. Cappuccinorum sub nomine Fr. Josephi Antonii a Bæza reportata in integrum restitutione, de ipsius professionis validitate quæstionem excitavit. In medio profert baptismatis fidem, ex qua Petrum fuisse sacro lavacro ablutum die 23 febr. 1679 colligitur, et professionem regularem eodem die 3 maii 1694 emisit. Dubium proinde fuit in S. C. propositum, ad quod respondit ad mentem [219] : *Toletana, seu Martiten.*, *Nullit. prof.*, 13 *aug.* 1718.

7. Xaverius Misurellius suscepto habitu regulari in statu laici, seu conversi in conventu Minorum de observantia terræ Rendæ sub nomine Fr. Joannis solemnem professionem protulit. Inde contendit de ejusdem nullitate. Exponit defectum legitimæ ætatis de tempore professionis contra ordinis constitutiones [220], vim, metumque a genitoribus incussum, ac morbum gallicum, quo laborabat eodem tempore, quo professus est, ob quem irritam professionem declarant eædem constitutiones [221]. Hæc

[217] Die 23 maii, in quo expresse decretum fuit, ut non possunt admitti novitii, vel novitiæ ad habitum religionis, nisi habeant 15 annos completos; quod decretum referunt per extensum Passerinus *De Statu hominis*, t. 3, quæst. 189, num. 17, et Nicolius *Lucubrat. Canon.*, lib. 3, tit. 31, *de Regul.*, num. 34, vers. *unde* : et se vidisse autographum in libris secretariæ testatur Monacellus part. 1, tit. 2, form. 7, num. 3, ubi num. 5 subdit, quod post publicationem dicti decreti praxis universalis obtinuit recurrendi ad Sedem Apostolicam, quoties aliquis, vel aliqua cupit religiosum habitum suscipere ante dictam ætatem.

[218] Relatis in Const. *In Suprema*, 2 april. 1602 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 2. pag. 409), ubi § 34, cautum est : « Tempore vero probationis elapso ii tantum, qui non solum religiosæ perfectionis capaces, sed ad laborem corporalem apti, novo, ac diligenti examine reperti fuerint (dummodo ætatis suæ annum, quoad clericos decimum sextum, quo vero ad conversos, vigesimum primum excesserint) ad professionem admittantur. »

[219] S. C. respondit affirmative, proindeque censuit, ac decrevit professionem ut supra esse nullam, et invalidam, ipsumque Petrum nullatenus fuisse, et esse religioni adstrictum, neque alligatum, et propterea facultatem deserendi religionem, et claustra, regularem dimittendi, ac secularem habitum, et statum reassumendi, nec non utendi omnibus juris effectibus perinde ac si prædictam professionem non emisisset eidem Petro benigne impertita est : *Lib. Decret.* 68, fol. 326.

[220] Juxta quas requiritur ætas viginti annorum completorum in laicis seu conversis recipiendis. *Ead. causa*, 30 *april.* 1729, § 4.

[221] Cap. 2, § 1, num. 6, habetur : « Singuli autem ante habere receptionem protestentur, quod si lepra morbo

omnia S. C. perpendit, et ut coadjuventur probationes, et ad mentem rescripsit [222] : *Consentina*, 30 *april.* 1729. Inde nullam esse declaravit, addiditque ad mentem : 3 *sept. ejusd. anni.*

8. Carolus Morellius e civitate Cunei in Pedemontio nomen dedit congregationi Sylvestrinorum in Monasterio S. Benedicti urbis Fabriani. Ex fide baptimatis a vice-parocho Cunei exarata apparuit eum in lucem venisse die 29 octob. 1748, et prima die febr. 1765, professionem emisisse. Irritam hanc proinde, ac nullam vicarius generalis Fabriani una cum superiori regulari pronunciarunt. Constabat enim ex authentico documento parochi Cunei natum fuisse die 29 martii 1749, ac apocrypham esse baptismatis fidem a vice-parocho conscriptam, et per errorem productam, quæ nulla legalitate munita fuit. Desuper S. C. quæsita nullum cœpit consilium, sed ut compulsentur fides baptismatis, et scribatur episcopo Montis Regalis juxta instructionem [223] mandavit : *Camerinen.*, *seu Fabrianen.*, *Nullit. prof.*, 27 *febr.* 1768.

9. Emissa solemniter professione a Josepho Antonio Dominico in conventu PP. seraphicæ religionis S. Francisci Reformatorum nuncupato *L'Eremita* terræ Cæsii assumpto nomine Fr. Augustini ab Acquasparte, vix paucis mensibus elapsis hic ad domum paternam se contulit, ubi a matre certior fuit factus, professionem nullam effecisse ob exhibitam baptismatis fidem non propriam, sed illam ejus prænati, et prædefuncti germani fratris Josephi Thomæ. Ideo destruere suam professionem causa ætatis defectus curavit. Nam natus die 16 decem. 1748, professus est die 27 april. 1763. Ecclesiastica curia Spoleti nullam pronunciavit, eumque a votis absolvit : et S. C. eamdem sententiam sequuta est : *Spoletana*, *Nullit. prof.*, 29 *novem.* 1777 ; confirmata 10 *januar.* 1778.

10. Fr. Paschalis Veneranda Fanensis religiosum habitum assumpsit in conventu B. Sanctis ordinis observantiæ S. Francisci Montis Birotii, ibique elapso tirocinii anno erronee asserens se esse in decimo sexto anno, et duobus mensibus suæ ætatis constitutum solemnem professionem expressit. Detecto errore institit penes superiorem conventus prædicti, ut nulla professio declararetur ; et sic prævia exhibitione baptismatis fidei in ejus favorem sententiam superior regularis una cum curia Pisaurensi pronunciavit. Nam professus erat ætate annorum 15, ac mensium trium. S. C. vero ad exhibitum dubium, an constet de nullitate professionis ? rescripsit ad secretarium cum Sanctissimo juxta mentem [224] : *Pisauren.*, *Nullit. prof.*, 12 *maii* 1781. Deinde validitas nulli dubitationi obnoxia fuit (ita S. C. sancivit) : 16 *junii ejusd. anni* ; confirmata 7 *julii ejusd. anni.*

11. Irritam dicit, quam apud Carmelitas emisit, professionem P. Angelus Maria in seculo Joseph Salinas oppidi Hulvi, tres nullitatis causas adducens. Affirmat enim quod quum professus fuerit, vix annum 16, a Consilio Tridentino statutum attigerat ; quod extra domum probationis, conventumque ad id designatum regularem professionem nuncupaverit, quodque anno tirocinii durante pluries ad alia loca diverterat. *Cohærenti* itaque dubio perpenso, S. C. de nullitate professionis non est suspicata : *Ampurien.*, *Null. prof.*, 20 *januar.* 1787 ; confirmata 21 *april. ejusd. anni.*

§ III.

Professio religiosa quoad emissionem, ac ratihabitionem.

1. De variis circa tacitam professionem quæstionibus consilio opus est S. C., quæ ita explanavit : tacitam professionem a decreto Concilii sess. 25, cap. 15 et seq. *de Regul.* [225] non esse exclusam servato tamen tempore ibi præfixo, et aliis acce-

gallico, vel caduco, aut alia contagiosa infirmitate laboraverint, et ante professionem id ipsum celaverint, eorum receptio, ac etiam professio nulla censeatur. *Ead. causa*, 30 *april.* 1729, § 8.

[222] « Et mens fuit, ut examinaretur formaliter dictus Fr. Joannes a S. Marco : » *Ead. causa*, 3 *sept.* 1729, § 5.

[223] Episcopo in eum finem scribendum esse S. C. censuit « ut ser. serv. et potissimum iis, quæ in dictis causis præscripta sunt in Const. S. M. Benedicti XIV, incipien. *Si datam*, priori loco inspectis libris originalibus baptismatis ecclesiæ parochialis Cunei, in qua instans S. baptismatis lavacro regeneratus fuit, devenire curet ad legitimam compulsationem fidei baptismatis, et quænam ex duabus invicem repugnantibus exhibitis, vera, et genuina sit, tuto dignosci, atque affirmari possit. Procedet deinde Episcopus ad formale examen testium vel conjunctorum, vel affinium, vel aliorum, qui in hoc negotio se intromiserunt, aut interesse quomodolibet habere potuerunt, an dolus hac in causa intercesserit, quæve ex causa processerit, et an instans ejusdem particeps, aut conscius, vel certior fuerit falsitatis fidei baptismatis, quam secum ad effectum emittendi professionem attulerat. »

[224] Et die 16 maii 1791, Sanctissimus annuit quoad sanctionem defectus citationis defensoris professionis tantum : *Lib. Decret.* 131, fol. 359.

[225] Ubi decernitur : « In quacumque religione tam virorum, quam mulierum professio non fiat ante 16 annum expletum ; nec qui minore tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admittatur. Professio autem antea facta sit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus regulæ, vel religionis, vel ordinis observationem, aut ad alios quoscumque effectus. »

dentibus ad tacitam professionem de jure requisitis: *Cremonen.*, *an.* 1578, *dub.* 1.

2. Deinde articulo examinato, an pro tacita professione necessarium esset annum decimum sextum prætergredi, et per totum annum decimum septimum ratihabitionis argumenta exhibere? rescribitur tacitam professionem induci in ea ætate, qua expressa emitti potest: *Ibid.*, *dub.* 3.

3. S. C. respondit superiorem intelligi illius conventus, in quo emisit professionem expressam, et cujus filius est ille, de cujus professione disceptatur: *Neapolitana*, 21 *maii* 1592.

4. Tacitam professionem non esse exclusam a decretis Concilii [226], et induci spatio anni, et diei computandi a die post 16 annum completum illius, qui monasterium ingressus est; et accedentibus tamen his, quæ de jure communi requiruntur ad inducendam tacitam professionem: *Ibid.*, *dub.* 2.

5. Ex professione sive tacita, sive expressa infra annum probationis emissa non obligari aliquem neque in specie, neque in genere religioni: *Lucen.*, 6 *aug.* 1593.

6. Censuit S. C. ipsum Paulum esse legitimum professum atque alligatum religioni fratrum Min. conv. proindeque non posse illum in seculo diutius immorari absque vitio apostasiæ: *Urbis*, 13 *januar.* 1618.

7. Censuit S. C. indultum Julii III, Pont. Max. [227], non esse sublatum ejusdem Concilii decreto cap. 15, sess. 25, *de Regul.* [228], nec Constitutione Pii IV, Pont. Max., quæ incipit *In Principis Apostolorum* [229], ac proinde, si dictæ mulieres pœnitentes, seu convertitæ professionem regularem statim in ipso ingressu emittere consueverint, nihil obstare, quominus possint etiam deinceps, non expectato probationis anno ad eamdem professionem admitti: *Neapolitana*, 1 *januar.* 1620.

8. In causa, in qua agebatur de uxore adultera, quæ professionem emittere regularem exoptabat; rescripsit S. C. inspecta relatione vicarii capitularis Ferrariensis benigne commisit eidem, ut veris existentibus narratis, et accedente consensu viri denuo in forma juris valida præstando, petitam facultatem pro suo arbitrio, et conscientia oratrici gratis impertiatur: *Ferrarien.*, 2 *maii* 1695.

9. Maria Josepha Rozzia postquam vitam religiosam inter sanctimoniales habitu assumpto in monasterio monialium ordinis S. Benedicti spatio trium annorum transegerat, iniit sponsalia cum Roccho Angelino. Sed ortus statim est impedimenti tacitæ professionis rumor, ac inde in S. C. excussum fuit, an constaret de tacita professione? et non constare resolvit: *Aprutina*, *Prof. seu Matr.*, 20 *april.* 1697.

10. Celebravit in faciem ecclesiæ matrimonium octo circiter abhinc annis Bernardus Tabaccus cum Paulina Raini virgine Veneta mutuo intercedente consensu. Ambo castitatem voverunt, et ad consummationem matrimonii haud devenerunt. Bernardus inde licet lapsum sit diuturnum tempus, ingredi, ac profiteri in aliqua adprobata religione S. C. consuluit, quæ ut coadjuventur probationes juxta instructionem præcepit [230]: *Venetiarum*, *Ingressus in relig.*, 28 *julii* 1703.

11. Plures contingere casus, in quibus a regularibus habita sunt capitula provincialia nullitatis vitio laborantia, et a nonnullis religiosis diversorum ordinum emissæ fuerunt professiones coram superioribus illegitimis, inter quos aliqui PP. Discalceati Redemptionis captivorum, qui S. C. consuluerunt. Hæc mandavit, ut ratam facere debeant; at professi noluerunt ad illam devenire, quod vocales prætendebant nova suffragia in capitulo dare pro admittenda, vel non ratihabitione admittenda. Hinc denuo S. C. adierunt, et decretum prodiit, in ratihabitione professionis novum requiri vocalium consensum, in casu de quo agitur: *Sicula*, 18 *novem.* 1719, *dub.* 1.

12. Ac esse consulendum Sanctissimum, ut dictorum vocalium consensum suppleat: *Ibid.*, *dub.* 2.

13. Deinde quæsitum fuit an etiam requiritur consensus vocalium provincialis? et S. C. respondit utique requiri: *Ead.*, 16 *decem. ejusd. anni*, *dub.* 1.

[226] Vide not. præcedentem.

[227] Nam de jure antiquo annus probationis consensu mutuo utriusque partis novitii nempe, et admittentium illum ad professionem diminui poterat; secus vero de jure novo Concilii Tridentini sess. 25, cap. 15, *de Regul.*; sed hæc sanctio solummodo comprehendit religiosos in commune viventes, strictam paupertatem, castitatem, et obedientiam profitentes, et excepit illos, qui propria statuta habebant, quibus haud voluit Concilium derogare.

[228] Mulieres quæ pœnitentes, aut convertitæ appellantur Concil. Trid., sess. 25, cap. 18, *de Regul.* excepit., in quibus servandas esse voluit earum constitutiones.

[229] 17 febr. 1564 (*Bull. Rom.*, tom. 4, part. 2, pag. 214), in qua revocantur indulta, ac privilegia, in his quæ Concilio Tridentino adversantur.

[230] Ut examinentur testes; et conjuges formaliter super seq. interrogationibus 1. quanto tempore dicti conjuges simul cohabitaverint. 2. An et quanto tempore in eodem lecto cubaverint. 3. An maritus impotentiæ signa dederit. 4. De quo tempore vir castitatis votum emiserit, et an fuerit super eo dispensatus. 5. A quibus publica vox, et fama originem habuerit: referat super qualitate conjugum, et testium, præsertim super honestate morum mulieris post separationem, necnon super asserto adulterio mulieris: *Regist. Lit.*, lib. 23, *die* 28 *julii* 1703.

14. Et pariter esse Sanctissimum consulendum ut consensum suppleat dicti provincialis; et quoad fratrem Dominicum? differtur resolutio, et scribi Ordinario pro informatione mandatur: *Ibid.*, *dub.* 2.

15. Nobilis quædam persona recepta fuit tanquam novitia in monasterio monialium, in quo tirocinium incepit, et magno cum devotionis fervore prosequuta est, ita ut imminente anni termino, sit in statu emittendi professionem regularem. Sed hæc non advertit tunc quum monasterium ingressa esset, se esse hermaphroditam. Nunc firmat suo juramento in se notabiliter pollere fœmineum sexum, et prævalere, et vix apparere virilem, cupit itaque professionem regularem emittere, et S. C. requisita, an sit admittenda? negativum datum est responsum: *Dubium*, *Prof.*, 6 *decem.* 1721.

16. Valida a S. C. decreta sponsalia inita inter Anastasiam Archangeli, et Josephum Ferri fuerunt; et quum inde mulier amorem professioni religiosæ ostendisset, dum in monasterio Sancti Spiritus Eugubii degebat, translata fuit in aliud monasterium instante sponso ad explorandam suam voluntatem. Explicandum est a S. C., an locus sit assumptioni habitus religiosi, et professionis? S. C. respondit dilata et ad mentem [251]: *Fanen.*, *seu Senogallien.*, *Spons.*, 20 *decem.* 1749, *dub.* 1. Deinde affirmativum præbuit responsum. 18 *apr.* 1750.

17. Postquam matrimonium secreto contraxerit Nicolaus Ruitz de Turre insignis militaris gradus cum Elisabeth Ribot humilioris conditionis puella, et post aliquod mensium maritale contubernium vir coactus militari ductu alibi remigare mulierem in monasterium collocavit, in quo impetrata a viro ætatis 55 annorum venia cupit habitum religiosum suscipere, et inde professionem emittere. Sed S. C. cui res delata est, rescripsit, ut expectet, et ad mentem: *Barchinonen.*, 23 *novem.* 1765. Deinde gratiam indulsit pro admissione ad habitum, et tirocinium, et ad professionem non admittatur inconsulta S. C.: 21 *novem.* 1767.

§ IV.

Professio religiosa quoad peculiares ordinum constitutiones.

1. Nonnulli regularium Ordinis in vim eorum constitutionum prætendunt nullas declarare professiones eorum, qui ante votorum emissionem interrogati morbum gallicum malitiose subticuerunt. S. C. consulta consilium cepit in dictis casibus non posse superiores ordinum nullas declarare professiones, ac regulares ad seculum dimittere inconsulto loci Ordinario, et absque prævia restitutione in integrum adversus quinquennii lapsum: *Panormitana*, *Nullit. prof.*, 2 *april.* 1672.

2. Dum quæritur, an religio Carmelitarum discalceatorum possit quandocumque etiam post quinquennium agere de nullitate professionis contra illos, qui patiuntur defectus, quibus cautum est in constitutionibus ordinis, et scienter celarunt? respondetur danda esse alias edita decreta, et signate Neapolitana, Eject., 16 januar. 1683 [252]: *Ordinis Carmelitarum discalceatorum*, 21 *aug.* 1694, *dub.* 1.

3. Inde postulatur declarari, an agente religione de dicta nullitate vigore præfatarum constitutionum causa examinari debeat corám Ordinario et superiore locali tirocinii, vel coram superioribus religionis tantum? respondetur dandum esse decretum in Neapolitana 15 novem. 1653 [253]: *Ibid.*, *dub.* 2.

4. Fr. Carolus Maria Massius professionem solemnem emisit in conventu S. Primiani civitatis Anconæ ordinis Minorum S. Francisci de Paula, ac intra quinquennium institit pro nullitate professionis eo sub fundamento, quod incurabili morbo, quem physici *Herniam varicosam* appellant, divexaretur, ac reticuerit contra illius ordinis constitutiones. Sed confecto processu validitas S. C. obscura haud fuit: *Anconitana*, *Nullit. prof.*, 19 *maii* 1708.

5. Epiphanius Pastorellus postquam professionem apud Cappuccinos sub nomine Fratris Angeli protulerat, eamdem duplici ex capite oppugnare cœpit, tum quia morbo gallico laborans professus est contra ordinis constitutiones, tum quia metu irati patris ad suscipiendum illud institutum, cui maxime adversabatur, compulsus fuerat. Hujus instantiæ S. C. respondit dilata et revideatur sententia definitorii, et ad mentem: *Ordinis Cappuc.*, 28 *novem.* 1728.

6. Fr. Dominicus Catanensis intra quinquennium infringere suam professionem tentavit; dum eam emisit, morbo gallico jactabatur, quem tamen neque tacuit, neque satis manifestavit. Facta ob id est disceptatio, utrum juxta constitutiones Cappuccinorum, sicuti religio non obligatur professum insanabili morbo tempore professionis laborantem retinere, ita etiam professus possit a religione discedere? S. C. autem non constare de nullitate professionis F. Dominici Gironda declaravit: *Ordinis Cappuc.*, *seu Catacen.*, 20 *novem.* 1728.

[251] Mens autem fuit ut Anastasia Archangeli in Urbem veniat, ut libera ejus voluntas exploraretur: *Ead. causa*, 18 *april.* 1750.

[252] Vide num. 2, verb. *Beneficium restitutionis*, § II.

[253] Vide verb. *Regulares*, § I, n. 2.

7. Anno 1717, Pater Lelius a S. Rosa professionem emisit in conventu S. Mariæ de Scala de Urbe in religione Carmelitarum excalceatorum, et nondum elapso quinquennio prætensionem nullitatis excitavit, quod celavit se morbo ita affligi oculorum ante tirocinium, et tempore ejusdem, ac professionis, ut post brevem lectionem obscuraretur visio et eam prosequi ille non valeat, quod est contra constitutiones ordinis. Deducta est res in S. C., quæ validitatem tuetur. Nam constitutiones ordinis non adstruunt professionis nullitatem, sed quod expelli possit professus in pœnam sui delicti, quia videlicet morbum quem habebat, celavit: *Romana, Nullit. prof.*, 16 *decem.* 1724.

8. Sylvester Pach admissus fuit ad habitum inter canonicos Regulares S. Augustini in monasterio Pollingano Augustanæ diœcesis, et prævio unanimi abbatis, et canonicorum consensu solemnem professionem emisit assumpto nomine P. Anteri. Post aliquot menses fuit mancipatus carceribus de abbatis mandato, deinde nulla fuit ejus declarata professio sub umbra, quod subreptionis vitio laboraret. Nam in tam varia morborum genera, et simpsomata prolapsum fuisse ait abbas, ut per integrum fere annum ad functiones claustrales, et chorales inhabilis effectus fuerit, et quod corporis infirmitati accessisset singularis mentis malitia, et dicebat insuper se nunquam consensum præstiturum. Perpensa causa a S. C. ex deductis professionem validam esse censuit: *Augustana, Prof.*, 30 *april.* 1729.

9. Xaverius Misurellius suscepto habitu regulari in statu laici in conventu Min. de Observ. Terræ Rendæ solemnem professionem pronunciavit. Deinde contendit de ejusdem nullitate tum ob vim, et metum a genitoribus, et fratre majore religioso ejusdem ordinis incussum, tum ex defectu ætatis, et quia morbo gallico urgebatur de tempore suæ receptionis, et professionis, propter quem constitutiones ordinis irritam declarant professionem. S. C. autem rescripsit, ut coadjuventur probationes addendo ad mentem [234]: *Consentina*, 30 *april.* 1729. Deinde nullam professionem esse putavit, et subjungit ad mentem: 3 *sept. ejusd. anni.*

10. Enteroceles, seu herniæ intestinalis vitio laborans Franciscus Nicolaus de Ferrare in monasterio Leffensi ordinis Præmonstratensis professionem emisit spretis ejusdem ordinis constitutionibus quibus cavetur, ut qui morbo, vitioque aliquo corporis perpetuo teneretur, in ordine non recipiatur, ob id patefactum fuit vitium, ideoque nullam petiit professionem declarari, de qua ab abbate generalis ordinis emanavit in favorem oratoris sententia. Rem S. C. explanavit supplicandum esse Sanctissimo in casu de quo agitur pro sanatione sententiæ decidens: *Namurcen.*, 30 *januar.* 1745.

§. V.

Professio religiosa quoad validitatem, vel nullitatem.

1. Dubio ponderato, an si aliquid fuerit aliquo titulo elemosynæ, et propter amorem Dei absque tamen præcedenti pacto donatum monasterio a parentibus occasione receptionis novitii absque voto generalis capituli, commissum contra constitutiones ordinarias dici debeat, adeo ut receptio tanquam simoniaca sufficiat ad infirmandam professionem, non sufficere respondetur: *Venetiarum, Null. prof.*, 28 *nov.* 1665, *dub.* 3.

2. Post obitum principis Caroli Caraffæ Isabella de Avalos ejus uxor habitum regularem suscepit sub nomine sororis Mariæ a Conceptione in monasterio sanctissimi Rosarii ordinis S. Augustini terræ Palmæ animo emittendi professionem, quam causa infirmitatum non emisit, ac gratiam obtinuit in monasterio remanere, habitumque deferre monialium. Sed improvisa febri correpta pandit in articulo mortis professionem ac e infirmitate recreata est. Dubitatum hinc fuit; an esset valide quoad omnes juris effectus, et signate quoad revocabilitatem testamenti, et codicillorum, et S. C. remisit Episcopo pro informatione juxta instructionem [235]: *Agrigentina, Prof.*, 13 *januar.* 1703. Deinde non sustineri censuit: 19 *maii ejusd. anni.*

3. Agnes de Sangro principis Viggiani [236] filia ad meram educationem ingressa monasterium Sanctis-

[234] Vide not. 222 præced.

[235] Placuit S. C. exquirere relationem Episcopi præcipue super temporibus ingressus dictæ oratricis in monasterium, confectionis testamenti, et codicillorum, necnon professionis ab eadem emissæ cum licentia ab Episcopo concessa, demandando etiam transmissionem tam dictæ licentiæ, quam partitæ professionis. *Ead. caus.* 19 *maii* 1703.

[236] Scripsit in hac causa advocatus Dominicus Ursaya, et nullitatem professionis sustinuit *Discept. Eccl. XXIV.* tom. 2 part. 2. *per tot.* Hic auctor refert causam *Veneta seu Mantuana Null. prof.*, qua S. C. Concilii ex duobus fundamentis noviter deductis, ob ætatem 16 annorum non completorum et annum novitiatus vix inceptum ante professionem Magdalenæ Farner, inde soror Baptistina de Celliuis, propter vim et metum melius comprobatum, recessit a decisis sub die 31 januar. 1688 et 25 junii 1689, et rescripsit die 18 aug. 1696. *Prævio recessu a decisis, non constare de professione, et ad mentem*, quæ fuit, ut Episcopus Mantuanus non sineret monialem egredi e monasterio, nisi ad effectum nubendi, ut sequutum fuit cum doctore Cæsare de Bersellis juxta relationem S. C. transmissam de mense febr. 1697. ab eodem Episcopo Mantuano, uti in *Discep. Eccl.* III, tom. 1, part. 1, num. 80.

simæ Trinitatis tertii ordinis S. Francisci, quum in adversam valetudinem incidisset non sine vitæ discrimine, postulavit profiteri, ut meritum ac prærogativas aliarum professarum consequeretur, et biduo post obiit novitia, et professa. Moniales illam uti professam sepelierunt, ac solutionem ducat. 1500, pro dote in professione solvenda poposcerunt. At re ad S. C. delata, decretum fuit professionem per illam emissam non sustineri : *Neapolitana, Nullit. prof.*, 14 *martii* 1705.

4. Scripto hærede ordine Carmelitarum discalceatorum a Scipione Zaizio, insurrexit nepos Carolus Franciscus Zaizius inter Patres Minorum conventualium S. Francisci professus, successionem ad fidei commissa petens, et instantibus Carmelitis a senatu Taurini reportavit nullitatis professionis sententiam, et postea mortem oppetiit. At denuo iisdem patribus instantibus contra quamdam sororem dicti Caroli Francisci S. C. sancivit non constare de illius professionis nullitate : *Papien.*, *Nullit. prof.*, 8 *aug.* 1705.

5. Definienda erant a S. C. an secunda professio Fr. Raphaelis a Matre Dei emissa in statu clericali (nam primam in statu laicali peregerat) in ordine Eremitarum excalceatorum S. Augustini coram vicario generali religionis sine suffragiis capituli conventualis fuerit valida? et quatenus negative.

6. An, et quomodo sit revalidanda ? sed prodiit responsum, ut audiantur interesse habentes juxta instructionem Card. præfecti [237] : *Portugallien.*, *Prof.*, 24 *maii* 1710, *dub.* 1 et 2.

7. Felix Alexandra Becchelli anno 1709, ingressa est monasterium monialium Beatæ Claræ de Montefalco, et in eodem professionem regularem, anno 1710, emisit. Hæc modo constituta est in ætate annorum 30 paucis ab hinc diebus priori ecclesiæ collegiatæ S. Bartolomæi suo fratri germano, se hermafroditam evasisse, sexumque virilem in se prævalere enarravit. Id prior Episcopo manifestavit. Deputati fuerunt periti, qui una cum præsentia matronarum illam recognoscerent ; unanimiter hi retulerunt evasisse hermafroditam, ac proinde capax coeundi inventa est. Subiit itaque examen validitas professionis, irritam illam esse S. C. declaravit : *Spoletana*, 14 *martii* 1722, *dub.* 1.

8. Pater Dominicus Sanchez de Quesada professionem inter Patres Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum emisit. Hic nondum elapso quinquennio dubium de nullitate suæ professionis proposuit. Simoniace in illum ordinem receptum eum fuisse dicitur. Solvit enim ejus genitor, postquam filium importunis suasionibus, minisque excitaverat, ducata 300 sine quibus superiores eum non admittendum protestati fuerant, licet ab illis dicta summa titulo eleemosynæ, ac causa erogandi eam in favorem conventus fabricæ fuerit efflagitata. De hac re S. C. censuit resolutionem differre, et dicere ad mentem [238] : *Corduben.*, *Prof. nullitatis*, 1 *sept.* 1725. Deinde non constare de nullitate respondit ; etiamsi ille ostendisset eum ante professionem de homicidio fuisse inquisitum : 1 *Decem. ejusd. anni.* Iterum causa producta rescriptum fuit ad secretarium juxta mentem : 7 *sept.* 1726. Ac demum S. C. rescriptum diei 1 decem. confirmavit, et addidit ad mentem 28 *julii* 1731.

9. Quæsitum quum esset, an vota castitatis, paupertatis, et obedientiæ a piis aliquot mulieribus Heidelbergæ degentibus, et ordinem S. Dominici, quem vocant de pœnitentia susceptis, in privata domo conviventibus, et vestem religiosam, non palam, sed sub alia nigra gestantibus, emissa sint nulla ; ita ut puellæ ad proprias eorum domos remittendæ sint? a S. C. nullo emanato decreto ad secretarium cum auditore Sanctissimo pro unione causarum rescripsit. Nam coram AC. judicium pendebat circa exequutionem et observantiam privilegiorum ordinis S. Dominici : *Wormatien.*, *Erect. monast.*, *vel Coll.*, 1 *sept.* 1731, *dub.* 2.

10. Quum nomine Mariæ Constantiæ Hlozekin fuisset jamdudum Summo Pontifici exoratum, ut ei liceret egredi e monasterio Pontensi S. Mariæ Magdalenæ de Pœnitentia ordinis S. Augustini, eo quod etsi habitu monialium ab anno 1709 induta esset, tamen nunquam pro moniali canonice fuerit suscepta, nec regularem professionem emiserit, nec officia monasterii exercuerit, aut sacrum velum receperit. Summus Pontifex rem arbitrio Archiepiscopi remisit. Hic, expositis verificatis, sex judicibus definiendam causam delegavit, qui pronuntiarunt nec esse nec unquam fuisse religiosam, idcirco ex monaste-

[237] Nam scriptum fuit Archiepiscopo Ulixbonen. partitam professionis transmittendam esse, additis superioribus, et fratribus conventus, ubi dictam professionem emisit super tenore constitutionum ordinis, in quibus præscribitur, quod laici emittant 4. votum non ambiendi ad fratres clericos ; neque habendi vocem activam, et passivam, ac de pluribus circumstantiis S. C. edoceri, videlicet : An orator perfecerit probationis annum more clericorum juxta indultum hujus S. C., transmittendo necessaria documenta, prout etiam partitam professionis uti clericus, quatenus ipsa emiserit, an susceperit sacros ordines, et a quo tempore : rursus, an actus exercuerit in statu clericali, et an conventus habuerit notitiam de transitu ejusdem oratoris ex laicali ad clericalem statum, et an ille fuerit et unquam controversus. *Regist. Lib.* lit. 24, *die* 24 *maii* 1710.

[238] Hæc autem fuit, ut secretarius curaret transitum prædicti religiosi ad aliam regularem familiam. *Ead. caus.*, 28 *julii* 1731, § 2.

rio, dimisso habitu sibi esse liberum exire; proindeque monasterium deseruit. Modo ei delata hæreditate, denuo quæstio de ipsius professione exarsit. De ea non constare ita ut haberi tanquam monialis nequit S. C. declaravit : *Pragen.*, *Prof.*, 4 *julii* 1739.

11. Tria deprehenduntur in quibusdam regni Siciliæ diœcesibus contra Tridentini præscriptum vitiose peragi. Primum scilicet est, ut Ordinarii loci de asserta professionis nullitate post elapsum quinquennium non indulta ab Apostolica Sede restitutione in integrum præsumunt agnoscere. Secundum ut ab iisdem Ordinariis, sive exacto jam quinquennio, sive illo adhuc decurrente eduntur sententiæ invalidam declarantes professionem, superioribus conventuum, in quibus professio prolata fuit, non auditis. Et tertium denique illud est, ut ipsi etiam superiores regulares super asserta nullitate professionis nec habito, nec requisito Ordinarii loci judicio, aliquando sententiam pronuntiant; quæ quidem omnia, quum aperte repugnent non solum notissimæ Tridentinæ dispositioni, cap. 19, sess. 25, *de Regul.* [239]; verum etiam iteratis S. C. resolutionibus, idcirco deliberandum erit, quid modo statuere opporteat, dum quæritur; an et quomodo sit providendum? Rescribitur esse providendum juxta modum a secretario explicandum facto verbo cum Sanctissimo [240]: *Sicula, Restit., in Integ., et Nullit. prof.*, 24 *sept.* 1740.

12. Maria Constantia Secchioni ingressa monasterium Virginum Ursulinarum terræ Stronconii, elapsis duobus et viginti religiosæ probationis mensibus, in gravem incidit morbum et dum extremum fere ageret vitæ spiritum in manibus abbatissæ, ceteris adstantibus monialibus ultro et sponte solemnia nuncupavit vota impetrata prius ad id speciali Episcopi facultate, triduoque post e vita excessit dotem scut. 300 depositam petierunt moniales et S. C. auxilium implorarunt, in qua disputato de hac re dubio, decisum est non constare de validitate præfatæ professionis etiam ad effectum dotem lucrandi : *Romana, seu Narnien.*, *Prof.*, 25 *januar.* 1744.

§ VI.

Professio religiosa per vim, et metum emissa.

1. Gregorius XIII, Pont. Max., ex voto S. C. declaravit, eos, qui per vim, et metum se religionem professos prætenderent, nisi infra quinquennium reclamaverint, eo elapso non esse audiendos, tametsi allegarent vim et metum semper durasse : *Nullius*, 5 *martii* 1598 [241].

[239] Ubi sancitur : « Quicumque regularis prætendat se per vim, et metum ingressum esse religionem, aut etiam dicat ante ætatem debitam professum fuisse, aut quid simile, velitque habitum dimittere quacumque de causa; aut etiam cum habitu discedere sine licentia superiorum; non audiatur, nisi intra quinquennium tantum a die professionis; et tunc non aliter, nisi causas, quas prætenderit, deduxerit coram superiore suo, et Ordinario. Quod si antea habitum sponte dimiserit, nullatenus ad allegandam quamcumque causam admittatur, sed ad monasterium redire cogatur, et tanquam apostata puniatur; interim vero nullo privilegio suæ religionis, juvetur. » Hoc decretum prohibens, ullum regularem audiendum esse super nullitate professionis ex quocumque capite, nisi intra quinquennium a die professionis reclamaverit, ampliatum est a Bened. XIV. Const. *Si data* 4 *martii* 1748.

[240] Modus autem fuit, ut scriberetur Episcopo Cataniensi aliisque Præsulibus provinciæ Siculæ, nullumque Episcopum, sive Ordinarium inaudito superiori regulari conventus, in quo fuit emissa professio, neque ullum superiorem regularem independentem ab Episcopo, vel ejus Ordinario posse sub pœna privationis officii, et vocis activæ et passivæ ipso facto incurrenda, causas nullitatis professionis cognoscere, sed eas conjunctim ab iisdem Episcopo vel Ordinario loci ac superiore locali regulari, esse assignandas, sive professionis invaliditas a religiosis, sive ab ipsa religione ex quocumque capite proponatur. Restitutionem vero in integrum adversus lapsum quinquennii, quod a die professionis decurrit etiamsi perduraverit causa metus, aut aliquod aliud impedimentum fuerit ad reclamandum interjectum, a S. Sede omnino esse impetrandam juxta decreta alias edita, non obstante quacumque contraria consuetudine etiam immemorabili, et quolibet asserto privilegio. Religiosos autem, de quibus agitur, et quorum professio contra formam Sacri Concilii declarata fuit invalida, teneri intra terminum unius anni ressumere habitum, et ad claustra redire, tam pro obtinenda a S. Sede restitutione in integrum, quatenus illa indigeant, quam pro instituendo judicio, ser. ser., super nullitate suæ professionis, quatenus hanc velint deducere, atque termino elapso, si non paruerint, habendos esse tanquam apostatas. Et tandem quoad licentiam ab ipsis petitam celebrandi, firma pro nunc manente eorum suspensione seorsim deinceps providebitur juxta singulorum preces et circumstantias. Hanc vero resolutionem significandam esse procuratoribus generalibus Ordinum, qui superiores locales de illa moneant, et Sacram Congr. de executione certiorem reddant. Factaque de præmissis per infrascriptum secretarium relatione SS. DD. NN. Sanctitas sua prædictam sententiam in omnibus adprobavit die 28 sept. 1740. (*Lib. Decr.* 90. fol. 185 et seq.) Præsens decretum transmissum fuit Episcopis et procuratoribus generalibus ordinum prout in restrictu, qui habetur in Lib. Decr. cit. fol. *ibid.*, *et in Regist. Lit.*, lib. 29, *die* 14. *januar.* 1741.

[241] Item Innocentius XI. edidit Const. *Nuper*, 13. octob. 1683 (*Bull. Rom.*, tom. VIII, pag. 297.), qua instante procuratore generali Fratrum Minorum ordinis S. Francisci de Observantia in Indiis Occidentalibus confirmavit decretum S. C. Concilii 28 aug. 1683, seq. tenoris. S. C. censuit servandam esse dispositionem ejusdem Sacri Concilii, cap. 19, sess, 25, *de Regul.*, et proinde injungendum prout decreti præsentis tenore districte injungit

2. P. Antonius Franciscus in seculo Joseph de Leggiis sub fundamento, quod per vim, et metum sui genitoris minis mediantibus, et verberibus pluries incussum professionem in monasterio S. Xisti Congregationis Cassinensis civitatis Placentiæ emiserit, post genitoris obitum a vicario generali Episcopi nullitatis professionis sententiam obtinuit. Idcirco habitum dimisit et e monasterio discessit. At de nullitate prædictæ sententiæ quæ appellatione interposita suspensa fuit, fratres illius contenderunt; ideo S. C. mandavit, ut reassumpto habitu P. Leggius redeat ad claustra et causa cognoscatur in gradu appellationis in S. C., testes novi examinentur formaliter, antiqui repetantur, et recognoscantur epistolæ : *Placentina, seu Papien., Nullit. prof.*, 9 *sept.* 1702. Postmodum decernit sententiam latam super invaliditate professionis non sustineri ; ita ut ipse minime dimittere habitum religionis potuerit, sed illum reassumere tenetur : 4 *junii* 1707, confirmata 6 *julii* 1709 [242].

3. Concessa Fr. Paullo Augustino Zampollo regulari professo ordinis Eremitarum S. Augustini restitutione in integrum adversus quinquennii lapsum demandatum est, ut causa cognoscatur in S. C., et committatur constructio judicialis processus Episcopo Cremonensi cum examine testium formaliter conficiendo : *Mantuana, Prof.*, 24 *maii* 1703, *dub.* 1.

4. Et sententiam pronunciatam ab Ordinario et superiori locali post elapsum quinquennium super validitate professionis non esse exequendam resolvitur : *Ibid.*, *dub.* 2. Postmodum ex depositionibus testium minæ, violentiæ a genitore oratoris, et ab alio germano fratre natu majori eidem incussæ ut professionem emitteret necnon impedimentum, ut posset reclamare resultant. Hac de causa S. C. constare de nullitate professionis enunciavit addens, ut procedatur per Episcopum Cremonensem prout de jure contra patrem et fratrem oratoris. 19 *maii ejusd. anni.*

5. Completo tirocinio in conventu B. Mariæ de Alcala ordinis Prædicatorum Fr. Didacus Emmanuel de Canencia solemnem pronunciavit professionem. Id fecit ad avertenda continua verbera sibi inflicta, ut asserit, a quodam magistro juxta genitricis ac avunculi mandatum, ut profiteretur, exoptantium. At quum postea ratihabuerat, censuit S. C. non constare de nullitate professionis ; ita ut non sit Ordinarii, et superioris localis sententiam infirmandam : *Toletana, Nullit. prof.*, 14 *junii* 1704.

6. Jam antea obtinuerat restitutionem in integrum Hieronyma Falsona monialis professa in monasterio S. Ursulæ ordinis Hierosolymitani, quum probare suæ professionis nullitatem per vim et metum emissæ conata fuerit. Hinc Emus D. magnus magister Hierosolymitani Ordinis nullitatis illius professionis sententiam protulit ; et illi enim breve restitutionis in integrum fuerat expeditum. Desuper S. C. consulta, sententiam magni magistri uti delegati apostolici esse exequendam existimavit : *Melevitana, Nullit. prof.*, 8 *aug.* 1705.

7. Soror Catharina de Guillermin monialis professa in monasterio S. Catharinæ Senensis ordinis S. Dominici Tolosæ in integrum fuit restituta adversus quinquennii lapsum. Modo vis, metusque a patre illati, ut profiteretur, probationes validas exhibet, et de suæ professionis nullitate decretum refert : *Tolosana, Nullit. prof.*, 23 *julii* 1707.

8. Ferdinandus Keiniz enunciavit, quod quum ipse in ætate annorum 17 genitore orbatus fuisset, Annæ Mariæ Rosinæ suæ genitricis violentiis, regularem habitum in monasterio in Dirnstein canonicorum regularium S. Augustini suscepit. Pactum simoniacum intervenisse dicitur, quia eadem Rosina prælato dicti monasterii florenos 2000 persolvit ea conditione, ut Ferdinandus professionem emisisset. Factum relatum ad S. C. nulla capta resolutione coadjuvari probationes voluit : *Passavien., Nullit. prof.*, 16 *novem.* 1709.

9. P. Marcellus de Rege Vercellensis monachus Carthusianus asserit nulliter, et citra animum, professionem emisisse in Carthusia Astæ. Hic ante ingressum publicam ac juratam contestatam denunciationem coram senatu Taurinensi elicuit, deposuitque de minis, ac genitoris verberibus ad institutum regularem profitendum prævia bonorum renunciatione. Ad hujus preces S. C. protelavit decisionem, ut coadjuventur probationes juxta instructionem Card. Præfecti [243] : *Asten., Nullit. prof.*, 24 *aug.* 1709. Iterum coadjuvari probationes mandavit : 15 *martii* 1710. Inde non constare

omnibus Ordinariis locorum regni Peruani, quatenus dispositionem præfatam omnino servent.

[242] Advocatus Dominicus Ursaya in hac causa scribens contra religiosum nullitatem sententiæ Ordinarii sustinuit, et rationes refert *Discept. Eccl. XXI*, tom. 2, part. *II*, num. 55, usq. ad fin.

[243] Quæ extitit, ut injungeretur Episcopo Asten. quatenus auditis judicialiter patre, et noverca oratoris, exprimeret ætatem, in qua orator ipse professus est, an sacros ordines susceperit, quo tempore, et a quo, an præcesserit juramentum, quod sponte, et recte professus sit ad formam constitutionis provincialis Mediolanen.; an se immiscuerit actibus professorum, quibus, et per quantum tempus ; rursus cur non reclamaverit orator dum permansit in domo Parmensi, mandaretque examinari formaliter Dominicum Ferrero connovitium, et magistrum Novitiorum, ac novas probationes ad S. C. transmitteret : *in ead. caus. sub die* 15 *martii* 1710.

de nullitate professionis rescripsit: 5 *julii ejusd. anni*. At inde recedendo a decisis validitatem ead. S. C. vindicavit: 20 *sept. ejusd. anni*.

10. Quum nobilis puella Margarita ab Austria de Corregio a S. C. obtinuisset restitutionis in integrum beneficium adversus quinquennium elapsum, ut nullitatem professionis emissæ in conventu S. Joannis Evangelistæ Ordinis Benedictini per vim metumque gravem illatum a principe Giberto patre severæ indoli probaret, modo eadem S. C. requisita, an constet de nullitate ipsius professionis? affirmativum dedit responsum: *Mantuana, Nullit. prof.*, 20 *febr.* 1717 [244].

11. Soror Maria Constantia Pallavicina, qui professionem emisit in monasterio S. Bernardini de Urbe, exposcit, ut professio vitio nullitatis laborare ob vim metumque sibi illatum a marchione Nicolao Maria Pallavicino, cujus erat filia illegitima, declaretur. Hunc metum fuisse gravem tempore professionis durasse, nec ex actibus subsequutis purgatum fuisse, probat. E contra Maria Hieronyma Arnalda, ad quam hæreditas Pallavicini devenit, necnon prædictum monasterium validitatem sustinent, metumque non fuisse ita gravem, ut infringi possit professio demonstrant. S. C. interrogata distulit resolutionem, ut testes formaliter examinentur juxta instructionem [245]: *Romana, Nullit. prof.*, 16 *martii* 1720. Iterum protelata decisio fuit, et ad mentem [246] dictum: 24 *aug. ejusd. anni*. Denique nullitatem decidit S. C.: 1 *octob. ejusd. anni*, confirmata 11 *januar.* 1721 [247].

12. Post introductum a patre Honorato Francisco Marion coram officiali Parisiensi judicium super nullitate professionis, quam in ordine Cappuccinorum vi, metuque a suis genitoribus coactus emisit, ad S. C. preces exhibuit. De metu conquestus est intra quinquennium, insuper admissus fuit a magistro novitiorum, quin probaretur illud fecisse de mandato guardiani conventus. Judicium prædictum autem ex defectu pecuniæ prosequutus haud est. S. C. nulla data responsione definitiva voluit ut coadjuventur probationes juxta instructionem: *Carnoten., Nullit. prof.*, 23 *julii* 1718.

13. Frater Bruno Arnaux professione regulari emissa die 6 octob. 1693, inter Carthusianos in monasterio Montis Merulæ subinde aufugit. Inde transeundi ad religionem canonicorum regularium S. Augustini in monasterio S. Mauritii apud Valesios facultatem obtinuit; sed per suam ætatem, et morbos receptorem non invenit. Hinc de nullitate professionis vi, metuque in constantem virum cadente elicitæ movit quæstionem. Id testes, et pater deponunt. Attamen S. C. non constare de nullitate censuit etsi ejusdem ratihabitio ex actibus vivente patre subsequutis non evincatur: *Lugdunen., Nullit. prof.*, 7 *sept.* 1720.

14. Xaverius Misurellius habitum regularem in statu laicali seu conversi in conventu Min. de Observ. Terræ Rendæ sub nomine Fr. Joannis suscepit, et absoluto probationis anno solemnem professionem expressit. Nunc plurima nullitatis ejusdem vitia enarravit. Metum et vim incussam a genitoribus, ac germano fratre natu majore tunc ejusdem ordinis religioso ætatis defectum contra constitutiones ordinis cap. 2, § 2, t. 2 [249], ille ostendit insuper eum morbo gallico affligi tempore suæ receptionis, ac professionis contendit, qua de causa juxta easdem constitutiones professio irritatur. S. C. primum coadjuvari probationes præcepit, et addidit ad mentem [250]: *Consentina*, 30 *april.* 1729. Deinde esse nullam professionem decidit et addidit pariter ad mentem: 3 *sept. ejusd. anni*.

15. Nicolaus Lipsius terræ Gualdi regularem habitum in conventu ordinis Eremitarum S. Augustini Fulginei suscepit, ibique professionem solemnem emisit. Inde infrigere suam professionem tentavit. Deponunt testes de metu, vique illi a patre illata. Sed quatuor dies antequam profiteretur, pater extremum diem clausit, et de ejusdem obitu ante professionem non tantum per epistolam, quam etiam oretenus certior factus fuit. Hinc ratam habuisse putatur. S. C. re perpensa validitatem professionis exploratam habuit: *Nucerina, seu Fulginaten., Prof.*, 2 *julii* 1729. Deinde causa reproducta censuit protelandum decretum, ut examinetur P. Johannes Maria Rossi et scribendum Episcopo, ut inquirat super veritate assertæ contestatæ denunciationis emissæ per Nicolaum ante SS. Ordinum susceptio-

[244] In judicio contradictorio in favorem mulieris scripsit advocatus Dominicus Ursaya, cujus jura exhibet *Discept. Eccl. IX*, tom. 2, part. 1, *per tot.*

[245] Instructio fuit, ut extrajudicialiter audirentur R. P. D. Cervinus, et R. P. D. de Vico, et ut formaliter examinarentur pater de Matthæis, quidam de marchis, nonnullæ moniales, D. Jacobatius fiscalis Urbis, et ejus uxor. *Ead. caus.* 11, *januar.* 1721, § 1.

[246] Mens fuit ut interrogarentur extrajudicialiter R. P. D. de Calcagninis, et Dominicus Jacobatius Fiscalis, et quod ejus uxor formaliter examinaretur: *Ead. caus.* 11, *januar.* 1721, § 2.

[247] In præsenti gravi causa plurima concessit advocatus Dominicus Ursaya pro defendenda professionis nullitate, ac disertissime, valideque mulierem patrocinatus est, ut patet in sua *Discept. Eccl.* 1, tom. 4, part. 1, *per tot.*

[248] Scriptum fuit officiali Parisiensi in eum finem, ut juxta notata in adjuncta instructione S. C. plene reddat instructam: *Regist. Lit.*, lib. 25, 23, *julii* 1718.

[249] Vide not. 220, et 221, *supra, eod. tit.*

[250] Vide not. 222, *supra, eod. tit.*

nem: 8 *maii* 1734. Demum inventum fuit controversæ contestatæ denunciationis scriptum authographum, et S. C. recedendo a decisis nullam professionem declaravit': 10 *sept.* 1735.

16. Balthassar Vigna in ætate novem decim annorum constitutus regularem disciplinam ordinis S. Johannis de Deo assumpto nomine Paulli Mariæ amplexus est, subindeque elapso probationis anno, professionem emisit; sed nondum absolutis duobus annis, prætendens ad illam fuisse subdole a matre inductum, ejusdem professionis nullitatem proponi curavit, et favorabilem sententiam obtinuit. Sententiæ acquievit religio, non mater, quæ autumavit multiplex sibi gravamen fuisse illatum, eo quod testes absque interprete et interrogatoriis fuerint examinati. Hinc secundum ea quæ præponebantur, responsum fuit, admittendos esse articulos pro examinandis testibus tam in curia, quam extra, et respective repetendos testes religiosos cum interprete, et interrogatoriis: *Romana, Nullit. prof.*, 12 *febr.* 1735. *dub.* 2.

17. Fr. Dominicus Chiabrand professionem suam sub instituto Familiæ Dominicanæ in conventu civitatis Cherii emissam per vim, et metum a patre sibi extortam intendit. Hinc egit de infirmanda coram Ordinario Taurinensi, et non valuit; coram tamen priore conventus sententiam nullitatis retulit. Res deinde devoluta est ad S. C. penes quam nullitatem tuetur, quod professionem illam pronunciavit persuasionibus, minis, verberibus, ita ut dum aliquando pertinaciter impediebat, ne sarcinator ad corpus suum primæ vestis religiosæ formam designaret, non erubuerit pater eumdem districto ense persequi donec paternæ cederet voluntati. S. C. omnem de nullitate ejusdem dubitandi ansam ademit invalidam esse decernens: *Taurinen., Nullit. prof.*, 4 *aug.* 1736.

18. Quum nobilis puella Maria de Prado Avellano contenderit professionem quam in monasterio S. Dominici villæ Matritensis sub nomine Mariæ Emmanuelæ emisit irritam esse ob vim, metumque a marchione Aloysio Franscisco patre illatum, restitutionem in integrum postulavit et assecuta est. Ob id coram locum tenente vicariatus villæ prædictæ nullitatem professionis evincere conata est, et contrarium retulit responsum. S. C. tamen, ad quam puella provocavit, irritam judicavit: *Toletana, Nullit. prof.*, 27 *sept.* 1738.

19. Restitutionis in integrum beneficio obtento ab Aloysio de Almeida religiosæ professionis vinculo adstricto in conventu B. M. V. Gratiarum ordinis Eremitarum S. Augustini, curavit omni studio suam professionem ob patris violentias destruere, et S. C. de ejusdem nullitate dubitare non valuit. Nam a patre cognito adverso statui religioso filii animo, cœpit ille minis eumdem tenere, necnon pugnis, colaphis, aliisque verberibus torquere, imo non semel stricto ense insiliit: *Ulyssiponen., Orientalis, Prof.*, 17 *decem.* 1740.

20. Declaravit S. C. nullitatis notam præ se ferre professionem illam a nobili Eleonora Lasso Vega in monasterio oppidi nuncupati *de Carmona* prævia restitutione in integrum concessa, emissam. In comperto enim habuit defectum ex causa metus verecundiæ, seu reverentiæ, quæ patri debetur, una cum minis, alimentorum denegatione, necnon blanditiis ac suggestionibus binæ amitæ, quæ in eodem monasterio degebant, et patrui, qui et ordinis S. Francisci provincialis erat, et monasterio cum imperio præerat; atque proinde exploratus fuit defectus consensus: *Hispalen., Nullit. prof.*, 28 *januar.* 1747.

21. Statim Feliciana Britto beneficium restitutionis in integrum adepta est, ut judicium ad irritandam suam professionem in monasterio S. Annæ elicitam instituit. Docet S. C. de vi metuque a Matertera, atque Aloysio patre incusso. Præbet documenta tantæ inhumanitatis, sive ingenii inclementiæ sive calliditatis, astusque ipsius materteræ, quanta animum oratricis metu capiendum, flectendumque valeret, ut si quid peccatum esset incaute a puella, verberibus expiaretur. Itaque una cum patris imperio professa est, exhibens luculentissima suæ naturæ repugnantis indicia. Putavit itaque non esse monialem ideoque omnibus monasticis officiis vacavit. S. C. igitur nullam illam esse existimavit: *Lisbonen., Nullit. prof.*, 15 *april.* 1747.

22. Nicolaus Gargiulius filio Josepho suasit, ut alicui regulari ordini nomen daret: negavit Joseph; pater vero ita institit ut mortem veneno inferendam ei indixerit. Sed his minis fractus non fuit animus filii. Deinde domo illum expulit, inde accusavit in curia archiepiscopali quod ab obsequio defecisset, et hac de causa in carcerem conjectus est, donec monasterium ingrederetur. Quamobrem vestes ordinis Discalceatorum S. Mariæ Mercedis suscepit animo eas abjiciendi. Ante professionem contestatam denunciationem emisit se viribus compulsum, et per vim metumque ad monasterium accedere. Factus sacerdos de nullitate professionis judicium instituit, et S. C. de ea non constare affirmavit: *Neapolitana, Nullit. prof.*, 14 *martii* 1750.

23. Nullam dicit P. Elias Maynerius nuncupatus professionem, quam in monasterio Carmelitarum Placentiæ declaravit. Nullitatis causam præcipuam sumit ex defectu voluntatis, et consensus regularem disciplinam profitendi. Adactus fuit ad eam suscipiendam ex sævitiis, vi metuque illatis a Julio patre qui militari ingenio omnia ferro, armisque tractabat. Constat de verberibus, catena ferrea, aliisque,

deque animo suo adverso. S. C. tamen validitatem sustinuit: *Placentina, Nullit. prof.*, 19 *decem.* 1750.

24. Tenuis mensa, tristes vestes, graves minæ, verbera, labor insuetus in operibus rusticis in causa fuerunt, ut juvenis Johannes Baptista Amista e paternis laribus fugere cogitaret, et nomen militiæ dare; sed præpeditus monasterium Montis Regalis Min. Observ. S. Francisci ingressus est, ubi invitus, ac repugnans professionem emisit. Adversus hanc reclamavit, et S. C. adiit, quæ non constare de nullitate ejusdem decernit: *Montis Regalis, Nullit. prof.*, 17 *novem.* 1753.

25. Nondum elapso biennio a die professionis, quam emisit in monasterio Patrum Min. Conv. Mediolani P. Ludovicus Gaddius querelam nullitatis proposuit, tum ob defectum interni consensus, tum ob vim, metumque a fratre majori illatum. Primum dicit professionem emisisse ficte, ac simulate, neque clericalem tonsuram, nec minores ordines suscepisse, nec regulas religionis observasse, deinde exhibet minarum ac verberum documenta. Rem planam reddit hæc S. C. nullam declarando: *Mediolanen., Nullit. prof.*, 23 *aug.* 1755, confirmata 13 *sept. ejusd. anni.*

26. Labefactare curat suam professionem, quam inter Carmelitas emisit P. Theresius Pelusius vi, metuque ab Antonio patre illatis. Narrat hic jussu patris in carcerem publicam conjectum fuisse, inde ad Patrum Observantiæ claustra translatum. Et quum esset pater advocatus Carmelitarum, Carmelitam designavit. Omnibus studiis vacavit, ut adolescentis animum flecteret, minas, verbera adhibuit, necnon carcerem, et e domo expulsionem minatus est. Sed quum semper animum suum reluctantem ac adversum ostendisset, S. C. nullitatem admisit: *Lycien., Nullit. prof.*, 2 *april.* 1757, confirmata 21 *maii ejusd. anni.*

27. Querelam nullitatis suæ professionis proposuit P. Æmilianus Gerlinchs monachus monasterii Cremifaniensis ordinis S. Benedicti. Edidit probationes de vi metuque sibi a patre illato, quem metuens ne in carcerem conjiceretur sese in monasterium restituit, ac professionem, quam animo perturbato, ac lacrymans emisit, simulatam fuisse asserit. S. C. autem non constare de illius invaliditate sancivit: *Passavien., Prof.*, 3 *decem.* 1757, confirmata 22 *julii* 1758 et 18 *julii* 1761.

28. Soror Maria Antonia Capella suscepto regulari instituto in monasterio civitatis Summæ in integrum restitui contradicentibus fratribus ipsius obtinuit. Inde processit super nullitate professionis prout de jure ad formam Concilii Tridentini [251] coram Episcopo, qui innixus juribus deductis definitivam protulit sententiam, declaravitque professionem oratricis fuisse simulatam ac simulate ab ipsa per aliam monialem emissam ob timorem scilicet reverentialem erga parentes cadentem in mulierem constantem inspectis ipsarum importunis precibus, adjunctis minis, deceptionibus, fallaciis, et asperis tractationibus, proindeque præmissis de causis fuisse, et esse ipso jure nullam, et invalidam, utpote ab ea præviis artibus extortam. S. C. re discussa hanc sententiam confirmavit: *Nolana, Nullit. prof.*, 23 *april.* 1763.

29. Stephanus Denisko vestem religiosam suscepit in conventu Cremenecensi ordinis S. Francisci Minorum conventualium assumpto nomine Florentini, ac solemnem professionem emisit. Quumque vi metuque gravi a patre illato coactus fuisset, rescissoriam actionem proposuit coram Ordinario, ac religionis superiore, quorum sententiæ suis adversantur votis. Probare curavit minas, ac passa verbera, animumque suum reluctantem ad consentiendum; sed in actu professionis nullum coactionis signum præbuit, vocavitque parentes, ut interessent. S. C. proinde validitatem ejusdem defendit: *Leopolien., Null. prof.*, 2 *decem.* 1775.

Profanatio. Vide *Ecclesia in genere*, § II; *Oratorium*, § IV.

Professio religiosa religionis hierosolymitanæ. Vide *Religio militaris ordinis Hierosolymitani*, § VII.

Prohibitio. Vide *Alienatio*, § II; *Contractus*, § VI.

Prolis legitimitas. Vide *Matrimonium*, § XXV.

Promotor fiscalis. Vide *Archiepiscopus*, etc.; *Episcopus*.

Promovendus. Vide *Sacramentum Ordinis*, § VII.

Promulgatio. Vide *Concilium Tridentinum*, etc.

Proprius parochus. Vide *Matrimonium*, § XVII.

Prorogatio. Vide *Applicatio*, § IV.

[251] Vide not. 239, *supra*, *eod. tit.*

PROTO-NOTARIUS.

Proto-notarii non participantes immediate creati a Papa connumerari debent inter illos officiales, de quibus loquitur *Extravag. Cum Matthæus de hæretic.*, *et divina in eminenti de privil.* [252] ita ut Ordinarii locorum non possint in illos ferre censuras, et in illorum dignitatibus, et beneficiis non curatis se intromittere, aut quoquo modo immiscere et judicare sub pœnis in dicta *Extravag.* contentis. *Dubia Exempt.*, 20 *junii* 1682, *dub.* 1.

PROTO-PAPA [253].

1. Proto-papæ id est primo presbytero oppidi S. Christinæ non competit facultas concedendi licentias sacerdotibus non assistendi divinis officiis, et operariis laborandi in diebus festis : *Oppiden.*, 14 *martii* 1722, *dub.* 1.

2. Et dubio examinato, an eidem proto-papæ debeantur distributiones quotidianæ duplices, seu eleemosynæ suffragiorum, non obstante absentia a choro ob impedimentum curæ animarum? rescribitur : Dilata, et coadjuventur hinc inde probationes citatis interesse habentibus : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Et deciditur dicto proto-papæ fas non esse sedere in choro in sede coriacea distincta a scamno aliorum de clero in audiendis concionibus, aliisque functionibus ecclesiasticis peragendis, exceptis tamen concionibus habendis ab ipso extra chorum : *Ibid.*, *dub.* 3.

4. Idemque competit facultas dispensandi, et ordinandi divina officia in ecclesia matrice, aliisque filiabus S. Christinæ juxta tamen tabulam horariam, vel alias ordinationes ab Episcopo factas, vel facienda, et quoad usum mozzettæ coadjuventur probationes præfixo termino sex mensium, et interim in dicto usu ei molestia non afficiatur : *Ibid.*, *dub.* 10. Deinde Alexandro Zerbio proto-papa postulante *die* 17 *novem.* 1725, S. C. declaravit non competere ei usum mozzettæ, licere tamen eidem deferre habitum notarii non participantis in diebus, et functionibus juxta decreta S. C. Rituum et inde stetit in decisis quoad usum mozzettæ : 23 *sept.* 1747, *dub.* 1.

5. Et ad dubia explananda, an constet de concessionne stalli in choro commutati cum sede coriacea eaque sit servanda ? et quatenus affirmative.

6. An sit standum, vel recedendum a decisis ? S. C. respondit, servandam esse resolutionem anni 1722 quoad sedem coriaceam : *Ibid.*, *dub.* 2 et 3.

Provisio. Vide *Archidiaconatus*, *Benefica ecclesiastica*, § II ; *Concursus*, § II ; *Ecclesia parochialis*, § II.

Provocatio. Vide *Concursus*, § V.

Publica honestas. Vide *Matrimonium*, § XIV.

Publicum oratorium. Vide *Oratorium*, § II, *usque ad* V.

Puellarum acceptio. Vide *Monasterium monialium*, § V.

Puellarum conservatorium. Vide *Conservatorium puellarum*.

Puerperarum benedictio. Vide *Benedictiones*, etc.

Purgatio attentatorum. Vide *Attentata*, etc.

Putativum matrimonium. Vide *Matrimonium*, § XXX.

[252] Quarum prima decernit, inquisitores hæreticæ pravitatis censuras ecclesiasticas fulminare non posse in officiales, et nuncios Sedis Apostolicæ sine ipsius licentia speciali ; sed de eorum excessibus informationem facere posse, et deinde Romano Pontifici significare. Altera disponit, Ordinarios non posse ferre censuras in officiales Sanctæ Sedis suos subditos in dictæ sedis obsequiis, vel alios quoscumque pro suis negotiis Romam euntes, ibi manentes, aut ab ea recedentes, nec illos privare beneficiis ; quod si fecerint, irritum est. Etsi beneficia illorum aliis sint collata tam dantes quam recipientes ipso facto sunt excommunicati, et a solo Papa absolvendi.

[253] Habemus const. *Romana*, 18 *martii* 1743 (*Bull. ejusd.*, tom. 1, pag. 118) qua Bened. XIV. confirmat dignitatem proto-papæ, ejusque prærogativas in ecclesia collegiata S. Mariæ *del Graffeo* Messanæ, necnon Ritus græco-latini perpetuo servari jubet ; atque electionem ejusdem ecclesiæ clero privative præservat.

QUÆSTORES.

1. Ignoratur an ut quæstores a Synodo damnati penitus arceantur, Ordinarii possint facultatum, quæ a superioribus regularium mendicantium eleemosynæ conquirendæ causa conceduntur, aliquam cognitionem, et qualem habere, ne sub nomine eorum, qui per regularibus ea de causa circumibunt quæstores prohibiti introducantur non sine maximo eorumdem regularium mendicantium præjudicio? S. C. aperuit sic non prohibere regulares mendicantes, quominus eleemosynas quærant, non tamen alios eorum nomine, aut auctoritate quoquo modo posse quæritare. Illos tamen extra loca, ubi sita sunt monasteria, eleemosynas per eamdem diœcesim corrogantes teneri ad ostendendam Ordinario licentiam suorum superiorum: *Mediolanen., junii* 1587, *dub.* 8.

2. Dum S. C. scrutata est, an societas S. Mariæ Coronatæ, seu suffragium Bononiæ aggregata archiconfraternitati suffragii de Urbe possit retinere capsulam in ecclesia pro eleemosynis? ita etiam, an possit habere quæstorem, qui per ecclesiam, et civitatem, illas quærat? respondit dari decretum in Lunen. Sarzanen., 19 aug. 1690, et 13 januar. 1691, dub.[1]: *Bononien., Jur. paroch.*, 17 *novem.* 1691, *dub.* 6.

3. Utrum autem eorum, qui dum in habitu regulari sunt extra claustra cum populi offensione delinquere apprehenduntur, valeant Ordinarii aliquam inquisitionem, cognitionemque adhibere, et ad effectum, ut si extra claustra eos degere appareat ab ipsis Ordinariis, si vero intra claustra ab eorum superioribus, in ipsorum vero defectum ab iisdem Ordinariis juxta formam in cap. 14, sess. 25, *de Regul.*[2], traditam puniri possint? rescribitur degentes etiam de licentia suorum superiorum extra claustra si deliquerint puniendos ab Ordinario, ex cap. 3, sess. 6[3]; si vero intra claustra degant, et notorie extra delinquant posse a ministris Ordinarii in carcerem conjici, remittendos tamen statim absque eo quod processus conficiatur, ad superiores suos regulares una cum probationibus quascumque habuerit: *Ibid., dub.* 9.

4. In controversia inter episcopum Bertinori, et abbatem Camaldulensem monasterii de Urano super eleemosynis quæ intra et extra ecclesiam S. Mariæ de Lacu ad ipsos spectantem, et ab episcopali jurisdictione donationis vi exemptam fiunt, vertente; S. C. definivit, collectorum, et eleemosynarum, quæ intra ecclesiam B. M. V. de Lacu leguntur, perquisitorum deputationem ad abbatem absolute spectare; illorum vero, qui extra ecclesiam stipem emendicant, ad eumdem cum illius Ordinarii venia, in cujus diœcesi eleemosynas exquirunt pertinere: *Britonorien., Exemp. et eleem.*, 12 *decem.* 1711, *dub.* 3.

5. Et haud licere Episcopo sub ullis pœnis cogere collectores eleemosynarum, quæ fiunt in ecclesia S. Mariæ de Lacu, quæ pertinet ad monachos Camaldulenses, a visitatione Episcopi exempta, ad rationem reddendam celebrationis missarum ma-

[1] Vide num. 6, V. *Eleenosynæ*, § I.

[2] Ibid.: Regularis, non subditus Episcopo, qui intra claustra monasterii degit, et extra ea ita notorie deliquerit, ut populo scandalo sit, Episcopo instante, a suo superiore intra tempus ab Episcopo præfigendum, severe puniatur, ac de punitione Episcopum certiorem faciat: sin minus a suo superiore officio privetur, ut delinquens ab Episcopo punire possit. » Hoc decretum ampliatum fuit a Clemente VIII. Const. *Suscepti* 23 feb. 1596, infligente, § 3, pœnam privationis dignitatum, et officiorum latæ sententiæ contra superiores hoc Tridentini decretum non servantes in omnibus; et addente, quod si superior regularis suum religiosum, ut supra delinquentem, non punierit, et illum impunitum a loco delicti ad alium suæ religionis transmiserit, instante Episcopo loci delicti, intra terminum ab eodem præfigendum debeat dictum delinquentem ad eumdem locum delicti revocare; alias idem superior incurrat pœnam privationis vocis activæ passivæ Papæ reservatam; et crescente contumacia possit, et debeat Ordinarius loci, ad quem transmissus est delinquens, sive requisitus ab Ordinario loci delicti, sive aliter informatus, procedere adversus eumdem, eumque punire juxta dictum Tridentini decretum, tanquam Sedis Apostolicæ delegatus. Ex Const. Gregorii XV. *Inscrutabili*, 5 febr. 1622 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 5, pag. 1. § 4. (Regulares nullis privilegiis, ac exemptionibus tueri se possunt, quominus si deliquerint circa personas, intra septa monialium degentes, aut circa clausuram; vel circa bonorum administrationem monasteriorum earumdem monialium, etiam regularibus subjectarum « ab Episcopo « loci, tanquam ad hoc Sedis Apostolicæ delegato, quo« ties, et quando opus fuerit, puniri, corrigi valeant. »

[3] *De Reform.* ubi habetur: « Ecclesiarum prælati ad corrigendum subditorum excessus prudenter, ac diligenter intendant: et nemo secularis clericus, cujusvis personalis, vel regularis extra monasterium degens, etiam sui ordinis privilegii prætextu tutus censeatur, quominus, si deliquerit, ab Ordinario loci, tanquam super hoc a Sede Apostolica delegato, secundum canonicas sanctiones, visitari, puniri et corrigi valeat ».

nualium, quæ a fidelibus offeruntur pro dicta ecclesia, S. C. edixit : *Ibid.*, *dub.* 7.

6. Dubio ponderato, an et cui in terra Urbisaliæ, ubi adsunt præpositus ecclesiæ parochialis S. Georgii, et plebanus ecclesiæ parochialis S. Laurentii, competat jus deputandi quæstores in Quadragesima pro eleemosynis animarum purgantium? esse servandum decretum visitationis, donec aliter ab Episcopo statutum fuerit S. C. visum est: *Maceraten.*, *Jur. paroch.*, 17 *junii* 1719, *dub.* 10.

QUÆSTUA. Vide *Concionator*, § II.

QUALITAS. Vide *Beneficia ecclesiastica*, § XI; *Canonicatus*, § VI; *Capellania*, § VIII; *Ecclesia in genere*, § VI; *Legatum pium*, § XI; *Oratorium*, § I; *Vicaria perpetua*, § II.

QUALITAS NULLIUS DIŒCESEOS. Vide *Abbas*, § VIII; *Abbatia*.

QUALITAS ORDINANDORUM. Vide *Sacramentum*, § VII.

QUANTITAS. Vide *Alimenta*, etc.; *Subsidium dotale*, § VI.

QUARTA DECIMARUM. Vide *Episcopus*, § XX.

QUARTA FUNERUM.

§ I.

Quarta funerum [4] *quoad exemptionem et consuetudinem.*

1. Post ecclesias seculares insurrexerunt ecclesiæ regulares civitatis Mantuæ allegantes privilegia, ac consuetudinem, in earum favorem quoad quartam funerum, et tunc S. C. parochos adstrinxit ad coadjuvandas probationes super consuetudine : *Mantuana*, *Quart. funer.*, 17 *martii* 1796. Deinde jussit, ut exhiberentur privilegia regularium, et interim solitum servaretur; ac demum censuit S. C. consuetudinem solvendi quartam in medietate cereorum tantum, quæ deferentur per viam esse servandam [5] : 18 *julii* 1699.

2. Dubio prolato, an Patres S. Dominici ordinis Prædicatorum civitatis tabernarum sint exempti a solutione quartæ funerum tam de cereis, et aliis, quæ deferuntur cum cadavere, quam de cereis, et ceteris quæ ante, vel post delationem ipsius cadaveris asportantur ad eorum ecclesiam, et apponuntur in castro doloris in eadem ecclesia erecto? Nulla edita resolutione, jussit S. C., ut coadjuventur probationes per parochum super consuetudine assignato eidem termino sex mensium ab probandum : *Catacen.*, *Quart. funer.*, 15 *sept.* 1703.

3. Patres ordinis Minimorum S. Francisci de Paula urbis Æsii cum clausula *sine præjudicio jurium parochialium* obtinuerunt facultatem aperiendi in eorum ecclesia sepulcrum, et pro triginta quatuor annos de cadaveribus ibi tumulatis quartam funerum

[4] Si aliquis extra ecclesiam parochialem tumulo mandetur, ex iis rebus, quæ ad aliam ecclesiam funeris causa delata sunt, pars aliqua detrahitur, quæ dicitur *quarta funeraria* seu *canonica*, et parochiæ tribuitur. Nam justum visum est aliquid ex iis rebus dare ecclesiæ parochiali, quæ defuncto curam spiritualem impendit, cap. 1 *de Sepult.* Plures sunt Romanorum Pontificum constitutiones, per quas regulares, quorum in ecclesiis fidelium cadavera sepeliuntur, ab hujus quartæ solutione liberantur. Cunctasque memorat Gaudentius a Janua *de Visit. Prælat. regul.*, tom. 2, cap. 7, dub. 20, sect. 3, num. 35, § 1. Sed Concilium Tridentinum, sess. 25, cap. 13 *de Reform.* sancivit, ut ii regulares, qui annis ante ipsum Concilium quadraginta quartam solvere consueverant, eam etiam in posterum solvere deberent, ceteri, qui ante hoc tempus nunquam solverunt, eodem onere non tenerentur. Decretum hoc Synodi Tridentinæ declarant S. Pius V. Const. *Etsi Mendicantium*, 58 (*Bull.*, tom. 4, part. 2, pag. 373), Gregorius XIII, Const. *In tanta*, 15. (*Bull.*, tom. 4, part. 3, pag. 270.), Paulus V. *Const. Decent.* 6. (*Bull.*, tom. 5, part. 3, pag. 150); denique Benedictus XIII. *Const. Romanus Pontifex*, 4 kal. maii 1725 (*Bull.*, tom. 11, pag. 394) omnia sustulit privilegia post *Clement. Dudum de Sepult.*, et post Concilium Tridentinum concessa regularibus, qui sunt in Italia, atque in Insulis ad eam pertinentibus, de non solvenda quarta parochiæ defunctorum, qui in eorum ecclesiis sepeliuntur. Hodie igitur hac lege Benedicti XIII reguntur monasteria regularium in Italia, atque in finitimis insulis; ceteri regulares, qui extra has regiones commorantur, Tridentinæ, quam memoravi, subjiciuntur. Hæc autem portio non eadem ubique est, sed alibi quarta, alibi tertia, alibi major, aut minor pro gentium moribus, cap. 9, *eod.*, verum, quantacunque sit, semper *quarta* appellatur; atque ex consuetudine, pactisque conventis noscitur, quibus ex rebus detrahenda sit. Generatim tamen non detrahitur ex donationibus inter vivos, neque ex legatis missarum, et anniversariorum, atque ex ceteris, quæ pia relicta dicuntur, cap. 10, *eod. cap. ult. de Testam.* Vide S. Pium V, *in cit. Const. Etsi Mendicantium*, *et* Benedictum XIII, *cit. Const. Romanus.*

[5] « Debitum servandæ consuetudinis est in terminis « æquitatis, quia ex multorum locorum praxi, pompa funeris celebratur intra ecclesiam, et nihil ferre defertur « cum corpore defuncti; unde si in præfatis, et de solis « iis, quæ cum corpore deferuntur, esset quarta solvenda, « relevans præjudicium parochi reportarent. » Mattheuc. *Offic. cur. Eccl.*, *cap. XLII*, num. 4, pag. 337.

parochis semper solverunt; modo renuunt freti eorum privilegiis, ac S. C. consuluerunt, quæ non deberi quartam funeralem sancivit: *Æsina, Quart. funer.*, 14 *junii* 1710.

4. Pro funere defuncti eligentis sepulcrum in ecclesia PP. Carmelitarum discalceatorum non debetur parocho ejusdem defuncti quartam funerum, sed obstat exemptio consuetudinibus fundata, ac a dictis Patribus allegata præfatam quartam non solvendi: *Lauden., Funer.*, 2 *maii* 1711, *dub.* 4 [6].

5. Quum cadaver Antonii Mariæ Pinnæ delatum fuerit ad gentilitium sepulcrum situm in ecclesia Cappuccinorum oppidi Nului, parochus prætendit quartam funerum, et jus sepulturæ exigere ratione consuetudinis juris assistentiæ munitæ, S. C. non deberi quartam funeralem definivit: *Ampurien., Quar. funer.*, 6 *junii* 1716, dub. 1.

6. Resolvitque deberi jus sepulcri pro quantitate per Episcopum taxanda, licet Patres Cappuccini se exemptos esse vigore privilegiorum frustra autumarent: *Ibid., dub.* 2; et causa reproducta ut coadjuventur probationes juxta instructionem [7] respondit: 19 *junii* 1717.

7. Quatuor adsunt parochiæ in urbe Fabriani, eorumque parochi titulo quartæ funeræ nihil exigere consueverunt quoties incolæ alterius ex eorum ecclesiis sepulcrum elegerunt in altera earumdem et hanc reciprocam remissionem quartæ ex conventione originem trahere assertum fuit, nec sacris canonibus repugnare, quum haud esset exemptio a quarta, quæ expresse prohibetur. Ecclesia S. Venantii in cathedralem erecta, ejus parochus consuetudinis observantiam reclamante parocho S. Blasii PP. Camaldulensum postulavit in S. C., quæ postquam formale testium examen præscripserat, constare de consuetudine non exigendi prædictam quartam quoad ceram funeris tantum, respondit: *Fabrianen., Quar. funer.*, 9 *febr.* 1732, *dub.* 1.

8. Adeoque servandam esse consuetudinem quoad ceram prædictam tantum decrevit: *Ibid., dub.* 2.

9. Fratres Minimi exemptione a solutione quartæ funeris potiebantur vigore privilegiorum. Edita tamen Constitutione Benedictina [8] moderator generalis ordinis quæsivit, num ordini adempta fuerit exemptio, et quoad diœcesim Consentinam tantum exemptionem subtractam non fuisse rescripsit: *Ordinis Minimorum, Quar. funer.*, 14 *martii* 1733, *dub.* 1. At obloquentibus parochis diœceseos Consentinæ re iterum perpensa judicatum S. C. oblitaverit, regularesque prædictos teneri ad solutionem quartæ funeris censuit: 30 *julii* 1735, confirmata 10 *sept. ejusd. anni.*

10. In fundatione monasterii, seu conventus S. Mariæ Angelorum oppidi Atellæ inter clerum secularem dicti oppidi, et PP. Minores observantes reformatos sententiarum varietas nulla fuit, ut iisdem jus esset funerandi fidelium cadavera in eorum ecclesia absque ullo onere solvendi quartam canonicam parocho, prout nunquam exsolverunt; ast contradicente exinde clero declarandi ipsos exemptos esse ab hujusmodi onere vigore conventionis initæ in limine fundationis eorum conventus, ideoque locum non habere Constitutionem Benedictinam, quoties quarta ex contractu remissa dignoscitur, opus fuit: *Melphien. seu Rapollen., Quar. funer.*, 17 *maii* 1749, confirmata 5 *julii ejusd. anni.*

§. II.

Quarta funerum quibus, a quibus, de quibus solvi debeat.

1. Patres Minores conventuales conquerentes plures parochos sibi sumere ab hæredibus defunctorum tantundem ceræ quantum in funere in ecclesiis regularium, dum cadavera sepeliuntur, consumitur; ancipites sunt, an parochi præter quartam consuetam possint in casibus hujusmodi quidquam prætendere? negativum datum est responsum: *Conventualium, Quar. funer.*, 27 *martii* 1677.

2. Dubio excitato: An patres Cappuccini teneantur ad solutionem quartæ funeris ex exequiis eorum, qui in ecclesia conventus eorumdem sepeliuntur? S. C. non teneri deliberavit: *Cappuccinorum, Quar. funer.*, 21 *maii* 1678.

3. S. C. consulta, an pro sepulcro canonici cathedralis, et simul parochialis ecclesiæ habitantis intra fines alterius parochiæ, ex quo dicta ecclesia cathedralis ædibus canonicalibus caret, et occumbentis debeatur quarta funeris parocho cathedralis, vel parocho domicilii? deberi parocho domicilii respondit: *Tyburtina, Juris Administ. sacram., et funer.*, 12 *maii* 1685, *dub.* 3.

4. Quæritur, an parocho debeatur quarta funerum pro famulis, et inservientibus monialium mo-

[6] In favorem Patrum Carmelitarum defensionem susceperat advocatus Dominicus Ursaya, cujus jura, rationesque exhibet *Discept. Eccl. XIV et seq.*, t. 1, p. 2, *per tot.*

[7] Nempe, ut testes formaliter examinentur super prætensa consuetudine, et an illa initium habuerit a libera totius populi voluntate, vel potius a coactione ministrorum ecclesiæ; et quatenus res ita antiqua sit, et obscura, ut causa ejus introductionis, testes omnino lateat, ulterius interrogentur, an semper bona fide, populoque consentiente jus istud exactum fuerit, et solutum quomodo, in quibus casibus, et in qua quantitate; sententias insuper, et documenta, si quæ sunt super dicta controversia transmittat: *Regist. Lit.*, lib. 25, die 19 aug. 1717.

[8] Vide not. 194, v° *Emolumenta*, § II.

nasterii S. Matthæi Congregationis Lateranensis Spoleti, et degentes in domo intra fabricam, et atrium monasterii constructo, ibique ex corporis carcere solutis? affirmative respondit, quatenus elegerit sepulcrum in alia ecclesia, quam parochiali: *Spoletana, Jur. paroch.* 19 *april.* 1692. *dub.* 5.

5. Dubitatur, an pro defunctis canonicis ecclesiæ cathedralis, quæ et parochialis existit, degentibus intra fines alterius parochiæ, parocho domicilii debeatur quarta funerum? dandum esse decretum in Tyburtina Jur. admin. sacram. et funer. 12 maii 1685. [9] : *Tolentinaten., Jur. paroch.,* 11 *sept.* 1694. *dub.* 2.

6. Quoad consuetudinem solvendi ad minus libras 12 pro cereis funeris, quæ accendebantur circa cadaver, et castrum doloris impugnatam a nonnullis civitatis Mantuæ S. C. censuit non esse gravandos hæredes ad dictam solutionem, sed reservanda jura parochialia adversus ecclesias tumulantes: *Mantuana, Quar. funer.*, 16 *januar.* 1694. Hinc parochiales sua jura prosequutæ sunt adversus dictas ecclesias tumulantes, et S. C. in sensu fuit, ut medietas debeatur omnium, quæ ratione funerum erogabantur: 10 *julii ejusd. anni, dub.* 1, confirmata 30 *april.* 1695.

7. Necnon idem procedere etiamsi ecclesia tumulans sit ecclesia cathedralis: *Ibid. dub.* 2, confirmata *ibid.*

8. Canonicus Pellegrini ecclesiæ cathedralis decumbit in domo propria, et distincta ab ædibus canonicalibus, et fuit ad ecclesiam prædictam translatus inconsulto parocho domicilii. Sed eodem instante: quartam ei deberi decernitur: *Narnien., Jur. paroch.*, 26 *sept.* 1699, *dub.* 4 *et* 5.

9. Vigore licentiæ obtentæ a P. Præposito generali Societatis Jesu Augustinus de Ybayzabal clericus beneficiatus ecclesiæ parochialis villæ de Bilbao habitu societatis in mortis articulo indutus, et post obitum sepultus in eorum ecclesia fuit. Sed recurrentibus parochis, S. C. resolvit parochis ecclesiarum parochialium dictæ villæ occasione funeris dicti Augustini deberi quartam funeris: *Calagurritana, Funer.*, 18 *junii* 1701, *dub* 1. Et Patribus non acquiescentibus S. C. rescripsit, ut servaretur consuetudo, quia tenebantur gratis eum sepelire, ac sunt veri mendicantes ex constitutione S. Pii V. [10] 27 *maii* 1702.

10. Ac supradictos patres societatis Jesu posse induere constitutos in mortis articulo eorum habitu religioso ad effectum illos tumulandi in ipsorum ecclesia, et percipienda emolumenta funerea, sed sine præjudicio jurium parochialium definitur: *Ibid*, 2, confir. *ibid.*

11. Deinde requisita S. C., quid intelligi de consuetudine, an juxta solitum deberi illius loci, prout exoptant parochi, an juxta consuetudinem aliorum Regularium, quibus adest specialis transactio? respondetur deberi emolumenta dari solita pro funeribus, quæ explentur in ecclesiis aliorum regularium: *Ead.* 18 *novem. ejusd. anni,* confirmata 1 *decem.* 1703.

12 Quum Dominicus Capponius mandasset transferri suum cadaver ad ecclesiam Cappuccinorum civitatis Æsinæ cum comitatu parochi, et æditui ecclesiæ cathedralis, necnon societatis S. Luciæ dumtaxat, ideo disquiritur, an dicto parocho cathedralis debeatur quarta funeris? Sed protelata fuit responsio, ad coadjuvandas probationes super consuetudine allegata a capitulo, assignato eidem termino trium mensium ad formaliter probandam: *Æsina, Funer.*, 2 *decem.* 1702. *dub.* 2.

13. Per aliquot annos degit Sanctes Primavera sub parochia Patrum S. Dominici civitatis Æsii, ubi se contulerat causa studiorum e domo paterna rurali in parochia S. Mariæ Plani sita, in qua vero ultimum diem clausit. Ob id insurrexerunt patres prædicti, et capitulum ecclesiæ cathedralis, primi, quia habebant suorum majorum sepulcrum; secundum animo illum fuisse habitandi illic ex suscepto onere cujusdam capellaniæ choralis ejusdem cathedralis comprobabat; S. C. consulta decretum prodiit cadaver esse transferendum in sepulcrum majorum ecclesiæ PP. S. Dominici soluta quarta cui de jure: *Æsina, Juris Sepulc.* 15 *decem.* 1703.

13. Moniales S. Rosæ S. Mariæ de Grado ordinis S. Dominici terræ Conchæ non tenentur solvere quartam funeream, quam nunquam ceteri parochi dictæ terræ exegerunt: *Amalphitana, Fun.* 14 *junii* 1704, *dub.* 1.

15. Nec illa debetur parocho S. Johannis Baptistæ: *Ibid., dub.* 2.

16. Ambiguum cum fuerit, num parocho ecclesiæ S. Nicolai oppidi Barilis, et ad quam rationem debeatur et ex quibus quarta funeris? rescripsit, ut servaretur solitum: *Melphien., Cong.*, 27 *junii* 1711, *dub.* 8 *et* 9.

17. Obiit Florentiæ Philippus Guidus nobilis Volaterranus, et prævia electione sepulcri in ecclesia PP. Min. Conv. S. Francisci Volaterrarum. Revera cadaver delatum privatim fuit Volaterris ad ecclesiam prædictam, et in sequenti die eo præsente pompa funebris fuit celebrata; sed res non pacatum

[9] Vide num. 3, præs. §.

[10] Const. *Dum indefesse,* 7 julii 1571 (*Bull. Rom.*, tom. 4, part. 3, pag. 170), ubi declaratur ordo Societatis Jesu mendicans, et Ordinum mendicantium privilegiis ornatur.

exitum sortita est. Capitulum cathedralis Volaterranæ quæstionem excitavit sibi deberi quartam funeris subnixum assertæ consuetudini, et examinatis dubiis a S. C. an, et quæ quarta debeatur capitulo pro funere, de quo agitur?

18. An et quæ quarta debeatur pro reliquis funeribus, quæ fiunt in civitate Volaterris pro civibus, et exteris ibidem defunctis, et humatis?

19. An et quæ pro civibus in aliis civitatibus decedentibus, et in civitatem Volaterras sepultis? S. C. remisit singula ad Episcopum, qui procedat prout de jure: *Volaterrana, Quar. funer.*, 9 *april.* 1712, *dub.* 1. 2. 3.

20. Viatoribus degentibus in urbe Savonæ, si ibidem interierint, et sepulcrum elegerint in aliqua ecclesia quarta funerea solvi debet parocho cathedralis ecclesiæ, intra cujus limites mortui sunt: *Savonen.*, *Jur. paroch.*, 12 *novem.* 1712, *dub.* 3.

21. Idem servandum quoad peregrinos ibidem decedentes, et sepulcrum eligentes: *Ibid.*, *dub.* 6.

22. Sic etiam intelligi debet, quoad advenas, ac exteros quoscumque, qui non habentes animum permanendi in urbe Savonæ, ibidem tamen cum eorum familiis habitantes, deficiunt sibi electo sepulcro: *Ibid.*, *dub.* 9.

23. Quod de advenis prædictis rescriptum fuit servari etiam debet quoad cives Savonenses tantum, qui omnino domicilium deseruerunt, et patriam redeuntes animo commorandi solum ad tempus, domus consanguineorum, seu etiam paternam inhabitant: *Ead.* 3 *decem. ejusd. anni*, *dub.* 11.

24. Occasione obitus gubernatoris, ejusque vicarii, magistratuum, officialium, qui stipendio conducti sunt, quorumcumque, et qui a principe missi sunt ad regimen civitatis Savonæ, et in eadem urbe habitantes, vel in domo publica, vel privata sumptibus publicis conducta in ea una cum eorum familiis degentes, quatenus ipsi sepulcrum elegerint in aliqua ecclesia, quarta funeris solvi debet parocho cathedralis, non autem ejus ecclesiæ parocho, intra cujus ambitum e vita recedunt: *Ibid.*, *dub.* 14.

25. Quod si prædicti cives Savonenses forent, ac habitarent in domo propria, vel privata propriis sumptibus conducta, tunc quarta funeris spectare ad parochum sub cujus parœcia occumbunt, debet: *Ibid.*, *dub.* 15.

26. Officiales belli quocumque nomine nuncupentur habitatores in urbe Savonæ, vel in stationibus, et domo publica, vel privata, si electo sibi sepulcro in aliqua ecclesia mortalitatem expleverint, quarta funeris pendi debet parocho cathedralis ecclesiæ, minime vero parocho ecclesiæ, intra cujus limites e vita migrarunt: *Ead.* 21 *januar.* 1713, *dub.* 18.

27. Quod si officiales prædicti fuerint cives Savonenses, et sepulcrum elegerint in alia ecclesia, quarta prædicta ad parochum, in cujus parochia suum diem obeunt, spectare debet: *Ibid.*, *dub.* 20.

28. Milites omnes colentes urbem Savonæ, vel stationes, et domum publicam, vel privatam, si ibidem mortui fuerint legitime electo sepulcro quarta funeris non debetur parocho ecclesiæ, intra cujus districtum desinierunt, sed parocho cathedralis ecclesiæ: *Ead.* 13 *maii* 1713, *dub.* 23.

29. Secus vero servandum erit si milites prædicti cives Savonenses fuerint; *Ibid.*, *dub.* 24.

30. Detrusi in carceres criminales gubernatoris ibique decedentes sive Savonenses fuerint sive exteri, si sepulcrum elegerint in aliqua ecclesia quarta funeris non debetur parocho carcerum criminalium, sed parocho cathedralis ecclesiæ: *Ibid.*, *dub.* 27.

31 E contra parocho carcerum debetur quoad in carceribus detentos civilibus vulgo dictis: *Malæ Paghæ; ibid.*, *dub.* 28.

32. Damnati ad mortem si sepulcrum adoptaverint in aliqua ecclesia, quarta funeralis solvi debet parocho cathedralis ecclesiæ, minime vero parocho carcerum: *Ead.*, 17 *junii ejusd. anni.*

33. In casu, quo patres tertii ordinis S. Francisci conventus Pacis terræ Massæ associant cadavera, quæ tumulantur in eorum ecclesia non tenentur solvere archipresbytero dicti loci quartam funeream, et si probare ille conabatur cadavera prius deferri ad parochiam, ibique exequiis peractis ad regularium ecclesiam ad sepelienda transferri; et quoad sudariolum, et frumentum dari dubium S. C. præcepit: [1] *Tudertina, Funer.*, 8 *aug.* 1716, *dub.* 2.

34. Obiit comes Eustachius Pallio in conventu Eremitarum S. Augustini civitatis Astæ, ubi solutis menstruis alimentis secularem vitam ducebat. Patres hujus cadaver inconsulto parocho S. Pauli, intra cujus parochiæ limites conventus situs erat, in eorum ecclesia sepelierunt, exhibente electionis sepulcri fide. Sed S. C. parocho instante quartam tantum funeralem Patres solvere coegit. *Asten.*, *Jur. paroch.*, 27 *nov.* 1717, *dub.* 2, confirmata 12 *febr.* 1718.

35. Obscurum fuit inter Patres tertii ordinis S. Francisci, et parochum terræ Massæ, num frumentum, quod in certa quantitate persolvitur, quando quis moritur, pannum, quod ad Crucem

[1] « Ex quo (ait Ursaya *Discept. eccl. XI*, tom. 5, » part. 1, num. 12.) rescribendi modo clare patet, hanc » Sacr. Congreg. disputandam unice reliquisse solam, et » simplicem prætensionem archipresbyteris circa suda- » riolum, et frumentum. » Et hoc dubium fuit inde resolutum, ut patet ex num. 34.

parochi appenditur, dum cadavera associantur, sudariolum, quo defunctorum manus teguntur, ac tandem cera, quæ accenditur, dum cadavera comitantur, et extra ecclesiam fratrum extinguitur ad quartam funeream pertinere deberent, prout regulares prædicti contendebant, sive ad decimam sacramentalem, sive personalem juxta parochi prætensionem? S. C. rescripsit, frumentum et ceram, comprehendi sub quartam funeris, non autem pannum, et sudariolum, et quoad sudariolum S. C. mandavit illud amplius non afferri cum cadavere, nec ab hæredibus parocho consignari : *Tudertina, Funer.*, 13 *aug.* 1718. [12].

36. Parocho Mondavii non debetur quarta funeris, quando cadavera familiæ Pii Georgii humantur in ecclesiæ PP. Cappuccinorum, quorum conventus, intra ejus parochiæ limites existit, prout ex ipsorum privilegiis probarunt [13] : *Fanen.*, *Sepult.*, *et Quart. funer.*, 6 *maii* 1719, *dub.* 2.

37. Parochis terræ Nursiæ non debetur quarta funeris de candelis, intortitiis, ac de omnibus aliis, quæ offeruntur in die humationis cadaverum, quæ tumulantur in ecclesiis PP. Reformatorum ordinis S. Francisci, Scholarum piarum, et Oratorii S. Philippi Nerii, sed solitum servari jussit S. C. : *Spoletana*, *Quart. funer.*, 30 *sept.* 1719, *dub.* 1.

38. Parocho ecclesiæ S. Nicolai terræ Montis Leonis debetur a PP. Minoribus conventualibus S. Francisci dicti loci quarta funeris pro cadaveribus, quæ in eorum ecclesia tumulantur prout ex immemorabili consuetudine servatum fuisse constabat ex testium depositionibus, quos formaliter examinari antea jusserat eadem S. C., et libros etiam tum conventus, tum parochi recognoverat : *Spoletana, Quart. funer.*, 13 *april.* 1720, *dub.* 1.

39. Ac parochus prædictus debet pendere eisdem patribus Minoribus conv. dictæ terræ quartam funeralem pro cadaveribus, quæ in ecclesia parochiali humo mandantur, quod id exhibet antiqua consuetudo : *Ibid.*, *dub.* 2.

40. Perpensum quum fuisset, an archipresbytero terræ Montis Ærei deberetur quarta funeris pro illis defunctis, qui in ecclesia PP. Min. conv. tumulantur, seu eidem obstet exemptio? resolutum est, ut Constitutio Sanctissimi Domini Nostri [14] a die ejusdem editionis servaretur ; *Volaterrana*, 16 *martii* 1726, *dub.* 6.

41. Hinc idem archipresbyter tenetur etiam quoad quartam omnia emolumenta percepta quoad Thomam Fabri, et Sebastianum Butini defunctos restituere ; et quoad Joannem Mangioni non tenetur patribus conventualibus ejusdem loci restituere : *Ibid.*, *dub.* 7. Et huic decreto præcessit instructio missa ad Episcopum [15].

42. Parochis secularibus civitatis Mantuæ solvebatur ratione quartæ funeris medietas cereorum, quæ per viam tantam accenduntur, dum cadaver ad ecclesiam defertur, edita Benedictina Constitutione [16] parochi prædicti postularunt medietatem cereorum, quæ in ecclesia accenduntur adversus ecclesias regularium, iisque solvendam esse a regularibus medietatem tam cereorum, quæ accenduntur in ecclesia circa cadavera, et castrum doloris et altaria, fuit constitutum : *Mantuana*, 8 *febr.* 1727. Causa reproducta, dubitatum fuit de mente Summi Pontificis, et rescriptum fuit ad secretarium cum Sanctissimo juxta mentem [17] : 24 *maii ejusd. anni.*

43. Cadaver, quod erat parochiæ Patrum Augustinianorum terræ Pergulæ in ecclesia Patrum Conv. tumulatum, occasionem dedit inter patres tumulantes, et patres curæ controversiæ super quartæ funeris solutione. Contendebant conventuales ad istam non teneri sub clypeo antiquæ transactionis inter utrumque conventum exaratæ, qua loco quartæ sex PP. Augustinianis quotannis solvebant ceræ libras. Verum transactionem hanc utpote ipsi læsivam per novissimam Constitutionem [18] sublatam esse reponebant PP. Augustiniani. In disquisitione itaque dubio posito decretum fuit, Constitutionem hanc super quarta funeris emanatam obstare ad hoc

[12] In favorem regularium in hac causa advocatus Dominicus Ursaya scripsit, qui suas congessit rationes, ac auctoritates *in Discept. Eccl. XIV*, t. 4, p. 1, *per tot.*

[13] Et primum ex *Const. Ecclesiæ militantis*, 16 oct. 1608 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 3, pag. 348) declaratur a Paulo V, Pont. Max. Fratres Cappuccinos vere Fratres Minores S. Francisci ejusque filios, et eorum Constitutiones ejusdem S. Francisci Regulæ consentaneas esse ; deinde idem confirmavit Urbanus VIII. *Const. Salvatoris*, 28 junii 1627. (*Bull. Rom.*, tom. 6. part. 1, pag. 59.) Et Clem. XII, *Const. Ea quæ*, 14 maii 1735. (*Bull. Rom.*, tom. 14, pag. 26.)

[14] Vide not. 194, verbo *Emolumenta*, § II.

[15] Instructio fuit, ut Episcopus referret numerum religiosorum in dicto conventu degentium, et an iidem sint exempti a sua jurisdictione, vel potius sint subjecti. *Ead. causa*, 23 febr. 1726, § 2.

[16] Vide not. 194, ut supra 14.

[17] Mens S. C. fuit, ut R. P. D. Secretarius Sanctitati Suæ exponeret statum controversiæ, momenta rationum, et numerum suffragiorum. Facta autem omnium prædictorum distincta, et clara expositione, Sanctitas Sua declaravit, mentem suam fuisse, ut ab ecclesiis tumulantibus parocho solveretur quarta, utque manerent consuetudines, et concordiæ, in quibus pinguior portio parochis assignabatur, uti contingit in urbe, in qua portio a Regularibus persolvenda parochialibus ecclesiis est ad medietatem redacta, *Rel. in Pisauren.*, 15 martii 1722, § 8.

[18] Quæ incipit *Romanus Pontifex*, 4 kal. maii 1725, *rel. in Append. Concil. Rom.*, ad tit. 8 (et *Bull.*

ut ecclesia PP. Min. Conv. terræ Pergulæ teneatur pendere ecclesiæ parochiali PP. S. Augustini ejusdem terræ integram quartam funeris in casu supra narrato: *Nonantulana*, *seu Eugubina*, 24 *maii* 1727, confirmata 17 *decem*. 1720, *dub*. 1.

44. Hanc vero quartam funeris Patribus Augustinianis non solvendam esse in quarta parte candelarum, intortitiorum, aliorumque circa funus expositorum, sed satisfaciendam esse in illorum medietate juxta assertam loci consuetudinem : *Ibid.*, *dub*. 2.

45. Clam erat an quarta funeris ceræ etiam positæ super altare ecclesiæ exterioris monialium Cappuccinarum urbis Novariæ, quarum monasterium situm est intra limites parochialis ecclesiæ S. Crucis, et Ordinarii jurisdictioni subjectum, deberetur parocho prædicto occasione delationis cadaverum aliarum parochiarum ad dictam ecclesiam exteriorem, quo in casu jus funerum ad eumdem pertinet? S. C. voluit ut servaretur solitum : *Novarien.*, 23 *aug*. 1727, *dub*. 1.

46. Parochis S. Jacobi, et S. Stephani urbis S. Miniatis non debetur quarta funerea occasione delationis, et tumulationis cadaverum defunctorum, qui dum viverent in cathedrali ecclesia tumulum delegerunt, vel ibidem sepulcrum gentilitium habuerunt inspecta qualitate cathedralis, jure matricis, et immemorabili contraria consuetudine ex adverso non impugnata : *Sancti Miniat.*, *Quart. funer.*, 12 *martii* 1729.

47. Occasione cadaveris filii ducis Cilii, quod delatum fuit ad ecclesiam PP. Cappuccinorum, ubi gentilitium sepulcrum eadem habet familia, capitulum collegiatæ ecclesiæ dictæ terræ prætendit pro comitatu vi consuetudinis omnia intortitia delata per viam circa cadaver, et ea revera occupavit. PP. reclamantibus S. C. expendit dubia : an intortitia, quæ deferuntur accensa per viam circa cadaver spectent ad capitulum prædictum, an ad Patres Cappuccinos? et an dicti Patres teneantur solvere dicto capitulo uti parocho habituali quartam funeris de omnibus cereis ad tenorem bullæ, quæ incipit *Romanus Pontifex* [19] ? omnia spectare ad Patres Cappuccinos, dempta quarta definivit : *Oritana*, *Funer.*, 14 *febr*. 1729, *dub*. 1 *et* 2.

48. Parochis civitatis Pisauri solvi debet a PP. Cappuccinis quarta pars ceræ accensæ in comitatu cadaverum, quæ ad eorum ecclesiam tumulanda deferuntur, et medietatem ceræ, et intortitiorum, quæ accenduntur circa cadavera, quæ in eorum ecclesia exponuntur ante humationem; Episcopus enim de consuetudine retulerat in S. C. quæ idipsum, quod rescripserat dum instantia inter summaria precum relata fuerat, confirmavit : *Pisauren*, *Quar. funer.*, 15 *maii* 1728, et ad instantiam Cappuccinorum confirmatur decretum 14 *maii* 1729.

49. Parocho ecclesiæ S. Laurentii terræ Accumuli ratione subditorum parochiæ, quos inhumari contingat in oratorio publico Beatissimæ Annuntiationis Villæ Tini quartam funeris deberi S. C. decidit : *Asculana*, *Jur. et Funct. paroch.*, 29 *aug*. 1733, *dub*. 3.

50. In diœcesi Cremonensi statuta fuerat a vicario generali anno 1704 taxa emolumentorum, quæ parochis deberentur in comitatu, et tumulatione cadaverum in ecclesiis regularium. Edita constitutione Benedictina [20], qua tribuitur quarta parochis, quamvis ex alia Constitutione [21] optio data fuit parochis percipiendi, vel quartam, vel id quod ex statuto, vel consuetudine percipiebatur, nihilominus, utrumque emolumentum prætendentibus parochis dictæ civitatis S. C. rescripsit, ut præfigeretur ab Episcopo terminus duorum mensium parochis ad declarandum, an velint stare taxæ, et consuetudini, vel facta collatione (emolumentorum scilicet, quæ juxta taxam, et consuetudinem percipiebant) consequi quartam partem quorumcumque emolumentorum funeris : *Cremon.*, *Quar. funer.*, 9 *januar*. 1734. Facta autem a parochis obligatione conferendi emolumenta prædicta, exceptis tamen candelis, quas ipsi præ manibus gestant, quæque cruci parochiali affigi solent, exceptaque pecunia, quæ pro eleemosyna Missæ parochialis traditur, contra collationem etiam prædictorum emolumentorum postulantibus regularibus S. C. regularium petitionem rejecit, confirmavitque optionem a parochis factam. 3 *decem*. 1735, confirmata 7 *julii* 1736.

51. Const. edita Benedicta super solutione quartæ funeris, qua pinguior portio, sive etiam medietas, ubi consuetudo vigeret, parochis præser-

Rom., tom. II, part. 2 pag. 394,) ubi legitur : « Ubi vero consuetudines legitime probatæ, conventiones, concordiæ, vel statuta vigerent, quæ præfatis parochis magis faverent, illisque pinguiorem prædicta quarta emolumentorum funeralium portionem assignarent, ea in illis, in quibus vigent, locis inconcusse ab omnibus observari, motu, scientia, ac potestatis plenitudine paribus sancimus, præcipimus, et jubemus ».

[19] Vide not. 18 præcedentem.

[20] Vide not. 194, tit. *Emolumenta*, § II.

[21] Ejusd. Pont. quæ incipit *Prætiosus*, 26 maii 1727, (*Bull. Rom.*, tom. 12, pag. 201) in favorem ordinis Prædicatorum, ubi § 44, decernitur « ut iidem fratres parocho relinquant optionem, vel eligendi quartam partem prædictam, vel standi consuetudini, statuto, concordiæ, seu conventioni, eamque pacifice sequantur, ut suæ ipsorum quieti religiosæ juxta eamdem mentem nostram consulant; parochi vero semel factam optionem immutare nullatenus possint, aut valeant ».

vata fuit, orta est controversia inter parochos, et ecclesias regulares civitatis Velitrarum super consuetudine prædicta de qua quum constaret adversus ecclesias seculares tantum in favorem parochorum pro solutione medietatis quoad ecclesias regulares, S. C. postquam examen formale testium decreverat, rescripsit quartam prædictam deberi in sola quarta funeris parte, minime vero in medietate: *Veliterna, Quartæ funer.*, 3 *april.* 1734.

52. Post Benedictinam Constitutionem [22] parochi una cum archipresbytero ecclesiæ S. Michaelis oppidi Bagna Caballi canonicam portionem exigere cœperunt tum ex candelis, et intortitiis penes ecclesiam tumulantem regularium relictis, tum ex illis, quæ in itinere delata defunctorum hæredibus restituebantur juxta synodales sanctiones, et ex quibus omnibus nihil antea perceperant, reclamantibus vero præsidibus communitatis, S. C. decrevit, eisdem archipresbytero et parochis deberi tantum ex rata ceræ, quæ retinetur ab ecclesiis regularium. *Faventina, Quar. funer.*, 18 *julii* 1735, *dub.* 1.

53. Capitulum collegiatæ, et parochialis ecclesiæ S. Eustachii de Urbe exponens marchionem Philippum de Maximis romanum, et præfatæ parochiali jure subjectum, Pisauri, quo recreandi animi causa ierat, occubuisse, cathedralis dictæ Urbis, ubi illius cadaver tumulatum fuit, detrectare medietatem emolumentorum ratione quartæ sibi persolvere, et controversiam exortam dirimere petiit; S. C. distulit decisionem, ut coadjuventur probationes, et signate super observantia: *Romana, Quar. funer.*, 13 *april.* 1737.

54. Parochis urbis Sarzanæ tradere tenentur Fratres Cappuccini quartam ceræ partem accensæ in comitatu cadaverum, quæ ad eorum ecclesiam tumulanda deferuntur, et intortitiorum, quæ accenduntur circa cadaver in eorum ecclesia expositum. Per Const. enim Benedicti XIII. Pont. Max. [23] veterem sacrorum canonum sanctionem redintegrantem sublata fuere regularibus hujusmodi privilegia, ac prædicta constitutio etiam in Januensi ditione accepta fuerat: *Lunen. Sarzanen.*, *Quart. funer.*, 18 *maii* 1737.

55. Causa tumulationis defunctorum in ecclesia, seu oratoriis societatum laicalium terræ Suriani an debeantur parochis dictæ terræ omnia intortitia, et ceræ seu sola quarta funeris? dubium quum esset, S. C. mandat, ut solitum servaretur ad formam Const. Benedictinæ [24]: *Hortana*, *Jur. paroch.*, 5 *julii* 1738, *dub.* 4.

56. Parocho, sive archipresbytero loci Maceratæ Feltriæ debetur quarta funeris tantum pro tumulatione cadaveris Annæ Bartoli educationis causa in monasterio S. Claræ degentis, ibique defunctæ, minime vero cætera funeris emolumenta: *Feretrana Juris sepelien.*, 21 *april.* 1742, *dub.* 3, confirmata 1 *sept. ejusd. anni.*

57. Parochis civitatis Firmi occasione tumulationis cadaverum in ecclesia patrum de Observantia exigere licet cereum, seu intortitium ex duobus, quæ ardent ad utrumque latus aræ maximæ templi ratione quartæ funeris tam in die funeris, quam in duobus sequentibus, quibus officia defuncto persolvuntur, quoad diem vero anniversarii rescriptum fuit, ut coadjuvarentur probationes: *Firmana, Funer.*, 18 *julii* 1744.

58. Ecclesiæ cathedrali unicæ Trani in Apulia Peucetia parochiali, vel archipresbytero quarta funeris causa humationis cadaverum in ecclesia PP. Carmelitarum, de omnibus cereis ad ecclesiam tumulantem pertinentibus, debentur: *Tranen.*, *Juris Funer.*, *et Process.*, 21 *novem.* 1750, *dub.* 8.

59. Quartam funeris cadaverum, qui abscondunṭur in ecclesia PP. Reformatorum pendendam esse ad formam Constitutionis Benedictinæ [25] sancitur: *Comen. Funer.*, *et Funct. Convent.*, 19 *decem.* 1750. *dub.* 7.

60. Plebano Cryptæ Maritimæ solvi debet quarta funeris a PP. Minoribus S. Francisci strictioris observantiæ, quoties defunctorum cadavera in eorum ecclesia sepeliuntur, etsi per sententiam latam ad AC. quæ in rem judicatam transierat, quæque observata fuerat centum annorum spatio, definitum fuisset, ipsos non teneri ad quidquam præstandum plebano ratione quartæ funeris: *Ripana*, *Quar. funer.*, 28 *aug.* 1751, confirmata 18 *decem. ejusd. anni.*

61. Quarta funeris, quando cadavera aliarum ecclesiarum parochialium, in cathedrali ecclesia sepulcro conduntur, debetur quoque ex candelis, quæ in altaribus occasione funerum accenduntur, non obstante contraria consuetudine: *Fanen.*. *Quar. funer.*, 17 *sept.* 1757.

62. Quum in monumento constructo a sacerdote Andrea Arrighi pro se, suisque parentibus, ac hæredibus in ecclesia B. M. V. in Cœlum Assumptæ, et SS. Andreæ, et Aloysii Gonzagæ ab ipso ædificata in terra Curtis illata fuissent quædam extraneorum cadavera, quamvis eorum exhumationem interdixerit, S. C. restitutionem tamen quartæ funeris præcepit: *Alerien.*, *Sepult.*, 17 *januar.* 1756, *dub.* 7.

63. Ab ecclesia cathedrali civitatis Faventiæ

[22] Vide not. 19, tit. *Emolumenta*, § II.
[23] Vide not. ut supra.
[24] Vide not. ut supra.
[25] Vide not. ut supra.

quamvis sit ecclesia matrix, quartam funeris parocho deberi pro suis fidelibus, etiamsi canonicis in ea tumulandis hæsitatum minime fuit: *Faventinæ, Præemin., et Funer.*, 7 *junii* 1760, *dub.* 7. Causa reproducta, dictum fuit ad secretarium pro concessione compulsoriæ, et remissoriæ: 11 *april.* 1761.

64. Ecclesia patriarchalis S. Francisci, aliæque duæ Franciscani ordinis ecclesiæ civitatis Assisii jus humationis habentes, de quarta funeris parochis præstanda egerunt; et postularunt in quanam quantitate præstare illis deberent. Præ se ferebant Franciscani Patres consuetudinem quamdam tradendi parochis quartam funeris in medietate cereorum solummodo, qui circa feretrum accenduntur in comitatu cadaverum et in celebratione exequiarum; integre reservatis ecclesiæ tumulanti candelis accensis, vel in altaribus, vel circa cadaver ante et post exequias usque ad illius humationem. Proposita hinc fuit quæstio quæ non facile potuit S. C. existimare, voluitque examinari formaliter testes: *Assisien., Quart. funer.*, 14 *febr.* 1761, *dub.* 1 et 2. Reproducta deinde una cum testium relatione causa, rescriptum exiit, quartam funeris præstandam esse in medietate omnium cereorum, et candelarum juxta Constitutionem Benedictinam [26] subjectarum præstationi quartæ: 22 *januar.* 1763.

65. Parochis Latinis præservata fuit quarta funeris in concessione jus sepeliendi, atque funerandi cadavera Græcorum etiam extra collegium in urbe decedentium, et sepulcrum eligentium in ecclesia S. Athanasii collegii Græcorum urbis facta in favorem ecclesiæ prædictæ: *Romana, Juris funer.*, 27 *julii* 1761.

66. Quarta funeris debetur archipresbytero ecclesiæ parochialis S. Marci terræ Costacciari a PP. Minoribus conven. S. Francisci pro cadaveribus in ecclesia S. Francisci tumulandis, eosque teneri in quarta parte omnium cereorum ad formam Const. *Romanus Pontifex* [27], edixit S. C.: *Eugubina, Jur. paroch.*, 22 *maii* 1762, *dub.* 1.

67. Sodalitia, quæ plurima sunt Viterbii pro funere sodalium, quos in suis ecclesiis humant, propriis parochis omnia funeris compendia impugnant. Hac de causa quæstione facta, S. C. decidit parochis Viterbii non omnia emolumenta funerea illorum, qui electo sepulcro absconduntur in ecclesiis societatum, sed portionem canonicam tantummodo deberi; licet parochi autument non proprio nomine retinere sodales sepulcra in eorum ecclesiis, quia filiales sunt, necnon consuetudinem eis favere: *Viterbien., Emolum. funer.*, 28 *januar.* 1764.

68. Parocho convictricium sacrarum familiarum urbis Setinæ, in earum funeribus quarta canonica solvi debere ad formam transactionis diei 2 aug. 1718. statuitur: *Setina*, 18 *maii* 1765, *dub.* 4.

69. Parocho S. Georgii Orioli præservata fuit quarta funeris occasione, dum cadaver sacerdotis Dominici Leoni depositum in dicta ecclesia parochiali exhumandum fuit; illud restituendum una cum funereis emolumentis ecclesiæ S. Antonii PP. Reformatorum, ut tumularetur in sepulcro familiari, seu majorum ibidem constructo, non obstante, quod in parochiali ecclesia adesset sepulcrum pro sacerdotibus; ipse tamen dum vixit nullum beneficium in dicta ecclesia erectum possedit: *Viterbien. Juris tumul.*, 31 *maii* 1766.

70. Capitulo ecclesiæ collegiatæ et parochialis S. Agricolæ debetur quarta funeris parochiæ incolarum, quia in ecclesia metropolitana sepulcro mandatur: *Avenionen., Jur. par.*, 22 *mart.* 1766, *dub.* 1.

71. Et eidem capitulo convenit quoque quarta funera canonicorum, beneficiatorum, aliorumque qui ecclesiæ metropolitanæ servitio addicti sunt ac intra limites ecclesiæ prædictæ parochialis S. Agricolæ moriuntur, quatenus in ecclesia metropolitana tumulentur: *Ibid., dub.* 2, confirmata 21 *novem.* 1778.

72. Minime patebat, an capitulo cathedralis ecclesiæ urbis Andriæ, quæ unica totius civitatis est parochialis, debeatur quarta funeris pro omnibus humationibus faciendis, ab ecclesia S. Nicolai coadjutricis in administratione tantum sacramentorum. Sed definitio ad aliud tempus S. C. duxit; et demandavit, ut audiretur Episcopus: *Andrien.*, 24 *januar.* 1767, *dub.* 11. Ad novum examen revocata causa, et Episcopo sibi quartam funebrem ab ecclesiis tumulantibus percipiendi justum ex immemorabili observantia, tum ex laudo, seu concordia inter cathedralem, et collegiatam S. Nicolai inita, tum etiam ex re judicata anno 1672, a S. C. Episcoporum, et Regularium, adserente, resolutio prodiit, quoad decedentes in districtu cathedralis affirmative, quoad reliquos negative, et quoad Episcopum servetur præfatum decretum Congregationis Episcop. et Regul. 8 *april.* 1672; 19 *sept. ejusd. anni.*

73. Capitulum ecclesiæ S. Nicolai caballos sedecim pro singulo cadavere tumulando in ipsa ecclesia capitulo cathedralis juxta conventionem contribuere teneri statutum est: *Ibid., dub.* 12; confirmata *ibid.*

74. Confratres oratorii *della Misericordia* oppidi Polimartii, et archipresbyter contenderunt super

[26] Vid. not. ut supra.

[27] Vid. not. ut supra.

funeris emolumenta cadaverum peregrinorum, quæ in oratorio sepulcro reddenda sunt. Archipresbyter tres funeris partes ad se pertinere tanquam ecclesiæ matricis parochum ex consuetudine autumabat. Confratres matricitatem, et usum impugnantes, non nisi quartam parocho exsolvere intendebant, ceteris penes se relictis emolumentis. Causa ad S. C. delata resoluta non fuit, quum probationes coadjuvari mandatum esset: *Balneoregien.*, *Jur. paroch.*, 14 *decem:* 1771.

75. Si presbyteri, clerici cujuscumque ordinis, et conditionis urbis Fulginei decedant electo sibi sepulcro in quacumque alia ecclesia, ecclesiæ cathedrali quarta funeris non debetur: *Fulginaten.*, *Funer.*, 27 *novem.* 1773, *dub.* 4.

76. Exhibito dubio, an parocho S. Jacobi de Pinna præter quartam funeris debeatur alia portio ceræ, quando cadavera subditorum parochiæ tumulantur in ecclesia sodalitii tertii ordinis S. Antonii Patavini? S. C. servari solitum præcipit: *Faventina, Funct.*, 14 *martii* 1773, *dub.* 2.

77. Necnon servandum solitum censuit quoad dubium: An aliqua rata pars ceræ debeatur parocho in casu, quo jus habeat peragendi funerum functiones in ecclesia confratrum dicti sodalitii, quando cadavera in ea humanda non sunt de illius parochia? *Ibid. dub.* 3.

Quarta Funerum seu Portio Canonica. Vide *Episcopus*, § xvi.

Quotidianæ Distributiones. Vide *Abbas*, § vi; *Archidiaconus*, § iii; *Archipresbyter*, § iv; *Beneficiati*, § i; *Canonici*, § iii; *Capitulum ecclesiasticum*, § iv; *Dignitates ecclesiasticæ*, § ii; *Mansionarius*, § i; *Œconomus curatus*, § i; *Presbyteri*, § iii; *Vicarius capitularis*, § ii.

Raptus. Vide *Matrimonium*, § xxi.

Ratihabitio. Vide *Professio religiosa*, § iv.

Rationum Redditio. Vide *Administrator*, § v; *Redditio Rationum*.

Ratum, et non consummatum matrimonium. Vide *Matrimonium*, § xxxi.

Ratum et consummatum matrimonium quoad Dispensationem. Vide *Dispensatio*, § xii.

Receptio. Vide *Sodalitium*, § ix.

Receptio puellarum. Vide *Monasterium monialium*, § v.

Rector seu administrator. V. *Administrator*.

Rector beneficii ecclesiastici. Vide *Beneficiati*.

Rector capellaniæ. Vide *Capellanus*.

Rector hospitalis. Vide *Hospitale*, § v.

RECTOR.

§ I.

Rector quoad Onera.

1. Rector ecclesiæ S. Sebastiani sitæ extra mœnia terræ Rendarum tenetur reddere rationem Episcopo omnium et singulorum redituum, obligationum, et eleemosynarum ecclesiæ prædictæ: *Consentina*, *Capellæ*, 3 *decem.* 1729, *dub.* 3.

2. Rector ecclesiæ ruralis SS. Felicis et Adaucti Castri Massiniani, in qua duos retinet capellanos, tenetur subministrare oleum pro lampade ante Sanctissimum Sacramentum ardente; quum nunquam hoc onus habuisset: *Firmana*, 8 *aug.* 1772, *dub.* 3.

3. Idem inde ad examen obtulit, an teneatur exponere in dicta ecclesia Sanctissimum Sacramentum singulis diebus Dominicis, et festis, et cum eo benedicere populo quoties habitatores expensas in id necessarias subeant? rescriptum ad aliud tempus tradit, ut coadjuventur probationes et scribatur Card. Archiepiscopo juxta instructionem: *Ibid.*, *dub.* 6.

§ II.

Rector quoad Potestatem, et Jura.

S. C. nullam definitionem faciendam putavit ad prolatum dubium, an rector ecclesiæ S. Sebastiani extra mœnia terræ Rendarum positæ præcedere debeat in functionibus in dicta ecclesia exequendis, vel capellanus sodalitii sub titulo S. Mariæ Constantinopolis in eadem ecclesia recepti? sed Ordinario, qui pro suo arbitrio, et prudentia provideat, commendavit: *Consentina, Capellæ*, 3 *decem.* 1729, *dub.* 6.

Rectores. Vide *Episcopus*, § xiii; *Redditio rationum*.

REDDITIO RATIONUM.

1. Declaravit S. C., eam exceptionem quæ habetur in decreto cap. 9, sess. 22 [1], ut Ordinarius non possit exigere rationem administrationis locorum piorum, quoties in fundatione, vel institutione talium locorum expresse excluditur Ordinarius, ita esse accipiendum, ut satis expresse exclusus intelligatur Ordinarius, quoties talis exclusio elicitur ex generalibus verbis institutionis, vel fundationis: *Lycien.*, 12 *aug.* 1604. *dub.* 2.

2. Potest Episcopus administrationis de qua agitur, petere rationem, quod si hac in parte canonici, quorum interest, aliquid contra adferre voluerint, auditum iri: *Maurianen.*, 14 *febr.* 1625, *dub* 3.

3. Censuit S. C. non obstante prætenso non usu licere Card. Archiepiscopo ad formam constitutionis Gregorii XV, Pont. Max. [2], exigere rationes administrationis bonorum monialium regularibus subjectarum: *Neapolitana, Exact. Rat.* 2 *martii* 1673 *dub.* 1.

4. Quo vero ad domos pias in aliquibus oppidis sub regia protectione, ut dicitur, existentes, alias pluries eadem S. C. censuit, decretum cap. 8 sess. 22 *de Reform.*[3] in verbis illis: *Non tamen, quæ sub regum immediata protectione sunt,* quæ non acquiritur per simplicem receptionem in protectorem et in eodem cap. non esse in aliquo derogatum aut detractum jurisdictioni Episcoporum, etiam in locis, quæ sunt sub immediata regum protectione, sed tantum illis fuisse attributam novam facultatem quoad hujusmodi loca, ideoque rationes administrationis ab eorum administratoribus exigere omnino debere statutum est: *Leyr.*, 13 *sept.* 1636, *dub.* 2.

5. Rationes administrationis fabricæ ecclesiæ cathedralis reddendæ sunt Episcopo. Quod si aliis ab immemorabili tempore referri consueverint, cum ipsis etiam Episcopus est adhibendus, aliterque factæ liberationes administratoribus minime suffragantur: *Suessionen.*, 16 *sept.* 1662, *dub.* 15.

6. Ad dubia, an collegium Barnabitarum Maceratæ teneantur rationem reddere Episcopo super administrationem hæreditatis Berardæ?

7. An possint illud inhibitionibus impedire? respondit S. C. teneri reddere rationem coram Episcopo per legitima documenta, non vero per simplicem summam rationum: *Maceraten.*, *Visit. Sacr. Limin.*, 26 *april.* 1664, *dub.* 25.

8. Plures sunt societates laicorum, quæ non edunt computa Ordinario non quia exemptæ ex fundatione, vel quod sint sub immediata regum protectione, sed solum, quia nunquam ea reddidisse aiunt. Quæritur, an hoc sit ferendum, vel cogendæ sint tales societates ad illa reddenda, non obstante etiam immemorabili consuetudine juxta decretum Sacr. Concilii, *sess.* 22, cap. 8 [4], et quid de societatibus fundatis in ecclesiis regularium? respondit societates etiam in ecclesiis Regularium existentes esse compellendas ad præscriptum cap. 9, sess. 22 *de Reform.* [5]: *Acheruntina, et Matheran, Visit. Sacr. Limin.*, 3 *martii* 1668, *dub.* 5.

9. Dubio perpenso an canonici ecclesiæ cathedralis teneantur quolibet anno inferre Episcopo rationem administrationis omnium officiorum, quæ ab ipsis exercentur? responsum datum est affirmativum: *Asten.*, *Admin. et Particip.*, 12 *julii* 1687, *dub.* 1.

10. Et optata definitione an eamdem rationem teneantur reddere capellanis beneficiatis, qui participant de eadem massa, et quatenus negative?

11. An saltem teneantur dictis beneficiatis reddere rationem administrationis officiorum massæ quotidianarum distributionum et præbendarum beneficiatorum? respondit S. C. ad utrumque negative, sed beneficiatos posse assistere redditioni rationis faciendæ coram Episcopo vel petere expositionem computorum: *Ibid.*, *dub.* 2 *et* 3 [6].

12. Occasione confirmationis decreti 27 junii 1699 Episcopi edicti quo præcipiebatur, ut Patres Reformati S. Francisci capsulam positam pro reci-

[1] Vide not. 96, tom. 1, v° *Administrator*, § 5.

[2] *Inscrutabili*, 5 *febr.* 1622, § 5. Præcipitur: « Sed et administrantes bona ad ejusdem monasteria sanctimonialium, ut præferetur, etiam regularibus subjectarum, pertinentia, sive regulares extiterint, sive seculares, quomodolibet exempti, Episcopo loci, adhibitis etiam superioribus regularibus, singulis annis rationes administrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idque juris remediis cogi, et compelli queant. »

[3] Ubi legitur: « Episcopi etiam tamquam Sedis Apostolicæ delegati..... habeant jus visitandi hospitalia, collegia quæcumque, ac confraternitates laicorum, etiam quas scholas, sine quocumque alio nomine vocant; non tamen, quæ sub regum immediata protectione sunt, sine eorum licentia. »

[4] Vide not. præcedentem.

[5] Vide not. præcedentem.

[6] Vide not. 163, v° *Presbyteri*, § II.

piendis eleemosynis Missarum in ecclesia B. M. V. Assumptæ Montis Varali amoveant, et illæ per syndicum apostolicum recipiantur, qui teneatur singulis quadrimestribus rationem Episcopo referre, addidit S. C. ut redditio rationis coram Episcopo tamquam Apostolicæ Sedis delegato fiat: *Novarien.*, *Eleemos.*, 20 *martii* 1700.

13. Capitulum ecclesiæ cathedralis tenetur reddere rationem Episcopo de hæreditate, et bonis archidiaconi Pejoan, qui bona in favorem ejus ecclesiæ fabricæ reliquit: *Gerunden.*, *Commut. volunt.*, 3 *martii* 1703, *dub.* 3.

14. Nec non idem capitulum tenetur edere rationem Episcopo de eleemosyna vestarii relicta ab episcopo Guillelmi de Cabanelles pro distribuenda annuatim in favorem pauperum; et quoad aliorum piorum legatorum administrationes, ut provideretur in casibus particularibus censuit: *Ibid.*, *dub.* 5, confirmata *juxta modum* [7], 7 *julii* 1731, *dub.* 3.

15. Contendente visitatore generali episcopatus Giennensis nedum visitare ecclesiam S. Jacobi oppidi de Castella patronatus comitis S. Stephani Mendus de Benavides in rebus spiritualibus, ac Sacramentorum administratione, sed etiam poscere redditionem rationum redituum fabricæ valere. Ei favit S. C. respondens rationem administrationis redituum, et fabricæ reddendam esse Episcopo una cum visitatore deputato a patrono: *Giennen.*, *Visit.*, 30 *aug.* 1704.

16. Reddere tenetur capitulum ecclesiæ cathedralis in actu visitationis rationem administrationum, quæ incumbunt eidem capitulo ecclesiæ prædictæ: *Urgellen.*, *Visit.*, 5 *sept.* 1705, *dub.* 4.

17. Edictum emanavit ab Episcopo civitatis Castellanæ, ut coram eo visitatore ratio administrationis, ac librorum exhibitio a canonicis camerariis capituli cathedralis fieret, quod sub pœna suspensionis a divinis ipso facto incurrenda injunxit. Illi qui jussa facere oportebat, S. C. invocarunt, quæ edictum præfatum ratum habuit præterquam quoad pœnam suspensionis: *Civitatis Castellanæ*, *Edicti*, 31 *julii* 1706.

18. Canonici collegiatæ ecclesiæ, et matricis S. Georgii terræ Modicæ onus habent, imo cogendi sunt ad rationem referendam præposito a die vacationis præpositurae usque ad præsens de fructibus, reditibus, ac emolumentis collegiatæ necnon de summis subministratis a parochiæ incolis causa lites sustinendi cum Ordinario: *Syracusana*, *Præpos.*, 2 *julii* 1707, *dub.* 5, confirmata 14 *januar.* 1708.

19. Cum modernus Antistes ad Syndicatum accersiri jussisset Josephum Marinum Sandalarium thesaurarium cathedralis ecclesiæ, jam vicarium capitularem in ea diœcesi injuncto eidem præcepto de non discedendo a diœcesi, necnon illum cogendo ad residendum, idem Joseph adiit S. C. quæ sanxit illum non posse molestari ex causa syndicatus, et præceptum latum non esse validum, sed injunxit Episcopo, ut procedat ad formam Concilii [8] pro redditione rationis tantum: *Ostunen.*, *Procur. et Resid.*, 28 *julii* 1708, *dub.* 18.

20. Ministri seu officiales societatis Sanctissimæ Annuntiatæ existentis in ecclesia S. Joan. Baptistæ extra mœnia urbis Foggiæ positæ, quæ religionis Hierosolymitanæ jurisdictioni se esse subjectam autumabat, rationem administrationis ad formam Concilii [9] reddere sunt adstringendi. Erat enim jam a S. C. Episcopi jurisdictio vindicata: *Trojana*, *Jurisd.*, 24 *aug.* 1709, *dub.* 4.

21. Modestus de Vecchis animalium legatorum a pio testatore Marco de Vecchis, qui in favorem capellæ S. Nicolai terræ Morroni plura animalia disposuerat, ad redditionem extrajudicialem tantum rationis administrationis tenetur: *Larinen.*, *Redd. rat.*, 10 *maii* 1710, *dub.* 1.

22. Officiales societatis Mortis Lanciani rationem reddere eorum administrationis redituum, eleemosynarum ejusdem sodalitii Archiepiscopo Firmuno tenentur: *Lancianen.*, *Confrat.*, 20 *sept.* 1710, *dub.* 9.

23. Et Archiepiscopus pro redditione rationis rerum ad societatem prædictam spectantium uti syndicis, seu rationalibus electis a sodalibus nequit, sed alio quocumque sibi beneviso uti valet et gratis: *Ibid.*, *dub.* 10.

24. In quæstione inter Episcopum, et Abbatem Camaldulensem monasterii de Urano super eleemosynis, quæ in ecclesia S. Mariæ de Lacu ad ipsos spectante et ab Episcopali jurisdictione donationis vi exempta, fiunt, vertente S. C. decrevit de dictis eleemosynis, ac oblationibus intra et extra prædictam ecclesiam faciendis, in casu de quo agitur, reddendam non esse rationem Episcopo, sed sufficere illam superioribus ordinis referre: *Brittonorien.*, *Exempt.*, *et eleemos.*, 12 *decem.* 1711, *dub.* 5.

25. Nec non haud licere Episcopo sub ullis pœnis cogere collectores eleemosynarum, quæ fiunt in ecclesia S. Mariæ de Lacu, quæ pertinet ad monachos Camaldulenses a visitatione Episcopi exempta ad rationem reddendam celebrationis Missarum ma-

[7] Vide not. 425, tom. 2, v° *Episcopus*, § 26.

[8] Sess. 22, cap. 9, quo præcipitur administratore, tam ecclesiastici quam laici singulis annis teneantur reddere rationem administrationis Ordinario, consuetudinibus, privilegiis quibuscumque in contrarium sublatis.

[9] Vide not. præcedentem.

nualium, quæ a fidelibus offeruntur pro dicta ecclesia S. C. edixit : *Ibid.*, *dub.* 7.

26. Capitulum ecclesiæ cathedralis rationem presbyteris participantibus reddere haud teneri S. C. judicium tulit ; sed Episcopo cum præsentia deputatorum eligendorum a presbyteris communeriæ communicatis computis quatenus ab ipsis petantur, reddendam esse præcipitur : *Squillacen.*, *Miss. conv., et Commun.*, 24 *sept.* 1712, *dub.* 3, confirmata 11 *martii* 1713, *dub.* 1.

27. Sodalitium Sanctissimi Rosarii in conventu PP. Min. Conv. S. Francisci oppidi S. Elpidii erectum non exemptum ab Ordinarii jurisdictione, rationem de administratione Ordinario reddere tenetur : *Firmana*, *Jurisd.*, 4 *aug.* 1714, *dub.* 3.

28. Episcopus seu ejus vicarius generalis potest expetere redditionem rationis bonorum sodalitii Sanctissimi Rosarii, quod habet altare in ecclesia PP. Prædicatorum existens, privative quoad priorem dicti conventus : *Ripana*, *Confrater.*, 30 *martii* 1715, *dub.* 2.

29. Ac id agere valet invisendo libros administrationis in ipso oratorio societatis : *Ibid.*, *dub.* 3.

30. Insuper Episcopus seu ejus vicarius generalis potest reposcere ab ipsa societate rationem onerum Missarum, tam perpetuarum, quam manualium ad dictum sodalitium spectantium : *Ibid.*, *dub.* 3.

31. Officiales societatis disciplinatorum Roncilionis eorum administrationis rationem Episcopo edendi onus habent : *Sutrina*, *Juris.*, 7 *decem.* 1715, *dub.* 5.

32. Atque dictæ rationis redditio non tantum in Visitationis actu, sed quolibet anno est satisfacienda : *Ibid.*, *dub.* 6.

33. Episcopus Cajetæ deputatos et gubernatores capellæ S. Erasmi ad reddendam rationem pecuniæ ad eos perventæ ex reditibus, et legatis dictæ capellæ assignatis per consilium civitatis compellere potest ad formam concilii Tridentini sess. 22, cap. 9, *de Reformat.*[10] : *Cajetana*, 2 *julii* 1718, *dub.* 3.

34. Eisdemque deputatis, exactionem et administrationem vectigalis quartutii piscationis cum onere eum erogandi, et referendi Episcopo rationem ad normam decreti S. C. Episcoporum, et regularium die 28 aug. 1643, editi committendam esse decernitur : *Ibid.*, *dub.* 4.

35. Decretum Episcopi, seu illius vicarii generalis super redditione rationis fructuum, et redituum ecclesiæ S. Antonii castri Pedemontis peragenda a presbyteris ejusdem ecclesiæ sustinetur quoad redditus, quibus est aliquod onus annexum, non autem quoad proventus, qui libere dividi inter eosdem presbyteros debent : *Aliphana*, *Reddit. rat.*, 17 *decemb.* 1718, *dub.* 1, confirmata 18 *martii* 1719.

36. S. C. definiit non constare de sufficienti ac legitima redditione rationis a presbyteris ecclesiæ S. Antonii terræ Pedemontis, ac addidit, ut Episcopus cogat juris remediis ad redditionem rationis : *Aliphana*, 10 *april.* 1723, *dub.* 2.

37. Et declarata censurarum latarum invaliditate, mandat, ut Episcopus ex integro adversus presbyteros ecclesiæ S. Antonii terræ Pedemontis rationem reddere de Missarum satisfactione renuentes procederet : *Ibid.*, *dub.* 3.

38. Postquam P. Marcus Antonius Albinus congregationis PP. Doctrinæ Christianæ ac sacerdos Paulus Farricellius administrationis seminarii clericorum diœcesis Spoletanæ rationes retulerint, latebat, an sustineretur redditio rationis ab eodem facta die 20 novem. 1714, et 5 octob. 1717, seu potius, in qua parte sustineretur sententia Episcopi Fulginæ, qui illum in summa 998 debitorem declaraverat? respondit S. C. P. Albinum non esse molestandum : *Spoletana*, 20 *febr.* 1723, *dub.* 1.

39. Inde postulatum, num sustineretur redditio rationis facta a Farricellio sub die 24 aug. 1719; seu an, et in qua parte sustineretur sententia ejusdem Episcopi Fulginæ, qui illum in summa 998 debitorem declaraverat? responsum pariter est, sacerdotem præfatum non esse molestandum : *Ibid.*, *dub.* 2.

40. Officiales societatis Sanctissimi Suffragii terræ Offidæ tam in actu visitationis, quam extra, et in loco ab Ordinario designando, in terra tamen prædicta, eorum administrationis rationem Ordinario reddere tenentur : *Asculana*, 24 *martii* 1725, *dub.* 5.

41. Inter Episcopum, et capitulum, canonicosque ecclesiæ cathedralis super spoliis Episcopi prædecessoris exortis controversiis S. C. consulta an canonicus Hieronymus Liberatori sit cogendus ad redditionem rationis, et quatenus affirmative, an, et in qua summa sit condemnandus, responsum est omnia ad Card. Præfectum cum facultatibus S. C. : *Minerbien.*, *Reddit. rat.*, 17 *nov.* 1725, *dub.* 2.

42. Quoad hæreditatem Josephi Salvii Roscioli, qui suorum bonorum reditus in favorem altaris majoris, seu capellæ ecclesiæ cathedralis, et ejusdem ornatus erogandos capitulo ipsi reliquit, S. C. voluit, ut Episcopus omnino petat redditionem rationum de fructibus legati, eorumque erogationibus, et S. C. certiorem reddat : *Fulginaten*, 30 *april.* 1729, *dub.* 1.

[10] Vide not. 96, t. 1, v° *Administrator*, § 5, et not. 8 præcedentem.

43. Rector, seu beneficiatus ecclesiæ S. Sebastiani sitæ extra mœnia terræ Rendarum tenentur ad redditionem rationis Episcopo omnium et singulorum redituum, obligationum, et eleemosynarum ecclesiæ : *Consentina*, *Capellæ*, 3 *decem.* 1729, *dub.* 3.

44. Item redditio rationis coram Ordinario facienda est a societate sub titulo S. Mariæ Constantinopolis introducta in ecclesia prædicta S. Sebastiani super administratione oblationum, eleemosynarum, et supellectilium, quæ eidem societati fuerunt donatæ, et in futurum elargiendæ sunt : *Ibid.*, *dub.* 4.

45. Quum intra quadriennium a testatore constitutum incepta non fuerit monasterii fabrica, hæres usufructuaria institit pro capellaniarium erectione. S. C. pro monasterii erectione pronunciavit. Inde mandavit, ut Episcopus liberos exequutores, et lente agentes ad reddendam rationem ex bonis hæreditariis dictæ dispositionis, juris remediis adigeret, et transmitterentur computationes : *Cajetana, Erect. monast.*, 23 *julii* 1729, *dub.* 3.

46. Episcopum Cremonæ in visitatione peragenda collegiatæ ecclesiæ S. Agathæ capitulum ad redditionis rationem compellere valere S. C. sententia fuit : *Cremonen.*, *Synodi*, 5 *april.* 1732, *dub. ult.*, confirmata 29 *aug.* 1733.

47. Jam S. C. ante negaverat electionem duorum capellanorum cœtus presbyterorum a Cæsare Armanni fundati in ecclesia parochiali oppidi Meldulæ suspendi, ut reditus impendantur in restaurandum, ampliandumque sacrarium, ac sacram supellectilem comparandam ; inde ad judices suos redditionem rationis de administratione per œconomos gesta remisit, qua redditione rationis peracta Ordinarius S. C. certiorem faciat. *Nullius*, *Foro-Pompilii*, *Capell.*, 18 *april.* 1733., *dub.* 1.

48. De oblationibus seu eleemosynis in publico oratorio Sanctissimæ Annuntiationis villæ Tini colligi solitis, quæ ad rectorem oratorii spectant, Episcopo ratio reddenda est : *Asculana, Jur. paroch.*, 29 *aug.* 1733, *dub.* 4.

49. Leonardus Justinianus in sacello ædificando in castro Montis Rinaldi erectionem cujusdam capellaniæ mandavit. Sacellum extructum fuit, at filiæ dicti testatoris facultatem a S. C. erectionem in castro Podii Donadei Sabinensis diœcesis, ubi sunt nuptæ, transferendi petierunt et assecutæ sunt. Sed causa reproducta S. C. recedendo a decisis, ut hæredes cogantur juris remediis ad piam defuncti dispositionem explendam, necnon ad reddendam rationem de fructibus perceptis, mandavit. *Firmana*, *Capell.*, 18 *julii* 1733, confirm. 29 *aug. ejusd. anni.*

50. Redditio rationis proventuum administratorum, eorumque erogatio facienda est a sodalibus, seu officialibus societatum, locorumque piorum oppidi Terlitii Episcopo in visitatione, seu extra ad arbitrium dicti Episcopi in loco tamen Terlitii : *Juvenacen.*, *Administ.* 17 *novem.* 1736, *dub.* 2.

51. Episcopus deprehendit deputatos seminarii administrationis munere minus recte perfungi, quum comperti fuissent debitores in summa ducat. 1195, 1, 19, hinc eis ulteriorem ipsius seminarii administrationem interdixit ; proindeque a S. C. sententia exquiritur, an constaret de sufficienti redditione rationis administrationis exercitæ per deputatos seminarii, eo quia reliquum pecuniæ una cum capsa depositi penes ipsos existentis non restituerint respondit, negative, et Episcopus procedat pro ut de jure contra debitores : *Tricarien.*, *Administ. semin.*, 24 *martii* 1736, *dub.* 2.

52. Redditio rationum soli Episcopo a sodalibus societatis in ecclesia S. Joannis Baptistæ in Atrio erectæ est referenda de bonis, ac reditibus dictæ ecclesiæ : *Comen.*, *Administ.*, *et Jur. paroch.*, 27 *julii* 1737, *dub.* 2.

53. Capitulum ecclesiæ cathedralis, cui adjudicata fuit administratio non libere, sed cum regimine Episcopi redituum capellæ S. Michaelis Archangeli in eadem ecclesia existentis, quos sub administratione capituli Horatius Fortunatus episcopus reliquit, reddere rationem de his reditibus Episcopo pro tempore tenetur : *Neritonen.*, *Redd. rat.*, 1 *martii* 1738.

54. Dignitates, et canonici ecclesiæ cathedralis non tenentur, nec saltem a decem annis citra reddere rationem de emolumentis funerum, quarta funeris, pecuniis expensis in litibus, ac acceptis a procuratoribus, et similibus æqualiter inter ipsos, et presbyteros participantes, et portionarios, seu mansionarios dividendis ; sed sunt adstricti tantum præstare patientiam, ut libri administrationis inspici possint a mansionariis juxta votum Episcopi della Patta [11] : *Bituntina*, 26 *sept.* 1739, *dub.* 5.

55. Episcopus Lanfreschi, sui antecessoris pleraque spolia convertit aliter quam in beneficium cathedralis ecclesiæ, mentem eam Episcopi prædecessoris fuisse asserens, et capitulares duos, quos capitulum ad spolia in computum redigenda, et vendenda destinaverat, liberavit ab ulteriori redditionis ratione. Hinc postquam Lanfreschi episcopi spoliorum destinatio infirmata fuit, quæsivit etiam capitulum, num redditio illa rationis in manibus Episcopi successoris facta esset sustinenda, vel facienda cathedralis ejusdem capitulo ? non esse sustinendam, et coram Episcopo esse cum interventu

[11] Qui ita de sua sententia ad S. C. retulit : *lib.* 89, *decr.*, fol. 314.

capituli faciendam S. C. existimavit : *Cajetana, Spolii*, 19 *novem.* 1740, *dub.* 4.

56. Patres Scholarum Piarum, quibus sub nonnullis conditionibus concessum fuerat collegium Albanense, reddere rationem de proventibus, quos a convictoribus percipiunt, immunes esse putabant; sed S. C. rationem referendam, et libros convictus seminarii edendos judicavit : *Albanen.*, *Semin.*, 23 *junii* 1742, confirmata 1 *sept. ejusd. anni.*

57. Episcopum Ticini a monialibus monasteriorum SS. Mariæ, et Aureliani, et S. Mariæ Theodotæ rationum redditionis exquirere posse plana res fuit : *Papien.*, 16 *martii* 1743, *dub.* 9.

58. Exorta lite inter Miletensem Episcopum, et commendatarios Hierosolymitanæ religionis, quisnam in oppidis Melicucca et Drusio nuncupatis, et in temporalibus religioni præfatæ subjectis manutenendus sit in jure exigendi rationes administrationis singulis annis a procuratoribus ecclesiarum, et capellarum, aliisque administratoribus locorum piorum? responsum fuit, Episcopum, qui consuerat, esse manutenendum : *Miletén.*, *Juris*, 3 *aug.* 1744, *dub.* 15, confirmata 23 *nov. ejusd. anni.*

59. De oblationibus, ac eleemosynis, quæ fiunt in oratorio publico existenti in Latifundio nobilis familiæ Bevilaqua penes oppidum Nonantulæ, capellanus ejusdem oratorii, cui adjudicata fuit administratio, rationem reddere Ordinario debet : *Nullius, seu Nonantilana*, *Jur. paroch.*, 27 *junii* 1744, *dub.* 12.

60. Episcopus Arimini rationem exigere valet administrationis bonorum monialium S. Sebastiani, viventium instituto canonicorum regularium Lateranensium ad formam bullæ Gregorii XV, Pont. Max., *Inscrutabilis* [12], posito etiam prætenso id agendi non usu : et pro ratione administrationis hujusmodi obtinenda asportari debent libri administrationis, aliæque scripturæ pro rationum recognitione necessariæ ad palatium episcopale, non vero ad cancellos monasterii computationes invisendas esse, decernitur : *Ariminen.*, 27 *januar.* 1748, *dub.* 9.

61. In eadem redditione rationis perficienda intervenire potest abbas ejusdem monasterii, et quatenus idem abbas opportune monitus non comparuerit sive per se, sive per alium regularem, recognitionem fieri posse a solo Episcopo statuitur : *Ibid.*, *dub.* 10.

62. Societas Mortis, et Orationis *del Quarto* de eleemosynis precario collectis etiam extra oratorium non tenetur parocho S. Joannis rationem reddere : *Januen.*, *Jur. paroch.*, 13 *julii* 1748, *dub.* 3.

63. Episcopum Liparensem rationis redditionem poscere posse sancitur ab administratoribus hospitalis S. Bartholomæi, quod ædificatum fuit sine altare, sine capella, sine ære tinnulo, sine beneficio immunitatis, et sine etiam auctoritate ipsius Ordinarii; quamvis a fundatore Bartholomæo Russio sit antistitis administratio exclusa, sed dictis tantum data commissariis, et exequutoribus : *Liparen.*, *Exempt. hospit.*, 6 *junii* 1650, *dub.* 1, confirmata 11 *julii ejusd. anni.*

64. Placuit S. C. mandare erectionem canonicatus, seu capellaniæ amovibilis in ecclesia collegiata terræ Otriculi, quam fundatrix Constantia Metelli quamvis arbitrio executoris commiserit, inde nova dispositione arbitrium illius coarectavit ad casum, quo assis hæreditarius ad eamdem erectionem impar esset, S. C. autem confirmans decretum addidit, ut Episcopus redditioni rationis incumbat : *Narnien.*, *Erect. canon.*, 27 *martii* 1751.

65. Antonius Surchius, ad quem devenit hæreditas pii testatoris Joannis Surchii, se ære ejus hæreditatis implicavit, et contumax est in redditionem rationis referenda. Arguitur enim de diminutione pensionum prædii *La Crispa*. Ob id re ad S. C. relata præcipitur Card. Archiepiscopo; ut procedat prout de jure in redditione rationis firmo remanente sequestro. Etiamsi dictus Antonius responderit redditam fuisse rationem, et ex ea constare debitum scut. 273, 44, quæ satis sunt credito rependenda : *Ferrarien.*, 13 *febr.* 1751, confirmata 27 *martii ejusd. anni.*

66. Ratio administrationis legatorum testatoris Augustini capelli reddenda a PP. Carmelitis oppidi Vulturis quolibet anno parocho SS. Nicolai et Erasmi, et guardianis S. Francisci ordinis Cappuccinorum, et S. Mariæ Angelorum strictioris observantiæ ejusdem loci est peragenda coram eisdem insimul congregatis cum librorum exhibitione apud parochum : *Januen.*, *Capell.*, 26 *febr.* 1752, *dub.* 4.

67. Episcopus Piscensis, qui erecta ad episcopalem sedem civitate Pisciæ in locum præpositi successit, rationem de bonis, et reditibus ecclesiæ S. Nicolai, et S. Stephani, et congregationis presbyterorum, quam capitulum vocant, et cui pius testator præpositis Pisciæ executoribus designatis bona reliquerat, reddendam, et a capitulo prædicto referendam esse affirmatur : *Piscien.*, 21 *julii* 1753, *dub.* 1.

68. Et quæsitum quum esset, an aliquid exigi possit in causam, et pro labore dictæ redditionis rationis, seu ejusdem recognitionis librorum? rescriptum est, ad S. C. Episcoporum, et Regularium [13] : *Ibid.*, *dub.* 2.

[12] Vide not. 2 præced. v° *Rector*, § II.

[13] Vide not. 673, v° *Congregatio*, § II.

69. Quando S. C. eremus, et ruralis ecclesia cum suis adnexis sub titulo S. Mariæ Gratiarum in districtu urbis Hadriæ ab eremita Carosino ædificata et capitulo ecclesiæ cathedralis commendata, adjudicavit eidem capitulo, Episcopo contradicente, eidem tamen jus petendi a capitulo redditionem rationis reservavit : *Hadrien.*, 16 *martii* 1754, *dub.* 1.

70. Redditioni rationis, seu computationum recognitione de trimestre in trimestre faciendæ de reditibus monasteriorum monialium monasteriis regularibus subjectarum in civitate Ferraria existentium regulares vicarios et his, vel impedimento detentis, vel absentibus, confessarios eorumdem monasteriorum intervenire posse, et debere declaratum fuit : *Ferrarien.*, *Jurisd.*, 28 *sept.* 1754, *dub.* 3.

71. Card. Ferrariæ Archiepiscopum, inconsulto superiore regulari a dictis monasteriis rationum redditionem exigere, et recipere non posse, rescribitur : *Ibid.*, *dub.* 5.

72. Joannes Preyk collegium Warmiæ fundavit ære proprio, et univit collegio Norbertino Præmonstratentium urbis. Juspatronatus dedit consanguineis Warmiæ degentibus, et administrationem eorum patrum rectori, lege tamen reddendi rationem patronis singulis triennis. Vadimonium patribus denuntiatum fuere a rev. fabrica ad reddendas rationes, et absoluti fuere inauditis patronis, et ab anno 1706, rationes amplius redditæ non sunt. Nunc patronis contendentibus patres Norbertinos damnandos esse in scut. 2819, et interrogantibus his S. C. an constet de legitima redditione rationis? responsum ad aliud tempus protractum, et dictum ad mentem : *Romana, seu Warmien.*, *Reddit. rat.*, 28 *sept.* 1754.

73. Dubii cognitio instituta est in S. C. an constet de sufficienti redditione rationis pretii agri *il Colle*, ac domus, necnon tabularum pictarum in eadem domo a testatore Benedicto Antonio Fioretti Montis Carotti, relicta ; quæ bona absque operis pii damno exequutores testamentarii causa creditorum hasta posita auctionati fuere? remittitur pro redditione rationis ad Ordinarium : *Æsina*, 13 *dec.* 1762, *dub.* 2, confirmata 25 *junii* 1763.

74. Nicolaus Bizzarius Vadensis ecclesiæ archidiaconus pro reædificatione seminarii ab Episcopo deputatus post quinquennium rationem reddidit coram Episcopo, qui omnia investigavit mature approbavitque. Sed anno elapso folium redditionis suæ rationis una cum administrationis seminarii libris fortuito combustum est ; ac bona fide alium fuit exaratum, quod mutata rerum facie exhibebatur. Et licet in curia fuerit dictus Nicolaus accusatus, ut dolo malo id egerit, tamen constare de legitima redditione rationis, ita ut idem archidiaconus amplius non est molestandus judicium fuit : *Vaden.*, *Reddit. rat.*, 28 *sept.* 1765.

75. Ad expunctionem rationum ecclesiæ Kempensis omnes vicarios cum pastore, qui numerum 14 personarum conficiunt, item omnes de magistratu, quorum numerus incertus, item prætorem cum actuario et decurionibus infra parochiam habitantibus, quorum numerus etiam fixus non est, sed, sicut magistratus ad sex, aut septem, aut octo potest ascendere, item vice-satrapam, et forsan receptorem electoralem, qui soliti erant, intervenire posse firmatur : *Colonien.*, 14 *martii* 1767, *dub.* 15.

76. Adprobationem Ordinarii Coloniensis factam super redditione rationis sodalitii Rosarii B. M. Virginis a parocho initæ, et expunctæ sustineri debere declaratur : *Ibid.*, *dub.* 16.

77. Vicarius Bajulivus S. Euphemiæ potest exigere tantum rationes ab administratoribus, et procuratoribus quoad pia loca ecclesiarum subjective unitarum : *Caputaquen.*, 4 *april.* 1767, *dub.* 11.

78. Sebastianus Scasellinius annua legata descendentibus, hæreditatem sodalitio S. Gregorii civitatis Faventiæ reliquit, declaravitque, ut descendentes omnes pro rata parte hæreditatis, quam testator pro eorum subventione ac dotatione cedere voluit, arbitrio deputatorum sodalitii acquiescere prorsus deberent sub pœna caducitatis. At Anna Vidua Antonii Scarsellini petiit rationis redditionem, et S. C. non esse referendam redditionem rationis a dicto sodalitio salvo jure Episcopi edixit ; nam a sodalitio legatum pium in longe majori summa descendentibus præstatur : *Faventina*, 30 *maii* 1772, *dub.* 2.

79. Nobilis, piusque vir marchio Paulus Spada pingui dato reditu nonnulla opera pia exerceri mandavit. Administrationem commisit a familia Spada descendentibus, et congregationis Paulinæ vocalibus. Pauperes de non facta juxta pii fundatoris mentem eleemosyna querebantur. Episcopus, qui occasione visitationis libros administrationis exquisivit, rejectus sibi decerni curavit vocales hos Paulinæ congregationis Episcopo Faventino rationem reddere teneri : *Faventina*, *Reddit. rat.*, 19 *sept.* 1772, *dub.* 1.

80. Declaratum vero fuit, vocales eosdem ad Episcopum in civitate Faventiæ libros, et scripturas dictam administrationem respicientes deferre, seu mittere non teneri : *Ibid.*, *dub.* 2.

81. Neque pro hac vice tantum libros eosdem, easdemque scripturas ad eumdem deferre, seu mittere adstringendos esse vocales, firmatum fuit : *Ibid.*, *dub.* 3.

82. Datum autem congregationis Paulinæ, seu vocalibus illius fuit, ut possint eligere, sive deputare ratiocinatorem, qui eorum nomine præsentiam,

et assessionem præstet redditioni rationis recipiendæ sive ab Episcopo, sive a revisore synodali, aut ab alio per Episcopum deputando : *Ibid.*, *dub.* 4.

83. Redditionem hanc rationum sive in terra Brixichellæ, sive in civitate Faventiæ, semper esse ab Episcopo gratis recipiendam non vero vocales præfatos revisori synodali, sive alteri per Episcopum deputando, mercedem solvere teneri statuitur : *Ibid.*, *dub.* 5.

84. Jacobus de Comitibus animam suam recitavit hæredem. Nonnulla inde reliquit legata, exequutoresque designavit præstantes, ac conspicuos viros ; quibus tantum ad effectum adducendi suam voluntatem independenter etiam ab omni judice, a rev. fabrica, a delegato apostolico, et a quovis alio ecclesiastico superiore potestatem tribuit. Societatis Jesus rector exequutor est renunciatus, et anno 1753, reddidit provinciæ sibi commissæ rationem. Nunc prætendit Episcopus, ut cæteri etiam licet exempti exequutores compellantur ad reddendam sibi rationem gestæ administrationis, et ab anno 1753. Episcopo rationem esse reddendam S. C. resolvit : *Asculana*, *Commut. volunt.*, 20 *januar.* 1776, *dub* 2.

85. Patres ordinis servorum B. M. Virginis conventus Foro-Livii tenentur reddere rationem Episcopo de eleemosynis sive ab eis collectis, sive oblatis in honorem, et cultum divi Peregrini Latiosi, ejusque altaris. Nam in eorum ecclesia corpus dicti Sancti asservatur : *Forolivien.*, 11 *sept.* 1784, *dub.* 12.

86. Item rationem reddendam esse Episcopo ab anno 1781, S. C. decernit ab administratoribus communitatis dictæ civitatis de bonis, sortibus, ac reditibus quomolibet spectantibus ad altare et capellam divi Peregrini in supradicta ecclesia PP. Servorum erectam : *Ibid.*, *dub.* 13.

87. Ac dicti administratores pro tempore, si præsertim ab Ordinario fuerint requisiti, tenentur singulis etiam annis rationem de prædictis bonis, ac reditibus referre : *Ibid.*, *dub.* 19.

88. Censuit S. C. constare de administratione exercita per archipresbyterum Philippum Dominici ac priorem Bernardinum Laurenti pro negotiis societatum Sanctissimi Sacramenti, Conceptionis et Rosarii Civitellæ quoad piam hæreditatem Pauli Spaziani dictis sodalitiis relictam, necnon esse locum redditioni rationis infra terminum ab Episcopo præfiniendum, etiamsi illi negarent unquam bona hæreditaria contrectasse : *Tudertina*, *Reddit. rat.*, 21 *april.* 1787, *dub.* 1, confirmata 28 *julii ejusd. anni.*

89. Comitissa Marta Scotti instituit laicalem capellaniam, cujus bona assignata administrationi commisit comitum Mancinelli hæredum, necnon reliquit loca Montium parvo xenodochio Castri S. Viti sub administratione societatum SS. Sacramenti et Sanctissimi Rosarii dicti Castri. Hanc administrationem sodales permiserunt ipsis Mancinelli, at deficientiam novit utensilium delegatus Narniensis Episcopi, et licet comes Petrus Mancinelli exhibuerit librum administrationis, et syngrapharum de recepto, tamen S. C. non constare de redditione rationis, ac reddendam esse Episcopo justo judicio ponderavit ; nam de reali relinquatus solutione nequaquam liquebat : *Narnien.*, 27 *febr.* 1790, *dub.* 2.

90. Vicarius Apostolicus Setino occasione visitationis ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ in Cœlum assumptæ Sulmonis in Latio decrevit librorum accepti et expensi exhibitionem sub pœna suspensionis ut reddatur ratio syndicis synodalibus. De injustitia hujus decreti conquesti sunt capitulares, quia ex propriis constitutionibus capitularibus illos exhibere et rationem reddere tenentur capitularibus revisoribus. Ideo supplicant saltem pro reformatione, et S. C. validum decretum juxta modum [14] esse firmavit : *Terracinen.*, *et Setina*, 18 *junii* 1796, *dub.* 4.

91. Cuncta opera pia, quæ testator Card. Petrus Paulus de Comitibus, ejus exequutor testamentarius P. Thomas germani frater, et substitutus canonicus Valenti præscripserant, usque ad annum 1790, quo anno idem canonicus administrationem dimisit ad effectum adducta fuere, postea inexactis fructibus LL. MM. sacra, aliaque neglecta fuerunt. Quæsita S. C. quoad administrationem, decernit esse concedendam in favorem patronorum parœciæ S. Mariæ *del Trivio* quæ est una ex tribus ecclesiis, in cujus favorem testator disposuit, reddita ratione tamen quotannis Archiepiscopo : *Camerinen.*, 18 *novem.* 1797, *dub.* 2.

[14] Vide not. 80. tom. 2, lit. L.

REDINTEGRATIO.

1. Pater Joannes Martinus de Hondt præpositi munere pluries functus, et nunc primarius assistens congregationis Oratorii ex nomine Card. de Berulle institutoris *Berulliani* nuncupati per 24 annos ab antecessore Archiepiscopo, et per alios 12 sub hodierno confessiones excipiendi, et concionandi munera eorumdem expressa licentia exercuit, sed eam tanquam ad beneplacitum concessam hodiernus Archiepiscopus ipsi revocavit: idcirco quærit ille, an ad prædicta munia sit redintegrandus? et S. C. protelando definitionem ad mentem respondit: *Mechlinien., Redinteg.*, 17 *april.* 1706.

2. Prolato dubio an Patres ordinis Prædicatorum suspensi, qui noluerunt obtemperare præcepto Episcopi injuncto sub pœna localis interdicti, quod S. C. haud firmum esse putavit; sint redintegrandi ad audiendas confessiones sacramentales? S. C. dixit ad mentem: *Andrien., Proces. et Interd.*, 6 *julii* 1709, *dub.* 7.

3. Quum tempore absentiæ a capitularibus Uratislaviensibus a consortio canonicorum vigore decreti capitularis exclusus fuerit canonicus Jo. Ludovicus baro de Karvars, donec condignam satisfactionem exhiberet de assertis calumniis contra capitulares prolatis super defraudato stipendiorum ærario. Eo instante S. C. decrevit ejus redintegrationem ad sessiones capitulares prævia satisfactione ab Ordinario præscribenda: *Uratislavien., Jur. canon.*, 22 *sept.* 1714, *dub.* 3.

4. Decanus et major pars canonicorum collegiatæ ecclesiæ B. M. V. oppidi Huensis statuerunt extractionem nummorum bismille imperialium ab ærario seu capsa capitulari, ea conditione, ut in litis expensas erogarentur, et successive capsa una cum fructibus redintegraretur. Quatuor canonicis opponentibus excussum est dubium, an sit locus redintegrationi capsæ, seu listæ capitularis in mille imperialibus ab ea extractis? responsum S. C. procrastinavit, et ut dentur literæ urgentiores pro cleri informatione juxta instructionem jussit: *Leodien., Redinteg. capsæ capit.*, 13 *novem.* 1717, *dub.* 1.

5. Declarata a S. C. nullitate contractus emptionis, et venditionis domus et cauponæ beneficii cujusdam possessi a Carolo Martiano, idem est redintegrandus ad possessionem eorumdem bonorum ad formam sententiæ Episcopi latæ in exequutionem resolutionis S. C. quæ mandaverat Episcopo, ut procederet ad revocationem alienationum, quæ neglectis conditionibus appositis a S. C. Episcop. et Regul. factæ fuerant: *Ruben., Null. alien.*, 28 *aug.* 1723, *dub.* 2.

6. Quum archipresbyter collegiatæ ecclesiæ oppidi Pontis Coroni non teneretur ex decreto S. C. subministrare utensilia, nempe vinum, ceram et hostias, eis qui celebrant in sua ecclesia ex obligatione beneficii, sive capellaniæ, exceptis illis cum quibus habet conventiones particulares et quoad Missas adventitias onus habet dictæ præstationis: et quatenus permittat eos in sua ecclesia celebrare, nec teneri has Missas adventitias admittere, nisi solutis utensilibus per celebrantes; modo censuit prædictum archipresbyterum esse redintegrandum de expensis pro vino, cera, et hostiis suppeditatis ab anno 1716, usque ad diem 25 martii 1722, juxta prædictum decretum S. C. *Derthonen.*, 6 *julii* 1726, *dub.* 3. Deinde censuit ead. S. C. non esse molestandos quoad præteritum illos, qui celebrarunt Missas adventitias, quatenus acquiescant resolutioni: 28 *sept. ejusd. anni.*

7. Parochi Montis Philoptrani, qui totum pondus procurationis in retroactis visitationibus sustinuerunt proportione servata pro ultimis procurationibus sunt redintegrandi: *Auximana, Procur.*, 15 *martii* 1727, *dub.* 2.

8. Commendator conventus SS. Joannis, et Cordulæ apud Coloniam religionis Hierosolymitanæ quemdam novitium ad professionem inter fratres capellanos dicti conventi admisit, eique literas contulit dimissoriales absque licentia magistri ordinis Alemaniæ. Nuntius Apostolicus nomine S. C. illum ab ordinum exercitio suspendit, necnon a voce activa, et passiva arcuit. Expostulat nunc commendator redintegrari, et ex gratia se esse redintegrandum rescripsit: *Colonien.*, 17 *april.* 1728, *dub.* 4, confirmata *additaque ad mentem* [15]. 19 *junii ejusd. anni.*

9. Concordiam initam inter principem Pamphilium ac ecclesiam S. Agnetis super supplemento capellaniarum dotium, quas fundavit princeps Ca-

[15] Mens fuit, ut magnus prior in admissione novitiorum non denegaret consensum, nisi ex justa, et rationabili causa: *Regist. lit.*, lib. 27, *die* 19 *junii* 1728.

millus, S. C. non approbavit; hinc apertum non erat, in qua summa sit redintegranda ecclesia S. Agnetis pro supplemento soluto capellanis quibus dos congrua oneribus deficiebat? S. C. ead. remisit dubium ad Card. Præfectum pro nova concordia etiam ex officio juxta mentem: *Romana, Supplem. concordiæ, et Redinteg.*, 28 *novem.* 1733, *dub.* 3.

10. Episcopus Fori Cornelii qui ab aliis religiosis certior factus de nonnullorum religiosorum crimine adversus bullam Innocentianam super celebratione Missarum, quæ omittebantur, et mentito celebrantium charactere scribebantur, non solum non redarguit peccantes, sed etiam prætermissa onera jussit adnotari, ac Fr. Magistrum Thomam Boni ministrum provincialem tertii ordinis voce tam activa, quam passiva privavit nec non ad quæcumque religiosa munera obtinenda inhabilem reddit. Insontem, nulliusque culpæ reum se esse credens Fr. Boni petit ad vocem activam, et passivam pro quibusque sui ordinis muneribus redintegrari, et fit ex gratia sui voti compos. *Imolen.*, 17 *decem.* 1740.

11. Nomine capituli S. Mariæ ecclesiæ collegiatæ civitatis Foggiæ S. C. preces porrectæ fuerunt, quibus indulgeri efflagitat, primum ut pro redintegratione summæ ducat. 1600, quæ impensa fuit in refectione ædium complurium e terræ motu concussarum ad illius ecclesiæ præbendas spectantium, concedantur induciæ annorum octo, quas nullum ipsis inferre damnum canonici aiunt. Secundum, ut iisdem canonicis ad cautelam absolutio impertiatur a quibuscumque censuris, quas forsan incurrerint ob neglectam ærarii communis ex fructibus domorum redintegrationem. S. C. rescripsit prævia absolutione a censuris, et dispensatione ab irregularitate imposita aliqua salutari pænitentiæ arbitrio Episcopi pro gratia juxta petita dummodo quolibet anno deponant ducat. 200 pro redintegratione communis ærarii, et de sequuto deposito doceant coram Episcopo: *Trojana*, 21 *april.* 1742.

12. Dum explanatio optata est est dubii, an in casu, quæ debeatur portio immunis a litium sumptibus Episcopo ex massa communi ecclesiæ cathedralis redintegrandus sit idem Episcopus de expensis litium usque adhuc detractis ab eadem massa? S. C. rescripsit, ut videatur in casibus particularibus: *Alexanen.*, 1 *sept.* 1742, *dub.* 5.

13. Franciscus Antonius Nuccius census aliquos capellaniæ a suis fundatæ inutiliter etiam Episcopi auctoritate munitus distraxit, subrogavitque immobilia bona valoris scut. 1,000, ac propterea ipsum, seu ipsius donatarium Robertum Sassatelli ad eorumdem censuum redintegrationem teneri S. C. determinavit: *Arimen, Benef. seu Capell. super redinteg.*, 18 *novem.* 1747, *dub.* 2.

14. Quum sacerdos Joan. Antonius Lucchinius qui obtinuit locum institum a Joanne Nelli, ut addictum sit ecclesiæ patrum Congregationis S. Philippi Nerii servitio amotus ab iisdem Patribus fuisset, et hanc remotionem dum reprobavit S. C., locum esse redintegrationi mandavit: *Forolivien.*, 11 *julii* 1750, *dub.* 2.

15. Bona, quæ in dotem capellaniæ a Reparata Fondacci institutæ fuerant assignata, sicut ab hæredibus alienata fuerunt, ita ab iisdem sunt redintegranda; etiam si hæres familia Liccia Episcopi testimonio maxima paupertate præsertim ob componentium numerum laborare doceret, et nullum remedium ad ejus indigentias sublevandas inveniri valeret: *Alerien.*, *Legat.*, 12 *aug.* 1758, *dub.* 2. Causa reproducta resolutionem distulit S. C. ut scribatur Episcopo juxta mentem 24 *novem.* 1759. Inde confirmatur decisio emanata: 8 *martii* 1760 *et* 21 *junii ejusd. anni* adhibendo ad formam testamentorum, et codicilli Reparatæ.

16. Quædam mulieres, quæ induunt habitum tertii ordinis Carmelitarum accesserunt ad excolendas puellas oppidi Arcis Priorum, et a Summo Pontifice obtinuerunt ad conservatorium erigendum scut. 36 annua, et nonnulla dotalia subsidia, de quibus quatuor loca Montium cum dimidio emerunt; at jurisdictioni Episcopi subesse noluerunt; ideo urbem repetierunt postulantes omnium redintegrationem. S. C. dictam redintegrationem minime deberi decidit: *Tusculana*, 30 *januar.* 1768, *dub.* 1.

17. Causa pestis populum oppidi Genesii vexantis solemnis fieri consuevit supplicatio ususque invaluit præstandi ex reditibus capellæ B. M. V. Gratiarum a communitate extructæ in ecclesia collegiata certam eleemosynam capitulo illius ad illam intervenienti. Verum anno 1726 quum nulli extarent reditus capellæ, communitas tribuit ex ipsius extraordinariis reditibus usque ad annum 1762. Hoc anno auctis capellæ reditibus ex his illam eleemosynam dari ac tradita ab ea ab anno 1727 restitui statuit publicis comitiis communitas. Ob id incertum fuit, an omnes, qui comitiis præfuerunt, in censuras incurrisse? nec non expetita est a S. C. pro coactione communitatis ad capellæ redintegrationem; et S. C. in favorem capellæ redintegrationem præcepit: *Camerinen.*, 11 *julii* 1767, *dub.* 5.

18. Conceditur ad formam peritiæ judicialis redintegratio archihospitali ecclesiæ S. Jacobi Incurabilium ob grave damnum passum ex implemento onerum Cæciliæ Merisi hæreditatis, quam cum beneficio legis et inventarii adiit: *Romana*, *Reduct. legat.*, 2 *junii* 1774, *dub.* 1.

19. Super bonis a Vincentio Lucatelli societati

Suffragii in ecclesia S. Spiritus erectæ, quam sibi hæredem in testamento scripserat, ad hoc ut construeret novam ecclesiam cum onere solvendi scut. 50 annua capellano Sodalitii, nonnullasque Missas celebrandi, relictis, redintegratio petita fuit a societate ipsa, eoquod æs suum impenderat pro satisfactione onerum ab eodem testatore præscriptorum: at quoniam in ædificatione facienda in expensis excesserat, preces ratæ non fuerunt: *Pisauren.*, *Redinteg.*, *et Reduct. Miss.*, 29 *nov.* 1777, *dub.* 1.

20. Quum capitulum ecclesiæ cathedralis prævia suspensione onerum Missarum postulasset redintegrationem expensarum quæ in causam piam fuerint erogatæ, licet ejusdem piæ causæ reditus non responderet, S. C. redintegrationem denegavit: *Placentina*, 16 *januar.* 1779; confirmata : 15 *april.* 1780.

21. Redintegrationem studuit assequi Joannes Baptista Gerardengo expensarum, quas ipse, et ejus pater erogaverat pro restauratione domus relictæ a Luca Cravenna, sed studuit incassum. Nam testator celebrationem Missarum mandaverat, quarum satisfactio neglecta erat, et orator compositionem a Rev. Fabrica S. Petri retulerat. *Derithonen.*, 3 *aug.* 1782, *dub.* 1.

22. Perspectis resolutionibus congregationis particularis anni 1727 ad chirographum Bened. XIII Pont. Max., quo facultas est communitati tributa vendendi loca Montium ad dimittendum æs alienum contractum pro causa canonizationis divi Peregrini Latiosi, S. C. post redditam rationem coram Episcopo communitatem prædictam redintegrare se debet de expensis factis in dicta occasione, et docere de implemento coram eodem Episcopo: *Foro-Livien.* 11 *sept.* 1784, *dub.* 14.

23. Item teneri extinguere loca Montium, de quibus fit mentio in dicto chirographo, et docere de implemento coram Episcopo statuitur : *Ib. dub.* 15.

24. Redintegrationi esse locum censuit S. C. sodalitii Sanctissimi Suffragii oppidi S. Elpidii ad Mare subjective, ac perpetuo uniti alteri sodalitio Sanctissimi Sacramenti ejusdem oppidi, quando constat de nullitate unionis, facta tamen prius per sodales societatis Suffragii oblatione in forma juris valida de subministranda quotannis societati Sanctissimi Sacramenti aliquo subsidio a Card. Albani protectore taxando : *Firmana*, 10 *decem.* 1785, *dub.* 2.

25. Postulatur quomodonam sit providendum quoad tempus præteritum de redintegratione scilicet ejus, quod ex reditibus fabricæ ecclesiæ cathedralis a capitulo in alios usus conversum est? resolutio exstitit, ut ab Episcopo præfigeretur terminus canonicis ad reddendam rationem coram eodem: *Asculana*, 12 *julii* 1788, *dub.* 5. Ac causa iterum proposita demandatum fuit, ut proponeretur particulariter sub congruo dubio, an sit standum vel recedendum a decisis sub die 30 *novem.* 1763, *feb.* 1789.

26. Contracto permutationis, ac respective venditionis inito inter conservatorium Oblatorum Sacræ Familiæ Setiæ, et Joachim Benedictum Pacifici de licentia Card. Protectoris invalido a S. C. declarato, eadem S. C. esse locum redintegrationi conservatorii ad bona in permutationem tradita : *Terracinen. et Setina*, 23 *januar* 1790, *dub.* 2.

Reliqua. Vide *Archipresbyter*, § x ; *Capellanus*, § vii ; *Ecclesia parochialis*, § v ; *Parochus*, § ix ; *Presbyteri*, § vii ; *Sodalitium*, § ix ; *Vicarius capitularis*, § iv.

Reditus. Vide *Abbas*, § vi ; *Archidiaconus*, § iii ; *Archipresbyter*, § iv ; *Beneficiati*, § i ; *Canonici*, § iii ; *Capellanus*, § ii ; *Capitulum ecclesiasticum*, § iv ; *Census*, § ii ; *Dignitates ecclesiasticæ*, § ii ; *Hospitale*, § ii ; *Legatum pium*, § ix ; *Parochus*, § vi ; *Præpositus*, § ii ; *Presbyteri*, § iii ; *Prior*, § ii ; *Seminarium*, § ii.

Reductio. Vide *Anniversariorum reductio*, *Capellania*, § vii ; *Legatum pium*, § xii ; *Missa*, § xii ; *Pensio ecclesiastica*, § i ; *Subsidium dotale*, § xi.

Refectio. Vide *Bona ecclesiastica*, § vii ; *Damna, etc.*; *Oratorium*, § iv.

Regressus. Vide *Bona etc.*

Regulæ. Vide *Regulares*, § vii.

REGULÆ CANCELLARIÆ APOSTOLICÆ.

Dum controversum fuit an prioratus Collegiatæ S. Jacobi urbis Tolentinæ sit dignitas, cujus qualitatis, et ad quos effectus? S. C. respondit esse dignitatem ex comprehensis sub regula IV Cancellariæ [16] ad effectus præeminentiales juxta ipsius collegiatæ consuetudinem : *Tolentina*, *Ser. chori, et Missæ conven.*, 26 *maii* 1739, *dub.* 4.

Regulares quoad cœnobium. Vide *Regularium monasterium*.

[16] Vide not. 200, vo *Prioratus Dignitas*, hujusce vol.

REGULARES.

§ I.

Regulares quoad ejectionem [17], *egressionem*, *et transitum ad aliud monasterium seu religionem.*

1. Satis provisum est per decreta de apostatis, et ejectis sub die 21 sept. 1624 [18] edita, et ideo omnino servanda sunt: Ita S. C. in *Limana*, 10 *martii* 1629, *dub.* 2.

2. S. C. audito procuratore religionis Carmelitarum discalceatorum S. Theresiæ ore, et scriptis, nec non constitutionibus dictæ religionis, ac aliis deductis mature perpensis, censuit dimissiones, et ejectiones professorum a religione, quæ ab eadem religione fiunt ex capite illegitimitatis, vel ex alio defectu faciendas esse conjunctim coram Ordinario, et superiore regulari loci ad præscriptum Sacri Concilii *cap.* 19, *sess.* 25 *de Regul.* [19], ideoque sententiam cum processu super demissione, et

[17] Const. *Nuper*, 24 octob. 1693, qua Innocentius XII confirmat decretum S. C. Concilii *die* 4 *sept.* 1693., quo conceditur vicariis generalibus ordinis Beatæ Mariæ de Mercede Redempt. Captiv. in Indiis facultas ejiciendi inquietos, et incorrigibiles. Vide not. sequentem.

[18] Jussu Urbani VIII. (*Bull. Rom.* tom. 5, part. 5, pag. 248), quibus accessit decretum ejusdem S. C. Concilii Innocentii XII jussu editum moderatorium, ac incorrigibilium respective innovatorium emanatum die 24 julii 1694. Ex quibus decretis colligitur quinque prærequiri ad expulsionem incorrigibilis. Primum est recidivatio expellendi in grave crimen. Secundum est monitio seu pœna reiterata reo incussa ad ejus correctionem. Tertium est processus institutus juxta Ordinum constitutiones in ordine ad expulsionem. Quartum est formalis carceratio expellendi in jejunio, et pœnitentia. Recidivatio in ordine ad expulsionem non requiritur quod fiat in idem crimen specie, sed sufficit quod fiat in alia delicta quamvis specie diversa; unde si quis primo punitus de fornicatione; secundo de percussione; tertio de furto; denuo delinquit alio crimine videlicet proprietatis, apostasiæ, et hujusmodi, potest ab Ordine ejici non minus ac si ter de eodem specie delicto fuisset punitus. Ita Canonistæ.

Quoad apostatas regulares Bened. XIV, Const. *Pastoris Æterni*, 12 jan. 1750 (*Bull. ejusd.*, t. 3, p. 259, ad suos ordines eos cum pœnarum condonatione revocavit.

Quod attinet ad ejectionem e monasterio, aut translationem religiosorum, ac monialium absque eorum, vel earum culpa, atque crimine habemus præclaram epistolam Pontificis Max. Pii VI ad episcopum Matthiam Brunensium hisce verbis conceptam.

« Ex literis quas 6 nonas maii, ac iterum 3 nonas aprilis ad Nos dedisti, gravem mœroris causam accepimus. Dolenda quidem res est, quæ nonnullos Regularium ordines huc illucque submovet, ac vivos religiosos, sacrasque Virgines dejicit a monasterio.

Sed nimis properasse te arbitramur ea declaratione, quæ monachos Carthusianos, tua in diœcesi, statim a propriis legibus, statutisque liberos solutosque præsbyterorum secularium illico inire valeant. Generalis hæc namque declaratio, quæ inscia prorsus Sede Apostolica, tibi, Ven. Frater, opportuna malis visa est, Nobis cum intempestiva, tum periculi plena videtur.

Curandum in primis est, ut omnes in vocatione sua permaneant, ideoque in alia, vel proprii, vel alterius instituti monasteria se recipiant, ubi vota solemnia, quibus vitam Deo consecrantur, rite recteque persolvant. Nulla rerum humanarum ratio, quam Te, in monachorum causa, præ oculis habuisse scribis, sed una conscientiæ et salutis cura habenda est.

Hæc sane verbis nostris dicito iis ad quos pertinet, eosque confirma, si a proposito declinare cognoscas. Ac si forte cuipiam accidat, ut receptorem sibi nequeat invenire, in hoc tantum infortunio sinimus eum tandiu in statu presbyteri secularis permanere, quandiu ita vivere sola necessitte cogetur.

Sed quisque debet versari in seculo, memor vocationis suæ, ejusque tenax disciplinæ et vitæ regularis, cui se pridem adscripserit. Vota solemnia, quæ semper firma, semperque immota permanebunt, custodiat, et servet. Sacrilegium profecto esset si quid a purissima castitatis obligatione detraheretur. Studio enim paupertatis, quantum pro nova vivendi ratione fas est, omnes addicti sint, ut fallaci terrestrium cupiditate immunem lætumque animum præ se ferant. Obedientiam quoque præstent Episcopo et sub veste signum aliquod gerant regularis professionis, ne ex hac revera exiisse videantur.

Habes itaque sententiam nostram, ad quam omnia consilia componere debes. Hinc facile intelliges Nos minime iis assentiri, qui dispensationem a votis solemnibus postulant, ut carnales nuptias contrahant, vel condere valeant testamenta.

Cave igitur ne dispensatio hujusmodi, qua decor, et pulcritudo domus Dei pollueretur, audiri contingat in Ecclesia. Neque tu potes jure ordinario concedere, ut recte cogitas, neque Nos tibi ejus tribuendæ jus vel potestatem delegamus.

Itaque esto memor sacerdotii tui, et macte animo, ut assiduis ad Deum precibus, validam Nobis opem impetrare coneris. Optima hac spe, tibi, Ven. Frater, atque ovibus fidei tuæ commissis Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Datum Vindobonæ pridie idus aprilis anno 1782, pontificatus Nostri 8.

[19] Vide not. 239, v° *Professio religiosa*, § V, hujusce vol.

ejectione fratris Caroli Mariæ a Jesu ab ipsis regularibus latam validam non esse : *Neapolitana*, 15 *novem*. 1653.

3. Ad dubia examinata, an si quando comperiatur, novitium ex præscripto constitutionis interrogatum adversus ipsam deliquisse impedimentum occultando, possit idem novitius post emissam professionem per superiorem expelli?

4. An vero in hac facti quoque specie servanda sit forma decreti [20] in cap. 19, sess. 25 *de Regul.*? S. C. respondit posse ejici, sed servata forma prædicti decreti sacri Concilii [21] : *Eremitarum Camaldulensium*, 23 *jan.* 1666, *dub.* 1 *et* 2.

5. Dum agitur de quodam cappuccino ejecto per sententiam superioris regularis ex causa mox insinuata, proponuntur hæc dubia ; an dictus frater Leo fuerit a religione legitime dimissus?

6. An eidem liceat uxorem ducere? et S. C. ad utrumque negativum præbuit responsum : *Consentina, Nullit. profes.*, 2 *junii* 1674.

7. Fr. Petrus Nolasens de Olivares professus sacerdos in religione Min. Observantiæ S. Francisci tertii ordinis provinciæ S. Michaelis Andalusiæ post annos 32 ob varias vexationes discessit absque licentia, ac inde petiit transeundi ad aliam religionem. Sub die 17 aug. 1695, rescriptum habuit. « Oratorem gaudere posse indulto pro apostatis, et fugitivis, cujus tenore adamussim servato, ita tamen, ut intra tres menses proximos tantum, vel ad propriam, vel ad aliam, religionem transire teneatur, alias pro recidivo apostata habeatur. » Vigore hujus rescripti permeavit prævio consensu procuratoris generalis ad ordinem canonicorum regularium S. Antonii abbatis Viennensis, ubi solemniter professus est. Inde oravit pro declaratione validitatis transitus, et S. C. nullum fuisse transitum resolvit, jubendo, ut orator omnino redeat ad primævam religionem infra mensem sub pœnis contentis in indulto de Apostatis : *Cajetana, Trans.*, 24 *martii* 1703.

8. P. Maximus a S. Thoma in seculo Jacobus Bartolus post emissam solemnem professionem in religione clericorum regularium pauperum Matris Dei scholarum piarum cœpit ita irreligiose vivere, ut necesse fuit tanquam incorrigibilem carceribus mancipare cum jejunio, et pœnitentia per annum. At hic non desuevit, idcirco præfixo termino pro tribus canonicis monitionibus, ac diebus ad deducenda sua jura defensionis a præposito generali sententia de ejectione a religione emanavit, postmodum illo redintegrari postulante S. C. decernit fuisse legitime ejectum, uti incorrigibilem : *Romana, Redinteg.*, 1 *april.* 1702, *dub.* 1.

9. Nec esse locum regressui ad eamdem religionem putavit : *Ibid.*, *dub.* 2.

10. Johanni Nicola de Laurentiis uti sacerdoti ordinato ad titulum religiosæ paupertatis in Societate Jesu, et deinde ab ea ipso petente justas ob causas dimisso, congrua pars rata seu conservatio saltem annua quadraginta aureorum ab eadem religione in præsenti casu non debetur: *Neapolitana, Cong.*, 8 *aug.* 1705, *dub.* 1.

11. Postquam diu in Camaldulensium congregatione militavit sacerdos Bartholomæus Rondinius indultum a Sacra Pœnitentiaria obtinuit ad aliam religionem transeundi, et acceptus fuit ab abbate generali monasterii S. Laurentii de Plebe Martyrum canonicorum regularium S. Augustini congregationis Ultiensis, qui quum nulla canonicalis præbenda vacans tunc esset admisit uti supernumerarius cum patrimonio, ac solemniter professus est, ac pro suis bonis recuperandis extra monastarium moratus est. Interea controversia orta super validitate transitus, tum perspecto asserto capitulari decreto, quo prohibentur in dicta congregatione excipi, qui in altera religione nomen dederant, ac cavetur, ne ullus admittatur, nisi præbendam vacantem in ipso ingressu cooptare possit, tum quia idem transitus expletus non fuit ex brevis forma, S. C. tamen stetit pro validate in casu de quo agitur, addendo, ut redeat ad claustra infra sex menses [22]: *Taurinen., Trans.*, 6 *aug.* 1712.

12. Quum Joseph Xaverius Petremand canonicus regularis monasterii seu abbatiæ Montis Benedicti ordinis S. Augustini non esset consecutus a S. C. restitutionem in integrum ad infringendam suam professionem, quam nullam asserebat ex vi, metuque a genitoribus illato, ab ead. S. C. postulavit, an sit locus translationi ad aliquem ordinem militarem, ubi vota emittuntur? quæ annuit pro translatione ad hospitalarium S. Spiritus in Saxia, vel S. Antonii Viennensis [23] : *Bisuntina.*, *Restit. in integ.*, 23 *junii* 1714, *dub.* 2.

13. Adelesmus Antonius de Cardenas nomen

[20] Vide not. præced.

[21] Vide not. ibid.

[22] « Dixi quidem *in casu de quo agitur*, quia respectu canonicorum supranumerariorum, visa fuit difficultas canonizare dictam canoniam claustralem ; cum tantum numerarii præbendarii in claustris degant, supranumerarii vero extra claustra,..... donec vacet præbenda, ne alatur a monasterio. In casu autem prædicto fuit consideratum oratorem de suo instituisse præbendam : donec vacaret ordinaria, ut possit ali in claustro ; ac fortius quia jam vacaverat præbenda, et sic permanentia extra claustra fuit ratione muneris, pro monasterii negotiis in urbe, cum licentia superioris, quæ non tollit qualitatem claustralis. » Card. Petra in dicta causa ait : *Comment. ad Cont.* 3, *Calisti* 3, num. 21, tom. 5, pag. 48.

[23] Vide not. 243, v° *Canonicus*, § V.

dedit religioni Carmelitarum discalceatorum, sed antequam professionem emitteret, ab eadem recessit, et receptus fuit in religionem clericorum ministrantium infirmis, ubi professus est, ordinesque sacros suscepit. Sed quia non patefecit antea fuisse receptum inter Carmelitas discalceatos, professio vigore ordinis constitutionum nulla fuit adjudicata, necnon cum declaratione incurrisse suspensionem et irregularitatem ejectus fuit. Ut sua consilia ostendat, S. C. appellata est, an sit concedenda relaxatio suspensionis, necnon dispensatio ab irregularitate, vel quomodo sit providendum? respondit: Dilata, et Adelesmus redeat ad religionem, et ejectio fiat, quatenus fieri velit servatis servandis a superiore una cum Ordinario: *Burgen.*, 13 *april.* 1720.

14. Dubium agitatum est quoad regulares ad triremes damnatos, quibus expleta pœna a triremibus quomodo sit providendum? S. C. nullum consilium cepit rescribens, ut audiantur procuratores generales ordinum: *Dubium Regular. ad triremes damnat.*, *etc.*, 24 *martii* 1725.

15. Bonifacius Majocchi religiosus conversus in monasterio S. Simpliciani ordinis S. Benedicti congregationis Cassinensis ad sacros ordines promoveri cupiens titulo simplicis beneficii, supplicavit, ut egredi ex monasterio ei liceret ad hoc ut ad sacros ordines evehi valeret. Vicarius generalis retulit, ut vetitum ab ordinis constitutionibus religiosis conversis esse literas ediscere; verum quum ab abbate jam permissum fuisset oratori per annos quatuor studiis operam dare, religioni non displicere, si orator ab ea egrediatur, sacrisque initietur ordinibus, si idoneum habeat titulum. Attamen oratoris voto S. C. minime favit: *Mediolanen.*, 10 *martii* 1742. Rediit ad judicium S. C. Majocchus, postulatque susceptam deponi sententiam. Addit ille, se jam ab examinatoribus synodalibus renunciatum esse, et minores, et ad sacros suscipiendos ordines idoneum, subjunxitque obtinuisse beneficium; ideo S. C. sententiam placuit permutare: 14 *decem.* 1743.

16. Constitutionibus ordinis Cappucinorum adprobatis cautum est, ut qui morbo caduco, aut alia contagiosa, aut incurabili infirmitate afficitur, non recipiatur, et si quis talis receptus fuit, eo quod interrogatus talem infirmitatem manifestare noluerit, declaretur, religionem ad eum retinendum minime esse obvinctam. Joan Baptista Kremer hernia laborans ordini huic in provincia Rhenana nomen dedit, morbum tacens. Detecto vitio ab uno ad alium locum morbi curandi causa transmissus fuit. Confecto ab Episcopo processu, latebat, num Kremer, qui P. Nicephori nomen sumpsit dimissioni locus esset? S. C. rem non definiens, voluit, ut scriberet professionis defensor: *Treviren.*, *Dimiss.*, 1 *aug.* 1750.

Regulares quoad incapacitatem legatorum piorum. Vide *Legatum pium*, § xv.

§ II.

Regulares quoad Judicem Conservatorem.

1. Dubium: An in casu, quo Episcopus præcipiat decreta aliqua Concilii Tridentini a regularibus observari, et exequutioni demandari, regulares quicumque, etiam Societatis Jesu, sub prætextu, quod hujusmodi præcepta infringant sua privilegia, possint eligere conservatores? S. C. aperuit ita, si Episcopus præcipiat regularibus, etiam Societatis Jesu, ut decreta aliqua Concilii Tridentini observent ac exequantur in illis casibus, in quibus per ipsum Concilium, vel Constitutiones Apostolicas, regulares exempti subjiciuntur jurisdictioni, et correctioni Episcopi; minime licere ipsis regularibus ob eam causam conservatores eligere: *Angelopolitana*, 14 *maii* 1648, *dub.* 1.

2. Et ad alterum, an quando Ordinarius procedit juris ordine servato adversus regulares prædictos in casibus, in quibus per Concilium Tridentinum, vel Constitutiones Apostolicas ipsi subjiciuntur, possint conservatores judices assignare? respondit ut ad proximum non posse: *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Inde dum cadit in disquisitionem, an in casu, in quo regulares quicumque etiam Societatis Jesu exhibeant aliqua privilegia, et Ordinarii judicent ea non suffragari casui, de quo agitur, et ad rem non facere, regulares præfati possint, et debeant provocare ad Summum Pontificem, vel in partibus Indiarum remotissimis ad Metropolitanum, sive Ordinarium viciniorem vel potius possint hoc casu eligere judices conservatores? explicat si verba privilegiorum sint obscura et ambigua, non licere recurrere ad Metropolitanum, vel viciniorem Episcopum, nec conservatores eligere, sed Summum Pontificem pro interpretatione esse adeundum: *Ibid.*, *dub.* 4.

4. Postmodum, utrum constitutio Gregorii XV, Pont. Max., circa conservatores regularium publicata anno 1621, cum declarationibus S. C. Concilii desuper editis [25] æque afficiat, et comprehendat

[24] Hæc Constitutio, quæ incipit *Sanctissimus*, 20 sept. 1621 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 385), revocat regulam quarumcumque electionum judicum conservatorum hactenus factarum, et novam de eis, eorumque electionibus in posteris faciendis observandam præcipit; cui accessit declarationem S. C. Concilii cujusdam dubii super dicta Const. exorti, ac in ead. relatam. De hoc habetur in Concil. Trid. sess. 14 *de Reform.* quo statuitur, causas

religiosos Societatis Jesu, ac reliquos regulares, id aut omnia alia prædictæ societatis privilegia fuerint reducta ad terminos dictæ constitutionis, et sic in posterum debeant ab iis eligi conservatores juxta formam et tenorem prædictæ constitutionis? S. C. voluit hujusmodi constitutionem cum declarationibus ut prætenditur editis æque afficere religiosos Societatis Jesu, atque aliorum ordinum, et conservatores ad illius præscriptum esse eligendos, non obstantibus quibusvis privilegiis, quippe quæ omnia sunt redacta ad terminos ipsius Constitutionis : *Ibid.*, *dub.* 5.

5. Clam est, an regulares prædicti gravati ære alieno vel ad ratiocinia, vel testamentorum exequutores, possint conveniri coram Ordinario, si conservatores non nominaverint intra tempus habile ab Ordinario præscriptum? ita aperte redditur, regulares in causis præfatis coram Ordinario loci esse conveniendos, si ad præscriptum Constitutionis Gregorii XV [25] conservatores non elegerint, ipsumque electionis documentum intra præfinitum tempus in actis curiæ ipsius Ordinarii non exhibuerint, ac dimiserint : *Ibid.*, *dub.* 6.

6. Indiget interpretatione, an dicti regulares conservatores, sive ad jura, sive ad privilegia tuenda assumentes, teneantur ante exercitium commissionis præstare cautionem coram Ordinario, sive alio judice competente, de judicio sisti, et judicatum solvendo, casu quo in lite, sive causa succubuerint? rescripsit S. C. non teneri : *Ibid.*, *dub.* 7.

7. Perpensoque, an quando Episcopi jura, vel decimas cathedralium adversus regulares prædictos dote sua spoliantes ecclesias coram judice competente tuentur, librosque, memorialia, et allegationes producunt jus ecclesiarum cathedralium exprimentes, et acquisitiones religiosorum, aliaque id generis adnumerantes, hujusmodi scriptorum occasione possint regulares nominare conservatores prætendentes injuriam sibi inferri in referendo immoderatas acquisitiones? rescripsit, si Episcopi pro tuendis juribus cathedralium ecclesiarum coram judice competenti hujusmodi scripta producant, et regularium immoderatas acquisitiones veraciter et modeste referant, non licere regularibus ob eam causam ad conservatores recurrere : *Ibid.*, *dub.* 8.

8. Planum facit S. C., an conservatores nominati, et electi a regularibus prædictis ante exercitium suæ jurisdictionis teneantur electionis authenticum documentum exhibere coram Ordinario sub pœna nullitatis actuum? Utique teneri rescribens: *Ibid.*, *dub.* 13.

9. Dubiis a Patribus Jesuitis propositis, an facultas eligendi conservatores concessa Societati a Gregorio XIII [26], suffragetur illis in locis, in quibus non adsunt judices synodales? decrevit S. C. quod ubi non adsunt judices synodales privilegium Gregorii XIII non suffragari quoad hoc ut societas non teneatur ex illis eligere conservatores, dummodo tamen in reliquis servetur forma Constit. Gregorii XV hac de re editæ [27] : *Ead. causa*, *dub.* 7.

10. An conservatores Societatis vicarios generales Episcoporum auctoritate Apostolica per sententias, censuras, et pœnas ecclesiasticas compellere possint virtute Bullæ Gregorii XIII incipiens *Æquum reputantes* datum 25 maii 1572 [28] ? respondit posse a manifestis injuriis, et violentiis eos compescere, etiam censuris, et pœnis ecclesiasticis : *Ibid.*, *dub.* 8.

11. Quæritur, an regulares habentes conservatorem legitime electum debeant coram conservatore in judicium adduci in causis civilibus requirentibus judicialem discussionem, et indaginem, quando sunt

criminales, et mixtas ad locorum Ordinarios, et non ad conservatores pertinere ; civiles vero ab his posse cognosci, cum ii, quorum privilegia tuentur, rei sunt, non actores, prius ampliatum fuit a Clem. VIII Const. *Sanctissimus*, 19 martii 1592 (*Bull. Rom.*, tom. 3, part. 1, pag. 337), ac postea majori declaratione, et extensione a Gregorio XV prædicta Constitutione.

[25] Quæ incipit *Sanctissimus*, 20 septemb. 1621 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 4, pag. 385) et disponit § 7 : « Ejusque electionis seu assumptionis documentum infra tempus hujusmodi penes acta curiæ Ordinariorum exhibere, et dimittere teneantur, alioquin eo termino elapso, quamdiu conservatores secundum formam præsentis Constitutionis non elegerint, coram eisdem Ordinariis conveniatur. »

[26] Vigore Const. *Æquum reputantes*, 25 maii 1572 (*Bull. Rom.*, tom. 4, part. 3, pag. 231), qua tribuitur facultas PP. Societatis Jesu, eligendi conservatores in ejus causis, ac jurisdictio ipsorum conservatorum ex Indulto Pii V enunciatur.

[27] Quæ incipit *Sanctissimus*, 20 sept. 1621 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 4, p. 385), et § 5 decernit : « Ceterum, ut latius pateat conservatorum hujusmodi deligendorum facultas Sanctitas Sua admonitos voluit omnes locorum Ordinarios, ut in synodis provincialibus, aut diœcesanis complures personas ex habentibus qualitates in prædicta Const. ejusd. Bonifacii (nempe cap. 11, *Statutum de Rescript.*, num. 6) prædecessoris contentas, et alioquin ad id aptas designari procurent, et si aliquem interim ex designatis mori contigerit, substituat Ordinarius loci cum consilio capituli alium in ejus locum usque ad futuram provincialem, aut diœcesanam synodum. »

[28] (*Bull. Rom.*, tom. 4, part. 3, pag. 231), quæ § 3, decernit, Conservatores jurisdictionem amplam habere in omnes « occupatores, seu detentores, præsumptores, et injuriatores hujusmodi, necnon contradictores quoslibet, et rebelles, etiamsi alias, quam ut præfertur, qualificati existerent, quandocumque, et quotiescumque expedisset, auctoritate apostolica per sententias, censuras, et pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, et facti remedia, appellatione postposita, compescendo. »

rei, an potius coram Ordinario? S. C. censuit regulares etiam reos debere in hujusmodi causis judicialem discussionem, et indaginem requirentibus coram Ordinario, et non coram conservatore in judicium vocari : *Dubium*, *de Conservat.*, 28 *april.* 1657.

12. Conservatores regularium, qui sunt presbyteri seculares in causis propriis tam civilibus quam criminalibus, et mixtis subjacent Ordinariis locorum : *Dubia, de Conservat.*, 28 *januar.* 1679, *dub.* 1.

13. Dictique conservatores non possunt extollere tribunal, et habere suos particulares officiales, sed tantum possunt eligere notarium : *Ibid.*, *dub.* 2.

14. Regulares Papiæ sub simulatione consuetudinis prætendunt in causis judicialem discussionem, et indaginem requirentibus conveniri non posse, nisi coram conservatore, non coram Ordinario. Hinc sancivit conservatores privilegiorum dictæ civitatis et diœcesis non posse se scienter intromittere in aliis, quam in manifestis injuriis, et violentiis : *Papien.*, *Juris.*, 30 *martii* 1680, *dub.* 1.

15. Ac dictos conservatores prohibitos esse cognoscere in causis judicialem discussionem, et indaginem requirentibus, ita ut dicti regulares coram Ordinario sint conveniendi, et quoad assertam consuetudinem audiri partes resolvitur : *Ibid.*, *dub.* 2.

16. Pluribus affecti gravaminibus a clero seculari regulares quæsierunt, an ipsis liceat in conservatorem eligere priorem aliquem conventualem? ad mentem [29] S. C. respondit : *Insularum Canariæ*, *Jurisd.*, 31 *julii* 1694, *dub.* 1. Et causa reproposita quoad primam partem dubii primi censuit regulares adire debere Sanctissimum : 13 *novemb. ejusd. anni.*

17. Electionem Episcopi Bitectensis in judicem conservatorem privilegiorum ordinis Minorum observantium in provincia Barensi pro valida S. C. non agnovit [30] : *Nullius*, *Altamuræ*, *Conser.*, *et Exempt.*, 3 *aug.* 1715, *dub.* 1, confirmata 8 *febr.* 1716.

18. Ac tenentur Patres Minores Observantes eligere conservatorem in civitate Altamurana, nec possunt in alia urbe viciniori alterius diœcesis. *Ibid.* *dub.* 2, confirmata *ibid.*

19. Atque dubiorum definitionem, an conservator prædictus possit cognoscere causas civiles contentiosas dictorum religiosorum, et eorum syndici, sive eorum cognitio spectet ad Ordinarium Altamurarum? et quatenus affirmative quoad primam partem.

20. An dictus conservator debeat uti actutario curiæ archiepiscopalis, delegare cognitionem prædictarum causarum in ipsa urbe Altamurana? S. C. ad aliud tempus rejecit, interim jubens, ut particulariter scribatur : *Ibid.*, *dub.* 3 et 4.

21. Insuper censuit in respicientibus correctionem morum syndicum dictorum religiosorum non esse exemptum ab Ordinarii jurisdictione : *Ibid.*, *dub.* 5.

22. Occasione controversiarum, quæ inter Patres Societatis Jesu, et patres Carmelitas excalceatos urbis Januæ factæ fuerunt, patres Jesuitæ appellarunt ad conservatorem suorum privilegiorum sub umbra illatæ ab Ordinario violentiæ; re ad S. C. relata, S. C. decidit conservatorem collegii Patrum Societatis Jesu civitatis prædictæ in casibus manifestæ violentiæ, et injuriæ, et quando Patres sunt rei posse procedere, non autem extra casus manifestæ violentiæ, et quando Patres sunt actores : *Januen.*, *Jurisd.* 20 *febr.* 1723, *dub.* 1..

23. Ac pendente aliqua lite coram Ordinario metropolitano semel introducta cum Patribus Societatis Jesu post eorum consensum in jurisdictionem non licere eisdem convolare ad judicem conservatorem : *Ibid.*, *dub.* 2.

24. Neque in supradicto casu litis jam introductæ, ut supra, inhibitionem conservatoris, si quæ fiat Ordinario, et Parti, illiusque successiva decreta quæ acta ab Ordinario post dictam inhibitionem gesta infirmarunt, esse attendenda : *Ibid.*, *dub.* 3.

25. Episcopus Fulginii læsam putans suam jurisdictionem, quia judex conservator electus a ministro provinciali ordinis Minorum Observantiæ in diœcesi Perusiæ, processerit in sua diœcesi, contendit quippe facultatem ei tributam in literis patentibus jus dicendi etiam per unius dietæ spatium extra Perusinam diœcesim irritam omnino esse, et subreptitie breve apostolicum ad hunc effectum extorsisse. Hanc controversiam S. C. dirimit decernens facultatem datam canonico Goga tanquam judici conservatori procedendi per unam dietam ultra confinia diœcesis Perusiæ non sustineri : *Fulginaten.*, *Jurisd.*, 1 *julii* 1741, *dub.* 1.

26. Nec breve confirmatorium deputationis comprehendere hujusmodi facultatem firmatur : *Ibid.*, *dub.* 2.

§ III.

Regulares quoad eorum jura, ac privilegia.

1. Declaravit S. C. non licere fratribus ordinis Prædicatorum, et aliis ab Ordinario approbatis vigore

[29] Mens fuit, ut darentur literæ Episcopo, qui curaret Patres componere. Lib. 44, *Decret.* fol. 522.

[30] « Innituntur hæc Sacræ Congregationis responsa citatæ Constitutioni Gregorii XV, in qua decernitur, nullum a conservatore jus exerceri posse, extra diœcesim, pro qua fuit deputatus » ait de hac causa loquens Bened. XIV, *de Synod. diœces.*, lib. 4, cap. 6, num. 4, tom. 12, pag. 138.

prætensorum privilegiorum, et facultatum societatis Rosarii B. Virginis sodales se confitentes ab omnibus casibus, quos Episcopus sibi expresse reservaverit, nulla ab eodem Episcopo habita licentia, absolvere : *Neritonen.*, *anni* 1574, *dub.* 1.

2. Insuper fas non esse eisdem fratribus in eorum ecclesiis indulgentias societati concessas instar stationum urbis Romæ publicare, sed per Ordinarium loci, adhibitis duobus de capitulo, debitis temporibus populo publicandas esse ex decreto Concilii sess. 21, cap. ult. [31] sancitur : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Discusso dubio, an laicis, qui intra claustra regularium habitant, et illis actu inserviunt, possint regulares sacramenta Eucharistiæ, et tempore paschæ, et Extremæ Unctionis ministrare, nec non in eorum ecclesiis eisdem laicis sepulcrum dare? posse rescribitur : *Mediolanen.*, *mense junii* 1587, *dub.* 5.

4. Quum regulares Poloniæ regni per simulationem exemptionis obedientiam loci Ordinariis, etiam in his, quæ legis diœcesanæ sunt, præstare recusent, S. C. invocatur, ut quæ legis, et jurisdictionis diœcesanæ sunt, explicentur, et abbates, et monaci, quibus in rebus ordinariis subsunt, doceantur, nec exemptione eorum ad pietatis præsidia concessa in tot populorum offensiones abutantur. S. C. respondit id liquere ex jure communi, et ex doctoribus eam materiam suis in locis pertractantibus [32] : *Gnesnen.*, *febr.*. 1590, *dub.* 4.

5. S. C. petenti veritatem respondit privilegia, exemptionesque etiam in fundationis limine obtentas non esse impedimento quominus regulares ad observanda ea teneantur, quæ in dictis capitulis [33] continentur, propterea quod ejusmodi privilegiis, et exemptionibus etiam in fundationis limine concessis idem Concilium Trid. decreto cap. 22, sess. 25 [34] disertis verbis derogavit : *Reatina*, 26 *april.* 1602.

6. Fratres tertii ordinis S. Francisci tanquam mendicantes, nequaquam posse ab Episcopis prohiberi, quominus per se ipsos in diœcesibus, ubi habent conventus, eleemosynas quærant, sed tantum si extra loca, ubi monasteria existunt, quæritare voluerint, teneri suorum superiorum licentiam ordinario ostendere : *Ilerden.*, 14 *martii* 1620.

7. Regularibus non vetatur dies festos, et jejunia in suis ecclesiis annunciare : *Bononien.*, 20 *julii* 1620, *dub.* 1.

8. Inhiberi nequit, quominus Missa in ecclesiis regularium celebretur ante Missam parochialis ecclesiæ : *Ibid.*, *dub.* 5.

9. Non possunt regulares publicare matrimonia : *Ibid.*, *dub.* 6.

10. Integrum non est regularibus hujusmodi supplicationes faciendi extra ecclesias proprias et ambitum illarum : *Ibid.*, *dub.* 8.

11. Regularibus non prohibetur in eorum ecclesiis mulieres post partum ad purificationem admittere : *Ibid.*, *dub.* 9.

12. Regulares extra claustrum decedentes possunt ad eorum ecclesias deferri etiam parochis inconsultis. *Ibid.*, *dub.* 10.

13. Non licet regularibus in suis ecclesiis ad celebrandum admittere presbyteros seculares contra prohibitionem Archiepiscopi : *Ibid.*, *dub.* 12.

14. Consulta S. C. respondit hisce verbis : Partibus auditis, prædictos Patres, tanquam mendicantes nequaquam esse prohibendos eleemosynas corrogare, dum tamen, ubi extra diœcesim Polignanensem quæritare voluerint, suorum superiorum licentiam ostendant loci ordinario, atque illius consensum obtineant. Ceterum nullibi esse permittendum, ut eleemosynas quærant per alios, quam sui ordinis fratres : *Polignanen.*, 24 *sept.* 1622, *dub.* 1.

15. Sententiam S. C. pronunciavit, non prohiberi superioribus regularibus decreta facere, dummodo decretis Episcopi non adversentur, quæ tali casu prævalere, et observari debent : *Veronen.*, 29 *julii* 1628.

16. S. C. rescripsit nequaquam interdictum esse

[31] Vide not. 3, lit. I.

[32] Quum antiquitus monachi, eorumque ecclesiæ, ad monasteria plene, atque in omnibus subjecti Episcopis fuerint, nulla emersit distinctio inter legem diœcesanam, et legem jurisdictionis. Sed postquam a Sede Apostolica concessa illis fuerunt exemptionis nonnulla privilegia, eam distinctionem Joannes Semeca, auctor Glossæ communis decreto Gratiani appositæ, excogitavit, iisque simul collectis, in quibus monachi subtracti fuerant a jure, seu potestate Episcopi, ea adscripsit legi diœcesanæ, cetera vero in quibus monachi adhuc subjecti remanebant juri episcopali, spectare ait ad legem jurisdictionis. Conf. Ben. XIV, *de Syn. diœc.* lib. 1, cap. 4, num. 3, seq., t. 12, p. 17.

[33] Videlicet, decretorum Conc. Trid. de reformatione Regularium, quæ exequutioni demandantur in cap. 22, sess. 25, *de Regul.* confirmato a Pio IV, const. *In Principiis*, 17 febr. 1564 (*Bull. Rom.*, tom. 4, part. 2, pag. 214), revocante quæcumque indulta confessionalia, Mare Magnum aliaque privilegia quibuscumque regularibus concessa, in iis, quæ Concilio Trident. adversantur. Huic decreto Trident. accessit decretum Alexandri VII, quo sub die 18 martii 1665, proscripsit hanc propositionem *la* 36, inter alias ab eodem damnatas « Regulares possunt « in foro conscientiæ uti privilegiis suis, quæ sunt expresse « revocata per Concilium Tridentinum. » *Bull. Rom.*, tom. 6, part. 6, pag. 110.

[34] *De Regul. ibi* « Non obstantibus eorum omnium et singulorum privilegiis, sub quibuscumque formulis verborum conceptis, ac Mare Magnum appellatis, etiam in fundatione obtentis, necnon Constitutionibus, et regulis etiam juratis, atque etiam consuetudinibus, et præscriptionibus etiam immemorabilibus. »

regularibus Missas celebrare, et tintinnabula pulsare in suis ecclesiis ante celebrationem Missæ, ac pulsationem tintinnabuli in ecclesia parochiali. Ideoque minime hoc illis vetare abbatem posse; sed tantum monere populum, ut accedat ad ecclesiam parochialem ad ejusdem Sacri Concilii præscriptum [35]: *Nullius, Provinciæ Ravennaten.*, 15 *sept.* 1629.

17. Sententiam exquiritur, an regularibus liceat in propriis oratoriis, vel in propriis ecclesiis extra tempus Adventus, et Quadragesimæ sermonem habere absque benedictione Ordinarii? respondit non licere: *Vercellen.*, 12 *martii* 1643, *dub.* 10.

18. Ac regulares obloquentes de Ordinario in sermonibus, quos habent in oratoriis, vel in propriis ecclesiis possunt ab eodem Ordinario puniri: *Ibid.*, *dub.* 11.

19. Non constat an regularibus etiam Societatis Jesu asserentibus se habere privilegia quominus obediant Episcopo in exequutione decretorum juris communis, Concilii Tridentini, et Constitutionum Apostolicarum Ordinarii debeant ipsis adhibere fidem absque exhibitione hujusmodi privilegiorum? aperte indicavit S. C. Ordinarios teneri hujusmodi assertioni fidem adhibere absque integrali privilegiorum exhibitione: *Angelopolitana*, 14 *maii* 1648, *dub.* 3.

20. Ad dubitationem, an privilegia, quæ sunt contra jurisdictionem Ordinarii, et quibus gaudent, et gaudere prætendunt regulares prædicti, debeant Episcopis notificari, sive insinuari? respondit, regulares teneri hujusmodi privilegia Episcopo exhibere, si eis uti voluerint: *Ibid.*, *dub.* 14.

21. Requiritur, an prædia rustica, metallorum fodinæ, sacchari opificinæ a regularibus societatis, vel aliis possessa, vel aliæ domus seculares, in quibus videlicet unus, vel duo regulares tantum commorantur, gaudeant privilegio collegiorum, seu conventuum? rescribitur non gaudere; *Ibid.*, *dub.* 15.

22. Utrum regulares prædicti apothecas quarumcumque mercium, macella, et similia, præsertim prope collegia, sive conventus exercentes, possint ab Ordinario sub censuris inhiberi, ne hujusmodi tractent? Hoc dubium diluit, non posse Episcopum hoc prohibere regularibus exemptis, sed si in præmissis notorie delinquant extra claustra, ut populo offensioni sint, servandum esse, quod dictum est, supra in responsione ad dub. 12 [36]: *Ibid.*, *dub.* 16.

23. Ponderato, utrum regulares, etiam patres Jesuitæ in suis prædiis, opificinis, aliisque suis domibus secularibus sitis intra limites parochialium ad se non spectantium possint administrare sacramentum Baptismatis, solemnis Matrimonii, Extremæ Unctionis, et Eucharistiæ in festo Paschatis famulis, mercenariis, rusticis, sive aliis id genus hominibus secularibus absque Ordinarii, vel parochi licentia? non posse decretum est: *Ibid.*, *dub.* 17.

24. Denique ad dubium, utrum Patres Societatis in civitate, et diœcesi Angelorum possint consecrare vasa sacra, altaria, et similia, in quibus unctio requiritur? respondit itidem non posse: *Ibid.*, *dub.* 18.

25. Ne in ecclesiis parochialibus ad monasteria regularium pertinentibus, regulares ipsi ad curam animarum deputati commorentur soli, tum sacro Lateranensi Concilio, tum Apostolicis Constitutionibus [37] interdictum est: *Suessionen.*, 16 *sept.* 1662, *dub.* 18.

26. Incertum est, an regularis in monasterio commorans possit in ecclesia parochiali petita benedictione Episcopi licet non obtenta licentia prædicare? affirmative non contradicente Episcopo responsum est: *Narnien.*, *Juris.*, 13 *julii* 1669, *dub.* 5.

27. Generales regulares nequeunt sibi reservare casus in loco et populo parochiæ Hospitaletti, in quo licet ab iisdem deputati sint curati, seu vicarii, tamen omnimoda jurisdictio spiritualis spectat ad Episcopum: *Lauden.*, *Juris.*, 1 *decem.*, 1691, *dub.* 7, confirmata 20 *sept.* 1692.

28. Quum sibi arrogarent regulares in vim privilegiorum suorum posse alienationes, et concessiones facere in emphyteusim, S. C. id vetuit ab eis fieri posse absque ipsius S. C. Concilii expressa licentia, et hoc decretum confirmavit pont. max. Urbanus VIII die 7 *sept.* 1624 [38]. Et iterum confirmatur: *Romana*, *Declar.*, 1 *decem.* 1791.

29. Contendentibus Patribus Reformatis de observantia S. Francisci adversari puritati eorum re-

[35] Sess. 22, decret. *de Observ. in Celeb. Miss.* ubi legitur: « Moneat etiam eumdem populum, ut frequenter « ad suas parochias saltem diebus dominicis, et majoribus « festis accedat. »

[36] Vide verb. *Episcopus*, § IX, num. 9.

[37] In Concilio enim Lateranense generali celebrato sub Alexandro III, *can.* 3, statutum fuit, tu monachi « nec singuli per villas, et oppida, per quascumque parochiales ponantur ecclesias, sed in majori conventu, aut cum aliquibus fratribus maneant: nec soli inter seculares homines spiritualium hostium conflictum expectent, Salomone dicente: Væ soli, quia cum ceciderit, non est qui sublevet eum. » Uti habetur in cap. *Monachi de Stat. Monach.* et concordat cap. *Ex parte*, et cap. *Ad audientiam de Capell. monac.*

[38] Lib. 12 *Decret.* fol. 185, et in Ferrarien., 11 julii 1626, legitur: « Decreta Sanctissimi D. N. de rebus « regularium non alienandis non derogarunt Const. Bo- « nifacianæ, nec Paulinæ » lib. 13 *Decret.* fol. 59.

gulæ retentionem cujusdam capsulæ positæ ad recipiendas eleemosynas pro Missis in ecclesia B. M. V. Assumptæ Montis Varalli, visitator apostolicus demandavit eam in vestibulo extra ecclesiam collocari, et non acquiescentibus illis, Episcopus censuit amovendam, et eleemosynas recipiendas per syndicum apostolicum. Nihilominus Patres rem retulerunt ad S. C. quæ sub die 27 junii 1699 confirmavit edictum Episcopi, cui syndicus tenetur singulis quadrimestribus reddere rationem : modo ad novum examen producta causa, prodiit rescriptum confirmatorium, et quoad redditionem rationis fiat coram Episcopo tamquam Sedis Apostolicæ delegato : *Novarien.*, *Eleemos.*, 20 *martii* 1700.

30. Justo libravit examine S. C. Patres Societatis Jesu induere posse constitutos in mortis articulo eorum habitu religioso ad effectum tumulandi in ipsorum ecclesia ac percipiendi emolumenta funerum sine tamen præjudicio jurium parochialium : *Calaguritana*, *Funer.*, 18 *junii* 1701, *dub.* 2, confirmata 27 *maii* 1702.

31. Patribus Oblatis Congregationis S. Caroli, qui in ecclesia S. Christinæ, et contiguis domibus loci Burgi Manerii sine præjudicio jurium parochialium recepti degunt, aliquod jus competere S. C. decernit in ecclesia prædicta excepta exercitio jurium parochialium, quod ad collegiatam ecclesiam dicti oppidi spectat : *Novarien.*, 12 *decem.* 1705, *dub.* 5.

32. Iidem patres Oblati possunt retinere in ecclesia, et sacrario S. Christinæ propria paramenta, ac alia sacra utensilia renuentibus capitulo, præposito, et canonicis curatis collegiatæ prædictæ : *Ibid.*, *dub.* 7.

33. Ac ad eosdem Oblatos spectat receptio populi, et aspersio aquæ sanctæ occasione supplicationum, aliarumque functionum publicarum in eadem ecclesia S. Christinæ : *Ibid.*, *dub.* 8.

34. Necnon dictos oblatos jus habere permanendi in collegio clericorum S. Christinæ resolvitur : *Ibid.*, *dub.* 9.

35. Proposito dubio in S. C. ab Archiepiscopo Mexicano : An provinciales ordinis Prædicatorum S. Dominici habeant facultatem dispensandi in vim suorum prætensorum privilegiorum super impedimento bigamiæ veræ, et realis, in favorem illorum, qui ingrediuntur in dictam religionem, inibique sacros ordines suscipiunt? S. C. respondit, ut audiatur procurator generalis Ordinis Prædicatorum : *Mexicana*, *Visit. SS. LL.*, 28 *januar.* 1708, *dub.* 5

36. Ægre ferens Joan. Franciscus Stranius præpositus, et parochus loci Incisæ quosdem prætensos abusus fuisse invectos a PP. Carmelitis ejusdem loci in præjudicium suorum jurium parochialium adiit S. C., quæ decernit Patres Carmelitas loci Incisæ in rogationibus non posse accedere ad supplicationem sine cappis albis : *Aquen.*, *Jur. paroch.*, 19 *maii* 1708, *dub.* 1.

37. Nec accedere debent in solo numero duorum religiosorum cruce præcedente : *Ibid.*, *dub.* 2.

38. Et in publicis supplicationibus generalibus fieri consuetis monendi sunt a præposito, qui etiam est parochus dicti loci sive per nuntium, sive per schedulam, ut ad supplicationem accedant : *Ibid.*, *dub.* 3.

39. Possunt vero Patres iidem libere stipem cogere in diebus hebdomadæ sibi benevisis absque restrictione alicujus diei : *Ibid.*, *dub.* 4.

40. Coactionem tamen prædictam facere non possunt pro sodalitiis in eorum ecclesia erectis : *Ibid.*, *dub.* 5.

41. Et pro dictis societatibus in eorum ecclesia exponere nequeunt Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum occasione usus novendialis sanctissimi Natalis, et quadraginta horarum in diebus sibi benevisis sine licentia Ordinarii : *Ibid.*, *dub.* 6.

42. Nec easdem expositiones facere possunt pro eorumdem religiosorum devotione : *Ibid.*, *dub.* 7.

43. Valent tamen sponsos benedicere cum venia parochi : *Ibid.*, *dub.* 8.

44. Iidem Patres audientes confessiones infirmorum tenentur ante vel post dictam confessionem illam parocho notificare quoad Constitutionem Clem. X, Pont. Max. [39] : *Ead. causa*, 9 *junii ejusd. anni*, *dub.* 9.

45. Ac possunt in propria ecclesia mulieres post partum benedicere, et ad purificationem admittere : *Ibid.*, *dub.* 10, confirmata 27 *april.* 1709.

46. Atque vocati possunt in casu de quo agitur se conferre ad benedicendam febrem cum reliquia S. Alberti : *Ibid.*, *dub.* 11.

[39] Edita 21 *junii* 1670 (*Bull. Rom.*, tom. 7, pag. 30) quæ incipit *Superna*, et § 4, præcipit « Quoad cæteros vero, qui non adeo idonei reperiuntur, si petierint se admitti, arbitrio Ordinariorum relinqui, ipsos cum limitata facultate, prout eisdem Ordinariis magis expedire videbitur probare, et admittere, semel autem simpliciter approbatos posse in diœcesi Episcopi approbantis quovis anni tempore etiam paschali, et quorumcumque etiam infirmorum confessiones audire absque ulla parochorum, vel ipsius Episcopi licentia. De qua tamen confessione teneri dictos religiosos eorumdem infirmorum parochum illico certiorem reddere. Et hoc posse illis ab Episcopo sub pœna suspensionis a facultate audiendi confessiones præcipi : sufficere tamen, ut certioratio hujusmodi fiat saltem per scripturam apud ipsum infirmum relinquendam. »

47. Et dum perspicuum non est, an vocati ad comitandum defunctorum cadavera prius convenire debeant ad ecclesiam parochialem cum eorum cruce, et deinde se conferre ad domum defuncti? S. C. aperuit, posse conveniri etiam in ecclesia viciniori domui defuncti, et in humatione cadaveris sub unica cruce ecclesiæ tumulantis : *Ibid.*, *dub.* 12, confirmata *ibid.*

48. Item ad dubium, an ad eumdem effectum sub qua cruce, et in quo loco dicti Patres expectare debeant parochum et alios exequiis intervenientes? respondit ut ad proximum : *Ibid.*, *dub.* 12, confirmata *ibid.*

49. Iidem possunt dare signum, et celebrare Missam in diebus festivis eodem tempore, vel antequam detur signum et celebretur Missa parochialis : *Ibid.*, *dub.* 14.

50. Præpositus non habet jus interveniendi in redditionibus rationum faciendis a societatibus laicorum in ecclesia dictorum Patrum erectis : *Ibid.*, *dub.* 15, confirmata *ibid.*

51. Nec eisdem patribus Carmelitis jus est supplicationes faciendi extra propria claustra, seu districtum, et intra limites parochiæ, invito parocho : *Ibid.*, *dub.* 16.

52. Eisdemque Patribus decet vero extra propria claustra, seu districtum per loca consueta peragere supplicationem B. M. V. de Monte Carmelo occasione suæ festivitatis, petita tamen licentia a parocho, licet non obtenta : *Ibid*, *dub.* 17, confirmata *ibid.*

53. Denique iidem Patres suspensi sunt redintegrandi ad audiendas confessiones sacramentales : *Ibid.*, *dub.* 18.

54. Declaravit S. C. religiosos Minores Observantes regulæ S. Francisci non posse retinere capsulas pro Missis celebrandis : *Causa, Ordinis Minorum observantium, Caps.*, 7 *julii* 1708.

55. Superior monasterii et ecclesiæ S. Mariæ de Miraculis congregationis Cassinensis, seu abbas permittere non debet affictionem ad valvas ejusdem ecclesiæ edictorum Episcopi respicientium exercitium jurisdictionis, respectu subditorum secularium, sed regularium in iis, in quibus isti ei subduntur : *Andrien.*, *Edict.*, 29 *novem.* 1710, *dub.* 3, confirmata 24 *januar.* 1711, *dub.* 1.

56. Sibi vindicante capitulo cathedralis ecclesiæ jus celebrandi Missæ, et exequias, necnon anniversaria recolendi præcipue, quæ vulgo dicuntur *Terzi, Settimi et Trigesimi*, in quibusdam ecclesiis regularium, et societatum ex piorum disponentium voluntate peragenda, Crucis vexillo erecto occasione funerum PP. Dominicani insurrexerunt, et occasionem præbuerunt, ut S. C. decrevisset dictos Patres licere in propria ecclesia celebrare Missas, exequias, et anniversaria vulgo *Terzi, Settimi et Trigesimi* tam pro his, qui tumulati repe-riuntur in dicta ecclesia, quam extra, necnon alia, et quæcumque anniversaria, et pro his eleemosynam recipere, non hæc omnia privative spectare ad capitulum cathedralis in eadem ecclesia Patrum : *Ruben.*, *Juris funer.*, 29 *julii* 1713, *dub.* 1.

57. Ac dictum capitulum jus habere occasione comitatus, et humationis cadaverum, in ecclesia PP. Dominicanorum eam ingredi cum cruce erecta, non autem justa funeri circa cadaver ibidem solvere : *Ibid.*, *dub.* 2.

58. Declaravit S. C. haud licitum esse PP. S. Dominici ordinis Prædicatorum absque licentia Episcopi facere expositionem Sanctissimi Sacramenti in altare sanctissimi Rosarii, ubi adest societas ejusdem tituli : *Ripana*, *Confrat.*, 30 *martii* 1715, *dub.* 7.

59. Nec eisdem Patribus fas esse absque venia pariter Episcopi ducere per civitatem Ripanæ supplicationes tam in prima dominica octobris, quam in aliis temporibus, exceptis supplicationibus Sanctissimi Corporis Christi, et Rosarii in prima dominica octobris sancitur : *Ibid.*, *dub.* 8.

60. At iidem Patres valent sine Episcopi venia precario conquirere eleemosynas per ecclesiam tempore, quo recitatur Sanctissimum Rosarium, vel quo adest expositum expensis ejusdem sodalitii Sanctissimi Rosarii Sanctissimum Sacramentum pro 40 horis : *Ibid.*, *dub.* 9.

61. Relatum est : An abbas, et monachi monasterii S. Marii de Sagittario ordinis Cisterciensis potuerint conversari, ac Sacramenta conferre Dominico Antonio Laragione Oblato in quem Episcopus censuras relaxavit? et S. C. respondit non esse molestandos, quum jam censuras non sustineri declaraverat : *Anglonen.*, 29 *januar.* 1724, *dub.* 3.

62. Inter societatem tertii ordinis S. Francisci in capella Sanctissimi Crucifixi in ecclesia Aracœli de Urbe erectam, et P. Provincialem Provinciæ Romanæ ordinis S. Francisci Min. Observantiæ nonnullæ de jurisdictione factæ controversiæ sunt, quarum cognitio instituta est in S. C., quæ dubia 6 proposita non definiit, quum exhiberi constitutiones, statuta, et regulas, et coadjuvari probationes jussisset : *Romana*, 3 *febr.* 1725.

63. P. Vicario generali provinciæ Sueciæ ordinis S. Norberti minime competit facultas dispensandi in universum pro aliquo monasterio in esu carnium certis anni temporibus per constitutionem Julii II. Pont. Max. [40] prohibito : *Ordinis Præmonstratensis*, 15 *decem.* 1725, *dub.* 1.

64. Inter patres Minores Conventuales Montis

[40] Vide not. 22, verb. *Abbas*, § IV.

Æreı, et archipresbyterum ejusdem oppidi controversia excitata, unanimes præsidio S. C. nituntur, num eisdem Patribus quamvis non invitatis ad officia, quæ in parochiali peragi solent, intervenire liceret? Sed nulla edita definitione, rescriptum est ut scriberetur Episcopo juxta instructionem [41] et examinarentur testes formaliter : *Volaterrana*, 30 *januar.* 1723, *dub.* 5. Inde eosdem Patres minime posse intervenire officiis præfatis S. C. deliberavit : 16 *martii* 1726, *dub.* 8.

65. Insuper præfiniit Patres eosdem posse invitare populum ad facienda officia in eorum ecclesia pro animabus purgatorii : *Ibid.*, *dub.* 9.

66. Iisdem vero non licere ducere supplicationes extra claustra præter in casibus comprehensis in transactione anni 1703, nisi de consensu parochi, vel de venia Episcopi firmatur : *Ibid.*, *dub.* 10.

67. Venerabile denique Eucharistiæ sacramentum exponere posse, et populo benedicere accedente consensu Ordinarii judicatur : *Ibid.*, *dub.* 11.

68. Presbyteri Congregationis Missionis, Clemente XI, Pont. Max., mandante, in juribus, et oneribus successerunt canonicorum regularium, qui suo conventui unitam antea ecclesiam S. Michaelis *alle Romite* habuerunt. Controversiam hinc inter hos presbyteros, et parochum S. Quirici de Marignola, intra cujus parochiæ fines sita est ecclesia illa, ortam, S. C. sopivit, decidens illos posse celebrare, et respective canere Missas, ac vesperas solemnes in festo Dedicationis S. Michaelis archangeli in ejusdem nominis ecclesia, contradicente quamvis, seu dissentiente parocho : *Florentina*, 30 *martii* 1726, *dub.* 1.

69. Necnon præfatos Missionis presbyteros itidem sacramenta Pœnitentiæ, et Eucharistiæ administrare, et doctrinam christianam, dummodo in hora, qua fit in parochia, non fiat, docere contradicente itidem parocho, posse, definitum pariter fuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

70. Prior, et fratres Augustiani conventus S. Nicolai oppidi Vitellianæ congregationis Lombardæ supplicationem facere exoptabant per vicos, et plateas oppidi, et sic per alienas parochias, supplicationem inquam *della centura*, et quæ singulis annis in dominica infra octavam festivitatis S. Augustini fieri consuevit, et facultatem a parochis sic mandante Episcopo non impetrarunt. Attamen supplicationem duxerunt. Sed illico dissidium factum est, num dictam supplicationem peragere liceret ? responsum prodiit licere petita venia a parocho, vel ab Episcopo, et ad mentem : *Cremonen.*, *Proces.*, 12 *januar.* 1726.

71. Relatum est dubium ad S. C. an fas esset patribus Carmelitis Pontis Nurii consuetas festivitates in eorum ecclesia S. Mariæ de Albiano celebrare absque consensu, et præsentia parochi, in eaque exedras ad confessiones excipiendas retinere contradicente Episcopo, qui illam ecclesiam jure delegato visitavit ? et dedit affirmativum responsum : *Placentina*, 17 *aug.* 1726, *dub.* 2, confirmata 11 *januar.* 1727.

72. S. C. sententia exquiritur ; an regulares diœcesis Mazariensis habentes facultatem concedendi habitum suæ religionis mulieribus non collegialiter viventibus, quæ *Bizzoche* appellantur, possint dictum habitum tribuere ? et S. C. respondit examen facultatum elargiendi habitum pertinere ad Sedem Apostolicam ; et examen conditionum quoad mulieres vestiendas, et facultatem vestiendi ad Ordinarium pertinere : conditionesque vestiendarum esse expressas in decretis generalibus alias editis [42] et hæc esse omnino decreta servanda : *Mazarien.*, 10 *maii* 1727, *dub.* 4.

73. Patres Barnabitæ ab Urbano VIII Pont. Max. veniam vendendi domum Laviniæ Tacchini sibi pro habitatione relictam acceperunt, ut alium in civitate Foro Sempronii situm emerent ad novam ecclesiam, novumque collegium construendnm. His inde constructis ad novum domicilium cum Episcopi interventu sese transtulerunt. At quoniam duo ibi sepulcrum unum pro regularibus, pro secularibus ibi sepeliri volentibus alterum, extruxerunt, emersit data occasione, quæstio, num his patribus tumulandi jus competeret? et affirmativum a S. C. emanavit responsum : *Foro Sempronien.*, 19 *junii* 1729.

74. Patres Reformati, in quorum ecclesia defunctus elegit sepulcrum, non possunt ducere funus, et cadaver transferre sine consensu, et præsentia archipresbyteri, vel canonici coadjutoris actualem curam exercentium, eorumque interventu : *Tusculana*, *Funer.*, 24 *julii* 1734, *dub.* 1.

75. Denunciato tamen prius, et expectato per horam archipresbytero, vel canonico coadjutore, possunt absque eorum interventu cadaver ad eorum ecclesiam transferre : *Ibid. dub.* 2.

76. Et dubio discusso, an vero in comitatu præ-

[41] Vide not. 231, verb. *Archipresbyter*, § VII.

[42] Decretum *S. C. Concilii*, 20 decem. 1616, disponit inter cetera « Superioribus autem regularibus sufficienti facultate ad id Sede Apostolica suffultis Cappuccinis exceptis, licere mulieres ad hujusmodi habitum recipere, atque ad ipsos vestiendi eas officium pertinere ; non autem ad habitum admittendas, et recipiendas esse nisi probatæ vitæ, ac bonis moribus præditas, atque in ætate, saltem quadraginta annorum constitutas, quæ de proprio habeant, unde sufficienter vivere possint, et cum non aliis viris, quam cum consanguineis, vel affinibus in primo tantum gradu, sibi conjunctis cohabitent, et ab Ordinario loci licentia prius impetrata, qui non aliter eam concedat, nisi de prædictis prævio examine diligenti sibi constiterit. »

ter archipresbyterum, sive ejus coadjutorem tot invitandi sint sacerdotes seculares ab hæredibus defuncti, quot religiosi? S. C. rescripsit ad Card. Episcopum juxta mentem: *Ibid. dub.* 3.

77. Conventionem Pomponius Jordanus cum Apostolico PP. Minorum S. Francisci urbis Marathéæ syndico inivit, ut hi Missam hebdomadalem celebrarent, festumque facerent B. M. V. de Monte Carmelo. Patres hos tanquam præstationis annuæ incapaces accusant Pomponii hæredes. Instant modo præfati Patres, num sibi, suoque syndico actio competat pro celebratione Missarum, ac pro earum eleemosyna; et ad relatum dubium S. C. servari mandavit decreta generalia [43]: *Cassanen.*, 28 *april.* 1736, *dub.* 2, confirmata 1 *sept. ejusd. anni*.

78. Nec per præfatos religiosos in capella S. Mariæ de Monte Carmelo, cujus jure patronatus honorifico gaudent Pomponii hæredes, impediri valet dictis hæredibus celebratio festivitatis S. Mariæ de Monte Carmelo, aliorumque festorum B. M. V.: *Ibid.*, *dub.* 4, confirmata juxta modum: 1 *sept. ejusd. anni*.

79. Eosdemque Pomponii hæredes præfatis religiosis ducatos quatuor pro celebrando eodem festo solvere non teneri S. C. rescripsit, addendo ad mentem [44]: *Ibid.*, *dub.* 5, confirmata *ibid.*

80. Præfatos religiosos humationem cadaveris Nicolai Rossi in sepulcro sito prope dictam capellam denegare non potuisse S. C. firmavit: *Ibid.*, *dub.* 6, confirmata *ibid.*

81. Non protectores, seu curatores monasterii, et monialium S. Radegundæ civitatis Mediolani ordinis S. Benedicti ordinis Cassinensis intervenire valent, et præstare consensum in stipulatione cujuscumque contractus, sive instrumenti faciendi a dictis monialibus cumulative cum patre abbate monasterii S. Simpliciani illarum superiore, sed ipse pater abbas, vel ipsius delegati absque protectorum licentia privative intervenire stipulationi contractuum, consensumque tribuere valent: *Mediolanen.*, 2 *junii* 1736, *dub.* 1.

82. Priorem provincialem ordinis Prædicatorum in Lyciensi civitate, et in conventu S. Joannis de Aymo degentium clausuram interiorem visitare septa monasteriorum monialium suæ curæ subjectarum ingrediendo absque ulla Episcopi licentia posse semel tantum in anno ad formam Constitutionis Alex. VII [45]. Pont. Max. concluditur: *Lycien.*, *Clausuræ*, 22 *sept.* 1742, *dub.* 4.

83. Prædictum Prædicatorum provincialem priorem pro visitatione clausuræ interioris in convisitatorem assumere patrem vicarium earumdem monialium vel quemlibet alium fratrem sui ordinis maturæ ætatis absque licentia, et monitu posse, servata forma prædictæ Alexandrinæ constitutionis [46] decernitur: *Ibid.*, *dub.* 6.

84. Eumdemque provincialem priorem visitationem personalem monialium monasteriorum exemptorum sui ordinis et cancellos tantum facere posse firmatur, neque esse ab Episcopo impediendum injungitur: *Ibid.*, *dub.* 7.

85. Quum non procul dubio esset, an idem prior provincialis ab Episcopo impeditus, ne talem visitationem ad cancellos faciat; eamdem facere possit ad exedram ad excipiendas confessiones, vel ad fenestrellam sanctissimæ Communionis? responsum est ut provisum fuisset in proximo dub. 7. *Ibid.*, *dub.* 8.

86. Hunc priorem eamdem visitationem alibi facientem, veluti ad exedram ad recipiendas confessiones, vel ad fenestrellam sanctissimæ Communionis in pœnas constitutionis Alexandri VII. Pont. Max. [47] incidere, S. C. fatetur: *Ibid.*, *dub.* 9.

87. Præfatum priorem conventus S. Joannis de Aymo ordinis Prædicatorum dictæ urbis Lyciensis et vicarium ordinarium dictorum monasteriorum absque facultate Episcopi cancellos ingredi, ibique cum suis monialibus alloqui in casu tantum, quo ita postulat exacta administratio officii, constituitur: *Ibid.*, *dub.* 11.

88. Prænominatum P. vicarium Prædicatorum ordinis absque Episcopi licentia ingredi cancellos posse ad visitandas transennas, ne moniales absque debita licentia seculares, et regulares clandestine loquantur, nulla exoritur ambiguitas: *Ibid.*, *dub.* 12.

89. Tam præfatum priorem provincialem, quam ejus patrem vicarium dictorum monasterio-

[43] Rel. in Const. *Nuper*, 23 dec. 1697. Innocentii XII.

[44] « Mens autem fuit, ut detur aliqua eleemosyna arbitrio Ordinarii » *Regist. Lit.* lib. 28, 28 *april.* 1736.

[45] Vide not. 334, lit. M.

[46] *Felici* 10 *octob.* 1664 (*Bull. Rom.* tom. 6, part. 6, pag. 34), qua § 3, mandatur « Visitet autem superior regularis interiorem clausuram per se ipsum, non autem per alium, etiamsi fuerit legitime impeditus, quo casu differatur visitatio in aliud tempus, quo cessaverit impedimentum, et visitationem celeriter, et unica die, debita tamen cum diligentia absolvat, nec ante ortum solis eam incipiat, nec post occasum protrahat, neque ipse visitator neque ejus socii ullam sumant in monasterio refectionem. Porro si visitet generalis, possit secum habere duos socios sui ordinis, si alius a generali, unum tantum, exclusis omnibus aliis, etiam ratione officii. Qui quidem socii assumantur exemplares, et maturæ ætatis, et in actu visitationis a visitatore nunquam separentur, sed eum aspicere et ab ipso aspici semper possint. » Vide not. 335, lit. M.

[47] Vide not. 335, lit. M.

rum, aut alium quemcumque religiosum absque venia Episcopi in exedra ad confessiones excipiendas extraordinaria sedere, ibique monialium confessiones excipere, easque in eadem extraordinaria, et ordinaria exhortari, et audire non posse decernitur : *Ibid.*, *dub.* 13 *et* 14.

90. Superiorem regularem vestibus sacris indutum associando puellam habitu ordinis initiandam absque licentia Episcopi in atrio clausuræ, quod omnibus patet, ingredi posse, et ibi puellæ benedictionem dare, conceditur ; at vero eumdem sistere in via publica ante januam clausuræ exterioris, non fuit permissum : *Ibid.*, *dub.* 15.

91. Idem superior quærens, an hoc idem agere possit in habitu ordinis in ingressu, et egressu puellæ tam educandæ quam ancillæ? responsum habuit se agere debere, prout in 15 dubio se debet gerere : *Ibid.*, *dub.* 15.

92. Superior regularis prædictus salvo jure Episcopi una simul cum superiore regulari invisendi rationes dictorum monasteriorum, absque Episcopi licentia cancellis interesse potest tempore, quo a factore (qui procurator nuncupatur) coram monialibus deputatis mensatim recitantur computa in libro majori reportanda : *Ibid.*, *dub.* 17.

93. Quin etiam, superior hic regularis quibuscumque contractibus tam activis quam passivis per notarium in cancellis rogandis (salvo jure Episcopi tribuendi licentiam pro rogatione eorumdem) absque Episcopi venia valet interesse : *Ibid.*, *dub.* 18.

94. Et demum, quod vicarius dictorum monasteriorum in absentia superioris regularis remaneat confessarius, concessum et indultum est : *Ibid.*, *dub. ultim.*

95. Quum sacerdotes, et ministri parochialem et matrem ecclesiam Culmensem ob bellicæ vastationis damna deruissent, Episcopi, ut eam pristino splendori restituerent, Patribus Congregationis Missionis concesserunt, iisque ob cultus incrementum privatum jus canendi lamentabilem passionem diebus dominicis Quadragesimæ, quod ob miseram Matris Ecclesiæ conditionem Patribus Dominicanæ, et Franciscanæ familiæ feria quarta permissum fuerat, restituerunt. Episcoporum decreto ea de re edito obstiterunt Dominicani. Causa nunc discutitur, et decisum reperitur non licere Patribus S. Dominici canere in diebus dominicis Quadragesimæ Passionem D. N. J. C. ; sed id privative spectare ad ecclesiam parochialem Congregationis Missionis, et ad dictos patres Dominicanos in feria quarta : *Culmen.*, 19 *novemb.* 1746. Postularunt audiri Dominicanæ familiæ Patres, et inspectis peculiaribus facti circumstantiis suum judicium S. C. confirmavit : 25 *febr.* 1747.

96. Dubium venit in cognitionem S. C. an regulares Monasterii divi Hieronymi Congregationis Olivetanæ de quarto possint puerperas benedicere et ejusdem monasterii abbates extra monasterium pontificalia exercere, in supplicationibus sodalitii Mortis, et orationis, quod in eorum ecclesia erectum fuit, extra monasterium mitram, et baculum pastoralem deferre, tintinnabula, sacram suppellectilem, altaria etiam pro usu aliarum ecclesiarum etiam secularium benedicere? ita enucleatur, ut recurrant ad S. C. Rituum[48] : *Januen.*, *Jur. paroch.*, 13 *julii* 1748, *dub.* 4.

97. Patribus Trinitariis Avenionensibus fuit ab Innocentio VI Pont. Max. concessa capellæ cura et administratio Sacramentorum in archihospitali S. Marthæ a Bernardo Rasca, ejusque uxore erectæ. Quærebant hinc Patres, num R. P. Ministro sanctissimæ Trinitatis in archihospitali prædicto competeret titulus, et denominatio curati ejusdem archihospitalis, sed minime competere debere S. C. resolvit : *Avenionen.*, 12 *sept.* 1750, *dub* 1.

98. Et resolutum exinde fuit, ut jus exercendi in cœmeterio archihospitalis quascumque functiones pro exequiis, et humationibus cadaverum decedentium extra dictum archihospitale, et sepulcrum in eis eligentium ad Rev. Capitulum collegiatæ, et parochialis ecclesiæ S. Petri non spectaret ; sed ad RR. PP. Ministrum, et religiosos Sanctiss. Trinitatis pertineret : *Ibid. dub.* 2.

99. Actum fuit, an patribus Carmelitis urbis Trani liceat extra proprium claustrum, et districtum per loca consueta civitatis facere solemnem supplicationem B. M. V. de Monte Carmelo cum ejusdem simulacro in die ejus festivitatis, petita licentia ab Archiepiscopo, aut archipresbytero curato etiam non obtenta ? S. C. respondit veniam esse petendam ab Archiepiscopo, cui scribatur juxta mentem[49] : *Tranen.*, *Juris funer. et Proces.*, 21 *novem.* 1750, *dub.* 9.

100. Deinde ad dubium, an sit servandum edictum Archiepiscopi diei 10 julii 1749 seu liceat dictis Patribus invitare ad eamdem supplicationem societates laicales degentes extra septa monasterii legitime institutas, necnon devotos seculares instar supplicationis incedentes cum cereis accensis sub

[48] Inter authographos libros ejusdem S. C. Rituum haud reperitur sequentibus annis hæc causa ; sed pro definitione similium. Vid. not. 27, verb. *Abbas*, § IV.

[49] Nempe « ut Archiepiscopo innotescat eorum mentem esse quoad nonum dubium, ut licentiam explendi solitam processionem B. M. V. de Carmelo per patres Carmelitas ab eodem ad formam resolutionis petendam numquam deneget ». *Regist. Lit.* lib. 30, *die* 21 *novem.* 1750.

cruce eorumdem Patrum? S. C. quin aliquid decreverit rescripsit ad mentem [50], et scribatur Archiepiscopo juxta instructionem [51]: *Ibid.*, *dub.* 10.

101. Superioribus regularibus in spiritualibus et temporalibus super monasteriis SS. Catharinæ martyris, et Senensis, necnon SS. Monicæ, et Rocchi, et signate in procuranda recta administratione bonorum, et redituum monialium dictorum monasteriorum sibi subjectorum jurisdictionem competere non denegatur; ac propterea in casibus particularibus consuetudinem minime servandam esse pariter additur: *Ferrarien.*, *Jurisd.*, 28 *sept.* 1754, *dub.* 1.

102. Vicarios præfatorum monasteriorum institutos per provincialem Lombardiæ, et respective per vicarium generalem congregationis S. Sabinæ et his impeditis, seu absentibus, eorumdem monasteriorium confessarios, intervenire posse quibuscumque contractibus eorumdem monasteriorum monialium nomine ineundis, S. C. non hæsitavit: *Ibid.*, *dub.* 2.

103. Eosdemque vicarios, et his vel impeditis, vel absentibus, confessarios redditioni rationum, seu computorum revisioni de trimestre in trimestre faciendæ assistere posse, et debere firmavit: *Ibid.*, *dub.* 3.

104. Provincialem utriusque Lombardiæ, cui S. Catharinæ martyris, et S. Catharinæ Senensis monasteria subjecta sunt, et P. Vicarium generalem S. Sabinæ, cui alia duo nempe S. Rocchi, et S. Monicæ, quæ Ferrariæ extant monasteria subjecta sunt, posse, et debere visitare dicta monasteria circa administrationem bonorum, et redituum, et sic pariter revidere codices accepti et expensi ac rationum redditionem a ministris syndicis, aliisque eorumdem monasteriorum officialibus exigere quoque posse S. C. demonstravit: *Ibid.*, *dub.* 4.

105. Integrum non est regularibus Eucharistiam in propriis ecclesiis exponere sine licentia Ordinarii, nec licet pariter regularibus et præsertim Benedictinis, et Cisterciensibus in propriis ecclesiis insolitam imaginem, aut sacram reliquiam ob Ordinario approbatam exponere, et tandem in eisdem ecclesiis prædicare non petita ab Ordinario benedictione, aut in aliis ecclesiis sine Ordinarii facultate: *Olomucen.*, *Jurisd.*, 7 *junii* 1755, *dub.*, 16, confirmata 2 *aug. ejusd. anni.*

106. Patribus Minoribus conventualibus urbis Arimini intra quorum abitum ædificata a fabris quibusdam oratoria S. Mariæ de Paradiso, et S. Josephi fuerunt, nec pessulum apponere retro januam majorem campi dicti Josephi, nec aliter sodalibus liberum accessum per dictam januam ad oratoria impedire fas non est: *Ariminen.*, 30 *julii* 1757, *dub.* 3.

107. Nec Patribus iisdem dicti sodalitii libros visitandi, et invisendi, sive rationes ipsius reddituum expungendi jus competere definitur: *Ibid.*, *dub.* 4.

108. Auctoritate episcopali erecta in ecclesia Sanctissimi Crucifixi Urbini fuit congregatio presbyterorum S. Philippi Nerii reditibus omnibus ejusdem ecclesiæ addictis. Hanc erectionem Summi Pontifices confirmarunt prævio privilegio exemptionis, uti congregationis Urbis. At per præpositum Ubaldinum ære alieno gravata congregatione Archiepiscopus presbyterum secularem administrationi præposuit, et deputationem probavit Pont. Max. Re vero omni in integro statu restituta, unus qui supererat presbyter, Joachim Cialdinius, postulavit, num sibi alios presbyteros in congregationem juxta illius institutum admittere liceret, et sui compos voti factus est: *Urbinaten.*, 12 *aug.* 1758, *dub.* 1.

109. Regulares ordinis Prædicatorum conventus S. Mariæ Pietatis oppidi Vigueriæ habent sub eorum cura, protectione, ac dominio, tam ecclesiam et hospitale S. Rocchi dicti oppidi, quam sodalitium in dicta ecclesia erectum, ac montem frumentarium ibidem pariter existentem, necnon bona, ac reditus eorumdem ad formam tamen conventionis salvo jure Episcopi visitandi rationesque invisendi: *Dertonen.*, *Visit.*, 26 *januar.* 1760, *dub.* 5.

110. Superior conventus ordinis Carmelitarum in Hirschorn tenetur præsentare ad curam animarum in pago Epigen in ecclesia parochiali ejusd. loci sacerdotem secularem, minime vero deputare potest sacerdotem regularem, quum de subjecta unione parochiæ non constaret, sed de unione tantum temporali, ac de patronatu: *Spiren.*, *Paroch.*, 18 *julii* 1761, *dub.* 1.

111. Patribus de Observantia conventus Siroli eodem die, quo festum SS. Crucis celebratur in ecclesia SS. Crucifixi, in propria ecclesia peragi non licere, S. C. definivit: *Anconitana*, *Trans. Miss.*, 14 *martii* 1789, *dub.* 2.

112. Priori, seu Procuratori conventus PP. Servorum B. M. V. non competit jus interveniendi congregationibus haberi solitis super negotiis respicientibus capellam, et altare divi Peregrini, quod extat in eorum ecclesia, illiusque bona, et reditus ita ut communitas non tenetur illos interpellare: *Foro Livien.*, 11 *sept.* 1784, *dub.* 16.

[50] Nempe « quod in præfata processione ad ipsius majorem decorem intervenire possint nedum confraternitates laicales cum earum proprio respective habitu, sed et alii devoti quoque sæculares, dummodo incedant vestibus decentibus induti, et non utantur improprio habitu, ut dicitur, *de Camige*, ac hujusmodi. » *Regist. lit.*, lib. 30, *die* 21 *nov.* 1750.

[51] Vide not. 50, præcedentem.

§ IV.

Regulares quoad munera, religionis officia, et suffragia.

1. In constitutionibus Carmelitarum discalceatorum congregationis Hispanæ statutum est : « Ordinamus, ut qui ratione alicujus ægritudinis non potest « assidue choro interesse, vel a carnibus abstinere eo « ipso maneat inhabilis ad officium generalis, prioris « etc., et jam ob prædictas causas a suis officiis « removeatur. — Insuper legitur : Nemini reli« giosorum appellatio, aut supplicatio a sententia, « aut pœna juxta nostras constitutiones ei imposita « a definitorio, vel aliis superioribus admittatur, sed « sic statim exequutioni demandetur. » Ex quibus verbis obscurum est, an in vim præfatarum constitutionum possit prior a superioritate amoveri ob non assiduum interventum in choro, tam ex causa infirmitatis, quam ex alia causa, et præsertim voluntaria?

2. An remotio ob non interventum ex alia causa, et præsertim voluntaria, sit inappellabilis etiam quoad effectum suspensivum non secus ac remotio ex causa infirmitatis. His respondit S. C. negative : *Ordinis Carmelitarum discelceatorum,* 3 *april.* 1700, *dub.* 1 et 2.

3. Stephanus Decolin presbyter professus congregationis Clericorum secularium doctrinæ Christianæ in Gallia potest prævia relaxatione juramenti, et voti de perseverantia de licentia generalis cum suo definitorio parochiam secularem S. Mariæ Magdalanæ civitatis Biterræ ei resignatam suscipere : *Biterren., Paroch.,* 17 *junii* 1702.

4. In constitutionibus ordinis Carmelitarum discalceatorum cautum est ut « si prima vice suffragia « sint æqualia, novitii domi remaneant, usque ad « secundæ probationis tempus, si forte proficiant; « si vero secunda, vel tertia vice suffragia æqualia « sint, mox expellantur. » Quum in secunda propositione Josephi Flaissman novitii facta in capitulo conventualis S. Mariæ de Scala Urbis ex viginti et uno vocalibus in calice albo reperta fuerint undecim suffragia alba, et totidem nigra, et in calice nigro decem alba, et decem nigra; jurgium impendit, si vota sint æqualia, vel inæqualia? S. C. ad alium diem protendit decisio, et interim tempus et tempora non currere, voluit: *Romana, Approbat. novitii,* 7 *julii* 1703. Deinde decrevit vota esse æqualia : 28 *ejusd. mensis et anni.* Postmodum instante definitorio generali, ut S. C. consilium repudiat, dictum est : Dilata, et exquiratur votum capituli generalis, et interim nihil innovetur : 15 *sept. ejusd. anni.* Denique admittendum novitium ad tertium scrutinium ex gratia, servata in dicto scrutinio novo forma præscripta per capitulum generale judicium tulit : 31 *maii* 1704.

5. Ob preces porrectas a PP. Consultoribus, et præposito domus S. Andreæ de Valle congregationis Clericorum Regularium ex una, et P. Generali ejusdem congregationis ex altera examinato dubio : an P. Generalis habeat duplex votum in electionibus superiorum, ac alio quocumque negotio per suffragia explendo ? visum fuit S. C. rescribere ut exquiratur votum capituli generalis, et interim P. Generalis manu teneatur in possessione duplicis suffragii : *Dubium, Præst. suffr.,* 2 *octobr.* 1706. Deinde dedit S. C. responsum affirmativum : 13 *aug.* 1707.

6. Fr. Antonius de Rosara in locum Fr. Bernardini guardiani conventus Annunciatæ Asculi officio suspensi ob conjectas in se criminationes, tanquam præses subrogatus, non tenetur reddere rationem de omnibus et singulis eleemosynis Missarum oblatis tempore administrationis guardiani sui antecessoris : *Ordinis Minorum observantium,* 17 *junii* 1713, *dub.* 1.

7. Tenetur tantum referre rationem de eleemosynis Missarum receptis tempore sui regiminis : *Ibid., dub.* 2.

8. Ac decretum factum die 4 martii 1712 contra dictum Fr. Antonium de Rosara a capitulo supra pœnis, in quas incurrit, contentis in bulla Innocentiana super celebratione Missarum [52] non sustinetur, sed est revocandum : *Ibid., dub.* 3.

9. Requisita S. C. an præses suffectus loco Guardiani defuncti, sive privati, vel suspensi, teneatur reddere rationem, et exhibere testimonium quotannis juxta præcriptum bullæ *Nuper* Innoc. XII, § 25 [53] de omnibus, et singulis eleemosynis, et

[52] Quæ incipit *Nuper*, 23 decem. 1697, et § 21, præcipit : « Quod si prædicti, ad quos jura tabellæ capsæ, et librorum præfatorum respective pertinet, seu pertinere debet suam operam præmissis, ut præfertur, minime navaverint, et superiores, tum secularium, tum regularium ecclesiarum rationem præditam non exigerint, seu non invigilaverint, quod præfati, qui in curam tabellarum, et librorum incumbunt suo muneri, ut præfertur, satisfaciant, in singulis respective casibus seculares pœnam suspensionis incurrant ; regulares vero voce activa, et passiva, ac gradibus, et officiis, quæ obtinent ipso facto, et absque alia declaratione privati sint, et intelligantur, necnon ad hujusmodi gradus, et officia obtinenda similiter inhabilitentur, et inhabilitati sint, et intelligantur. »

[53] Die 23 dec. 1697 (*Bull. Rom.*, tom. 9, pag. 470) ubi legitur § 25, quod « teneantur, omnes, et singuli superiores locales in provincialibus capitulis, seu congregationibus exhibere attestationem, seu fidem ab omnibus sacerdotibus conventus, monasterii, seu cujuscumque domus regularis subscriptam, et juratam, quod omnibus

satisfactionibus nedum pro tempore suæ administrationis, sed etiam de illis, quæ pervenerunt tempore guardiani defuncti, vel privati, vel suspensi?

10. An hujusmodi præses incurrat pœnas in bulla præfata præscriptas, si exhibeat dumtaxat testimonium, et rationem edat pro tempore suæ administrationis?

11. An superior provincialis tempore visitationis, sive ante celebrationem congregationis, vel capituli, possit exigere a præside hujusmodi fidem totius anni? Ad singula S. C. respondit, ut daretur resolutio in casibus particularibus : *Ordinis Minorum Observantium*, 19 *aug.* 1713, *dub.* 1, 2, 3.

12. Syndicus apostolicus conventus Minorum Observantium oppidi Altamuræ in respicientibus correctionem morum non est exemptus a jurisdictione Ordinarii : *Nullius*, *Altamuræ*, *Conser. et Exemp.*, 3 *aug.* 1715, *dub.* 5.

13. Quum patres regentes explevissent quinquennium, et concionatores decennium ad formam constitutionum Ordinis, seu decreti capituli generalis ordinis S. Augustini anni 1685 ad effectum assequendi magisterii lauream, S. C. decernit non esse præferendos qui primo absolverint, sed admittendos esse promiscue regentes, et concionatores arbitrio patris generalis : *Ordinis S. Augustini Magisterii*, 16 *decemb.* 1719, *dub.* 1.

14. Ac omnia illa loca, ad quæ mittuntur concionatores a P. generali Ordinis, consideranda, connumerandaque non sunt inter principaliores civitates Italiæ, de quibus loquitur dictum decretum ad effectum ut supra, et addidit S. C. ad mentem : *Ibid.*, *dub.* 2.

§ V.

Regulares quoad oblatos, et novitios.

1. In constitutionibus ordinis Carmelitarum discalceatorum cautum est, ut « si prima vice suf« fragia sint æqualia, novitii domi remaneant, « usque ad secundæ probationis tempus, si forte « proficiant; si vero secunda, vel tertia vice suffra« gia æqualia sint, mox expellantur. » Quum in secunda propositione Josephi Flaissman novitii facta in capitulo conventuali S. Mariæ de Scala Urbis ex 21 vocalibus in calice albo reperta fuerint 11 suffragia alba, et totidem nigra, et in calice nigro 10 alba, et 10 nigra; hoc causa fuit dissidii, si vota sint æqualia, vel inæqualia. S C. distulit decisionem, et interim tempus, et tempora non currere voluit : *Romana*, *Approb. nov.* 7 *julii* 1703. Deinde decrevit vota esse æqualia : 28 *ejusd. mensis*, *et anni*. Postmodum definitorius generalis ut susceptum consilium deponat, elaboravit : et S. C. respondit : Dilata, et exquiratur votum capituli generalis, et interim nihil innovetur : 15 *sept. ejusd. anni*. Denique admittendum novitium ad tertium scrutinium ex gratia, servata in dicto scrutinio nova forma præscripta per capitulum generale deliberavit : 31 *maii* 1704.

2. Ob contentiones factas inter promotorem fiscalem, ac monasterium, ac monachos S. Mariæ de Sagittario ordinis Cisterciensis super oblatis sacerdotibus Dominico Antonio Laragione, Archangelo Vinciguerra, et Francisco Ciarabono, qui oblationem de se, suisque bonis dicuntur fecisse, S. C. sancivit non constare de legitima oblatione ad effectum de quo agitur, nempe ut oblati alicujus religionis fruantur fori privilegio, et immunitate a secularibus exactionibus, quia plures circumstantias concurrere debent : *Anglonen.*, 29 *januar.* 1724, *dub.* 1.

§ VI.

Regulares quoad onera.

1. Censuit S. C. regulares quamvis exemptos teneri accedere ad omnes, et quascumque supplicationes, et consuetas, vel indictas pro bono publico, vel honore : *Nullius.*, *januar.* 1598, *dub.* 1.

2. S. C. parochis Bononiensibus interrogantibus, an regulares pro associandis funeribus vocati convenire debeant ad parochialem ecclesiam, ubi clerus congregatur? respondit debere ad parochialem ecclesiam accedere, ubi clerus congregari consuevit : *Bononien.*, 20 *junii* 1620, *dub.* 4.

3. Prodiit rescriptum regulares teneri patientiam præstare, ut in eorum ecclesiis sacerdotes seculares Missas relictas celebrent, eisdem tamen regularibus contributionem pro cera, vino, hostiis, et usu paramentorum esse faciendam : *Romana*, 15 *januar.* 1639.

4. Episcopum accedente consuetudine præsertim immemorabili regulares compellere posse

et singulis, tum perpetuis, tum manualibus Missarum oneribus, seu oblationibus ad limites, et tenorem præsentium decretorum tempore eorum regiminis fuerit omnino, et integraliter satisfactum, vel deficiente aliqua modica satisfactione possit etiam hujusmodi residuali implemento Missarum distincte referendarum intra breve tempus moraliter satisfieri, ea adjecta, et omnino adimplendi conditione, quod ante præfatæ attestationis exhibitionem quicumqne superiores locales prædicti vocem activam, seu passivam in memoratis capitulis, seu congregationibus omnino habere non valeant. »

etiam ultra medium milliare a civitate distantes, ut intersint supplicationibus, nec ab eis discedant nisi finitis, et in eis obediant magistro cæremoniarum, decidit S. C. *Stronglen.*, 17 *jun.* 1645, *dub.* 1.

5. Censuit S. C. regulares ad parochialem ecclesiam occasione comitatus cadaverum, quæ in eorum ecclesiis tumulantur, accedere teneri, nisi adsit legitime præscripta consuetudo in alia conveniendi ecclesia: *Ripana*, *Funerum*, 23 *febr.* 1658.

6. Sæpe censuit S. C. regulares ad supplicationes Corporis Christi, Rogationum, quæ vocantur litaniæ majores, et ad eas, quæ pro serenitate, aut pluvia impetranda, faciendæ sunt, necnon ad alias quascumque pro bono publico, aut honore indictas teneri accedere, ubi vocati fuerint, dummodo eorum monasterium a civitate ultra medium milliare non distet, aut nisi exhibeant privilegia apostolica posteriora publicatione Sacr. Concilii Tridentini, et quatenus accedere noluerint adigendos per censuras, vel alias pœnas Episcopo benevisas: *Mediolanen.*, 3 *aug.* 1658.

7. Fratres Conventuales S. Francisci Montis Milonis teneri ad onus Missæ hebdomadalis, ac conventualis, et vesperarum in die festo S. Jacobi implere juxta conventionem initam de anno 1598 [54], non autem juxta reductionem anni 1640 [55]: *Maceraten.*, *Oner. Miss.*, 25 *novemb.* 1687.

8. Dubium, an regulares non vocati teneantur accedere ad processiones publicas Corporis Christi, et similium? teneri præcedente generali indictione explicavit: *Insularum Canariæ*, *Jurisd.*, 31 *julii* 1694, *dub.* 1.

9. Patres Oblati congregationis S. Caroli, qui in ecclesia S. Christinæ loci Burgi Manerii sine præjudicio jurium parochialium recepti degunt, propria paramenta, et alia sacra utensilia præposito, sive canonicis curatis ecclesiæ collegiatæ dicti oppidi subministrare non tenentur: *Novarien.*, 12 *decemb.* 1705, *dub.* 6.

10. Nicolaus Ferretti canonicus Lateranensis parochialem ecclesiam secularem rite obtinuit in diœcesi Theatina, qua dimissa aliam ecclesiam parochialem S. Nicolai assequutus est in civitate Anconæ. Sed quum is veste incederet presbyteri secularis, postulatum fuit, an is pro religionis, et familiæ decore teneatur deferre habitum regularem congregationis Lateranensis tam in functionibus ecclesiasticis, quam extra ecclesiam, et respective habere socium regularem dictæ Congregationis? et S. C. respondit: Dilata, et interim Nicolaus accedat ad habitandum in domo parochiali, et proponatur dubium super licito transitu ad secundam parochiam: *Anconitana*, 5 *julii* 1727.

11. Regulares occasione funerum et officiorum tenentur accendere omnes candelas, quas recipiunt ab hæredibus defuncti in altaribus ecclesiæ S. C. judicavit occasione controversiarum, quæ inter parochos, et regulares civitatis Mediolani exortæ fuerunt: *Mediolanen.*, *Quart. funer.*, 9. *sept.* 1730, *dub.* 7, confirmata 2 *junii* 1731.

12. Pro-vicarii, seu cooperatores regulares, qui ad curam animarum exponuntur in ecclesiis monasterio Alderspachii unitis, seu ab eo dependentibus, vel in quibus habet juspatronatus, præsentati Episcopo ab abbate obtinere debent ab eodem Episcopo approbationem ad curam animarum: *Passavien.*, *Paroch.*, 28 *julii* 1731, *dub.* 2.

13. Monachi monasterii Stambsensis ordinis Cisterciensis ad sacros Ordines promovendi præter literas obedientiales non tenentur exhibere Ordinario Brixinensi fidem sui baptismatis ad docendum de legitima ætate, dummodo in literis obedientialibus ætas exprimatur: *Brixinen.*, 12 *decem.* 1733, *dub.* 2.

14. Religiosos reformatos S. Francisci conventus S. Mariæ de Monte Carmelo oppidi Collis Torti singulis annis in perpetuum præsentare archipresbytero parochialis præfati oppidi manipulum florum in festo Nativitatis S. Joan. Baptistæ, vel eadem die orationem panegyricam in honorem dicti Sancti recitare juxta conventionem teneri fuit decisum: *Larinen.*, 14 *maii* 1746, *dub.* 6, confirmata 9 *julii ejusd. anni.*

15. Patres ordinis Prædicatorum, et patres Cappuccini Terræ Tabiæ tenentur prævia monitione facienda nomine Episcopi intervenire ad supplicationem fieri solitam occasione primi ingressus Episcopi, sive visitationis. Etiamsi Patres allegant favorabilem consuetudinem, loci distantiam, ac eorum onus interveniendi supplicationibus nisi publicis, ac in honorem Dei: *Albiganen.*, *Proces. et Nullit. inter.* 11 *julii* 1750, *dub.* 1.

16. Patres ordinis Prædicatorum conventus S. Mariæ oppidi Viqueriæ non habent onus in casu de quo agitur manutenendi sodales sanctissimi Nominis Jesu in ecclesia hospitali, quæ monasterio unita est, eisque ubilibet favendi, necnon eosdem defendendi a quibuscumque etiam ab Episcopo Derthonæ, præsertim respectu ad litem nunc vigentem super nullitate visitationis ab eodem Episcopo peractæ ann. 1754: *Derthonen.*, *Visit.*, 26 *januar.* 1760, *dub.* 7.

17. Ac dicti Patres pondus non habent tradendi sodalibus reditus dicti hospitalis, vel saltem aliquam

[54] Quo Christophorus de Accursiis solutione floren. 52, reddidit perpetuum dictum onus: *Lib.* 37 *Decret. fol.* 635.

[55] Quo anno capitulo celebrato reductum fuit onus Missarum ad quinque annuantim: *Lib.* 37 *Decret. fol.* 635.

eorum partem, donec vires sodalitii sufficiant: *Ibid.*, *dub.* 10.

18. Capitulum SS. Petronii, et Prosperi Terræ Lugi habet jus in die S. Francisci de Paulla se conferre ad ecclesiam dicti sancti patribus Scholarum piarum concessam ad Missam decantandam, et occurrente festo in feriis majoris hebdomadæ differre accessum ad eamdem. Modo deciditur prædictos Patres sacra paramenta, aliaque necessaria pro celebratione Missæ denegare, nec posse tintinnabulorum impedire pulsationem : *Imolen.*, *Jur. par.*, 20 *decem.* 1760, *dub.* 2.

19. Religiosus degens in rurali domo de Valdepenas, quam extra muros civitatis habent una cum oratorio privato monachi Montis Sion ordinis S. Bernardi, non tenetur exhibere Card. Archiepiscopo licentiam sui superioris regularis permanendi extra claustra : *Toletana*, *Visit. orat.*, 29 *aug.* 1761, *dub.* 5. Inde S. C. recessit a decisis, et responsum affirmativum in actu visitationis tantum præbuit : 8 *maii* 1762.

20. Card. Balthazar Cincius Archiepiscopus Firmanus fundavit domum in ea urbe presbyterorum, qui dicuntur Missionis ; et universa congregatio Missionariorum obligavit sese recipere omnes convictores ad majores ordines præsertim promovendos, ita tamen ut quilibet solvere congruam pensionem pro eorum convictu teneatur. Hæc obligatio fuit impleta accipiendo ab illis ob. 20 in singulos dies pro brevi exercitiorum spiritualium convictu, et pro longiori ordinandorum scut. 5 menstrua. Modo autem ob nimis aucta rerum pretia postulatur, ut præstatio augeatur, et S. C. respondit præstandam esse summam menstruam a convictoribus promovendis pro nunc in scut. 6 cum dimidio præter ob. 15 pro arenis, et præter linteamina, ac lecti tegumenta : *Firmana*, *Convictus*, 18 *martii* 1797, *dub.* 1.

Regulares quoad professionem. Vide *Professio religiosa*.

VII.

Regulares, quoad regulas, vota ac bonorum renunciationem.

1. Quæritur, si novitius in ætate legitima constitutus, qui sperabat lapso tempore tyrocinii, se habilem ad professionem emittendam fore, donationem, vel renunciationem fecerit infra duos menses ante finem anni probationis et temporis tyrocinii, si contingat professionem expressam a superioribus forsan etiam malitiose per tres vel quatuor menses post annum probationis differri, ita ut donatio, vel abdicatio non reperiatur facta infra duos menses ante professionem expresse emissam, censenda sit donatio valida vel nulla, ita ut bona nulliter donata, vel jura renunciata acquirantur monasterio, non autem donatario, vel cessionario ? S. C. censuit validam esse renunciationem, nisi aliud obstet, sicut alias Sanctissimus D. N., audita sententia S. C. Concilii declaravit, verba decreti Concilii cap. 16, sess. 25 *de Regul.* [56] *intra duos menses proximos ante professionem*, verificari etiam si ultra plures menses anni probationis professio fiat : *Cremonen.*, *anni* 1578, *dub.* 2.

2. Insuper censuit, non requiri, ut renuncians tempore abdicationis compleverit 16 annos, et renunciationem esse validam, dummodo sit facta cum licentia Episcopi, seu vicarii juxta decretum Concilii cap. 16 [57] intra duos menses proximos ante professionem : *Ibid.*, *dub.* 4.

3. Demum declaravit decretum Concilii cap. 16, sess. 25, *de Regul.* [58] non habere locum in testamento, et aliis ultimis voluntatibus : *Ibid.*, *dub.* 5.

4. Decretum Concilii Tridentini sess. 24, cap. 16 [59], non comprehendere renunciationes, et obligationes factas etiam religionis intuitu ante habitus susceptionem : *Januen.*, 2 *decem.* 1604, *dub.* 3.

5. In controversiam adductum est, an quidem regularis professus incapax bonorum ad episcopatum assumptus recuperet jus succedendi quoad hæreditates post assumptum episcopatum sibi delatas?

6. An eidem obstet cessio, ac renunciatio ejusmodi hæreditatum facta ad favorem fratris ad prescriptum S. C. Tridentini cap. 16, sess. 25, *de Regul.* [60]? S. C. ad primum respondit recuperare jus succedendi ad hæreditates post consecutum episcopatum ad utilitatem suæ ecclesiæ sibi delatas quoad proprietatem, et ad proprium commodum quoad usum fructuum. Ad secundum eidem non obstare supradictam cessionem, et renunciationem quoad hæreditates, quæ non sint alteri ante adeptum episcopatum acquisitæ [61] : *Neapolitana*, 3 *dec.* 1639, *dub.* 1 et 2.

9. Quidam professus in ordine Jesuatorum ante religionis ingressum monasterium hæredem instituerat ; sequuta porro ejusdem ordinis suppressione ex Const. Clem. IX incip. *Romanus* [62] facultatem revocandi petit ; quod præsertim suadere

[56] Vide not. 210, verb. *Episcopalis dignitas.*
[57] Vide notam præcedentem.
[58] Vide notam præcedentem.
[59] Vide notam præcedentem.
[60] Vide not. præcedentem.
[61] Vide not. 211, verb. *Episcopalis dignitas.*
[62] Die 6 decem. 1668.

videbatur mutatio status religionis, et monasterii abesse regularis ad secularem, et quod ex præsumpta voluntate ipsius instituisse scilicet hæredem monasterium, in quo ipse usque ad mortem erat permansurus. Attamen agitatis dubiis, an in casu, de quo agitur, testamentum censeatur resolutum? et quatenus negative,

8. An oratori revocandi facultas, et aliud de novo condendi sit concedenda? respondit S. C. negative ad utrumque [63]: *Bononien.*, *Testam.*, 25 *februar.* 1679, *dub.* 1, 2, confirmata 25 *aug.* 1692.

9. Dum est discussum, an monachi laici, qui tria solemnia vota emiserunt, castitatis scilicet, paupertatis, et obedientiæ in religione congregationis S. Georgii in Alga a Clem. IX, Pont. Max. suppressa, possint uxores ducere, ita ut per suppressionem dictæ religionis sint dispensati a voto solemni castitatis?

10. An supradicti monachi testari possint?

11. An prædicti succedere possint fideicommissis, et hæreditatibus, et acquirere valeant, ac si nunquam professi fuissent, et in seculo permansissent? S. C. respondit negative in omnibus: *Dubia*, *Votorum*, 13 *maii* 1679, *dub.* 1, 2 et 3.

12. S. C. indulsit fratri Camillo Lando ordinis S. Augustini, ut accedente consensu fratrum sui conventus renunciare posset juribus sibi competentibus super quadam domo, in favorem sui fratris germani: *Florentina*, 13 *julii* 1686.

13. Duæ institutæ fuerunt Januæ congregationes. Una quæ vocatur S. Vincentii de Paulis, missiones peragere debeat in diœcesi, altera quæ S. Caroli Borromæi nuncupatur, erat secularium sacerdotum, qui in suis quisque degens ædibus parochi opem ferre teneretur. Inde Card. Fliscus archiepiscopus duodecim sacerdotes elegit, qui extra civitatem missiones haberent. Certas hi sibi regulas constituerunt Ordinarii auctoritate probatas. Has nunc a Sum. Pont. confirmari supplicant. Sed Card. Spinula archiepiscopus de sua sententia rogatus quasdam conditiones adjecit; ut nempe missiones, ac sacras functiones in ipsa civitate, sed extra illam in villis, et pagis expleant. Displicuerunt missionariis istæ conditiones, hinc ambiguum fecerunt, an præfatæ regulæ sint approbandæ? Affirmativum responsum dedit juxta votum, et conditiones appositas a Card. Spinula, addita secunda conditione, ut non exerceant missiones in duabus vallibus Ponceveræ, et Bisagnii: *Januen.*, 14 *martii* 1744.

§ VIII.

Regulares quoad votum perseverantiæ.

Quum simplici perseverantiæ proposito, certisque regulis, et constitutionibus instituta fuit in urbe secularis Congregatio clericorum Doctrinæ Christianæ, juxta quas liberum, et arbritrarium est profitentibus perseverantiæ votum emittere, ac liber, et arbitrarius est recessus professorum; novem ex 56 patribus in unum congregati ediderunt decretum votum perseverantiæ debere essé Sum. Pont. reservatum, ac id confirmavit alia congregatio 14 patrum ex 68 de familia, necnon obtinuerunt hi breve Gregorii XV, Pont Max. confirmatorium, quo nempe prohibitus fuit in posterum exitus a congregatione nisi prævia Apostolica dispensatione. Verum breve prædictum demandatum nunquam exequutioni fuit ac libere egressi fuerunt nulla obtenta dispensatione. Tunc superiores aliis patribus inauditis reportarunt breve Sum. Pont. Urbani VIII, anno 1627, quo Papa demandavit, ut reputentur egressos fugitivos, et consignandos superioribus, ac puniendos esse. Ac desuper anno 1699, die 13 aug., decretum prodiit S. C. Visitationis, ***non licere amplius egredi a congregatione post emissum votum perseverantiæ nisi in casibus expressis in breve Sum. Pont.*** Hoc decretum aliqui patres fuisse subreptitium conquesti sunt. Quapropter S. C., die 12 decemb. 1699, sancivit breve Gregorii XV, Pont. Max. non esse exequendum et audito capitulo seu congregatione generali providebitur. Hinc patres capitulariter congregati convenerunt egressos non esse molestandos, professos non adstringendos ad perpetuam permanentiam, ac ingressuris imponere legem perpetuæ permanantiæ abrogando contrariam observantiam. Deinde S. C. consulta firmavit quoad jam egressos non esse molestandos, et consulant conscientiis suis, quoad commorantes de præsenti, qui votum emiserunt indigere dispensatione; quo vero ad noviter ingressuros serventur constitutiones anni 1604, circa propositum perpetuæ perseverantiæ: ***Romana***, *Voti persev.*, 29 *januar.* 1701. At nonnullis patribus nunquam acquiescentibus quod utile sit

[63] « Motivum resolutionis secundi dubii videtur fuisse, non solum quia per concessionem facultatis revocandi testamentum præjudicabatur juri jam alteri quæsito; sed etiam quia Papa, religionem supprimendo, non solverat Jesuatos ab observantia votorum, ac eis consuluerat permittendo transitnm ad quamcumque aliam religionem, nisi in seculo cum habitu clericali permanere liberet, quo casu eis congruam annuam præstationem ex reditibus monasterii assignavit, ut habetur ***in cit. Const.*** 30, § 3. Unde non intrabat illa æquitas, quæ forsan locum habere poterat, si professis non fuisset provisum de necessaria sustentatione ex bonis ipsius monasterii suppressis » Card. Petra de dicta causa ita loquitur in ***Comment. ad Const. V Bened. XII,*** sect. 1, num. 28, tom. 4, pag. 84.

votum perseverantiæ. Postularunt hi, ut tandem constabiliatur si utile erit, votum perseverantiæ ad conservandam congregationem, S. C. respondit, ut exquiratur votum capituli generalis: 4 *aug.* 1714. Et coacto capitulo instantia approbata fuit 23 suffragiis unico tantum contrario, et S. C. affirmativum juxta modum [64] dedit responsum: 7 *decem.* 1715.

Regularis canonicus. Vide *Canonicus*, § vii.

REGULARIUM MONASTERIUM.

§ I.

Regularium monasterium quoad clausuram [65].

1. Monasterio PP. Minor. Conventualium Urbaniæ hæret ecclesia, cui duplex janua est, altera in via publica, altera in atrio. Quatuor sunt hujus atrii januæ, quæ in illud præstant ingressum. Prima est in via publica, altera quam diximus ecclesiæ, tertia est capellæ oratorii, sive cœmeterii mortuorum, quarta est monasterii, et juxta hanc stat janitor, qui religiosæ domus custodiam servat, et ab ea incipit ex immemorabili consuetudine monasterii clausura. Episcopi omnes Urbaniæ sinuerunt, ut per hoc atrium ducerentur pompæ, quas viri, fœminæque sequuntur, neque unquam alicui visum est hoc atrium partem esse clausuræ. Hodiernus vero Episcopus vetuit, ne fœminis in posterum hujus atrii pateret ingressus. Patres ad S. C. confugerunt, quæ respondit atrium hoc non esse extra clausuram conventus S. Francisci, ita ut servanda minime sit prætensa consuetudo super illius libertate: *Urbanien.*, *Claus.*, 18 *april.* 1750.

2. Clausuram PP. Conventualium Ferentini comprehendere declaratur hortum, quem vocant *frigidum*, intra septa cœnobii existentem non obstante consuetudine super illius libertate servata: *Ferentina*, *Visit. sacr. liminum*, 5 *april.* 1794, confirmata 20 *febr.* 1796.

§ II.

Regularium monasterium quoad erectionem.

1. Maria de Aquilera erigi jussit conventum ordinis S. Francisci fratrum Recollectorum provinciæ Granatensis vel monasterium monialium Minimarum, in cujus erectionis defectu vocavit hospitale, et eremitoria oppidi de Areonilla. Hæc voluntas non fuit per quinquennium expleta, ideo Aloysius Diaz de Aquilera frater, et hæres Mariæ pro faciliori exequutione auctricis voluntatis ordinavit constructionem conventus prædicti, quo non peracto per sexennium erigi voluit monasterium monialium S. Claræ, aliter tot capellaniæ, vel alia pia opera fundarentur. Denegato regio ac oppidanorum assensu pro petita constructione conventus regularium, cœpta fuit fabrica monasterii S. Claræ, reservata quadem summa eremitis dicti loci. Sed post plures annos vicarius generalis condemnavit administratorem cœptæ fabricæ dicti monasterii S. Claræ ad restitutionem fructuum omnium in favorem dictorum eremitarum. Sed homines dicti loci supplicarunt pro commutatione voluntatis testatorum, ut loco monasterii S. Claræ fundetur conventus pro fratribus S. Francisci Min. Observ. S. C. negativum dedit responsum et servari dispositiones utriusque testatoris mandavit: *Giennen.*, *Commut. volunt.*, 12 *januar.* 1704, *dub.* 1.

2. Hoc affert dubitationem nempe, an cum hæreditate, seu multiplico canonici Matthioli erigi debeat congregatio Oratorii S. Philippi Nerii in terra Mevaniæ? planum fecit responso affirmativo ad formam testamenti, et ut scribatur Episcopo, qui instet multiplico, et administrationi bonorum: 10 *januar.* 1699. Inde perpenditur, an sit exequendum editum rescriptum pro dicta erectione? rescripsit Episcopo, qui firmet statum juxta modum; nam exponebatur redituum exiguitas: *Spoletana*, *Erect. congreg. Orat.*, 17 *martii* 1714.

3. Mandaverat S. C. antea donationem, seu cessionem ædificii et terreni in summitate Montis Cavi per Emundum de Buisson in favorem conventus S. Caroli ad Quatuor Fontes factam sustineri; inde non sine dubio fuit, an liceat dicto conventui S. Caroli manutenere in perpetuum, et de conti-

[64] S. C. respondit affirmative pro ingressuris tantum, proindeque censuit, si Sanctissimo D. N. placuerit dispensationem super hoc voto perseverantiæ Sanctitati Suæ, ac Sum. Rom. Pontifici dumtaxat, per suas literas Apostolicas in forma brevis reservari posse, et cum clausula, quod quatenus egrediantur sine dispensatione ab exercitio SS. Ordinum suspensi remanere debeant. *Lib. Dec.* 65, f° 483.

[65] Const. *Regularis* 3 januar. 1742 (*Bull. ejusd.*, tom. 1, pag. 46), Bened. XIV renovat sanctiones prædecessorum tam ante quam post Concilii Trid. decreta super clausura monasteriorum quorumcumque religiosorum virorum editas sublata quibuslibet dispensandi facultate.

nuo in eadem eremo Montis Cavi duos saltem religiosos sacerdotes ex eorum ordine, et congregatione Hispaniarum cum obligationibus præscriptis in instrumento dictæ donationis? S. C. mandavit exhiberi constitutiones : *Tusculana*, 3 *febr*. 1725. Deinde pro nunc duos, vel tres religiosos retinendi pro fabrica perficienda jus esse sancivit : *3 martii ejusd. anni.*

4. Julius Fiaschetti canonicus collegiatæ ecclesiæ oppidi Morali omnia sua bona cessit Patribus Congregationis Romanæ sub titulo S. Michaelis Archangeli ordinis Excalceatorum S. Mariæ de Mercede redemptionis captivorum, ut religiosum erigerent conventum sub obligatione sustinendi religiosos cum onere celebrandi sacra, aut si hoc impleri non posset, erigerentur tria beneficia. Episcopus in suo decreto mutavit voluntatem illius ; hinc familiæ vocatæ ad beneficia reclamarunt, et dubitatione ad trutinam subjecta, an et quomodo sit locus erectioni conventus ad formam donationis de qua agitur, seu erectioni beneficiorum? Respondit S. C. : Dilata, et præfigatur terminusu nius anni fratribus Redemptionis Captivorum ad implendum omnes conditiones præscriptas in instrumento donationis, quo elapso habebitur ratio : *Anagnina*, 15 *april*. 1789, *dub*. 2. Deinde elargita est facultas aperiendi conventum cum obligatione manutenendi quinque fratres, servatis tamen reliquis Constitutionibus Apostolicis, facto verbo cum Sanctissimo, et præfigatur terminus unius anni ad implendas omnes conditiones præscriptas in instrumento donationis : 28 *julii* 1781, *dub*. 1.

§ III.

Regularium monasterium quoad exemptionem Ordinariorium.

1. S. C. consulta auditis partibus respondit, monachos S. Hieronymi exemptos, ut proponitur, ab Ordinario vocatos teneri, ac potuisse compelli etiam pœnis, et censuris ecclesiasticis ad rogationum divi Marci, aliasque publicas supplicationes accedere : *Albanen*.. 23 *sept*. 1617.

2. Censuit S. C. Episcopum procedere posse ad exequutionem decreti ejusdem S. Concilii cap. 13, sess. 25, *de Regul*. [66] et declarationis S. C. [67] inhibitionibus AC. non obstantibus : *Spoletana*, 23 *junii* 1629.

3. Declaravit S. C. in illis casibus, in quibus Episcopis commissa est exequutio dispositionis regulares comprehendentis, posse eosdem regulares, si inobedientes extiterint, etiam per censuras ad illius observantiam impellere : *Limana*, 16 *april*. 1633.

4. Monasterium monachorum congregationis Montis Virginis, quod dicitur S. Honufrii de Massa Diruta situm in territorio parochiali *di Abetina* a S. C. fuit declaratum esse nullius diœcesis. Nam in ejusdem ecclesia adest fons baptismalis, admittuntur non tantum monachi ipsi ad excipiendas sacramentales Confessiones, sed sacerdotes quicumque ab Episcopo non approbati cum sola venia P. Abbatis, qui exhibet suæ jurisdictionis quasi episcopalis privilegium, una cum antiqua observantia : *Caputaquen*., *Jurisd*., 11 *decemb*. 1756, *dub*. 1, confirmata 30 *julii* 1757, ac 13 *martii* 1762.

§ IV.

Regularium monasterium quoad suppressionem.

1. Anno 1699, dum episcopus Negrellus in relatione status Ecclesiæ preces obtulerat S. C. Concilii pro suppressione conventus seu oratorii sub regula D. Francisci de Paula a quadam pia muliere erecti, ubi tres fratres tantum adesse retulit, obtinuit, ut facultate sibi concessa ex decretis Innoc. X, Pont. Max. occasione suppressionis parvorum conventuum editis uteretur. Res deinde siluit usque ad præsens, quo Episcopus modernus decretum edidit suppressionis reservato implemento Missarum, aliorumque onerum per sacerdotes seculares explendorum, a quo provocante religione Minimorum S. C. præfatum decretum haud sustineri jussit : *S. Severini, Suppress. conven*., 19 *junii* 1706.

2. Episcopus Ugentinus ad relationes promotoris fiscalis, quod parvus conventus Carmelitarum oppidi Murciani obnoxius sit dispositionibus constitutionis Innoc. X, Pont Max. *Instaurandæ* [68] quum adessent tres, vel quatuor regulares cum tribus laicis, qui populi offensione vivunt, præviis terminis præfixis, devenit ad suppressionem conventus prædicti. Sed hanc ratam non esse S. C. existimavit. Nam aderat contestata denunciatio ab ipsis præsentata præventive in manibus vicarii generalis, qua exposuerant illi patres conventum habitasse octo, vel ultra religiosos, modo duodecim regulares: *Ugentina, Jurisd. et censur*., 16 *martii* 1715, *dub*. 1.

3. Optabatur supprimere domum congregationis presbyterorum Fratrensium Coloniæ degentium pro

[66] Vide not. 521, verb. *Causa judicialis*.

[67] Vide not. præcedentem.

[68] 15 octob. 1652 (*Bull. Rom*. tom. 6, part. 3, pag. 233), emanatæ super extinctione, et suppressione parvorum conventuum, quam sequutum est decretum ejusd. Pontificis *Ut in parvis*, quo statuit numerum regularium in qualibet domo præfigendum ; Vide not. 467, lit. C.

erectione seminarii, oblata presbyteris Fratrensibus commoditate habitandi in eadem domo cum victus præstatione usquequo vel a se vel ab aliis iidem obtineant ecclesiasticum beneficium sufficiens pro sua congrua manutentione, ac seminarium episcopale in eadem erigere. Nam alio modo erigi minime adhuc potuit ex deficientia simplicium beneficiorum liberæ collationis, sed S. C. haud id concessit, addendo ad mentem : *Colonien., Erect. semin.*, 19 *aug.* 1724, *dub.* 1.

Reintegratio. Vide *Redintegratio.*

Reiteratio. Vide *Baptismi Sacramentum*, § II.

RELIGIO MILITARIS ORDINIS CHRISTI.

Militari ordini Christi, in quem adlecti sunt equites, et clerici capellani, adscribuntur etiam famuli. Hi nullam antiquitus emittebant professionem, et quum vellent, ordinem relinquebant, ducebantque uxorem. Verum conventus rectores a Card. Duratio Ulyssiponensi nuntio apostolico obtinuerunt ut laici ii, qui actu ordini adscripti erant, professionem pronunciarent. Verum jusserat ille nuntius, ut deinceps Sedem Apostolicam adiretur. At his spretis semper solemnis ab omnibus facta est professio. Hos inter fuit Fr. Cajetanus, qui prius Antonius de Torres nuncupabatur. Cognita post plures annos nullitate suæ professionis consilio usus theologi, clam monasterio discessit, Romam profecturus ad assequendam declarationem. Sed in Hispania carceribus dejectus, modo postulat declarari, an de illius nullitate constaret, seu esset ad cautelam absolvendum, sibique concedendum indultum permanendi in seculum ad effectum se itidem promovendum ad sacerdotium ? demandatur primum, ut fierent diligentiæ juxta mentem. *Lisbonen.*, 18 *sept.* 1745. Deinde negativum prodiit in omnibus responsum : 17 *sept.* 1746.

RELIGIO MILITARIS.

§ I.

Religio militaris ordinis Hierosolymitani quoad Bajulivos.

1. Quoad Bajulivum sine Episcopi confirmatione jurisdictionem exercentem remissa ad S. C. super controversiis jurisdictionalibus [69] decisio fuit : *Liparen.*, 10 *maii* 1631, *dub.* 5.

2. Bajulivus S. Euphemiæ ordinis Hierosolymitani non habet in locis Rhodi, et S. Mauri, sibi subjectis ordinariam in clerum, et populum jurisdictionem ; sed illa ad Episcopum Caputaquensem una cum delegata in ecclesiis subjective unitis, rejecta *nullius* a Bajulivo prætensa prærogativa, spectat : *Caputaquen.*, 2 *aug.* 1760, *dub.* 1, confirmata 17 *januar.* 1761.

3. Et vicarii curati ecclesiarum parochialium dictorum locorum a Bajulivo præsentati examinandi, et adprobandi sunt ab Episcopo : *Ibid.*, *dub.* 2.

4. Œconomi vero provisionales in ecclesiis prædictis ab Episcopo sunt deputandi : *Ibid.*, *dub.* 3.

5. Bajulivus vicarius nequit licentias confessiones in dictis ecclesiis audiendi sacerdotibus quibuscumque etiam ab Ordinario non adprobatis impertiri : *Ibid.*, *dub.* 4.

6. Collatio autem sacramenti Confirmationis ad Episcopum privative quoad Bajulivum pertinet : *Ibid.*, *dub.* 5.

7. Bajulivus idem S. Euphemiæ incompatibile non esse ordinariam jurisdictionem Episcopo Caputaquensi, et a prælato inferiori particulares jurisdictionis simul exerceri contendens, alia proponi, et definiri curavit dubia ; nempe an, et ad quos effectus, et pro quibus causis, et personis Bajulivus S. Euphemiæ in præfatis Rhodii, et S. Mauri locis possit habere vicarium, et tribunal cum familia armata, et carcere ? et responsum tulit affirmativum ad formam tamen Constitutionum Apostolicarum et signate Gregorii XIII et Benedicti XIV [70] : *Caputaquen.*, 4 *april.* 1767, *dub.* 1.

[69] Ad quam examen hoc spectat.

[70] Sed primum Alexander IV, Pont. Max. const. *Ipsa nos*, 20 febr. 1256 (*Bull. Rom.* tom. 3, pag. 369) declaravit, quod ex concessionibus per Apostolicam Sedem cuicumque factis, vel faciendis, nullum præjudicium ordini Hierosolymitano inferatur, nisi specifica ejus mentio fiat in literis apostolicis. Privilegia autem, et exemptiones ejusdem ordinis confirmavit, ampliavit Pius IV. Const. *Circumspecta Romani*, 1 junii 1560 (*Bull. Rom.*, tom. 4, part. 2, pag. 20). Exemptionem vero ordinis prædict. a decimarum solutione, aliorumque onerum renovavit Si Pius V, const. *Et si cuncta*, 29 novem. 1568 (*Bull. Rom.*

8. Inde propositum est, an, et in quibus ecclesiis is possit erigere beneficia ecclesiastica, jurapatronatus reservare, vel eorumdem translationem adprobare, et indulgentias publicare? et resolutum contra fuit, et quoad erectionem beneficiorum in ecclesiis subjective unitis videatur particulariter: *Ibid.*, *dub.* 2.

9. Resolutum etiam fuit, eumdem Bajulivum pro nullis facultatem concionandi, et benedictionem concionatoribus impertiendi concedere posse: *Ibid.*, *dub.* 3.

10. In nullis quoque ecclesiis licentiam exponendi sanctissimun Sacramentum concedere eumdem posse statutum fuit: *Ibid.*, *dub.* 4.

11. Eumdem vero visitare posse ecclesias subjective unitas firmatum fuit: *Ibid.*, *dub.* 5.

12. Apostolicas autem literas nullas exequutioni demandare posse decisum fuit: *Ibid.*, *dub.* 6.

13. Vicarium eamdem licentiam pro discessu concedere valere personis tantum addictis servitio ecclesiarum subjective unitarum, dummodo curam animarum non habeant stabilitum est: *Ibid.*, *dub.* 7.

14. Pro nullis vero personis vicarium sæpe laudatum facultatem celebrandi matrimonia donare posse judicium est: *Ibid.*, *dub.* 8.

15. Et quod pro nullis etiam personis possit examinare requisita Ordinariorum, recipere probationes, relaxare edicta, ac etiam testes verificare super comprobatione tituli, vel patrimonii resolutum fuit: *Ibid.*, *dub.* 9.

16. Nullas etiam personas absolvere eumdem vicarium posse a juramento ad effectum sive agendi, sive excipiendi, in judicio responsio prodiit: *Ibid.*, *dub.* 10.

17. Et statutum denique fuit eumdem posse exigere tantum rationes ab administratoribus, et procuratoribus quoad loca pia ecclesiarum subjective unitarum: *Ibid.*, *dub.* 11.

§ II.

Religio militaris ordinis Hierosolymitani quoad beneficia, et pensiones.

1. Joan. Joseph comes ab Herbestein, magnus Hungariæ prior munifice erexit sacellum S. Joseph in Fortalitio Carolostadiensi in Croatia, ac sacræ Hierosolymitanæ religioni cum suis omnibus bonis donavit; sed pro administratione nominavit œconomum comitem Joan. Ferdinandum ab Herbestin, nepotem ejus ordinis Miletensis Equitum, qui suo in eodem sacello bajulivatum erigere sub invocatione S. Josephi Carolostadiensis cupit. Ad id perficiendum paratus est augere dotes, ac onera implendi. S. C. vero fundationem approbavit, necnon respective assensum apostolicum concessit: *Melevitana, seu Zagrabien.*, *Fundat. bajuliv.*, 17 *martii* 1714.

2. Vacante præceptoria ordinis militaris S. Joannis Hierosolymitani nominatus fuit Aloysius de Vectoris eques non professus Hierosolymitanus sub spe futuræ dispensationis, quam nisi consecutus esset, præsentatus fuit loco seecundo commendatarius Fr. Bindus Paullus Peruzzi eques pariter Melitensis. Hac de causa S. C. consulta primo concessit dispensationem, ac eidem præceptoriam adjudicavit: *Florentina, Dispens.*, 22 *sept.* 1714, *dub.* 1 *et* 2.

3. Quum nobilis adolescens D. Sixtus Sforza Cæsarinus; qui uti clericus beneficia ecclesiastica possidebat, habitum clericalem dimisisset occasione expeditionis Melitensis, S. C. tollit omnem dubitationem super legitima eorumdem beneficiorum retentione, cum singulo militare, et delatione aureæ crucis Hierosolymitanæ, quibus ille insignitus est, hoc responso nempe milites professos ordinis Hierosolymitani ex dispensatione apostolica possidentes pensiones, et beneficia ecclesiastica secularia, posse illa retinere, etiamsi non incedant in habitu, et tonsura, dummodo gestent insignia proprii Ordinis: *Melevitana*, 26 *febr.* 1763, *dub.* 1.

§ III.

Religio militaris ordinis Hierosolymitani quoad capellanos, et vicarios.

1. S. C. agente de ecclesiis, quæ sunt annexæ commendis Hierosolymitanis resolutum fuit, examen, et approbationem hujusmodi vicarium ad Episcopum pertinere: *Augustana,* 14 *decemb.* 1630, *dub.* 2.

2. Ac Episcopum debere vicarios dictæ religionis, si simpliciter idonei reperti fuerint, simpliciter approbare censuit: *Ibid.*, *dub.* 3.

tom. 4, part. 3, pag. 49), præservata jurisdictione Ordinariorum quoad personas curam animarum exercentes. Quoad beneficia insuper Gregorius XIII const. *Quo Magis*, 23 martii 1580 (*Bull. Rom.*, ibid. pag. 430), privilegia ejusdem ordinis confirmavit. Et iterum confirmantur a Gregorio XIV, const. *Quanta Christianæ*, 30 april. 1591 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 1, pag. 260); nec non generalis approbatio dictæ Militiæ privilegiorum edidit Urbanus VIII, const. *Universalis Militiæ*, 29 martii 1624 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 5, pag. 205), confirmata ab Innocentio X, const. *Universalis*, 18 julii 1648 (*Bull. Rom.*, tom. 6, part. 3, pag. 162); et a Bened. XIV, const. *Inter Illustria*, 12 martii 1753 (*Bull. ejusd.* tom. 4, pag. 33).

3. Ac Fratres S. Joannis Hierosolymitani sive prædictos eorum vicarios non teneri, neque compelli posse ad contributionem seminarii, nec ad solutionem cathedratici, seu synodatici, vel charitativi subsidii deciditur : *Ibid.*, *dub.* 4.

4. Episcopumque posse quandocumque etiam extra visitationem in respicientibus curam animarum, et sacramentorum administrationem eosdem vicarios punire, firmatur : *Ibid.*, *dub.* 5.

5. Causa controversiarum Episcopi cum ordine militari S. Joan. Hierosolymitani, disputatum fuit dubium, an vicarius seu capellanus amovibilis, sacerdos secularis administrans curam animarum annexam commendæ Hierosolymitanæ, habitans in domo ejusdem parochialis tam in his, quæ tangunt curam animarum, et Sacramentorum administrationem, quam in quocumque delicto subjaceat jurisdictioni Ordinarii ex decreto Sacr. Concilii sess. 24, cap. 12, *de Reform.* [71], et const. Gregorii XIII, 67, § *Idcirco* [72] ? S. C. rescripsit vicarium, seu capellanum subesse Card. Episcopo etiam extra visitationem in iis, quæ respiciunt curam animarum, et in delictis mali exempli turpitudinem habentibus, et quoad reliqua delicta dictum capellanum in casu, de quo agitur, etiam subesse Card. Episcopo stante defectu tertii requisiti per bullam Gregorii XIII, videlicet [73] non servatæ obedientiæ : *Faventina*, *Jurisd.*, 17 *sept.* 1667, *dub.* 1.

6. Super jurisdictionali controversia vertente inter magnum priorem Bohemiæ Hierosolymitanæ religionis, et Archiepiscopum Pragensem S. C. plura decrevit. Pro exemptione a jurisdictione ordinaria Archiepiscopi non sufficit sola nominatio, seu deputatio presbyteris secularibus facta a superiore. D. Joannis Hierosolymitani in ecclesiis dicti ordinis pro cura animarum, quamvis ex causa non admitteretur ab Archiepiscopo, sed requiritur admissio, approbatio. et licentia Archiepiscopi, sive ejus consistorii ad curam animarum, et administrationem Sacramentorum : *Pragen.*, *Jur.*, 14 *jan.* 1708, *dub.* 1, confirmata 9 *junii ejusd. anni*, *d.* 1.

7. Et prefati nominati, seu deputati ad dicta beneficia curata tenentur subire examen, et professionem fidei emittere ad formam Concilii [74] coram Archiepiscopo, sive ejus consistorio, antequam animarum curam exerceant : *Ibid.*, *dub.* 2, confirmata *ibid.*

8. Idemque coram dicto Archiepiscopo, sive ejus consistorio onus habent præstandi juramentum ad curam animarum debite obeundam : *Ibid.*, *dub.* 3, confirmata *ibid.*

9. Et dicti nominati, seu deputati in dictis ecclesiis postquam reportaverint ab Archiepiscopo facultatem pro exercenda cura animarum, tenentur se conformare constitutionibus synodalibus et ordinationibus consistorialibus quoad omnia in ordine ad Sacramentorum administrationem, et curam animarum : *Ibid.*, *dub.* 5, confirmatam *ibid.*

10. Nec dictis presbyteris secularibus, ut supra nominatis, seu deputatis in præfatis ecclesiis, et ab Archiepiscopo examinatis devinctus est idem Archiepiscopus concedere licentiam ad curam animarum exercendam : *Ibid.*, *dub.* 6.

11. Et in hujusmodi licentiis Archiepiscopus valet sibi reservare facultatem eam revocandi ad sui beneplacitum, sed debet eam pure, et simpliciter tribuere : *Ibid.*, *dub.* 7.

12. Ac Archiepiscopus debet exprimere se procedere auctoritate delegata, dum procedit contra dictos presbyteros exercentes curam animarum ; ita ut hoc non expresso non tenentur illi ei obedire etiam in respicientibus animarum curam : *Ibid.*, *dub.* 8, confirmata *ibid.*

13. Et ad dubium, an Archiepiscopus prædictos presbyteros exercentes curam animarum in casu quo ejus mandata non exhauriant, possit plectere pœna revocationis licentiæ exercendi animarum curam? S. C. respondit, ut recurrat in casibus particularibus : *Ibid.*, *dub.* 9.

14. Et præfati presbyteri pro servitio dictarum ecclesiarum valent assumere capellanos pro celebratione Missarum in eisdem ecclesiis sine facultate Archiepiscopi : *Ibid.*, *dub.* 10.

15. Inde sancivit dictum Archiepiscopum sive ejus consistorium pro prædictis exigendis procedere nequit jure ordinario, sed delegato : *Ibid.*, 9 *junii* 1708, *dub.* 2.

16. In civitate Baruli adest ecclesia S. Sepulcri spectans ad religionem Hierosolymitanam sita in diœcesi Tranensi, et in eadem urbe suam sedem, ac jurisdictionem quoque retinet. Sæpius contingit, quod clerici unius ecclesiæ ad aliam diversæ jurisdictionis transeant, sed magnus prior Baruli prætendit, ut clerici adscripti servitio ecclesiæ S. Sepulcri ad aliam Archiepiscopo Nazareno subjectam transire non valeant absque licentia vicarii ejusdem ecclesiæ S. Sepulcri. Proposita hac definienda controversia, declaratum fuit clericos, et presbyteros, qui adscripti servitio ecclesiæ S. Sepulcri ad servitium ecclesiæ Nazarenæ transeunt, haud ulla vicarii illius indigere licentia : *Tranen.*, *Jurisd.*, 2 *decemb.* 1730.

17. Vicarius bajulivatus S. Euphemiæ ordinis Hierosolymitani facultates confessiones audiendi in

[71] Vide not. 233, verb. *Episcopus*, § IV.

[72] Vide not 233, præcedentem.

[73] Vide not. præcedentem.

[74] Vide not. 297, verb. *Episcopus*, § XIII.

ecclesiis parochialibus locorum Rhodii, et S. Mauri quibuscumque sacerdotibus etiam non adprobatis ab Ordinario dare non potest : *Caputaquen.*, 2 *aug.* 1760, *dub.* 4, confirmata 17 *januar.* 1761.

18. Definiverat jam antea S. C. ecclesiam S. Joannis commendæ Villingensis, ordinis Hierosolymitani, intra circuitum muris septum, ubi nonnullæ continentur ædes pro commendatoris, ejusque familiarium, et ministrorum usu destinatæ, existentem non esse veram parochialem. Definit nunc ejus capellano jus administrandi Sacramenta domesticis, ac familiaribus iisdem competere ad formam bullæ Gregorii XIII, Pont. Max. [75] ; competere ei autem negavit omnia jura parochialia exercendi independenter a parocho capituli ruralis civitatis Villingæ : *Constantien.*, *Jur. paroch. et exempt.*, 18 *decemb.* 1762, *dub.* 2.

§ IV.

Religio militaris ordinis Hierosolymitani, quoad commendatores, et equites.

1. Quædam dubitatio habetur an Card. de Alteriis eques commendator commendæ S. Magni religionis Hierosolymitanæ possit erigere tribunal? et quatenus affirmative,

2. An ministri affictuarii, subaffictuarii, et coloni ejusdem commendatoris in causis tam civilibus, quam criminalibus sint exempti a jurisdictione Ordinariorum in causis ecclesiasticis, seu mixti fori, et a jurisdictione judicum laicorum in causis mere laicalibus ?

3. An, et quas literas patentes concedere valeat idem card. commendator eisdem ministris, affictuariis, subaffictuariis, et colonis : S. C. rescripsit, ut instet coram auditore Sanctissimi : *Montis Falisci*, *Jurisd.*, 9 *junii* 1708, *dub.* 1, 2 *et* 3.

4. Commendator religionis Hierosolymitanæ non valet se ingerere in electione officialium societatis Sanctissimæ Annuntiatæ erectæ in ecclesia S. Joan. Baptistæ extra mœnia civitatis Foggiæ sita ; quum dicta ecclesia se esse subjectam religionis Hierosolymitanæ jurisdictioni autumaret, quæ jurisdictio in favorem Episcopi fuit vindicata : *Trojana*, *Jurisd.*, 24 *aug.* 1709, *dub.* 4.

5. Commendator, et fratres capellani præceptoriæ ad SS. Joannem et Cordulam apud Coloniam religionis Hierosolymitanæ non possunt recipere novitios, illosque admittere ad professionem absque licentia magistri ordinis, seu magni prioris per Alemanniam : *Colonien.*, 17 *april.* 1728, *dub.* 1, confirmata et addita ad mentem [76] : 19 *junii ejusd. anni*.

6. Ac dictus commendator suspensus ab officio, qui absque facultate magistri ordinis contulit literas dimissoriales Joanni Henrico Wilms, quarum vigore a nuntio Coloniensi promotus fuit ad sacrum subdiaconatus ordinem tanquam professus, et sic ad titulum mensæ, sive domus prioralis cameræ memorati conventus, ex gratia est redintegrandus, et summa recepta pro dote in admissione Wilms est ejus hæredibus restituenda demptis alimentis ipsi præstitis : *Ibid.*, *dub.* 4, confirmata *ibid.*

7. Ad religionem Hierosolymitanam spectabat commenda, quæ ecclesiam dictam D. Ægidio, ac hospitale adjunctum habebat. Sed ecclesia diruit, et traditum fuit altare in ecclesia parochiali S. Jacobi Majoris, ubi commendæ onera impleri possent. Quamquam huic aræ fuerit insculptum stemma, ac inscripta epigraphe, tamen commendator sibi vindicare nequit illius capellæ dominium, et pertinentiam, quum deesset acquisitionis instrumentum : *Placentina*, *Jurisd.*, 4 *decemb.* 1745, *dub.* 1.

8. Et commendatori prædicto equiti Çevolo non competit independenter a parocho præfatæ ecclesiæ jurisdictio, sed copia celebrare faciendi in eadem capella Missas, ac peragendi in ea omnes alias ecclesiasticas functiones commendæ incumbentes, dummodo non impediantur functiones parochiales : *Ibid.*, *dub.* 2.

9. Imo nec parochus præferri debet in celebratione dictarum Missarum, ut functionum : *Ibid.*, *dub.* 3.

10. Quum annuam pensionem scut. 100 ex reditibus archiepiscopalis mensæ Florentinæ obtinuisset nobilis adolescens Ferdinandus Carolus Capponius eques Hierosolymitanus hac conditione, ut non deberetur pensio, nisi postquam clericus factus esset, postulavit inde ab Archiepiscopo tonsuram, sed hic conferre abnuit, nisi clericali veste indueretur : ob id quæstio agitata est in S. C., an eques Hierosolymitanus non professus initiandus sit ad primam tonsuram sine habitu clericali ?

11. An sint solvendæ eidem pensiones elapsæ, ac decurrendæ, sive potius obstet breve ? S. C. dilata, et ad mentem respondit : *Florentina*, 2 *sept*, 1747, *dub.* 1 et 2.

12. Præpositus commendator monasterii Miechoviensis ordinis Hierosolymitani tenetur contribuere pro ædificatione ecclesiæ, et conventus commendati incendio consumpti, necnon, pro supellectibus et aliis ad usum ejusdem ecclesiæ pro tertia parte redituum commendæ. Nam litis occasionem præbuit incendium anni 1745 monasterii

[75] Vide not. 233, verb, *Episcopus*, § IV.

[76] Vide not. præcedentem.

præfati domus probationis, ecclesiæ una cum vasis sacris, sacris supellectilibus, ornamentis, aliisque hujusmodi : *Cracovien.*, *Contrib.*, 26 *april.* 1749, confirmata 22 *novem. ejusd. anni*, *dub.* 1, et 28 *febr.* 1750.

13. Ac tertia pars assignanda est in quota bonorum juxta modum [77] : *Ibid.*, *dub.* 2, confirmata *ibid.*

14. Et ad dubium, an, et pro qua rata expensarum fieri debeat per commendatorem contributio, ac ecclesiæ reædificatio? S. C. respondit : Dilata, et ad mentem [78] : *Ibid.*, *dub.* 3 et 4. Inde jussit, ut scribatur nuntio apostolico juxta instructionem : *Ibid.*

15. Commendator ecclesiæ S. Joannis cum adjuncto hospitalis extra urbem Posnaniæ existentis tenetur ad manutentionem dicti hospitalis : *Posnanien.*, 19 *januar.* 1754, *dub.* 2.

16. Et quum commendator eques Ignatius Bartholomæus Sthechi, quæ vel in regum, et Episcoporum donationibus præscripta fuerant, vel a præcedentibus commendatoribus fuerant constituta, negligere cœpit præposito fructus, et quædam bona denegavit, fabricam ecclesiæ, et hospitalis haud reparavit, vicarium non retinuit; actum est in S. C., an sufficienter hucusque ejusdem hospitalis, et pauperum manutentionis satisfactum fuerit? quæ respondit: Dilata, et scribatur nuntio apostolico juxta instructionem : *Ibid.*, *dub.* 3.

17. Ac idem commendator tenetur petere possessionem in choro ecclesiæ cathedralis a capitulo Posnaniensi, eique solvere solita emolumenta pro eadem possessione ad formam judicati : *Ibid.*, *dub.* 4, confirmata ad formam hujusmodi possessionum a commendatoribus antecessoribus captarum : 22 *novem.* 1755.

18. Necnon commendatorem eumdem teneri præsentare Episcopo vicarium, qui ejus nomine ecclesiæ cathedrali deserviat in divinis, eique opportunum emolumentum subministrare ad formam judicati nuntii apostolici Poloniarum, fuit resolutum : *Ibid.*, *dub.* 5, quo reproducto, dilata, et coadjuventur probationes audito vicario curato, rescripsit : *ibid.*

19. De commendatore pro tempore commendæ seu Granciæ S. Angeli in Palatio terræ Aquavivæ Guardiensis diœcesis, quæ commenda cessa fuit ab abbate, et monachis monasterii S. Angeli sacro ordini Hierosolymitano cum onere retinendi idoneas personas ad divina officia in ecclesia celebranda, ac suffragia porrigenda pro animabus illorum, qui monasterium fundarunt ac dotarunt, postulatum fuit ; an idem teneatur ex reditibus commendæ manutenere sex cappellanos, qui inserviant choro divinis officiis, et parocho ecclesiæ parochialis S. Mariæ Ester Terræ prædictæ? S. C. rescripsit, ut servaretur conventio anni 1752, in omnibus : *Guardien.*, *Cappellan.*, 25 *januar.* 1755, *dub.* 1.

Religio militaris Ordinis Hierosolymitani quoad exemptionem Ordinarii. Vide *Episcopus*, §§ vii, viii, et xxv.

§ V.

Religio Militaris ordinis Hierosolymiani quoad judicem conservatorem, *ministros, ac inservientes*,

1. Ministri, servientes adscripti, procuratores, et familiares, qui habitant in civitate extra domum commendæ subjacent jurisdictioni Ordinarii tam in civilibus quam in criminalibus, et mixtis vigore Concilii, sess. 24. cap. 11, *de Reform.* [79] et constitutionis Gregorii XIII, Pont. Max. [80] : *Faventina*, *Jurisd.*, 17 *sept.* 1667, *dub.* 2.

2. Coloni, et alii habitantes in domibus ruralibus ipsius commendæ delinquendo possunt ab Ordinario puniri in iis, quæ spectant ad forum ecclesiasticum vigore dicti sacri Concilii, et constitutionis : *Ibid.*, *dub.* 3.

3. Et conservator, qui sit presbyter secularis diocesanus habitans in domo propria in causis propriis tam civilibus, quam criminalibus, seu mixtis, subjacet Ordinario ex dicto Concilio, et constitutione : *Ibid.*, *dub.* 4.

4. Idem conservator non valet tribunal erigere, nec assumere proprios ministros, sed uti debet officialibus curiæ episcopalis ex Sacr. Concilio Trid. sess. 14, cap. 5, *de Reform.* [81], et constit. Gregorii XV edita 20 sept. 1621 [82] excepto notario : *Ibid.*, *dub.* 5.

[77] Modus est, ut assignetur possessio Micchoviensis per decennium : *Ibid.*, 22 *novem.* 1749.

[78] Nempe in prævia diligenti inquisitione, recognitione librorum, aliorumque documentorum, ac adhibito etiam peritorum judicio, S. C. certiorem reddat de vero valore antiquæ ecclesiæ in eo statu, in quo erat ante incendium : *Regist. lib.* 30, *die* 28 *febr.* 1750.

[79] Vide not. 255, verb. *Episcopus*, § iv.

[80] Vide not. præcedentem.

[81] Quo statuitur, causas criminales, et mixtas ad locorum Ordinarios, et non ad conservatores pertinere ; civiles vero ab his posse cognosci, cum ii, quorum privilegia tuentur, rei sunt, non actores ; prius ampliatum est hoc decretum a Clem. VIII const. *Sanctissimus*, 19 martii 1592, ac postea majori declaratione, et extensione a Gregorio XV, ejusdem Clementis vestigiis inhærente, ut ex ipsius const. *Sanctissimus*, 20 *sept.* 1621, patet.

[82] Vide notam præcedentem.

§ VI.

Religio Militaris ordinis Hierosolymitani quoad magnum magistrum, et magnos priores.

1. Audito Episcopo, et procuratoribus S. Joannis Hierosolymitani de utriusque partium consensu S. C. probavit, annuitque, ut magnus magister, et conventus in eorum ecclesiis duntaxat possit, absque Episcopi licentia, sub sigillo tamen prioris publicare Indulgentias tantum sibi, et eorum hospitali concessas; alias vero indulgentias, etiam concessas visitantibus ecclesias militum non possint, sed ab Episcopo extra militum ecclesias publicari debeant: *Melevitana*, 24 *aug*. 1619.

2. Magistro ordinis, seu magno priori religionis Hierosolymitanæ per Alemaniam competit jus visitandi juxta bullam Rhodianam, conventum, seu preceptoriam SS. Joannis, et Cordulæ Coloniæ, non autem constat de causis exemptionis: *Colonien.*, 17 *april.* 1728, *dub.* 2, confirmata *addendo ad mentem* [83]: 19 *junii ejusd. anni.*

3. Magistro, seu magno prioris ordinis Hierosolymitani jus visitandi conventum, et præceptoriam S. Joan., quod ei commendatarius Coloniensis ejusdem præceptoriæ controvertebatur, additum a S. C. juxta bullam Rhodianam fuit. Ob id commissarius magni prioris visitationem explevit. Sed quum eam persequi vellet cum personali accessu ad villas, et agros ad eamdem commendam spectantes, commendatarius et conventuales sese opposuerunt. S. C. quæsita primum suspendit decisionem et ad secretarium dixit: *Colonien.*, *Juris. visit.*, 16 *junii* 1731. Verum reassumpto folio, villas, et bona campestria ad dictam præceptoriam attinentes visitare illum posse in casu tantum præcisæ necessitatis: 18 *aug. ejusd. anni.*

§ VII.

Religio Militaris ordinis Hierosolymitani quoad professionem.

Carolus Glandeves ex comitibus de Nioselle audiri haud obtinuit adversus negativam resolutionem sub die 5 *aug.* 1705 editam, qui licet a nativitate mutus, et surdus; iterum gratiam dispensationis efflagitabat, ut ad profitendum in religione Hierosolymitana admitti valeat; quum S. C. dictam resolutionem confirmasset: *Melevitana, Habitus,* 27 *martii* 1706. At postmodum recessit a decisis, et breve facultativum indulsit: 8 *maii ejusd. anni.*

RELIGIO MILITARIS ORDINUM S. JACOBI DE SPATA

CALATRAVÆ ET ALCANTARÆ.

1. Ad formam indulti dismembrandi, ac disponendi de nonnullis bonis præceptoriarum ordinum militarium S. Jacobi de Spata, Calatravæ, et Alcantaræ concessi Carolo V Romanorum Imperatori, ac regi Hispaniarum a Clem. VIII, Pont. Max., dismembrata fuerunt oppida status Estepensis. Marchiones dicti status deputarunt vicarium ad nutum amovibilem pro exercitio jurisdictionis ecclesiasticæ, sed quum constaret de excessibus vicarii Laurentii de Anduxar Ferrer, ideo S. C., ad quam marchio hodiernus recursum habuit, decrevit vicarium deputatum in districtu Estepensi pro exercitio ecclesiasticæ jurisdictionis non posse literas dimissoriales concedere subditis dicti status, ut ad clericalem tonsuram, et ordines majores a quocumque Antistite possint promoveri: *Nullius, Provinciæ Hispalen., Excess.* 11 *sept.* 1706, *dub.* 1.

2. Item vicarium prædictum pro suscipiendis rationibus fabricæ, patronatuum, aliorumque legatorum piorum in villa Estepensi, in qua facit residentiam non posse quidquam ratione procurationis percipere: *Ibid., dub.* 2.

3. Ac salarium, et quidquid excessive percepit, teneri restituere resolvitur: *Ibid., dub.* 3.

4. Atque pro visitatione fabricarum ecclesiarum, aliorumque locorum dicti status, præter victualia, quæ subministrabant curati, non potest vicarius exigere salaria in pecunia ex reditibus fabricæ, ac ex societatibus, et tenetur quidquid excessive percepit occasione visitationis anni 1704, restituere. *Ibid., dub.* 4.

5. Et victualia sunt vicario suppeditanda frugaliter pro medietate juxta antiquam consuetudinem, et nequit idem vicarius in quolibet oppido præter exigentiam visitationis permanere, et victualia suscipere: *Ibid., dub.* 5.

6. Insuper ead. S. C. sancivit pro juribus spectantibus ad vicarium circumscribendam esse taxam factam a vicario occasione visitationis anni 1704, et quoad taxam visitatoris apostolici anno 1706

[83] Vide not. 15, verb. *Redintegratio*.

factam dilata, ut examinari possit, dixit : *Ead. causa*, 20 *novem. ejusd. anni, dub.* 1.

7. Vicarium prædictum non posse quidquam percipere ex eleemosynis Missarum, et persolvere eleemosynam diminutam, et residuum sibi retinere S. C. censuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

8. Ac ex legatis annuis Missarum, patronatibus, capellaniis cum onere Missarum non posse vicarium a capellanis, aliisque personis certam summam pro qualibet Missa percipere, existimatur : *Ibid.*, *dub.* 3.

9. Et pro juribus parochialibus locorum, et oppidorum status Estepensis, in quibus cura per vicarium exercetur, non posse vicarium Estepensem summas ab ipso præscriptas anno 1704 exigere, S. C. putat : *Ibid.*, *dub.* 4.

10. Postmodum ead. S. C. resolvit dictum vicarium haud posse voluntates defunctorum commutare : *Ead. causa*, 18 *decem. ejusd. anni, dub.* 1.

11. Declaravitque teneri restituere bona, annuos reditus, et pecunias, quax ex patronatibus, aliisque legatis piis suscepit : *Ibid.*, *dub.* 2.

12. Pariter firmavit teneri reddere pecunias susceptas pro celebratione Missarum, et non celebratas : *Ibid.*, *dub.* 3.

13. Ac arbitrata est, implere onera capellaniarum, et legatorum piorum, quæ possidet, teneri : *Ibid.*, *dub.* 10.

14. Et res sunt dubiæ ; an sufficiat declaratio emissa a Joanne de Carbayal, et Zepada ?

15. An vicarius teneatur persolvere sodalitio scholæ Christi villæ Estepensis annuum legatum ducat. 40, impositum super domo, quam habitavit, et habitat dictus vicarius toto tempore, quo illud non persolvit ?

16. An vicarius teneatur restituere bona relicta ab Andrea de Valderama sodalitio Animarum Purgatorii una cum fructibus elapsis ? respondit, ad judicem visitatorem deputandum, et cum Sanctissimo pro deputatione visitatoris in persona Archiepiscopi Hispalensis : *Ibid.*, *dub.* 4, 5 et 6. Deinde quoad dub. 4, recessit a decisis, et ad visitatorem dixit deputatum, qui recognoscat prætensam celebrationem Missarum, et extrahat partitas juxta instructionem [84] et transmittat : 15 *januar.* 1707.

Religiosa professio. Vide *Professio religiosa.*

Religiosus, Religiosi. Vide *Regulares.*

Remissio. Vide *Legatum pium*, § vi ; *Missa*, § xiv ; *Subsidium dotale*, § viii.

Remissioriæ. Vide *Literæ S. Congr. Concilii, etc.*

Remotio. Vide *Administrator*, § vi ; *Capellanus*, § vii ; *Capellanus curatus*, § v ; *Œconomus curatus*, § iv ; *Presbyteri*, § vii ; *Prior*, § i ; *Sequestrum, etc.*, *Vicarius capitularis*, § iv ; *Vicarius curatus*, § iv.

Renovatio consensus. Vide *Matrimonium*, § iii.

Renunciatio. Vide *Bona ecclesiastica*, § ii ; *Legatum pium*, § i ; *Moniales*, § iii ; *Regulares*, § vii.

Reparatio. Vide *Bona ecclesiastica*, § vii ; *Ecclesia in genere*, § i ; *Ecclesia cathedralis*, § i ; *Ecclesia collegiata*, § i ; *Ecclesia parochialis*, § i ; *Oratorium*, § iv.

REPETITIO INDEBITI.

Ad possessorum capellaniæ fundatæ a sacerdote Joanne Femi cum onere Missarum, adjuvandi parochum, ac pueros erudiendi, communitas Castri Fematris suam locationis pascuorum ratam partem *del Castelluccio* in augmentum redituum capellaniæ cessit. At ad dimittendum debitum collectarum cameralium impositione gravati fuerunt possidentes *del Castelluccio*. Atque capellanus Bucetti suam partem solvit, animo tamen repetendi, ac inde exoravit S. C. pro restitutione indebiti ; eoque defuncto instantiam illius hæredes ac hodiernus capellanus prosequuti sunt ; et S. C. locum esse indebiti repetitioni resolvit : *Spoletana*, 27 *febr.* 1790, *dub.* 2.

Reportatio. Vide *Beneficia ecclesiastica*, § xiii.

Reprobatio. Vide *Consuetudo*, § iv.

Rescissio. Vide *Donatio*, § ii ; *Transactio*, § ii.

Rescriptum. Vide *Decretum*, *Rescriptum.*

Res ecclesiasticæ. Vide *Bona ecclesiastica.*

Reservatio. Vide *Juspatronatus*, § ii ; *Pensio ecclesiastica*, § iii.

Reservationes apostolicæ. Vide *Juspatronatus*, § iv.

Residentia. Vide *Abbas*, § ix ; *Archidiaconus*, § v ; *Archipresbyter*, § xi ; *Beneficiati*, § vi ; *Canonici*, § viii ; *Capellanus*, § viii ; *Clerici*, § iv ; *Episcopus*, § xxi ; *Parochus*, § x ; *Præpositus*,

[84] Censuerunt quidem injungendum esse, quatenus recognoscat primam celebrationem Missarum factam per prædictum de Carbayal, et an potuerant applicari, quatenus fuerant celebratæ in aliud onus vicarii, quoad Missas manuales receptas, aut alias obligationes, et ulterius extrahat quascumque partitas librarum ad hunc effectum necessarias, easque ad S. C. trasmittat : *Regist. Lit.*, lib. 24, *die* 15 *januar.* 1707.

§ VI; *Presbyteri*, § VIII; *Vicarius curatus*, § V.

RESIDENTIA QUOAD INDULTUM. Vide *Dispensatio*, § II.

RESIGNATIO. Vide *Beneficia ecclesiastica*, § X; *Parochus*, § IX.

RESOLUTIONES S. CONG. CONCILII. Vide *Decreta*.

RESOLUTIONES CAPITULARES. Vide *Capitulum ecclesiasticum*, § XI.

RESOLUTIONES SODALITII. Vide *Sodalitium*, § III.

REPARATIO. Vide *Bona ecclesiastica*, § VII; *Ecclesia in genere*, § I; *Ecclesia cathedralis*, § I; *Ecclesia collegiata*, § I; *Ecclesia parochialis*, § I.

RESTITUTIO.

1. Quum S. C. minime sustineri declarasset applicationem peractam ab Episcopo Gerundæ, et canonicis ecclesiæ cathedralis fabricæ ipsius ecclesiæ redituum, quorum summa debeat erogari in distributione vestium in favorem pauperem juxta testatoris voluntatem, præcepit inde faciendum esse redintegrationem seu restitutionem pro summa respiciente vestiarium pauperum liquidanda, addendo ad mentem [85]: *Gerunden.*, *Commut. volunt.*, 25 *sept.* 1700, *dub.* 3, confirmata 3 *martii* 1703, *dub.* 1.

2. Ac redintegrationem, seu restitutionem faciendam esse ex fructibus hæreditatis archidiaconi Pejoan, qui reliquit fabricæ ecclesiæ cathedralis, et in subsidium teneri capitulum infra terminum 20 annorum distributa rata parte pro quolibet anno: *Ibid.*, *dub.* 2. Inde præfata dubia confirmat juxta modum [86]: 7 *julii* 1731, *dub.* 3, et iterum confirmat juxta modum [87]: 19 *julii* 1732. Postmodum reclamante archidiacono Vadella, qui patrocinium pii operis vestiarii strenue suscepit, allegante læsionem piæ voluntatis, ad egenorum detrimentum. Et S. C. *sub die* 6 *decem. ejusd. anni* rescripsit prævio recessu a decisis, solvendas esse a capitulo intra sex menses libras septemdecim mille investiendas cum cura, et regimine Episcopi, pro vestiario pauperum. Deinde vero solvendas esse ab eodem capitulo singulis annis libras mille, et quingentas in eamdem causam vestiarii usque ad solutionem totius debiti juxta liquidationem prout de jure faciendam. Demum confirmatæ fuerunt præfatæ resolutiones reducta tamen annua solutione a libris 1500 ad libras 1000 dummodo capitulum intra terminum sex mensium solvat 17000 libras; liquidationem autem totius debiti faciendem esse intra annum; quorum administrationem redituum Majoricense capitulum Sancti Felicis pro nunc administret nomine capituli Gerundæ: 7 *febr.* 1733.

3. Inolevit abusus in ecclesia collegiata terræ Martinæ, locandi nempe capitularibus, et participantibus, qui vigore decreti Archiepiscopi facultatem habebant tantum ad triennium possessiones ejusdem capituli retinendi pro annua rata parte duc. 45. pro qualibet, alioquin restituere tenerentur eadem bona ad eorum vitam absque solemnitatibus, ac beneplacito apostolico. Hinc S. C. consulta nullas illas locationes judicavit, decrevitque capitulares restituere totum id, quod præter ratam partem præbendæ singulorum perceperunt, teneri: *Tarentina*, *Censur.*, 9 *april.* 1701, *dub.* 2.

4. Maria de Aquilera erigi jussit conventum ordinis S. Francisci Fratrum Recolletorum provinciæ Granatensis, vel monasterium monialium Minimarum in cujus erectionis defectu vocavit hospitale, et eremitoria oppidi de Areonilla. Hæc voluntas non fuit per quinquennium impleta; hinc Aloysius Diaz de Aquilera frater, et hæres Mariæ, pro faciliori exequutione auctricis voluntatis ordinavit constructionem conventus prædicti, quo non peracto per sexennium erigi voluit monasterium, S. Claræ, aliter tot capellaniæ, vel alia pia opera erigerentur. Denegatus fuit enim regius ac oppidanorum assensus pro constructione conventus cujuscumque generis, excepto monialium monasterio S. Claræ, cujus vix ædificium inceptum est. Vicarius generalis condemnavit administratorem ad restitutionem omnium bonorum, ac fructuum in favorem eremitarum, adversus quam reclamatum fuit, an sit facienda? S. C. respondit affirmative videlicet, hæreditatem Mariæ, una cum fructibus restituendam esse tertio loco vocatis ad formam testamenti, et codicilli; hæreditatem vero Ludovici applicandam esse monia-

[85] Mens est, ut scribatur Episcopo, ut imposterum curet ad implementum legati: *Ead. causa*, 25 *sept.* 1700.

[86] Videlicet « solutis nunc per capitulum libris decies mille, investiendis cum cura, et superintendentia Episcopi et ad beneficium vestiarii, necnon dummodo in futurum solvantur ab eodem capitulo annuæ libræ mille per annos quindecim, eroganda in perfectionem frontispitii ecclesiæ cathedralis simul cum alia pecunia ad depositum spectante; quoad reliquum debitum pro gratia absolutionis, facto de omnibus verbo cum Sanctissimo » *Ead. causa*, 22 *novem.* 1732, § *Itaque*.

[87] Vide notam 448, verb. *Capitulum ecclesiasticum*, § VII.

libus, et injungendum censuit Episcopo, quatenus cogat administratores ad reddendam rationem de fructibus tam perceptis, quam percipiendis : *Giennen.*, *Commut. volunt.*, 12 *januar.* 1704, *dub.* 2.

5. Improbata a S. C. erectione sex canonicatuum peracta ab Episcopo Ribero in ecclesia cathedrali cum applicatione sortis scut. 800, ex fructibus seminario debitis, jussum fuit dictam sortem seminario eidem restituendam : *Nicoteren., Erect. canon.*, 10 *julii* 1706, *dub.* 2.

6. Juspatronatus una cum decimis ecclesiæ parochialis de Bergh existebat penes monasterium monialium ordinis Prædicatorum loci Pertendorff modo Harlesbergh. Hæres labe coinquinata tota ditione Neoburgica, monasterio funditus deleto, monialibusque pulsis regentes ditionis juspatronatus pretio floren. 18,000, vendiderunt magistratui urbis Neoforensis. Postea instaurata fide orthodoxa in Palatinatu superiori, elector palatinus, et dux Neoburgicus in solutionem certæ pecuniarum summæ, quam debere dicebatur, cessit, seu restituit, anno 1655, monasterio Cæsarensi ordinis Cisterciensis Augustanæ diœcesis inter alia monasterium monialium de Pertendorff cum omnibus pertinentiis. At questio constituitur de validitate restitutionis, S. C. nihil decidit, ut expectetur melior informatio alias expetita : *Eystetten.*, *Jurispatr. et decim.* 21 *aug.* 1706.

7. Occasione funeris Alvari de Luna regii gubernatoris urbis Cortonæ ab intestato migrati, de capitulo ecclesiæ cathedralis inter cetera accidit dubitatio, an retineri possit serica culcitra ; cum qua transfertur cadaver ; seu sit locus restitutioni ? et tulit responsum affirmativum ad primam, negativum ad secundam partem, salva tamen consuetudine legitime probanda : *Cortonen., Jur. funer.*, 3 *sept.* 1707, *dub.* 5 [88].

8. Quum Episcopus exegerit indebite a singulis sacerdotibus terræ Belvederii carolenos sex, videlicet tres in festivitatibus Natalitiis, et reliquos tres in solemnitatibus Paschatis Resurrectionis ratione prætensi cathedratici. S. C. primum declaravit exacta esse reddenda prout de jure *Sancti Marci Procur.*, 7 *julii* 1708, *dub.* 8. Deinde non esse restituenda censuit : 13 *april.* 1709.

9. Cibaria, equitatus, aliaque donaria percepta a vicario capitulari præter procurationes occasione visitationis sunt restituenda ad formam Concilli [89], et quibus de jure : *Ostunen., Procur. ac resid.*, 28 *julii* 1708, *dub.* 7.

10. Jacobus Antonius Gerenzanus competitor præsentato præposito Mombellio ad beneficium simplex Sanctissimæ Conceptionis in ecclesia parochiali S. Martini loci Sicomarii erectum, a vicario generali instituto, et in possessione manenti, sequestrum, et inhibitionem non incidenti arbores, nec quicquam attentandi expedivit. Quasdam tamen cum præfati vicarii venia populeas arbores incindit Mombellius, inque utiles beneficii usus convertit, reclamavit Joseph Camia patronus, hanc incisarum arborum licentiam ægre ferens, et postquam veniam illam minime sustinere a S. C. retulerat, rescriptum etiam habuit, ut Mombellius incisarum arborum pretium restitueret, illudque in bonis stabilibus pro beneficio rependeretur : *Papien.*, *Incis. arbor.*, 15 *martii* 1710, *dub.* 2.

11. Episcopum, qui bona monasterii Camaldulensium Scardavillæ exemptionis causa detrectantium solvere procurationem post peractam visitationem ecclesiæ parochialis S. Joannis Baptistæ monasterio prædicto unitæ posita judiciali hasta vendi jus sibi fecit, ad ea reddenda S. C. coegit : *Brictinorien.*, *Procur.*, 27 *aug.* 1712, *dub.* 2.

12. Quum Episcopo deberetur procuratio ab omnibus locis piis oppidi Campaneani, idcirco sancivit S. C. cancellarium Episcopi prædicti non teneri exactas pro mandatis expeditis pecunias restituere : *Nepesina, Procur.*, 27 *maii* 1713, *dub.* 2.

13. Patres congregationis Somaschæ quorum curæ commissi sunt seminarii ab Episcopo Mauritio Petra erecti, et ab Episcopo Sormanno adaucti alumni, tenentur restituere pro toto eo tempore, quo idem seminarium clausum remansit, proventus pro eorum manutentione, et salario assignatos : *Viglevanen., Semin.*, 27 *januar.* 1714, *dub.* 11.

14. Clerum S. Marci pro restitutione sortium a debitoribus facienda Episcopo exquirere debere, sed gratis demandatur. *Sancti Marci*, *Plur.*, 16 *januar.* 1723, *dub.* 10.

15. Et Episcopum S. Marci ea, quæ indebite perceperit, in recipienda redditione rationis administrationis locorum piorum, reddere prout de jure debere deciditur : *Ibid.*, *dub.* 14.

16. Quum declaratum fuisset valida esse sponsalia inita inter Salvatorem Calce et Beatricem Fortunatam, ac facta fuerit facultas mulieri resilire a dictis sponsalibus, locus hic habet dubitationis, an sponsus Salvator restituere teneatur duc. 700 in dotis computum recepta ? S. C. ad judices suos definitionem

[88] Vide not. 8, verb. *Cadaver*, § III.

[89] Sess. 24, cap. 3, *de Reform.*, ubi legitur : « Quod si quisquam, quod absit, aliquid amplius in supradictis omnibus casibus accipere præsumpserit ; is præter duplirestitutionem intra mensem faciendam, aliis etiam pœnis juxta const. concil. gen. Lugdunensis, quæ incipit : *Exigit ;* necnon aliis pœnis in synodo provinciali arbitrio synodi, absque ulla spe veniæ, mulctetur. »

remisit : *Salernitana, Spon.*, 13 *julii* 1723, *dub.* 3.

17. Instantibus hæredibus pro ornatu publico oratorii S. Josephi volito a Benedicto de Berardis, quem periti obnoxium judicarunt, erecta fuit quædam capellania, quæ postea a S. C. approbata prævia sanatione fuit. Sed quum iidem hæredes non docuerent de apostolico beneplacito, Episcopus coegit eos, ut summa scut. 160 deponerent, quam modo restituendam esse S. C. sancivit addendo ad mentem : *Callien., Capell.*, 15 *decem.* 1731, *dub.* 2.

18. In controversia versatur, an cuicumque ecclesiastico diœceseos Larinensis esset restituenda pecunia, quam aliquis metu pœnarum sub quibus demandata fuit emptio codicis constitutionum synodalium, soluto pretio carolenorum quinque, aliorumque decretorum synodalium occasione exequutionis solverit? rescriptum fuit ad mentem: *Larinen., Decret. synod.*, 9 *febr.* 1732, *dub.* 14. Iterum causa producta dixit ad mentem, 30 *aug. ejusd. anni.*

19. Canonici ecclesiæ collegiatæ S. Agricolæ, qui administratores fuerunt pro tempore ab anno 1720, usque ad annum 1727, restituere minime tenentur capitulari Massæ residua frumenti vulgo Ravennat. Bon. : *Avenionen.*, 19 *sept.* 1733, *dub.* 8.

20. Quum constaret de nullitate testamenti nuntii Baccari Episcopi Bojanensis, licet disposuerit in suæ animæ suffragium relictis bonis canonicis, et mansionariis ecclesiæ cathedralis, cogendos esse dictos canonicos et mansionarios restituere bona omnia hæreditaria dicti Episcopi, ut eorum valor in compendium cathedralis expendatur, statuit S. C.: *Bojanen., Spolii*, 10 *martii* 1742, *dub.* 2.

21. Judicavit S. C. validitatem sponsalium quæ inierunt Raynaldus Egedius, et Anna Bettazzi, ac inde ea rescindi censuit, modo voluit, ut locus sit restitutioni scut. 1000, quæ fuerunt soluta in computum dotis dicto Raynaldo qui ad amores inhonestos conversus, ita pecuniis hisce abusus est, ut Episcopus coactus fuit a civitate expellere : *Assisien., Spons.*, 14 *junii* 1749, *dub.* 3.

22. Episcopus Cassani in casu de quo agitur non tenetur restituere ducatos 30 exactos ob prætensam non confectam *plateam* sive inventorium de reditibus ecclesiæ a presbyteriis ecclesiæ receptitiæ S. Nicolai terræ Castellucci, sub qua pœna Episcopus eosdem presbyteros adstrinxit : *Cassanen., Visitat.*, 14 *junii* 1749, *dub.* 6; confirmata 6 *decem. ejusd. anni.*

23. Sponsalia inita inter Anastasiam Archangeli, et Josephum Ferri valida a S. C. fuerunt judicata. Inde quum mulier amorem professionis religiosæ, dum in monasterio S. Spiritus Eugubii degebat, ostendisset, ad aliud monasterium, ut suam voluntatem exploretur, fuit translata ; ac decisum posse professionem emittere, modo est quæstio, an sit locus restitutioni munerum? S. C. primum protelavit definitionem, et dixit ad mentem [90]? *Fanen., seu Senogallien., Spons.*, 20 *decem.* 1749. *dub.* 2. Postmodum affirmativum præbuit responsum addendo post emissam professionem, et quoad expensas itineris tantum teneri Josephum Ferri juxta liquidationem faciendam coram secretario : 18 *april.* 1750.

24. Marcus Antonius de Florentiis archihospitali S. Spiritus in Saxia Urbis donavit 15 loca montium cum onere Missarum, et distributione dotium. Suscepit hospitale cum facultate vendendi loca montium, et erogare pretium in emptionem rei immobilis ; et revera vendita fuerunt, pretiumque cum incremento in scut. 2437, 50 impensum fuit in emptionem domus. Modo dictum hospitale rescendere prætendit transactionem, ac restituere summam prædictam scut. 2437, 50. At S. C. minime restituendam esse sortem præfactam ab archihospitale arbitrata est : *Romana, Subs. dot.*, 2 *decem.* 1752, *dub.* 2.

25. Quum Episcopus Nebbiensis gravissima suspensionis pœna affecisset aliaque pecuniaria mulctasset archidiaconum Antonium Gentili ecclesiæ cathedralis, qui propria jura tuebatur, quique febri, et adversa valetudine detentus, præcepto imposito statim ad residentiam redeundi obtemperare non valuit. Idem Episcopus tenetur ad restitutionem expensarum in scut. 100 : *Nebbien.*, 17 *novemb.* 1753, *dub.* 4. Inde eamdem restitutionem remisit ad secretarium juxta mentem : 9 *febr.* 1754.

26. Capitulum cathedralis ecclesiæ restituere tenere S. C. definivit capitulo collegiatæ SS. Petronii, et Prosperi terræ Lugi medias annatas perceptas a die erectionis utriusque collegiatæ in prædicta unitæ. Nam ead. S. C. jam ante decreverat ad eamdem collegiatam mediam annatam a provisis de beneficiis utriusque collegiatæ pertinere : *Imolen., Mediæ annatæ*, 14 *januar.* 1758, *dub.* 2. Ac causa reproducta dictum fuit, in decisis juxta modum [91]. Nam provisi nonnulli de beneficiis cautiores annis 1752, 1753, deposuerant pecuniam sub expressa contestata denunciatione ut capitulo collegiatæ solvi deberet : 18 *febr. ejusd anni.*

27. Quædam mulieres, quæ induunt habitum or-

[90] Vide not. 231, verb. *Professio religiosa*, § IV.

[91] Nempe a *die* 17 *sept.* 1752, juxta votum Ordinarii : *Ead. causa*, 18 *febr.* 1758.

dinis Carmelitarum accesserunt ad excolendas puellas oppidi Arcis Priorum, et annua scut. 36, ac nonnulla subsidia dotalia a Pontifice reportarunt, ut conservatorium puellarum erigerent : at subesse Episcopi jurisdictioni abnuentes urbem repetierunt, et quæsierunt, num eisdem restituenda essent asserta bona stabilia, et mobilia, necnon assertæ expensæ factæ in fabrica conservatorii? responsum est negativum, exceptis vero scut. 50 jam depositis, et mobilibus juxta liquidationem faciendam secretario : *Tusculana*, 30 *januar.* 1768, *dub.* 2; confirmata 23 *april. ejusd. anni.*

28. Restitutio emolumentorum occasione in carcerem detrusionis Herculis Ferrari sodalis societatis Sanctissimi Sacramenti oppidi Bondeni perceptorum denegatur a S. C. Nam indebite percepta haud fuisse putatur : *Ferrarien.*, *Confrat.*, 14 *sep.* 1782, *dub.* 8.

29. Quum jam antea S. C. statuisset haud licere vicario generali aliquid muneris, sive stipendii etiam modicum accipere pro subscriptione, et sigillo, sive alia qualibet de causa, et titulo in exequutione literarum apostolicarum dispensationis matrimonialis modo quoad restitutionem, an sit locus dum viget consuetudo aliquid accipiendi? quæsita respondit, ad secretarium cum Sanctissimo pro absolutione ad cautelam, et condonatione : *Dubia super Exequut. dispens. matrim,*, 20 *januar.* 1787, *dub.* 2.

30. Canonicis collegiatæ ecclesiæ S. Ubaldi recenter erectæ in oppido Barchii facto verbo cum Sanctissimo permittitur restitutio prædiorum per quosdam cives in favorem massæ capitularis eo pacto venditorum, quod solvi nempe deberet illorum æstimatio intra decennium ex pretio lignorum sylvæ ad ipsam ecclesiam spectantis æstimatæ scut. 6000, sed venditæ scut. 300; et insuper absolvuntur capitulares ab obligatione assumpta in erectione ejusdem collegiatæ solvendi de proprio, quod ex eodem pretio deesset, facta illis venia redintegrandi de hoc fundo capitularem massam juxta votum Episcopi [92] : *Fanen.*, *novem.* 1792.

31. Quum sacerdos Franciscus Vasoli, qui duas ordinatim parochias rexit, et avarus non fuit in eleemosynis distribuendis ex superextante reditu utriusque parochiæ, Missarum, eleemosynis, ludi magistri stipendio, fructibusque patrimonialibus societates inierit bovum, aliorumque animalium, necnon cambia activa, et lucrum scut. 1000 reportasset; S. C. præcepit ei restitutionem scut. 360 erogandi in Christi pauperes utriusque parœciæ administratæ : *Apuana*, 20 *febr.* 1796, *dub.* 2.

Reliqua. Vide *Cadaver*, § II; *Decimæ, etc.*, *Emolumenta*, § II; *Fructus*, § III; *Seminarium*, § VIII; *Subsidium dotale*, § XII.

RESTITUTIO IN INTEGRUM. Vide *Beneficium Restitutionis in integrum*, § I.

RESTITUTIO IN INTEGRUM QUOAD PROFESSIONEM RELIGIOSAM. Vide *Beneficium Restitutionis in Integrum*, § II.

RESTITUTIO SEU REDINTEGRATIO. Vide *Redintegratio.*

RETENTIO. Vide *Beneficia ecclesiastica*, § I; *Fons Baptismalis, etc*; *Legatum pium*, § X; *Sacramentum Eucharistiæ*, § II; *Sacramentum Olei sancti.*

RETENTIO BENEFICII QUOAD INDULTUM. Vide *Dispensatio*, § IV.

REVALIDATIO. Vide *Sanatio.*

REVERSIO. Vide *Subsidium dotale*, § XII.

REVOCATIO. Vide *Attentata donatio*, § II.

RITUALE ROMANUM [93].

Censuit S. C. servandum esse Rituale [94] quum exhibitum fuerit dubium, an in explendis funereis præter recitationem primi nocturni officii defunctorum teneantur recitare Laudes etiam, et quid pro his explendis debeatur presbyteris, quasque pœnas, et quomodo canere debeant in comitatu cadaverum? Addendo nihil exigi debere pro cantu : *Nullius, seu Montis Casini*, 26 *januar.* 1726, *dub.* 12 et 13.

[92] Qui testatur « Nunquam futurum fuisse, ut ipsi ad ejusmodi obligationem contrahendam adducerentur, si vel minima iis suspicio de hisce æstimatorum erroribus incidisset; quorum causa totius suæ familiaris rei jacturam facere deberent. » *Ead. causa*, 15 *sept.* 1792, § 3.

[93] In hoc libro, scribuntur ritus, et cæremoniæ, quas clerici ad curam animarum deputati in administratione sacramentorum, ac reliquis suis ministeriis, et functionibus observare tenentur. Eum in finem sine dubio Pontifex *Rituale* istud in lucem publicam edi voluit, ut esset uniformitas rituum, ac ceremoniarum in Ecclesia universa. Synodus Tridentina illud de novo revideri mandavit, illiusque curam commisit tribus viris doctis Ægidio Toscano, Leonardo Marino, et Francisco Vererio. Publicatur Rituale Romanum prævia diligenti examini, ac emendatione, ac inviolate servari mandatur a Paulo V, Const. *Apostolicæ Sedi*, 20 *julii* 1714 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 4, pag. 151); qui § 4, omnes prælatos hortatur : « Ut in posterum tanquam Ecclesiæ romanæ Filii ejusdem ecclesiæ omnium matris, et magistræ auctoritate constituto Rituali in sacris functionibus utantur, et in re tanti momenti, quæ catholicæ Ecclesiæ, et ab ea probatus usus antiquitatis statuit, inviolatæ observent. » Hunc librum Joseph Catalanus eruditis commentariis illustravit. De variis ejusdem editionis vide Franc. Ant. Zaccaria *Bibliog. Ritual.* tom. 1, lib. 1, cap. 5, artic. 3, pag. 146, edit. Rom. 1776.

[94] Vide not. 180, verb. *Presbyteri*, § VI.

RITUS [95].

1. Diœcesis Melitæ tres continet parochias Græcorum in civitate sitas, quæ usque adhuc calendario Gregoriano non usæ sunt, nec utuntur, et S. C. illud servandum esse decidit : *Mileten., febr.* 1590, *dub.* 1.

2. Inde censuit facultatem habere Ordinarium in Græcos juxta Constit. Pii IV [96], ideo ab ipsis prohibere eos, qui jam græcum ritum reliquerunt ne amplius ad illum revertantur, neve in locum decedentium alii subrogentur. Porro in matrimoniis contrahendis cogendi sunt ad observandas solemnitates a Concilio Tridentino [97] præscriptas : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Mulier latina nequit sequi ritum mariti græci : *Montis Regalis*, *Ritus*, 11 *julii* 1671, *dub.* 1.

4. Græci ordinati ritu latino, vel semel eumdem ritum amplexi, nequeunt pro libito ad ritum græcum redire : *Ibid.*, *dub.* 2.

5. Et in hac dubitatione, an jam regressi possint, et quibus mediis, compelli ad servandum ritum latinum? placuit S. C. respondere affirmative, et juris remediis posse adigi etiam cum censuris : *Ibid.*, *dub.* 3.

6. Nec prætensa inobservantia eis suffragatur : *Ibid.*, *dub.* 4.

7. Sacerdos Belvederius Arcundizza albanensis italo-græcus oppido S. Georgii ortus, omnibus ordinibus græco ritu fuit inauguratus, et archipresbyteralis ejusdem oppidi ecclesiæ, ubi græcus servatur ritus, servitio adscriptus. Neapolim primo deinde Romam appulsus, Missam utrobique latino ritu celebravit. Ideo exorabat etiam, ut sibi e ritu græco ad perfectiorem latinum transire facultas indulgeretur. Verum S. C. remisit ad Card. Urbis vicarium definitionem juxta mentem : *Rossanen.*, *Trans. ad Ritum lat.*, 11 *januar.* 1738.

Reliqua. Vide *Missa*, § XIII ; *Sacramentum Ordinis*, § VIII.

ROCCHETTUM.

Nemini ex parochis, et rectoribus tam ecclesiæ S. Mariæ de Nazareth, quam aliarum ecclesiarum oppidi Sigestri in functionibus ecclesiasticis fas esse deferre rochettum cum parva *Mantelletta*, seu *Cappino*, decisum fuit : *Brugnaten.*, *Pleban. et Præemin.*, 20 *novemb.* 1745, *dub.* 6.

Rota Romana. Vide *Tribunal*, § II.

Sacellanus. Vide *Æditune*, *Canonicus*, § VIII.

Sacellum. Vide *Capella*, *Oratorium*.

Sacellum parvum seu Tabernaculum. Vide *Sacramentum Eucharistiæ*, § II.

Sacerdos, Sacerdotes. Vide *Presbyteri*.

Sacramentum Baptismi. Vide *Baptismi sacramentum*.

[95] Bened. XIV const. *Etsi Pastoralis*, 26 *maii* 1742 (*Bull. ejusd.*, tom. 1, pag. 75) edidit de dogmatibus, et ritibus ab Italo-Græcis tenendis, atque servandis.

[96] Quæ incipit *Romanus Pontifex*, 16 *febr.* 1564 *Bull. Rom.*, tom. 4, part. 2, pag. 169), qua Græci subjiciuntur jurisdictioni Ordinariorum, circa ea, quæ Dei cultum, sacramentorum administrationem, animarumque salutem, et hæresum extirpationem attingunt.

[97] Sess. 24, cap. 1, *de Reform. Matrim.* Vide verb. *Matrimonium*, not. 31.

SACRAMENTUM CONFIRMATIONIS QUOAD COLLATIONEM.

1. Discusso dubio, an abbates congregationis S. Bernardi et S. Benedicti ex eorum privilegiis possint conferre sacramentum Confirmationis, et an ab illis confirmati indigeant alia confirmatione? Respondetur hujusmodi abbates non posse conferre sacramentum Confirmationis, et ab illis confirmatos indigere nova confirmatione : ac incurrisse pœnas a sacris canonibus inflictas, et ita referendum Sanctissimo, qui die 3 julii, facta relatione, approbavit dictum decretum, et observari mandavit. Agebatur enim de privilegio concesso PP. Cisterciensibus ab Innocentio VIII Pont. Max. et sic ante Concilium Tridentinum, ac proinde non suffragari provisum fuit : *Colimbrien.*, 26 *junii* 1655, *dub.* 2 [1].

2. Archiepiscopus Tarraconensis exposuit in sua diœcesi reperiri insulam Zuisa in mari Mediterraneo prope Algerium, nec eam unquam propter periculum piratarum fuisse a se, aut a suis prædecessoribus visitatam, nec incolis a quadraginta et ultra annis fuisse administratum sacramentum Confirmationis, supplicavitque pro facultate indulgenda præposito illius insulæ administrandi incolis dictum Sacramentum, et S. C. negativum præbuit responsum : *Tarraconen., Administr. S. Chris.*, 25 *januar.* 1659.

3. Archiepiscopus et Episcopi ecclesiarum in insulis Philippinis exposuerunt, se ob suarum diœcesum amplitudinem, et populorum frequentiam, quorum non exigua pars degebat in vastissimis agris, non posse suis subditis sacramentum Confirmationis administrare ; humilesque idcirco preces exhibuerunt pro potestate delegandi sacerdotibus, sive secularibus, sive regularibus, ministerium administrandi sacramentum Confirmationis, et S. C. respondit ex deductis non constare de causis indulgendi : *Indiarum Occidental.*, 28 *januar.* 1668.

4. Quum Episcopus Canariæ rogasset facultatem administrandi hoc sacramentum impertiri tribus provincialibus ordinum regularium, S. Dominici S. Francisci, et S. Augustini, nec non ejus vicario generali responsum fuit : *Ad S. C. S. Officii* [2] : *Canarien.*, 30 *maii* 1676, *dub.* 2.

5. Ciles pars est Americæ Meridionalis juxta mare Pacificum versus occasum. Hujus primaria civitas est illa S. Jacobi, et subest regis catholici dominio. In hac provincia Patres Societatis Jesu apostolicorum missionariorum munere laudabiliter fungentes supplicarunt pro facultate administrandi sacramentum Confirmationis christianis ibi commorantibus, qui ut plurimum sine dicto sacramento moriuntur, et ab Episcopis plurimum distant. Sed S. C. scribi mandavit Episcopis juxta instructionem : *Americana*, 13 *junii* 1722.

6. Episcopus urbis, quæ nomen habet a Conceptione in Cilensi regno petiit pontificium indultum per quod sibi liceret committere P. Rectori collegii Societatis Jesu existentis in civitate de Gostro, ut adhibito oleo per Episcopum consecrato sacramentum Confirmationis ministrare posset catholicis degentibus in tota provincia de Chiole, et in propinqua arce Valdivivæ. Verum S. C. decisionem suspendit, et nuntio apostolico juxta instructionem scribendum putavit : *Americana, Visit. SS. LL.*, 24 *januar.* 1733. Hoc vera esse, quæ Episcopus exposuerat, edocente, ad Card. Præfectum juxta mentem remissa resolutio fuit : 3 *april.* 1734.

7. Administratio sacramenti Confirmationis in locis Rhodii et S. Maurii spectantibus ad religionem Hierosolymitanam privative spectat ad Episcopum Caputaquensem : *Caputaquen.*, 2 *aug.* 1760, *dub.* 5, confirmata 17 *januar.* 1761.

8. In ecclesia S. Joannis commendæ Villin-

[1] Sed Bened. XIV const. *Suprema*, 26 *april.* 1749 (*Bull. ejusd.* tom. 3, pag. 24) concessit abbati monasterii Campudinensis ordinis S. Benedicti, ejusque successoribus in perpetuum facultas ministrandi Sacramentum Confirmationis christifidelibus suæ jurisdictioni spirituali subjectis.

[2] Bened. XIV, audito voto Congregationis S. Officii super dubio ad eamdem delato : « An custos, et guardianus S. Sepulcri D. N. J. Christi, ex speciali hujus Sanctæ Sedis delegatione, et vigore nonnullorum privilegiorum per dilectos filios superiores ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia nuncupatorum exhibitorum, necessarias facultates habeant conferendi sacramentum Confirmationis? » indulsit prædicto P. guardiano, ut absentibus Episcopis latini ritus, valeat conferre sacramentum Confirmationis cum oleo, et chrismate a catholico Antistite benedictis, vigore const. *Cum ad infrascriptam*, 9 *januar.* 1740 (*Bull. ejusd.*, tom. 1, pag. 12). Reliqua vide not. 707, tom. 2, pag. 506.

gensis ordinis Hierosolymitani intra circuitum muris septum sita, quæ non est parochialis, sacrum Chrisma retineri non possit : *Constantien.*, *Jur. paroch.*, *et Exempt.*, 18 *decemb.* 1762, *dub.* 3.

9. In relatione suæ ecclesiæ status Segobiæ Episcopus exposuit, quod consuetudinis in tam amplis Hispaniæ diœcesibus vigentis virtute solet sacramentum Confirmationis tam adultis, quam pueris nulla ætatis habita ratione conferri. Ratio consuetudinis hujus eam fortasse fuisse dicebat ; quod adulti per montes, et agros, dispersi vix possint convocari, et sacramentali confessione disponi. Postulabat hinc, an inspectio peculiaribus circumstantiis sacramentum idem administrari queat etiam pueris, et infantibus nulla habita ætatis ratione ? S. C. resolvit affirmative non nisi ex gravibus, et urgentibus causis, super quibus conscientia Episcopi oneretur : *Segovien.*, 13 *april.* 1774, *dub.* 1.

10. Eadem occasione S. eadem C. definivit sacramentum Chrismatis administrari etiam posse pueris et infantibus in mortis periculo constitutis : *Ibid.*, *dub.* 2.

SACRAMENTUM EUCHARISTIÆ.

§ I.

Sacramentum Eucharistiæ quoad administrationem [3].

1. Declaravit S. C. non posse seculares in ipso die Paschatis de manu regularium S. Communionem accipere ; etsi in alia die persolverit ecclesiæ præceptum hac de re editum : *Turritana*, 8 *junii* 1619, *dub.* 1.

2. Post maturam discussionem S. C. censuit Archiepiscopum Burdegalensem non posse prohibere regularibus habentibus privilegia apostolica, ut in die Paschatis secularibus personis non administrent sanctissimum Eucharistiæ sacramentum, etiamsi alia die dictæ personæ seculares præceptum ecclesiasticum expleverint, hac de re editum : *Burdegalen.*, 9 *julii* 1644.

3. Capellanus capellæ S. Mariæ, quam vocant *del Forno* extra oppidum Castellani positæ, si Ordinarius in eadem servandum sanctissimum Eucharistiæ sacramentum putet, nonnisi in casibus necessitatis evenientibus clausis januis oppidi sacramenta dispenset : *Cajetana*, 24 *maii* 1659.

4. Non reliquit S. C. incertum ac dubium : An regulares sacramentum Eucharistiæ ministrare possent a dominica Palmarum usque ad totam dominicam in Albis, respondens affirmative excepto die Paschatis ; ita tamen ut in aliis diebus seculares sumentes Eucharistiam a regularibus intra duas hebdomadas Palmarum et Paschatis non impleant præceptum : *Mechlinien.*, *Ministr. sanctissimi Euch. sacram.*, 31 *januar.* 1682.

5. S. C. dubium, an sanctissimum Eucharistiæ sacramentum in oratorio, seu ecclesia S. Mariæ Angelorum loci de Panzano valeat ministrari ? perspicuum reddidit affirmativa responsione in ecclesia tantum inter celebrandum, non tamen in satisfactione præcepti de communione paschali : *Nullius*, *seu Nonantulana*, *Jur. paroch.*, 13 *januar.* 1685, *dub.* 6.

6. Confessarius conservatorii SS. Philippi, et Jacobi in regione Nidi consulum artis sericæ num valeat omnia Sacramenta monialibus administrare privative quoad parochum ? S. C. respondit exhiberi Breve. Nam deputati breve Sixti V, Pont. Max., hujusmodi facultatem complectens in medium proferebant : *Neapolitana*, *Conser.*, 28 *julii* 1708, *dub.* 2.

7. Nicolaus Gargiulus parochus majoris ecclesiæ terræ S. Nicolai juste non potuerat denegare SS. Eucharistiæ sacramentum clerico Silvestro Forillo ; licet ille hunc monuisset, ut perseverantem in prava consuetudine a sacra Sinaxi arceret : *Trivicana*, 13 *julii* 1715, *dub.* 1.

8. Comes Eustachius Pallio, defuncta uxore, ab oppido Rinco se contulit in conventu Fratrum Eremitarum ordinis S. Augustini civitatis Astæ Pompejæ, in eoque solutis menstruis alimentis vitam habitu seculari ducebat. Paulo post lethali morbo correpto priori parochialis ecclesiæ S. Pauli, intra cujus limites conventus situs est, irrequisito, Patres ei administrarunt sanctissimam Eucharistiam : ob id S. C. quæsita licite Patres non potuisse hoc peragere parocho inconsulto decretum est : *Asten.*, *Jur. par.*, 27 *novemb.* 1717, *dub.* 1, confirmata 12 *febr.* 1718.

9. Canonicus ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ op-

[3] Const. *Certiores*, 13 novem. 1742 (*Bull. ejusd.*, tom. 1, pag. 95), Bened. XIV. declarat sacerdotes Missam celebrantes non teneri sacram Eucharistiam omnibus petentibus infra ipsam actionem ministrare.

pidi Novarum, cui fuit adjudicata super cæteras parœcias quædam species superioritatis habitans in domo sita intra fines alterius parochiæ, cum dicta ecclesia collegiata careat ædibus canonicalibus, in ultima infirmitate sacramenta ab ecclesia collegiata, non a parocho domicilii tenetur recipere : *Derthonen.*, *Jur. par.*, 3 *decemb.* 1718, *dub.* 15. Idem mandat S. C. ut examinentur testes formaliter, et iterum servetur sententia anni 1679: 7 *decemb.* 1720, *dub.* 1. Iterum proposita causa S. C. petit ut exhibeatur breve Gregorii XV, Pont. Max., 14 *april.* 1725, *dub.* 3. Denuo dilata respondit, et communicentur jura : 4 *aug. ejusd. anni*, *dub.* 2. Iterum distulit resolutionem S. C. et voluit ut subdelegetur judex in partibus pro recognitione scripturarum, et iterum servetur solitum : 15 *decemb. ejusd anni*, *dub.* 2.

10. Exteri uxorem ducentes de familiis ecclesiarum rectoralium ac parochialium oppidi Campobassi eligere possunt ecclesiam rectoralem, seu parochialem familiæ uxoris pro futura administratione sacramentorum in exclusionem ecclesiæ collegiatæ archipresbyteralis ejusdem loci, de cujus super ceteras constat majoritate : *Bojanen.*, *Jur. par.*, *et Præemin.*, 24 *maii* 1732, *dub.* 8.

11. Item advenæ famulatum præstantes oppidanis de familiis ecclesiarum rectoralium censeri debent de eisdem familiis, itaut subjaceant pro administratione sacramentorum in exclusionem ecclesiæ rectoralis familiæ, cui inserviunt privative quoad archipresbyterum : *Ibid.*, *dub.* 9.

12. Quum patres Augustiniani civitatis Suessæ die dominica Resurrectionis Christi Eucharistiæ sacramentum ministraverint clerico Antonio de Paulo, qui post sacramentalem confessionem in eorum ecclesia juxta morem devotionis causa sacra Synaxi refici voluit, Episcopus licitum iis haud esse autumans sacram Communionem die Paschatis secularibus personis ministrare, eisdem Ecclesiæ interdictum comminatus est. Ad S. C. Patres confugerunt, et hæc resolvit, iis minime licuisse in die Paschatis devotionis causa sacramentum Eucharistiæ præfato clerico Antonio ministrare? *Suessana*, *Jur. paroch.*, 14 *januar.* 1736, *dub.* 1.

13. Canonicis, sive presbyteris, sive clericis adscriptis servitio ecclesiæ cathedralis, et habitantibus in ambitu ecclesiæ S. Nicolai coadjutricis parochialis in casu infirmitatis non sunt ministranda sacramenta a vicario cathedralis, sed a Vicario dictæ ecclesiæ S. Nicolai: *Andrien.*, 24 *januar.* 1767, *dub.* 1, confirmata 19 *sept. ejusd. anni.*

14. Neenon præsbyteris, seu clericis adscriptis servitio dictæ ecclesiæ S. Nicolai, et habitantibus in ambitu ecclesiæ cathedralis in casu infirmitatis sacramenta non sint administranda a vicario S. Nicolai, sed a vicario cathedralis? *Ibid.*, *dub.* 7, confirmata *ibid.*

15. Infirmis, aliisque in xenodochio S. Mariæ de Crucibus degentibus olim sacramenta ministrabat S. Appolloniæ rector, sub cujus parochia xenodochium existit. Archiepiscopus Boncompagnius electionem demandavit capellani, qui in ipso degeret xenodochio, ut præsto esse possit sacramentorum ministrationi, ob id gravibus inter capellanum et parochum exortis jurgiis, fuit tandem resolutum licere capellanis hospitalis sacramentum SS. Viatici quibuscumque sive ratione domicilii, sive ratione servitii degentibus in prædicto hospitali administrare? *Ravennaten.*, 27 *junii* 1789, *dub.* 1.

Reliqua. Vide *Moniales*, § IV ; *Parochus*, § I ; *Præceptum paschale.*

§ II.

Sacramentum Eucharistiæ quoad conservationem seu facultatem illud retinendi.

1. Censuit S. C. hunc esse verum, et proprium sensum decreti Concilii Trid. sess. 25, cap. 10, *de Regul.* [4] eo addito, ut quod præcipitur in publica ecclesia conservandum esse, intelligatur de ea ecclesia, in qua id secundum canones fieri debet : *Toletana, anno circiter* 1575, *dub.* 1.

2. Inde S. C. declaravit mentem, et verba concilii dicti cap. 10 obstare, quominus intra chorum, vel septa monasterii locetur sacramentum *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Tertii inter utrosque medii, ut monialium devotioni indulgeant propter sacramentum in altari ecclesiæ situm ita alibi intra chorum locant, ut parieti, qui chorum ab ecclesia disjungit, adhæreat, et a sacerdote renovetur per parvam fenestram in ipsum templum prospicientem quæ ceteris temporibus observata in eum tantum usum brevi momento pateat ; S. C. putavit, nec hoc ex decretis Concilii licere, et hanc formam ex dictis decretis non posse induci, nec retineri, ideo omnino prohibendam, ac tollendam esse : *Ibid.*, *dub.* 3.

4. Verba Concilii decreti cap. 10, sess. 25 *de Regul.* [5] quidam duo esse disjunctim præcepta ita intelligunt, ut tum in ecclesia esse jubetur sanctissimum Eucharistiæ sacramentum, tum servari omnino utetur intra septa monasterii, tametsi alias intra ec-

[4] Ubi legitur : « Quod vero sanctissimum Christi Corpus intra chorum, vel septa monasterii, et non in publica ecclesia conservetur, prohibet sancta Synodus, non obstante quocunque indulto, aut privilegio. »

[5] Vide not. 4, præcedentem.

clesiam suo loco sit reposita. Et apud S. C. nulla fuit dubitatio in judicando, hunc esse verum, propriumque sensum dicti cap. 10 eo addito, ut quod præcipitur in publica ecclesia conservandum esse, intelligatur de ea ecclesia, in qua id secundum canones fieri debet: *Toletana*, 1579, *dub* 1.

5. Censuit præterea, et mentem, et verba Concilii dicti cap. 10. obstare, quominus intra chorum, vel septa monasterii locetur : *Ibid.*, *dub.* 2.

6. Nec licere sancivit, ex decretis Concilii Trid., ut intra chorum sacramentum locetur, ut parieti, qui chorum ab ecclesia disjungit, adhæreat, et a sacerdote renovetur per parvam fenestram in ipsum templum prospicientem, quæ ceteris temporibus observata in eum tantum usum brevi momento pateat : *Ibid.*, *dub.* 4.

7. Prædictaque forma ex decretis Concilii Tridentini non potest induci, nec retineri. Ideo omnino prohibenda, ac tollenda est, quum multa Hispaniæ monasteria hanc formam servent : *Ibid.*, *dub.* 5.

8. Datæ fuerunt literæ Archiepiscopo Summum Pontificem benigne indulsisse precibus monialium Visitationis ejusdem civitatis, ut possint in interiori parte ecclesiæ in choro intra claustra habere Sanctissimi Sacramenti custodiam, dum tamen exterius pateat aditus ministro, nulloque alio exterioris ecclesiæ sacramentum asservetur : *Ulissiponen.*, *junii* 1585.

9. Arbitrata est S. C. concedendam esse conservationem Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramenti in ecclesia existente in castro nuncupato *di Gavone*, facta tamen declaratione quod dicta ecclesia sit dependens ab ecclesia parochiali, intra cujus fines idem castrum existit, et subjecta remaneat libere visitationi, et aliis actibus jurisdictionalibus ipsius Episcopi : *Savonen.*, 2 *aug.* 1642.

10. Secundum ea, quæ proponuntur, benigne indulsit S. C., ut in ecclesia societatis Disciplinæ terræ Soriani pro arbitrio Episcopi asservari possit sacramentum Eucharistiæ : *Ortana*, 2. *maii* 1648.

11. Perspecta instantia Card. Archiepiscopi Januæ benigne concessit S. C., ut in ecclesia invocata *Nostra Signora del Refugio* pro arbitrio et beneplacito ejusdem Card. Archiepiscopi retineri possit sacramentum Eucharistiæ absque tamen ullo præjudicio jurium rectoris ecclesiæ parochialis, intra cujus limites dicta ecclesia existit : *Januen.*, 15 *maii* 1655.

12. Dubium, controversumque est, an in casu de quo agitur debeat sanctissimum Eucharistiæ sacramentum extra oppidum Castellani in ecclesia S. Mariæ ut vocant *del Forno* asservari cum deputatione capellani? ad Ordinarium res remittitur, qui pro suo arbitrio, et conscientia id statuat, quod divino cultui, et animarum saluti magis expedire censuerit, ita tamen, ut si precibus oratorum annuendum putet, id salvis juribus omnibus ecclesiæ parochialis fiat ; et capellanus præfatæ capellæ, nonnisi in casibus, necessitatis evenientibus clausulis Januis oppidi Sacramenta despenset : *Cajetena*, 24 *maii* 1659.

13. In ecclesia pii Conservatorii perpetuum asservatur Sanctissimum Sacramentum Eucharistiæ, et aliquando publice exponitur, et quum in sacra Visitatione perquisivisset Episcopus, qua facultate id agerent, responsum fuit concessione septem ab hinc annis per suum prædecessorem oretenus facta. Quæritur, an hæc concessio sit rata habenda, quum obstet declaratio Sacr. Rituum Congregationis [6], quod nequeat elargiri nisi a Sede Apostolica. S. C. inhærendo declarationibus alias editis censuit licentiam asservandi augustissimum Eucharistiæ sacramentum in ecclesia non parochiali ex apostolica Sede esse petendam : *Acheruntina, et Matheran. Visit. SS. LL.*, 3 *martii* 1668, *dub.* 6.

14. Sanctissimum Eucharistiæ sacramentum in ecclesia seu oratorio S. Mariæ Angelorum loci de Panzano non est retinendum : *Nullius seu Nonantulana*, *Jur. paroch.*, 13 *januar.* 1685, *dub.* 5.

15. Est quæstio, an sanctissimum Eucharistiæ sacramentum in tabernaculo repositum sine peculiari Sedis Apostolicæ indulto valeat retineri in ecclesia seu oratorio S. Mariæ Lacrymarum? S. C. solvit ita dandum esse decretum *diei* 3 *julii* 1677, *dub.* 4, in Mantuana Jur. paroch., *Nullius seu Nonantulanæ*, *Jur. paroch.*, 13 *januar.* 1685, *dub.* 5 [7]. *Brictinorien.*, *Jurium parochialium*, 21 *junii* 1687, *dub.* 5.

16. Controversia constituitur, an societates sanctissimi Suffragii, et S. Laurentii Pontremuli retinere possint in earum oratorio sine peculiari Sedis Apostolicæ indulto sanctissimæ Eucharistiæ sacramentum? responsum est negative : *Lunen. Sarzanen.*, *Jur. paroch.*, 19 *aug.* 1690, *dub.* 2 ; confirmata 13 *januar.* 1691.

17. Quæsito examinato, an Societas S. Mariæ Coronatæ, seu suffragium Bononiæ aggregata archiconfraternitati suffragii de Urbe sine speciali Sedis Apostolicæ indulto possit in sua ecclesia retinere sanctissimum Eucharistiæ sacramentum? dandum decretum in Lunen. Sarzanen., 19 aug. 1690, et 13 januar. 1691, dub. 2 [8], censuit :

[6] Quod firmat Monacell. *Form. Legal. Pract. Form. Eccles.* tit. 4, form. 20, addit. et Ventriglia *Prax.* part. 2, annot. 21, num. 16.

[7] Vide præsent. §, num. 14.

[8] Vide præsent. §, num. 16.

Bononien., *Jur. paroch.*, 17 *novemb.* 1691, *dub.* 1.

18. Dum minime sustineri S. C. declaravit translationem ecclesiarum parochialium S. Luciæ, et S. Mariæ de Portu ad aliam ecclesiam, ad quæsitum, an in eisdem ecclesiis parochialibus sit asservandum sanctissimum Eucharistiæ sacramentum? Respondit ad mentem [9] : *Amerina, Transit. paroch.* 17 *aug.* 1697, *dub.* 2.

19. Quum societas laicalis S. Nicolai de Tolentino consuevisset ab aliquo tempore retinere sacellum cum Sanctissimo Sacramento, reclamavit parochus S. Andreæ, et S. C. haud esse permittendum in ecclesia sodalitii retentionem sacelli, et sanctissimi sacramenti Eucharistiæ : *Ferrarien.*, *Jur. paroch.*, 22 *martii* 1698, *dub.* 5.

20. Quum sodalitium S. Antonii abbatis terræ Ferulæ ob divini cultus propagationem preces porrexisset S. C. pro obtinenda facultate quotidie servandi in propria ecclesia Eucharistiæ sacramentum ad fidelium adorationem, præsertim quum sit ecclesia decenter constructa, ac a populo frequentata. S. C. tamen conservationem SS. Eucharistiæ sacramenti non esse concedendam affirmavit : *Syracusana, Asser. Euch.*, 20 *martii* 1700.

21. Perurgente parocho S. Januarii ad Ulmum in S. C. pro declaratione neutiquam in ecclesia conservatorii SS. Philippi, et Jacobi in regione Nidi consulum srtis sericæ asservari posse sanctissimum Eucharistiæ sacramentum parte citata, et non comparente resolutum fuit : non posse, et dentur decreta, quæ signate sunt *in Salernitana*, 19 *aug.* 1702 [10]. Deputati conservatorii non acquiescentes, confirmatur *citra approbationem conservatorii* resolutio, addendo, et supplicet Sanctissimo [11] : *Neapolitana, Conserv.*, 28 *julii* 1708, *dub.* 1. Deinde censuit illis petentibus esse indulgendum pro continua conservatione SS. Sacramenti Eucharistiæ in ecclesia dicti conservatorii : *Ibid.*, 27 *april.* 1709.

22. Dubio prolato, an oblatæ conservatorii sanctissimæ Conceptionis Capitis Pentæ terræ S. Severini possint in earum ecclesia asservare sanctissimum Sacramentum sine licentia S. C. et consensu parochi? S. C. respondit *citra approbationem conservatorii* [12] non posse sine licentia S. C.: *Salernitana*, *Jur. paroch.*, 19 *aug.* 1702, *dub.* 2.

23. At S. C. compositis controversiis inter parochum ecclesiæ S. Mariæ Capitis Casalis Pentæ terræ S. Severini et puellas oblatas conservatorii sanctissimæ Conceptionis super exercitio nonnullorum jurium parochialium. Citra tamen retentionis in earum ecclesia augustissimum sacramentum Eucharistiæ, et S. Oleum infirmorum absque licentia S. C., quam modo postulant exhibente parochi consensu, et prodiit rescriptum ordinario committi posse, ut veris salvisque juribus parochialibus petitam facultatem asservandi in earum ecclesia augustissimum Eucharistiæ sacramentum pro suo arbitrio, et conscientia oratricibus gratis impertiatur : *Salernitana*, *Asserv. sanctissimæ Euch.*, 16 *febr.* 1704.

24. Ita S. C. facultatem societati S. Mariæ Lauretanæ erectæ in ecclesia S. Antonii abbatis urbis Ferrariæ retentio solius sacelli absque sacramento sanctissimæ Eucharistiæ non est permittenda : *Ferrarien.*, *Jur. paroch.*. 16 *maii* 1705, *dub.* 5.

25. Postquam S. C. rescripserat, ut per modum provisionis asservaretur venerabile in ecclesiis filialis S. Mariæ de Meridie, et S. Stephani, uti Episcopus mandaverat, tamen considerata vicinitate cathedralis perpensis deinde dubiis an decreta facta ab ordinario super conservatione sanctissimæ Eucharistiæ in dictis ecclesiis sustineantur?

26. An parochi, seu capellani curati teneantur in eorum ecclesiis servare sanctissimum Eucharistiæ sacramentum? et quatenus affirmative.

27. Ad quem pro hujusmodi effectu spectet onus subministrandi expensas? Rescripsit S. C. prævio recessu a dicto decreto provisionali Sanctissimum asservetur in ecclesia cathedrali, donec aliter a S. C. provideatur : *Catacen.*, *Paroch.*, 2 *octobr.* 1706, *dub.* 1, 2 et 3.

28. Binæ comperiuntur in oppido Atrani principaliores ecclesiæ parochialis una, et collegiata S. Mariæ Magdalenæ, altera simplex sub titulo SS. Salvatoris, sed in utraque asservatur SS. Eucharistiæ sacramentum; fons vero baptismalis et sacra olea dumtaxat in secunda retinentur; etsi præposito collegiatæ incumbat totius oppidi animarum cura. Hac de causa instante eodem præposito S. C. definivit SS. Sacramentum Eucharistiæ, aliaque prædicta retineri debere et asservari in ecclesia collegiata non in alia ecclesia SS. Salvatoris : *Amalphitana*, *Asserv. Sacram.*, 29 *april.* 1713.

29. Societas Orationis, et Mortis, loci Prædarii aggregata archiconfraternitati Mortis Urbis potest in oratorio retinere sanctissimum Eucharistiæ sa-

[9] « Quæ fuit, Episcopus proponeret media necessaria, et interim servaretur solitum, quod erat, ut reciperetur sacramentum pro infirmis a cathedrali, vel aliis ecclesiis retinentibus. » Card. Petra *Comment. ad Const.* 1, Urbani IV, sect. unic., num. 27, tom. 3, pag. 166, rel. in lib. 4 *Decret.* fol. 577.

[10] Vide præsent. §, n. 22.

[11] Vide not. 546, verb. *Clausulæ in specie*.

[12] Vide not. 546, ut supra.

cramentum: *Novarien.*, *Aggreg*, 24 *sept.* 1718, *dub.* 2 confirmatum et additum arbitrio tamen Card. Episcopi inspectis facti circumstantiis: 13 *januar.* 1720.

30. Societati sanctæ Mariæ de Suffragio erectæ in ecclesia S. Ambrosii, cui data fuit facultas construendi novam ecclesiam prope ecclesiam cathedralem conceditur modo potestas retinendi sanctissimum Eucharistiæ sacramentum de licentia Episcopi: *Privernen.*, *Ædificat. eccles.*, *et Jur. par.* 24 *sept.* 1735, *dub.* 3.

31. Duos continet vicos parochià S. Mariæ in Cœlum Assumptæ, vicum Collis Campi Rasci, vicumque Scandolarii, et licet secundus majorem incolarum numerum habeat, et solum in ejusdem ecclesia S. Sebastiani sanctissimum Eucharistiæ sacramentum ex antiqua consuetudine pro fidelium commoditate retinebatur, tamen S. C. censuit illud servandum in ecclesia parochiali prædicta in Colle Campi Rasci sita: *Fulginaten.*, 19 *aug.* 1752, *dub.* 3, confirmata 12 *maii* 1753.

32. Decuriones urbis Barchinonis hospitalis, S. Marthæ pauperum peregrinorum administratores deprecantur, ut in illius ecclesia noviter, et eleganter extructa, perpetuo Eucharistiæ sacramentum servaretur, præsertim quum jam ab episcopo illud certis diebus publicæ adorationi exponendi, quibus sodales sanctissimi Crucifixi quædam pietatis opera ex eorum instituto exercent; necnon facilius infirmis peregrinis succurritur. S. C. preces remisit arbitrio Episcopi pro tempore salvis juribus parochialibus, et concordia anni 1734: *Barchinonen.*, 17 *febr.* 1756.

33. In ecclesia S. Joannis commendæ Villingensis ordinis Hierosolymitani intra circuitum muris septum posita licet non parochialis sanctissimum Eucharistiæ sacramentum, et pro omnibus spiritualibus indigentiis domesticorum, et familiarium intra hæc septa degentium retineri potest, et additum fuit ad mentem: *Constantien.*, *Jur. par. et Exempt.*, 18 *decemb.* 1762. *dub.* 3.

34. Indultum retinendi sanctissimum Sacramentum in oratorio denegatum fuit sodalitio sanctissimi Sacramenti in altari majori ecclesiæ parochialis loci Montis Urani erecto. Nam castrum cum suburbio, in quo situm est oratorium, unum corpus et unum locum constituit. Oratorium parum distat a parochiali ecclesia apprime obeundis functionibus accomodata. Oratorium est formæ indecoræ absque mansiuncula adnexa pro sacerdote qui custodiæ Sacramenti præsit. Fuit quandoque asservatum sed ex necessitate: *Firmana*, 28 *januar.* 1769, *dub.* 4.

35. Fama miraculorum a divis Felice et Adaucto gestorum plurimæ a populo confluenti extructæ sunt humiles domus in viciniis eorum ruralis ecclesiæ, quæ intra limites unicæ parochialis castri Massiniani sita est, sanctissimum Eucharistiæ sacramentum ab immemorabili ibi tempore asservabatur, ut habitatoribus hyemali præsertim tempore quo intermedium flumen tumescit imbribus, præsto esset spirituale subsidium a capellanis præstandum. Archiepiscopus ecclesiam visitans mandavit, ut rector ecclesiæ indultum a Sede Apostolica, quod deerat, obtineret, ibi retinendi sanctissimum Sacramentum. Hoc neglexit rector, sed obtinuit tamen communitas castri, ejusque parochus. At rector loco habendi indultum gratias subreptionis vitio laborare dixit. Verum vitium hoc abstersit S. C.: *Firmana*, 8 *aug.* 1772, *dub.* 1.

36. Inde decernit eumdem rectorem ac capellanos ad retinendum in ea ecclesia sanctissimum Eucharistiæ sacramentum cogi posse: *Ibid.*, *dub.* 2.

37. Societati tertii ordinis S. Antonii Patavini licet de venia Episcopi in qualibet feria III per totum mane illius diei asservare in sacello sanctissimam Eucharistiam ad effectum illam subministrandi Christi fidelibus; etsi parochus contradicat: *Faventina*, *Funct.*, 17 *julii* 1773, *dub.* 6.

38. Quum a sacrilegi furis manibus in oppido Alhamæ ereptæ fuissent, ablata pyxide, complures sanctissimæ particulæ, Archiepiscopus Granatensis Perea easdem in parva argentea pyxide sigillis obsignata clausas transferre mandavit in chorum interiorem intra clausuram monialium ordinis S. Francisci excalceatarum monasterii Angeli Custodis. Per quinquaginta annos fuerunt illæsæ, incorruptæque repertæ sacratissimæ particulæ, et nocte diuque cereis, lampadisbusque accensis veneratæ. Verum quum Archiepiscopus de Tauro tolerare amplius noluisset, ut intra clausuram asservarentur, deprehendissetque aliquid immutationis vestigium, decrevit, ut pyxis illa in ciborium altaris majoris clausis januis a quodam capellano hora opportuna, et absque extraordinaria pompa tranferretur servata sibi facultate easdem particulas commodiori tempore visitandi, et desuper providendi. Graviter decretum hoc tulere moniales, et petierunt a S. C. hac super re provideri. Verum S. eadem C. resolvit providendum esse juxta decretum Archiepiscopi, et ad mentem: *Granaten.*, 6 *maii* 1775.

Reliqua. Vide *Capellanus curatus*, § I.

§ III.

Sacramentum Eucharistiæ quoad expositionem [13], *et delationem.*

1. Dixit S. C. Sanctissimo D. Nostro annuisse,

[13] Diserte de hac re agit Bened. XIV. Pont. Max. *Inst. Eccl.* XXX, tom. 11, pag. 196.

ut ipso triduo Lupercalium arbitrio Episcopi concedatur sacerdotibus Oratorii S. Philippi Nerii in ædula ejusdem oratorii sanctissimum Eucharistiæ sacramentum populo adorandum exponere, sicuti anno præterito factum fuisse asseritur: *Bellunen.*, 27 *april.* 1630, *dub.* 10.

2. Aperuit dubium S. C., an Archiepiscopus possit prohibere regularibus ne sanctissimum Eucharistiæ sacramentum in eorum ecclesiis exponant etiam 40 horarum? Dandam esse declarationem antiquam *in Neapolitana*, 17 *aug.* 1630 [14]: *Senonen.*, 28 *febr.* 1654, *dub.* 7.

3. Vicarius ecclesiæ, seu oratorii S. Mariæ Angelorum loci de Panzano sanctissimum Eucharistiæ sacramentum instar supplicationis deferre nequit nisi de licentia Ordinarii: *Nullius, seu Nonantulana, Jur. par.* 13 *januar.* 1685, *dub.* 7.

4. Capellanis ecclesiæ, seu oratorii S. Mariæ Lachrymarum non licet publice adorandum exponere sanctissimum Eucharistiæ sacramentum nisi de licentia Ordinarii: *Brictinorien.*, *Jur. par.*, 21 *junii* 1687, *dub.* 4.

5. Societates sanctissimi Suffragii, et S. Laurentii Pontremoli in eorum oratorio, nisi adsit facultas Episcopi, nequeunt in aliquo anni tempore publice sanctissimum Eucharistiæ sacramentum adorandum exponere: *Lunen. Sarzanen.*, *Jur. par.*, 19 *aug.* 1690, *dub.* 2, confirmata 13 *jan.* 1691.

6. Res dubia est, an societas S. Mariæ Coronatæ seu suffragium Bononiæ aggregata archiconfraternitati de Urbe sanctissimum Eucharistiæ sacramentum in aliquo anni tempore publice adorandum exponere absque interventu, seu licentia parochi? dari decretum in Lunen. Sarzanen. 19 aug. 1690, et 13 januar. 1691 [15] respondilur: *Bononien.*, *Jur par.*, 17 *novem.* 1691, *dub.* 1.

7. Quum societas laicalis S. Nicolai de Tolentino consuevisset ab aliquo tempore sanctissimum Eucharistiæ sacramentum publicæ venerationi exponi, licet benedictio populi a parocho S. Andreæ fuerit expleta, idem parochus reclamavit, et S. C. decidit licere dictam societatem exponere in ejus ecclesia sanctissimum Sacramentum cum sola licentia Episcopi absque consensu parochi: *Ferrarien.*, *Jur. par.*, 22 *martii* 1698, *dub.* 1.

8. In ecclesia conservatorii Sanctissimæ Conceptionis sub instituto S. Claræ casalis Pentæ terræ S. Severini non posse ejusdem capellanum nisi de consensu Episcopi sanctissimum Eucharistiæ sacramentum publice adorandum exponere S. C. placitum fuit præmissa clausula *citra approbationem conservatorii* [16]: *Salernitana, Jur. paroch.*, 19 *aug.* 1702, *dub.* 3.

9. Societati S. Mariæ Lauretanæ erectæ in ecclesia S. Antonii abbatis civitatis Ferrariæ sanctissimum Sacramentum exponere cum sola Episcopi licentia absque venia et consensu parochi S. Gregorii licet: *Ferrarien.*, *Jur. paroch.*, 16 *maii* 1705, *dub.* 1.

10. Nec hujusmodi expositiones, et benedictiones a parocho, vel ab aliis sacerdotibus de ejus licentia expleri debent: *Ibid.*, *dub.* 2.

11. Et dubium, an dicta expositio in prædicta societatis ecclesia illis diebus, in quibus fit expositio in ecclesia parochiali S. Gregorii fieri possit? arbitrio Ordinarii remittitur? *Ibid.*, *dub.* 4.

12. Societati Sanctissimæ Annuntiatæ existenti in capella, seu ecclesia S. Joan. Baptistæ extra mœnia Foggiæ posita, quæ ecclesia religionis Hierosolymitanæ jurisdictioni se esse subjectam prætendebat, prævia Episcopi licentia publice infra annum in eadem ecclesia exponere sanctissimum Eucharistiæ sacramentum in ultimis tribus diebus bacchanalium, diebus jovis, quadragesimæ, omnium defunctorum anniversarii integrum est? *Trojana*, *Jurisd.*, 24 *aug.* 1709, *dub.* 8.

13. Quum in Calabria ex terræ motu oppidum Feroleti dirutum fuisset, plerique incolæ novam coloniam dictam *Culturæ* erexerunt cum ecclesia S. Thomæ, alii remanserunt in dicto oppido cum ecclesia matrici. Episcopus postea S. Thomæ ecclesiam in parochialem erexit sine matricis præjudicio, quibus positis quæstiunculæ multæ natæ sunt, et S. C. sine ulla dubitatione declaravit, in eadem ecclesia S. Thomæ loci Culturæ exponi valere publice sanctissimum Eucharistiæ sacramentum per totam octavam Corporis Domini, ac die festo excepto in die festo de mane? *Neocasten.*, *Concion.*, 13 *januar.* 1714, *dub.* 3.

14. Sancivit S. C. haud licere patribus S. Dominici ordinis Prædicatorum absque licentia Episcopi facere expositionem sanctissimi Sacra-

[14] Hisce verbis concepta « S. C. censuit, non licere regularibus etiam in eorum propriis ecclesiis, sanctissimum Eucharistiæ sacramentum publice adorandum exponere, nisi ex causa publica, quæ probata sit ab Ordinario; ex causa autem privata posse, dummodo sanctissimum Sacramentum e tabernaculo non extrahatur, et sic relatum ita, ut ipsa sacra Hostia videri non possit. » Hoc decretum refert Bened. XIV. *Inst. Eccl.* *XXX*, num. 11, tom. XI, pag. 199, et num. 12, addit. Quamvis hoc decretum pro peculiari causa judicanda promulgatum sit, tamen pro generali norma deinceps a S. C. receptum fuit, ita ut quoties hujus generis causæ propositæ sunt, idem statuendum responderit, quod in causa **Neapolitana** antea sancitum fuit. Ita contigit die 28 febr. 1654 ac die 14 april. anno 1674. Idem a S. Congr., et Episc. negotiis præposita constitutum fuit anno 1602. »

[15] Vide num. 5, præsenti §.

[16] Vide not. 540, verb. *Clausulæ in specie.*

menti in altare Sanctissimi Rosarii, ubi adest societas ejusdem tituli? *Ripan., Confrat.*, 30 *martii* 1715, *dub.* 7.

15. Societas Orationis, et Mortis, loci Prædarii aggregata archiconfraternitati Mortis Urbis cum licentia Episcopi, et sine consensu parochi in oratorio expositionem infra annum, et præcise quadraginta horarum in octava defunctorum peragere potest? *Novarien., Aggreg.*, 24 *sept.* 1718, *dub.* 3.

16. In posterum tolerandum non est ut in ecclesia cathedrali feria quinta majoris hebdomadæ fiat expositio sanctissimi Sacramenti in forma quadraginta horarum, et detur benedictio solemnis populo feria sequenti sexta post Missæ celebrationem. Ita S. C. sancivit ad Episcopi postulatum. *Verulana, Visitat. SS. LL.*, 21 *jan.* 1719, *dub.* 4.

17. Melevitanus Episcopus decrevit, ut in parochiali ecclesia S. Pauli apostoli civitatis Vallettæ expositio sanctissimi Sacramenti non in altari pertinente ad confraternitatem S. Michaelis archangeli, sed in altari majori fieri deberet. Reclamarunt adversus decretum hoc sodales exponentes nullam oriri irreverentiam, quum ingressus pateat duobus januis, altera in medio, altera a latere sinistro; et dicentes, ut Vincentius Stagius nonnulla bona donaverit altari societatis cum obligatione exponendi sanctissimum Sacramentum qualibet prima dominica mensis in eodem, et cum pacto resolutivo casu quo non adimpleretur conditio. Propositis hinc Episcopi, et rationibus sodalium S. C. statuit, expositionem faciendam in altari sodalitii; et demandavit, ut Episcopus provideret ne sequeretur inconvenientia: *Melevit., Exp. sanct. Sacr.*, 4 *febr.* 1719.

18. In ecclesia abbatiali S. Laurentii in Dogliolo, quando exponitur sanctissimum Sacramentum singulis tertiis dominicis cujuslibet mensis, ac per totam octavam festivitatis sanctissimi Corporis Christi S. C. decretum edidit *die* 30 *maii* 1699, ac confirmavit 4 *febr.* 1702, quo mandavit non licere parochis, ac vicariis abbatiæ exponere sanctissimum Eucharistiæ sacramentum inconsulto Episcopo. *Nullius, seu S. Severini Jurisd.*, 4 *febr.* 1719, *dub.* 5. Inde recessit a decisis quoad totam octavam festivitatis sanctissimi Corporis Christi: 17 *junii ejusd. anni, dub.* 2.

19. Societas sanctissimi Rosarii in collegiata ecclesia S. Stephani recepta de licentia et consensu parochi exponere infra annum in capella Rosarii publicæ venerationi sanctissimum Eucharistiæ sacramentum nequit, sed Ordinarii facultas requiritur: *Regien.*, 5 *aug.* 1719, *dub.* 4.

20. Patres conventuales Montis Æerii Eucharistiæ sacramentum exponere possunt, et populo benedicere accedente consensu Ordinarii? *Volaterrana*, 16 *martii* 1726, *dub.* 11.

21. Societas S. Leonardi in ecclesia B. M. de Planctu, quæ intra limites parochialis ecclesiæ S. Salvatoris Urbis Fulginii sita est, reduxit propriam ecclesiam in ampliorem formam, et indultum retinendi in ea sanctissimum Eucharistiæ sacramentum obtinuit, et cum eo supplicationem singulis annis post expositionem 40 horarum peragit, ideo quæstio facta est, an delatio nempe venerabilis facienda sit a capellano societatis, vel a parocho? et a capellano faciendam esse de facultate Episcopi fuit decisum: *Fulginaten.*, 18 *maii* 1726.

22. Sodalitium S. Mariæ Misericordiæ, et S. Rocchi urbis Alexandriæ aggregata archiconfraternitati S. Rocchi Urbis cum venia Episcopi exponere in suo oratorio sanctissimam Eucharistiam absque facultate et parochi interventu potest: *Alexandrina*, 21 *febr.* 1728, *dub.* 2.

23. Societati sanctæ Mariæ de suffragio in ecclesia S. Ambrosii erectæ, cui data fuit potestas construendi novam ecclesiam prope ecclesiam cathedralem, conceditur in eadem ecclesia exponendi facultas sanctissimum Eucharistiæ sacramentum de licentia Episcopi: *Priverren., Ædificat. eccl., et Jur. par.*, 24 *sept.* 1735, *dub.* 3.

24. In ecclesia, seu oratorio societatis Suffragii sanctissimum Eucharistiæ sacramentum publicæ adorationi cum sola licentia Ordinarii sine interventu parochi loci Rapagnani, intra cujus parochiæ limites situm oratorium est, exponi valet: *Firmana, Jur. par.*, 2 *junii* 1736, *dub.* 2.

25. Episcopum Miletensem, intra cujus diœceseos fines duo reperiuntur oppida Melicucca scilicet, et Drusium religioni Hierosolymitanæ in temporibus subjecta, non autem dictæ religionis commendatarios manutenendos esse in jure concedendi facultatem pro expositione sanctissimi Sacramenti tam in ecclesiis parochialibus quam in aliis dictarum commendatarum, resolutum fuit: *Mileten., Jurisd.*, 3 *aug.* 1743, *dub.* 6, confirmata 23 *novemb. ejusd. anni.*

26. Monialibus monasteriorum SS. Mariæ, et Aureliani, et sanctæ Mariæ Theodotæ sanctissimum Corporis Christi sacramentum in eorum ecclesiis abbati ordinis S. Benedicti subjectis sine Episcopi licentia solemniter exponere non licere decernitur: *Papien.*, 16 *martii* 1743, *dub.* 10.

27. Sodalitium B. M. V. Dolorum urbis Marathéæ postulavit in oratorio, seu ejus ecclesia de sola licentia Episcopi, et per tempora ab ipso præfinita licere publicæ venerationi exponere sanctissimum Sacramentum, illudque tamdiu in parvo sacello retinere, annuit S. C. et ut Episcopus prudenter concordaret. Nam parochus, intra cujus parœciæ limites oratorium existit, refragatur: *Cassanen.*, 12 *aug.* 1747, *dub.* 4.

28. Capitulum ecclesiæ S. Eustachi urbis decrevit, imperavitque vicario curato, et duobus capellanis choralibus, ut hi in orbem interessent statis horis adorationi augustissimi Sacramenti, cujus expositio juxta legem donationis ab Aloysio Greppio factæ sodalitio sanctissimi Sacramenti facienda est feria IV cujuslibet hebdomadæ, et vicarius curatus post expositionem populo benediceret. S. C. quæsita hanc resolutionem capitularem servandam esse statuit : *Romana*, 14 *sept*. 1748, *dub*. 2.

29. Formam decreti X Card. Episcopi anni 1781, debent servare canonici, archipresbyter, et mansionarii curati ecclesiæ collegiatæ S. Petri Montis Martiani in casu delationis sanctissimi Viatici ad infirmos, et illius reditus in ecclesiam tempore divini officii in choro : *Senogallien.*, 13 *junii* 1789, *dub*. 17.

30. Sub parochiali S. Stephani in Castro S. Angeli duo sunt ecclesiæ una S. Spiritus, altera S. Sebastiani, in quibus duo erectæ sunt laicorum societates, quarum una est Misericordiæ, seu Mortis, aggregata archiconfraternitati Mortis Urbis. Disputatio proinde copiosa, cum parocho constituta est de ecclesiasticis functionibus ; et S. C. consulta declaravit parocho S. Stephani competere jus privativum exponendi sanctissimum Sacramentum in propria ecclesia, ita ut iisdem diebus exponi non posse in aliis ecclesiis juxta votum Episcopi, qui ita censebat. Consuetudo enim, quam unum sodalitium in sui favorem ostendit, precarium habebat titulum : *Spoletana*, *Funct. Eccles.*, 12 *martii* 1796, *dub*. 1.

31. Nec non sodalitium Misericordiæ, seu Mortis, castri S. Angeli aggregatum archiconfraternitati Mortis Urbis non posse sine facultate Episcopi exponere in propria ecclesia sanctissimam Eucharistiam infra annum, et præcipue in forma 40 horarum decidit S. C. : *Ibid.*, *dub*. 2.

Sacramentum Matrimonii. Vide *Matrimonium*.

SACRAMENTUM OLEI SANCTI QUOAD FACULTATEM

ADMINISTRANDI ET RETINENDI ILLUD OLEUM.

1. Secundum ea, quæ proponuntur benigne S. C., indulsit, ut in ecclesia societatis Disciplinæ terræ Soriani pro arbitrio Episcopi adversari possit Oleum sanctum : *Ortana*, 2 *maii* 1648.

2. Ad dubium, an Archiepiscopus demandare teneatur, quod Oleum sanctum ab ecclesia cathedrali gratis ecclesiæ parochiali tradatur? respondit S. C. affirmative : 18 julii 1669, confirmata : *Amalphitana*, 6 *febr*. 1700, *dub*. 12.

3. Oblatæ puellæ conservatorii sanctissimæ Conceptionis sub instituto S. Claræ Casalis Pentæ terræ S. Severini asservare sacrum Oleum infirmorum nequeunt in eorum ecclesia absque licentia S. C. quæ decreto præmisit clausulam : *Citra approbationem conservatorii* [17] : *Salernitana*, *Jur. par.*, 19 *aug*. 1702, *dub*. 2.

4. Instante parocho S. Januarii ad Ulmum in S. C. pro declaratione neutiquam in ecclesia conservatorii SS. Philippi, et Jacobi, in regione Nidi consulum artis sericæ sacrum Oleum infirmorum asservari posse, resolutum fuit, non posse, et dentur decreta, et signate in Salernitana 19 aug. 1702 [18]. Deputatis autem conservatorii non acquiescentibus, confirmatur resolutio *citra approbationem Conservatorii* [19], addendo : Et supplicent Sanctissimo : *Neapolitana*, *Conserv.*, 28 *julii* 1708, *dub*. 1.

5. Binæ comperiuntur in oppido Atrani principaliores ecclesiæ parochialis una, et collegiata S. Mariæ Magdalenæ, altera simplex sub titulo Sanctissimi Salvatoris, sed in utraque custoditur sanctissimum Eucharistiæ sacramentum, fons vero baptismalis, et sacra Olea dumtaxat in secunda retinentur, etsi præposito dictæ collegiatæ incumbat totius oppidi animarum cura. Quocirca instante eodem præposito S. C. decrevit Oleum sanctum aliaque debere retineri, ac conservari in ecclesia collegiata non in alia ecclesia Sanctissimi Salvatoris : *Amalphitana*, *Asservat.*, *Sacram.*, 29 *april*. 1713.

6. Comes Eustachius Pallio, defuncta uxore, ab oppido Rinco se contulit in conventu fratrum Eremitarum ordinis S. Augustini civitatis Astæ Pompejæ, in eoque solutis menstruis alimentis vitam habitu seculari ducebat. Sed morbo lethali correpto, parocho inconsulto, Patres Oleum sanctum post Eucharistiæ sacramentum ei administrarunt. Re in S. C. relata licite dictos Patres hoc

[17] Vide not. 546, verbo *Clausulæ in specie*.
[18] Vide præs. §, num. 3.
[19] Vide not. 546, ut præs. §, num. 17.

peragere non potuisse parocho inconsulto firmatum est : *Asten.*, *Jurisd. paroch.*, 27 *novemb.* 1717, *dub.* 1, confirmata 12 *febr.* 1718.

7. Retentio Olei sancti illiusque ministratio in tota civitate Vercellarum, ejusque suburbiis non spectat dumtaxat ad archipresbyterum ecclesiæ cathedralis sancti Eusebii, et ad vicarium perpetuum S. Mariæ Majoris, sed tenentur alii parochi etiam urbani illud in suis ecclesiis parochialibus retinere, atque intra cujuslibet parochiæ limites administrare : *Vercellen.*, *Jur. par.*, 18 *novemb.* 1747, *dub.* 1.

8. In ecclesia S. Joannis commendæ Villingensis ordinis Hierosolymitani intra circuitum muris septum sita etsi non parochialis Oleum sanctum pro omnibus spiritualibus indigentiis domesticorum et familiarum intra hæc septa degentium retineri valet : *Constantien.*, *Jur. paroch.*, *et Exempt.*, 18 *decemb.* 1762, *dub.* 3.

9. Infirmis aliisque in xenodochio S. Mariæ de Crucibus degentibus olim sacramenta ministrabat S. Appolloniæ rector, in cujus parochia existit. Archiepiscopus Boncompanius electionem demandavit capellani, qui in ipso degeret xenodochio; ut præsto esse possit sacramentorum ministrationi. Idcirco gravia inter capellanum et parochum impendunt jurgia, et S. C. composuit definiens licere capellanis hospitalis sacramentum Extremæ Unctionis quibuscumque sive ratione domicilii hospitali administrare : *Ravennaten.*, 27 *junii* 1789, *dub.* 1.

Reliqua. Vide *Parochus*, § I.

SACRAMENTUM ORDINIS QUOAD COARCTATOS. Vide *Beneficiati*, § VII ; *Canonicus*, § IX ; *Dignitates ecclesiasticæ*, § VI.

SACRAMENTUM ORDINIS.

§ I.

Sacramentum Ordinis quoad intentionem.

1. Exponitur Episcopum urbis Carchiensis in Indiis occidentalibus sacras ordinationes habiturum edicto cavisse, ne quis trahens originem ab Indiis, seu ut vocant a Mulatis intra quartum gradum auderet accedere ad sacros ordines suscipiendos, quia intentio illius est non conferre ordinis sacramentum : at multi originem ab Indis, seu Mulatis ut vocant, trahentes ordines susceperunt, ac Missas celebrarunt, confessionesque audierunt. Ambigua ob id fuit validitas ordinationis, et S. C. sancivit non fuisse illos valide ordinatos : *Charchien.*, *Ordinat.*, 13 *febr.* 1683, *dub.* 1.

2. Ac actus ab illis vigore susceptorum ordinum exercitos fuisse invalidos decidit : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Ac ad dubium quonam remedio hisce malis consuli debeat? ad mentem [20] rescribitur : *Ibid.*, *dub.* 3.

4. Quum Josepho Rodriquez ex oppido Campi prævia contestata denunciatione emissa coram notario non habendi intentionem suscipiendi ordinem in solemni ordinatione subdiaconatus ordo fuerit collatus, quin tetigisset librum epistolarum, neque calicem cum patena vacua, inde cantavit jubente patre epistolam. At dubitatum fuit de ejusdem validitate, et an stante exercitio ejusdem possit dispensari? S. C. dilata, et Ordinarius terminet processum contra oratorem, et conficiat contra secretarium, et alios complices rescripsit : *Toletana*, *Ordinat.*, 16 *novemb.* 1709, *dub.* 1 et 2.

5. Quum Nicolaus Ligius ex Augustiniana familia subjecerit examen pro clericali tonsura, et in ea fuit initiatus, deinde in generali ordinatione quum minister evocasset singulos, qui ad ostiaratum erant promovendi, Nicolaus inter eos se appellari non audiens, errasse ministrum credidit, et acces-

[20] « Et mens est, supplicandum esse Sanctissimo quatenus jubeat omnibus Indiarum Episcopis, ne deinceps præsumant in ordinatione conditionalem intentionem habere, eosque animadvertat, Indos et Nigros, omnesque ab eis per paternam, vel maternam lineam descendentes, nullo jure ab ordinum, aliorumque sacramentorum receptione arcendos esse, dummodo cætera per sacros canones requisita habeant, et observent. » Bened. XIV. *de Sacros. Sacrif. Miss.*, lib. 3, cap. 10, num. 6, tom. 9, pag. 311, lib. *Decret.* 33, fol. 29. Idem Pontifex Benedictus XIV. *de Syn.*, lib. 8, c. 11, n. 2, quid faciendum postulat, si contingat aliquem canonico impedimento ligatum, ordines suscepisse ab Episcopo, qui denuntiasset publice archidiaconum, vel per alium non habere se intentionem talem ordinandi ? « Fuse, inquit, de hac quæstione a nobis actum est in nostro tractatu de sacrificio Missæ, ubi ex Sacræ Congregationis sententia diximus, interrogandum Episcopum, si sit superstes, a quo ordines sunt collati ; et si asserat, suam intentionem vero alligasse præmissæ protestationi, ordinationem diximus absolute reiterandam ; si vero dubia et incerta remaneat Episcopi intentio, eo quod non satis constat, qua mente eam protestationem emiserit, et an illi revera suam applicaverit intentionem, ordinatio erit sub conditione repetenda. »

sit cum aliis ad Episcopum, et ostiaratus ordinem suscepit. At Episcopus postea interrogatus respondit eo se fuisse animo, ut non nisi primam tonsuram illi conferret. At S. C. tollit omnem dubitationem, validitatem ordinis tuendo : *Perusina, Ordinat.*, 19 *julii* 1732, *dub.* 1.

6. Hac de causa ordinationem reiterandam non esse sub conditione firmavit : *Ibid., dub.* 2.

7. Frater Bonaventura a Ruffano clericus ordinis Cappuccinorum provinciæ Hydruntinæ recepit primam tonsuram ab Episcopo Uxentino, qui renunciavit altera die nonnisi duos priores tantum ordines minores velle illi conferre non quatuor, ut ille exoptaret. At idem Episcopus statuerat plures ordinandos promovere, frater Bonaventura susceptis primis duobus ordinibus audiens se, ut ipse refert, vocatum cum aliis promovendis ad recipiendos geminos alios minores ordines securus accessit et æque ac ceteri fuit ordinatus. De hoc Episcopus graviter eum increpavit obtestans, quod sicuti mens sibi fuerat, nonnisi duos priores ordines ei conferendi, ita caveret, ne se opinaretur ad alios valide assumptum. Idcirco examinata fuit res in S. C., an sint reiterandi? rescripsit prævia pœnitentia salutari imponenda per superiores ordinis, reiterandos esse sub conditione : *Ugentina, Ordinat.*, 3 *aug.* 1743.

§ II.

Sacramentum Ordinis quoad literas dimissoriales seu domicilium et subjectionem Ordinarii.

1. Clericos seculares abbatiæ Ferentilli ordines accipere, et literas dimissoriales impetrare debere ab Episcopo, intra cujus fines diœcesis ordinandi existant, aliterque promotos a susceptorum ordinum exequutione suspensos esse juxta cap. 8, sess. 23 [21], et sic suspensos ministrantes irregularitatem incurrere statutum est : *Spoletana anno* 1583.

2. Morte quieta functo Pont. Max. Gregorio XIII, atque in ejus summum pontificatum evecto Sixto V eamdem quæstionem ad examen provocare oportuit instante universo ordine Prædicatorum; et audito dicti ordinis patre generali, rebusque omnibus mature perpensis ex consilio S. C. prodiit decretum : Sanctissimus D. N. Sixtus V, respondit regulares posse concedere dimissorias ad Episcopum diœcesanum, eoque absente, vel etiam præsente, et ordinationem non faciente ad quemcumque, dummodo ab eo Episcopo, qui ordines contulerit, examinentur quoad doctrinam : *Hispaniarum, januar.* 1586.

[21] Vide not. 4, verb. *Abbas*, § 2.

3. Super instantia Joannis Casotti supplicantis cum literis dimissorialibus abbatis Guastallensis Ordinarii posse ab Episcopo Mantuano rescriptum fuit, ad eumdem viciniorem Episcopum pro suscipiendis ordinibus : *Guastallen., martii* 1589.

4. Ad preces Joannis Paralupi exorantis pro facultate, aut accipiendi dimissorias, aut suscipiendi ordines ab Episcopo viciniori, qui erat Episcopus Regiensis, censuit posse oratorem pro suscipiendis ordinibus adire viciniorem Episcopum : *Guastallen., januar.* 1590.

5. In quæstione versatur, an Episcopus ordinans alienos subditos seculares, cum dimissoriis proprii Episcopi asserentis eos examinatos fuisse, et idoneos repertos teneatur hujusmodi testimonio deferre, vel etiam possit eosdem ordinandos examinare? responsum fuit posse Episcopum ordinantem, si voluerit, testimonio proprii Episcopi deferre, sed non teneri : *Nullius*, 16 *januar.* 1593.

6. Sic decrevit S. C. superiores regulares posse suis subditis etiam regularibus, qui præditi qualitatibus requisitis ordines suscipere voluerint, literas dimissorias concedere ad Episcopum tamen diœcesanum, et si is abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, ad quemcumque alium Episcopum; dummodo tamen ab eo Episcopo, qui ordines contulerit examinentur quoad doctrinam, et dum ipsi regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus diœcesanus, vel abfuturus, vel nullas habiturus esset ordinationes. Verum cum a superioribus regularibus, Episcopo diœcesano absente, vel ordinationes non habente, literæ dimissoriæ ad alium Episcopum dabuntur in eis utique hujusmodi causam absentiæ diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse : *Hispalen.*, 11 *januar.* 1596, *dub.* 4, confirmata a Sum. Pont. Clem. VIII, 15 *martii ejusd. anni.*

7. Dimissoriæ ad ordines secularibus concedere nulli plane inferiori etiam episcopalem jurisdictionem habenti, ac nullius etiam diœcesis existenti fas est : *Pacen.*, 12 *april.* 1601.

8. Habetur consultum S. C., superiores regulares posse pro suo subdito, itidem regulari, qui prædictus qualitatibus requisitis ordines suscipere voluerit literas dimissorias concedere ad Episcopum tamen diœcesanum, nempe illius monasterii, in cujus familia ab iis, ad quos pertinet, is regularis positus fuerit, et si diœcesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, vel sedes episcopalis vacaret, ad quemcumque alium Episcopum, dummodo tamen ab eo Episcopo, qui ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, et dum ipsi regulares, non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo

Episcopus diœcesanus vel abfuturus, vel nullas habiturus esset ordinationes. Verum cum a superioribus regularibus Episcopo diœcesano absente, vel ordinationes non habente literæ dimissoriæ dabuntur, in eis utique hujusmodi causam absentiæ diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse. Quod si regulares ordinandi morentur in monasterio nullius diœcesis, hujusmodi dimissorias concedendas esse ad Episcopum viciniorem, in eoque procedere omnia, quæ de Episcopo diœcesano superius præscripta sunt : *Dubium*, *Reg*. 24 *aug*. 1619.

9. Facultatem conferendi ordines familiaribus triennalibus a sacro concilio [22] Episcopis tributam intelligi etiam de consanguineis ipsorum Episcoporum, quatenus actu inserviant, et vere sint familiares : *Leyrien*., 7 *sept*. 1630, *dub*. 5.

10. Interrogata S. C., an regulares volentes se ad ordines promoveri teneantur juxta decretum Archiepiscopi ostendere literas dimissorias Ordinariorum propriæ originis? responsum prodiit non teneri, sed sufficere, ut observent formam præscriptam in decreto Pont. Max. Clem. VIII [23] : *Senonen*., 28 *febr*. 1654, *dub*. 9.

11. Ad dubium ita conceptum : An laico, cui a proprio Episcopo fuit denegata prima tonsura, possit ipsa prima tonsura conferri, vel concedi literæ dimissoriales ab Ordinario alterius diœcesis, coram quo ipse laicus præsentatus fuit ad beneficium ecclesiasticum? Rescripsit *non posse : Mutinen*., 26 *januar*. 1658, *dub*. 1.

12. Inde quæsito ponderato, an ratione habitationis in villa tempore æstivo, quis acquirat ibi domicilium, ita ut fiat subditus ejus Episcopi, in cujus diœcesi est ipsa villa, ac proinde possint ab eo Episcopo illi concedi dimissoriales in præjudicium Episcopi originarii? Respondit non acquiri : *Ibid. dub*. 2.

13. Quæstiones urgent, an in suscipiendis minoribus ordinibus sit permissa variatio, ita ut qui ab Episcopo originis seu domicilii tonsura, aut altero ex minoribus ordinibus initiatus fuit, possit ad alium ordinem minorem ab Episcopo beneficii promoveri?

14. An sit permissa variatio in ascensu ab acolytatu ad subdiaconatum?

15. An sit permissum subdiacono in promotione ad diaconatum, vel diacono in promotione ad sacerdotium variare? Explicantur, variationem in unoquoque ex prænarratis casibus (dummodo non in fraudem fiat) licitam esse: *Fundana*, *Ord*., 27 *febr*. 1666, *dub*. 1, 2 et 3.

16. Episcopus negavit dimissorias ad presbyteratum Petro Jacobo Caprioli diacono, qui cum quodam clerico homicidio fuerat accusatus, sed inde absolutus cum clausula, *nisi nova supervenissent indicia ;* nihilominus viget publica fama adhuc, quod ille revera deliquerit, nec argumenta sufficientia de ejus vita, et moribus præbuit. Re S. C. perpensa, quanquam dispensationem ab infamia consequutus ille fuerit, ei Ordinarium dimissoriales ad presbyteratum si aliud obstet, posse inficiari decidit : *Vigilien*., *Dimiss*., 23 *sept*. 1673, *dub*. 3.

17. Dubio exhibito an monachi Cistercienses ad-

[22] Sess. 23, cap. 9, *de Reform*. ubi disponitur : « Episcopus familiarem suum non possit, nisi per triennium secum fuerit commoratus ; et beneficium, quacumque fraude cessante, statim re ipsa illi conferat : consuetudine quacumque, etiam immemorabili in contrarium non obstante. » Hoc decretum declaratum, et ampliatum est ab Innocentio XII. Const. *Speculatores*, 4 novem. 1694 (*Bull. Rom*., tom. 9, pag. 374, § 6), nempe quod per completum triennium familiarem prædictum in suo actuali servitio secum retinuerit, ac suis sumptibus Episcopus aluerit ; et beneficium eidem saltem intra terminum unius mensis a die factæ ordinationis conferatur.

[23] 14 martii 1596, in quo mandavit observari declarationem S. C. Concilii hisce verbis conceptam : « Superiores regulares posse suo subdito itidem regulari qui præditus qualitatibus requisitis ordines suscipere voluerit, literas dimissorias concedere, ad Episcopum tamen diœcesanum, nempe illius monasterii, in cujus familia ab iis, ad quos pertinet, regularis positus fuerit ; et si diœcesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, ad quemcumque alium Episcopum ; dum tamen ab eo Episcopo, qui ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam et dum ipsi regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus diœcesanus, vel abfuturus, vel nullas esset habiturus ordinationes. Verum, cum a superioribus regularibus, Episcopo diœcesano absente, vel ordinationes non habente literæ dimissoriæ dabuntur, in eis utique hujusmodi causam absentiæ diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum, exprimendam esse. Quod qui non fecerint, officii, et dignitatis, seu administrationis, ac vocis activæ, et passivæ privationis, ac alias arbitrio ejusdem Sanctissimi D. N. Papæ reservatas pœnas incurrant. » rel. in Const. *Impositi nobis*, 27 *febr*. 1747, Benedicti XIV, § *Demum*, in qua Const. § *Præterea*, mandatur « ut superiores regularium dimissoriæ, quæ ideo ad alium Antistitem directæ fuerint, propterea, quod Episcopus diœcesanus extra diœcesim commoretur, ve ordinationem non sit habiturus, nullius sint roboris, et momenti, nisi illis juncta fuerit authentica attestatio vicarii generalis, vel cancellarii, aut secretarii ejusdem Episcopi diœcesani, ex qua constet, vel ipsum a diœcesi abesse, vel clericorum ordinationem habiturum non esse proximo legitimo tempore per ecclesiasticas leges ad hunc effectum statuto. » Et § *Quemadmodum* declaratur, quibus suffragentur privilegia ordinum regularium ordines a quocumque catholico Antistite suscipiendi. Hoc decretum Clementinum antea confirmaverat Innoc. XIII, pro regnis Hispaniæ Const. *Apostolici Ministerii*, et Bened. XIII, Const. *in Suprem*., 23 *sept*. 1724. Et antiquitus S. C. Concilii ita decernendo rescripserat Nuntio apostolico Hispaniæ, 26 septemb. 1589, ut in *Regist. Lit*., lib. 7, pag. 77.

mitti debeant ad omnes etiam sacros, et presbyteratus ordines a quibusvis locorum superiorum tantum absque dimissoriis diœcesanorum a quorum superioritate, et jurisdictione sunt exempti. Nec non an idem dicendum sit de quibuscumque religiosis ejusdem ordinis degentibus, et audientibus in seminariis publicis collegiis, et academiis? S. C. censuit dictos religiosos ordinandos esse ab Episcopo, in cujus diœcesi existunt seminaria, seu monasteria ubi degunt, dimissoriales item literas ab eisdem recipiendas a superiore seminarii, seu monasterii, ubi degunt: *Cisterciensium*, 17 *martii* 1674.

18. Indiget explanatione, an in casibus, in quibus licet superioribus regularibus eorum subditos regulares transmittere ad alios Episcopos extra diœcesim pro ordinibus suscipiendis, sint necessariæ dimissoriales Episcopi diœcesani, vel ordinandi debeant esse contenti dimissoriis superiorum tantum. S. C. censuit dandam esse declarationem alias editam [24]: *Præmonstratensium*, *Dimiss.*, 20 *julii* 1675.

19. Petitur definitio, an clerici Neapolitanæ diœcesis sede archiepiscopali vacante fuerint licite ordinati vigore brevium extra tempora nuncupatorum ab aliis Episcopis cum solis literis testimonialibus vicarii capitularis Neapolis absque dimissorialibus vicinioris Episcopi? negative respondetur: *Neapolitana, Ordinat.*, 15 *decem.* 1685, *dub.* 1.

20. Quum quidam laicus prima tonsura initiari petiisset ab Episcopo originis, et domicilii, et ab eo repulsam passus, deinde fuisset clericali militiæ adscriptus ab alio Episcopo, in cujus diœcesi fuerat præsentatus ad tenue beneficium simplex, discusso dubio: An ordinans, et ordinatus inciderint in pœnas statutas in cap. 8, sess. 23, *de Reform.* [25]; respondit *affirmative*: *Aversana, seu Casertana, Ordinat.*, 26 *sept.* 1693.

21. Laicus quidam præsentatus ad beneficium, petebat ut Episcopo viciniori committeretur facultas conferendi primam tonsuram, inspecta repugnantia Episcopi Calaguritani: S. C. rescripsit ut adeat Episcopum Calariguritanum; Ordinario non debet in hac re lex ulla præscribi, nisi gravamen sit evidens: *Calaguritana*, 30 *januar.* 1694.

22. Obnoxium fuit dubitationi, an literæ dimissoriæ Episcoporum Indiarum Occidentalium concessæ in articulo mortis nominatim aliquibus, subditis qui eas postulabunt, etiam intra annum sedis vacantis post eorumdem Episcoporum durent mortem, ita ut possint a capitulis intra dictum annum expediri? S. C. respondit affirmative quoad subditos, quibus nominatim Episcopus licet ægritudine detentus concesserit dimissorias; in reliquis negative. *Mexicana*, *Liter. dimiss.*, 24 *april.* 1700.

23. Dominicus Lucanus oriundus ex diœcesi Hieracensi licet natus in civitate Neapolitana cupiens ad ordines promoveri non potuit obtinere literas testimoniales a Card. Archiepiscopo Neapolitano, ut ab Episcopo Hieracensi sacros reciperet ordines ad titulum patrimonii. At S. C. præcepit, ut Card. Archiepiscopus concedat ei literas testimoniales, dummodo non obstet aliud impedimentum canonicum: 27 *junii anni* 1699. Deinde recessit a decisis, et spectare ad eumdem Card. ordinationem resolvit: *Neapolitana, seu Hieracen., Ordinat.*, 15 *januar.* 1701.

24. Et si Nicolaus Gualderius ratione originis paternæ, ac propriæ, subditus sit Archiepiscopi Neapolitani, nihilominus ante constitutionem Pont. Max. Innoc. XII [26], ab Episcopo Scalensi et Ravellensi ratione originis avitæ cœpit tonsuram clericalem, minores, et subdiaconatus ordines. S. C. modo decrevit ordinationem prædicti ad diaconatum, ac præsbyteratum suscipiendum spectare ad Episcopum Ravellensem cum testimonialibus literis Archiepiscopi Neapolitani quoad vitam, et mores tantum: *Neapolitana, seu Scalen. et Ravellen.*, *Ordin.* 19 *febr.* 1701, *dub.* 1.

25. Ante emanationem Constitutionis Pont. Max. Innoc. XII, incipien. *Speculatores* [27] Tullius Cæsar Fortunatus initiatus extitit ad primam tonsuram ab Episcopo Anglonensi ratione originis paternæ, ac vigore dimissorialium ejusdem promotus ad quatuor ordines minores ab Episcopo Accerensi fuit, modo cupit sacros recipere ab Episcopo Anglonensi, utpote Ordinario originis, et domicilii, sed quum natus esset Neapoli instante Archiepiscopo, quia post constitutionem desiit esse illius Episcopi subditum, decrevit proinde S. C. ordinationem prædictam spectare ad Episcopum Anglonensem præviis testimonialibus Card. Archiepiscopi Neapolitani: *Neapolitana seu Anglonen.*, *Ordinat.* 29 *april.* 1702.

26. Ortum habuit Joseph Enriquez in diœcesi Abulensi, ac sexennis profectus Placentiam, ubi statuit domicilium, et promotus fuit dimissorialibus Episcopi Placentini in Hispania ad tonsuram, et ordines minores ab Episcopo Cauriensi, et ad subdiaconatum ad titulum capellaniarum, inde de beneficio provisus fuit in diœcesi Abulensi; ob id quoad ceteras ordinationes S. C. requisita quis esset de duobus ordinariis proprius Placentinus, vel

[24] Nempe in causa *Dubium regularium*, 24 *aug.* 1619. Vide num. 8 § præsentis.

[25] Vide not. 4, verb. *Abbas*, § II.

[26] Vide not. 75, verb. *Asolutio*, § X.

[27] Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § X.

Abulensis? Respondit esse utrumque proprium Ordinarium : *Abulen., seu Placentina, Dimiss.*, 5 *maii* 1703, *dub.* 1.

27. Quæsivit inde Enriquez, cuinam ex iisdem Ordinariis sit pro concessione dimissorialium rescribendum, et responsum accepit Episcopo Placentino ut oratori literas dimissoriales concedat: *Ibid.*, *dub.* 2.

28. Binis examinatis dubiis decernitur Ginnesium Petrella licite non valere ordinari in casu de quo agitur, Velitris, ubi ortus fuit ex matre ejusdem civitatis, patre vero e terra vulgo di *Nemi* Albanensis diœcesis, ac adhuc puerum una cum suis genitoribus in dicta terra usque ad præsens inhabitasse, ubi habet domicilium cum propriis bonis: *Dubium, Ordinat.* 16 *febr.* 1704, *dub.* 1.

29. Itidemque valere præviis dimissorialibus Card. Ordinarii Albanensis, se insigniri facere tantum prima tonsura Velitris, non obstante Constitutione Pont. Max. Alex. VII incipien. *Apostolica Sollicitudo* [28]: *Ibid.*, *dub.* 2.

30. Paulus Paulettus post discessum a patria Aprutinæ diœcesis domicilium firmiter, ut asseritur, constabilivit in terra Carboneani diœcesis urbis Castellanæ, ubi exercens artem medicam plura bona stabilia cœmit, ac suscepta uxore filio Xaverio procreato annos 12 cohabitavit. Inde se contulit ad civitatem Montis Falisci, ac alia inibi bona acquisivit, filiam Deo vovit, ac inter cives adscribi petiit, deinde peragratis aliis civitatibus reconduxit suam familiam in terra Carboneani, uti cupiens ad militiam sacram adscribi Xaverius, latebat, an licite posset ordinari ab Episcopo civitatis Castellanæ, rejecto ab Aprutino Ordinario originis? Et S. C. committendum censuit Ordinario civitatis Castellanæ, quatenus ordinet oratorem servatis servandis: *Civitatis Castellanæ, seu Aprutina, Ordinat.*, 19 *april.* 1704.

31. Vicarium in districtu status Estepensi, qui dismembratus fuit ab ordinibus militaribus S. Jacobi, de Spata, Calatravæ, et Alcantara, pro exercitio ecclesiasticæ jurisdictionis deputatum, non posse dimissoriales literas concedere subditis dicti status, ut ad clericalem tonsuram, et ordines majores promoveri possint a quocumque Antistite, S. C. sententia fuit: *Nullius, Provinciæ Hispalen.*, *Excess.*, 11 *sept.* 1706, *dub.* 1.

32. Hieronymus Mazzeus Argentarius Matheræ natus, ubi posteaquam moram traxerat occasione Mercaturæ Trojam commigravit, inibique nuptias iniit cum Lucia Garzillo de Monte Aurei Salernitanæ diœcesis, ex qua filium Salvatorem suscepit: peracto biennio una cum filio, fortunis Luceriam fuit profectus, ubi coemptis agro, et ædibus, alisque bonis in præsentiarum degit. Salvator cupiens clericali militiæ adscribi nullum invenit, qui tonsuram conferre voluerit; et S. C. resolvit ordinationem spectare ad Episcopum Lucerinum præstito tamen prius juramento per patrem ad formam Bullæ Innoc. XII [29]. *Matheranen.*, *Ordinat.*, 4 *decem.* 1706.

33. Monachi Carthusiani S. Laurentii terræ Padulæ Caputaquensis diœcesis promoti ad ordines tam minores, quam sacros ab Episcopo Policastrensi, et Marsicensi, sunt illicite ordinati. Nam prior dimisit dictos monachos ordinandos cum suis dimissorialibus literis, in quibus attestatus est Episcopum Caputaquensem fuisse absentem vel impeditum ad pontificalia exercenda: *Caputaquen.*, *Ordinat.*, 11. *febr.* 1708, *dub.* 1.

34. At præfati superiores vigore trium apostolicorum Brevium nuncupat. *Extra tempora* sese dimisisse monachos ad ordinandos Carthusianos fuisse ordinatos statuit: *Ead. caus.*, 6 *julii* 1709, *dub.* 1.

35. Quum Vincentius Patricellius ortum habuisset in urbe, eo quod genitores Romam se contulerint, ibique per tot annos fixum domicilium habuerint, exercendo officium promi in domo principis Justiniani, ac in ordinibus minoribus sine literis dimissorialibus Episcopi Sutrini inibi fuisset constitutus, modo ordinatio sacrorum Ordinum spectare S. C. resolvit ad Card. Urbis Vicarium etiamsi ad titulum ejusdem patrimonii, quia genitores possident bona in loco Bassani, ubi originem habent: *Romana, seu Sutrina, Ordinat.*, 17 *martii* 1703.

36. Philippus Polichettus natus in diœcesi Cavensi post biennium translatus ad locum S. Potiti patriam genitoris diœcesis Salernitanæ, nullis obtentis literis, sive dimissorialibus, sive testimonialibus, vel Episcopi Cavensis vel Salernitani Archiepiscopi fuit prima tonsura initiatus ab abbate monasterii SSmæ Trinitatis Cavensis ordinis S. Benedicti. Sed S. C. consulta dictum Abbatem licite

[28] Edita 7 aug. 1662 (*Bull. Rom.*, tom. 6, part. 5, pag. 245), in qua agitur de promovendis ad ordines in Urbe in sex vicinis episcopatibus et § 4, decernitur. « Denique in sex episcopatibus prope Urbem, in quibus non sunt suffraganei, quicumque ad minores, vel sacros ordines volent promoveri, cum litteris dimissoriis sui Ordinarii, ad memoratum vicarium (nempe Urbis), et non ad alium Antistitem directis, ad Urbem accedant, ibique, et non alibi ordinentur, servata in omnibus forma superius præscriptæ. »

[29] Quæ incipit *Speculatores*, 4 novem. 1694 (*Bull. Rom.*, tom. 9, pag. 374), et § 5, cautum est, quod pater, licet animum permanendi perpetuo in aliquo loco demonstraverit « nihilominus ulterius utroque casu se vere, et « realiter animum hujusmodi habere jurejurando affirmet. »

[30] Vide not. 41, sequentem.

non potuisse Philippo conferre clericatum decidit: *Salernitana, Ordinat.*, 12 *januar.* 1709, *dub.* 1.

37. Joseph Reynaud frater laicus congregationis Doctrinæ Christianæ in Gallia dimisso post sedecim professionis annos habitu deseruit dictam congregationem, et callide litteris dimissorialibus ab Episcopo Carpentoratensi obtentis, ad titulum patrimonii a parentibus constituti fuit ordinatus. At reclamante priore generali, ut ad claustra tanquam laicus rediret decrevit S. C. præfatum Josephum licite non fuisse promotum ad ordines minores et sacros: *Carpentoraten.*, *Voti persever.*, *et Ord.*, 22 *febr.* 1710, *dub.* 2.

38. Osualdus Rinaldus oriundus e civitate Venetiarum, ejusdem ecclesiæ parochiali S. Mariæ Jubenicorum inserviens accepit duos primos minores ordines a Card. Patriarcha. Postmodum adscriptus servitio ecclesiæ ducalis S. Marci obtinuit simplex beneficium S. Leonardi de Orgnano Tarvisinæ diœcesis cum onere Missarum, ac hujus diœcesis vicarius capitularis renuit cum testimonialibus primicerii ecclesiæ ducalis tradere dimissoriales literas ad alios ordines suscipiendos ex defectu testimonialium patriarchæ Venetiarum: S. C. per sum. prec. sub die 11 januar. 1709. rescripsit, quando constet de beneficio sufficienti in diœcesi Tarvisina ad formam bullæ *Speculatores* Pont. Max. Innoc. XII [30]. concedendas esse dimissoriales a vicario capitulari Tarvisino ejus arbitrio et præviis literis testimonialibus patriarchæ Venetiarum; et quatenus beneficium in dicta diœcesi Tarvisina non sit, ut supra sufficiens spectare literas dimissoriales ad patriarcham Venetiarum. Inde S. C. hoc decretum confirmavit: *Venetiarum, seu Tarvisina, Ordinat.*, 29. *martii* 1710.

39. Post occupata loca sancta Palestinæ a Turcarum tyrannide ab apostolica providentia profugo Nazareno Archiepiscopo assignata fuit cathedralis in oppido Baruli Tranensis diœcesis; ideo Archiepiscopi Nazareni eidem ecclesiæ adscribere prætenderunt clericos tam existentes in dicto oppido, quam in altero contiguo Cannarum de diœcesi Nazarena, eosque ordinibus insignire, vel suis dimissorialibus ad alios Antististes ordinandos transmittere. Archiepiscopus Tranensis postulavit in S. C. Episcop. et Regular. ut præfigeretur numerus cleri Nazareni, et obtinuit [31]; inde vero de excessivitate cleri Nazareni conquestus fuit in eadem S. C. Episcop., et Regul., quæ numerum præfixum confirmavit, præcepitque, ut servaretur constitutio *Speculatores* [32]. Ast nihilominus Nazarenus Antistes putavit sibi idem jus competere, et facta quæstio est super interpretatione præfatæ bullæ, ac in S. C. Concilii proposita per sum. prec. rescriptum fuit proponatur causa super negotio principali, scilicet super interpretatione prædictæ bullæ, an comprehendat præsentem casum; excusso igitur dubio, an et quomodo in præmissis sit consulendum? rescriptum fuit, proponatur causa super negotio principali: *Nazarena, seu Traen., Dimissor.*, 28 *martii* 1711.

40. Joannes Henricy ex nobilibus parentibus, sed hæreticis, Hamburgi natus, quibus invitis abjurata hæresi factus catholicus in Gallia profugit et commoratus in diœces. per 8 annos Convenarum est, quum hodie moram duceret in diœcesi Tolosana, cupit ad ordines sacros provehi, nec habere valeat a partibus hæreticorum dimissorias, supplicat proinde pro facultate suscipiendi ab archiepiscopo Tolosano, aut quocumque alio sibi beneviso; S. C. respondit scribendum esse pro informatione suffraganeo episcopatus Osnaburgensis vicario apostolico missionum septentrionalium juxta instructionem: *Tolosana, Dimissor.*, 12 *decem.* 1711.

41. Concessio dimissorialium ad primam tonsuram, ordines minores, et sacros, ac collatio ordinum subditis abbatiarum in oppido Centulæ, ef Controni extantium spectat ad episcopum Caputaquensem, non autem dictarum dimissorialium concessio competit abbatibus. Nam episcopus temporibus sacræ visitationis jura ceterosque actus nativæ jurisdictionis exercuit, quin etiam earum abbates synodis diœcesanis interesse consuevisset: *Caputaquen.*, *Jurisd.*, 17 *decem.* 1712, *dub.* 1.

42. Diu torquet controversia abbatem generalem celeberrimi monasterii S. Spiritus de Sulmona ordinis Cœlestinorum, ac Episcopum Sulmonensem et Valvensem quoad jurisdictionem spiritualem in oppido Pratularum, et ad cognitionem veritatis exoratur, an, et ad quem spectet facultas etiam per modum provisionis ordinandi, et concedendi literas dimissoriales subditis secularibus dicti oppidi, donec et quousque fuerit terminata lis in rota Sulmonis per modum provisionis: et respondit spectare ad Episcopum [33]. *Sulmonen.*, *seu Valven.*, *Jurisd.*, 11 *martii* 1713, *dub.* 3.

43. Episcopo Nepesino, qui clericum Dominicum Titulorum ad capellaniam actu sacerdotalem ab Euphrasia de Anselmis fundatam institutum, ordinare, vel literas illas dimissoriales concedere renuebat,

[30] Vide not. 41 sequentem.

[31] S. C. super Episc. et Regul. negotiis præposita inhærendo resolutioni alias factæ sub die 11 aug. 1620, seu alio vsriori tempore censuit, concedendam esse facultatem prout harum vigore concedit Archiepiscopo Nazareno habendi tantum quinquaginta suæ jurisdictioni subditos comprehensis presbyteris, etiam conjugatis, et sylvagiis, atque inservientibus: *Ead. causa*, 28 martii 1711, § 1.

[32] Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § x.

[33] Vide not. 631, verb, *Confessarius*, § I.

tum quia congruæ conservationi impar est capellania, tum quia utilitas, vel ecclesiæ necessitas illius clerici promotionem non suadet, quum ista Romæ moram traheret, injunctum a S. C. fuit, ut illum ordinaret, vel literas concederet dimissoriales, docto coram eo de sufficienti reditu ad formam Nepesinam taxam synodalem : *Nepesinæ*, *Capell.*, 27 *maii* 1713, *dub.* 3.

44. Quum capitulum insignis ecclesiæ collegiatæ S. Deodati sibi vindicet exemptionem ab ordinaria jurisdictione, ac nullius qualitatem territorii nuncupati *Vallis Gallilæa*, hinc in S. C. decisum fuit, jus concedendi literas dimissoriales clericis ecclesiæ prædictæ, aliisque personis illius territorii, quæ promoventur ad ordines non competere capitulo : *Nullius*, *seu Tullen.*, *Jurisd*, 24 *aug.* 1716, *dub.* 1.

45. Et dubio perpenso, an idem jus competat episcopo Tullensi? S. C. respondit dilata, et coadjuventur probationes juxta instructionem; et interim per modum provisionis, ac sine præjudicio jurium partium dentur dimissoriales a metropolitano Triverensi [34] : *Ibid.*

46. Quum Matthias Angelus Corcionus Romæ natus, inde moram traxerit per decennium in urbe Theatina, deinde ad oppidum Nespoli territorii Farfensis domicilium transtulerit, ubi ab annis decem commoratur, ordines minores suscepit a vicario Urbis, uti Ordinario originis, modo quoad sacros ordines S. C. mandat, ut card. abbas Farfensis, uti Ordinarius domicilii præviis testimonialibus Card. Urbis pro-vicarii, et Archiepiscopi Theatini possit dimissorias concedere : *Romana, seu Nullius Farfen., Ordinat.*, 5 *junii* 1717.

47. Episcopus Barchinonæ laudabilem majorum suorum morem secutus consuluit S. C. an prælati regulares teneantur dirigere Episcopo diœcesano literas dimissoriales, quas concedunt religiosis suis subditis ad ordines suscipiendos, juxta tenorem, et sub pœnis decreti Clem. VIII. Pont. Max. [35] non obstante quacumque contraria consuetudine? Rescriptum prodiit dilata, et Episcopus uti delegatus S. C. terminum sex mensium præfigat regularibus suæ diœcesis ad deducenda jura sua in S. C. *Barchinonen.*, *Ordinat.*, 2 *octob.* 1717, *dub.* 1.

48. Vicarius generalis Tolentinæ, et Maceratensis ecclesiæ, quum dimissorias pro clericali tonsura, et ordinibus minoribus concessisset Angelo Nicolao Brigitti nato in urbe Tolentini occasione, qua ejus pater in ea aliquos annos commoratus est; S. C. has dimissorias donandas non esse resolvit ex deductis contra formam constitutionis Innocentianæ [36] : *Tolentina*, *Ordinat.*, 2 *octob.* 1717, *dub.* 3.

49. Renatus de Massa cum dimissoriis Card. Archiepiscopi Neapolis, ubi natus est, ordini clericali adscriptus fuit ab Episcopo Venafri ejus patruo, et provisus ab eodem Card. Archiepiscopo de capellania, seu beneficio, erecto in cathedrali Vici Equensis, et sufficienti ad congruam sacerdotalem, anno 1715, promotus fuit ad minores, ac sacros ordines ab Episcopo beneficii cum testimonialibus Archiepiscopi, et Episcopi Venafri asserentis, semper apud nos ab ejus infantia vixisse. Hanc ordinationem uti illicitam impugnat curia archiepiscopalis Surrentina, cui subditus erat pater Renati, et occasione mercaturæ natus Neapoli sit. S. C. rescripsit primum, ut coadjuventur probationes juxta mentem [37] : *Neapolitana, seu Surrentina, Ordin.*, 11 *decem.* 1717. Deinde dictum sacerdotem non esse licite ordinatum : 21 *maii* 1718 [38].

50. Quum Benedictus Manellus petiit literas testimoniales, ut ordines susciperet, Archiepiscopus Neapolitanus eas denegavit, quod ordinatio illius ad se, non ad Episcopum Vici Equensis pertineret. Hujus pater natus in civitate Vici a 35 annis se transtulit in urbe Neapolitana exercendo artem argentariam, in qua moratur, uxorem suscepit, ac liberos procreavit. E contra asseritur Vici possidere bona stabilia, solvere onera communitativa, atque admissum fuisse tanquam civem ad syndici electionem. S. C. de hac quæstione resolvit spectare ordinationem ad Episcopum Vici Equensis cum testimonialibus Em. Card. Archiepiscopi Neapolitani : *Neapolitana, seu Vici Equen.*, *Ordinat.*, 12 *martii* 1718.

51. Collata ab Archiepiscopo Sypontino Mansio-

[34] « Et ratio resolutionis fuit *negative quoad capitulum*, quia nullo modo potuerat illi competere tale jus, etsi præpositus S. Deodati esset, ut prætendebatur in vera qualitate *Nullius*, quia hoc casu spectaret ad Episcopum viciniorem, et sic nullo casu ad ipsum eo quod deficiat privilegium apostolicum post concilium. Cum vero dubitaretur, an dicta præpositura esset intra fines *diœcesis Tullen.*, vel quis Episcopus esset vicinior, ideo in eo cecidit secunda pars rescripti pro cumulatione probationum ; et ne interim retardetur ordinatio, fuit commissa Metropolitano. » Card. Petra *Comment. ad Const.* 4 *Callisti* 3, lect. 2, num. 68, tom. 5, pag. 62.

[35] Vide not. 31, verb. *Abbas*, § VI.

[36] Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § X.

[37] Et fuit, ut scriberetur tum Card. Archiepiscopo Neapolitano, tum Archiepiscopo Surrentino, ut ille super permanentia, et domicilio Renati de Massa ante suam ordinationem in diœcesi Neapolitana, validioribus, quibus posset, informaret documentis, et ut hic consimili modo certiorem redderet S. C. de illius permanentia, et domicilio ante suam pariter ordinationem in diœcesi Surrentina. *Ead. causa*, 21 maii 1718, § unic.

[38] Advocatus Dominicus Ursaya strenue certavit pro curia Surrentina ; et suæ allegationes prodierunt in *Discept. Eccl.* XX, tom. 3, part. 1, per tot.

naria residentiali una cum simplici beneficio Joanni Pace clerico Romano, obtinuit etiam supplementum patrimonii sacri ex bonis patrimonialibus ipsius Archiepiscopi, atque hoc pacto eidem facta fuit facultas a S. C. ascendendi ad ordines sacros; actum etiam fuit, an literæ testimoniales vel dimissoriales a tribunali Card. Urbis Vicarii dandæ forent? et responsum est, dandas esse a Card. Urbis Vicario literas testimoniales, et dimissoriales ad normam taxæ Urbis[39]: *Romana, seu Sypontina*, 23 *julii* 1718, *dub.* 2.

52. Quum clericus Franciscus Grassi natus in oppido Turris Padulum diœcesis Ugentinæ in infantili ætate una cum parentibus translatus fuisset ad civitatem Hydruntinam, ac nunc moratur in Urbe causa studiorum, ac ordines suscipere exoptat. Constituitur quæstio de mittendis literis dimissorialibus. Archiepiscopus Hydruntinus ait ad se spectare, quia etsi sit originarius Ugentinus, tamen domicilium Hydruntinum acquisivit, ubi civitate est largitus, ac bona stabilia possedit. Episcopus Ugentinus originem deducit, ac contulisse ait primam tonsuram, licet Hydrunti permaneret, nullis obtentis literis dimissorialibus. S. C. primum rescripsit dilata, et coadjuventur probationes per instrumenta emptionis, et venditionis: *Ugentina, seu Hydruntina, Ordinat.*, 25 *julii* 1718. Deinde decrevit clericum Franciscum Grassi promovendum esse ad ordines cum literis dimissorialibus Archiepiscopi Hydruntini, præstito juramento ad tramites Bullæ[40], non autem Episcopi Ugentini: 1 *april.* 1719, confirmata 8 *julii dicti anni.*

53. Sacerdos Marcus Antonius Macri Jemini natus diœcesis Uxentinæ patrem habuit ortum in terra Casarani diœcesis Neritonensis. Ordines suscepit ab Episcopo Uxentino absque literis testimonialibus Episcopi Neritonensis. S. C. consulta eum non incurrisse in suspensionem decernit. Nam patrem ejus a triginta annis domicilium continuum cum animo perpetuo habitandi constituisse in oppido prædicto Jemini, ubi majorem partem bonorum possidet, in medio proferebat: *Uxentina, seu Neritonen., Ordinat.*, 17 *junii* 1719.

54. Res controversa impendit inter Episcopos Cavensem, et Massa-Lubrensem quoad ordinationem Augustini de Urso. Primus ait avum illius e civitate Neapolitana ad Cavensem venisse, ut artem fabrilem excerceret, uxorem duxisse, et filios procreasse, ac ibi obiisse, hujus filium Augustini patrem genuisse Augustinum, qui in cathedrali Baptismum suscepit, et patrem occasione locationis vectigalium se contulisse ad civitatem Massæ-Lubrensem, ac in ea interpolatim habitare cœpit singulis annis. Alter dicit se primam tonsuram, et minores ordines Augustino contulisse, avum fuisse civem Massæ-Lubrensem, ac patrem domum apertam, bona stabilia possidere ac alium filium fuisse ab eo ad sacerdotium promotum absque ulla contradictione. S. C. consulta dilata rescripsit, et transmittatur processiculus testium ab Episcopo Massæ-Lubrensis, et testes, qui fecerant fides extrajudiciales Cavæ, examinentur formaliter ab Episcopo Cavensi: *Caven., seu Massæ-Lubren.*, 16 *decem.* 1719, *dub.* 1 *et* 2.

55. Quum tonsuram minores, et majores ordines Franciscus Antoniuccius absque ullis literis Episcopi Tusculani suscepisset a Card. Urbis Vicario facta est quæstio, an licite initiatus fuerit? nam ejus pater oriundus e civitate Tusculi acquisivit in Urbe domicilium, ubi matrimonium contraxit, et filiam procreavit, et retinuit etiam in civitate Tusculi domicilium ac majorem partem bonorum, et publica communitatis munia exercet. Franciscus usque ad 14 ætatis suæ annum Tusculi moram traxerat: Episcopus itaque Tusculanus absque suis dimissorialibus literis, vel saltem testimonialibus, ordines suscipere non potuisse aiebat, et S. C. respondit non fuisse licite ordinatum: *Romana, seu Tusculana*, 27 *april.* 1720.

56. Franciscus dello Schiavo oriundus ex terra S. Joannis diœcesis Caputaquensis, natusque Neapolis occasione, qua pater in ea commorabatur, in qua adhuc manet, petiit literas testimoniales a curia archiepiscopali ad suscipiendam clericalem tonsuram ab Episcopo Caputaquensi, in cujus diœcesi pater habebat bona, ac onera solvit. At re in quæstione deducta S. C. primum censuit ordinationem spectare ad Archiepiscopum Neapolitanum sub die 20 sept. 1715; modo iterum examinata, recessit a decisis, et decrevit ordinationem spectare ad Episcopum Caputaquensem cum literis testimonialibus Card. Archiepiscopi Neapolitani: *Caputaquen., seu Neapolitana, Ordinat.*, 8 *febr.* 1721.

57. Coadjutor cujusdam canonicatus cum futura successione, et assignata congrua, alias exterus, eo ipso dici potest subjectus capitulo Elborensi, ad effectum suscipiendi ordines, absque aliis dimissoriis Episcopi suæ originis ad tramites bullæ *Speculatores*, § *Licet vero*[41]: *Elboren., Dubior.*, 23 *aug.* 1721, *dub.* 1.

58. Et Episcopus auxiliaris seu suffraganeus

[39] Quæ ad scut. 60, annua ascendi pro titulo patrimonii sacri.

[40] Vide not. 29, præcedentem.

[41] Nempe § 3: « Licet vero clericus ratione cujusvis beneficii in aliena diœcesi obtenti subjici dicatur jurisdictioni illius Episcopi, in cujus diœcesi beneficium

Episcopi Elborensis potest, imo debet inquirere, utrum ab illis, qui sibi ab Ordinario, seu capitulo proponuntur, seu dimittuntur ordinandi satisfactum sit supradictæ constitutioni *Speculatores* et justa subsistente causa se abstinere ab ordinatione. Nam ipsis non competit habilitare, et expedire ordinandos, sed provisori capituli, a quo non in genere, sed expressæ personæ habiles, et expeditæ proponuntur: *Ibid., dub.* 3.

59. Nonnulli clerici patriarchatus occidentalis Ulixiponensis origine, et domicilio subditi petierunt promotionem ad sacros ordines ad titulum patrimonii, et fuerunt rejecti. Adierunt ad Episcopum Tagostensem vicarium capitularem archiepiscopatus, qui illos ad titulum nonnullarum capellaniarum in ecclesiis diœceseos Ulixyponensis Orientalis existentium ordinavit. Hæ capellaniæ beneficia ecclesiastica dici nequeunt tum quia Episcopi auctoritas in fundatione non intervenit, tum quia illarum dos nunquam in dominium ecclesiæ transivit, quum penes administratores, qui eleemosynam solvunt, remansissent. Incertum hinc fuit, num ordinationes istæ fuerint illicitæ? Et illicitas utique fuisse, judicatum a S. C. fuit: *Ulyssiponen. Occidentalis*, 26 *junii* 1723, *dub.* 1, confir. pro nunc quoad Valentinum Pereiram, et Emmanuelem Nunez Colares: 19 *aug.* 1724.

60. Episcopus Legionensis in sua relatione status suæ ecclesiæ exposuit, quod tempore sedis vacantis in sequelam brevium de promovendo, quæ a S. C. Episcop. et Regul. et Concilii dirigebantur infra annum vacationis vicariis capitularibus, ut hi debitis concurrentibus requisitis, et signate quod oratores non fuissent ab Episcopo prædecessore rejecti, dimissorias concedere possent, quod fuit prohibitum a dictis Congregationibus, ne in posterum hasce facultativas literas concederent; at a secretaria status bini transmissi ordines fuerunt 2 maii, et 19 julii 1725. in quibus protestata est Sanctitas Sua non prohibuisse S. C. ne dictas facultativas concederent infra annum, quando agitur de arctatis ratione beneficii, nec non istæ facultates expediuntur aliquando a Nuntio apostolico. Modo opere pretium erit inquirere an ab eodem in posterum sint expediendæ solum arctatis ratione beneficii, vel absolute, et absque dicta limitatione? Et S. C. respondit, quoad brevia de promovendo satis consultum per secretariam status; et quoad nuntium cum SSmo juxta mentem: *Legionen., Visit. SS. LL.* 15 *decem.* 1725.

61. Quæritur de licita, vel illicita Georgii Leognani tonsura, Archiepiscopus Theatinus, qui tonsuram contulit, retulit se id fecisse præviis literis dimissorialibus Episcopi Aquilani. Episcopus Aquilanus protulit Georgium natum fuisse in civitate Aquilæ non ex accidenti, quum Joannes pater matrimonium contraxisset cum Candida de Nardis Aquilana; et decem circiter annos habitasset in urbe Aquilæ, quatuor ibi liberos procreasset et diœcesim Pennensem non petierit, nisi post obitum uxoris, et se ideo literas concessisse dimissoriales, quia ab Episcopi Pennensis vicario generali, in cujus diœcesi Georgius morabatur, de vita ejus et moribus fuerit instructus. Pennensis demum Episcopus ostendit Joannem Leogranum patrem postquam sedecim annis Aquilæ vitam duxerat, rediit ad suum castrum civitatis Quanæ, in quo decem abhinc annis habitat una cum filio Georgio, et subjungit, ut idem Georgius tonsuram petiisset ab antecessore; et obtinere non valuit, ex quo erat unicus filius, et ad omnia feuda nobilia, et rustica sui patris futurus erat successor, et proinde se pro illicite tonsurato illum semper habuisse tum quia sine suis dimissorialibus literis, tum quia factæ non fuerant in sua diœcesi denunciationes. Expenso itaque dubio Georgium licite fuisse tonsuratum S. C. pronunciavit: *Aquilana,* 24 *maii* 1727.

62. Blasius Antonius Coscius ortus in Castello Blentinæ diœcesis Pisanæ ut vitæ subsidia commodius sibi compararet, Clusium venit, ibi ducta uxore procreavit Petrum Christophorum, quem septimum ætatis annum agentem pater duxit in Blentinam, ubi propriam haberet domum, ibique reliquit in custodia patrui. Hic petiit a Pisano Archiepiscopo, ut inter alumnos seminarii cooptaretur nuncupans subditus ejus, a quo postea fuit tonsura initiatus, ac ordines minores suscepit. Inde ad sacros ordines ascendit inconsulto Archiepiscopo Pisano, qui eum in judicium vocavit; de hac ordinatione S. C. decernit licite fuisse promotum ad ordines sacros, cum literis dimissoriis Episcopi Clusini, ac sine literis dimissoriis Archiepiscopi Pisani, sed Petrum Christophorum esse suspendendum ab exercitio ordinum ad tempus arbitrio S. C.: *Pisa-*

hujusmodi situm est, eam tam de cætero hac in re inconcusse servari volumus regulam, ut nemo ejusmodi subjectionem ad effectum suscipiendi ordines acquirere censeatur, nisi beneficium prædictum ejus sit reditus, ut ad congruam vitæ sustentationem, sive juxta taxam synodalem, sive, ea deficiente, juxta morem regionis pro promovendis ad sacros ordines, detractis oneribus, per se sufficiat, illudque ab ordinando pacifice possideatur, sublata quacumque facultate supplendi, quod deficeret fructibus ejusdem beneficii cum adjectione patrimonii etiam pinguis, quod ipse ordinandus in eadem, seu alia quavis diœcesi obtineret; ac Episcopus sic ordinans tam de prædictis testimonialibus literis, quam de reditu beneficii hujusmodi expressam in consueta collatorum ordinum attestatione mentionem facere debebit. »

na, seu Clusina, dubium Ordinat., 26 *jan.* 1732.

63. Joannes Bernardinus de Fulgentiis ex Patrio oppido Castri Montis diœcesis Valvensis migravit ad alterum castellum Catiniani, quod in spiritualibus subest abbatiæ S. Mariæ de Casanova Nullius, ut ibi pharmacopæam artem exerceret. Eo loco uxorem duxit, suscepit filium Franciscum, deinde repetiit pater oppidum Castri Montis, et in propriam domum cum filio deinceps sedem habuit. Franciscus initiatus fuit in ordinibus ab Episcopo Valvensi, ac duos minores ordines suscepit, reliquos ab Episcopo Melivetano titulari in civitate Theatina commorante. Habita est quæstio in S. C., an Franciscus de Fulgentiis fuerit licite ordinatus ab Episcopo Melivetano cum dimissoriis vicarii generalis abbatiæ S. Mariæ de Casanova? et rescriptum datum est negativum : *Valven., seu Sulmon., dubium Ordinat.*, 22 *martii* 1732, *dub.* 1.

64. Quum Petrus Xaverius de Antoninis non potuisset ab Episcopo Montis Alti tonsuram impetrare ab Episcopo Asculano fuit clericali militiæ adscriptus, ac literis dimissoriis ejusdem ab Episcopo Ripano fuit ad ordines minores promotus, ac sacris ordinibus initiatus ad titulum patrimonii constituti in bonis, quæ pater possidebat in civitate Montis Alti. De hac ordinatione S. C. interrogata, decrevit Petrum licite suscepisse ordines sine dimissoriis Episcopi Montis Alti. Nam erat subjectus Episcopo Asculano ex vi paternæ originis, et fortuito ortus in diœcesi Firmana : *Asculana, sive Montis Alti, Ordinat.*, 7. *feb.* 1733, *dub.* 1.

65. Clericus Laurentius Meldicheschius ordinatus ad titulum beneficii amovibilis cum causa ab Episcopo Ilcinensi, ubi adest beneficium absque literis dimissorialibus, vel testimonialibus ad effectum ordines suscipiendos Episcopi Pientini ordinarii originis, et domicilii licite ordinatus fuit. Ita S. C. statuerat, modo sanxit eum licite fuisse ad sacros Ordines promotus ab Episcopo Ilcinensi, in cujus diœcesi beneficium illud existit, sine literis dimissoriis Episcopi Pientini : *Pientina, seu Ilcinen., Ordinat.*, 18 *julii* 1733.

66. Superior generalis Congregationis Missionis exposuit non paucos in eamdem congregationem cooptari solere Anglos, Scotos, et Hibernos, de quibus haud facile posse literas dimissorias ad ordines suscipiendos obtinere, ac esse sine patrimonio, cum patrias sedes ob cultum fidei catholicæ deseruissent. Itaque postulat tribui indultum sibi, ut sine literis dimissoriis Ordinariorum suæ originis, sed a superioribus tantum facta, itidemque ad titulum mensæ communis initiari sacris ordinibus possint addita conditione, ut casu egressionis interdictum sit sacrorum exercitium donec vel beneficio, aliisque subsidiis provideantur. S. C. annuit ad formam brevis Clementis IX [42] ad decennium : *Parisien., Indulti*, 29 *aug.* 1733.

67. Monachi monasterii Stambsensis ordinis Cisterciensis ordinati cum dispensatione abbatis quoad ætatem, vel ab alio Episcopo cum solis literis obedientialibus, et sine dimissoriis Episcopi Brixinensis non sunt licite ordinati : *Brixinen.*, 12 *decemb.* 1733, *dub.* 4.

68. Seculares aliarum diœcesum cum dimissoriis suorum Ordinariorum sine licentia Episcopi Brixinensis tonsuram, et minores ordines suscipere ab abbate prædicto licite nequeunt : *Ibid.*, *dub.* 7.

69. Franciscus Maria Riccabonus lucem hausit in oppido Cento diœcesis Bononiensis, ubi pater domicilium habebat. Anno insequenti pater discessit cum familia, ac domestica supellectili, et ob hæreditatem sibi delatam, cujus bona existebant Ferrariæ ad eam urbem commigravit, sedem in ea constituit, propriam inhabitans domum, pluries quoque muneribus publicis perfunctus, quæ civibus Ferrariensibus deferri solent. Instituitur in S. C. disputatio de ejusdem Francisci ordinatione; et ad Card. Archiepiscopum Bononiensem cum literis testimonialibus Card. Episcopi Ferrariæ spectare judicium S. C. fuit. Nam dictus Franciscus, quum ei obvenerit alia hæreditas, rediit in oppidum centum animo perpetuo ibi vivendi seorsum a patre : *Bononien., seu Ferrarien., Ordinat.*, 14 *novemb.* 1733.

70. Deliberandum adducitur, an coadjutores alicujus dignitatis, vel canonicatus cum futura successione, tam in casu, quo ipsis congrua portio, aut pensio per coadjutum assignetur ex fructibus præbendæ ejusdem dignitatis, vel canonicatus, quam in casu, quo congruam portionem sibi assignatam habeant ex propriis, vel alterius patrimonialibus bonis, donec per obitum coadjuti fiat locus eorum successioni ad dictam dignitatem, seu canonicatum, licite possint ab Episcopo, in cujus diœcesi sunt tituli ejusdem heneficiorum residentialium sine literis dimissorialibus Episcopi suæ originis, vel præcedentis domicilii ad ordines promoveri? S. C. censuit respondendum coadjutoriam canonicatus, vel dignitatis sufficere, ut coadjutor dicatur habere domicilium requisitum in Constitu-

[42] Quod incipit *Dudum* editum 25 *octob.* 1669 (*Bull. Rom.*, tom. VI, part. 6, pag. 364) in quo confirmatur Bulla Pauli V, 27 *maii* 1617, super licentia alumnis collegii nationis Scotorum Parisiensis concessa suscipiendi ordines sacros absque literis dimissorialibus suorum Ordinariorum ac etiam sine titulo beneficii ecclesiastici, vel patrimonii, sed ad titulum paupertatis a quocumque quem maluerint catholico Antistite.

tione Innocentii XII, incipien. *Speculatores* [43] : *Tarraconen.*, *Ordinat.*, 1 *julii* 1741. Ac denuo proposita causa, ut exactius cognosceretur rescriptum fuit in decisis præstito juramento ad formam bullæ *Speculatores* [44] : 18 *april.* 1744.

71. Franciscus Joseph Zuniga post acceptos a Gadicensi Antistite, cui et originis, et domicilii ratione subdebatur, tonsuram, et minores ordines ad Hispalis se contulit civitatem, ibique præviis testimonialibus Gadicensis et Hispalensis Episcoporum a magni prioris Hierosolymitani seu a vicario generali commendatoris de Acre literas dimissoriales pro sacris suscipiendis ordinibus obtinuit. Harum ope fuit ab Episcopo auxiliario titulari de Metuan ordinatus. Ad Gadicensem inde rediit diœcesim et illico fuit ab hac curia suspensus ob non servatam bullam *Speculatores* [45]. Ab hac suspensione reclamavit Zuninga et tandem a S. C. audivit, se fuisse illicite ordinatum, et incurrisse suspensionem ob præfatam bullam non servatam, ac proinde indigere absolutione : *Gadicen.*, *seu Hispalen.*, *Ordinat.*, 20 *januar.* 1742, *dub.* 1.

72. Bonifacius de Ferrer, ad subdiaconatus ordinem initiatus ex titulo beneficii ecclesiastici, ac ex titulo patrimonii sacri per publicum instrumentum a patre ejus constituti in annua pensione 80 libr. Barchin. super omnibus bonis, et speciatim super duobus prædiis. Modo anceps est de legitima constitutione patrimonii, quod S. C. approbavit, sed renuit Episcopus Urgellen. dimissorias transmittere, et quæritur an idem Episcopus teneatur concedere dimissorias eidem ad suscipiendos reliquos ordines sacros cum Card. Urbis Vicario? S. C. rescripsit ad Card. Præfectum juxta mentem: *Urgellen.*, *Ordinat.*, 13 *julii* 1743, *dub.* 2.

73. Clericus Jacobus Fabbrius natus in oppido, seu villa S. Pancratii Foroliviensis diœcesis, quanquam postridie baptizatus in metropolitana Ravennæ, quum ad ordines sacros ascendere exoptaret, dubitatur ratione domicilii, an sit subditus Ravennatensis cathedræ. Et S. C. decrevit eum licite ordinari ab Ordinario Ravennæ. Nam ibi sive ipse, sive ejus pater fruuntur jure domicilii, instructis Ravennæ ad habitandum ædibus, ac sepulcro etiam quadraginta jam ab hinc annis sibi, posterisque suis comparato : *Ravennat.*, *Ordinat.*, 28 *sept.* 1743.

74. Ad majores ordines ascendere cupiens clericus Petrus Guidius incertus est, cujus Episcopi auctoritate Feretrani vel Ariminensis ordinatio facienda sit, ad sacrum tribunal confugit, ac exposuit quod ipsius pater emancipatus jam Turricellam patriam suam, quæ intra fines est Feretranæ diœcesis, deseruit, uxorem duxit, substantiam, laresque suos fixit in castro, seu podio Hybernorum in diœcesi Ariminensis, ædes ampliavit, emptiones contraxit, onera realia, et personalia pensitavit, et in albo decurionum podii descriptus fuit, ac redeundi animum in sua patria deposuit, demum inter cives Ariminenses fuit cooptatus. Petrus prædictus natus est in dicto castro, ac Turricellam translatus, ibi operam dedit studiis, ac ordines minores cum tonsura recepit ab Episcopo Feretrano. S. C. quæsita spectare ordinationem ad Episcopum Ariminensem decrevit, addendo, ut præstet juramentum ad formam Bullæ *Speculatores* [46] : *Ariminen.*, *seu Feretrana*, *Ordinat.* 14 *januar.* 1747.

75. Clericum Romualdum Sterbinium promovendum esse S. C. resolvit ad sacros ordines ab Episcopo Alatrino, non autem ab Episcopo Verulano. Nam licet ille Frusinone ortum habuerit, tamen Georgius pater Vici ortus est, ubi bona sua possidet, et ubi fundatum est etiam beneficium jurispatronatus suæ familiæ quod habet filius Romualdus ac nativitas ejusdem evenit, quia optimum duxit uxorem, ac liberos, donec jurisdicendi præfectus esset, apud consanguineos Frusinone relinquere: *Alatrina*, *seu Verulana*, *Ordinat.*, 18 *martii* 1747.

76. Ad capellaniam unam de qua agitur ex amovibilibus erectis a Joan. Augustino Cappelli in loco Vulturis est ordinantus Cadicis, vel Genuæ; servata constitutione Innoc. XII, incipien. *Speculatores* [47], clericus Emmanuel Antonius de Donghis jam coram Ordinario Januensi præsentatus: *Jan.*, *Capell.*, 26 *febr.* 1752, *dub.* 2.

77. Joseph Rosati Amerinus Viterbium se con-

[43] Vide not. 75, tom. I, pag. 60.

[44] Vide not. præcedentem.

[45] 4 *novem.* 1694 (*Bull. Rom.*, tom. IX, pag. 374) ubi § 7 decernitur « Porro, ut quicumque fraudibus aditus omnino præcludatur, volumus, et Apostolica auctoritate statuimus, atque decernimus, ut Episcopus quilibet suos ratione originis, sive Domicilii subditos clericos quoscumque ab alienis Episcopis quavis auctoritate, etiam cum suis commendatitiis litteris promotos, nedum ad formam Concilii Tridentini supradicti sess. 14, cap. 3, *de Reform.* quoad scientiam examinare valeat, verum etiam Ordinum eis collatorum testimoniales literas gratis tamen, recognoscere, ac diligenter perquirere, an quoad illos præsentis Constitutionis forma, et dispositio adimpleta fuerit, assignato sic promotis termino competenti ei magis beneviso ad docendum de ejusmodi adimplemento, itaut quos eo termino elapso id minime præstitisse compererit, a susceptorum ordinum exercitio; si ita, et quamdiu ei expedire videbitur, suspendere, aliisque ne in altari, aut in aliquo ordine ministrent, interdicere possit. »

[46] Vide not. 29 huj. §.

[47] Vide not. 75, tom. I, pag. 60.

tulit, unde matri origo erat, in qua plurima bona materna possidebat, uxoremque duxit, ac progenuit filium Aloysium, qui clericali tonsura ab Episcopo Viterbiensi fuit insignitus. Validitatem hujus promotionis in dubium revocavit Episcopus Amerinus, et S. C. pro validitate decrevit. Nam Joseph pater deseruit animum Ameriam redeundi, et novum domicilium Viterbii longo quadraginta trium annorum incolatu contraxit: *Viterbien.*, 12 *maii* 1753.

78. Nuptias contraxit Franciscus Roberti civis terræ Montis Bodii, quæ in diœcesi Senogalliensi est cum Catharina Fabri cive castri Paterni, quod situm est in diœcesi Anconitana, et quia pinguem ab uxore dotem recepit, Montem Bodium deseruit et lares, fortunasque suas transtulit Paternum; inter decuriones ibi cooptatus fuit, domumque emit, quam 26 annorum spatio habitavit, et tunc etiam incolit. Occasione qua Raimundus ejus filius initiari in militia clericali exoptat, S. C. quæstionem de ordinationis pertinentia resolvit in favorem Episcopi Anconitani, facta declaratione medio juramento per Franciscum patrem juxta bullam *Speculatores* [48]: *Anconitana seu Senogallien. Ordinat.*, 28 *sept.* 1754.

79. Cum conditione, ut tonsuram susciperet, præsentatus fuit Joseph a Prado ad capellaniam in parochiali ecclesia S. Eulaliæ urbis Murciæ fundatam. Hac de causa absente Episcopo a vicario generali postulavit, ut literas dimissoriales concederet. Sed rejectus fuit, quia filius et nepos esset obstetricum, licet germanus frater ordinatus fuerit. Locus fuit illi apud S. C. quærendi, et revera dandas esse dimissorias S. C. censuit: *Carthaginem.*, *Ordinat.*, 10 *maii* 1755.

80. Ab Episcopo Spoletano clericum Petrum Dati, qui originem, domicilium, ordinationem, beneficium, et examen habuit in diœcesi Spoletana, ad sacros ordines promovendum esse, non vero ab Episcopo Amerino, qui illi tria beneficia simplicia contulit, quorum quodlibet non congruam clerici conservationem præbet, et ad unionem adapta juxta dispositionem Constit. Innoc. *Speculatores* [49] sunt, S. C. existimavit: *Spoletana, Ordinat.*, 20 *novem.* 1756, *dub.* 1.

81. Carolus Pace Amalphim studiorum causa petiit, deinde commigravit Neapolim ubi tonsuram ratione capellaniæ accepit, et inhonestam degit vitam, rediit Amalphim, ubi ordines quatuor minores habuit. Sed ei majores ordines conferre uterque Archiepiscopus abnuit, ideo quærit modo an, et a quo Archiepiscopo Neapolitano, vel Amalphitano sit promovendus ad sacros ordines? responsum retulit, arbitrio Amalphitani Archiepiscopi tanquam Ordinarii: *Amalphitana, Ordinat.*, 3 *aug.* 1765.

82. Quum Joseph Maria Giorgii Florentinæ civitatis patriam deserens ad oppidum S. Gregorii Tiburtinæ diœcesis jamdiu se contulerit, ibique cum uxorem duxisset, vineam, aliquot prædiola acquisivisset, immoratus est per 4 annos continuos; inde ut suo chirurgi officio fungeretur ad Canariæ terram venit diœcesis Assisiensis ubi filium Joannem Vincentium Stanislaum habuit, ac postea ad Montis Falchi Spoletanæ diœcesis castrum transiit. Locus hic habet dubitationis, ad quem spectaret ordinatio Joannis? S. C. rescripsit spectare ordinationem Joannis Vincentii Giorgi ad Episcopum Tyburtinum prævia tamen declaratione medio juramento per Josephum patrem facienda juxta bullam *Speculatores* [50]: *Florentina et aliar., Ordinat.*, 10 *januar.* 1778.

83. Disquiritur, utrum a quocumque catholico Antistite promoveri possint regulares degentes in diœcesi, ubi sedes episcopalis vacet, ad sacros Ordines cum literis dimissorialibus suorum prælatorum, et cum fide vicarii capitularis testantis de sedis episcopalis vacatione? S. C. explicavit dubium dando decreta dierum 24 aug. 1619 et anni 1675 sub die 20 julii [51] facto verbo cum SSmo: *Tirasonen., Visit. SS. LL.*, 13 *julii* 1784.

84. Sacerdos Dominicus Amurri canonicus ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ oppidi Offidæ ob ingravescentem ejus ætatem constituit sibi coadjutorem Vincentium Andreanum ex sorore nepotem in minoribus ordinibus constitutum. Hic sicut erat ex oppido Carassai, petiit ab Episcopo Firmano literas testimoniales, quas Episcopus Asculanus requisiverat. Renuit ille Episcopus has concedere, et ad S. C. re relata, scribi Episcopo juxta mentem [52] voluit: *Asculana, Coadjut.*, 12 *martii* 1785.

85. Marcus Antonius Pettirossi natus Romæ ex patre Camerinensi, et matre Sutrina, a nativitate fere domicilium Sutrii habuit, tonsuram accepit ab Episcopo Sutrino cum dimissoriis Antistitis Camerinensis. Modo in Sutrina cathedrali obtinet canonicatum reditus scut. 56, et exoptat minores, et sacros ordines suscipere. Hinc consulta S. C. decidit ejusdem ordinationem subditi Archiepiscopi Camerinensis spectare ad Episcopum beneficii: *Camerinen. seu Sutrina, Ordinat.*, 17 *sept.* 1791.

86. Ordines sacros conferendos esse declaratur a Card. Episcopo Anconitano cum testimonialibus Archiepiscopi Camerinensis sancti Tosi, qui origine Camerinensis natus est Anconæ, ubi se con-

[48] Vide not. 29 præcedentem.

[49] Vide not. 41 præc.

[50] Vide not. 29 præc.

[51] Vide num. 8 et 17, præsenti §.

[52] Mens est, ut dicat aut graves recusationes causas, aut det testimoniales: *Ead. caus.*, 12 *martii* 1785.

tulit avus, et pater, ibique moram duxit per annos 20, et primam tonsuram, minoresque ordines ab Anconitano accepit Episcopo: *Anconitana, et Camerinen., Ordinat.*, 14 *martii* 1795.

87. Thomas Gentilucci causa artis exercendæ se contulit cum sua uxore a Fabriano patria Camerinum, et uxore defuncta, secundam Camertem duxit, ex qua Josephum suscepit. Hic postulavit Episcopum Camerinensem pro prima tonsura, qui renuit, quod neque pater, neque filius diuturnum confirmasset domicilium juramento de continuando. Ideo adiit cum patre Fabriani Episcopum nuper defunctum, a quo jurata declaratione per utrumque emissa numquam se per diuturnam moram in Camerinensi civitate voluntatem constituendi in ea domicilium habuisse, sed animo semper retinuisse illud patriæ suæ Fabriani, obtinuit tonsuram, inde ostiariatum absque testimonialibus Archiepiscopi Camerinensis. Postea cum patre rediit Camerinum, et causa studiorum oppidum Murri Senogalliensis diœcesis degit. Ætate procedens petiit reliquos ordines. At in comperto non fuit de legitima collatione tonsuræ, et ostiariatus. Licitam illam non fuisse ordinationem S. C. declaravit: *Fabrianen., et Camerinen., Ordinat*, 19 *aug.* 1797, *dub.* 1.

88. Inde resolutum oratorem promovendum esse ad alios ordines per Episcopum Fabrianensem cum literis testimonialibus Archiepiscopi Camerinensis, et Card. Episcopi Senogalliensis: *Ib.*, *d.* 3.

§ III.

Sacramentum Ordinis quoad litteras dimissoriales adulteratas.

Quum per tres sententias coactus fuisset Mendus Rodriquez de Castelbranco ad contrahendum matrimonium cum Maria Gonsalves de Candeas, quam defloraverat cum præcedentibus sponsalibus verbo initis, ac postea scripto confirmatis, opposuit se minoribus, ac sacro subdiaconatus ordine fuisse insignitum ab Episcopo Fulsilibensi præviis dimissorialibus proprii Ordinarii Portalegrensis. At comperto dictas dimissorias fuisse adulteratas, Maria prædicta recursum habuit in S. C. in qua perpensum fuit: an de ordinis validitate constaret? rescriptum est validum esse ordinem, et injungendum Episcopo quatenus procedat contra Mendum prout de jure: *Portalegren., Ordinat., ac Spons.*, 5 *april.* 1704.

§ IV.

Sacramentum ordinis quoad literas testimoniales.

1. Dubium est excitatum, an clerici Neapolitanæ diœcesis sede archiepiscopali vacante fuerint licite ordinati vigore Brevium extra temporum nuncupatorum ab aliis Episcopis cum solis testimonialibus literis vicarii capitularis Neapolis absque dimissorialibus vicinioris Episcopi? respondit S. C. *negative: Neapolitana, Ordinat.*, 15 *decem.* 1685, *dub.* 1.

2. Dominicus Lucanus oriundus ex diœcesi Hieracensi licet natus in urbe Neapolis cupiens ad ordines promoveri non potuit obtinere literas testimoniales a Card. Archiepiscopo Neapolitano, ut ab Episcopo Hieracensi sacros reciperet ordines ad titulum patrimonii. At S. C. præcepit, ut Card. Archiepiscopus concedat ei literas testimoniales, dummodo non obstet aliud impedimentum canonicum: 27 *junii* 1699. Deinde recessit S. C. a decisis, et ad eumdem Card. Archiepiscopum ordinationem spectare decrevit: *Neapolitana, seu Hieracen., Ordinat.*, 15 *januar.* 1701.

3. Ratione paternæ originis, ac propriæ Nicolaus Gualderius subditus erat Archiepiscopi Neapolitani sed ratione originis avitæ clericalem tonsuram, minores, ac subdiaconatus ordines ab Episcopo Scalensi, et Ravellensi ante constitutionem Innoc. XII Pont. Max. [53] habuit. Quæstione inde constituta super pertinentia ordinationis ad reliquos ordines, ac testimonialium necessitate, S. C. respondit ordinationem spectare ad Episcopum Ravellensem cum testimonialibus Archiepiscopi Neapolitani quoad vitam, et mores tantum: *Neapolitana, seu Scalen., et Ravellen., Ordinat.*, 19 *febr.* 1701, *dub.* 1 *et* 2.

4. Ante constitutionem S. M. Innoc. XII incipien. *Speculatores* [54], Julius Cæsar Fortunatus initiatus extitit ad primam tonsuram ab Episcopo Anglonæ ratione originis paternæ, ac vigore dimissorialium ejusdem promotus fuit ad quatuor ordines ab Episcopo Accerrensi; natus ipse erat in urbe Neapolitana, ut itaque ad sacros ordines ascenderet, instante Archiepiscopo Neapolitano. S. C. quæ fuit interrogata, censuit ordinationem prædictam spectare ad Episcopum Anglonæ præviis testimonialibus literis Card. Archiepiscopi Neapolitani: *Neapolitana, seu Anglonen., Ordinat.*, 29 *april.* 1702.

[53] Pont. Max. *Speculatores*, 4 *nov.* 1694, § 4. Vide not. 26 præced.

[54] 4 *novem.* 1694. Vide not. 26 præced.

5. Exoptans Guillelmus Moers canonicus ecclesiæ collegiatæ Aquisgrani ad sacrum diaconatus ordinem promoveri expetiit a capitulo literas testimoniales super vita, et moribus. Sed hæ denegatæ fuerunt sub prætextu, quod non morem geret erga prædictum capitulum contra dispositionem statutorum. Ideo habito recursu in S. C., hæc esse concedendas resolvit inspecta venia jam petita a capitulo *Leodien.*, *Testimon.*, 17 *junii* 1792. At opponente capitulo plures defectus habuisse circa mores arbitrio, et conscientiæ Episcopi eadem S. C. rem commendavit: 2 *decem.*, *ibid.*

6. Joannes Baptista Montanus clericus primæ tonsuræ Firmanæ diœcesis præviis dimissorialibus literis ab Episcopo Lauretano, cui inserviebat, ad minores ordines promotus fuit; pro sacris vero ordinibus easdem dimissorias obtinere nequivit, interim vero beneficium residentiale in cathedrali Lauretana, ac inde breve dispensationis obtinuit, quo sibi facultas facta est, ut vel ab Episcopo Lauretano, vel cum ejus dimissorialibus, et testimonialibus Firmani a quocumque Antistite tribus diebus festis promoveri valeret: hoc relato brevi ab Episcopo Lauretano absque testimonialibus Firmani ad sacros ordines promotus fuit: perspicua inde non fuit ordinationis prædictæ validitas, et S. C. ordinationes contra formam Constitutionis Innoc. XII [55] expletam fuisse declaravit: *Firmana, seu Lauretana*, *Ordinat.*, 14 *novem.* 1705, *dub.* 1.

7. Franciscus Jacobus Pintus ex oppido Castellanæ Romæ tonsura clericali initiatus, ac exoptans ulteriores ordines adipisci, exhibuit pro patrimonii titulo instrumentum donationis quorumdam bonorum, quæ quum non sufficiant, elargita nonnulla alia bona fuerunt. Hæc omnia reditus sunt ducat, 41. gran. 43. At obstante communitate dicti loci disputato dubio, an injungi debeat vicario, ut concedat literas testimoniales? Responsum prodiit ut Ordinarius procedat prout de jure ad formam Concilii [56]: *Nullius Castellanæ, seu Conversanen.*, *Ordinat.*, 9 *april.* 1707, *dub.* 2.

8. Postulatum quum esset, an subditis Episcopi Bosanensis tam ratione domicilii, quam originis, qui ratione studiorum moram traxerunt in civitate Saxerensi, potuerint ad ordines promoveri ab eodem Episcopo sine testimonialibus Archiepiscopi Turritani? S. C. responsum affirmativum dedit: *Turritana, seu Bosanen. Jurisd.*, 17 *martii* 1708, *dub.* 8.

9. Philippus Polichettus natus in diœcesi Cavensi post biennium translatus ad locum S. Politi patriam genitoris diœcesis Salernitanæ nullis obtentis literis, sive dimissorialibus, sive testimonialibus, vel Episcopi Cavensis, seu Salernitani Archiepiscopi fuit prima tonsura initiatus ab abbate monasterii SS. Trinitatis Cavensis ordinis S. Benedicti. Hinc necesse fuit declarationis S. C., quæ dixit dictum abbatem licite non potuisse conferre clericatum dicto Philippo: *Salernitana, Ordinat.*, 12 *januar.* 1709, *dub.* 1.

10. Laquedoniensis Episcopus beneficium contulit Ignatio Lamoreæ clerico jam effecto ex asserta licentia Bisuntini Præsulis, cui ratione originis subjiciebatur, indeque minores, et sacros ordines eidem contulit absque testimonialibus literis Bituntini Episcopi ex quo, ut ipse asserebat, nihil Lamorea testificari posset Bituntinus Episcopus; nam Ignatius semper cum Laqueodiensi Episcopi necessitudinis titulo cohabitaverat, ac insuper sanguinis vinculo eidem junctus erat: de hac ordinatione conquestus fuit Bituntinus Antistes, et illicita a S. C. re perpensa declarata fuit: *Laquedonien., seu Bituntina*, *Ordinat.*, 16 *novem.* 1709, *dub.* 1.

11. Dubium excutitur, an Episcopus Algerii possit promovere ad ordines ejus diœcesanos, qui per tempus interruptum a sua diœcesi causa studiorum abfuerint, absque literis testimonialibus Episcopi diœcesani? Dando decretum in Turritana, seu Bossanen., 17 martii 1708, ad dub. 8 [57] enucleatur: *Algaren., seu Turritana Jurisd.*, 3 *aug.* 1709.

12. Osualdus Rinaldus oriundus e civitate Venetiarum ejusdem ecclesiæ parochiali S. Mariæ Jubenicorum inserviens accepit duos primos minores ordines a Card. Patriarcha. Post modum adscriptus servitio ecclesiæ ducalis S. Marci obtinuit simplex beneficium S. Leonardi de Orgnano Tarvisinæ diœcesis cum onere missarum, ac hujus diœcesis vicarius capitularis renuit cum testimonialibus primicerii ecclesiæ ducalis tradere dimissoriales literas ad alios ordines suscipiendos ex defectu testimonialium Patriarchæ Venetiarum. Re in S. C. relata *per sum. prec. die* 11 *januar.* 1709, rescriptum est, quando constat de beneficio sufficienti in diœcesi Tarvisina ad formam bulla *Speculatores* [58] concedendas esse dimissoriales a vicario capitulari Tarvisino ejus arbitrio, et præviis literis testimonialibus patriarchæ Venetiarum; et quatenus beneficium prædictum non sit sufficiens, spectare ad patriarcham Venetiarum literas dimissoriales, et hoc decretum confirmat.: *Venetiarum, seu Tarvisina*, *Ordinat.*, 29 *martii* 1710.

[55] Quæ incipit *Speculatores*, 4 *nov.* 1694. Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § x.

[56] Sess. 21, cap. 2, *de Reform.*

[57] Vide num. 8, § præsenti.

[58] Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § x.

13. Franciscus Fantaccinus oriundus ex oppido Campiliæ Messanæ diœcesis, et cancellarius episcopalis Grosseti beneficium simplex obtinuit cum annuali onere missarum 8, et aliud hebdomadale scut. 25, in urbe Grosseti, ac ab Episcopo Grossetano in subdiaconatum et diaconatum ordinatus fuit præviis literis dimissorialibus Messanæ Antistitis. Tandem a cancellariæ munere digressus ad patrios lares rediit, et Episcopus Grosseti sacerdotium contulit inscio Ordinario Messanensi. S. C. in hac obscuritate ac dubitatione placuit pronunciare non constare de licita, et canonica ordinatione *Grossetana, seu Messanen., Ordinat.*, 11 *junii* 1712, *dub.* 1.

14. Subditi abbatiarum in oppido Centulæ, et Controni extantium quoad tonsuram, ordinesque suscipiendos, ita subjiciuntur Episcopo Caputaquensi ut pro hujusmodi effectu nec testimoniales literæ earumdem abbatum requiruntur : *Caputaquen., Jurisd.*, 17 *decem.* 1712, *dub.* 2.

15. Sub simulatione quod capitulum insignis ecclesiæ collegiatæ S. Deodati sub nullius diœcesis in provincia Triverensi existat cum ordinaria jurisdictione in territorio nuncupato Vallis Galliläæ, unus ex præbendatis dictæ collegiatæ oriundus ex diœcesi Tullensi ab Episcopo expetiit literas testimoniales ad ordines suscipiendos juxta Const. *Speculatores* [59]. At Episcopus illas donare abnuit, et tantum dimissoriales tribuere asseruit. Quæstio instituta fuit, et resolutum jus concedendi literas dimissoriales clericis ecclesiæ prædictæ, aliisque personis illius territorii, quæ promoventur ad ordines non competere capitulo ; et quoad Episcopum Tullensem, an ei competat? expenso, protelata fuit responsio, ut coadjuventur probationes juxta instructionem, et interim per modum provisionis, et sine præjudicio jurium partium dari dimissoriales a Metropolitano Trevirensi [60] fuit mandatum : *Nullius seu Tullen., Jurisd.*, 24 *aug.* 1715, *dub.* 1.

16. Joan. Franciscus Banierus civis Aquipendii subdiaconus secessit ad castrum Fighini Clusinæ diœcesis, ubi nonnulla bona possidet, ac obtento canonicatu presbyterali cathedralis ecclesiæ cum dimissoriis Episcopi Clusini, ac testimonialibus literis Episcopi Aquipendii ejusdem habilitatem testantibus, diaconatum suscepit. Atmodo idem Episcopus Aquipendii exponit non esse idoneum, nec scientia, nec moribus, ac testimoniales esse restrictas ad solam beneficii consecutionem. Susceptum fuit examen de validitate ordinationis, et primum S. C. rescripsit dilata, et ad mentem ; *Aquipendien. seu Clusinæ diaconatus*, 16 *maii* 1716. Deinde iterum ad mentem 10 *april.* 1717. Denique, nullam ei molestiam exhibendam esse responsum fuit : 13 *novem. ejusd. anni*

17. Matthæus Coccionus Romæ natus, per decennium moram traxit in civitate Theatina, deinde ad oppidum Nespoli territorii Farfensis domicilium transtulit, ubi jam ab annis decem commorabatur, ordines minores a Card. Urbis vicario, ut Episcopo originis, susceperat ; dubitationem ortam de sacrorum ordinum collatione tollit S. C. decernens Card. abbatem Farfensem dimissoriales eidem concedere posse, uti domicilii Ordinarium præviis testimonialibus literis Card. Urbis provicarii, et Archiepiscopi Theatini : *Romana, seu Nullius Farfen., Ordinat.*, 5 *junii* 1717.

18. Prosper Ascensianus subditus ratione originis, et domicilii Archiepiscopi Firmani, ab ipso clericali tonsura insignitus fuit ; post consequutionem canonicatus in cathedrali Maceratensi ab illius Episcopo absque testimonialibus Firmani ad sacerdotium usque evectus fuit, ac vicarius generalis ecclesiæ Tolentinæ inde constitutus. Adducitur in dubitationem ordinatio. At S. C. aperuit expletam fuisse contra formam Constitutionis Innoc. [61] : *Tolentina, Ordinat.*, 2 *octob.* 1717, *dub.* 1.

19. Renatus de Massa cum dimissoriis Card. Archiepiscopi Neapolis, ubi natus est, ordini clericali adscriptus fuit ab Episcopo Venafri ejus patruo, et provisus a Card. Archiepiscopo de capellania, seu beneficio erecto in cathedrali Vici Equensis, et sufficienti ad congruam sacerdotalem anno 1715, promotus fuit ad minores ac sacros ordines ab Episcopo beneficii cum testimonialibus Archiepiscopi, et Episcopi Venafri asserentis semper apud nos ab ejus infantia vixisse. Hanc ordinationem uti illicitam impugnat curia archiepiscopalis Surrentina, cui subditus erat pater Renati ; et occasione mercaturæ natus sit Neapoli. S. C. primum rescripsit, ut coadjuventur probationes juxta mentem [62] : *Neapolitana, seu Surrentina, Ordinat.*, 11 *decem.* 1717. Deinde dictum sacerdotem non esse licite ordinatum : 21 *maii* 1718 [63].

20. Ordinationem Benedicti Manelli ad Episcopum Vici Equensis spectare cum testimonialibus Card. Archiepiscopi Neapolitani, S. C. visum est ; nam ejus pater ortum duxerat in civitate Vici, ibique bona stabilia possidebat, onera communitativa solvebat, sed ad artem argentariam exercendam inde Neapolim se transtulerat, ubi uxorem

[59] Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § x.

[60] Vide not. 54 præc.

[61] *XII Speculatores*, 4 novem. 1694, § 3. Vide not. 75, uti supra, n. 59.

[62] Vide not. 57 præc.

[63] Vide not. 58 præc.

suscepit, et filios inter quos Benedictus enumerabatur: *Neapolitana, seu Vico-Equen.*, *Ordinat.*, 12 *martii* 1718.

21. Guillelmus Melfort origine Scotus ex hæreticis genitoribus Londini natus est, qui abjurata hæresi catholicam fidem amplexi fuerant. Cum is in ætate duorum annorum constitutus erat, et postquam ab administro anglicanæ ecclesiæ Baptismum receperat, expleto studiorum cursu in Universitate Duacensi ab Episcopo Atrebatensi sacramentum Confirmationis recepit; Galliis vero primam tonsuram, minoresque Ordines ab Antistite Nivernensi. Tandem Romam pervenit et archipræsbyteratum obtinuit in collegiata ecclesia S. Eustachii, cupiens itaque ad sacros ordines ascendere quæsivit, an per testes explere posset probationes de vita, moribus necnon Baptismi, et Confirmationis susceptionem, deficientibus testimonialibus literis Ordinariorum juxta præscriptum bullæ *Speculatores* [64]? et S. C. respondit dilata et ad mentem: *Romana*, 21 *maii* 1718, *dub.* 6.

22. Collata ab Archiepiscopo Sypontino mansionaria residentiali una cum simplici beneficio Joanni Pace clerico Romano, assecutus est etiam supplementum patrimonii sacri ex bonis patrimonialibus ipsius Archiepiscopi, atque hoc pacto eidem facta fuit facultas a S. C. ascendendi ad ordines sacros: actum etiam fuit, an literæ testimoniales vel dimissoriales a Tribunali Card. Urbis vicarii dandæ forent? rescriptum fuit dandas esse a Card. Urbis vicario literas testimoniales, et dimissoriales ad normam taxæ Urbis [65]: *Romana, seu Sypontina*, 23 *julii* 1718, *dub.* 2.

23. Franciscus dello Schiavo oriundus ex terra S. Joannis diœcesis Caputaquensis, natusque Neapolis occasione qua pater in ea commorabatur et adhuc moratur, petiit literas testimoniales a curia archiepiscopali, ad suscipiendam clericalem tonsuram ab Episcopo Caputaquensi, in cujus diœcesi pater bona possidebat, et onera solvebat. Ast res in quæstionem posita est; S. C. primum censuit ordinationem spectare ad Archiepiscopum Neapolitanum. Modo autem sententiam rescidit, et sancivit ordinationem spectare ad Episcopum Caputaquensem cum literis testimonialibus Card. Archiepiscopi Neapolitani: *Caputaquen., seu Neapolitana, Ordinat.*, 8 *febr.* 1721.

24. Absque ullis literis Episcopi Tusculani tonsuram, ceterosque omnes ordines Franciscus Antoniuccius a Card. Urbis vicario suscepit. Inde emersit quæstio, an licita foret ordinatio? pater enim Francisci e civitate Tusculi oriundus domicilium acquisivit in Urbe, ubi matrimonium contraxit filiosque procreavit, retinuit tamen domicilium majoremque partem bonorum in urbe eadem Tusculi, et Franciscus usque ad 14 ætatis suæ annum Tusculi moram traxerat; Episcopus vero Tusculanus absque suis literis dimissorialibus, vel saltem testimonialibus ordinari non potuisse aiebat, et S. C. respondit non fuisse licite ordinatum: *Romana., seu Tusculana*, 27 *april.* 1720.

25. Ordinationem Francisci Mariæ Riccoboni spectare ad Card. Archiepiscopum Bononiæ cum literis testimonialibus Card. Episcopi Ferrariæ decrevit S. C., quamvis enim ejus pater ex oppido Cento Bononiensis diœcesis domicilium suum transtulisset una cum sua familia ad civitatem Ferrariæ occasione sibi delatæ hæreditatis, nihilominus Franciscus ordinandus causa alterius similis hæreditatis iterum ad oppidum Cento redierat: *Bononien., seu Ferrarien.*, *Ordinat.*, 14 *novem.* 1733.

26. Testimoniales literas assecutus erat clericus Laurentius Meldicheschius ab Episcopo Pientino cui ratione originis, et domicilii, suberat pro discessu a sua diœcesi ad sacros ordines, inde promotus fuit ab Antistite Ilcinensi ratione beneficii, quod ei contulerat; super beneficii amovibilitate vel perpetuitate quæstio facta fuit inter utrumque Episcopum et ex formæ testimonialium defectu ad formam Innocentianæ constitutionis [66] illicitam putabat ordinationem Pientinus præsul, et literas præfatas sufficientes fuisse ad licitam Ordinationem declaravit S. C.: *Pientina seu Ilcinen.*, *Ordinat.*, 18 *julii* 1733, *dub.* 3. Et reproducta causa ponderato tenore testimonialium, et ad quem effectum concessæ fuerant susceptum consilium S. C. deposuit. : 8 *aug. ejusd. anni.*

27. Petrum Xaverium de Antoninis tonsuram ab Episcopo Asculano, cui ratione paternæ originis subjiciebatur, ac minores majoresque ordines ab Episcopo Ripano cum dimissorialibus Asculani Antistitis illicite suscepisse declaravit S. C. Deficiebant enim testimoniales literæ Episcopi Montis Alti ubi novem circiter annorum spatio commoratus fuerat, ac ibidem etiam ab ejus patre patrimonium sacrum constitutum: *Asculana, sive Montis Alti Ordinat.*, 7 *feb.* 1733, *dub.* 2.

28. Decrevit S. C. non licuisse Episcopo Amatuntæ et vicario generali Emi Archimandritæ Massanensi promovere Jacobum Mazzeo ad quatuor minores ordines, et subdiaconatum absque testimonialibus Archiepiscopi Messanensi, a quo clericalem tonsuram receperat, et in civitate Messanæ ortum duxerat, quamvis de beneficio ecclesiastico ab ipso Episcopo Amatuntæ in diœcesi Archimandritæ provisus foret, et quamvis etiam in actu Or-

[64] § 3. Vide not. 75, uti supra, n. 59.

[65] Quæ est scut. 60.

[66] § 3. Vide not. 75, uti supra, n. 64.

dinationis Episcopus ordinans a suo secretario requisierit, num testimoniales Archiepiscopi Messanæ adessent? et affirmativum retulerit responsum: inde vero compertum fuit adesse tantum testimonium notarii curiæ archiepiscopalis, qua asserebatur Jacobum nullo canonico impedimento irretitum fuisse. Huic resolutioni S. C. addidit ut Episcopus consulat conscientiæ suæ: *Messanen.*, *Ordinat.*, 12 *sept.* 1739.

29. Quum sacros ordines suscipere cuperet Joseph Ambrosionius Episcopo Bergomi preces obtulit; sed ex defectu scientiæ non semel rejectus fuit præviis iteratis examinibus. Hic Veglam petiit, et illius Episcopi servitio addictus theologiam moralem excoluit et novo sese subjiciendi judicio examinatorum illius diœcesis ei sors arrisit. Postulavit itaque ab Episcopo Bergomi literas dimissoriales, sed ille eas renuit transmittere, adiit hinc. S. C. in qua disputato dubio an Episcopus Bergomi teneatur concedere testimoniales literas? rescripsit dilata, et orator se subjiciat novo examini coram metropolitano in casu de quo agitur. *Bergomen.*, *Ordinat. seu Liter. testim.*, 18 *junii* 1746. Et quum sortitus esset suffragia favorabilia affirmativam habuit responsionem: 17 *junii* 1747.

30. Postquam Franciscus Zapperius ortus in oppido Monticellorum diœceseos Burgi S. Domnini militiæ sacræ adscriptus fuerat ab Episcopo Burgensi, domicilium elegit in urbe Cremonæ, cujus Episcopus petiit literas testimoniales ab Episcopo Burgensi, in cujus curia beneficium acceperat. At Episcopus Burgensis plures referens causas noluit eas concedere, et tamen Episcopus Cremonensis minores ordines contulit Francisco. Inde literas testimoniales concessit Episcopus Burgensis, ut a quocumque Antistite promoveri posset ad sacros Ordines absque expressione de ætate, natalibus, moribusque ordinandi. Actum proinde fuit an constaret de legitima hujusce ordinatione? et incidisse in pœnas bullæ *Speculatores* [67] sancivit S. C.: *Burgi S. Domnini seu Cremonen.*, *Ordinat.*, 1 *aug.* 1750, *dub.* 1.

31. Post biennem moram in seminario Fabriani, et acceptum subdiaconatum, se Joan. Rossetti de castro Domi, ad castrum contulit Ferratum Nucerinæ diœcesis, ibique perpetuam in titulum ulterius ordinationis obtinuit capellaniam annui reditus scut. 60. Postmodum testimoniales bis literas quæsivit ab Episcopo Fabriani, et ob constantem ejus repulsam adiit S. C., quæ decrevit licere Episcopo beneficii conferre oratori ordines sacros absque literis testimonialibus Ordinarii facto verbo cum Sanctissimo. Nam orator a genericis sui Ordinarii imputationibus se purgavit, et amplissima exhibent testimonia de ejus vita, et moribus: *Fabrianen.*, *Ordinat.*, 21 *april.* 1792.

§ V.

Sacramentum Ordinis quoad materiam.

1. Quum Joseph Baldus loci Bellantis reportasset ab Episcopo literas patentes tantum ad obtinendam primam tonsuram, pro qua fuit examinatus, in ordinatione asserens se ad alios ordines minores vocatum, se immiscuit cum aliis ordinandis, et materiam primi et secundi ordinis tetigit, modo supplicat an sint suscepti ordines minores reiterandi? et censuit esse reiterandos sub conditione in casu de quo agitur: *Apruntina*, *Ordinum*, 11 *januar.* 1710, *dub.* 3.

2. Frater Franciscus ordinis Cappuccinorum cum dimissorialibus sui superioris accessitus ab Episcopo Senogalliæ pro suscipiendo sacro subdiaconatus ordine fuit. In actu collationis tetigit quidem calicem, et patenam, non autem librum epistolarum ex inconsiderantia Antistitis; hinc dubitatur ei deficere potestatem legendi epistolas. S. C. decrevit esse supplendum per Episcopum etiam privatim: *Ordinis Cappuccinorum, seu Senogallien.*, *Ordinat.*, 10 *januar.* 1711.

3. Santandriensis Episcopus S. C. quæ omnibus censilia sua dispensat, consuluit, ut ei indicare dignetur, quid in casu sentiat, utrum scilicet valida censenda sit an iteranda, sin minus sub conditione, ordinatio cujusdam presbyteri, qui in sua ordinatione tantum tetigit patenam calici superpositam non tamen calicem ipsum. S. C. ut scribatur Episcopo juxta mentem [68] respondit: *Santandrien.*, *Dubium ordinat.*, 28 *maii* 1796.

§ VI.

Sacramentum Ordinis quoad potestatem conferendi.

1. Quum abbas ex privilegio S. Pii V, Sum.

[67] § 8, Vide not. 75, verb. *Absolutio*, § XIV.

[68] Juxta quam nomine S. C. Episcopo scriptum est ut verificatis expositis per examen oratoris, et magistri cæremoniarum, qui præsto fuit ejusdem ordinationi, quatenus haberi possit, procedat ad secreto iterandam ordinationem ex integro sub conditione, præstito tamen per omnes necessario Interessentes in præfata ordinatione juramento servandi secretum. Ad effectum vero hujusmodi ordinationem extra tempora habendi, S. C. censuit per infrascriptum secretarium audiendum fore sanctissimum Patrem, cui peracta relatione, in casu dumtaxat, de quo agitur, benigne dispensavit.» *Rel. in Regist. Lit.*, lib. 35, die 28 *maii* 1796, pag. 372.

Pont. [69] facultatem habentem ea omnia faciendi, quæ facere potest abbas benedictus de mandato vicarii apostolici, quibusdam secularibus non sibi, sed ipsi vicario subditis primam tonsuram, et ordines minores contulisset, qua de causa Concilio [70] contravenit, et constitutioni Sixti V [71], S. C. decernit characterem tamen ordinatis impressisse : *Cremonen.*, 13 *junii* 1591, *dub.* 2.

2. A S. C. refertur : Retuli Sanctissimo Domino Nostro multos in diœcesi Papien. extare clericos, qui bona fide de licentia quondam Hippoliti de Rubeis tunc Episcopi Papien. fuere ab abbatibus regularibus benedictis sive habentibus a Sede Apostolica privilegium, quod solent habere abbates benedicti ad clericalem tonsuram, et quatuor ordines promoti, quorum deinde aliqui ad diaconatum, alii vero ad presbyteratum, rite tamen alias a suis Episcopis promoti sunt, et plures obtinuerunt beneficia. Et quia uti male promoti fuere cum hodie abbatibus regularibus stante decreto Concilii Tridentini cap. 10, sess. 23, *de Reform.* [72] minime competat ista facultas, nomine moderni Episcopi Papien. a quo, ac de re literas accepi, supplicari Sanctissimo Domino Nostro pro absolutione, et rehabilitatione omnium prædictorum perinde ac si a suis Episcopis canonice promoti fuissent : et Sanctissimus Dominus Noster ex sua benignitate absolutionem, et rehabilitationem prædictas concessit, ac voluit per literas Congregationis nomine scriptas prædictorum testimonium perhiberi : *Papien.*, 25 *octob.* 1594.

3. Declaravit S. C. secularem tonsuratum ab abbate benedicto, vel habente privilegium, ut possit ea omnia, quæ potest abbas benedictus, quamvis ab eo non debuerit ordinari ob ademptam sibi a concilio seculares ordinandi facultatem, recepisse tamen characterem, secus si abbas non esset benedictus vel tale privilegium non haberet : *Dubium, Ordinat.*, 11 *maii* 1624 [73].

4. Decretum fuit, quod jam ordinatos ab abbatibus benedictis regulares non subditos, etiamsi cum literis dimissorialibus superiorum eorum regularium ad primam tonsuram, et ordines minores, facto verbo cum Sanctissimo Domino Nostro esse absolvendos a quibuscumque pœnis in quas incurrerunt, et convalidandos ordines eisdem collatos, hanc resolutionem facta relatione Sanctissimo, Sanctitas Sua approbavit, et convalidavit ordinationes huc usque factas. Inde S. C. decretum publicavit et observari mandavit : *Catanien.*, 15 *febr.* 1642.

5. Quum non indubitate fuisset : an ordines minores per abbatem regularem non benedictum collati non suis subditis sint invalidi ; etsi abbas habeat privilegium illos suis subditis conferendi ? Responsum prodiit : Collationem ordinum supradictis suis subditis etiam regularibus factam, si fuerit de ordinibus etiam minoribus, et dictus abbas non benedictus non habeat privilegium apostolicum, ordines collatos remanere invalidos, et ordinatos indigere alia ordinatione, si vero abbas non benedictus habeat dictum privilegium, et ordines minores tantummodo contulerit suis subditis, ordinatos non indigere alia ordinatione, sed solummodo absolutione, et rehabilitatione a Sede Apostolica : *Panormitana, Collat. ord.*, 16 *martii* 1647, *dub.* 2.

6. In Visitatione SS. Liminum Archiepiscopus Crangonoræ ex Indiis Orientalibus ex apostolico fonte hujus postulati explanationem quæsivit, nempe, an nonnulli, qui ordinantur in presbyteros, et postea in Episcopos ab Episcopis schismaticis simul, et ab hæreticis nestorianis, uti sunt Provinciæ Serræ Malabarum, haberi debeant pro veris presbyteris, vel Episcopis, ac reversi ad catholicum gremium debeant de novo ordinari ? S. C. decisionem ad C. S. Officii [74] remisit : *Crangaronen., Visitat. SS. LL.*, 9 *junii* 1708.

7. Quum disputaretur de privilegiis concessis abbati S. Barbaræ civitatis Mantuanæ, et speciatim res esset de clerico Bartholomæo Turriano ab eodem abbate ad minores ordines promoto, quamquam promotus non recenseretur inter personas in abbatis privilegio expressas, S. C. ordinationem illicitam dixit, clericumque minoribus initiatum, suspensione irretitum declaravit, non tamen ordines eidem iterum conferendos jussit : *Lucana*, 16 *martii* 1726.

8. Seculares aliarum diœcesum qui cum dimissoriis suorum Ordinariorum sine licentia Episcopi Brixiensis tonsuram, et minores ordines susciperent ab abbate monasterii Stambsensis ordinis Cisterciensis, valide ordinati fuerunt : *Brixinen.*, 12 *decemb.* 1733, *dub.* 8.

9. Lucas Franciscus Rodriquez de la Barrea ex oppido de Ascolea, quod jurisdictioni subest sacri Equestris ordinis Hierosolymitani, suffultus dimissorialibus literis vicarii a commendatario ibidem deputati, primam tonsuram, et minores ordines suscepit ab abbate claustralii S. Antonii del Tardon ordinis S. Blasii, quum vero domicilium postea transtulerit intra limites archiepiscopatus His-

[69] Vide not. 3, verb. *Abbas*, § II.
[70] Vide not. 3, *ibid.*
[71] Vide not. 4, *ibid.*
[72] Vide not. 5, *ibid.*
[73] Vide not. 5, *ibid.*
[74] Vide not. 110, verb. *Congregatio*, § VII.

palensis, et apud Card. Archiepiscopum institisset, ut ad ordines promoveri potest, ambiguum fuit tunc de ordinum validitate, idcirco Lucas adeundam censuit Sedem Apostolicam pro obtinenda venia, et rehabilitatione, S. C. rescripsit dilata, et ad mentem [75] : *Hispalen*, *Ordinum*, 27 *novemb.* 1773. Insuper consulendum Sanctissimum pro absolutione, et rehabilitatione ad ordines sub die 12 *martii* 1774.

10. Cisterciensium monasterium S. Mariæ de Horto Venetiis regebat abbas Hyacinthus Maria Bagatti. Primo absoluto ad aliud mense martio 1781 electus fuit regiminis quinquennium, confirmavitque Apostolicus Venetiarum Nuntius electionem die 11 april. sequentis anni. Primam abbas tonsuram, minoresque ordines contulit die 9 april. 1787. Josepho Foralosso illius converso, qui religiosum deinde habitum ex apostolico dimisit indulto. Ac dubitans de ordinatione S. C. decrevit non constare de nullitate ordinationis, ita ut non est reiteranda : *Congregationis Cisterciensis,* 28 *novemb.* 1709, *dub.* 1.

11. Sub assertione, quod Vallis Umbrosæ abbas haberet *un particolar privilegio di ordinare, chi si fosse*, ei Philippus Bianciardi dirigi obtinuit dimissoriales Collensis Episcopi literas ad tonsuram conferendam. Alberto ipsius filio, qui in eo monasterio, in quo educationis causa degebat, tonsuram accepit; sed statim abbas suæ potestatis defectum advertit, et S. C. quæsita respondit, constare de nullitate collationis sacræ tonsuræ, et esse secreto reiterandam : *Collen. Tonsuræ*, 24 *januar.* 1795, *dub.* 1 [76].

12. Necnon consulendum Sanctissimum pro rehabilitatione ad Ordines, et beneficia : *Ibid.*, *dub.* 2.

§ VII.

Sacramentum Ordinis quoad qualitates Ordinandorum [77].

1. De sua sententia S. C. interrogata ab Episcopo Pacensi censuit eos, qui ducunt originem a Judæis, non esse excludendos ab ordinatione ; nec item, qui ab hæreticis per paternam lineam ultra secundum gradum, et per maternam ultra primum descendunt ; quin etiam si filii, vel nepotes essent eorum, qui licet hæretici fuerint, constat tamen

[75] Quia multa deducta extiterant de privilegiis ordinis S. Basilii, ejusque abbatibus concessis, mandatum idcirco dedit S. C., ut ab ejusdem ordinis procuratore generali hujusmodi privilegia accuratius inquirerentur. » *Ead. causa*, 12 *martii* 1774, § 1.

[76] Hac de re paucis ab hinc annis a S. C. perpensa declaravit ordinationem etiam monaci factam ab Olivetano abbate post dimissam abbatiam. Quæsitum fuit die 20 sept. 1788, per folium manuscriptum in causa *Congregationis Olivetanæ*. » 1. An constet de nullitate ordinationis, ita ut sit iteranda ? 2. An sit consulendum Sanctissimo pro absolutione, rehabilitatione, et dispensatione ab irregularitate, quatenus ministraverit ; atque S. C. rescripsit : Constare de nullitate, et ad secretarium cum Sanctissimo. » Reproposita causa in congreg. diei 29, subsequentis novem. ampliavit rescriptum in hæc verba « indecisis, et monacho esse secreto reiterandos ordines minores ; et ad secretarium cum Sanctissimo pro absolutione a suspensione ejusdem monaci propter susceptum ordinem subdiaconatus per saltum, ejusque rehabilitatione, necnon pro dispensatione ab irregularitate ad cautelam quatenus in dictis ordinibus ministraverit. » Et die 10 decem. Sanctissimus annuit pro gratia absolutionis a suspensione, rehabilitationis, et dispensationis ab irregularitate, quatenus ministraverit, arbitrio, et conscientiæ abbatis generalis ejusdem Congregationis, cum facultate etiam subdelegandi. » *Rel. in Collen. Tonsuræ*, 24 *januar.* 1795, § 6.

[77] Vetus est in Ecclesia lex, ut nemo ordinetur, nisi primum Episcopi judicio probatus fuerit can. 2, § 5, dist. 24, quæ lex consentanea est præcepto Apostoli I ad Timoth. § 22. *Manus cito nemini imposueris*, eamque commendant SS. Patres præsertim S. Joan. Chrysostomus Homil. 16, in 1, ad Timoth. tom. 11, pag. 642, ed. Paris an. 1734, S. Leo m. ep. 12, cap. 2, col. 656, tom. 1, ed. Baller. S. Gregorius m. lib 3, ep. 49, et l. 4. Epis. 26, col. 660 et 704, t. 2, ed. Paris 1705. Atque huc spectat Decretalium titulus *de Scrutinio in ordine faciendo*, in quem videndus Cironius *in Paratitl.* Consultissimam hanc legem probavit Synodus Tridentina sess. 23, cap. 7, *de Reform.*, cum statuit, ut Episcopus ordinationes facturus sibi etiam asciitis peritis viris *ordinandorum genus, personam, ætatem, institutionem mores, doctrinam, et fidem diligenter investiget, et examinet* Plura simul eadem Synodus decreta edidit de scientia, qua clericos pro singulis ordinibus præditos esse oportet d. sess. 23, cap. 4, 11, 13, 14. Atque ut ordinandorum vita omnibus esset explorata, vetus Ecclesia eorum nomina coram clero, et populo nunciare consuerit, uti patet ex concilio Chalcedonensi apud Gratianum can. 1, dist. 20, ubi habetur *Ordinationis publicatæ vocabulum*, ex S. Cypriano ep. 5, pag. 47, ed. Paris 1666, aliisque apud Hallier *de Sacr.* elect., lib. 1, cap. 2, art. 2, et Gonzales ad tit. *de Scrutin. in ordin. facien.* Synodus Tridentina sess. 23, cap. 5, *de Reform.* statuit ut « ad minores ordines promovendi bonum a parocho, et magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant. Hi vero, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem ante ordinationem Episcopum adeant, qui parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus, ac desiderio eorum, qui vellent promoveri, publice in ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum, natalibus, ætate, moribus, et vita a fide dignis diligenter inquirat, et literas testimoniales ipsam inquisitionem factam continentes ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat. »

emendatos esse, et unitatis, corporisque Ecclesiæ constitutos : *Pacen.*, 24 *sept.* 1591 [78].

2. Episcopus negavit dimissorias ad presbyteratum Petro Jacobo Caprioli diacono, qui cum quodam clerico homicidio fuerat accusatus, sed inde absolutus cum clausula, *nisi nova supervenissent indicia;* nihilominus viget publica fama adhuc, quod ille revera deliquerit, nec argumenta sufficientia de ejus vita, et moribus præbuit. Hinc licet a S. C. fuerit dispensatio super nota infamia indulta verum si aliud obstet, posse ei Ordinarium dimissoriales ad presbyteratum denegare decernitur : *Vigilien.*, *Dimiss.*, 23 *sept.* 1673, *dub.* 3.

3. Episcopus consulens S. C. ait : Quum sæpe contingat, quod mihi offerantur alieni subditi prævia exhibitione literarum dimissorialium proprii Episcopi attestantis eorum literaturam et habilitatem quærit, an ipse teneatur dictos Ordinandos iterum examinare super dicta literatura, et capacitate ? Non teneri, sed posse, respondetur : *Dubium*, *Ordinat.*, 17 *januar.* 1693.

4. Quum Matthæus Roldan de Escanilla diaconus institisset coram Archiepiscopo Hispalensi suo Ordinario pro collatione presbyteratus ordinis, rejectus fuit, quod recta linea descenderet a quadam Maria Maumettana, quæ catholicam fidem amplexa est, quod antea ignotum erat. S. C. de hæc re consulta decrevit locum esse petitæ ordinationi oratoris, et ad Urbis vicarium pro ordinatione : *Hispalen.*, *Ordinat.*, 7 *maii* 1701.

5. Renuente Episcopo ad sacros ordines promovere clericum Petrum Antonium de Gregoriis nominatum ad capellanium de jurepatronatus propriæ familiæ eo quod morbo epileptico laborare crederetur propter quoddam deliquium quod ex improviso correptus fuerat. Ideo factum ad S. C. relatum est, quæ respondit, ut fiant novæ diligentiæ juxta instructionem [79] : *Tudertina*, *Ordinat.* 6 *oct.* 1703. Deinde declaravit illum esse ad ordines promovendum : 19 *julii* 1704.

6. Joannes Franciscus Ranierus civis Aquipendii subdiaconus secessit ad castrum Fighini Clusinæ diœcesis, ubi nonnulla bona possidet, ac obtento canonicatu presbyterali cathedralis ecclesiæ cum dimissoriis Episcopi Clusini, ac testimonialibus literis episcopi Aquipendii testantibus ejusdem idoneum esse, suscepit diaconatum. At modo idem Episcopus Aquipendii exponuit non esse habilem nec scientia, nec moribus, ac testimoniales esse restrictas ad solam consecutionem beneficii. Ideo in S. C. actum fuit : an valide, et licite fuerit ordinatus ? S. C. respondit dilata, et ad mentem [80] : *Aquipendien.*, *seu Clusina*, *Diaconatus* : 16 *maii* 1716. Iterum ad mentem [81] : 10 *april.* 1717. Demum prodiit rescriptum non esse molestandum : 13 *novem. ejusd. anni.*

7. Censuit S. C. non esse promovendum ad sacros ordines clericum Michaelem Græcum, qui quando erat uxoratus fecit licet clericus bonorum cessionem ob æs alienum contractum : *Atrien.*, 23 *junii* 1725.

8. Quum ad ordinationem repulsam habuisset Joannes Joseph Cortes ab Episcopo, quod illius pater, et ascendentes fuissent hebræi, et fama sit, annosique testes referant pœnis ob id eos affectos fuisse a tribunali sacræ Inquisitionis ; licet ille ab incunabulis Christi Domini fidem professus sit. Disputato in S. C. dubio : an sit locus ordinationi Joannis Josephi, seu obstet impedimentum ab Episcopo allegatum ? respondit affirmative ad primam partem, negative ad secundam : *Majoric.*, 25 *jan.* 1749. Inde pariter non obstare impedimentum ab Episcopo allegatum fuit decisum : 9 *maii* 1750.

9. Postulavit ab Episcopo Franciscus de Montibus Privernas medicinæ professor, ut tertio ex sex filiis masculis, quos habebat, Augustini nomine tonsuram conferret, sed renuit Episcopus, quia putabat eum non fuisse pro altari natum, eo quod secularibus officiis incumbebat, salemque in officina absente fratre vendebat, et licet esset 20 annum ætatis, tamen solis regulis grammaticæ operam navet. In disquisitionem fuerunt posita dubia an constet de legitima recusatione collationis primæ tonsuræ in favorem Augustini de Montibus, et quatenus negative, an sit injungendum Episcopo, ut dictam primam tonsuram conferat, vel alio modo sit consulendum indemnitati dicti Augustini ? Quibus respondit ad Card. Præfectum juxta mentem : *Privernen*, *Ordin.*, 17 *maii* 1749.

10. Quum Stephanus Vincentius Dominici non potuisset ad sacrum diaconatus ordinem promotus ascendere ad presbyteratum tum ob ejus imperitiam

[78] At quum Episcopus huic decreto minime pareret Clemens VIII. Const. *Cum ex injuncto*, 6 octob. 1593 (*Bull. Rom.* tom. 5, part. 1, pag. 464) eum admonuit, præcipitque, ut pareat.

[79] Eæque diligentiæ etiam cum facultate subdelegandi committerentur Episcopo Nepesino, cui prædictus orator pro vic. generali ab anno, et ultra inservit : *Ead. causa*, 19 *julii* 1704, §.

[80] Quia mandata fuit productio actorum ordinationis Ranieri : *Ead. causa*, 13 *novem.* 1717, § unic.

[81] Pro cujus exequutione, Episcopo Perusino commissum fuit examen Ranieri super idoneitate ad sacros ordines, et sacerdotium quoad scientiam, doctrinam, quam promotor fiscalis curiæ episcopalis Aquipendien. impugnabat, cumque tres examinatores synodales unanimiter idoneum dictum Ranierum ad sacerdotium ratione scientiæ renunciaverint : *Ead. causa*, 13 *novem.* 1717, § unic.

tum ob morum inhonestatem, quia fuerat ab Archiepiscopo rejectus, adiit hic exceptiones Archiepiscopi diluens sacrum Tribunal Concilii, a quo responsum retulit, ut recurrat humiliter ad Archiepiscopum. *Lucana, Ordinat.*, 5 *julii* 1749.

11. Ad capellaniam fundatam in parochiali ecclesia S. Eulaliæ Civitatis Murciæ præsentatus fuit Joseph a Prado, hac conditione, ut tonsuram susciperet. Adiit præsentatus Episcopo absente ad vicarium generalem, ut literas dimissoriales relaxaret, sed rejectus fuit, quod filius, et nepos esset obstetricum; etsi ejus germanus frater fuerit ab Episcopo prædecessore ordinatus. S. C. consulta decrevit concedendas esse dimissorias : *Carthaginen.*, *Ordinat.*, 10 *maii* 1755.

12. Emmanuel Ignatius Ozores descendens ex latere materno a familia de Onis villæ Pontevedra obtinuit parochialem S. Bartholomæi de Tozzara. Ob id institit apud Episcopum Tudensem ut ad sacros ordines promoveretur, sed abnuit Episcopus illi sacros conferre ordines ob secretas ad ipsum delatas relationes ut prædicti Emmanuelis ab avia materna uti judaicæ perfidiæ rea fuerit a tribunali Sacræ Inquisitionis pœna ignis affecta. Etiamsi plures habuisset orator avunculos canonicos, dignitates, Episcopus se abstinuisse asserit ob notam maculæ, quæ perseverat apud probos, et timoratos viros. S. C. vero decernit illum debere ad minores, et sacros ordines promoveri : *Tuden.*, *Ordinat.*, 19 *sept.* 1761.

13. Canonicus Hieronymus Cova in testamento præposituram erigi jussit, cujus activum patronatum comiti Lucæ Pertusani, ejusque descendentibus masculis reliquit, passivum vero descendentibus ex novem designatis familiis, dummodo idonei reperirentur, et in eorum defectum bonos cives præferri mandavit. Vacante præpositura præsentatus fuit Gherardus Franciscus Gallianus ex fundationis lege quinto loco vocatus annum agens ætatis suæ trigesimum sextum. Hic habitu per annos viginti circiter duos clericali indutus Episcopum adiit pro obtinenda prima tonsura, et institutione ad præposituram, sed Episcopo pro tunc recusato quia vocatione ecclesiastica omnino destitutus apparet, Datariam adiit supplicans gratiam pro præsentato. Interim comes Pertusani subsidiarie præsentavit sacerdotem Carolum Dominicum, tanquam idoneum, habilem, et qualitatibus præditum. Hac de causa ad sacrum senatum remissa decidenda quæstione, hic respondit, dilata et ad mentem : *Alexandrina*, *Præpos* , 31 *aug.* 1771, *dub.* 1. Mandatis S. C. quum Gallianus illico paruisset, et favente Ordinario definitum fuit Gallianum esse prima tonsura initiandum et promovendum ad sacros ordines : 12 *junii* 1773.

14. Episcopus Asculanus a diaconatu rejecit Aloysium Ciannavei, utpote destitutum *qualitatibus* (ipse ait) *præcipue a Tridentino requisitis*, *ludis etiam publicis*, *aliisquæ vitæ illecebris deditum*. Hinc ille in conventu Patrum Minorum de Observantia tertiarii habitum induit, et inde S. C. exoravit, quæ respondit, ut recurrat humiliter ad suum Ordinarium : *Asculana*, *Ordinationis*, 21 *april.* 1792. Orator itaque admisso habitu tertiarii pluries Episcopum adiit, qui post varias repulsas post aliquid temporis petitum ordinem se ipsi collaturum promisit, et morte prævento postulatur, ut veniam vicario capitulari concedere dignetur relaxandi dimissorias; sed S. C. expectet rescripsit : 15 *junii* 1793. Denique annuit, quum de ejusdem exemplari vita constaret : 14 *decemb. ejusd. anni*.

15. Prævia apostolica dispensatione ab irregularitate ordinum sacrorum assumptio denegatur per rescriptum *non expedire* Lucensi Medico Josepho Benvenuti annorum 70, licet ejus uxor an. 64 perpetuum emittere votum castitatis pollicetur cohabitando tamen cum viro sub eodem tecto : *Lucana*, 18 *julii* 1795, *dub.* 1.

§ VIII.

Sacramentum Ordinis quoad ritum collationis.

Occultum est, an clerici Joannes, Andreas et Franciscus Antonius italo-græci baptizati ritu græco, et ad primam tonsuram, nec non quatuor ordines minores cum literis dimissorialibus Ordinarii ritu latino absque nota suspensionis promoti licite ad reliquos majores ordines eodem ritu latino promoveri possint, sed potius redire debeant ad ritum græcum ? S. C. aperuit responsum affirmativum ad primam partem, negativum ad secundam : *Rossanen.*, 14 *januar.* 1764, *dub.* 2.

§ IX.

Sacramentum Ordinis quoad tempus, et locum collationis.

1. Quum in hoc negotio opus esset majore disceptatione, Archiepiscopus Sedem consuluit Romanam, ut ad caput Ecclesiarum; id est, in dispensationibus de promovendis extra tempora diebus festis, an ad omnes, etiam sacros, et presbyteratus ordines possint isti tales similiter promoveri quolibet die festo, de quo in Ecclesia fit officium an vero debet esse festum a populo colendum ? S. C. respondit intelligi oportere in diebus festis, qui

a populo servantur : *Cæsaraugustana, anno circiter* 1583, *dub.* 2.

2. In aliquibus insuper diœcesibus mos est, quod, qui ordinandi sunt in uno et eodem die quatuor minores suscipiunt, et ad subdiaconatus ordines promoventur. Dubitat, an hæc consuetudo excuset, quominus sic promoti non incurrant irregularitatem? Respondit, quod posita consuetudine posse Episcopum uno, atque eodem die, ad quatuor minores ordines quempiam promoveri : *Ibid.*, *dub.* 3.

3. In aliis quoque diœcesibus mos est, quod quatuor minores suscipiunt die Veneris, qui postea die sequenti ad ordinem subdiaconatus promoventur, anceps est similiter, an hæc consuetudo eos excuset, licet a sacro Concilio Trid. statutum sit sess. 23, cap. 8 [82], quod hæc fiant, statutis a jure temporibus? Rescribitur licere Archiepiscopo, si dies Veneris sit dies festus, et necessitas, aut Ecclesiæ utilitas judicio Archiepiscopi id postulat juxta decretum Concilii, sess. 23, cap. 11 [83] non tamen in publicis ordinationibus, sed privatе et paucis prædictos quatuor ordines conferre : *Ibid.*, *dub.* 4.

4. Prolato dubio, an diebus festis duplicibus, non tamen de præcepto possint ordines sacri conferri habentibus Breve dispensationis Apostolicæ super interstitiis, vel extra tempora? Prodiit resolutio negativa, sed tantum diebus festis de præcepto : *Brixien.* 15 *januar.* 1689.

5. Instante capitulo ecclesiæ cathedralis, quod Episcopus extra tempora omnes regulares mendicantes tam suæ quam alienæ diœcesis dispensando cum eis ab interstitiis ad sacros ordines promovere non ambigit, agitatis dubiis; an Episcopus potuerit ordines extra tempora regularibus conferre? et quatenus negative;

6. An, et in quas pœnas ordinati inciderint? S. C. respondit dilata, et scribatur Episcopo, ut abstineat, donec exibeantur privilegia regularium : *Assisien.*, *Ordinat.*, 2 *januar.* 1706, *dub.* 1 et 2.

7. Non est indulgendum congregationi presbyterorum secularium B. M. V. de necessitatibus loci nuncupatæ *de Tomina*, quæ suas regulas auctoritate Apostolica approbatas habet, ut promoveri possint aggregati in festis tribus diebus, et servatis temporum insterstitiis : *Elboren.*, *Indult.*, *aug.* 1711, *dub.* 2.

8. Episcopus Barchinonis consuluit S. C. an Episcopi possint regulares cujuscumque religionis expresse non privilegiatæ, vigore tamen prætensæ communicationis privilegiorum PP. Societatis Jesu, ad sacros ordines extra tempora promovere?

9. An, et quam pœnam incurrant tum prælati Regulares dictarum religionum non privilegiatarum concedentes religiosis suis subditis literas dimissoriales cum clausula extra tempora quam Episcopi illos extra tempora ordinantes, et ipsimet ordinati? S. C. non definivit quæstiones, et dixit : Dilata, et Episcopus uti delegatus S. C. termiminum sex mensium præfigat regularibus suæ diœcesis ad deducenda jura sua in S. C. : *Barchinonen.*, *Ordinat.*, 2 *octob.* 1717, *dub.* 1 *et* 3.

10. Dubium fuit ponderatum, an posita consuetudine immemorabili licitum sit conferre primam tonsuram, et minores ordines die vespere feriæ sextæ ante diem sabbati quatuor temporum? Rescripsit S. C. affirmative quoad primam tonsuram, et quoad ceteros ordines minores consuetudinem immemorabilem posse tolerari, sed expedire, ut Episcopus se conformet Pontificali Romano tit. *de Minor. Ordin.* [84], *Portallegren.*, 13 *april.* 1720.

11. Archiepiscopus Calaritanus ad tollendos abusus clericorum conjugatorum, qui in dedecus

[82] *De Reform.* ubi cautum est « ordinationes sacrorum ordinum statutis a jure temporibus, ac in cathedrali ecclesia, vocatis, præsentibusque ad id ecclesiæ canonicis, publice celebrentur. » Tempora a jure statutis ex cap. *de temp. Ordinat.*, scilicet in sabbato quatuor temporum, aut sabbato ante Dominicam Passionis, colliguntur. Huic decreto Tridentino accessit Const. Sixti V. *Sanctum et salutare*, 5 januar. 1588 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 1, pag. 40) in qua § 2 et 3, pœnas tam in dictos ordines extra tempora conferentes, quam in recipientes inflixit. Hæc postmodum constitutio moderata fuit quoad hoc a Clem. VIII. Const. *Romanum Pontificem*, 28 febr. 1596 (*Bull. Rom.*, tom. 5, part. 2, pag. 97), et redacta ad terminos juris communis bullæ Pii II. *Cum ex sacrorum* (*Bull. Rom.*, tom. 3, part. 3, pag. 109 et Concil. Trid.)

[83] Concilium Trid. sess. 23, cap. 11, *de Reform.* satis perspicue declaravit, etiam in minoribus ordinibus interstitia esse servanda, cum eos conferri jussit *per temporum interstitia*; verum nullum certum tempus definivit, remque totam Episcopi arbitrio permisit; quod arbitrium tam late patere non debet, ut sine justa causa nulla adhibeantur. Quod attinet ad interstitia majorum ordinum, saltem unius anni spatium inter unum, atque alterum ordinem intercedere debet, nisi aliud Episcopo videatur ob ecclesiæ utilitatem, ac necessitatem. Ceterum hic interstitiorum annus, qui inter unum, atque alterum majorem ordinem debet intercedere, est annus ecclesiasticus, ideoque ordinatus diaconus in quatuor temporibus Quadragesimæ recte ordinatur sacerdos in quatuor temporibus Quadragesimæ anni consequentis, licet Pascha celerius advenerit, uti secundum sententiam S. C. Concilii monet Fagnanus in cap. *Literas* num. 2, *de Tempor. ordinat.*, et in cap. *Ad nostram*, num. 18, vers. et confirmatur de Regul.

[84] Vide not. 721, verb. *Consuetudo*, § II.

ordinis clericalis et in perturbationem jurisdictionis Ecclesiasticæ facinora committunt, vilesque exercent artes, petiit ut sibi indulgeretur, ut una eademque die, hoc est in quatuor temporibus in sabbato sitientes, et in Sabbato Sancto primam tonsuram, ordines minores, et subdiaconatum iisdem personis conferre possit: sed negativam retulit responsionem [85]: *Calaritana*, 21 *febr*. 1728, *dub*. 1.

12. Episcopus Tirasonensis orat S. C., ut quid observare debeat evidenter ostendat, an pro habentibus indultum suscipiendi ordines sacros extra tempora haberi valeant ordinationes diebus festis, in quibus fideles audita Missa ex apostolica dispensatione operibus servilibus vacare possunt? S. C. respondit affirmative: *Tirasonen., Visit. SS. LL.*, 11 *maii* 1782.

§ X.

Sacramentum Ordinis quoad ordinandum cum titulo, vel sine titulo ordinationis.

1. Episcopus Seguntinus ignorat an clericus alioquin idoneus habens beneficium insufficiens per se, sed injuncto patrimonio habeat quod sufficiat ad honestam vitæ conservationem, an possit promoveri? posse respondit S. C. juxta formam Concilii sess. 21, cap. 2 [86]: *Seguntina, Collat. Ordinum, mense octob.* 1589, *dub.* 1.

2. Quid si cum beneficio, aut patrimonio insufficiente injungatur pitantiæ, eleemosynæ, anniversaria, societates, et alia emolumenta, quæ ex celebratione Missarum, et exercitio sacrorum ordinum (si ad eos promoveantur) percipere, et lucrari pos-

[85] « Nos qui tunc temporis ejusdem S. C. secretarium agebamus, opportunam elaboravimus dissertationem, quæ extat tom. 4, *Thesaur. Resolut.* pag. 162 (edit. Rom.), in qua post accuratæ examinatum textum in cap. 2, *de Eo qui furtive ordinem* suscepit, et cætera expensa, quæ a doctoribus allegantur Episcopi precibus abnuendum conclusimus: S. vero C. nostro sensui adherens, *die* 21 *febr*. 1728 Archiepiscopi instantiam rejecit: Non enim derogandum censuit juri communi, ad propulsandos abusus, qui aliis juris remediis poterant coerceri. » Bened. XIV, *de Synod. diœces*, lib. 7, cap. 67, num. 5, tom. 12, edit. Rom. 1748, pag. 553.

[86] *De Reform.* ubi legitur: « Patrimonium vero, vel pensionem obtinentes, ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate ecclesiarum suarum; eo quoque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionem vere ab eis obtineri, taliaque eis ad vitam sustentandam satis sint; atque deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium ecclesiasticum sufficiens sint adepti; vel aliunde habeant, unde vivere possint; antiquorum canonum pœnas super his innovando. « Hic titulus circa finem sæculi XII, institutus est, ut ex decretali Alex III. rel. in cap. *Episcopus, de Præbendis.* Ideo, certissimus est (ut monet Thomasinus *de Vet. et Nov. Eccl. Discipl.* part. 2, lib. 1. cap. 9. num. 5. tom. 2. pag. 27), tamen exinde penes Episcopos fuisse liberam potestatem, ut clericos ordinarent, vel sub vero, et prisco titulo, seu beneficii, vel sub recentiore patrimonii. » Et num. 7 subjungit quod Concilium Tridentinum,» cavit, ut convenienter regulis concilii Calcedonensis, ne posthac ordinarentur, nisi qui utiles, et necessarii fungendis Ecclesiæ muneribus existimarentur » Nam titulus patrimonii ex dispensatione admissus est, ad utilitatem, et necessitatem Ecclesiæ, quod observat Fagnanus in lib. 3. *Decret.* 12, cap. *Episcopus de Præb. et Dignit.*, num. 24, pag. 72. qui ait. « Hodie solum beneficium est titulus legitimus ad sacros ordines; patrimonium vero nonnisi dispensative. » In id præterea animadvertens Innoc. XI. ut hoc Trid. decretum penitus observaretur, ad singulos Episcopos literas encyclicas per Congr. Concil. mitti jussit 13 maii 1679, hisce verbis. « Deindeque per hasce circulares literas Episcopis omnibus sanctissimum Tridentini decretum in memoriam reduci mandavit, quatenus omnes illud sancte custodiant, sciantque non aliter ordinandum ad titulum patrimonii, vel pensionis, nisi cum Ecclesiæ necessitas, vel commoditas ita exigat, qua in re prudens Episcopi, timoratumque judicium, versari debebit. » Tridentinum decretum præterea servari debet, licet ordinandus obtinuerit privilegium ordinationis extra tempora, non obstante clausula illa in diplomate apostolico apponi solita « ut parentibus tuis solatio esse possis, et fervore devotionis accensus ad sacros ordines extra tempora, ac interstitiis non servatis, ad titulum patrimonii tui, seu perpetui beneficii ecclesiastici, dummodo illud pacifico possideas, promoveri possis, concedimus. » Proposito enim S. C. hoc dubio ab Archiepiscopo Urbinatæ. « An vigore brevium hujusmodi quis promoveri possit ad titulum patrimonii non obstante, quod non concurrat Ecclesiæ necessitas, vel commoditas, dum causa motiva concessionis videtur solatium parentum? respondit, negative » *die* 9 *sept.* 1679, lib. 30. *Decret. fol.* 400. Et etiam declaravit Innocentius XII ad ordinationem cum hujusmodi indulto Episcopos non coarctari, Const. *Speculatores*, *4 novemb.* 1694, § 1. (*Bull. Rom* tom. 9, pag. 374.) Hinc, *proposit.*, l. 11, reprobatæ synodi Pistoriensis anni 1786, hisce verbis conceptam: « Item quæ innuit non alium titulum ordinationum fuisse quam deputationem ad aliquod speciale ministerium, qualis præscripta est in Concilio Calcedoniensi: subjungens (§ 6), quamdiu Ecclesia se se his principiis in delectu sacrorum ministrorum conformavit, ecclesiasticum ordinem floruisse; verum beatos illos dies transiisse, novaque principia subinde introducta, quibus corrupta fuit disciplina in delectu ministrorum sanctuarii; » Pius VI, Pont. Max. Const. *Auctorem fidei* 28 aug. 1794, damnavit, uti *doctrinam singulis suis partibus falsam, temerariam, ordinis pro ecclesiarum necessitate, et commoditate inducti perturbativam, in disciplinam per canones, et speciatim per Trid. decreta probatam injuriosam.*

sunt, quæ omnia ad victum honeste sufficiant; an possit promoveri? non posse rescribitur: *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Et ad rogatum, an possit promoveri clericus ad sacros ordines si nihil prædictorum nil minus sufficienter habeat, si Episcopus obliget se suppletorum quoad alimenta, sufficiat, quousque habeat aliunde se sustentari possit? non posse decernitur: *Ibid.*, *dub.* 3.

4. Habens ex propria industria, et honesto labore tantum lucrum, quantum satis sit ad vitæ conservationem, promoveri non valet: *Ibid.*, *dub.* 4.

5. Denique animus nutat, quid agendum sit de his, qui alioquin idonei, et propter eorum scientiam, vel ecclesiæ utilitatem, aut necessitatem ad titulum non sufficientis patrimonii, vel beneficii ante dictam Constitutionis publicationem fuerunt ad sacros ordines non tamen ad presbyteratus ordinem promoti? S. C. non promovendos ad ordines superiores, nisi fuerint prius consequuti unde congrue possint sustentari resolvitur: *Ibid.*, *dub.* 5.

6. In promovendis clericis ad ordinem subdiaconatus præcise observandam esse dispositionem Sacri Concilii sess. 21, cap. 2, *de Reform* [87] statuitur. *Derthusen.*, 27 *maii* 1634, *dub.* 12.

7. Disputato articulo in S. C., an stante novissima Const. *Speculatores* [88] posset Episcopus familiarem triennalem ad titulum patrimonii promovere ad sacros ordines ob necessitatem, vel utilitatem ecclesiæ, nullo collato ecclesiastico beneficio? S. C. negativam dedit responsionem: *Tricarien.*, *Ordinat.*, 27 *julii* 1697.

8. Dominicus Lucanus oriundus ex diœcesi Hieracii licet natus in civitate Neapolis cupiens ad ordines promoveri, reportare non valuit opportunas literas testimoniales a Card. Archiepiscopo Neapolitano, ut ab Episcopo Hieracii sacrum reciperet ordinem, utpote absque necessitate Ecclesiæ nolebat ordinare ad titulum patrimonii. S. C. consulta sub die 27 junii anni proximi præteriti respondit testimoniales literas esse concedendas, dummodo aliud non obstet canonicum impedimentum. Deinde resolvit prævio recessu a decisis ordinationem spectare ad Card. Archiepiscopum Neapolitanum qui vigore Constitutionis *Speculatores* [89] prætendebat non fortuito ortum habuisse in urbe Neapolis ubi post domicilium annorum 10 matrimonium contraxit, et 11 filios suscepit, et civitatis privilegiis gaudet: *Neapolitana*, *seu Hieracen.*, *Ordinat.*, 15 *januar.* 1701.

9. Impetrato per clericum Mariam Mannelli a munificentia augustissimi imperatoris ad effectum suscipiendi SS. ordines quodam titulo (ut aiunt) mensæ duraturo, quousque provisus fuerit de sufficienti beneficio, præsentavit idem Mannellus proprio Ordinario Florentino diploma postulans SS. ordinum collationem. Sed quæsita S. C. decrevit oratorem licite, et valide ordinari non posse ad titulum dictæ mensæ: *Florentina*, *Ordinat.*, 28 *junii* 1704.

10. Franciscus Jacobus Pintus ex oppido Castellanæ Romæ tonsura clericali initiatus fuit, et exoptans ulteriores ordines adipisci, exhibuit pro patrimonii titulo instrumentum donationis quorumdam bonorum, quæ quum non sufficiunt, elargita nonnulla alia bona fuerunt. Hæc omnia reditus sunt ducat. 41, gran. 43. At obstante communitate dicti loci disputato dubio: an constet de legitima constitutione patrimonii, et aliis requisitis ad effectum promovendi ad ordines subdiaconatus? Rescripsit, ut Ordinarius procedat prout de jure ad formam Concilii [90]: *Nullius Castellanæ*, *seu Conversanen.*, *Ordinat.*, 9 *april.* 1707, *dub.* 1.

11. Non est concedendum indultum aggregandis ad congregationem Presbyterorum secularium B. M. V. de Necessitatibus loci nuncupati *de Tomina*, quæ suas regulas auctoritate Apostolica approbatas habet, ut valeant ordinari ad sacros ordines, sine patrimonio, vel beneficio, sed ad titulum mensæ communis: *Elboren.*, *Ind.*, 8 *aug.* 1711, *dub.* 1.

12. Quum ex duplici diplomate pontificio evincatur facultas impertita congregationi clericorum secularium doctrinæ Christianæ in Gallia ordinandi ad titulum congregationis clericos omnes, qui vota simplicia emiserant, adjuncta pœna sus-

[87] *De Reform.* ubi statuitur, neminem secularem promovendum esse ad sacros ordines sine beneficio ecclesiastico, quod sibi ad victum honeste sufficiat, quodque pacifice possideat, atque præscribit regulam servandam in promovendis ad titulum patrimonii, seu pensionis.

[88] 4 *novemb.* 1694 (*Bull Rom.*, tom. 9, pag. 374) ubi § 6 legitur « Ad hæc nullus Episcopus alienæ diœcesis subditum familiarem suum ad aliquos sacros, seu minores ordines, vel etiam primam tonsuram promovere seu ordinare præsumat absque ejus proprii originis scilicet seu domicilii prælati testimonialibus literis, ut supra, et nisi ad prescriptum Conc.Trid. præfati sess. 23, cap. 9 *de Reform.* Familiarem prædictum per integrum, et completum triennium in suo actuali servitio secum retinuerit, ac suis sumptibus aluerit; beneficium insuper, quod ei ad vitam sustentandam, juxta modum superius præfinitum sufficiat, quacumque fraude cessante, statim hoc est saltem intra terminum unius mensis a die factæ ordinationis, re ipsa illi conferat, ac in ordinationis hujusmodi testimonio expressam itidem familiaritatis, ac literarum prædictarum mentionem facere teneatur. »

[89] Vide not. 26 præc.

[90] Sess. 21, cap. 2, *de Reform.* Vide not. 87 præc.

pensionis ipso facto incurrenda, si absque licentia provincialis hac facultate dicta congregatio usa sit. Hinc ad instantiam propositam S. C. decrevit exprovincialem congregationis prædictæ, sive illos, qui suspenso provinciali ab officio vel eo mortuo, aut alio quocumque modo deficiente, vices provincialis obeunt, non possunt clericis eorum provinciæ licentiam concedere ad sacros etiam presbyteratus ordines suscipiendos : *In Congregationis Doctrinæ Christianæ, Ord.*, 13 *april.* 1715, *dub.* 1.

13. Orto ac diligenter tractato dubio : an Franciscus Massi cum sufficienti beneficio, et Stephanus Rilli cum congruo patrimonio a vicario generali Ascentiano dimissorias ad sacros ordines consequuti sint? S. C. non constare de sufficienti patrimonio utriusque resolvit. Nam uti asseritur primi beneficium reditus erant annui scut. 39 cum personali obligatione; secundi in rata scut. 12 in petiolo terræ dotalis matris, et scut. 24 in obligatione personali Stephani Silveri solvendi dictam summam annuatim consistit : *Tolentina, Ordinat.,* 2 *octob.* 1717, *dub.* 5.

14. Deinde ad alterum dubium, an dictus vicarius generalis teneatur dicta patrimonia de proprio supplere? remittitur res Archiepiscopo Firmano, qui procedat prout de jure tam pro supplemento patrimonii, etiam cum facultatibus S. C. : *Ibid.*, *dub.* 6.

15. Post collatam ab Archiepiscopo Sypontino Joanni Pace clerico Romano suo familiari mansionariam residentialem una cum simplici beneficio, quorum fructus congruam patrimonii sacri a synodo Sypontina præscriptam excedebant, quoad sufficientiam patrimonii ad tramites taxæ Urbis, ab Archiepiscopo ex bonis patrimonialibus supplementum obtinuit. Disputatum autem fuit, ac resolutum oratori indulgendam esse facultatem ascendendi ad ordines sacros ad titulum mansionariæ una cum supplemento ex bonis patrimonialibus : *Romana, seu Sypontina,* 23 *julii* 1718, *dub.* 1.

16. Sacerdos Joseph Fattore prætendit, quod Hyacinthus Miconus Francus primam tonsuram illicite receperit ab Episcopo Marsorum, eo quod S. C. Episcoporum quæ vicario apostolico Aquilano facultatem dedit concedendi literas dimissoriales pro Hyacinthi ordinatione, non innotuerit jus quod idem Joseph habebat ad beneficium in hypothesi, in qua Hyacinthus non esset clericali militiæ adscriptus, et quod unica tantum in ecclesia parochiali impleta fuerit pro collatione primæ tonsuræ denunciatio, et litteræ ipsæ non a vicario apostolico, sed ab archidiacono Antonello a vicario oretenus in pro-vicarium electo expeditæ fuerint. Enucleato itaque dubio, num ille licite fuisset tonsuratus? S. C. petiit votum Joseph de Alfaro e societate Jesu theologi Sacræ Pœnitentiariæ : *Aquilana.* 3 *aug.* 1720. Ad examen iterum revocata quæstione definitum fuit Hyacinthum fuisse illicite tonsuratum, et prævia relaxatione suspensionis esse capacem beneficii : 7 *sept. ejusdem anni.* Josepho Fattore declarationem hanc capacitatis non posse sibi de jure vindicare locum propter assertam in sui favorem vocationem ad capellaniam probare conante, reproposita fuit causa ; sed in decisis standum esse, responsum fuit : 18 *april.* 1722.

17. Paulus Jordanes Montis S. Angeli Sypontinæ diœcesis a suo Episcopo ad titulum patrimonii sacri in subdiaconum ordinatus mansionariam quamdam residentialem obtinuit in ecclesia cathedrali Vestana, ad cujus titulum fuit ordinatus ab Episcopo Asculano ad reliquos sacros ordines cum literis dimissorialibus vicarii capitularis Vestani, sine testimonialibus archiepiscopi Sypontini. S. C. Jordanem suspensum, et irregularem sub die 4 maii 1719 *inter sum prec.*, præsertim quum mansionaria amovibilis ad nutum deprehensa fuisset, ac ea privatus existeret. Modo reproposita causa, an sit standum, vel recedendum a decisis? rescripsit, ut coadjuventur probationes super qualitate mansionariæ, an sit perpetua, vel ad nutum amovibilis? *Vestana, seu Sypontina, Ordinat.*, 11 *maii* 1720.

18. Clericus Laurentius Meldicheschius subditus Episcopi Pientini ratione domicilii, et originis postquam a sua diœcesi discesserat, beneficium obtinuit ab Episcopo Ilcinensi in ejus diœcesi. Episcopus Pientinus de natura beneficii, scilicet de ejus amovibilitate vel perpetuitate quæstionem instituit : innotuit tamen illud esse amovibile cum causa, ejus reditus sufficientes ad ordines suscipiendos, aliosque clericos titulo ejusdem beneficii sacris ordinibus inauguratos fuisse. Hac de causa S. C. planum reddit Laurentium licite ordinatum fuisse ad titulum præfati beneficii : *Pientina, seu Ilcinen., Ordinat.*, 18 *julii* 1733, *dub.* 1.

19. Bonifacius de Ferrer, ad subdiaconatus ordinem initiatus est ex titulo beneficii ecclesiastici, ac ex titulo patrimonii sacri per publicum instrumentum a Josepho de Ferrer, et de Vigo ejus patre constituti in annua pensione octaginta librarum Barchinonensium super omnibus, et singulis bonis et speciatim super duobus prædiis *la Torre*, et *Pla de Palau* facta ipsi Bonifacio potestate percipiendæ hujus annuæ pensionis ex fructibus eorumdem prædiorum, quod Episcopus prædecessor approbavit? Dubitatum fuit, an de legitima constitutione patrimonii ad tramites Concilii Tridentini [91]. Sed S. C. de ea constare respondit : *Urgellen., Ordin.*, 13 *julii* 1743, *dub.* 1.

[91] Vide not. 87 præced.

20. Quum sacrum agerent Ludovicus Cosma, Hieronymus de Rivas, et Franciscus Gonzalez cum literis dimissoriis vicarii commendæ Hierosolymitanæ de Pazos, qui capellanias in titulum eis contulit, ad sacros ordines promoti, Auriensis Episcopus in cujus diœcesi situm est Levosendæ oppidum in quo hi sunt, eos monuit, ut ordinationum titulos ederent. Repugnarunt illi, sed inde eos ediderunt, et Episcopus male initiatos fuisse credidit, suspensosque declaravit. Recursum habuerunt ad S. C., quæ rescripsit suspensa exequutione decretorum ad mentem [92] : *Aurien.*, *Ordinat.*, 8 *maii* 1745.

21. Postulat pro-vicarius apostolicus Sagonensis, ut quid fieri debeat de his, de quibus adjiciuntur casus, S. C. decernat. Ait ille, inter alia, quæ hic illacrymanda invenit, sunt non pauci diaconi, et sacerdotes nulliter promoti ad sacros ordines defectu patrimonii sufficientis : alii quia nulliter assignatum a mulieribus destitutis consensu agnatorum juxta statuta loci, et laudemio potestatis laicæ fuit illegitime confirmatum a vicario generali, et ideo non pauca hujusmodi patrimonia irritanda veniunt : alii ratione abusus introducti per Episcopos assignandi clericis in patrimonium quasdam capellanias laicales jurispatronatus laici contra mentem fundatorum, qui fere omnes in unum consentiunt, ut capellani pro tempore assignandi sint cives Calvi, hic inhabitent, et Missas celebrent in ecclesiis Calvi, quorum voluntas clare patens ex tabellis testamentariis raro locum habuit, et ut plurimum nondum consecuta fuit suum effectum. S. C. super hisce scribendum pro-vicario apostolico juxta instructionem mandavit : *Sagonen.*, 14 *januar.* 1747.

22. Petrus Guidius promotus ad titulum capellaniarum cum supplemento patrimonii fuit a capitulo electus æditúus ecclesiæ cathedralis, et quum ex stipendiis sacrorum, et eleemosynis fidelium se alere posset, passus est, ut illa sacra, quæ agi debebant pro capellania collata a capitulo, a canonicis agerentur; alia onera tamen implevit donec finito æditui munere per se, quum vellet agere sacra dictæ capellaniæ per seipsum repulsus fuit a capitulo, quod censuit nullam fuisse capellaniæ illius collationem. Ideo illicitam ordinationem Episcopus decernere volens, S. C. cui causa fuit relata, decrevit constare de legitima ordinatione sacerdotis Petri Guidi : *Nepesina*, *Ordinat.*, 21 *novemb.* 1750, *dub.* 1.

23. Quum Archiepiscopus Valentinus facultatem obtinuisset a Benedicto XIV, Pont. Max., ob magnam copiam parœciarum diœcesis, ac exiguum presbyterorum numerum, ut 24 clericos initiare possit in sacris ordinibus *titulo sufficientiæ* digniores ex oppositoribus concurrentibus ad beneficia curata, inibi octogesimum, et nonagesimum numerum plerumque excedentibus, fere omnibus in sacra theologia doctoribus, et scientia morali instructis. Modo ob lapsum 12 annorum præfinitum numerum ordinavit, sed necessitas sublata non est, hinc indiget prioris indulti renovatione. Et S. C. precibus adhæsit pro viginti quatuor presbyteris ad formam præcedentis indulti facto verbo cum SSmo : *Valentina*, 17 *jan.* 1761.

24. Accurate discutitur, an clericus Joseph de Donghis de ultima familia a testatore Joan. Augustino de Capellis vocata nominatus ad capellaniam de illis, quas ille fundaverat in oppido Vulturis, Januensis diœcesis, ordinandus sit ad titulum prædictæ capellaniæ in civitate Cadicis servata Const. Innoc. XII incipien. *Speculatores* [93] ? S. C. dilata et scribatur Episcopo juxta instructionem [94] : *Januen.*, *Capellan.*, 25 *april.* 1761, *dub.* 2; confir. 30 *januar.* 1762. Postea Episcopi relatio venit, et responsum esse ordinandum in urbe Cadicis a S. C. emanavit. Ejusdem vocatio privativa ad capellaniam in dubium vocabatur ; 16 *decem.* 1764.

Reliqua. Vide *Capellaniam*, § IX ; *Patrimonium clericorum.*

§ XI.

Sacramentum Ordinis per vim et metum susceptum.

1. Joseph Sarco prætendens sacrum subdiaconatus ordinem per vim, et metum illatum a Sebastiano patre nulliter suscepisse curavit post obitum patris testes examinari; at quum resultare compertum fuisset vim, et metum cadentem in constantem virum, imo promotor fiscalis protestatus in actis est oratorem nullam præmisisse contestatam denunciationem, et non post obitum patris reclamasse, sed post triennium, S. C. non constare de nullitate ordinis decrevit : *Hispalen.*, *Nul. lit. ord.*, 2 *maii* 1716.

2. Nihil intentatum mater Joan. Baptistæ Josephi Saveri reliquit, ut licet invitus in ordinem clericorum consiliariorum supremi senatus Parisiensis adlegeretur. Rationibus enim politicis, assiduis contumeliis, et minis exhæredationis filium urgebat. His fractus adolescentis animus matrem decipere duxit, assen-

[92] Et mens est, ut presbyteri recurrentes exhibeant seorsim titulos, et documenta suæ ordinationis coram Ordinario, qui procedat ad declarationem prout de jure *Ead causa*, 8 *maii* 1745.

[93] 4 *novem.* 1694, § 3. Vide not. 41 præced.

[94] Instructio fuit, ut Episcopus S. C. referet, an adsint alii ex frequentantibus scholam a testatore institutam, qui potiantur requisitis ab eo volitis etiam mediante affixione edictorum : *Regist. lit.* lib. 32 die 25 april. 1761.

sum simulans, et subdiaconatum lubentissime se suscepturum. Verum pridie notario, et testibus declaravit, ut matri placeret, ordini se subdiaconatus initiaturum. Ordinem inde suscepit, et mortua matre binas edidit declarationes, quibus nullitatem actus definiri postulabat. At S. C. relata ac re enucleate disputata, responsum est non constare de nullitate ordinis subdiaconatus : *Parisien.*, *Nullit. Ord. subdiacon.*, 28 *maii* 1746.

3. Petente subdiacono Thaddæo Stanisziwski Posnaniensis diœcesis, ut nulla declaretur ordinis susceptio, quippe qui ad eum per vim, et metum a patre incussum ascenderit, qui sæpius, constanterque protestatus fuerat se filium derelicturum, nisi sacrum subdiaconatus ordinem suscepisset, et revera alimenta illi denegaverit, unde orator miseriis æreque alieno pressus prædictum ordinem suscepit. Inde pater ipse fassus fuit gravem animi sui mœrorem, factique pœnitentiam. Validam, his non obstantibus, declarat S. C. præfatam ordinis susceptionem. *Posnanien.*, 11 *maii* 1782, *dub.* 1, confirmata 13 *julii ejusd. anni.*

4. A matre coactus, metuque amittendæ hæreditatis suscepit Andreas Borg subdiaconatum. In ipso ordinationis actu alieno ab ea fuit animo, suamque contrariam voluntatem alteri ordinando pandit. De sua postridie sententia confessarium interpellavit, eaque pro validitate ordinis accepta, ultro deinde ad diaconatum, et presbyteratum ascendit, et per decennium in utroque ministravit. Sed inde S. C. oraculum fuit petitum, et an constet de nullitate ordinis subdiaconatus, ita ut sit reiterandus? rescripsit dilata, et scribatur Episcopo juxta instructionem [95] : *Melevitana, Subd.*, 26 *novem.* 1791, *dub.* 1. Deinde locum esse ordinationi subdiaconatus sub conditione, et secreto faciendæ : 16 *junii* 1792.

§ XII.

Sacramentum Ordinis quoad votum continentiæ.

1. Hermannus Antonius de Velhen canonicus cathedralis ecclesiæ pontifici exposuit, se per vim, et metum ordine subdiaconali fuisse insignitum, probavitque metum sibi intulisse patrem austerum. Administrator apostolicus monasteriensis Episcopatus informans, ratam habuit Hermanni expositionem, putavitque ex gravi metu reverentiali illum subdiaconatus ordinem suscepisse : hinc quoniam continentiæ votum liberam exposcit voluntatem, Hermannus quæsivit, an teneretur ad hoc servandum votum? et fuit illi responsum, ut coadjuverentur probationes juxta instructionem [96] *Monasterien.*, 19 *decem.* 1722, *dub.* 1. Deinde eum teneri ad votum continentiæ servandum sancitum est, 15 *januar.* 1724.

2. Petit Joseph Franciscus Germain, an teneatur ad continentiæ votum, stante subdiaconatus ordinis susceptione? et quamvis in informatione Episcopi Namurcensis, in cujus diœcesi Franciscus obtinet canonicatum plura deducta sint circa vim, et metum oratori a suo genitore incussum, ut sacrum subdiaconatus ordinem reciperet, accedentibus etiam depositionibus testium, qui a prædicto Episcopo examinati fuerunt, et dictum metum confirmant, ipsum teneri S. C. affirmavit : *Namurcen.*, *Dispens.*, 16 *decem.* 1724, *dub.* 1. Ac reproposita causa, ac missa die 19 *novem.* 1729. Instructione inde comprobatum fuit eum vi, metuque gravi in constantem virum cadente sacrum subdiaconatus ordinem suscepisse, ac ad maxima populi offensione vitanda, quæ oriri possent, quum idem Franciscus esset canonicus in capitulo utriusque sexus, dispensationis remedio illi succurrendum esse, et S. C. susceptum consilium abjecit, et non teneri ad votum continentiæ, et ad mentem pronunciavit judicium : *Die* 10 *martii* 1731.

3. Ludovicus Antonius d'Escudier prius militiæ nomen dedit, in eaque permansit usque ad annum 1717, postquam in collegio PP. Jesuitarum civitatis Avenionensis, ac in seminario Nemausensi moram traxerat, clericali ordini fuit adscriptus et anno 1724, ad subdiaconatus ordinem promotus fuit ad titulum patrimonii. Anno 1725, obtinuit canonicatum, et præcentoriam in ecclesia collegiata S. Ægidii. Elapso quatriennio reclamavit asserens quod per vim, metumque fuerit ordinatus, postulavitque declarationem nullitatis suæ ordinationis. Testes nullo modo absolutam, præcisamquæ probant coactionem. S. C. rem involutam aperuit definiendo oratorem teneri ad votum continentiæ ordini subdiaconatus annexum : *Arelaten.*, *Dispens.*, 17 *febr.* 1731, *dub.* 1.

4. Dum 22 agebat annum subdiaconatus ordine ab episcopo Montis Pessulani initiatus est Joannes Petrus Silvestre ex oppido Paulhan, sed veluti ad id paternis coactus minis, et sævitiis ad majores non ascendit ordines, sibique victum ex labore manuum industriamque comparare consuevit. Inde adiit curiam Biterrensem, quæ confecto processu

[95] Pro formali scilicet examine sacerdotis Borg, et ordinandi, cui suam ille ante ordinationem pandit contrariam voluntatem, super pluribus præscriptis interrogatoriis : *Ead. causa* 16 *junii* 1792, § 1.

[96] Vide not. 90, verb. *Dispensatio*, § XIV.

declaravit: *Che il signor Giovanni Pietro Silvestre e stato violentato ad entrare in sacris, ed a ricevere il subdiaconato.* Id causa fuit assequendi declarationem super nullitate voti continentiæ, et S. C. consulendum esse Sanctissimum pro dispensatione sine ulla dubitatione respondit: *Biterren.*, *Ord. subdiacon.*, 21 *aug.* 1790, *dub.* 1.

5. Joseph Bartholomæus Claudius Monicault tonsuram, minores sacrumque ordinem subdiaconatus suasionibus, illecebris, minisque parentum, sed his absentibus accepit, ac inde protestatus est per vim ordinem sacrum assumpsisse. Sollicitus itaque fuit petendi a S. C., an teneatur ad votum continentiæ, et ad alia onera dicti ordinis? S. C. respondit affirmative: *Valentien.*, *Ordinis subdiacon.*, 31 *maii* 1794, *dub.* 1.

SACRAMENTUM PŒNITENTIÆ QUOAD ADMINISTRATIONEM,

VALIDITATEM VEL NULLITATEM.

1. S. C. post maturam discussionem censuit Archiepiscopum Burdegalensem non posse prohibere Regularibus habentibus privilegia apostolica, ut a dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusive administrare non valeant personis secularibus sacramentum Pœnitentiæ: *Burdegalen*, 9 *julii* 1644.

2. Occultum quum esset, an regularis quicumque etiam Societatis Jesu possit administrare sacramentum Pœnitentiæ secularibus absque licentia Episcopi diœcesani, etiamsi in aliena diœcesi approbatus sit? Respondetur Regulares etiam Societatis Jesu in una diœcesi ab Episcopo approbatos ad confessiones personarum secularium audiendas nequaquam posse in alia diœcesi hujusmodi confessiones audire sine approbatione Episcopi diœcesani: *Angelopolitana*, 14 *maii* 1618, *dub.* 9.

3. Est dubitatio, an Archiepiscopus possit jubere Regularibus, ut a dominica Palmarum usque ad dominicam in Albis ministrare nequeant sacramentum Pœnitentiæ personis secularibus etiam in periculo vitæ constitutis? Respondetur, Archiepiscopum prohibere non posse Regularibus ad audiendas confessiones personarum secularium approbatis ministrare sacramentum Pœnitentiæ eisdem personis secularibus a dominica Palmarum, usque ad dominicam in Albis: *Senonen.*, 28 *febr.* 1654, *dub.* 1.

4. Et quæsito constituto, an Regularibus prævio examine ad audiendas personarum secularium Confessiones approbatis possit Archiepiscopus ad tempus limitatum restringi facultatem audiendi dictas confessiones? rescribitur prævio examine Regularibus simpliciter approbatis ad audiendas confessiones personarum secularium non posse Archiepiscopum facultatem illas audiendi coactare: *Ibid.* *dub.* 2.

5. Inde ad examen subjicitur, an eisdem Regularibus prævio formali examine approbatis ad audiendas hujusmodi personarum secularium confessiones, possit Archiepiscopus ex causis occultis non respicientibus administrationem dicti sacramenti facultatem concessam revocare? præcipitur dandam esse resolutionem antiquam *diei* 1 *sept.* 1603 [97]: *Ibid.*, *dub.* 3.

6. Quidam capellanus communitus facultate excipiendi sacramentales confessiones a naufragio jactatus ad quamdam insulam ex orientalibus Americæ oris appellere coactus fuit, ubi deficientibus missionariis suscepit gubernium unius, vel plurium quasi parochialium ecclesiarum, ac etiam præsentibus missionariis continuavit. S. C. de super requisita decrevit præfatum capellanum valide sacramenta Pœnitentiæ absentibus missionariis administrasse: *Veneten.*, *Dubium administ. Sacram. Pœnit.* 21 *maii* 1707, *dub.* 1.

7. Non idem sacramentum pariter administrare valide potuisse, et in futurum valere præsentibus missionariis deciditur: *Ibid.*, *dub.* 2.

8. Ferentinus Episcopus Meculum archipresbyterum, et parochum collegiatæ ecclesiæ S. Agathæ oppidi Proxeudis surditate laborantem, et inhonestam vitam ducentem ab audiendis sacramentalibus confessionibus arcuit. Appellavit hic, et ponderato

[97] S. C. habita coram Sanctissimo D. N. Clem. VIII, die 7 sept. 1603, censuit Episcopum ex nova causa, etiamsi de ea in actis non constat, posse rursus examinare, ac minus idoneos repertos reprobare Regulares semel ad audiendas confessiones approbatos, idque ejusdem Episcopi arbitrio, quod tamen esse debet moderatum atque discretum; ita ut non abutatur, verum ubi hoc facere voluerit debere in superioribus Regularibus significare exprimendo tantum se velle ob novam, quæ supervenerit causam ad hujusmodi examen, et reprobationem procedere; Episcopi tamen in casibus controversiis notificare tenentur eid. S. C.

congruo dubio, prohibitionem non sustineri rescriptum habuit: *Ferentina*, *Coadjut.*, 29 *febr.* 1744, *dub.* 1.

9. Facultatem ab Episcopo audiendi sacras confessiones in sua diœcesi Fabricio Paolangeli denegatam validam esse S. C. arbitrata est: *Nepesina*, 20 *aug.* 1757, *dub.* 1.

10. In urbe Hildeshemii usus invaluit, ut nonnulli regulares ad civitatem ipsam pluribus infra annum vicibus accedentes, ibique per aliquot dies commorantes, soleant presbyterum secularem ab Episcopo non approbatum sibi eligere, quorum confessiones audiant, quamvis non desintqui vel ex secularibus, vel regularibus, propriaque cujusque ordinis familia, de Episcopi, vel prælati regularis licentia confessiones excipiant. Id minime ferri posse censet laudatus Episcopus; sed ne in re tam gravi quidquam decernat inconsulta Sede Apostolica, quædam dubia declaranda proponit. De his S. C. decrevit hujusmodi confessiones licitas non esse: *Hildesimen.*, 18 *novem.* 1769, *dub.* 1.

11. Ac ignorante Episcopo non fuisse validas voluit. *Ibid.*, *dub.* 2.

12. Imo Episcopo sciente et contradicente in posterum peragendas validas futuras non esse putavit. *Ibid.*, *dub.* 3.

Reliqua. Vide *Confessarius*, § III; *Parochus*, § I.

SACRAMENTORUM ADMINISTRATIO. Vide *Parochus*, § I.

SACRAMENTORUM REITERATIO. Vide *Baptismi sacramentum*, § II.

SACRARIUM.

Erecta ecclesia parochiali S. Babylæ, ubi erant quatuor portionarii, in collegiatam fuerunt jura præservata dictis portionariis, qui curam animarum exercent, ac commune habere sacrarium cum capitulo decretum fuit cum facultate posse parochos novum ædificare. Et revera ædificarunt supra ostium lapide apposito, his verbis *retento veteris sacristiæ jure, et usu.* Sed canonicis contradicentibus S. C. sacrarium vetus non adjudicavit capitulo, et canonicis privative quoad parochos, sed esse continuandum cumulative judicavit: *Mediolanen.*, *Sacrist.*, 21 *maii* 1707.

SACRARUM CÆREMONIARUM MAGISTER. Vide *Magister sacrarum cæremoniarum.*

SACRI ORDINES. Vide *Sacramentum Ordinis.*

SACRIFICIUM MISSÆ. Vide *Missa.*

SACRISTA. Vide *Ædituus.*

SALARIUM. Vide *Stipendium.*

SANATIO.

1. Quum capellani cujusvis exercitus, sive regulares, sive seculares catholici administrare nequeant militibus in præsidiis degentibus sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ et Extremæ Unctionis sine speciali facultate Sedis Apostolicæ, vel licentia, et Ordinarii adprobatione, in cujus diœcesi extare contingerit; ad dubium an et quid pro sanatione gestorum in præteritum? S. C. statuit non esse perturbandas conscientias quoad sacramentum Pœnitentiæ; quo vero ad matrimonia inita sine speciali facultate apostolica, vel sine licentia Ordinarii loci vel parochi non servata forma Sacr. Concilii Trid. in cap. I, sess. 24, *de Reform. Matrim.* [98] pro sanatione, si SSmo D. N. placuerit, renovato tamen consensu etiam coram confessario approbato, qui teneatur tradere testimonium renovationis dicti consensus parocho illius loci, in quo fieri contingat hujusmodi renovatio: *Dubia*, *Jurisd. capell. exer.*, 6 *martii* 1694, *dub.* 9.

2. Confratres societatum laicalium Terracinæ bona renunciarunt ad hoc ut collegiata ecclesia octo canonicorum erigeretur. Mutarunt inde sententiam collegiatæ impensis deterriti, et supplicarunt pro facultate erigendi 8 capellanias residentiales, et chorales. Hanc erectionem explevit Episcopus. Obloquuti sunt sodales nonnulli una cum capitulo cathedralis adversus erectionem præfatam. S. C. erectionem non substineri præcipiens, ad dubium, num pro sanatione arbitrium intraret? jussit, ut doceretur de legitimo consensu: *Terracinen.*, *Capellan.*, 20 *aug.* 1701, *dub.* 5. Deinde sanationem concessit: 27 *maii* 1702.

3. Plurimis urgentibus necessitatibus quibus monasterium Matris Dei de Monchique ordinis S.

[98] Vide not. 370, verb. *Capellanus seu Vicarius exercitus.*

Claræ Ulyssiponis premebatur, Nuntius Apostolicus potestate Legati a latere utens, monasterio ad annos 50 parochiam S. Mariæ de Pindello univit cum onere manutenendi vicarium amovibilem. Unio hæc prorogata fuit ab Episcopis ad annos 30 et ad alios inde annos 50. Moniales hodie dubitantes de ejusdem validitate, ex quo Aurelius quidam de Britto fuerat ab Innoc. XII Sum. Pont. de ea pariochiali provisus, supplicarunt pro unionis et prorogationis confirmatione, necnon pro perpetua unione reportanda S. C. annuit pro residuo temporis ultimæ prorogationis, prævia omnium præcedentium prorogationum sanatione : *Portucallen., Unionis,* 29 *april.* 1702.

4. Examine et collatione ad vacantem archipresbyteralem ecclesiam S. Nicolai terræ Arielli nulla a S. C. declarata, fuit inde sanata per litteras Apostolicas novæ provisionis a Summo Pontifice reportatas : *Lancianen., Concur.*, 6 *febr.* 1706, *dub.* 2.

5. Villa nuncupata *de Caparrosso* monasterio de Oliva ordinis Cisterciensis duc. 7 cum dimidio, nec non 400 robos tritici quotannis præstare tenebatur. Vicani ab onere se eximere cupientes summa solverunt ducat. 20000 Abbas, et monachi dicti monasterii hujus summæ partem in tot censuum extinctionem erogarunt, et partem in solutione fructuum qui debebantur, eorumdem censuum. Propterea sanationem modo postulant, et non obtinent. In utilitatem enim ecclesiæ nequaquam versum fuisse sortem censuum Card. Relator putabat : *Pampilonen., Confirm., Concor.*, 3 *decem.* 1707.

6. Quum hactenus rationes omnium redituum archiconfraternitatis S. Hieronymi charitatis tam liberorum, quam oneribus obnoxiorum inordinatæ extitissent, ita ut aliquatenus desitum fuerit ab implemento piorum operum, ac in aliquibus plus expensum quam essent reditus assignati, ac inspecta antiquitate temporis omnia liquidare haud permissum sit, ac nulla compensationis spes ex notoria archiconfraternitatis maxima inopia affulgeat. Ideo officiales ejusdem supplicant pro sanatione gestorum in præteritum, ac eorum approbatione S. C. sanationem tantum impertitur : *Romana, Oper. pior.*, 7 *julii* 1708.

7. Indulgetur sanatio translationis a S. C. capitulo ecclesiæ cathedralis transactionis cum Scipione Perelli initæ, cui interpositum non fuerit beneplacitum apostolicum. Nam Episoopus mediator, ut transigeret, fuit ad evitandas lites, quæ ex prætensis fideicommissis contra causam piam ortæ fuerant : *Gallipolitana, Trans., et Reduct. oner.*, 5 *martii* 1712, *dub.* 2.

8. Exoptata fuit ab archiconfraternitate B. Mariæ Suffragii Missarum reductionis, de qua validitas non constabat, sanatio, S. C. nihil definiit, sed ut audiatur modernus protector mandavit : *Romana, Reduct. Miss.*, 3 *decem.* 1712, *dub.* 2.

9. Quum diœcesana synodus a pluribus annis coacta non fuisset, examinatores synodales nominari approbante capitulo ab Archiepiscopo censuerunt, summa igitur ratione dubitari contingit super legitima provisione parochialium ecclesiarum ex defectu formæ a Concilio præscriptæ cap. 18, sess. 24, *de Refor.* [99]. Ideo Archiepiscopus Bracharensis exorat revalidationem titulorum, perinde ac si ab initio legitimi existerent prævia sanatione omnium, et quorumcumque defectuum. S. C. ad hoc postulatum pro gratia juxta modum [100] facto verbo cum SSmo respondit : *Brocharen., Dubior.*, 26 *januar.* 1715, *dub.* 1.

10. Petrus Costa unus ex capellanis, qui choro, supplicationibus, et functionibus intersunt cathedralis ecclesiæ, donavit collegio suo libras mille ; imposito onere duarum Missarum quolibet mense, et alterius Missæ solemnis in suo anniversario, nec non admittendi ad capellaniam primo vacaturam sacerdotem Michelettum. Inde timentes de simoniæ labe capellani protestati sunt, ut vel obtineretur sanatio contractus initi a Costa vel donatio rescinderetur. Postulata itaque sanationis gratia, dictum fuit ad mentem : *Montis Regalis,* 16 *decem.* 1724.

11. Benedictus de Berardis voluit auro liniri ornamenta ex gypso confecta in fornice publici oratorii S. Josepho dicati. Sed quum periti judicassent ornamenta illa esse ruinæ proxima, surrogata fuit ab Episcopo hæredibus instantibus fundatio capellaniæ cum onere Missarum in eodem oratorio satisfaciendo. Hanc erectionem indigere sanatione facto verbo cum SSmo, S. C. putavit : *Callien., Capellan.*, 15 *decem.* 1731, *dub.* 1.

12. Locum esse S. C. judicavit sanationi translationis tituli parochialis factæ ab ecclesia SS. Laurentii, et Hilarii ad ecclesiam SS. Philippi, et Jacobi Villæ Colbuccani, et dismembrationis familiarum trans Flumen Flastram existentium peractæ a plebania S. Donati, et eorum aggregationis ad dictam novam parochiam Colbuccani cum omnibus juribus parochialibus : *Firmana, Translat., paroch.*, 27 *febr.* 1734, *dub.* 1.

13. Quum Senatus Januensis bona stabilia relicta a sacerdote Joanne Luca Fabiano, qui constituto multiplico Romæ disposuit in favorem constructionis collegiatæ in oppido S. Romuli, ac inde

[99] Vide not. 82, verb. *Ecclesia parochialis*, § II.

[100] « Illas convalidandas censuit, quia supplicantes « bona fide parochiales acceptaverunt, atque ex Archie« piscopi attestatione constabat, multa oritura scandala, si novus concursus ad illas foret indicendus. » *Ead.*

primogeniturae pro descendentibus Aloysii Arconati, partim adjudicaverit ratione primogeniturae marchioni Josepho Antonio Arconato, partim piis operibus a testatore ordinatis ut multiplicum conficeretur. S. C. consulta primum non sustineri mandavit provisionem hujusmodi tam quoad multiplicum Januae constitutum, tam quoad divisionem, modo non esse locum sanationi decrevit: *Januen*, *Erect. colleg.*, 23 *januar.* 1731, *dub.* 2.

14. Invalida judicata erectione canonicatus ab Archiepiscopo peracta in ecclesia collegiata S. Bartholomaei Murrivallium tum quia ob defectum legitimae facultatis, tum quia inconsultis dictae ecclesiae mansionariis, quibus detrimentum ex illa erectione obveniebat: Modo sanationem petitam S. C. donavit: *Firmana*, *Erect. canon.*, 5 *martii* 1735.

15. Concessiones locationis bonorum immobilium ad vitam canonicorum absque ullo beneplacito Apostolico a capitulo collegiatae ecclesiae oppidi cryptalearum hactenus factas S. C. sanavit. *Turentina*, *Benep. apost.*, 4 *maii* 1743.

16. Quum constituta esset quaestio de jurisdictione abbatis generalis ordinis Praemonstratensis, qui nullam declaravit professionem emissam in monasterio Leffensi a Francisco Nicolao de Ferrare, silente contra constitutiones ordinis morbum, quo laborabat. S. C. impertita est sanatio sententiae: *Namurcen.*, 30 *januar.* 1745.

17. Dum Gallottus Gallotius redargueret de nullitate concursum confectum ad parochialem ecclesiam civitatis Lacus Liberi, in quo aiebat defuisse numerum trium examinatorum synodalium, ac peteret provisionem a Sancta Sede jure devoluto, S. C. concessit sanationem ad cautelam addendo ad mentem: *Policastren.*, *Paroch.*, 18 *sept.* 1745, *dub.* 1 et 2, confirmata 28 *maii* 1746.

18. Regina Maria Ascani filia fratris Gregorii Ascanii mansionarii ecclesiae cathedralis a congregatione mansionariorum obtinuit, cum facultate, ut possit in seculo nubere, subsidium dotale relictum a Matthaeo Bartolacci mansionario pariter dictae ecclesiae pro Deo vovendis puellis. Inde petiit, an sit consulendum Sanctissimum pro sanatione nominationis, et nihil obtinuit, nisi ut utaretur jure suo: *Imolen*, *Subs. dot*, 24 *januar.* 1750.

19. Benedictus Brunettius e villa Petrojae, quae parum distat a civitate Eugubii, nominatus fuit ad capellaniam, ad quam assequendam ortus Eugubii requirebatur, re examinata S. C. censuit consulendum esse SSmum pro sanatione ad cautelam: *Eugubina*, 18 *maii* 1765, *dub.* 12.

20. Quum Idelphonsus Valentinus Fernandez Montero adhuc non clericus nominatus ad quamdam capellaniam, seu beneficium, simoniace in favorem cujusdam sacerdotis id misisset, facta obligatione, quod statim ac clericus evasisset, ad beneficium regrederetur, prout accidit patrono consentiente, ideo postulavit convalidationem tituli beneficii, et S. C. rescripsit, dimittat, restituat fructus perceptos, et postea supplicet: *Caurien.*, *Censur.*, 30 *julii* 1774.

21. Quum ad canonicatus de jure patronatus sodalitii S. Joannis Evangelistae electionem majora suffragia accepissent Franciscus Biscionius, et unum deficiebat pro nominatione obtinenda, ac pater ejusdem protestatus fuerit in iisdem comitiis, velle petere sanationem. Sodales elapso bimestri alium sacerdotem, elegerunt. Quaestione facta, S. C. noluit sanationem primo concedere dissentientibus patronis: *Urbanien.*, *Canon.*, 24 *januar.* 1778, *dub.* 1.

22. Abbas, et monaci Benedictini civitatis Ulissyponis inspecto non implemento legati pii Franciscae Telles, cujus in redemptionis opus eroganda erat summa pecuniae relicta, quaeque ob deficientiam captivorum in monasterii capsa otiosa manebat, deprecati sunt praevia commutatione voluntatis fructus dicti legati posse impendi in manutentionem monasterii, et ecclesiae quae gravem, jacturam subierunt ex terrae motu anni 1755. Pontifex summus in forma brevis die 29 april. 1778, annuit injuncto onere quatuor annuorum anniversariorum. At post annum captivorum promotor institit pro nullitate Brevis, quia in precibus minime fuit narrata lis, quae adhuc pendebat. Modo exorant pro sanatione a quocumque defectu, ac pro extentione commutationis etiam ad summam, quae ex legato scut. 20 pro manutentione capellae relicto adimpleto onere superesset, quaeque juxta testatricis mentem in captivorum redemptionem erat insumenda. S. C. rescripsit consulendum Sanctissimum pro sanatione quoad summas in alios pios usus hucusque consumptas firma remanente imposterum lege testamenti Franciscae Telles: *Lisbonen.*, 29 *novem.* 1783.

23. Pro sanatione cujuslibet subreptionis, aut obreptionis, in quas oratrices sine culpa incidissent, tum in precibus S. C. porrectis, tum in aliis S. C. rev. fabricae oblatis, obtentoque ab ea rescripto, consulendum esse Sanctissimum rescriptum fuit: *Januen.*, *Reduct. et trans. Miss.*, 16 *decem.* 1786, *dub.* 4.

24. Concursus indictus, et peractus ad canonicatum poenitentiarium ecclesiae cathedralis ob neglectum Benedicti XIII Const. *Pastoralis officii* [101]

[101] Vide not. 619, verb. *Concursus*, § VII.

quia examinatores extra synodum erant deputati absque S. C. facultate, et omissum juramentum in encyclica S. C. [102] præscriptum, sanatus prævia consultatione Sanctissimi fuit : *Ripana*, 12 *julii* 1788.

25. Etsi S. C. ratam habuerit electionem in favorem sacerdotis Honorati Vaccari ad canonicatum collegiatæ ecclesiæ S. Petri massæ fiscalæ gestam novis officialibus societatis consortii dictæ massæ quum vacasset canonicatus sub decessoribus officialibus, tamen ad omne removendum nullitatis dubium, consulendum Sanctissimum pro sanatione electionis S. C. mandat : *Cervien.*, 27 *novem.* 1790.

26. Primum capellaniam perpetuam, postea legatum pium missarum instituere placitum fuit Octavio Speranza. Propterea Episcopus Beni pium legatum instantibus patronis in capellaniam erexit, et in favorem cujusdam clerici patrimonium sacrum constituit. Hodiernus modo patronus pro redintegratione legati pii ad formam testamenti precatur, et S. C. consulta sanavit erectionem confectam celebratis missis 260, in ecclesia, in qua testator tumulatus est : *Fanen.*, *Capell.* 7 *maii* 1791, *dub.* 1.

27. Professionis nullitas declarata in favorem Rosæ Lucianæ Rebelli per vicarium capitularem Bracharensem, tanquam judicem exequutorem brevis restitutionis in integrum directi vicario generali, confirmatur per sanationem sententiæ, circumspecta potissimum illius exequutione per matrimonium Rebelliæ : *Bracharen.*, *Restit. in Integ.*, *super circumscript.*, 20 *april.* 1793, *dub.* 2.

Reliqua. Vide *Concursus*, § VI ; *Emphyteusis*, § IV.

SANATIORIA SEU GRATIA CUM CLAUSULA PERINDE VALERE.

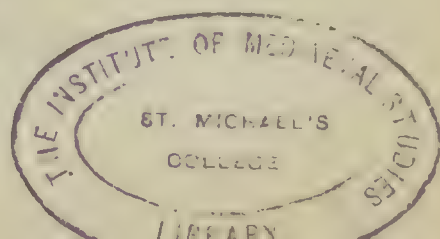
1. Quum Alexander Gallus clericus annorum 20 provisus de beneficisis fundationis Emanuelis de Ghidis fuisset, et inde animadvertit in reperto instrumento fundationis testatorem requisivisse qualitatem sacerdotalem, ac ætatem annorum 35 circiter. Itaque considerata ejus bona fide petiit dispensationem, quæ dicitur *perinde valere*, et S. C. ei annuit hac conditione « adimpletis nempe oneribus « et dummodo adveniente tempore promoveri se « faciat ad sacros ordines » *Parmen.*, *Dispensat.*, 12 *april.* 1710.

2. Card. Marescottus translationem fecit pensionis, quam sibi fuerat in majori summa reservata in favorem Galeatii Tursi pro quantitate scut. 30 annuorum, qui subinde fuit adscriptus inter equites levis armaturæ pontificiæ, ac ulterius cogitavit de matrimonio contrahendo ; hac de causa indultum obtinuit eam retinendi pensionem, etiamsi castra sequeretur, et non incederet in habitu, et tonsura. At in dicto indulto mentio facta non fuit, quod Galeatius tempore intermedio a translatione pensionis ad concessionem indulti fuerit adscriptus inter equites levis armaturæ, et utpote probus vir se abstinuerit ab exactione pensionis in illo tempore. S. C. tollit dubitationem declarans officium custodiæ corporis Pontificis equitum levis armaturæ retentioni pensionis obstare, eodemque tempore ponderato quæsito, an indultum suffragetur Galeatio, vel potius sit locus sanationi seu gratiæ *perinde valere?* negativum tulit responsum : *Romana*, *Ind.*, 7 *decem.* 1720, *dub.* 2. Reproposita causa prævio recessu a decisis esse locum sanatoriæ dixit : 13 *maii* 1721, confir. 20 *decem. ejusd. anni.*

3. Alexander comes de Marsciano pensionem obtinens scut. 500, super mensa episcopali Regiensi in sui favorem translatam a duce Mutinæ cogitavit ducendam in uxorem comitissam Scottam, et de retinendo pensionem in statu conjugali, qua de causa rogavit matrem suam in urbe commorantem, ut militiam Lauretanam sibi acquireret, qui hoc gaudent privilegio ac indultum obtineret. Mater dedit litteras 8 julii, in quibus ipsum certioravit omnia expletura sequenti hebdomada, transmissa nota expeditoris hoc ipsum comprobantis. Hic 27 ejusdem mensis per verba de præsenti matrimonium contraxit, et indultum expeditum non erat. Nam expeditio habita fuit die 18 sept. Postulatum fuit idcirco in S. C. an sit locus sanatoriæ seu gratiæ perinde valere ? sed negativa responsio a S. C. emanata est : *Regien.*, *Pens.*, 17 *sept.* 1722.

4. Joseph de Mello canonicus cathedralis ecclesiæ electo in perpetuum coadjutorem Raphaele Monteiro de Sylva reservarit pensionem in favorem Francisci de Mello nepotis. Obiit Joseph, ac Raphael objecit cecidisse Franciscum a jure exigendi pensionem, quia nomen dederat armatæ militiæ Lusithani regis, quum indultum obtentum non extendatur *etiamsi castra sequatur*. Propterea S. C. decreverat revera cecidisse a prædicto jure,

[102] Vide not. 620, verb. *Concursus*, § VII.

modo affirmat non esse consulendum Sanctissimum pro revalidatione, ac indulti ampliatione : *Ulissiponen.*, *Orientalis Pens.*, 23 *novem.* 1737, *dub.* 2.

5. Declarata a S. C. nullitate matrimonii initi inter Violantem Josepham Henriquez de Almada, et Ludovicum Franciscum Sanchez de Bæna a muliere postulata, vir postmodum curavit ut recederetur a decisis. Interim vero a muliere comperta fuit apostolica dispensatio contrahendi dictum matrimonium non obstante impedimento tertii, et quarti gradus simplicis consanguinitatis a Clem. XII Pont. Max. concessa; e contra vero certior facta fuit de eodem impedimento ex utroque latere, adeoque duplicis prædicti gradus, quod expressum non fuit. Sed quum id etiam innotuisset Ludovico, obtinuit litteras in forma *perinde valere*, ex quo Violantes impedimentum ignoraret. Re denique in S. C. absoluta, rescriptum est litteras in forma *perinde valere* expeditas servandas non esse, et matrimonium nullum fuisse uti in primo loco decisum fuit : *Lisbonen.*, *Matrim.*, 13 *sept.* 1755.

SANCTESES. Vide *Administrator*.

SANCTI OFFICII CONGREGATIO. Vide *Congregatio*, § VI.

SCHOLASTRIÆ DIGNITAS ECCLESIASTICA.

Ad obtinendam dignitatem scholastriæ in ecclesia etiam collegiata requiri ætatem annorum 22, ex decreto S. Concilii Trid., sess. 24, cap. 12, § *Ad ceteras autem dignitates* [103], S. C. resolvit : *Nullius*, 15 *martii* 1601.

SCRIBA. Vide *Cancellarius.*

SCRIPTURÆ. Vide *Liber*, *Libri*, *Redditio rationum*.

SECRETUM, SEU CONSCIENTIÆ MATRIMONIUM. Vide *Matrimonium*, § XXXII.

SEDE EPISCOPALI VACANTE. Vide *Capitulum ecclesiasticum*, § IX.

SEMINARIUM.

§ I.

Seminarium quoad alumnos, et convictores.

1. Omnes alumni seminarii erecti ab Episcopo Mauritio Petra in civitate Viglevanensi, ac curæ Patrum congregationis Somaschæ commissi non sunt eligendi per episcopum. Episcopus enim Sormanus, qui reditus seminarii adauxit, disposuit, quod in seminario perpetuo alerentur 20 alumni, quorum 12 a successoribus nominari deberent Episcopis, reliqui a rectore : *Viglevanen.*, *Semin.*, 27 *januar.* 1714, *dub.* 1.

2. At illi octo alumni nominandi per P. Rectorem ejusdem seminarii indigent approbatione Episcopi : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Et Patribus eisdem præter præfixum numerum viginti alumnorum, licet in seminario recipere alios convictores de aliena diœcesi, sed de licentia Episcopi. *Ibid.*, *dub.* 12.

4. Andreas Canutus Episcopus Oppidensis collegium in hac urbe erigi mandavit pro sex alendis alumnis e castello S. Elpidii oriundis. Collegio Piceno Innocentii XII. Pont. Max. auctoritate fuit incorporatum collegium Canuti. Communitas quatuor nominat alumnos, et exorat, ut reliqua summa inter eos etiam quatuor distribuatur alumnos ad vestes sibi comparandas. Protector vero censet quidquid ex reditibus superest in sorte converti, ut sex inde ali possint alumni. Sententiam hanc S. C. probavit ; sententiam hanc hodie confirmat eadem S. C. : *Firmana*, *Colleg. Can.*, 28 *martii* 1733.

5. Episcopo Tyburtino, qui aliquos alumnos post expleta inferiora studia grammaticæ, et rhetoricæ penes presbyteros Congregationis Missionis sumptibus seminarii collocare præconceperat, ibique donec philosophiæ, ac theologiæ cursum absolverint retinere voluerat, S. C. obstitit et dixit ad mentem : *Tyburtina*, *Semin.*, 8 *febr.* 1734.

6. Quum ex binis applicationibus conventuum S. Mariæ Sepulcri, ac SS. Cosmi, et Damiani oppidi Vicovarii peractis seminario Tyburtino, communitas dicti oppidi nominassent duos adolescentes e dicto oppido oriundos, et in præfato seminario retinendos, modo contendere cœpit ex solo fructu bonorum dicti conventus S. Mariæ Sepulcri unum alumnum, tres alios vero vel duos saltem ex reditibus bonorum alterius conventus SS. Cosmi et Damiani, quum sufficiant ad congruam conservationem unius cujusque alumni annua scut. 46,

[103] Vide not. 24, verb. *Dignitates*, § I.

juxta taxam pridem statutam. Postulata decisione a S. C. esse locum incremento alterius alumni præter duos hactenus retentos resolvitur : *Tyburtina, Loc. Semin.*, 27 *julii* 1737. Inde prævio recessu a decisis servari solitum respondit 29 *martii* 1738. Deinde augendum esse numerum alumnorum Vicovarii ratione redituum, habita ratione taxæ ordinariæ seminarii : 26 *sept.* 1739, confirmata, 25 *febr.* 1741.

7. Deinde fuit resolutum a S. C. seminarium Tyburtis teneri ad formam transactionis anno 1745. accipere, et retinere tres alumnos a communitate Vicovarii, ejusque prioribus nominatos, ita ut danda est manutentio : *Tyburtina*, 11 *martii* 1752, *d.* 1.

8. Ac licere Episcopo Tyburtino arctare eosdem alumnos ad emittendam obligationem reficiendi alimenta seminario in casu, quo vel non ascendant ad sacros Ordines, vel ante completa studia discedant e dicto seminario sine licentia Episcopi : *Ibid.*, *dub.* 2.

9. Et quoad erogationem summæ per eosdem alumnos vigore hujus obligationis reficiendæ, rescripsit in commodum seminarii arbitrio Episcopi cum consilio deputatorum : *Ibid.*, *dub.* 3.

10. Card. Uldericus de Carpineo quatuor jussit manuteneri juvenes in seminario diœcesis Feretranæ eligendi ex locis Scavolino, Gattara, Bascio, et Miratojo ; novissime contingit nullum in castro Miratorii reperiri idoneum adolescentem, qui posset ad locum vacantem in seminario eligi, marchio Emilius de Cavaleriis, ad quem jus eligendi dictos alumnos delatum est, alium nominavit juvenem ex castro Scavolino : sed obstitit rector seminarii sub obtentu, quod in hoc casu alius non debeat in illo recipi. S. C. hanc quæstionem dirimit sanciendo licere dicto marchioni Emilio nominare alumnos ex quocumque loco ex designatis a testatore, deficiente idoneo in altero ex castris : *Pennen., seu Feretrana, Leg.*, 10 *junii* 1741.

11. Ludovici Manni reditus in favorem binorum juvenum civitatis plebis, ut ad studia alerentur in commodiori loco Romæ, vel Perusiæ relictos, Episcopus applicavit seminario episcopali cum onere binos a testatore volitos, aliosque duos, tresque a consilio civitatis nominandos juvenes alendi. Inter plures concurrentes juvenes eum præferri mandavit donator, quem ludi magister, et familiæ Manni caput aptiorem, atque magis idoneum judicassent. Et revera familiæ Manni caput ac ludi magister Dominicum Salvatori elegerunt, et posthabuerunt Angelum Angelis, qui protinus convolavit ad vicarium generalem, qui in expleto examine magis idoneum Angelum renunciatum fuisse gnarus sententiam edidit, qua electionem a magistratu et capite familiæ Manni factam irritavit, illumque ad fruitionem loci præferendum pronunciavit. Causam penes S. C. proponi deinde animum appulit Dominicus, qui in sui favorem inspecta renuntiatione liti admissioni esse locum responsum habuit : *Civitatis Plebis, Leg. Stud.*, 27 *febr.* 1768, *dub.* 1.

12. Admissionem vero perdurare ad sexennium, tempus in secunda classe a testatore præscriptum debere S. eadem C. statuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

13. Decernit S. C. non esse locum electioni alumni, ex oppido Polymartii a societate Misericordiæ paragendæ, ac respective subministrationi annuorum scut. 30, ita ut electio facta in favorem clerici Joannæ Baptistæ Ricci non sustinetur. Nam etsi coactis comitiis cum interventu Episcopi sodales ceperint resolutionem ex reditibus societatis applicandi seminario scut. 30, in manutentionem alumni, tamen duo sodales in aliis comitiis protestati sunt, non esse mandandam exequutioni antea captam resolutionem tum ob impares reditus societatis, tum ob onera incumbentia. Et id omnes unanimi sententia comprobarunt accusantes primam resolutionem tumultuariam fuisse, ac absque prævia sodalibus de more denuntiatione negotii, quod expendi debebant : *Balneoregien., Elect. Alum.* 16 *sept.* 1769, *dub.* 1.

14. Quum ad seminarium Fani patres Oratorii S. Philippi dictæ civitatis ex hæreditate Juliæ Uffreducci Danieli pro quatuor alumnis persolvant summam scut. 100, et fabrica seminarii egeat, S. C. augendam esse pensionem hæreditatis Danieli pro alumnis in summa juxta votum Episcopi, et ad mentem : *Fanen., Semin.*, 18 *decem.* 1790, *dub.* 2.

15. Necnon adprobandam esse ad formam resolutionis pro tempore arbitrio Episcopi, resolutionem societatis *del Soccorso* Montis Majoris diei 13 aug. 1790, pro manutentione alterius alumni. Nam rector applicationem superextantium scut. 400 ejusdem societatis, annuamque ex illius reditibus præstationem pro alumno exoravit : *Ibid.*, *dub.* 3.

§ II.

Seminarium quoad bona redditus, ac administrationem.

1. Hæc in S. C. habetur. Alias S. C. ad interpretationem decreti cap. 18, sess. 23. [104] censuit Episcopum Oscensem cum consilio deputatorum teneri tam circa institutionis disciplinam, et mores

[104] Vide not. 380, verb. *Capitulum ecclesiasticum*, § III.

clericorum, quam circa temporalium rerum administrationem providere sufficere tamen, quod Episcopus hujusmodi consilium requirat, eorumque consilio adhibito, posse Episcopum statuere, et deliberare, quæ pro prudentia sua magis expedire judicaverit; exactionem vero quæ fit pro seminario, ad solum Episcopum pertinere. Latescit nunc mortuo Episcopo, et in sede vacante ad quem pertineat erectio, et administratio dicti seminarii, et videtur, spectare ad capitulum, quia sede vacante capitulum fungitur vicem episcopi tam in spiritualibus quam in temporalibus cap. penult. et ult. *de Supplen. neglig prælat.* in 6, et cap. *Is cui elect.* in 6 [105]? S. C. censuit pertinere ad capitulum. *Oscen.*, *octob.* 1585.

2. In controversia versatur, an alii quatuor sint deputandi et deputati adhibendi sint in consilio tantummodo in taxatione contributionis fructuum ex unione beneficiorum, ut in aliis difficultatibus, ob quas seminarii instructio, vel conservatio impediretur, aut perturbaretur, an etiam in exactione, et temporalium administratione tam dicti seminarii, ut puta, deputatione, vel expulsione ministrorum, et famulorum temporalium, expensis quotidianis, provisionis bladorum, quam etiam bonorum quorumcumque redituum ipsius seminarii etiam ex beneficiis unitis, ut puta locationibus, concessionibus, aliisque contractibus, litibus? S. C. deliberavit teneri Episcopum adhibere deputatorum consilium tam circa institutionem, disciplinam, et mores, quam temporalium rerum administrationem: *Salernitana*, *julii* 1589, *dub.* 3.

3. S. C. censuit omnes quatuor deputatos adhibendos esse in consilio in tota temporali administratione seminarii præterquam in exactione, quæ ad solum Episcopum spectat: *Cavrien.*, 5 *octob.* 1594.

4. Statuitur omnes quatuor deputatos, de quibus agitur in cap. 18, sess. 23, vers. *Et quia* [106] adhibendos esse in consilio in administratione rerum ipsius seminarii, præterquam in coactione ad portionem seminario debitam, cujus facultas ad solum Episcopum spectat: *Nullius*, 19 *januar.* 1595.

5. Planum fecit S. C. dubium, an Episcopus in revisione, et solidatione computorum seminarii rectoris debuerit sequi consilium eorumdem deputatorum? rescribens teneri adhibere consilium, sed non sequi: *Fundana*, *Deput. offic. semin.*, 26 *martii* 1689, *dub* 3.

6. Facta est disceptatio in S. C. an locus esset redintegrationi seminarii ad mediam decimam, et fructus beneficiorum insulæ Melitæ jam vigore brevis Clem. VIII per modum provisionis addictorum collegio societatis Jesu civitatis Vallettæ? et S. C. demandavit sub die 12 decem. 1699 firmationem status, modo resolvit affirmative pro nunc quoad quatuor beneficia primo loco unita, necnon quoad taxam debitam ab Episcopo; et beneficiatis, et firmetur status omnino coram inquisitore præfixo termino quatuor mensium: *Melevitana*, *Semin.*, 31 *julii* 1706; confirmat et additum est non retardata exequutione decreti super statu: 2 *octob. ejusdem anni*. Inde resolutum est, ut iterum firmetur status 21 *april.* 1708. Demum confirmatur resolutio diei 31 julii et 2 octob. 1706 et quoad alia quatuor beneficia unita collegio non esse seminarium redintegrandum deciditur: 2 *aug.* 1710, *dub.* 1 *et* 2.

7. Exactio redituum, qui destinati sunt pro alimonia alumnorum seminarii Viglevani PP. Congregationis Somaschæ curæ commissi, et illorum administratio non debet ad Episcopum cum consilio deputatorum seminarii excluso P. Rectore privative spectare: *Viglevanen.*, *Semin.*, 27 *januar.* 1714, *dub.* 3.

8. Sed saltem administratio, et exactio facienda est per dictum P. Rectorem consulto tamen Episcopo pro tempore, imo cum ejusdem consensu et mandato: *Ibid.*, *dub.* 4.

9. Ac de bonis administratis patres prædicti tenentur reddere rationem Episcopo cum præsentia deputatorum seminarii: *Ibid.*, *dub.* 5.

10. Et Patres supradicti devincti sunt edere rationem de annuis libris 3256 pro toto tempore, quo in seminario non fuerint alumni, Episcopo, ac per eum cogi juris remediis possint: *Ibid.*, *dub.* 10.

[105] Nam in cap. *Si Episcopus de Supplen. neglig. Præl.* in 6. cautum est, quod Episcopo a paganis, vel a schismaticis capto, non Archiepiscopus, sed capitulum administrat; nisi Papa quam cito hoc fieri poterit, super hoc per capitulum consulendus aliter ordinaret. Et in cap. *Ecclesiæ* eod. tit. sancitur, quod ecclesia cathedrali vacante, solus Papa visitatorem deputat, nisi Archiepiscopus propter negligentiam, vel dolosam capituli administrationem in spiritualibus et temporalibus cum causæ cognitione deputaret. Denique cap. *Is cui*, *de Elect.* in 6. statuit, quod habens plenam administrationem cathedralis ecclesiæ in spiritualibus, et temporalibus jurisdictionalia exercere potest, sacramentalia non, nisi piscopus fuerit.

[106] « Et quia ad collegii fabricam instituendam, et ad mercedem præceptoribus, et ministris solvendam, et ad alendam juventutem, et ad alios sumptus certi reditus erunt necessarii; ultra ea, quæ ad instituendos, vel alendos pueros sunt in aliquibus ecclesiis, et locis destinata, quæ eo ipso huic seminario sub eadem Episcopi cura applicata censeantur; iidem Episcopi cum consilio duorum de capitulo, quorum alter ab Episcopo, alter ab ipso capitulo eligatur; itemque duorum de clero civitatis, quorum quidem alterius electio similiter ad Episcopum, alterius vero ad clerum pertineat; ex fructibus integris mensæ episcopalis, et capituli quarumcumque dignitatum, personatuum, officiorum, præbendarum, etc. »

11. Non autem iidem tenentur restituere pro eodem tempore quo seminarium remansit clausum, proventus pro eorum manutentione et salario assignatos : *Ibid*, *dub* 11.

12 Episcopus Spoletanus consilio inito cum deputatis assignare statuit administrationem seminarii, curamque puerorum patribus congregationis doctrinæ christianæ Avenionis. Ac pro patrum alimentis insumantur scuta 50 annuatim pro eorum quolibet ex reditibus seminarii salvo beneplacito apostolico, et incertum est, an sit locus concessioni? Respondit S. C. dilata, et Episcopus conficiat taxam super beneficiis ad formam Concilii [107] remotis PP. a Seminario : *Spoletana, Semin.*, 22 *sept.* 1714 Deinde censuit respondendum in decisis non amotis pro nunc patribus, facta tamen prius per Episcopum obligatione de manutenendo eos absque impensa seminarii, atque ordinandorum, et justificet deinde præfata coram Card. præfecto : 12 *januar.* 1715.

13. Œconomicam seminarii Tricariensis administrationem Episcopo cum consilio deputatorum competere decernitur; exactionis vero administrationem ad solum spectare Episcopum statuitur : ***Tricarien., Administ. semin.*, 24 *martii* 1736, *dub.* 1.**

14. Concesso seminario Albanensi clericis regularibus Scholarum piarum sub nonnullis conditionibus anno 1729, vicarius generalis, ne circa seminarii proventus, aliosque pro convictoribus destinatos confusio aliqua deinceps oriretur statuit, ut dicti Patres distinctos conficerent libros, in quibus separatim ratio accepti, et expensi pro seminario, ac pro convictoribus describeretur. Patres se exemptos esse ab onere rationem proventuum exhibendi, quos a convictoribus quotannis percipiunt, asseruerunt. At re ad S. C. relata rescriptum est, esse referendum rationem ac edendos libros convictus seminarii : *Albanen.*, *Semin.*, 25 *junii* 1742, confirmata 1 *sept. ejusd. anni.*

15. Pro administratione noviter erecti seminarii in Pinhelensi diœcesi providendum esse pro nunc per deputationem graviorum, et seniorum de clero loco deficientium capitularium ad formam in reliquis S. Concilii Trid. sess. 23. cap. 18 [108] judicium tulit : ***Pinhelen., Erect. semin.*, 15 *januar.* 1791, *dub.* 2.**

16. Quamquam seminario Septempedæ provisum fuerit instante Episcopo de incremento redituum, tamen status ejusdem passivus superat activum in scutis circiter 120, ideo Episcopus renovat preces protaxa sodalitiorum, et detractione frumenti ex montibus frumentariis civitatis, qui secundum Episcopum reditibus abutuntur ad propriam commoditatem, et utilitatem. Sed S. C. distulit resolutionem, et scribendum Episcopo pro præfixione termini omnibus interesse habentibus ad deducendum jura sua in S. C. mandavit : *S. Severini, seu Septempedana, Semin.*, 12 *martii* 1796.

§ III.

Seminarium quoad deputatos, magistros et officiales.

1. Non reliquit S. C. incertum, ac dubium capitulum ecclesiæ cathedralis, sanciens duos canonicos electos ab Archiepiscopo ad constituendam educationem puerorum seminarii non posse amoveri nisi ex legitima causa non pro libito Archiepiscopi : ***Salernitana, julii* 1589, *dub.* 1.**

[107] Sess. 23, cap. 18, *de Reform.* Ubi statuitur, quod « ex fructibus integris mensæ episcopalis, et capituli quarumcumque dignitatum, personatuum, officiorum, præbendarum, portionum, abbatiarum, et prioratuum cujuscumque ordinis, etiam regularis, aut qualitatis, vel conditionis fuerint, et hospitalium, quæ dantur in titulum, vel administrationem, juxta Const. Concil. Viennensis, quæ incipit, *Quia contingit*; et beneficiorum quorumcumque etiam regularium, etiamsi juris patronatus cujuscumque fuerint, etiamsi exempta, etiamsi nullius diœcesis, vel aliis ecclesiis, monasteriis, et hospitalibus, et aliis quibusvis locis piis, etiam exemptis, annexa, et ex fabrica ecclesiarum, et aliorum locorum, etiam ex quibuscumque aliis ecclesiasticis reditibus, seu proventibus, etiam aliorum collegiorum : in quibus tamen seminaria discentium, vel docentium ad commune ecclesiæ bonum promovendum actu non habentur : hæc enim exempta esse voluit præterquam ratione redituum, qui superflui essent ultra convenientem ipsorum seminariorum sustentationem, seu corporum, vel confraternitatum, quæ in nonnullis locis scholæ appellentur, et omnium monasteriorum, non tamen mendicantium, etiam ex decimis quocumque ratione ad laicos ex quibus subsidia ecclesiastica solvi solent, et milites cujuscumque militiæ, aut ordinis pertinentibus fratribus S. Joan. Hierosolymitani dumtaxat exceptis, partem aliquam vel portionem detrahent : « Hanc dispositionem Benedictus XIII. Const. *Creditæ nobis*, 9 maii 1725, *Bull. Rom* tom. 11, part. 2, pag. 409, declaravit, ac taxam § 3 designavit. » Juxta locorum qualitatem respondere debeat summæ scutorum trium pro quolibet centenario proventuum beneficii, et si necessitas urgeat augeatur etiam, ad summam quinque pro centenario, ita nunquam minor scutis tribus, neque major sit scutis quinque pro quolibet centenario, et anno ; ac in illius confectionne regula a Trid. Concil. in prædicto cap. 18, sancita accurate, et adamusim observetur ». Inde de mandato ejusdem Pontificis transmissa fuit cum epistola Encyclica 30 maii 1726. Instructio circa taxam seminariorum ad Episcopos Italiæ, et Insularum adjacentium rel. in lib. *Decret S. C.* et in Bibliot. Ferrari verd. *Seminarium.*

[108] « Quæ omnia, atque alia ad hanc rem opportuna, et necessaria Episcopi singuli, cum concilio duorum canonicorum seniorum, et graviorum, quos ipsi elegerint, prout Spiritus Sanctus suggesserit, constituent. »

2. Eorumque consilium est adhibendum tam in præscribendis regulis universalibus seminarii, electione singulorum puerorum admittendorum, electione magistrorum, visitatione, et similibus : *Ib.*, *dub.* 2.

3. Et res dubia cum esset, an alii quatuor sint designandi, et deputati adhibendi sint in consilio tantummodo in taxa, contributione fructuum ex unione beneficiorum, ut in aliis difficultatibus, ob quas seminarii instructio, vel conservatio impediretur, aut perturbaretur, an etiam in exactione, et temporalium administratione tam dicti seminarii, ut puta, deputatione, vel expulsione ministrorum, et famulorum temporalium, expensis quotidianis, provisionis bladorum, quam etiam bonorum quorumcumque redituum ipsius seminarii etiam ex beneficiis unitis, ut puta locationibus, concessionibus, aliisque contractibus litibus? aperte posuit, teneri Episcopum adhibere deputatorum consilium tam circa institutionem, disciplinam, et mores, quam temporalium rerum administrationem : *Ibid.*, *dub.* 3.

4. Denique definitur hos quatuor deputatos esse perpetuos non amovibiles : *Ibid.*, *dub.* 4.

5. Canonicos ab Episcopo electos ad seminarii administrationem ad præscriptum cap. 18, sess. 23, vers. *Quæ omnia* [109] esse perpetuos, nec posse amoveri, nisi ex justa, et legitima causa affirmatur : *Papien.*, 7 *junii* 1591.

6. S. C. rescripsit oratorem ab Episcopo electum ad seminarii administrationem juxta præscriptum Sacri Concilii sess. 23, cap. 18, vers. *Quæ omnia* [110] non posse amoveri nisi ex justa et legitima causa : *Sarzanen.*, 25 *junii* 1639.

7. S. C. aperuit suam sententiam, an Episcopus potuerit, et possit deputare rectorem, aliosque officiales seminarii absque consilio deputatorum a capitulo, responso negativo : *Fundana*, *Deput. offic. semin.*, 26 *martii* 1619, *dub.* 2.

8. Magistri a congregatione Somaschensi, cujus Patrum curæ commissum est seminarium Viglevanense, ad servitium ipsius seminarii pro grammatica, rethorica, et casibus conscientiæ electi non sunt examinandi, et approbandi ad Episcopo : *Viglevanen.*, *Semin.*, 27 *januar.* 1714, *dub.* 8.

9. Nec hoc ipsum tempore sedis vacantis spectat ad capitulum ecclesiæ cathedralis, seu ad vicarium capitularem : *Ibid.*, *dub.* 9.

10. Decrevit S. C. locum esse amotioni canonici Filliucci deputati seminarii, instante Episcopo Tricaricensi. Quum deprehendisset, ut dictus canonicus in administratione œconomica seminarii prædicti patraverit excessus, ac minus recte perfunctus munere illi concredito sit : *Tricarien.*, *Administ. Semin.*, 24 *martii* 1736, *dub.* 3.

11. Remotio Innocentii Mariani parochi cathedralis a munere deputati seminarii Tuderti, ad quod viva voce electus fuit a clero Tudertino, ac respective in ejus locum electio sacerdotis Petrucci declaratur illegitima. Nam triennium ab expleta electione effluxerat, et munere absque cognitione causæ privari non poterat : *Tudertina*, 15 *sept.* 1792, *dub.* 1.

§ IV.

Seminarium quoad erectionem, et fundationem.

1. Si seminarium puerorum ob tenuitatem redituum mensæ episcopalis, et capitularis, et ob paupertatem et exiguitatem beneficiorum civitatis, et diœcesis erigi non possit, debet Episcopus suæ obligatioui satisfacere, retinendo magistrum grammaticæ, et musicæ : *Leyrien.*, 7 *sept.* 1630, *dub.* 1.

2. Quum actum fuisset in S. C. de necessitate erectionis seminarii, censuit concedendam esse facultatem Episcopo Sarsinæ uniendi reditus Hospitalium castri Ciolæ, et castri Taipi suo seminario, salva tamen hospitalitate, et salvis reditibus pro dicto effectu necessariis : *Sarsinaten.*, *Unionis*, 10 *april.* 1645.

3. Quum Episcopus, et capitulum cathedralis accedente consensu administratorum hospitalis S. Nicolai *de Savora* occasione erectionis seminarii exorassent pro applicatione redituum dicti hospitalis super extantium, et postquam S. C. cognovit reditus taxæ cathedralis, et beneficiorum erectioni seminarii obligatos a Clemente VIII. PP. Societatis Jesu fuisse applicatos, cum onere aperiendi scholas humanitatis, et grammaticæ, et proventus hospitalis *de Savora* esse in annuis scutis 1391, et impensam pro alimentis pauperum esse et scutis 337 circiter singulis annis, opus fuit discutere, an sit locus prædictæ erectioni seminarii, et unioni ? Affirmative respondit S. C. salva in totum hospitalitate et satisfactis oneribus : *Melevitana*, *Erect. semin.*, *et Unionis*, 18 *febr.* 1690.

4. Antiquæ æmulationis cathedralium Salmonensis, ac Valvensis nova constituta est lis, an nempe tantum in urbe Sulmonæ erigendum sit seminarium, aut in alterum prope ecclesiam S. Pelini præsidio S. C. partes nituntur, an erectio seminarii Pentimæ demandata a vicario capitulari anno 1705, sit exequenda, seu aliud construendum in civitate Sulmonæ pro utraque diœcesi inservire debeat? S. C. rescripsit dilata, et Episcopo pro informatione juxta instructionem : *Valven.*, et *Sulmonen.*, *Erect. semin.*, 10 *april.* 1717.

[109] Vide not. 108 præced.

[110] Vide not. 108 præced.

5. Quum Episcopus civitatis Conceptionis, quæ est in America Meridionali, et in ora maris Pacifici deplorabilem suæ diœcesis statum, et defectum idoneorum magistrorum exposuisset, quo occurrere non potest efficacius, nisi seminarii institutione ad tramites Concilii Tridentini [111] et committenda administratione ac gubernio PP. Societatis Jesu; S. C. precibus adhæsit tribuendo Episcopo facultatem, ita tamen, ut alumni nominentur ab Episcopo, et seminarium sit sub patrocinio, protectione, et subjectione Episcopi: *Americana*, 13 *junii* 1722.

6. Urgebat in urbe Coloniæ seminarii erigendi necessitas, tum quia Lutherani et Calvinistæ ibi affluunt, tum quia ecclesiastici capaces desunt, ita ut uni eidemque personæ plures vicariæ, pluresque canonicatus conferre oportebat. Inter plurima pro erectione seminarii excogitata media, illud visum fuit opportunius, quod domus congregationis presbyterorum nuncupatorum Frantrensium suppressionem præmonstrabat. Opponuntur presbyteri, et asserunt, quod licet ipsi non vacent studiis, vacant tamen choro, et celebrationi Missarum, et privatæ lectioni sacrorum librorum ad tramites sui instituti; et quod hæreticis alii coloniæ degentes viri docti, et Patres Societatis Jesu obsistunt. Pro horum suppressione proque seminarii erectione S. C. consulta denegavit assentiri addendo ad mentem: *Colonien.*, *Erect. semin.*, 19 *aug.* 1724, *dub.* 1.

7. Nicolaus Simoncellius post uxoris suæ obitum duo canonicatus erigi mandavit. In codicillis alterum consimilem fundari jussit. At quum ære alieno premeretur hæreditas, Episcopus necessariam esse prorogationem existimavit, et petiit interim voluntatis commutationem, ut nimirum hac hæreditate potius seminarii, quam canonicatum fieret erectio, sed non obtinuit. Diœcesis enim Auximi seminarium habebat: *Cingulana*, *Commut. Volunt.*, 9. *sept.* 1752.

8. Exorat communitatis Priverni ob diœcesis amplitudinem indulgere aperitionem novi seminarii juxta dispositionem Concilii Tridentini sess. 23, cap. 18, *de Reform.* [112]; maxime quia ecclesia Priverni declarata fuit cathedralis a Bened. XIII. Pont. Max. in litteris Apostolicis annorum 1725 et 1726. Insuper Clem. XIII, in bulla 20 sept. 1758, hodierno Episcopo directa mandavit. « Ac in Terracinensi, et Privernensi, civitatibus seminarium ad præscriptum Concilii Tridentini instituas, montemque pietatis erigi cures, conscientiam tuam super hoc onerantes. » S. C. tamen decrevit in civitatibus Priverni, et Terracinæ, ex hactenus deductis non esse locum aperitioni. Nam Setiæ est erectum, et ibi aluntur juvenes ex tribus civitatibus: *Privernen.*, *Aper. semin.*, 20 *april.* 1771, *dub.* 2.

9. Seminarii erectio in Pinhelensi diœcesi demandatur juxta votum Apostolici Lusitaniæ Nuntii, cum annuis nempe scut. 500, per Episcopum oblatis ex episcopali mensa, et cum applicatione redundantium decimarum, quas Lusitanus rex Emmanuel assignavit in favorem ecclesiarum Simacovæ: *Pinhelen.*, *Erect. semin.*, 15 *jan.* 1791, *dub.* 1.

§. V.

Seminarium quoad fabricam.

1. Seminarium Arimini plurima possidet bona, et omnibus onus est originarium, et non leve. Terræ hodie vehementi motu, tum seminarium, tum ecclesia, tum etiam Urbanæ et rusticæ ædes scissæ

[111] Sess. 23, cap. 18 *de Reform.* « Ubi S. Synodus statuit, ut singulæ cathedrales metropolitanæ, atque his majores ecclesiæ, pro modo facultatum, et diœcesis amplitudine, certum puerorum ipsius civitatis, et diœcesis, vel ejus provinciæ, si ibi non reperiantur, numerum in collegio ad hoc prope ipsas ecclesias, vel alio in loco convenienti ab Episcopo eligendo, alere, ac religiose educare, et ecclesiasticis disciplinis instituere teneantur. » Erectio seminariorum, ubi nondum facta reperitur, demandata legitur locorum Ordinariis Italiæ, et Insularum adjacentium a Bened. XIII. Const. *Creditæ Nobis*. 9 maii 1725 (*Bull. Rom.* tom. 11, part. 2, pag. 409), et novissime a Benedicto XIV. Const. *Ubi primum*, 3 *decem.* 1740 (*Bull. ejusdem*, tom. 1, pag. 2) monentibus Episcopos § 2, ut in cathedralibus, in quibus seminaria hactenus erecta non sunt, illa quamprimum erigi, ac omnino institui curent, *vel jam instituta amplificentur*, si majori alumnorum numero pro ecclesiarum conditione opus sit. Imo si ita exigat earumdem ecclesiarum necessitas, est in facultate Episcoporum unum, vel plura seminaria in eadem diœcesi erigendi juxta disposita in eodem cap. 18, § *In Ecclesiis autem*, cum hac tamen limitatione, ut in decreto S. C. Concilii statuitur, Episcopum posse unum, vel plura in diœcesis, prout sibi opportunum videbitur, habere seminaria, quæ ab illo uno, quod in civitate constitutum fuerit in omnibus dependeant. Ita tamen, ut si unum tantum erigere voluerit, totius diœcesis beneficia taxet pro illius contributione: si autem plura pro quolibet seminario taxet beneficia ejus partis diœcesis, quam ipse cum deputatorum consilio pro suo arbitrio et prudentia designaverit. Item censuit, hanc ob causam non teneri synodum congregare, sed satis esse, ut in erectione hujusmodi observet formam a Concilio præscriptam cap. 18, sess. 23, *Lucana*, 21 jan. 1617, lib. 11, decretorum. Imo si duæ ecclesiæ cathedrales æque principaliter unitæ sint, tenetur Episcopus, ut satisfaciat præcepto Concilii, in utraque Seminarium erigere: cum enim Concilium utatur distributivo verbo *Singulæ*, refertur ad utramque ecclesiam cathedralem: et ita etiam decisum fuisse refert a S. C. Concilii Card. Lanfredini in *Respons* 48 *in Valven.*, *Erectionis seminarii*, num. 3.

[112] Vide notam præcedentem.

sunt. Plurimi architecti summam fabricæ impendendam jam ad 1000 circiter scuta adscendere existimarunt, et plurimi proponuntur modi, quibus fieri reparatio possit, sed sanior expectatur a S. C. definiendus. Sed nihil prima facie eadem S. C. respondit, nisi ut scriberetur Episcopo juxta instructionem [113]: *Ariminen.*, *Suspens. oner.*, 20 *decem.* 1788, *dub.* 1 *et* 2. Referente Episcopo, et causa iterum deliberanda proposita rescriptum fuit esse ædium seminarii reparationi providendum juxta instructionem dandam Episcopo : 25 *april.* 1789.

2. Ad perficiendam fabricam seminarii Fani scuta adhuc 800 circiter requiruntur, annuique illius reditus tamen non permittunt alumnorum magnum numerum. Propterea supplex ivit rector pro applicatione superextantium scut. 400 societatis B. M. V. Succursus Montis Majoris, annuaque ex illius reditibus præstatione pro alumno, necnon pro incremento annui legati scut. 100, quæ PP. Oratorii S. Philippi dictæ urbis ex hereditate Juliæ Uffreducci Danieli pro alumnis 4 solvunt. S. C. ad hæc rescripsit esse consulendum SSmum pro fabrica seminarii juxta votum Episcopi : ***Fanen.***, ***Semin.*** 18 ***decem.*** 1790, ***dub*** 1.

§ VI.

Seminarium quoad taxam.

1. Archiepiscopus Bracharensis erexit seminarium, pro quo contribuere debent obtinentes ecclesiasticos reditus. Sed fratres quidam non mendicantes recusant contribuere, prætendentes eorum monasteria exempta esse per Conc. Trident. sess. 23, cap. 18 [114], eo quod in illis lectiones grammaticæ, et casuum conscientiæ quotidie habentur. S. C. interrogata decidit, monasteria non esse ob id exempta, sed tantum ejus impensæ rationem habendam quæ ante concilium fieri solebant pro salarii horum lectorum, et eum tanquam æs alienum detrahendum, de reliquo contribuendum seminario ad ratam : *Bracharen.*, ***anni*** 1573, ***dub*** 1.

2. Deinde resolvit Fratres Ordinis S. Joannis Hierosolymitani teneri ad conferendum seminario pro illis beneficiis ecclesiasticis, quæ ad suam religionem Hierosolymitanam non pertinent : ***Ibid.***, ***dub.*** 2.

3. Patavii in civitate, et diœcesi sunt nonnulla monasteria monialium S. Benedicti etiam aliarum non mendicantium monialium, quæ plura bona immobilia diversis temporibus eis relicta possident, super quibus domino temporali persolvunt onera consueta secularia, nec de eis decimas solvunt Summo Pontifici, quando illæ imponuntur, aut aliquod onus cum ceteris religiosis, et clero, ratione distorum bonorum sustinent. S. C. tractans de seminario declaravit, si hæc bona non reperiuntur descripta in libro decimarum, non teneri contribuere seminario erecto post diem 11 julii 1567 ; quod si reperiantur quidem descripta, et taxata in eo libro decimarum, sed tamen intuitu paupertatis monialium nunquam solvisse decimas eadem ratione, immunia esse debere a contributione, immunia esse debere a contributione seminarii : ***Patavina***, ***anno circiter*** 1571, ***dub.*** 1.

4. Ibidem alia monasteria reperiuntur, quæ bona possident, licet ignoretur, an ea habeant in fundatione monasteriorum, vel magis tractu temporis per aliquas uniones, et de iis bonis omnia onera solvunt? S. C. teneri etiam solvere seminario censuit : ***Ibid.***, ***dub.*** 2.

5. Ex eidem monasteriis monialium non mendicantium nonnulla ob paupertatem eorum fuerunt facta immunia a solutione decimarum? respondetur, ut ad primum dubium : ***Ibid.***, ***dub.*** 3.

6. Insuper dubio perpenso, num seminario contribuere tenerentur monasteria quædam monialium ordinis mendicantium, quæ ex Apostolico indulto bona immobilia in communi possidebant, sed quo titulo ignorabatur? Censuit, nisi Episcopus probaverit uniones beneficiorum, aut perceptiones aliorum redituum ecclesiasticorum, non posse a mendicantibus quidquam pro seminario exigere : ***Ibid.***, ***dub.*** 4.

7. Censuit S. C. eam ab Episcopo una cum deputatis taxam instituendam, quæ pro seminarii conservatione sufficiens esse videatur, non tamen illam publicandam, sed antea ad S. C. mittendam: *Anconitana*, *febr.* 1587.

8. In dubium fuit revocatum, an fratres mendicantes, moniales ordinis S. Basilii, et monachi Carthusiani pro Gransiis, qui omnes in civitate Hieracensi ante annum 1567, taxati pro seminario sine ulla controversia contulerunt, possint etiam hodie cogi ad eamdem rationem? Respondetur, Fratres mendicantes exemptos esse ex Concilio [115], reliquos regulares ex privilegio S Pii V [116], moniales tamen teneri, nisi ob eorum paupertatem

[113] Nempe referat de actuali taxa pro seminario ejusque annuo reditu : ***Ead. causa***, 25 ***april.*** 1789, § ***Ariminen.***

[114] Vide not. 107 præced.

[115] Vide not. 107 præced.

[116] Const. ***Romanus Pontifex***, 3 octob. 1567 (***Bull. Rom.*** tom. 4, part. 2, pag. 397) ubi Sanctus Pontifex declaravit, ordines mendicantes esse quatuor, ordinem Fratrum Prædicatorum, ordinem Fratrum S. Francisci, ordinem Eremitarum S. Augustini, et ordinem Fratrum B. Mariæ de Monte Carmelo ; et addit ordinem Fratrum Servorum Mariæ sub regula S. Augustini vi-

aliqua bona possideant, quæ effecta sint immunia a solutione decimarum: *Hieracen.*, *martii* 1587, *dub.* 1.

9. Utrum societates numero 10, quæ oblationes incertas, et maximas habent similiter contribuere teneantur? eos teneri tantum ratione bonorum ecclesiasticorum rescribitur: *Ibid.*, *dub.* 2.

10. An pensiones super curatis, et mensa episcopali ad rationem simplicium non curatorum taxare possint? pensiones teneri firmatur pro rata portione illius taxæ, quæ ab Episcopo cum concilio deputatorum ad præscriptum Concilii sess. 23, cap. 11, [117] fuit imposita beneficiis ipsis, ex quorum fructibus pendentur pensiones: *Ibid.*, *dub.* 3.

11. Num ubi non adsunt præbendæ in cathedrali distributiones teneantur? Non taxandas esse distributiones mere quotidianas statuitur: *Ibid.*, *dub.* 4.

12. An qui habent præbendam in cathedrali, et curatam in urbe ex dispensatione Apostolica pro distributionibus teneantur? non teneri pro distributionibus mere quotidianis resolvitur: *Ibid.*, *dub.* 5.

13. Utrum Card. pro abbatiis, et beneficiis eorum, et ad simplicium rationem teneantur? teneri juxta taxam ab Episcopo, et deputatis, ut supra legitime factam constituitur: *Ibid.*, *dub.* 6.

14. An equites Hierosolymitani pro Granciis? Non teneri declaratur: *Ibid.*, *dub.* 7.

15. Denique, an abbatia, et beneficia, quæ habent ecclesias matrices in alia diœcesi? teneri si bona, quæ habent in diœcesi sint propria alicujus ecclesiæ ibidem sitæ, quæ tanquam membrum subjecta sit, aut unita eccl siæ matrici in aliena diœcesi existenti, definitur: *Ibid.*, *dub.* 1.

16. S. C. respondit, si prædia in diœcesi Caputaquensi propriam ibidem ecclesiam non habeant non devinci ad contributionem pro seminario Caputaquensi: *Caputaquen.*, *junii* 1587.

17. Exponitur « *In questa diœcesi sono alcune Confraternite, le quali poi per godere l'indulgensa si sono aggregate a diverse Archiconfraternite, si dimanda se sono obbligate al pagamento della tassa del Seminario dell' entrate vive, che tengono ?* » non teneri, nisi ratione bonorum ecclesiasticorum respondetur: *Tridentino*, *febr.* 1588, *dub.* 2.

18. S. C. scripsit Archiepiscopo Neapolitano. Hospitale S. Michaelis Archangeli de Sede Nidi non esse ex illis, quæ ex decreto S. Concilii Tridentini sess. 23, cap. 18. [118] seminario debent contribuere: *Neapolitana*, *julii* 1588.

19. In S. C. commentariis legitur: Visum est SSmo Domino Nostro abbatem castri Durantis, et beneficiatos illius jurisdictionis teneri contribuere seminario Urbinati; cum Concilium Tridentinum voluerit pro seminariis detrahendam esse portionem aliquam ex illis beneficiis, quæ nullius diœcesis sunt: verum voluit Sanctitas Sua seminarium Urbinatense debere recipere aliquot pueros jurisdictionis dictæ abbatiæ habito respectu ad summam contribuendam: *Nullius*, *Castri Durantis*, *seu Urbinaten.*, 13 *novem.* 1593.

20. Censuit S. C. abbatem, et monachos non excusari a contributione facienda seminario prætextu collegii pauperum ab ipsis erecti, ideo cogendos esse contribuere: *Audomaren.*, 13 *januar.* 1594.

21. Titularem occasione contributionis per eum factæ seminario non posse detrahere ex pensione, quam solvit, nisi pro rata parte pensionis, et ad eam rationem, ad quam ipse titularis contulit: *Nullius*, 30 *martii* 1594.

22. Statuitur a S. C. scribendum esse Episcopo Audomarensi, ut supersedeat in exigendo taxam pro seminario Duacensi a monasterio S. Bertini donec certiorem reddiderit S. C. de juribus, quibus id posse facere prætendat; quum monasterium alleget, se non teneri ad dictam contributionem eo respectu, quia post Concilii Tridentini decreta in executionem illorum erexerit seminarium; in quo quadraginta scholares aluntur: *Audomaren.*, 30 *martii* 1594.

23. Putavit. S. C. scribendum ad Episcopum Atrebatensem, ut curet ne abbas Marchianensis gravetur in seminarii taxa præter illud quod deductis monasterii et collegii juniorum monachorum oneribus, æquum esse cum deputatorum consilio prudenter cognoverit: *Atrebaten.*, 9 *sept.* 1594.

24. Ponitur in dubio, an canonici, cunctique de capitulo, qui seminario conferunt ex fructibus suæ præbendæ, debent ex distributionibus quotidianis contribuere? ex distributionibus mere quotidianis non esse contribuendum ad seminarium S. C. aperte reddit: *Salernitana*, *julii* 1589.

25. S. C. consultum: obtinentes beneficia, tam simplicia, quam curata, quamvis tenuis valoris

ventium, qui censentur quoad regulas esse tanquam Eremitæ S. Augustini. Hi gaudere debent omnibus indultis, et privilegiis, quæ data sunt, dantur ordinibus mendicantibus.

[117] *De Reform.* ubi cautum est: « Ad hanc autem portionem solvendam beneficiorum, dignitatum, personatuum et omnium, et singulorum supra commemoratorum possessores, non modo pro se, sed pro pensionibus, quas aliis forsan ex dictis fructibus solverent, retinendo tamen pro rata, quidquid pro dictis pensionibus illis erit solvendum, ab Episcopo loci per censuras ecclesiasticas, ac alia juris remedia compellantur. »

[118] Vide not. 107 præced.

existant, nec ad conservationem sufficientia, debent pro ratione fructuum seminario contribuere, nisi tanta sit tenuitas, ut juxta extrav. Bonifacii VIII. incipien. *Declarationes*, quæ habetur *inter Extrav. Comm.* [119] non teneantur solvere decimas papales eo enim casu, nec ad seminarium conferendum, cum solos milites S. Joannis Hierosolymitani Sacr. Concilium [120] exceperit, posse Episcopum ea obtinentes etiam censuris ad solvendam portionem seminario debitam compellere: *Derthusen.*, 11 *aug.* 1605, *dub.* 1.

26. Ex pensione ducatorum 1200, super fructibus mensæ episcopalis reservata collegio Patrum ordinis Prædicatorum, in quo aluntur, et docentur pueri neophitarum nihil esse contribuendum seminario; ipsum autem Episcopum ex fructibus mensæ episcopalis contribuentem debere ante omnia dictæ pensionis perpetuæ onus ex fructibus deducere, nec ejus ratione quidquam seminario solvere tenere statutum est: *Ibid., dub.* 2.

27. Dignitates cathedralis omnes præsertim pinguiores fructus habentes teneri ad contributionem, ac propterea etiam ex eis bebere Episcopum certam fructuum ratam partem cum deputatorum consilio detrahere, et seminario applicare decretum est: *Ibid.*, *dub.* 3.

28. Beneficia nullos fructus habentia nequaquam debere conferre, tametsi decimam solvant, ut ad distributiones admittantur; nedum milites Hierosolymitani, sed etiam priores, et obtinentes parochialis ejusdem militiæ esse exemptos ab hujusmodi contributione, si tempore collationis jam fuerint dictam militiam professi, vel eis in collatione fuerit injunctum, ut professionem regularem emittere teneantur: *Ibid.*, *dub.* 4.

29. Ex monasterii reditibus, quamvis sit nullius diœcesis, contribuendum esse seminario Archiepiscopi Theatini, si archiepiscopatus aliorum Episcoporum dicto monasterio vicinior sit, S. C. firmavit: *Theatina*, 11 *sept.* 1610, *dub.* 2.

30. Respondit S. C. si Hospitalia non dentur in titulum, commendam, seu administrationem, ex eis non esse contribuendum seminario: *Lucana*, 5 *julii* 1628, *dub.* 3.

31. Societates tenentur tantum pro bonis ecclesiasticis, quæ possident: *Ibid.*, *dub.* 4.

32. Tenentur contribuere pro beneficiis unitis: *Ibid.*, *dub.* 5.

33. Pensionarius tenetur pro rata parte pensionis, et ad rationem, ad quam titularis contribuit, nisi pensio fuerit ab hujusmodi onere exempta: *Ibid.*, *dub.* 6.

34. Licet Episcopo taxam erigere pro seminario a societatibus laicorum bona ecclesiastica possidentibus: *Signina*, 18 *novem.* 1628.

35. Censuit S. C. rectores capellaniarum, quæ in titulum conferuntur adstricti sunt ad contributionem seminario, non autem capellanos amovibiles *Sabinen.*, 23 *junii* 1640, *dub.* 2.

36. Societates onus habent seminario contribuendi pro reditibus ex bonis ecclesiasticis, et ex beneficiis unitis, seu annexis provenientibus, non autem pro aliis reditibus laicalibus, vel ex collectis et eleemosynis societatum: *Ibid.*, *dub.* 3.

37. Hospitalia tenentur ad contributionem seminario, si dentur in titulum, commendam, seu administrationem, secus si sint mere laicalia: *Ibid.*, *dub.* 4.

38. Taxa pro seminario est facienda juxta formam traditam a Sacr. Concilio Tridentino [121] etiamsi ad summam trium pro centenario ascendant: *Ibid.*, *dub.* 5.

[119] Tit. *de Decimis*, cap. unicum, ubi decernitur, quod « moniales, aliæque regulares personæ quarum reditus, et proventus ecclesiastici adeo sunt tenues, et exiles, quod de illis substentari non possunt, sed pro habendo vitæ suæ sustentationem necesse habent publice mendicare, et eleemonysas publice petere, dictam decimam non persolvent. Seculares quoque clerici, quorum ecclesiastici reditus, et proventus annui summam septem florenorum auri non excedunt, eamdem decimam non præstabunt. »

[120] Vide not. 107, et cautum in Const. Bened. XIII. *Creditæ nobis*, 9 maii 1725, § 2 (*Bull. Rom.*, tom. 11, part. 2, pag. 409). « Utroque igitur casu, nimirum tam pro erectione novi seminarii, qnam pro supplemento redituum seminarii jam erecti, taxam cum consilio duorum de capitulo, et totidem de clero conficiant a memorato Trid., cap. 18, sess. 23, *de Reform.* præscriptam, incipiendo ab integris fructibus mensæ episcopalis, et absque ullo descrimine prosequendo juxta normam ibidem expressam, et provide constitutam eidem vero taxæ omnia, et singula beneficia secularia, et regularia per quoscumque etiam venerabiles fratres nostros Sanctæ Romanæ ecclesiæ Cardinales, necnon nostros, et pro tempore existentis Romani Pontificis familiares, et Cameræ Nostræ Apostolicæ clericos, ministros, ac officiales quoscumque præsentes, et futuros obtenta, et in posterum obtinenda, ac omnia insuper beneficia secularia prioratibus, commendis, vel bajulatibus ordinis Fratrum S. Joan. Hierosolymitani quomodocumque unita, aut de cætero unienda, necnon fructus, ac reditus cpnfraternitatum laicorum, ex certis fundis, et capitalibus provenientes (non autem summas pecuniarias, quæ a confratribus quolibet mense vel anno, vel per modum eleemosynæ, vel in vim statutorum contribuuntur) subjici, et ad illius solutionem perpetuo teneri decernimus, statuimus, et mandamus, declarantes, et ab ea exemptos esse debere regulares pro iis tantum beneficiis, vel fructibus, quorum ratione ipsis Apostolica Sedes diserte, ac expresse, et ex causa vere, ac proprie onerosa indulsit, ut ab onere taxe pro seminario exempti sint. »

[121] Vide not. 107 præced.

39. Censuit S. C. dandam esse declarationem alias factam tenoris sequentis, ex legatis piis cum onere Missarum non esse contribuendum seminario : *Cassanen.*, 24 *maii* 1681.

40. Ita S. C. rescripsit. Secundum ea, quæ proponuntur, supradicta monasteria, quæ seminario sui ordinis contribuunt, teneri etiam seminario Episcopi ex reditibus, qui supersunt conferre : ***Manasterien.***, 7 *sept.* 1630.

41. Quum a Clemente VIII fundatum fuisset, et erectum in Urbe collegium Clementinum, et eidem facta fuisset unio prioratus S. Ægidii diœcesis civitatis Castelli exorta est dubitatio, an collegium teneretur contribuere seminario dictæ civitatis ? et negativum responsum editum fuit 26 febr. 1639, sed ratione privilegii specialis Clementis VIII qui exemerat a contributionibus etiam a S. C. Trident. [122] præfixis : ***Romana***, 26 *febr.* 1639.

42. Decrevit S. C. citatis interesse habentibus, nullum esse exemptum a contributione seminarii, nisi qui nominatim a S. C. Tridentino in cap. 11, sess. 23, *de Reformat.* [123] excipiuntur, etiamsi sint prælati, familiares Papæ, et S. R. E. Cardinales, quamvis camerales, nec eis suffragari privilegia exemptionis, nisi in dictis privilegiis fuerit facta specialis, et individua derogatio concilii Lateranensis, necnon expressa mentio quasi possessionis exigendi ante hujusmodi privilegia contributionum pro seminario ex beneficiis, et pensionibus possessis : ***Romana***, 3 *febr.* 1646.

43. Perspicuum non est, an remedia canonica præscripta a Sacro Concilio Trid. sess. 23, cap. 18, [124] pro erectione seminarii, eaque procedant in ejus conservatione : ita ut omnes illi, qui coguntur contribuere seminario erigendo adigi possint ad conferendum eidem seminario pro ejus conservatione ? procedere decisum est : ***Urbinaten.***, ***Visit. SS. Liminum,*** 10 *martii* 1663, ***dub.*** 13.

44. Quum capitulum collegiatæ S. Eustachii Urbis proposuisset hoc dubium ; an sit locus reductioni taxæ in favorem capituli S. Eustachii, et in qua summa ? rescriptum prodiit, esse locum reductioni pro medietate in casu, de quo agitur ; et providendum redintegrationi seminarii cum nova taxa super beneficiis non taxatis, non retardata interim quoad alia exactione taxæ antiquæ : ***Romana, Taxæ semin.***, 26 *januar.* 1697.

45. Exemptos se esse prætendentes a solutione taxæ seminarii Præsules Nicolaum de Arcanis, Raynaldum de Albicis, et Hyacinthum de Pilastris licet beneficia simplicia in diœcesi possiderent, vi assertorum privilegiorum, primus uti unus ex Episcopis assistentibus in capellis Pontificibus, alii duo uti prælati domestici ab antecessoribus Pontificibus declarati : examen fecit dissidii S. C., et distulit decretum quoad præsulem de Albicis, quo vero ad præsules Nicolaum de Arcanis, et Hiacynthum de Pilastris respondit affirmative : ***Cæsenaten.***, ***Taxæ Semin.***, 19 *april.* 1704. Deinde teneri dictum Raynaldum ad taxam solvendam constituit : 27 *junii* 1705.

46. Taxa seminarii in duc. 10 super communeria cathedralis sustinetur : ***Boven.***, ***Taxæ Semin.***, 12 *januar.* 1709, ***dub.*** 1.

47. Item eadem taxa seminarii debetur a capitulo prædicto pro beneficiis eidem unitis ; licet adducetur ratio, quod reditus tum communeriæ, tum dictorum beneficiorum pro distributionibus quotidianis deserviant : ***Ibid.***, ***dub.*** 2.

41. Renuerunt abbas, et monachi monasterii S. Catherinæ ordinis Cœlestinorum persolvere contributionem seminario Oppidensi in summa ducat. 40, sicuti taxati fuerunt, allegantque in eorum favore privilegium S. Pii V, quod revocatum non fuit a Constitutione Gregorii XIII [125] S. C. consulta non teneri resolvit : ***Oppiden.***, ***Contrib.***, 16 ***novem.*** 1715.

49. Quum Card. Rapacciolus Episcopus Interamnæ in synodo habita 1653, devenisset ad fundationem, ac institutionem seminarii, taxam constituit ad rationem duorum scutorum pro quolibet centenario. Hæc pacifice exacta fuit, sed modo contendentibus nonnullis beneficiatis S. C. decernit parochos, beneficiatos, confraternitates, ceterosque omnes comprehensos in taxa seminarii conciliaris Interamnæ facta de anno 1653, per dictum Card. Episcopum cogendos esse coram curia episcopali dictæ Urbis ad solutionem ejusdem taxæ pro terminis elapsis, et decurrendis, quacumque appellatione suspensive : et quibuscumque inhibitionibus urbis non obstantibus : ***Interamnen.***, ***Taxæ semin.***, 11 *maii* 1720.

50. S. C. decrevit beneficium Beatissimæ Virginis erectum in cathedrali Veliterna, ac per Six-

[122] Vide not. 107 præced.

[123] Vide not. 107 et 120 præced.

[124] Ubi decernitur : « Quod si cathedralium, et aliarum majorum ecclesiarum prælati in hac seminarii erectione, ejusque conservatione negligentes fuerint, ac suam portionem solvere detrectaverint ; Episcopum Archiepiscopus, Archiepiscopum, et superiores Synodus provincialis acriter corripere et ad supradicta cogere debeant, et ut quamprimum hoc sanctum, et pium opus, ubicumque fieri poterit promoveatur, studiose curabit. »

[125] Redacti fratres Mendicantes ad jus commune privilegiorum per Concilium Tridentinum gravamina sua detulerunt ad S. Pium V, qui iisdem multa privilegia concessit (vid. not. 116). Hæc omnia privilegia rursus revocat Gregorius XIII, Const. ***In tanta***, 1 martii 1573, ***Bull. Rom.***, tom. 4, part. 3, pag. 250.

tum V, unitum collegio PP. S. Bonaventuræ Urbis esse subjectum taxæ in favorem seminarii; licet esse mendicantes, ac centenariam asserant libertatem: *Veliterna, Taxæ semin.*, 24 *april.* 1723, confirmata 31 *julii ejusd. anni* [126].

51. Nomine capituli, et canonicorum urbis Prænestis fuit S. C. narratum, quod in solutione taxæ seminarii gravamen patiebatur, quando potius levamen experiri debuisset propter unionem beneficiorum eidem seminario factam, et ejus annuos reditus auctos, taxa fuit præscripta usque ab anno 1669, ratione scut. duorum pro quolibet centenario, quæ et si postea decreverit, tamen diminutionem idem capitulum, ac canonici petunt. S. C. distulit resolutionem, et remisit ad Card. Præfectum qui peritum eligat ad effectum firmandi statum super reditu canonicatuum, detractis distributionibus, et aliis oneribus: *Prænestina, Taxæ semin.*, 29 *januar.* 1724.

52. Abbatem Farfensem non teneri taxam persolvere romano seminario, et fructibus mensæ abbatialis S. C. resolvit; quum ille abbas doceret S. C. de erogatione dictæ taxæ in favorem seminarii Toffiæ ad seipsum spectantis: *Romana, Taxæ semin.*, 11 *aug.* 1742.

53. Inter cetera beneficia, quæ seminario contribuere tenentur, adest capella S. Cæciliæ erecta in ecclesia B. M. de Planctu, quæ fuit collata a Clem. XI. Præsuli Alexandro Bonaventuræ suo elemosynario, et vestiario, inde Archiepiscopo Nazianzeno, qui dum vixit taxam non persolvit, nec modo hæredes persolvere volunt, quia fuit familiaris Papæ. Hac de causa requiritur, an familiares Papæ habentes indultum Clem. XI teneantur solvere taxam seminario pro tempore, quo inserviunt Summo Pontifici viventi? Rescripsit dilata, et ad mentem. *Romana, Taxæ semin.*, 12 *febr.* 1724.

54. Majoricensis Episcopus ad taxam beneficiorum suæ diœceseos decrevit, ad hoc ut fieret pro seminario contributio ad rationem quatuor pro centenario, et inter cetera beneficia subjecit taxæ quatuor beneficia unita, et annexa monasterio PP. Carthusianorum Vallis de Mosa. Putabant PP. Carthusiani beneficia eorum monasterio unita esse a contributione pro seminario exempta. Favorabilem coram A. C. Gentili reportarunt sententiam, sed quæstio ab hac S. C. oraculo responsum fuit ut servetur juxta instructionem: *Majoricen.*, 10 *mai* 1727, *dub.* 2.

55. Clericorum collegio, quod ad præscriptum Tridentinæ Synodi in urbe Romæ institui, et a PP. societatis Jesu regi voluit Pius IV, ratam portionem quoque fructuum ex omnibus beneficiis detrahendam assignavit, dotem sic seminario romano constitutam confirmavit postea inviolateque servari jussit Urbanus VIII. Itaque collegiatæ ecclesiæ SS. Celsi et Juliani impetrata fuit contributio annuorum scut. 58, et ob 50, quæ hactenus soluta fuit. At modo docens de exiguitate redituum moderationem postulat. S. C. respondit consulendum Sanctissimum pro confectione novæ taxæ generalis per Card. Urbis vicarium constituendæ et interim quoad capitulum SS. Celsi, et Juliani supersedendum in solutione pro medietate: *Romana, Taxæ semin.*, 9 *aug.* 1732, *dub.* 1 *et* 2.

56. Episcopus Montis Alti visitator, ac administrator Setinæ diœcesis in taxa seminarii anno 1727, ab ipso confecta statuit, ut monasterium sub instituto S. Claræ in civitate Setiæ jampridem erectum pro annuo reditu, qui in scut. 400, ex nonnullis bonis percipi asseritur, quolibet anno summa scut. 12 seminario contribueret. Hæc fuit soluta per plures annos, postea moniales exponentes se nullum possidere beneficium ecclesiasticum adnexum suo monasterio, ac temporalibus bonis destitutas adeo esse, ut vivere nequiverint, nisi communitas dictæ civitatis annua scut. 100, pro earum victu suppeditaret, supplicarunt pro exemptione injuncti oneris, et sub die 20 maii 1731, inspecta Episcopi informatione, benigne Sanctitas Sua annuit pro petita exemptione, et solutione taxæ seminarii, quibuscumque in contrarium non obstantibus. Conquesti sunt seminarii deputati de subreptione gratiæ impetratæ, quia expressum non erat, taxam examinatam, ac approbatam fuisse a S. C. super seminariis deputata. Hinc cognitio prætensæ exemptionis remissa fuit ad S. C. quæ primum rescripsit firmari statum monasterii: *Setina Taxæ semin.*, 24 *sept.* 1735. Deinde ad taxam prædictam monasterium teneri decrevit: 2 *junii ejusd. anni.*

57. Carolus Grandulfus rector capellaniæ, quam comes Ferdinandus Montemarte jussit erigi in ecclesia SS. Nominis Jesu, quum fuerit gravatus onere solvendi seminario romano taxam in annuis scutis 4 et ob. 90. postulavit, ut donec viveret, eximeretur ab hoc onere, tum quia nulla facta fuerit ei peculiaris citatio ad deducenda jura sua in S. C. particulari deputata pro taxa seminarii, tum ob tenuitatem redituum, tum demum quia fuit super alias quascumque prægravata dicta capellania, et S. C. teneri ad solutionem et quoad summam ad formam taxæ decrevit: *Romana, Taxæ semin.*, 14 *april.* 1736.

[126] Hanc causam patrocinatus est advocatus Dominicus Ursaya in favorem curiæ episcopalis, et rationes cumulavit *in Discept. Eccl. XXIV*, tom. V, part. 2, *per tot.*

58. Beneficiati, parochi et loca pia abbatiæ SS. Trinitatis seminario Miletensi in summa per peritos taxata persolvere tenentur, quum abbatia hæc sit mensæ episcopali unita, et illius pueri inter alumnos seminarii recipiantur. Licet ante unionem haud taxam solveret, et in unione jura, et privilegia fuerint ei præservata: *Mileten., Taxæ semin.*, 6 *decem.* 1738.

59. Ob multiplici tot oppositorum colluctatione, qui renuunt taxam seminario Marispurgensi persolvere, sententiam S. C. apostolicus nuntius apud Helvetios residens exoptat. Nam opponuntur equites Hierosolymitani, equites Theutonici, abbas monasterii ad vineas, præses congregationis Benedictinæ, congregatio Benedictina Helvetica, abbas S. Galli, præfectus monasterii Rhenoviensis, abbas Campidonensis, monasterium S. Blasii in sylva Hernicia, ordo Præmonstratensis, et tres abbates ordinis Cisterciensis, videlicet Salermitanus, Macistellanus, et S. Urbani. Dubium S. C. exhibetur, an ordines equestres, et regulares, de quibus agitur in diœcesi Constantiensi teneantur ad contributionem taxæ pro erectione, et in qua summa? respondit, ut exequatur votum unius ex Cardinalibus, et ad mentem: *Constantien., Taxæ semin.*, 19 *januar.* 1739.

60. Non commendatarios religionis Hierosolymitanæ cui duo oppida, Melicucca, et Drusium nuncupata subjecta sunt in temporalibus, sed Episcopum Miletensem, intra cujus diœceseos fines illa sita sunt, quique consueverat, manutenendum esse in jure exigendi taxam seminarii ex beneficiis erectis in dictorum oppidorum commendis: *Mileten., Jurisd.*, 3 *aug.* 1743, *dub.* 13, confirmata 23 *novem. ejusd. anni.*

61. Monasterium S. Mariæ del Patirio ordinis D. Basilii situm in diœcesi Rossanensi, quod commendari solet, Granciam habet adnexam quæ nuncupatur Scalito sitam in diœcesi Miletensi. Hujus reditus, qui summam annuam efficiunt scut. 190, quique lege separationis utriusque mensæ liberi, et immunes esse debent ab omnibus oneribus, quod alimentis monachorum destinati fuerint, taxam seminarii nunquam persolverunt, modo posito reditibus Granciæ sequestro solvi coacti fuerunt monachi, qui res definire postularunt. S. C. primum rescripsit dilata, suspensa solutione taxæ: *Mileten.* 7 *aug.* 1745, *dub.* 1 *et* 2. Deinde prædictos monachos non teneri ad solutionem dictæ taxæ pro Grancia, et ecclesia Scaliti statuit: 4 *decem. ejusd. anni, dub.* 1, confirmata 18 *junii* 1746.

62. Nec non teneri seminarium restituere ducata 27, a dictis monachis anno elapso exacta, definitur: *Ibid., dub.* 2, confirmata *ibid.*

63. Est in civitate Tarenti simplex beneficium seu abbatia titulo SS. Petri, et Andreæ, quæ annuum reditum præstat ducat. 58, aut. 60, solvitque seminario Tarentino contributionem ducat. 25. Quum hanc possideret abbatiam, Joannes Vincentius ultimus abbas conquestus est, ea ratione quod non solum habet bona dicta abbatia in civitate Tarenti sed etiam plurima in terra Mandurii diœcesis Uritanæ. Ignatius Marrese hodiernus possessor dicti beneficii renovat instantias. S. C. protelavit resolutionem addens ad mentem: *Tarentina, Contrib.*, 15 *april.* 1747. Deinde deberi pro rata parte bonorum dumtaxat possessorum per abbatem Ignatium Marrese decrevit: 12 *aug. ejusd, anni.* Postea vero mandavit exhiberi litteras apostolicas provisionum utriusque partis: 27 *januar.* 1748, confirmat, et additum, quoad summam deberi pro rata portione bonorum: 27 *april. ejusd. anni,* confirmata 9 *maii* 1750.

64. Erecto seminario ab Episcopo Asculano, quum illius reditus tenues esse et vix ad ducatos biscentum perveniant, non obstante taxa beneficiorum, locorumque piorum, atque unione simplicium beneficiorum, censuit Episcopus PP. Minores Conventuales, et PP. Eremitas ordinis divi Augustini cogi posse, ut in causam seminarii contribuerent. S. C. eos non teneri resolvit: *Asculana, in Apulia,* 5 *julii* 1749.

65. Coacto ab Archiepiscopo Lælio Brancatio, qui tunc temporis Ecclesiæ Surrentinæ præerat, provinciali concilio an. 1572, consensum præstantibus capitulo, et clero civitatis, et diœceseos, constitutum fuit, ut juxta Tridentini decretum [127] collegium seu seminarium erigeretur, cui omnes Surrentinæ diœceseos certam annuam quantitatem præstare tenerentur. Renuit autem Archiepiscopus Capuanus abbas S. Petri ad Crapollam, quæ intra fines Surrentinæ diœcesis sita est. Re in S. C. deducta decretum est taxam seminario Surrentino esse solvendam: *Surrentina, Taxæ,* 5 *decem.* 1750, confirmata 16 *januar.* 1751.

66. Quum seminarium in urbe Setiæ pro unaquaque diœcesi Setina, Privernati et Terracinensi erectum, nec opibus necessariis, nec ædibus potiretur, largitate Card. Corradini ædes ædificatæ fuerunt, quæ tamen imperfectæ remanserunt, proindeque mandavit Pontifex ut taxa conficeretur juxta Tridentinum [128] ac constitutionis *Creditæ nobis* impressæ post Concilium Romanum num. 27 [129]. Et constituta fuit ad rationem scut. 3, ac

[127] Vide not. 111 præced.

[128] Vide not. 107 præced.

[129] Edita 9 maii 1725 (*Bull. Rom.*, tom. 11, part. 2, pag. 409), qua locorum Ordinariis Italiæ, Insularumque adjacentium districte mandatur, ut seminariorum honestæ conservationi provideant taxa, et subsidiaria res-

per brevem apostolicum approbata. Renuerunt tamen solvere abbas commendatarius S. Mariæ Fossæ Novæ, et monasterium, ac monachi ordinis Cisterciensis civitatis Priverni. S. C. decrevit de hac quæstione consulta non intrare arbitrium pro aperitione oris, sed quoad monachos videatur particulariter: *Terracinen.*, *seu Setina*, *Taxæ*, 9 *sept.* 1752, *dub.* 1.

67. Ac taxa imposita in favorem seminarii sustinetur ad formam resolutionis primi dubii: *Ibid.*, *dub.* 2.

68. Insuper non retardata solutione taxæ pro præterito ad formam brevis firmari status pro futuro præcipitur: *Ibid.*, *dub.* 3.

69. Quum Episcopo nunciatum fuisset nomina seminarii Brictinorii, ac expensas ejusdem, ducto calculo decennali, superare singulis annis acceptum in scut. 130, ipse Episcopus in ultima synodo novam taxæ impositionem indixit. Statim quæstio facta est in S. C., ac dubia disputata fuerunt an canonici, parochi, et beneficiati Brictinorii, et totius diœcesis debeant persolvere taxam scut. duorum cum dimidio seminario? et quatenus affirmative.

70. An ad hujusmodi taxam teneatur solvere dictam taxam a tempore ultimæ synodi?

71. An a reditibus parochiarum, et beneficiorum prius detrahi debeant onera missarum, festivitatum titularium, aliaque onera, et expensæ fixæ?

72. An eligi debeant quatuor deputati seminarii, alter nempe a capitulo, alter a clero, et alii duo ab Episcopo ad formam Concilii [130]?

73. An in admittendis alumnis diminui possit annua solutio scut. 25, pro diœcesanis, et scut. 30 pro exteris, ordinata in erectione seminarii?

74. An administratio cum sententia syndicatoria describi debeat in libris legaliter retentis, seu potius in exiguis codicibus volantibus? et quatenus affirmative ad primam partem.

75. An mulctandi sint rectores pro tempore, si eorum administrationem non transcribant in iisdem libris seminarii?

76. An credita inexacta per culpam rectorum pro tempore debeant ipsis, seu eorum hæredibus assignari pro eorum creditis? Ad singula S. C. rescripsit: Dilata in omnibus, et interim non retardata solutione taxæ firmetur status seminarii: *Brictinorien.*, *Taxæ*, 7 *april.* 1753, *a dub.* 1 *usque ad* 9.

77. Magna contentio fuit ad taxam seminarii archiepiscopalis Tranensis. Ad examen ponitur, an PP. ordinum Prædicatorum S. Dominici, Minorum Conventualium S. Francisci, Eremitarum S. Agustini, Carmelitarum S. Joannis de Deo, Servorum B. M. V., Societatis Jesu, et Cœlestinorum civitatis Baruli, et respective Corati, teneantur ad taxam pro seminario? S. C. respondit quoad Patres S. Joannis de Deo affirmative: quoad PP. Cœlestinos videatur particulariter; quoad reliquos negative. *Tranen.*, *Taxæ*, 14 *maii* 1763, *dub.* 1. Instantibus PP. S. Joannis de Deo, quia instituto suo habent curam infirmorum, pro qua omnes suos reditus consumunt, S. C. recessit a decisis, et decrevit bona pro manutentione hospitalis Baruli non teneri: 17 *decem. ejusd. anni.*

78. Capitula ecclesiarum S. Mariæ Majoris, et S. Jacobi dictæ civitatis Baruli, et capitulum collegiatæ ecclesiæ urbis Corati, tenentur ad taxam prædictam ad formam instructionis Bened. XIII, Pont. Max. [131] *Ead. causa, dicto mense maii* 1763, *dub.* 2 *et* 5.

79. Postea disputatum fuit, an monasteria mo-

pective unione beneficiorum, juxta modum a Sacro Tridentino Concilio præscriptum.

[130] Vide not. 106 præced.

[131] Transmissæ ad Episcopos Italiæ, et Insularum adjacentium cum Epistola Encyclica 30 martii 1726, in qua instructione § 2 quoad capitula metropolitana, aut cathedralia, ac collegiata diœcesis legitur. « Sono i predetti capitoli, dignità, e canonici tenuti al pagamento della contribuzione, o sia tassa del seminario, come si deduce dal Sagro Concilio di Trento alla citata sess. 23, cap. 18, *de Reform.*, e nel liquidare l' annue entrate, ad effetto di regolare la tassa, dovranno osservarsi (*S. C. Concil. in Panormitana*, anni 1585, *in Salernitana* anni 1589, dub. 4 *in Avellina*, 15 januar. 1601, *in Eugubina*, 1 decem. 1605, *in Sabin.* 23 junii 1640, dub. 1). Le regole poc' anzi accennate, ed inoltre la seguente, ed è di non valutare nell' annua entrata ciò, che si dà a chi interviene ai divini offizj a titolo di distribuzione, essendo queste essenti dal pagamento al seminario in tal maniera, che se i canonicati non hanno prebenda, e se tutta l' entrata consiste nelle distribuzioni, non si devono questi canonici astringere al pagamento a proporzione di tutta l' entrata, ma di due delle tre parti della medesima, facendo in questo caso le dette due parti la figura di prebende, e la terza delle distribuzioni, secondo la vera intelligenza delle risoluzioni della S. C. del Concilio.

E nel caso, in cui fossero stati uniti al capitolo, o alle prebende alcuni benefizj, acciò colle rendite di questi si costituissero le distribuzioni quotidiane a proporzione delle annue entrate de' benefizj uniti al capitolo, o i prebendati, sarebbero obligati al pagamento della tassa al seminario, come pure più volte è stato risoluto dalla S. C. del Concilio. (*In Narnien.*, *Contributionis Seminarii*, 2 april. et 30 maii 1661 *in Lucana*, 29 jan. 1686).

E per terminare ciò, che risguarda i capitoli si soggiunge, che per regolare la tassa non si dovranno calcolare i legati pii delle Messe, che ad essi sieno stati lasciati, siccome nè meno le elemosine, che si fanno alle loro sagrestie, ma solamente le rendite fisse, e stabili d' esse, ancorchè le medesimo provengano da legati pii giusta la risoluzione della S. C. del Concilio (*in cit. Sabinen*, 23 junii 1640, dub. 1.) »

nialium S. Stephani, S. Luciæ, et S. Claræ ejusd. Urbis Baruli teneantur ad prædictam taxam?

80. An possessores beneficiorum, seu legatorum piorum de domo, et familia Trisono, Valentini Mangione, Barbirosso, dell' Aglio, Raimondi, Taddei, Queralt, Bonelli, Veneri, Scioti, Anelli, Caldi Pacis, Gerardini, et Molini, necnon Sanctæ Mariæ Constantinopolis, Sanctissimæ Assumptionis, SS. Blasii et Nicolai de Tolentino, S. Michaelis Archangeli, Purificationis, et S. Ægidii dictæ civitatis Baruli teneantur etiam ad illam?

81. An denique monasterium monialium Sanctissimæ Annuntiationis dictæ civitatis Corati teneatur pariter ad eamdem taxam? S. C. responsum affirmativum præbuit; addendo, et ad Card. Præfectum ad mentem, suspensa interim exequutione taxæ: *Ibid., dub.* 3, 4 et 6.

82. Deinde inquirere conati sunt de æquitate contributionis ab Archiepiscopo, et seminarii deputatis constitutæ, indicta taxa ad rationem quatuor centenario, a qua exempti sunt mensa archiepiscopalis, capitulum cathedralis, et civitatis Trani clerus, ob alias contributiones in duc. 600 urbi impositas, et S. C. discusso dubio an locus sit approbationi taxæ? respondit dilata, et scribatur Archiepiscopo juxta instructionem[132]: *Ead. caus.* 23 *martii* 1765. Inde decrevit, mensam archiepiscopalem teneri ad taxam deducto quod impendit Archiepiscopus in contributione ducat. 600, 14 *januar.* 1769, *dub.* 1.

83. Necnon capitulum cathedralis, et clerus tam regularis civitatis Trani tenetur ad taxam deducto quod impendit clerus in contributione ducat. 600. *Ibid., dub.* 2.

84. Et locum esse denique definiit approbationi taxæ ad rationem 3 pro centenario facto verbo cum Sanctissimo: *Ibid., dub.* 3.

85. Convitrices Sacræ Familias civitatis Setinæ ad solutionem taxæ seminarii habentes scholas ad instituendas, et præsertim ad pietatem puellas, et mendicantes esse fatentes, minime teneri responsum prodiit: *Setina*, 18 *maii* 1765, *dub.* 2.

86. Seminarium Viterbii elapso seculo erectum opera et munificentia Episcopi Brancacii, canonicam hic contributionem pro eo statuit, quam in synodo anni 1724 Episcopus Sermattei, ditiori jam facto seminario non amplius solvendam decrevit. Elapso anno ob æs alienum, quo seminarium gravabatur deputati supplicarunt pro approbatione taxæ ad rationem 1, 50, pro centenario. Ob id S. C. placuit decernere contributioni seminarii taxæ esse locum ad ratam scut. 3, juxta votum Card. Episcopi[133], servatis tamen conditionibus præscriptis a Sac. Concil. Trident.[134]: *Viterbien., Taxæ*, 10 *maii* 1766.

87. Pensionarios ad solutionam taxæ in favorem seminarii Veliterni teneri S. C. decrevit: *Veliterna, Taxæ semin.*, 20 *april.* 1771.

88. Inter alia beneficia, quæ taxam seminario Romano respondere debent, in motu proprio 19 aug. 1636 Urbani VIII, qui illam taxam in meliorem formam redegit, descripta reperitur capellania sub invocatione S. Nicolai erecta in collegiata ecclesia S. Marci, taxata pro annuis scutis quatuor. Hanc capellaniam possidet Aloysius Franchi Clementini qui contributionem solvere detrectat, eo quod fuerit cubicularius intimus Clem. XIV et S. C. teneri affirmavit addendo, et facta relatione Sanctissimo Domino Nostro Sanctitas Sua resolutionem S. Cong. approbavit, et in posterum observari mandavit: *Romana, Taxæ semin.*, 24 *julii* 1784.

89. Seminarii taxam solvendam non esse ex capellaniis mere laicalibus institutis in parochiali ecclesia S. Crucis Montis Bodii, quæ a fundatore Francisco Fisico nuncupatur *di Fisico*, declaratur: *Senogallien., Taxæ semin.*, 6 *decem.* 1794.

§ VII.

Seminarium quoad Visitationem et Exemptionem.

1. Licet Episcopo cum assessione deputatorum, quoties voluerit, seminarium Viglevanense PP. Congregationis Somaschæ curæ commissum visitare tam in temporalibus quam in spiritualibus: *Viglevanen., Semin.*, 27 *januar.* 1714, *dub.* 6.

2. Idemque licet cum assessione ut supra capitulo cathedralis, seu vicario capitulari, sede vacante visitare: *Ibid., dub.* 7.

3. Quum unitum fuisset seminarium Colimbriense Congregationi piorum operariorum, quam unionem Sum. Pont. approbavit, illudque exemit a jurisdictione parochi, subjecitque rectori, idem utens facultatibus tributis rectori tum in implemento pas-

[132] Datæ proinde fuerunt Archiepiscopo literæ eumdem monentes, ut ad confectionem taxæ procederet juxta formam traditam a Concilio Tridentino sess. 23, cap. 18 *de Reform.*, et a S. M. Bened. XIII in Const. *Creditæ nobis*, habita ratione tum personarum, a quibus solvenda foret, tum quantitatis redituum beneficiorum super quibus imponi debuisset: *Ead causa*, 26 novemb. 1768 §.

[133] Ait enim: « Quapropter optimum factu ducerem, si ab EE. VV. juxta præfatæ Benedictinæ Constitutionis normam perpetua ea taxa stabiliretur, per quam ad rationem scut. 5 pro quolibet centenario, et anno nedum repararetur contractum æs alienum, verum etiam pueri pauperum filii gravi illo onere levabuntur solvendi annuam eam prestationem, quæ ditioribus etiam filiis non levis videtur » *Ead. causa*, 19 april. 1766, § ut.

[134] Vide not. 107 præced.

chalis præcepti, tum in administratione sacramentorum infirmitatis tempore, tum in humatione decedentium, quæ nisi alibi sepulcrum electum fuisset tradi voluit in ecclesia publica ejusdem seminarii. Id ægre ferens prior collegiatæ, et parochialis S. Petri quæstio proposuit in S. C., quæ resolvit in favorem libertatis ejusdem seminarii, ac locum non esse in dicto seminario exercitio jurium, ac functionum parochialium : *Colimbrien.*, *Exempt. semin.*, 12 *martii* 1757, confirmata 18 *junii ejusd. anni.*

§ VIII.

Seminarium quoad unionem, translationem, ac restitutionem.

1. Quum adhuc seminarium urbis Carpentoracti careret domo pro habitatione alumnorum, ac aliis necessariis pro manutentione directorum, modernus Episcopus prævia donatione libr. 6000 illud univit collegio Societatis Jesu dictæ civitatis certis adjectis conditionibus, inde supplicavit S. C. pro confirmatione, quæ annuit petitis juxta votum Card. Ruffi [135] : *Carpentoracten.*, *Unionis*, 23 *febr.* 1709.

2. Unio ecclesiæ SS. Annuntiatæ terræ Squintiani facta de consilio deputatorum a capitulo, et clero Lyciensi ab Episcopo, necnon incorporatio seminario diœcesis non sustinetur instante communitate Squintiani; sed Episcopus conficiat taxam prout de jure. Ita S. C. decrevit. *Lycien.*, *Unionis*, 16 *maii* 1711.

3. Quum Episcopus Melevitanus S. C. indicasset suum seminarium esse in civitate Notabili, et se suam habere ordinariam residentiam in urbe Vallettæ, quæ quinque miliaribus distat a civitate Notabili, seque idcirco magna cum difficultate posse illud administrare, et visitare, exorassetque pro facultate transferendi ad memoratam Valettæ civitatem sub obtentu, quod in eadem scholæ reperiuntur apertæ in quibus aptius alumni studiis essent vacaturi, nullo habito respectu vel ad locationem domus conducendæ in civitate Vallettæ vel ad servitium præstandum cathedrali, quæ est in civitate Notabili, tum quia seminarium propriam domum non habebat, tum quia alumni solemnioribus festis, quibus Episcopus ad suam accedit cathedralem debitam poterant præstare assistentiam, S. C. sub die 5 junii 1123, facultatem petitam eidem tribuit, qua de causa translatio peracta fuit. De qua modo capitulum cathedralis conqueritur, et S. C. in decisis respondit : *Melevitana, Semin*, 9 *julii* 1725.

4. Seminarium, quod jam pridem in ædibus monasterii abbatiæ S. Salvatoris Majoris, quæ una cum abbatia Farfensis abbati seculari commendari solet, extructum, deinde translatum, unitumque alio seminario Tophiæ reperiebatur, quum Card. Lante abbas commendatarius in actu visitationis advertens tres esse in ædibus S. Salvatoris Majoris ludimagistrum, nempe vicarium totius abbatiæ, et æditnum, et si in iisdem ædibus seminarium restitueretur, posse vicarium obire munus rectoris, æditnus, præfecti, et stipendia ex reditibus mensæ abbatialis solvi, agnoscens plurimos esse, qui grammaticæ studebant, et die noctuque in iisdem ædibus morabantur, postulavit transferri seminarium Tophiæ ob ærem salubriorem. Opposuerunt universitates pene omnes abbatiæ Farfensis. S. C. decrevit esse locum restitutioni seminarii in ædibus monasterii abbatiæ S. Salvatoris Majoris pro alumnis dictæ abbatiæ : *Nullius*, *Farfen.*, *et S. Salvat. Maj.*, *Semin.*, 25 *januar.* 1749, *dub.* 1.

5. Qua causa annua præstatio scut. 144 ex mensa abbatiali S. salvatoris soluta seminario Tophiæ pro alumnis S. Salvatoris continuanda non est seminario Tophiæ, sed potius debetur dicto seminario S. Salvatoris : *Ibid.*, *dub.* 2.

6. Ac dicto seminario Tophiæ non debetur suppeditatio scut. 144 annua elapsa, et soluta pro tempore quo non fuerunt retenti alumni in dicto seminario : *Ibid.*, *dub.* 5.

7. Et pro medietate est locus arbitrio Card. Abbatis applicandi seminario S. Salvatoris attributionem annuorum scut. 150 a seminario Romano dismembratam : *Ead. causa*, 6 *decem. ejusd. anni*, *dub.* 1.

8. Et quoad alumnos de abbatia S. Salvatoris retineri possit in seminario Tophiæ in vim dispositionis testamentariæ quondam martii Ruffetti medietas juxta vires hæreditatis : *Ibid.*, *dub.* 2.

9. Ac dicto seminario Tophiæ non debetur assignatio scut. 150 elapsa, ac non soluta tempore, quo non fuerunt retenti alumni in dicto seminario. *Ibid.*, *dub.* 3.

[135] Requisitum insuper fuit votum card. Ruffi, qui pacta in instrumento unionis adjecta singillatim librando, eaque uti sacris canonibus, et Concilio consentanea laudando, sensum suum pro unionis approbatione aperit; non alias tamen, quam ad formam sacri Concilii cap. 18, sess. 23 *de Reform.* ad tollendum quodcumque æquivocum, quod ex præmemoratis clausulis emergere posset ita ut omnimoda jurisdictio in seminarium pertineat ad Episcopum preservata tantum apud superiores Soc. Jesu jurisdictione quoad personas suorum regularium in seminario degentium ad instar similis unionis seminarii Albanen. nuper factæ Religioni PP. Scholarum Piarum a SSmo D. N. » *Ead. causa*, 23 febr. 1709.

10. Posthæc Card. Abbas detexit Bened. XIV., quod in seminario S. Salvatoris Majoris augetur quotidie numerus alumnorum, et seminarium Tophiæ redditur absque spe denuo aperiendi ex defectu proventuum, et petitam ad tempus translationem redituum eidem spectantium, ut admitti possint alumni Farfenses in seminario S. Salvatoris, suo arbitrio commissam obtinuit. Hic utens facultatibus sibi tributis applicavit, univitque reditus prædictos. Capitulum collegiatæ ecclesiæ terræ Tophiæ, ac universitates Farfenses se opposuerunt, quum ab una ad alteram abbatiam translatio dicta præseferat voluntatis fundatorum commutationem. Locus ob id fuit dubiorum examini. An sustineatur indultum Bened. XIV, Pont. Max., diei 25 *maii* 1751, de quo agitur ?

11. An locus restitutioni seminarii Farfensis ab ædibus monasterii S. Salvatoris ad terram Tophiæ, et quatenus affirmative.

12. An sit standum vel recedendum a decisis sub die 25 januar. quoad 1, 3, 4 et 5 dubium, et 6 decem. 1749, ad quæ definitivum non retulit responsum, dilata, et impetrentur facultates a SSmo, et causa proponatur citatis omnibus interesse habentibus procuratore abbatis commendatarii, rectoris seminarii SSmi Salvatoris, et ad mentem [136] dixit : *Nullius*, *Farfen.*, *Semin.*, 9 *august.* 1777, *dub.* 1, 2 et 3.

Senior canonicus. Vide *Canonicus*, § II.

Separatio thori. Vide *Matrimonium*, § XXVII.

Sepeliendi jus. Vide *Cadaver*, § IV.

Capitulum ecclesiasticum, § III.

SEPULTURA.

§ I.

Sepultura quoad constructionem, ac dominium.

1. Societatem ecclesiæ Plagarum SS. Domini constructionem monumenti Joanni Bartoli legata pia relinquenti in favorem altaris majoris dictæ ecclesiæ ab hærede dicandi cum inscriptione in ecclesia dicta sodalitii impedire posse S. C. decernit : *Romana*, *Apposit. insig.*, 4 *sept.* 1700, *dub.* 2.

2. Indecorum existimans Episcopus quod abusus inoleverit effodiendi pavimenta ecclesiarum diœcesis pro tumulandis cadaveribus, edicto vetuit hoc sub pœna ducat. 50. Hinc occasione mortis mercatoris Antonini Micii hæredes supplicarunt pro dicta excavatione, Episcopus concessit facultatem solutis duc. 20, renuentibus illis majorem summam, quam consuetam 6 duc. persolvere invocarunt S. C., quæ decrevit ad dubia, an Episcopo volenti concedere facultatem frangendi pavimentum pro humandis cadaveribus, licitum sit prætensam taxam ducat. sex diminuere, augere seu etiam in totum tollere, et quatenus augeatur ultra duc. sex.

3. An exactio incrementi injungi possit, ut fieri debeat a capitulo? Responsum datum est negativum, et servetur bulla B. Pii V [137] : *Fundana*, *Sepul.*, 19 *maii* 1708, *dub.* 1 et 2.

4. Parochus castri S. Felicis impedire nequit constructionem duorum sepulcrorum in ecclesia parochiali, unum nempe pro viris, alterum pro mulieribus, quæ communitas construere voluit, quia defunctorum cadavera ut plurimum in cœmeterio sepeliebantur, quum pro humatione in tumulo existente in ecclesia solvi deberent scuta tria pro adultis, et unum cum dimidio pro impuberum cadaveribus : *Spoletana*, *Sepul.*, 24 *aug.* 1709, *ad dub.* 1.

5. Monumentum sibi, suæque familiæ construxit in sacello ecclesiæ PP. Cappuccinorum a se ædificato Pius Georgius, ibique cadaver filii in pupillari ætate defuncti sepeliri curavit. Pro sepulcri constructione religionis consensus accessit prævia licentia S. C. Episcop. et Regul., contradicente vero parocho Mondavii, intra cujus parochiæ limites existit conventus, res autem ad aures S. C. pervenit, quæ rescripsit erectionem sepulcri sustineri non solum pro persona Pii Georgii, verum etiam pro tota ejus familia : *Fanen.*, *Sepult. et Quart. funer.*, 6 *maii* 1719, *dub.* 1.

136 Mens non potuit invenire, sed ex synodo diœcesana abbatis commendatarii Lanti anni 1789 (Romæ 1790, pag. 127.) Habemus part. 3, cap. 6, num. 3, « quod seminarium in terra Tophiæ postea a card. Lante proximo prædecessore translatum fuit ad monasterium S. Salvatoris Majoris, ibique ab eo tempore ad majorem, melioremque formam redactum, hodie nunc non sine nostro gaudio, nostrarumque diœcesium utilitate, ac decore undique splendescit. » Et paulo post, « quod maneant ibi 26. alumni duodecim ex abbatia Farfensi eligantur juvenes, reliqui vero 14 ex altera S. Salvatoris Majoris. »

137 Edita 1 april. 1566 (*Bull. Rom.* tom. 4, part. 2 pag. 284), quæ incipit *Cum primum*, decernit § 6 : « Et ut in ecclesiis nihil indecens relinquatur, iidem provideant, ut capsæ omnes, et deposita, seu alia cadaverum conditoria super terram existentia omnino amoveantur, prout alias statutum fuit, et defunctorum corpora in tumbis profundis infra terram collocentur. »

6. Fundatrici Margharitæ Leite de Figueredo sepulcrum in capella suis impensis erecta, et dotata B. Joannæ principissæ Portucalliæ dicata pro se, suisque successoribus salvis juribus parochialibus retinere concedendum esse S. C. resolvit : *Portucallien.*, 11 *januar.* 1727, *dub.* 6.

7. Constructa ecclesia S. Mariæ Liberatricis ex piorum eleemosynis in terra Scanni : inibi erecta fuit societas laicorum, inde quæsitum, an liceat in eadem ecclesia habere sepulcra, et tumulare cadavera absque licentia parochi, et in præjudicium jurium parochialium? Responsum prodiit, licere habere sepulcra accedente licentia Episcopi, et posse in eis cadavera humari, si eligatur sepulcrum absque licentia parochi, sed salvis juribus parochialibus : *Valven.*, *seu Sulmonen.*, 10 *maii* 1727, *dub.* 2.

8. Pro constructione novi sepulcri per confratres societatis SSmi Rosarii existentis in parochiali ecclesia S. Nicolai oppidi Montellæ unita alteri parochiæ S. Mariæ del Piano in collegiatam erectæ, quæ facta fuit in ipsa ecclesia S. Nicolai satis fuit facultas Episcopi, nec requirebatur expressa licentia capituli, collegiatæ S. Mariæ, quæ unicam parœciam esse prætendebat : *Nuscana, Sepult.*, 28 *januar.* 1756, *dub.* 1.

9. Incolæ terræ Curtis initio sæculi XV convenerunt cum PP. Minor. Observantibus S. Francisci de eligendo sepulcrum in eorum ecclesia, ut funerum emolumentis facilius ali possent. Anno 1740, sacerdos Andreas Arrighi ædificato oratorio sive ecclesia sub titulo B. M. V. in Cœlum Assumptæ, S. Andreæ, et S. Aloysii Gonzagæ, postulavit ab Episcopo ecclesiæ patronatum pro se suisque hæredibus in perpetuum, necnon facultatem construendi sepulcrum pro se, suisque parentibus, et hæredibus prout obtinuit, perfecitque : reclamantibus autem PP. Min. observantibus, et parocho sepulcrum, ut supra erectum ratum habuit S. C. *Alerien.*, *Sepult.*, 17 *januar.* 1756, *dub.* 1.

10. Et in concessione prædicti sepulcri comprehenduntur non solum agnati de familiæ Arrighi, verum etiam cognati in casu electionis : *Ibid.*, *dub.* 2.

11. Quoad hæredes vero non continentur ii, qui non habent jus patronatus Ecclesiæ, sed tantum hæredes habentes jus patronatus : *Ibid.*, *dub.* 3.

Sepultura quæ datur cadaveri. Vide *Cadaver*, § iv.

§ II.

Sepultura quoad electionem.

1. Supplicatur declarari; an pater possit sepulturam eligere filio impuberi, si in loco non adsit talis consuetudo, imo contraria synodalis constitutio?

2. An electio hujusmodi sepulturæ filii impuberis in præjudicium parochi sit probanda per plures testes? S. C. respondit ad primum si legitime consuetudo loci id non habeat eligere non posse; ad secundum non esse opus resolutionis : *Placentina*, 27 *novem.* 1649, *dub.* 1 et 2.

3. Quæritur, *Se sia valida l' elezione della sepoltura, che si fà nella presenza del parroco da chi è sano, o infermo?* censuit S. C. esse validam, dummodo parochus non attestetur ad proprium commodum : *Neapolitana, Elect. sepult.*, 13 *febr.* 1666, *dub.* 1.

4. *Se al valor dell' elezione della sepoltura si richieda il testamento nell' ultima volontà, o vero basti, che s' eleggi innanzi per altro atto pubblico, che non sia testamento?* rescribitur non requiri necessario testamentum : *Ibid. dub.* 2.

5. *Se sia nulla essa elezione di sepoltura, quando s' elegga, eziandio per testamento fatto in vita, e non in morte?* putavit non esse nullam : *Ibid. dub.* 3.

6. *Se chi ha capella di sua famiglia con sepoltura propria, o si comprasse capella con propria sepoltura, morendo senza elezione di sepoltura, si debba sepellire nella cathedrale?* non esse sepeliendum in cathedrali respondetur : *Ibid. dub.* 4.

7. *Se sia valida l' elezione della sepoltura fatta alla presenza di due, o più testimonii?* esse validam respondit : *Ibid.*, *dub.* 5.

8. *Se l' elezione della sepoltura fatta* per nutum *e per* signa *in caso che taluno non possa parlare sia valida?* esse validam dummodo sufficienter constet de voluntate eligentis arbitrata est : *Ibid.*, *dub.* 6.

9. *Se li fratelli delle confraternite si possino sepellire nella sepoltura della loro chiesa, non facendo elezione di altra?* negativum datum est responsum : *Ibid. dub.* 7.

10. *Se l' elezioni della sepoltura, le quali* de jure præsumuntur, *come quella della moglie rispetto al marito, de' figli rispetto al padre, e loro maggiori, de' schiavi rispetto a' padroni, e simili siano valide?* cernitur, quatenus electo non fuerit sepulcro, uxorem in sepulcro ultimi viri sepeliendam esse, filios vero in monumento majorum, servos autem in parochia : *Ibid. dub.* 8.

11. Confratres, et consorores paucis abhinc annis consueverunt collective, et collegialiter per publicum instrumentum eligere sepulcri sui locum in aliis ecclesiis, et signate regularium, in quibus sodalitia erecta reperiuntur; hinc dubio proposito : an hujusmodi electio sepulcri collective, et collegialiter facta sustineatur in casu, de quo agitur? Validam electionem sepulturæ collective

factam per confratres individualiter consentientes esse S. C. judicavit : 16 *maii* 1682 confirmata addita clausula revocabiliter tamen : 19 *decem. ejusd. anni.*

12. Dubium, controversumque est, an valida fuerit electio sepulcri facta a Vincentio Cæsarino pro ejus filia impubere in ecclesia PP. Reformatorum S. Francisci oppidi Scantiani? rescripsit ut Episcopus omnino transmittat processum, et postea providebitur ad quem spectat solutio mercedis : *Suanen.*, *Jur. funer.*, 10 *julii* 1706, *dub.* 1.

13. Habita est quæstio, an liceat hominibus terræ Nursiæ sepulcrum eligere in ecclesia PP. Reformatorum S. Francisci die solemnis admissionis, et professionis ad ordinem tertiariorum? respondit S. C. dilata, et audiatur procurator generalis ordinis : *Spoletana*, *Quar. funer.*, 30 *sept.* 1719, *dub.* 2.

14. Franciscam Rugerii de Gregoriis elegisse sepulcrum in ecclesia PP. tertii ordinis S. Francisci terræ Massæ constat; nam id desumitur ex duobus testibus, ac ex testimonio confessarii; *sempre mi ha detto e mi diceva di sua propria bocca, che venendo a morte voleva che il suo cadavere fosse sepellito nella Chiesa della Madonna SSma della Pace, e con questa dispositione è morta : Tudertina*, *Elect. sepult.*, 4 *julii* 1722, *dub.* 1.

15. S. C. constare pandit de electione sepulcri facta per Flaminium Marini in ecclesia PP. Carmelitarum; nam hæc desumitur ex quatuor testibus formaliter examinatis : *Sorana*, *Funer.*, 22 *april.* 1713, *dub.* 1.

16. Exteris urbis Cavæ, et ab ea oriundis, qui incolatum per decennium non fecerant, nec bona possidebant stabilia in eadem civitate, necnon aliorum per transitum decedentium intra districtum alicujus parochiæ licitum est eligere tumulum extra ecclesiam cathedralem absque capituli consensu etiamsi in cathedrali adsit fabricatum peregrinantium sepulcrum : *Caven.*, *Funer.*, 7 *febr.* 1733, *dub.* 4.

17. Electio sepulcri a confratribus societatis SS. Rosarii existentis in parochiali ecclesia S. Nicolai oppidi Montellæ fieri possit in monumento specialiter ab ipsis structo in dicta parochiali ecclesia pro confratribus ejusdem societatis : *Nuscana*, *Sepult.*, 28 *januar.* 1736, *dub.* 2.

18. Testes super delectu sepulcri sufficit ut deponant oretenus cum juramento coram ipsomet parocho, vel vicario foraneo, nec necesse est, ut recipiantur medio juramento per publicum notarium : *Senogallien.*, *Funer.*, 19 *decem.* 1739, *dub.* 2.

19. Quum Joseph Frigerius diem suum explevisset, statim nata est de sepulcro controversia inter præpositum collegiatæ parochialis ecclesiæ S. Laurentii civitatis Mortarii, ac fratres Minores Observantes conventus S. Bernardini; et cadaver ex mandato vicarii generalis tumulatum fuit in ecclesia parochiali. S. C. cui quæstio delata fuit, decrevit non constare de electione sepulcri. Nam testes declarant habuisse voluntatem Josephum sepeliri in ecclesia Patrum, sed cum illa adjectione, *se poteva testare, se poteva morire con lingua : Violevanen.*, *Funer.*, 18 *mai* 1743, *dub.* 1, confirmata 27 *junii* 1744, *ejusd. anni*

20. Dominicus Thomas de Pisano, ejusque uxor, filii, et nurus in publico instrumento per se ipsos, et per suos filios sepulcri locum delegerunt in ecclesia conventus PP. Ordinis Prædicatorum terræ Tricasii. Conventus hujusce prior iisdem tumuli locum gratuite, uti S. Dominici benefactoribus, concessit per dominos de Pisanis, et per uxores præsentes, et acceptantes per semetipsos, eorumque hæredes, et successores. Controversia modo inter archipresbyterum dicentem ad fratrum suggestum electum ab illis fuisse sepulcrum, et priorem electionem firmam esse adstruentem facta est, num electio hæc facta a fratribus de Pisanis pro eorum familia in dicta ecclesia valida sit itaut omnia cadavera ejusdem familiæ, nulla alia facta delectione sepulcri, tumulanda sint in præfata ecclesia, soluta parocho portione canonica de jure debita? S. C. validam non agnovit : *Alexanen.*, *Funer.*, 3 *aug.* 1743, *dub.* 1.

21. Ex jurato sacerdotis Antonii, et Maria Coppula testimonio desumebatur, quod Leonardus de Pisano recens mortuus in parochiali ecclesia humari cuperet. Hac de causa etiam de illius sepulcri electione constare S. C. resolvit : *Ibid.*, *dub.* 2.

22. Post mortem filii impuberis contra loci consuetudinem, et ad PP. eorumdem instigationem, et illis suadentibus sepulcrum filio in præfata ecclesia PP. Prædicatorum delegit pater Jacobus Minerva. Sed constituitur quæstio de validitate istius electionis, S. C. delectum pro filio impubere a Jacobo factum validum non esse definivit : *Ibid.*, *dub.* 4.

23. Angelus etiam Lezzi pro filia impubere contra loci consuetudinem, et ad eorumdem prædicatorum suasionem, et impulsum, sepulcrum in dicta PP. Prædicatorum ecclesia illi delegit. Venit hoc in disquisitionem, et S. C. definitione explicavit, electionis ab Angelo factæ validitatem firmando : *Ibid.*, *dub.* 5.

24. Sodales oratorii SS. Rosarii per actum publicum die 23 octobris anni 1729 expletum, sepulcrum sibi elegerunt in dicta prædicatorum ecclesia. Archipresbyter idem eamdem præseferens rationem, electiones nempe has omnes ad suasionem, instigationemque eorumdem PP. esse factas, contradicit. Proponi itaque fecit, utrum illæ ante mortem non revocatæ validæ essent, validas non esse pariter resolvit : *Ibid.*, *dub.* 6.

25. Locus denique hic habet dubitationis, utrum sepulcri electio facta in eadem ecclesia per publicum instrumentum, seu per alium actum ab aliis sodalibus dicti oratorii in respectiva ipsorum receptione, et ante obitum non revocata valida sit? Pro valida similiter S. C. non habuit : *Ibid., dub.* 7.

26. Sanctinus Thomati biduo ante mortem filiæ impuberis sepulcrum illi elegit in ecclesia PP. ordinis dominicani, in qua et alii Sanctini filii, ejusque majores reconditi fuerunt. Parochus non sinit ad illam ecclesiam deferri filiolæ corpus, detulit ad suam, ibique condidit. De hoc parochi facto queruntur Patres, et consuetudinem filiis impuberibus eligendi sepulcrum ibi vigere asserunt. Ob id proponi appulerunt animum, an electio illa sustineatur? Resoluta causa non fuit; demandatum vero, ut examinarentur testes formaliter, ut extraherentur partitæ humationis impuberum defunctorum citata parte : *Aquen., Juris elig. sepult.*, 19 *aug.* 1752.

27. Incolæ ecclesiæ parochialis terræ Montis Cassiani Lauretanæ diœcesis possunt sibi eligere sepulcrum in ecclesia PP. Reformatorum Forani existenti in diœcesi Auximana : *Auximana, seu Lauretana, Funer.* [138], 24 *martii* 1753, *dub.* 2.

28. Episcopus Aptæ Juliæ a possessione functiones sodalitias peragendi in oratorio, et pompas, publicasque supplicationes ducendi, turbavit confratres Pœnitentium in civitate Boujeux Apostolica auctoritate constitutos. Voluit inde, ne sacerdos aliquis functionem ullam in capella confratrum perageret, et cappellam denique ipsam interdixit. Appellarunt sodales, et obtinuerunt in possessione omnium pietatis operum agendorum collocari, et interdictionem non sustineri : modo etiam assecuti sunt facultatem sepulcrum sibi eligendi in dicta capella, jure parœciæ firmo associandi cadavera, et exigendi quartam funerum manente : *Apten.*, 2 *decem.* 1758, *dub.* 3, confirmata 11 *aug.* 1759.

29. In diœcesana synodo anni 1756, Episcopus sancivit sub pœna nullitatis actus, et excommunicationis reservatæ Sedi Apostolicæ, *ut nemo cujusvis gradus, et conditionis, etiam regularis, inducat aliquem ad sepulcrum eligendum, vel permittendum in propria ecclesia, sive electum non commutandum,* solis parochis permittitur interrogare infirmum, quo tumulo condi velit, adversus hoc decretum reclamarunt PP. Minores de observantia terræ Caprarolæ ; idcirco examinatur, an fas sit confessario, et quibusvis aliis ecclesiasticis personis secularibus, et regularibus interrogare qua quis in ecclesia tumulari velit, et respective suggerere, et adhortari, ut sepulcrum eligat apud proprias ecclesias ; seu potius sustineatur edictum Ordinarii ?

30. An licet laicis cujuscumque qualitatis, et conditionis non tantum interrogare, ut supra, sed etiam suggerere, hortari, et quocumque modo aliquem inducere ad eligendum sepulcrum apud unam, vel alteram ecclesiam ; seu potius sustineatur edictum Ordinarii? S. C. deliberationem distulit, ac ad Card. Præfectum ad mentem remisit : *Civitatis Castellanæ, Funer.*, 4 *decem.* 1762, *dub.* 1 *et* 2.

31. Quum delectus sepulcri Mariæ Siboniæ, quæ degebat in monasterio S. Joan. Baptistæ Fori Pompilii in Æmilia educationis causa, probetur factus a puella ex testimonio duarum monialium, sive medici, et confessarii, S. C. ratum judicavit : *Brictinorien., seu Nullius, S. Ruphilli, Jur. paroch.*, 21 *junii* 1766, *dub.* 1.

32. Res obscura explanatur, an patribus familias competat jus eligendi sepulturam pro infantibus ante septennium morientibus, ad effectum tumulandi illorum cadavera in sepulcro gentilitio absque licentia parochorum ? S. C. definiens, licere patribus familias tumulare filiorum impuberum cadavera in sepulcris gentilitiis sine licentia parochorum ; etiamsi Rituale Romanum [139] disponat, quod parochi retineant separatum sepulcrum pro infantibus, cum ex hoc non sublatum sit patribus hujusmodi jus : *Reatina, Jur. tumul.* 31 *martii* 1770, *dub.* 1.

SEQUESTRUM QUOAD VALIDITATEM AC REMOTIONEM.

1. Ad id quod quæsitum fuit a S. C. ab Episcopo, videlicet liceatne sibi fidei sequestri dare fructus beneficiorum ; etiamsi sint Hierosolymitanorum militum ad eorum ecclesias instaurandas non obstante SSmi Domini Nostri constitutione [140] ? respondit id utique licere : *Hieracen.*, 18 *maii* 1590.

2. Episcopus potest ad effectum restaurationis

138 Hæc causa proposita fuit *die* 8 *et* 29 *julii* 1752 sub titulo *Auximana, seu Recineten.*, *Funerum.*

139 Vide not. 20, verb. *Cadaver*, § IV.

140 Nempe S. Pii V *Exposcit.* 21 sept. 1571 (*Bull.*

ecclesiæ, ubi beneficia sunt fundata, et pro conficiendis sacris supellectilibus, reditus eorumdem beneficiorum sequestri custodiæ committere : *Narnien.*, 24 *martii* 1657, *dub.* 3.

3. Quum satisfactum fuerit dispositioni Concilii Tridentini cap. 12, sess. 24 [141] quoad fidei professionem ab archidiacono Francisco de Podiis sequestrum super fructibus est removendum : *Sarzanen.*, *Profess. fidei*, 14 *januar.* 1679, *dub.* 2.

4. Dubio ponderato, an sequestrum factum a vicario generali super decimis archipresbyteri pro deputatione coadjutoris, ac omnia per eum gesta post pendentiam litis in S. C. veniant revocanda? respondetur revocandum esse sequestrum, si fuerit mandatum propter causam coadjutoris : *Farfen.*, *Decim.*, *et Deput. capell.*, 1 *sept.* 1691, *dub.* 4.

5. S. C. aperuit suam sententiam ad instantiam an sequestra facta ab Episcopo Nucerino tam sub die 9 octob. 1703, quam sub die 13 julii proxime præteriti super fructibus abbatiæ Philippi Pignatarii collegiatæ S. Joan. Baptistæ terræ Angri, et beneficii assistentiæ Joannis Baptistæ Pisacanæ ejusdem ecclesiæ sustineantur? rescriptum prodiit remotis sequestris proponatur causa super dubio residentiæ in secunda congregatione : *Nucerina Paganorum*, *Resid.*, 2 *octob.* 1706, *dub.* 1 *et* 2.

6. Sequestrum factum jussu Episcopali Gallipotani super proventibus mensæ capitularis cathedralis pro multiplico neglecto piæ hæreditatis baronis Joannis Baptistæ Pirelli est revocandum. Nam S. C. mandaverat licuisse illud prætermittere, quum pervenisset ad eam fere tertia pars bonorum hæreditatis ratione cujusdam vindicati fidei commissi : *Gallipolitana*, *Trans.*, *et Red. oner.*, 5 *martii* 1712, *dub.* 4.

7. Sequestrum absque ulla citatione relaxatum ab Ordinario super fructibus beneficiorum, quæ possidebantur in ecclesia parochiali terræ Capistelli a sacerdotibus Joachim Arquato, et Silvestro de Philippis, quia autumabant onus residentiæ illa non habere, non est validum, sed est revocandum. *Marsicana*, *Resid.*, 16 *julii* 1712, *dub.* 2.

8. Sequestrum appositum super bonis beneficii sub titulo S. Mariæ de Monte Carmelo erecti in ecclesia Monialium S. Benedicti Uxenti, ac possessi a Dominico Antonio Vozza non sustinetur. Nam abnuerat exhibere Episcopo visitante documentum fundationis, ac provisionis beneficii, quod postea ostendit, et Episcopus, qui decreverat, ut personaliter compareret, ad exequutionem sequestri devenit : *Ugentina*, *Sequest.*, 8 *aug.* 1716.

9. Item sequestrum appositum super bonis propriis dicti Dominici Antonii Vozzæ pro prætenso ære alieno administrationis bonorum dicti monasterii S. Benedicti, cujus procuratoris munus exercuerat, monasterio non reclamante, non sustinetur : *Ibid.*, *dub.* 2.

10. Decanus, et major pars canonicorum collegiatæ B. M. V. oppidi Huensis extractionem nummorum bismille imperialium ab ærario seu capsa capitulari decreverunt, ut in litis expensas hæc summa erogaretur et successive redintegrari deberet. Hoc causa fuit contentionis relatæ ad S. C., an ad effectum redintegrandam capsam sit apponendum sequestrum super fructibus præbendarum decani, et canonicorum illi adhærentium? S. C. respondit dilata et dentur literæ urgentiores pro sollicita informatione juxta instructionem : *Leodien.*, *Redint. cap. capit.*, 13 *novem.* 1717, *dub.* 2.

11. Sequestra facta per parochum ecclesiæ S. Mariæ de Platea terræ Lauri pro consecutione certæ quantitatis olei pro lampade contra confraternitatem Sanctissimi Sacramenti, quæ in ipsa ecclesia est erecta, et quæ illam quantitatem tradere promisit, non sunt revocanda : *Terræ Lauri*, *seu Firmana*, *Disc. confrat.*, 27 *april.* 1720, *dub.* 4.

12. Augustanus Ordinarius contra inhoneste viventem et non resipiscentem Joan. Wolphangum Baumharter sententiam protulit, qua eumdem condemnavit ad permutandum simplex beneficium primiceriatus cum altero simplici beneficio, et deinde non obstante, quod ille apud Moguntinum metropolitanum interim adpellaverat, eumdem suspendit a divinis. Celebravit hic jugiter suspensionem negli-

Rom. tom. 4, part. 3, pag. 180), in qua jurisdictio Episcoporum visitandi parochiales ecclesias Fratrum Militum S. Joannis Hierosolymitani, quoad animarum curam, et administrationem Sacramentorum tribuitur. Huic Const. accessit altera Bened. XIV *Inter illustria*, 12 martii 1753 (*Bull. ejusdem* tom. 4, pag. 33). Qua innovantur privilegia ordinis militaris S. Joannis prædicti, et § 3 decernit « Ita ut Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, prælati, Ordinarii, vicarii, officiales, locotenentes, et judices præfati, nullam in eos, vel ea jurisdictionem, correctionem, visitationem, superioritatem, dominium, seu potestatem præterquam in his, quæ ad animarum curam, et sacramentorum administrationem pertinent, aliisque in casibus per dictum Concilium, seu per Apostolicas Constitutiones, aliasque ordinationes præfatas expressis, et declaratis, exercere, aut excommunicationes, aliasve sententias censuras, et pœnas promulgare (etiamsi forsan hactenus per abusum, seu alterius privilegium, aut negligentiam, etiam per longum tempus, taliter observatum non fuisset, seu dicti hospitalis, ejusque membrorum ecclesiæ non parochiales, in quibus Sacramenta fidelibus non administrantur, pluries fuissent a prædecessoribus Episcopis visitatæ), nullatenus possint, aut valeant. »

[141] Vide notam ad verbum *Professio Fidei*.

gens, et ad signaturam justitiæ pervolavit. Hujus tamen citatione pendente, Ordinarius idem jussit fructus beneficii primiceriatus ab eo possessi mancipari. Proponitur nunc, an esset sequestrum hoc super fructibus primiceriatus factum revocandum? responsum fuit, ut doceret de obsequio et postea supplicaret: *Augustana*, 12 *febr.* 1735, *dub.* 3.

13. Sequestrum appositum ab Episcopo visitatore super fructibus decimalibus a parochiæ incolis ecclesiæ S. Petri oppidi Escano persolvendis abbatibus Sanctissimæ Trinitatis de Sacargia, quibus in commendam illa ecclesia concessa fuit supportatis oneribus firmum est. Nam Episcopus visitans illam ecclesiam reperiit adeo pauperem, ut omni indigeret: *Bosanen.*, *Repar. eccl. par.*, 11 *martii* 1741, *dub.* 1.

14. Quum beneficium sub titulo S. Joannis Baptistæ in ecclesia parochiali S. Martini oppidi Arborei erecti, de cujus fundatione nulla penitus extabat memoria obnoxium satisfactioni onerum ab Episcopo in pastorali visitatione impositorum S. C. declarasset, sancivit etiam non esse locum remotioni sequestri ab Episcopo super fructus appositi: *Vercellen.*, 12 *novem.* 1750.

15. Sequestrum super fructibus canonicatus theologalis cathedralis ab Episcopo appositum ratum est pro tertia parte fructuum cujuslibet anni, quo canonicus theologus Marianus Vetuli Nari sacræ Scripturæ lectiones non explevit, et dicti fructus sunt applicandi ad formam bullæ [142]: *Civitatis Ducalis*, *Præben. theol.*, 18 *junii* 1757, *dub.* 2.

16. Duas parochiales dudum unitas ecclesias villæ Uras unam, villæ Gorosfanadiga alteram auctoritate sua divulsit Episcopus Ussellensis, primamque contulit sacerdoti Priamo Manca possessionem nactus coram Episcopo fidei fecit professionem. Certior factus Episcopum ecclesias separare non potuisse a Summo Pontifice novæ collationis literas accepit, iterumque nactus possessionem est, sed non iteravit fidei professionem. Absolutionem a S. Pœnitentiaria obtinuit, et ab Episcopo repulsus ad iteratam fidei professionem emittendam, elapso legitimo tempore petiit, ut fructus bona fide perceptos suos facere posset. Episcopo, et metropolitano pro informatione, et voto, fuit remissa causa. Metropolitanus illum indulgentia dignum putavit, at Episcopus sequestrum super omnibus parochiæ fructibus apposuit, eosque distrahere decrevit. Sed hujus sequestri revocationi locum esse S. C. existimavit. *Ussellen.*, *Seques.*, 1 *sept.* 1759.

17. Episcopo Aquipendii, qui duplex cathedraticum ab archiepresbytero, collegiatæ oppidi Canini etiam ratione curæ actualis animarum præter illud, quod a capitulo ex massa communi solvebatur, exegerat, et decimales reditus ad illum pertinentes sub sequestro posuerat, esse locum restitutioni et remotioni sequestrorum S. C. injunxit: *Aquipendien.*, *Cathed.*, 20 *decem.* 1766, *dub.* 2.

18. Quum in visitatione antistes Alatrinus interdixisset celebrationem sacrorum in capella S. Nicolai et S. Antonii abbatis collegiatæ S. Mariæ, Majoris, ut reparari possit fructibus capellanorum, positi fuerunt sequestro reditus; S. C., decreta reædificatione spectare ad patronos capellæ, declarat nullitatem prædicti sequestri: *Alatrina*, *Reædif. cap.*, 29 *julii* 1775, *dub.* 3.

19. Apud sequestrum sunt ad instantiam promotoris fiscalis curiæ abbatialis S. Pauli extra Urbis mœnia bona possessa a Maria Theresia Malatesta ad effectum implendi legata pia a Joanne Francisco Avo præscripta, hoc sequestrum per viam nullitatis revocandum est, quum eadem bona obnoxia non esse adimplemento dictorum legatorum S. C. declaraverit: *Nullius, seu Leprignani*, *Legat.*, 7 *julii* 1781, *dub.* 3.

20. Sequestra removenda esse voluit S. C. per Episcopum, quorum custodiæ commisit ipse pecunias penes debitores societatis Misericordiæ oppidi Polimartii repertas, interdicta officialibus ejusdem societatis redituum administratione, quia se opposuerunt pro facienda subministratione ex reditibus societatis annuorum scut. 30 seminario ad alendum alumnum ex dicto oppido: *Balneoregien.*, *Elect. alum.*, 15 *sept.* 1769, *dub.* 3.

21. Marianna Baruzzi judicium separationis thori instruxit contra Joan. Baptistam Pagani virum suum ex causa adulterii, aufugit tamen e patria sua, ac in exteram ditionem se recepit una cum Maria Magdalena Cavallazzi ejus matertera. Episcopus itaque ut fugientes reduceret sequestro mandavit eo-

[142] Quæ incipit *Pastoralis Officii*, 19 maii 1725 (*Bull. Rom.* tom. 11, part. 2, pag. 409), Bened. XIII, et § 3 disponit: « Cæterum, ut fructus, quem Tridentina Synodus ex præbendæ theologalis institutione preceptum iri speravit, omnino re ipsa, et cum effectu percipiatur, volumus, statuimus, et mandamus tertiam partem proventuum dictæ præbendæ theologalis ab Episcopo distribui, et proportionabiliter applicari singulis lectionibus Sacræ Scripturæ, quæ a præbendato præscriptis diebus, et horis totius anni habendæ erunt, itaut si præbendatus universas lectiones habuerit, assignatas distributiones integras absque ulla prorsus diminutione consequatur; si vero in aliqua, vel pluribus lectionibus defecerit, distributiones neglectis lectionibus respondentes amittat, quæ in sacristiæ ecclesiæ beneficium cedant, ac erogentur. In casu autem gravioris contumaciæ præbendati liceat Episcopo deputare alium theologum sacerdotem secularem, vel regularem, qui jugiter supplendo ejusdem præbendati vices, præfatis distributionibus potiatur. »

rum bona, discussum itaque fuit an servari deberent sequestra ? servanda esse rescriptum fuit. *Imolen.*, *Separ. thori*, 1 *maii* 1786; ac reproposita instantia sub die 9 sept. ejusd. anni rescriptum fuit sequestra esse removenda a die reditus in statum ecclesiasticum. Rediit Maria Magdalena Cavallazzi in statum ecclesiasticum, ac amotionem sequestri postulavit in executionem præfati rescripti, exposuit se quam plurimum egisse, ut etiam Mariannam revocaret, nec obtinere potuisse, immo id numquam fieri posse ; et S. C. rescripsit esse locum remotioni sequestri super bonis Magdalenæ Cavallazzi : 5 *april.* 1788.

22. Quum querelæ factæ essent de difficili exactione summæ in pia opera eroganda Boarii, disputatum est, an sit locus sequestro super responsionibus locationis bonorum fratrum de Manzaliis ejusdem pii operis debitorum ? S. C. rescripsit dilata, et ad secret. juxta mentem [143] : *Ferrarien.*, 16 *martii* 1793.

Servitium chori. Vide *Archipresbyter*, § xi ; *Beneficiati*, § viii ; *Canonici*, § x ; *Capitulum ecclesiasticum*, § x ; *Dignitates ecclesiasticæ*, § v ; *Mansionarius*, § v ; *Præpositus*, § iv ; *Presbyteri*, § ix.

Servitium chori quoad Indultum absentandi. Vide *Dispensatio*, § i.

SERVITUS.

In provincia Chablasii Gebennæ diœcesis compeiriuntur complures servi, seu vassalli vulgo *salliables*, quorum hæreditates dominis cedunt, si absque prole extremum diem claudant. Antonius Bron servus abbatis ac monasterii S. Mariæ de Abundantia ordinis Cisterciensium licet prolem multiplicem genuerit, liberari ab hujusmodi odiosa servitute expetiit annuente abbate, sub reservatione census florenorum quatuordecim monetæ Sabaudiæ quotannis persolvendi prævia Apostolici beneplaciti reservatione. S. C. vero primum rejecit instantiam ; sed inde recedendo a decisis concessit beneplacitum cum clausula tamen *si in evidentem* et cum aliis clausulis solitis : *Gebennen.*, *Benep.*, 19 *aug.* 1713.

Vide *Fenestra*, *Fenestræ*.

Sevitiæ inter conjuges. Vide *Matrimonium*, § xxvii.

SIMONIA QUOAD PROBATIONEM.

1. Quum actum esset de cessione juris nominandi ad capellaniam mere laicalem facienda a Carmelitanis in favorem capituli cathedralis in congruentiam certi pretii, et disputatis dubiis, an absque simoniæ nota possit dictus contractus iniri ?

2. An agatur de casu, in quo Sedes Apostolica possit dispensare ? et quatenus affirmative.

3. An expediat, ut dispensatio concedatur ? Responsum fuit dispensationem non esse concedendam : *Viterbien.*, *Alienat.*, 15 *januar.* 1661, *dub.* 1, 2 et 3.

4. Necesse fuit, ut constituatur disceptatio ad instantiam Belgii Provinciæ, nempe utrum simoniacum sit recipere dotem solvendam pro victu, amictu, supellectili, et aliis necessariis ad conservationem puellæ volentis ingredi monasterium ? S. C. omnem tollit dubitationem non esse simoniacum consilium capiens : *Belgii*, *Subsid. dot.*, 18 *sept.* 1683.

5. Damianus Mastrota sacerdos dedit die 18 novem. 1707, irrevocabili inter vivos donatione Lucretiæ ratam portionem domus pertinentem ad quoddam beneficium, ac decedente muliere Michaelem Serranum ejus virum vocavit. Idem Damianus prædicto Michaeli, a quo deputationem ac dictum beneficium acceperat totum id, quod ab ipso tanquam a patrono dicti beneficii poterat prætendere pro sacrarii juribus, Missarum cum cantu, aliarumque similium rerum largitus est, ac sese ad onera explenda obligavit. De validitate donationis fuit dubitatum, ac occultum fuit, an in simoniam Damianus Mastrota inciderit ? Hic vero ex adverso objicit immutatam esse dotem instrumenti donationis, atque testes, uti deponentes de confessione extrajudiciali Mastrotæ et Serrani nullum proba-

[143] Nempe ut scribatur particulariter super detractionibus per mansalios prætensis.

tionis gradum constituere valere; hicque agi de capellania fundata absque Ordinarii auctoritate, de capellania amovibili, et ad quam per modum provisionis, ac ad supplendam absentiam Joachimi Villæ est ipse Mastrota nominatus. Nulla data definitione dixit S. C. ad mentem [144] : *Neapolitana, Præt. sim.*, 13 *aug.* 1718, *dub.* 1. Ac reproposita causa, non constare de simonia, sed donationem fuisse illicitam decidit : 26 *aug.* 1719, *dub.* 1.

6. Occasione vocationis unius ex trigenta capellaniis, quæ in ecclesia metropolitana Januæ choro inserviunt factæ sunt pactiones inter electores et concurrentes et subscriptæ sunt apocæ, in quibus promittebatur quædam summa pecuniæ vel sacrario, vel uni aut alteri ex electoribus persolvenda a concurrente, qui ad capellaniam vacantem eligitur. S. C. consulta hujusmodi pactiones non licere censuit : *Januen., Pact.*, 16 *januar.* 1723, *dub.* 1.

7. Soror Laura Maria Vinciguerra assumpsit habitum Sororum Tertiariarum S. Mariæ Servorum Bononiæ, et ante professionem soluta fuit consueta dos in libris mille, quæ summa in censum data Augustinæ matri Lauræ. Hæc super suis extradotalibus bonis censum imposuit, vendiditque collegio prædictarum sororum : inde suspensum animum tenet eadem Augustina mater ac hæres præmortuæ Lauræ de labe simoniaca ratione dictæ solutionis absque titulo alimentorum sororum, quæ modo de proprio vivunt, quum antea collegialiter viverent, et sua patrimonia, et industriam in unum conferrent. S. C. autem non adesse simoniam aperte indicavit : *Bononien.*, 14 *april.* 1725 ; confirmata 17 *novem. ejusd. anni.*

8. Fundavit Anna Maria Sarmiento capellaniam perpetuam injunctis capellanis oneribus, ac pro dote integrum censum centum milium regalium de Vellon, quem ipsa tantum possidebat, assignavit, capellanumque nominavit. At sicuti nihil supererat unde vivere possit, clam cum Emanuele de Villaba cujus filios vocavit post primum nominatum, convenit, ut ipsa fructus integros perciperet nesciente ipso capellano, qui titulo ejusdem ad ordines sacros ascendit, inde scrupulum habentibus de simoniaca conventione S. C. respondit consulendum Sanctissimum pro absolutione, et dispensatione ad cautelam : *Vallisoletana, Capell.*, 26 *april.* 1749, *dub.* 1.

9. Beneficii fructus conventi inter litigantes super eodem beneficio, ita ut usque ad determinatum tempus percipiantur a possessore beneficii, tempore vero præstabilito jam elapso beneficium ipsum alteri ex litigantibus debeatur , reservato beneplacito Apostolico, quia voluntatum concordia fuit, ut perciperentur a possessore, debentur absque eo quod simoniæ labes in conventione intercesserit. Nam S. C. illam conventionem non esse simoniæ macula infectam jam ante judicaverat : *Foro-Sempronien.*, 3 *april.* 1756.

10. Quum Fanensis Episcopus officiales communitatis villæ Belloculorum sese in perceptione fructuum ecclesiæ curatæ S. Sebastiani quoque, et capellaniæ *Gioventù* immiscuisse, et simoniacas cum capellanis in eorum electione, vel confirmatione iniisse pactiones deprehendisset, ab eis libros administrationis accepit, decretumque inde tulit, quo restituta capellanis administratione bonorum, damnatur communitas ecclesiam dotare, illataque damna sarcire, et utroque jurepatronatus privavit, nisi paruisset intra tres menses, legitimamque obtinuisset absolutionem a censuris in quas incurrit ob simoniam. Communitas expostulavit, et studuit proponi examinarique dubium num decretum illud factum pro libera administratione prædii empti ex pecuniis legatis a Paterniano Bellocchi, tributa parocho pro tempore, cum simplici communitatis villæ Belloculorum facultate invigilandi super satisfactione oneris Missarum, et manutentione dicti prædii sit exequendum? nulla definitione prodeunte dictum est, ut exhiberetur particula legati Paterniani Bellocchi : *Fanen., Exequut. decret. S. Visit.*, 22 *novem.* 1760, *dub.* 1. Proposita denuo causa et legati Bellochi, qui scuta 100 cum onere quinque Missarum ecclesiæ S. Sebastiani relinquerat, exhibita particula nec non a labe prætensæ simoniæ ob qualitatem capellaniæ curatæ amovibilis ad nutum ipsius communitatis, acerrime vindicatis actis S. C. respondit negative : 18 *febr.* 1761, confirmata, 30 *maii ejusd. anni.*

11. Beneficium possessum ab Idelphonso Valentino Fernandez Montero, quum simoniace ille assecutum fuerit eo quod quum clericus non esset, obtentum beneficium dimisit in favorem cujusdam sacerdotis facta obligatione quod statim, ac clericus evasisset, ad beneficium regrederetur prout consentiente patrono accidit, ab ipso sacerdote dimitti, fructusque perceptos restitui debuit. Hac de causa supplicavit Idelphonsus quoad absolutionem, dispensationem, et convalidationem tituli beneficii ; *Caurien., Censur.*, 30 *julii* 1774.

12. In ecclesia cathedrali a Sum. Pont. confirmatum statutum reperitur quo mandatur, ut quilibet de canonicatu, vel de Portionaria noviter provisus per sex menses suæ præbendæ fructus inter alios dividendos dimittere debeat. Hos præbendæ fructus in casu vacationis per obitum hæredes percipiunt, in casu permutationis, vel resignationis, nihil de his

[144] Nempe ut Card. Archiepiscopus mandet Matrotam removeri : *Ead. causa*, 26 aug. 1719.

fructibus percipere possint qui permutant vel resignant. Capitulum prædictæ ecclesiæ anxia dubitatione distentum est hoc statutum ob simoniæ vel sordidæ avaritiæ suspicionem revocatum a Sac. Concilio Tridentino, vel a peculiaribus Constitutionibus Sum. Pontificum [145] fuisse, petiit proinde, an sint renuncianti præbendæ fructus primi semestris restituendi? utique esse restituendi, non autem dividendi ad formam statuti S. C. decidit : *Burgen.*, 27 *novem.* 1779.

13. Ad parochiam S. Cassiani communitatis Rignani per liberam dimissionem vacantem homines dictæ villæ patroni per suffragia nominarunt sacerdotem Sanctem Alvisium. Percrebuit illico rumor, quod is pretio suffragia comparaverit. Communitas ipsa hoc Archiepiscopo Bononiensi narravit, dixitque hanc diffamationem ortam fuisse ex illicitis pactionibus pravisque modis a nominato sacerdote adhibitis. Hinc est quæstio et de simonia, et sic de nullitate nominationis. S. C. definiendum non censuit, at jussit ut impinguaretur processus juxta instructionem secretarii : *Bononien.*, *Nullit. elect.*, 24 *januar.* 1784.

14. Lite super sortibus, et fundis capellaniæ fundationis Alexandri Ziani absoluta transactione, hujus vigore Carolus Silvestri nominavit ad capellaniam clericum Paulum Bondi, sed inde eam nominationem incusavit simoniæ, utpote sub mutua promissione Riccardi de impetranda sibi a S. C. boni regiminis diuturna dilatione ad communitativum quoddam solvendum debitum : S. C. vero veritatem demonstravit non constare de simonia resolvens. Nam negat Riccardus de hac mutua promissione et confirmat id cum epistolari familiari propria manu in absentia conscripta a Carolo, in quo profitetur, se non alia ratione posthabito remotiore conjuncto nepotem ex sorore prætulisse, quam ob majorem propinquitatem, et ob sanguinis dumtaxat amorem : *Sutrina, Capell.*, 18 *april.* 1795, *dub.* 1.

15. Elisabeth Murgia Culcinagiu capellaniam fundavit et ad eam vocavit oriundos civitatis Turritanæ ad nominationem Archiepiscopi. Hujus possessor sacerdos Joseph Budroni nominatus a fundatrice ita bona capellaniæ meliora fecit ut libellarum 3000 auctus est illius valor et animum habet donandi capellaniæ meliorationes quoties Archiepiscopus in successorem sacerdotem Joan. Baptistam Marras ejus nepotem nominaret licet civem oppidi Claramonti. Favet Archiepiscopus, sed animo distrahitur de simoniæ labe S. C. consuluit ut id fieri liceat, quæ et esse permittendam nominationem Marras juxta votum Archiepiscopi resolvit : *Turritana*, *Capell.*, 30 *julii* 1796.

Simplices presbyteri. Vide *Presbyteri*, § x.
Situatio. Vide *Ecclesia in genere*, § v; *Ecclesia parochialis*, § iii.
Societas. Vide *Sodalitium.*
Sodales. Vide *Sodalitium*, § vii, viii et ix.
Sodalitii capellanus. Vide *Capellanus sodalitii.*

SODALITIUM.

§ I.

Sodalitium quoad aggregationem.

1. Dubio excusso an ad effectum, et societates laicales aggregatæ uti possint regulis, statutis, et Constitutionibus, quas observandas recipiunt ab archiconfraternitatibus aggregantibus, necessaria sit præcedens approbatio Ordinarii loci? Affirmative respondetur : *Potentina, Aggreg.*, 29 *maii* 1683, *dub.* 1.

2. Inde ad postulatum, an ad effectum, ut dictæ societates aggregatæ uti, et gaudere possint indulgentiis, privilegiis, et indultis archiconfraternitatum aggregantium, necessaria sit præcedens approbatio Episcopi cum interventu duorum de capitulo? affirmative rescribitur : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Concedenda non est dispensatio Societati S. Mariæ de Laureto pro obtinenda aggregatione, seu reaggregatione archiconfraternitati Confalonis Urbis. Nam Clem. VIII, disposuerat, ne plusquam unius societatis erectio in singulis locis aggregationem numquam fuerit assequuta, quam quidem meruit consequi jam abhinc nonnullis annis societas S. Innocentii Papiæ : *Papien.*, *Aggreg.*, 10 *julii* 1706 ; confirmata 21 *aug. ibid.*, ac 12 *april.* 1709.

4. Adversus aggregationis privilegium, quod de anno 1706 sodalitas S. Mariæ a Vertice Cœli obtinuit ab archiconfraternitate suffragii Urbis, insurrexerunt sodales alterius societatis S. Marci vulgo *de Lanzieri* contendentes minime exequi posse eo sub obtentu, quod ab anno 1615, jam ipsi similem aggregationem impetraverat, de qua S. C. ad du-

[145] Vide not. 138, verb. *Canonici*, § vi.

bium, an aggregatio dictæ societatis S. Marci archiconfraternitati SS. Suffragii Urbis sustineatur, respondit : Dilata et exhibeatur authentica aggregatio : *Neapolitana, Aggreg. confrat.*, 7 *decem.* 1709. Deinde non constare de aggregatione resolvit : 30 *aug.* 1710, quod confir. 9 *april.* 1712. Quum demum exhibitum fuerit obliteratum documentum aggregationis, S. C. recessit a decisis, et decrevit constare de aggregatione societatis B. M. Visitationis, et suffragii in ecclesia B. Marci Lanzeriorum. Nam societas Suffragii intus ecclesiam S. Marci erecta erat : 19 *aug.* 1713.

5. Societas Mortis sita est in ecclesia S. Josephi urbis Lanciani, quæ asseritur aggregata archiconfraternitati Mortis Urbis usque ab anno 1608 (cujus aggregationis autographum non fuit exhibitum). Ideo S. C. declaravit ex deductis non constare de ejusdem legitima aggregatione, ita ut fruatur privilegiis archiconfraternitatis prædictæ ac uti statutis ejusdem : *Lancianen.*, *Confrat.*, 20 *sept.* 1710, *dub.* 1.

6. Societas Orationis, et Mortis, loci Prædarii, aggregata archiconfraternitati Orationis, et Mortis in Urbe institutæ gaudet indulgentiis, et privilegiis archiconfraternitatis aggregantis : *Novarien.*, *Aggreg.*, 24 *sept.* 1718, *dub.* 1, confirmata 13 *januar.* 1720.

7. Aggregatio sodalitii Salutis translati in ecclesia S. Antonii abbatis terræ Medicinæ facta archiconfraternitati Cinturatorum Bononiæ firma est : *Bononien.*, 28 *junii* 1724, *dub.* 6.

8. Aggregatio nova facta confraternitati Cordis Jesu occasione postremæ visitationis, deputato visitatore capituli Vaticanæ basilicæ abbatiæ, quæ est in terra Meldulæ sita, valida est. Nam aggregata fuit præfatæ societati, et unita pia quædam congregatio nuncupata *de Coronari* : *Nullius*, *Terræ Meldulæ*, *Offic.*, *et aggreg.*; confirmata 12 *febr.* 1757, *dub.* 1

9. Episcopus Reatinus pervetustæ societatis B. Columbæ titulum addidit *Mortis*, et mandavit alias societates associare cadavera non posse sine illa, nisi confrater adscriptus sit canonice in illis societatibus ante menses 6 obitus illius. Reclamarunt statim sodales SS. Stigmatum dictæ civitatis, et S. C. declaravit societati SS. Stigmatum Reatis juxta votum Episcopi non competere ejus aggregandi sodales, et sorores, quocumque tempore etiam in articulo mortis, eorumque cadavera proprio sacco induta in funere ad ecclesiam comitandi : *Reatina*, 26 *april.* 1788, *dub.* 1.

10. Et civibus particularibus, et incolis Reatis competere jus juxta votum Episcopi, exclusis fratribus Mortis nisi invitatis, jus sese adscribendi quandocumque cuilibet sibi benevisæ societati, necnon vocandi ad eorum libitum quascumque ad funera, et defunctorum comitatum statutum est : *Ibid.*, *dub.* 2.

11. Ac quoad edictum Episcopi diei 18 maii 1786, an sustineatur? rescripsit provisum in primo, et secundo : *Ibid.*, *dub.* 3.

§ II.

Sodalitium quoad congregationes, et suffragia.

1. Judicio decernitur, quod confratres sodaliti Mortis in urbe Lanciani siti occasione electionis novorum officialium sese absque interventu, et assessione vicarii generalis contra Archiepiscopi edicti formam id demandantis in casu, de quo agitur congregare non valeant : *Lancianen.*, *Confrat.*, 20 *sept.* 1710, *dub.* 4.

2. Societas SSmi Rosarii civitatis Ripanæ habet altare existens in ecclesia S. Dominici PP. Prædic. ac oratorium prorsus a monasterio separatum. Factis inter eosdem nonnullis controversiis S. C. statuit assessionem, et præsidentiam in congregationibus, quæ fiunt a sodalibus in oratorio non spectare privative ad Episcopum, nec ejus vicarium generalem, nec privative ad priorem conventus, vel cumulative ad utrumque, sed posse per Episcopum vel ejus vicarium in casibus tantum particularibus, et gravioribus : *Ripana, Confrat.*, 30 *martii* 1715, *dub.* 1.

3. Societas Orationis, et Mortis, loci Prædarii aggregata archiconfraternitati Mortis Urbis potest absque facultate, atque interventu parochi suas facere congregationes : *Novarien.*, *Aggreg.*, 24 *sept.* 1718, *dub.* 9.

4. Præpositus S. Leonardi, et simul confrater sodalitii Mortis et orationis oppidi Casalis Majoris non habet duo suffragia, sed dumtaxat unum in congregationibus ejusdem societatis : *Cremonen.*, 5 *junii* 1723, *dub.* 3.

5. Sodalibus societatis SS. Suffragii terræ Offidæ licet convocare congregationes tam generales, quam particulares, ac devenire ad electionem officialium, aliaque negotia societatis proponere, atque determinare absque licentia Episcopi, seu vicarii foranei vel alterius personæ per Episcopum deputandæ : *Asculana*, 24 *martii* 1725, *dub.* 1.

6. Societatis S. Josephi in urbe Arimini a quibusdam fabris intra ambitum conventus PP. Conventualium ædificatæ congregationibus assistere P. Guardianus dictorum Minor. Convent. potest, et unum tantum non duo ferre suffragia valet : *Ariminen.*, 7 *aug.* 1756, *dub.* 2.

7. Nec hoc idem licet Episcopo, et ejus vicario vel alteri eorum nomine. *Ibid.* *dub.* 3 ; confir., et

additum quoad præsidentiam tantum absque jure suffragandi : 30 *julii* 1757.

8. Supradictos PP. Minor. convent. aggregatos ut supra etiam dictæ societati S. Josephi congregationibus ejusdem interesse, et activam tantum non vero passivam habere vocem S. C. interrogata respondit : *Ibid.*, *dub.* 4.

9. Societas Mortis erectæ in altari S. Joan. Evangelistæ ecclesiæ paroch. castri Montis Joveni, quæ se transulit ad aliam ecclesiam dicti castri, potest valide coadunari absque interventu parochi deputati ab Episcopo, et respective eligere officiales, itaut est locus in hac parte moderationi edicti, seu præcepti Episcopi diei 16 januar. 1758, sed juxta modum idest certiorato antea Episcopo, vel ejus deputato : *Civitatis Plebis*, 22 *martii* 1760, *dub.* 3.

10. At quoad deputationem pro congregationibus ab Ordinario confectam in favorem Bartholomæi Volpini moderni plebani Montis Joveni in casu de quo agitur, esse locum deputationi alterius personæ societati non suspectæ : *Ibid*, *dub.* 4.

11. Societatis Mortis terræ Montis Bondii jussit Episcopus tempore visitationis, *che in avvenire le congregazioni si debbono tenere in luogo a parte, et non in chiesa per ovviare all' irreverenze ec.*, de qua re convenerant sodales an 1681, ideoque S. C. ad formam transactionis resolutionem emisit : *Senogallien.*, 13 *julii* 1765, *dub.* 9.

12. Decreverat Assisiensis Episcopus, ne in sua diœcesi ullæ haberentur congregationes sine præside. Rationem decreti addebat, quod liberum congregatis erat pro ingenio, quod magis lubebat, decernere etiam adversus principem, quod non tamen factum unquam fuisset, probabat. Sodales dicebant se priores, et rectores habere pro totidem præsidibus. Itaque examinatum fuit, num officiales confraternitatum certiores facere, jubentur in civitate Episcopum, in diœcesi vicarios foraneos de congregationibus habendis? S. C. voluit, ut pro extraordinariis congregationibus quippe certiores prædicti fierent ; interventum vero vicariorum, et Episcopi vetuit : *Assisien.*, 21 *januar.* 1786, *dub.* 1.

13. Pendente adversus ejusdem Episcopi edictum in S. C. recursu præfata societas ad rectoris electionem die 28 decem. superioris anni pristino more devenit, Episcopus fretus mandato S. C., ut provideret, et juberet, electionem hanc circumscripsit, novoque in dicto sodalitium comitio die 6 febr. hujus anni, alius fuit rector electus. Sodales canonicam fuisse primam electionem contendunt, et circumscriptionem ab Episcopo factam fuisse nullam. Rem S. C. conciliavit, dum ad dubium prolatum, an circumscriptioni esse deberet locus congregationi postremo habitæ ? haud esse locum pronuntiavit : *Ibid.*, *dub.* 10.

§ III.

Sodalitium quoad constitutiones, et statuta.

1. Scrupula injecta, an societas laicalis erecta in collegiata Finarii absque auctoritate Ordinarii potuerit discedere a statutis in limine fundationis per Ordinarium approbatis, et assumere statuta archiconfraternitatis Mortis de Urbe, cui fuit aggregata ?

2. An eadem societas teneatur ad observantiam decretorum synodalium ? S. C. remisit pro explanatione ad Rotam [146] : *Savonen.*, *Confrat.* 14 *junii* 1704, *dub.* 1 et 2.

3. Constitutiones sodalitii Cordis Jesu servari debent a pia quadam congregatione nuncupata *de Coronari*, quæ in postrema visitatione peracta a capitulo basilicæ Vaticanæ in ejus abbatiæ terræ Meldulæ fuit aggregata, ac unita dicto sodalitio : *Nullius*, *Terræ Meldulæ*, *Offic. et Aggreg. confr.* 12 *febr.* 1757, *dub.* 2.

4. Societatis SSmi Sacramenti terræ Bondeni statuta publicata anno 1780 variata, ac mutata ab Archiepiscopo, an sint exequenda ? S. C. respondit dilata, et videatur particulariter : *Ferrarien.*, *Unionis*, 14 *sept.* 1782, *dub.* 6.

§ IV.

Sodalitium quoad consorores.

1. Consorores peregrinas nuncupatas, eliminandas non esse S. C. sancivit a societate SS. Nominis Jesu erecta in ecclesia hospitalis S. Rocchi oppidi Viqueriæ. Nam utriusque sexus revera societas legitime erecta fuit anno 1577 a PP. Dominicanis vigore facultatum ipsis tributarum in Constit. 130. S. Pii V. [147] : *Derthonen.*, *Visit.*, 26 *januar.* 1760, *dub.* 17.

[146] Ubi in decis. diei 3 julii 1705 *Coram Molines* firmata exequutione in vim rei judicatæ, et literarum exequutorialium ejusdem Rotæ tribunalis, bullæ aggregationis dictæ societatis archiconfraternitati Orationis, et Mortis Urbis, una cum privilegiis, et facultatibus, quibus archiconfraternitas Urbis potitur, et signate facultate erigendi, et construendi in eodem loco finarii oratorium, sive ecclesiam, quam sodales absolverunt, et Episcopus benedictionem denegavit, disputatum fuit dubium : *An sit concedenda benedictio oratorio, sive ecclesiæ in exequutionem sententiarum Rotalium erectæ, et fabricatæ ?* Responsum fuit, *affirmative, et benedictionem Episcopo viciniori delegandam esse.*

[147] Quæ incipit *Decet Romanum*, 21 junii 1571 (*Bull.*

2. Eædem non autem possunt ad formam decreti associare cadavera sub speciali vexillo; quem comitatum permissum reputabant ex universali consuetudine regionis, qua mulieres sodalitiis adscriptæ sub proprio vexillo funeribus interveniunt. *Ibid.*, *dub.* 18.

§ V.

Sodalitium quoad erectionem, et quando ea convalidatur.

1. Controversia inter societatem SS. Rosarii erectam in ecclesia PP. Conventualium S. Francisci Casalis Portici, et aliam societatem ejusdem SS. Rosarii erectam in ecclesia parochiali delata est ad S. C., quæ, *die* 13 *febr*. 1683, distulit resolutionem, ut videret, an societas noviter erecta in ecclesia PP. Conventualium naturam, et indolem haberet veræ societatis, vel potius dicenda esset cœtus piorum virorum, et piarum mulierum insimul convenientium ad dicendum Rosarium, compertoque, quod fuerat erecta anno 1687 accedentibus literis patentalibus P. Generalis ordinis Prædicatorum, non obstante quod alia societas in ecclesia parochiali jam erecta reperiretur usque de anno 1628. Reproposita causa respondit S. C., posteriorem erectionem factam in ecclesia Minor. Conventualium non sustineri: *Neapolitana*, *Recit. Rosarii*, 17 *julii* 1683.

2. S. C. censuit tolerandam esse societatem posteriorem. Nam agebatur de duabus societatibus erectis in binis ecclesiis PP. Dominicanorum, quæ distabant inter se bismille tercentum, et quatuor passibus, et secunda confraternitas ab antiquitus fuerat erecta, nempe anno 1619: *Valentina*, *Societ. SSmi Rosarii*, 2 *aug*. 1687.

3. S. C. decrevit constare de legitima antiqua erectione confraternitatis SS. Sacramenti, ut dicitur, facta in capella SS. Sacramenti ecclesiæ cathedralis. Nam modernus Episcopus asserens confraternitatem numquam de ejus legitima erectione docuisse ad novam erectionem processit, regulis ipsi statutis: *Sarnen.*, *Confrat.*, 11 *junii* 1712, *dub.* 1

4. Nec constare de legitima erectione confraternitatis SS. Sacramenti facta ab hodierno Episcopo in capella eadem intus ecclesiam cathedralem: *Ibid.*, *dub.* 2.

5. Nec aggregationem sodalium noviter factam occasione dictæ novæ erectionis esse uniendam corpori antiquæ societatis: *Ibid.*, *dub.* 3.

6. Etsi in ecclesia PP. ordinis Prædicatorum civitatis Ulyssiponis occidentalis ab antiquo tempore erecta reperiretur societas SS. Rosarii, nihilominus an. 1715 in ecclesia S. Mariæ Conceptionis sita in via nova nuncupata *Dosferos* ejusdem urbis alia pariter sub titulo SS. Rosarii erecta fuit. Ecclesiæ rector dubitavit de validitate erectionis, ac adiit ad S. C. pro revalidatione, nam obstare poterat constitutio *Clem. VIII* [148]. S. C. erectionem convalidavit juxta modum [149]: *Ulyssiponen. Occidentalis*, *Confrat.*, 7 *decem.* 1720.

7. Agitata in S. C. fuit quæstio, an constet de legitima, et canonica erectione societatis laicalis S. Mariæ Constantinopolis in ecclesia S. Sebastiani posita extra muros terræ Rendarum? S. C. decrevit provisum fuisse per aliud decretum, ut expelli a dicta ecclesia societas nequeat. Nam ibi fuerit introducta ab anno 1658, et fuit semper in quasi possessione in ipsa exercendi varia pietatis opera, ac præsumi potest adesse Ordinarii consentio: *Consentina*, *Capellæ*, 3 *decem.* 1729, *dub.* 5.

8. PP. Carmelitæ oppidi Bidgostiensis Uratislaviensis diœcesis obtinuerunt a Sede breve indulgentiarum pro societate sub titulo divinæ Providentiæ erigenda, quod fuit admissum a vicario Foraneo dicti oppidi, ut in die festo publicaretur. Consimile breve pro erectione societatis sub eodem titulo reportarunt PP. Jesuitæ ejusdem oppidi, necnon approbationem ipsius vicarii foranei, ac licet postea assequuti sint, primi tamen fuerunt in evulgando die festo, quo solemniter introductionem fecerunt; PP. Carmelitæ denunciarunt die feriali, et non obstante inhibitione a vicario prædicto, introductio fuit ab eis peracta. De his omnibus testatur Episcopus nullam habuisse scientiam. Actum fuit in S. C. an et quæ societatis erectio sustineatur? S. C. neutram ratam habuit, et Episcopus uteretur jure suo præcepit: *Uratislavien.*, *Erect. confrat.*, 3 *decem.* 1729.

Rom., tom. 4, part. 3, pag. 169), et qua præcipitur ut in ecclesiis ordinis Fratrum S. Dominici, confraternitates SSmi Nominis Dei, si extant, sin autem in aliis ecclesiis, de licencia prioris ejusdem Ordinis instituantur, ac erigantur.

148 Quæ incipit *Quæcumque*, 7 decem. 1604 (*Bull. Rom.* tom. 5, part. 3, pag. 85), et § 2 decrevit, tam almæ Urbis, quam aliarum civitatum, et locorum totius christiani orbis regulares: « Unam tantum confraternitatem et congregationem de consensu tamen Ordinarii loci et cum litteris ejus testimonialibus quibus confraternitatis, et congregationis erigendæ, et instituendæ, pietas, christianæ charitatis officia, quæ exercere cupit, apud eos commendentur, in eorum, et quibuscumque aliis ecclesiis, et collegiis erigere et instituere. »

149 Modus fuit, ut priusquam ad convalidationem deveniat tam supradictæ confraternitati, quam alteri erectæ in ecclesia PP. Dominicanorum regulam et normam præscribat pro publicis functionibus peragendis, ne scandala, et confusiones oriantur, et S. deinde C. desuper instructam redeat: *Regist. lib.*, lib. 25, *die* 7 *decem.* 1720.

9. Constare de erectione putavit S. C. confraternitatis SS. Sacramenti erecta in ecclesia parochiali S. Michaelis Archangeli loci Montis Urani, quod resultare præpositus ait ex vulgari constantique opinione et fama a duobus et ultra seculis perseverante, quæ originem sumit ex bulla Pauli IV, edita 1558, quamvis illius authographum inveniri non potuerit : *Firmana*, 28 *januar.* 1769, *dub.* 1.

§ VI.

Sodalitium quoad officiales, eorumque electionem.

1. Ministri, seu officiales societatis SSmæ Annuntiatæ existentis in ecclesia S. Joannis Baptistæ sita extra mœnia civitatis Foggiæ, quæ ecclesiæ religionis Hierosolymitanæ jurisdictioni se subjectam esse autumabat, rationem administrationis ad formam Concilii [150] reddere sunt cogendi. Erat enim a S. C. jam Episcopi jurisdictione vindicata: *Trojana*, *Jurisd.*, 24 *aug.* 1709, *dub.* 4.

2. Neque commendator religionis Hierosolymitanæ valet se ingerere in erectione officialium dictæ societatis : *Ibid.*, *dub.* 5.

3. Sed facienda est electio cum assessione personæ ab Episcopo deputandæ, non vero absque ea: *Ibid.*, *dub.* 6.

4. Ac proinde electio officialium facta in personam Carmini de Sanctis, et aliorum non sustinetur, sed electio Martini de Arco, et aliorum cum assessione deputati ab Episcopo sustinetur : *Ibid.*, *dub.* 7.

5. Societatis Mortis Lanciani officialium electio minime valida est, quando a sodalibus absque interventu, et præsentia vicarii generalis peracta fuit: *Lancianen.*, *Confrat.*, 20 *sept.* 1710, *dub.* 5.

6. Ac in electione officialium prædictorum ejusdem societatis confirmatio Archiepiscopi præfati requiritur. *Ibid.*, *dub.* 6.

7. Nec officiales iidem, ex tabula sodalium, aliquos delere ex iisdem sodalibus potuerant, non servata statutorum ejusdem societatis forma : *Ibid.*, *dub.* 7.

8. Officiales dictæ societatis Archiepiscopo rationem reddere eorum administrationis redituum, et eleemosynarum ejusdem sodalitii tenentur: *Ibid.*, *dub.* 9.

9. Œconomi, administratores, aliique officiales electi a societate SSmi Rosarii civitatis Ripanæ, quæ in ecclesia PP. Prædicatorum S. Dominici habet altare, sunt ab Episcopo confirmandi : *Ripana*, *Confrat.*, 30 *martii* 1715, *dub.* 6.

10. Sodalibus societatis Disciplinatorum castri Roncilionis ad electionem officialium devenire non licet absque præsentia vicarii foranei; sed formam servare a synodo diœcesano præscriptam tenentur : *Sutrina*, *Jurisd.*, 7 *decem.* 1715, *dub.* 3.

11. Et præter expensas descriptas in tabella, officialibus alias facere expensas in tabella non descriptas absque consensu Ordinarii fas est, sed absque consensu congregationis sodalium minime eis licitum est: *Ibid.*, *dub.* 4.

12. Atque officiales iidem eorum administrationis rationem Episcopo reddendi onus habent : *Ibid.*, *dub.* 5.

13. Ac dictæ rationis redditionis munus non tantum in visitationis actu, sed quolibet anno est satisfaciendum : *Ibid.*, *dub.* 6.

14. Officiales societatis SS. Suffragii terræ Offidæ tam in actu visitationis, quam extra, et in loco ab Ordinario designando, in terra tamen Offidæ eorum administrationis rationem Ordinario edere devincti sunt: *Asculana*, 24 *martii* 1725, *dub.* 5.

15. Sodalitium Sanctissimi Crucifixi olim S. Mariæ Pietatis Belvederii tam in constitutionibus ab Ordinario approbatis quam ex antiqua consuetudine et possessione suos elegit officiales quatuor mensium duraturos ; at Episcopus sub umbra negligentiæ sodalium ad electionem jure devolutionis devenit : S. C. cui sodales adierunt, ad eam privative spectare jus eligendi officiales rescripsit : *Sancti Marci*, 13 *april.* 1726, *dub.* 1.

16. Cum actum fuisset, si jus eligendi officiales societatis Sanctissimi Crucifixi, olim S. Mariæ Pietatis Belvederii, ad Episcopum sub obtentu negligentiæ sodalium sit devolutum? S. C. decrevit, ut præfigatur ab Episcopo terminus sodalibus ad eligendum, et quatenus non concordent in tertio scrutinio deveniat ad electionem officialium, qui durent ad quatuor menses juxta antiquam observantiam, ac constitutiones ab Ordinario approbatas : *Ib.*

17. Sodales societatis Mortis castri Montis Joveni non obstante eorum statuto confirmare veteres officiales libere non possunt, seu de novo eos eligere, qui recenter in officio absque Ordinarii licentia fuerunt, ita ut locus non est moderationi edicti Episcopi diei 16 januar. 1758: *Civitatis Plebis*, 22 *martii* 1760, *dub.* 5.

18. Extractio autem officialium facta die 6 januar. 1758, absque interventu Bartholomæi Volpini plebani Montis Joveni ab Episcopo deputati, qui a societate per suspectum habitus fuit petita venia ab Episcopo per sodales sustinetur : *Ibid.*, *dub.* 6.

[150] Sess. 20, cap. 9 *de Reform.* Vide not. 85, verb. *Administratio*, § II.

19. Dubio exhibito, an duo priores, et depositarius societatis SS. Sacramenti oppidi S. Victoris ecclesiæ parochialis annuatim, et per sortes, ac prævia in urnam conjectione capitum familiarum possidentium sint eligendi? S. C. servari solitum mandavit: *Cæsenaten.*, 9 *febr.* 1765, *dub.* 9.

20. Officialibus societatis Misericordiæ oppidi Polimartii facultas administrandi, ac exigendi ejusdem societatis reditus, est restituenda, ac sequestra removenda contra Episcopi interdicti decretum, quia pro subministratione annuorum scut. 30 ex societatis reditibus causa alumnum ipsius oppidi manutenendi in seminario obstiterunt: *Balneoregien.*, *Elect. alum.*, 16 *sept.* 1769, *dub.* 3.

21. Mandaverat Assisiensis Episcopus ut omnes et singuli societatum suæ diœcesis officiales denunciarentur in propriis domibus, ut congregationibus tam ordinariis, quam extraordinariis intersint. At sodales ordinarias indicere renuunt, quia ex antiquiore consuetudine constat, congregationes post supplicationes præstitutis diebus fieri. Hinc num sustineretur Episcopi edictum, quæsitum fuit; quoad extraordinarias tantum sustineri fuit resolutum: *Assisien.*, 21 *januar* 1786, *dub.* 2.

22. Insuper mandaverat idem Episcopus, ut societates, seu illarum officiales, deponerent æde sacra Assisii sortes censuum, aliorumque creditorum in casu restitutionis cum vinculo investimenti, itemque vetarentur ad investimenta procedere absque ordinarii adprobatione. Sodalibus frustra contrariam præ se ostendentibus consuetudinem, S. C. Episcopi firmavit edictum: *Ibid.*, *dub.* 5.

23. Ejusdem Episcopi edictum in ea parte, qua mandavit electionem officialium esse faciendam non viva voce, sed per secreta suffragia, S. C. ratum agnovit; eam vero improbavit partem, in qua jussit ut electio conclusa non censeretur, nisi duæ ex tribus suffragiorum partibus concurrerent, quum suffragia majoris partis sufficere eadem S. C. firmaverat: *Ibid.*, *dub.* 8.

24. In ea vero parte, in qua mandabatur, ut electio officialium fieret coram Ordinario, vel persona ab eo deleganda, edictum non sustineri, et extractiones juxta solitum salva Episcopi adprobatione faciendas esse, S. C. rescripsit: *Ibid.*, *dub.* 9.

25. Electionem conservatorum sodalitii S. Mariæ Misericordiæ Callii, quod hospitale habet annexum, ad tollendos abusus faciendam esse ab universis sodalibus juxta votum Card. visitatoris, non a solis nobilibus declaratum est a S. C., licet ut ait Episcopus *longo tempore in consuetudinem jam venisse, ut illi administratores ab equestri illius urbis ordine seligantur*: *Callien.*, *Subs. dot.*, 28 *novem.* 1795, *dub.* 4.

§ VII.

Sodalitium et sodales quoad jura et potestatem.

1. Definiendo rem latentem S. C. explicavit, primo an archiconfraternitas Mortis possit in funereis supplicationibus erigere suam crucem, quando defuncti tumulandi deferuntur ad ipsius ecclesiam, in qua sepulcrum elegerunt? respondens, ut præcedat societas, deinde crux ejusdem ecclesiæ deferenda per clericum ipsius, postea sequatur clerus regularis, et tandem secularis: *Romana, Funer.*, 10 *januar.* 1682, *dub.* 1.

2. Secundo, an archiconfraternitas eadem possit suam crucem erigere tam per viam, quam in ecclesia parochiali, quando est invitata ad associandum cadaver sepeliendum in ipsa ecclesia parochiali? Negative tam in ecclesiis parochialibus quam in supplicationibus funeralibus præsente parocho, rescribens: *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Societatibus aggregatis archiconfraternitati Mortis nuncupatæ de Urbe jus non competit sepeliendi cadavera occisorum tam in civitate quam extra, et tam civium, quam exterorum, quando parochi sunt parati humare dicta cadavera? *Potentina*, *Aggreg.*, 29 *maii* 1683, *dub.* 3.

4. Ac dictæ societates aggregatæ subsunt Ordinario, ita ut earum officiales administrationis rationem Ordinario reddere teneantur: *Ibid.*, *dub.* 4.

5. Controversia, quæ torquet rectorem ecclesiæ parochialis S. Gregorii Ferrariæ, et sodales societatis S. Mariæ de Laureto erectæ in ecclesia S. Antonii Abbatis, sequentia dubia explanavit: nempe an societati S. Mariæ Lauretanæ in ejus ecclesia sub invocatione S. Antonii abbatis SS. Sacramentum exponere cum sola Episcopi licentia, absque venia, vel consensu parochi liceat? et quatenus affirmative.

6. An hujusmodi expositiones, et benedictiones a parocho, vel ab aliis sacerdotibus de ejus facultate explendæ sint?

7. An parocho impedito, vel renuente accedere per capellanum ejusdem societatis absque aliqua ipsius parochi licentia expleri possint?

8. An dicta expositio in supradicta societatis ecclesia illis diebus, in quibus fit expositio in ecclesia parochiali S. Gregorii, fieri valeat?

9. An in eadem ecclesia societatis retentio solius parvi sacelli absque Sanctissimæ Eucharistiæ sacramento sit permittenda?

10. An eidem societati jus explendi funebres functiones vel exequias cadaverum in eorum ecclesia sepeliendorum absque parochi, vel vice-parochi præsentia sit permittendum?

11. An occasione dictorum funerum aliquid recipere valeant? S. C. rescripsit primum dilata, et coadjuventur probationes circa exemptione : *Ferrarien.*, *Jur. par.*, 2 *junii* 1703, *dub.* 1, *usque ad* 7. Deinde decrevit ad 1 *affirmative*, ad 2 *negative*, ad 3, *provisum in secundo*, ad 4, *arbitrio Ordinarii*, ad 5, *negative*, ad 6 et 7, *dilata et scribatur stricte super exemptione* : 16 *maii* 1705. Demum quoad duo postrema dubia, dilata, et audiantur Card. Episcopus et parochus, rescriptum fuit: 12 *januar* 1709, *dub.* 1 et 2.

12. Societas laicorum sodalium SS. Annuntiationis, quæ in ecclesia S. Joannis Baptistæ extra civitatis Foggiæ mœnia existit, et religionis Hierosolymitanæ jurisdictioni una cum ecclesia se esse subjectam prætendebat, ab Ordinario dependere decisum fuit; quum nec præfatam ecclesiam esse ab eodem exemptam fuisset firmatum: *Trojana*, *Jurisd.*, 24 *aug.* 1709, *dub.* 2.

13. Dictæque societati SS. Annuntiatæ prævia Episcopi licentia publice infra annum in eadem ecclesia exponere SS. Eucharistiæ sacramentum in ultimis tribus diebus bacchanalium, diebus jovis Quadragesimæ, et omnium defunctorum anniversarii, integrum est: *Ibid.*, *dub.* 8.

14. Capellanus dictæ societatis nulla indigente approbatione Ordinarii, nec commendatarii religionis Hierosolymitanæ, a sodalibus eligi debet : *Ibid.*, *dub.* 12.

15. Sodalitii Mortis Lanciani sodales libere stipem colligere tam intra ecclesiam, quam extra per urbem, et ejusdem territorii districtum absque curiæ archiepiscopalis facultate non possunt : *Lancianen.*, *Confrat.*, 20 *sept.* 1710, *dub.* 2.

16. At præfati de proventibus, effectibus et eleemosynis ejusdem societatis absque curiæ archiepiscopalis potestate disponere libere possunt, exceptis eleemosynis, in quibus dispositio bullæ Clem. VIII, Pont. Max. servetur [151] : *Ibid.*, *dub.* 3.

17. Et prædicti sodales absque Archiepiscopi licentia montem frumentarium erigere, et de illo ad libitum disponere nequeunt : *Ibid.*, *dub.* 8.

18. Societas SS. Sacramenti in cathedrali erecta absque Episcopi venia in suo oratorio publico jam declarato contiguo curare celebrari unam, vel plures Missas, potest. *Sarnen.*, *Confrat.*, 11 *junii* 1712, *dub.* 10.

19. Sodalitium SS. Rosarii erectum in conventu PP. Minor. Conventualium S. Francisci oppidi S. Elpidii non exemptum a visitatione Ordinarii absque ejusdem assensu omnes dicti sodalitii proventus administrare potest : *Firmana*, *Jurisd.*, 4 *aug.* 1714, *dub.* 2.

20. Quæstio impendit inter societatem S. Mariæ *Succurre Miseris* nuncupatam in civitate Aversæ, et sodalitium vulgo *de Bianchi* oppidi Turris Octavæ seu Turris de Greco de jure privativo consolandi, seu assistendi damnatos ad mortem, quando judicium per regium tribunal commissarii Campaniæ in civitate, vel diœcesi, et territorio Aversano exercetur. S. C ad utramque societatem, dummodo vocata sit, spectare decrevit, etiamsi illa S. Mariæ suam institutionem ex const. Clem. VIII et Pauli V in civitate Aversæ, et ab immemorabili privativum exercitium ejus instituti præferret : *Neapolitana*, *seu Aversana*, *Juris Confor.*, 8 *febr.* 1716, *dub.* 1 et 2.

21. Societas SS. Matthei et Francisci de Assisio Neapoli erecta obtinuit aggregari sacrosanctæ Lateranensi basilicæ Urbis cum communicatione indulgentiarum, ac privilegiorum, et elapso anno populum convocare curavit, pridie diei veneris mensis martii per mandatarium clamantem, *Chi visita la Congregazione de' SS. Francesco, e Matteo domani Venerdì di Marzo guadagna Indulgenza plenaria e si fa la Scala Santa,* ac affixerunt januæ oratorii lapidem *Visitantibus quotidie pœnæ indulgentur, sicut in Lateranensi ecclesia;* qua de causa pias oblationes a visitantibus societas colligebat: at prævia inhibitione a curia archiepiscopali emanata, ac recursu ab ipso habito S. C. eidem societati non esse permittendam Scalam Sanctam cum indulgentia pro ascendentibus et descendentibus decrevit : *Neapolitana*, *Indulg.*, 19 *junii* 1717, *dub.* 1 et 2.

22. Societas Orationis, et Mortis loci Prædarii aggregata archiconfraternitati Mortis Urbis potest in oratorio servare SS. Eucharistiæ Sacramentum : *Novarien.*, *Aggreg.*, 24 *sept.* 1718, *dub.* 2. Confirmatum, et additum arbitrio tamen Card. Episcopi inspectis circumstantiis facti : 13 *januar.* 1720.

23. Eadem societas cum facultate Episcopi, et sine consensu parochi in oratorio expositionem infra annum, et precise quadraginta horarum in octava defunctorum peragere potest : *Ibid.*, *dub.* 3.

24. Eidem societati supplicationes tam intra ambitum sui oratorii, quam extra illum, absque parochi

[151] Quæ incipit *Quæcumque*, 7 decembris 1604 (*Bull. Rom.* tom. 5, part. 3, pag. 85), et §8 cautum est : « Eleemosynas autem sic collectas in reparationem, et ornatum ecclesiarum, tam ordinum, religionum, institutorum erigentium, et communicantium, ac archiconfraternitatum, et congregationum aggregantium, quam confraternitatum, et congregationum erigendarum, instituendarum, et aggregandarum, et quibus comunicationes fient, aut in alios earum pios usus, arbitrio ejusdem vicarii nostri in urbe, nec non Ordinariorum locorum respective, fideliter exponere, atque erogare procurent, ut omnes intelligant cœlestis ecclesiæ thesauros, non quæstus, aut alicujus lucri causa, sed pietatis et charitatis excitandæ gratia, ex Apostolicæ Sedis benignitate christifidelibus aperiri. »

licentia, per cujus parochiam transeundum est, dummodo accedat Episcopi venia facere licet : *Ibid.*, *dub.* 5.

25. Non vero cadavera pauperum defunctorum, seu occisorum, sepulcro condere potest, quando ad ea sepelienda parochus est paratus : *Ibid.*, *dub.* 10.

26. Eadem tamen societas Mortis parocho dicta cadavera humare, et januas ecclesiæ aperire recusante, ea sepelire in ecclesia parochiali, eamque aperire per vim ad formam bullæ potest, et ad mentem [152] : *Ibid.*, *dub.* 11.

27. Societates laicales erectæ in altaribus ecclesiarum parochialium abbatiæ S. Laurentii in Dogliolo visitationi, directioni, et jurisdictioni Episcopi haud subjacent : *Nullius, S. Severini Jurisd.*, 4 *febr.* 1719, *dub.* 3, confirmata 17 *junii ejusdem anni*, *dub.* 2.

28. Receptis duabus societatibus, altera sub titulo SS. Sacramenti, altera sub instituto SS. Rosarii in collegiata S. Stephani, urgent quæstiones, quas S. C. non posse societatem SS. Rosarii annuente, et permittente archipresbytero et parocho adimplere onera Missarum, et anniversariorum, sibi injuncta opera presbyterorum exterorum qui sibi arrident, definivit, sed ministerio canonicorum collegiatæ uti tenentur : *Regien* , 5 *aug.* 1719, *dub.* 1 [153].

29. Item præfata societas de licentia et parochi consensu exponere infra annum in capella Rosarii publicæ venerationi SS. Eucharistiæ sacramentum non potest, sed Ordinarii facultas requiritur : *Ibid.*, *dub.* 4.

30. Insuper sodales supradictæ societatis annuente, et permittente archipresbytero, facere supplicationes intra, et extra ecclesiam, sine interventu canonicorum minime possunt, dummodo de supplicationibus ex instituto, in quibus sufficit, quod canonici sint invitati, non agatur : *Ibid.*, *dub.* 5.

31. Nec eadem societas, permittente archipresbytero, in supplicationibus, quæ fiunt intra vel extra ecclesiam collegiatam, propriam crucem erigere potest : *Ibid.*, *dub.* 7.

32. Item de licentia ejusdem archipresbyteri dicta societas pulsari facere organa, et tintinnabula dictæ ecclesiæ nequit, sed circa præmissa consensus canonicorum quoque requiritur : *Ibid.*, *dub.* 8.

33. Prædicti sodales permittente archipresbytero, et parocho canonicis celebrationem Missarum in SS. Rosarii altari impedire nequeunt : *Ibid.*, *dub.* 9.

34. Societatis Mortis et Orationis aggregatæ archiconfraternitati Mortis Urbis sodales, quorum oratorium intra limites parochiæ S. Leonardi oppidi Casalis Majoris permanet absque licentia præpositi ipsius ecclesiæ si invitatus abnuerit, ac impeditus non intervenerit, supplicationem occasione festi Nativitatis B. M. V. peragere possint, sed intra ambitum proprii oratorii, extra vero ambitum, nisi Episcopi accedat facultas, nequaquam valent : *Cremonen.*, 5 *junii* 1723, *dub.* 1.

35. Ac dicti sodales eamdem supplicationem cum capellani interventu, aut alterius sacerdotis per ipsos facere possunt, non autem per præpositum destinandi : *Ibid.*, *dub.* 2, confirmata 13 *april.* 1726, *dub.* 1.

36. Societas prædicta aggregata non potest absque licentia Episcopi in suo oratorio exponere Eucharistiam infra annum, et præcipue 40 horarum in octava defunctorum ; et quoad alias functiones juxta eorum institutum, S. C. jussit explicari functiones : *Cremonen.*, 13 *april.* 1726, *dub.* 2.

37. Ac dubio examinato, an sufficiat semel dictam licentiam petere, tam pro expositione infra annum quam 40 horarum, aliisque functionibus juxta institutum, seu potius requiratur toties quoties ? S. C. voluit servari solitum : *Ibid.*, *dub.* 3.

38. Non autem petita, et non obtenta dicta facultas habetur per concessa : *Ibid.*, *dub.* 4.

39. Occultum quum esset, an societas Beatæ Mariæ de Misericordia Pladiarum Castri Plani secundum capellanum retinere teneatur?

40. An, et ad quem spectet deputatio tam primi, quam secundi capellani, et respective eorum remotio?

41. An decretum Ordinarii quoad destinationem horarum, et celebrationis Missarum sustineatur?

42. Demum an prioribus dictæ societatis retardare liceat juxta commoditatem populi horam celebrationis Missarum, quia incurrunt in pœnas ab Episcopo comminatas, dummodo non excedatur tempus ab Episcopo præscriptum ? responsum ad singula fuit, dilata, et interim serventur decreta Episcopi ; et sine præjudicio jurium ambarum partium Episcopus nomine S. C. deputet œconomum, qui administret bona ecclesiæ ; et vicarius foraneus præstet patientiam, ut libri videantur ab interesse habentibus pro redditione rationis : *Æsina*, 18 *sept.* 1723, *dub.* 1, 2, 3 et 4.

43. Societas Salutis translata a villa Fontanæ ad ecclesiam hospitalis peregrinorum S. Antonii Abbatis terræ Medicinæ potest obire functiones ecclesiasticas in dicta ecclesia ; nam S. C. validum esse judicaverat breve Apostolicum concessionis perpetuæ illi ecclesiæ in hujusmodi exercitio : *Bononien.*, 28 *julii* 1724, *dub.* 2.

44. Eadem societas ab ecclesia hospitalis præ-

[152] Vide not. 18, verb. *Cadaver*, § IV.

[153] Vide not. 124, verb. *Canonici*, § III.

dicti, ubi fuit translata, valet sac. imaginem B. M.V. Conceptionis singulis annis in festo S. Pii V. Pont. Max.; seu in dominica eamdem festivitatem sequenti ad ecclesiam villæ Fontanæ instar supplicationis transferre; subinde die sabbati immediate post festivitatem S. Augustini ad dictam ecclesiam S. Antonii restituere; nec non successivo die dominico Missa solemni, ac vesperis cum cantu celebratis supplicationem generalem ducere per dictam terram Medicinæ de licentia tamen Ordinarii : *Ibid.*, *dub.* 3.

45. Dictæ societati ducere supplicationem aliam nuncupatam pœnitentiæ in una ex diebus hebdomadæ sanctæ licet de licentia tamen Ordinarii : *Ibid.*, *dub.* 5.

46. Præfato sodalitio ratione privilegiorum archiconfraternitatis Cinturatorum Bononiæ aggregantis supplicationes in omni quarta dominica cujuslibet mensis, et alias intra tamen, non extra, ambitum ecclesiæ peragere licet : *Ibid.*, *dub.* 7.

47. Eidem sodalitio Missas privatas per annum tam pro vivis, quam pro defunctis celebrare fas est, nec non solemnes pro vivis, et quoad solemnes pro defunctis constitutiones synodales servari mandatur : *Ibid.*, *dub.* 8.

48. In propria ecclesia legibus conceditur eidem sepelire cadavera sodalium et consororum, qui ibidem sepulcrum elegerint; non per ejusdem capellanum absente parocho valet officium, aliasque functiones super iisdem cadaveribus explere, nisi parochus vocatus renuat, vel alium sacerdotem non substituat : *Ibid.*, *dub.* 9.

49. Eidem etiam licet SS. Eucharistiæ sacramentum associare, et cadavera defunctorum cum aliis societatibus, atque cum ipsis interesse supplicationibus, dummodo sit invitata : *Ibid.*, *dub.* 10.

50. Et dubio perpenso, an jus habet dicta societas peragendi novendialem functionem ante solemniores suæ ecclesiæ festivitates cum expositione SSmi, necnon tempore infirmitatis alicujus sodalis velatam pixidem exponere, et ipsius capellano in prædictis functionibus populo benedicere? S. C. servari constitutiones synodales mandavit [154] : *Ibid.*, *dub.* 11.

51. Decet sodales ejusdem societatis in dicta ecclesia horas canonicas recitare cum cantu, vel absque cantu : *Ibid.*, *dub.* 12.

52. In sæpedicta ecclesia societas conciones de tempore prædictarum novendialium functionum, et publicationis indulgentiarum, aliarumque ecclesiasticarum functionum, in omnibus tamen de Ordinarii facultate habere potest : *Ibid.*, *dub.* 13.

53. Et postulatum, an eidem societati eleemosynas cogere conveniat intra quam extra territorium Castri Medicinæ? S. C. Ordinarii arbitrio remisit : *Ibid.*, *dub.* 14.

54. An licitum sit sodalibus dictæ societatis saccis indutis instar supplicationis ad ecclesiam archipresbyteralem accedere ad effectum sacram Eucharistiam sumendi, tum in solemnitate paschali, pro explendo præcepto Ecclesiæ, tum aliis diebus infra annum; et an archipresbyter eisdem dicto modo accedentibus teneatur sacram Eucharistiam subministrare? Hoc dubium S. C. Ordinarii arbitrio remisit : *Ibid.*, *dub.* 15.

55. Inter societatem tertii ordinis S. Francisci in capella SSmi Crucifixi in ecclesia Aracœli de Urbe erectam, et P. Provincialem provinciæ Romanæ ordinis S. Francisci Min. Observ. nonnulla de jurisdictione facta sunt dissidia, quæ S. C. ut componerentur, constitutiones, statuta, et regulas exhibendas, et coadjuvandas esse probationes censuit : *Romana*, 3 *febr.* 1725.

56. Item sodales societatis SS. Suffragii terræ Offidæ minime possunt legata suscipere, et pecunias relictas a testatoribus impendere, vel in usus a testatoribus destinatos, sive in alios absque Ordinarii licentia erogare, exceptis legatis pure lucrosis, et erogationibus in usus a testatoribus designatis; sed certiorem de illis Episcopum facere debent : *Asculana*, 24 *martii* 1725, *dub.* 6.

57. Hæc res in quæstione versatur an conventuales terræ Scanni vocati a prioribus, et officialibus laicis societatis ecclesiæ noviter constructæ in terra eadem sub invocatione S. Mariæ Liberatricis ad celebrandas Missas, eosque in ea ecclesia canendum atque alia similia peragendum, possent impediri, et quatenus pro quibus actibus, et a quo casu? S. C. definitionem dedit affirmativam, et addidit, ut de legitima societatis erectione doceretur :

[154] « Quod si confrater moriens sponte sepulturam elegerit in oratorio, assistat parochus officio, Missam cantet, et idem servetur in anniversariis, quoties facienda sit absolutio : nec capellanus societatis jura parochialia perturbet, sub pœna suspensionis ipso facto, aliisque arbitrio nostro infligendis. » Ita *Synod. diœcesan. Card. Archiepiscopi Boncompagni anni* 1698, lib. 4, cap. 5, pag. 109, edit. Bonon. 1699. Et in nota præcedenti *ibid.* legitur. « Cum de exponendo Venerabili quandoque contingat in ecclesiis, seu publicis confratrum oratoriis, a parocho præstetur, seu a sacerdote per parochum deputato, qui exponat, et sole occidente, reponat. Secus viginti quinque aureorum pœna multabitur quicumque sacerdos independenter a parocho, ad petitionem, et instantiam confratrum, juris parochialis violator, et præsentis decreti, se immiscere ausus fuerit in exponendo, et reponendo Venerabili, insuper oratorium statim interdicto subjicimus. »

Valven., *seu Sulmonen.*, 10 *maii* 1727, *dub.* 3.

58. Sodalitium S. Mariæ Misericordiæ, et S. Rocci civitatis Alexandriæ aggregata archiconfraternitati S. Rocci Urbis potest sine licentia, atque parochi S. Martini interventu, intra cujus parochiæ fines ecclesia societatis sita est, exponere in suo oratorio lignum S. Crucis, Episcopi facultate accedente : *Alexandrina,* 21 *febr.* 1728, *dub.* 1.

59. Necnon eadem societas cum venia Episcopi exponere in suo oratorio Sanctissimam Eucharistiam absque licentia ac interventu parochi pariter potest : *Ibid.*, *dub* 2.

60. S. Mariæ de Libertate societas, quæ propriam ecclesiam, seu oratorium habet intra parochialis ecclesiæ S. Mamantis limites, pollet jure eligendi sibi patrem spiritualem amovibilem cum approbatione tamen Ordinarii, nec parochus pro tempore dictæ parochialis ecclesiæ esse debet : *Bononien.*, 15 *maii* 1728, *dub.* 1.

61. Dicta societas independenter a parocho quascumque functiones in propria ecclesia, seu oratorio, dummodo prohibitæ non sint a decretis generalibus, atque constitutionibus synodalium, explere potest : *Ibid.*, *dub.* 6.

62. Ac pro solitis exercitationibus spiritualibus peragendis per societatem a die dominicæ Ascensionis ad diem festum Sancti Michaelis Archangeli septembris præter facultatem Ordinarii etiam parochi consensus non requiritur : *Ibid.*, *dub.* 7.

63. Inde dicta societas occasione exercitationum prædictarum de licentia Ordinarii per ecclesiam pro animabus purgatorii eleemosynas quærere potest, ac illæ in suffragium animarum purgantium sunt erogandæ : *Ibid.*, *dub.* 11.

64. Eadem societas dominica ultima septembris ducere supplicationem cum imagine S. Mariæ de Libertate ad plateam magnam civitatis cum assessione parochi vel, eo absente, proprii capellani, ac populo benedicere, tam in dicta platea quam sub stillicidio propriæ ecclesiæ, et intus eamdem, accedente tam licentia Ordinarii, et comitante parocho, vel alio sacerdote de ejus facultate, potest : *Ibid.*, *dub.* 14.

65. Societas sub titulo S. Mariæ Constantinopolis introducta in ecclesia S. Sebastiani posita extra mœnia terræ Rendarum potest administrare oblationes, eleemosynas, supellectilia donata ac respective data, in futurum donanda dictæ societati, et independenter a rectore, seu beneficiato ejusdem ecclesiæ, danda, ita tamen, ut Ordinario ratio reddenda sit : *Consentina, Cap.*, 3 *decemb.* 1729, *dub.* 4.

66. Sodalibus S. Mariæ de Suffragio, quibus novam ecclesiam intra urbem ædificandi facultas facta fuit de licentia Episcopi eodem tempore, quo celebrantur in cathedrali divina officia, in illa proprias eorum functiones explere licitum est ex gratia S. C.: *Privernen.*, *Ædif. eccles., et Jur. par.*, 24 *sept.* 1735, *dub.* 2.

67. Eidem societati de Episcopi potestate Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum retinendi et exponendi jus concessum fuit : *Ibid.*, *dub.* 3.

68. Sodalium divisio et separatio peracta a vicario generali ad compescendas contentiones ortas per modum provisionis sustinetur, ita ut in posterum servanda sit. Nam agebatur de societate S. Sepulcri quæ aggregata fuit archiconfraternitati Sacr. Stigmatum S. Francisci de Urbe, et nonnulli sodales optantes se transferri ab oratorio S. Sepulcri ad ecclesiam S. Caroli inserto stemmate Sacr. Stigmatum hoc causa fuit societatum divisionis, quarum sodales cum diversis statutis dissentiones excitaverant : *Maceraten.*, *Confrat.*, 24 *martii* 1736. *dub.* 1, confirmata 17 *maii* 1737.

69. Sed sodalibus in oratorio S. Sepulcri existentibus non licet uti nomine, signis, et privilegiis societatis Sacr. Stigmatum. Nam illa sub diverso titulo, et instituto erecta, non potuit dictæ archiconfraternitati aggregari, quæ adscriptis societati S. Sepulcri non potest suffragari : *Ibid.*, *dub.* 2, confirmata *ibid.*

70. Societas nuncupata *del Suffragio* de Episcopi licentia potest per sacerdotes deputandos solemniter Missas canere in ecclesia, seu oratorio, sub titulo Suffragii absque venia parochi S. Mariæ loci Rapagnani, intra cujus fines dictum oratorium adest, non autem dictæ Missæ a dicto parocho sunt celebrandæ : *Firmana, Jur. par.*, 2 *junii* 1736, *dub.* 1.

71. Item in supradicta ecclesia seu oratorio SS. Eucharistiæ Sacramentum publicæ adorationi exponere cum sola Ordinarii licentia absque prædicti parochi interventu potest : *Ibid.*, *dub.* 2.

72. Ecclesiæ S. Joannis Baptistæ in Atrio sodales bona, reditusque societatis, atque ecclesiæ administrantes ex arbitrio tantum Episcopi pendere debent : *Comen.*, *Administr., et Jur. par.*, 27 *julii* 1737, *dub.* 1.

73. Dicti sodales soli Episcopo de bonis ac reditibus administratis, necnon de oblationibus dictæ ecclesiæ rationem reddere tenentur : *Ibid.*, *dub.* 2.

74. Hæc quoque allata sunt dubia, an sodalibus integrum est, ut in dicta ecclesia ab eorum capellano aliisque sacerdotibus tam secularibus, quam regularibus, qui magis eisdem arrident, celebrentur Missæ, anniversaria, funera, administrentur sacramenta Pœnitentiæ, et Sanctissimæ Eucharistiæ, benedicentur palmæ, candelæ, et fiant stationes et aliæ quæcumque functiones ec-

clesiasticæ absque potestate et arbitrio præpositi?

75. An sine ulla facultate præpositi, et canonicorum ecclesiæ collegiatæ S. Fidelis liceat dictis sodalibus ab eorum capellano, seu aliis sacerdotibus Sanctissimæ Eucharistiæ sacramentum exponere curare?

76. An et quæ emolumenta sodalibus debeantur pro sepeliendis in ecclesia eorum cadaveribus illorum, qui ibidem sepulcrum eligunt?

77. An sodales teneantur restituere ceras, quatenus occasione funeris Caroli Ambrosii Radælis receperint? S. C. censuit respondendum dilata et proponatur dubium super matricitate: *Ibid.*, *dub.* 4, 5, 6 et 7.

78. Minime eisdem sodalibus licet privative retinere clavem fontis baptismalis S. Joannis Baptistæ in Atrio : *Ibid.*, *dub.* 9.

79. Societates laicales terræ Suriani possunt in propriis ecclesiis explere functiones non parochiales et signate celebrationem Missarum cum assessione diaconi et subdiaconi sine ulla facultate parochi in solemnioribus eorumdem ecclesiarum festivitatibus : *Hortana*, *Jur. par.*, 5 *julii* 1738, *dub.* 1. Deinde instantibus parochis ut S. C. consilium susceptum deponat, respondit dilata et scribatur Episcopo juxta instructionem : 1 *aug.* 1730.

80. Societati Assumptionis et Rosarii urbis Senogalliæ licet sepelire sine licentia capituli cathedralis, ubi cura animarum residet, cadavera sodalium sibi eligentium sepulcrum in ecclesia seu oratorio ejusdem societatis : *Senogallien*,, *Jur. sep.*, 24 *januar.* 1739, *dub.* 1.

81. Constituta sunt dissidia inter PP. ordinis Prædicatorum conventus civitatis Centumcellarum, cui adnexa est ecclesia parochialis S. Mariæ, ac inter sodales societatis Orationis et Mortis, et hac occasione S. C. decrevit non licere ad formam sententiæ Ordinarii dictæ societati levare cadavera quomodolibet mortuorum, sive in navibus, sive in campestribus parocho inconsulto : *Viterbien.*, 16 *decem.* 1741, *dub.* 2.

82. Jus non habent sodales societatis Orationis et Mortis ipsorum vexillum apponendi in capite feretri, præsente cruce parochi, occasione comitatus cadaverum : *Ibid. dub.* 5

83. Licet eidem societati de Episcopi facultate dirigere, et ducere supplicationem B. Virginis Septem Dolorum extra ambitum suæ ecclesiæ, et licet pariter de licentia Episcopi ejus capellano benedicere populo insciente parocho. *Ibid. dub.* 11.

84. Sodalitas Defunctorum in ecclesia parochiali S. Eulaliæ loci de Berga erecta absque Ordinarii licentia suscipere legata, aliaque pia relicta sub perpetuo onere Missarum, anniversariorum, et similium non valet, etsi in ejus favorem consuetudinem antiquam in medium proferret : *Celsonen.*, 22 *julii* 1741, *dub.* 1.

85. Ampliatur, quod pariter absque Ordinarii licentia facere investimenta pecuniarum provenientium ex retrovenditione censuum in aliis similibus censibus et investimentis non potest : *Ibid.*, *dub.* 2.

86. Publicum intra fines parochialis S. Mariæ Majoris civitatis Maratheæ adest oratorium ubi sodalitium B. M. V. Dolorum est erectum. Maxima sodalium pietas egit ita, ut ab Episcopo fuerit obtentum, ut tertio quoque mensis cujuslibet dominico die simulacrum Sanctissimæ Virginis solemni pompa per publicas deferretur vias, dummodo a parocho S. Mariæ venia impetraretur. Assentiri renuit parochus. Ideo quæsieruut sodales, num sibi liceret supplicationem illam explere de sola Episcopi licentia? licere S. C. resolvit et injunxit ad mentem [155] : *Cassanen.*, 12 *aug.* 1747, *dub.* 1.

87. Protulerunt insuper, quibusnam horis sit præfata supplicatio peragenda? arbitrio Episcopi remissum fuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

88. Exposuerunt tertio, num in eorum ecclesia seu capella possint ad recipiendas sacramentales ipsorum, ac etiam mulierum , et aliorum confessiones, exedras retinere? habuerunt responsionem posse de licentia Episcopi, mulieribus exceptis : *Ibid.*, *dub.* 3.

89. Et ambigui fuerunt demum, num in præfata eorum ecclesia de sola Episcopi licentia, et per tempus ab ipso præfinitum liceat publicæ venerationi exponere SS. Sacramentum, illudque tandiu in parvo sacello custodire? definitio fuit affirmativa, et ut Episcopus prudenter concordaret : *Ibid.*, *dub.* 4.

90. Societas Mortis et Orationis de Quarto de potestate tamen Archiepiscopi potest quæritare eleemosynas extra monasterium monachorum congregationis Olivetanæ, ubi sodalitium remanet : *Januen.*, *Jur. par.*, 13 *julii* 1748, *dub.* 2.

91. Sodalitium S. Spiritus, quod oratorium tenet intra fines parochiæ S. Martini petens indultum peragendi functiones majoris hebdomadæ opponente parocho S. Martini, S. C. instantiam arbitrio Episcopi commendavit. Nam actæ fuerunt functiones omnes tempore, quo reparabatur ecclesia parochialis tanta populi novitate ducti frequentia; ac restituta ecclesia sodales hujusmodi obtulerunt preces ad easdem functiones prosequendas : *Syracusana*, *Ind.*, 13 *januar.* 1753.

[155] Vide not. 208, pag. 150.

92. Sodales Pœnitentium in urbe Boujeux episcopali, et Apostolica auctoritate una cum statutis adprobati, Episcopus contra morem vetuit, ne functiones sodalitias peragerent inconsulto parocho. Reclamarunt hi ad prolegatum Avenionensem, qui Episcopi mandata revocavit. Episcopus autem interdixit eorum capellam. Sed S. C. postquam interdictionem haud esse sustinendam statuerat, mandavit, ut iidem sodales in Missarum celebratione tam solemnium, quam privatarum, in SS. Sacramenti expositione benedictionibus, supplicationibus aliisque functionibus non parochialibus non tenentur adhibere, et requirere parochum, sive sacerdotes secundarios parochiæ, sed quod præfatas functiones per proprios capellanos absque quæsito parochi explere valerent : *Apten.*, 2 *decem.* 1758; *dub.* 2, confirmata, 11 *aug.* 1859.

93. Sodales congregationis S. Pii Suffragii canonice erectæ in ecclesia parochiali S. Blasii civitatis Faventiæ de numero quadraginta compelli non valent ad celebrationem Missæ *Mensilis* nuncupatæ, sed servandum est decretum anni 1714. [158], ac observantia subsequuta super exemptione non celebrandi dictam missam. *Faventina, Plur.*, 20 *decem.* 1760.

94. Iidem sodales possunt, et valent dispensare, atque distribuere Missas, et capellanias sacerdotibus sibi benevisis, non autem in dispensatione, ac distributione tenentur præferre capellanos Episcopi, et præceptores, ac præfectos seminarii : *Ibid.*, 12 *julii*, *dub.* 2

95. Dictis sodalibus de numero quadraginta in locum demortuorum, aut quomodolibet deficientium licet eligere ac subrogare personam extraneam tantum in casu, quod inter sodales de communi nullus sit habilis, prævia cognitione et auctoritate Episcopi : *Ibid.*, *dub.* 3.

96. Societas SS. Conceptionis terræ Brixilli vigore aggregationis obtentæ ab archiconfraternitate Orationis, et Mortis Urbis prævio Ordinarii assensu sepelire potest cadavera pauperum, quæ post spatium viginti horarum nolit archypresbyter tumulare ; etiamsi videatur aliquod præjudicium archipresbytero, cujus parochiæ tenues sunt reditus, inferre : *Mutinen.*, *Aggreg.*, 10 *novem.* 1726, *dub.* 1.

97. Non autem eadem societas potest accedere ad suscipienda dicta cadavera non quæsito archipresbytero prædicto : *Ibid.*, *dub.* 2.

98. Nec dicta societas, salvis juribus parochialibus, jus habet humo mandandi cadavera defunctorum, qui in ipsius oratorio sepulcrum elegerint. Nam obstat Episcopus, ac constitutiones synodales adversantur : *Ibid.*, *dub.* 3.

99. Jus peragendi omnes functiones pertinentes ad societatem SSmi Sacramenti erectam in altari majori ecclesiæ præposituralis S. Michaelis Archangeli Montis Urani spectat privative ad præpositum, dum peragi debent in ecclesia parochiali : *Firmana*, 28 *januar.* 1769, *dub.* 2.

100. Eidem vero societati concedendum non est indultum retinendi Sanctissimum Sacramentum in ejus oratorio contradicente postulationi societatis præposito præfato, qui indecoram oratorii formam asseruit, situm pluribus irreverentiis obnoxium, ac defectum cujuslibet causæ ad indultum elargiendum necessariæ : *Ibid.*, *dub.* 4.

101. Quum sodalitium Mortis castri Montis Joveni sese transtulisset ab ecclesia parochiali ad aliam B. M. de Quercu Episcopo refragante, is inhibuit ecclesiæ S. Mariæ instaurationem. Et sodalitium appellavit S. C. quæ resolvit licere ei libere prosequi restaurationem dictæ ecclesiæ, et juxta illam construere mansiones pro ejus, et capellani decenti commodo necessarias, sed ex fructibus super extantibus, et non necessariis pro implemento operum piorum, ac prævia approbatione donationis ecclesiæ, et salvis juribus parochialibus : *Civitatis Plebis*, 22 *martii* 1760, *dub.* 2.

192. Societati tertii ordinis S. Antonii Patavini licet de licentia Episcopi in qualibet feria III, per totum mane illius diei asservare in parvo sacello SSmam Eucharistiam ad effectum illam subministrandi Christi fidelibus, etsi repugnet parochus : *Faventina*, *Funct.*, 27 *julii* 1773, *dub.* 6.

103. Societas SSmi Sacramenti terræ Bondeni pendere debet a parocho in explendis functionibus ecclesiasticis ad formam resolutionis S. C. Rituum anni 1703, ad 1 et 2, dub. [157] : *Ferrarien.*, *Confrat.*, 14 *sept.* 1782, *dub.* 1.

104. Nec eidem societati competit jus stipem cogendi privative in parochiali ecclesia, et parochia pro manutentione olei, lampadis, ceræ, et supellectilium causa functionum SSmi Sacramenti parochialis ecclesiæ, sed colligendas esse censuit S. C. ad formam decreti anni 1779. Card. Archiepiscopi : *Ibid.*, *dub.* 2.

105. Societatem SSmi Rosarii erectam in collegia ecclesiata S. Petri Montis Martiani subesse declaratur non capitulo, sed soli archipresbytero,

[156] In ordinaria congregatione habita die 22 junii 1714 cum interventu quindecim confratrum statutum fuit, uno duntaxat discrepante, ut in posterum quilibet de numero quadraginta, quibus cura imminet aucti patrimonii, a præstatione conventæ eleemosynæ immunis esset *in riguardo della sua fatica*, et nihilominus consueto suffragio viginti Missarum frueretur : *Ead. causa*, 12 julii 1760, § *Progressu*.

[157] Vide not. 699, verb. *Congregatio*, § v.

sub cujus regimine ante erectionem collegiatæ fuit ex fundatione : *Senogallien.*, 13 *junii* 1789, *dub.* 8.

§ VIII.

Sodalitium, et sodales quoad onera.

1. Ad disquisitionem adducitur : *In questa diocesi sono alcune confraternite, le quali poi per godere l'indulgenza si sono aggregate a diverse archiconfraternita, si dimanda se sono obbligate al pagamento della tassa del seminario dell' entrate vive, che tengono*? Non teneri, nisi ratione bonorum ecclesiasticorum dubium definitur : *Triventina, febr.* 1588, *dub.* 2.

2. Censuit S. C. Episcopum posse societates, de quibus agitur, compellere ad accedendum ad publicas supplicationes, etiam sub pœnis pecuniariis, ac aliis sibi benevisis, sed commonendum esse Episcopum, ut antequam pœnarum vim adhibeat, prius charitate pastorali adhortetur: *Papien.*, 8 *maii* 1627.

3. Societates laicorum, quæ ad formam Gregorianæ constitutionis [158] tenentur subvenire pauperibus monasterii monialium non possunt adigi ab Archiepiscopo ad annuum suppeditandum levamen dictis pauperibus monasterii juxta annuam indigentiam eorumdem: *Urbinaten.*, *Visit. SS. LL.*, 10 *martii* 1663, *dub.* 17.

4. Sodalitium SS. Rosarii in conventu PP. Min. Conv. S. Francisci oppidi S. Elpidii erectum non exemptum ab Ordinarii jurisdictione rationem de administratione Ordinario reddere tenetur : *Firmana, Jurisd.*, 4 *aug.* 1714, *dub.* 3.

5. Facta est disceptatio, an sodales societatis Mortis et Orationis Casalis Majoris celebrantes festum Nativitatis B. M. V. in eorum oratorio teneantur invitare præpositum S. Leonardi, intra cujus parochiæ limites jacet oratorium, ad illud celebrandum? S. C. distulit resolutionem addendo, et interim per modum provisionis, et sine præjudicio jurium partium sodales invitent præpositum ad celebrationem festi, eoque renuente, vel impedito eligant sacerdotem sibi benevisum : *Cremonen.*, 31 *julii* 1717, *dub.* 1.

6. Societas SS. Sacramenti erecta in ecclesia parochiali S. Mariæ de Platea certam olei quantitatem pro lampade, quæ ardere debet coram SSmo Sacramento rectori, seu parocho dictæ ecclesiæ præstare tenetur, sicuti sodales tradere promiserant ; nam de obligatione ista suspicari non licet : *Terræ Lauri*, *seu Firmana*, *Disc. confrat.*, 27 *april.* 1720, *dub.* 3.

7. Societas SS. Suffragii terræ Offidæ expensis visitationis ejusdem Ordinarii contribuendi onus habet : *Asculana*, 24 *martii* 1725, *dub.* 7.

8. Sodalitium SS. Sacramenti societati SS. Corporis Christi aggregatum in ecclesia S. Mariæ supra Minervam, in ecclesia cathedrali Bituntina erectum tradere tenetur, uti Episcopus præcepit, in manibus canonici punctatoris notulam Missarum et anniversariorum, ut onera Missarum dividat, et distribuat inter sacerdotes, capitulares, et participantes presbyteros, ac invigilet, ut designatis temporibus impleantur, tamquam delegati ab Episcopo, et addidit S. C., ut idem Episcopus mandet, servari bullam Innocentii XII, de Celebr. Miss. [159] *Bituntina*, *Missar.*, 19 *novem.* 1729, *dub.* 1, confirmata, 20 *aug.* 1735.

9. Societates auctoritate ordinaria erectæ, et habentes propriam ecclesiam cathedraticum solvere tenentur: *Firmana*, *Cathed.*, 24 *julii* 1734, *dub.* 2.

10. Societates non habentes propriam ecclesiam sed simplicem tantum capellam in honorem Sanctorum, sub quorum titulo sunt erectæ ad solutionem cathedratici non tenentur : *Ibid.*, *dub.* 3.

11. Quum S. C. validam declarasset transactionem initam inter capitulum collegiatæ et parochialis S. Fidelis, et sodales societatis erectæ in ecclesia S. Joannis in Atrio super exercitio functionum ecclesiasticarum, hinc adstricta remansit eadem societas ad celebrandum anniversaria, et Missas antea non impletas, sed etiam in futurum : *Comen.*, *Admin. et jur. paroch.*, 27 *julii* 1737, *dub.* 11.

12. Etsi vetustissime transactio peracta fuerit inter PP. ordinis Prædicatorum conventus urbis Centumcellaram cui adnexa est ecclesia parochialis S. Mariæ, ac inter sodales societatis Orationis et Mortis, tamen novæ controversiæ fuerunt excitatæ, quas S. C. sic repellit, nempe sodales prædictæ societatis, non quomodolibet, sed per schedulas intimati interesse supplicationibus SS. Rosarii tam in prima dominica cujuslibet mensis, quam in

[158] Quæ incipit *Deo Sacris* 30 decem. 1571 (*Bull. Rom.* tom. 4, part. 3, pag. 244), Gregorii XIII. Quum multa monasteria, quæ non habebant unde necessitatibus suis succurrerent per collectas eleemosynas, inter ambitum clausuræ in miserrima viverent paupertate, Summus Pontifex statuit, ut omnia collegia, hospitalia, loca pia, militia, quæ solent eleemosynas pauperibus elargiri juxta legata sibi relicta, medietatem dent his monialium pauperibus monasteriis, et mandat Ordinariis, ut eas eleemosynas colligant.

[159] Quæ incipit *Nuper* 23 decem. 1697 (*Bull. Rom.* tom. 9, pag. 464), et qua confirmantur, et innovantur plurima decreta S. Concilii super celebratione Missarum una cum illorum declaratione, approbatione, et innovatione ejusdem congregationis.

prima dominica octobris valent: *Viterbien.*, 16 *decem.* 1741, *dub.* 1.

13. Ac sodales prædictos requisitos a parocho, ut eum associent ad levandum, et deferendum aliquod ex cadaveribus quomodolibet mortuis sive in civitate, sive in navibus, sive in campestri, ipsos accedere, et comitari ad formam sententiæ Ordinarii [160] teneri : *Ibid.*, *dub.* 3.

14. Societas Mortis et Orationis de Quarto de eleemosynis collectis etiam extra oratorium non tenetur parocho S. Joannis rationem reddere : *Januen.*, *Jur. par.*, 13 *julii* 1748, *dub.* 3.

15. Sodalitia civitatis Viterbii pro funere sodalium, quos in suis ecclesiis eligunt sepulcrum, ac tumulant, parochis canonicam portionem, non autem omnia emolumenta funerea eorumdem sodalium, præstare tenentur; etsi parochi consuetudinem, ac servitutem ecclesiarum societatum allegaverint : *Viterbien.*, *Emol. funer.*, 28 *januar.* 1764.

16. Sodales SS. Nominis Jesu, quorum societas in ecclesia hospitalis S. Rocchi oppidi Viqueriæ fuit erecta, hospitalitatem peregrinorum cum omnibus adnexis, et necessariis in viridem observantiam revocare, et cætera contenta in instrumento diei 29 april. 1621 implere tenentur sub pœna caducitatis ipso facto incurrendæ in casu inobservantiæ pactorum, et ad hoc tenentur ad formam conventionis, nec non S. C. mandat sodales cogendos esse juris remediis tantum : *Derthonen.*, *Visit.*, 26 *januar.* 1760, *dub.* 9.

17. Dicti sodales debent librum peculiarem tenere, in quo implementum celebrationis Missarum cujusque legati pii adnotetur : *Ibid.*, *dub.* 15.

18. Item sodales ratione legati relicti a quodam Carolo Vincentio Salvi quantitatis Missarum ad ratam partem fructuum coram Episcopo liquidandam celebrationem curandi onus habent : *Ibid.*, *dub.* 16.

19. Prædicti sodales quoad admissionem ad celebrationem tam secularium, quam regularium in oratorio S. Rocchi licentiam prioris conventus ad formam cap. VIII instrumenti diei 2 decem. 1577 petere tenentur, et S. C. addidit ad mentem : *Ibid.*, *dub.* 20.

20. Et in casu inobservantiæ dicti cap. VIII, sodales ab usu dicti oratorii cedere non debent, sed illos aliis juris remediis esse cogendos : *Ibid.*, *dub.* 21.

21. Sodales societatis Suffragii animarum purgantium erectæ in ecclesia B. M. V. terræ Tulpharum, quæ se transtulit ad ecclesiam S. Antonii Patavini, obligationes per ipsos assumptas pro manutentione ecclesiæ B. M. V. Misericordiæ, sacrarum supellectilium, aliorumque implere non tenentur etiamsi de hoc ceperint resolutionem, et beneplacitum Apostolicum pro approbatione obtinuerint, quia utrumque nullam exequutionem habuit, et res adhuc in integro statu manent : *Sutrina*, *Trans.*, 15 *julii* 1780, *dub.* 3, confir. 20 *januar.* 1781.

22. Societas SS. Sacramenti terræ Bondeni præter servitium personale devincta non est explere onera manutentionis olei lampadis, ceræ, et supellectilium pro functionibus SS. Sacramenti ecclesiæ parochialis ex propriis oratorii reditibus, sed expensas necessarias pro eodem cultu faciendas esse primum ex eleemosynis sive a parocho sive a societate in hanc causam colligendis; deinde ex reditibus bonorum intuitu SSmi Sacramenti a societate acquisitorum, et in subsidium tandem ex reditibus parochi S. C. censuit : *Ferrarien.*, *Confr.*, 14 *sept.* 1782, *dub.* 3.

23. Hæc indiget S. C. consilio, an eadem societas propria paramenta, sacrasque vestes, et supellectilia pro ecclesia parochiali in iis sacris functionibus, quæ non pertinent ad societatem SS. Sacramenti, subministrare teneatur?

24. Et an pondus habeat eadem manutentionis ceræ, et supellectilium, pro Missa festiva parochiali pro canendis missis, vesperis, in festis anni diebus, aliisque sacris functionibus peragendis in ecclesia parochiali? S. C. respondit serventur decreta visitationum Card. Magalotti anni 1628 et Card. del Verme annorum 1708 et 1712 [161]. Pro festivitatibus vero, et functionibus non spectantibus ad cultum

[160] Quæ protulit anno 1739 cujus caput secundum hæc habet : « Non posse R. P. curatum mittere vice-curatum ad associanda cadavera eligentium sepulturam in præfata ecclesia confraternitatis, neque ad explendum officium funebre super illis, nisi ipso curato infirmo, vel absente ex legitima causa a civitate, ita si idem P. curatus, vel vicecuratus in supradictis duobus casibus infirmitatis, et absentiæ invitatus recusaverit, vel expectatus per semihoram non intervenerit, possint omnia peragi per rev. capellanum prædictæ confraternitatis ad formam capitis primi citatæ concordiæ, quam ita esse intelligendam declaravit. » *Ead.* 18 novem. 1741 § *Secundo.*

[161] In visitatione habita die 24 octob. 1628 onus assumpsit sodalitium : « Prima qualibet dominica singulorum mensium providere pro altari, in quo Missa solemnis celebratur sex candelas ceræ, et quatuor intorticia, et singulis quintis feriis pro Missa de SSmo Sacramento, et in festis solemnioribus Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi cum tribus diebus sequentibus, Resurrectionis Dominicæ cum duobus sequentibus diebus, Pentecostes cum duobus sequentibus diebus, et Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis eamdem candelarum, et intorticiorum quantitatem, et qualitatem tradere. » Item in visitatione oratorii confraternitatis habita anno 1708 conquesti sunt sodales penes Card. Verme Episcopum Ferrariensem de archipresbytero, qui omnia sodalitii supellectilia in sacrario ecclesiæ parochialis retinebat, institeruntque ut ipsis restituerentur, et laudatus Episcopus : « precibus benigne annuendo ea omnia in inventario contenta mandavit restitui juxta petita, cum hoc tamen quod illa

SS. Sacramenti provideat Card. Archiepiscopus prout ipsi opportunum videbitur : *Ibid.*, *dub.* 4 et 5.

25. Mos invaluit, ut in ducendis funeribus parochialium S. Andreæ in Villis, et SS. Joannis et Pauli Ronchi Sambaci diœcesis Fanensis, quæ sunt finitimæ Castro-Nubilariæ diœcesis Pisaurensis advocentur etiam sodalitia dicti castri, quibus renuentibus S. C. decrevit teneri dictas societates convenire in ecclesia parochiali ad levandum parochum, non autem expectare ipsum in loco, in quo una ab altera diœcesi dividitur addendo ab mentem [163] : *Fanen. et Pisauren.*, *Funer.*, 21 *junii* 1783.

§ IX.

Sodalitium quoad sodalium receptionem, expulsionem, ac redintegrationem.

1. Societas sub titulo S. Mariæ Constantinopolis introducta ab an. 1658 in ecclesia sub titulo S. Sebastiani posita extra muros terræ Rendarum, quum ex tanta temporis vetustate presumatur introductam fuisse de licentia Episcopi, ac est in quasi possessione continuo exercendi varia pietatis opera tanta fidelium utilitate, non est expellenda, seu removenda a dicta ecclesia : *Consentina*, *Cap.*, 3 *decem.* 1729, *dub.* 2.

2. Quum Episcopus sodalibus Mortis terræ Bodii in visitatione præcepisset, *che non si accettino per Fratelli persone, che non abbiano attestato di ottimi costumi*, et requirentibus istis sodalibus a S. C. an et quomodo adscribendi sint novi sodales in libro societatis? ad synodalium constitutionum formam respondit : *Senogallien.*, 13 *julii* 1765, *dub.* 8.

3. Societatis Misericordiæ oppidi Polimartii sodales ultimo loco ab Episcopo deleti, quia se opponebant subministrationi scut. 30 ex reditibus societatis pro manutentione alumni ipsius oppidi in seminario degentis, sunt reintegrandi, et respective delendi novi sodales ab eodem Episcopo electi. Ita S. C. posteaquam sub die 28 januar. seq. anni distulerat resolutionem redintegratis interim sodalibus decrevit : *Balneoregien.*, *Elect. alum.*, 16 *sept.* 1769, *dub.* 2.

4. Societatis SS. Sacramenti terræ Bondeni sodalium expulsionem ab Archiepiscopo patratam S. C. approbavit, et illorum redintegrationem in pristinum statum remisit arbitrio ejusdem Archiepiscopi : *Ferrarien.*, *Confrat.*, 14 *sept.* 1782, *dub.* 7.

§ X.

Sodalitium quoad translationem.

1. Societati, et sodalibus SS. Sacramenti in ecclesia parochiali S. Mariæ de Platea terræ Lauri invito parocho non liceat transire ad aliam ecclesiam, cui decreto addidit S. C., et Archiepiscopus provideat ne oriantur populi offensiones ; nam nonnullæ controversiæ inter ipsam et parochum urgebant : *Terræ Lauri, seu Firmana, Disc. confrat.*, 27 *april.* 1720, *dub.* 1.

2. Probata est validitas translationis confraternitatis Salutis ab ecclesia villæ Fontanæ ad ecclesiam hospitalis peregrinorum S. Antonii abbatis terræ Medicinæ : *Bononien.*, 28 *julii* 1724, *dub.* 1.

3. Quidam confratrum societatis sub titulo S. Mariæ de Tindaride erectæ in ecclesia S. Luciæ, prævio Ordinarii consensu, novam construxere ecclesiam prope prædictam ecclesiam S. Luciæ, in qua postmodum a vicario capitulari eadem societas stabiliri curavit. Ceteri sodales de non legitima translatione asserentes reclamarunt. S. C. tamen super hac re decrevit, congregationem S. Mariæ de Tindaride esse in novum oratorium translatam : *Pacten.*, *Confrat.*, 5 *junii* 1734, *dub.* 1.

4. Necnon hujusmodi translationem esse legitime factam deciditur : *Ibid.*, *dub.* 2.

5. Societati Mortis erectæ in altari S. Joannis Evangelistæ ecclesiæ parochialis castri Montis Joveni sese transferre licet, contradicente Episcopo, ab ipsa ecclesia parochiali ad aliam B. M. de Quercu extra castri mœnia, quam pridem acquisierat ex donatione Simonis Ferri patroni, ad effectum in ea exercendi assueta pietatis officia juxta illius institutum. Nam non deficiebat in ecclesia parochiali societas SS. Sacramenti : *Civitatis Plebis*, 22 *martii* 1760, *dub.* 1.

6. In parochiali ecclesia Casalis Tarxen duo sunt laicorum sodalitia erecta. Unum sub titulo SS. Crucifixi Agonizantis in magno sacello Episcopi auctoritate constitutum, quod in dextero ecclesiæ latere existit. Alterum sub invocatione B. Virginis Rosarii ; quod in parvo ejusdem ecclesiæ sacello altare habet. Utrumque sodalitium in pro-

subministrare debeant quandocumque eidem archipresbytero, vel ejus capellano quando contingerit opus esse illis uti pro functionibus spectantibus ad societatem SSmi Sacramenti, quibus terminatis debeant redire ad manus societatis, seu officialium. » Idem in visitatione oratorii anni 1712. *Ead.*, 14 *sept.* 1782, § *Pro.*

[163] Mens est, ut Episcopus mandet servari Rituale Romanum, et decreta S. C. Rituum, nec non synodales constitutiones tam Pisaurenses, quam Fanenses circa modum ducendi defunctorum funera. *Regist. lit.*, lib. 34 *die* 21 *junii* 1783.

prio altari christianæ pietatis officia semper, et absque ulla dissentione, exercuit. Procuratores utriusque sodalitii agere inter se de permutando invicem altari cœperunt, et vicarius capitularis decretum pro petita permutatione edidit. Sodales SS. Crucifixi contradixerunt, manutentionemque postularunt. Modo ambigitur, an locus sit præfatæ permutationi? responsum fuit haud esse locum : *Meliten.*, *Permut.*, 30 *julii* 1774.

7. Societas Suffragii Animarum Purgantium terræ Tulpharum erecta in ecclesia B. M. V. Misericordiæ resolutionem initis comitiis se transferendi ad ecclesiam S. Antonii Patavini patronis istius assentientibus fecit, sed nonnullis sodalibus dissentientibus, et disputato in S. C. dubio an sustineatur translatio? responsum prodiit affirmativum cum pactis et conditionibus ab Episcopo approbandis. Nam sodales prædicti justam ac rationabilem causam exhibent tum ob distantiam a terra Tulpharum, et populo incommoda, nec obstare obtinuisse beneplacitum apostolicum super quadam obligatione contracta cum ecclesia B. M. V. de Misericordia, quia utrumque nullam habuit exequutionem : *Sutrina*, *Trans.*, 15 *julii* 1780, *dub.* 1, confirmata 20 *januar,* 1781.

8. Necnon transferendi sunt reditus, et onera a dicta societate implenda in dicta ecclesia B. M. V. Misericordiæ, salvis dispositionibus testatorum : *Ibid.*, *dub.* 2, confirmata *ibid.*

§ XI.

Sodalitium quoad unionem, suppressionem, et redintegrationem.

1. Censuit S. C. societates SS. Suffragii, et S. Laurentii Pontremuli posse stare simul unitas in uno eodemque oratorio : *Lunen. Sarzanen.*, *Jur. par.*, 19 *aug.* 1690, *dub.* 1; confirmata 13 *januar.* 1691.

2. Suppressio sodalitii sub titulo B. M. V. de Misericordia oppidi nuncupati *Civitas Nova* peracta fuit a Bened. XIII ex rationalibus et justis causis sibi notis, 15 *decemb.* 1727, per bullam, cujus sodalitii bona pleno jure addixit capitulo ecclesiæ collegiatæ S. Pauli ejusdem oppidi salvo remanente onere Missarum, aliisque pietatis officiis, reclamantibus civibus, qui ad suppressum sodalitium erant aggregati, asserentes non constare de redituum capituli tenuitate. Hanc vero S. C. validam judicavit, quum oris aperitionem adversus prædictam bullam denegaverit. De hac societate pluries Archiepiscopi in visitationibus querebantur de immodicis sumptibus, quos sodales in conviviis inutiliter impendebant : *Firmana*, *Aper. oris*, *et Redint.*, 6 *decemb.* 1732, *dub.* 2.

3. Sequuta ab Archiepiscopo peracta translatione curæ animarum in ecclesia sodalitii Spiritus Sancti, ac pactis conventis inter archipresbyterum ac sodales, ac novo suffecto archipresbytero, is a S. C. postulavit ad controversias tollendas, ac curæ animarum detrimentum, ut sodalitium supprimeretur, qui nunquam congregabatur in ecclesia ad formam antiqui eorum statuti, ejusque bona cum omnibus oneribus unirentur parochiæ, quæ non præstabat congruam conciliarem, præsertim, quia opus erat, ut extra civitatem, ubi cura extenditur, retinere capellanum. Hac de causa litteræ petitæ suppressionis in forma brevis remissæ fuerunt Archiepiscopo, qui non citato sodalitio detulit decretum suppressionis ac unionis. Sodales appellarunt tum ob defectum citationis necessariæ vi clausulæ *veris existentibus et narratis*, ac ex natura actus suppressionis. S. C. querelas excepit, ac decrevit suppressionem, ac unionem non sustineri, sed esse locum redintegrationi societatis : *Urbinaten.*, *Suppress. confrat.*, 1 *sept.* 1759.

4. Archiepiscopus Malvezzi in actu sacræ visitationis deliberavit justis ex causis animum suum moventibus omnimodam suppressionem confraternitatis S. Catharinæ, virginis et martyris, castri S. Petri, pro qua confirmanda ac approbanda breve edidit Clem. XIV, die 8 maii 1773, etsi adversantibus sodalibus breve vitio subreptionis et obreptionis laborare comprobantibus; tamen S. C. constare de validitate suppressionis judicium tulit, ita ut manutentio, seu redintegratio quoad omnia in pristinum statum danda non est : *Bononien.*, *Aper. oris, et Redint.*, 19 *febr.* 1780, *dub.* 2.

5. Ex duobus piis sodalitiis, altero sub invocatione SS. Sacramenti, altero S. Mariæ Suffragii, quæ sunt in oppido S. Elpidii ad Mare, Firmanæ diœceseos, unicum componere perutile Archiepiscopo visum est. Quare unionis bullam exaravit, qua edixit, ut sodalitium S. Mariæ Suffragii subjective, ut aiunt, perpetuo unitum alteri SS. Sacramenti haberetur, et esset. Hujus bullæ exequutioni refragati sunt sodales Suffragii, deteguntque assertam paupertatem societatis SS. Sacramenti minime existere. Sed Archiepiscopus ipse taxavit illud sodalitium scut. 100, in favorem hospitalis civitatis Firmanæ; item consensum nunquam constat præstitisse. Et ad S. C. accedunt, ut justa desideria compleat, et revera S. C. illam unionem ratam non habuit : *Firmana*, 10 *decem.* 1785, *dub.* 1.

6. Suppressio sodalitii S. Monicæ erecti in demolienda ecclesia S. Augustini nuncupati *della Voltre* in territorio Vallis Nucis permittitur, ac illius reditus uniendos esse aliis sodalitiis erectis in ecclesia parochiali cum eisdem honoribus et oneri-

bus, statuitur. Nam nullus eidem adscriptus est sodalis : *Brictinorien.*, 24 *novem* 1792, *dub.* 2 ; confirmata, 17 *junii* 1797.

7. Sodalitium S. Mariæ Misericordiæ Callii non est supprimendum, sed opportunis visitatorum legibus ad pristinam observantiam restituendum. Nam utilia ejusdem pia, et tot præclara instituta erant vitio tempore delapsa et corrupta : *Callien.*, *Subsid. dot.*, 28 *novem* 1795, *dub.* 5.

Solemnitates. Vide *Professio religiosa* § i.

Solutio. Vide *Emolumenta* § i ; *Pensio ecclesiastica* § iv ; *Quarta Funeraria* § ii.

Spiritualis Cognatio. Vide *Matrimonium* § x.

SPOLIUM ECCLESIASTICUM.

1. Capitulo ecclesiæ metropolitanæ postulante declarari, an distributiones quotidianæ pro personali præsentia præstita in choro canonicis debitæ, et ante ipsorum obitum non exactæ spolio subjaceant, utique subjacere S. C. consultum fuit : *Neapolitana*, *Distribut.*, 9 *febr.* 1669.

2. Quum quæstio allata esset, num resolutio edita in dicta *Neapolitana Distributionum*, 9 *febr.* 1669, haberet locum, etiamsi reditus omnes in solis distributionibus consisterent? Responsum fuit affirmativum : *Camerinen.*, *Spolii*, 23 *januar.* 1677.

3. Anno 1686, ad abrogandam consuetudinem exigendi ab hæreditate singulorum parochorum totius diœcesis summam ducat. 100, tamquam subrogatam in locum mulæ, lecti, annuli et breviarii, convenernnt Archiepiscopi et parochi, ut deinceps ab eorum cœtu solverentur annui ducati 50. Sed S. C. postulatam hujus concordiæ approbationem censuit negandam : *Compsana*, 1 *martii* 1687.

4. In dubitationem adducitur, an bona mobilia, pecunia, cæteraque præter sacra paramenta, inventa tempore obitus Francisci Gori episcopi Suessani, prius episcopi Catacensis apud ipsum, spectent ad ecclesiam Catacensem vel ecclesiam Suessanam ?

5. An paramenta, et ornamenta sacra ad usum capellæ reperta. ut supra, debeantur cathedrali Catacensi, vel Suessanæ?

6. An æs alienum per Episcopum contractum pro expeditione bullarum Ecclesiæ Suessanæ, et solutione pensionum ejusdem Ecclesiæ debeat solvi ex bonis, quæ spectant ad Ecclesiam Catacensem, vel de spectantibus ad Ecclesiam Suessanam ? S. C. rescripsit bona acquisita ex fructibus ecclesiæ Catacensis spectare ad eamdem ; ad secundum, servetur bulla S. Pii V. Pont. Max. [163] ; ad tertium, utantur jure suo : *Suessana*, *seu Catacen.*, *Spolii*, 28 *sept.* 1709, *dub.* 1, 2 *et* 3, confirmata 25 *januar* 1710,

7. Decreverat jam ante S. C. testamentum ab Episcopo Antonio Caraffa conditum, quo instituto hærede capitulo turris sacræ constructio, nonnullorum legatorum præstatio, et alia præcipiebantur, firmum non esse, nisi per modum designationis quoad præfatam turrem tantum. Modo decernit illius hæreditaria bona omnia eroganda primo loco in reparationem ecclesiæ cathedralis, et in constructionem sacrarii, et turris sacræ et provisionem supellectilium necessariarum, et si quid superest secundo loco ad commodum parochialium, ut testatori arriserat : *Ugentina*, *Spolii*, 15 *maii* 1717, *dub.* 2.

8. In dubitationem cadit, ad quemnam omnia bona de spolio Episcopi Terrer, qui Episcopo Caraffæ suffectus fuit, et omnia illius bona a capitulo et legatariis vindicavit, spectarent? Præsto fuit responsum provisum in secundo, firma tamen remanente administratione, et exequutione penes Archiepiscopum Hydruntinum juxta instructionem [164] : *Ibid.*, *dub.* 3.

9. Archipresbyter collegiatæ Terlitii, et illius prima dignitas, quamvis in longæva lite super territorio separato, et jurisdictione quasi episcopali succubuerit, tamen prælatus inferior reputatur ; quum Joannes Angelus Pantalæus archipresbyter condidisset testamentum, ac instituto hærede capitulo collegiatæ ducatos centum cum onere Missarum viginti annuatim legasset. Ob id idem capitulum prætendens eum non potuisse de prædictis pecu-

[163] Quæ incipit *Romani Pontificis*, 30 aug. 1567. (*Bull Rom.*, tom. 4, part. 2, pag. 394.) in qua Summus Pontifex explicat § 1, quod ornamenta, et paramenta, ac res sacræ, et alia bona ad usum et cultum divinum spectantia, non veniunt sub nomine spoliorum pertinentium ad Cameram Apostolicam, sed spectant ad ecclesias, tempore obitus illas obtinentes. Et §. 11 legitur : « Volumus autem, quod si aliquis ex Patriarchis, Episcopis, abbatibus, seu commendatariis, et aliis beneficiatis præfatis pluribus ecclesiis, seu monasteriis pro tempore simul vel successive præfuerit, seu plura beneficia obtinuerit, ornamenta, et paramenta, ac res, et bona prædicta ad illa omnia habita ratione fructuum, et temporis quo eadem beneficia possedit, omnino pertineant, et proportionabiliter inter ea dividatur. »

[164] Vide not. 98, verb. *Dispositio*, § ii.

niis disponere, et ad ejus ecclesiam spectare, petiit hæreditatem; S. C. decrevit onus Missarum firmum non esse: *Juvenacen.*, *seu Nullius Terlicii, Spolii*, 24 *april*. 1717.

10 Res controversa et plena dissentionis est inter capitulum et Episcopum Minerbiensem, utrum constare de implemento ex parte capituli super spolia Episcopi Ghenevi?

11. Et utrum vero constaret de adimplemento ex parte Episcopi, et quomodo sit providendum? et quæstionem S. C. ad Card. præfectum cum facultatibus S. C. remisit: *Minerbien.*, *Reddit. rat.*, 17 *novem*. 1725, *dub*. 1, 3 et 4.

12 Ex antiquissima, et immemorabili consuetudine jus sibi exigendi ab hæredibus ex bonis archipresbyterorum et parochorum decedentium cujuslibet suæ diœceseos mulas, lectum, annulum, et breviarium, sive summam ducat. 100 his subrogatam Archiepiscopus Compsanus prætendebat. Controvertitur hodie jus hoc conterminis ignotum, ac inusitatum ecclesiis. Expenditur itaque num debeatur spolium hoc? Non deberi S. C. sancivit: *Compsana, Spolii*, 6 *julii* 1726, *dub*. 1.

13. Constitutione Innocentii XII [165] cautum fuit, ut spolia Episcoporum regni Neapolitani, quæ in favorem cameræ apostolicæ antea adplicabantur, in favorem cathedralium, et illis non indigentibus in favorem parochialium adjicerentur. Sed quum nihil statutum ibi fuisset quoad casum Episcopi qui ab una ecclesia ad aliam auctoritate Sanctæ Sedis transiret; cujus nempe ecclesiæ commodo primæ an secundæ cedere deberent? Decisum secundum ea quæ exponebantur a S. C. fuit, mobilia, libros, aliaque bona, præter sacra paramenta Simonis Viglini episcopi Trivicani, et postea Tricaricensis reperta tempore ejus obitus, spectare ad ecclesiam Trivicanam, non vero ad ecclesiam Tricaricensem: *Trivicana, seu Tricaricen.*, 6 *julii* 1726, *dub*. 1.

14. Paramenta etiam, et vasa sacra, aliaque argenta, et supellectilia ad usum capellæ, et cultum divinum destinata, tempore ut supra ejus obitus reperta, non ad ecclesiam Tricaricensem sed ad eamdem ecclesiam Trivicanam pertinere S. eadem C. constabilivit: *Ibid.*, *dub*. 2.

15. Nec non et argenta, et mobilia aliaque bona ab ecclesia Trivicana commodata præfato Episcopo Viglino tunc episcopo Trivicano, eidem Trivicanæ ecclesiæ restitui debere sancitum inde fuit: *Ibid.*, *dub*. 3.

16. Horum vero pretium, bonis illis non existentibus, ex hæreditate Episcopi solvendum esse decisum postremo fuit: *Ibid.*, *dub*. 4.

17. Benedictus XIII undecim canonicatus ecclesiæ metropolitanæ, præbenda carentes suppressit, easque massæ capitulari pro augenda massa distributionum applicavit. At novissime sequuto obitu canonicorum Caroli Bavra, et Hilarii Protospadoro, curia nuntiaturæ Neapolis contendens, eam non fuisse mentem S. Pontificis, ut aliquod ex brevi dictæ suppressionis Apostolicæ cameræ detrimentum inferretur, proindeque ad eamdem cameram uti antea omnes fructus a dictis canonicatibus suppressis obvenientes, et a canonicis defunctis non exactos, et postmodum tempore vacationis percepturos jure spolii pertinere. Attamen in S. C. delata fuit quæstio, quæ decrevit reditus illarum præbendarum unitos massæ communi capitulari non assumpisse, et naturam fructuum retinere, sed illam quotidianarum distributionum: *Neapolitana*, *Spolii*, 27 *julii* 1737.

18. Innocentius XII in sua Constitutione [166] Episcopos et prælatos inferiores regni Neapolitani, a spolio exemit ea lege, ut illud in beneficium cathedralium, vel istis aliunde provisis, in utilitatem parochialium in posterum erogetur; constitutione S. Pii V [167] præservata, quæ ornamenta, paramenta, aliaque ad usum, et cultum divinum spectantia, ecclesiis, quibus Episcopi præfuerint adplicari jubebat. Pontifex vero Benedictus XIII in altera constitutione [168] sanxerat, ut id quod in usus fabricæ,

[165] Vide not. 36, lit. F.

[166] Vide not. 36, ut supra.

[167] Vide not. 163, præcedent.

[168] Quæ incipit *Sacrosancti Apostolatus*, 11 julii 1724 (*Bull. Rom.*, tom. 11, part. 2, pag. 324.), qua Sum. Pontifex declaravit Constitutionem Innocentianam de exemptione præsulum regni Neapolitani a spoliis cameræ Apostolicæ debitis, et ampliavit § 3, pro præsulibus extra residentiam decedentibus, necnon § 5 voluit, ut ex spoliis fiant dotes applicandæ dumtaxat ecclesiarum fabricæ a præsule cum consilio capituli, excepta metropolitana ecclesia Beneventana, quæ dotem necessariam possidet. Idem confirmatur altera Const. *Romanum decet*, 12 octob. 1726. (*Bull. Rom.* tom. 12, pag. 152.) qua extenditur § 3 præfata dispositio etiam quoad bona, de quibus præsules per donationem, aut alium contractum inter vivos cum reservationibus illorum fructuum, usus, vel cujusvis alterius commoditatis ad sui vitam disposuerint. Denique Bened. XIV Const. *Pastoralis sollicitudo*, 28 april. 1756 (*Bull.* ejusd. tom. 4, pag. 181.) sancita, confirmat additque § 7, quod viventibus præsulibus canonici, capitula, aliique, ad quos spoliorum applicandorum cura spectat, quidquam attentare non audeant. Et § 8, et seqq. ecclesiarum indemnitas præsulibus ægrotantibus vicario generali demandatur, ut universas res in cubiculis concludat, et defuncto præsule cura erit vicarii capitularis, et canonicorum inventarium conficere; resque, quæ facile corrumpi possunt, vendere, collectaque pecunia asservare, notario claves aliarum rerum apud se custodiente. Et novi præsulis ecclesia provisa, juxta peritorum æstimationem venditio fiat, ac a vicario capitulari, aliisque a capitulo deputatis ratio novo præsuli reddatur

aliorumque operum piorum impensum non fuerit ex integro investiretur, et in reparationem fabricæ fructus erogarentur. Hac de causa capitulum cathedralis ecclesiæ Cajetanæ, defuncto ejus Antistite Jacobo Pinaque, duos selegit capitulares, ut defuncti Episcopi bona venderentur, impenderenturque, et fieret inventarium. Successor Episcopus Lanfreschi capitulares illos ab ulteriore redditionis ratione liberavit, statuitque, ut tercentum ducata in censum erogarentur ad anniversarium pro defuncto Episcopo die 5 aprilis celebrandum, ut quædam dein pecuniæ summæ ejusdem Episcopi familiaribus distribuerentur, et demum ut hæreditatis illius reliquum in constructionem carcerum pro presbyteris impenderetur, et hanc mentem fuisse dixit antecessoris. Capitulum translato ad metropolitanam regendam ecclesiam Matheranensem Episcopo Lanfreschi, hujus dispositiones impugnavit coram S. C. et palmam obtinuit : *Cajetana, Spolii*, 19 *novem.* 1740, *dub.* 1.

19. Ac proinde ducatos 400 in capsa capituli depositos præfatis duobus capitularibus ab Episcopo Lanfreschi ad invalidam dispositionem suam exequendam etiam electis, restituendos minime esse, neque in usus ab eodem destinatos implicandos, resolutum fuit : *Ibid., dub.* 2.

20. Capitulum cathedralis Alexanensis ab Episcopo monitum fuit, ut rationem redderet bonorum omnium Vincentii de Marra sui in episcopatu prædecessoris. Hoc opposuit fuisse jam ante Antistitis adventum omnia bona ab œconomis illi restituta, et partim ab ipsomet Præsule, inconsulto capitulo, distracta, partim in proprios usus, vel palatii episcopalis commodum, retenta. Hinc ad leniendas simultates inde obortas quæsitum fuit, an et a quo restituenda sint bona mobilia deficientia in spolio Episcopi Marra?

21. An applicatio dicti spolii facta ab Episcopo in favorem fabricæ sustineatur?

22. Et an applicatio reliquorum mobilium bonorum ejusdem spolii in favorem palatii episcopalis sustineatur?

23. Nec non et an et quomodo sit providendum ?

24. Et demum, an, et a quo, reddenda sit ratio de administratione et alienatione bonorum mobilium dicti spolii, nec non reficienda sint prætensa damna ? S. C. respondit ad metropolitanum, qui nomine, et auctoritate S. C. citatis interesse habentibus procedat in omnibus etiam cum facultate concordandi, et arbitrandi prout sibi magis in Domino expedire videbitur : *Alexanen., Spolii*, 23 *junii* 1742, *dub.* 1, 2, 3, 4 *et* 5.

25. Modernum Episcopum Juvenacensem ecclesiæ cathedrali, quam hæredem ex asse scripserat prædecessor Antistes Chyurlia, duc. 716 provenientia ex hujusmet spoliis, restituere mandatur : *Juvenacen.*, 12 *januar.* 1743, *dub.* 2 ; confirmata, 30 *martii ejusdem anni.*

26. Ex relata controversia multæ quæstiunculæ ortæ sunt, nempe utrum Episcopus idem teneatur restituere paramenta sacra per dictum Episcopum Chyurlia relicta præfatæ ecclesiæ cathedrali ?

27. An idem teneatur dictæ ecclesiæ cathedrali reficere damna ei illata ob deteriora facta eorumdem paramenta ?

28. An dictæ cathedrali mobilia provenientia ex spoliis præfati Episcopi Chyurliæ, et pro consumptis, damna reficere ?

29. An restituere etiam teneatur duas vineas, et stabulum vulgo *Lamione* ex dictis item proveniens spoliis, una cum fructibus a supradicto Episcopo perceptis ?

30. An duas mulas ad controversa spolia pertinentes restituere debeat ?

31. An insuper teneatur restituere omnes pecunias dictorum spoliorum erogatas in fabricis, seu ædificiis ?

32. An etiam ex dictis fabricis, seu ædificiis auferenda, et abolenda sint stemmata moderni Episcopi ?

33. An dicti moderni Episcopi stemmata abradenda et delenda sint etiam a lampadibus, aliisque supellectilibus cum pecuniis dictorum spoliorum constructis?

34. An pecuniæ, quas idem modernus Episcopus in constructionem altaris marmorei in ecclesia cathedrali existentis erogaverat, cedere debeant ad damnum erogantis, sive potius sustineatur annuus census scut. 24 impositus super bonis spoliorum Episcopi Chyurliæ ?

35. An consentaneæ dicti census annuatitates elapsæ ab anno 1739 usque et per totum annum 1741 ac ex pecuniis factorum spoliorum persolutæ restituendæ veniant ?

36. An domus per sæpe nominatum Episcopum ad usum scholæ assignata, et altera per eumdem, titulo eleemosynæ, Joanni Turturi tradita prædictæ cathedrali ecclesiæ, hæredi ab Episcopo Chyurlia nuncupatæ, restitui debeant ?

37. An fructus, seu pensiones dictorum domorum hucusque elapsæ per eumdem Episcopum solvendæ pariter sint ?

38. Demum an, et a quo, reddenda sit ratio administrationis dictorum spoliorum gestæ de tempore sedis episcopalis vacantis per sæpefati Episcopi Chyurliæ obitum ; ad supra nominatum metropolitanum, qui semper secundum jus debet procedere : singula S. C. ad metropolitanum, ut

juxta jus commune procedat, pro definitione commendavit : *Ibid.*, *dub.* 2, *usque ad dub.* 14.

39. Præmemoratus modernus Episcopus exigendi quotannis a capitulo ejusdem ecclesiæ cathedralis duc. centum jus habere nequit, ut resolutum fuit : *Ibid.*, *dub.* 16.

40. Habita est quæstio, an Idelphonsus del Tufo, qui episcopatum Hieracensem dimisit, pro nunc condemnandus sit in favorem capituli ad solutionem duc. 3461 ab eo debitorum ex causa reliquatus assis spolii Episcopi Diez antecessoris juxta relationem Episcopi Oppidensis delegati apostolici, sine tamen præjudicio aliorum jurium dicti capituli pro ulteriori redditione rationis assis spolii prædicti? Rescriptum fuit, dilata, et ad mentem [169] : *Hieracen.*, *Spolii*, 27 *martii* 1751, *dub.* 1. Proposita iterum causa responsum est, quoad pecunias depositas in monasterio, negative : in reliquis dilata, et scribatur Episcopo juxta mentem [170] : 26 *febr.* 1752, *dub.* 1. Tandem causa tertio cognita dictum exiit negativum : 1 *martii* 1753 ; confirmata 29 *martii ejusd. anni.*

41. Quumque planum pariter non fuisset, an præter summam ducat. 3461. debitorum ex causa reliquatus spolii Diez, juxta relationem Episcopi Oppidensis, condemnandus quoque sit supralaudatus Episcopus del Tufo olim Hieracensis ad solutionem aliorum ducat. 1536 ab eo debitorum vigore schedulæ exaratæ die 15 april. 1730 ? Responsum pariter fuit, ut protelaretur, et ad mentem [171]. : *Ibid.*, *dub.* 2 ; et reproposita, negativum exiit responsum. *Ibid.*,

Reliqua. Vide *Dispositio testamentaria*, § II; *Donatio*, § III.

SPONSALIA.

§ I.

Sponsalia ex quibus dissolvi, et an et quando contrahentes ad exequenda cogi possint.

1. Adducitur in dubitationem, an si fuerint sequutæ promissiones, et data fides de contrahendo matrimonium per verba de futuro possit cogi nolens contrahere ad contrahendum per verba de præsenti cum solemnitatibus sacri Concilii, quum jure canonico videatur contrarium decisum, ex cap. *Requisivit de Sponsat. et Matrim.* [172] ? S. C. rescripsit de cogendis contrahentibus ad observanda sponsalia nihil novi induxisse Trid. Concil. : *Hieracen.*, 18 *novem.* 1589, *dub.* 2.

2. Jodocus Bernardus ab Auffsess posteaquam per integrum triennium permanserat inter alumnos collegii Germanici Urbis, patriam petiit, et tanquam domiciliaris canonicus ecclesiæ Bambergensi, atque ecclesiæ cathedrali Hierbipolensi inservivit, et ordine subdiaconatus fuit insignitus. At supplex apparuit Catharina Lechnein vidua annorum 45 aiens dictum Jodocum ante ordinis promotionem matrimonium futurum fidem ei dedisse, et sub hac spe ex eo prolem genuisse, ideo præsidio S. C. nititur, quæ sponsalia dissoluta esse decretum fecit : *Bambergen.*, *Spons.*, 5 *martii* 1701, *dub.* 2.

3. Sponsalibus de futuro inter Felicianam de Martinis, et Joannem Dominicum Tognanum initis appositum fuit coram parocho impedimentum publicæ honestatis ratione sponsalium inter dictam Felicianam, et Joachim Tognanum germanum fratrem dicti Dominici ; S. C. sub die 20 sept. 1698. decrevit constare de asserto impedimento, ac cogi posse Felicianam ad contrahendum matrimonium cum Joachim Tognano. Modo eadem Feliciana quærit, num liceat recedere a sponsalibus cum Joachim contracti? S. C. rescripsit, ut liceat recedere a sponsalibus, non tamen esse sublatum impedimentum publicæ honestatis : *Ripana*, *Spons.*, 7 *maii* 1701.

4. Per tres sententias coactus fuit Mendus Rodriquez de Castelbranco ad contrahendum matrimonium cum Maria Gonzalvez de Candeas, quam

[169] Mens autem fuit, ut scriberetur hodierno Hieracensi Antistiti, ut sacram Congreg. certioraret, an usque adhuc intactum extet apud moniales S. Annæ depositum ducat. 2618 : *Ead. causa*, 18 *decem.* 1751. § 1.

[170] Data fuit epistola ad Episcopum Hieracensem juxta mentem, quæ fuit « ut S. C. denuo redderet instructam circa argentea spectantia ad hæreditatem bon. mem. Episcopi Diez, num scilicet reverend. Del Tufo restituerit capitulo ipsamet argenta in hæreditate reperta, seu potius alia æquivalentia. » *Ead. causa*, 1 *martii* 1753 § *Data*.

[171] Vide not. 169. præcedentem.

[172] Ubi cautum est, ut quæ juravit cum aliquo contrahere, moneri potius debet quam compelli, ut contrahat, quum coactiones difficiles soleant exitus frequenter habere. Hac decretali non derogavit cap. *Ex litteris* eod. tit., quo statuitur, virum sine rationabili causa resilientem a jurata promissione alicui nubendi, compellendum esse sub pœna excommunicationis ad contrahendum matrimonium, ne contra juramentum veniat, quum in hac casus erat de viro, in prima de muliere, ut legenti patet.

defloraverat cum præcedentibus sponsalibus verbo initis, ac postea scriptis firmatis, se opposuit minoribus, ac sacro subdiniaconatus ordine fuisse insignitum ab episcopo Fulsilibensi præviis dimissorialibus proprii ordinarii Portalegrensis. At comperto dictas dimissoriales fuisse falsas, Maria prædicta recursum habuit, num dissoluta sint sponsalia? S. C. sponsalia esse dissoluta, et ut Episcopus procedat contra mendum prout de jure mandavit : *Portalegren.*, *Ordinat. ac Spons.*, 5 *april.* 1704.

5. Sub fide matrimonii, asserens Judith de Pyro sibi pudicitiam eripuisse Nicolaum Cuccaro, se opposuit in curia archiepiscopali Neapolitana, ne iste cum alia muliere matrimonium contraheret, et in S. C. dubium fuit ponderatum, an constet de sponsalibus, ita ut licitum sit Nicolao Cuccaro matrimonium contrahere cum muliere sibi benevisa? Censuit præfigendum esse novum terminum duorum mensium Judith de Piro ad deducenda jura sua in S. C. : *Neapolitana*, *Spons.*, 31 *maii* 1704. Deinde non probatis querelis mulieris, S. C. resolvit non constare de sponsalibus, ita ut licitum sit Nicolao Cuccaro matrimonium contrahere cum muliere sibi benevisa : 20 *sept. ejusd. anni.*

6. Fredericus Thomasius Elisabeth Lucianæ tactu manuum, et annuli traditione intercedente eam in sponsam ducere promisit. Paulo post idem contendit sponsalia hujusmodi ob defectum promissæ dotis se nunquam celebrasse, ac propterea aliam in matrimonium ducere desiderio tenet. Casum S. C. expendit, ac primum de his sponsalibus constare decrevit, subjunxit inde Fredericum ad contrahendum cum Elisabeth matrimonium esse cogendum : *Signina*, *Spons.*, 16 *maii* 1705, *dub* 2.

7. Antonius Levame loci Mentonis in duabus syngraphis firmavit, juramentoque promisit non aliam sibi desponsare velle, quam Benedictam Genam. Sponsalia hæc deinde impugnavit Antonius tanquam nullitate scatentia, et re ad S. C. relata, definitum est ex hactenus deductis non constare de sponsalibus absolutis. Quæsivit modo num esset cogendus, vel possit potius ab his recedere contrahendo cum altera? Et rescriptum habuit quoad coactionem contrahendi cum Gena negativum; an vero valeat contrahere cum alia, dilata : *Ventimilien.*, *Spons.*, 1 *junii* 1709, *dub.* 2. Deinde decisionem causæ urgente Antonio prodiit posse cum alia muliere contrahere : 28 *sept. ejusd. anni.*

8. Thomas Capycius Latro notario cuidam mandatum procuræ commisit pro matrimonio sui nomine cum Joanna de Luna contrahendo, proque matrimonialibus capitulis efformandis. Capitula hæc tam a sponso, quam a sponsa subscripta fuere, mandatum deinde procuræ a notario repoposcit Thomas, discinditque, aiens velle matrimonium per seipsum contrahere. Quæstione deinde super dote inter Thomam, et sponsæ fratres facta incertum fuit, num de sponsalibus his constaret? De his utique constare resolutum jam ante fuit. Exquiritur modo, num Thomas Capycius esset ad contrahendum matrimonium adjiciendus? Compellendum esse juris remediis arbitrio Card. Archiepiscopi declaratur : *Neapolitana*, *Spons.*, 4 *febr.* 1713, *dub.* 2.

9. Posteaquam a S. C. *inter. sum. prec.*, 18 *novembris* 1713 rescriptum emanaverat de validitate sponsalium inter comitissam Mariam Magdalenam Ceuli, et Equitem J. Franciscum Ginorum, nec non injunxerat archiepiscopo Pisano, ut procederet ad coactionem nomine S. C. juris remediis, etiam sub censuris, ac eam certioret. Modo hæc controversia in folio relata S. C. nullam cepit resolutionem : *Pisana*, *Spons.*, 7 *julii* 1714.

10. Quum S. C. decreverit sponsalium validitatem, pro qua instabat marchio Ludovicus de Baveriis, qui affirmabat mutuam fidem accepisse a nobili puella Barbara de Benedictis cum quadam schedula ab eadem subscripta, modo ignoratur, an sit locus coactioni, et an dicta Barbara possit matrimonium contrahere cum alio viro, quatenus nolit exsequi sponsalia, de quibus agitur? S. C. rescripsit dilata, et ad mentem [173] : *Senogallien.*, *Spons.*, 12 *maii* 1714, *dub.* 2 et 3. Deinde ad primum, negativum, et secundum, affirmativum responsum emanavit : 1 *sept. ejusdem anni, dub.* 1 et 2 [174].

11. Marchionissa Elisabeth de Bentivolis decimum octavum agens annum sponsalia per privatam apocham inscia matre iniit cum marchione Aloysio de Albergatis, contractumque juramento firmavit data in symbolum obstrictæ matrimonii fidei arrham. Mutato deinde consilio marchionissa sponsalia ex equi renuebat, se esse inexpertam, et negotii nesciam prætextum adducens. Verum postquam de horum sponsalium validitate S. C. constare dijudicaverat, examen, an eadem marchionissa esset ad contrahendum matrimonium sub censuris cogenda? remissum fuit ad Card. Archiepiscopum met juxta mentem [175] : *Bononien.*, *Spons.*, 4 *julii* 1716, *dub.* 2.

[173] « Quæ ejusmodi fuit, ut puella traduceretur ad monasterium in civitate Pisauri, ibique ejus voluntas ab Episcopo explicaretur. » *Ead. causa*, 1 *sept.* 1714.

[174] Hanc suscepit causam advocatus Dominicus Ursaya, qui sua jura edidit in *Discept. Eccl.* XVIII. tom. 1, part. 1, *per tot.*

[175] Inspecto consensu præstito a prædicto marchione S. C. rescribendum censuit, quatenus ad declarationem

12. Contractis sponsalibus a Rosa Bufalini cum Dominico Adriani, mulier ad avertendas populi offensiones ingressa est monasterium, professionem emittendi voluntatem habens. Vir sese opposuit, et illa excepit fuisse malis artibus sponsalia inita. S. C. quæstionem explanavit, primum valida fuisse sponsalia decernens, deinde non esse servanda resolvens, quatenus emittat professionem : *Tudertina*, 6 *maii* 1719.

13. Validitate sponsalium, quæ inierunt Dominicus Celentano, et Agnes Avossa constituta a S. C., contendit Dominicus non esse locum coactioni ex conditionis disparitate, ex inhonestate Agnetis, et ex inimicitiis ortis ob suam in carcerem detrusionem ; et quum jam deposuisset in monte pietatis ducat. bis mille pro donatione Agnetis, quamvis ipse sustineret se adstrictum minime esse stupri probationibus deficientibus, nihilominus ex ipso deposito, solitum ob sponsalia tradere se jactabat, perpenso itaque dubio, an esset locus coactioni, seu dotationi ? S. C. respondit esse locum coactioni : *Neapolitana, Spons.*, 17 *sept.* 1722, *dub.* 2 [176].

14. Card. Mediolanensis archiepiscopus S. C. exposuit, quod nonnulli illarum partium incolæ contrahunt sponsalia, dilato matrimonio non solum per menses, sed etiam per plures annos : quodque ii postea lucri faciendi dulcedine capti ad longinquas proficiscuntur regiones, ut meliorem sortiantur fortunam, non nisi post diuturnum tempus reversuri. Hinc concludebat, quod puellæ sponsalium promissione adstrictæ, periculo exponuntur incontinentiæ ; quod ex his jurgia maledicta, contumeliæ gignuntur et quod parochi ipsi opportunum de re implorabant auxilium, ne detrimentum amplius ovium suarum animæ paterentur. Precatur itaque S. C. ut hæc noxia cuncta submoveat, et censuit publicandum esse a Card. Archiepiscopo edictum juxta instructionem [177] etiam auctoritate S. C. *Mediolanen.*, 2 *octobr.* 1723.

15. Julia Guidetta instantiam promovit in curia archiepiscopali Mediolanensi, ne facultas daretur Joanni Stephano Bicinetto contrahendi matrimonium cum alia fœmina ob rationem, quod secum sponsalia contraxerat vigore ejus epistolæ quam ipsa produxit, in qua Stephanus spondebat se nullam aliam præter ipsam ducturum fuisse uxorem, et præterea in eadem legebatur : *La prego a mantenersi stabile, e ferma nel concertato*, et quum judex de utriusque consensu, et repromissione accedente etiam juramento suppletorio ipsius Juliæ non dubitaret, et Stephanus nihilominus pro sua libertate contendebat causa inadimplementi conditionis consensus suorum consanguineorum, et Josephi patris sponsalibus appositæ : disquiritur hinc an essent dissoluta sponsalia ? scribendum mandatur Card. Archiepiscopo juxta instructionem [178] : *Mediolanen.*, *Spons.*, 14 *april.* 1725, deinde decrevit sponsalia esse dissoluta : 13 *julii* 1725.

16. Expositum fuit S. C., Isaac Eeliot hæreticum protestantem non matrimonium, sed sponsalia contraxisse cum quadam muliere Elisabetha Vanis catholica, cum qua etiam filium procreavit; et hac causa emersit controversia, an quatenus nulla, vel licita sint sponsalia Isaac, postquam catholicam fidem amplexus est, compelli possit ad eorum implementum, et quatenus affirmative.

17. An juste possit ab eorum implemento excusari, et juste instare pro eorum dissolutione propter superveniens ebrietatis vitium in Elisabetha? Rescribitur ad D. secretarium juxta mentem : *Dubia spons.*, 17 *novem.* 1725, *dub.* 2 et 3.

18. Quum S. C. stetisset pro validitate sponsalium initorum inter Salvatorem Calce, et Beatricem Fortunatam, urgente adhuc Beatrice saltem pro ipsorum resolutione, tum quia Salvator esset ære alieno gravatus, quæ circumstantia prius ignorabatur, tum quia subortæ essent dissensiones inter suos consanguineos, et eumdem Salvatorem, et ipsa demum protestaretur non posse nec velle cum eo contrahere matrimonium ex quo animæ suæ periculum timeret. S. C. planum fuit licitum esse Beatrici ab initis sponsalibus resilire : *Salernitana, Spons.*, 13 *julii* 1725, *dub.* 2.

19. Explorata validitate de sponsalibus copulatis inter Dominicum Jannonum, et Theresiam Visconti disputatum fuit, an esset cogendum Dominicum ad

dissolutionis præfatorum sponsalium procedere, ac exitum e monasterio prædictæ marchionissæ Bentivolæ permittere non gravetur : *Regist. Lit.* lib. 25. *die* 10 *aug.* 1716.

[176] In favorem mulieris causam hanc suscepit advocatus Dominicus Ursaya, rationesque exhibuit *Discept. Eccl.* tom. 5, part. 2, *per tot.*

[177] Ad removendas populi offensiones S. C. in sensu quod Episcopus tam auctoritate sua ordinaria, quam delegata ejusdem S. C. in prædictis suæ diœcesis locis edictum publicari, et affigi, ac per parochos inter Missarum solemnia notificari facere dignetur, quo statuatur, quod recedente sponso a loco, nec intra sex mensium spatium redeunte, liberum esse debeat sponsæ contrahere matrimonium de præsenti cum alio viro, nisi forte sponsa licentiam dedisset, de qua in authentica forma constare debeat, ut sponsus longiori tempore abesse valeat ; tunc enim totum tempus a sponsa concessum expectandum erit, et eo elapso si sponsus extra locum moram trahet, liberum quoque esse debebit sponsæ in hoc casu matrimonium de præsenti cum alio viro contrahere. *Regist. Lit.* lib. 26, *die* 2 *octob.* 1723.

[178] « Quæ fuit, ut idem Card. ad se vocare faceret genitorem Joannis Stephani Bicinetti, eumque interrogaret de causa, propter quam renuit præstare consensum, ut exsecutioni mandentur sponsalia inita inter ejus filium, et Juliam Guidettam. » *Ead. causa*, 13 *julii* 1725, § 1.

illorum implementum, tam propter magnam disparitatem natalium, et divitiarum, quam propter indignationem parentum et consanguineorum, et demum propter mala, quæ inde sequi poterant, si hoc matrimonium contraheretur. S. C. rescripsit dilata, et ad mentem : *Bituntina, Spons.*, 18 *maii* 1726, *dub.* 2.

20. Venantius Mazillus ad sponsam accessit Anastasiam, ut arrham sponsalium coram patre suo initorum ei traderet, et stultitia eam invenit laborantem. Matrimonium cum alia muliere hic contrahere cupiens, anceps fuit, num de præfatis constaret sponsalibus ? Validitas horum a S. C. fuit declarata. Examinari inde voluit, num esset etiam coactioni locus ? Causa protelata fuit, et jussum, ut scriberetur juxta instructionem[179] : *Civitatis Ducalis*, 5 *julii* 1727, *dub.* 2. Retulit Episcopus Anastasiam mentis sanitatem non adhuc recuperasse, fatuamque imo ex primæva infirmitate remansisse. Ideo S. C. resolvit coactioni haud quaquam esse locum, et Venantium esse a censuris absolvendum : 14 *maii* 1729.

21. Angela Maria Viola sponsalia per verba de futuro contraxit cum Josepho Francisco Gilierano, et dotis nomine illi tradidit duc. 300. Postmodum sponsalium dissolutionem curavit Angela Maria, ex quo a Josepho Franscisco prædicta summa dilapidata fuerat ; nomine ejusdem Josephi Francisci oblata fuit Angelæ Mariæ restitutio ducat. 300, et plenissimum illa præstitit consensum. Compertum fuit etiam Josephum nec natalibus, nec fortunæ bonis ita præditum fuisse, ut ante sponsalia asseruerat, ipsum inhonestam vitam ducere, ac morbo gallico laborare. Vicarius generalis pro dissolutione sponsalium pronunciaverat. Institit tamen Josephus in S. C., et responsum fuit non esse locum coactioni pro exsequutione sponsalium : *Neapolit.*, 17 *april.* 1728, *dub.* 1.

22. Et Angelam Mariam Viola contrahere posse nova sponsalia cum allio viro sibi beneviso statutum est : *Ibid.*, *dub.* 2.

23. Constare de validitate sponsalium, quæ inita fuerunt inter Januarium Pisanum, et Eleonoram Sorianam S. C. censuit. Inde Januarius contradixit sponsalia exsequutioni mandari, quia ejus pater illum de domo expulerat, et hæreditate privaturum minatus fuerat, eo quod inter ipsum, et Eleonoræ consanguineos inimicitiæ factæ fuerant, et ex dedecore propriæ familiæ irrogando ex eo matrimonio, necnon ex divitiarum disparitate, Eleonora vero prædictas causas excludere studuit : S. C. sponsum esse cogendum censuris ad contrahendum matrimonium putavit : *Neapolitana, Spons.*, 31 *julii* 1728, *dub.* 2.

24. Condemnatus fuerat Dominicus Antonius Falconerius in episcopali curia Lyciensi ad dotandam, vel uxorem ducendam Annam Theresiam Procacciam, quæ illum in stupro in se admisso postulaverat ; et quum eadem Anna contenderet inita fuisse inter se, et Dominicum sponsalia appellatione interposita ad metropolitanum Hydruntinum sententiam obtinuit, Dominicum omnino ducere in matrimonium mulierem debere, aliter in carcerem detineretur. Dominicus e contra negat stuprum, negat sponsalia. S. C. super hac re decrevit devinci Falconerium ad contrahendum matrimonium, et interim detinendum esse in carceribus, et ad mentem : *Lycien.*, *Spons.*, 12 *martii* 1729. Deinde Falconerius constans est in non contrahendo matrimonium. S. C. rescripsit, ut scribatur Episcopo, qui constituat Annæ Mariæ dotem congruam juxta qualitatem personarum, et circumstantias facti, qua constituta certioret, et interim Falconerius retineatur in carceribus : 14 *januar.* 1730. Denique quum idem Falconerius neget constanter in hoc matrimonium se unquam esse assensurum, S. C. prodiit rescriptum, ut scribatur Episcopo, qui mandet faciendam per Falconerium solutionem in casu recusationis, depositum et faciat dotis ab eodem Episcopo taxatæ ad dispositionem Annæ Theresiæ, quo facto dimitti mandet dictum Falconerium e carcere, et eum liberum declaret ad contrahendum : 17 *novembris*, 1731.

25. Certum comprobat Anna Maria de Moras sponsalia contraxisse cum Jacobo de Blamencron ; quamvis hic sponsalia facta fuisse sub conditione quatenus ipse quoddam officium consiliarii obtineret, responderet. Res examinanda venit apud S. C., quæ de nullitate sponsalium sententia prolata, coactionem postulatam denegavit. *Wormatien, Spons.* 21 *april.* 1731 ; confirmata 28 *julii ejusd. anni.*

26. De sponsalibus, quæ cum Joanna Gertrude de Leunnep vidua contraxit Andreas de Wiendenfelt consul Coloniensis, constare S. C. definivit. Mox vero Andream moram nectentem, contumacemque, et matrimonium tantum occulte cum ea contrahere volentem, ita ut solus habitare vellet, ad ea adimplenda S. C. cogendum esse sancivit : *Colonien.*, *Spons.*, 26 *april.* 1732, *dub.* 2.

27. Tempore quo Hieronymus Prignanus matrimonium contrahere deliberaverat, adiit curiam archiepiscopalem Catharina Curcia imparis conditionis

[179] Instructio fuit, ut episcopus Reatinus S. C. instructam redderet super præsenti vero statu dictæ Anastasiæ, et quatenus sanitatem mentis recuparaverit, an hæc mentis recuperatio futura sit firma, juxta probabilem hominum opinionem : in *Thesaur.*, tom. 4. pag. 296.

puella, opponens impedimentum sponsalium, quæ jam secum Hieronymus inierat. At fuisse mutuo consensu soluta hic respondit. Oraculum proinde a S. C. postulatum est. Hæc protelando responsionem jussit, ut coadjuventur probationes, recognoscantur epistolæ, et examinentur formaliter testes, necnon scribatur Archiepiscopo pro transmissione instrumenti assertæ rescissionis sponsalium, et pro meliori informatione circa conditionem Catharinæ : *Theatina, Spons.*, 27 *sept.* 1732.

28. Sponsalibus inter Lucretiam Manieram, et Cajetanum Roccium initis contradictorem se præbuit Franciscus de Acugna, propterea quod puella ipsi Francisco prius de scripto desponsata fuerat, licet non interposita jusjurandi religione. Lucretia tamen asseruit sibi licere a fide Francisco data discedere, eo quod se subscripserat syngraphæ sponsaliorum clanculum, ignarisque omnibus suis propinquis, a quibus re comperta acerrimam contradictionem pertulerat, tum quod eadem nesciverit Franciscum antea sibi conjugem petiisse aliam puellam, eique suam obligasse fidem ; tum demum quod Franciscus convicia, et calumnias in ipsam Lucretiam evomuerat. Et cum Episcopus ejus voluntatem flectere sæpius, sed tamen inutiliter semper tentaverit, licet eamdem sub arcta custodia in matrimonium detruserit, et anathematis etiam pœnam intentaverit, S. C. permisit eidem matrimonium contrahere cum quo maluerit : *Gallipolitana, Spons.*, 28 *febr.* 1733.

29. Posteaquam sponsalia ab Antonio Guicciardini secundas nuptias cum Elisabeth Liberti inire cupiente coram archipresbytero parochialis ecclesiæ S. Blasii terræ Centi sine juramento contracta, altero contrahendo matrimonio obstare S. C. rescripserat ; responsum etiam dedit Antonium ad contrahendum matrimonium juris etiam remediis esse cogendum, licet exposuisset repugnantiam germani fratris, ac suorum filiorum primi thalami : *Bononien., Spons.*, 26 *martii* 1735, *dub.* 2.

30. Joannes Baptista Pepe quum despondisset Cintiæ Livorano, exsurrexit Portia Pepe affirmans sibi prius suam fidem obligasse, uti patet ex testimonio mulierum, quæ audierunt illos ita loquentes : *Tu mi sei moglie ; diamoci la Fede ; questa voglio per moglie.* At dictæ mulieres compertæ fuerunt sanguine Portiæ conjunctæ, et earum testimonia discrepantia ; hinc S. C. petitam a Portia coactionem una cum assertis sponsalibus reprobavit : *Nucerina Paganorum, Spons.*, 14 *januar.* 1736.

31. Sponsalibus inter Galeatium de Rubeis, et Mariam Antoniam Caroli initis obicem præstabat Maria Genovefa Sandri, quæ duas syngraphas testium fide dignorum præsentia roboratas, et utriusque de matrimonio contrahendo consensum exprimentes exhibebat, Galeatius fidem suam cum præfata Maria Antonia exonerare exoptans ; sed responsum tulit constare de impedimento sponsalium suorum cum Maria Genovefa Sandri. Alterum inde responsum habuit, se esse juris remediis cogendum : *Faventina, Spons.*, 1 *junii* 1737, *dub.* 2.

32. Fidem, quam privatim septem epistolis virgo Laura Montania spoponderat Francisco Gabuccinio, et quam postea ratihabuerat nuptialibus confectis tabulis in monasterio S. Christinæ Senogalliæ, in quo detinebatur, explorata prius auctorante Pontifice ejus voluntate ab Episcopo, mutato postea consilio frustrare studuit sub prætextu, quod apocha subscripta esset in minorili ætate absque consensu matris ejus tutricis, et curatricis, et ignorantibus consanguineis, et quod incaute importunis familiaribus suasionibus, et blanditiis circumventa fuerit. Verum quum Franciscus probasset locum nullum esse potuisse circumventioni in Laura ob ejus solertiam, et sagacitatem, qua ipsæ epistolæ conscriptæ erant, S. C. quoad Lauræ coactionem, decreta validitate sponsalium ad mentem [180] rescripsit : *Fanen. seu Pisauren., Spons.*, 14 *decem.* 1743.

33. De sponsalibus conflatis a nobili puella M. Laura Bonarelli cum duobus viris, scilicet cum Joanne Baptista Amatorio, et Gentili Peccio S. C. consulta constare de illis cum Amatorio resolvit, sed modo postulans mulier, ut libera declararetur, putans viros tantum non fœminas esse cogendas ; S. C. rescripsit, eum esse monendum, et in casu de quo agitur non esse locum coactioni, et ad mentem : *Anconitana, Spons.*, 30 *martii* 1748.

34. Licet S. C. censuerit sponsalia inita inter Raynaldum Egidium, et Anna Battazzi valida fuisse, tamen locum esse decrevit illorum rescissioni. Nam vir acceptis scut. 1,000 in computum dotis, his abusus fuit conversus in amores inhonestos, qua de causa Episcopus ex civitate expellere coactus fuit. Ideo mulier aversum animum a nuptiis sese præbuit : *Assinien., Spons.*, 14 *junii* 1749, *dub.* 2.

35. Mater puellæ Claræ Magni, et Josephi Armellini mater pro filiis nuptiales tabulas confecerunt, inscia prorsus Clara, quæ statim ac id comperiit, sponsalibus contradixit, ac sententiam super rescissione a vicario generali consecuta est. Hac de causa vir ad S. C. convolavit, quæ etiam ejusdem paupertate maxima cognita non esse exsequenda sponsalia statuit : *Pisauren., Spons.*, 20 *junii* 1750.

36. Contractis sponsalibus inter puellam Fran-

[180] Mens fuit, ut serio moneatur comitissa Laura de sua obligatione servandi equiti Gabuccino fidem datam in apocha jurejurando vallata, sed si adhuc renuat minime cogatur : *Regist. Lit.* lib. 29, *die* 14 *decem.* 1743.

ciscam filiam Francisci e villa Belfiore, et Hieronymo Delio, fratres, ceterique consanguinei Hieronymi ob ignobilem puellæ conditionem ad ea exsequenda omni conatu restiterunt. At S. C. decidendo in favorem validitatis sponsalium, insuper nuptias esse exsequendas pronunciavit: *Fulginat.*, *Matrim.*, 28 *aug.* 1751, *dub.* 2.

37. Eneas Merlitti Aprutio natus Anconam appulit, ubi hortante, et auctorante vicario generali illius civitatis, cui Eneas suam nobilitatem, opes, mentisque propositum transferendi lares Anconam, ibique insignem instruendi negotiationem fraudulenter jactaverat; Petrus Antonius Didi jurisconsultus Pisaurensis filiam suam ei nuptui tradere spopondit. Sed quum hæc sponsalia filia Petri Antonii ratihabuerit sub expressa conditione, quatenus ea, quæ Eneas narrabat, et promittebat, vera essent; conditione non purificata, S. C. prætensis sponsalibus exsequtionem denegavit: *Pisauren.*, *Spons.*, 21 *julii* 1753.

38. Ludovica Alaleona contraxit sponsalia cum Joanne Baptista Corvi promissione dotis adjecta scut. 1700, et pater puellæ persolvit in partem dotis scut. 875, inde cognita fuit paupertas familiæ Corvi habentis patrimonium scut. 2774. Actum proinde fuit de sponsalium rescissione in C. S., et S. C. non esse exsequenda dicta sponsalia resolvit: *Macera-ten. seu Asculana, Spons.*, 28 *aug.* 1773, *dub.* 1.

39. Dominicus Maruscelli, et Camilla Corona Merli sponsalia per verba de futuro coram proprio parocho, et duobus testibus inierunt. Quum paulo post Camilla sponsalium dissolutioni assensum præbuisset, matrimonium coram proprio parocho S. Suzannæ de Urbe celebravit cum Aloysio Polidori Viterbiensi. In dubium hinc venit, utrum prima sponsalia abrogari potuerint, vel potius habenda essent pro vero matrimonio? S. autem C. de matrimonio non constare rescripsit: *Viterbien.*, *Matrim.*, 23 *novem.* 1776; confirmata 11 *januar.* 1777.

40. Vera et legitima illa esse sponsalia S. C. dixit, quæ inter Jacobum Antonium Camani, et Felicem Modini per præsentis matrimonii verba intercesserunt. Inde eadem S. C. dijudicat coactioni esse locum arbitrio Episcopi: *Romana seu Comen.*, *Spons.*, 24. *Novem.* 1781; confirmata 16 *martii* 1782, *dub.* 2, addita tamen clausula ad mentem.

41. Sponsalia inierunt Joannes Baptista Casali, et Maria Zavatti privata confecta apocha juramento firmata, in qua etiam de dote illi convenerunt. Sed quum hæc sponsalia ad aures pervenissent Elisabeth Corbici, quæ mater et curatrix erat Joannis Baptistæ, graviter hæc ita est indignata, ut Joannes pœnitentia ductus sponsalia implere recusaret. Constitit etiam, quod Elisabeth Corbici parata erat filium exhæredare, si dictas nuptias contraheret, et explorata etiam erat utriusque conjugis disparitas. S. C. in hac occasione consulta, hujusmodi sponsalium exsequutionem denegavit, et nullum coactioni esse locum apertum reddit, addita tamen clausula ad mentem [181]: *Forolivien.*, *Spons.*, 29 *novembris* 1783, *dub.* 1 *et* 2.

42. Nobilis virgo Marianna Borgongelli Urbinatensis apocham sponsalium subscripsit cum Pio Mazzanti Feretrano suadente, ac impellente Laurentio Borgongelli sponsæ fratre, at post paucos dies pœnituit sponsam inconsultæ subscriptionis, nec valuerunt suasiones, ac minæ; denique causas aperuit mulier cur e sponsalibus resilire exoptabat, ob generis nempe disparitatem, ac imparem omnino sponsi censum, qui ad scut. 1000 quoad caput, et sortem efferebatur, quorum fructus in quinque erant personas dispertiendi, ac ob alterius fratris, ac consanguineorum dissensum. S. C. ad quam res relata fuit, non esse locum exsequutioni, sed potius recessui a sponsalibus decrevit: *Urbinaten.*, *Diss. spons.*, 8 *april.* 1786.

§ II.

Sponsalia quoad validitatem, vel nullitatem.

1. Sponsalia de futuro aliter quam præsente parocho inita, suum antiquum robur, quod ante Concil. Trid. habuerunt, obtinere deciditur: *Dubium anni* 1574, *dub.* 5.

2. Comitissa Anna Maria Rosa de Pepulis promissa a suo germano fratre marchioni Petro Georgio Lampugnano cum lacrymis, et gemitibus ad solemnem capitulorum subscriptionem devenit per hæc verba: *Io Anna Maria Rosa Pepoli aderisco e mi rassegno a quanto ha disposto di me il sig. mio fratello conforme qui sopra;* et paulo post ne ipsa ad has nuptias exsequendas compelleretur, ad monasterium Cappucinarum se contulit, et obsistente fratre quod sponsalia soror saltem ratihabuerat, comitissa sub juramenti vinculo in positionibus ea omnia peregisse ob vim, et metum fratris obfirmavit: re a S. C. cognita, S. C. de sponsalibus non constare decretum prodiit: *Bononien. seu Parmen.*, *Spons.*, 25 *sept.* 1700. Deinde deposuit S. C. susceptam sententiam, et constare de sponsalibus resolvit, et in reliquis ad Card. Archiepiscopum [182], 15 *januar.* 1701.

[181] « Et mens est, ut solvantur per Joannem Baptistam cuta tercentum. » *Ead. causa*, 29 *novem.* 1783.

[182] « Fuit enim Archiepiscopo injunctum ut moneret sponsam ad implendam fidem, quod si post monitiones

3. Jodocus Bernardus ab Auffsess posteaquam per integrum triennium permanserat inter alumnos collegii Germanici Urbis, rediit ad patriam, ut inserviret tanquam canonicus domicellaris ecclesiæ Bambergensis, et cathedrali Hierbipolensi, ubi fuit subdiaconatus ordine insignitus; at supplex apparuit Catharina Lechnerin vidua annorum 45, exponens dictum Jodocum ante subdiaconatus susceptionem promisisse matrimonium, cum qua ipse ex eo prolem genuisset. Dubium hinc in disquisitionem venit de sponsalium validitate apud S. C. ut sua consilia ostendat, et sponsalia dissoluta esse judicium judicavit : *Banbergen.*, *Spons.*, 5 *martii* 1701, *dub.* 2.

4. Postquam Cajetanus de Pyro pater, et Judith filia in magna curia vicariæ querimoniam habuerant contra Nicolaum Cuccaro, quod ejusdem Judith virginitatem sub jurata promissione matrimonii violasse dicebatur, curarunt, ne idem Nicolaus contraheret clam, et secreto cum alia muliere conjugium, et necesse fuit, ut S. C. perspicuum redderet, an constaret de eisdem sponsalibus; ita ut licitum sit Nicolao contrahere matrimonium cum muliere sibi benevisa? primum rescripsit præfiniendum esse novum terminum duorum mensium Judith de Pyro ad deducenda jura sua in S. C. *Neapolitana*, *Spons.*, 31 *maii* 1704. Et minime probatis querelis S. C. inde decrevit non constare de sponsalibus, ita ut licitum sit Nicolao Cuccaro matrimonium contrahere cum muliere sibi benevisa : 20 *sept. ejusd. anni.*

5. Testantibus canonico Luciano, Agata sorore, ac duobus religiosis Fredericum Thomasium e tactu manuum ac traditione annuli promisisse per verba de præsenti ducere in matrimonium Elisabeth Lucianam; attamen idem Thomasius postea cum alia contrahere connubium tentavit, quum nullam fidem dedisse Elisabeth ob defectum promissæ dotis assereret. Judicium S. C. vero rem composuit, dum constare de validitate sponsalium definivit : *Signina*, *Spons.*, 16 *maii* 1705, *dub.* 1.

6. Post contracta sponsalia inter Cataldum Restam, et Antoniam Alonzy Dobro adhuc impuberem, pro ea tamen parentibus, et fratre promittentibus, inde fuerunt confecta capitula matrimonialia, ac bona nonnulla viro ratione dotis spoponderunt parentes, ac patruus sponsi pinguem eidem donationem constituit. Deinde tempus præfixum fuit ad contrahendum matrimonium per verba de præsenti, quo tempore dictus sponsus cognovit præfatam Antoniam non adhuc attingere pubertatem, et ineptam nuptiis tunc de præsenti celebrandis esse, deceptum se putavit, ac matrimonium promissum noluit contrahere. S. C. consulta eum stare promissis teneri decrevit : *Tarentina*, *Spons.*, 3 *oct.* 1705.

7. Agitur in S. C. de validitate matrimonii contracti nullis præviis denunciationibus, ac nulla petita licentia, ab Alexandro Muscato, et Hieronyma Maurella in secundo, et tertio consanguinitatis gradu sibi conjunctis summo mane coram parocho, coram quo se prætulerant verba mutui consensus; etiamsi postea exhibuerint dispensationem apostolicam præventive obtentam, ubi dispensati sunt oratores ab impedimento, necnon ab incestu patrato, quia exposuerant inter cetera contraxisse matrimonium clandestine per verba de præsenti, et postea de facto, attamen S. C. nullitatem matrimonii patefecit, inde interrogata de sponsalibus, pariter de his non constare respondit : *Salernitana*, *Matrim.*, 3 *martii* 1708, *dub.* 2; confirmata 17 *novem. ejusd. anni*, *dub.* 1 [183].

8. Vincentius Scivoli, et Magdalena Scivoli de parochia Baraxii ad invicem conjuncti duplici quarto consanguinitatis gradu contraxerunt sponsalia de futuro coram testibus ea sub conditione, quod sponsus deberet apostolicam dispensationem obtinere, et post aliquod temporis spatium Vincentium pœnituit, et ante S. C. re examinata instante prætensa sponsa pro validitate, S. C. perspicue nulla esse sponsalia declaravit : *Brugnaten.*, *Spons.*, 26 *januarii* 1709.

9. Antonius Levame loci Mentonis binas sponsalium syngraphas exaravit de anno 1697 erga Benedictam Genam ab utroque subscriptas : alteram sub die 9 novem., alteram vero sub die 12 ejusdem mensis juramento firmatam obsignavit, et in his duabus non aliam sibi desponsare velle quam Genam asseruit. Sed cum postmodum Antonius istorum sponsalium validitatem impugnaret, S. C. rescripsit, ex hactenus deductis non constare de sponsalibus absolutis : *Ventimilien.*, *Spons.*, 1 *junii* 1709, *dub.* 1; confirmata 3 *aug. ejusd. anni.*

10. Initis sponsalibus inter Thomam Trenta, et Angelam Traseam de loco Luniani insurrexit ex adverso Cæcilia de Leone civitatis Ameriæ, exposuitque illum cum ea contraxisse sponsalia præcedentia, in cujus favorem curia episcopalis resolvit, ac S. C. requisita tum super validitate eorumdem, et quatenus constaret super impedimento contrahendi cum alia, rescripsit dilata, et coadjuventur

suasiones, et diligentias, ea adhuc renueret, ad rigorosam, et exactissimam coactionem deveniret, juxta sanctionem Lucii III. in cap. *Requisivit de Spons.* et doctrinam Sanchez, *de Matrim.* lib. 1. disp. 29, num. 7. » quod refert Pitoni *Discept. Eccl. XXXI.* num. 126. part. 1, pag. 240, edit. Venet, an. 1733, quæ tota versatur super dicta causa.

[183] Vide not. 66. Verb. *Matrim.*

probationes, et examinentur testes formaliter : *Amerina*, *Spons.*, 27 *junii* 1711.

11. Thomas Capycius Latro nobilis Neapolitanus commisit mandatum procuræ cuidam notario pro matrimonio sui nomine contrahendo cum Joanna de Luna, inde exarata capitula matrimonialia cum eadem Joanna, ac Thoma fuerunt subscripta. Postmodum a notario repoposcit mandatum illud procuræ, ac in frusta discindit, aiens velle matrimonium per seipsum contrahere. Qua de causa instantibus fratribus sponsæ carceribus fuit ille emancipatus, et ad S. C. appellavit, quæ validitatem sponsalium egregie stabilivit : *Neapolitana.*, *Spons.*, 4 *febr.* 1713, *dub.* 1.

12. Quum Joannes Guasparinus ac Maria Herculis sponsalia, quæ quatuordecim ab hinc annis iniisse valide constituunt, matrimonio jam complere pararentur, insurrexit Elisabeth Togna contendens sibi jam dictum virum obstrictum esse sub reciproca conjugii promissione exarata de anno 1709. Ad S. C. proinde se convertit, quæ constare de prioribus sponsalibus cum Elisabetha decrevit : *Lucana*, *Spons.*, 17 *maii* 1713.

13. Quum Maria Martinez prætenderit contraxisse sponsalia cum Alexio Giannetasio, tum ex apocha ab ejus avunculo et a patre dicti Giannetasii subscripta, et ratihabita a dicto Alexio cum acceptilatione scut. 50 dotis promissæ, S. C. interrogata de eorumdem validitate, et quatenus affirmative ; an sit locus coactioni instante Alexio pro nullitate rescripsit dilata, et transportentur acta curiæ Tranensis per Annam Mariam præfixo termino trium mensium, quo elapso proponatur causa etiam unica : *Salernitana*, *Spons.*, 28 *martii* 1716, *dub.* 1 *et* 2.

14. Coram S. C. sistit Adriana de Fusco, ejusque præsidium implorans, ut Franciscus Paulus Brencola ad effectum perducere cogeretur sponsalia, quæ mutuo consensu inierunt, confirmaruntque traditione annuli aurei. Sed insurgit Franciscus, exposita inficiatur, qui non dissentiebat sub anno 1695 matrimonium contrahere cum Adriana, dummodo dos constitueretur ducat. 4000, proindeque fœdus sponsalium paciscere noluit. Quæstionem S. C. explicavit, respondens inter eosdem de sponsalibus non constare : *Bituntina.*, *Spons.*, 28 *april.* 1714, *dub.* 1.

15. Marchio Ludovicus de Baveriis prætensionem excitavit, quod nobilis puella Barbara de Benedictis secum connubium iniret causa obligationis sponsalium contractæ mutua fide propter schedulam quamdam subscriptam a dicta Barbara, de qua protestatus est genitor puellæ minans privationem successionis filiæ. At defuncto, marchio intrat in S. C. pro exsecutione, et S. C. sponsalium validitas ambigua non fuit : *Senogallien.*, *Spons.*, 12 *maii* 1714, *dub.* 1 [184].

16. Posteaquam a S. C. *inter sum. prec.* 18 *novembris* 1713, rescriptum emanaverat constare de sponsalibus inter comitissam Mariam Magdalenam Ceuli, et equitem Joannem Franciscum Ginorum ; ita ut archiepiscopus Pisanus procedat ad coactionem nomine S. C. juris remediis etiam sub censuris, ac eam certioret. Modo hac controversia in folio relata, S. C. nullam cepit resolutionem : *Pisana*, *Spons.*, 7 *julii* 1714.

17. Marchionissa Elisabeth de Bentivolis defuncti Constantii unica filia annum agens decimum octavum sponsalia per privatam apocham, et inscia matre iniit cum marchione Aloysio de Albergatis, recepto annulo pro arrha obstrictæ matrimonii fidei. Verum mutato consilio renuit illa exsequi allegata ratione inexpertam scripturam subscripsisse. At S. C. ad quam res fuit relata constare de legitimis sponsalibus inter eosdem sancivit : *Bononien.*, *Spons.*, 4 *julii* 1716, *dub.* 1.

18. Quamvis Maria Joanna Fornari oppidi S. Romuli contraxisse sponsalia cum Bartholomæo Alavenna obfirmaverit, quia recepit pro arrha symbolum promissionis annulum ab ipso, non liquet validitas sponsalium inter eosdem (ita S. C. sancivit), etiam si adsit publica vox et fama sponsalium non tantum sed etiam copulæ ac partus : *Ventimilien.*, *Spons.*, 11 *sept.* 1717 ; confirmata 11 *decem. ejusd. anni.*

19. Rosa Rufalini contraxit sponsalia cum Dominico Adriani et ad avertendas populi offensiones ingressa inde monasterium prævia necessaria voluntatis exploratione professionem emittere cum vellet, sese opposuit Dominicus Adriani, et pro sponsalium validitate, et implemento institit coram S. C. Rosa autem Bufalini contendebat sponsalia ab initio fuisse invalida, quia inita mali artibus accedentibus, importunisque precibus, et machinationibus sui confessarii. Ideo ponderato dubio an constet de validitate sponsalium? S. C. respondit sponsalia esse valida : *Tudertina*, 6 *maii* 1719.

20. Joannes Bramacius nullitatem sponsalium, quæ ipse cum Anna Carminati iniit probare conatus est, tum quod testes ab Anna inducti maximas patiebantur exceptiones, tum quod ex suis testimoniis constabat ipsum moram traxisse Liburni, et Centumcellarum eodem tempore, quo sponsalia in civitate Neapolis contracta asserebantur. Hac de causa S. C. consulta dixit, ut coadjuventur probationes, et examinentur testes formaliter super ne-

[184] Vide not. 174, præced.

gativa coarctata : *Neapolitana*, *Spons.*, 3 *augusti* 1720. Expleto examine, ac reproposita causa non constare de sponsalibus decretum fuit, 23 *aug.* 1721, ac iterum producta fuit causa, S. C. respondit dilata et repetantur testes qui deposuerunt super negativa coarctata, 20 *decem. ejusd. anni* [185]; ac testibus repetitis censuit standum esse in decisis : 7 *feb.* 1722.

21. Sponsalium validitatem Dominicus Celentanus, pro eorum exsequutione instante Agnete Avossa sponsa impugnavit. Sponsæ patrem armata manu metum incussisse inquit Dominicus, dum ipse cum Agnete colloquebatur : ipse de stupro accusatus fuerat, ac quinquennium in carceribus hac de causa detentus. Episcopus decreverat infra biduum matrimonium contracturum, et consilium petiit S. C. quæ validitatem sponsalium agnovit : *Neapolitana*, *Spons.*, 17 *sept.* 1722, *dub.* 1 [186].

22. Vicarius generalis Majoricensis sententiam protulit, in qua declaravit condemnandam fore et esse Antoniam Mariam Massanes ad contrahendum de præsenti matrimonium in faciem Ecclesiæ cum medico Matthia Roig. At eodem tempore omnem movit vir lapidem ad sponsalia inita infirmanda, in medium proferens odio nunc inter se dissidere, et non sinere leges Reni, ut sponsalia absque parentum consensu contrahantur, præter alias pœnas corporales, etiam exhæredationem indicentes. Ob id pertractatur res super validitate sponsalium in S. C. quæ pro validitate stetit : *Majoricen.*, *Spons.*, 2 *april.* 1723, *dub.* 1.

23. Margarita Theresia, quæ sponsalia contraxerat cum Laurentio Vicio, ad nova sponsalia devenit cum Hyacintho Saccono. Illico facta est controversia, quænam ex dictis sponsalibus prævalere deberent ad effectum contrahendi matrimonium, Laurentio jura sua deducere negligente, S. C. definitionem suspendit, et præcepit ut puella collocaretur in monasterio extra diœcesim, et ejus voluntas exploraretur ab archiepiscopo Firmano, qui monasterium etiam eligere debebat : *Montis Alti*, *Spons.*, 28 *aug.* 1723. At quum Archiepiscopus retulisset puellam dixisse, se fuisse deceptam in subscriptione folii exarati super sponsalibus initis cum Laurentio Vicio, seque idcirco eum nolle in maritum sed velle Hyacintho Saccono usque ad extremum vitæ spiritum servare fidem, S. C. resolvit, constare de sponsalibus cum Saccono ad effectum contrahendi cum ipso matrimonium : 4 *decem. ejusd. anni*.

24. Quum Donatus Cecchelius testibus allatis de mendacio redargueret Magdalenam Vitaliano, quæ ab eo fuisse pudicitia spoliatam, et in sponsam electam probare nitebatur, etsi inter testes productos convenientia non esset, exploratum etiam faciebat Magdalenam virginem quemdam principem Neapolis compressisse, et ipsum tanquam medicum tantummodo curandi gratia infirmitates ipsius Magdalenæ ad ejus domum accessisse. S. C. consulta prætensa sponsalia refellit : *Neapolitana.*, *Spons.*, 24 *martii* 1725.

25. Candida Carola quum inhibuisset Ardicino Calisto contrahere matrimonium cum nobili virgine sub obtentu, quod sibi ab ipso osculum data prius fide matrimonii illatum fuisset, res inde apud S. C. fuit discussa, et juxta informationem Card. Archiepiscopi de sponsalibus non constare judicium fuit : *Neapolitana*, 23 *junii* 1725.

26. Vitus Antonius Fortunatus spopondit Salvatori Calce suam neptem Beatricem Fortunatam tunc absentem, et ignorantem, et in quarto, et quinto consanguinitatis gradu eidem Salvatori conjunctam cum dote ducat. 1500, ad cujus computum persolvit ducata 700. Nunquam expresse ratihabuit dicta Beatrix Fortunata hujusmodi sponsalia, et solum constabat accepisse munus aureæ catenæ, et crucis adamantibus ornatæ, et nihilominus apud. S. C. de hisce sponsalibus validitas patuit : *Salernitana*, *Spons.*, 13 *julii* 1725, *dub.* 1.

27. Suppositum fuit Isaac Eeliot hæreticum protestantem non matrimonium sed sponsalia contraxisse cum quadam muliere Elisabeth Vanis catholica, cum qua etiam filium procreavit : inde constituta est quæstio, an dicta sponsalia nulla vel illicita fuerint ? et S. C. rescripsit ad D. Secretarium juxta mentem : *Dubia spons.*, 17 *novem.* 1725, *dub.* 1.

28. Schedulam sub promissione futuri matrimonii a Dominico Jannono Theresiæ Visconti traditam prætendit dictus Jannonus non sufficere ad sponsalium probationem eo quia inductus fuerit ad eam scribendam hortante Theresia, quæ eam requisiverat cum contestata denunciatione juramento obfirmata, quod eadem uti nolebat ad effectum ineundi matrimonii, sed tantum ut cum eo e fenestra libere loqui posset; ut ipsius Theresiæ præambulum epistolium exploratum hoc faciebat. At nihilominus S. C. secundum sponsalium validitatem dixit : *Bituntina*, *Spons.*, 18 *maii* 1726, *dub.* 1.

29. Sacerdos Joseph Capretto induxit Dominicum Antonium Neapolitani ad stipulationem instrumenti, quo se obligavit ad matrimonium contrahendum cum Conceptitia Capretti neptem eamque in ducat. 2000 dotandam : mandatum procuræ exaravit, in quo procuratoris nomen erat in albo reli-

[185] Advocatus Dominicus Ursaya in favorem mulieris suscepit hujus causæ defensionem, et sua profert jura in *Discept. Eccl. XIII.* tom. IV. part. II, *per tot.*

[186] Vide not. 176, præced.

ctum, litteras etiam dedit Macchiocchinio, sub cujus regimine vivebat, ut matris, consanguineorum, et tutorum consensum requireret, et conditio quippe ore tenus apposita fuerat, ut ad præfatas personas mandatum procuræ transmitteretur, ad eorum voluntatem explorandam : ast Capretti mandatum transmisit suo germano fratri, qui litteras Dominici Antonii secum retinuit, appositoque nomine procuratoris, traditus fuit annulus sponsalitius. Vocem profuderunt Dominici Antonii consanguinei, tutores et mater, perpensoque dubio, an constaret de sponsalibus ? Responsum fuit negativum : *Lanciaten.*, 8 *febr.* 1727, *dub.* 1.

30. Plurium testium depositione, ac epistolarum exhibitione Maria Antonetta Tegedes contendit secum contracta fuisse sponsalia a Joachino Henrico Hermanon eumque cogendum esse ad matrimonium contrahendum non obstante infirmitate podagræ. Res ad S. C. excessit, quæ non constare de sponsalibus judicavit : *Hildesimen.*, 24 *maii* 1727.

31. Renuit Venantius Mazzillus ad effectum perducere sponsalia inita cum Trojano Fabri, qui pro Anastasia filia spoponderat, eo quia ratihabitio Anastasiæ defecerat, quodque amentia laboraret : idcirco lis instituta est. Ordinarius pro validitate respondit, et ejus sententiam S. C. probavit : *Civitatis Ducalis*, 5 *julii* 1726, *dub.* 1.

32. Lucretia Storno curavit inhiberi Paschali Martuccione ut cum alia fœmina matrimonium contraheret, sub umbra quod cum ipsa jam sponsalia inierat, sed quia rationes ex conjectura pendebant, S. C. sine ulla dubitatione nullitatem sponsalium in lucem protulit : *Brudusina*, 5 *junii* 1728.

33. Januarius Pisanus sponsalia contraxit cum Eleonora Soriana : inde alias nuptias sibi paravit. Ad instantiam itaque Eleonoræ quæsitum fuit, an de sponsalibus constaret? S. C. responsum affirmativum præbuit : *Neapolitana*, *Spons.*, 31 *julii* 1728, *dub.* 1.

34. Constituto matrimonio inter comitem Josephum Wilzech, ac comitissam Trautsmandorffianam, quod celebrari adhuc debebat in faciem Ecclesiæ, comitissa Josephina Berg asserens inter eam et prædictum comitem Josephum jam promissa, ac contracta fuisse sponsalia in civitate Uratislaviæ, inhiberi obtinuit a Tribunali Signaturæ omnibus Viennæ parochis ne præfato matrimonio interesse auderent. Deinde causa ad S. C. delata super validitate sponsalium, suspensa resolutione voluit, ut dentur novæ litteræ remissoriales, præfixo termino trium mensium ad transportandum processum : *Viennen.*, *Spons.*, 24 *sept.* 1729, *dub.* 1 *et* 2. Inde decrevit non patere sponsalia. Nam in processu aderant tantum nonnullæ litteræ amatoriæ a comitissa scriptæ : 19 *aug.* 1730.

35. Prætendit Maria Anna de Morass sponsalia contraxisse cum Jacobo de Blumencron ; sed hic impugnavit asserens sponsalia non fuisse absoluta, sed sub conditione quatenus ipse obtineret officium consiliarii regiminis civitatis Maanheimiensis, vel consiliarii judicii aulici, quod ex utriusque litteris apparet : opus inde fuit S. C. præsidio quæ asserta sponsalia non fuisse valida decidit : *Wormatien.*, *Spons.*, 21 *april.* 1731 ; confirmata 28 *julii ejusd. anni.*

36. Sponsalia sub pluribus conditionibus inita fuere inter Joannam Gertrudem de Lennep, et Andream de Wiendefelt, ac syngrapha desuper confecta fuit : moras nectente Andrea, ut sponsalia ad exsequutionem perduceret, sponsa probavit ante et post subscriptionem syngraphæ absolute, et libere contracta fuisse sponsalia datis positionibus, sive articulis, quibus nunquam respondit Andreas quamvis pluries citatus : Archiepiscopus itaque præstito juramento a Joanna Gertrude pro validitate, ac exsequutione sponsalium fuit, decrevitque in favorem mulieris alimentorum præstationem. Auditor cameræ decretum Archiepiscopi revocavit, muliere tamen minime consentiente ex quo, ut ait, litis sumptibus impar erat : re a S. C. examinata rescriptum fuit constare de sponsalibus, eorumque validitate : *Colonien.*, *Spons.*, 26 *april* 1732, *dub.* 1.

37. Dominica Maja in judicium vocata fuit a Joanne Azono, ut sponsalia inter ipsos inita exsequutioni mandarentur. Dominica vim, et metum sibi incussum in medium adduxit : vicarius generalis irrita declaravit sponsalia, et Joannes ad S.C. provocavit, nihil ex parte Dominicæ deductum fuit, quæ inopia premebatur. S. C., cujus definitio petita fuit, eam distulit, ut coadjuventur probationes juxta instructionem : *Regien.*, *Spons.*, 21 *junii* 1732.

38. Inito contractu de matrimonio ineundo inter Annam Frenfanellam, et virum Eugubinum obstitit Josephus Petrosellus, asserens eam jam ante fuisse sibi desponsatam, et pro suæ assertionis documento præbuit epistolam, quam aiebat sibi scriptam ab ipsa puella, quæque indicare quodam modo videbatur jam datam de conjugio ineundo fidem, quamvis epistola nullam haberet inscriptam diem, nec subscriptionem, nec cuinam missa fuerit, appareret, et Anna illam a se scriptam fuisse constanter negabat, et in positionibus, sub quibus interrogata fuit, sponsalia a veritate aliena esse juramento affirmaverat, idque etiam coram Episcopo Assisiensi comprobaverat. S. C. itaque assertum impedimentum rejecit : *Fulginaten.*, *Spons.*, 2 *maii* 1733.

39. Julius Pallavicinus iniit sponsalia die 18 junii cum Angela Maria Zoaglia quarto consanguini-

tatis gradu sibi conjuncta; confirmavitque biduo post interposita etiam jusjurandi religione, et adjecta clausula, quæ in priori syngrapha non aderat, nimirum animo et impetrandi a Sede apostolica dispensationem super impedimento gradus; licet hujusmodi litteræ apostolicæ jam antea die 15 ejusdem mensis signatæ fuerint, sed ad Januæ civitatem nondum perlatæ. Die 26 ejusdem mensis Pallavicinus alia contraxit sponsalia cum Maria Theresia Groppalla, petiitque a curia archiepiscopali facultatem celebrandi cum ea nuptias, et licet Maria Angela obstitisset, tamen prima sponsalia irrita S. C. declaravit : *Januen.*, *Spons.*, 12 *decem.* 1733.

40. Franciscus Antonius Guicciardinius cupiens ad secundas nuptias transire, sponsalia fecit cum Elisabeth Uberti coram archipresbytero parochialis ecclesiæ S. Blasii terræ Centi, nulla tamen jurisjurandi religione interposita. Sed postea pœnitentia ductus alia cum Dominica Bertelli sponsalia iniit et priorum sponsalium dissolutionem sustinuit ob defectum mutui utriusque sponsi asserti consensus, et suorum filiorum ex primo thalamo ob detrusionem in carcerem, et contumelias in sponsam prolatas, et inhonestam vitam ipsius Elisabeth, et tandem propter pervicacem aversationem germani fratris. Sed hæc prima sponsalia cum Elisabeth inita cum altero contrahendo matrimonio obstare, S. C. quæsita, sententiam tulit : *Bononien.*, *Spons.*, 26 *martii* 1735, *dub.* 1.

41. Quum Joannes Baptista Pepe despondisset Cintiæ Livorano, protinus sese opposuit Portia Pepe firmans sibi prius suam fidem obligasse, et in suæ assertionis probationem produxit testimonium duarum mulierum, ex quo resultabat præfatum Joannem Baptistam cum dicta Portia deprehensum hæc verba allocutum fuisse : *Tu mi sei moglie ; diamoci la Fede ; questa voglio per moglie ; questa mi e moglie.* Sed Joannes Baptista excipiebat dictas mulieres amicitia, et sanguine conjunctas esse præfatæ Portiæ ; suoque in examine multa inverosimilia, et inter se contraria deposuisse. S. C. ideo fuit consiliatrix, quæ dicta sponsalia argumentis stabilita non aspexit : *Nucerina Paganorum, Spons.*, 14 *januar.* 1736.

42. Francisca Hippolyta Cimaroni suum consensum præstiterat Josepho Antonio Bracchi his verbis : *Per li miei sponsali da seguire col suddetto signore in termine di quattro anni in circa*, inde solemnitates, et sub jurisjurandi religione sponsalia iniit cum Jacobo Antonio Leonori. Querimoniam habuit Bacci apud S. C., et hac occasione Francisca deposuit de suasionibus, et metu incusso a canonico Bracchi suo tutore, ut sponsalia iniret cum Josepho Antonio suo nepote, promissionem factam fuisse tantum de sponsalibus ineundis, et eam voluntatem nunquam habuisse liberam, et determinatam : S. C. omnibus perpensis respondit constare de sponsalibus cum Leonori, eaque esse exsequenda : *Senogallien.*, *Spons.*, 30 *martii* 1737.

43. Binas syngraphas exaraverat coram testibus Galeatius de Rubeis quibus declaraverat se obligatum existere in matrimonium ducere Mariam Genovefam Sandri, eamque pari vinculo adstrictam teneri ; tempore quo connubium conjungere cum Maria Antonia Carroli voluit, ideo se minime devinctum esse putavit Maria Genovefa, ex quo verba syngrapharum valida non essent ad obligationem inducendam, ex quo syngraphæ, quæ a sponsa detinebantur ab ipsa subscriptæ non forent, ac congrua dos deficiebat. Sed S. C. dubium num constaret de impedimento Galeatii de Rubeis cum Maria Genovefa Sandri ? affirmativo responso absolvit : *Faventina.*, *Spons.*, 1 *junii* 1737, *dub.* 1.

44. Nicolaus Caballinius sponsalibus inter Antonium Sanzii, et Sperandeam Tasti initis, contradictorem se præbuit contendens multo pridem sibi Sperandeæ fidem fuisse obligatam, sed cum testes a Caballino inducti nunquam fuissent formali examini subjecti, licet hoc fuerit specialiter appositum, et non deposuissent de mutua futuri matrimonii promissione, sed tantum de reciproco inter ipsos amore præhabito ; ac testimonium ab illis redditum de nonnullis litteris, in quibus Sperandea Nicolaum virum suum nuncupaverat, seque ejus uxorem subscripserat nihili faciendum esset, quia hæc litteræ non exhibitæ fuerunt. Rem S. C. examinavit, et prætensa sponsalia rejecit : *Senogallien.*, *Spons.*, 27 *sept.* 1738, *dub.* 1.

45. Anna Maria Lanzi, utroque parente orbata cum penes patruos de Mascis decimum tertium agens ætatis annum educaretur, ex ejus novercæ Annæ Bartoccini hortatu e domo egressa ad parochialem ecclesiam S. Salvatoris civitatis Tudertinæ una cum quibusdam mulieribus dictorum de Mascis consanguineis, et familiaribus se contulit, ubi Bonaventura Bartoccini ipsius Annæ frater sponsalitium annulum in Annæ Mariæ Lanzi digitum immisit, sed re a fratribus de Mascis comperta Annam, et Bonaventuram Bartoccini tanquam reos criminis raptus coram vicario generali accusarunt, ut Annam Mariam in monasterium S. Catharinæ terræ S. Gemini tanquam educandam collocaret. Bonaventura sponsalium validitatem sustinuit asserens Annam Mariam jam ante fuisse instructam de annuli traditione, ejusque voluntatem, et consensum super matrimonio inter ipsos ineundo habuisse antequam annulum ejus digito immitteret, S. C. quæsita de eorumdem validitate rescripsit dilata, et puella col-

locetur in monasterio diœcesis Interamnensis juxta instructionem [187] : *Tudertina*, *Spons.*, 24 *maii* 1738 ; et quum puella nunquam voluisse, nec velle sponsalia cum dicto Bonaventura contrahere protestata esset, S. C. de sponsalibus non constare rescripsit : 10 *januar.* 1739.

46. Fidem quam privatim septem epistolis virgo Laura Montania spoponderat Francisco Gabuccinio, et quam postea ratihabuerat nuptialibus confectis tabulis in monasterio S. Christinæ Senogalliæ posito, in qua detinebatur, explorata prius auctorante Pontifice ejus voluntate ab Episcopo, mutato postea consilio frustare studuit sub simulatione quod apocha subscripta esset in minorili ætate absque consensu matris ejus tutricis curatricis, et ignorantibus consanguineis, et quod incaute importunis familiarum suasionibus, et blanditiis circumventa fuerit. Verum quum Franciscus probasset locum nullum esse potuisse circumventioni in Laura ob ejus solertiam, et sagacitatem, qua ipsæ epistolæ conscriptæ erant, S. C. rescripsit, constare de sponsalibus, et ad mentem [188] : *Fanen. seu Pisauren.*, *Spons.*, 14 *decembris* 1743.

47. Ut Aurora de Michele cogeret ducem Balthassarem Coscia ad exsolvendam sponsalium fidem, quam sibi datam fuisse narraverat, ad id comprobandum ostendit in archiepiscopali curia exemplar cujusdam apochæ de jurata mutua contrahendarum nuptiarum promissione, sed quum S. C. mandasset exhiberi in actis suæ curiæ authenticum assertæ apochæ sponsalium ut procedatur ad ejus formalem recognitionem servatis servandis postmodum dubium excussit, an constet de sponsalibus, quæ veniant exsequenda? responsum prodiit negativum : *Neapolitana, Spons.*, 11 *januar.* 1744 ; confirmata 13 *junii ejusd. anni.*

48. Sponsalia inita a nobili puella Maria Laura Bonarelli cum duobus viris scilicet cum Joanne Baptista Amatorio, et Gentili Peccio, monasterium ingressa ea revocavit de dolo conquesta quia decepta fuerat quoad nobilitatem et divitias Amatorii, qui certans de prælatione cum Peccio victor evaserat, sed quia odium etiam contra ipsum mulier conceperat, postulavit igitur ut libera declararetur putans viros tantum non autem fœminas esse cogendas, et S. C. rescripsit constare de sponsalibus cum Amatorio : *Anconitana*, *Spons.*, 30 *martii* 1748.

49. Folium subscripsit Maria Lucretia Paluzzi, quo neptem suam Anastasiam Archangeli Josepho Ferri uxorem se daturam spopondit. Eidemque folio, matertera jubente nomen dumtaxat suum propria manu apposuit Anastasia. Nam cognomentum Archangeli et quæ sequuntur verba : *Afermo quanto sopra mano propria*, scripta fuerunt ab Agostino Blasi. Sed tacta apopletico ictu Maria Lucretia Anastasia curam assumere debuit, et ob id traducta fuit Eugubium apud sororem, quæ nupta est comiti Carlo Hondedeo. Metuens Joseph ne ex hac inter eos distantia Anastasiæ animus mutaretur, et alteri nuberet in actis curiæ episcopalis *nihil transeat* apposuit, et revera cum vicarius generalis mutatam puellæ voluntatem cognovisset venia S. C. Episcoporum et Regularium in monasterium S. Spiritus Eugubii translata fuit ; sed Joseph quum de illo monasterio suspicaretur, in quo moniales erant sorores comitis Hondedei, dubium proposuit in S. C. an locus esset translationi puellæ in aliud monasterium extra civitatem Eugubii? et licet Anastasia sibi sacras vestes suscipere velle protestaretur, S. C. petitam translationem admisit addita causula ad mentem [189] : *Fanen. seu Senogallien.*, *Spons.*, 1 *martii* 1749. Et deinde a S. C. examinata est validitas sponsalium, ea valida judicata : 2 *aug. ejusd. anni.*

50. Conventis nuptiis inter Raynaldum Egidium et Annam Battuzzi, statutaque dote scut. 3,000, scripta fuit a conciliatore harum nuptiarum Philippo Cotolani apocha, in qua plures addictæ fuerunt conditiones, et præsertim illa, *che il presente foglio debba sottoscriversi da ambe le parti*, *e ridursi a pubblico instromento.* Paruit Anna huic conditioni, non Raynaldus, qui acceptis nihilominus scutis mille in partem dotis, ita pecuniis abusus est in amores inhonestos, ut Episcopus ab urbe eum expulerit. Certior facta de his Anna aversum a nuptiis animum ostendit, et licet Raynaldus novam promissionem istarum nuptiarum Anna ignorante habuerit tam a matre, quam fratre Annæ publico et stipulato instrumento, tamen hujusmodi instrumenti abrogationem Annæ pollicitus est. At ad dubium an constet de sponsalibus? S. C. affirmativam resolutionem edidit : *Assisien.*, *Spons.*, 14 *junii* 1749, *dub.* 1.

51. Hieronymus Delius Fulginas sponsalia iniit cum honesta, sed ignobili puella Francisca, filia Francisci e villa Belfiore, dato etiam annulo futurarum nuptiarum pignore. Fratres ceterique Hie-

[187] Quæ fuit, ut puella e monasterio S. Catharinæ oppidi S. Gemini ad aliquod monasterium diœcesis Interamnensis traducta, ibi post aliquod temporis intervallum interrogetur super facti circumstantiis quibus inita fuisse asseruntur controversa sponsalia ; ejusque hodiernum animum explorari, num scilicet mutata opinione, vellet in illa consentire, nuptiasque cum præfato Bonaventura celebrare : *Eadem causa*, 10 *januarii* 1739, § 1.

[188] Vide not. 180, præced.

[189] Et mens fuit, ut exploraretur puellæ voluntas, eaque muliebri levitate ad primam redierit voluntatem nomen suum dandi monasterio : *Ead. causa*, 6 *decem.* 1749.

ronymi consanguinei hisce promiscuis connubiis adversati sunt. Episcopus sponsam in conservatorium orphanarum detrusit, ac indignum facinus censeret si hoc matrimonium contraheretur. Hieronymus matrimonii libertatem propugnavit, nec æqualitatem nobilitatis, sed fidei tantum spectandam esse sustinuit, et ei S. C. favit et sponsalium validitatem firmavit. *Fulginaten.*, *Matrim.*, 28 *aug.* 1751, *dub.* 1.

52. Quum Jacobus Antonius Camani et Felici Mondini dixisset, *Sig. Felice siete contenta di prendere me per vostro sposo*, et Felix respondisset *sono contento*, et Camanus statim respondisset *ed io pure sono contento*, vera, et legitima sponsalia per dicta verba non fuisse contracta Antonius Camani sustinebat eo quod mutua sequuta non fuerit futuri matrimonii promissione. Sed S. C. dicta sponsalia tanquam vera, et legitima admisit : *Romana, seu Comen.*, *Spons.*, 24 *novem.* 1781, *dub.* 1 ; confirmata 16 *martii* 1782.

SPONSORUM BENEDICTIO. Vide *Benedictiones, etc.*

SPONSUS, SPONSA. Vide *Sponsalia.*

STALLUM IN CHORO. Vide *Archidiaconus*, § VI ; *Canonici*, § VII ; *Dignitates ecclesiasticæ*, § III ; *Mansionarius*, § II ;

STATUS. Vide *Beneficia ecclesiastica*, § XI ; *Canonicatus*, § VI ; *Capellania*, § VIII ; *Ecclesia in genere*, § VI.

STATUS HÆREDITARII FIRMATIO. Vide *Firmatio status hæreditarii.*

STATUTA. Vide *Capitulum ecclesiasticum*, § XI ; *Sodalitium*, § III.

STEMMA GENTILITIUM.

1. Societatem ecclesiæ Plagarum SS. Domini appositionem insignium tam Joannis Bartoli, quam sui hæredis in lateribus majoribus altaris ejusdem ecclesiæ, quod exornandum pii testatoris præcepto erat, vetare posse S. C. decrevit : *Romana*, *Appos. insig.*, 4 *sept.* 1700, *dub.* 3.

2. Ecclesia cathedralis ob terræ motum eversa sumptibus fabricæ ejusdem a fundamentis reædificata fuit. Hac occasione plura Episcopus stemmata sua gentilitia apposuit. Ad eorumdem remotionem institit capitulum ; et S. C. esse locum remotioni insignium, ac stemmatum gentilitiorum Episcopi præterquam quoad stemma appositum in januæ fastigio, ubi nomen Episcopi, ac Divi Pauli insculptum erat, sancivit : *Melevitana, Insig.*, 12 *decem.* 1705, *dub.* 1 ; confirmata 11 *sept. ejusd. anni, et* 29 *januar.* 1707.

3. Deinde non esse moderandam prædictam fastigii januæ appositam inscriptionem mandavit ; etsi grandioribus litteris nomen Episcopi cælatura notaretur : 5 *junii* 1706, *dub.* 2 ; confirmata *ibid.*

4. Capellam in ecclesiam Fratrum Min. conv. S. Francisci terræ Argentæ, et ejusdem altare exornavit hæres Dionisius, stemma familiæ de Martiis antiquæ capellæ patronæ abrasum videns postulavit, num præfati PP. stemma tenerentur in antiquo loco reponere? Responsum audivit, ut hoc hæredibus propriis sumptibus facere liceret : *Ravennaten.*, *Appl. Miss.*, 17 *aug.* 1737, *dub.* 4.

5. S. C. consulta, an a PP. Carmelitis oppidi Vulturis apponi testatoris Joannis Augustini de Capellis stemma super parietes conventus et ecclesiæ possit, ac etiam innovari, vel destrui in eisdem absque consensu patronorum pro tempore, et eorum stemma absque istorum consensu noviter depictum super dictos muros sit delendum vel insimul apponendum etiam familiæ fundatoris stemma? S. C. dilata rescripsit, et ad mentem : *Januen.*, *Capellan.*, 26 *febr.* 1752, *dub.* 7.

6. Quum canonicus Joannes Maria aliique fratres Azzopardo Castelletti ad formam transactionis inter patronos initæ cuperent affigere gentilitium stemma cum marmorea inscriptione ad aram maximam ecclesiæ S. Theresiæ PP. Carmelitarum excalceatorum civitatis quæ *Cospicua* nuncupatur, quæstio facta est de loco idem collocandi, et S. C. jussit apponi juxta votum Episcopi [190] : *Melevitana*, 8 *februarii* 1783.

7. Joannes Baptista Vittori patronus altaris majoris ecclesiæ cathedralis petiit, ut stemma suæ familiæ, quod ab illo Episcopus ob facilioris restaurationis ecclesiæ commodum amoverat, repone-

[190] « Quamobrem nullum esse locum tam aptum lapidi apponendo pro insigniis prædictis existimo, quam basis inferior dicti altaris majoris, quæ ab omnibus conspici potest. Ne vero futuris temporibus hujusmodi inscriptio, et stemmata adstantium oculos fugiant ; ad consulendum patronorum juribus, et excitandos fideles ad similia opera pietatis, putarem stemmata prædicta cum inscriptione apposita in dicta basi inferiori lateris dexteri dictæ patronalis capellæ nunquam posse in posterum quovis sub obtentu, vel obstaculo a dictis Patribus cooperiri, ut inscriptiones, et insignia ad hunc finem instituta omnibus pateant et occulta non lateant. » *Ead. causa*, 8 *febr.* 1783, § 2.

retur ibidem ad ostendendum familiæ patronatum, et quod suis sumptibus majus altare fuit instauratum, et impetravit : *Balneoregien.*, 29 *novem.* 1783, *dub.* 2.

STIPENDIUM.

1. Ne pecunia a nubentibus extorqueetur S. C. respondit alias, pro administratione sacramentorum, et præsertim matrimonii nihil omnino percipi posse, et ideo Episcopum ita curare debere, et pro manutentione luminum ante Sanctissimum Sacramentum Eucharistiæ alio providendum : *Vasionen.*, *Visit. SS. LL.*, 25 *aug.* 1637, *dub.* 6.

2. Vicario capitulari, sede vacante, deberi salarium in summa juxta solitum illius ecclesiæ, S. C. visum est : *Ostunen., Procur. et Resid.*, 28 *julii* 1708, *dub.* 3.

3. Quum gravata esset quam maxime ære alieno archiconfraternitas S. Hieronymi Charitatis Urbis, unde nulli reditus supersunt pro solvendis annuis scut. 459 pro mercede ministrorum, facultatem officiales ejusdem implorant detrahendi dictam summam ex proventibus cujuscumque hæreditatis, donationis, ac legati, S. C. rem arbitrio Card. relatoris commendavit : *Romana, Oper. pior.*, 7 *julii* 1708.

4. Instituta controversia circa stipendium, quod archipresbyter cathedralis ecclesiæ subministrare debet sacerdoti amovibili, et ab ipso ad animarum curam in villa Rovilieti exercendam deputando ; per modum provisionis exiit decretum, quod ab archipresbytero solverentur præfato sacerdoti annua scut. 16, et quod sacerdos hic deberet habere emolumenta, quæ dicuntur incerta, et Missarum eleemosynam. Ratio fuit, quod difficile erat idoneum reperire sacerdotem cum stipendio minori. Archipresbyter contra nihil esse innovandum aiebat, quum non nisi 39 scut. ex villa prædicta reditibus percipere dissereret. Ponderato ideo dubio pro quarum summa esset præstandum salarium illi sacerdoti ? responsum est, deberi ad formam decreti D. secretarii : *Fulginaten.*, 30 *sept.* 1724.

5. Quoad binas dotes a Nicolao Collaterali relicta, et in favorem miserabilium puellarum a communitate terræ Murri Vallium distribuendas, S. C. consilium cepit, ut primum detrahetur aliqua merces ab Archiepiscopo constituenda, et solvenda administratori bonorum a communitate designando : *Firmana*, 22 *novem.* 1727.

6. Matthæus Maria Ghirlandari hæredem universalem recitavit ven. archiconfraternitatem Confalonis de Urbe nonnullis legatis piis indictis. Inter administratores quædam facta fuere dubia a S. C. definita, inter quæ exactori non competere integram mercedem scutorum centum, sed ex his mercedem ratiocinatoris detrahendam esse sancivit : *Romana, Declar. volunt.*, 23 *april.* 1735, *dub.* 2.

7. Fratres Min. Observ. S. Mariæ Angelorum terræ Brixichellæ nonnullarum sortium tot Missarum in suffragium testatorum celebratione gravatarum renunciationem emiserunt in manibus Episcopi, ut deputare dignaretur ad illarum administrationem societatem SS. Sacramenti dictæ terræ assignato salario scut. 11 ex fructibus censuum. Sed census nonnulli facti sunt inexigibiles, dubitatum fuit, an societas teneatur restituere PP. prædictis ex salario usque ab anno 1725 percepto?

8. Et an et ad quam summam dictum salarium in futurum solvendum reduci debeat? Responsio differtur, et dicitur ad mentem : *Faventina*, 4 *maii* 1737, *dub.* 1 *et* 2.

9. Parochus Casalis Cellularum indultum absentandi obtinuerat, et recuperata valetudine non revertebatur. Fuit hic propterea ab Ordinario suspensus, et excommunicatus. Ejusdem parochiæ œconomus de suo stipendio quæstionem movit, et audivit, sibi in casu absentiæ parochi cum debita licentia provisionem sive stipendium deberi in summa inter ipsum, et parochum concordata, prævia tamen approbatione Episcopi quoad suam œconomi personam : *Suessana, Resid. et Censur.*, 15 *martii* 1738, *dub.* 4.

10. Innocentius XIII, et novissime Benedictus XIII Pon. Max. statuerunt, ut Episcoporum regni Neapolitani spolia in beneficium converterentur cathedralium, vel in fabricæ utilitatem. Episcopus Lanfreschi, qui Jacobo Pinaque in Cajetanam ecclesiam regendam successit, antecessoris spolia convertit ad erigendum fundum pro anniversario defuncti Episcopi, ad construendas carceres pro presbyteris, et ad distributionem salarii familiaribus illius faciendam juxta, prout ipse aiebat, prædecessoris mentem. Dispositionem hanc successoris respuit capitulum cathedralis, improbavit S. C. Sed examinato cohærenter quonam modo esset providendum pro salariis aliisque expensis? S. eadem C. respondit, ad Episcopum prout de jure : *Cajetana, Spol.*, 19 *novem.* 1740, *dub.* 3.

11. Capitulo, et clero Polymnianensi, qui supplicationes cum brachio S. Viti ab ecclesia cathedrali

ad abbatialem ecclesiam PP. Conventualium associant, aliasque sacras functiones peragere eadem occasione solent, stipendium ad ducat. 60. adaugendum esse decernitur : *Polinianen.*, *Juris quest. et Process.*, 30 *aug.* 1746, *dub.* 13.

12. Exposuit Antonius Sorchius omnes fructus hæreditatis, quæ ducit originem a Joanne Surchio, cedere debere in solutionem legatorum, aliquam partem esse servandam fideicommissariis, et habere nomen hæredis absque ullo compendio. Propter operam, diligentiam, atque industriam administrationis bonorum fideicommissi adscribi sibi stipendium, seu aliquam partem, nempe fructuum dicti fideicommissi postulat, sed incassum : *Ferrarien.*, 13 *febr.* 1751 ; confirmata 29 *martii ejusd. anni.*

13. S. C. censuit Henrico Eustachio rectori beneficii erecti ad altare S. Leodegarii secundæ fundationis in collegiata ecclesia S. Martini civitatis Leodiensis, ob quod S. C. decreverat teneri munus hebdomadarii rectorem subire, deberi menstrua retributio a decano, et capitulo ratione dicti muneris hebdomadarii, licet hoc onus ex lege fundationis oriri ostenderetur : *Leodien.*, *Serv. super salar.*, 3 *febr.* 1753, *dub.* 1.

14. Ac deberi resolvit in summa oblata a capitulo pro tempore præstiti servitii : *Ibid.*, *dub.* 2.

15. Stipendium œconomis hæreditatis canonici Caroli, Antonii, et Constantini Nicolai fratrum Marenchi, qui in opus pium disposuerant, ab exsequutoribus testamentariis deputandis est assignandum arbitrio Episcopi : *Aquen.*, *Erect. capell.*, 2 *aug.* 1760, *dub.* 3.

16. Stipendium relictum curatis parochialis oppidi Balneariæ hæredibus designatis a testatore Dominico Guglielmini in scuto uno pro quolibet, et non amplius, licet post obitum testatoris tres essent curati, deinde uno beneficio curato suppresso, et duobus subrogatis œconomis, consuevit accrescere duobus super exstantibus curatis ob defectum tertii, S. C. tamen requisita, an merces æqualis competat œconomis etiam? solitum servari præcepit : *Viterbien.*, *Dot.*, 11 *april.* 1761, *dub.* 7.

17. Œconomo sive exactori hæreditatis Dominici Guglielmini maritandis, dotandisque puellis oppidi Balneariæ relictæ parochialis ecclesiæ curatis hæredibus, mercedem statuendam esse arbitrio Card. Episcopi, decernitur : *Ibid.*, *dub.* 10.

18. Joannes Antonius Gonzalez advocatus, et administrator pii operis ab avo Petro Gonzalez relicti pro dotandis parentibus orbatis puellis, petiit sibi assignari salarium pro implicata hæreditatis administratione, et responsum tulit, ut uteretur jure suo coram Ordinario : *Burgen.*, *Oper. pior.*, 21 *aug.* 1762, *dub.* 2.

19. Apostolica auctoritate bona omnia societatis S. Mariæ Disciplinatorum insulæ Majoris ad lacum Trasimenum applicata fuere capitulo cathedralis ecclesiæ ratione ejus sacrarii. Idem capitulum petit modo, ut ob tenuitatem redituum, et sacrarii necessitatem salarium ludimagistri in summa scut. 40 redigatur ad summam scut. 24, quum præsertim domicilii beneficia idem ludimagister fruatur, quas exiguitatis proventuum ac necessitatis sacrarii causas confirmat etiam Episcopus, et a S. C. haud fuit auditus : *Perusina*, *Reduct.*, 27 *april.* 1765, *dub.* 2.

20. Illud salarium administrationis ex fructibus hæreditatis a canonico Jacobo Ghilinio capitulo Alexandrino relictæ detrahendum, augendum esse S. C. resolvit, in summa quæ Episcopo visa fuerit : *Alexandrina*, 10 *decem.* 1785, *dub.* 4.

21. Censuit S. C. non licere vicario generali aliquid muneris, sive alia qualibet de causa, et titulo in exsequutione litterarum apostolicarum dispensationis matrimonialis, licet vigeret consuetudo aliquid accipiendi : *Dubia super exseq. disp. matrim.*, 20 *januar.* 1787, *dub.* 1.

22. Bernardinus Rescia mercedem, seu remunerationem laborum plurium annorum postulavit propter rectam administrationem bonorum simplicis beneficii, ad quod eum nominavit fundator Stephanus Joseph Chiodi presbyter ac propter sollicitudinem in constructione sacelli impensam, sed nihil est assequutus : *Alexandrina*, 18 *aug.* 1787, *dub.* 1.

Reliqua. Vide *Administrator*, § VII. *Capellanus curatus*, § VI. *Capellanus sodalitii*, § IV.

Stola quoad delationem. Vide *Cadaver*, § III.

Strena. Vide *Episcopus*, § XXIII.

Studiorum universitas. Vide *Universitas*, § II.

SUBCOLLECTOR APOSTOLICUS.

1. Quod attinet ad subcollectores cameræ apostolicæ S. C. nihil decernendum putavit, sed in hoc agendum esse cum Sanctissimo Domino Nostro : *Nicien.*, 18 *novem.* 1628, *dub.* 8.

2. Indiget explanatione, an subcollectores spoliorum, decimarum, aliarumque jurium cameræ apostolicæ, eorum officio durante, distributiones quotidianas lucrentur, quamvis choro, divinis officiis

persolvendis minime intersint? Planum fecit S. C. decreto, non lucrari, et litteras Sixti V. Pont. Max. datas sub annulo Piscatoris 8 maii 1590 esse locales : *Romana seu Mediolanen.*, *Subcoll.*, 26 *aug.* 1662.

3. Censuit S. C. Joannem Baptistam de Angelis, et Hieronymum Santinum rectores ecclesiarum parochialium non potuisse in subcollectores deputari : *Civitatis Castelli*, 6 *maii* 1645.

4. An libellum capitulorum, et canonicorum cathedralis, et collegiatarum conquerentium, quod ipsis defunctis subcollectores spoliorum subripiunt distributiones quotidianas, et stipendia Missarum inexacta ipsis debita pro personali præsentia præstita in choro, et pro Missis celebratis? S. C. ad explicandum hoc dubium voluit dandam esse declarationem alias editam 9 *febr.* 1669. *Neapolitana, Distributionum* [191] : *Arianen.*, 13 *febr.* 1672.

5. Hæredes Fabii Ciampi archidiaconi ecclesiæ cathedralis supplicant declarari non licere subcollectori spoliorum exigere distributiones quotidianas non exactas, et eisdem archidiacono debitas? Respondit danda esse decreta hac de re alias edita : nempe *in Neapolitana*, *Distributionum*, 9 *febr.* 1669 [192], *et Arianen.*, 13 *febr.* 1672, [193] : *Frigentina*, 28 *aug.* 1683.

6. Opere pretium fuit declarandi, an subcollectores spoliorum pro rev. camera apostolica recensendi essent inter officiales, de quibus loquitur *Extravagan. cum Matthæus de Hæetic.*, *Divina in Eminenti de privil.* [194], responsum fuit negativum : *Dubia exempt.*, 20 *junii* 1682, *dub.* 2.

7. Est quæstio, an Franciscus Padula subcollector apostolicus deputatus pro civitate, et diœcesi Bituntina gaudeat exemptione a jurisdictione Episcopi in causis civilibus, tam activis, quam passivis? Rescripsit S. C. servanda esse decreta generalia anni 1677 [195] : *Bituntina, Deput. subcoll.*, 4 *maii* 1697, *dub.* 1.

8. Perpensoque dubio, an subcollectores deputati pro jurisdictionibus abbatiæ Nullius Fasani, et pro loco Nullius Rutiliani, et commorantes Bitunti aliqua in dicto loco gaudeant exemptione? S. C. non gaudere, et Episcopum procedere posse in futurum respondit : *Ibid.*, *dub.* 2.

9. Et ad quæsitum, an illegitimus, vel natus ex damnato coitu possit deputari subcollector, vel quatenus fuerit jam deputatus, licite possit in dicto officio continuare? respondit negative quoad primam partem, quoad vero ad secundam censuit respondendum in casibus particularibus : *Ibid.*, *dub.* 6.

SUBDIACONUS. Vide *Sacramentum Ordinis.*

SUBEUPHYTEUSIS. Vide *Bona ecclesiastica*, § IX.

SUBJECTIO. Vide *Clerici*, § I; *Ecclesia in genere*, § V; *Moniales*, § II; *Sacramentum Ordinis*, § II.

SUBMINISTRATIO. Vide *Alimenta, etc.*, *Assignatio.*

SUBPRIOR.

1. Subprior presbyterorum, qui in parochiali ecclesia oppidi Malaucenæ sub collegii nomine ad divina peragenda officia coguntur, alia emolumenta præter ea, quæ distribuuntur, percipit. Presbyteri ipsi, ut subprioris stipendium in communem conferetur massam, consilium inierunt, decreveruntque, nullum ex ipsis subire deinceps posse subprioris officium, quod incompatibile esset cum officiis ex oneribus presbyterorum illius collegii. Hujus resolutionis hodie postulant adprobationem, sed incassum a S. C. postulant : *Vasionen.*, *Distrib.*, 26 *junii*

2. Adducitur in dubitationem, an omnes, et singuli canonici ecclesiæ collegiatæ S. Michaelis archangeli habeant expensarum utensilium parochialium ; vel potius prior et subprior animarum curam habentes solummodo devincti sunt ad dictas expensas?

3. An, et qui teneantur ad expensas pro exsequutione rescripti a S. C. editi die 17 aug. 1779 quoad remotionem, ac expurgationem sepulcrorum? S. C. explicavit ad utrumque dubium *affirmative* respondens, ita ut unusquisque juxta ratam partem suæ congruæ contribuat : *Firmana*, 6 *sept.* 1733, *dub.* 3 *et* 4.

191 Vide verb. *Spolium ecclesiasticum*, num. 1.

192 Vide verb. *Spolium ecclesiasticum*, num. 1.

193 Vide num. 4 præs. §.

194 Vide not. 252. Verb. *Protonotarius.*

195 Emanata die 27 febr. confirmata ab Innocentio XII, quæ etiam servari mandavit Concil. Roman. anni 1725, sub Rom. Pont. Bened. XIII, cap. 3, tit. *de Major. et obed.*, in cujus calce et append. num. 7, præfatum S. C. Concilii decretum cum aliis declarationibus circa subcollectores refertur ; ubi declaratur : « Generaliter vero subcollectoribus exemptionem ab Ordinario in civilibus non suffragari, nisi adesset in diœcesi judex a nuntio deputatus, qui habeat tantummodo facultatem in causis passivis, et nullo privilegio, aut exemptione gaudeat. »

SUBROGATIO.

Subrogationem hæreditariæ domus quamvis idoneæ subsidii dotalis a Victoria Pacioni relicti in oliveti locum faciendam minime esse S. C. decidit : *Interamnen., Subs. dot.*, 16 *febr.* 1743.

RELIQUA. Vide *Ecclesia parochialis*, § v ;

SUBSIDIUM CHARITATIVUM. Vide *Episcopus*, § xxv.

§ I.

Subsidium dotale quoad anticipationem.

1. Aloysius Jacobellus ex oppido Collis veteris nonnulla subsidia dotalia distribuenda reliquit, legavitque Hortensiæ Catharinæ fratris filiæ in casu, ut Deo voveret, vel matrimonii causa dotis summam scut. 1717. Hac de causa dicta Hortensia supplicavit pro assignatione fructuum dicti legati dotis scut. 1717 etiam ante contractum matrimonii, et non obtinuit : *Romana, Derog. volunt.*, 11 *sept.* 1717 *dub.* 2.

2. Anna Maria Venturi Pizzicanti dotes distribui mandavit pauperibus, honestisque puellis, præsertim consanguineis, et distribui in actu matrimonii, sive monasticæ professionis, et non ante. Ideo inixæ prælationi Agnes, Catharina Maria Anna, et Maria sorores Conforti S. C. precatæ sunt, ut non obstante defectu actualis conjugii singulis sibi dotale illud subsidium scut. circiter 50 ad levandum earum inopiam permitteret ; sed irritæ eorum preces fuerunt : *Camerinen., Subs. dot.*, 3 *martii* 1787.

§ II.

Subsidium dotale quoad applicationem.

1. Anna Maria Alberta Alippia obtinuit per decennium a Sum. Pont. applicationem quatuor subsidiorum dotalium scut. 25 pro quolibet, quæ reliquit pro puellis sanctimonialibus faciendis Andreas Alippius, cujus dicta Anna est filia. Decennio expirato pro extensione ad aliud decennium in spem erigitur, et S. C. invocavit, et profecit. Etiamsi uxor Andreæ institutæ liti super consequutione quartæ vigore *Auth. Præterea C. Unde vir, et uxor* [196] cesserit, et convenerit pro consecutione dotium in favorem suæ filiæ : *Romana, Appl. leg.* 20. *sept.* 1692.

2. Præcepit Petrus Guala ut quædam pecuniæ summa collocaretur in favorem pauperum puellarum vel pro aliis piis operibus arbitrio hæredum, propterea Antonius hæres fundum ad hunc effectum assignavit. Attamen voluntas nunquam fuit impleta, nec exsequi potest ob paupertatem hæredum, ex hac causa animus intendit ad applicationem pro dote filiarum hæredis quoad futurum, et S. C. annuit, et commisit Episcopo, ut pro suo arbitrio pro quantitate, et tempore congruas dotes neptibus hæredis applicet, et assignet : *Casalen., Commut. volunt.*, 7 *decem.* 1797.

3. Capitulum, et canonici ecclesiæ collegiatæ S. Petri Guastallæ de quadam hæreditate eroganda in quinque dotibus puellarum petierunt prævia derogatione voluntatis testatoris facultatem applicandi tres partes ejusdem hæreditatis in manutentionem, et educationem tot puellarum, quæ parentibus sunt orbatæ ac nonnullos effectus impendendos juxta mentem testatoris in ædificium conservatorii erogandos. Sed S.C. audito Episcopo postulationes non excepit : *Nullius Guastallæ*, 29 *novem.* 1698 [197].

4. Quum puellæ consanguineæ testatoris Silverii Silverio de Piccolomineis postulassent applicationem tertiæ partis redituum bonorum, quæ idem testator reliquit pro distribuendis dotibus inspecta verisimili testatoris ejusdem voluntate propter earum paupertatem, et ut ex defectu dotium innuptæ non remaneant, S. C. *per sum. prec.* gratiam denegavit ; modo perstitit in decisis : *Aquilana, Commut. volunt.*, 28 *julii* 1703.

5. Ob nummariæ mensæ, ac domus Sanctissimæ Annuntiationis Neapolis decoctionem expostulatum fuit ab hodiernis gubernatoribus pro aliqua temporali provisione, et præsertim, an et quæ subsidia dotalia a pluribus disponentibus relicta, et ab eadem domo distribuenda, ad tempus applicanda sint in collocationem expositarum? Responsum exstitit affir-

[196] Ubi legitur : « Præterea si matrimonium sit absque dote, conjux autem præmoriens locuples sit, superstes vero laboret inopia, succedet una cum liberis communibus, alteriusve matrimonii in quartam, si tres sint vel pauciores. Quod si plures sint in virilem portionem : ut tamen ejusdem matrimonii proprietatem servet, si exstiterint, his vero non exstantibus, vel si nullos habuerit, potietur etiam dominio, et imputabitur legatum in talem portionem. »

[197] Per summaria precum.

mativum ad decennium quoad subsidia narrata in precibus, exceptis dotis relictis cum exclusione expositarum : *Neapolitana, Reduct. oner.*, 15 *martii* 1704, *dub.* 1.

6. In indulto a Pontifice Clemente XI desuper obtento comprehensum non fuit legatum subsidii dotalis ab Ascanio de Elea relicti. Ideo præfati gubernatores studuerunt decerni subsidia a præfato testatore relicta esse applicanda in collocatione expositarum, et accommodanda in ducat. 50 pro quolibet : *Ead. causa*, 15 *junii* 1709, *dub.* 2.

7. Sine ulla dubitatione respondit S. C. ad dubium, an præfata subsidia dotalia essent applicanda ut Deo voverent expositæ in monasterio Sanctissimæ Annuntiationis ? negative, et injunxit, ut recurreret in casibus particularibus : *Ibid.*, *dub.* 3.

8. Inspecta piæ domus S. Mariæ *della Solitaria* nationis Hispanicæ extrema paupertate ex deficientia redituum, a gubernatoribus ipsius ignoratur, an in casu distributionis dotium, de quibus agitur, liceat piæ domui ex fructibus sortium destinatarum ex dispositionibus testatorum ad dictum effectum, retinere aliquam summan pro reparationibus ædificiorum, et pro mercede ministrorum, et in qua quantitate? Rescripsit S. C. dilata, et scribatur juxta instructionem, et ad mentem : *Neapolitana, Conser.*, 1 *junii* 1715, *dub.* 2.

9. Ascanius de Elia ordinavit dotium distributionem domui Sanctissimæ Annuntiatæ hærede instituta in favorem puellarum egenarum in ducat. 100 pro singulis, et solutionem ducat. 120 puellis parentibus orbatis Sanctissimæ Annuntiatæ civitatis Luceriæ. Sequuta dictæ domus decoctione, ac reductis oneribus ambiguum fuit, an legatum Ascanii de Elia in reductione comprehenderetur. Et archiepiscopo Neapolitano commissum fuit per breve applicationem subsidiorum pro collocatione puellarum expositarum ad rationem ducat. 50 pro qualibet. Breve non fuit expeditum incuria administratorum, qui modo precantur pro exsequutione brevis, et pro applicatione dotium, et S. C. pro nova facultate expediendi breve dixit, eoque expedito orent pro approbatione dotium distributarum et ad mentem : *Neapolitana, Red.*, 7 *maii* 1718.

10. Ad sublevandam inopiam ecclesiæ S. Joannis nationis Florentinorum dotes, quæ ad archiconfraternitatem revertuntur, ecclesiæ prædictæ commodo applicari fuit exoratum per spatium quindecim annorum, exceptis illis, in quibus sodalium filiæ, et consanguineæ sunt præferendæ ; sed hujusmodi instantiæ quoque iteratæ S. C. non moverunt : *Romana, Dot.*, 14 *sept.* 1718 *et* 21 *jan.* 1719.

11. Ascanius Rivaldus hæredem in codicillis scripsit congregationem pauperum puellarum mendicantium devotarum Sanctissimi Sacramenti sub lege, ut dos posset constitui puellis nupturis sub conditionibus ab eodem præscriptis. At quum sæpius accideret, ut non tot in eodem conservatorio nuberentur puellæ, quot dote illa instrui potuissent habita proventuum ratione ; hinc superexstantes fructus præter subsidia dotalia, quæ quotannis tradebantur puellis, aut nubentibus, aut religiosum habitum amplectentibus licere libere convertere in alimenta aliarum puellarum in conservatorio degentium decisum fuit : *Romana, Subsid. dot.*, 20 *martii* 1734.

12. Ad supplicationem Hieronymi Mattei ducis terræ Jovii Clemens XII indulsit ut in collabentem reparandam parochialem ecclesiam ejusdem oppidi summa erogari valeret, quæ monti, seu montibus frumentariis debetur pro eo tamen quod superest præter sortem, quæ pro fundo integra manere debebat. Et concessit ulterius ut pro eadem causa impendi valeret annua scuta 120 assignata pro duabus puellis de terra Jovii, quæ nubere velint in Domino. Pontificia hæc rescripta impugnat hodie communitas documenta adducens, quibus evinci putat rescripta a veritate aberrare, tum quod vetus parochialis ecclesia ruinam minatur, tum quod parochiæ incolæ suum novo ædificio præbuerunt assensum, satagit proinde ut explicatur, an gratia foret exsequenda et an comprehenderet etiam alios montes frumentarios? S. C. mandavit coadjuvandas probationes, et scribendum Episcopo juxta instructionem [198] : *Amerina*, 10 *junii* 1741, *dub.* 1 *et* 2. Deinde definitio prodiit gratiam esse exsequendam etiam quoad alios montes frumentarios arbitrio Episcopi, qui ejus exsequutioni sedulo incumbat invigilando præsertim, ne in constructionem ecclesiæ fiant ornatus superflui, et pro tutiori, ac celeriori absolutione ; quatenus opus sit, procedat etiam prout de jure, ad formam resolutionis edictæ anno 1707 : 26 *januar.* 1743.

13. Petrus Sanctes Fanti communitatem Campi Rotundi hæredem instituit sub conditione, ut reliquarum sortium fructus in assignationem dotium inopium honestarumque virginum in summa scut. 50 pro qualibet puella erogarentur. In eo pago tres, aut quatuor tantum quotannis puellæ nubunt, ideo non nihil pecuniæ in æde sacra depositæ, superest. Idcirco plures testatoris consanguinei ad hos superexstantes reditus lucrandos concurrunt. Verum

[198] Datæ itaque fuerunt ad Episcopum litteræ, quibus jussus est S. C. referre : « An populus hodie assentiatur fabricæ novæ ecclesiæ, et an nulla spes affulgeat, quod parochiani manus adjutrices, aliquodve subsidium pro eadem fabrica libenter in posterum sint præstaturi, itidemque exprimat, quæ summa verisimiliter exigi possit a debitoribus montis frumentarii a Paulo Parca instituti. » *Ead. causa*, 26 *januar.* 1743.

contra hos insurgit communitas hæres et fructus omnes, qui detractis dotibus superexstant, ad publica opera munienda et reficienda imprendere autumat. Perpensum itaque est, an communitas possit de dictæ hæreditatis fructibus superexstantibus disponere, et in cujus favorem applicare? Respondit S. C. dilata, et ad mentem : *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 23 *decem.* 1743. Deinde resolvit ne communitas libere de dictis fructibus queat disponere, et docta deinde de superexistentia redituum, in casibus particularibus supplicet, et ad mentem : 29 *febr.* 1744 ; confirmata 19 *april.* 1760.

14. Interea ex præfati testatoris consanguinea Jacobi Bonelli vidua Francisca dotem filiæ suæ Annæ jam monasterium Sanctæ Agnetis in civitate Tolentini ingressæ in summa scut. 300 adplicari desiderans ex voluntate fundatoris, qui monasticam dotem inopi consanguineæ suæ dari voluit, rescriptum impetravit, consulendum Sanctissimum pro adplicatione subsidiorum scut. 300 in favorem Mariæ Annæ Theresiæ filiæ, et in reliquis firmetur status : *Ead. causa*, 24 *aug.* 1748, *dub.* 8.

15. Pietate, et pecunia sodalium SS. Sacramenti urbis Anconæ erectus fuit mons, ut ejus fructibus dos præstaretur pauperi fœminæ quæ meretricio quæstu relicto, in monasterio S. Mariæ Magdalenæ Pœnitentium ejusdem civitatis regularem professionem emitteret. Quum in ecclesia sodalitii quædam sint altaria nimis antiqua, quæque reparatione indigent, sodales cupiunt facultatem erogandi in impensam reparationis, et ornamenti altarium summam 1688 quam ex fructibus collegerant, et pro securiori dotium præstatione obferunt non generalem omnium sodalitii bonorum hypothecam, specialem fundi liberi. Audito S. C. sodalium voto annuit facta obligatione assignationis fundi statuti, et emissa obligatione generali omnium bonorum : *Anconitana*, 10 *julii* 1751.

16. Victorius Lancellottius hæredem instituens societatem Sanctissimi Rosarii, quæ Camerini in ecclesia Patrum ordinis S. Dominici erecta est, cum onere distribuendi quolibet anno duo dotalia subsidia scutorum centum pauperibus puellis Camerinensibus sorte extrahendis, quæ monasticam vitam suscepturæ forent. Alterum ex dictis subsidiis sorte obvenit Gasparæ Gualtieri, quæ postmodum cedere illud deliberavit puellæ Venantiæ Antoniæ Ciotti concivi suæ ; et ob id preces oblatæ sunt Sanctissimo pro approbatione hujusce cessionis. Sed PP. Dominicani qui a societate, brevi intercedente pontificio cessionem recadentium subsidiorum impetrarunt pro quantitate scut. 3000 in reparationem fabricæ ecclesiæ eroganda, prædictam Gasparæ cessionem oppugnarunt, subsidium fabricæ ecclesiæ conventus S. Dominici adplicandum censent ; et puella Ciotti cessionaria sibi jure, meritoque cessum contendit, et obtinuit : *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 23 *april.* 1763.

17. Earum puellarum, quæ ante matrimonium perierant, dotes ad levandam inopiam seminarii, tollendumque æs alienum adplicatæ in præjudicium aliarum puellarum in locum mortuarum juxta Archiepiscopi Card. Ravennatis decretum nominandarum, validæ non sunt : *Ravennaten.*, *Subs. dot.*, 11 *januar.* 1766, *dub.* 1.

18. Illarumque etiam summarum quantitatem, quæ jam seminario Ravennati solutæ erant, restitui etiam debere præcipitur : *Ibid.*, *dub.* 2.

19. Marcus Antonius Curroli Gavina suam hæreditatem pro dote annua vel dotibus statuendis prælatis puellis familiæ Artusinæ reliquit, vetuitque suæ voluntatis commutationem. Artusinus de Artusinis a Summo Pontifice tenuit ob ejus rei familiaris augustiam scuta annua 50 præstanda ex fructibus superexstantibus hæreditatis firma manente subsidii dotalis collatione. Sed gratia prædicta vitio subreptionis et obreptionis infecta judicata est, ideo exsequutio voluntatis testatoris mandata a S. C. fuit, et decrevit non esse locum gratiæ exsequutioni facto verbo cum Sanctissimo [199] : *Faventina*, *Commut. volunt.*, 30 *maii* 1778.

20. Joannes Surchi ex suæ hæreditatis fructibus dotes duodecim totidem pauperibus puellis civitatis Ferrariæ distribuendas ad scut. 16, 50, pro qualibet redactas reliquit. Anna filia Josephi Surchi exoravit pro applicatione scut. 100 ex dictis subsidiis in triennio exsequenda uti habuit ejusdem soror Rosa, et interim nupsit. Itidem Ursula Mini neptis Franciscæ Surchi testatoris proneptis easdem preces exhibuit, et interim quoque ipsa se in matrimonium collocavit. Ambæ hodie preces integrant. Sed repugnantibus sodalibus Sacrorum Stigmatum, quibus eligendi jus competit, quia jam nuptæ sunt, nihil obtinuerunt. *Ferrarien.*, *Subs. dot.*, 18 *martii* 1780.

21. Ex designatis puellis a testatore Francisco de Rubeis inspecta redituum quantitate relicta tres tantum in uno quoque anno extrahuntur. Accidit aliquando, ut una vel altera ex dictis puellis sorte extractis innupta decedat, et sic subsidium dotale, ad opus ecclesiæ collegiatæ SS. Paulini, et Donati hæredem institutum revertitur. Quum autem in hoc casu nihil a testatore fuisset dispositum ideo pii operis ministri postulant facultatem erogandi in fabricam ecclesiæ recensita dotalia subsidia quæ revertuntur, S. C. tamen preces rejecit

[199] Quia gratiam per Summum Pontificem Artusinus consequutus erat.

licet opus pium aliquo levamine maxime indigeat: *Lucana*, 22 *maii* 1784.

22. Consulendum esse Sanctissimun pro applicatione ad decennium pro æquali rata parte subsidiorum dotalium a Virgilio Antonini binis puellis oppidi Podii Mirteti relictorum in favorem Josephi, et Joannis familiæ Bentivoli circumspecta eorum paupertate et testatoris propinquitate, S. C. definiit: *Nullius, seu Farfen.*, *Subs. dot.*, 2 *dec.* 1786, *dub.* 2.

23. Minime S. C. indulsit sodalibus societatis SS. Benedicti et Scholasticæ Nursinorum Urbis applicationem dicto sodalitio dotium illarum quæ devolutæ fuerunt, ac caducitatem passæ sunt: *Romana, seu Spoletana, Subs. dot.*, 5 *junii* 1790.

24. Dotes annuæ sex totidem scutorum pro qualibet per hæredes Francisci Viarana non collatæ ad numerum 83, et in hanc tandem collationis causam solutæ in manibus parochi S. Jacobi Martiati superioris, applicantur parochiali ecclesiæ in manutentionem ejus fabricæ, et sacræ supellectilis: *Novarien.*, 8 *febr.* 1794, *dub.* 1.

25. Matthæus Consegli Arcis Nulphæ dotem scut. 25 reliquit distribuendam *per il maritaggio di una Zitella povera, parente, ed onorata in ogni anno, da aversi in considerazione dall' Erede sempre la più povera in concorso di più di una di esse in qualche anno, da soddisfarsi da esso e suoi sucessori nell' atto delli sponsali e non prima.* Hæres nullum hactenus contulit subsidium tempus expectans sponsalium pauperis consanguineæ hinc ei adscribi præterita subsidia postulat, sed frustra: *Spoletana, Subs. dot.*, 8 *febr.* 1794, *dub.* 2.

26. Necnon subsidia dotalia in iis annis, in quibus nulla erit nubilis puella consanguinea, vel dotem non esse applicanda hæredi, sed sequentibus annis esse conferenda decernitur: *Ibid.*, *dub.* 3.

§ III.

Subsidium dotale quoad cautionem.

Sodales societatis S. Apolloniæ in ecclesia S. Augustini erectæ unanimi consensu adierunt S. C., ut non obstantibus disponentium voluntatibus societatisque ordinationibus, et consuetudine fidejussionem de restituenda dote si sine filiis dotata obiret præscribente, subsidia dotalia puellis conferri possint reportata juramento firmata obligatione ea restituendi, non autem cautione, quam exigere præ inopia puellarum nequeunt. S. C. decrevit ex tribus Bartholomæi nempe Bardovagni, Bartolomæi Rusconi, et Nicolai Fantozzi, ac ex reliquis aliis tribus Jacobi scilicet Coriolani, Andreæ de Alexandris, et Petri della Foresta dispositionibus admitti posse cautionem juramento signatam in conisgnatione dotium: *Romana, Subs. dot.*, 12 *maii* 1614, *dub.* 1 *et* 2.

§ IV.

Subsidium dotale quoad commutationem.

1. Ex subsidiis dotalibus scut. 200 quotannis distribuendis ab archiconfraternitate Sanctissimæ Annuntiatæ in vim legati Card. Justiniani puellis monasterium ingredi volentibus, obtinuit Francisca de Pattis, uti testatoris consanguinea ab Innocentio XI Pontif. Maximo summam scut. 1200. Modo cum ad ætatem 16 ann. pervenisset, petiit pro derogatione voluntatis, ac commutatione dotium pro nuptiis temporalibus, et negativum reportavit responsum *sub die* 30 *maii* 1699. Rediit iterum jam matrimonio concluso, et S. C. recessit a decisis et præcipit Card. Protectori, ut præfata subsidia pro suo arbitrio, et prudentia oratrici gratis applicari mandet etiam ad effectum nubendi et absque spe ulterioris incrementi, *et dummodo non transeat in exemplum*: *Romana, Subs. dot.*, 14 *augusti* 1700.

2. Ludovicus Jacobillus legatum instituit nubendi quinque puellas pauperes, inter quas designavit nominari Mariam Blancolinam, quæ adhuc innupta reperitur, et inspecta ejusdem gravi paupertate, ac sexagenaria ætate, in virgineo statu permanere cupit. Ad preces pro commutatione legati dotis scut. 100 assequendi in statu virginali S. C. annuit quoad usufructum tantum, et dummodo non adsit alia soror oratricis, quæ velit nubere. Nam testator ait, *una figlia, etc., e massime Maria*: *Fulginat.*, *Subs. dot.*, 9 *julii* 1701.

3. Apollonia Virginia Cursia posteaquam obtinuerat subsidium dotale scut. 50 relictum a Thoma Papinio ab archiconfraternitate S. Joannis Decollati distribuendum puellis pauperibus nationis Florentinæ præferri jubendo, quæ monasticum habitum suscipere voluissent, postulavit, ut commutetur in dotem profanam. Nam invenit virum, ac habet patrem senio confectum, et extrema paupertate laborat: et petitionis salutarem effectum consequuta est [200]: *Romana, Subs. dot.*, 2 *maii* 1705.

[200] « Nihilominus quemadmodum hujusmodi indulta concedi nequeunt, nisi derogando voluntati disponentium, ita fere nunquam, aut non nisi cum magna difficultate concedi solent; remanente tamen semper justo arbitrio in casibus particularibus per S. C. impartiendo, quæ nunquam annuere solet, si adsit taxativa pro matrimonio spirituali, et agatur de puellis extraneis; quamvis quandoque indulgeat, si agatur de puellis testatori conjunctis, præserti m

4. Quum Joannes Jacobus Baldinus hæredem instituisset collegiatam ecclesiam S. Urbani de terra Apiri, et præ cæteris ordinasset distributionem subsidiorum dotalium, capitulum videns reditus hæreditarii pingues admodum esse pro ista distributione cogitavit detrahi summam quamdam pro conservatione seminarii erigendi noviter in eadem terra, et quamvis comperta fuerit erectio nimis utilis, tamen S. C. rejecit instantias, et mandavit servari voluntatem testatoris : *Camerinen.*, *Erect. semin.* 15 *martii* 1710.

5. Quædam aderant puellæ cum dote scut. 500 consistentium in pluribus subsidiis dotalibus sibi collatis a diversis locis piis Urbis, quæ admitti postulant inter puellas convictrices Sanctissimi Pueri Jesu, quæ sunt simplices oblatæ cum voto perseverantiæ obstrictæ. Dubitarunt dictæ oblatæ autem posse retardari per deputatos locorum piorum solutionem subsidiorum illorum, quia non emittitur solemnis professio in monasterio claustrali ; hinc ut frui valeant subsidiis dotalibus quæ pro monialibus in monasterio claustrali professionem pronunciantibus assignari solent, exorant : at S. C. sua consilia ostendit, ut recurrent in casibus particularibus : *Spoletana*, *Subs.*, 20 *sept.* 1710.

6. Quum monasterium monialium S. Ambrosii Urbis exspectet numerum monialium, quæ a 50 vel 60 prius numeratæ, ad 22 hodie redactæ sunt impares servitio chori ac aliis operibus explendis, ob id exorat pro gratia scuta bis mille ex tribus millibus multiplicatis juxta dispositionem Virginiæ de Comitibus convertendi in duobus subsidiis pro geminis puellis nobilibus, qui promptæ sunt ad habitum monasticum recipiendum in dicto monasterio. At S. C. preces non excepit. Nam testatrix prædicta hærede instituto monasterio mandavit reditus investiri, ac cumulum conservari ad dotandam quolibet biennio primum postea quotannis unam puellam monasterio dicandam, quod multos exigit annos ; *Romana*, *Subs. dot.*, 28 *febr.* 1711.

7. Joanna Lucilla de Blondis relicto hærede monasterio sanctimonialium SS. Bernardini, et Marthæ, illi onus ex quarta parte redituum adjunxit subministrandi subsidium dotale in favorem puellarum Bononiæ, si vellent professionem in dicto monasterio emittere, *conforme sara giudicato dalle RR. Suore Superiore,* cum prælatione descendentium familiæ Boselli. Hinc pauperrima puella Antonia Catharina de Adamandis descendens ex gente Bosella, ac testatrici consanguinea ad effectum nubendi in seculum, congruam postulat dotem lib. 3900, ac si professionem emitteret in dicto monasterio, S. C. rescripsit, solutis dotibus Castellanis pro gratia ad ratam partem legati caducati tantum. Nam hæ electæ fuerunt a monialibus ad supplementum dotis monasticæ : *Bononien.*, *Dot.*, 16 *januar.* 1717.

8. Albericus Arfilius nonnullos reditus reliquit pro Deo vovendis suis neptibus ex tribus sororibus, quatenus monasterio dicare vellent, prius nempe pro filiabus Archangelæ, secundo pro filiabus Antoniæ, ac tertio pro filiabus Seraphinæ, subsidium taxando pro unaquaque ex eis in scutis 500 monetæ Urbini. Antonia altera ex sororibus testatoris in seculo nubere cupiens commutationem desuper expetivit testatoris voluntatis, et obtinuit breve, quod impugnant Anna filia Archangelæ primæ sororis testatoris, et Felix filia Seraphinæ tertiæ sororis ob non factam mentionem de earum existentia. Verum exsequutioni brevis locum esse S. C. rescripsit : *Senogallien. seu Fanen.*, *Subs. dot.*, 19 *aug.* 1730.

9. Quum Ludovica de Polidoris, acriter contendente monasterio SS. Nominis Jesu, pontificium postularet indultum, ut dotali subsidio, quod a Mutio Cappelletto Urbevetano puellæ Urbevetanæ monasticam vitam amplexuræ relictum fuit, et quod per diploma Urbani VIII in summa 400 additum est puellis in dictum cœnobium ingressuris potiri sibi liceret in altero monasterio S. Petri, ad quod illa transierat ; ponderatum fuit dubium, an precibus Ludovicæ sit annuendum? Rescriptum fuit dilata, et scribatur Episcopo juxta mentem : *Urbevetana*, *Subs. dot.*, 12 *januar.* 1732. Reproducta causa pro medietate tantum assensit 22 *martii* 1732.

10. Matthæus Bartolaccius mansionarius cathedralis S. Cassani urbis Fori Cornelii jussit, ut hæredes sui solverent scuta bis centum in subsidium dotale pro puella, quæ vel Fori Cornelii, vel alibi religiosum statum amplexura erat. Regina Maria Ascani filia fratris Gregorii Ascani mansionarii petiit, ut ad hoc dotale subsidium admitteretur, ut possit in seculo nubere, et ab hæredibus fidejudiciariis, et a congregatione mansionariorum nominationem obtinuit. S. C. ad consulendum Sanctissimum pro nominationis sanatione non venit, sed ut uteretur jure suo respondere placuit : *Imolen.*, *Subs. dot.*, 24 *januar.* 1750.

11. Brigitta, et Petronilla Gaudentii, quæ per duplicem fœmininum gradum a Bosellis a testatrice Joanna Lucilla Biondi Bononiensi prælatis descendunt, commutationem avent voluntatis quoad monasterium diversum ingrediendum, et at nec commutationem, neque dotes impetrarunt : *Bononien.*, *Subsid. dot.*, 2 *sept.* 1758, *dub.* 1, 2.

si sint descendentes, qualenus tamen non adsint aliæ puellæ certæ nominatæ, de quarum præjudicio agatur. »

Ita Card. Petra, *Comm. ad Const. XII, Innoc. IV*, sect. 2, num. 25, tom. 3, pag. 68.

12. Maria Fioccari nonnullis monasterio ex monialibus S. Mariæ Magdalenæ civitatis Vallettæ relictis legatis, hæredem ex asse instituit pium distribuendarum dotium opus. Distributio ex fructibus hæreditatis facienda erat hoc modo. In favorem puellarum ex quinque designatis familiis descendentium quantitatem dotis præfinivit in scutis 1000 pro qualibet in Domino nuptura : et quoad solas descendentes ex tribus ex prædictis familiis dotem scut. 100 tradi jussit etiam in casu matrimonii carnalis. His vero puellis deficientibus præcepit hæreditarios reditus in dotandis mulieribus pœnitentibus cuilibet assignando scuta 100 in actu regularis professionis emittendæ in præfato monasterio S. Mariæ Magdalenæ, impendi. Tandem voluit, ut si hæc quoque pœnitentes mulieres deficerent, vocarentur virgines relinquendo cuilibet puellæ sibi sanguine conjunctæ scut. 100 pro dote temporali puellis vero pauperibus quibuscumque scuta 1000 pro dote spirituali, vel scuta 100 in casu nuptiarum. Legata relicta suscepit prædictum monasterium, sed quum exsequutores testamentarii elegissent duas mulieres pœnitentes, renuerunt moniales illas admittere sub spe commutationis voluntatis, ut reditus non pœnitentibus mulieribus, sed pro virginibus in religionem ingredientibus erogarentur. S. C. tamen exsequi testatricis voluntatem, neque esse locum commutationi sententiam tulit : *Melevitana*, *Commutat. volunt.*, 19 *sept.* 1761.

13. Quum actum fuisset, an sit consulendum Sanctissimum pro commutatione voluntatis Francisci Terranova, Scholasticæ Vincisfora, Mariani Balli, et Didaci Adragna, qui reliquerunt domui puellarum parentum orbatarum urbis Alcami bona pro distributione inter illas puellas dotium. Et deficientibus reditibus pro necessaria manutentione puellarum, aliarumque monialium ad illas educandas petiit domus prædicta bonorum illorum reditus in alimoniam earumdem convertere ; S. C. dilata, et ut scribatur Episcopo juxta instructionem [201] rescripsit: *Mazzarien.*, 9 *sept.* 1775, *dub.* 2. Deinde placuit respondere affirmative juxta votum Episcopi anni 1776 [202] : 19 *julii* 1777.

14. Lucia Sgarronia Sanctissimi Salvatoris supra Minervam hæredem instituit, ut binas quotannis in summa scut. 25 Romanis puellis, quæ in Domino nuberent, dotes conferret. Onera puellis dotatis in pagella dedit, ut semel in mense defunctorum officium, vel integrum B. M. V. Rosarium, alterumque Rosarium Sanctissimi Salvatoris in hebdomadis singulis, donec vixerint, recitarent. Sodalitii deputati, probantibus confessariis, institerunt pro commutatione voluntatis, proque imparis oneris moderatione, et puellarum conscientiæ, et testatricis animæ consulendo. Annuit S. C. mandans, ut annuæ Missæ duodecim in suffragium animæ testatricis ex redundantibus ejusdem hæreditatis fructibus celebrarentur : *Romana*, *Commut. volunt.*, 14 *martii* 1789.

§ V.

Subsidium dotale quoad cumulum.

1. Catharina Castiglia cupiens juxta ejus conditionem nubere cuidam nobili viro, quum dos materna fuerit dilapidata a patre, postulat assignationem dotium, quæ distribuuntur in Urbe ab archiconfraternitate Sanctissimæ Annuntiatæ, et ab aliis sodalitiis usque ad summam benevisam, et tenuit breve pontificium pro assignatione usque ad summam mille persolvendam sequuto matrimonio. At renuentibus sodalibus, ut subreptitie obtentum ob mentem contrariam benefactorum illud breve exsequutioni demandare ad quæsitum, an sustineatur? rescripsit dilata, et ad D. Secretarium cum Sanctissimo juxta mentem : *Romana*, *Brevis*, 1 *april.* 1702. Deinde decrevit non constare de subreptione, 13 *maii ejusd. anni.*

2. Perla, Clara et Catharina sorores de Zaccardinis in extrema egestate constitutæ supplicarunt Sanctissimo, ut ex fructibus spatio annorum duodecim exigendis viginti sex locorum montium non vacabilium relictorum per Cæsarinam Zaccardinam pro subsidiis dotalibus quolibet anno constituendis quatuor pauperibus virginibus, sibi ipsis pro virili assignari demandaret, et reportarunt gratiam ad triennium, at in expeditione brevis salva fuit præservata auctoritate S. C. Ob id in dubitationem adducuntur, an esset locus assignationi dotis super fructibus locorum montium in favorem Perlæ, Catharinæ, et Claræ de Zaccardinis juxta breve Clem. XI emanatum post rescriptum S. C. sub die 21 april. 1703 et quatenus negative.

3. An sit concedenda nova gratia, et pro qua summa? S. C. rescripsit affirmative quoad Claram, et Catharinam, negative autem quoad Perlam, quum esset nupta, et quoad secundum jam pro-

[201] « Quæ fuit, ut minori, quo fieri posset, expensa, firmaretur status hæreditarius uniuscujusque ex dictis quatuor piis testatoribus, de quorum commutanda voluntate quæstio proponitur, auditis interesse habentibus. » *Ead. causa*, 5 *julii* 1777. § 1.

[202] « Nempe quod fructus assignati pro dote a Scholastica Vincisfora impendantur pro alimentis puellarum conservatorii, quousque necessitas perduraverit, non autem pro expensis sacristiæ. » *Ead. causa*, 19 *julii* 1777.

visum : *Nepsina, Dotat.*, 14 *junii* 1704, *dub.* 1 *et* 2.

4. Deinde requisitum fuit, quo modo præfata gratia concessa ad triennium sit intelligenda? Rescripsit gratiam intelligendam esse ad annum pro qualibet ex duabus oratricibus : 30 *aug. ejusd. anni.*

5. Denique dubio, an sit locus assignationi dotis in favorem Claræ Zaccardinæ etiam quoad ratam partem assignatam Catharinæ ejus sorori præmortuæ? responsum negativum datum est 2 *julii* 1707.

6. Quum postulassent Rosa Maria ætatis an. 25, filia Augustini de Barberiis, et Catharina an. 21, nata soror germana alterius Augustini de Barberiis, puellæ nubiles inopia laborantes pro consecutione subsidiorum dotalium, quæ distribuendas reliquit Angela Francisca Bartolacci uxor Marci Antonii de Barberiis societati SS. Stigmatum Urbis in favorem puellarum prima pro obtinendis ad viginti annos illis dotibus quæ distribuuntur a guardianis societatis, altera quæ erogantur ad nominationem hæredum testatoris patrui, S. C. rescripsit pro meliori informatione juxta instructionem [203] : *Romana seu Ventimilien., Subs. dot.*, 24 *januar.* 1711. Postea decrevit negative quoad Rosam Mariam, quo vero ad Catharinam indulgendum esse pro dotibus unius anni tantum : 14 *decem. ejusd. anni.*

7. Bonaventura Carusius congregationi nobilium loci Montisalti, qui hæredem recitavit, mandavit, ut alternatim, ac annuatim fructus hæreditatis erogetur in favorem pauperum, ac pro dote puellæ pauperis. Julia Rocchi pauper S. C. narravit, quod conjuncta consanguinitatis gradu secundo, ac tertio sit testatori, et quod monasticam vitam amplecti cupiat; idcirco consequi optat reditus hæreditatis usque ad ducat. 200. S. C. precibus annuit pro reditibus unius anni tantum, in qua fieri debet erogatio dotis: *Consentina, Subs. dot.*, 7 *febr.* 1711.

8. Bernardus Splues reliquit bona pro distributione dotium puellis popularibus, in duc. 70 præligendo conjunctas, et quoad filias Didaci Vargas Splues nepotis augeri voluit usque ad duc. 400 occasione matrimonii. Modo insurgit Margarita Romanazzi Splues, se ex linea comtemplata provenire asserens, et petit dotem ducat. 400, inspecta ejusdem inopia. S. C. censuit instantiam hujusmodi rejiciendam : *Monopalitana, Subs. dot.*, 3 *sept.* 1701, ac postea quum esset jam nupta, rediit, et eamdem repulsam passa est : 16 *maii* 1711.

9. Joannes Stephanus Roccatagliata Januensis in favorem consanguineorum nonnulla subsidia dotalia distribuenda reliquit scut. 50 pro qualibet. Exposuit Maria Camilla Ciapona in Urbe nupta Antonio Ciapone oriundo pariter ex urbe Januæ se in summa rerum inopia constitutam esse ac in quarto gradu consanguinitatis testatori conjunctam, ac petiit in summa scut. 500 geminatam dotem uti habuit ejus genitrix, et licet nata sit Romæ S. C. gratia pro scut. 200 concessit : *Romana, seu Januen., Subs. dot.*, 23 *junii* 1714.

10. Hæreditate Domitii Scogli ex fideicommisso delata ad Nicolaum, et Franciscum Vanucci cum onere quolibet anno solvendi puellis Amerinis ex honestibus parentibus natis tria subsidia dotalia scut. 25 pro qualibet. Horum soror Catharina pauperrima, *et cujus propter paupertatem* (ut refert Ordinarius) *pudicitia periclitari posset*, postulat sibi adjudicari ex illis scut. 500 considerata consanguinitate cum testatore. S. C. precibus adhæsit usque ad scuta 200 ex dotibus tamen conferendis ad nominationem fratrum oratricis, solutis prius omnibus dotibus jam promissis, et Episcopus assumat administrationem locorum montium auctoritate S. C. et pro tempore arbitrio ejusdem S. C. : *Amerina, Dot.*, 5 *sept.* 1716.

11. Cæsar Valentinus professor juris pontificii Romæ reliquit suam hæreditatem erogandam in distributiones subsidiorum dotalium in favorem puellarum. Nunc Aquila Valentina testatoris agnata, ac in sexto gradu ei conjuncta, rogitat congruam sibi assignari dotem pro aliquo Urbis monasterio, vel Arcis Antiquæ. S. C. indulsit gratiam pro summa arbitranda Card. Præfecto : *Romana, seu Sabinen., Subs. dot.*, 24 *april.* 1717.

12. Quoad cumulum petitum subsidiorum dotalium usque ad congruam dotem in favorem sororum, filiarum, et neptum Francisci, et Constantii de Surchis testatoris agnatorum, et hæredum fideicommissariorum prodiit rescriptum, ut recurrant in casibus particularibus : *Ferrarien., Reduct.*, 14 *novem.* 1716, *dub.* 3. Hinc Blanca annorum 34, Anna annorum 31, filiæ dicti Francisci, et Clara annorum 20, et Rosalia annorum 16, neptes ex filio quarto gradu respective conjunctæ deprecantur sibi assignari scuta mille pro qualibet ex

[203] Quæ exstitit, an oratrices præfatæ sint conjunctæ prædicto Marco Antonio testatricis viro, et in quo gradu transmittendo ad hunc effectum arborem distinctam, necnon quæ bona possideant tam pater, quam mater, vel alii earum ascendentes, vel patrui, si qui adsint, ac ulterius quæ sit quantitas dotis dari solitæ puellis ejusdem conditionis pauperibus, et tandem, an ipsæ oratrices habeant alia bona aliunde obvenientia : *Ead. causa*, 12 *decem.* 1711.

subsidiis dotalibus distribuendis puellis pauperibus. S. C. rescripsit affirmative quoad decem annua subsidia dotalia pro qualibet ex oratricibus puellis Ferrariensibus distribuenda pro arbitrio, et conscientia Card. Episcopi, ita tamen ut firma remaneat distributio aliorum duorum subsidiorum puellis villæ Gradizzæ, et subsidia dotalia elapsa, et decurrenda deponantur in æde sacra, neque consignentur, nisi in actu dotationis : 19 *junii* 1717.

13. Quum Petrus Leonius Nepos ex sorore, ut asserit, pii testatoris Bartholomæi Lupardi petiisset pro gratia applicationem in favorem Annæ Theresiæ, et Columbæ ejus filiarum trium subsidiorum dotalium pro qualibet, ad effectum profitendi vitam monasticam in Urbe in monasterio Infantis Jesu, S. C. eis assignandas non esse decrevit addendo : et servetur mens testatoris. Nam testator licet præelegi mandaverit descendentes puellas, tamen voluit, ut hæ pridem assequutæ fuerint ab archiconfraternitate SS. Stigmatum dotes, servatis conditionibus ceteris etiam extraneis injunctis : *Romana, Subs. dot.*, 11 *sept.* 1717.

14. Eques Joannes Laurentius Berninus distributionem dotium in favorem puellarum reliquit, ac neptibus suis quinque scut. 1000 pro qualibet, dummodo vitam monasticam susciperent. Ideo Victoria Landi una ex dictis neptibus supplicat pro cumulo dotium scut. 400 in favorem ejus filiæ pro dote monastica, licet emiserit professionem regularem in monasterio S. Claræ Velitris. S. C. respondit affirmative usque ad scut. 400 comprehensis scut. 50 jam exactis : *Romana, Dot.*, 2 *octob.* 1717.

15. Maria Boncompagna scripto hærede Thoma nepote distribuenda reliquit archiconfraternitati Annuntiationis 4 subsidia dotalia scut. 50 pro qualibet quatuor pauperibus virginibus monasticam vitam electuris. Angela Thomæ filia postulat cumulum scut. 400 ut possit profiteri ; ostendit suam sanguine conjunctionem cum testatore, et exempla similium concessionum. S. C. misericordiam commovit : *Romana, Dot.*, 24 *sept.* 1718.

16. Paulus Agliata de terra Petragliæ Inferioris in testamento disposuit, ut ex 100 unciis, quinque quolibet anno nuberentur puellæ, *orfane di padri, povere necessitose, di eta d' anni quindici per sino all' eta d' anni venticinque, quali orfane abbiano da essere figlie di Donne onorate necessitose, e pericolose.* Nonnullæ testatoris proneptes in maxima egestate constitutæ, sed non orphanæ, precatæ sunt pro benigna assignatione duplicis annualitatis ; verum eas S. C. non exaudivit : *Messanen., Subs. dot.*, 19 *novem.* 1718.

17. Constituta controversia inter congregationem B. M. Virginis, ut vocant, *de Platea*, institutam hæredem a Raphaele, et Joanne Baptista fratribus de Conversinis, ac equitem Lambertum de Conversinis, qui postquam juxta legem, et prælationem testamenti dotem conflatam ex fructibus hæreditatis pro singulis duabus filiabus obtinuerat, impetravit a Clemente XI assignari filiæ majori natu proventus ejusdem hæreditatis per alios duos annos, demandata simul annua versione fructuum hujus fundi in novam sortem, quousque puella nuptias contraheret, eamdemque gratiam pro altera filia secundo genita fuit assequutus ex rescripto Benedicti XIII, atque insuper impetravit ab eodem Pontifice per litteras apostolicas attribui cuique ex dictis suis filiabus in causam dotis fructus memoratæ hæreditatis per alios quinque annos. At ortam controversiam, num apostolicum breve foret exsecutioni mandandum? S. C. diremit responsione affirmativa, quoad subsidia dotalia assignata filiæ majori natu dumtaxat, non obstante declaratione a testatoribus adjecta, *che quella fanciulla, che avra ottenuta la dote un anno di qualsisia famiglia, non possa concorrere, ne conseguire in altri anni, ma ciascheduna sia contenta d' una sola dote : Pistorien., Subs. dot.*, 22 *sept.* 1731.

18. Petens vero idem Lambertus exsequutionem brevis apostolici etiam quoad filiam secundo genitam agentem jam vigesimum suæ ætatis annum, nuptiasque sæculi optantem, eo quod se imparem ad congruam ei dotem constituendam agnosceret juxta stylum nobilium illius civitatis familiarum, quod fuit etiam ab ipso Episcopo confirmatum, accepit responsum negativum : 2 *junii* 1742.

19. Petrus Jacobus Baldinus ex oppido Apiro, quædam relinquens subsidia dotalia pauperibus puellis quotannis assignanda in scut. 50 studuit inquirere, utrum Fabriani, et in oppido *Serra de Conti* existeret aliqua puella de domo Baldinia, aut ad dictam domum attinens ; ad quam tria, vel quatuor subsidia adplicari possent. Idcirco Maria Jacoba et aliæ filiæ Petri Jacobi Ursini testatoris fratri affines commutationem voluntatis ad dotalia subsidia cumulatim assequenda supplicant ; responsum tulerunt consulendum Sanctissimum pro assignatione scut. 200 pro qualibet : *Camerinen., Subs. dot.*, 8 *aug.* 1733, *dub.* 1, 2 *et* 3.

20. Joannes Amadio Panormitanus ab hærede Joanne Pavano et Rizzo uxore Joannis Francisci Gherardi ex Januensi urbe oriundi reliquit decem dotes pro maritandis decem puellis virginibus pauperibus, filiabus legitimis, et de legitimo matrimonio procreatis, ac de filiis Januensium, vel de filiis filiorum Januensium. Bernardus filius naturalis memorati Joannis Francisci Gherardi rescripto principis legitimatus, in summa egestate constitutus orat, ut prævia apostolica testamenti commutatione,

subsidia dotalia singulis ex decem prædictis puellis quotannis assignanda in summa unciarum viginti, in dotem ejus trium nubilium filiarum per viginti annos erogantur. Sed S. C. per decennium ei tantum indulsit: *Panormitana, Subs. dot.*, 20 *aug.* 1735.

21. Joannes Baptista Bellonus fratribus conventus S. Nicolai de Tolentino hæredibus a se scriptis injunxit onus tres honestas in summa scut. 50 dotandi puellas, in religionem ingressuras. Præcepit insuper, ut si sua affinis, vel consanguinea adesset, duplicem hæc assequeretur dotem, si monasterium vellet ingredi, si vero in sæculo nubere cuperet, solum scuta 50 obtineret. Anna Cæcilia Bambocci septimo gradu testatori sanguine juncta et nimia paupertate pressa petit, ut sibi dos usque ad scuta mille geminetur; a testatoris voluntate petitionem alienam fratres prædicti ostendunt, et petitioni S. C. non annuit: *Romana, Subs. dot.*, 15 *decem* 1736.

22. Pier-Sanctes Fanti hæredem scribens communitatem oppidi Campi Rotundi, eam gravavit de distributione dotium pro maritandis puellis in summa scut. 50 pro qualibet facienda. Philippus Bezzi in tertio gratu testatori conjunctus, et numerosa gravatus familia, Sanctissimo supplicavit, ut prævia voluntatis commutatione, dotem geminare, pro unica sua filia, et pro tribus ex Valentino filio neptibus. Impetravit orator pro gratia applicationem scut. 300 in favorem filiæ, scut. vero 200 in favorem cujuslibet ex neptibus; sed communitatis præsidibus sese litterarum apostolicarum in forma brevis exsecutioni subreptionis causa opponentibus, disputatum fuit, an prædictum breve sit exsequendum? Rescriptum prodiit, dilata, et Episcopus, prævia firmatione status referat tam super summam, quæ ex redditibus hæreditariis superexstare debere, quam super numero puellarum jam extractarum habentium requisita a testatore statuta: *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 17 *aug.* 1737.

23. Anna Maria Renda subsidium dotale a Marco Antonio de Florentiis in scut. 30 pro qualibet ex duobus relictum petens in geminata summa 300, contradicente equite Virgilio de Florentiis consanguinitatem oratricis cum fundatore, et probante, illam jam fuisse nuptam antequam preces Sanctissimo exhiberet, non impetravit: *Romana*, *Subs. dot.*, 1 *aug.* 1739.

24. Maria Attilia Francisca Paluzzia testatoris Raymundi Innocentii Masetti in curia nostra advocati, proneptis, unam, ex portionibus annorum scut. 60 pro virginibus educandis assignatis, obtinuit. Nunc sacras in monasterio S. Silvestri vestes adsumere cupiens, vidensque imparem esse ad hoc onus subeundum rem familiarem, postulat subsidium in causam expensarum parapherni et annorum scut. 2 in causam præstationis livelli; obtinuit juxta votum Card. Vicarii, qui quoad dotem exigendam in annuo reditu scut. 60, non vero quoad loca montium, atque annua scut. 22 adsignanda in causam parapherni atque annuæ præstationis, votum aperuit: *Romana*, *Subs. dot.*, 26 *martii* 1746, *dub.* 1 *et* 2. Quum Silvester Posthumi rescivisset Attiliam in pari consanguinitatis gradu ac filiam suam existentem testatori adeptam fuisse dotem, libellum exhibuit, quo narrabat dictam Attiliam falsam fecisse narrationem, et dictum ideo fuit dilata et ad mentem: 27 *aug. ejusd. anni*. Verum dictum postea fuit in decisis: 17 *sept. ejusd. anni*.

25. Maximilla Bronconia canonicas congregationis Lateranensis S. Mariæ de Pace in Urbe hæredes instituens, onus eis dedit, ut singulis annis filiabus natis, et nascituris Laurentii Boccalarii patruelis sui dotem scut. 25 juxta ætatis ordinem distribuerent, quousque vel ad religiosum, vel ad secularem statum transirent, et præcepit insuper, ut idem dotale subsidium præstarent alteri puellæ, ut proximioribus sibi conjunctis, quæ monasticam tantum vitam eligeret exclusis cæteris, quæ seculo vale dicere nollent. Cæcilia, et Rosa ex filio Clemente Laurentii Boccalarii nepote parentibus orbatæ æque ac pauperes subsidium dotale singulis annis, donec in seculo, vel in Domino nupserint, postulant, et ad tollendum omne dubium Sanctissimum pro eorum adplicatione consulere satagunt; et revera Sanctissimum pro ipsorum quatuor subsidiorum dotalium adplicatione pro qualibet ex oratricibus, etiam ad effectum nubendi in seculo consulendum esse, firmatum fuit: *Romana, Subs. dot.*, 9 *julii* 1746, *dub.* 1 *et* 2.

26. Paulus Paganini collatis bonis archiconfraternitati SS. Annuntiationis Urbis mandavit dotium distributionem, voluitque ut jus nominandi puellas spectaret pro parte dimidia ad sodales ipsius societatis, pro alia ad Magdalenam pronepotem suam nuptam Theodosio Rubeo. S. C. decrevit subsidia dotalia, quæ pro medietate distribuuntur hæredibus quondam Magdalenæ Paganini, et vigore brevis Benedicti XIII obtenti a Felice Trulli filiæ Margaritæ Rubei pro filiabus Felicis Trulli, non deberi virginibus de Rubeis: *Romana*, *Subs. dot.*, 30 *martii* 1748, *dub.* 2.

27. Accidit dubitatio, an in casu, quo dicta subsidia non sufficiant pro alimentis, et dotibus dictarum virginum de Rubeis, quæ sunt numero sex eisdem providendum sit pro supplemento ex altera medietate eorumdem subsidiorum, quæ distribuuntur ab archiconfraternitate Sanctissimæ Annuntiatæ Urbis?

28. Et an dictis virginibus assignanda sint dicta

subsidia, quæ ut supra distribuuntur ab eadem archiconfraternitate, et in qua summa pro earum qualibet? Respondit S. C. affirmative juxta mentem [204]: *Ibid.*, *dub.* 3 *et* 4, ac confirmavit, addendo, et quoad summam subministrentur alimenta in scutis tribus menstruis pro qualibet, subsidia vero dotalia juxta earum statum, et præsentem conditionem, ita tamen ut nubentes in Domino nubant extra Urbem, et ad Card. Præfectum pro exsequutione : 3 *aug. ejusd. anni.*

29. Opus fuit declaratione, an quantitas dotium debitarum dictis sororibus de Rubeis sit nunc taxanda, et in qua summa, sive in Domino, sive in seculo nubant? Remissum fuit ad Card. Præfectum cum omnibus facultatibus necessariis, et opportunis juxta mentem : *Ead. causa*, 8 *julii* 1752.

30. Deinde in eadem S. C. petitum fuit a Julio de Rubeis filio Vincentii Philippi habente unicam filiam Annam, ut ex medietate dictorum subsidiorum dotalium eidem filiæ congrua dos concederetur ob sanguinis conjunctionem, et paupertatem, et disputato dubio an et in qua summa sint constituendæ dotes? affirmative respondit juxta votum Card. Protectoris [205] : *Ead. causa*, 29 *aug* 1767, *dub.* 2.

31. Antonius Coccolinius sex subsidia dotalia singulis annis die festo D. Antonini Patavini præstari voluit totidem puellis pauperibus, honestis, et quæ certis, designatisque oppidis natæ essent. Cavit tamen, ut si puellæ adessent de domo Coccolinia sive maritandæ sive religionem amplexuræ, tunc et eo auro una ex iisdem puellis sex prædicta subsidia consequi debeat. Andreas Razzi exemplum Mariæ Rosæ Perazzini testatoris cognatæ, quæ sex hæc dotalia subsidia consecuta est, sequutus pro filia sua Maria Rosa eidem testatori sanguine conjuncta eadem subsidia postulavit, et obtinuit : *Pisan.*, *Subs. dot.*, 3 *aug.* 1748 ; confirmata 14 *dec. ejusd. anni.*

32. Salvator Scandelloni legavit capitulo cathedralis Veliternæ scut. 7600, ut ex eorum fructibus octo subsidia dotalia pauperibus ex ea urbe puellis traderentur, certa assignata quantitate scut. 25 pro quolibet subsidio. Legem autem prælationis fuit hæc ut nempe, si ad hujusmodi dotalia subsidia obtinenda concurrerent puellæ consanguineæ in gradu etiam remoto, hæ præferrentur ceteris, quoniam sic æquum esse videtur, ipse testator ait. Hæres scriptus fuit filius Appolloniæ sororis testatoris, Antonius ; et ab eodem Antonio descendentes Catharina Victoria, et Theodora Poloni puellæ pauperes postularunt dotem, ejusque adplicationem et cumulum, et in summa scut. bis centum pro qualibet, comprehensis subsidiis eisdem jam distributis, obtinuerunt : *Veliterna*, *Subs. dot.*, 1 *martii* 1749.

33. Angela Maria Giorgi, proneptis Appolloniæ supralaudati testatoris, eadem ratione idem petiit dotale subsidium, sed quia est nobilior in scut. 2000 sibi deberi autumat. Verum S. C. pro summa scut. 800 partitim assignanda juxta votum Card. Episcopi [206] rescripsit : *Ead. causa*, 8 *junii* 1771.

34. Victoria prædicta, quæ dotem in summa scut. 200 retulerat, quum resciverit alteri puellæ Angelæ Mariæ Giorgi consobrinæ suæ, capitulo annuente, ex dictis subsidiis dotalibus assignatam fuisse dotem usque ad scut. 800, hujusmodi exemplo permota eamdem petit summam, computata tamen ea, quam consequuta est. Sed quum capitulum ostendisset, Victoriam neque nobilitate, neque inopia esse cum puella Giorgi comparandam, nonnisi alia centum obtinere potuit : *Ead. causa*, 13 *febr.* 1773.

35. Eademque Victoria non contenta summæ scut. 300 bis relatæ, iterum preces porrexit, ut parem cum antefata Angela Maria Giorgi dotem donaret, at capitulo acerrime contendente augmentum illi negandum esse ex voluntate testatoris, qui in dubietate, arbitrium totum dedit Card. pro tempore episcopo Veliterno, ut ipse definiret, et qui jam judicium præbuit de dote jam reportata, Victoria nil amplius assequi valuit : *Ead. causa*, 30 *julii* 1774.

[204] Mens vero fuit, ut « Card. Præfectus procederet ad exsequutionem cum Card. Protectore. » *Ead. causa*, 6 *maii* 1752, § *Romana*.

[205] Protector hæc habet . « Cum inter descendentes Theodosii de Rubeis recenseatur Julius orator, æquitati non minus, quam rationi ipsius preces consentaneæ videntur adeo ut sacer iste ordo, ubi in meam veniat sententiam aliquam annuam quantitatem ex fructibus dimidiæ partis dotalitii Paganini ad successores respectu juris nominandi spectantis statuere possit ex qua tum diurna alimenta, tum dos congrua Annæ de Rubeis præstari possit, urgentibus præsertim in id exemplis supplici libello indicatis. Et quemadmodum alias pro alimentis annua quantitas scut. 36, pro dote autem quantitas scut. 700 pro nuptiis carnalibus, pro spiritualibus vero scut. 745 præscripta fuit, ita orator contentus esse deberet, quoties ab exemplis in hac parte minime recederetur. Porro sententia hæc mea quidem est, estque sodalium. » *Sub die* 8 *augusti* 1767, § *Emus*.

[206] Qui singulis mature perpensis, concludit : « Ætate, genere, ac indigentia oratricis, pauperum puellarum copia aliisque facti circumstantiis sedulo perpensis ex animo sentio, nimirum satis coævum fore, ut eidem oratrici in dotis causam indulgeatur applicatio subsidiorum, de quibus agitur, non tamen ultra scut. 800 eorumque solutio distribuatur in singula centena quotannis præstanda. Sic enim ex scut. 800 hujusmodi, aliisque ducentis a dote materna oratrici obvenientibus, conficietur dos scut. 1000, qua honeste, et decenter, quantum satis sit, nuptui collocari queat. Eorum vero scut. 800 solutio distributa in annua singula centena nihil impediet, quominus adhuc quotannis ex reliquis aliis scutis centum quatuor subsidia conferantur in alias totidem puellas civitatis. » 8 *junii* 1771, § *Emus*.

36. Maria Thomassina Multedo puella Januensis a Summo Pontifice quæsivit, ut quum testatori Cæsari Columbi, qui annualitates pauperibus collocandis puellis, et egenis civibus præventivis vetitis assignationibus, et respectu humano inhibito reliquit, arcto sanguinis vinculo conjuncta sit, ex annuis redditibus scut. 283 sibi scuta 166 in causa suæ congruæ dotis per annos 24 assignarentur. Verum nullam obtinere summam valuit : *Januen.*, *Subs. dot.*, 7 *april.* 1755.

37. Joannes Petrus Prævitalis hæredem nuncupans sodalitium Urbanum SS. Bartholomæi, et Alexandris nationis Bergomensis, adjecit onus, ut pauperes ejusdem nationis puellas in scut. 30 dotaret. Laurentius Prævitalis agnatus instat pro assignatione congruæ dotis unicuique ex suis filiabus facienda præter illam, seu illas eis jam debitas ad formam judicati in summa 30 et orat pro dispensatione testatoris Joannis ad assequendam dotem longe majorem consanguineis, et descendentibus, ut ipse dicit debitam ; et repulsus fuit : *Romana*, *Subs. dot.*, 17 *januar.* 1756.

38. Quum comes Philippus Anatamorius, cui testator Julius Selvaggio reliquit jus nominandi puellam tantum regionis illius, in qua distributio aliarum pro dotibus scut. 25 pro qualibet fieri debebit, flagitasset in favorem filiarum dotem scut. 3000, tum ratione honestatis familiæ, tum sanguinis conjunctione cum testatore, et ageretur de eligendis personis incertis omnino, S. C. tamen assignandas esse præcepit dotes in scutis mille pro qualibet : *Romana*, 21 *maii* 1757, *dub.* 2 ; confirmata 28 *januar.* 1758.

39. Petrus Jacobus Rodolphus legata pia reliquit pro subsidio dotali, pauperi alicui honestæque puellæ Perusinæ ab exsequutoribus testamentariis nominandæ distribuendo. Joseph Rastellius, ad quem ex substitutione delata fuit Rodolphi hæreditas, cumulum dotis desiderio tenet vigore sanguinis quo testatori consanguineas præferenti jungitur, pro paupere, honestaque sorore, et meruit assequi ad decennium incipiens ab anno 1752 inclusive, sorori dotem, quæ in annuis scutis 18 coaluit : *Perusina*, *Leg. dot.*, 4 *maii* 1758.

40. Joannes Surchi Ferrariensis hæredes gravavit de dotandis quotannis duodecim puellis pauperibus in summa redacta scut. 16 et 50 pro qualibet, Theresia Poletti, quæ filia est Antoniæ Surchi testatoris agnatæ, et quæ paupera est, et orphana, et e numerosa patris defuncti et decocti familia, supplicavit pro dotis assignatione in summa scut. 500 ex prædictis subsidiis erogandam ; et obtinuit juxta votum Card. Archiepiscopi, qui in scutis centum ei dotem assignari posse arbitratus fuit : *Ferrarien.*, *Subs. dot.*, 22 *novem.* 1760.

41. Anna filia Josephi Surchi preces exhibuit ad duo assequenda dotalia per triennium solvenda, et interim nupsit. Itidem Ursula Mini neptis Franciscæ Surchi testatoris proneptis easdem preces porrexit pro ipsamet dote referenda ex dictis subsidiis, et interim ipsa quoque in matrimonium se collocavit. Ambæ hodie preces integrant, sed oppositores habent sodales SS. Stigmatum, quibus eligendi jus competit, rationemque eas jam esse nuptas in medio proferunt. Itaque apud S. C. ratæ preces non fuerunt : *Ead. causa*, 18 *martii* 1780.

42. Episcopus Fani 30 decem. 1758 habilitavit vigore rescripti S. C. filias Francisci Beccari ad assequutionem subsidiorum dotalium piæ hæreditatis Lucci Salvi juxta petitum numerum in scut. 300 pro qualibet, inde novum edidit decretum 20 julii 1759 quo præcepit consignari eidem Francisco scut. 600 ex pecuniis dictæ hæreditatis, quæ asservabantur in arca depositi existente in monasterio S. Caroli terræ Urceani, cujus terræ pauperibus puellis reditus distribui solent. S. C. vero instantibus Urceanensibus labefactari decretum Episcopi super consignatione scut. 600, circumscripto etiam decreto Episcopi diei 30 decem. 1758 super assignatione declaratum fuit. Nam silentio servata fuit prohibitio expressa testatoris erogandi reditus in alium usum, quam dotationis pro puellis contemplatis : *Fanen.*, *Subs. dot.*, 14 *febr.* 1761, *dub.* 1.

43. Cæsar Valentinus sexto gradu a testatore Cæsare Valentino dotium puellis maritandis distribuendarum fundatore distans, pro suis filiabus Lucretia, et Prudentia congruam petit dotem? et in summa scut. 500 pro qualibet adepta est : *Romana*, *seu Sabinen.*, *Subs. dot.*, 25 *april.* 1761.

44. Octavius Mazzarochius de terra Poli Tyburtinæ diœcesis hæredem instituens conventum, et ecclesiam XII Apostolorum Urbis, jussit, ut decem subsidia dotalia totidem puellis distribuerentur. Maria Magdalena, Felix Gertrudes et Francisca Antonia Coccia sorores, exemplum sequutæ Catharinæ Leoni pii testatoris cognatæ, quæ dotem in scutis 500 obtinuit, eamdem dotem, utpote et ipsæ testatoris consanguineæ, postulant, et a postulatione rejectæ sunt : *Romana*, *seu Prænestina*, *Subs. dot.*, 18 *julii* 1761.

45. Gaspar Perez Vergueiro ab hæredibus quasdam dari voluit dotes in scut. 30 præter scuta quinque pro veste, totidem puellis tam Romanis quam exteris pauperibus in Urbe morantibus ex urna in ecclesia S. Antonini nationis Lusitanorum extrahendis. Gaspar Payua Lusitanus in urbe degens numerosa gravatus sobole, medicam exercens artem, testatori in undecimo gradu distans cumulum dotis pro filiabus in scut. 1000 constituenda implorat. Rogatus Card. protector ejusdem ecclesiæ re-

tulit, satis probatum non videri per gradus distinctos cognationem oratoris cum pio testatore, et censuit quod ejus filiæ exaudiri possint cum resignatione certa ad tempus benevisum annuorum duorum ex dictis subsidiis dotalibus Perez, una cum assignatione, quæ datur pro vestibus usque quo censeatur eis decenter provisum pro monasterii earum statuti, conditioni congruis ut ita consulatur earum indigentiæ. Idcirco obscurum fuit an locus sit assignamento subsidiorum dotalium oratoris filiabus? Rescriptum fuit negative, et ad Card. Præfectum ad mentem : *Romana*, *Subs. dot.*, 12 *dec.* 1761.

46. Anna, et Angela Stoppini de terra Cottanelli ex pii cognati Cæsaris Valentini hæreditate, SS. Annuntiatæ sub lege distribuendi maritandis puellis dotem relicta subsidium dotale ad exemplum aliarum consanguinearum quæ idem subsidium jam antea tenuerant, et dotem unaquæque in scut. 300 assequi meruerunt : *Romana, seu Sabinen.*, *Subs. dot.*, 27 *martii* 1762.

47. Paulus Mangoni civis Narniensis hæreditatem Angelæ filiæ suæ comiti Francisco Scotti nuptæ reliquit cum onere dotandi puellas in sæculo, vel in Domino nubentes, et eligi voluit a congregatione laicorum sub auspiciis Nativitatis B. M. V. erecta in urbe Narniæ, puellas originarias quæ sint honestæ conditionis, et bonæ famæ, et congruæ ætatis, ac magis pauperes, et egenæ, arbitrio eorumdem electorum, quorum in hoc onere conscientiam, et facultatem præterea eisdem dedit taxandi numerum dictarum puellarum dotandarum, et quantitatem dotis assignandæ. Ob id idem comes Scoti sollicitus fuit, ut suspensa distributione puellis extraneis, dos constitueretur tribus filiabus, utpote testatori magis, et in quinto gradu consanguineis. S. C. auxiliata eum est, ut nempe dos in scut. 300 pro qualibet coacervandis ex medietate fructuum legati Mangoni, constitueretur : *Narnien.*, *Subs. dot.*, 2 *sept.* 1762.

48. Joseph Philonardius supplicavit S. C. ut subsidia dotalia scut. 25 distribuenda pauperibus civitatis puellis relicta a Scipione Philonardi assignarentur filiæ suæ usque ad scut. 500 pro dote monastica, exponente paupertatem. Hanc gratiam confirmari curavit apostolico brevi quod exsequi exoptat, licet opponentibus se puellis civitatis vitio obreptionis breve redarguentibus. S. C. autem locum esse exsecutioni brevis mandavit : *Verul.*, 4 *junii* 1763.

49. Canonicus Augustinus Galaminius hæredem suum hortatus est, ut duabus filiabus, quas Hieronymus Biscia ex sorore nepos habet, aliquod subsidii juxta ejus arbitrium daret. Hac de causa Rosa Biscia ejusdem Hieronymi filia postulavit, ut hæres dicti canonici cogeretur ad præstandum subsidium dotale scut. 500, et nihil ei postulatio profuit : *Recineten.*, *Subs. dot.*, 25 *junii* 1765.

50. Subsidia dotalia a Jacobo Oltramario Ferrariensi relicta pro dotandis octo puellis suspendenda non esse, neque deponenda ad hoc, ut cum iis constituatur dos scut. 800 pro unaquaque ex tribus filiabus Julii Oltramarii, quæ in infantili sunt ætate et testatori remoto gradu conjunctæ, et pro filia comitis Cæsaris Gambetta, qui Theresiæ Oltramariæ in octavo gradu ab eodem stipite distantis filius est, S. C. censuit : *Ferrarien.*, *Subs. dot.*, 11 *januar.* 1766.

51. Petrus Jacobus Rodolphus Perusinus ab hæredibus testamentariis substitutis dotem puellæ Perusinæ honestæ et honestis etiam prædictæ natalibus distribuendam reliquit. Anna Rastellia ex familia ad fideicommissum vocata descendens dotem ad decem annos obtinuit. Nunc Margarita Sonzina Annæ filia pro sua dote alios auros decem poposcit, verum exaudiri non meruit : *Perusina*, *Subs. dot.*, 20 *sept.* 1766.

52. Aliarum quoque exemplo excitatæ Maria Anna et Basilia Buranti per triplex medium fœminarum a familia Valentini descendentes, et decimo gradu secundum computationem juris civilis a pio fundatore remotæ efflagitant pro congrua dote, sibi juxta familiæ qualitatem et consuetudinem assignanda ; at contradicente archiconfraternitate SS. Annuntiatæ, et Card. etiam improbante protectore repulsam passæ sunt : *Romana, seu Sabin.*, *Subs. dot.*, 14 *febr.* 1767.

53. Joannes Baptista Ciminius Romanus hæredem ex esse nuncupans ecclesiæ S. Antonini ejusdem Lusitanæ nationis sub expresso onere indidit, quod tot ex urna extraherentur puellæ sive Romanæ, sive extraneæ in Domino nupturæ, quot ferrent hæreditatis fructus, subsidium scut. 50 singulis dando. At quum plures extractæ interim morerentur puellæ, antequam dotem spiritualem assequerentur, a S. C. provisum fuit, ut recadentiæ in extinctione æris alieni pro fabrica ecclesiæ contracti erogarentur, et eo dimisso in tot censibus seu locis montium emendis collocarentur ad alia paranda subsidia. Nobiles hinc puellæ Gratia, et Violantes Maura ex patre Lusitano monasticam vitam amplecti optantes requisiverunt, ut ex cumulo recadentium congrua eis assignaretur dos, et pro scut. 300 pro qualibet detrahenda ex fructibus exstantibus, et deinde ex recadentiis gratiam tenuerunt. Quum autem quantitas hæc ad monasticam vitam amplectendam sit impar reperta ; ideo incrementi in summa liquidata coram D. secretario alteram consecutæ sunt gratiam ; quæ summa liquidata fuit in scutis 696. Opponitur hisque rescriptis Card. Protector et simul administrator S. Antonini, et gratiam tan-

quam ceteris a deputatis dictæ ecclesiæ eligendis puellis gravosam redarguit, æquam contra esse oratrices contendunt, quia de recadentiis a testatore non prævisis, et non dispositis agebatur. Sed examinari interest, an esset gratia sustinenda? Responsum prodiit affirmativum imputatis tamen dotibus jam obtentis, et certo obtinendis, et ad Card. præfectum juxta mentem : *Romana*, *Subs. dot.*, 30 *januar.* 1768.

54. Lucas Fredianius Lucensis legata quædem reliquit Roccho, et Peregrino filiis adoptivis, et scut. 2000 in manutentionem orphanotrophii a se constructi, et alia scut. 2000 in dotationem tredecim puellarum pauperum, quæ parentibus sunt orbatæ territorii sorte extrahendarum. Sylvia Maria Olympia Frediani, quæ renunciationem emisit administrationibus pii operis, dotalia petiit subsidia ejus vita durante pro ejus dote, et alimentis, freta consanguinitate afilio adoptivo, et ejus maxima paupertate ; sed non impetravit : ***Lucana***, ***Subs. dot.***, 8 ***julii*** 1769.

55. Paulus Paganini de dotium liberalitate sæpe laudatus quantitatem scut. 30000 contulerit in archiconfraternitatem SS. Annuntiationis, eidem onus indidit dotandi puellas pauperes vel in sæculo, vel in Domino nupturas. Nominationis autem jus divisit inter dictam archiconfraternitatem ac Magdalenam proneptem suam nuptam Theodosio de Rubeis, ejusque filiis, hæredibus, ac successoribus, tam masculis quam fœminis in infinitum. Nunc Alexander de Rubeis, qui tres habet filias, Mariam nempe Ludovicam, Mariam Franciscam, et Annam Mariam exemplo ductus aliarum consanguinearum, quæ dotem in scut. mille consequutæ sunt, eamdem poscit summam pro unaquaque ex filiabus, licet Annæ de Rubeis minorem summam a S. C. reportaverit. Prolato inde quæsito, quænam eis esset assignanda summa ? rescriptum fuit Episcopo juxta instructionem : ***Romana***, ***Subs. dot.***, 8 ***julii*** 1769.

56. Bartholomæus Lupandi loca 53 montis S. Petri, nec non propriam domum in Urbe positam legavit archiconfraternitati SS. Stigmatum, ut ex fructibus plura dotalia subsidio scut. 50 pro qualibet distribuerentur pauperibus puellis religioni nomen daturis ; permisitque, ut ex hisce dotalibus subsidiis, usque ad tria dari possent eidem puellæ in supplementum monasticæ dotis. Plures autem qualitates requisivit in puellis, ut nempe in aliquo monasterio extra urbem intra tamen districtum sexaginta milliarium profiterentur, quodque insuper ætatem annorum 25 haud excederent ; ac demum, quod non aliæ admitterentur, quam quæ dotem ab archiconfraternitate Sanctissimæ Annuntationis fuissent assequutæ. Prælationem tribuit filiis, ac descendentibus a filia Olympia. Lucretia Matthæi quæ in monasterio Spiritus Sancti de Urbe profiteri cupiebat annos excedens 25, nec dotem assequuta ab archiconfraternitate Sanctissimæ Annuntiationis cumulum dotis in summa 750 petit cæterarum consanguinearum, quæ similem dotem rescripto pontificio obtinuerunt ducta et exemplis, habuit responsum negativum, et ad D. secretarium cum Sanctissimo juxta mentem : ***Romana***, ***Subs. dot.***, 21 ***novem.*** 1772.

57. Virgilius Antoninus ex oppido Podii Mirteti duo subsidia dotalia scut. 25 pro qualibet singulis annis pauperibus puellis distribuenda reliquit, designavitque censum sorte in scut. 1600, ex cujus fructibus hujusmodi subsidia persolverentur. Anna uxor Hyacinthi Bentivogli a familia testatoris descendentis, angustiis undique pressa petiit, ut tam filiæ suæ nubili, quam suis ex filio nepotibus constituatur dos scut. 500, conficienda ex cumulo dotium a Virgilio relictarum. Verum S. C. summam scut. 100 pro filia oratricis tantum cumulandam ex subsidio, quod ab eadem familia confertur, concessit : *Nullius Farfen.*, *Subs. dot.*, ***14 maii*** 1774.

58. Card. Benedictus Giustiniani legati jure reliquit archiconfraternitati Sanctissimæ Annuntiatæ Urbis scut. quinquaginta millia, quorum nonnullas summas erogari voluit in dotandis ***tante zitelle povere, e se sono nobili tanto più, che possano monacarsi dandoli*** 200 ***scudi per una per manacarsi a Roma o fuosi di Roma***. Idem pium opus adauxit marchio Vincentius Giustiniani ejusdem Card. frater germanus. Joseph Possenti Fabrianensis, et Maria Giustiniani ejus uxor cumulum hujusce dotis desiderant pro tribus suis filiabus ex præsumpta testatorum affectione erga consanguineas. Sed quum nec descendentiam nec consanguinitatem probassent, nec earum capacitatem ostendissent, eo quod in sæculo eæ nubere velint, et non sunt de pauperioribus, negativam reportarunt decisionem : ***Fabrianen.***, ***Subs. dot.***, 10 ***maii*** 1777.

59. Armindus Ricci ex Monte S. Martini Firmanæ diœceseos hæredem instituit montem charitatis sub invocatione D. N. Jesus Christi, Sanctissimæ Immaculatæ Virginis Mariæ, et S. Michaelis archangeli a se etiam erectum. Illius autem administratorem esse voluit Carolum Sicci nepotem suum, annuo eidem assignato stipendio scut. 60, et post eum vocavit Valentinum Ricci alium ejus nepotem, et iis multiplicum fieri de reditibus hæreditariis mandavit, et injunxit etiam, ut si præfati Carolus, et Valentinus in paupertatem, miseramque conditionem delaberentur, aliquod annuum subsidium ab exsequutoribus testamentariis haberent. Ob id in summa rei familiaris augustia positi conjuges Jacobus Prosperi, et Marianna Ricci præfati testatoris neptis dotem requirunt Mariannæ

eorum filiæ ex reditibus Armindi Ricci eorum patrui desumendam, et summæ scut. 800. S. C. benigno auxilio eas refovit : *Firmana, Subs. dot.*, 10 *januar.* 1778.

60. Alphonsus Frederici Prænestinus ab hærede voluit dari quotannis dotes duas in summa viginti pro qualibet. Voluit insuper, quod ex aliis superexstantibus bonis duæ ejusdem quantitatis distribuerentur dotes. Eas autem prætulit puellas, quæ de domo sua essent, et fuit hæc ratio, ut Ludovica Maria Constantia, et Maria Rosa sorores Gisleni proneptes Aureliæ Polidori Francisci Gisleni uxoris, et in sexto gradu testatori sanguine junctæ et prælationem habentes subsidium efflagitaverint usque ad summam scut. 400 pro qualibet. Sed S. C. summam scut. 150 pro qualibet ex sororibus cumulative ex utroque legato eis tantum tradendam censuit : *Prænestina, Subs. dot.*, 14 *febr.* 1778.

61. Cæsar advocatus Valentinus originarius Arcis Antiquæ testamento jussit, ut ex domus prædiorumque legato quod communitati, prioribusque Arcis Antiquæ reliquerat, quotannis solverent scuta centum juveni de sua agnatione Romæ studiis operam daturo, et voluit insuper, quod ex reliquis pensionibus dotarentur filiæ alterius Cæsaris Valentini filii Joannis Matthæi, cui ille Prudentiam, et Lucretiam ex Lucretia sorore neptem in matrimonium tradiderat; et voluit, ut si quid ex honorario ludimagistro grammaticæ in terra Arcis Antiquæ superesset, impenderetur etiam in dicti Cæsaris filiabus dotandis. In reliquis autem suis bonis hæredem instituit archiconfraternitatem Annuntiationis Urbis onere duodecim celebrandi Sacra, et unum anniversarium in perpetuum, et dotandi singulis annis pariter in perpetuum tot honestas puellas in die festo S. Valentini martyris. In hisce dotalibus subsidiis Margarita, et Rosa sorores Nardi Aloysii, se ipsas tanquam affinitate cum testatore conjunctas præferendas esse puellis incertis autumant. Hæ igitur puellæ in octavo gradu per quadruplex medium fœmininum ex transversa a testatore distantes exorant, ut tot ipsis assignentur subsidia dotalia, quot summam conficiunt scut. 500 pro qualibet intra terminum quatuor annorum ad rationem scut. annuorum 250. Oratrices summa scut. 150 pro unaquaque S. C. sublevavit : *Romana, Subs. dot.*, 27 *junii* 1778. Reproposita causa dictum est in decisis juxta modum, nempe pro scut. 200 pro qualibet : 18 *martii* 1780.

62. Pius Franciscus Stanchi dotis in summa 60 fundator præ cæteris puellis voluit, ut consanguineis, inter quas et filia Agnetis Capecci a Theresia Stanchi orta comprehenderetur, per quinque annos summa assignaretur. Plures jam consanguineæ, et prælationem et cumulum dotis adeptæ sunt. Nunc instant quatuor Hieronymæ filiæ, Camilla scilicet, et Maria Catharina, quæ jam religioni nomen dederunt ære alieno a patre contracto, necnon Elisabeth, et Hieronyma innuptæ. Et resolutio pro monialibus fuit infausta, pro Elisabeth vero et Hieronyma quinque annuæ summæ assignatæ sunt pro qualibet, inspectis peculiaribus facti circumstantiis : *Romana, Subs. dot.*, 7 *aug.* 1779.

63. Eamdemque postulationem fecit Constantia, quæ Carolo Capeci advocati Stanchi adnepoti matrimonio juncta fuit, pro quatuor suis filiabus, unde dotem sumere non habentibus, et testatoris consanguineis, et obtinuit pro unaquaque ex iisdem pariter quinque annuas summas : *Ead. causa*, 6 *sept.* 1783.

64. Marcus Antonius Fregulia Ferrariæ a descendentibus suis Freguglia hæredibus scriptis dotes reliquit distribuendas tribus pauperibus honestisque puellis ejusdem civitatis in scut. 25 pro unaquaque. Quatuor Ferrarienses puellæ Theresia nempe, Marianna et Barbara filiæ defuncti Pauli Freguglia, et Elisabeth filia pariter defuncti Petri Freguglia omnes cum prædicto testatore sanguine conjunctæ nituntur ad dotium cumulum usque ad summam scut. 600 pro qualibet ex oratricibus. S. C. propitia fuit Theresiæ Mariæ Annæ et Barbaræ in scut. 300 pro unaquaque ; Elisabeth vero supplicare debet suis loco et tempore : *Ferrar.*, *Subs. dot.*, 26 *januarii* 1782. Ad justam ætatem cum pervenisset Elisabeth religiosum habitum induendi, iterum cumulum 363 scut. implorat pro spirituali dote, et scut. 150 pro fundo livelli, et meruit assequi cumulum prædictum post tamen expletum cumulum aliarum dotium præcedenter promissarum : 15 *sept.* 1787, *dub.* 1.

65. Præsul Piersanctes Fanti subsidia plurima dotalia mandavit distribuenda puellis, quæ natales sortitæ fuissent, et morem traherent in oppido Campi rotundi. Unum ex iis subsidiis habuit Angela Antonia Rilli, quæ advertens ex defectu congruæ dotis sponsum invenire non posse, preces exhibuit Clementi XIII, ut sibi pauperi, et testatoris consanguineæ geminaret dotem in summa scut. 300. Sed quum illi sese communitas opposuisset, quod ex fructibus superexstantibus annua scuta 90 pro alendis tribus adolescentibus ex oppido Campirotundi in seminario Camerinensi detrahenda erant, et quod denique aliæ reperiebantur puellæ quibus dos promissa jam fuit, ideo scut. 300 Angelæ Antoniæ Rilli denegata fuerunt, et dictum insuper fuit ad mentem [207] : *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 6 *sept.* 1783.

[207] Et mens est, ut Episcopus incumbat diligenti, et œconomicæ administrationi redituum legati, resecatis inutilibus expensis : *Ead. causa*, 6 *sept.* 1783.

66. Decrevit S. C. non esse consulendum Sanctissimum pro cumulo quatuor dotium ad oratorum Alexandri, et Junperæ Cerroni nominationem spectantium, usque ad summam scut. 1000 in favorem Isabellæ Bacchettoni annorum undecim eorum neptis pro matrimonio carnali. Nam dotalis cumuli beneficium in solas testatoris neptes collatum fuit, ab eoque ipsarum descendentes per hæc verba excludi : *A favore delle mie nipoti carnali sol e enon altre discendenti da esse : Romana,* 24 *martii* 1787*;* confirmata 29 *novem.* 1788.

67. Julia Gavotti multiplicum reliquit, ut ex ejus fructibus distribuerentur dotes puellis descendentibus a Hieronymo, Joannne Lodisco, Nicolao et Carolo ejus fratribus, et nepotibus, tam in sæculo, quam in Domino nubentibus. Diversam sequenti anno dispositionem fecit Joannes Stephanus Gavotti, qui imperans investimentum 500 scut. in tot censibus voluit, ut dotes distribuerentur puellis suæ domus descendentibus a prædicto Nicolao, Savonæ commorantibus, et religiosum statum ingredi cupientibus. Quibus non existentibus, mandavit dictam dotem 400 pauperibus distribui puellis Savonæ religionem amplectentibus. Hujus familiæ alii sunt Savonæ, alii Januæ, alii in Urbe morantur. Qui sunt Savonæ de consensu baronis Gavotti Romani cumulum dotium a Julia relictarum obtinuerunt. Qui in statu ecclesiastico modo existit, baro Alexander supplicavit, ut ex fundo subsidiorum dotalium a Joanne Stephano relictorum certa annua summa assignaretur Camillæ, et Mariæ ejus filiabus. Agitato ob id dubio, an esset consulendum Sanctissimum pro derogatione voluntatis, non est assequutus : *Romana, seu Savonen., Subsid. dot.,* 26 *april.* 1788.

68. Marchio Joannes Maria Belmonti, qui jure ad quatuor subsidia dotalia scut. 30 pauperes honestas, vilesque puellas patre orbatas per regiones Urbis vigore codicilli 23 sept. 1724 marchionis Nicolai de Raimundis nomidandi pollet, exoravit pro facultate nominandi per sexennium ad unum ex dictis subsidiis Annam Compadretti ejus ex sorore neptem nobilem Fori Cornelii, ac patre orbatam, licet pauperem ut in aliquo educari posset monasterio. S. C. preces hujusmodi rejecit : *Romana, Subs. dot.,* 28 *novem.* 1789.

69. Subsidii dotalis, quod canonicus D. Martinus de Dominis reliquit, et in favorem descendentium etiams cut. 200 tradi jussit, cumulus conceditur ad dictam summam Rosæ de Archangelis fundatoris consanguineæ, licet diviti : *Nullius Terræ Pontiani, Subs. dot.,* 29 *januar.* 1781.

70. Sacerdos Joannes Octavius Stampeggi instituto fideicommiso anno 1735 sub definito annorum certum gravavit hæredes dotalia duo subsidia distribuendi in favorem puellarum Assisii, scut. 30 pro qualibet. Dotes distributæ sunt usque ad annum 1787, quo cumulum trium annorum obtinuit Elisabeth Stampeggi ex fratre neptis Caroli possessoris fideicommissi. Eo expleto petitur cumulus scut. 900 in favorem Joannæ ejus filiæ sub lege prorogandi subsidiorum distributionem ad annos supra centesimum quindecim. At S. C. cumulum concedi renuit : *Assisien., Subs. dot.,* 7 *maii* 1791.

71. Aloysia Saminiati nonnullas dotes distribuendas pauperibus puellis reliquit. Patronus Joannes Carolus Diversi supplicavit pro adjudicatione existentium subsidiorum in scutis 40 et tricenario altero illorum cumulo ad augendas dotes filiarum ejus Rosæ, et Annæ, quæ jam scut. 1,250 habent pro qualibet, sed ex tenui suo sperare nequeunt patrimonio, ut maternam æquent dotem scut. 2000. At S. C. locum cumulo non esse resolvit : *Lucana, Subs. dot., sept.* 1791.

72. Pauper, et honesta puella Columba Bartoli monasticum habitum assumere cupiens supplicat pro cumulo annuo duplicis dotis scut. 18 ad octennium, quas reliquit quotannis distribuendas Hieronymus Oltramaris honestis 8 puellis. Card. Archiepiscopus cuncta comprobans ei favet ad sexennium, et S. C. juxta ejusdem votum annuit: *Ferrarien., Subs. dot.,* 14 *januar.* 1792.

73. Antonius Pelucchi quatuor subsidia dotalia reliquit scut. 25 pro qualibet *a quattro povere zitelle oneste, e civili di questa Città,* ac duo ex his conceduntur ad decennium filiabus Elisabethæ Guarini pauperibus illius consanguineis : *Romana, Subs. dot.,* 23 *febr.* 1793.

74. Subsidiorum dotalium cumulus impetitur ad summum scut. 400 nobili puellæ Flaminiæ Giorgi proximiori Salvatoris Scandelloni testatoris, ad exemplum aliarum consanguinearum : *Veliterna, Subs. dot.,* 23 *febr.* 1793. Inde imparem autumans hujusmodi cumulum nobili suæ conditioni, pro ejus supplicat incremento ad summam initio postulatam scut. 1000, et S. C. annuit pro aliis scutis 400 ad rationem duorum quolibet anno, et dummodo nubat in Domino : 8 *febr.* 1794.

75. Cumulus subsidiorum dotalium scut. 700 pro qualibet donatur tribus filiabus comitissæ Mariæ Franciscæ de Rubeis Stella ex medietate subsidiorum dotalium Paganini liberæ collationis hæredum, satisfactis prius alimentis, vitalitiis, aliisque dotium cumulis jampridem concessis, servata altera medietate de collatione archiconfraternitatis Sanctissimæ Annuntiatæ Urbis : *Romana, seu Auximana, Subs. dot.,* 15 *martii* 1794.

76. Per rescriptum vero *habebitur ratio suis loco et tempore*, differtur gratia subsidii dotalis pauperiori puellæ consanguineæ annorum trium Mariæ There-

siæ de Rubeis, cujus avus menstrua habet scut. 4 in causam alimentorum ex dotalibus subsidiis Paganini : *Rom.*, *Alim. et Subs. dot.*, 15 *mart.* 1794.

77. Dotale subsidium scut. 20 relictum per sacerdotem Silvestrum Luciani Margaritæ Bernetti ex familia non indigente quod augeri postulabat legataria ad scut. 200 ex aliis piis legatis ejusdem testatoris, ut nuberet in Domino, in summa tantum legata decernitur : *Firmana*, *Subs. dot.*, 15 *martii* 1794.

78. Dotalia subsidia relicta a Bartholomæo Lupardi sub administratione archiconfraternitatis Sacrorum Stigmatum Urbis conceduntur Mariæ Barbaræ, et Mariæ Metildi Paparozzi pauperibus consanguineis testatoris juxta votum Card. protectoris dictæ archiconfraternitatis, in summa nempe scut. 300 pro qualibet : *Romana*, *Dot.*, 31 *maii* 1794.

79. Subsidia dotalia legata per magnum olim Hierosolymitanæ religionis priorem Hippolytum Malaspina monasterio S. Mariæ Magdalenæ Melitensis diœcesis pro meretricibus pœnitentibus, concedenda esse postulabant piæ fundationis œconomi per Ordinarium ad summam necessariam pro moniali facienda ex meretricibus, pro illorum nempe cumulo, ut quandoque factum est apostolica auctoritate. At S. C. rescripsit, ut recurrant in casibus particularibus. Cumulo enim subsidii adversatur voluntas fundatoris, qui jussit, ut ob defectum meretricis investiantur fructus *per ajutare poi quelle, che si vorranno convertire* : *Melevitana*, *Subs. dot.*, 16 *aug.* 1794, *dub.* 1.

80. Subsidiorum dotalium, quæ distribuenda quotannis reliquit in summa scut. 50 binis puellis consanguineis canonicus Martinus de Dominis, cumulus conceditur Theodoræ Monetti testatoris consanguineæ, in scutis 150 ex computandis cum debito ejus patris. *Nullius Terræ Pontiani*, *Subs. dot.*, 16 *aug.* 1794, *dub.* 1.

81. Nazzariæ item Monetti in aliis scut. 150, ut supra ex computandis cumulus ex gratia tribuitur : *Ibid.*, *dub.* 3.

82. In majori vero indulgetur summa scut. 200 Angelæ Archangeli ob merita ejus familiæ erga pium opus, quum ejus germana soror similem obtinuerit cumulum : *Ibid.*, *dub.* 2.

83. Dotis unius annuæ cumulus ex dotalibus subsidiis relictis sub administratione archiconfraternitatis Sanctissimæ Annuntiatæ Urbis per Card. Benedictum Justiniani, conceditur ad summam scut. 600 Annæ Mariæ Justiniani fundatoris consanguineæ ut religiosum assumat habitum in monasterio S. Silvestri de Capite, licet ad ea subsidia vocatæ sint in genere pauperes puellæ nubentes in Domino : *Romana*, *Subs. dot.*, 12 *julii* 1794.

84. Quum vero Maria assumptura esset religiosum habitum in monasterio S. Ambrosii in quo requiritur dos scut. 1000, supplicat pro cumulo ad necessariam complendam dotem inspecta ejus paupertate, sed S. C. cumulum augeri in aliis scutis bis centum mandavit : 20 *febr.* 1796.

85. Nicolaus Marcantoni eodem tempore, quo petiit reductionem trium subsidiorum dotalium, quibus gravatur ex testamento Angeli Antonii Marcantoni consobrini, etiam postulavit cumulum dotium in favorem ejus duarum neptum ad scut. 200 pro qualibet, et S. C. illum denegavit. Nam de ejusdem neptibus nullam fecit testator mentionem in dotium institutione : *Firmana*, *Reduct. oner.*, 18 *julii* 1795, *dub.* 2.

86. Dotalium subsidiorum, quæ distribuenda reliquit Scipio Cardona sodalitio Misericordiæ Camerini cumulum, quem S. C. concessit ad summam scut. 200 die 17 julii 1752 quartæ etiam pauperi filiæ Octaviani Cardona in casu nuptiarum, hoc eveniente casu præstandum esse decernitur : *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 22 *aug.* 1795, *dub.* 1.

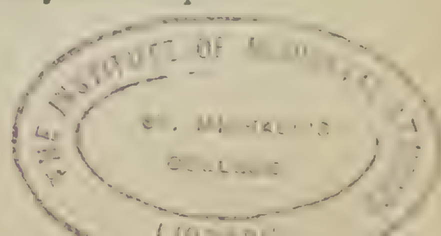
87. Et conceditur similis cumulus nepti ejusdem Octaviani ex fructibus elapsis et investiendis donec nubat ; et Ordinarius incumbat exactioni nominum debitorum : *Ibid.*, *dub.* 2.

88. Erogandos vero declaratur fructus elapsos, et decurrendos ad formam fundationis, post expletos dictarum dotium cumulos : *Ibid.*, *dub.* 3.

89. De subsidiis dotalibus relictis a Petro Blandolisi in favorem puellarum pauperum, et genitoribus orbatarum Aloysius Diofebi testatori consanguineus postulavit cumulum in scut. 500 pro qualibet tribus filiabus ; quum jam Joannes Franciscus pro suis scut. 100 pro qualibet obtinuerat : sed S. C. gratiam denegavit ; licet constabat de respectiva paupertate : *Narnien.*, *Subs. dot.*, 28 *novem.* 1795.

90. Subsidiorum dotalium cumulis quatuor, quæ Antonius Caputius scut. 100 reliquit, et postea reducta sunt ad scut. 25, præmature promissis per Patres representantes civitatis Spoleti administratores nobili puellæ Constantiæ Luci, locum non esse solutioni decernitur ob defectum paupertatis, licet sub illius fide professionem emiserit puella in monasterio S. Mariæ de Stella ejusdem civitatis, eique unica conceditur dos scut. 25, post redintegratum montem pietatis de eo, quod pro aliis dotibus præmature solvit : *Spoletana*, *Subs. dot.*, 19 *decem.* 1795, *dub.* 1.

91. Tres dotes reliquit canonicus Marcus Antonius Treguglia in favorem puellarum pauperum scut. 18, 18 cum facultate hæredi tributa præstandi dotem unam scut. 50 ex prædictis. Ex his cumulum plures obtinuerunt, postremo usque ad scut. 363, 63. Elisabeth Treguglia conjuncta in quinto

consanguinitatis testatori gradu adepta est cumulum, et expletur an. 1804. Modo exorat Maria Theresia Venturini an. 12 paupera per duplex medium fœmininum in gradu septimo testatori conjuncta pro cumulo scut. 300 post completum novissimum. At S. C. cumulum petitum denegavit : *Ferrarien.*, 23 *januarii* 1796. Deinde prævio recessu a decisis assignavit S. C. Mariæ oratrici alterum ex cumulis jam assignatis Theresiæ, et Barbaræ Treguglia, quatenus altera innupta decedat : 27 *aug. ejusd. anni.*

§ VI.

Subsidium dotale quoad distributionem, seu quando, quomodo, in qua quantitate præstari debeat.

1. Quoad societates, hospitalia, et alia loca pia, quæ dotes debitas pro puellis maritandis non solvunt, ac aliis obligationibus non satisfaciunt remisit examen ad S. C. Episcoporum [208] : *Civitatis Castellanæ*, 26 *aug.* 1628, *dub.* 4.

2. Petitur, ut persolvi Episcopus compellat dotes, quæ a congregatione nobilium in dicto collegio degente promittuntur ; respondit posse cogere : *Maceraten., Visit. SS. LL.*, 26 *april.* 1664.

3. Alexander Peregrinus voluit, ut deputati hospitalis majoris nuncupati S. Annæ in sua hæreditate postremo loco substituti distribuere pauperibus virginibus civitatis, tot dotes in libr. 200. Imperialium cum prælatione ex familiis Peregrinorum, quibus tradi libr. 400 jussit. At cum reperiantur multæ puellæ rusticæ tamen de cognomine Peregrinorum, quæ, an sint de familia testatoris ignoratur, et quæ cum minori dote possunt viris æqualis conditionis nubere, ac hæ absorbent integra pene subsidia, quibus carere coguntur puellæ nobiles, ac honestæ majori periculo expositæ. Ideo deputati adierunt S. C., an omnibus sint distribuendæ de dictis familiis licet extraneis? et S. C. toto animo postulatis acquievit : *Comen.*, 27 *feb.* 1706, *dub.* 1.

4. Nec non pro dictis rusticis puellis deberi pro dote integram summam libr. 400 definivit : *Ibid.* 2.

5. Duæ dotes distribuendæ ab archiconfraternitate S. Hieronymi Charitatis Urbis ex dispositione Joannis Fossæ non debent esse in summa scut. 30 pro qualibet, comprehensa veste, sed pro intranti quantitate integri fructus hæreditatis prædictæ. Nam ait testator.... *de suis introitibus nubebantur puellæ duæ etc* : *Romana. Applic. Miss.*, et *Subs. dot.*, 7 *julii* 1708, *dub.* 2.

6. Quum impares sint fructus quinque millium scut. in tot locis montium ad efficiendam distributionem quinque dotium annualium in summa scut. 30, pro qualibet juxta expressam pii canonici Dominici Raynaldi disponentis voluntatem, capitulum basilicæ S. Petri Urbis exoravit, pro earum dotium quantitatis, vel numeri præfixione. S. C. respondit esse distribuendas quinque dotes ad rationem 30 pro qualibet : *Romana, Capell. et Dot.*, 23 *april. dub.* 2 ; confirmata 6 *aug. ejusd. anni.*

7. Quum vigore dispositionis Andreæ Factorii archiconfraternitas Charitatis ecclesiæ S. Hieronymi ob obtentam reductionem distribui soleret quinque subsidia dotalia alternatim in uno nempe anno tribus pro puellis monasterii S. Catharinæ de Rosa, et binæ pro aliis puellis, et altero anno binæ monasterio, tres pro aliis. Monasterium quæstionem excitavit deberi ei quolibet anno quinque, uti ante reductionem distribui mandaverat testator. S. C. tamen decrevit quinque illas dotes reductas non debere omnes distribui puellis monasterii S. Catharinæ, sed servari solitum : *Romana, Distrib. dot.*, 11 *martii* 1713.

8. Distribuenda reliquit Laurentius Bonincontri nonnulla subsidia dotalia in summa scut. 30 pro qualibet puella quæ monasterio nomen dare velit : ditributionem hanc faciendam commisit archiconfraternitati SS. Salvatoris ad Sancta Sanctorum. Hujus deputati breve obtinuerunt a Sancta Sede cogendi in unum quatuor dotalia subsidia tribuenda puellis monasterio dicandis. Postea ad instantiam eorumdem S. C. decrevit in anno, in quo non adsit puella dicanda in monasterio SS. Quatuor Coronatorum, quator subsidia dotalia concessa in brevi distribuenda esse a custodibus archiconfraternitatis ad formam testamenti, sed esse deponenda in sacro monte pietatis ad effectum consignandi ad formam brevis : *Romana, Subs. dot.*, 16 *decem.* 1713.

9. Dum latebat, an solutio dotium, quas sacerdos Guidubaldus Rossetus Eugubinus fundata capellania reliquit erogandas puellis sibi in secundo, et tertio gradu proximis ac consanguineis fieri debeat ab hæredibus ex sorte, vel ex fructibus, et an puellis constitutis in secundo, vel tertio gradu juxta jus civile, vel jus canonicum? aperuit S. C. solutionem dotium faciendam esse ex sorte juxta modum [209],

[208] Et Regularium, apud quam examen institui debet de rationibus, quas illa pia loca exhibere possunt.

[209] « Modus autem est, ut pro nunc octo tantum dotes assignentur persolvendæ tempore matrimonii, vel professionis, et quod bona valoris scut. 400 ex residuo hæreditatis stare debeant pro evictione, et supplemento fundi capellaniæ, et tam ex horum, quam aliorum bonorum hæreditariorum fructibus, aliæ dotes tempore debito persolvuntur in summa a testatore demandata. » *Ead. causa*, 18 *decem.* 1723.

et computationem graduum esse faciendam juxta jus canonicum [210] : *Eugubina*, 18 *decem.* 1723.

10. Advocatus Antonius Zonca decessit in Urbe hærede scripta Maria Antonia Ghiselli, quæ in matrimonium conjuncta est in civitate Bononiæ cum Dondino, eamque gravavit distributione dotium scut. 25 pro qualibet de virginibus, et parentum orbatis puellis usque ad scut. 500. Hæc mulier ambigua est an distributio prædicta in Urbe, vel in civitate Bononiæ sit facienda? et S. C. decrevit faciendam esse puellis Romæ degentibus : *Romana seu Bononien.*, 22 *sept.* 1725, *dub.* 1.

11. Et inde denegavit eadem S. C. gratiam hæredi, ut medietatem dotium distribuat puellis in Urbe degentibus, et aliam medietatem puellis in civitate Bononiæ commorantibus: *Ibid.*, *dub.* 2.

12. Episcopi S. Miniati decretum edidit, quo cavit, ut quolibet anno fieret distributio dotium ad ratam portionem reditus a testatore relicti pro dotibus distribuendis, ita tamen ut quælibet dos non sit minor scutis decem, et quod in hypothesi in qua una tantum adesset puella legati capax, fieret eidem assignatio reditus anni currentis, idemque in plures divideretur, si plures concurrerent puellæ capaces, et in hypothesi demum, in qua nulla adesset puella, quæ pro dote instaret, admoneretur idem Episcopus, ut deliberaret quid de pecunia esset faciendum, exsequendum esse contra voluntatem prioris, seu parochi ecclesiæ sancti Petri villæ Lalettæ hæredis a pio testatore scripti, qui reditus prædictos in favorem propriæ ecclesiæ investiebat. Hæc decreta exsequenda esse juxta modum præscribendum a Card. Præfecto [211] resolutum fuit: *S. Miniati*, 24 *martii* 1725; confirmata 12 *januar.* 1726.

13. Nicolaus Collateralis hæredem instituit suam masculinam lineam, et in ejus defectum masculos de familia Minia Veneta, ac eis substituit communitatem terræ Murri Vallium onere adjecto, quod in perpetuum teneatur singulis annis duas miserabiles et honestas puellas dotare, quum factus esset locus vocationi, ipsa communitas inops consilii est, an pro nubendis duabus miserabilibus puellis juxta ultimam Nicolai Collateralis voluntatem, prædicta dos scut. 12 et obol. 50 pro qualibet sit sufficiens, vel danda major, et in qua summa? rescribitur, detractis expensis, et aliqua mercede ab Archiepiscopo statuenda, et solvenda administratori bonorum a communitate eligendo, reliquum esse distribuendum in duas dotes : *Firmana*, 22 *novemb.* 1727. Quod ægre ferens communitas preces instaurat pro recessu a decisis, et rescriptum obtinuit prævio recessu a decisis, dotem scutorum 20, 50 pro qualibet puella a communitate taxatam pro tunc esse congruam : 17 *april.* 1734.

14. Marchio Prosper Cortagutus emit octo loca montis Bentivoli, tredecim loca montis S. Petri cum tertia parte alterius loci, et quatuor loca montis Gualenghi ad commodum puellarum nobilium quarum electionem ad eos tribuit, qui in primogenituram ab Ascanio Cortaguto conditam succederent. Quum principis auctoritate eorum fructus diminuti fuissent, S. C. consulta, hæredes non teneri ad supplementum decisum jam fuerat; inde subsidia dotalia distribuenda esse proportione servata juxta fructuum quantitatem, qui singulis annis exiguntur, et ad formam litterarum patentium; et nominationem puellarum esse faciendam per mensem ante festum S. Joannis Baptistæ provisum ab eadem S. C. fuit : *Romana, Subsid. dotal.*, 16 *maii* 1733, *dub.* 3.

15 Quum res in quæstione versetur, an, quomodo, et in qua quantitate quolibet anno solutio dotium a Junipera Gineuri relictarum, facienda sit puellis jam nominatis, stante diminutione fructuum, seu redituum sortis a dicta Junipera destinatæ? resolutio remittitur ad Episcopum, qui procedat prout de jure : *Recineten.*, *Subs. dot.*, 2 *decem.* 1741, *dub.* 3.

16. Sodales B. M. Rosarii in ecclesia S. Silvestri opidi Plagarii diœceseos Civitatis Plebis constituti, cum hæsitarent, quibus puellæ dotandæ a testatrice Mansueta Marsilii sortitio tributa fuit, an subsidium dotale distribuendum sit ad formam illius testamenti, seu potius juxta methodum præscriptam ab Ordinario qui statuta desuper confecerat; S. C. voluit ut exspectetur novus Episcopus : *Civitatis Plebis, Subsid. dotal., et Stat.*, 22 *maii* 1751, *dub.* 1 *et* 2.

17. Urna puellarum quolibet anno, sorte extra-

[210] Quod habetur ex cap. 2. *ad Sedem* caus. 35, qu. 5, ubi legitur : « Namque duo gradus legales unum gradum canonicum constituunt. Fratres itaque, qui secundum seculares leges dicuntur in secundo gradu, juxta canones numerantur in primo. Filii fratrum, qui illic numerantur in quarto, hic computantur in secundo : nepotes vero, qui in sexto ibi, istic numerantur in tertio, sic deinceps, qui in legibus scribuntur in octavo, et decimo, in canonibus definiuntur in quarto, et quinto. Atque hoc modo de reliquis sentiendum est, ut qui secundum canones dicuntur in sexto, vel septimo, secundum leges accipiantur in duodecimo, vel quartodecimo. »

[211] Et modus prescriptus fuit : 1° quod celebrentur duodecim missæ quolibet anno; 2° quod omnes redditus erigentur in dotes, ita tamen, ut una quæque dos non excedat scuta decem ; 3° quod in hypothesi in qua non adsint puellæ, fiat depositum pro annis sequentibus : 4° quod parocho relinquantur scuta trio quolibet anno ; et 5° demum, quod sufficiat puellas esse in ætate annorum duodecim : *sub die* 12 *januar.* 1726, § *unic.*

hendarum pro subsidiis dotalibus ab ipso testatore Joanne Augustino de Cappellis relictis in oppido Vulturis est facienda a PP. Carmelitis dicti loci, et puellæ sunt sorte extrahendæ coram patrono, vel ejus procuratore : *Januen.*, *Capellan.*, 26 *feb.* 1652, *dub.* 5.

18. Ac a supradictis PP. Carmelitis retineri non possint scuta quatuor circiter pro quolibet ex dictis subsidiis dotalibus : *Ibid.*, *dub.* 6.

19. Petrus Gonzalez del Rio residuum bonorum investiri jussit, ut ex fructibus ducata centum singulis suæ familiæ darentur puellis parentibus orbatis, et his non existentibus illis oppidi Valgagnonis. Dum lis super pii operis pecuniis restituendis in regiis tribunalibus agebatur, advocatus Joannes Antonius Gonzalez piæ dotationis defensor et administrator postulavit, ut nova statueretur methodus distributionis. Proponebat autem vicarius, quod considerata puellarum penuria dos augeretur ad summam ducat. 600 pro monasterio dicandis, et ducat. 400 pro maritandis, si de sanguine essent testatoris puellæ ; extraneis vero amplificaretur ad ducat. 200 cuilibet post professionem, vel matrimonium consignandam : quod duabus testatoris neptibus orphanis tyrocinium in religione obeuntitibus, præter dotem 600 subsidium vitalitium assignaretur in annuis ducat. 50, eademque summa pro livello alterius neptis professæ assignaretur ; quod demum deficientibus puellis a testatore vocatis, subsidia distribuerentur ceteris puellis pauperibus in quantitate ducat. 200 consanguineis, et ducat. 100 extraneis. Proposito itaque dubio, num juxta relationem hanc essent augendæ, et repartiendæ dotationes? placuit S.C. respondere in decisis 18 junii 1757 [212] et interim Archiepiscopus incumbat deposito, et investimentum pecuniarum hæreditatis, et curet ex illarum fructibus impleri voluntatem testatoris : *Burgen.*, *Oper. pior.*, 21 *aug.* 1762, *dub.* 1. Orator advocatus ait depositum ac investimento undique expletum esse, et urget resolutionem. Sed hæc non prodiit, quum demandatum fuisset, ut scriberetur Archiepiscopo juxta instructionem non retardato adimplemento ad formam præfati rescripti : 11 *julii* 1767.

20. Decretum Episcopi Dolfi tum quoad ætatem obtinendi a puellis subsidium dotale præmortui pii testatoris, qui nullam præfinivit ætatem in testamento, tum quoad confinium divisionem *tra il Borgo di sotto, ed il Borgo di sopra*, eo quia ob veram mutationem a tempore obitus testatoris sequutam nulli certi limites possint assignari, S. C. non sustineri demandavit : *Fanen.*, *Subsid. dotal.*, 3 *aug.* 1771, *dub.* 1.

21. Et quum repudiatum decretum præ se feret commutationem voluntatis, S. eadem C. statuit ob id non esse consulendum Sanctissimum pro commutatione voluntatis : *Ibid.*, *dub.* 2.

22. Deliberare curæ pretium est, an confirmanda sit resolutio ab universitate ecclesiæ S. Eligii fabrorum Ferrariorum in comitiis capta, ut nempe dos a Joanne Baruffi in summa scut. 25 pro qualibet ex puellis a patre Febre Ferrario in Urbe ortis annuatim præstanda, relicta prævia nominatione sodalium, ex urna extrahendi conferri deberet in ea quantitate, quæ detractis oneribus superesset de reditibus hæreditatis dummodo residualis quantitas non excedat summam scut. 25? differtur sententia, ut firmetur status hæreditarius per peritum curialem deputandum, et exhibeatur testamentum : *Romana*, *Subs. dot.*, 27. *april.* 1776.

23. Quæritur S. C. judicium, an, et quomodo conservatoribus societatis S. Mariæ Misericordiæ Calli liceat assignare dotes in favorem pauperum puellarum etiam nobilium, et in qua summa? Judicium remisit ad Card. Antonellium cum Episcopo juxta mentem [213] facto verbo cum Sanctissimo : *Callien.*, *Subsid. dot.*, 15 *decem.* 1787, *dub.* 1.

24. Petrus Jacobus Beccarius imagini B. Mariæ Virginis de Populo, quæ cathedrali veneratur ecclesiæ, omnia sua bona donavit anno 1617. Horum reditus nonnullos cappellano, et peragendæ musicæ assignavit. Reliquam vero summam in tot dotes librarum 100; puellis distribuendas mandavit impendi, prælationem vero tribuit puellis a quodam Camillo Beccario sive per fœmininam sive per masculinam lineam descendentibus, antelata inter has pauperiore. Diu supervivens donator aliam exaravit donationem anno 1650, qua desiderabat, ut nec in musicam, neque in dotes præfatas reditus illi erogarentur ; verum ut priores et sodales ejusdem ecclesiæ pro eorum arbitrio in honorem SS. imaginis eosdem impenderent : Pius VI Pont. Max. Cæsenas inter cætera decrevit, ut fructus illi omnes pro musica, et pro cappellano detracta quota a donatore primum præcepta pro dobus dotandis pauperibus puellis, erogarentur. Ignoratur hodie, an nobilibus puellis descendentibus a testatore dos sit præstanda lib. 100 tantum, seu potius totum id,

[212] In quo S. C. respondit, supplicent recuperatis pecuniis.

[213] Nam juxta mentem S. C. demandavit Sanctissimus Card. Antonellio, et Calliensi Episcopo apostolicam societatis visitationem « cum omnibus facultatibus necessariis, et opportunis ad effectum visitandi statum œconomicum supradictæ societatis, statutaque illius reformandi, et nova condendi, quatenus opus fuerit, præsertim pro recta administratione bonorum, et annua redituum erogatione, habita ratione temporum, fundatorum, et fundationis. » *Ead. causa* , 28. *novem.* 1795, § 1.

quod detractis oneribus superest ex annuis bonorum reditibus? Planum fecit S. C. responso, præstandam esse per societatem, ad formam primæ donationis, ex bonis etiam postea quæsitis : *Cæsenaten.*, *Subs. dot.*, 29 *novem.* 1788, *dub.* 1 ; confirmata 19 *febr.* 1791. Demum redeundi denegata appellatio fuit : 21 *april.* 1772.

25. Alterum exinde fuit de dotibus non traditis excitatum dubium, an scilicet, quomodo, et quibus puellis descendentibus providendum sit quoad præteritum? quod aperuit S. C. providendum nimirum pro illis tantum, quæ debitis requisitis prædictis dotem petierunt tempore quo adhuc erant innuptæ : *Ibid.*, *dub.* 2 ; confirmata *ibid.*

26. Communitas Cæsenæ quærebat tertio, an, et quomodo præstandæ essent dotes puellis extraneis? Præstandas esse ad formam primæ donationis, decisio fuit : *Ibid. dub.* 2 ; confirmata *ibid.*

27. Consignationem subsidii dotalis a Francisco Passarinio relicti non in cedula obtentæ nominationis dilata solutione ad casum sequutarum nuptiarum, vel sublatæ earumdem spei, sed in ipsa pecunia ante nuptias faciendam esse, S. C. definivit : *Reatina*, *Subs. dot.*, *julii* 1786, *dub.* 2.

28. Constantinus Antonellius canonicus collegiatæ ecclesiæ Campaneani distribui mandavit dotes scut. 20 quot annui detracto legato scut. 10 pro utensilibus altaris SS. Angelorum hæreditatis reditus ferrent. Præferri voluit consanguineas addendo, ut facienda est per sortem extractio dotium. Instante capitulo dictæ ecclesiæ et illis de Salvis, quibus jus est præsentandi puellas, pro explanatione, an, et quomodo sint conferenda subsidia dotalia? rescriptum prodiit, subsidia dotalia conferenda esse per sortes ad formam rescripti S. C. 24 aug. 1765 : *Nepesina*, *Dot.*, 21 *aug.* 1790, *dub.* 1. Deinde instante patrono, et observantia licet sit exhibendi schedas solutionis dotium tradendas per patronos, S. C. decidit schedas subscribendas esse, et tradendas ab archipresbytero collegiatæ : 24 *januar.* 1795.

29. Dotalia subsidia per sortitionem distribuenda a Lucensi sodalitio Sanctissimi Crucifixi nuncupati *de Bianchi* filiabus sodalium, et in earum defectum puellis civitatis ex testamentis Zitæ Mansi Bernardi, et Antoniæ Sarteschi, et pluribus abhinc annis non distributa, eaque etiam devoluta, et devolvenda non esse iterum distribuenda, sed investienda esse præscribitur in favorem utriusque pii legati, non retardata solutione pro annis 1789, 1790, 1791 : *Lucana, Subs. dot.*, 28 *maii* 1791, *dub.* 1.

30. Futuram vero illorum distributionem, quam sodales efflagitant ad ipsorum nominationem, faciendam esse ad formam utriusque testamenti : *Ibid.*, *dub.* 2.

31. Dotalia subsidia a Catharina Carlo Haxisa puellis consanguineis relicta, quæ ad reparandam hæreditariam domum suspensa fuerunt apostolica auctoritate ab anno 1765 ad annum 1786, conferenda esse statuitur in antiqua summa scut. Melitensium 89 puellis innuptis pro qualibet ; et in summa scut. 51 in reparationem aucta, unicuique ex sex puellis nuptis durante suspensione, et de licentia Episcopi : *Melevitana*, *Subs. dot.*, 6 *aug.* 1791.

32. Matthæus Consegli Arcis Nulphæ dotem scut. 25 reliquit distribuendam *per il maritaggio di una zitella povera parente, ed onorata in ogni anno, da aversi in considerazio dall'Erede sempre la più povera in concorso di più di una di esse in qualche anno, da soddisfarsi da esso, e suoi successori nell' atto delli Sponsali, e non prima.* Hæres nullum hactenus contulit subsidium, tempus exspectans sponsalium pauperis consanguineæ, hinc ei adscribi postulavit ; et perpenso, an et quomodo in futurum sit præstandum subsidium dotale puellis consanguineis? affirmative respondit, ad formam testamenti juxta votum Episcopi [214] : *Spoletana*, *Subsid. dot.*, 8 *febr.* 1794, *dub.* 1.

33. Altero discusso dubio, an et quibus sint conferenda subsidia præterita non collata a condito testamento, nempe ab anno 1788? seu sint applicanda hæredi, tanquam caduca? affirmative ad primam partem ad formam testamenti, comprehensis etiam puellis nuptis post obitum testatoris absque scientia legati ; negative ad secundam, respondit : *Ibid.*, *dub.* 2.

34. Ac subsidia futura in iis annis, in quibus nulla erat nubilis puella consanguinea, vel dotem non petierit, non esse applicanda hæredi, sed sequentibus annis esse conferenda statutum est : *Ibid.*, *dub.* 3.

35. In distributione subsidiorum dotalium erogandos esse decernitur fructus sortis superlucratæ a sodalibus S. Apolloniæ Urbis ex investimento promissarum dotium ; redintegrato prius ex eodem fundo legati Egidii, in duobus locis montium, et deductis ex ejus fructibus expensis sodalitii pro administratione bonorum, necnon celebrato quotannis anniversario pro fundatoribus, et benefactoribus : *Romana*, *Subs. dot.*, 31 *maii* 1794, *dub.* 1.

36. Distributionem vero dictorum subsidiorum faciendam esse juxta respectivas fundationes, ad quas pertinebant dotes investitæ pro rata portione scilicet fructuum sortium ad unumquodque legatum respective pertinentium : *Ibid.*, *dub.* 2.

[214] Nempe « debere hæredem intimare quolibet anno ad valvas ecclesiæ concursum puellarum, et devenire ad electionem puellæ » : *Eadem causa*, 8 *februarii* 1794, § 5.

37. Plurima pia legata reliquit Julius Antonius Silvagni, et prius inter cætera novæ ecclesiæ constructionem mandavit. Ad hanc perficiendam petitur restrictio subsidii dotalis ad fœminas existentes in familiis vocatorum, exclusis aliis, quæ ab iis descendunt; et ut ex fœminis ipsis de familia dotandæ essent proximiores primo vocatis, et nuptis, ab an. ætatis 15 ad 30 tantum, cum sortitione in paritate gradus, ne propagatis earum familiis, difficilis etiam evaderet puellarum omnium dotatio. Nam descedentes puellæ nubiles sunt 59. Hac de re S. C. decrevit esse locum distributioni subsidiorum dotalium post perfectum ædificium ecclesiæ, redintegratam sortem venditæ domus, extinctumque censum scut. 250, necnon expletum depositum scut. 1,000 (ante dotes a testatore volitum) et in favorem puellarum agnatorum tantum ex familiis vocatis, servata methodo juxta votum Episcopi, qui postulationi prædictæ favebat : *Ariminen.*, *Subs. dot.*, *et Fab. eccles.*, 26 *sept.* 1795, *dub.* 1.

38. Præscribendum non esse numerum dotium, quas distribuere solet sodalitium S. Mariæ Misericordiæ Callii ex patrimonio quotannis, decisum est, quum in eam causam erogari debeat quidquid superest, detracto sumptu adnexi hospitalis juxta votum Card. visitatoris : *Callicen.*, *Subs. dot.*, 28 *novem.* 1795, *dub.* 2.

39. Conditione purificata erigi jusserat canonicus Martinus de Dominis monasterium monialium in oppido Pontiani, sed commutatione voluntatis impetrata ex defectu hæreditatis erectio bini canonicatus in ecclesia collegiata fuit demandata *cum reditibus assignandis a Card. abbate commandatario*, *et residuum distribuendum esse in dotes*. Sed non residuum fuit pro dotibus assignatum, sed bona separata vigore decretorum S. Visitationis, hinc impugnata dicta fundatione, ut canonicatus reditus consequerentur incrementum, S. C. rescripsit, fundationem distributionis subsidiorum dotalium esse exsequendam ad formam decretorum S. Visitationis : *Nullius Terræ Pontiani*, *Canon.*, *et Subsid. dot.*, 12 *martii* 1796.

40. Etsi octo ex Pontificiis rescriptis expletæ sint præmaturæ collationes ad subsidium dotale relictum a Petro Pontoni scut. 200 pro puellis in Domino nupturis : novam tamen postulavit Theresia Ricci, quæ ob defectum dotis regularem nequit professionem emittere ; declaravitque satis ipsi esse, quod subsidium post soluta jam collata consequatur. Sed S. C. exaudire noluit : quanquam ob præmaturam illius dotis collationem, nulla incertis aliis puellis fieret injuria : *Camerinen.*, *Subsid. dotal.*, 18 *martii* 1797.

41. Dotium distributionem præscripsit Stephanus Giorgini sodalitio Sanctissimi Rosarii oppidi Novi ad suam hæreditatem ultimo loco substituto, ut nempe binas traderet puellis dotes die B. M. V. Præsentationis juxta reditum annuum bonorum, *a giudizio de fratelli di essa congregazione, o compagnia*. Ideo collatio dotium hæreditate delata ad sodalitium expleta fuit primum per secreta sodalium suffragia, deinde per sortitionem puellarum. Modo auctis honorum hæreditariis putant sodales 4 distribuere dotes, et facultatem continuandi puellarum sortitionem ; et S. C. consulta quoad numerum resolvit affirmative juxta votum Card. Episcopi [216] : *Senogallien.*, *Subsid. dot.*, 6 *maii* 1767, *dub.* 1.

42. Et ad dubium, an, et quomodo fieri debeat illorum subsidiorum dotalium collatio? respondit affirmative juxta votum Card. Episcopi [215] : *Senogallien.*, *Subsid. dot.*, 6 *maii* 1797, *dub.* 1.

43. Denique postulata obscura, an, et in qua summa debeatur subsidium dotale Franciscæ Regno, qui Pontifici postulavit dotem absque ulla extractionis formula, et Sum. Pontifex remisit ad arbitrium sodalium, qui in eorum consilio putarunt assignari ei dotem in quarta parte ex fructibus annuis; S. C. aperuit, affirmative in quarta redituum parte rescribens : *Ibid.*, *dub.* 3.

44. Societas Sanctissimi Crucifixi et Sacramenti erecta est in ecclesia S. Vitalis Pergulæ, quæ subest abbati Nonantulæ. Hic in visitatione an. 1785 mandavit, ut exuberantium redituum pars in duas quotannis erogaretur dotes scut. 12 1/2 pro qualibet, tributa puellarum electione duobus sodalibus sorte eligendis. Deinde statuit idem abbas, ut aliæ constituerentur dotes scut. 25 pro qualibet, sorte conferendis puellis consanguineis sodalium in secundo tantum gradu ; et novam hanc methodum sodales cunctis approbarunt suffragiis. Sed postea huic methodo nonnulli refragarunt. Ideo re in S. C. delata, resolutum fuit subsidia dotalia ex reditibus exuberantibus societatis sunt conferenda in omnibus juxta votum Ordinarii, qui rejicere injustam oppositionem exorabat : *Nullius Nonantulæ*, *Subsid. dot.*, 6 *maii* 1797.

45. Mandavit Ludovicus Manni prævia bonorum donatione communitati Civitatis Plebis distributio-

[215] Qui ait « ad præcludendam studiosæ suffragiorum requisitionis viam, non inopportune eventualis extractionis regula amplexa fuerit. Hanc ipsam modo firmitus constituendam censuere confratres, et in eorum nuper habitis juxta mandatum meum comitiis per secreta suffragia confirmarunt. Providæ hujusmodi profecto resolutioni annuendum existimarem. » *Ead. causa*, 18 *martii* 1797, § 2.

[216] Inquit enim : « Ejusdem sanæ naturæ alterum videtur eorumdem consilium, pariter confirmatum circa distribuendarum dotium variationem, ut nimirum non binæ, sed quatuor exinde quotannis conferantur. » *Ead. causa*, 18 *martii* 1797, § 3.

nem subsidii dotalis scut. 50 in favorem puellæ familiæ Manni, cum fructibus ejusdem summæ ex illorum multiplico a nativitate puellæ superlucratis. Communitas ab initio ob multiplices puellas Manni duplex subsidium dotale scut. 25 tradi consuevit, et nunquam fructus superlucratos. Inde bona pii legati seminarium suscepit, et subsidium dotale scut. 25 dedit Luciæ Salvatori, qui petiit assequendi etiam in statu nubili, et obtinuit præstito juramento cœlibatum servandi, et fidejussione restituendi subsidium dotale in fine naturalis suæ vitæ. Hoc casu mortis purificato seminarium postulavit dotis restitutionem. Sed hæredes puellarum, quæ similes consequutæ sunt dotes, insurrexerunt, ut cogatur seminarium solvere scut. 50 descendentibus familiæ Manni; propterea excusso in S. C. dubio, an, et quomodo puellis familiæ Manni sit præstandum subsidium dotale in futurum? responsum est, affirmative in summa scut. 50 a seminario quotannis investienda, ac præstanda una cum fructibus elapsis a die nativitatis puellæ usque ad traditionem dotis : *Civitatis Plebis, Subs. dot.*, 17 *junii* 1797, *dub.* 1.

46. Sodalitium Sanctissimi Sacramenti oppidi Communantiæ, cui Ansideæus Travaglia distributionem subsidiorum dotalium in majori summa in favorem descendentium, et in minori scut. 50 in favorem puellarum pauperum reliquit, ob auctum harum pauperum numerum oppidi supplicat pro minuenda quantitate dotium ad scut. 25, et illarum numerum augendo, et S. C. gratiam indulsit juxta votum Episcopi [217] facto verbo cum Sanctissimo : *Montis Alti, Subs. dot.*, 16 *decemb.* 1797.

§ VII.

Subsidium dotale quoad electionem et nominationem.

1. Electoribus subsidii dotalis ordinati a Gaspare de Servantiis, non licet limitare tempus matrimonii puellis eligendis, eorum arbitrio, et conscientia : *Sancti Severini, Subs. dot.*, 11 *januar.* 1710, *dub.* 1.

2. Qua de causa subsidium dotale non est adjudicandum Dominicæ Angelæ de Bentivolis electæ in deficientia nuptiarum tempore præfixo Rosæ Carafæ ob matrimonium ejusdem non sequutum, sed potius ipsi Rosæ : *Ibid.*, *dub.* 2.

3. Quum electores deputati a testatore Dominico Santini pro nominatione ad subsidia dotalia distribuenda quolibet biennio in favorem puellarum, inter quas præferendas esse mandavit proximiores suæ familiæ, ac domus, devenerint ad electionem tam Antoniæ Hieronymi Santini, quam Franciscæ Antoniæ Stephani in secundo gradu testatori conjunctarum ; nominarunt alias duas consanguineas puellas, qui paratam habebant occasionem nubendi, reservata S. C. approbatione, quam denegavit sub die 8 aug. 1716, *inter sum. prec.* Nam Episcopus aiebat non esse exaudiendas puellas, quia tolleretur jus eligendi electoribus successivo biennio, et stricte non observabatur testatoris voluntas. Modo repetita instantia S. C. rescripsit : in decisis, et amplius : *Camerinen., Dot.*, 13 *novem.* 1717.

4. Electionem puellæ Annæ Minopriæ non in parochia cum parentibus, sed in consobrini parochia degentis ad subsidium dotale a præposito Syro Andrea Vezzoli civitatis Papiæ puellis fidem parochi super paupertate, honestate, ac frequentia sacramentorum distribuendum exhibentibus, et per parochias alternis vicibus relictum, exsequendam minime esse S. C. firmavit : *Papien., Subs. dot.*, 21 *april.* 1731, *dub.* 1. At demonstrante ipsa Anna, quod ad domum consobrini intra parochiam S. Nicolai cui dotis distributio contingebat propter dotem habitatum minime ivisset S. C. recessit a decisis : 18 *aug.* 1731 ; confirmata 1 *decemb. ejusd. anni*, ubi additum fuit, ut in posterum edictum Episcopi servaretur [218].

5. Quoad dotes a marchione Prospero Costaguto ordinatas in favorem nobilium puellarum, nominatio facienda est per mensem ante festum S. Joannis : *Romana, Subsid. dotal.*. 16 *maii* 1733, *dub.* 3.

6. Subsidium dotale, quod a sodalitio S. Andreæ civitatis Prænestidæ hærede instituto in quolibet decennio distribuendum, a Faustina Leonarda relictum fuit Mariæ Antoniæ Rosicarelliæ, quæ quamvis aliud monasterium ingrediebatur diversum ab illo, quod testatrix ipsa cupiebat, tamen plura, quam Maria Antonia Petrinia suffragia tulit, deberi, S. C. decernit : *Prænestina, Subs. dot.*, 11 *januar.* 1744.

7. Quoad pium montem dotalem fundatum a sacerdote Joanne Juvenazzi, de quo fuit commissa

[217] Qui suo favorabili voto addit : « Firmis tamen remanentibus dotibus per collatores usque adhuc assignatis, ac illis ex speciali dilectionis prærogativa in majori quantitate descriptis pro suis nepotibus, ac descendentibus fœmineis ad formam particulæ dispositionis : » *Ead. causa*, 16 *decem.* 1797, § 3.

[218] Quod promulgavit sub die 9 junii 1730, quo mandatur eisdem parochis, ut capaces subsidiorum dotalium considerari debeant tantum illæ puellæ, quæ cum propriis parentibus in eorum parochia permaneant, et in quibus nulla adsit suspicio, quod parochiam adiverint, ut subsidia perciperent : *Ead. causa*, 21 *april.* 1731, § *Parochus.*

cura, et administratio capitulo ecclesiæ cathedralis Castellanetæ in favorem familiarum Frosoloni, ac della Eratta, relictis exsequutoribus Episcopo, archidiacono, et cantore, necnon thesaurario pro tempore dictæ cathedralis, S. C. definivit distributionem dotalium subsidiorum faciendam esse juxta resolutionem majoris partis exsequutorum, et occasione vocum paritatis procedendum esse per sortes : *Castellaneten., Subsid.*, 27 *april.* 1748, *dub.* 4 ; confirmata 8 *maii* 1751.

8. Qua de causa gesta per archidiaconum Sebastianum Patrone, thesaurarium Hieronymum Plagese, et cantorem Nicolaum Tria exsequutores Pii Montis nulla esse declarantur, ac in posterum nominationem faciendam esse collegialiter statuitur : *Ibid.*, *dub.* 7 ; confirmata *ibid.*

9. Quum adversus leges in dotium distributione peccasset Montis Sancti in comitiis communitas, provinciæ præses a pluribus postulatus puellis, rescripsit, ut nova fieret electio, exclusis illis, quibus deerant hæ conditiones, quas testatores exoptaverant. Concilio hinc die 30 sept. 1757 iterum coacto, et in urnam injectis schedulis puellarum nomine inscriptis, facta est nonnullarum sortitio. Sortitioni huic, ac electioni refragatus est Silvester Scoccia. Proposita itaque causa, non ad novam electionem devenire, sed illam diei 30 sept. validam esse S. C. firmavit : *Firmana, Elect.*, 11 *aug.* 1759.

10. Electionem honestæ puellæ ad obtinendum subsidium dotale a Mercurio Leti in summa centum florenorum relictum, tribus suffragiis, prioris nempe, canonicorum ecclesiæ S. Petri, et operariorum, qui pro tempore deputantur, non vero per capita, faciendam esse, prout antea factum fuit, sancitur : *Spoletana, Subsid. dot., Sup. modo Comp. suffr.*, 15 *decemb.* 1759.

11. Electionem decem puellarum pauperiorum presbyteris curatis ecclesiæ parochialis S. Joannis oppidi Balneariæ per testatorem Dominicum Guglielmini injunctam, et illarum extractionem pro consecutione subsidiorum, non cum Episcopi scientia, et adprobatione, et ipsius, aut vicarii præsentia esse faciendam declaratur, sed eisdem curatis independenter esse tantum permittendam statuitur : *Viterbien.*, *Dot.*, 11 *april.* 1761, *dub.* 6.

12. Sodales Mortis et Orationis civitatis Centum Cellarum ex pecuniis ex contributo collectis quotannis dotes distribuunt ad rationem scut. 80 sub lege, quod una sit a societatis præside nominanda, et altera superextans a sodale ab urna extrahendo, et quod illa, quæ a sodalibus jam obtinuerat aliam habere nequisset dotem. Sed per statutum sodalitii emanatum, variatum in hoc fuit, ut non sodalis, qui nominaret, sed puella ab urna deinceps extraheretur, ne collusio fieret inter sodales. Præses Paulus Ruffinius puellam Hyacintham Petrini nominavit ad dotem ; anno sequenti præses Angelus Graziosi nominavit puellam Anastasiam Ferrari. At quum harum puellarum nomina permanserint in urna pro altera assequenda dote sorte extrahenda, conquesti sunt sodales, et oraculum S. D. exquisiverunt. Hæc validam non agnovit deletionem factam ab urna nominis puellarum, quæ dotatæ fuerunt ad nominationem gubernatoris Mortis, sed earum nomina retinenda in urna esse, donec fuerint sorte extracta pro altera consequenda dote : *Viterbien.*, *Dot.*, 20 *april.* 1782. Sed sodales clamorem profuderunt, et S. C. susceptum udicium deposuit, et validitatem delectionis sustinuit : 8 *febr.* 1783.

13. Quum Sacri Senatus oraculo opus fuisset, utrum Diamantes puella Dolci, an vero Rosa quondam Stephani subsidium dotale relictum ab Ægidio Sanzi in summa scut. 50? responsionem prodiit ut fieret nova electio? et quatenus parochus, et sodales non convenirent, arbitrio daretur Episcopi. Nam Diamantes sex in comitiis ex undecim sodalibus societatum Sanctissimi Sacramenti, et B. Mariæ Virginis de Monte Carmelo oppidi Pisignani habuit favorabilia suffragia, Rosa novem favorabilia duo contraria, at in favorem Diamantis nominatio parochi, quæ ex dispositione testamentaria æquet omnia sodalium suffragia simul sumpta, accessit : *Spoletana, Subsid. dot.*, 22 *maii* 1784.

14. Episcopi Assisiensis edictum, quo mandavit fieri depositum in æde sacra subsidiorum dotalium statim ac facta fuerit extractio, seu nominatio puellarum ad eadem subsidia, validum esse S. C. agnovit : *Assisien.*, 21 *januar.* 1786, *dub.* 6.

15. In consilio a sodalibus S. Mariæ de Misericordia Callii composito, actum fuit de insigni constituenda dote nobili puellæ Annæ Biscaccianti, scut. 600. Alter ex quatuor congregatis conservatoribus aperte protestatus fuit se ad id resolvendum nunquam deventurum ; alter bis dedit negativum calculum ; reliqui vero duo suffragati sunt pro dotali suffragio. Finito dimissoque consilio, accessit qui contrarium tulerat suffragium, sanationem ab Episcopo impetrarunt. Modo disputatur, utrum valida sit illa dotis assignatio? S. C. de nullitate non dubitavit : *Callien.*, *Subsid. dot.*, 15 *decemb.* 1787, *dub.* 2.

16. Quum Constantinus Antonellius collegiatæ ecclesiæ Campaneani canonicus distribui jussisset dotes relictas per sortem consanguineis antelatis, tunc S. C. irritam declaravit nominationem Theodoræ Salvi puellæ consanguineæ factam a canonico Constantino Salvi, cui jus puellas præsen-

tandi est, celeris neglectis : *Nepesina, Dot.*, 21 *augusti* 1790, *dub.* 2.

17. Subsidiorum dotalium, quæ sacerdos Maria Perla reliquit, præmaturæ nominationes factæ a sodalitio S. Caroli Montis Falisci, aliis insciis exsequutoris testamentariis, irritantur juxta votum Episcopi, exceptis nempe consanguineis fundatoris aliisque extraneis jam nuptis sub illarum spe in Domino, vel sæculo, et quæ sponsalia contraxerunt, vel habitum assumpserunt monasticum, dummodo intra annum in Domino, vel sæculo nubant : *Montis Falisci, Subsid. dot.*, 19 *febr.* 1791, *dub.* 1.

18. In futurum vero esse nominationes faciendas decernitur juxta votum [219], et interventum Episcopi, vel ejus vicarii, servato quoad illorum quantitatem ac formam testamenti Perla : *Ibid.*, *dub.* 2.

19. Ac subsidium dotale deberi Marianæ Polidori testatoris consanguineæ, quæ illud ante contractum matrimonium petiit, et ob præmaturas collationes consequi non potuit : *Ibid.*, *dub.* 3.

20. Alphonsus Putignani inter cætera in distributione dotium dedit societati S. Mariæ Orationis, et Mortis Urbis legem præscribentem propinquitatem, quæ intercedere debet usque ad quartum gradum inter nominantem, et nominatam, exclusis extraneis. Stante hac lege habiles fecit suis rescriptis Sum. Pont. quatuor extraneas puellas in Domino nupturas. Nonnulli sodales autem habentes jus nominandi adversus dicta rescripta insurrexerunt, et re ad S. C. delata declaratum est, locum non esse rescriptorum executioni, licet Card. protector oratricibus faveret : *Romana, Subsid. dot.*, 17 *junii* 1797; confirmata 19 *aug. ejusd. anni.*

§ VIII.

Subsidium dotale quoad deletionem et remissionem.

1. Antonius Leonardi Gorfigliani hæredes fideicommissarios, omnesque substitutos gravavit onere solvendi summam scut. mille pro qualibet ex filiabus, quæ vel in sæculo, vel in Domino nupturæ essent; necnon dandi duabus puellis parochiæ S. Thomei scut. 25 pro qualibet. Hæreditas tempore mortis testatoris ad scuta triginta millia adscendebat, et scuta mille reditus anni excedebant. Ad scuta vix 7,000 hodie ascendit, et anni fructus vix summam scut. 120 attingunt. Inquiritur ideo, an sit reductioni, seu remissioni locus? Nulla definitione data, demandata est nova informatio juxta instructionem [220] : *Lucana, Remiss. oner.*, 23 *feb.* 1726. Inde S. C. definivit : locum esse remissioni, donec orator ad pinguiorem fortunam devenerit, et pro condonatione pro præterito : 31 *julii* 1728.

2. Locum fuisse resolutioni legati præstationis dotium, quas ordinaverat sacerdos Marcus Tullius Ursinius, S. C. firmavit. Quum casus evictionis a testatore descriptus bonorum, quæ pro pia fundatione fuerant assignata, evenerit : *Tudertina, Trans.*, 19 *aug.* 1780, *dub.* 2.

3. Postquam pia domus Misericordiæ pro infirmis, et peregrinis erecta ob redituum imminutionem onerum Missarum, et dotium obtinuerit reductionem ad Missas annuas 338, et dotes tres; causa terræ motus maximi anni 1755 alteram redituum passa est imminutionem, et onera omissa sunt. Ideo exorat pro suppressione, vel suspensione, sed S. C. denegavit suppressionem, et concessit suspensionem Missarum, et dotium ad decennium celebrato anniversario infra octavam omnium fidelium defunctorum applicando collective pro omnibus, qui onera reliquerunt. Nam reditus piæ domus modo scut. annua 800 attingit, et ægrotantium, aliorumque piorum operum sumptus est in scut. 1,100 : *Pharaonen., Supp. oner. et abs.*, 9 *julii* 1796, *dub.* 1.

§ IX.

Subsidium dotale quoad jus eligendi, ac nominandi puellas.

1. Fabius de Amicis de Castro Sillani reliquit annua scut. 100 in subsidium dotale erogandum uni virgini egenæ eligendæ a P. guardiano PP. Cappuccinorum, a priore Sanctissimi Sacramenti, ac a viro seniore familiæ Amiciæ si hæc adesset, aliter a plebano pro tempore Castri Sillani; suo

[219] Qui ait : « Inhibitione præterea facta, ne in posterum sub quovis prætextu, aut quæsito colore aliud conferant subsidium, nisi unum duntaxat quolibet anno, atque adamussim servatis omnibus, et singulis conditionibus ab ipso testatore præscriptis sub pœna nullitatis electionis, ac etiam solvendi proprio sumptu dotem illam, quam contra expressam hanc voluntatem nostram officiales prædicti, seu præfecti polliceri attentarent : » *Ead. causa*, 29 *januar.* 1791, § 2.

[220] Ea vero fuit instructio, ut Archiepiscopus, receptis probationibus, certiorem faceret S. C., primo de statu antiquo, et præsenti hæreditatis Antonii olim Leonardi Gorfigliani : secundo ex quanam processerit causa diminutio redituum; tertio an orator præter hæreditatem possideat alia bona; demum qualis sit status familiæ oratoris tam circa bona, quam circa numerum filiorum. *Ead. causa*, 31 *julii* 1728, § *Lucana*.

juri ter renunciavit P. guardianus, et hæc renunciatio causa fuit jurgii inter reliquos, quod S. C. composuit, vocem deficientem in electione puellarum ad subsidia dotalia esse concedendam plebano non episcopis Spoletanis, aut quibuscumque resolvens : *Spoletana, Juris elig.*, 15 *novem.* 1704, *dub.* 1.

2. Patronos de Cancellottis, de Boccolis, et Centoflorenis ad dotes relictas a Junipera Gineuri privative nominare puellas Recanatenses non teneri, sed ad illas dotes etiam puellas exteras eligere posse S. C. sancivit. Nam testatrix nominari pauperes virgines dixit : *Recineten.*, *Subs. dot.*, 2 *decemb.* 1741, *dub.* 1.

3. Deliberandum adducitur, an familia de Cancellottis, et de Boccolis possint in posterum nominare exclusive ad familiam de Centoflorenis totidem puellas ad dictas dotes, quot in præteritum eadem familia de Centoflorenis privative nominavit? Ad Episcopum qui procedat prout de jure statutum fuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

4. Collegiatam ecclesiam SS. Mariæ et Hilarii, cujus parochi nominandi puellas ad subsidia quædam dotalia gaudebant jure, nunc S. Francisci de Paula terræ Lugi, suppressit Benedictus XIV, et collegiatæ, et unicæ parochiali olim S. Jacobi, nunc SS. Petronii, et Prosperi una cum omnibus juribus, et emolumentis univit. Illi vero suppressæ ecclesiæ PP. Scholarum Piarum una cum pensione 40 scut. a capitulo matrici solvenda, et cum animarum cura præfecit adempta jam antiqua. Quæstione hinc super puellarum nominatione inter capitulum et curatum S. Francisci de Paula facta, incertum fuit, an jus nominandi puellas ad subsidia dotalia in festis Nativitatis B. M. S. Rocchi, et montis pietatis spectaret ad capitulum SS. Prosperi, et Petronii, seu ad dictum curatum ? S. C. ad capitulum spectare definivit : *Imolen.*, *Jur. par.*, 20 *decemb.* 1760, *dub.* 22.

5. Constantia Zerbinati testamento mandavit, ut deficientibus hæredibus monasterium monialium ædificaretur in patria cui protectionem reliquit. Quum pares ad erectionem monasterii haud essent reditus, et fundus, Clemens XI pium hoc opus in spiritales convertit dotes, commisitque Forosemproniensi episcopo distributionem. Episcopus sibi puellas eligendi, et nominandi potestatem tributam censet; et communitas sibi datam putat ex patronatu testamentario. Audita S. C. respondit, competere Episcopo, salva auctoritate S. C., audita communitate super verificatione requisitorum : *Forosempronien.*, *Subsid. dotal.*, 8 *aug.* 1789, *dub.* 2.

6. Canonicus fundationis Amadei ecclesiæ collegiatæ S. Eustachii Urbis jus habet nominandi puellam, uti alii canonici pro consecutione subsidii dotalis scut. 25 relicti ab Innocentio Bardonio, qui canonicos supradictos non exclusit : *Romana*, 27 *febr.* 1790, *dub.* 6.

§ X.

Subsidium dotale quoad prælationem.

1. In conflictu duarum consanguinearum, et aliarum puellarum ad subsidium dotale obtinendum relictum a Hieronymo Lozzio cum prælatione consanguinearum S. C. censuit esse præferendam consanguineam natu majorem, licet neutra ex illis habent legitimam ætatem ad religiosa vota emittenda in monasterio civitatis Matelicæ prout testator disposuit : *Camerinen.*, *Subsid. dot.*, 9 *aug.* 1698.

2. In concursu puellarum nobilium non sunt simul admittendæ etiam puellæ ignobiles concurrentes, ita ut quæ ex illis majorem suffragiorum numerum tulerit, sit eligenda, sed ignobiles admittendæ et eligendæ sint in defectum tantum nobilium. Nam Tullia Geraldina, subsidia dotalia reliquit, hac lege *ritrovandosi alcuna zitella nobile ma provera, o alcuna di bassa mano, ma pero onorata, che si vogliano far monache.... l'elegga ec.* : *Amerina*, *Subsid. dot.*, 5 *julii* 1710.

3. Constituitur quæstio, an in concursu puellæ Venetæ destinatæ pro matrimonio carnali, et puellæ Romanæ destinatæ pro matrimonio spirituali sit præferenda Veneta, vel potius Romana, quoad dotes relictas a Nicolao Gotti archiconfraternitati S. Hieronymi Charitatis Urbis, qui primo loco jussit in monasterio vovendas maritandis, deinde vero mandavit puellas Venetas Romanis præferri. S. C. dubium pro definitione remisit ad AC. [221] : *Romana*, *Prælat. dot.*, 28 *febr.* 1711.

4. In concursu puellarum ad assequenda duo subsidia dotalia relicta a Gaspare Servantio distribuenda, cum prælatione illarum, *lequali si vorranno monacare*, Anna Maria de Partiguelfis jam monastico habitu induta in monasterio S. Catharinæ præferri petiit Rosæ, et Victoriæ de Cupido in sæculo nupturæ. S. C. tamen decrevit esse præferendas Rosam et Victoriam : *Sancti Severini*, *Subs. dot.*, 5 *sept.* 1711.

5. Ex pia dispositione Hieronymi Lozzi oppidi

[221] Quod est tribunal curiæ Romanæ, et apud quod ad tramitem juris voluntas testatoris in testamento expressa examinanda est.

Matelicæ prælectæ fuerunt in admissione ad habitum monasticum puellæ consanguineæ descendentes, ut subsidium dotale consequi possint et revera locum obtinuit puella Nicola de Seghettis tanquam major natu inter concurrentes, et æquales consanguinitatis, seu affinitatis cum testatore. At reclamavit Maria Theresia Paladina utpote ex hujusmodi admissione gravata, et S. C. respondit coadjuventur probationes super proximitate juxta instructionem [222] : *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 13 *aug.* 1707. Inde deberi Paladinæ subsidium dotale decrevit S. C. : 16 *novem.* 1709.

6. Canonicus Augustinus Bozzius oneravit suam hæreditatem distributione unius subsidii dotalis in favore propinquioris sanguine. Felix Antonia uxor Gregorii Lupidi reportavit assignationem hujusce subsidii quum sit in sexto gradu testatori propinqua, ac schedulam subscriptam recepit. At plures parentes puellarum insurrexerunt autumantes illam esse a 40 an. in matrimonio conjunctam, et S. C. ad dubium, an ei debeatur legatum dotis? respondit negative : *Ripana*, *Subsid. dotal.*, 7 *julii* 1714.

7. Disputatio instituta est, an sorores, filiæ, neptesque respective Francisci et Constantini de Surchis agnatorum testatoris, uti ei conjunctæ præferri debeant ex justitia, vel ex gratia in concursu puellarum extranearum, quas vocavit testator? S. C. recurrendum in casibus particularibus putavit : *Ferrarien.*, *Red.*, 14 *novem.* 1716, *dub.* 2.

8. Petrus Nicolaus Fantozzius Matelicanus hæredem instituit societatem S. Appolloniæ in ecclesia S. Augustini de Urbe, eamque oneravit de dotandis puellis parentibus orbatis, vel viduis, cum prælatione illarum, quæ a suis concivibus descendissent. Eleonora Catharina Fundati prætendit se esse prælative ad alias puellas, et absque lege bussoli ad subsidium dotale admittendam argumento ducto a prælatione concivium ad consanguinitatem, ad quam demonstrandam quum ceteræ, quæ præferri postularent non adessent, se non esse adigendam autumat, sed repulsam passa est : *Romana*, *Subs. dot.*, 13 *april.* 1720.

9. Joanna Lucilla de Blondis hæredes sibi scripsit moniales SS. Bernardini, et Marthæ urbis Bononiæ adjecto eis onere, ut alicui nobili, honestæque puellæ religiosum habitum in earum monasterio suscipere volenti dotale traderent subsidium prælatis iis, quæ a familia de Bosellis descenderent. Plures hinc moniales expertæ sunt lites super hujus legati executione, et non fuit sine dubitatione, an prælatis in hoc assequendo subsidii supplemento, puellis familiæ de Bosellis deberetur? et quatenus affirmative.

10. An prælatio debeatur tantum puellis familiæ de Bosellis descendentis a quondam Elisabeth de Anselmis, seu etiam omnibus familiis de Bosellis Bononiensibus? et quatenus affirmative quoad primam partem, et quoad secundam negative.

11. An dicta prælatio debeatur tantum puellis natis ex masculis dictæ familiæ, vel etiam ex fœminis ejusdem familiæ, et quatenus debeatur utriusque in concursu quænam sit præferenda illa scilicet nata ex masculo, vel alia ex fœmina, seu intret arbitrium superiorissarum?

12. An jam dicta prælatio debeatur tantum puellis immediate natis ex patre, vel matre de Bosellis, vel etiam mediate natis ex matre, et sit extensiva ad familias de Adamis, de Livizzanis, de Furestibus, aliasque de quibus in arbore, et ad ulteriores gradus quatenus vero tertium dubium resolvendum esset deberi prælationem omnibus familiis de Bosellis Bononiensibus?

13. An ista debeatur puellis immediate natis a patre tantum de Bosellis, vel etiam immediate ex matre, seu etiam mediate ex matre ; ita ut sit extensiva ad ulteriores gradus ex linea materna?

14. An puellæ præferendæ ultra qualitatem familiæ de Bosellis, ut supra necesse sit, quod habeant qualitates volitas a constitutionibus monasterii de quo agitur, et indigeant approbatione Archiepiscopi pro assequendo dicto supplemento?

15. An in concursu duarum puellarum, vel plurium in pari gradu prælatione, aliisque requisitis monasterii, et approbatione Archiepiscopi gaudentium, et supellectilem, livellum, aliasque res necessarias habentium, ac supplementum petentium sit in arbitrio superiorissarum potius unam, quam aliam eligere, eidemque dare supplementum, seu potius præferenda sit illa habens majorem quantitatem residui dotis, supellectilis, et livelli?

16. An veniente casu distributionis unius supplementi, vel plurium teneantur moniales judicialiter ac specialiter cuicumque familiæ, seu puellæ jure prælationis gaudenti notificare, seu intimare distributionem faciendam?

17. An non exstantibus puellis præferendis in ætate habili ad profitendum immediate post annum

[222] Ut coadjuventur probationes super proximitate præfatarum puellarum Hieronymo Lozzo testatori, quodque nempe transmittatur copia descriptionis factæ personarum consanguinearum illius in processu confecto anno 1636, necnon verificetur descendentia utriusque puellæ per gradus distinctos, prævia fide baptismatum, depositione testium, aliisque legitimis documentis a partibus hinc inde adducendis, et iis auditis, justificandis : *Ead. causa*, 28 *sept.* 1709, § *unic.*

tyrocinii liceat superiorissis dare supplementum aliis puellis eisdem benevisis prælatione non obstante, seu potius expectare teneantur, quod puellæ præferendæ perveniant ad legitimam ætatem? S. C. omnium definitionem remisit ad judices suos: *Bononien.*, *Suppl. dot.*, 8 *junii* 1726, *dub.* 2 *usque ad* 10.

18. Jacobus Porfirius loci Murri Vallium reliquit societati Mortis quadraginta duo loca montium cum onere dotandi ex fructibus singulis annis quatuor puellas pauperes oriundas suæ patriæ, vel territorii, quæ essent annorum 17 completorum, extrahendas per sortem. Injunxit autem ut dato, quod puellæ consanguineæ, et affines in quolibet gradu, et quolibet loco degentes concurrerent, supra ceteras consequerentur dotem nec essent sorte extrahendæ, quamvis ætatem annorum 17 nondum attigerint, consanguineis testatori proximiores remotioribus anteferendo. Dubio super graduum progressivitate examinato, competere prælationem consanguineis, et affinibus testatoris in quocumque gradu conjunctis dijudicatum est: *Firmana*, *Subs. dot.*, 9 *sept.* 1730.

19. Franciscus Stanchi in urbe advocatus jussit, ut quotannis dos in scut. 60 distribueretur puellæ vel in sæculo, vel in Domino nubendæ, anteferendo tamen illam, quæ sibi esset proximior, necnon et proneptem ex Agnete Capecci, quæ a Theresia Stanchi consanguinea sua orta est sub lege ut si hæc adesset dictum subsidium per quinque annos consequeretur. Anna Milli ex Theresia ejusdem testatoris consobrina proneptis Benedictum XIII adiit, et ut sibi assignaretur dos pro conficienda summa scut. 1,000 ad professionem emittendam obtinuit. At Elisabeth testatoris ex Theodora sorore Capecci proneptis probans Annam esse sufficienter dotatam, et testatori minime esse proximiorem, ac præ ceteris eam esse non Annam primo loco vocatam, neque ab exsequutoribus testamentariis fuisse firmatum illud rescriptum obreptitia labe infectum. S. C. præfatum rescriptum abrogavit: *Romana*, *Subs. dot.*, 29 *martii* 1738; confirmata 27 *sept. ejusd. anni*, *dub.* 1.

20. Maria Boncompagni hæredes nuncupavit Thomam et Ursulam Philippi fratris sui filios sub eo tamem onere, ut SS. Annuntiationis die distribuerentur quatuor dotes in summa scut. 50 pro unaquaque pauperibus distribuendæ puellis, iis vero præposuit juxta ætatis ordinem filias Ursulæ Boncompagni nepotis suæ, et Roberti Orsini uxoris, quibus sive in Domino, sive in sæculo nubentibus dari etiam voluit dotem usque ad summam scut. 400. Theresia una ex filiabus Thomæ Boncompagni hæredis una cum Ursula instituti precatur prædictam dotem. Opposuit sese comes Alexander Ursinus, et Flaviæ filiæ suæ, licet in tenera ætate existenti, dotem in eadem summa postulat. Excitantur etiam et oratricis Mariæ Theresiæ sorores, Anna nimirum, Camilla, et Septimia, et unam cum sorore postulationem ejusdem dotis exhibent, et quærunt omnes in cujus favorem sit consulendum Sanctissimum? Responsum fuit, ut pro nunc in favorem Mariæ Theresiæ sit consulendum: *Romana*, *Subs. dot.*, 6 *decem.* 1738.

21. Improbato a S. C. cumulo obreptitie obtento ab Anna Milli ex Theresia Francisci Stanchi testatoris consobrina pronepte demandata ejusdem Camilli restitutione, in scenam prodierunt Isabella, et Theresia de Ferettis ex Catharina testatoris consobrina descendentes itidemque Anna Lucretia Savelli, quæ tanquam spirituali cognatione a testatore prævisa conjuncta est, contendens unaquæque earum, ut Elisabeth Capecci testatoris ex Theodora sorore proneptis ejusque filiabus, quæ veterem petitionem instaurant, antehaberetur. S. C. rem Card. præfecto cum facultatibus commendavit: *Romana*, *Subsid. dot.*, 24 *sept.* 1740.

22. Anna Victoria Pacioni grati animi erga donavit Ferdinando Sciamanna prædium cum apotheca variis tamen adjectis oneribus; et primum ut eorum fructus deponerentur usque ad efficiendam summam 500 scut., ut hæc deinde summa puellam, quæ Interamnæ religiosum habitum susciperet, dotaret. Prælationem vero dedit ex domo præfati Ferdinandi, deinde prætulit puellam ex domo Lulla Gubernari, et deinde aliam puellam e domo Josephi Rocci; quibus demum omnibus deficientibus voluit, ut Episcopus Interramnæ civem puellam eligeret. Martha Sciamanna Barbaram ex viro Stephano præmortuo filiam ad dotem præ ceteris vocatam vocabulo *domus* contendit. Ferdinandus contra a testatrice dilectus filiæ suæ dotem debitam esse demonstravit, et vicit: *Interamnen.*, *Subs. dot.*, 16 *febr.* 1743, *dub.* 1.

23. Causa in disceptatione versatur, an locus sit consignationi subsidii dotalis temporalis, quod Eleonora Marronia filiabus ad primogenituras a se institutas vocatorum reliquit, Eleonoræ Marroniæ, quæ testatricis prædilectionem, et consensum aliarum familiarum primo vocatarum habet, quæque jam nuptias contraxit, atque hanc promisit quæ jure consequi credit? Responsum fuit, dilata, et scribatur Archiepiscopo pro nova informatione juxta instructionem auditis interesse habentibus: *Firmana*, *Subsid. dot.*, 26 *junii* 1745, *dub.* 2.

24. Quum Petrus Sensinus Pontoni, civis Camerinensis, ab hæredibus præstari voluisset dotes pro puellis a sua suorumque linea descendentibus urbis Camerini, seu diœceseos Camerinensis monasterium Camerinense ingredi cupientibus, comitissa Justina

Pericoli, quæ per lineam fœmininam a Cruciano Pontoni descendit, quæque Romæ nata in monasterio SS. Dominici, et Xisti degit, et in eo monialis esse cupit, ceteris aliis puellis prælationem sibi deberi postulat; sed pro Deo vovendo in monasterio Urbis prædictam dotem obtinere non valuit: *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 15 *decem.* 1753. Verum aliæ Justinæ sorores, quæ monasterium in urbe Camerini ingredi paratæ erant, et Camerini originarias, et testatoris consanguineas et proximiores se esse ostendebant, petierunt prædictum dotale subsidium, et eas ad subsidia, de quibus agitur, concurrere posse, rescriptum prodiit: 16 *martii* 1754.

25. Ambrosius Fonti sodalitium Sancti Michaelis Archangeli in Burgo hæredem scripsit onere injuncto, ut dotem præstaret sive spiritualem sive sæcularem statum amplectentibus puellis, quæ pauperes honestæ, bonisque prognatæ parentibus essent et quæ antiquiorem habitationem haberent in platea Bancorum, ubi ipse testator habitavit. Hinc sæpe facta quæstio fuit inter sodales, et puellas eligendas de præferentia; utrum nempe eæ anteferendæ sint, quæ supra narratis qualitatibus pollerent, an vero eæ, quæ antiquiorem, majoremque habitationem haberent? Puellas habitationem antiquiorem habentes ceteris paribus præponendas resolutio fuit: *Romana*, *Subsid. dot.*, 11 *aug.* 1753.

26. Franciscus Mainardi hæredem instituit archiconfraternitatem SS. Annuntiationis Urbis sub lege, ut tot quotannis dotaret puellas parentibus orbatas, quæ in monasterio SS. Quatuor Coronatorum ætatis quindecim annorum existerent: sin vero hujus illic ætatis non reperirentur, voluit, ut tot puellis parentum orbatis Romæ morantibus, et dotem ordinariam ab eadem archiconfraternitate ad religiosum suscipiendum habitum consequutis distribuerentur prædictæ dotes. Nunc monasterium SS. Quatuor contendit, ut puellæ etiam patre tantum orbatæ admittantur, archiconfraternitatis contra officialis advocatus prætendit utriusque parentis orphanas admittendas esse, et parentibus orbatas Urbis, quæ utroque parente destitutæ sunt, præferendas: sed monasterium palmam supra archiconfraternitatem reportavit: *Romana, Subs. dot.*, 12 *maii* 1759; confirmata 30 *junii ejusd. anni.*

27. Puellas descendentes a fratribus, et sororibus Sentiæ uxoris testatoris Dominici Guglielmini oppidi Balneariæ in subsidio dotali scut. 50 ad quartum usque gradum a testatore volitum in expressione, ut supra antehabendas esse S. C. sententiam tulit: *Viterbien.*, *Dot.*, 11 *april.* 1761, *dub.* 1.

28. Descendentes autem ultra quartum gradum a sororibus testatoris dotandas non esse in scut. 50, et ad nullum propterea gradum hanc dotationem extendendam esse rescribitur: *Ibid.*, *dub.* 2.

29 Neque in primo gradu computandæ sunt tam ipsæ sorores fundatoris, quam sorores et fratres Sentiæ uxoris; sed illarum filiæ computandæ veniunt: *Ibid.*, *dub.* 3.

30. Et eorumdem graduum ad præferendas puellas in dotibus supradictis distribuendis probatio non coram Episcopo sine illius vicario generali præsentibus curatis, sed coram solis curatis, de quibus tantum tanquam voluntatis suæ exsequutoribus, et gravatis hæredibus loquutus testator erat, facienda est: *Ibid.*, *dub.* 4.

31. Necnon et ad distribuenda prædicta dotalia subsidia, non est determinandus numerus subsidiorum dotalium puellis extraneis distribuendorum post deficientiam dictorum graduum consanguineorum testatoris, ejusque uxoris Sentiæ; sed juxta quantitatem fructuum cujuslibet anni ad rationem scut. 50 pro quolibet subsidio ad formam testamenti eadem subsidia distribuenda veniunt: *Ibid.*, *dub.* 5.

32. Francisca Bartolocci virum suum Marcum Antonium Barberii hæredem instituit eique substituit archiconfraternitatem SS. Stigmatum cum onere dotandi tres puellas in summa 30 pro qualibet, ex quibus una eligenda ab hæredibus sui viri, aliæ vero quæ a PP. guardianis eligendæ erant. Magdalena Polidori neptis ex filia Prosperi Barberii Marci Antonii fratris filii supplicavit pro assignatione aliorum duorum subsidiorum annuorum nempe scut. 15 pro educatione, et aliorum 45 pro multiplicatione dotis facienda. Petrus interim Saullus Barberius superveniens, uti ex familia Barberia vocata a S. C. obtinuit gratiam assignationis scut. 250 pro filia majori nata vel nepte, quæ prius nuptura esset. Hac de causa quæritur, utrum rescriptum esset exsequendum, seu potius Magdalenæ sit tertium indulgendum subsidium rescriptum exsequendum esse, et tertium subsidium in favorem Oratricis esse prorogandum ad aliud quinquennium decisum fuit: *Romana, Subs. dot.*, 26 *novem.* 1763.

33. Franscisca Bartolacci Barberi ab hærede suo viro Barberi, cui archiconfraternitatem SS. Stigmatum Urbis substituit, præstari voluit tria dotalia subsidia in scut. 30 pro quolibet, singulis annis distribuenda pauperibus puellis. Prælationem vero dedit illis ex familia Barberia descendentibus absque alio ceterarum respectu quoad illas eligendas. Hac innixa dispositione puella Magdalena Polidori a Marco Antonio Barberi descendens ab archiconfraternitate petiit fieri cumulum 600 scut. eique assignari pro dote spirituali. Postea venit Theresia Barberi, et petiit anteponi in consecutione præfatæ dotis quum ipsa sit agnata, illa vero co-

gnata. Ideo S. C. respondit, exsequendum minime esse rescriptum emanatum 23 novem. 1768 in favorem Magdalenæ Polidori Barberi, sed annuendum esse precibus Theresiæ Barberi : *Romana, seu Albintimilien.*, *Subs. dot.*, 18 *novem.* 1769.

34. In testamento subsidium dotale in scutis 60 puellæ, vel in seculo, vel in Domino nubendæ reliquit Francisca Ventura, Romæ nata, sed Campi Rivi Frigidi Tyburtinæ diœcesis orta, cum lege prælationis consanguinearum. Maria Bernardini ejusdem castri testatricis in remoto gradu consanguinitatis manens a parocho S. Mariæ in Aquiro, ad quem nominatio pertinet, dotem etiam judicialiter, quia ex defectu dotis non valet emittere professionem, petiit. Interim vero idem parochus nominavit Dominicam Antoniam Venturam testatrici proximiorem, et pauperiorem. Propterea quænam præferenda sit, postea nempe nominata, an illa quæ petiit prius? Dominicam antehabendam esse S. C. sancivit : *Romana, Subs. dot.*, 16 *decem.* 1769 *dub.* 1.

35. Gertrudes, et Anna sorores Rovatti, utpote a Matelicanis, imo a pii fundatoris Petri Nicolai Fantozzi Matelicanis civis consanguineis descendentes, primum locum sibi vindicare contendunt ad subsidia dotalia obtinenda. Testator autem disposuerat, ut si puellæ honestæ, quæ a concivibus suis descenderent Romæ adessent, præferrentur. Descendentiam ad tertium usque gradum ex linea masculina sodalitii S. Appolloniæ erecti in ecclesia divi Augustini de urbe, hæredis instituti; deputati cohibere prætendunt. Sed Gertrudem, et Annam sorores prædictas ad dotale subsidium Fantozzi etiam prælative ad alias puellas esse admittendas servata dispositione testamenti, et decretis Card. Franzoni, auctoritate Apostolica emanatis [223] S. C. rescripsit : *Romana*, *Subs. dot.*, 25 *januar.* 1772.

36. Sacerdos Jacobus Cirilli Mazi pensiones domorum, quas in claustro Hæbreorum urbis Senogalliæ possidebat, desservire jussit pro tribus subsidiis dotalibus scut. 29 pro qualibet, conferendis totidem pauperibus ejusdem civitatis seu territorii puellis. Prælationem ad hæc subsidia tribuit puellis descendentibus, et nonnullis ab ipso designatis familiis sibi sanguine conjunctis, in quarum favorem dotem ad scuta 58 auxit, et jus nominandi reliquit famulæ Baptistæ Petulatæ, et Antonio Lombardi, eisque permisit, ut novem in antecessum eorum arbitrio, et in quacumque ætate existentes puellas nominarent. Antonius Lombardi, cuilibet puellæ subsidium petenti, nominationem dedit, ita ut 120 hodie nominatæ puellæ comperiantur. Quatuor vero ejusdem filiæ ob prodigam patris administrationem pauperes, dotem postulant consanguineis debitam, et tot jam factas nominationes non sustineri contendunt, ac in istarum favorem dotium cumulum fieri cupiunt, ut decenti matrimonio collocari possint. S. C. primum dixit, ut coadjuventur probationes juxta memtem [224] : *Senogallien.*, *Subs. dot.*, 8 *maii* 1773. Deinde resolvit pro oratricibus juxta modum [225] : 11 *junii*. 1774.

37. Familia Lotrechi primo loco nominata in testamento Andreæ Borgogna, quo una simul septem familias ad dotale subsidium a se institutum vocaverat, ita tamen ut sorte extrahentur puellæ, quæ ex dictis familiis consequi debent dotem, prælationem postulavit in dicto dotali subsidio ejusque petitio rejecta fuit : *Fanen.*, *Subrog.*, 18 *decem.* 1773, *dub.* 2.

38. Fridericus Mortale civitatis Alatrinæ hæredi substituit societatem S. Sixti, onere tamen adjecto, ut teneretur de fructibus percipiendis dotare duas parentibus orbatas puellas, et miserabiles anno quolibet in perpetuum pro summa scut. 12 et obol. 50

[223] Mandavit testator, ut omnes suæ hæreditatis fructus erogari deberent in tot subsidia dotalia scut. 35 in favorem puellarum *figlie di Vedova, o Vedova, o Orfane, e che siano povere, ed anche figlie di persone onorate, e che abbiano almeno* 18 *anni*. Addidit tamen : *caso che in Roma vi fossero Zitelle di onesti parenti, che fossero discesi da'miei pæsani, che arrivino all' et à sopradetta, siano sempre preferite all' altre*.

Ad tollendas factas inter concurrentes quæstiones, invectosque abusus, Card. Franzonus, auctoritate apostolica, anno 1691, plura dixit. Ac primo quidem, ut præferrentur puellæ utroque parente orbatæ, dummodo a Matelicanis descenderent, et in urbe a quadriennio saltem morarentur. Deinde, ut admitterentur puellæ alterutro ex parentibus carentes, et iisdem pollentes requisitis descendentiæ a Matelicanis, et permanentiæ in urbe a quadriennio. Hæc autem requisita adesse voluit in aliis puellis utrumque parentem habentibus, quas tertio loco ad subsidiorum dotalium consecutionem admitti præcepit. Ac demum in quolibet ex relatis casibus præferri jussit puellas a Matelicanis descendentes, quæ in urbe natæ fuissent, exhibita tamen prout de omnibus disposuerat, fide honestatis, paupertatis, et ætatis testimonio : *sub die* 11 *januar.* 1772, § *Romana*.

[224] Inquiri diligentius jussit ab Episcopo, quanto tempore, quibusque annis Antonius Lombardi hæreditatem sacerdotis Magi possederit ; quot numero nominationes, et quibus pariter annis in puellarum favorem contulerit, et quia delatæ etiam fuerant querelæ de dispersione pecuniarum provenientium ex pensionibus domorum, quæ in dotalia subsidia erogari debent, idcirco injunctum Episcopo fuit, ut sedulo incumberet, ne pecuniæ distraherentur, et si quid a Michelina perceptum fuisset restitui curaret : *Ead. causa*, 14 *maii* 1774, § *Hæc*.

[225] Nempe satisfactis primum novem subsidiis puellis nominatis ab Antonio Lombardi juxta earum anterioritatem desumendam, vel ex tempore factarum nominationum, vel ex annis, pro quibus nominationes factæ sunt, esse locum deinde assignationi dotium pro filiabus Lombardi in summa scut. 58 pro qualibet : *Ead. causa*, 11 *junii* 1774.

pro quolibet. Nunc Bruno Mortale preces porrexit, ut dicta subsidia dotalia assignarentur geminis suis filiabus spatio quadrienni, et Alatrinæ urbis puellis anteferrentur, utpote testatoris ipsius familiæ, et sexto agnationis gradu ipsi junctæ, et pauperes. S. C. protelavit decretum, ut coadjuventur probationes super sanguinis conjunctione cum testatore : *Alatrina, Dot.*, 30 *martii* 1776.

39. Postquam bis proposita, et nunquam resoluta causa fuerat, redeunt sorores Margarita, et Rosa Nardi ut consortes faciat subsidii, quod ab advocato Cæsare Valentino relictum fuit puellis ab archiconfraternitate SS. Annuntiationis juxta eorum decreta, et statuta dotantis octo, et confitentes se esse testatoris affines, quamvis in undecimo quadruplicis affinitatis gradu cum testatore existentes ex una parte, et ex parte altera in octavo sanguinis gradu conjunctæ, prælationem supra puellas Romanas, et cumulum sibi debere plaudunt, et acerrime contendente dicta archiconfraternitate, perceperunt scut. 150 pro unaquaque : *Romana, Subs. dot.*, 27 *junii* 1778.

40. Puellas consanguineas Jacobo Fornaciari ex oppido Carticeti fundatori subsidii dotalis ad quintum usque canonicum gradum inclusive constitutas ceteris, quæ pariter consanguineæ sunt præferendas esse judicium S. C. fuit : *Fanen., Subsid. dot.*, 9 *april.* 1785, *dub.* 1.

41. Dictam ad quintum consanguinearum gradum prælationem extendi quoque debere ad puellas attinentes comitatus Carticeti, responsum pariter fuit : *Ibid., dub.* 2.

42. Nec non sub nomine attinentium, quibus testator cavit specialiter, affines minime comprehendi decisum fuit : *Ibid., dub.* 3.

43. Quumque idem testator sive consanguineas sive attinentes considerasset extraneas puellas oppidi Carticeti pauperiores, latebat, de quanam paupertate pro assecutione dicti subsidii dotalis constare debeat extranearum respectu ? Arbitrio, et conscientiæ collatorum explicatio remissa fuit : *Ibid., dub.* 4.

44. Clericos regulares ministrantes infirmis hæredes institutos a Francisco Passarini, et ad distribuendum quotannis dotem in summa 12 scut. gravatos, ad subsidium hoc dotale puellas per fœminam a familia Passarini prædilecta, et antelata descendentes, nominare cogi debere S. C. arbitrata est : *Reatina, Subs. dot.*, 8 *junii* 1786, *dub.* 1.

Sed reclamantibus PP. jus ad dotem nominandi habentibus indefinitam nimis esse datam prælationem fœminis agnatis et cognatis, S. C. subjunxit in decisis, et usque ad quintum gradum canonicum inclusive prælationem cohibuit : 9 *sept. ejusd. anni.*

45. Duæ unicum petierint subsidium Valerii Bonafede puellæ, pauper Ursula Antolini admissa inter chorales Albani moniales, et Maria Josepha Toni divitis Stamnearii filia, recepta inter moniales Barcenni. Per sodales Orationis ac Mortis fuerunt ad sortem ; ac tredecim utrique ex 24 suffragii sunt licet ob discessum alterius sodalis, in uno superata fuerit contrario suffragio Antolina, precibus exhibitis S. C. dandum esse subsidium dotale juxta votum Card. Protectoris [226] : *Romana, Subs. dot.*, 28 *novem.* 1789 ; confirmata 20 *martii* 1790.

46. Quum contendere cœpissent capitulares ecclesiæ Calaritanæ de prælatione nubentium in Domino ad dotalia subsidia relicta, Bernardo de Carignena, et Ipensa archiepiscopo Calaritano, S. C. decrevit esse locum prælationi puellarum nubentium in Domino juxta votum Archiepiscopi [227] : *Calaritana, Subs. dot.*, 5 *julii* 1790.

§ XI.

Subsidium dotale quoad reductionem.

1. Virgilius Lucarinus in favorem puellarum terræ Trebii dotes scut. 100 reliquit, ac pro manutentione collegii puerorum. At diminutis reditibus, sodales societatis SS. Stigmatum Trebii ad explenda præfata pia opera deputati supplicant vel numerum dotium, vel sortem pro eis assignatam reduci. S. C. reduxit dotes ad annua scut. 60 pro qualibet : *Spoletana, Red. dot.*, 10 *maii* 1687.

2. Isabella Columna principissa Sulmonæ ducat. 150 cum onere quotidiano duarum Missarum reliquit. Aliam legavit summam filius ejus Pompeius de Lanoya pro distribuendis subsidiis dotalibus. Extincta familia feuda ad cameram regiam devoluerunt, ac reditus fiscales assignati passi sunt diminutionem. Itaque reductio onerum fuit postulata, et obtenta detracta summa ducat. 150 pro legato Missarum principissæ Isabellæ : *Neapolitana, Subs. dot.*, 26 *april.* 1698, *dub.* 1.

3. Quoad legatum pium subsidiorum dotalium

[226] Qui ait, ut in puella Maria Josepha Toni tanquam filiæ divitis, commodique Stamneari deficit ac deest extrema paupertas a pio fundatore requisita. « Facile autem annuisse precibus Ursulæ Antolini propter istius egestatem si non absolutam, certe respondentem suæ conditioni. » *Ead. causa*, 28 *novem.* 1789, § 3.

[227] Qui ait : « A recepta hactenus consuetudine recedendum non esse censerem, ut in competitione dotis, de qua agitur, facta a puellis, quarum una sit monacanda, reliquæ carnali matrimonio jungendæ, nullum omnino album conficiatur, sed dos illico monacandæ præ aliis assignetur. » *Ead. causa*, 5 *junii* 1790, § 5.

Andreæ Lucatelli S. C. denegavit *die* 24 *decem.* 1693 reductionem petitam sub obtentu diminutionis sortium assignatarum, quum Episcopus asseruit superesse adhuc reditus sufficientes. Inde repetita instantia, rescripsit, factis novis diligentiis pro reductione, arbitrio Card. Præfecti : *Romana*, *Red. oner.*, 16 *maii* 1699.

4. Antonius Giugni della Simona legavit universitati Pomariorum, erectæ in ecclesia S. Mariæ de Horto, loca decem montium cum onere distribuendi puellis duas annuas dotes scut. 25 pro qualibet. At, imminutis fructibus ob reductionem ac extractionem montium locorum usque annua scut. 27, 60, S. C. censuit esse locum reductioni : *Romana*, *Reduct. dot.*, 19 *febr* 1701.

5. Mensa nummaria ac domus SS. Annuntiatæ Neapolis, quæ onere distributionum subsidiorum dotalium gravabatur, decoxit. Gubernatores proinde solliciti fuerunt de temporali aliquo remedio, donec negotium componeretur ; et a S. C. reductionem consecuti sunt ad decennium subsidiorum dotalium ad scut. 50 pro quolibet : *Neapolitana*, *Red. oner.*, 15 *martii* 1704, *dub.* 2.

6. Necnon subsidia dotalia ab Ascanio ordinata ducat. 100 esse quoque ad ducat. 50 pro quolibet accommodanda S. C. putavit : *Ibid.*, *dub.* 3.

7. Joannes Minellus de Aricia reliquit vigore sui codicilli censum in sorte scut. 1,000 fructus quinque pro quolibet centenario societati Sanctissimi Sacramenti dicti oppidi cum onere dotandi quotannis puellam in scutis 40. Modo restitutus fuit census, et erogata sorte in minori fructu rogavit societas retinendi pro se quintam partem ac reducendi subsidium dotale ; at S. C., sub die 16 maii 1697, rescripsit ut fructus integri erogentur in annuum subsidium dotale, deinde decretum confirmavit : *Albanen.*, *Subs. dot.*, 24 *sept.* 1707, *dub.* 1, *ac* 28 *aug.* 1708.

8. Nuncupatis hæredibus PP. Theatinis S. Andreæ de Valle, Emmanuel Henriquez jussit distributionem dotalium subsidiorum assignatis locis montium, et voluit, ut ii nisi sufficerent, tunc Patres tenerentur coemere alia loca montia. Dicti PP. cesserunt hanc distributionem archiconfraternitati Confalonis Urbis, ac loca montium nonnulla, quæ sufficiebant pro volita distributione tradiderunt, ac obligarunt se onere supplendi ex stipulatu sine beneplacito Apostolico. Inspecta deinde redituum assignatorum sufficientia officiales liberarunt Patres ab onere supplendi. At, reductis locis montium, reduxerunt illi officiales subsidia dotalia, et adierunt S. C. quæ tam quoad præteritum, et quoad futurum pro serenitate eorum conscientiæ *per sum. prec. die* 28 *januar.* 1708, respondit lectum in omnibus, et agant contra hæredes. Postea ut proponeretur causa citatis etiam PP. Theatinis jussit : *Romana*, *Red. subs. dot.*, 14 *novem.* 1711 ; confirmata 23 *feb.* 1715, *dub.* 1 ; 11 *januar.* 1716.

9. Necnon PP. Theatinos teneri supplere de proprio pro integra distributione dotium, de quibus agitur, sancitum : *Ibid.*, *dub.* 2 ; confirmata *ibid.*

10. Quum fratres de Ciccolinis, consanguinei ac hæredes medietati testatoris Annibalis Giardini, qui mandavit, ut isti quotannis solverent subsidium dotale scut. 100, exposuissent detractiones factas, ac imminutionem assis hæreditarii; qui impar est huic oneri, S. C. largita est reductionem dotalis subsidii scut. 25 ad decennium, quod tempus ad triennium prorogavit. Modo rogant reductionem perpetuam. S. C. voluit, ut firmetur status bonorum juxta instructionem Card. Præfecti [228] : *Maceraten.*, *Subs. dot.*, 30 *martii* 1715. Inde prodiit responsio negativa 20 *sept.*, *ejusd. anni.*

11. Hæredes fideicommissarii pii Joannis Surchii prætendunt reductionem dotium ab eodem Joanne relictarum, eo quia as hæreditatis, qui de tempore ejus obitus ascendebat ad scut. 16,234, nunc consistat in prædio valoris scut. 5,085. 88, quia alia distracta fuerant causa alienationum. S. C. locum non esse reductioni petitæ, decrevit : *Ferrarien.*, *Reduct.*, 14 *novem.* 1716, *dub.* 1.

12. Post sequutam notoriam decoctionem mensæ nummariæ domus SS. Annuntiatæ civitatis Neapolis, supplicavit pro suspensione nonnullorum subsidiorum dotalium, expeditumque desuper fuit breve. Constitutum ob id fuit dubium, an in hac reductione comprehenderetur etiam legatum Ascanii de Elia, qui mandaverat, ut ex ejus fructibus singulis annis puellis egenis 50 subsidia dotalia ducat. centum pro qualibet, et quod pariter solverentur annui duc. 120 puellis parentum orbatis SS. Annuntiatæ urbis Luceriæ. Attamen archiepiscopo Neapolitano commissum per breve fuit, ut mandaret adplicanda subsidia dotalia pro collatione puellarum expositarum ordinatis tamen subsidiis ducat. 50 pro qualibet. Administratores hujus domus precantur pro exsecutione brevis, et pro applicatione dotium distributarum, et ad mentem S. C. dixit : *Neapolitana*, *Reduct. oner.*, 7 *maii* 1718.

13. Virgilius Lucarinus e Trebio hæreditatem suam destinavit partim sex pauperibus dotandis puellis, quibus singulis dari voluit scut. centum. partim vero fundationi collegii primum scut. 600 pro puellis detractis. Diminutis illius proventibus obtenta subsidiorum reductio fuit ad scut. 60 pro qualibet. Reclamantibus puellis, decretum revoca-

[228] Vide not. 28, litt. F.

tum fuit. Sed quum collegium jam clausum aperiendum duxerat Benedictus XIII, sponte sua jussit ut in scutis 50 præstarentur dotes. Post laudati Pontificis obitum postulatum fuit, ut subsidia sex illa ad pristinum scut. centum statum redigerentur. Pontifex rem ad S. C. prævia oris aperitione remisit. Pertractatur ideo, num constaret de reductionis dotium invaliditate, ita ut esset danda redintegratio? S. C. nihil decrevit; interim Episcopus auctoritate S. C. mandet firmari statum hæreditatis, et cogat administratores ad redditionem rationis juxta instructionem [229] : *Spoletana*, *Colleg. et dot.*, 24 *maii* 1732. Ex statu vero firmato apparebat reditus hæreditatis ad scut. 859 ascendere, et quod solutis dotibus in scut. 50 aliisque oneribus superexstare scut. 435 pro sumptibus ad collegii manutentionem in scut. 510 necessariis. Repropósita jussum est, ut firmaretur status coram Card. de Gentilibus protectore collegii cum omnibus facultatibus necessariis, et opportunis, non retardata interim collatione dotium promissarum, aliarumque distributionum pro nunc ad formam brevis: 4 *aug.* 1736. Denique reductionem præfatam non esse exsequendam; quo vero ad aperitionem collegii et administrationem bonorum, Urbis arbitrio Card. Præfecti cum facultatibus S. C. res delata est: 18 *maii* 1737, *dub.* 1.

14. Marcus Antonius de Florentiis ab archihospitale S. Spiritus donatario duas dotes puellis Perusinis in scut. 30 pro qualibet præstandas reliquit. Loca montium propterea assignata decreverunt, decreverunt ulterius pensiones domorum, quibus illa erogata fuerunt; et ideo quum ejusdem archihospitalis administratores petiissent reductionem dictarum dotium, donec de jam impensis reficiantur, contradicente marchione Hectore de Florentiis et probante domorum pensiones non casu fortuito sed administratorum voluntario facto, qui ad horrei usum eas redegerunt, fuisse imminutas, repulsam retulerunt : *Romana*, *Subs. dot. et Celebr. Miss.*, 1 *decem.* 1736, *dub*, 1; confirmata bis, 2 *decem.* 1752 *et* 20 *julii* 1754.

15. Possessores primogenituræ Barnabæ de Benignis, qui ad subsidium dotale in scut. 25 monialibus S. Catharinæ Senensis civitatis Camerini tradendum onerati fuere, id præstare abnuentes, reductionem saltem implorant eo quod bona omnia a Barnaba relicta, factis detractionibus, parvos redditus exhibere fatentur; sed diminutione, et parvitate redituum non abunde probata, imo monialibus S. Catharinæ eam clare negantibus, et legitimum inventarium de bonis hæreditariis deficere ostendentibus, resolutio prodiit negativa : *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 27 *junii* 1761, *dub.* 2.

16. Carolus Antonius Salio hæredem scripsit monasterium S. Ursulæ oppidi Varalli, et binas ab eo dotes præstandas et duas in hebdomada celebrandas Missas jussit. Facto inventario, impar ad onus dotium, et Missarum invenitur hæreditas. Hac de causa supplicante, et quærente monasterio in tenui fortuna posito, an esse possit locus cessationi subsidiorum dotalium a supralaudato pio testatore relictorum? Præsto illi responsum fuit, esse locum reductioni subsidiorum dotalium ad ratam partem redituum juxta modum ab Episcopo præfiniendum, firma tamen remanente celebratione Missarum : *Novarien.*, 30 *julii* 1774.

17. Quum sortes a pio testatore Josepho Tamburelli e terra S. Ginesi, Camerinensis diœceseos, pro dotanda puella pauperrima in flor. 50 relictæ, imminutæ pro solvendo ære alieno testatoris ac pro restituenda Lavianæ illius uxori dote fuissent, hæredes gravati multum posuerunt in reductione dotis; quibus S. C. respondit, ut reditus superexstantes detractis expensis erogentur in subsidium dotale quotannis conferendum uni puellæ, juxta dispositionem testatoris, et Episcopus incumbat rectæ bonorum administrationi : *Camerinen.*, *Red. oner.*, 2 *decem.* 1780.

18. Nicolaus Marcantonii petiit reductionem trium subsidiorum dotalium scut. 8 pro quolibet quibus gravatur ex testamento Angeli Antonii Marcantonii ejus consobrini, et S. C. denegavit. Nam adiit hæreditatem absque inventario, et sufficienter non reddidit illius rationem et reditum redundantem : *Firmana*, *Red. oner.*, 18 *julii* 1795, *dub.* 1.

§ XII.

Subsidium dotale quoad reversionem ac restitutionem.

1. Aloysius Jacobellus ex oppido Collis Veteris nonnulla subsidia dotalia distribuenda reliquit, legavitque Hortensiæ Catharinæ, fratris filiæ, in casu Deo vovendi, vel matrimonii causa dotis summam scut. 1717; pro alimentis pariter legavit menstrua scut. 10, donec nuberet in seculo, vel in Domino, sed dotem prædictam reverti voluit ad

[229] Censuit S. C. ante illius decisionem scribendum esse episcopo Spoletano, auctoritate ejusdem S. C. statum hæreditatis nedum tempore præsenti coram se, utraque parte audita, firmari juberet, idoneum exactorem qui excuteret debitorum nomina, deputaret, necnon ad rationis redditionem cogeret eos, qui præterito tempore montem frumentarium, aliaque bona hæreditaria administrant : *Ead. causa*, 7 *julii* 1736, § *Anno*.

opus pium institutum si discederet absque filiis. Proindeque Hortensia deprecata est, ut substitutiones in favorem pii operis in enunciatis legatis præscriptas aboleret. S. C. apertam testatoris voluntatem noluit derogare: *Romana, Derog. volunt.*, 11 *sept.* 1717, *dub.* 1.

2. Quum Felix Alexandra Becchelli an. 1710 emisisset professionem regularem in monasterio monialium beatæ Claræ de Montefalco, et post multos annos narrasset se evasisse hermaphroditam sexumque virilem in se prævalere, quod periti deputati testati sunt, S. C. irrita professione declarata locum esse restitutioni dotis etiam decrevit: *Spoletana,* 14 *martii* 1722, *dub.* 2.

3. In fundatione dotis Joannes Baptista Canobius nulla onera reperiuntur puellis, quæ dotem consequuntur, adjecta. Joseph Pavonius pro sua uxore dotem hanc obtinuit, et licet sine filiis sit uxor defuncta eamdem restituere nequit. At quum in schedulis societas Sanctissimi Sacramenti S. Mariæ in Via adposuerit plures conditiones, de cautione scilicet a dotata præstanda, et de restitutione, si sine filiis moreretur, deque vitæ honestate servanda et de necessitate inhabitandi in Urbe. Idcirco Pavonius, et adposita onera non sustineri, et ad restitutionem non teneri contendit, et ita S. C. consultum: *Romana, Dot.*, 2 *decem.* 1724.

4. Petrus Polli altercatur sibi restituendam esse dotem librarum sex millium solutam occasione, qua Clara ejus filia admissa fuit inter puellas collegii Immaculatæ Conceptionis urbis Placentiæ, et mortua post quinque menses a die suscepti habitus, et nondum integre completo anno tirocinii. Monasterium seu conservatorium non adhuc Pontificia auctoritate cum rigorosa clausura adprobatum, sed tale vulgo creditum, impugnat restitutionem dotis et fatetur Claram per annum ibi uti educanda, in habitu seculari permansisse. Consilium S. C. petitum fuit, quæ scribi mandavit Episcopo juxta instructionem [230]: *Placentina, Restit. dot.*, 3 *sept.* 1729. Episcopo mandatis obtemperante, et super admissione vestitionis, et professionis tenore instruente, S. C. dotem minime esse restituendam putavit: 14 *januar.* 1730.

5. Antonius Tregua mandavit, ut hæreditatis suæ fructus in tot dotes puellis consanguineis vel affinibus in ducat. 50 pro qualibet erogaretur. Fieri distributionem voluit a P. guardiano Cappuccinorum urbis S. Germani quo facultate distribuendi dotes a S. C. Episcop. et Regul. spoliato, eas Ordinarii Casinenses extraneis in exclusionem consanguinearum, vel affinium distribuerunt. Idcirco ambiguum fuit, an locus esse deberet restitutioni dotium per Ordinarios Casinenses distributarum personis extraneis contra expressam testatoris mentem? sed S. C. coadjuvandas probationes censuit: *Nullius, seu Montis Casini, Distrib. subs. dot.*, 24 *sept.* 1729, *dub.* 3. Reproductam causam inde remisit ad Card. Præfectum juxta mentem: 28 *januar.* 1730, *dub.* 2.

6. Interest examinari an capitulo cathedralis liceat in instrumento solutionis dotium, seu subsidiorum dotalium apponere pactum reversivum in favorem massæ puellarum in casu obitus sine filiis, vel vitæ inhonestæ, et cum onere impendendi, vel præstandi cautionem? Responsum fuit negativum quoad dotem campellam, in reliquis dilata, et concedendam esse compulsoriam: *Spoletana Dot.*, 2 *decem.* 1730, *dub.* 1. Sed termino unius mensis ad compulsandum elapso, capitulum, et massa puellarum resolutionem petierunt, et negativam reportarunt responsionem: 10 *martii* 1731.

7. Idemque capitulum dotes reversas ad dictam massam puellarum, et denuo distribuendas aliis puellis restituere non teneri statutum fuit: *Ibid., dub.* 2.

8. Anna Milli ex Theresia consobrina Francisci Stanchi pii testatoris obtinuit a Benedicto XIII, dotem in scut. 1,000 ad professionem emittendam, quam pronunciavit renunciatis bonis in favorem Petri Clementis Milli ejus patris, ex dote in scut. 60 quotannis a dicto testatore distribuenda constituta. S. C. censuit jam labe obreptitia esse infectum impetratum ob præjudicium prælative vocatarum rescriptum, modo decernit teneri patrem ad restitutionem ejusdem subsidii ad effectum deponendi, et deinde distribuendi, cui de jure: *Romana, Subs. dot.*, 29 *martii* 1738, *dub.* 2; confirmata cum reservatione juris in favore Clementis Milli super bonis renunciatis: 27 *sept.*, *ejusd. anni.*

9. In testamento condito a Joanne Baptista Sernerio de Calteldensibus demandatum fuit societati Sanctissimi Crucifixi in ecclesia S. Egidii Viterbii erectæ ab eodem hæredi scriptæ, ut nonnullas dotes præstaret honestis virginibus, et insuper injunctum, ut dictæ societatis guardiani in præstandis dotibus cautionem a puellis acciperent de restituenda dote si absque legitimis filiis decessissent. Ideo canonico Carolo Grandini interrogante, an puellæ ad formam testamenti laudati Sarnerii tenerentur dare cau-

[230] Quæ fuit, ut referret, præcisam puellæ ætatem, in qua admissa fuit inter collegiales, ac ulterius quanto tempore eadem Clara steterit in dicto collegio ante susceptionem habitus, et votorum emissionem, et an dicto tempore steterit inter educandas, vel admissa fuerit ad explendum annum probationis et pro hujusmodi effectu actum præfatæ admissionis transmitteret: *Ead. causa,* 3 *decem.* 1729, § *Placentina.*

tionem, et obligationem præstarent tantum ad effectum denuo distribuendi S. C. respondit : *Viterbien.*, *Subs. dot.*, 2 *aug.* 1739, *dub.* 1.

10. Ac proinde restitutioni dotis hujusmodi a Lucia Hieronymi assequutæ, et absque filiis defunctæ, locum esse debere statuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

11. Eleonora Marronia post sex distinctas primogenituras, filiabus vocatorum jure legati, fructus omnes censuum, qui in hæreditate erant, reliquit causa dotis spiritualis tantum. Primus vocatorum ordo obtinuit a Benedicto XIII ut si non adessent puellæ, quæ nomen dare vellent ordini monastico, ex fructibus censuum summa aureorum 500 detrahetur, quæ in dote seculari constitui posset. Puellæ facili animo declarant sese statui religioso dedituras, sed inde non implent, et sic chirographi exsecutio impeditur. Sed S. C. definivit ut non censerentur caducatæ post lapsum mensem, et annum probationis : verum præfigendum esse tempus unius anni a die nominationis, completa tamen ætate conciliari, et ut non nominarentur, nisi quæ annum duodecim ætatis absolverint : *Firmana, Subs. dot.*, 26 *junii* 1745, *dub.* 1.

12. Societas sanctissimi Rosarii in ecclesia PP. Prædicatorum Camerini erecta ex pio legato Victorii Lancelloti jus habet distribuendi annua duo subsidia dotalia pro unaquaque scut. 100, et legem insuper Ordinarii approbatam tulit, ut puellis eligendis terminus præfigeretur quinque annorum ad assumendum habitum regularem, injuncta alioquin pœna caducitatis, et reversionis in favorem sodalitii, ut aliis daretur puellis. Tale subsidium habuit Catharina Marchetti, et biennii valetudinis causa prorogationem a Sanctissimo postulare satagens, quinquennium interim labi passa est. Hinc Dominicani PP. qui sodalitio, cessionis causa, successerunt, reversionem certant, et Catharina quæ preces Pontifici obtulit antequam biennium expiraret, reversioni prædictæ sese opponit, sed S. C. jussit, ut terminus protelaretur ad biennium puellæ Marchetti ad assumendum habitum : *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 28 *febr.* 1761.

13. Alexander Ruspoli altercatur jus sibi competere denuo conferendi subsidium dotale, quod per obitum puellæ ab ipso nominatæ ante dotem receptam secutum, recidit. Desumit ille hoc nominandi jus ex transactione, quam cum archiconfraternitate SS. Annuntiationis hæredis olim scriptæ a principe Bartholomæo, marchionissa Hieronyma vidua marchionis Francisci Ruspoli nepotis Bartholomæi inierat. Opposuit sese laudata archiconfraternitas Benedicti XIII de reincidentiis exhibendo gratiam, quam ad onerosum contractum trahi non posse princeps Alexander existimabat ; et hic vicit : *Romana.*, *Subs. dot.* 20 *januarii* 1770.

14. Initis sponsalibus inter Ludovicam Alaleonam, et Joannem Baptistam Corvi, cum promissione dotis scut. 1700, pater puellæ persolvit in partem dotis scut. 875, inde comperiit exiguum patrimonium familiæ Crovi scut. 2774, egit de dissolutione, ac de dotis restitutione. S. C. decernens minime dicta sponsalia esse exsequenda, esse locum restitutioni dotis in summa liquidanda coram Card. Præfecto decrevit : *Maceraten.*, *seu Asculana*, *Spons.*, 28 *aug.* 1773, *dub.* 3.

15. Joannes Maria Ingegneri sacerdos oppidi Cupræ Montanæ hæredi suo injunxit, ut sex sorte eligerentur puellæ pauperes, quarum singulis decem scuta in actu matrimonii ineundi solverentur. Experientia compertum est, quod quandoque puellæ extractæ decedunt antequam matrimonium ineant, hinc in dubium venit, an dotalia subsidia, quæ illarum morte vacant, ad testatoris hæredes libere spectant vel potius locum sit aliarum puellarum extractioni ? Dubii solutionem postulat Margarita Grana Leoni, quæ sacerdotis Ingegneri hæreditatem possidet. S. C. autem aliarum puellarum extractioni locum esse, non vero legatum cedere commodo hæredis respondit : *Æsina, Subs. dot.*, 27 *novembris* 1784, ac confirmata ad formam testamenti 23 *januar.* 1790.

16. Ac distribuenda esse subsidia dotalia devoluta, et quoad summam in illa coram vicario capitulari liquidanda exclusis expensis litis, et exempli testamenti per hæredes factis ad impugnandam iterum illarum collationem : *Ibid.*, *dub.* 2.

17. Ob maximam oppiduli Montis Rinaldi cautionum difficultatem, obrogationem earumdem postulat exsequutor testamentarius dispositionis Joannis Felicis Domizii quoad dotium regressum, et commutare testatoris voluntatem. S. C. abnuit, sed sufficere obligationem juratoriam viri statuit. Nam dictus testator disponendo distributionem dotium in favorem puellarum pauperum dicti oppidi voluit, ut caveretur de illarum regressu : *Firmana, Commut. volunt.*, 14 *martii* 1789.

18. Extincta testatoris Augustini de Augustinis familia puellam nominare ad subsidium dotale scut. 25 communitas Prœcini, dotemque sodalitium SS. Benedicti et Scholasticæ Nursinorum Urbis ad tramites substitutionis a testatore peractæ, conferre consuevit. Nuper optant sodales muniri auxilio applicationis dotium illarum, quas morte præventæ consequi non poterunt innuptæ puellæ, aliasque ex eadem causa caducandas. S. C. sibi persuavit dotes devolutas rursus a sodalibus conferri debere, denegata sodalitio illarum applicatione : *Romana*, *seu Spoletana, Subs. dot.*, 5 *junii* 1790.

19. Sorores Lætitia, et Francisca de Angelinis professa inter Tertiarias mulieres Jesu, et Maria

sub regula S. Augustini oppidi Fabricæ, ubi tantum vota simplicia emittuntur legitimis de causis religiosis legibus solutæ fuerunt. Ideo conservatorium damnatum fuit ad restituendas dotes, sed appellationem quoad medietatem dotium in suspensivo, quoad aliam medietatem in devolutivo obtinuit, ac re in S. C. delata censuit esse locum repetitioni dotium, minime vero restitutioni medietatis jam solutæ a dictis sororibus : *Civitatis Castellanæ*, 3 *martii* 1792, *dub.* 2.

20. Prævia donatione bonorum mandavit Ludovicus Manni, ut distribueretur dos scut. 50 in favorem puellæ familiæ Manni cum fructibus ejusdem summæ a nativitate puellæ superlucratis. Ab initio ob multiplices puellas Manni duplex dos tradita fuit scut. 25 et nunquam soluti fructus superlucrati. Hinc seminarium Civitatis Plebis, qui bona legati suscepit, contulit subsidium dotale scut. 25 Luciæ Salvatori, qui etiam in statu nubili eam assequendi facultatem obtinuit præstito juramento servandi cœlibatum, et fideijussione dotem restituendi in fine suæ naturalis vitæ. Hoc casu mortis purificato seminarium postulavit restitutionem, sed eam impugnantes hæredes puellarum, qui similem dotem consequutæ sunt, orarunt, ut cogatur seminarium ad solvenda scut. 50, et dubio agitato, an sit locus restitutioni subsidii dotalis Luciæ Salvatori, negative in casu de quo agitur respondit : *Civit. Plebis, Subs. dot.*, 17 *junii* 1797, *dub.* 2.

§ XIII.

Subsidium dotale quoad supplementum, et fundum.

1. Aloysius Jacobellus ex oppido Collis Veteris nonnulla dotalia subsidia distribuenda reliquit, legavitque Hortensiæ Catharinæ fratris filiæ in casu monasticæ professionis, vel matrimonii causa dotis copiam scut. 1717. Hujus intuitu dicta Hortensia petiit summam aliquam pro supplemento congruæ dotis assignandam ex aliis subsidiis dotalibus a dicto Aloysio relictis; sed id haud obtinuit : *Romana, Derog. volunt.*, 11 *sept.* 1717 *dub.* 3.

2. Joanna Lucilla de Blondis hæredes scribens moniales SS. Bernardini et Marthæ Bononiæ, eas gravavit, ut si qua civis Bononiensis religiosum habitum sibi sumere vellet, et neque modum ad hanc explendam voluntatem haberet, ab eis suscipere deberet juvamen aliquod, ignoratur igitur, cujusnam arbitrio fieri deberet supplementi quantitas? Arbitrio superiorissarum remissum fuit : *Bononien.*, *Suppl. dot.*, 18 *maii* 1726, *dub.* 1.

3. Cajetanus Dionysius, qui Polysenæ testatricis et fundatricis duarum dotium in summa 16 scutorum pro qualibet puella, hæreditatem possidet, orat, ut sibi, vel hæreditati retrocedatur prædium pro dotibus assignatum, et frequenter neglectum in puellarum præjudicium, sese obstringens quolibet anno ad geminas conferendas dotes; et rescriptum illi primum fuit : Dilata, et ad mentem [231] : *Auximana, Subs. dot.*, 28 *april.* 1781. Repropo-sita causa oratoris Dionysii precibus S. C. flexa est : 24 *novem. ejusd. anni.*

§ XIV.

Subsidium dotale quoad suspensionem.

1. Assignata sunt ab Isabella Columna principissa Sulmonæ ducat. 150 cum onere Missarum duarum in singulis diebus; legavitque Pompeïus de Lanoya filius aliam summam pro distribuendis subsidiis dotalibus. Feuda ad regiam cameram devolverunt ob familiæ extinctionem, et constituti reditus fiscales maximam passi sunt diminutionem. Ideo obtenta reductione onerum, ita tamen ut prius detrahenda veniat annua summa ducat. 150 pro legato Missarum principissæ Isabellæ quæsitum est an, et in quam causam?

2. Et qua methodo eroganda sit summa residualis ?

3. An posito, quod sit eroganda in subsidiis dotalibus, an suspendenda sit distributio hujusmodi subsidiorum usque ad integram satisfactionem jam distributorum, et donec monasterium non fuerit solutum de Missis jam celebratis? res arbitrio Card. Sacripantis præfecti ejusdem S. C. commendavit : *Neapolitana, Subs. dot.*, 26 *april.* 1698, *dub.* 1, 2 *et* 3.

4. Quum ob temporum injurias fructus locorum montis pietatis Florentiæ, quæ de tempore quo tributæ fuerunt capitulo cathedralis a Bartholomæo de Leonetti pro eroganda in subsidia dotalia in favorem quarumdam familiarum, reddebant centum scuta modo vix triginta ; moderni seniores ex nominatis familiis remedio suspensionis dotium, quousque integer reditus investiatur scut. 100 juxta disponentis præscriptum nituntur, dum nulla est fœmina ex prædictis familiis dotanda. S. C. sus-

[231] Et mens est, ut referat de annuo fructu prædii legati ducto calculo per decennium, et inquirat a Dionysio, utrum paratus sit recipere idem prædium titulo emphyteusis ad tres generationes masculinas, vel saltem in perpetuum, et utrum adsit periculum ullum futuræ imminutionis vel fundi, vel fructuum : *Ead. causa*, 24 *novem.* 1781, § 2.

pensionem non donavit : *Praten., Benepl.*, 10 *januar.* 1711.

5. Gubernatores piæ domus S. Mariæ *della Solitaria* nationis Hispaniæ sedulo perpendentes, nihil jam ordinarii remedii superesse ad retardandam imminentem loci pii ruinam ex deficientia redituum, extraordinarium implorant. Hac de causa perpenso dubio, an sit locus suspensioni dotationum, et applicationi fructuum pro manutenendis monialibus et puellis in monasterio, et pro quo tempore? rescripsit S. C. : Dilata, ut scribatur juxta instructionem, et ad mentem : *Neapolitana, Conser.*, 1 *junii* 1715, *dub.* 1.

6. Valerius Bonafede reliquit suam hæreditatem archiconfraternitati S. Joannis Decollati nationis Florentinæ, et præ ceteris gravavit onere distributionis dotium, quæ peragi tunc debebat, quum hæreditas pervenerit ad summam scut. 600 redituum. Hac conditione purificata dotium distributio confecta est; at ob reductiones, et extractiones locorum montium modo diminuti sunt fructus, ac dubitatum est, an suspendi debeat etiam dotium distributio? S. C. decrevit distributionem continuari debere quolibet anno ad mensuram annuorum fructuum, non supersederi quoadusque summa ascenderit ad scuta 600. *Romana, Subs. dot.*, 28 *novem.* 1716.

7. Concedenda non est capitulo ecclesiæ cathedralis per sexennium suspensio legati unius subsidii dotalis relicti pauperibus puellis a canonico Clavellonio. Nam postulabat capitulum suspensionem per sexennium, ut possit distribuere dotes per anticipationem nonnullis snpplicantibus pauperibus puellis, id est præventive satisfacere testatoris voluntati: *Reatina, Legati*, 2. *decem.* 1719.

8. Marcus Antonius de Florentiis ab archihospitale S. Spiritus donatario duas dotes puellis Perusinis in scut. 30 pro qualibet præstandas reliquit. Loca montium propterea assignata decreverunt ulterius pensiones domorum quibus illa erogata fuerunt, et ideo quum ejusdem archihospitalis administratores petiissent suspensionem dictarum dotium, donec de jam impensis reficiantur, contradicente marchione Hectore de Florentiis, et probante domorum pensiones non casu fortuito sed administratorum voluntario facto, qui ad horrei usum eas redegerunt, fuisse imminutas, at preces ratæ haud fuerunt : *Romana, Subs. dot., et Celebr. Miss.*, 1 *decem.* 1736, *dub.* 1 ; confirmata 2 *decem.* 1752, 20 *julii* 1754.

9. Lucas Fredianius hæredes scripsit parentibus orbatos pueros educandos, et alendos, et puellas pariter parentibus orbatas dotandas. Cuique ex iis duobus operibus scut. 2000 assignavit. Testamentarius exsecutor quum reditus valde esse imminutos ostendisset, et qui orbati, orbatæque sunt parentibus numero a testatore præscripto satis fieri non posse patefecisset, opinatus est, ut pium illud dotationis opus in alterum conservationis, et educationis parentum orbatorum commutaretur, sed Salvator Fredianius, qui pro filiæ suæ constituenda dote dictarum dotium a Benedicto XIV impetraverat suspensionem, obtinueratque jam breve Apostolicum, commutationi huic refragatus est. Quærit hinc ad cujusnam favorem servandum, et respective relaxandum sit breve, servandum esse in favorem Catharinæ Felicis Fredianii S. C. respondit : *Lucana, Exseq. brev.*, 13 *januar.* 1748. Ad novum examen producta causa suam sententiam mutavit, et breve non esse exsequendum dixit : 22 *junii, ejusd. anni.*

10. Sodalitium S. Josephi Arimini gratiam impetravit, qua suspensionem unius ex duobus subsidiis dotalibus pauperibus Coriani Pagi puellis ad formam testamenti Caroli Jononi distribuendis, ob æs alienum pro lite in S. C. acta contractum, consecutus est. Rustici autem Coriani virginnm dotandarum causam suscipientes, quia interesse habentes non citati, neve instructi fuerunt una cum archipresbytero et rectoribus, gratiam suspensionis ad decennium a præfato sodalitio obtentam infirmare conantur. Et revera, nulla declarata gratia, locum præstationi duorum subsidiorum de elapso anno, deque aliis etiam futuris annis esse debere decisum fuit : *Ariminen., Subs. dot.*, 22 *sept.* 1759; confirmata 15 *decem. ejusdem anni.*

11. Carolus Rustici hodiernus sodalitii S. Sixti in ecclesia B. M. Virginis ab Angelo Annuntiatæ erecti syndicus, tam nomine proprio, quam aliorum syndicorum pro tempore solemnem obligationem nuper emisit restaurandi collabentem ecclesiam, opus perficiendi infra tempus duodecim annorum, utcumque longius requireretur propriis sumptibus animo in posterum petendi a legato Marii Ciuffetelli, quatenus ab hac S. C. decerneretur suspensio implementi dotandæ parentibus orbatæ per annos viginti quinque. Precibus oratoris Caroli fuit indultum juxta votum Episcopi revocata obligatione in forma juris valida, et in bonis propriis, facto verbo cum Sanctissimo : *Aquilana*, 17 *junii* 1780.

12. Plurima et in statu ecclesiastico, et in regno, existentia bona per substitutionem Alexander Bonaventura reliquit archiconfraternitati B. M. V. Suffragii Urbis cum onere distribuendi in singulos annos quatuor pauperibus puellis dotalia subsidia scut. 25 pro qualibet ad nominationem descendentium lineæ fœmininæ Bonaventuræ. Archiconfraternitas nonnullas egit lites adversus hæreditariorum bonorum detentores cum gravi sumptu scut. 435, rogatque propterea, ut impensæ factæ, et faciendæ,

pro vindicatione bonorum summæ redintegratio demandetur. Itaque S. C. non voluit, ut ad reficiendam archiconfraternitatem alienarentur loca montium ad eamdem hæreditatem spectantia; sed jussit suspendi nominationes futuras, et liquidari summam, ita tamen ut ex fructibus bonorum recuperandorum omnia dotalia subsidia suspensa redintegrentur : ***Romana***, ***Susp. dot.***, *7* ***julii*** 1787.

13. Passa est societas Sanctissimi Sacramenti ad S. Mariam in Via Urbis subreptionem per administratorem factam in scut. 2,987. 72. $\frac{4}{5}$, ex qua scut. 1,589. 53. pertinebat ad legatum pium Joannis Baptistæ Canobi, qui quatuor subsidia dotalia scut. 50 de triennio in triennium distribuenda reliquit. Ex reo percipi potuit tantum scut. 692. 95, cujus rata portio in scut. 392. 18 attributa fuit legato prædicto. Eadem societas modo implorat, ut suspendantur subsidia quatuor dotalia per decem triennia ad æquandum ejusdem summæ defectum, S. C. remisit rem ad secretarium cum Sanctissimo pro derogatione brevis Paullini, et decreti visitationis ad effectum redintegrandi hæreditatem Canobi in scut. 1200 ex recadentiis dotium non solutarum : ***Romana*** 17 ***januar.*** 1789, ***dub.*** 2.

14. Sacerdotes subsidii ecclesiastici Urbis a summo Pontifice obtinuerunt ecclesiam suppressi sodalitii SS. Catharinæ et Ursulæ, cum omnibus honoribus et oneribus. Possessionem vix adepti sacerdotes debitricem eam noverunt scut. 596 pro tot dotibus ad ann. 1782 promissis, nullamque pro earum solutione esse depositum, reditusque reperierunt. Idcirco precati sunt pro suspensione futurarum dotium, comprehensis etiam illis, quæ aut per mortem, aut per aliam quamcumque vicem recasuræ sunt, usque ad extinctionem integri debiti; et assequi meruerunt : ***Romana***, ***Susp. dot.***, 25 ***april.*** 1789.

15. Officiales xenodochii Tulpharum, cui Justinus Colelli, et Paulus Pugnaletti reliquerunt onus distribuendi dotes, exorant ob sumptum scut. 216 pro reparatione ecclesiæ suspensionem dotium ad decennium. Et favet eis Episcopus, sed haud S. C. quæ gratiam denegat. Annui enim reditus ipsius xenodochii superant exitum : ***Sutrina***, ***Suspens. dot.***, 14 ***januar.*** 1792, ***dub.*** 1.

16. Quoad subsidia dotalia, quæ reliquit Antonius Caputius scut. 100 reducta postea ad scut. 23 quum præmature fuerint promissæ, ac solutæ a PP. Repræsentantibus civitatis Spoleti administratoribus, ob defectum paupertatis consulendum est monti pietatis, idcirco suspenditur earum collatio usque ad omnimodam ejusdem redintegrationem pro dotibus præmature solutis : ***Spoletana***, ***Subs. dot.***, 19 ***decem.*** 1795, ***dub.*** 2.

17. Inspecta redituum imminutione, domus pia Misericordiæ pro infirmis et peregrinis erecta, plurimis oneribus Missarum et dotium gravata, anno 1736 reductionem reportavit ad Missas annuas 338, et dotes tres. Sed ob maximum terræ motum anni 1755 alteram passa est proventuum imminutionem, qua de causa onera omissa sunt. Modo orat S. C. pro suppressione, vel suspensione tum Missarum, tum dotium collationis; et S. C. denegando suppressionem annuit pro suspensione tum Missarum, tum dotium ad decennium, celebrato anniversario infra octavam omnium fidelium defunctorum applicando collective pro omnibus, qui onera reliquerunt. Nam ejusdem domus reditus annua scut. 800 attingit, et ægrotantium, aliorumque piorum operum sumptus est in scut. 1100. ***Pharaonen.***, ***Suppres. oner.***, ***et Miss.***, 9 ***julii*** 1796, ***dub.*** 1.

§ XV.

Dotale subsidium quoad vocationem, admissionem, et substitutionem.

1. Puellæ degentes in monasterio sub regula S. Augustini absque tribus votis solemnibus, et clausura, dotem pro sanctimonialibus faciendis relictum petebant, in dubitationem adductum fuit, an juxta prænarrati testamenti formulam dotem consequi possent puellæ, quæ senis moniales fiunt in monasterio, ut dicunt *di Maria Agnese, e del Rifugio?* rescripsit non posse consequi [232] : ***Senen.***, *Dotis*, 19 *maii* 1668.

2. Subjugata insula Chios, Appollonia Justiniani, et Angela Soffietti relictis avis Romam profugæ advenere, et in monasterio S. Marthæ cum piorum eleemosynis fuerunt educatæ. Modo cupiunt Deo sese consecrari in eodem petunt dotem necessariam attribuendam ex dotalibus subsidiis distribuendis pauperibus nobilibus monasticam vitam professuris ab archiconfraternitate SS. Annuntiatæ relictis a Card. Justiniani et marchione Vincentio Justiniani, quum sint de eadem familia ex latere paterno, et materno conjunctæ : S. C. assignationi esse locum unius subsidii dotalis pro qualibet resolvit : ***Romana***, ***Subs. dot.***, 30 ***sept.*** 1702.

3. Clemens IX ex speciali gratia indulsit, ut cumulatis fructibus locorum montium donatis a Marco Antonio Florentio pro distributione dotium in scut. 30 in favorem suæ puellarum familiæ, ad sum-

[232] « Et resolutio nitebatur, quia agebatur de legato facto pro monachandis, et dicta monasteria erant quidem sub regula D. Augustini, sed in eis non emittebantur tria vota solemnia, nec aderat clausura. » Ita card. Petra ***Comment. ad Const. XII Innoc. IV***, sect. 2, num. 42, tom. 3, pag. 69.

mam scut. 300, ea postmodum assignaretur Ursulæ Catharinæ Melosiæ puellæ pauperi a donatore descendenti. Modo Magdalena Matthia Fenzonia filia prædictæ Ursulæ similem gratiam efflagitat inspecta ejusdem paupertate, sed S. C. ei gratiam abnegavit : *Romana*, *Dot.*, 7 *febr.* 1705; confirmata 3 *octob. ejusd. anni.*

4. Monasterium, et moniales S. Euphemiæ Arimini hæredes instituens, Adamans Rifatta onus injunxit, ut tot puellæ inibi ad professionem sine dote reciperentur, quot fructus ferrent hæreditatis. Eas vero adamavit in puellis inesse qualitates, quæ pauperes ac periclitantes concomitari solent. Lucretia Olimpia Marrazzani professionem ibi post peractum tirocinium emittere cupiens, et paupertatis qualitate destituta, dotem hanc petiit, et non est assequuta : *Ariminen.*, *Subsid. dot.*, 23 *junii* 1708.

5. Donatus ex nobili stirpe Acciajola reliquit hospitali Nationis Florentiæ Urbis legatum distribuendi dotem scut. 100 pro puella Florentina, seu status Florentini in Urbe commorante. At hæc dos distributa fuit promiscue; S. C., cujus oraculum requisitum fuit, decrevit esse distribuenda promiscue puellis pauperibus natis in Urbe ex genitoribus Florentinis, seu Florentini status, cum puellis natis in civitate Florentiæ vel in statu Florentino in Urbe habitantibus, vel degentibus : *Romana*, *Subs. dot.*, 27 *aug.* 1712, *dub.* 2; confirmata 19 *aug.* 1713.

6. Subsidia dotalia relicta per Joannem Angelum Baldium, et per substitutam archiconfraternitatem S. Rocchi filiis, sive sororibus aut neptibus confratrum in Albo archiconfraternitatis designatorum suppeditanda, non debent assignari in favorem puellarum descendentium ex hæredibus institutis ab eodem Joanne Angelo; licet sit in summa rerum inopia : *Romana*, *Subs. dot*., 9 *junii* 1714.

7. Antonius Tregua mandavit, ut ex omnibus suis bonis annuatim subsidia dotalia ad rationem ducat 50 pro quolibet a P. Cappuccinorum civitatis S. Germani guardiano erogarentur; et voluit, ut in favorem puellarum in eadem civitate, ac duobus oppidis adjacentibus commorantium distribuerentur. Admitti autem jussit eas, quæ sibi consanguinitatis, vel affinitatis qualitate pollerent exclusis extraneis. S. C. Episcop. et Regul. Cappuccinos declaravit incapaces hoc munere distribuendi dotes, et ad Ordinarium spectare dixit. Plures testatoris consanguineæ et affines recurrunt, et exponunt extraneis, non vero consanguineis et affinibus hactenus fuisse dotes distributas; ob id eædem postulantes, an eis privative quoad personas extraneas præstanda sint subsidia? responsum tulere favorabile et comprehensis etiam affinibus ad formam testamenti : *Nullius*, *seu Montis Casini*, *Distrib. subs. dot.*, 24 *sept.* 1729, *dub.* 1.

8. Eademque subsidia dotalia distribuenda esse ab officialibus societatis SS. Sacramenti hæredis, prævio edicto, consanguineis et affinibus, servata gradus prærogativa, et in casu æqualitatis gradus, per extractionem, iis vero deficientibus, distribuenda modo, quo supra aliis extraneis, servata forma testamenti S. C. edixit : *Ibid.*, *dub.* 2. Inde reclamante ab hac sententia Ordinario, et contendente sibi præfatam competere distributionem, confirmata fuit; sed Ordinarius obtinuit, ut ipse seu ab se deputatus assistat, et omnia faciat loco P. guardiani Cappucinorum servata forma testamenti, et faciat gratis : 28 *januar.* 1730, *dub.* 1.

9. Subsidium dotale a præposito Syro Andrea Vezzoli urbis Papiæ puellis per parochias per orbem distribuendum relictum, et quatenus non adessent capaces dispensandum puellis orphanotrophii, non puellæ Annæ Minopriæ a P. guardiano Cappucinorum electæ, sed sine alia nominatione ejusdem P. guardiani in favorem unius ex puellis dicti orphanotrophii adplicandum esse S. C. putavit, et subjunxit ad mentem [233] : *Papien.*, *Subs. dot.*, 21 *april.* 1731, *dub.* 2. Instante dicta Maria, probante se ad domum consobrini intra parochiam S. Nicolai, cui dos distribuenda contingebat, habitatum propter dotem non ivisse, recessit S. C. a decisis : 18 *augusti ejusd. anni*. Confirmatum est et additum quod in posterum servaretur edictum Episcopi [234] : 1 *decem. ejusd. anni.*

10. Hippolyta Galeana in testamento jussit constitui dotem uni puellæ religiosam disciplinam amplexuræ in aliquo ex monasteriis Interamnæ existentibus. Seligendas vero dixit esse puellas ex honestioribus familiis Interamnensibus, quibus res familiaris angusta foret, et impedimenti ad votum Deo religiosum emittendum. Præferri demum voluit puellas idoneas ex descendentia masculina Pauli de Simonettis, qui ipsius testatricis erat consobrinus. Natalia de Simonettis a Benedicto XIII obtinuit pro Casildi Balestreriæ, ex filia nepte dotem; etiamsi non in monasterio Interamnæ, sed inter sacras virgines Romani cœnobii cooptaretur. Hyppolytæ hæredes gratiam impugnantes impetrarunt audiri, et ad S. C. remitti. Hæc præfatam gratiam ad effectum perduci non posse judicavit, et ad mentem : *Interamnen.*, *Subs. dot.*, 8 *martii* 1732.

[233] Hæc addita fuit, quia subiit EE. PP. animos dubitatio, num P. guardianus Capuccinorum sit capax juris nominandi ad hujusmodi subsidium dotale, an vero obstet institutum ordinis, ideoque sit providendum saltem in futurum : *Ead. causa*, 18 *aug.* 1731, § *Venio.*

[234] Vide not. 212, præcedentem.

11. Barnabas de Benignis Camerinensis primogenituræ possessoribus ordinavit, ut quotannis subsidium dotale in scut. 25 solverent puellæ, vel viduæ, quæ in monasterio monialium vocatarum *fatte in casa* habitum S. Dominici indueret. At quum prædictæ moniales receptæ fuissent in monasterium sub invocatione S. Catharinæ Senensis, et mutatum proinde sit monialium *fatte in casa* nomen; possessores de Benignis prædictam dotem illi exsolvere detrectarunt quamvis diu jam antea prædecessores persolvissent. Necesse fuit S. C. consilio, utrum sit locus attributioni præfatæ dotis dictis monialibus sic mutatis assignandæ? Dotem ad formam testamenti illi tradendam esse statutum fuit : *Camerinen.*, *Subsid. dot.*, 19 *april.* 1738, *dub.* 1 ; confirmata 27 *junii* 1761.

12. Prædictum subsidium Cassandræ de Masseis utpote pauperi, et dotem a patre ex hæreditate ære alieno gravata incertam relictam habenti adjudicandum esse non fuit dubium : *Ibid.*, *dub.* 2; confirmata *ibid.*

13. Pium montem dotalem fundavit sacerdos Joannes Giovinazzi commissa cura et administratione capitulo ecclesiæ cathedralis Castellanetæ in favorem familiarum Frosoloni, ac della Fratta, sive masculis, sive fœminis, relictis exsequutoribus Episcopo, archidiacono, et cantore, necnon thesaurario pro tempore dictæ cathedralis. Anno 1745, petebant dotale subsidium Catharina la Fratta, Catharina Pizziferro, Fransciscus Chiesius, et sacerdos Joseph Pizziferro. Exsecutoris spreto consensu, et interventu Episcopi, duo elegerunt Chiesium, tertius Catharinam Pizziferro. Ab hac sententia appellavit Catharina la Fratta ad S. C., quæ ei deberi declaravit, quia concurrere in ea tantum qualitates a testatore volitas agnovit : *Castellaneten.*, *Subsid.*, 27 *april.* 1748; confirmata 24 *aug. ejusd. anni.*

14. Franciscus Nigrinius fideicommissum masculinum instituerat, et considerans casum defectus substitutorum voluit, et revera in locis montium Bugnatum patriam suam substituit ad sublevandum ejusdem communitatis populum ; in bonis vero immobilibus, censibus, juribus, aliisque rebus hæreditatis vocavit sodalitium SS. Sacramenti in oppido Campaneani erecti, ut capellanus confessarius eligeretur. Extinctis masculis, una relicta Livia filia Francisci Nigrinii bonorum, quæ sunt fidei commissaria, possessionem, contra communitatem, et sodalitium, ea certabat. Sed pecunia ad litem carente satis modo ducit postulare, ut ex bonis fideicommissariis de Nigriniis dotem sibi constitui juberet, et non impetravit : *Nepesina*, 24 *aug.* 1748.

15. Subsidium dotale a sacerdote Joanne Juvenazzi in monte pio fundatum ad Elisabeth Chiesi, quæ, quas testator voluit, qualitates habet, deberi pro tota summa conflata decernitur; licet testator quolibet triennio in ducat. 300 dotem taxaverit ; at in hoc triennio illam quantitatem reditus excesserint : *Castellaneten.*, *Dot*, 22 *maii* 1751, *dub.* 1 ; confirmata 10 *julii ejusd. anni.*

16. Lapacinæ, aliisque filiabus quondam Francisci Mariæ Cellesii, quæ ab Aloysia altera ex filiabus Juliani Partini testatoris descendunt, subsidia dotalia ab eodem Juliano relicta puellis pauperibus Pistoriensibus competere minime posse, decisum fuit : *Pistorien* , *Subs. dot.*, 23 *sept.* 1758, *dub.* 1; confirmata 2 *decem. ejusd. anni.*

17. Ad subsidia dotalia a Jacobo Porphyrii relicta in favorem puellarum pauperum, quæ ortæ sunt in oppido Murri Vallium, vel in ejus territorio, illas puellas in dicto oppido ex advenis parentibus natas, esse recipiendas S. C. putavit : *Firmana*, *Subs. dot.*, 12 *maii* 1759, *dub.* 1.

18. Quin immo easdem etiam esse admittendas censuit, licet alio deinde transferantur : *Ibid.*, *dub.* 2.

19. Nec non, et illas esse recipiendas, quæ in oppido nascuntur, et fixum tenent domicilium ; quamvis ratione paternæ, seu maternæ originis, credantur extraneæ : *Ibid.*, *dub.* 3.

20. Joseph Martinez Figueira Villæ de Obidos oriundus legatum scut. 300, pro qualibet, sex puellis parentum orbatis suæ patriæ reliquit, prælatione suis data consanguineis. Post alia vero legata præsertim Missarum, reliquum hæreditatis in tot Missas erogari mandavit. Pauperes admodum testatoris consanguineas, et plures adesse asserit testamentarius exsequutor, dicitque testatorem, qui in tenera ætate in Americam profectus est, illarum ignorasse indigentiam. Ac propterea proponi curavit, num subsidia illa dotalia pro sex puellis absque parentibus relicta cum prælatione consanguinearum adhuc non iisdem dari valerent? at inutiliter fecit : *Lisbonen.*, 10 *maii* 1760, *dub.* 1.

21. Credens propterea satis consultum consanguineis in paupere oppido esse in scut. 100 pro qualibet ex eisdem distribueretur, proponi insuper fecit num arbitrio suo eadem subsidia distribui queant non inter sex, sed inter plures orphanas præditas qualitatibus a testatore præfinitis cum prælatione etiam consanguinearum? et nil pariter obtinuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

22. Satis insuper esse Missas, quæ ex legatis celebratæ abundanter sunt idem putans, quæsivit, num residuum hæreditatis præfatæ in tot erogandum Missis distribui valeret suo arbitrio pro subsidiis dotalibus similium puellarum, præferendo etiam testatoris consanguineas? sed ab hac quoque fuit postulatione rejectus : *Ibid.*, *dub.* 3.

23. Card. Faustus Poli episcopus tunc Urbeve-

tanus unum reliquit subsidium dotale quolibet anno distribuendum in castro Ussinei ea tamen lege, ut in urnam eæ immitterentur quæ nativæ essent parentum, qui in ibi per octo saltem annos cohabitassent. Parochus autem Ussinei, ad quem spectat puellarum electio, in urna posuit nomina puellarum Mariæ et Luciæ Gugè, quæ a patre Mediolanense natæ sunt in contermino castro Podii Domus, et ab infantia commorantur in castro Ussinei. Expostulant homines Ussinei, quod domiciliariæ non comprehendantur in testamento, sed eas dicunt tantummodo includi debere, quæ sunt de Ussinio. S. C. eas minime esse admittendas resolvit : *Spoletana, Subs. dot.*, 30 *martii* 1761.

24. Angela Eleonora Morroni testatrix vocavit ad subsidii dotalis assequutionem indefinite filias ex primogenitis sex designatorum stipitum nascituras ; secundo loco, admitti voluit puellas ex aliis tribus certis familiis descendentes, non quidem omnes, sed unam ex qualibet in singulis generationibus. Deinde alias vocavit puellas quæ Deo vovere exoptant. Thecla Ruffo ex familiis tertio vocatis dotem postulavit. Contradicunt sex familiarum primogeniti ob deficientiam pecuniæ pro dote, ideo disputata dubia, an sit locus in favorem Theclæ Ruffo consecutioni subsidii dotalis pro ejus statu monastico accipiendo juxta mentem piæ matronæ Eleonoræ Morroni ?

25. An, et quo tempore sit locus consecutioni ejusdem subsidii dotalis juxta chirographum Benedicti XIII pro conjugio temporali inito a Francisca Grassi Roccamandori una ex familiis primo vocatis. S. C. ad hæc respondit : Dilata, et Archiepiscopus mandet confici statum juxta instructionem : *Firmana, Subs. dot.*, 28 *febr.* 1761 *dub.* 1 *et* 2 ; *et* 18 *aug.* 1764. Insuper ad I dilata, ad II negative, et affigantur edicta, et amplius : 31 *maii* 1766. Denique dub. 2, confirm. die 29 *julii* 1769, *dub.* 2.

26. Emilia del Caretto nobilis Panormitana annuas uncias centum ex fructibus suæ hæreditatis solvendas jussit monasterio S. Rosaliæ. In concursu autem monialium virginum dotandarum voluit illas præferri, quæ et nobiles sint et de parentela testatricis. Dotem prædictam autumat Honuphrius Paterno baro Raddusæ assignandam esse suis sororibus Innocentiæ, et Benedictæ Mariæ, quæ a testatricis patruo descendunt, et nono cum illa conjunguntur gradu ; sed ignobile reputans monasterium S. Rosaliæ a testatrice designatum, supplicavit S. C. ut dignaretur prævia Pontificis consultatione illis impertiri facultatem profitendi cum dicta dote in quocumque alio nobiliori monasterio. S. C. Sanctissimum de hac re consulendum non permisit : *Panormitana, Subs. dot.*, 11 *sept.* 1762.

27. Matthæus Bartolaccius olim mansionarius cathedralis præcepit, ut ex fructibus suæ hæreditatis perpetuo distribueretur puellis Deo voventibus subsidium dotale scut. 200, vocando ad illius consecutionem puellas certis qualitatibus præditas, et nec quindecim annis minores, nec majores viginti. Francisca a Flumine vigesimum annum prætergressa dotem a congregatione mansionariorum petiit. Congregatio affixis edictis elegit puellam Margaritam Piani omnibus a fundatore volitis qualitatibus pollentem. Ætatis dispensationem postulavit Francisca ; sed S. C. Margaritæ dotem recte collatam esse judicavit : *Imolen., Subs. dot.*, 11 *sept.* 1762, *dub.* 1.

28. Canonici Martini de Dominis voluntas commutata fuit a fabricæ tribunali in unius canonicatus erectionem. Verum correcta fuit in parte resolutio fabricæ, duobus erectis canonicatibus, et duobus in summa 50 pro quolibet scutorum fundatis subsidiis dotalibus pro consanguineis. Ideo Susanna Constantia Monetti a Joanne Baptista seniore descendens petiit, ut ex deposito 200 scut., quod exstabat, sibi traderetur pro contrahendo matrimonio cum Paulo Monetti. Promissæ pecuniæ spe matrimonium postea contraxit, et nunc eamdem poscit dotem dicens se a testatore esse prædilectam, pauperem, et unicam ex familia fœminam similemque quantitatem sorori religiosæ traditam ; faleturque, quod maritus absque spe obtinendi subsidii matrimonium non fuisset contracturus. Hinc resolutum exstitit, ut ex deposito nunc exstanti 600 sc. erogarentur 200 in favorem Susannæ oratricis consanguineæ de Dominis : *Nullius Terræ Pontiani*, 22 *martii* 1766.

29. Marcus Antonius Morellius Viterbiensis hæreditatem dedit sodalitio SS. Crucifixi Viterbii sub lege, ut in matrimonio collocarentur tot puellæ, quæ a matre et patre Viterbiense natæ essent. Inter nomina puellarum quæ, post inquisitionem de earum qualitatibus per deputatos sodales factam, posita erant in urna, sors arrisit Ceciliæ Geltrudi Martinotiæ Viterbii natæ ex patre tamen, qui in Urbe veteri ortum habuerat. Ob id sodalitium negavit illi dotem, et ad novam extractionem puellarum cum requisitis testamenti dicti Morelli deveniendum esse præcipitur : *Viterbien., Subs. dot.*, 19 *julii* 1766.

30. Sacerdos Christophorus Alberici Nucerinus exsequutoribus sui testamenti jussit, ut dotem in summa 50 distribuerent suis consanguineis puellis usque ad quintum gradum. At Anna Alberici Spoletana, quæ juxta computationem canonicam testatori sanguine jungitur quinto gradu, civili autem sexto, pro dote supplicat. S. C. mandavit scribendum Episcopo juxta instructionem : *Spoletana, seu Perusina, Subs. dot.*, 20 *junii* 1767.

31. Carolus Silva canonicus hæredibus fiduciariis nonnullis Fori Cornelii pro-tempore parochis mandavit, ut suorum bonorum fructus erogarentur in tot dotandis puellis ipsius civitatis. Ad partem dotis admissa fuit Maria Dominica Cæsari, et Bononiæ, et a parentibus Bononiensibus nata, quæ tamen Fori Cornelii a nonnullis annis in exercitio famulatus habitat. Hoc sciens Anna Villa illam incapacem assequendi dotale subsidium pro civibus Fori Cornelii relictum, ut illius loco sibi idem subsidium adjudicaretur, oravit. Verum, S. C. Mariæ Dominicæ Cæsari nihil tribuit, huic vero dixit ad mentem: *Imolen., Subs. dot.* 8 *aug.* 1767.

32. Quoniam tribus puellis a Joanne Baptista de Dominis descendentibus ad scuta 200 dotem auxerat S. C., eadem æquitate allecta, Bonaventura Felice a dicto stipite descendens dotem eamdem ab ipso opere pio præstandam viro in capitulis matrimonialibus spopondit ac deinde, ut ea sibi tribueretur, petiit. Auditis interesse habentibus, tres aliæ puellæ descendentes, Cecilia nempe, Maria Alexandra, et Maria Francisca de Luchettis, acriter sese opposuerunt. Bonaventura ait, sibi obstare non posse, jam se matrimonio copulasse, quum se non debuisse dicat occasionem respuere. Tres aliæ vero oratrices inquiunt se promptas paratasque habere nuptias, si de congrua eis dote provideatur. Quæsito igitur quibus sit assignationi dotis locus? Responsum fuit in scut. 200 in favorem Bonaventuræ Felicis, et quoad reliquas, arbitrio Card. Abbatis cum facultatibus: *Nullius Terræ Pontiani*, 23 *febr.* 1771.

33. Petrus Nicolaus Fantotius civis Matelicanus hæredem instituens societatem S. Appollinaris erectam in ecclesia S. Augustini de Urbe, voluit, ut in tot subsidia dotalia in scutis 35 distribuerentur hæreditatis fructus. Ad has dotes viduarum, viduorumque filias parentum orbatas, et 18 agentes annum, vocavit; prælationem dedit iis, quæ Romæ viverent honestis ortæ parentibus, qui a concivibus suis descendissent. Descendentiam hanc sodales cohibere ad tertium usque gradum prætendunt; sed S. C. ad quemcumque usque gradum in infinitum eam extendi præcepit: *Romana, Distrib. dot.*, 25 *januar.* 1772.

34. Subsidium dotale, quod in scutis 300 Julia Danieli Ufreducci Fanensis reliquerat distribuendum puellæ pauperiori, et civi Fanensi, quæ in monasterio SS. Corporis Christi, vel in illo S. Theresiæ, aut S. Danielis professionem emittat, non Reginaldæ Ceccarini, quæ professionem pronunciare cupiebat in non designato monasterio S. Philippi, et filia non civis Fanensis est, sed Ursulæ Bistocchi, quæ utraque pollet qualitate, et exsecutorum, ad quas puellæ electio spectat, consensum retulit, tribuendum esse sancitum fuit: *Fanen., Subs. dot.*, 15 *febr.* 1772.

35. Septem familias invitavit in suo testamento Andreas Borgogna ad subsidium dotale a se constitutum, ita tamen ut, deficiente aliqua familia ex memoratis, reliquæ in schedula describerent novam familiam, ac sorte extraheretur, quæ subrogari haberet in locum deficientis ex vocatis, additque in sua dispositione: *Volendo che la presente mia disposizione abbia luogo in perpetuo senza veruna alterazione, o diminuzione.* Defecit una familia vocata, altera ad normam testamenti subrogata fuit: hæc pariter defecit; quæstio igitur instituta est, an subrogatio a testatore præscripta locum habere dumtaxat occasione deficientiæ familiarum vocatarum, vel etiam subrogatarum? S. C. rescripsit subrogationem semper faciendam esse quoties etiam familiæ subrogatæ defecissent: *Fanen., Subrog.*, 18 *decem.* 1773 *dub.* 1.

36. Pia mulier, comitissa Maria Bruni Almerici, ex civitate Pergulæ Eugubinæ diœceseos, in suo testamento voluit, ut ex reditibus suæ hæreditatis quotannis deponerentur scuta centum ad effectum eorum medietatem octennio quolibet erogandi *per dote spirituale di una zitella delle familie piu nobili della Pergola da monacarsi ad elezione dell' erede, e suoi eredi, e successori.* Hæres marchio Horatius Latoni Pergulensis testatricis pronepos, ad subsidium dotale 400 nominavit Mariam Clementinam Latoni ejus filiam. Hæc autem Maria dubitans utrum possit nominationis beneficio uti, eo quod conservatorium oblatum S. Ursulæ non strictioris observantiæ ingrediebatur, petiit, an id consequi valeret? Posse responsum habuit: *Eugubina, Subs. dot.* 24 *januar.* 1778.

37. Allata est quæstio, an, et in qua summa Hieronymi Nesoli ex prædefuncta filia testatricis Paullæ Bandieræ neptis, et in paupertatem lapsæ assignanda sit dos ex locis montium capellaniæ a dicta pia testatrice fundatæ? Responsum fuit ex hactenus deductis negative: *Sutrina, Dot.*, 15 *julii* 1780.

38. Constantia Antonazzi terræ Morlupi anno 1772 ex pia dispositione Catharinæ Zeccardini dotale subsidium scut. 300 sibi assignari studuit a S. C., cum conditione rescripto adjecta, ut aliis puellis, quæ jam impetraverant, satis prius fieret. Summus vero Pontifex eo contextu, quo sententiam S. C. adprobavit, litteras desuper Apostolicas expediri in forma brevis mandavit. Nupsit Constantia, et per decennium siluit. Interea aliæ puellæ a testatrice descendentes simile in eadem quantitate meruerunt rescriptum, litteras illico expedierunt Apostolicas, et in curia episcopali exibuerunt. Postea imminente exsecutionis sui rescripti tem-

pore, illud Constantia Episcopo exhibuit. Episcopus existimans illas, quæ, utcumque posteriores in gratia, priores tamen in expeditione brevis fuerunt, esse anteferendas, decretum iisdem dedit exsecutoriale. Modo Constantia sui rescripti exsecutionem urgens, et decreta Episcopi exsecutorialia posthabenda contendens est voti compos facta, salvo tamen residuo debito in vim decreti exsecutorialis 23 januar. 1770 in posterum liquidando: *Nepesina*, 8 *julii* 1786.

39. Quoad conspicuam 30,000 scutorum summam archiconfraternitati Sanctissimæ Annuntiatæ Urbis relictam a Paulo Paganini pro distributione dotium, decrevit S. C., dotem scut. 700 assignatam Mariæ de Rubeis Veri Manni testatori consanguineæ a Clemente XIV præstanda non esse ex medietate dumtaxat subsidiorum dotalium Paganini, quæ traduntur ad nominationem hæredum Magdalenæ Paganini, et Theodosii de Rubeis, quum ex illa medietate nisi scut. 48 supersit, sed in ejus defectu ex altera etiam medietate subsidiorum, quæ distribuuntur ab archiconfraternitate prædicta : *Romana, Subs. dot.*, 21 *junii* 1788.

40. Obtinuerunt, ex legato Antonii Pelucchi relicto pro dotibus distribuendis, Margarita Pacini cum filiis testatoris consanguinea, et Anna Pacini, soror Margaritæ, assignationem annui subsidii scut. 50 ; et exclusa fuit Anna Maria Pacini del Drago, altera ex filiabus Margaritæ, eo quod illam veluti nuptam mater prætermisit. Hæc modo miseriis pressa exorat pro communicatione annui subsidii scut. 50, vel attributione unius ex quatuor dotibus materteræ exemplo, et S. C. annuit quoad assignationem subsidii dotalis unius ex illis quolibet anno distribuendis durante oratricis vita : *Romana*, 7 *febr.* 1789, *dub.* 2.

41. Constantia Zerbinati ab ejus viro, comite Astorre de Monte Veteri, hærede instituto jussit, ut monasterium erigeret monialium in eodem Monte Veteri ; et voluit, ut moniales illic gratis recipiendæ essent cives et incolæ ejusdem Montis Veteris. Clemens XI pium hoc opus in spirituales convertit dotes. Franciscus Baldelli adlectus Montis Veteris civis, pro filia Nicolaa, dotem ab Episcopo impetravit. Ægre id patiens, Maria Angela Ricci, filia Caroli, originarii civis, dotem civibus ab initio relictam petiit. Hinc quæritur quibus puellis, et in qua summa debeatur hoc dotale subsidium. Deberi Mariæ Angelæ Ricci, et in futurum puellis originariis Montis Veteris, et territorii, prælative ad filias adlectorum, in reliquis vero integra summa necessaria ad induendum habitum religiosum in monasteriis vicinioribus, S. C. definivit : *Forosempronien., Subs. dot.*, 8 *aug.* 1789, *dub.* 1.

42. Dotale subsidium scut. 600 relictum a Jacobo Francisco Tellarini pauperi filiæ civis consiliarii Lugi, denegatur comiti Virgilio Manzoni licet consiliario, qui illud poscebat pro quatuor, non pro una vel altera, filiabus suis de congrua dote aliunde provisis, reservato ei jure petendi dictum subsidium ad formam fundationis, a Lugensi nempe congregatione per testatorem deputata : *Imolen., Dotis*, 26 *novem.* 1791.

43. Matthæus Consegli Arcis Nulphæ oneravit hæredes subsidio dotali in favorem pauperis puellæ consanguineæ scut. 25. Hæres hactenus subsidium nemini contulit, tempus expectans sponsalium pauperis consanguineæ; ideo communitas dicti loci supplicavit pro extensione legati ad extraneas puellas cum prælatione consanguinearum. Sed exoravit incassum negativo rescripto referens : *Spoletana, Subs. dot.*, 8 *febr.* 1794, *dub.* 4.

44. Subsidia dotalia relicta a Magno Priore Hierosolymitano Hipolyto Malaspina, et equitis Antonii Emmanuelis de Torres in favorem meretricum, in eorum defectum concedendum esse simplicibus stupratis rescribitur : *Melevitana, Sub. dot.*, 16 *aug.* 1794, *dub.*

45. Item extenditur puellis stupratis legatum subsidiorum dotalium relictum a Maria Foscari, quæ disposuit in favorem *di qualche donna disonesta, e meretrice ;* ideoque in defectum meretricum conceditur Olimpiæ Perotæ, Pasquæ Attard, et Theresiæ di Giorgi, quæ simplex passæ sunt stuprum : *Ibid*, *dub.* 2.

46. Tres erant in pari gradu fundatricis Paulinæ Gafa consanguineæ, Maria Antonia Libreri, Maria de Bono, et Elisabeth Aquilina, ad obtinenda subsidia dotalia ab eadem ordinata. Sed prima occasionem nubendi arripuit, et Episcopus potestatem fecit concurrendi ad dotem etiam in statu conjugali. Sed ex tribus oratricibus prælationem in distributione obtinuit M. de Bono tanquam natu major. Quum autem hæc maturæ esset ætatis an. 33., senioque haberet matrem confectam, rogat consequendi dotem in statu cœlebi. Favet ei Episcopus ob ejus extremam paupertatem ; cæteræ puellæ sese opposuerunt. Et S. C. in favorem M. de Bono esse locum ex gratia in statu cœlebi consecutioni subsidii dotalis Paulinæ Gafa suspensi de anno 1792 decrevit : *Melevitana, Subs. dot.*, 17 *junii* 1797, *dub.* 1.

47. Ter Summi Pontifices derogarunt conditioni respectivæ paupertatis in favorem nobilium puellarum, quarum genitores superabant in sorte summam a testatore sacerdote Petro Sensinio Pontoni designatam, qui legaverat subsidium dotale scut. 200 cuique in Domino nubenti puellæ. Modo precatur Sebastiana Piccioni, ut religiosum indueret habitum in claustro monialium S. Salvatoris ordinis S. Benedicti, cujus paternum patrimonium non excedit

summam scut. 1129. 90. $\frac{1}{2}$, et S. C., favente Archiepiscopo, habilitavit oratricem ad consequendum unum subsidium dotale ad formam fundationis, facto verbo cum Sanctissimo · *Camerinen.*, *Subs. dot.*, 16 *decem.* 1797.

SUBSTITUTIO.

1. Demandata obligatione oneris Missarum capitulo cathedralis a Maria Victoria Tani ea conditione, nisi vellet suscipere, substituantur Patres Conventuales dictæ civitatis ; quum capitulum petiisset reductionem, quæ denegata fuit a S. C., eadem S. C. locum esse substitutioni resolvit addendo facta obligatione per substitutos celebrandi Missas ad formam testamenti, ac præfixo termino per Episcopum prius vocari ad accipiendum onus ad formam dicti testamenti : *Ferentina*, *Oner. Miss.*, 24 *aug.* 1715, *dub.* 2.

2. Franciscus Johanninius pretium scutorum mille in emptionem latifundii erogatorum sodalitio S. Mariæ Misericordiæ Urbini donavit sub caducitatis pœna in favorem alterius sodalitii S. Josephi in casu inobservantiæ impositorum sacrorum ; fructibus latifundii valde imminutis sodalitii curatores donatarii anno 1677 a sacris cessarunt ad annum usque 1710 quo precati S. C. sunt pro eorum reductione. Reductionem ab archiepiscopo Marellio anno 1711 factam, esse servandam S. C. duxit, et resolvit inde purificatam hanc esse substitutionem in favorem societatis S. Josephi : *Urbinaten.*, *Red. oner.*, 28 *martii* 1744, *dub.* 2.

3. Antonius Testa erigi mandavit intra biennium canonicatum in cathedrali adjectis nonnullis conditionibus, inter quas ut nisi erectio sacra fuisset intra dictum biennium, in favorem convictricium Asculi bona disposuit. Biennio elapso ob contentiones factas cum capitulo dictæ ecclesiæ super conditiones oppositas, S. C. decernit locum esse substitutioni in favorem convictricium Asculi : *Asculana*, *Erect. canon.*, 7 *aug.* 1756, *dub.* 1 ; confirmata 18 *sept. ejusd. anni.*

4. Agatha Malacrosta universam suam hæreditatem reliquit collegio PP. congregationis Doctrinæ Christianæ Centumcellarum adjectis nonnullis oneribus, cum quibus non accipiente substituit societatem Confalonis. Inde ob vires hæreditatis impares impositis oneribus obtinuit hæres institutus reductionem onerum, et tunc ignoratur, an sit locus substitutioni dictæ societatis ? S. C. non esse locum decidit : *Viterbien.*, *Red. et Susp. oner.*, 16 *decem.* 1786.

5. Andreas Prosperi Maceratensis congregationis Oratorii sacerdos hæredem in paternis maternisque bonis Joannem ejus fratrem, in reliquis vero ab ipso acquisitis proprietarium instituit sacerdotem Thomam Piccioni, eique non suscipienti substituit ecclesiam S. Francisci de Aquaviva patria sua iisdem honoribus et oneribus, et huic etiam non admittenti societatem Mortis substituit iisdem conditionibus. Dispositionem accepit Thomas, et ad obitum usque sacra ceterasque conditiones implevit. Carolus Piccioni ejus successor hodie anxius est num substitutiones piorum locorum ordinatæ in casu hæreditatis repudiatæ sustineantur per obitum hæredis suscipientis? et non sustineri S. C. respondit : *Aprutina*, 19 *maii* 1787, *dub.* 1.

Reliqua. Vide *Legatum pium* § IV ; *Subsidium dotale* § XV.

SUFFRAGANEUS EPISCOPUS. Vide *Episcopus.*

SUFFRAGIA. Vide *Regulares* § IV ; *Sodalitium* § II.

SUMPTUS IN GENERE. Vide *Expensæ* § I.

SUMPTUS LITIS. Vide *Expensæ* § II ; *Matrimonium* § I.

SUPELLECTILIA. Vide *Utensilia.*

SUPERIORES REGULARES. Vide *Abbas ; Regulares.*

SUPERIORITAS. Vide *Ecclesia matrix.*

SUPPEDITATIO. Vide *Alimenta*, *Assignatio.*

SUPPLEMENTUM. Vide *Subsidium dotale* § XIII.

SUPPLICATIO. Vide *Processio ; Regulares* § III.

SUPPRESSIO. Vide *Canonicatus* § II ; *Capellania* § II ; *Regularium Monasterium* § IV.

SUPRANUMERARIUS CANONICUS. Vide *Canonicus* § IV.

SUSPENSIO. Vide *Anniversarium* § IV ; *Archidiaconatus, etc.* ; *Canonicatus* § II ; *Capellania* § X ; *Jus patronatus* § V ; *Legatum pium* § XIII ; *Missa* § XV ; *Subsidium dotale* § XIV.

SUSPENSIONIS CENSURA.

1. Clerici seculares abbatiæ Ferentilli ordines suscipientes et non litteras dimissoriales ab Episcopo intra cujus fines ordinandi existunt, suspensi sunt juxta cap. 8 sess. 23 [235]. *Spoletana, anni* 1583.

2. Censuit S. C. abbates aliis, quam regularibus sibi subditis, dimissorias concedentes, ab officio et beneficio per annum ipso jure suspensos esse : *Tarraconen., febr.* 1590, *dub.* 5.

3. Episcopus ex causis sibi notis suspendit a celebratione, et ordinum exercitio, presbyterum Dominicum Guillelmum, quem subinde irregularem declaravit, ex quo iste neglecta suspensione celebravit. S. C. consulta suspensionem esse validam censuit : *Isernien., Susp. et Irreg.,* 20 *decem.* 1687, *dub.* 1.

4. Suspensum fuisse credidit ipso jure archiepiscopus Hispalensis suum subditum clericum Josephum Fuentes de Lebrixas, eo quod promotus ad sacros ordines fuisset ab episcopo Samensi, cujus obsequiis addictus erat sine litteris commendatitiis, et ad titulum insufficientis beneficii. Et S. C. idem sensit, et sancivit : *Hispalen., Irregularit.,* 6 *febr.* 1700.

5. Die 14 novem. 1690, dub. 1 et 3, S. C. decrevit suspensionem in Antonium Rennam titularem ecclesiæ S. Antonii Viennensis a divinis intentatam ab abbate generali Montis Virginis vim habere. Ille enim notulam distinctam satisfactionis onerum dictæ ecclesiæ tradere abnuit sub prætextu, quod esset vicarius basilicæ Lateranensis, ideoque ab Ordinarii jurisdictione exemptus. Pariter eadem S. C. injunxit abbati, quatenus conficiat processus, procedat ad pœnas prout de jure. Modo hæc omnia confirmantur : *Nullius, seu Montis Virginis, Censurar.,* 26 *junii* 1700.

6. Angelus Malpicius parochus ecclesiæ S. Nicolai urbis Æsii ab Episcopo suo ab administratione sacramentorum suspensus, eo quod cuidam præcepto habendi domum pro carcere sub eadem pœna injuncto non obtemperavit, recursum habuit in S. C. nullitatem, ac injustitiam præcepti redarguens, tum quia emanatum nulla præcedenti monitione, et absque causæ expressione, tum quia sibi personaliter præsentatum non fuit. Oratorem esse immunem a dicta censura S. C. decernere arrisit : *Æsina, Susp. et Irreg.,* 19 *aug.* 1702, *dub.* 1.

7. Necnon Episcopo super deductis in ejus informatione, ut præfatum parochum non molestet, mandavit : *Ibid., dub.* 2.

8. Coram vicario generali episcopi Leodiensis institit Joannes Dominicus Doignies parochus oppidi Marienburgensis, ut declaretur, puellas educandas in monasterio monialium Sepulchrinarum in sua parochia sacramenta sumere, et occasione obitus jura solvere funerea debere. Sed quum contraria probata fuisset consuetudo, contrarium ei vicarius decretum emisit. Parochus vero dictas moniales variis modis vexare non destitit. Recursum habuit ad judicem laicum. Vicarius et sub pœna suspensionis eumdem ad comparendum monuit, et ei recusanti iterum extra judicialiter idem nunciavit, inde speciale expedivit monitorium, terminisque præfixis elapsis declaratoriam suspensionis a divinis edidit, cujus validitatem S. C. admisit : *Leodien., Censur. et Irreg.,* 7 *julii* 1703, *dub.* 1.

9. Vertente antiqua præeminentiali controversia inter ecclesias collegiatas civitatis Lucæ, vicarius capitularis in edicti promulgatione pro habenda casuum conscientiæ congregatione ecclesiam S. Michaelis alteri SS. Joannis et Reparatæ præposuit. Prior istius et canonici reclamarunt, ac debitam emiserunt contestatam denunciationem; et interim congregationi prior non interfuit. Vicarius vero eum ab audiendis confessionibus suspendit : S. C. audita, suspensionem minime sustineri, et servari solitum quoad formam servandam in futuris congregationibus statutum est : *Lucana, Susp.,* 28 *julii* 1703.

10. Quum archiepiscopus Compsæ, oratorii in aula palatii baronis Castri Novi locati, quod privatum existimabat, demolitionem præcepisset, a divinis etiam sacerdotes Scipionem de Martino baronis filium, et capellanum in ibi contra vicarii generalis interdictum occasione visitationis emanatum, celebrantes suspendit, ideo S. C. consulta validas censuras contra eosdem latas non judicavit : *Compsana, Cens.,* 31 *maii* 1704, *dub.* 3.

11. Suspensio a divinis contra simplices sacerdotes lata ab Episcopo valida non est. Ita S. C.

[235] Vide not. 27, litt. I.

sancivit, addiditque, ad secretarium cum agente Episcopi juxta mentem. Nam ipse Episcopus oraculo S. C. pendente existimans interdictam sibi non esse possessionem compellendi dictos simplices sacerdotes ad servitium ecclesiæ cathedralis, plures de illis suspendit : *Trojana*, *Serv.*, 20 *sept.* 1704, *dub.* 3.

12. Vicarius generalis ab exercitio ordinum Franciscum Amatum a Sancto Mauro Ariminensis diœcesis suspendit, quod is notam constitutionem Innocentii XII non servaverit. Nam per Episcopos ordinantes in litteris testimonialibus expressus haud fuit annuus reditus scut. 16 beneficii simplicis terræ Sextini nullius diœcesis congruam conservationem juxta consuetudinem Ariminensis diœcesis non constituentis. Dispensationem vero ab interstitiis, et litteras dimissoriales ab archipresbytero terræ Sextini, quod agere non poterat, obtinuerat. Licet autem dictus Franciscus id bona fide fecisse affirmet, tamen suspensionem validam S. C. declaravit, et scribendum archipresbytero Sextini, ut doceat de prætensa facultate concedendi litteras dimissoriales, injunxit : *Ariminen.*, *Ordin.*, 10 *jan.* 1705, *dub.* 1.

13. Completo munere camerariatus capituli civitatis Castellanæ canonici Antonius Samirrima, et Jacobus Ludovicus Paradisus syndicos pro rationum redditione a capitulo obtinuerunt. Sed Episcopus publico edicto rationes reddendas esse revisoribus deputandis sub pœna suspensionis a divinis præcepit. Canonici vero cum syndicis rationes consolidarunt. Declarati propterea fuerunt suspensi. Hac super re quæsita fuit S. C. quæ nullo decreto exposito, et impertita eisdem absolutione ab ipsomet Episcopo, satis fuisse provisum rescripsit : *Civitatis Castellanæ*, *Susp. a div.*, 19 *junii* 1706.

14. Edictum Episcopi, quo præcipiebatur, ut coram eo visitatore ratio administrationis, et librorum exhibitio a canonicis camerariis capituli ecclesiæ cathedralis fieret, et eorum munera prorogentur, quod sub pœna suspensionis a divinis ipso facto incurrenda injunxit, S. C. interrogata præfatum edictum ratum habuit præterquam quoad prorogationem officiorum, et pœnam suspensionis decidit : *Civitatis Castellanæ*, *Edicti*, 31 *julii* 1706.

15. Celebravit episcopus Gerundæ, et Cariati synodum diœcesanam in civitate Cariati. De hac celebratione conquesti sunt capitulares, ceterique de clero Gerundæ, et accedere ad eam recusarunt. Hanc ob causam Episcopus suspensos eos, qui synodo non interfuerunt, ab officiis, et beneficiis pronunciavit; examinato dubio a S. C., an censuræ fulminatæ ab Episcopo validæ sint? nullas esse rescribit : *Geruntinen. et Cariaten.*, *Syn.*, *et Grav.*, 2 *octob.* 1706, *dub.* 3; confirmata 11 *febr.* 1708.

16. Comminatus est Episcopus contra canonicos curatos ecclesiæ collegiatæ S. Ægidii terræ Tulphiæ ob prætermissam Missam parochialem, ad cujus celebrationem teneri alios quoque canonicos illi asserebant, suspensionis pœnam ipso facto incurrendam. Hanc sustineri, deleta clausula *ipso facto*, sententia fuit S. C.: *Sutrina*, *Miss. par.*, 12 *januar.* 1709, *dub.* 2.

17. Renuentibus presbyteris ecclesiæ S. Jacobi nationis Hispanicæ Neapolis prætextu suorum privilegiorum, ac ab omni Ordinarii jurisdictione exemptionis ad supplicationem SS. Corporis Christi accedere. Curia archiepiscopalis nonnullos ex eis suspensione a divinis irretivit, qui reclamantes censuras esse validas audierunt : *Neapolitana*, *Proces.*, 3 *aug.* 1709. *dub.* 2 [236].

18. Ignatius Lamorea, qui ordines minores, et sacros, ab episcopo Laquedoniensi absque litteris testimonialibus episcopi Bituntini, cui ratione originis subjiciebatur, illicite initiatus est, remanet suspensus arbitrio ordinarii Bituntini : *Laquedonien. seu Bituntina*, *Ordinat.*, 16 *novem.* 1709, *dub.* 2.

19. Joseph Reynaud frater laicus secularis congregationis Doctrinæ Christianæ in Gallia dimisit habitum, ac congregationem deseruit. Instante procuratore generali, S. C. definivit, eum exeundo a præfata congregatione absque dispensatione seu facultate, non incurrisse suspensionem, sed pœnas cæteras contentas in constitutionibus dictæ congregationis : *Carpenctoraten.*, *Voti persev.*, *et Ordin.*, 22 *febr.* 1710, *dub.* 1.

20. Censura suspensionis relaxata contra rectorem ecclesiæ parochialis S. Mariæ Montis Morelli a vicario generali pendente recursu in S. C. causa inobservantiæ decreti Episcopi in sacra visitatione emanati, vim non habet : *Recineten.*, *Visit.*, *et Cens.*, 12 *april.* 1710, *dub.* 1.

21. Episcopus Audomaropolis suspensionem in quatuor monachos monasterii S. Bertini in Belgio, congregationis Cassinensis ordinis S. Benedicti, promulgavit. Hi enim cum litteris dimissorialibus abbatis dicti monasterii ab episcopo Namurci, absente, ut dicitur, episcopo Audomaropolis ad ordinem presbyteratus anno 1704 promoti sunt. Abbas autem opinabatur id fecisse vigore indulti Clementis VIII Pont. Max. diei 15 *martii* 1596, facultatem dimissorias absente Episcopo, vel ordinationes non exercente concedentis. S. C. occasione dubitationis censuit ordinatos in suspensionem ex hactenus deductis non incurrisse : *Audomaren.*, *Dimiss. et Cens.*, 10 *januar.* 1711.

[236] Advocatus Dominicus Ursaya rationes in hac causa sustinuit curiæ archiepiscopalis, ut habemus in sua *Discep. Eccl.* 4, tom. 2, part. 2, *per tot.*

22. Sodales societatis S. Crucis in ecclesia S. Martini loci de Treppiniana existentis propria auctoritate sacram imaginem in ara majori ecclesiæ sitam amoverunt, ac oppositionem fecerunt, quominus cadaver Joannis Baptistæ Conti dictæ ecclesiæ rectoris nuper defuncti, in eadem ecclesia, ubi sepulcrum sibi delegerat, tumularetur. Vicarius generalis præceptum promulgavit sub pœna interdicti, et suspensionis, quo sodalibus, ut sacram Imaginem reportarent, ac patientiam pro sepeliendo cadavere haberent, injungebatur. Non obtemperarunt sodales, eo quod societas eorum esset laica, ecclesia haud parochialis. Hinc ecclesiam, sodalesque interdictos, suspensosque declaravit. Facta controversia rescriptum a S. C. fuit, ut prævia repositione iconis S. Martini in ara majori, et restitutione clavium, suspenso interdicto, proponatur causa super negotio principali in S. C. : *Lucana*, *Censur.*, 18 *april*. 1711.

23. Archangelus Tramazzius clericus Romanus cupiens initiari ad titulum simplicium beneficiorum, quæ in diœcesi Agathopolis obtinuit, litteras testimoniales a vicario Urbis monentes eum de congrua more Romano requisita sub pœnis in constitutione Innocentiana contentis habuit. Ordinatus fuit illorum titulo, et cujusdam capellaniæ cum onere diuturni servitii ecclesiæ Sanctissimæ Annuntiationis urbis Agathopolis. Accessit inde ad Urbem, ubi celebrare inspecto Romano ritu de patrimonio clericorum non valuit, et S. C. invocavit, quæ suspensionem incurrisse, et pro absolutione, et dispensatione ad annum, et interim curet de supplemento patrimonii juxta taxam Romanam [237] provideri, respondit : *die* 28 *novem*. 1711. Rediit inde, et S. C. recessit a decisis, eum non incurrisse censuit, præstito tamen juramento per eumdem de permanendo in diœcesi Agathopolis : *Romana seu S. Agathæ Gothorum*, *Patrim. et Susp.*, 27 *maii* 1723.

24. Congregatio clericorum secularium Doctrinæ Christianæ in Gallia vigore indulti Pontificii facultatem habet, ut omnes ejus clerici postquam vota simplicia et juramentum perpetuo perseverandi in eadem congregatione emiserint, de licentia præpositi generalis, vel provincialis ad omnes sacros ordines promoveri valeant ad titulum congregationis, et qui sine venia ascendere præsumat, suspensus ipso facto evaderet ; hujus rei causa ad dubium an clerici dictæ congregationis, qui absente provinciali cum licentia exprovincialis vices gerentis ipsius provincialis ad sacros ordines fuerunt permoti, præfatam suspensionis pœnam incurrerint ? rescribitur non esse molestandos ; etsi jam S. C. antea decreverit illum licentiam concedere non valere : *Congregationis Doctrinæ Christianæ*, *Ordin*. 13 *april*. 1715, *dub*. 2.

25. Quum Prosper Ascentianus canonicus cathedralis Maceratæ contra formam constitutionis Innocentianæ ab episcopo Maceratæ absque testimonialibus archiepiscopi Firmi, cui subditus ratione originis erat, ac domicilii, fuisset ordinatus, S. C. incurrisse eumdem in suspensionem decrevit : *Tolentina, Ordinat.*, 2 *octob*. 1717, *dub*. 2.

26. Suspensionem a divinis ab episcopo Melevitano intentatam beneficiatis parochialis S. Pauli urbis Vallettæ sedentibus in primo stallo parocho ipsius ecclesiæ ab Episcopo assignato validam non esse, sed pœnis minoribus agendum esse arbitrio Episcopi, S. C. existimavit : *Melevitana*, *Divin. offic.*, 29 *januar*. 1718, *dub*. 6.

27. Guillelmus Melfort, origine Scotus, Londini natus ex hæreticis genitoribus, qui tamen hæresim abjurarunt, catholicamque subinde amplexi fuerunt religionem, in ætate duorum annorum baptismum ab administro ecclesiæ Anglicanæ recepit ; inde confirmatus, ac postmodum peractis studiis in Universitate Duacensi, ab episcopo Niverniensi ad primam tonsuram, et minores ordines promotus est. Dum vero ad sacros ordines ascendere coactus sit ob archipresbyteratum, quem Romæ in collegiata S. Eustachii obtinuit, petiit a S. C., an remanserit suspensus a susceptorum ordinum exercitio, quos absque dimissoriis proprii Episcopi suscepit ; affirmativum datum fuit responsum : *Romana*, 21 *maii* 1718, *dub*. 4.

28. Sacerdos Marcus Antonius Macrinatus Jemini diœcesis Uxentinæ, sed ejus pater natus est in terra Casarani diœcesis Neritonensis, ordinatus ab episcopo Uxentino absque litteris testimonialibus episcopi Neritonensis, non incurrit suspensionem. Nam exponebat patrem ejus a triginta annis domicilium continuum cum animo perpetuo habitandi constituisse in oppido Jemini, ubi majorem partem bonorum possidet : *Uxentina, seu Neritonen., Ordin.*, 17 *junii* 1719.

29. Episcopus suspensionem a divinis adversus canonicos procuratores capituli cathedralis inflixit. Occasionem præbuit expositio reliquiarum S. Pamphili protectoris civitatis Sulmonis, ut impetraret pluviam, ac ut augustissima imperatrix felicem ederet partum. Contendit Episcopus capitulum id fecisse absque sua venia, e contra capitulum defectum canonicarum monitionum opposuit, ac de obtenta licentia magistratus testimonium ostendit ; ob id S. C. consulta suspensionem ratam non habuit ; et addidit ad mentem [238] : *Sulmonen*, 2 *decem*. 1719, *dub*. 1.

[237] Not. 79, litt. P, verb. *Patrim. Clericorum*.

[238] Mens fuit, ut duo canonici nomine capituli accedant

30. Paulus Jordanes Montis S. Angeli Sipontinæ diœcesis a suo Episcopo ad titulum patrimonii sacri in subdiaconum ordinatus mansionariam quamdam residentialem, quæ ad nutum amovibilis esse dicitur, obtinuit in ecclesia cathedrali Vestana, et ad ejus titulum fuit ordinatus ab Episcopo Asculano ad reliquos sacros ordines cum litteris dimissorialibus vicarii capitularis Vestani sine testimonialibus archiepiscopi Sipontini. S. C. consulta Jordanem suspensum, ac irregularem *sub die* 4 *maii* 1719. *inter. sum. prec.* declaravit. Deinde causa examinata iterum, coadjuvari probationes super qualitate mansionariæ, an sit perpetua vel ad nutum amovibilis rescribitur : *Vestana seu Sipontina*, *Ordinat.*, 11 *maii* 1720.

31. Patres S. Francisci de Paula Archiepiscopo oratorium claustro S. Mariæ Lauretanæ adjectum, in quo erecta est quædam Sarcinatorum, seu Vestiariorum, societas, visitanti restiterunt; id visitandi jus illi negantes. Archiepiscopus eosdem Patres suspendit, excommunicavit, et interdixit. Controversia hinc orta inter eos est tam super jure visitandi, tam super censurarum validitate. De jure nulla prodiit definitio, et censuræ suspensæ fuerunt usque ad exitum causæ, amotis interim cedulonibus : *Consentina*, *Visit.*, *et Cens.*, 19 *sept.* 1722, *dub.* 1 et 2.

32. Clerici nonnulli patriarchatus occidentalis origine, et domicilio subditi a petitione sacrorum ordinum rejecti, recursum habuerunt ad capitulum orientale, et ad episcopum Tagastensem vicarium capitularem, qui eos ad titulum nonnullarum capellaniarum in ecclesiis diœceseos Orientalis existentium ordinavit. Capellaniæ istæ nec Episcopi auctoritate fundatæ erant, nec in dominium Ecclesiæ unquam transierant, quum ab administratoribus, qui solvebant eleemosynam, retinerentur. Postquam ordinationes sic factæ, fuerint illicitæ a S. C. judicatæ; ita etiam ordinati suspensi declarati sunt; et additum fuit ad mentem : *Ulyssiponen.*, *Occidentalis*, 26 *junii* 1723, *dub.* 2, confirmata pro nunc quoad Valentinum Pereiram, et Emmanuelem Nunez Colares : 19 *aug.* 1724.

33. Curia episcopalis Aquensis Hippolytum Macchiolo præpositum parochialis loci Uvadæ suspensum ab officio pronunciavit per quatuor menses, ea de causa, quod absque ordine, et licentia ejusdem curiæ unam publicationem fecisset de patrimonio constituto a Nicolao Molphino Bartholomæo proprio filio, postquam fuit ordinatus a Card. archiepiscopo Januensi in præjudicium jurisdictionis episcopi Aquensis. Hippolytus vero dicit se putasse licentiam habere a curia Aquensi, quia vir probus id ei asseruerat. De censurarum validitate requisita propterea fuit S. C., et responsum præbuit : Dilata, et expectetur novus Episcopus, concessa interim relaxatione suspensionis, et dispensatione ab irregularitate ad cautelam usque ad exitum causæ : *Aquen.*, 4 *decem.* 1723, *dub.* 2.

34. Canonicos Dominicum, et Philippum de Ferignis incurrisse in suspensionem indicatum est non obstantibus binis præcedentibus appellationibus solemniter interpositis. Hæc enim censura fuit relaxata ad tramites edicti emanati super adimplemento celebrationis Missarum, a quo defecerat primus ob non celebratas Missas 76, secundus 53, quas celebrare ratione beneficiorum, et capellaniarum tenebantur, etiamsi eorum juramento de celebratione expleta affirment, licet descriptæ in libro sacrarii non reperiantur. In dubio venit validitas suspensionis, et S. C. ratam non existimavit, et addidit ad mentem : *Amalphitana*, 19 *aug.* 1724.

35. Abhinc annis septem, Joannes Sordagni aparochus loci Zaptat adulterio nomen suum maculat, ac in negotia secularia se implicat, et graviter in administratione sacramentorum delinquit, plurimis parochiæ incolis absque sacramentis ejus culpa mortuis; hæc omnia noscens archiepiscopus Ragusinus sacerdotem Joannem de Angelis pro confectione processus delegavit. Delegatus hic parochum suspendit a divinis, qui ad S. C. confugit; et suspensionis revocationem, et absolutionem ab impactis criminibus postulavit. Sed resoluta non fuit causa, quum S. C. dixisset : Dilata, suspensis interim censuris per tres menses, et ad secretarium pro relatione processus : *Ragusina*, 19 *aug.* 1724, *dub.* 1 *et* 2.

36. Sub pœna suspensionis et interdicti in synodalibus constitutionibus prohibetur celebratio Missæ in diebus solemnibus in oratoriis privatis. Petrus Pratus tamen capellanus ecclesiæ S. Mariæ de Areneto in die Paschatis Missam inibi celebravit. Episcopus oratorium esse privatum non ecclesiam publicam existimans, a divinis capellanum suspendit. At ecclesia præfata publica declarata, ideoque invalida suspensio fuit : *Savonen.*, 9 *sept.* 1724, *dub.* 2.

37. Bartholomæus Turrianus Lucanæ diœcesis cum litteris dimissorialibus sui Episcopi, ut a quocumque Antistite ad ordines minores promoveri possit, primam tonsuram, et ostiariatus ordinem recepit ab Episcopo Mantuano, alios ab abbate seculari ecclesiæ collegiatæ S. Barbaræ dictæ civitatis, tanquam suæ ecclesiæ servitio addicto. Novas impetrare litteras cupiens a suo Episcopo fuerunt

ad Episcopum ad petendam veniam de facto sequuto supradictæ tentatæ expositionis reliquiarum; et mens prædicta procuratori capituli in urbe notificata fuit, et etiam Episcopo : *Regist. litt.*, lib. 25, *die* 2 *decem.* 1719.

hæ denegatæ. Re ad S. C. delata, et auditis episcopo Mantuano, qui ecclesiam S. Barbaræ exemptam esse, cujus servitio se mancipavit Turrianus, referebat, et episcopo Lucano, qui illum absolvi posse, ex quo abbas in possessione immemorabili erat conferendi ordines minores ecclesiæ suæ adscriptis, firmabat, S. C. dixit : Dilata, et ad mentem [239] : *Lucana*, 14 *april.* 1725. De possessione abbatis minime dubitatum fuit, sed instauratum fuit examen super titulo, seu privilegio, et rescribitur : Dilata, et ad mentem [240] : 22 *sept. ejusd. anni*. Demum decreta fuit relaxatio suspensionis arbitrio episcopi Lucani : 16 *martii* 1726 [241].

38. Parochus ecclesiæ Lindkurchensis Joannes Kleydorffer a consistorio Ratisbonæ suspensus fuit ab exercitio parochiali, ex quo sacramentum Eucharistiæ denegaverat Georgio Baurt, ea ductus ratione, quod tempore paschali confiteri alteri sacerdoti absque sua venia ausus fuerat. Hanc suspensionem sustinendam esse firmatur : *Ratisbonen.*, 4 *aug.* 1725.

39. Suspensio imposita ab Episcopo canonicis ecclesiæ cathedralis in casu absentiæ non sustinetur nisi in subsidium : *Acerrarum*, 23 *aug.* 1727, *dub.* 16.

40. Propterea eadem relaxata contra nonnullos canonicos non est valida : *Ibid.*, *dub.* 18.

41. Sub nomine pœnæ correctionis intelligi suspensionem a divinis S. C. declaravit : *Pacen. seu Nullius, Jurisdictionis*, 15 *januar.* 1729, *dub.* 4.

42. Quum, occasione visitationis ecclesiæ parochialis terræ Centulæ exemptæ, Episcopus jure delegato ad examen Dominicum Gabrielem parochum, seu œconomum dictæ ecclesiæ vocavisset, et ipse renuens præviis terminis ab officio suspendisset, in occulto delituit suspensionis validitas. Putat parochus de nullitate ejusdem constare, quum semel adprobatus novo examini subjici, nisi nova indicia de illius imperitia supervenisset, nequiret. S. C. autem pro validitate stetit : *Caputaquen.*, 2 *april.* 1729, *dub.* 1.

43. Suspensio a celebratione Missæ in sacerdotes Franciscum Vassalli, et Sabbatum de Stephano, ab Episcopo Capritano ex causis sibi notis, et ex informata conscientia, lata valida est : *Capritana*, 16 *decem.* 1730, *dub.* 1.

44. Vicarium generalem abbatiæ S. Mariæ de Casanova, qui litteras dimissoriales Francisco de Fulgentiis subdito episcopi Valvensis concessit, suspensum fuit declaratum, quandiu ab episcopo Valvensi videbitur : *Valven., seu Sulmonen.*, *Dubium ordinat.*, 22 *martii* 1732, *dub.* 2.

45. Quum episcopus Larinensis in synodo diœcesana anni 1728 præscripserit sacerdotibus, ut quotiescumque illi congregationi de quæstionibus ad forum conscientiæ spectantibus, haberi consuetis non interessent, in sequenti die se abstinerent a Missæ celebratione ; S. C. pœnam suspensionis deleri jussit [242]: *Larinen.*, *Decret. synodal.*, 30 *aug.* 1732, *dub.* 2.

46. Pœnam item ipso facto incurrendam scilicet suspensionis a Missæ celebratione, sub qua demandata fuit emptio codicis constitutionum synodalium, soluto pretio quinque carolenorum, sustinendam minime esse fuit resolutum : *Ibid.*, *dub.* 2.

47. Quum sacerdos Petrus Xaverius de Antoninis illicite ordines suscepisset, quia sine litteris testimonialibus episcopi Montis Alti, ab episcopo Ripano ordinatus fuit, in suspensionem ille incidit, quam S. C. arbitrio episcopi Montis Alti juxta mentem commendavit : *Asculana, seu Montis Alti*, *Ordinat.*, 7 *febr.* 1733, *dub.* 2.

48. Sacerdotem Joannem Wolfangum Baumharter vitam inhoneste colentem pluries paterne monuit Ordinarius Augustanus. Illo non resipiscente ad sententiam devenit Episcopus, qua eumdem condemnavit ad permutandum simplex primiceriatus beneficium cum altero beneficio in Liechtenau existente. Appellavit ille ad metropolitanum Moguntinum, et hac appellatione non obstante eumdem Episcopus a divinis suspendit. Spreta hac suspensione jugiter celebravit Joannes; inde inquisivit, num suspensio a divinis, et respective irregularitas, in quam incurrit, sustineri deberet? et utique sustinendam S. C. resolvit : *Augustana*, 29 *januar.* 1736, *dub.* 2.

49. Quosdam sacerdotes de inhonesta consuetudine cum muliere quadam sacerdos Donatus de Hippolyto criminatus fuit. Episcopus eum ad informandum super infamia mulieris irrogata citavit, contumacemque bonorum sequestro vexavit. Appellavit hic ad metropolitanum, qui Episcopo, ne ul-

[239] Qua secretario fuit a S. C. demandatum, ut ex officio colligeret, quæ sibi colligenda occurrerent circa privilegium abbatis S. Barbaræ in puncto collationis ordinum : *Ead. causa*, 1 *sept.* 1725, § 7.

[240] Quæ fuit, ut colligerentur ea, quæ facere possent super articulo excitato, an privilegium concessum a Summo Pontifice Pio papa IV abbati S. Barbaræ, conferendi tonsuram, et minores ordines, fuerit ab eodem Pontifice revocatum, in *Const.*, 94 ejusd., *Pont. Bullar.*, tom. 2, *Ead. causa*, 17 *novem.* 1725, § 1.

[241] In hac causa habentur annotationes secretarii S. C. rel. in *Thesaur. Resolut.*, tom. 3, pag. 295, *edit. Rom.*

[242] « Etsi enim hæc levissima esset, et unica tantum die sacerdotes arceret a sacro altaris ministerio, levior tamen Sacræ Congregationi visa est culpa propter quam infligebatur. » Bened. XIV, *de Synod. diœces.*, lib. 7, cap. 45, num. 4, tom. 12, pag. 449.

terius in causa procederet, inhibuit. Episcopus interim ex informata conscientia per annum a divinis Donatum suspendit, qui contatus est S. C., num suspensio ab Episcopo in eum lata sustineatur? et responsum habet, dilata, et scribatur Episcopo, ut exprimat causas intra mensem : *Oritana, seu Tarrentina, Attent.*, 20 *aug.* 1735, *dub.* 2. Inde audiri postulavit Episcopus, et in pristina sententia addendo ad mentem S. C. permansit : 24 *sept. ejusd. anni.*

50. Sacerdos Joseph Ronca in ecclesia Fratrum Min. S. Francisci oppidi Terlitii Missam inchoavit, multis die dominica adstantibus, post oblationem Hostiæ peractam, repertis urceolis vino vacuis, et post horæ circiter quadrantis lapsum, tædio affectus ab altari discessit, seque eadem die ad celebrandum in collegiatam dictæ terræ contulit. Incertum fuit, an incurrerit ille suspensionem? Non incurrisse censuit S. C., et mandavit rescribi Episcopo, ut imposita aliqua salutari pœna oratorem denuo ad altaris ministerium admittat : *Juvenacen., Suspens., et Irreg.*, 3 *decem.* 1735.

51. Episcopus Juvenacii cuicumque sacerdoti sub pœna suspensionis ipso facto incurrendæ, ne candelas quisque privatim benediceret et distribueret, vetavit. Procurator tamen generalis capituli, ac capituli deputatus, in alia ecclesia occulte candelas benedixerunt, ac distribuerunt. Suspensi proinde illi fuerunt, licet appellationem ad metropolitanum interposuerint; hinc actum est, an valide sint censuræ latæ post interpositam, et admissam appellationem ad metropolitanum? Utique validas esse, S. C. respondit, addendo ad mentem : *Juvenacen.*, 22 *septemb.* 1736, *dub.* 3. Confirmata addendo iterum ad mentem : 9 *febr.* 1737.

52. Dubio proposito, an diebus dominicis et festis ante Missam parochialem sacerdotes valeant facere sacrum in aliis ecclesiis Normanni, præmisso sonitu tintinnabulorum? et an contra facientes suspensionis pœna, vel alia mulctari possint? datum est responsum ad mentem : *Cassanen.*, 15 *decem.* 1736, *dub.* 14.

53. Non est locus prætensæ suspensioni a divinis contra canonicos Grandinium et Contestabilem ecclesiæ collegiatæ, et parochialis SS. Faustini et Jovitæ. Nam hi contendebant Episcopum, veluti S. C. in prioribus dubiis decrevit, impedito canonico curato vel defuncto canonicis imponere œconomatus onus non posse : *Viterbien.*, 28 *sept.* 1737, *dub.* 3.

54. Vicarius generalis Cotronensis suspensum, excommunicatum, et irregularem Vincentium Amalphitanum cathedralis canonicum coadjutorem declaravit, eo quod in pervigilio festi Sanctissimi Corporis Christi, et in sequenti die functionibus interesse noluit, necnon coram illum comparere ad causam dicendum neglexit. De his S. C. interrogata respondit non sustineri censuras, mandavitque ut scribatur Episcopo pro abrogatione pœnæ suspensionis contentæ in synodali constitutione, et procedat ad formam Concilii [243]. Probaverat enim prædictus canonicus illo tempore fuisse a rheumatico morbo vexatum, ut absque vitæ discrimine divinis officiis, supplicationi interesse nequiverit; et licet promotor fiscalis censuras tueri desudaverit, quod canonicus eo die in alia ecclesia sacrificium peregerat : *Cotronen.*, *Censur.*, 25 *januar.* 1741.

55. Erecta est nova parochia in ecclesia S. Agathæ abbatiæ canonicorum regularium insulæ Tremitanæ a pro-vicario generali Larinensi juxta resolutionem S. C. Putavit abbas contra mentem ejusdem S. C. id factum esse, ideo protestatus est, se ab omnibus ejus decretis ad S. C. provocare velle. Et hac contestata denunciatione repetita, provicarius prædictus suspensum a divinis abbatem declaravit. Sed S. C. consulta non sustineri suspensionem edixit : *Larinen.*, 15 *april.* 1741, *dub.* 5.

56. Episcopus Termularum animadvertit, presbyteros receptivæ ecclesiæ S. Mariæ majoris Collis Nisii, penes quos actualis residebat animarum cura, sine sua auctoritate admitti in stallo consuevisse, et a S. C. responsum tulit, ut sibi interdicere liceret, ne prius in possessionem cooptatos admittant, quam a se prævia disquisitione fuerint adprobati; ob id Episcopus S. C. resolutioni suspensionis a divinis pœnam adjunxit. Presbyteri adversus hoc decretum ad metropolitanum appellarunt, qui Episcopo litteras dedit inhibitoriales. Sed quia interea temporis idem cuique sacerdoti in locum consortialis pridem defuncti possessionem tradidere, Episcopus tam electum, quam eligentes, publico edicto suspendit a divinis. Rogata fuit S. C. num censuræ illæ sustinerentur? et non sustineri respondit : *Termularum*, 12 *aug.* 1741.

57. Franciscus Joseph Zuniga ab Antistite Gadicensi, cui originis et domicilii ratione subdebatur, tonsuras, minoresque ordines suscepit, inde ad Hispalis se contulit civitatem, et præviis testimonialibus Gadicensis ac Hispalensis Episcoporum a magno prioris Hierosolymitani, seu a vicario generali commendatoris de Acre, litteras dimissoriales pro sacris ordinibus suscipiendis, obtinuit. Harum vigore ab Episcopo auxiliario titulari de Metuan ordinatus est. Ad Gadicensem postmodum reversus diœcesim, a curia episcopali suspensus fuit ob non servatam bullam *Speculatores* [244]. Addit proinde

[243] Nempe sess. 21, cap. 3; sess. 22, cap. 3, *de Reform.*, ac sess. 24, cap. 12, in quibus pœna amissionis distributionum absentibus statuitur.

[244] Vide not. 45, litt. S, verb. *Sacram. Ordinis*, § II.

S. C. quæ, sicut censuit illum illicite fuisse ordinatum, ita suspensionem eum incurrisse non dubitavit: *Gadicen., seu Hispalen.*, 20 *januar* 1742, *dub.* 1.

58. S. C. deliberavit invalidam esse suspensionem in sacerdotem Sanctem Colacicchium canonicum collegiatæ oppidi *del Borgo* ab Episcopo intentatam. Ille enim expleto munere procuratoris capituli ducat. 42 ad idem capitulum spectantia retinuit, de qua summa vero testati sunt nonnulli sacerdotes duc. 15 alteri procuratori eum tradidisse, et duc. 27 in favorem capituli investita fuere: *Civitatis Ducalis, Susp., et Irreg.*, 10 *martii* 1741, *dub.* 1.

59. Episcopo Policastrensi suspensionem a celebratione Missarum contra sacerdotes cleri S. Jacobi oppidi Laureæ Inferioris ob prætensam sacrorum rituum ignorantiam intentatam validam non esse S. C. decrevit: *Policastren., Procur.*, 28 *sept.* 1743, *dub.* 4.

60. Ab audiendis præsertim mulierum confessionibus Raymundum Meculum archipresbyterum collegiatæ oppidi Proxeudis arcuerat Ferentinus episcopus. Causa hujus fuit quod audiendi sensu carebat, vitamque ducebat inhonestam. Appellavit ille, et appellationis tutela non resipiscens, monitus ab Episcopo fuit, ut sub pœna suspensionis ipso facto incurrendæ compareret. Non comparuit, et statim exploravit, num præceptum illud sub prædicta pœna injunctum ratum sit? Non definivit primo adspectu S. C., sed voluit Meculum interim se abstinere a celebratione Missæ: *Ferentina, Coadj.*, 8 *febr* 1744, *dub.* 4. Reproducta causa validitatem explicavit: 29 *febr. ejusd. anni.*

61. Popularem tumultum in pago Petrellæ artificio, et calliditate archipresbyteri Dominici Carissimi occasione cujusdam mandati, quod exsequi in ecclesia divi Pauli a delegato deberet, commotum fuisse Episcopus opinatus est. Ideo ex informata conscientia archipresbyterum præfatum a divinis suspensum, testibus tantum de auditu rem comprobantibus, pronunciavit. Pluribus inde imputatis criminibus eidem archipresbytero, causæ cognitio commissa episcopo Guardiensi fuit, qui de ejus innocentia ac probitate retulit; et S. C. interrogata, suspensionem nequaquam sustineri judicium fecit: *Bojanen., Cens.*, 9 *maii* 1744; confirmata 27 *junii ejusd. anni.*

62. Quum sacrum agerent Ludovicus Cosma Hieronymus de Rivas, et Franciscus Gonzalez cum litteris dimissoriis Vicarii Commendæ Hierosolymitanæ de Pazos, qui capellanias in titulum eis contulit, ad sacros ordines promoti, Auriensis episcopus, in cujus diœcesi situm est Levoscendæ oppidum, in quo ii sunt, eos monuit, ut ordinationum titulos ederent. Repugnarunt illi primum, sed inde eos panderunt, et Episcopus male initiatos fuisse credidit, suspensosque declaravit. Re in S. C. deducta, rescriptum est, suspensa exsequutione decretorum, ad mentem [245]: *Aurien., Ordinat.*, 8 *maii* 1745.

63. Diœcesim visitaturus Isclanus episcopus accessit ad oppidum Forigii, ubi edictum proposuit, ut sacerdotes omnes et confessarii post tertiam diem ad se conferrent, ut de eorum studiis atque doctrina periculum facerent. At clerus reclamavit penes S. C., et abnuens accedere, in eum pœnam suspensionis a Missarum celebratione Episcopus indixit. Clerus vero interposuit appellationem; quæsitum propterea fuit, an suspensio illa sustineretur? S. C. responsum dedit: Prævia absolutione a censuris ad cautelam scribatur Episcopo juxta instructionem [246]: *Isclana, Nullit. edicti et susp.*, 29 *maii* 1745, *dub.* 2.

64. Vicarius capitularis in Antonium Simonetti parochum Tarpani, qui vi ductus in matrimonium Christophorum Longhum cum Catharina Rachliza vigente consanguinitatis impedimento dirimente copulavit, sententiam tulit, qua parochum ab officio per triennium suspendit, et per duos menses carceribus esse mancipandum voluit. Redintegratus hic postea fuit, et S. C. sciscitatus est, num in dicta sententia contineatur suspensio a divinis? et non contineri resolvitur: *Stagnen.*, 19 *novem.* 1746, *dub.* 2.

65. Eugenium Imbellonum, sacerdotem ecclesiæ S. Jacobi oppidi Laureæ, in suspensionis pœnam minime incurrere ob multam ab Ordinario intentatam non solutam decernitur, et additur ad mentem: *Policastren., Nullit. susp.*, 15 *apr.* 1747, *dub.* 1.

66. Episcopus del Tufo indignatione commotus in Antonium Mari parochum SS. Blasii et Leonis Castriveteris, quæsito colore ejus absentiæ a parochia, decretum suspensionis et irregularitatis in eum tulit die 6 maii 1745. Causa hinc delata ad S. C. absolutus fuit, et declaratum insuper curiam episcopalem nulliter et indebite processisse; ac tandem decretum prædictum Episcopi nec adprobandum nec exsequendum esse definitum fuit: *Hieracen., Cens.*, 13 *januar.* 1748, *dub.* 1; confirmata 18 *julii ejusd. anni.*

67. Censuram suspensionis a divinis in fratres Patrueles sacerdotes Franciscum, et Paschalem Gretii incolas oppidi Lucuniani causa sexennalis consuetudinis cum duabus mulieribus præviis monitionibus, donec resipiscerent, a curia episcopali relaxatam validam S. C. declaravit; etiamsi curia metropolitana, ad quam illi appellarunt, ex defectu

[245] Vide not. 92, v° *Sacramentum Ordinis*, § X.

[246] Vide not. 1, v° *Damnum.*

formæ conciliaris haud servatæ sententiam circumscripserit: *Ugentina*, *Cens.*, 17 *sept.* 1746.

68. De nullitate suspensionis ab Archiepiscopo intentatæ in Josephum Valentem canonicum pœnitentiarium, et vicarium curatum cathedralis, qui, morbo obnoxius, moribundo, qui absque sacramentis obiit, assistere præpediedatur, constare S. C. sententiam dixit: *Sipontina*, *Nullit. susp.*, 11 *maii* 1748, *dub.* 1.

69. Postquam Anna Maria Sarmiento perpetuam assignato integro censu millium regalium de Vellon pro dote capellaniam fundaverat, comperta est nihil superesse, unde vitam vivere possit, clam inde convenit cum Emmanuele de Villaba, cujus filios vocavit post primum nominatum capellanum Franciscum de Clara Diez, ut ipsa integros fructus inscio ipso capellano perciperet, qui ejusdem titulo ad sacros ordines ascendit. Inde in ancipiti cura versati sunt de conventione simoniaca, deque capellani suspensione, et S. C. copiam fecit sui consilii, et dixit, consulendum esse Sanctissimum pro absolutione, et dispensatione ad cautelam: *Vallisoletana, Capell.*, 26 *april.* 1749, *dub.* 1.

70. Decretum Episcopi occasione visitationis editi, quo celebratio Missarum lectarum interdicitur, dum Episcopus Missam pontificaliter celebrat, vel sacrum solemniter die jovis cum expositioni Sanctissimi Sacramenti perficitur; et etiamsi ex gravi causa celebrentur Missæ, non pulsentur parva tintinnabula sub pœna suspensionis, sustineri quoad sonum parvorum tintinnobulorum tantum, in reliquis nequaquam, definivit S. C. *Segnen.*, *Dec.*, 22 *novem.* 1749, *dub.* 3.

71. Aquinas episcopus sacerdotibus universis et clericis sub pœna suspensionis a divinis et censurarum indixit, ut synodi codicem carolenis quatuor quisque emeret. Nonnulla ejusdem exemplaria ad capitulum cathedralis misit, sed canonici ex illo codice damnum irrogatum fuisse capituli juribus animadvertentes, ad curiam episcopalem, ut errores, qui irrepserant, emendaret, remisit. Denuo Episcopus adjecta pœna suspensionis ipso facto incurrenda exemplaria, ut a capitulo reciperentur, mandavit: ac censuram post a capitulo appellationem ad sanctam Sedem interpositam relaxavit. Hujus censuræ validitas incerta fuit, donec S. C. de ejusdem nullitate deliberasset: *Aquinaten.*, *Susp.*, *et Cens.*, 28 *feb.* 1750.

72. Sacerdos Philippus Battalea rector S. Bartholomæi oppidi Eudiani a Populo, et Universitate electus impedimento fuit, quominus sacerdos Franciscus Florucci, qui plebaniam S. Mariæ *delle Cascine* peracto concursu assequutus erat, animarum curam exerceret; quod rector S. Bartholomæi plebanus S. Mariæ semper fuit. Battalea, quum latitaret, Episcopi præcepta haud recepit, haud eis paruit; ob id quæritur, an pœnæ in præceptis comminatæ sustineantur, suspensio scilicet a divinis ipso facto incurrenda? et sustineri decisum est: *Spolet.*, *Cens.*, *et Irreg.*, 31 *jullii* 1751, *dub.* 1.

73. Suspensionem priori Francisco Chelio et Petro Simio rationum congregationis Presbyterorum urbis Pisciæ exactoribus ab Episcopo ejusdem diœceseos intentatam, eo quod libros rationum non tradiderunt, quos tamen in archivo capitulari repositos esse judicialiter capitulum asseruerat, edere idcirco negligebant, sustineri non posse S. C. consilium cepit: *Piscen.*, 24 *martii* 1753, *dub.* 6.

74. Sacrum agendum solemne in ecclesia cathedrali Episcopus, quando is aberat, a parocho quodam, qui provicarii generalis munus agebat, fieri voluit. Archidiaconus ejusdem ecclesiæ, Antonius Gentili, suum jus spretum agnoscens, arrepto itinere Episcopum adiit, qui eum recipere renuit; ac pœnam suspensionis a divinis ipso facto incurrendam injunxit, nisi ad ecclesiam intra spatium 24 horarum rediret. Huic præcepto ratione infirmitatis obtemperare non valuit. Et S. C. tamen eam pœnam non esse validam demandavit: *Nebien.*, 17 *novem.* 1753; confirmata 9 *febr.* 1754.

75. P. Humbertum Pslaundler, qui insalutato episcopo Basileensi, ejusdem monitione posthabita, monialium monasterii Olsberg ordinis Cisterciensis in diœcesi Basileensi siti, et subjecti monasterio Salernitano diœceseos Constantiensis, sacramentales excepit confessiones, suspensionem a divinis et irregularitatem incurrisse S. C. suos sensus exposuit: *Basileen.*, 9 *febr.* 1754, *dub.* 9.

76. Constare de nullitate, et de injustitia decreti Episcopi super suspensione a divinis, et remotione ab omni ecclesiastico officio presbyteri Francisci Tonnelli vicarii curati Tennensis, S. C. sententiam protulit. Nam, licet constitutus coram laico judice ad interrogationem de prænotione criminis et reorum responderit, utrumque novisse in sacramentali confessione, nec aliud dicere posse; tamen nec citatus, nec processatus, sigilli sacramentalis tanquam fractor a divinis et ab officio suspensus fuit: *Feltrien.*, *Susp. a div.*, *et Remot. ab omni eccles. offic.*, 30 *april.* 1757.

77. Juxta immemorabilem consuetudinem diœcesis Amerinæ rectores, seu capellani, ecclesiarum ruralium insciis parochis candelas, palmas, aliaque benedicunt; contra hanc reclamavit parochus Montis Lampani de turbata parochiali jurisdictione; propterea Episcopus sub pœna suspensionis rectori ecclesiæ S. Laurentii, ut se abstineret, præcepit. S. C. quæsita rectori favit, pœnam esse invalidam putavit: *Amerina*, *Funct.*, 3 *dec.* 1757, *dub.* 2.

78. Quum canonicus pœnitentiarius cathedralis

facultatem a casibus reservatis absolvendi recusasset, obstitit Episcopus, suspensionemque a divinis ipso facto incurrendam comminatus est, nisi facultate illa usus fuisset. Ille vero uti hac delegata facultate renuens, plures pœnitentes absque absolutione dimisit, ac inde controversiam excitavit in S. C., quæ comminationem suspensionis a divinis ipso facto incurrendæ sustineri existimavit : *Pisauren.*, *Cas. reser.*, 21 *novem.* 1761, *dub.* 3.

79. Postquam Honorius III Pont. Max. Priverni, Setiæ ecclesias Terracinensi univit, plurimæ exarserunt de antiquitate, primatu ac potestate controversiæ. Episcopus anno 1794 synodum Priverni indixit. Capitulum Terracinense ad eam archipresbyterum, et quinque canonicos deputavit, data lege, ne sua jura imminui paterentur. Sed iidem quum a latere Episcopi archidiaconum, et præpositum Setinos vidissent, de injuria illata questi sunt, et e synodo, ac e civitate abierunt ; licet eorum dicessum sub pœna suspensionis Episcopus vetasset. Pœnæ hujusce validitas in dubium vocata fuit. Difficultatem vero S. C. enucleavit, pro validitate decernens, et addidit ad Card. præfectum ad mentem ; etiamsi justam illi causam recedendi habuisse asseruerint : *Terracinen., Setina, et Privernen.*, 1 *martii* 1766, *dub.* 6.

80. Non sustineri S. C. exposuit censuram suspensionis a divinis ab archidiacono de Trappe collegiatiæ S. Martini exsequutore litterarum apostolicarum, nulla præmissa monitione, nec audito capitulo, imo uti judice recusato tanquam suspecto, et lite pendente latam in Michaelem de Champs : *Leodien.*, *Benef.*, 14 *maii* 1768, *dub.* 3.

81. De legitimis causis suspensionis, quam curia episcopalis Alexandrina Alexandrum a Patre, et Paterno Gamalero præsentatum litteris S. C. incurrisse ostendit, ob nempe non adimpleta Missarum onera suo beneficio, et legato pio adnexa, et ob alienationem patrimonii, non constare eadem S. C. respondit, et quoad investimentum sortium quæ restitutæ fuerunt, Episcopum uti jure suo. Nam ex necessitate celebrationem prætermisisse, ac deinde absolutionem, et compositionem a rev. fabrica S. Petri obtinuisse affirmat orator : *Alexandrina*, *Susp.*, 18 *sept.* 1771, *dub.* 1 ; confirmata 11 *januar.* 1772.

82. Suspensionis pœna est indicta extrajudicialiter sacerdoti Dominico Blomer, et renovata, ne a loco discederet, nisi prius onera Missarum explevisset, de implemento doceret. Ille autem discessit, Missam celebravit, confessionesque sacramentales excepit. Hæc pœna ex decreto S. C. sustinetur : licet idem sacerdos non fuisse latam in scriptis, præmissis monitionibus, et cum causæ expressione conniteretur : *Savonen.*, 14 *sept.* 1782, *dub.* 1.

83. Declaravit S. C. suspensionem a divinis quoad canonicos ecclesiæ collegiatæ S. Michaelis Archangeli validam haud esse : et dubio, an incidissent in eam canonici *extra capitulares* vocati prædictæ ecclesiæ qui, cum essent juxta antiquas constitutiones capituli ac veterem consuetudinem immunes a punctaturis, quoque impugnarunt dimissionem tertiæ partis fructuum pro distributionibus assignandam, pro qua dimissione capitulariter instante Episcopo conventum fuerit. S. C. dedit responsum, consulendum esse Sanctissimum pro absolutione ad cautelam : *Civitatis Castellanæ*, *Punctatur.*, 16 *maii* 1795, *dub.* 3.

SUSPENSIONIS CENSURA QUOAD ABSOLUTIONEM. Vide *Absolutio* § X

SUSPENSIVA APPELLATIO. Vide *Appellatio suspensiva.*

SUSPENSUS. Vide *Sacramentum Ordinis.*

SYNDICUS. Vide *Administrator.*

SYNODALES CONSTITUTIONES. Vide *Synodus* § II.

SYNODALES EXAMINATORES. Vide *Examinatores Synodales.*

SYNODATICUM. Vide *Episcopus* § III.

SYNODUS DIŒCESANA.

§ I.

Synodus diœcesana quoad Convocationem [247].

1. Editum fuit decretum ita conceptum : S. C. Patribus auditis, ac Sanctissimo Domino Nostro approbante, censuit, episcopum Pinnæ et Hadricæ debere primam diœcesanam synodum, cum ultima in civitate Pennensi coacta fuerit, in Hadriensi civitate indicere, ac celebrare, ad quam celebrandam præscripsit eidem episcopo dominicam SS. Trinitatis proxime futuram, nec ad eam synodum

[247] « Qua in re præstat audire Sacram Congregationem Concilii, quæ præcipuas suggerit industrias sustinendas synodo, cum ab Episcopo fieri nequit. Etenim cum episcopus Canariensis, occasione visitationis sacrorum Liminum, ad præfatam Congr. transmisisset relationem status suæ Ecclesiæ, eidemque significasset impossibile sibi esse diœcesanam synodum cogere ; S. C. litteris ad ipsum datis anno 1720 rescripsit : « Reliquum est, ut tuis postulatis

censuit ullatenus admitti posse aut debere archidiaconum, canonicos, et capitulum Pinnæ, nec e converso archidiaconum, canonicos, et capitulum Hadriæ ad synodum postea celebrandam in civitate Pinnæ, sed quoad hoc perpetuis futuris temporibus esse observandas litteras in forma brevis Clementis VIII editas die 3 maii 1590; quibus hac in parte, quatenus opus sit Sanctitatis Suæ autoritate S. C. expresse derogavit, clerum vero diœcesanum censuit debere eidem synodo interesse absque præjudicio divisionis diœcesis litis super hoc pendentis, ac jurium utriusque partis tam in petitorio, quam in possessorio judicio. *Pennen.*, *et Adrien.*, 12 *april.* 1625. Inde S. C. rescripsit, synodum ab Episcopo congregatam, et celebratam in civitate Pinnæ, quæ ratione alternativæ celebranda erat in civitate Hadriæ non esse absolvendam, sed acriter corripiendum Episcopum et faciendam declarationem quod hujusmodi celebratio nullo modo præjudicet civitati Hadriæ ratione dictæ alternativæ, prout hæc S. C. declarat. 27 *julii* 1647 [248].

2. Proximam futuram synodum esse indicendam, ac celebrandam in civitate Castellana, in qua ad præsens Episcopus reperitur, deinde vero in civitate Hortana et sic deinceps singulis annis observare deberi, absque tamen præjudicio partium tam in petitorio, quam in possessorio judicio, et donec articulus præcedentiæ plene cognitus, ac definitus fuerit. Cæterum, ad synodum in altera ex dictis civitatibus celebrandam nequaquam teneri accedere clerum alterius civitatis : *Civitatis Castellanæ, et Hortanæ*, 8 *junii* 1624, *dub.* 2.

3. Censuit S. C. necessariam esse synodi celebrationem quolibet anno, et deputationem examinatorum, nam si a die ultimæ synodi sex examinatores non supersint ceterorum facultates expirant, et concursus fieri nequeunt, aliasque facti non valent: *Leypien.*, 7 *sept.* 1730, *dub.* 4 [249].

4. Dubio ponderato, an Episcopus solus sine capitulo possit synodum diœcesanam indicere, et publicare, vel requiratur consilium, vel consensus capituli? posse Episcopum solum sine consensu, vel consilio capituli synodum diœcesanam indicere, et publicare : *Oriolen.*, 27 *martii* 1652, *dub.* 14.

5. Item, an Episcopus possit ad synodum vocare laicos, si illorum consilio uti velit? Episcopum non posse : *Ibid.*, *dub.* 16.

6. Demum, an celebratio synodi diœcesanæ impediri vel retardari possit intuitu cujusque appellationis? Celebrationem diœcesanæ synodi impediri vel retardari nequaquam posse, etiam ratione cujuscumque appellationis : *Ibid.*, *dub.* 17.

7. S. C. definivit, posse Episcopum etiam in dicto oppido diœcesanam synodum congregare, sed

« respondeam. Primum, difficultates diœcesanæ congregandæ « synodi nobis ob oculos ponis, et eæ quidem maximæ sunt, « vetantque profecto omnem ecclesiasticorum conventum « fieri. Verum, S. C. certior a te fieri cupit, an in una- « quaque insula possent per annos singulos, definito a te « per edictum loco, ac die, aut omnes, aut major clericorum « pars, quibus synodo interesse jus est, commode coire, « vices suas uni aut pluribus procuratoribus delegaturi; « an, qui electi fuerint, possent, accepto authentico lega- « tionis suæ testimonio, statuto pariter tempore te con- « venire, ut referrent suarum Ecclesiarum statum, cleri, « et populi mores, religionem, pietatem, templorum decus, « piorum locorum administrationem, cæteraque omnia, quæ « opus forent. Collatis tunc ipse consiliis, quid agendum « esset, imperares, veluti de synodi sententia, imperataque « illi ad suos adducerent, curarentque perfectum iri. Id « enimvero synodi speciem obtineret, maximumque inde « fructum caperes; quippe qui ubique tuæ diœcesis agatur, « penitus internosceres habitoque cum gravissimis viris, « quales hujusmodi procuratores creandi essent, sermone « melius universis Ecclesiæ tuæ rebus consuleres. Hoc si « fieri nequeat, diœcesim tibi per edicta regere necesse « erit, quæ invalescentibus fortasse animorum morbis re- « medium in dies afferant, exacuant populos ad virtutem. « Curandum tamen erit, ut eadem edita non negligantur, « et haud quaquam neglecta fuisse, ex una quaque insula « testimonium tibi identidem afferatur. » Salutaribus hisce S. C. monitis morem gerere deberent Episcopi extra Italiam, ac præcipue in Germania degentes, si verum est quod scribit Leopoldus Pilatus, canonicus Tridentinus in suis ***Originibus Juris Pontificii*** lib. 5, tit. 2 ***de Conciliis ecclesiasticis***, fieri nimirum non posse, ob diœcesium amplitudinem, parochorum paupertatem, atque itinerum difficultatem, ut illi singulis annis synodum celebrent. » Ita Bened. XIV, ***de Synod. diœces.***, lib. 1, cap. 2, num. 5, pag. 7 et seq., edit. Rom 1755, in fol.

[248] « Quoniam in hac, cum probata esset consuetudo synodum alternis vicibus habendi in utraque civitate, non ex mera decentia, sed ex justitia, ab eadem S. C. prodiit decretum etc. » Ita Bened. XIV *de Synod. diœces.*, lib. 1, cap. 5, num. 4, pag. 14, edit. Rom. 1755, in fol.

[249] « Augustinus Valerius celeberrimus episcopus Veronensis, qui in citato libello ad clerum suum testatur, se obtemperasse Concilio Tridentino, synodum quotannis celebrando; in qualibet synodo sermonem habuisse ad clerum de ecclesiastica disciplina, singulos hortando, ut ad hujus exactam normam suos mores componerent: sed nullum in synodo edidisse decretum: quod tamen addit, nonnulli displicuisse sacerdotibus: et propterea libellum scripsit, in quo factum excusat, et salubria monita tradit, loco constitutionum, quas in synodis non fecerat : « Cur autem, inquit, « cum singulis annis, ex quo ipse Episcopus sum factus, « synodus sit celebrata, et a nobis sint habiti longi ser- « mones, ad me ipsum, et ad vos excitandos nullam con- « stitutionem nomine meo ediderim, cum ad aures meas « pervenerit, esse nonnullos bonos sacerdotes, qui hoc « meum consilium non satis probent, illis hujus facti ra- « tionem reddendam judicavi. » Deinde, difficile videtur, hoc tempore, quo ecclesiastica disciplina quotidie consenescit, et labefactatur, aliquam inveniri diœcesim cui opus non sit ulla nova constitutione, qua saltem antiquæ leges corroborentur, et quæ morum corruptela pene absolverunt, revirescant. » Bened. XIV *de Synod. diœces.*, lib. 1, cap. 6, num. 8, pag. 18, edit. Rom. 1755, in fol.

satius esse, ut illam apud suam cathedralem celebret : *Acernen.*, 17 *maii* 1636, *dub.* 2. [250].

8. Episcopus potis est synodum diœcesanam consuetis temporibus congregare non requisito assensu, vel consilio capituli : *Fulginaten.*, 26 *febr.* 1639, *dub.* 2.

9. In disquisitionem venit, an inspecta latitudine diœcesis Colimbriensis sufficiat absque contraventione dispositionis S. Concilii Tridentini [251] celebrare synodum diœcesanam singulis tantum trienniis? Respondit, synodum diœcesanam singulis annis esse celebrandam, nec concedendam longioris temporis prorogationem : *Colimbrien.*, 16 *julii* 1639, *dub.* 5.

10. In S. C. habetur : Approximante tempore celebrationis synodi, Episcopus, stante quod Ampuriensis diœcesis unita sit æque principaliter Civitatensi diœcesi, nulla in hac parte suffultus consuetudine supplicat edoceri, an ipse teneatur celebrare synodum in utraque diœcesi, et quatenus negative, renuentibus Civitatensibus accedere?

11. Et an ad cathedralem Ampuriensem, eos juris remediis, ad accessum compellere possit? S. C. respondit ad 1 affirmative alternatim, ad 2 negative [252] : *Ampurien.*, *Synodi*, 8 *maii* 1694, *dub.* 1 *et* 2.

12. Dubiis propositis ad instantiam promotoris fiscalis curiæ episcopalis Pientinæ, an priores, guardiani, ceterique superiores parvorum conventuum teneantur accedere ad synodum diœcesanam quatenus fuerint vocati ab Episcopo tanquam Sedis Apostolicæ delegato? et quatenus affirmative.

13. An casu, quo vocati non interveniant subjacere debeant multis in prædicta synodo diœcesana adversus contumaces comminatis? rescriptum fuit ad 1 affirmative, ad 2 affirmative, arbitrio Ordinarii [253] excepta multa pecuniaria : *Pientina, Synodi*, 16 *junii* 1703, *dub.* 1 *et* 2.

14. Reclamante autem priore et PP. conventus B. M. V. Servorum loci Scrofani sub fundamento, quod dictus eorum conventus non sit comprehensus in decreto Innocentii X, quod incipit *Ut in parvis*, renovato per Alexandrum VII eo quia, ut asseritur, nunquam fuit suppressus, ac semper ibidem manserunt de familia sex religiosi, S. C. respondit dictum conventum Scrofani non esse comprehensum : *Ibid.*, 15 *sept. ejusd. anni.*

15. Indicta ab episcopo Geruntino synodo, habenda in civitate Cariatensi, æque principaliter unita ecclesiæ Geruntinæ, hujus capitulares, ceterique de clero Geruntino ad synodum accedere recusarunt, eam obtendentes excusationem, quod in utriusque ecclesiæ unione, reservata fuisset præeminentia ecclesiæ Geruntinæ. Re delata ad S. C., ejusque discussioni propositis his dubiis — 1. An synodus ab Episcopo celebrata in cathedrali Cariatensi sustineatur?

16. 2. Et quatenus affirmative, an liget diœcesim Geruntinam? S. C. respondit ad primum affirmative, ad secundum negative : *Geruntinen.*, *et Cariaten.*, *Synodi et Gravam.*, 2 *octob.* 1706, *dub.* 1 *et* 2. Deinde ad secundum prævio recessu a decisis, rescripsit, affirmative [254] : 1 *febr.* 1708.

17. S. C. consilium quæritur, an archiepiscopo Matheræ et Acheruntiæ liceret convocare synodum diœcesanam in civitate Matheræ pro utraque diœcesi, seu potius eam celebrare teneretur in civitate Acheruntiæ æque principaliter unita; S. C. causam differendo dixit non retardato pro hac vice interventu cleri Acheruntini synodo jam indictæ in civi-

[250] « Verum, etsi solo jure spectato liberum sit Episcopo synodum congregare in quolibet suæ diœcesis oppido, expedit tamen, cum nullum obstat impedimentum, ut illam cogat in civitatem. » Ita Bened. XIV *loc. cit.* num. 3, pag. 13.

[251] « Sed quoniam postea hæc disciplina (celebrandi synodum diœcesanam quotannis) relaxata fuerat, et synodi celebratio intermissa, idcirco plerique religionis studio permoti, Tridentinos Patres ursere, ut illam instaurarent. Inter petitiones ab oratoribus Regis Christianissimi factas in Synodo Tridentina, atque ex Angelo Massarello ejusdem Concilii secretario relatas tom. 8 amplissimæ *Collectionis veterum scriptorum et monumentorum*, editæ a Martene, et Durand col. 1311, trigesima quarta, et ultima hæc est : « Decernat Sancta Synodus ut non solum synodi episcopales quotannis semel ut minimum, sed etiam tertio quoque anno provinciales congregentur, in quibus de his, quæ ad statum ecclesiasticum pertinent, diligenter tractetur, de ministrorum delictis mature cognoscatur, et in eos, qui deliquerint, severe animadvertatur. » Quibus petitionibus, antiquo jure innixis, libenter indulsit Sacrum Tridentinum Concilium, districte præcipiens sess. 24, cap. 2 *de Reform.*, ut a singulis metropolitanis quolibet triennio synodus provincialis, et ab unoquoque episcopo semel in anno diœcesana cogatur : « Synodi quoque diœcesanæ quotannis celebrentur »; contra contumaces vero huic decreto parere recusantes, pœnas a sacris canonibus jamdiu sancitas renovat, iterumque infligit : « Quod si in his tam metropolitani, quam Episcopi, et alii suprascripti negligentes fuerint, pœnas sacris canonibus sancitas incurrant. » Ita Bened. XIV *de Synod. diœces.*, lib. 1, cap. 6, num. 4, pag. 17, edit. Rom. in fol. 1755.

[252] Respondit « non juris apices, sed decentiam, et æquitatem respiciendo ». Bened. XIV *cit. loc.* num. 4, pag. 14.

[253] « Non debet Episcopus pecuniariam pœnam imponere regularibus ; ii quippe viritim accepti, rerum temporalium proprietatem non habent ; nec æquum videtur, ut pro unis, vel alterius religiosi contumacia, communitas, seu monasterium pœnam subire debeat. » Ita Bened. XIV *de Synod. diœces.* lib. 3, cap. 12, num. 2, pag. 84, edit. Rom. 1755 in fol.

[254] « Ideo autem S. C. in secundi quæsiti decisione nonnihil anceps fuerat, quæ clerus Geruntinensis sibi assistere contendebat consuetudinem. » Idem Bened. XIV, *cit. loc.*

tate Materánensi sine præjudicio jurium ambarum partium[255]: *Matheranen., et Acheruntina, Synodi*, 24 *martii* 1736, *dub.* 1.

18. Et quæsito ulterius, an idem archiepiscopus compellere possit ecclesiasticos dictæ civitatis, et diœcesis Acheruntinæ ad interveniendum prædictæ synodo? idem S. C. dedit responsum · *Ibid.*, *dub.* 2.

19. Messanæ archimandrita prætendebat, quasi episcopalem in locis sibi subjectis, ratione monasterii S. Salvatoris de Lingua Phari, exercere jurisdictionem, ac synodum convocare, et in ea examinatores convocare. Legitimum illi esse contradictorem exhibuit Messanensis archiepiscopus, et palmam ab S. C. retulit, quum prætensum jus illud convocandi synodum archimandritæ denegaverit[256]: *Nullius, seu Messanen., Juris convoc. Synodum*, 15 *julii* 738.

20. Ad synodum diœcesanam tenentur accedere in casibus a jure præscriptis singuli edituus seu rector, et capellani ecclesiæ S. Angeli ad Nidum Neapolis : licet præ se ferrent privilegia exemptionis ab Ordinarii jurisdictione : *Neapolitana*, 21 *julii* 1742, *dub.* 10[257].

21. Quum a sacro Senatu consilium a sua doctrina postulatum fuisset, utrum synodus alternatim ab Episcopo convocanda sit in cathedrali Viterbiensi, et in altera Tuscanensi, vel potius separatim in et pro unaquaque ex dictis respectivis ecclesiis? responsum prodiit arbitrio, et prudentiæ Episcopi quoad utramque partem, prout magis in Domino, et utriusque ecclesiæ utilitatem expedire judicaverit : *Viterbien, seu Tuscanen.*, 11 *januar.* 1783, *dub.* 1.

Reliqua. Vide *Abbas*, § IV.

§ II.

Synodus diœcesana quoad validitatem decretorum, eorumque exsequutionem.

1. S. C. declaravit Episcopum in synodo diœcesana constitutiones condere absque capituli atque cleri consensu posse, debere tamen eum requirere consensum capituli, licet illum non teneatur sequi, nisi in casibus a jure expressis. Quanquam ex forma Romani Pontificalis[258] in celebranda synodo expresse habeatur, ut constitutiones synodales publicandæ a partibus per verbum *placet* confirmentur : *Venetiarum*, 21 *april.* 1592.

2. S. C. ad quæsitum Episcopi in sua relatione, nempe, an canonici, ac rectores parochialium, et vicarii perpetui in synodalibus constitutionibus faciendis, faciant unum votum in synodo, an vero singula vota habeant? S. C. respondit, Episcopum posse in synodo diœcesana constitutiones facere absque consensu et approbatione cleri; debere tamen exquirere consilium capituli, licet illud sequi non teneatur, nisi in quibusdam casibus jure expressis: *Algaren.*, 12 *januar.* 1595.

3. Respondit S. C. petentibus veritatem, Episcopum in synodo diœcesana posse statuta condere de consilio capituli, sed illud non teneri sequi, nisi in quibusdam casibus a jure expressis : *Januen.*, 2 *decem.* 1604, *dub.* 1.

4. S. C. censuit Episcopum in synodo diœcesana posse constitutiones facere absque consensu et approbatione cleri, debere tantum eum requirere consensum capituli; licet illud non teneatur sequi, nisi in quibusdam casibus in jure expressis : *Oriolen.*, 26 *julii* 1614.

5. Dubio perpenso, an Episcopus in synodo diœcesana possit facere constitutiones, statuta, vel decreta sine consensu capituli et aliorum vocatorum, illorum tantum consilio requisito? Episcopum in synodo diœcesana facere posse constitutiones, statuta, et decreta absque consensu capituli, sed tantum requirere illius consilium, licet illud non teneatur sequi, nisi in casibus a jure expressis : *Oriolen.*, 27 *martii* 1632, *dub.* 15.

6. S. C. benigne ex gratia convalidavit synodum diœcesanam ultimo loco per episcopum S. Miniati celebratam, etiamsi in ipsa synodo capituli consilium

[255] « Capitulum Acheruntinum nondum legitime probaverat eamdem, quam asserebat, consuetudinem sibi suæque Ecclesiæ favorabilem, cujus pretextu adesse renuebat synodo, quam Archiepiscopus celebrandam indixerat in civitate Matheranensi. » Ita Bened. XIV, *cit. loc.* n. 4.

[256] « Verum cum post nostram (ait Bened. XIV Pont. Max.) assumptionem ad supremum Pontificatum, Card. Silvius de Valentibus, commendatarius archimandrita præfati monasterii S. Salvatoris, Nobis supplicasset, ut potestatem, qua hactenus caruerat Apostolica auctoritate, ei concedere dignaremur, Nos ejusdem Card. precibus annuentes, Nostris in forma brevis litteris datis die 14 januar. 1741, privilegium eidem Card. indulsimus celebrandi synodum, in aliquo loco suæ jurisdictionis, extra civitatem Messanensem; quod, tamen privilegium personale duntaxat esse declaravimus, nec suffragari, volumus, futuris archimandritis, nisi simile indultum a Sede Apostolica ipsi quoque obtinuerint. Eodem Apostolico privilegio, nunc temporario, nunc perpetuo, a Sede Apostolica exornatus fuisse alios plures inferiores prælatos tertiæ speciei, non ignoramus; cum frequenter occurrunt synodi, ab iis habitæ, ac præsertim ab abbatibus, Cassinensi, Nonantulano, Farfensi, S. Salvatoris Majoris, et similibus. » *De Synod. diœces.*, lib. 2, cap. 10, num. 7, tom. 12, edit. Rom. 1748, pag. 62.

[257] Inde emanavit Const. *Præclarum*, 4 octob. 1755, Bened. XIV, qua declarando exemptionem ab Archiepiscopi jurisdictione dictæ ecclesiæ, et personarum eidem, et hospitali inservientium eos ad synodum accedere non teneri sancitum est § 15.

[258] Quod agens de ordine ad synodum ait : « Post hæc « leguntur constitutiones, si quæ sint, per synodum ap- « probandæ ».

minime fuerit requisitum : *Sancti Miniati, 4 decembris* 1638.

7. Quum episcopus Civitatensis, cui unita Ampuriensis diœcesis æque principaliter teneatur in utraque diœcesi synodum celebrare, ob id ad observantiam synodi unius alteram compellere nequit : *Ampurien., Synodi,* 8 *maii* 1694, *dub.* 2.

8. Impugnata per archipresbyterum et capitulum terræ S. Viti synodo celebrata ab Episcopo anno 1694, sub umbra gravaminis, et injustitiæ synodalium constitutionum et ex capite nullitatis, ex defectu nempe consensus totius cleri, et consilii capituli, S. C. re perpensa pro validitate stetit : *Ostunen., Synodi,* 15 *decem.* 1696. Deinde, causa reproposita, quæsitum fuit, an sit locus moderationi decretorum synodalium, juxta votum Card. Relatoris et esse locum reformationi decisum fuit : 6 *julii* 1697.

9. Adversus nonnulla decreta a moderno episcopo Vigiliensi promulgata, tam in synodo, quam extra synodum, complures de clero conquesti sunt apud S. C. Ideo deputata super assertis gravaminibus particulari congregatione EE. Card., hæc censuit præfata decreta esse servanda et respective moderanda [259] : *Vigilien., Synodi,* 16 *maii* 1699.

10. Dubio exhibito, an decreta synodalia impugnata per capitulum, et clerum civitatis, et diœcesis Cortonensis sint servanda vel potius reformanda juxta votum Card. Relatoris? Nam nullam exequutionem mereri autumant, utpote bono regimini ecclesiæ et dispositioni sacrorum canonum adversantes, etiam inscio capitulo confecta. S. C. rescripsit, præfata decreta moderanda, approbanda, et respective declaranda esse prout in folio impresso, et calce hujus congregationis alligato : *Cortonen., Synodi,* 27 *maii* 1702.

11. Renuentes canonici cathedralis Geruntinæ accedere ad diœcesanam synodum indictam ab Episcopo cathedrali Cariati, eam obtendentes excusationem, quod in utriusque ecclesiæ unione, reservata fuisset præeminentia ecclesiæ Geruntinæ, actum fuit in S. C. an synodus ab Episcopo celebrata in cathedrali Cariati sustineatur? quæ respondit affirmative : *Geruntinen., et Cariaten., Synodi et Gravam.,* 2 *octob.* 1706, *dub.* 1 ; confirmata 11 *febr.* 1708.

12. Et censuit non ligare diœcesim Geruntinam : *Ibid., dub.* 2. Inde recedit a decisis, et respondit ligare dictam diœcesim. Nam S. C. nonnihil anceps fuerat, quia clerus Geruntinus sibi assistere contendebat consuetudinem [260] : *Ibid.*

13. Coacta synodo diœcesana anno 1703 per episcopum Melevitanum, capitulum, regulares, moniales, rector S. Mariæ *della Melleca,* necnon promotor fiscalis curiæ laicalis sese respective gravatos sentientes a constitutionibus in ea conditis, appellationem interposuerunt. Impugnante capitulo validitatem ejusdem ex capite non requisiti ejus consilii, S. C. respondit constare de synodi validitate : *Melevitana, Synodi,* 26 *martii* 1707, *dub.* 1.

14. Et quoad ejusdem constitutiones distulit resolutionem : *Ibid., dub.* 2. Deinde sub die 9 april. ejusd. anni decrevit quoad primam constitutionem [261] sustineri ; et quoad non intervenientes tempore Adventus, et Quadragesimæ, in concionibus sub pœnis a S. C. alias præscriptis. Quoad 2 sustineri. Quoad 3 sustineri sub pœna unius libræ ceræ albæ. Quoad 4 sustineri sub pœna suspensionis ferendæ sententiæ. Quoad 5 sustineri ut supra. Quoad 6 sustineri ut supra. Postmodum *sub die 7 maii ejusd. anni,* ad 7 constitutionem quoad primam partem sustineri sub pœna amissionis annuli tantum ; et quoad secundam partem sustineri ad formam decretorum S. C. Rituum. Quoad 8 sustineri. Quoad 9 sustineri. Quoad 10 sustineri, reservatis tamen sepulturis in choro fabricatis ante constitutionem, et Episcopus exsequatur decretum S. C. Episcoporum quoad sepulturas Episcoporum. Quoad 11 sustineri. Quoad 12 sustineri deleto nomine, et cognomine Episcopi tam in Kalendario, quam in Martyrologio. Ac die 21 ejusdem mensis, et anni, quoad 13 sustineri ad formam Cæremonialis episcopalis. Quoad 14 sustineri ita ut absente hebdomadario succedat dignior de gremio capituli. Quoad 15 sustineri ad formam Cæremonialis. Quoad 16 sustineri ad formam Cæremonialis. Quoad 17 sustineri. Quoad 18 sustineri cum pœna suspensionis in subsidium tantum. Quoad 19 sustineri. Quoad 20 sustineri. Quoad 21 sustineri salvis juribus capituli, et quoad ratiocinatorem, dummodo deserviat gratis. Quoad 22 sustineri. Ac sub die 4 *junii ejusd. anni,* quoad 23 sustineri. Quoad 24 sustineri præterquam quoad inquisitionem. Quoad 25 sustineri. Quoad 26 sustineri ad formam SS. Congregationum. Quoad 27 sustineri cum

[259] « Sarnellus episc. Vigiliensis anno 1697 usum comæ fictitiæ suis clericis ademit sub pœna excommunicationis ipso facto incurrendæ. Appellarunt ecclesiastici ad Sedem Apostolicam : sed in congr. particulari, habita 16 maii 1699, edictum approbatum fuit quoad clericos constitutos in sacris, aut beneficium ecclesiasticum possidentes ; quoad vero attinet ad clericos minorum ordinum, nullum obtinentes ecclesiasticum beneficium, responsum est, pœnam esse moderandam, sed, firma remanente prohibitione, in contumaces aliis pœnis animadvertendum ad formam sacrorum canonum, et Sacri Concilii Tridentini cap. 6, sess. 23, *de Reform.* » Bened. XIV *de Synod. diœces.*, lib. 11, cap. 8, num. 1, pag. 413, edit. Rom. 1755, in fol., ita loquitur.

[260] Vide not. præced.

[261] Vide Card. Petra, tom. 3, pag. 271.

licentia tamen gratis danda. Quoad 28 sustineri, et quoad tempus vacationum canonicorum servari decreta S. C. Quoad 29 sustineri juxta votum Card. Relatoris et quoad pœnas ad formam Concilii. Quoad 30 sustineri reservatis juribus capitulo justificandi non omnes canonicatus esse presbyterales. *Ac sub die* 2 *julii ejusd. anni*, quoad 31 sustineri quoad tempus vocationis, et quoad interventum teneri confessarios, et curatos, reliquos vero esse hortandos et non cogendos. Quoad 32 sustineri juxta consuetudinem. Quoad 33 sustineri deletis verbis a § *Verum* usque ad finem. Quoad 34 sustineri quoad scrutatores, et quoad depositarium nominationem spectare ad capitulum et confirmationem ad Episcopum. Deinde *die* 22 *sept. ejusd. anni*, rescripsit S. C. dilata, et probetur prætensa consuetudo, et extrahantur partitæ prout jacent. *Et die* 18 *april.* 1711, recedendo a decisis decrevit servari constitutionem XXXIV synodalem; confirmat. 27 junii ejusd. anni Quoad 35 sustineri apposito tamen signo in schedulis in parte exteriori. Quoad 36 et 37 sustineri.

15. Huc usque quoad synodales constitutiones, veniunt modo nonnullæ, quibus obstrepitur per regulares, et per moniales, ac sub die 3 sept. ejusd. anni rescripsit S. C. primam sustineri juxta votum Card. Acciajoli. Quoad 2 sustineri ut supra. Quoad 3 sustineri. Quoad 4 sustineri deletis verbis, *et immemorabilem consuetudinem*, salvis tamen juribus regularium. Quoad 5 sustineri. Quoad 7 sustineri, et quoad pœnas excommunicationis ferendæ tantum sententiæ. Quoad 8 sustineri. Quoad 9 sustineri post tertium scrutinium.

16. Sequuntur aliæ, quæ impugnantur per rectorem S. Mariæ de Meleca, et aliæ quæ per curiam laicalem, de quibus S. C. *sub die* 3 *decem. ejusd. anni* censuit, quoad primam constitutionem impugnatam a rectore S. Mariæ de Meleca, sustineri per modum consilii et hortationis tantum; *confirmata* 22 *sept. ejusd. anni*. Quoad 2 pariter sustineri deleto verbo *albescente*. Quoad constitutiones impugnatas per magistratum, quoad primam sustineri, et quoad chorreas sustineri, quoad prohibitionem tempore divinorum officiorum tam matutinorum quam diurnorum deleta clausula *nisi de licentia vicarii generalis et promotoris fiscalis*. Quoad 2 censuit sustineri, soluta mercede quoad copias, et deletis verbis *ipso facto* quoad excommunicationem, quæ una cum prima *confirmatur* 22 *sept. ejusd. anni*. Quoad 3 sustineri ad formam S. C. Trid, ac cap. 9, sess. 22, *de Reform.* Quoad 4 sustineri, et ante verba *quavis ægritudine* apponi verbum *alia*. Quoad 5 sustineri deletis verbis *nec ullam* usque ad finem. Quoad 6 sustineri.

17. Quæsitum est, an parochus ecclesiæ S. Laurentii in Corrignano teneatur olea sacra ab archipresbytero S. Putrignani recipere? responsum est, ut constitutiones synodales servarentur: *Ariminen. Præemin.*, 28 *julii* 1731, *dub.* 2.

18. Capitulum cathedralis Alexani diœcesanam synodum sub anno 1739 celebratam multiplici nomine invalidam esse impugnabat; ac insuper optabat, ut, ubi de illius validitate constaret, nulla tenus exequendæ sint sex constitutiones in eadem synodo editæ. Examinatum itaque primo fuit de synodi validitate dubium, et de nullitate constare S. C. firmavit: *Alexanen*, *Synodi*, 20 *januar.* 1742, *dub.* 2.

19. Proponi etiam simul curabat capitulum, an esset locus correctioni, sive abolitioni edicti sub diem 11 junii 1739, et responsio prodiit, ad Card. Præfectum juxta mentem: *Ib.*, *dub.* 2.

20. An sit exsequenda constitutio synodalis sub titulo de præfectis fabricæ, et depositariis mulctarum [262]; et idem responsum quo supra prodiit: *Ibid.*, *dub.* 3.

21. An sit exsequenda constitutio synodalis sub titulo de Punctatoribus [263]; idem sortita causa fuit responsum: *Ibid.*, *dub.* 4.

22. An exsequenda sit constitutio synodalis sub titulo de Doctrina christiana [264]; responsum ut supra: *Ibid.*, *dub.* 5.

23. An sit exsequenda constitutio synodalis sub titulo de sacramento Baptismatis [265]; pariter responsum prout supra: *Ibid.*, *dub.* 6.

24. An sit exsequenda constitutio synodalis sub titulo de Censuris [266]; idem quoque exiit rescriptum: *Ibid.*, *dub.* 7.

[262] Qua pecuniæ ex multis colligendæ destinantur fabricæ cathedralis ecclesiæ Leucadensis, easque deponi præscribitur in arca sacra ad hunc finem designata: 16 *decem.* 1741, § *Primam*.

[263] Qua Episcopus sibi assumpsit punctatorum electionem, quæ ad capitulum privative spectare propugnatur: *Ibid.*, 16 *decem.* 1641, § *Secundam*.

[264] In qua primum præcipitur parochis, aliisque confessariis tam sæcularibus quam regularibus, ut antequam confessiones pœnitentium excipiant, ab ipsis recitari faciant quatuor fidei rudimenta, et ante absolutionem hanc imponant pœnitentiam, præter alias, ut dd. quatuor rudimenta certo præfinito tempore ediscant. Deinde jubetur clericis, subdiaconis, et diaconis, ut in explicatione doctrinæ christianæ, ac in supplicatione ad sonum campanæ pro colligendis pueris, aliis fidelibus facienda omnino interveniant. *Sub die* 15 *decem.*, § *Tertiam*.

[265] Qua præcipitur, ut cauti sint parochi, ne ullo modo permittant ab aliis responderi in Baptismo, nisi a solis patrinis ab obstetrice edoctis, et a sacrista; ne oriatur cognationem spiritualem imperfectam: 16 *decem.* 1741, § *Quartam*.

[266] Ubi exprimitur, ne confessorum et pœnitentium animæ illaqueatæ remaneant ex erronea opinione, quod a

25. Et demum, an sit exsequenda constitutio synodalis sub titulo de Vita et honestate clericorum [267]; idem similiter habitum est responsum prout secundo fuit dubio : *Ibid.*, *dub.* 8.

26. Coacta in ecclesia Viterbiensi a Card. episcopo Jacobo Oddi synodus fuit, celebrata, ac promulgata. Clerus secularis ac regularis conquesti sunt de nullitate ejusdem, ejusque legum, nemine prius audito, conditarum ; at S. C., ut sibi communicarentur, locum non esse censuit, ac delevit appellationem, cum apertam putaverat esse postmodum appellantibus eam viam juris, quæ legitima esset : non autem ab administratione suæ ecclesiæ prohibendum interea Episcopum. Hinc secernit ea quæ componi possent et proponi, quæ deceptari necesse esset. Sic deceptatio de monialibus omnis definita est oraculo Pontificis accedente. De aliis disputatio redacta fuit ad 15 capita. Novem ex iis nempe I, II, VI, VII, VIII, X, XI, XIII, XV, de multis agunt, quas reclamantes, vel injustas omnino, vel immodicas esse prædicunt; eas Episcopus justas, necessarias affirmat. Reliqua 6 respiciunt ipsam substantiam decretorum pœnasque impositas, ut III, IV, V, IX, XII, XIV. S. C. vero omnia rescripsit dilata, et ad mentem : *Viterbien.*, *Synodi*, 12 *maii* 1764, *dub.* 1 usque ad *dub.* 15.

27. Synodus celebrata in cathedrali Privernensi die 24 junii 1764 obligat totam civitatem, et diœcesim Terracinensem : etiamsi canonici deputati a capitulo Terracinensi abierunt e synodo ob controversias exortas quoad eorum præcedentiam : *Terracinen., Setina, et Privernen.*, 1 *maii* 1766, *dub.* 5.

SYNODUS PROVINCIALIS.

1. Censuit electionem loci celebrandæ synodi provincialis ad Archiepiscopum pertinere, verum pro nunc probavit ut in civitate Matheranensi convocetur, cum illa pro hujusmodi celebratione aptior et commodior supponatur : *Matheranen., seu Acheruntina,* 3 *junii* 1628.

2. S. C. non consuevisse invisere et approbare nisi synodos provinciales ex Const. Sixti V [268]. Ideo Episcopus utatur jure sibi a S. C. competente : *Strongolen.*, 17 *junii* 1645, *dub.* 4.

Tabernaculum, seu parvum Sacellum. Vide *Sacramentum Eucharistiæ* § II.

TAXA IN GENERE, ET TAXA INNOCENTIANA [1].

1. Vigore synodalis constitutionis in diœcesi Cæsaraugustana ex testamentis, legatis piis, aliisque dispositionibus in pias causas pro quolibet milliare solid. 30, tum pro sigillo, tum pro judice,

quibuscumque censuris in nostris edictis comminatis cum clausula ipso facto incurrendis possint absolvere ob non appositam alteram clausulam *nobis reservatis,* operæ pretium duximus redarguere eorum ignorantiam uti non distinguentium censuras a jure latas ab illis ab homine, in quibus non nisi qui legavit solvere potest; uberius inspecta nostra declaratione, quam nunc etiam confirmamus : 16 *decem.* 1741, § *Quintam.*

[267] Qua decernitur, ne ecclesiastici more laicorum in vestibus, in capillis, in armis, in ludis, in incontinentiis, et ebrietatibus recessisse ab eorum vocatione videantur : 16 *decem.* § *Et Sextam.*

[268] Vide Introductionem § 6.

[1] Hæc taxa confecta fuit 1 octobris 1678 a congregatione particulari deputata ab Innocentio XI Const. *Esserdosi* Bull. Rom. tom. 8, pag. 58, et de ejusdem mandato typis edita a S. C. Concilii die 8 ejusd. mensis, et anni. Non semel controversia facta est, utrum taxa Innocentiana obligaret extra Italiam? et præsertim in causa Tarraconensi anno 1699 inter capitulum ecclesiæ cathedralis, et archiepiscopum, quam perspicue exponit Card. Petra, qui post paucos annos fuit S. C. Concilii a secretis optime meritus; ait enim, *Comment. ad Const. Apost.* § *III Præmialis*, num. 32, tom. 1, pag. 8 : « Pro parte capituli dicebatur dictam taxam fuisse promulgatam per modum legis, verbis universalibus conceptam, directam omnibus Episcopis, et Ordinariis, tum ex verbis præmialibus, ibi : « Per una tassa generale, ed uniforme per il

fisco, et notario solvitur. Ambiguum est, an Concilium Trid. sess. 24 cap. 3 vers. interim [2] obstaret, ut possit hæc constitutio synodalis observari, et talis taxa exigi ? S. C. censuit posse ab Archiepiscopo exigi, secus tamen si in testamentis nullum exstaret pium legatum : *Cæsaraugustana*, *anno* 1581, *dub*. 1.

2. Episcopus ad S. C. transmittere debet taxam, seu pandectam ab Episcopo antecessore constitutam pro actibus judicialibus conscribendis, et emolumentis ministrorum, et officialium quam confusam et arbitrariam esse asseritur, et interim taxa Episcopi vicinioris in isto tribunali observanda est : *Arianen.*, 28 *apr.* 1735, *dub*. 3.

3. S. C. consulitur, an inspecta consuetudine, capitulum expensas funerum pro ratione personarum defunctorum taxare solet, sit locus certam, et perpetuam taxam pro funeribus quibuscumque præscribendi hanc enim taxationem orator petebat committi alicui ex Episcopis vicinioribus, quum ad Archiepiscopum quota pars antedictarum pecuniarum funerum spectet. S. C. respondit, secundum ea, quæ narrantur, non licere capitulo taxam ad suum libitum facere; et Archiepiscopo injungendum, ut ipse auditis partibus taxam conficiat, eamque S. C. probandam transmittat : *Matherana*, *Funer.*, 13 *nov*. 1660, *dub*. 1.

4. Dum inquiritur, an posset Episcopus exigere carolenos quatuor pro qualibet ex licentiis iterum investiendi census, et vendendi animalia ad pia

Foro Vescovile », tum ex decreto Sanctissimi approbantis taxam, et remittentis executionem S. Congregationis Concilii, quæ inhærens dictis mandatis dictam taxam typis mandari jussit, et per litteras circulares ad quoscumque locorum Ordinarios transmitti curavit, ut eas in cancellaria Apostolica in loco omnibus patenti retineri facerent eamdemque adamussim observarent; quibus additur, quod dicta taxa non est, nisi reassumptum decretorum et ordinationum SS. Canonum, et sacrarum Congregationum, ut ejus initio habetur : « Doversi per maggior chiarezza per « toglier li dubii, ed equivoci, dar fuori le dichiarazioni, « che in piu tempi, e diverse occasioni si sono fatte dalle « Sacre Congregazioni del Concilio, e de Vescovi nelle « materie Ecclesiastiche accio in tal modo sappia ciascheduno, che sia illecito, e si toglia ogni scusa d'ignoranza, ó di consuetudine, dovendo l' osservanza esser « da per tutto uniforme »; ut per extensum tam dictam taxam, quam decretum S. C. Concilii refert Lantusea *in Theat. Regul.* fol. 886 et seqq. et abbas Pascucius *in compend.* Pignatelli tom. 1, fol. 259 et facit Rota, decis. 89, num. 1, cor. Ninot. ubi; quod bulla papalis indistincte in verbis procedens, debeat ita sine difficultate intelligi, imo Papa quando vult in Constitutione restringere tantum obligationem in Italia, id dicit expresse in eadem Constitutione » ut *in Const.* 83 *Clem. VIII*, tom. 3, et *Const.* 28 *Innoc. X*, tom. 4 *Bullarii.*

« Pro parte tamen archiepiscopi replicabatur, usum fuisse in curia emanare leges in lingua latina tantum, unde cum promulgatio facta fuerit lingua Itala, elicitur voluntas Papæ coarctandi tantum Ordinarios Italiæ, quia non usus fuit lingua communi ex dictis supra. Ulterius quod in initio taxæ dicitur, quod ante promulgationem summus ille Pontifex per medium S. Congr. Concilii mandavit omnes taxas diœcesanas sibi transmitti, et tamen taxæ extra Italiam non fuerunt transmissæ; denique posset addi, quod cum ejusdem taxæ exsecutio demandata fuerit eidem Sac. Congregationi Concilii, a qua illa transmittenda foret ad quoscumque Ordinarios; hinc nisi constet de transmissione ultra montes, dicendum erit non fuisse universalem, quia etsi bulla publicata in Urbe, afficiat omnes post tempus congruum, ut alibi dicam, tamen cessat hoc si aliter a Papa fuerit demandatum, quia, obligatio dependet ab ejus voluntate, nec ex eo, quod dicta taxa sit reassumptum sacrorum canonum, et Sacrarum Congregationum declarationem, posset importare generalitatem, quia remaneret vis coactiva secundum emergentiam propriæ cujuscumque legis, non autem ex vi dictæ taxæ, ejusque pœnarum.

« Hinc cum fuerit pro parte capituli institum pro observatione dictæ taxæ. cor. A. C. uti executore, fuit causa avocata a S. C. Concilii quæ est executrix privativa ejusdem, ex verbis illis, ibi : « E nascendo qualche dubio « in contrario se ne debbia consultare la S. C. sudetta « del Concilio, e non altrimente »; ideo avocata causa ab A. C. fuit sub die 2 maii 1699 propositum infrascriptum dubium, an taxa Innocentiana servanda sit in omnibus curiis etiam extra Italiam, S. C. rescripsit *ad D. Secretarium*, ut exhibeatur taxa Tarraconen. et sic noluit decidere expresse dubium, sed implicite sensus videtur fuisse negativus vi dictæ taxæ; sed non dubio, quin, si alicubi taxa fori ecclesiastici excederet modum præscriptum a decretis sacrorum canonum, et ecclesiasticarum constitutionum, erit tunc reducenda ad ea, quæ mandat S. C. Conc. Trid., cap. 10, sess. 22, cap. 3, sess. 24 *de Reform.* vers. *ne inutilibus sumptibus*. Quo vero ad jurisdictionem dictæ S. C. pro dictæ taxæ exsecutione, et cognitione in una Surrentina, cum ad instantiam civitatis Surrenti fuerit coram A. C. Thomato nunc meritissimo S. C. Concilii secretario meo antecessore locumtenente A. C. prævio monitorio super observatione illius, obtenta sententia, S. C. die 6 maii 1690 rescripsit : sublata sententia A. C. Thomati, partes adeant S. C. ex integro. » Ferrari *Biblioth. Canon.* verb. *Taxa* num. 12, tom. 7, pag. 191. Taxa Innocentiana servanda est in omnibus curiis, etiam extra Italiam, unde S. C. Concilii in Vasionen. Taxarum Synodalium, quæ præscriptæ erant contra dictam Taxam Innocentianam, ad dub. : « An taxæ præscriptæ in synodo « diœcesana Vasionen. sint observandæ, et exsequutioni « mandandæ, in casu sub die 6 febr. 1734 respondit ne« gative et amplius. »

[2] « Interimque caveant, ne inutilibus sumptibus cuiquam graves, onerosive sint ; neve ipsi, aut quisquam suorum quidquam procurationis causa pro visitatione, etiam testamentorum ad pios usus, præter id, quod ex relictis piis jure debetur, aut alio quovis nomine, nec pecuniam, neque munus quodcumque sit etiam, qualitercumque offeratur, accipiant, non obstante quacumque consuetudine, etiam immemorabili. » Ita Concil. Trid., et Gallemart ad verba *Præter id quod ex relictis piis jure debetur*. Episcopus potest ex consuetudine exigere, veluti trigesimum, ex relictis piis ratione visitationis testamentorum ; secus vero si in testamentis nullum esset relictum pium » pag. 529, num. 14, edit. Trid. 1745.

oca spectantia? S. C. mandat, ut Episcopus transmittat taxam curiæ metropolitanæ: *Lasinen.*, 23 *martii* 1697, *dub.* 4 *et* 5.

5. Capitulum ecclesiæ metropolitanæ plurimum dolens de excessivitate taxæ curiæ archiepiscopalis monitorium expedivit super observantia taxæ Innocentianæ, quam non esse observandam extra Italiam Archiepiscopus defendit. Hinc dubio perpenso, an taxa Innocentiana servanda sit in omnibus curiis etiam extra Italiam? remisit ad secretarium responsum [3]: *Terraconen.*, *Tax. Innoc.*, 2 *maii* 1699.

6. Dubium, an sponsi, antequam matrimonium verba de præsenti contraxerint invicem conversantes subjacere debeant pœnæ synodali 25 libr. ceræ elaboratæ, et propinæ decreti carolen 15 sive pœnæ pecuniariæ ducat. 7 cum dimidio? S. C. respondit constitutionem synodalem quoad pœnam applicandam piis locis non solum, sed etiam respective taxam Innocentianam [4] servandam esse: 18 *julii* 1699; confirmatur: *Amalphitana*, 6 *febr.* 1700, *dub.* 2.

7. Hæc res in quæstione versatur, quænam taxa servanda esset a judice delegato apostolico tam in causis civilibus, quam criminalibus pro sportulis seu propinis? responsum fuit, ut exhiberentur taxæ tam ordinariorum, quam delegati: *Sardiniæ*, *Sur.*, 24 *apr.* 1700, *dub.* 22.

8. Perspicuum fecit S. C. an in consensibus præstandis per Ordinarios suffraganeos Ecclesiæ metropolitanæ Beneventi super investimentis locorum piorum liceat cancellariis pro eorum mercede aliquid recipere, et usque ad quam summam? hac responsione, in casu de quo agitur, servandam esse taxam metropolitanam: *Aliphana*, *Tax.* 18, *febr.* 1702.

9. Quum cancellarius curiæ episcopalis pro mero suo labore in testium examine ad probationem status liberi exigere consueverit carolenos circiter octo monetæ regni ad julios sex monetæ Romanæ non ascendentes, recursu habito ad S. C. decretum fuit, servari taxam Innocentianam [5]: *Ortonen.*, 27 *martii* 1706, *dub.* 2.

10. Taxa scutorum sex solvendorum parocho castri S. Felicis titulo eleemosynæ pro quolibet sepulcro ex duobus construendis a communitate, unum nempe pro viris, alterum pro mulieribus ab Episcopo confecta, ad postulationem parochi augeri debet arbitrio Card. Præfecti: *Spoletana, Sepul.*, 24 *aug.* 1709, *dub.* 2.

11. Constituitur dubitatio, an canonici, coadjutores in curam animarum ecclesiæ collegiatæ terræ S. Quirici taxam libr. 8 monetæ Senensis pro primo defuncto ex familia extraneorum, qui in eorum ecclesia humatur, exigere possint? rescribitur: Dilata et coadjuventur probationes formaliter super prætensa consuetudine, et interim servetur solitum: *Pientina*, *Fun.*, 13 *januar* 1714.

12. Venit in dubitationem, an in curia episcopali Larinensi servanda esset taxa metropolitanæ curiæ Beneventanæ, vel potius taxa Innocentiana? responsum est ut audiatur Card. archiepiscopus Beneventanus, et interim servetur taxa Innocentiana [6]; *Larinen.*, *Decr. synod.*, 30 *aug.* 1732, *dub.* 14.

13. Quum in diœcesi Nasionensi nulla certa lege præscriberetur quantitas emolumentorum a parochis percipiendorum in functionibus ad eorum officium spectantibus, Episcopus, in synodo habita ann. 1724, taxam constituit in ea diœcesi servandam circa matrimonia, baptismum et quoad funera. At reclamantibus consulibus, S. C. minime illam approbavit: *Vasionen.*, *Tax. syn.*, 6 *febr.* 1734.

14. Conquerens clerus ecclesiæ S. Mariæ de Colle oppidi Mormanni, quod Episcopus, illiusque curia seu cancellarius, nonnulla exigat emolumenta vel sibi non debita, vel majora illis quæ in taxa Innocentiana præscribuntur, hoc proposuit dubium in S. C., an constet de inobservantia taxæ Innocentianæ? et respondit, ut recurrat in casibus particularibus: *Cassanen.*, 15 *dec.* 1736, *dub.* 13; confirmata 30 *martii* 1737.

15. Taxa novissime ab Episcopo confecta in favorem parochi loci Scapezzanni super emolumentis comitatus cadaverum reformari debet, juxta modum [7]: *Senogallien.*, *Fun.*, 19 *decem.* 1739, *dub.* 1.

16. Instituitur disputatio, utrum constaret de inobservantia taxæ Innocentianæ in curia episcopali Alexani, quoad collationem beneficiorum, ordinum, exsecutionem dispensationum matrimonialium? responsum præsto fuit, ut Episcopus sedulo invigilaret, ut taxa Innocentiana [8] omnino servaretur; et

[3] Vide not. 1 præced.

[4] Vide not. 1 præced.

[5] Vide not. 34, v° *Cancellarius*.

[6] Vide not. 1 præced.

[7] « Modus autem est, ut parochus pro associatione cadaverum in quocumque casu nihil exigere possit ultra conscriptum in cap. I *Taxæ*, quodque parochianis ita volentibus, vel ipso tantum, vel ejus capellanus cum unico clerico debeat funus comitari. » *Lib. Decret.* 89, fol. 390.

[8] Hæc taxa ab Innocentio XI confecta prohibet I in collatione sacrorum ordinum quodcumque emolumentum, vel donum exigere, sed tantum cereum ab ordinato oblatum juxta pontificale recipere annuit. Scriba autem ob litteras tum dimissoriales solum, « la decima parte di un scudo « di moneta Romanà, cioe un giulo », recipere potest. Quoad beneficia ecclesiastica, quæ Episcopi, aut inferiores collatores conferunt, necnon capellanias manuales fundationes, societates, et similia tantum, scriba vigore § 2 et 3

quoad præteritum conscientiæ suæ consuleret : *Alexanen.*, 1 *sept.* 1742, *dub.* 12.

17. Eo quod S. C. vicario Camperiæci deputato facultatem tribuerit in oratorio sepeliendi cadavera, emolumentis tamen parocho reservatis, plurimæ factæ desuper sunt lites. Inter cetera decisum est, emolumentorum taxam per statutum Episcopi confirmatum a Nuntio Apostolico Helvetiorum, non esse servandam : *Sedunen.*, *Fun.*, 28 *maii* 1746, *dub.* 4.

18. Sed emolumentorum taxam ab Episcopo in visitationne anni 1739 factam esse servandam, firmatum fuit : *Ibid.*, *dub.* 5.

19. Episcopo Castellanetæ in distributione, seu adjudicatione subsidiorum dotalium extrajudicialiter, vel judicialiter procedente, ipsi seu ejus ministris debentur emolumenta juxta taxam Innocentianam [9] ; *Castellanet.*, 27 *apr.* 1748, *dub.* 5.

20. Joan. Baptista Gagliardi pium legatum possidens, ut onera eidem injuncta impleret, petiit ab abbate capituli Castri Mœnii, ut significaret quid emolumenti pro sacro solemni præstandum foret ; respondit abbas præstandas esse sex candelas, et tres julios illi qui missam cantat, et julium unum pro quolibet sive canonico, curato, sive aliis sacerdotibus simplicibus, quamvis assistentibus, et julios duos abbati. Postea rescivit, anno 1747, a canonicis ejusdem ecclesiæ cum consensu, præsentia, et approbatione vicarii generalis taxam longe minorem illa quam expressit abbas, factam fuisse, ac propterea hujus, quam ignorabat, non abbatis, exequendam taxam ; et illam a Card. Episcopo adprobatam prædicto anno exsequi debere obtinuit. *Albanen.*, 11 *mai* 1748, *dub.* 1 : confirmata 14 *sept. ejusd. anni.*

21. Postulante capitulo cathedralis, ut aboleretur taxa funerum impressa post ultimam synodum, quæ ultra modum auget emolumenta in urbe Faventiæ jamdiu consueta, quæque evulgata est non auditis clero, et populo, nec impetrata S. C. approbatione, favorabilis ei data est sententia, et dictum insuper, ut servaretur taxa Card. Rosetti, postquam demandatum, ut Episcopus procederet ad revisionem taxæ auditis interesse habentibus : *Faventina*, *Præem. et Funer.*, 11 *apr.* 1761, *dub.* 6.

22. Deficientibus reditibus pro nova constructione collegiatæ, et parochialis ecclesiæ, post tot provisiones desuper captas, devenit Episcopus ad præfinitionem taxæ persolvendæ a capitulo, aliisque beneficiatis ; verum quum hujusmodi taxa gravis ob tenuitatem redituum uniuscujusque beneficii comperta fuisset, idcirco occasione sacræ visitationis capitulares omnes Episcopum pro illius moderatione rogarunt Episcopus vero moderationem pro dimidio impertiri posse censuit, ea tamen lege, ut ad aliud decennium illius solutio protraheretur. Et S. C. juxta votum Episcopi facto verbo cum Sanctissimo respondit : *Auximana, Taxæ*, 27 *nov.* 1773.

23. Quæstio agitatur, an esset imponenda taxa, seu collecta, et quomodo, pro reædificanda et amplianda nova parochiali ecclesia S. Michaelis Archangeli in situ prope collegium PP. Doctrinæ Christianæ ? Episcopo scribi demandatum fuit juxta instructionem [10] : *Pontis Curvi, Reæd., et Trans. Eccl. Par.*, 13 *sept.* 1777, *dub.* 5. Et causa denuo relata, affirmative dictum fuit : 6 *martii* 1779.

TAXA ELEEMOSYNÆ MISSARUM. Vide *Missa* § *VIII.*

TAXA SEMINARII. Vide *Seminarium* § *VI.*

TEMPORALIS PŒNA. Vide *Pœna* § *I.*

TEMPLUM. Vide *Ecclesia, oratorium.*

TEMPUS. Vide *Sacramentum Ordinis* § *IX.*

TERMINUS. Vide *Concursus* § *III.*

TERRITORIUM. Vide *Abbus, Abbatia, Ecclesia porochialis* § *III.*

ob litteras collationis potest mercedem juxta laborem suum, excedentem summam scuti Romani, et causa possessionis pariter scriba ob rogitum julios tres in Civitate confectum, extra quatuor julios exigere valet. Gratis autem tradendæ sunt litteræ testimoniales, si agatur de beneficiis apostolicæ collationis. Et causa executionis Litterarum Apostolicarum scriba tantum ob laborem regesti, aliorumque actuum recipere emolumentum, quod labori respondeat, dummodo scuti auri summam non excedat. Quod si contradictor adsit ampliatur summa usque ad duo scuta auri. De beneficiis juris patronatus observetur taxa cujusque curiæ. In § 4, præterea cautum est, ut in causis matrimonialibus, executionibus dispensationum Apostolicarum, testimoniis status liberi, et similibus, scriba tantum potest exigere pro executionibus dispensationum julios tres, pro probatione status liberi unum julium pro teste, dummodo semper non excedat scutum unum Romanum. Pro causis autem contentiosis taxa cujusque tribunalis observetur, dummodo provideatur.

[9] Vide not. 177, v° *Emolumenta*.

[10] Optatum fuit ab Episcopo : « Primo, quod prævia deputatione periti, seu peritorum sibi confidentium, referat, utrum parochialis ecclesia S. Angeli restaurari possit, eique substrui fundamenta, quæ deficere asseruntur, ut eadem ecclesia stabilis, et firma reddatur : secundo, an dictæ ecclesiæ constructio antiquior sit contermina domo Philipporum, vel istorum domus sit antiquior constructione ecclesiæ ut removeri jure possit sterquilinium dictæ domus adhærens ecclesiæ, simul et mandare clausuram fenestrarum existentium supra tectum ecclesiæ pro ipsius ampliatione facienda : tertio, an foveæ, vel excavationes, quæ circumdant ecclesiæ murum, removeri possint, et reparari, ne aquæ penetrent in ecclesiam ; quarto demum, utrum ecclesiæ detrimentum processerit ex natura rei, vel ex incuria et negligentia collegii, et Patrum Doctrinæ Christianæ ob non factas tempore debito necessarias restaurationes, vel ex culpa, et facto illorum de Filippis etc. » *Ead. causa*, 27 *junii* 1778, § 2.

TERTIARII, TERTIARIÆ REGULARIUM.

. Tertiarios utriusque sexus debere omnino a proprio parocho sacramentum Sanctissimæ Eucharistiæ in Paschate suscipere, ac ad id ab Episcopo compelli posse, decernitur: *Aquilana*, 5 *febr.* 1604, *dub.* 3.

2. Consulta S. C. respondit, mulieres Tertiarias, nisi castitatis emiserint votum, privilegiis Tertii Ordinis, cujus habitum deferunt, non gaudere: *Stagnen.*, 7 *dec.* 1620, *dub.* 1.

3. Ac esse servandum decretum a S. C. Episcop. et Regular. consultationibus præposita hac de re editum [11]. definitur: *Ibid.*, *dub.* 2.

4. Teneri in Paschate de manu parochi sacram Communionem suscipere, nec peccata sua posse alteri confiteri, quam sacerdoti ab Episcopo approbato, firmatur. *Ibid.*, *dub.* 3.

5. Si vivant in propriis domibus seorsim, non posse ad clausuram compelli; sin autem vivant in congregatione, servandam esse Const. S. Pii V quæ incipit *Circa Pastoral. offic.* 29 maii 1566 [12]: *Ibid*, *dub.* 4.

6. Non subesse Episcopi visitationi, et correctioni, sed gaudere privilegio Ordinis, cujus tertiæ regulæ habitum assumpserunt; si modo habeant requisita Concil. Lateran. sub Leone X Pont. Max. sess. 11. in fin. [13]: *Ibid.*, *dub.* 5 *et* 6.

7. Demum adeundam esse S. Congr. Episcop. et Regul. consultationibus præpositam [14]: *Ibid.*, *dub.* 7.

8. Mulieres Tertiarias teneri in Paschate de manu parochi sacram Communionem suscipere, deciditur: *Civitatis Castelli*, 2 *dec.* 1628.

9. Decidit S. C. non expedire, ut in sorores Tertiarias recipiantur inhabiles ad psallendum horas canonicas: *Viterbien.*, 15 *martii* 1613, *dub.* 4.

10. Mulieres Tertiarias in congregatione viventes, si professæ fuerint, ita ut solemne votum emiserint, ad clausuram præcise teneri, atque ad eam servandam, ad præscriptum S. Pii V Pont. Max. constitutionis [15] esse cogendas judicium S. C. tulit: *Eugubina*, 12 *nov.* 16?3, *dub.* 3.

11. Episcopus exponit, quod in oppido Codogni duodecim circiter piarum mulierum viventium in communitate, et cum habitu uniformi reperiuntur et emitiant vota, non tamen solemnia, in manibus guardiani Reform. S Francisci, sed in Paschate sumunt Eucharistiam de manibus parochi. Ideo ignoratur, an istæ mulieres Tertiariæ subsint jurisdictioni, vel correctioni Episcopi? Affirmativum præbuit S. C. responsum: *Lauden.*, *Jurisd.*, 27 *martii* 1677.

12. Interpretatione opus est, an constaret de legitima erectione Tertii Ordinis de Pœnitentia in ecclesia conventus S. Mariæ de Monte Carmelo PP. Min strictioris Observ. S. Francisci, qui *Reformati* nuncupantur, oppidi Collis Torti? Affirmativum prodiit responsum, servatis decretis SS. Congreg. quoad receptionem mulierum [16]: *Larinen.*, 14 *maii* 1746, *dub.* 2; confirmata 9. *julii ejusd. anni.*

13. Confratres dicti Tertii Ordinis de Pœnitentia in publicis tantum supplicationibus, non vero in comitatibus cadaverum, neque sub propria cruce, sed sub illa PP. Reformatorum incedere posse S. C. existimavit: *Ibid.*, *dub.* 4. Causa reproducta, con-

[11] Vide not. 659, v° *Congregatio.*

[12] *Bull. Rom.*, tom. IV, part. II, pag. 292, qua § 3, legitur: « Mulieres quoque, quæ Tertiariæ, seu de Pœnitentia dicuntur, cujuscumque fuerint ordinis in congregatione viventes, si, et ipsæ professæ fuerint, ita ut solemne votum emiserint, ad clausuram præcisæ, ut præmittitur, et ipsæ teneantur; quod si votum solemne non emiserint, Ordinarii una cum superioribus earum hortentur, et persuadere studeant, ut illud emittant, et profiteantur, ac post emissionem et professionem eidem clausuræ se subjiciant; quod si recusaverint, et aliquæ ex eis inventæ fuerint scandalose vivere, severissime puniantur. »

[13] Ubi legitur de Fratribus, et Sororibus tertii ordinis « collegialiter autem viventes, seu cum claustralibus habitantes, ac mulieres virginalem, seu cœlibem, aut castam vidualem (expresso voto, et sub dicto habitu) vitam ducentes, privilegiis, quibus fratres Ordinis, cujus tertiæ regulæ habitum gestant, gaudere debeant. » *Acta Concil.* tom. IX, pag. 1835, edit. *Paris*, anni 1714, apud *Harduinum.*

[14] Vide not. 660, v° *Congregatio.*

[15] Vide not. 12 præced.

[16] Sacr. Congr. Episcop. et Regul. *sub die* 20 *decem.* 1616 inhærendo dispositioni apostolicarum constitutionum, innovans, et confirmans decreta S. Congr. Concilii ad id edita statuit. « Superioribus autem regularibus sufficienti facultate ad id a Sancta Sede apostolica suffultis (Capucinis exceptis) libere mulieres ad hujusmodi habitum recipere, atque ad ipsos vestiendi eas officium pertinere, non autem ad habitum admittendas, et recipiendas esse, nisi probatæ vitæ, ac bonis moribus præditas, ac in ætate saltem quadraginta annorum constitutas, quæ de proprio habeant, unde sufficienter vivere possint, et non cum aliis viris, quam cum consanguineis, vel affinibus in primo tantum gradu sibi conjunctis cohabitent, et ab Ordinario loci licentia prius impetrata, qui non aliter eam concedat, nisi de prædictis prævio examine diligenti sibi constiterit. » Hoc decretum refert Ferrari *Biblioth. Canon.* verb. *Tertiariæ* num. 3, tom. VII, pag. 192. Insuper *anno* 1762, 2 *aug.*, sub Clem. XIII, instructio emanavit a S. C. de Propaganda Fide de mulieribus Tertii Ordinis, earumque privilegiis, relata a Giraldi. *Exposit. Juris. Pontif.*, tom. I, pag. 381.

firmavit decretum, addidit: dummodo non utantur sacco, vel alio particulari habitu : 9 *julii ejusd. anni.*

14. Duæ sunt januæ intra fines parœciæ S. Vincentii pretio conductæ domus, quas habitant decem aut duodecim puellæ, quæque Tertiariæ ordinis S. Dominici nuncupantur, et quæ nec vota solemnia emittunt, nec clausuram servant, neque parochi et Episcopi subesse jurisdictioni prætendunt. Sed pro vicarius generalis edixit, ut parochum in pastorem agnoscerent. At illæ ediderunt decretum archiepiscopi Flischis, quo eas declaravit personas ecclesiasticas, et gaudere privilegiis Ordinis Prædicatorum, donec collegialiter vixerint. Inde res deducta est in S. C., quæ sancivit illas puellas Tertii Ordinis S. Dominici subjectas esse jurisdictioni parochi : *Januen.*, 26 *apr.* 1749 [17]. Deinde illæ puellæ exposuerunt tria vota simpliciter emittere, ac rigidissime clausuram servare, ne huc illuc vagarentur, uti parochus asserebat, et petierunt recedendum a decisis, et S. C. rescripsit, dilata, et scribatur Archiepiscopo juxta instructionem [18] et interim per parochum nihil innovetur : 14 *mart.* 1750.

15. Ex antiquissimo privilegio Alex. VI Pont. Max. jus desumunt Tertiariæ Ordinis S. Dominici recipiendi tam in die Paschæ, quam aliis diebus, etiam in mortis articulo Eucharistiam et alia sacramenta hujusmodi ab eisdem fratribus ordinis Prædicatorum. Hoc fretæ privilegio, immunes semper fuerunt a jurisdictione parochi S. Andreæ de Ansaldis Dominicanæ Tertiariæ quæ Bononiæ vivunt in communitate. Nuper id in contentione fuit, et S. C. decrevit in favorem earum exemptionis : *Bononien.*, *Exemp.*, 10 *julii* 1790.

16. Decidit S. C. vota, quæ profitentur a religiosis mulieribus Jesu et Maria conservatorii Tertiariarum sub regula S. Augustini oppidi Fabricæ non esse solemnia, sed simplicia. Nam hujusmodi Tertiariæ non recensentur inter approbatos a Sancta Sede ordines ejusdem regulæ, nec servant clausuram : *Civitatis Castellanæ*, 3 *martii* 1792. *dub.* 1.

17. Et quum sorores Lætitia et Francisca de Angelinis, Tertiariæ, legitimis de causis devenerint ad seculum, S. C. resolvit esse locum repetitioni dotium, non autem restitutioni medietatis jam solutæ a dictis sororibus. Nam appellationem quoad medietatem dotium in suspensivo, quoad aliam medietatem in devolutivo a decreto A. C. restitutionis dotium in summa scut. 550 monasterium obtinuerat : *Ibid.*, *dub.* 2.

TERTIUS ORDO.

1. Ut facultatibus in summorum Pontificum Constitutionibus expressis PP. Minores Excalceati ordinis S. Francisci, qui monasterium incolunt in Villa Peneranda, uterentur, Tertium Pœnitentiæ Ordinem virorum atque mulierum in eorum ecclesia erexerunt. Contradictores sese enunciarunt alii ejusdem Ordinis Patres, qui Minores Observantes nuncupantur, quorum monasterium octavo a Penaranda lapide distat, situmque est in alia Villa Alva, et qui dudum alium Tertium Ordinem instituerunt. Nihil itaque opponi disputant Minores Excalceati, cur eodem beneficio, eademque facultate ipsi uti nequeant, qui unum cum Minoribus Observantibus corpus constituunt, eumdemque totius Ordinis præfectum agnoscunt. Secundum ergo ea quæ proponebantur decisum est PP. de Observantia S. Francisci facultatem erigendi Tertium Ordinem nuncupatum de Pœnitentia ejusdem ordinis S. Francisci privative quoad Patres Minores Excalceatos dicti ordinis S. Francisci minime habere : *Salamantina, Erect.*, 20 *mart.* 1745, *dub.* 1.

2. Decisum exinde fuit, Tertium Ordinem nuncupatum de Pœnitentia ejusdem ordinis S. Francisci erectum a PP. Minoribus excalceatis ordinis S. Francisci in villa de Penaranda supprimendum haud esse : *Ibid.*, *dub. II.*

3. Neque demum Tertium Ordinem in eadem villa erectum a PP. Minoribus de Observantia ordinis S. Francisci supprimendum esse, definitum fuit : *Ibid.*, *dub. III.*

TESTAMENTUM, Vide *Dispositio testamentaria, Moniales* § *III.*

TESTIMONIA, FIDES, Vide *Fides*, *Testimonia.*

TESTIMONIALES LITTERÆ. Vide *Abbas* § *V*, *Episcopus* § *V*, *Sacramentum Ordinis* § *IV.*

[17] Hanc resolutionem Benedictus XIV confirmavit const. *Emanavit* 17 *sept.* 1749, *Bull. ejusd.* tom. III, pag. 44.

[18] Mandatum nempe fuit Episcopo, ut referret, an dictæ sorores, quæ præcisam clausuram voluntarie semper servasse et servare dicuntur, aliquando e domo exierint, quave occasione, at ipsis auditis, an ad dictam clausuram servandam perpetuo se adstringere velint, et interim quoad parochum nihil innovetur. *Regist. Lit.*, lib. 30, *die* 14 *martii* 1750.

TESTIS, TESTES.

In sancti Clementis pro clericis Hispanis collegii statutis decernitur, ut, ante admissionem, coram Ordinario loci probare debeat admittendus puritatem suæ originis absque ulla Maurorum, Judæorum hæreticorumque macula. Hoc, in primo; in secundo vero examine eligitur a toto collegio unus in Hispaniam rediturus, qui de veritate, et substantia primarum probationum per seipsum inquirat, examinando iterum testes qui primo coram Ordinario deposuerant, aliosque, si illi mortui fuerint, et præter hos etiam alios tres, et notarium. Si per hanc secundam disquisitionem prima deprehendatur extorta dolo, vel fraude, expellitur admissus, et ad omnes condemnatur expensas. Hinc rector et collegiales summo Pontifici supplicarunt, ut collegio testes examinaturo facultas tribueretur cogendi per censuras ecclesiasticas testes renuentes se examini subjicere; et S. C. preces ratas non habuit. Adversus hoc rescriptum concessa rectori et collegialibus nova audientia, decretum fuit confirmatum : *Bononien*, 21 *maii* 1718. Tertio ad examen producta quæstione, demandatum fuit ut scriberetur nuntio Hispaniarum [19] : 26 *nov*. 1723. Sed respondente nuntio, quod sibi exorbitans ea non videretur facultas collegio concedenda, quodque plurima Hispaniarum collegia eodem gaudebant privilegio, S. C. placuit recedere a decisis, et gratiam indulgere : 9 *sept*. 1724.

TESTIUM PRÆSENTIA. Vide *Matrimonium*, § XVII.

THEOLOGALIS PRÆBENDA. Vide *Canonicatus*, § VII.

THEOLOGUS CANONICUS. Vide *Canonicus*, § IX.

THESAURARIATUS DIGNITAS.

Dignitatem thesaurariatus erigendam non esse in civitate Puteoli Neapoli proxima, ob quam Antonius Horatius Frautus, et Bernardinus Constantius tenuem dotem obtulerant ducatorum duodecim monetæ regni Neapolis, S. C. sententia fuit : *Puteolana, Erect. thes.*, 18 *decem*. 1745, *dub*. 1.

THESAURARIUS CANONICUS. Vide *Canonicus*, § X.

THORI SEPARATIO. Vide *Matrimonium*, § XXVII.

TINTINNABULUM.

1. Societati Sanctissimi Rosarii in ecclesia collegiata S. Stephani receptæ non licet campanas pulsare curare de licentia tantum archipresbyteri ejusdem ecclesiæ, sed requiritur quoque canonicorum consensus : *Regien.*, 5 *aug*. 1719, *dub*. 8.

2. Tintinnabula ciere nequeunt parochi oppidi Novarum die sabbati sancti ante signum ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ, de qua constet quædam species superioritatis super alias ecclesias : *Derthonen., Jur. par.*, 3 *decem*. 1718, *dub*. 4; confirmata, 7 *decem*. 1720 [20].

3. Sonitum campanarum non possunt prohibere presbyteri ecclesiæ matricis et parochialis S. Mariæ Collis terræ Peschi Constantii quoad tempus obitus, et pro sonitu nihil deberi; quoad tempus delationis cadaveris tintinnabula esse agitanda, si hæredes velint soluta competenti mercede taxanda ab Ordinario : *Nullius seu Montis Casini, Præemin.*, 26 *januar*. 1726, *dub*. 15; confirmata 11 *sept*. 1728.

4. Pulsatio exigui tintinnabuli oratorii in atrio deliciosæ domus, seu turris familiæ de Fontaner

[19] Tenor fuit instructionis, ut nuntius informaret, an ullæ querimoniæ Episcoporum ex concessione prædictæ facultatis oriri possent, et eidem nuntio insinuatum fuit, ut collegialis eligendus pro secunda inquisitione semper debebat esse clericus : *Ead. causa.*, 9 *sept*. 1724, § 7.

[20] « Cum nos ipsi secretarii munere Sacræ Congregationi Concilii operam præstaremus, in oppido Histonii ecclesiæ S. Mariæ, ac S. Petri pari inter se dignitate veteri pactione constituerant, ut sabbato majoris hebdomadæ alternis vicibus primæ tintinnabulum pulsarent, at cum deinde ecclesia S. Mariæ Innocentii XIII beneficio collegiatæ titulum, ac dignitatem obtinuisset, Sacra Congregatio

ante Missæ celebrationem in diebus festis interdicitur ad formam decreti Episcopi, ne exinde populus distrahatur ab ecclesia parochiali, et incidat in ignorantiam circa credenda et observanda : *Barchinonen.*, *Cap.*, 28 *julii* 1730, *dub.* 1 ; confirmatum et additum, ut removeantur januæ atrii : 30 *sept. ejusd. anni.*

5. An licet de Fontaner retinere illud exiguum tintinnabulum in capella, juxta formam præcriptam ac præscribendam ab Episcopo : *Ibid.*, *dub.* 2 ; confirmata *ibid.*

6. Campanarum pulsatio in sabbato sancto prius facienda est in ecclesia de cujus constat majoritate, S. Mariæ Magdalenæ Montis Barutii, deinde in aliis ecclesiis ejusdem loci : *Aquen.*, *Præem. et Jur. par.*, 8 *martii* 1732, *dub* 9.

7. Quoad campanarum agitationem, quæ in diebus festis pro missa solemni fieri solet ab ecclesia rectorali S. Georgii ante alias rectorales et archipresbyteralem terræ Campobassi, an pendere debeat ab arbitrio archipresbyteri ; censuit S. C. pulsationem campanarum libere fieri posse ab omnibus ecclesiis, excepto sabbato sancto, quo die spectat prima percussio ad ecclesiam archipresbyteralem : *Bojanen.*, *Jur. par. ac Præem.*, 24 *maii* 1732, *dub.* 19.

8. Ac dubio perpenso an procurator collegii, ad quem spectat pulsatio tintinnabulorum ecclesiæ rectoralis S. Gregorii in omnibus supplicationibus funereis totius oppidi, jubere debeat pulsationem prædictam sine licentia archipresbyteri, vel de ejus licentia ? S. C. respondit, ut solitum servaretur : *Ibid.*, *dub.* 21.

9. Obscurum quum esset, an ecclesiæ S. Stephani Sigestri oppidi liceat prohibere rectori ecclesiæ S. Mariæ de Nazareth, ceterisque ecclesiis ejusdem oppidi priorem pulsationem campanarum in sabbato sancto, non prodiit definitio, sed præceptum fuit, ut extraherentur documenta, citatis partibus, quum adhuc penderet lis super matricitate dictæ ecclesiæ S. Stephani : *Brugnaten. Pleb.*, *et Præem.*, 20 *novem.* 1745, *dub.* 4.

10. Ecclesiæ S. Nicolai civitatis Riveliæ jus ante campanas percutiendi in die sabbati sancti competere, horamque ab Episcopo designandam esse decrevit S. C., contradicente ecclesia S. Mariæ de Podio, minime tamen constare, anno 1744, ecclesiam S. Mariæ sacra æra ante pulsasse, adeoque non incidisse in pœnam duc. 100 definivit : *Policastren.*, *Præem. et Jur. par.*, 22 *jan.* 1746, *dub.* 11.

11. Decretum Episcopi occasione visitationis emanati, quo interdicitur celebratio missarum lectarum, dum Episcopus missam pontificaliter celebrat, vel sacrum solemniter die jovis cum expositione Sanctissimi Sacramenti perficitur ; et etiamsi ex gravi causa celebrentur, non pulsentur exigua tintinnabula sub pœna suspensionis, sustinetur tantum quoad sonum exiguorum tintinnabulorum ; minime in reliquis : *Segnen.*, *Decr.*, 22 *novem.* 1749, *dub.* 3.

12. Duæ in diœcesi Cassanensi sunt ejusdem nominis terræ Castelluccio cum denominatione inferioris, et superioris nuncupatæ. Inferior una ad collis radices, superior altera in collis cacumine sita. Quæstione super matricitate inter duas earum ecclesias tacta, resolutum fuit, non constare de matricitate ecclesiæ S. Nicolai inferioris super ecclesiam S. Margaritæ superioris terræ. Examinatum nuper fuit, num ecclesiæ S. Nicolai in die sabbati sancti competeret antepulsatio campanarum. Verum ei minime competere, sed faciendam esse per vices statutum est : *Cassanen.*, *Matr. et Præem.*, 3 *apr.* 1756, *dub.* 2.

13. Licentia sonum eliciendi a tintinnabulis ecclesiæ parochialis S. Mariæ in cœlum Assumptæ villæ de Limiana, quando opus fuerit, concedenda est a rectore independenter a residentibus, qui cum rectore eidem ecelesiæ inserviunt : *Urgellen.*, 12 *martii* 1757, *dub.* 2.

14. Episcopi Squillacensis monitio, ne PP. Minor. Conventuales degentes in terra Mottæ Bruneaturi dominicis, feriisque diebus ante Missæ parochialis celebrationem, sacra peragerent, cum præcedenti campanarum sonitu in eorum ecclesia Annuntiationi B. M. V. dicata, ut ad suas parochias populus frequentius accedat, non obligat eosdem regulares, se exemptos, et consuetudinem tintinnabulum ciendi servare dicentes : *Squillacen.*, *Celeb. Miss. et Funct. conv.*, 28 *febr.* 1761 ; confirmata 8 *aug. ejusd. anni.*

15. Campanæ ecclesiæ parochialis oppidi Sanctis Victoris pulsandæ non sunt a sacerdotibus parochiæ incolis absque licentia archipresbyteri, etsi eadem populi sumptibus conflata sint : *Cæsenaten.*, 9 *febr.* 1765, *dub.* 3.

16. Tintinnabula oratorii societatis Sanctissimi Sacramenti in oppido Bondeni canonice erectæ, an, et quando increpanda sint? rem S. C. delegavit arbitrio Archiepiscopi : *Ferrarien.*, confirmata 14 *sept.* 1782, *dub.* 10.

17. PP. Minores Conventuales montis Novi non possunt tintinnabula insonare in sabbato sancto, nisi

decrevit, ut qualibet pactione abrogata sabbato majoris hebdomadæ campanam ante cæteras omnes ipsa pulsaret, idque privilegium ad ipsam perpetuo spectaret. » Bened. XIV. *Inst. Eccl.* XX, pag. 122, edit. Inglstadii et Aug. Vend. 1751.

prius pulsaverit ecclesia S. Mariæ de Platea ejusdem loci, de qua constat præeminentialis matricitas : *Senogallien, Præem.*, 27 *martii* 1784, *dub*. 2.

18. Possunt concutere tintinnabula Patres Reformati dicti loci post silentium campanarum feria V in Cœna Domini ecclesiæ præfatæ S. Mariæ de Platea : *Ibid.*, *dub*. 4.

19. Non eis licet tamen in sabbato sancto quatere tintinnabula, cum primum pulsantur campanæ prædictæ ecclesiæ S. Mariæ de Platea : *Ibid.*, *dub*. 5.

20. Quum campanulæ existentis prope sacrarium pulsatio minime peracta fuisset adveniente magistratu ad ecclesiam cathedralem tempore quo pontificalia celebrabat Episcopus, commendata res tota est S. C., quæ mandavit servari Cæremoniale Episcopor.[21] juxta votum Episcopi, et ad mentem[22] : *Terracinen et Setina*, 21 *aug*. 1784.

Titulus ordinationis, Vide *Capellania* § ix ; *Patrimonium clericorum*, *Sacramentum Ordinis* § x.

TRANSACTIO.

§ I.

Transactio quoad approbationem, seu beneplacitum apostolicum.

1. Episcopus Abulensis petiit a S. C. declarari, an per Concilium sess. 6, cap. 4[23], et sess. 25, cap. 6[24], derogatum sit concordiis non confirmatis per Sedem Apostolicam? Censuit S. C. derogatum esse concordiis, præterquam confirmatis a Sede Apostolica, reliquas suos duntaxat tenere auctores : *Abulen.*, *anno circiter* 1582, *dub*. 1.

2. Anno 1686, ad abrogandam consuetudinem exigendi ab hæreditate singulorum parochorum totius diœcesis summam ducat. 100, tanquam subrogatam in locum mulæ, lecti, annuli, et breviarii, convenerunt Archiepiscopus et parochi, ut deinceps ab eorum cœtu ducat. 50 solverentur. Inde postulatam concordiæ approbationem S. C. denegandam censuit : *Compsana*, 1 *martii* 1687.

3. Pendente lite inter Episcopum et capitulum ecclesiæ cathedralis, seu cantorem, super administratione seminarii, et cantore, et capitulo prætendente cumulativam vi fundationis, devenerunt partes ad concordiam, nempe 1° ut administratio privative spectaret ad Episcopum cum consilio cantoris, seu deputati a capitulo loco duorum deputatorum a sacro concilio præscriptorum ; 2° ut nullus Episcopus aliquam communitatem in dicto seminario introducere posset ; 3° ut Episcopus in compensationem singularium beneficiorum per capitulum liberaliter præstitorum seminario consentiret super extinctione census super mensa capituli impositi pro necessitatibus ipsius seminarii ; 4° ut Episcopus eidem capitulo et cantori cederet jus conferendi sex capellanias. Consulta S. C. concordiam confirmavit, tertio articulo deleto : *Audomaren.*, *Confir. conc.*, 16 *januar*. 1700.

4. Concessionem portionis comitatus Vallis oppidi in feudum jure emphyteusis perpetuæ factam fratribus de Bentivolis Tidellinis cum omnibus juribus, ac mero, et mixto imperio Apostolico beneplacito roborari exoptat Card. abbas commendatarius, tum quia evidens accedit undique utilitas, tum etiam quia parva erant bona, et in istis esse videtur qualitas allodialis, nec præstatur juramentum fidelitatis.

[21] Vide not. 31, lit. C.

[22] Vide not. 32, lit. C.

[23] *De Refor*. ibi « Capitulum cathedralium, et aliarum majorum ecclesiarum, illorumque personæ, nullis exemptionibus, consuetudinibus, sententiis, juramentis, et concordiis, quæ tantum suos obligent auctores, non etiam successores, tueri se possint. » Gallemart ad verb. *Concordiis* in hoc cap. num. 5, pag. 52, edit. Trident. anni 1765 ait : « Fuit resolutum a Rota, et a Congr. Concilii ex mente Gregorii XIII, hunc textum non tollere concordias confirmatas a Sede Apostolica ex scientia certa : sunt autem sublatæ illæ, quæ dantur in forma communi, cum indistincte concedantur ab officio contradictarum circa scientiam Pontificis. Itaque ad dubium, quod movebatur : An scilicet per hoc capitulum, et sess. 25, cap. 6, derogatum sit concordiis non confirmatis per Sedem Apostolicam? Congregatio respondens censuit derogatum esse concordiis omnibus, præterquam confirmatis specialiter a Sede Apostolica. Videatur gl. in cap. Veniens, de Transact., Alex. cons. 62, vol. 1, quibus innotescat quod concordiæ aliquæ tollantur, quæ suos duntaxat tenent auctores. An derogatio, de qua in sess. 25, cap. 6 extendatur etiam ad disposita in hoc cap. 4. Congregatio respondit extendi. Suos obligent auctores. Videtur Rota decidisse hæc verba non referri ad concordiam, sed ad juramenta. »

[24] *De Reform*. ubi habetur : « Qui vero non obtinent dignitates, nec sunt de capitulo, ii omnes in causis ecclesiasticis Episcopo subjiciantur; non obstantibus, quoad supradicta privilegiis, etiam ex fundatione competentibus, necnon consuetudinis, etiam immemorabilibus, sententiis, juramentis, concordiis, quæ tantum suos obligent auctores, salvis tamen in omnibus privilegiis, quæ universitatibus studiorum generalium, seu earum personis sunt concessa. »

S. C. distulit resolutionem, et audiri commissarium Cameræ mandavit : *Nullius Galeatæ*, 17 *julii* 1700.

5. Deputati scholæ et fabricæ sanctissimæ Coronatæ Laudensis concesserunt in emphyteusim nonnulla bona Alphonso Todesco plus offerenti, ut deficiente sua linea masculina, ac illa de Marchis, facultatem haberet nominandi familiam benevisam loco familiæ de Marchis. Obiit Alphonsus nulla relicta sobole, post factas plurimas meliorationes; et reliquit usumfructum omnium bonorum uxori Margaritæ Martana, cui obstiterunt fratres de Marchis, quia nullum præjudicium eis inferre poterat testator quoad bona emphyteutica, qui solum reservaverat facultatem aliam nominandi familiam benevisam, ac convenerunt dictam Margaritam. Pendente lite partes transigerunt, ut legata exsequantur, et S. C. requisita pro approbatione rescripsit, pro meliori informatione audita schola sanctissimæ Incoronatæ : *Lauden.*, *Benepl.*, 3 *sept.* 1701.

6. Postquam, defuncta uxore usufructuaria, fundata fuerat altera ex capellaniis demandatis a Joanne Maria ab ecclesia cognomento Ghidino in ecclesia S. Agathæ, hæredes curarunt devenire ad erectionem alterius, sed habita fuit notitia prædium a dicto testatore assignatum pro hac secunda capellania, fuisse ab eodem antecedenter donatum. Hinc nominatus ad illam instruxit judicium coram vicario generali pro supplemento ex bonis hæreditariis, et postea devenit ad concordiam cum hæredibus testatoris, quam S. C. confirmavit juxta votum Ordinarii : *Placentina*, *Confir. conc.*, 17 *decem.* 1701.

7. Facta æstimatione bonorum Card. de Castro testatoris, compertaque insufficienti pro præscripta perfectione collegii Societatis Jesu in oppido de Montfort cœpti, juxta illius mentem, ac erectione monasterii monialium et seminarii, comes de Lemos nepos patronus iniit concordiam cum PP. Societatis, quam approbavit Paulus V Pont. Max. Postea aliam conflavit, et hanc licet Episcopus utilem judicaverit, tamen S. C. noluit Apostolico beneplacito munire : *Lucen.*, *Confir. concor.*, 28 *julii* 1702.

8. Scuta 50 supra ducentum societati sanctissimæ Conceptionis in ecclesia PP. Minor. Conventualium terræ Montis Bodii sitæ legavit Archangelus Arcurius, voluitque ut ex eorum fructibus præfatæ Conceptionis altare officiaretur, et tria pro se suisque officia quotannis celebrarentur. Pro voluntatis hujus implemento hæredes duos activos illius summæ census societati consignarunt. Sodales vero cum PP. Conventualibus concordiam inierunt, ut isti unam quotidie Missam in prædicto altari, et tria officia in eorum ecclesia pro testatoris anima celebrarent, et illi annua scuta sedecim traderent. Hac super transactione constituta lite, aliam conficere concordiam parant. Summam a testatore relictam cupiunt habere PP. et tria in perpetuum officia cum Missis quatuor lectis et una cum cantu pro unoquoque officio, necnon alias quindecim quolibet anno celebrare obstringuntur. Concordiam hanc sibi firmari, probarique exoptant, sed exoptant incassum, quum testatoris mentem juxta votum Card. S. Clementem servari S. C. respondisset : *Senogallien.*, *Confir. concor.*, 19 *aug.* 1702.

9. Posteaquam Episcopus de mandato S. C. præceptum tulerat, omnes tum canonicos, tum beneficiatos ecclesiæ cathedralis omnibus horis canonicis interesse debere, et insuper partem tertiam fructuum in distributionibus converti, capitulum provocavit ab hoc decreto, prætendentibus canonicis solum teneri matutinis, et, ut vocant, magnæ missæ, ac vesperis diebus festis. At canonici deinde transigerunt cum beneficiatis assignando tenuissimam distributionem pro matutino, et laudibus, et aliis parvulis horis, ut absque gravi dispendio abesse possint. S. C. autem hanc transactionem adversari decretis S. Concilii censuit, mandavitque non esse servandam, et ut Episcopus provideat ad formam S. Concilii [35] : *Cavallicen.*, *Resid. et Distrib.*, 30 *sept.* 1702, *dub.* 1.

10. Veteres controversias super provisione quatuor parochialium locorum Sernaliæ, S. Martini, Burbisani, et Refrontoli excitatas inter Episcopum prætendentem illarum collationem prævio concursu ad se pleno jure spectare, et comites de Coll' Alto asserentes ad ipsos pertinere illarum juspatronatus, tandem composuerunt, amicabiliter concordando, alternatim nempe una vice quod sit liberæ collationis Episcopi, prævio concursu, altera cum præsentatione comitum sine concursus reservato examine. Hanc concordiam confirmavit S. C. in forma commissaria nuntio Apostolico directa : *Ceneten.*, *Confir. concor.* 18 *aug.* 1703.

11. Ut eo meliori modo, quo fieri posset impleretur pia Tiburtii Migliani dispositio, ob varias lites nunquam exsequuta circa demandatam erectionem monasterii monialium sub titulo S. Marci in propria ejus domo, stipulatum fuit opera moderni Antistitis instrumentum concordiæ cum nepotibus ac hæredibus, in quorum favorem reservatum fuit jus nominandi nonnullas moniales, et inde pactionem fecerunt ut tota hæreditas aggregaretur monasterio S. Mariæ virginum civitatis Asculi ordinis S. Benedicti. Hanc concordiam S. C. requisita confirmavit juxta constitutiones, et modum præscribendum a

35 Sess. 21, cap. 3, et sess. 22, cap. 3, *de Reform.* ubi mandatur massam effici distributionum quotidianarum ex tertia parte omnium fructuum præbendarum.

Card. Præfecto [26] : *Asculana, Confir. concor.*, 6 *octob.* 1703.

12. Joannes Bernardinus Contantonii, institutis hæredibus filiis ad tertiam generationem, substituit capitulum ecclesiæ cathedralis Theatinæ cum onere Missarum. Appetens primus hæres assem hæreditarium multo ære alieno gravatum, ut asserit, liberum sibi acquirere, transactionem peregit cum dicto capitulo, quod facere non renuit cedendo jure suo; et venit in disquisitionem, an indigeat hæc transactio Apostolico beneplacito? respondit S. C. affirmative : *Dubium Ben. Apost.*, 5 *apr.* 1704.

13. Diu controversia torquet Joannem Andream, et Carolum fratres de Contardis, et Franciscum, et Aurelium filium Magnos de Griffis super pertinentia jurispatronatus de familia de Griffis. Postmodum idem Carolus in egestatem maximam constitutus petiit alimentorum præstationem a novo præsentato ac instituto clerico Benedicto Contra. Hinc ad concordiam de consensu Aurelii Magni compatroni devenerunt ambo, reservato beneplacito Apostolico. In hac idem clericus pro alimentis tradi promisit annuas libr. 170, dummodo pacificam bonorum possessionem assequeretur. Et Carolus e contra partem dicti jurispatronatus ad se spectantem eidem Aurelio renunciavit. Quæsita S. C. quoad confirmationem, annuit si Sanctissimo placuerit : *Lunen., Sarzanen., Confir. conc.*, 15 *novem.* 1704.

14. Defuncto Julio Cæsare, nepote et hærede Joannis Baptistæ Græci, sine filiis ac masculis descendentibus, Thomas Benzonus, illius avunculus et ab intestato proximior, hæreditatem adivit. Adversum hunc PP. Carmelitæ discalceati Comi utpote ad successionem a dicto testatore invitati, judicium instruxerunt pro consecutione bonorum. Sed oppositis per eumdem Benzonum pluribus exceptionibus tutelæ, et curæ per dictum testatorem exercitæ dicti Julii Cæsariis nepotis, competentiam Trebellianicæ, revocationem posterioris testamenti, acquisitiones factæ per dictum Julium ad litem evitandam transactio facta fuit; nempe assignata fuit ex asse libris 10,769 s. ratam libr. 80,000, cum onere trium Missarum in hebdomada a testatore præscripto. Hanc S. C. confirmavit: *Comen., Trans.*, 20 *decem.* 1704.

15. Post quadragenarium litigium inter abbatem monasterii S. Mariæ de Yrache ordinis S. Benedicti ex una, et vicarium perpetuum, capitulum ecclesiæ parochialis S. Joannis Baptistæ oppidi de Mendavia, consilium, et populum ejusdem loci, et promotorem fiscalem curiæ episcopalis Pampilonæ ex altera partibus super jurepatronatus, et præsentandi ad vicariam perpetuam, aliaque beneficia in dicta ecclesia existentia, ac exercendi functiones parochiales, devenerunt partes ad concordiam, in qua agebatur de unione suppressioneque nonnullorum beneficiorum dictæ parochialis, et de inhabilitate perpetua eorum concurrentium ad ipsa beneficia, ac de pœna conventionali duc. mille in casu inobservantiæ transactionis, quam confirmare S. C. minime voluit die 18 maii 1697. Deinde quæsivit votum Card. Gabrielis : *Pampilonen.*, *Confir. conc.*, 8 *aug.* 1705. Postmodum negative respondit, etsi nova concordia fuerit stipulata improbatis capitibus deletis : 7 *julii* 1708.

16. Antiqua et copiosa disputatio vertens inter capitulum ecclesiæ cathedralis et capitulum collegiatæ et parochialis ecclesiæ de Cascante ex una, et collegium Societatis Jesu civitatis de Tutela ex altera, partibus super jure decimandi composita fuit cum transactione, ut scilicet nonnullæ agri mensuræ immunes a decimis fierent, et a collegio alienarentur, et ut aliæ mensuræ subrogatæ nonnisi ad rationem unius de quadraginta de fructibus decimas præstarent. Transigentes pro cónfirmatione preces exhibuerunt, ac S. C. approbavit in forma brevis. Nam ex voto Card. S. Clementis, qui rem mature perpenderat, confirmari fuit existimatum : *Tirasonen.*, *Confir. conc.*, 27 *martii* 1706.

17. Anno 1701, universitas oppidi Tunicellæ capellam S. Catharinæ V. et M. una cum eremitorio conventui, et PP. S. Augustini, reservato Ordinarii assensu, sub certis oneribus donavit. Dum PP. pro approbatione instarent, presbyteri ecclesiæ parochialis S. Ginesii sese opposuerunt, et Ordinarius noluit approbare, quia exempta a sua jurisdictione reddebatur. PP. concordiam interea inierunt cum

[26] Quod revideat computa administrationis hæreditatis, et S. C. distincte certioret, edoceat de præcisa et necessaria summa eroganda in addendo imaginem S. Marci in icone altaris majoris ecclesiæ dictarum monialium. Firmetur calculus fructuum hæreditariorum, et quæ impensa requiratur juxta morem istius civitatis pro integra manutentione unius monialis quolibet anno. Quoad conventionem admittendi alias moniales juxta quantitatem redituum explicetur, an conventio loquatur de monialibus, quas prius monasterium ipsum alebat, an de manutenendis de fructibus dictæ hæreditatis. Quoad administrationem retineatur liber distinctus, et divisim describantur singulæ sortes hæreditariæ, ut annui redditus superextantes investiantur in bonis stabilibus, non in censibus. Deleatur capitulum primum appositum in instrumento diei 16 junii 1703, admissa solum dilatione trium mensium a die vacationis alicujus loci, in favorem cujus præsentare debebit puellas, iisque elapsis facultas nominandi libere devolvatur monialibus 2 et 3. Caput ejusdem instrumenti omnino deleatur. Deleatur pactum appositum in instrumenti diei 2 maii 1704, quod jus habens eligendi differre possint electionem de causa, et monasterium jus non habeat, nisi percipiendi fructus. Integro deleatur caput illud : *E perche finito l' anno del noviziato*. *Regist. Litt.*, lib. 23, die 6 octob, 1704.

presbyteris præfatis, quam S. C. confirmavit, potius quam approbare donationem : *Gerunden.*, *Confir. conc.*, 5 *junii* 1706 ; confirmata 31 *julii ejusd. anni.*

18. Intentato judicio prælativo per principem Pamphilium in tribunali Card. Camerarii contra archiconfraternitatem Agonizantium vigore bullæ Gregorianæ super quadam domo ex duplici latere suis ædibus cohærente, quam archiconfraternitas emerat a principe Tassis pro construendo publico oratorio, gesserunt subinde partes pactionem, in qua princeps juri prælationis renunciando permisit constructionem oratorii, claudere fenestras, easque alibi aperire. Archiconfraternitas autem remisit jus prælationis, et retractus. Hanc S. C. approbavit, confirmavitque : *Romana*, *Concor.*, 19 *junii* 1706.

19. Exorantibus PP. congregationis Montis Matris Dei, et sodalibus societatis B M. a Succursu hæredibus substitutus a Stephano Leonardi, ut prævia voluntatis commutatione dicti testatoris transactio ab ipsis cum hæredibus fiduciariis confici posset, ex qua ipsi congruam reciperent summam; quia causa difficultatis perficiendi tot tantaque multiplicia a testatore ordinata, nullum unquam emolumentum oratoribus obveniret, S. C. bis dixit ut firmetur status : *Lucana*, *Com. vol.*, 10 *junii* 1706. Deinde negativum dedit responsum : 11 *febr.* 1708; confirmata 2 *decem.* 1719.

20. Lauretus Raspinus cum demandasset erectionem conventus pro PP. Carmelitis, et substitutis Reformatis, quibus non suscipientibus erigi binas capellanias de jure patronatus familiæ in ecclesia conventus voluisset; ideo exstructo conventu inde suppresso, erectæ fuerunt capellaniæ. Verum, patronis consentientibus, una ex illis assignata fuit PP. Doctrinæ Christianæ in dicto conventu subrogatis; quibus abnuentibus, alii admissi, advocati Avenione, pariter Doctrinæ Christianæ fuerunt, reædificato collegio, et ecclesia ampliori populoque commodiori, ad quam PP. sese transtulerunt una cum capellaniis. At vacante alia capellania dicti PP. eam ad se pertinere prætendentes judicio instituto cum familia patrona devenerunt inde ad concordiam, relicto familiæ præfatæ jurepatronatus activo et passivo, si adessent sacerdotes de familia, aliter activo tantum, et PP. passivo S. C. autem hanc concordiam primum noluit approbare : *Nullius Ferentilli*, *Confir. conc.*, 21 *julii* 1706, *dub.* 1. Inde re iterum perpensa approbavit : 11 *sept. ejusd. anni.*

21. Guillelmus Riccius fundavit in civitate Avenionis collegium sub invocatione S. Crucis, sed quum alumni violatis fundationis legibus sub nulla disciplina potius lascivirent, patronus ac capellani perpetui huic malo occurrerunt uniendo irrevocabiliter gubernium spirituale accessorie congregationi clericali S. Caroli ejusdem civitatis, retenta utriusque denominatione. Pro hac unione pactiones conditæ sunt, sed has minime S. C. probavit : *Avenionen.*, *Union.*, 4 *decem.* 1706.

22. Ad dirimendam litem inter Archiepiscopum et capitulum ab antiquo tempore in tribunali Sacræ Rotæ pendentem super articulo jurisdictionis, an idem nempe possit procedere contra capitulares ac personas metropolitanæ in civilibus et criminalibus cum adjunctis, inita fuit concordia. Promisit Episcopus in posterum procedere in causis criminalibus tantum cum dictis adjunctis. S. C. vero, ad quam recursum habuerunt partes pro confirmatione, eam denegavit : *Calaritana vel Calaguritana*, *Conf. conc.*, 15 *januar.* 1707.

23. Jam olim compertum habens abbas monasterii B. M., necnon S. Nicolai de Landa ordinis Cisterciensis labefactari regularem observantiam in cœnobiis religionis concordiam iniit ab Apostolica sede approbatam, ut fertur, cum priore et monachis ejusdem monasterii, in qua facta separatione mensæ abbatialis a conventuali, assignavit quædam bona mensæ conventuali pro conservatione monachorum. Postea ob non implementum transactionis aliam æqualem repetiit concordiam cum pari divisione. Pro hac confirmanda in S. C. adest, exhibitis precibus, sed a nuntio apostolico significatum fuit inobservantiam oriri circa restaurationem templi, ac monasterii, quod abbates in se susceperunt. S. C. idcirco rescripsit negative, et nuntio apostolico, ut curet reparationem ecclesiæ et monasterii ex omnibus fructibus abbatiæ : *Gnesnen.*, *Confir. conc.*, 15 *januar.* 1707.

24. Quum Patres Missionarii urbis censum activum in sorte scut. 150, habuissent annui reditus scut. 8. 50, cujus fructus, ac sortem repetere absque diuturna lite, incertaque non valentes, concordiam inierunt cum hæredibus Caroli Octavii Vulpii debitoris, recipiendo in solutum quædam ipsius Caroli Octavii bona sita in civitate Pisauri valoris scut. 150, cum fructibus scut. 30 provenientibus ex dictis bonis, et alia exigenda scut. 40 remittendo hæredibus reliquos fructus debitos. Propterea obtulerunt preces pro confirmatione, quibus precibus S. C. adhæsit, reservato tamen regressu in casu evictionis in forma commissaria episcopo Pisaurensi : *Amerina*, *Transact.*, 26 *martii* 1707.

25. Villa nuncupata *de Caparrosso* quotannis præstare tenetur monasterio de Oliva ordinis Cisterciensis ducatos septem cum dimidio in pecunia numerata, ac 400 rubos tritici apportandos propriis sumptibus ad usque monasterii horrea. Ut autem eximeretur ab hac præstatione iniit

tractatum cum abbate et monachis dicti monasterii mediante solutione duc. 20,000, quorum portio erogata fuit in extensione censuum. Modo supplicatur per monasterium pro sanatione censuum, ac Apostolico beneplacito; sed hæc respondit quoad sanationem censuum negative; quoad alienationem tributi pro gratia juxta votum Card. Barberini [27] : *Pamphilonen.*, *Conc.*, 3 *decem.* 1707.

26. Julius Cæsar Onedus demandavit, ut alieno ære persoluto erigeretur cum suis bonis præbenda canonicalis in ecclesia cathedrali relinquendo capitulo libr. 7000 pro distributionibus quotidianis a canonico lucrandis. Executorem voluntatis capitulum reliquit, quod administrationem assumpsit, et inventarium confecit, nulla facta declaratione acceptionis, et post plures annos sese obtulit pro reddenda ratione de administratis. At facta controversia cum fratibus de Rubeis idem capitulum cum illis concordiam iniit, renuente capitulo collegiatæ ecclesiæ S. Antonini subrogato a testatore capitulo cathedralis. Hujus nunc petitur confirmatio, quam noluit S. C. admittere : *Placentina*, *Conc.*, 5 *maii* 1708.

27. Nonnullis cœmptis bonis per deputatos seminarii Fesularum a Francisco Maria Seravallio pro pretio ducat. 3500 soluto vectigali, fuit inde privata apocha enarrata verior summa ducat. 6300. Postmodum convenerunt de reliqua summa constituere vitalitium annuorum ducat. 189, durante vita Francisci Mariæ, cum conditione, ut si contingeret pro hoc contractu pensitare vectigal illud, solveretur ab ea parte, quæ causam dedisset proditioni præmemoratæ apochæ. Inde ob agitatam litem super nullitate contractus multis de causis, et signanter, quod dicta apocha delata non fuit in officio gabellarum, seminarium bis succubuit, et expoliatum fuit bonis coemptis, remanente census vitalitii debitore, necnon expensarum Seravallio reficiendarum, hinc devenit ad concordiam cum eodem, pro qua petitum beneplacitum Apostolicum S. C. concessit : *Fesulana*, *Conc.*, 19 *maii* 1708.

28. Quum pulsati hæredes a rev. fabrica S. Petri excipiendo exposuerint sese neutiquam teneri ad legati pii implementum, ex eo potissimum quod idem excederet vires hæreditarias Hectoris Ravascherii principis Satriani testatoris, qui legaverat domui professæ Societatis Jesu ducat. 25,000 pro constructione capellæ cujusdam, et ipsi hæredes sunt cum beneficio legis et inventarii. Ob id devenerunt partes ad concordiam, quam S. C. ultro approbavit, confirmavitque : *Neapolitana*, *Ben.*, 9 *junii* 1708.

29. Propter magnum litigium, quod sustinere coacta fuit societas SS. Simplicii, Constantii, et Victorini, post obitum testatoris Josephi de Petito super pertinentia domus ab illa relictæ cum onere, ut pensiones convertantur in emptionem supellectilium pro usu ecclesiæ collegiatæ terræ Celani cum prohibitione alienandi, gesserunt partes concordiam ad evitanda majora dispendia, in qua societas vendere domum debeat, et acquiri jura super bonis testatoris. S. C., cui pro beneplacito Apostolico fuit remissa causa, primum rejecit petitionem die 17 novem. 1708, deinde postulavit meliorem informationem juxta instructionem [28] : *Marsicana*, *Ben. Apost.*, 7 *apr.* 1709. Inde dilata dixit, et exhibeatur minuta concordiæ : 10 *maii* 1710. Denique, prævio recessu a decisis sub die 17 novem. 1708 pro confirmatione concordiæ arbitrio Episcopi definivit : 20 *sept. ejusd. anni.*

30. Marchio Mauritius Ferreria successor in hæreditate marchionissæ Claudiæ per publicum conventionis instrumentum cessit, et renunciavit in perpetuum jus nominandi ad capellaniam mere laicalem fundatam per dictam Claudiam Joan. Matthæo Saxo, ejusque hæredibus, et successoribus, quam facultatem restrinxerat ad vitam tantum, et vice versa Joan. Matthæus creditor libr. 2037, dictæ summæ fecit cessionem. Hæredes postea dicti Joan. Matthæi dubitantes de labe simoniaca, ac jus perpetuum cupientes supplicarunt pro beneplacito Apostolico, quod S. C. denegavit : *Vercellen.*, *Ben.*, 27 *apr.* 1709.

31. Ad parcendum litigiorum dispendiis concordia stipulata fuit inter archipresbyterum et capitulum ecclesiæ collegiatæ S. Petri oppidi Cerignolæ in Apulia, et communitatem laicalem dicti oppidi ex una, et Episcopum Minerbini ex altera

[27] « Unde sub die 12 febr. proximi præteriti exquisitum fuit in præmissis votum Card. Barberini, qui rem sedulo perlustrans retulit, neutiquam constare sortem censuum impositorum versam unquam fuisse in monasterii utilitatem, quocirca eos minime sanationem mereri censet; sed nihilominus pro alienatione tributi sensum suum aperit, dummodo tamen pecunia retrahenda investiatur incensibus cum communitatibus, accedente regio assensu, non autem in extinctionem prædictorum censuum, seu aliorum debitorum nulliter contractorum, cum hujusmodi alienatio resultet in evidentem Ecclesiæ utilitatem juxta calculum superius concinnatum. » *Ibid. sub die* 19 *nov.* 1707.

[28] « Quæ extitit ut injungeretur Episcopo, quatenus recognosceret extrajudicialiter validitatem et quantitatem creditorum dictorum de Antonellis, et exceptiones societatis, et referret, an dicti fratres de Antonellis actu possideant domum. Rursus transmitteret copiam prætensorum decretorum latorum a consilio Neapolitano, necnon recognosceret statum hæreditarium bonorum testatoris, et an valeat relevari societas pro dict. debitis, audito etiam dicti testatoris hærede. » *Ead. causa*, 10 *maii* 1710.

super jurisdictione quasi episcopali archipresbyteri in dicto oppido, et territorio separato. At S. C. illam confirmare noluit : *Nullius seu Minerbinen.*, *Conc.*, 1 *junii* 1709, *dub.* 1. Et stetit in decisis : 16 *novem.* 1715, *dub.* 2.

32. Quum Clara Bonitia avida esset, modo ætatem agens annorum 34, reponi in libertatem ad ulteriores nuptias transeundi, insimulque indemnem sese servare a caducitate tum prælegati, tum ususfructus a testatore viro ejus præscripta, requisivit societatem S. Josephi fabrorum lignariorum Urbis hæredem in proprietate institutam pro ineunda transactione. Sodales utilem sibi cognoverunt concordiam, quia conditio viduitatis est potestativa. Petitur itaque beneplacitum Apostolicum, et vigore transactionis petitur eidem assignandam esse domum hæreditariam valoris scut. 5117, quæ est de dominio directo monialium S. Laurentii in Panisperna, et ex pacto transire nequeat ad manus mortuas. Sed S. C. preces ratas non habuit : *Romana, Ben.*, 5 *aug.* 1709 ; inde rescripsit, dilata, et firmetur status bonorum coram Card. Præfecto : 7 *decem. ejusd. anni.*

33. Jamdiu ab anno 1492, abbas et monachi Camaldulenses monasterii S. Mariæ in Gradibus civitatis Aretii concesserunt in emphyteusim Lucæ de Rosellis quoddam eorum prædium arboribus plenum cum pacto caducitatis, et canone. Sed anno 1641, suborta lite super caducitate et devolutione, devenerunt ad concordiam, cesseruntque prædium liberum pro summa scut. 500. Consulta S. C. hanc approbavit facto investimento scut. 500 solvendorum in pecunia numerata in bonis stabilibus tantum : *Aretina, Benep.*, 11 *januar.* 1710.

34. Quum deperierint nonnulla deposita pecuniarum post obitum Francisci Rasii rectoris, seu custodis sacri montis pietatis Arimini ab ipso receptarum, fratres de Guidis harum creditores pecuniarum intentato judicio contra hæredes dicti Francisci postea adversus montem egerunt. Contra hunc mandatum exequutivum reportarunt pro summa scut. 524, et mons adiit signaturam justitiæ, et devenit interim ad concordiam, pro qua ministri dicti montis exoptant beneplacitum Apostolicum, quum ipse nihil in bonis stabilibus, sed sortem scut. 19300 applicandam in sublevamen pauperum habeat. Deinde alii creditores insurrexerunt exhibentes relaxationem creditorum tertiæ, alii quartæ partis : unde transigendo utilitas maxima resultat sacri montis. S. C. precibus annuit arbitrio Episcopi, qui curet ut mons agat contra quos de jure : *Ariminen.*, *Ben.*, 20 *maii* 1710.

35. Capitulum et canonici ecclesiæ majoris civitatis Albani jam concesserunt in emphyteusim ad tertiam generationem fratibus de Sobrinis, ac Antonio Sabaino septem rubra agri ad effectum in vineas redigendi. At post primam plantationem vineæ frater de Sobrinis sine filiis obiit, nulla facta nominatione pro sua portione. Capitulum judicium intentavit, et ad lites evitandas concordiam stipulavit, ut remissis juribus pro parte capituli emphyteusis transeat in perpetuum aucto canone, et pro una vice soluta summa sunt 400. Et S. C. quæsita beneplacitum Apostolicum donavit juxta votum Card. de Abdua : *Albanen*, *Ben.*, 2 *maii* 1711.

36. Exorante Anna Maria de Jacobo, novitia in monasterio S. Monicæ urbis Sulmonæ, pro approbatione concordiæ initæ cum capellis S. Josephi et succursus, substitutis in testamento Joan. Antonii ejus patris, perpensa fuit causa, et petita fuit melior informatio juxta instructionem [29] Card. Præfecti : *Sulmonen*, *Conc.*, 1 *junii* 1709. Deinde quum dicta Anna professa esset, approbationem concordiæ S. C. denegavit : 16 *maii* 1711.

37. Hæres canonici Bovii primi possessoris capellaniæ institutæ a Veronica in ecclesia parochiali S. Mariæ Majoris urbis Ferentinæ sese opposuit capellano moderno de Gasparis super quadam assignatione facta a Veronica, quam esse intuitu primi capellani vocati factam asserebat. Ad lites declinandas transigerunt, sed tamen pro executione conventionis non fuerunt solliciti, et opus fuit aliam concordiam peragere. Cedit hæc in evidentem capellaniæ utilitatem, et quoad confirmationem, necnon quoad facultatem imponendi census, quum capellanus non habens aliunde ex quo solvat summam scut. 200 conventam, cupiat potestatem censum imponendi prævia sui ac successorum obligatione ad effectum extinguendi. Sed hoc satis non fuit pro S. C., quæ meliorem informationem, et ut exhibeatur secunda concordia, mandavit : *Ferentina*, *Conc.*, 3 *sept.* 1711, *dub.* 1 *et* 2.

38. Defuncto Carolo Cerreti sine filiis in tota hæreditate paterna successit Joseph Maria frater, qui cum esset ætate valida et florenti annorum 32 ad filios procreandos apta, volensque eximere eamdem hæreditatem a vinculo substitutionis in casu præmorientiæ sine liberis, concordiam iniit

[29] « Quæ extitit, ut Episcopus firmaret, et transmitteret statum hæreditatis prædicti Joan. Antonii cum expressione tam capitalium, quam eorum annui redditus, nec non æris alieni tam frugiferi, quam infrugiferi, quo dicta hæreditas gravata reperitur. Rursus transmitteret copiam testamenti, seu piæ dispositionis q. Josephi de Jacobo patrui Joan. Antonii. » *Ibid. sub die* 16 *martii* 1711.

cum capellano et officialibus capellæ et societatis Sanctissimi Rosarii et S. Blasii, qui attendentes incertum eventum substitutionis in favorem dictorum locorum piorum transigerunt. Hanc transactionem S. C. approbavit juxta votum Card. de Abdua [30] aucta summa missarum 3000 præter oblatas : *Januen.*, *Benepl.*, 5 *sept.* 1711.

39. Diutinis pendentibus litigiis inter parochum ecclesiæ S. Juliani, et officiales seu administratores confraternitatis necnon conservatorii puellarum, ac rectorem ecclesiæ S. Mariæ de Baracano super exercitio ecclesiasticarum functionum ac jurium parochialium, devenerunt tandem ad concordiam, in qua parochus prædictus nonnullas principales functiones parochiales sibi reservavit super ecclesia confraternitatis et conservatorii puellarum, eamque S. C. approbavit confirmavitque juxta votum Card. de Abdua [31] : *Bononien.*, *Confr. conc.*, 5 *sept.* 1711.

40. Sebastianus de Comitibus jure legati reliquit juspatronatus ecclesiæ S. Joan. Baptistæ loci Buccini Francisco de Comitibus, ejusque hæredibus ac descendentibus masculis, quibus deficientibus vocavit Patres Servitas conventus Sanctissimæ Annunciatæ civitatis Florentiæ. Hæredibus masculis deficientibus, Junipera de Comitibus superstes ultima donavit juspatronatus prædictum fratribus germanis de Satis, quorum ultimus possessor ac superstes concordiam inivit cum dictis Patribus, quod nempe iidem cedant eidem, ac descendentibus usque ad tertiam generationem juspatronatus, et Sanctes de Satis relaxat in favorem ecclesiæ S. Joan. Baptistæ scut. 255 vel 300. At S. C. postulatam confirmationem dictæ concordiæ minime concedere credidit : *Aretina, Conc.*, 16 *jan.* 1712.

41. Quum a testamento Prosperi Bottini archiepiscopi Myrensis præordinata fuisset capellania Missæ quotidianæ, et anniversarium præsignato fundo, ideo hæredes pactionem gesserunt cum ecclesia S. Crucis et S. Bonaventuræ suæ nationis Lucensis quoad attributionem alterius fundi pro dote dictæ capellaniæ, ac anniversarii, cui conventioni S. C. concessit beneplacitum Apostolicum juxta votum Card. Origi [32] : *Romana seu Lucana, Ben.*, 16 *martii* 1715.

42. Hæredem vocavit Maximinus Brigottus uxorem annorum 29, cum onere Missarum, lege tamen servandi castitatem. Hæc ad secunda vota avens convolare conventionem cum PP. Prædicatoribus a testatore in casu caducitatis vocatis iniit, cum reservatione Apostolici beneplaciti. Nam utilis nedum Patribus comperiatur concordia, sed necessaria dictæ mulieris honestati. Beneplacitum hoc tamen S. C. non concessit : *Pennen. Atrien.*, *Ben.*, 18 *maii* 1715; confirmata 3 *aug. ejusd. anni.*

43. Quum nonnullæ Salamantinæ diœcesis ecclesiæ, et etiam rectores multas ac gravissimas lites respicientes libertatem ac immunitatem ecclesiasticam, et bonorum suorum ac jurium conservationem sejunctim sustinere nequirent ob tenuitatem redituum, inierunt societatis et concordiæ contractum, quem Episcopus approbavit, reservato beneplacito Apostolico, uti in majorem ecclesiæ utilitatem restitutum; et S. C. pariter approbavit juxta votum Card. Relatoris [33] : *Salamantina*, *Ben.*, 2 *maii* 1716.

44. Joannes Antonius Bologna instituit litem contra canonicum Antonium Bologna patruum super redditione rationum tutelæ, ac curæ, quo defuncto prævia donatione universali facta ecclesiæ collegiatæ Atinæ non solum eamdem litem prosequutus est contra dictam collegiatam, sed etiam novas excitavit.

[30] Qui putavit utilem esse concordiam in favorem ecclesiæ obtinentis certum pro incerto emolumento, quodque proinde sufficiat Ordinarii consensus : *Ead. causa*, 5 *sept.* 1711.

[31] Qui ad tollendas ulteriores lites, expediens duxit, ut ubi in concordia dicitur, quod capellani habeant generalem facultatem peragendi quascumque alias functiones etiam parochiales, et speciali mentione dignas, præter illas parocho reservatas, singulatim exprimendæ sint hujusmodi aliæ functiones in approbatione. *Ead. causa*, 5 *sept.* 1711.

[32] « Cæteroquin vero precibus indulgeri posse (Card. Origus) censuit, dummodo prænominati cohæredes ultra propriam obligationem, eorumque hæredum, et successorum, cautionem quoque idoneam in urbe præstent de solvenda annua responsione in ipsa urbe scut. 65, 60, quam ex iisdem bonis sese soluturos, spondent, duraturam quousque tot loca montium Cameralia omnino libera pro fundo capellaniæ subrogentur. » *Ead. causa*, 16 *martii* 715.

[33] Postquam Card. Picus Relator commendaverit initam concordiam, et confederationem, eamque confirmatione Apostolica dignam censet, sequenti modo, nempe « pro defendendis, vel recuperandis decimis, redditibus, et proprietate parochiarum, et beneficiorum, pro defensione immunitatis, et jurium parochialium tam generatim, quam speciatim, ac insuper pro tutamine ipsorummet ecclesiasticorum pro causis tamen ecclesias, beneficia, et jura prædicta respicientibus, illis semper exclusis, quæ ex eorum delictis privatis, et particularibus commodis, et utilitatibus ortum habuerint. » Contractum ita restitutum in ecclesiarum majorem utilitatem, et Apostolico beneplacito munitum existimat Card. Relator extendi posse etiam ad successores, ea tamen addita clausula, ut damnis tractu temporis forsan obventuris opportunum præparetur remedium « nisi duæ ex tribus partibus confederatorum ex causa ab Episcopo partibus auditis approbanda dissentiant. » Reparationem expensarum faciendam proponit habita ratione ad lucrum, seu commodum, quod unaquæque ecclesia, seu beneficium reportare poterit, et ad quantitatem reddituum eorumdem, *in ead. causa*, 2 *maii* 1716.

Qua de causa exarata fuit transactio utilior ecclesiæ, reservata approbatione, quam S. C. indulsit ad formam voti Card. Origi [34] : *Nullius Atinæ*, *Ben.*, 8 *aug.* 1716.

45. Laurentius Ferrarius hæredem instituit suam animam proprietariam usufructuariam conjugem cum lege servandi castitatem, at intuitu hujus conditionis conjux devenit ad transactionem cum executoribus testamentariis cedendo tertiam partem usufructus in favorem piæ dispositionis. Requisito beneplacito Apostolico, S. C. licet Episcopus testetur transactionem esse favorabilem animæ testatoris, illud inficiata est : *Placentina, Ben.*, 5 *sept.* 1716.

46. Quum Episcopus, et capitulum Bayonensis ecclesiæ plurima bona in superiori Navarra dominii regis catholici habeant, et e converso, ad priorem et conventum canonicorum regularium S. Augustini monasterii Roncevallensis diversa jura et bona in Navarra inferioris dominii christianissimi regis spectent; evenit hinc ut utraque ecclesia passa sit in bonis suis occasione bellorum confiscationes, ac alia infortunia. Ut liberari possint, inierunt saluberrimum consilium deveniendi ad transactionem permutando bona prædicta. Monasterium ratione excessus persolvit undecim millia scuta cum lege investiendi 9000, reliqua erogandi pro expensis litium. S. C. requisita de beneplacito Apostolico, illi concessit juxta votum Card. Relatoris [35] : *Bayonen. et Pampilonen.*, *Ben.*, 13 *mart.* 1717.

47. In ecclesia seu capella S. Lazari territorii et oppidi Massani jam diruta, ac in profanum jam usum redacta, in qua illæsa supererat parva imago lapidea B. M. V., evulgata fuit opinio, et fama ejusdem recentis miraculi. Ob id concorditer a parocho, inter cujus parochiæ limites sita est, et consulibus dicti loci reparata fuit. Inde inter eos facta quæstione super clavis retentione ac oblationum administratione, ad conciliandam transactionem curarunt; at Episcopus illam noluit confirmare, quia permitteret laicis quasi jure proprio administrationem oblationum piarum. S. C. autem primum voluit, ut citatis interesse habentibus super meritis, interim exhibeatur alia concordia cum consilio ac consensu Episcopi confecta, inde eamdem resolutionem confirmavit, *in Carpenctoracten., Oblat. et Præem.*, 15 *maii* 1717, *dub.* 1.

48. Accepta a Patribus Prædicatoribus loci de Bra' hæreditate Audini Cagna cum beneficio legis et inventarii, postulata inde fuit reductio onerum, cui se opposuit communitas S. Victoriæ, de cujus interesse agebatur. Ideo PP. Prædicatores loci de Bra' transigerunt cum communitate S. Victoriæ, cum cessione a dictis PP. facta nonnullorum censuum et bonorum existentium in eo loco ad hæreditatem Audini, et donationem conjugum de Riva spectantium. E contra ii PP. retinent alia bona et census, qui dimittuntur a communitate et spectant addictas hæreditates. Deinde onera pia harum hæreditatis et donationis diviserunt; Missas ab Audini relictas Patres celebrare debent, et alias ordinatas in donatione de Riva; et communitas alia onera subire debet, nempe solutionis dotium, eleemosynæ in favorem concionatoris et pauperum juxta reditus bonorum, quæ cessa a PP. fuerunt. Et imploratam confirmationem transactionis S. C. concedere abnuit, et dixit cassata reductione facta per curiam episcopalem PP. instent in S. C. pro reductione : *Asten. Ben.*, 18 *nov.* 1718.

49. Monasterium S. Laurentii ordinis S. Benedicti Leodii immissionem obtinuit ad Castrum, terras Toparchiam, et bona de Heers ad effectum sibi satisfaciendi de summa florenorum 32000 sibimet ex quadam domus evictione, quam passum fuit, debita. In pacifica per 40 circiter annos possessione mansit. Quum autem comes de Argentau judicium introduxisset pro residuo solutionis dotis super hisce bonis, fuissetque desuper dimicatum, favorabilem sententiam habuit monasterium. Hæreditate Argentau ad comitem de Merci delata, judicium contra hunc pro obtinendis annuis canonibus modiorum 48 speltae, quos sibi in sequelam antiquæ emphyteusis honorum de Moumel debitos esse asserebat, introduxit monasterium. In hoc rerum statu operæ pretium ductum est, ad transactionem devenire. Hujus vi comes liti cessit, et cessit in favorem monasterii creditum datis flor. 20000 cum omnibus fructibus elapsis, et decurrendis in annuis florenis 1000. Monasterium contra in favorem comitis cessit jus annuos canones speltæ exigendi, et nonnullos alios census, una cum quodam pretio terræ, et jure relevii quæ omnia peritis æstimata fuerunt in flor. 13330. Pro confirmatione concordiæ supplicavit monasterium, et

[34] Proindeque benigne commisit episcopo Aquinatensi, ut veris etc., et postquam comperit in evidentem ecclesiæ utilitatem fore cessuram, præfatam postremam transactionem cum pactis, et conditionibus in ea appositis pro suo arbitrio et conscientia approbet, atque confirmet. Lib. 66, *Decret.* fol. 346.

[35] Qui in suo voto demonstrat concordiam Apostolico dignam beneplacito, ut utrique ecclesiæ ex relatis facti circumstantiis, et aliis in facto, et jure perpensis, maxime proficuam, verum utriusque partis indemnitati, atque utilitati provide consulens existimat, integram summam scut. undecim millium investiendam esse cum speciali, et privilegiata hypotheca pro evictione bonorum permutatorum, addita etiam expressa, et generali invicem promissione evictionis in instrumento omissæ. *Ead. causa*, 13 *martii* 1717.

S. C. rescripsit pro nova informatione juxta instructionem [36] : *Leodien.*, *Benef.*, 13 *martii* 1717. Et post alteram Card. Prioli relationem beneplacitum Apostolicum concedendum haud esse fuit resolutum : 22 *junii* 1720. Denique recedendum a decisis, et concedendam esse approbationem concordiæ S. C. putavit : 6 *martii* 1723.

50. Societas Suffragii hæres instituta a Sylvestro Raynaldi precata est pro commutatione voluntatis quoad locum pro ecclesiæ demandata constructione, sed se opponentibus sodalibus hospitii Peregrinorum substituti S. C. eam denegavit. Post hæc partes convenerunt de hac re, sodales hospitii suum præstiterunt assensum ædificationis ecclesiæ in loco societati beneviso, renunciarunt substitutioni, et e contra societas hæres solvere promisit hospitio scut. 200 eroganda in emptionem cujusdam domus pro usu peregrinorum. S. C. audita hanc transactionem obfirmavit: ***Fulginaten.***, ***Com. vol.***, 13 ***junii*** 1720.

51. Aloysius Panizza locumtenens generalis exercitus regis catholici in statu Mediolani, dum viveret, plurima pietatis opera stipulatis instrumentis cum pio loco charitatis Mediolani ordinavit. Inter hæc instituit novem canonicatus in collegiata ecclesia Castri Domasii, et alia disposuit pro pauperibus, ac pauperibus a carceribus liberendis dicti Castri. Sed reditus ex injuria temporum ac reductione fructuum mensæ nummulariæ S. Ambrosii diminuti notabiliter sunt. Deputati dicti loci pii charitatis petierunt onerum reductionem, contra quam contradixerunt canonici prædicti, et communitas dicti castri. Deputati satius duxerunt ad concordiam deveniendi cum canonicis ac communitate, quæ fuit stipulata. Hanc approbari modo conantur, ac S. C. arbitrata est, ut scribatur Card. Archiepiscopo juxta instructionem. ***Mediolanen.***, ***seu Comen.***, ***Red. oner.***, 8 ***febr.*** 1721.

52. Joseph Marullo in suo testamento hæredem instituit usufructuarium Patrem J. Baptistam Marullum baccalaureum ordinis S. Augustini suum fratrem, proprietarium Franciscum Marullum equitem Hierosolymitanum pro fundatione commandæ. Ex hoc testamento binæ excitatæ sunt lites; prima cum monasterio S. Claræ, cum in eo fuerit mater testatoris, quæ nonnulla bona donaverat alteri suo filio, cujus post mortem devolverentur ad alios filios, inter quos filiam, quæ educatur in monasterio S. Claræ prædicto; altera vero cum capitulo ecclesiæ collegiatæ S. Sepulchri, cui ipse testator anno 13 ante conditum testamentum donaverat irrevocabiliter alia bona, reservato, dum viveret, usufructu. Hac de causa devenerunt ad transactionem tam monasterium, quam capitulum cum equite Francisco Marullo; S. C. interrogata confirmandam esse censuit concordiam juxta votum Card. Relatoris, et ut deveniatur ab equite Marullo ad erectionem commendæ jussit : ***Tranen.***, ***Conc.***, 8 *febr.* 1721.

53. Capitulum Urgellense super exemptione a jurisdictione Episcopi cum eodem Episcopo ad concordiam devenit, et partes procuratorem pro assequenda confirmatione apostolica designarunt. At S. C., cui remissa res fuit, voluit ut exhiberetur status litium et controversiarum propter quas inita fuit transactio : *Urgellen.*, 22 ***novem.*** 1721. Causa inde reproducta demandatum fuit, ut fierent diligentiæ juxta instructionem [37] : 6 ***martii*** 1723. Ad examen tertio ducta quæstione S. C. respondit ad Card. Bellugam, qui dignetur rem perpendere, et votum suum S. C. aperire : 11 *jan.* 1727. Card. Belluga doctissimum edidit votum, et S. C. juxta hoc votum, tandem confirmationem concordiæ elargita est : 13 *jan.* 1731.

54. Episcopus Camerini sese contulit ad ecclesias S. Sergii, S. Mariæ ***dell' Ospedaletto***, et S. Angeli in Cryptis, et eas visitavit. Episcopus Auximanus hoc fieri ab eo nequivisse prætendit, eo quod illæ ecclesiæ positæ sunt in sua diœcesi; ob id facto dissidio, quod cum concordia compositum, et a S. C. comprobata ea fuit: ***Auximana seu Camerinen.***, ***Jurisd.***, 5 *decem.* 1722.

55. Malaspini de Asculo ecclesiam S. Gregorii de Murro cum omnibus bonis, et juribus ad eam quomodolibet spectantibus ab abbate et monachis S. Eutitii acceperunt in emphyteusim, concordato canone singulis annis quatuor mensurarum olei et inito pacto, quod terminata tertia generatione masculina, tam ecclesia, quam bona ad ipsum monasterium reverti deberent. Suum in persona Francisci Malaspinæ habuit finem contractus. At quum morte commenditarii Card. Tarusii subingressus interim esset præsul Passerinus, hic juris sui ignarus præfatum a Malaspinis canonem recepit:

[36] S. C. antequam aliquid statuat, melius edoceri voluit de pretio domus præfato monasterio evictæ, et bonorum de Steus, quæ dictum monasterium possidet, et an idem monasterium illa retinere possit ex credito dicti comitis de Merci, et demum an annua præstatio modiorum 48 speltæ sit canon. emphyteuticus, et sint certa, et clara monasterii jura pro dicta emphyteusis. ***Regist. Litt.***, lib. 25, ***die*** 13 ***martii*** 1717.

[37] Instructio hæc fuit, ut doceretur de exemptione capituli a jurisdictione Episcopi, ut doceretur an nova pacta discordent a præteritis resolutionibus, et quatenus discordent, qualia pro recessu a decisis militent fundamenta, et demum, ut recognoscatur status litis, quæ fuit inter archiepiscopum Cæsaraugustanum, et ejus capitulum, super qua inita fuit transactio, uti dictum est, confirmata ab hac S. C. ***Ead. causa***, 11 ***januar.*** 1727, § ***Instructio***.

Juris deinde sui certior factus coram A. C. judicium pro manutentione, et redintegratione ad bona investituræ introduxit. Investituræ renovationem nullius fuisse momenti decrevit tribunal A. C. Pro validitate secundæ investituræ stetit S. Rotæ tribunal. Bis ad novum hæc causa rediit experimentum, et bis indefinita mansit. Redintegrato tertium examine jussum est, ut fieret omnino concordia, aucto canone ad annua scut. 25. Facta inter partes concordia, beneplacitum Apostolicum fuit exquisitum. Auditus super hac re est Card. Belluga, et hic censuit inspecto rigore juris concordiam confirmandam haud esse, sed ex æquitate et indulgentia partibus concedendam facultatem novam ineundi concordiam, aucto canone a scut. 25 ad scut. 42, et quod de Malaspinis tenerentur destructam ecclesiam S. Georgii reficere. Censebat ulterius, quod si hæ conditiones displicuissent, facultas prosequendi litem iis minime adimeretur. Litem prosequi exoptarunt, emissa contestata denunciatione, illi de Malaspinis, et litem quoque prosequi non declinabat abbas Passerinus. Itaque S. C. responsum debit haud esse locum concordiæ confirmationi: *Nullius seu Asculana*, 24 *april.* 1723.

56. Homines Castri de Guembe Pampilonensis diœcesis quoddam annuum frumenti, avenæ, nec non novem albarum gallinarum, et decem regalium tributum ecclesiæ collegiatæ et capitulo B. V. de Roncavalle ex antiquo persolvebant. Ad sedandas controversias, et amovendam populi offensionem, ac irrisionem tale deferentibus tributum impingi solitam, inita inter tributarios et capitulum concordia fuit. Hujus vi homines capitulo juspatronatus activum et passivum parochialis ecclesiæ S. Bartholomæi de Guembe cesserunt. Communitas de Guembe parochiali uniendæ donat duodecim mensuras agri arativi liberas annui reditus quatuor mensurarum frumenti, et obligata manet usque ad supplementum congruæ vicarii perpetui dictæ ecclesiæ. Transactum denique fuit, ut capitulum, ad quod parochiales decimæ in posterum pertinebunt, quartam debitam episcopo Pampilonæ in quatuordecim mensuris frumenti taxatam impendat, necnon dignitati Delguiart cathedralis pro fonte baptismali annuum aliud emolumentum in tribus oneribus frumenti consistens persolvat. Proposita hinc pro approbatione concordia, fuit approbata, deleto pacto jurispatronatus passivi: *Pampilonen., Confir. conc.*, 28 *aug.* 1723.

57. Post longam litem super jurisdictione in locis ad Amnem Fuldæ positis, inter episcopum Herbipolensem, et abbatem Fuldensem in auditorio Rotæ peractam, facta fuit concordia sub reservatione beneplaciti Apostolici. Ejusdem corcordiæ modo quæritur confirmatio; sed S. C. non definivit: voluit scribi juxta instructionem: *Herbipolen. et Fulden.*, *Conc.*, 18 *sept.* 1723. Iterata postmodum postulatio ut novus Episcopus expectetur, dictum est: 9 *sept.* 1724.

58. Summa impendet contentio inter Josephum Antonium Junguitum provisum Apostolicum thesaurariæ ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ civitatis Tudelæ, et ipsius ecclesiæ capitulum, et examinata apud S. C., de excessibus capituli constare decisio prodiit, deinde S. C. rem totam commendavit Card. Bellugæ, qui auctoritate S. C. partes inducat ad concordiam, et quatenus conficere abnuant, eam ex officio faciat in S. C. referendam: *Nullius Tudelæ*, 13 *martii* 1728. Hoc rescriptum inde confirmatum fuit juxta modum datum a S. C., et a Card. Præfecto declarandum, et pro executione tam præsentis, quam ab ipso in futurum dependentium episcopo Tirasonensi facultatibus S. C.: 13 *aug.* 1729. Demum iterum confirmatur abdendo ad mentem [38]: 30 *sept.* 1730.

59. Sacerdos Valerius Bussuttil in odium contra nepotes donationem irrevocabilem fecit PP. Conventualibus Vallettæ bonorum omnium, reservato sibi, dum viveret, usufructu. Onus iis injunxit prosequendi contra nepotes lites omnes, necnon in perpetuum celebrandi Missas septem in hebdomada, addito tamen, ut si aliqua pars ex donatis bonis evinceretur, pro reliqua quantitate tot Missæ ad rationem quatuor tarenorum pro qualibet celebrarentur. Patres inconsulto Provinciali donationem acceperunt, litesque statim propriis sumptibus prosequuti sunt. Valerius inde condemnatus ad certas summas, ac nonnulla stabilia bona solvendum, exposuit quod intentio sua fuerit donare causa mortis, quod desumere prætendebat ex septem testium numero adhibito, et eo quod ipse jam octuagenarius non bene intellexerat clausulas irrevocabilitatis. Mortuo hoc donatore nepotes judicium promoverunt nullitatis donationis. Sed composita res fuit per comprobatam concordiam, qua Patres donationi renunciarunt, demissisque bonis in ea contentis, nepotes solvere eis promiserunt scuta mille, necnon alia scuta centum pro expensis litium, funerum, et eleemosynæ Missarum pro anima Valerii per ipsos celebratarum. Postulata ab hac S. C. confirmatione, hæc rescripsit, pro nova informatione super numero Missarum, quæ ad rationem manualis celebrari possint, ex investimento scut. 1100 monetæ Milevitanæ. Vicarius retulit ex investimento scut. 1000 (scut. 100 pro

[38] Vide not. 268, verb. *Canonicus*, § X.

expensis computatis non investiendis), 86 et ad summum Missæ 95 celebrari poterant. Hanc vicarii declarationem S. C. probavit, ita tamen ut a PP. celebrarentur annuæ Missæ 86 : 5 *decem.* 1722. Verum Patres obloquuti sunt, dicentes scuta 1000 recepisse a largitate hæredum, non vero a Valerio donationem revocante. At in decisis S. C. stare placuit : *Melevitana*, *Confir. conc.*, 28 *januar.* 1730.

60. In parochiali ecclesia S. Mariæ de Vetranto beneficium seu capellaniam fundavit Paschalis Troisius, mandavitque, ut ibi per presbyterum et capellanum ipsius ecclesiæ celebrarentur tot Missæ, quot redituum fructus ferrent. Declaravit tamen ut præferri semper in hac assequenda capellania deberet ille, qui *de domo, et stirpe*, *seu genere de Troisio* fuisset. Extincta familia de Troisio concordiam inter se inierunt parochi dismembratæ ecclesiæ S. Mariæ, et familia Maura per fœminam a familia Troisia descendens. Concordia fuit, ut beneficii titulus esset penes parochos, celebrationis onus penes presbyteros e domo Maura descendentes : ut Missarum eleemosyna non in granis 20 juxta synodales constitutiones, sed in granis 15 solveretur. Deinde petierunt novam hanc probari concordiam, at probandam non censuit S. C. *Caven.*, *Trans.*, 21 *junii* 1732.

61. Binæ sunt in oppido Sicignano ecclesiæ parochiales. Ecclesiæ S. Matthæi Apostoli præest archipresbyter, alteri vero S. Margaritæ primicerius. Mutuam ambo de præstantia, et prærogativa quæstionem moverunt, quæ per concordiam fuit denique sopita. Plura fuerunt concordiæ capita, et inter cetera, ut utraque ecclesia unum corpus constituet, et ut post archipresbyterum proximus ab eo sit primicerius, et penes istos sit indiscriminatim cura animarum. Petita hinc fuit concordiæ confirmatio. Confirmata itaque fuit, ita tamen, ut cura habitualis sit solum penes archipresbyterum, actuale vero ejus exercitium penes archipresbyterum et primicerium, necnon retineatur cantor in utraque ecclesia : *Caputaquen.*, *Conc.*, 28 *febr.* 1733. Ad iteratum examen dictum fuit in decisis juxta modum a Card. Belluga declarandum : 19 *sept. ejusd. anni.*

62. Princeps Camillus Pamphilius testamento jussit, ut hæres sortem ecclesiæ S. Agnetis assignaret, quæ scuta annua redderet 400 ad tot in perpetuum celebrandas pro animæ suæ suffragium missas. Facultatem inde dedit eidem hæredi tot etiam deputandi capellanos, quot sibi luberet. Centum montium loca assignavit hæres J. Baptista Pamphilius, quæ tunc temporis prænarratam reddebant summam, et extinctis, et in alias species commutatis illis summam hodie reddunt 285 scuta. Quinque Capellanorum a principe Pamphilio electorum stipendiis in scut. 72 percipi solitis ecclesia supplebat S. Agnetis. Sed postea ab hærede supplendum esse disputatum fuit, et, nondum edita decisione, partes ad concordiam devenere, qua idem princeps se quingenta soluturum scuta, ut damnum sarciretur, promisit, et deinceps se triginta sex præstiturum spopondit. Hæc modo impugnatur concordia, et quæritur an sit approbanda ? et S. C. remisit rem ad Card. Præfectum pro nova concordia : *Romana*, *Suppl. conc. et redint.*, 14 *mar.* 1733, *dub.* 2. Quum Card. Præfecto rem expedire visum non fuerit, reassumpto iterum examine in S. C. concordia haud fuit approbata : 28 *novem. ejusd. anni.*

63. Sacerdos Antonius Bazzanus ob suæ voluntatis mutationem occasionem præbuit controversiæ cum Laurentio de Scutis obortæ, et S. C. dissidium diremit sanciendo omnes Missas beneficii fundati celebrandas non esse in ecclesia parochiali oppidi Cavatoris, sed duæ singulis hebdomadis in ecclesia S. Sebastiani, prout dictus fundator secundo loco disposuerat, et postea revocaverat, et voluerat omnes in ecclesia parochiali celebrari. Dictus fundator postea deliberaverat instare pro recessu a decisis, sed existimatum fuit devenire ad concordiam cum dicto Laurentio, qua tres Missæ hebdomadales celebrarentur in ecclesia parochiali. Hujus concordiæ confirmatio exposcitur, et S. C. eam impertitur : *Aquen.*, *Confir. conc.*, 17 *apr.* 1734.

64. Post decretum S. C. 8 aug. 1654, quo præcipiebatur erectionem fontis baptismalis in ecclesia S. Georgii urbis Campi Marani ab Episcopo factam non esse confirmandam, inita fuit anno 1666 concordia inter parochum S. Georgii, et archipresbyterum S. Mariæ Majoris dictæ civitatis, de cujus preæminentia jam constabat, et statutum archipresbyterum S. Georgii libere benedictionem fontis suæ parochiæ peragere posse, hac tamen conditione, ut functio sabbati sancti semper ab archipresbytero S. Mariæ Majoris cum suo clero in illa ecclesia facienda, et primum campanæ ad *Gloria* in memoriam veteris observantiæ pulsandæ sint. Hanc concordiam S. C. mandavit esse observandam, non exequendum præfatum decretum ejusdem S. C. *Guardien.*, *Er. fon. bap. et Præemen.*, 21 *maii* : 1735, *dub.* 1.

65. Transactiones initas 18 aug. 1671, et 9 feb. 1624, inter rectorem seminarii, et communitatis Castri Arronii præsides super retentione alumni in eodem seminario, in quibus provide consuluerunt utrique parti, transigentes, S. C. mandavit esse exequendas : *Spoletana*, 28 *sept.* 1737, *dub.* 1.

66. Impugnata dismembratione ecclesiæ S. Nicolai oppidi Limiatorii ab ecclesia parochiali S. Mariæ de Latinis oppidi Aquarii præsertim quod annua summa tunc primum assignata novo parocho Limiatorii in duc. 60, inde in concordia inter ipsos parochos inita ad duc. 40 reducta, solvenda est hæc summa parocho Aquarii, salva ejus congrua. S.C. consulta de hac concordia, illam servandam esse firmavit : *Mileten., Dism.*, 29 *jan.* 1735, *dub.* 2.

67. Natis controversiis inter communitatem Pellizani, et promotorem fiscalem episcopalis curiæ super erectione beneficii, seu capellaniæ ordinatæ ab Alexandro Josepho Guarischetti, vicario tamen generali curante, inita fuit transactio anno 1702 inter ipsos, quam S. C. servandam non esse mandavit ; nam irritum dijudicandum est onus omne, quod præter conditiones in testamento atque in beneficii erectione adjectas præscriptum fuit in memorata concordia, quum sine Mariæ Annæ Guarischetti patronæ consensu inita fuisset, nec sine gravi dispendio nominati servari posset : *Tridentina, Trans. oner. Miss.*, 24 *januar.* 1739, *dub.* 2 ; confirmata 12 *sept. ejusd. anni.*

68. Rector, et archipresbyter plebaniæ ecclesiæ S. Sophiæ in territorio oppidi Gradariæ sitæ extra parochiæ limites residere consuevit in oppido penes aliam ecclesiam ejusdem S. Sophiæ tituli, ibique Sacramenta ministrare, aliasque peragere parochiales functiones, et solum festis diebus de præcepto plebaniam ecclesiam adibat. Contentiones hinc plures circa parochialium functionum exercitio factæ fuerunt inter hunc, et parochum dicti oppidi Gradariæ. Ad has dirimendas omnium consensione statuerunt octo capitula. Convenerat in quarto, quod archipresbyter libere Sanctissimum Viaticum in alterius parochi cura deferre posset, neque vero in infirmi limine benedictionem sacra pyxide, sed in sua tantum parochia ante discessum daret. Examinato itaque dubio, an, et in quibus partibus esset probanda concordia ? responsum fuit, pro nunc servandam esse concordiam præterquam ad capitulum IV, circa quod servetur solitum, et interim scribatur Episcopo, ut omnino provideat super residentia archipresbyteri intra fines suæ parochiæ, et S. C. certioret : *Pisauren., Concord.*, 4 *julii* 1739, *dub.* 1 ; confirmat. addendo, ut Episcopus provideat indemnitati paroeciæ incolarum : 6 *maii* 1741.

69. S. M. Benedictus XIII brevi confirmata erectione collegiatæ in ecclesia S. Laurentii in terra ejusdem nominis existentis concessit, ut tres ex 15 supprimerentur canonicatus, ut tenui capitulari massæ illorum reditus applicarentur. Canonici vero non acquieverunt prætendentes sub eadem suppressione non solum canonicatus in posterum vacaturos, sed comprehendi etiam canonicatus actu temporis concessionis gratiæ vacantes ; ac proinde irritam proclamabant collationem ab Episcopo factam canonicatus, qui litteris Apostolicis expeditis, ante earumdem executionem vacaverat. In S. Romanæ Rotæ auditorio resolutum fuit, intrare arbitrium pro retardatione executioni litterarum Apostolicarum, et canonicis his S. Laurentii non licere canonicalia deferre insígnia. Suspensa causæ expeditione canonici devenerunt ad concordiam cum Episcopo æque ac cum capitulo cathedralis, multis compositam capitulis. Postulata inde est Sedis Apostolicæ approbatio, sed resoluta non fuit causa, et dictum ad mentem [39] : *Thelesina. Conc.*, 4 *julii* 1739. Deinde adnuit S. C. pro approbatione concordiæ : 26 *sept. ejusd. anni.*

70. Anno 1703, ad sedanda jurgia facta inter Fratres ordinis Prædicatorum Centumcellarum, qui ecclesiam habent parochialem S. Mariæ et sodales societatis Orationis et Mortis super jure associandi, et tumulandi cadavera, ac funerum emolumentis, inita fuit transactio, quam Card. S. Crucis, episcopus Viterbiensis, approbavit. Inde re in S. C. relata, dictam concordiam [40] servandam esse statutum fuit : *Viterbien.*, 16 *decem.* 1741, *dub.* 9.

71. Quum canonicus Scarfantonius, et moniales monasterii S. Nicolai de onere Missarum, quæ a dicto canonico in earum ecclesia celebrari deberent, vel solvere scuta decem annuatim, quam summam augeri cupiebant eleemosyna Missarum aucta, amice quæstionem omnem dirimere inter se convenerint, ut ex decem annuis scutis tam hactenus depositis, quam deinceps deponendis, medietas erogetur in celebrationem Missarum, altera vero medietas libere cedat commodo monasterii. Et in præsentiarum communi nomine præfati transigentes concordiam istam Apostolico beneplacito muniri efflagitant; S. C. autem illud denegavit: *Pistorien.*, *Celeb. Miss.*, 23 *sept.* 1741, *dub.* 4.

72. Carolus Franciscus Rossi Liboy, canonicus collegiatæ ecclesiæ S. Petri Leodii, hæredem scripsit canonicum de Moraichen ejusdem ecclesiæ

[39] Quæ fuit, ut causa non proponeretur donec a memoratis canonicis legitimum non exhiberetur documentum, quo constaret, tum capellam Sanctissimi Corporis Christi, tum ecclesiam S. Bernardini ex pecuniarum summa, quam pro expediendis dictis litteris apostolicis iidem canonici ab ipsarum capellæ, et ecclesiæ administratoribus mutuam acceperant, fuisse redintegratas. *Ead. causa*, 12 *sept.* 1739, § 1.

[40] Vide not. 25, litt. P.

decanum, sibique sanguine conjunctum, *ad eis gaudendum una cum dominis de capitulo S. Petri, et regendum similiter et proventum applicandum in augmentum cujuslibet partis fundationis piæ per nos in dicta ecclesia factæ, vel ad talem aliam fundationem, quam mihi reservo facere, si opportunum censuerim*. Possessionem apprehendit de Moraichen, et in magnam cum capitulo, quod sibi bona hæreditaria vindicabat, controversiam venit. Post tot litium discrimina tres probos viros elegit Leodiensis antistes, ad rem concordia componendam. Divisis inter collitigantes bonis, pro concordiæ approbatione coram S. C. institerunt. Sed vicedecanus aliique canonici, qui consensum antea præstiterunt, irritam illam declarari postularunt. Proposita quæstione, an concordia sit confirmanda ? confirmandam esse S. C. putavit : *Leodien., Conc.*, 2 *junii* 1742, *dub.* 1. At nova impetrata audientia a vicedecano aliisque canonicis, rem S. C. remisit ad Episcopum, qui curet partes devenire ad æquiorem concordiam, et ad mentem : 12 *januar.* 1743. Redintegrato examine ad secretarium juxta mentem [41] dictum est : 21 *nov.* 1744. Demum in decisis diei 2 junii 1742 definitio prodiit, 15 *julii* 1747, *dub.* 1.

73. Patres Eremitæ ordinis divi Augustini, quorum conventus extra Eugubii mœnia situm est, ecclesiam parochialem S. Mariæ Novæ regebant. Canonici ecclesiæ collegiatæ S. Christinæ ejusdem civitatis cum illis transegerunt de transferendo collegio in illorum ecclesiam reservato beneplacito Apostolico. Sodales SS. Corporis Christi, in quorum ecclesia erectum fundatoris Christini jussu collegium fuerat, concordiæ, ac translationi repugnarunt, petieruntque audiri, et beneplacitum haudquaquam esse concedendum judicium fuit : *Eugubina, Benepl.*, 21 *nov.* 1744, *dub.* 1.

74. A Parochia Pagi Septem Pollicinorum ecclesiam Pagi Hospitalis Bondeni ab iisdem vicariis extructam dismembravit Episcopus, dato novo rectori onere aliquo anni tempore ecclesiam matrem visitandi, cereamque unius libræ facem offerendi. Questus penes S. Episcop. et Regular. Congr. est archipresbyter parochus ecclesiæ matris, sed nil obtinuit aliud quam jus nominandi novæ parochiæ rectorem. Rectores facultate hac usi, ignota causa, non sunt. Scitur, quod Card. Archiepiscopus de Verme anno 1716 concursum indixerat, et quod spreta archipresbyteri oppositione, parochiam illam contulerat. Spreta itidem alterius archipresbyteri anno 1743 contestata denunciatione; is ad Tribunal A. C. stetit, petiitque, ut servaretur S. Congr. Episc. et Regul. rescriptum. Spreta quoque fuit A. C. inhibitio, et electus fuit Jacobus Faccius, qui parochialis possessionem nactus etiam est. Attentata purgari jussit A. C., gesta omnia circumscripsit, et sententiam, ut supra tulit, quæ in rem judicatam transivit. Hinc Faccius cum archipresbytero transegit amice ; nimirum ut archipresbyter renunciaret judicato AC., ut consensum præstaret institutioni parochiæ a Faccio obtentæ, et ut jus nominandi rectorem ad archipresbyterum Septem Pollicinorum deinceps spectare deberet, utque demum Faccis curaret, ut confirmaretur transactio tum ab Archiepiscopo, tum a S. C., quæ eamdem confirmavit servata forma concursus : *Ferrarien., Confir. conc.*, 29 *maii* 1745.

75. Postulata confirmatione transactionis, et commutatione voluntatis Antonii Gabriellis, qua parte jusserat ædificari ecclesiam, in qua erigenda esset collegiata, ut hæc transferretur in ecclesiam S. Laurentii, quæ mater est in terra Sarteani, sub die 20 martii 1744 rescripsit S. C. pro approbatione concordiæ juxta votum Card. Relatoris [42], ac instantibus et clamantibus descendentibus ex filialibus hæredum testatoris pro nova discussione S. C. distulit resolutionem, ut exquiratur novum votum, auditis officialibus Datariæ : *Clusina, Erect. colleg.*, 24 *aug.* 1754, ac postea recessit a decisis juxta votum Card. Relatoris [43] : 10 *maii* 1755.

76. Concordia inita inter comitem Philippum Antamori, et Patres infirmis ministrantes super legatis piis relictis pro distributione dotium a Julio Silvaggio haud fuit approbata ; nam testatoris

[41] Mens fuit, ut Episcopo scriberetur, ut officialis Leodiensis convocaret capitulum, et exquireret capitularium voluntatem, an vellent censere transactionem initam cum decano Morayken confirmandam esse, vel impugnandam, utque audiretur sententia animi episcopi Leodiensis. *Ead. causa*, 17 *junii* 1747.

[42] Qui censuit, ut transactio esset approbanda, ut collegiata erigi posset in ecclesia S. Laurentii, assignatis ecclesiæ pro necessariis impensis scut. 52 annuis, utque reservarentur « prima dignitas in omni vacatione ad sanctam Sedem apostolicam juxta regulam 4 cancellariæ, et quatuor omnes canonicatus juxta menses vacationum ad formam regulæ 9 ejusdem cancellariæ. » *Ibid. sub die* 20 *julii* 1754, § 2.

[43] Datariæ ministri, quorum sententiam lubens qualibet parte amplectitur Card. Relator, qui in unica quam ipsi habent, dubietate super existentia eorum, qui laicalem patronatum, de quo agitur, jure sibi vindicare valeant, rem expedit his verbis. Verius videtur pium fundatorem litteraliter invitasse ad dictum patronatum etiam filios, et descendentes a filiabus suorum hæredum, cum substitutione in eorum defectum ad filios masculos descendentes a Juditta sorore, a Gabriele nepote, et ab Octavio germano fratre : unde in casu minime deesse videntur plures descendentes a fœminis, qui jus suum a nitida testamentaria vocatione metientes possint etiam dicto jure patronatus potiri, et ad legitimum exercitium deducere : *Ibid.*, *sub die* 10 *maii* 1755, § 3.

mens sarta tectaque non servatur, quum mutatio peragatur personæ administratoris, quem constituit testator præfectum domus ministrantium infirmis, et dotes suis filiabus sunt distribuendæ ; ac in summa singulis scut. 300. Nam testator illi familiæ Antamori tantum jus nominandi reliquit puellam regionis illius, in qua distributio cadere debet, et alias extrahendas esse voluit a Patribus prædictis : *Romana*, 21 *maii* 1757, *dub.* 1 ; confirmata 28 *januar.* 1758.

77. Legem uxori hæredi Borelliæ dedit moriens Franciscus de Comitibus, ut ex superextante hæreditate opus pium erigeret cum onere tot Missarum celebrationis, quot ad rationem duorum juliorum impleri possent. Capellaniam Conti nuncupatam cum hoc onere erexit uxor. Sed variavit inde, voluitque ut secundus ejus vir tot capellanos nominaret, quot ad rationem 2 scutorum nominari possent ; et ut horum quisque quatuor in hebdomada Missas juxta piam primi viri mentem celebraret. Quatuor hinc electi capellani post plura jurgia cum secundo Borelliæ viro habita, transactionem, adlaborante Episcopo, inierunt super fructuum divisione inter eos facienda, et Missarum quantitate, præter quatuor præfatas hebdomadas. Postulaverunt vero transactionis probationem, sed non sunt assequuti, S. C. siquidem mandavit, ut servarentur disposita in erectione : *Nepes., Conf. conc.*, 24 *martii* 1764.

78. Quartam bonorum, quæ Josephus Rotella emptionis causa possidebat, partem sibi ecclesia S. Gregorii vindicabat. Summam Rotella abbati S. Gregorii M. ab emptionis tempore quamdam ducatorum solvebat. Modo vero facta contentione super declaratione ab abbate de prædiorum dominio, et super meliorationibus emittenda, cum eodem transegit, ut summam 160 ducatorum pro præterito debito, et in posterum sine ulla exceptione abbatibus summam ducat. 25 quotannis solveret ; et auxilium S. C. implorent pro approbatione concordiæ, sed approbationi haud esse locum S. C. respondit. Nam videbatur de re clara et non transigenda negotium esse : *Catacen.*, *Appr. conc.*, 14 *april.* 1764.

79. Transactionem initam inter capitulum ecclesiæ collegiatæ Birchircarensi, cum sodalitiis Sanctissimi Rosarii, et Sanctissimi Sacramenti in ipsa ecclesia existentibus super eligendis procuratoribus, qui administrant bona societatum minime S. C. sustineri judicavit, addendo ad mentem, nec locum esse beneplacito Apostolico ; nam sodales impugnant hanc transactionem, quia inita a non habentibus legitimam transigendi potestatem ; quum Episcopus elegerit duos pro quolibet sodalitio ad transigendum, ceteris insciis sodalibus : *Milevitana*, *Ben. apost.*, 15 *decem.* 1764.

80. Anno 1500 ex oppidis Culma, Cisara, Oyda, Brolio, et Nunio, quæ sub una parochia erant oppidi Eumeniæ, nova parochia erecta est in Nunio, et anno 1607 Cisara et Culma suam parochiam constituerunt. Idcirco communitas Brolii voluit parochiam suam erigere, et acta fuit concordia cum communitate Nunii : 1° conventum est de remissione expensarum hinc inde ; 2° de tribuendis ecclesiæ Nunii libr. 200 pro instauranda ecclesia, ac libr. 1000 pro illius parocho, qua solutionem Brolium ab omni onere erga Nonium, et erga veterem matricem liberaretur ; 3° ut liberum esset novo porocho sacra sua in ecclesia cuncta celebrare, ea etiam quæ antea ad parochiam Nunii pertinebant. Populus Nunii hanc concordiam impugnant. S. C. eam autem approbandam esse declaravit : *Novarien.*, 14 *decem.* 1765, *dub.* 1. Inde recessit a decisis, ac denegavit illius approbationem : 22 *martii* 1766 ; confirmata 9 *aug. ejusd. anni*. Nam demonstrant Nunienses, quod post relictam Eumeniam jura veræ matricis omnia in suam ecclesiam translata sint. Hoc cognitum fuisse dum Cisara et Culma non se separarunt, nisi Nunio volente. Non itaque nunc permittendum Brolio idipsum, invito Nunio.

81. Hippolytus Manninus instituit uxorem hæredem, annuamque Missarum celebrationem, ac candelarum præstationem in favorem PP. Societatis Jesu ei injunxit, imo hoc onus hæredibus uxoris injunxit cum verbis *fino a tanto camperanno, o viveranno*. Defuncto uxoris primo hærede actum est de cessatione legati, quod perpetuum esse S. C. putavit. At inita inde concordia fuit cum PP. S. Augustini, in quorum ecclesia Missæ celebrandæ erant, et S. C. consulta esse locum præpositæ concordiæ existimavit : *Cæsenaten., Leg. pii*, 10 *maii* 1766.

82. De fideicommissariis Marci Gervasoni Ariminensis Angelinus Robertus Gervasoni ultimus ex familia masculus hæreditatem retinens, cum Ariminensibus Carmelitis substitutis transegit de dandis ante mortem ab hac die duobus partibus hæreditatis, quæ dicitur scut. 6072 in tot bonis esse, susceperunt Patres oblatam pactionem, renunciaruntque reliquam hæreditatem in favorem Angelini ejusdemque hæredum. Utraque nunc pars facultatem perficiendi contractum postulat. Sed locum approbationi concordiæ haud esse S. C. arbitrata est : *Ariminen.*, *Conc.*, 9 *aug.* 1766.

83. Clemens VIII, pont. max., ecclesiæ parochiali in collegiata Brisichellæ erectæ uniit ecclesiam parochialem S. Joan. Baptistæ Plebis Octavi. Jussit ibi vicarium perpetuum a capitulo nominandum retineri, ac ut sex e capitulo canonici eumdem in plurimarum animarum cura, Missarumque cele-

bratione adjuvarent. Præcepitque, ut per hanc unionem ecclesia S. Leonardi, quæ unita etiam fuit, et ecclesia S. Joan. Baptistæ debitis non fraudarentur obsequiis. Plures impenderunt ob id controversiæ inter vicarios et canonicos, et præsertim de ejus curæ exercitio. Sed lites omnes una transactione finire duxerunt. Postulatur modo transactionis approbatio, et denegatur: *Faventina, Conc.*, 29 *novem.* 1766.

84. Joan. Baptista Merli supplicavit, ut sibi concederentur omnia bona hæreditaria Marcii Antonii Zocchi junioris, promittens, sub generali omnium suorum bonorum hypotheca, implere omnia onera, et pia legata tum ab Antonio, tum a Marco Antonio seniori Zocchi præscripta, necnon spopondit etiam omnia nomina hæreditatis ejusdem Marci Antonii senioris abstergere, ac etiam celebrare numerum Missarum ab oraculo S. C. definiendarum. Resoluta petitio non fuit, sed Episcopo juxta instructionem [44] scribi demandatum : *Camerinen.*, 17 *junii* 1769. Episcopo informante votumque suum aperiente dictum fuit juxta illius votum [45] et ad mentem [46] : 18 *aug.* 1770. Confecta tandem, et transmissa transactionis minuta, causa definita est ad hujus minutæ formam, et juxta votum Episcopi : 9 *maii* 1772.

85. Legatum pium Missarum instituit sacerdos Philippus Antonius Francioni in ecclesia collegiata Cinguli adimplendum. Devoluta hæreditate ob deficientiam descendentium ad capitulum ecclesiæ cathedralis, et contradicente familia de Paolis testatoris sanguine conjuncta controversia facta est, quæ transactione quievit ; partes convenerunt, ut familiæ prædictæ onus incumberet erigendi mansionariam in eadem cathedrali ; proindeque commutatio voluntatis ob cultus divini incrementum, et ecclesiæ decorem efflagitata fuit, sed a S. C. transactio minime fuit approbata *die* 24 *julii* 1762. Iterum preces iteratæ fuerunt, sed dictum non esse locum erectioni mansionariæ, ita ut standum in decisis : *Cingulana, Er. mans.*, 14 *dec.* 1771.

86. Joan. Baptista Baragioli hæredem ex asse instituit uxorem suam adjecta pœna caducitatis, si ad alias nuptias transiret, quo casu substituit, qui in carceribus Urbis sunt detenti. Maria Anna vidua avida est ad nuptias secundas transire, hinc agit de transactione oblata ex tota hæreditate valoris scut. 3377 præter quatuor loca montium summa in pœnam caducitatis remittenda scut. 150, et dicta 4 loca montium, quorum fructus ad monialem Cenini spectant. Oblatio accepta fuit. Modo agitur de approbatione, quam S. C. haud indulsit : *Romana, Ben. Ap.*, 16 *martii* 1771.

87. Sacerdos Marcus Antonius Morelli capellaniam in oppido Occimiani erigendam mandavit. Legem dedit ut in ea Sacrum hebdomadale perpetuo impleretur a duobus capellanis ex sua domo, et familia de Marcellis. Edixit etiam, ut capellania perpetuo esset de jurepatronatus suæ familiæ, et deficiente persona ecclesiastica ex sua familia vocavit descendentes fratrum Caretti ; quibus deficientibus pauperiorem sacerdotem præfati oppidi substituit. Extincta linea masculina familiæ testatoris, inter descendentes per medium fœmininum a familia Morelli, et descendentes a fratribus Caretti, et Patres Oratorii S. Philippi Nerii Casalensis substitutos lis gravis excitata fuit, quæ varium exitum habuit. At partes ad transactionem devenere ; qua una ex capellaniis adjudicata fuit quoad patronatum activum Josepho Octavio de Paravantia, altera autem PP. Oratorii. Quoad vero patronatum passivum in favorem familiæ Pavarantiæ descendentium tam ex masculis, quam ex fœminis convenerunt, et in istorum defectu coercita nominatio fuit ad descendentes a fœminis Morelli, ac postea ad descendentes a Jacobo Caretto. Mandatum fuit præterea PP. Oratorii, ut nominarent unum de familia Caretto, eoque deficiente aliquem ex familiis Pavarantia, Boltri, et Quarterii ; ac denique utrique fuit præscriptum patrono, ut pauperiorem nominarent oppidi Occimiani sacerdotem. Proposita hinc approbanda concordia fuit, sed mandatum est, ut scriberetur Episcopo juxta mentem [47] : *Casalen., Conc.* 19 *dec.* 1772. Affixis ab Episcopo edictis comparuit Petrus Antonius Martini descendens a familia Morelli, con-

[44] Nempe « mentem esse, ut quæ ab oratore oblata est Missarum celebratio unica vice absolvatur, seu potius ut sacrum aliquod in expiationem animarum legantium, et disponentium perpetuo celebretur; quo in puncto, an peculiaris fundi assignationem, vel annuam pecuniarum præstationem ab oratore faciendam magis e re futurum, aut expedire judicaverit exponere non prætermittet. Tandem EE. PP. tametsi exactam firmationem statuum hæreditariorum singulorum disponentium minime requirant; folia tamen, quæ a vicario foraneo terræ Sarnani desuper exarata sunt, transmitti volunt. » *Die* 28 *julii* 1770, § *tum*.

[45] « Cum (ait Episcopus in suo voto) in præfata annua pecuniarum præstatione ab EE. VV. præfigenda, et ab oratore promittenda nedum sub altera speciali super bonis hæreditatis quondam Marci Antonii Zocchi eidem assignandis neque annuorum redditaum incertitudo, neque administratoris infidelitas, neque expensarum incommodum timeatur. » *Die* 28 *julii* 1770, § *Episcopus*.

[46] « Mens est, ut conficiatur minutam transactionis præfixo numero Missarum celebrandarum ex dispositione Marci Antonii junioris, et transmittatur ad S. C. » *Die* 18 *aug.* 1770.

[47] Nempe, ut juxta mentem S. C. interpellaret omnes descendentes a familia Morelli, qui transactioni non interfuerant, aliosque, si qui adessent jus aut interesse habere prætendentes. *Ead. causa*, 22 *januar.* 1774.

cordiam impugnavit, et S. C. re perpensa iterum non esse approbandam censuit : 26 *febr.* 1774.

88. Aurelius Cœlestini scut. 500 reliquit, ut in tot censibus, vel in locis montium investirentur pro dotatione ex fructibus tot puellarum oppidi Bassanelli, et præcipuæ suarum proximiorum ad nominationem ejusdem communitatis. Communitas redemit censum, et hujus pecuniam scut. 200 Nicolao Cœlestini ejus in urbe procuratore transmisit ad effectum denuo investiendi. Hic penes se retinuit pecuniam, nullo de illis facto investimento, quod tamen post 20 annos, mandante judice, factum fuit in loco uno, et centesimis 54. Interea communitas, credens pecunias investitas fuisse, puellas nominavit, et dotavit in scut. 24 pro qualibet. Detecta fraude facta fuit lis inter communitatem, et Fulvium, Cœlestini Nicolai filium et hæredem, cuinam cedere deberet damnum omissi investimenti? collitigantes demum devenerunt ad concordiam, qua Cœlestini in se onus assumpsit solvendi dotem scut. 24 jam collatam septem ex undecim puellis, quæ supersunt satisfaciendæ : quatuor vero reliquis puellis similem jam collatam dotem pendere promisit communitas, quæ postulat inde concordiæ approbationem a S. C., et condonationem fructuum scut, 200, qui erant in dotes erogandi. Verum S. C. decisionem suspendit, voluitque ut Episcopus cogeret communitatem præfixo termino ad reddendam rationem tam aliorum scut. 100, quam fructuum eorumdem scut. 100, et proponeretur simul : *Hortana*, 27 *apr.*, 1776. Communitati subsidia dotalia ex hisce fructibus jam solvisse probanti, approbatio concordiæ donata fuit: 5 *julii* 1777.

89. Card. Lantes episcopus Tudertinus seminarium clericorum ea civitate erexit, numerumque decem puerorum gratis alendorum præfinivit. Pro illius manutentione provisionis causa constituit taxam in annuis scut. 506, cui reditus episcopalis, et cathedralis mensæ, itemque collegiatarum ecclesiarum, omniumque beneficiorum suæ diœceseos subjecit donec per aliam providerentur unionem. Magna evenit seminarii inopia, quia a beneficiatis pluribus taxa soluta non fuit, et clausum est seminarium. Lis inter hos judicialiter lacessitos orta, per concordiam sopita fuit. Statutum in ea, ut clerus tam secularis, quam regularis pro una tantum vice scut. 500 solveret, et a taxa conciliari in posterum solvenda liberaretur. Seminarium vero fundum pro summæ oblatæ evictione objiciebat. Concordiam probabat Episcopus, quam a S. C. deinde probandam esse exoratur. Sed S. C. mandat ut scriberetur Episcopo juxta instructionem [48] ; *Tudertina*, *Conf. conc.*, 5 *julii* 1777.

90. Reliquum hæreditatis, quod in scut. 8000 consistebat, Alexander Guicciardini reliquit sodalibus B. M. V. *del Baracano*, ad hoc ut facerent in ea ecclesia tot in animæ suæ suffragationem celebrare Missas. Parochus S. Juliani, intra cujus parochiæ fines sistit sodalitium et ecclesia prædicta, petebat, ut tot ei consignarentur ex illa summa pecuniæ, quot essent satis ad constituendum fundum pro geminis constituendis capellaniis cum Missa quotidiana, et cum alia missa singulis diebus festis, et feria sexta cujuslibet hebdomadæ celebrandæ. Sodales ipsi petebant pariter, ut eis facultas daretur in tot censibus investiendi dictam summam ad hoc ut in trium quotidianarum Missarum celebratione reditus erogarentur. Inde oratores ad concordiam devenere, quæ firmarunt, ut parocho S. Juliani traderentur scut. 2000 in tot censibus investienda, et eorum reditus in Missæ quotidianæ celebratione pro anima testatoris et pro manutentione ecclesiæ impenderetur, lapide honoris, et liberalitatis ergo, in ea ecclesia erecto, et ut gubernatoris pii operis residualem summam scut. 6000 in tot censibus investirent, et in perpetuum duas faceret quotidianas celebrare Missas pro testatoris anima ad rationem manualis eleemosynæ, et reliquos reditus in augendo puellarum conservatorii numero, eorumque manutentione impenderent. Optarunt vero oratores hujus concordiæ confirmationem, sed non potuerunt impetrare : *Bononien.*, *Conf. conc.*, 14 *febr.* 1778.

91. Diu controversia agitata est super translatione Missarum, quas ordinavit Marinus Franciscus Vanni in ecclesia rurali B. M. V. Reginæ Angelo-

[48] Putavit S. C. reddendum esse certiorem Episcopum de iis, quæ in dicta concordia EE. PP. minus placent, ut Episcopus cum utriusque cleri deputatis rem agat, et ad æquitatem, utilioremque conditionem pro seminario redigat. Displicet, quod clerus unica solutione immunis evadat a quavis ulteriori taxa pro seminario, cum ex lege S. Concilii Trid. jus competat Episcopo semper, et pro quacumque necessitate indicendi, vel augendi taxam ab iis præstandam, qui contribuere tenentur ex præscripto ejusdem Concilii. Insuper quia redditus seminarii videntur posse in dies decrescere, quo casu supplendum per taxam erit, et ex dicta transactione videtur renunciasse seminarium petendi ulterius quod eidem necessarium esse fortasse poterit.

Deinde non multum arrisit EE. PP. quod per seminarium assignetur, et hypotecetur fundus liber valoris scut. 500 quod a Clero solvuntur, idque pro ipsius cautione, et casu quo eidem clero ex resolutione contractus restitui deberet dicta summa. Hinc antequam quidquam decernant EE. PP. optant, ut advocet Episcopus utrius cleri deputatos, eisdem suadeat, ut non æquas conditiones remittant, intelligentes nullum sibi ex hoc obventurum præjudicium, et litem non exigui dispendii sic componi juste, et rationabiliter, ipsosque tunc bene merituros de seminario. *Regist. Litt.*, lib. 33, *die* 5 *julii* 1777.

rum celebrandas, quia moniales S. Andreæ Montis Georgii dicti oneris translationem in earum ecclesia explendi obtinuerant. Tandem post plures litis eventus S. C. scribendum Archiepiscopo pro concordia esse censuit : *Firm.*, *Repor. oner. miss.*, 24 *april.* 1784. Archiepiscopus partes composuit cum divisione Missarum in duabus ecclesiis celebrandarum, et iterum S. C. scribi mandavit eidem pro executione concordiæ ab ipso propositæ etiam ex officio : 7 *maii* 1785.

92. Nicolaus et Josephus Cozzari patrueles, quibus ex fundatione juspatronatus est, præsentarunt clericum Augustinum Agnibene : mox Joannem filium suum præsentavit Dominicus Mazzolini, in quem ante biennium præfati patrueles jus in prima vocatione nominandi ex stipulatu contulerant. Lis facta est inter præsentatos, et per concordiam deinde composita. In dubitationem venit simonia, et postularunt, num esset approbanda concordia? S. C. rem ad secretarium cum Sanctissimo totam remisit : *Ravennaten.*, 18 *julii* 1785.

93. Concordiæ inter mensam episcopalem Brictinorii, et parochiæ incolas Polendæ initæ, qua Episcopus promisit servaturum se fore eosdem ab Ecclesiæ S. Donati reparationibus faciendis immunes, et sine molestiis in judicio, et extra, et ipsi liti renuntiaturos, locum non esse S. C. existimavit : *Brictinoren.*, *Congr.*, 10 *dec.* 1785, *dub*, 4.

94. Hæredes sibi scripserat universales Franciscus Stuccius Simonem et Julium Cæsarem fratres Stuccios, illorumque in favorem fideicommissum condidit, primo in filios, descendentesque masculos progressurum, deinde in fœminas tantum agnatas, nec ultra. Quibus deficientibus, reliqua bona, decerptis nonnullis, erectioni destinavit dotalis montis unde arbitrio communitatis oppidi Molleani tot dotes distribuerentur scut. 30 quot caperet reditus. Absumpta masculina linea, et extremum etiam diem obita Eleonora ultima agnata Stucci, possessionem rerum adeptus diligenter est Franciscus Crescius filius, cui mater omnia inter vivos donaverat bona. Lis, inter communitatem et possessorem exorta, composita per concordiam fuit latis suffragiis. Querentur hodie vocatæ virgines de transactione peracta, deque possessoris indebiti administratione; et petunt num sit illa confirmanda, an sic sit stipulandum instrumentum emphyteusis cum comite Cresci? Transactionem S. C. improbavit, et mandavit insuper, ut deputaretur ab Episcopo curator ad lites sumptibus communitatis cum obligatione redintegrationis ex bonis recuperandis : *Firmana*, *Trans.*, 21 *januar.* 1786. Deputatus fuit curator, qui secundam fecit concordiam, supplicavitque pro confirmatione, et precatæ sunt puellæ pauperes Molleani, ut, reprobata perniciosa pio operi concordia, suspectus removeretur curator, et S. C. primum petito voto Card. Antici, secundam concordiam approbavit juxta votum Card. Relatoris [49] : 21 *aug.* 1795, *dub.* 1.

95. Et locum esse remotioni curatoris ad lites post sequutam stipulationem instrumenti juxta votum Card. Relatoris decidit : *Ibid.*, *dub.* 2.

96. Erectionem unius canonicatus, et trium mansionaratuum cum chori et nonnullarum Missarum obligatione, in collegiata ecclesia terræ S. Joannis in Persiceto mandaverat Laurentius Morisi, relicto jure illos assequendi in favorem descendentium. Hæreditatis status impar oneribus sustinendis repertus est ; ideo partes venerunt ad concordiam ; ut nempe canonicatus et unica mansionaria erigerentur cum eisdem oneribus a fundatore præscriptis ; ut alia mansionaria scut. 6 uniretur præbendæ theologali cum iisdem obligationibus impositis, ac tertia mansionaria supprimeretur, ut ejus dos aliis erigendis partiretur. Sed S. C. hujusmodi concordiam ratam habuit, dempta tamen tertiæ mansionariæ suppressione : *Bononien.*, *Com. vol. et trans.*, 17 *junii* 1786, *dub.* 1 ; confirmata 18 *aug.* 1787.

97. Quoad piam institutionem per actum inter vivos capellaniæ, seu officiaturæ cum onere Missarum, et præstationis dotium peractæ a sacerdote Marco Tullio Ursini, Victoria vidua relicta Roncalli contra maximam bonorum, quæ assignata fuerunt pro illa fundatione, partem, ad quæ utpote pro fundo dotali sibi designata, ac nulliter vendita redintegrari postulavit. Hac de causa orta diuturna atque incerta quæstione, quam prosequutus est Leonardus Roncalli filius dictæ Victoriæ contra hæredes Ursini, ad tollendas litis graviores expensas stipulata fuit inter eosdem transactio, pro qua imploratur beneplacitum Apostolicum, et S. C. annuit suscepta per fratres Ursini obligatione satisfaciendi legato pio missarum juxta mentem testatoris : *Tudertina*, *Trans.*, 19 *aug.* 1786, *dub.* 1.

98. Beneficia duo simplicia erecta in parochiali ecclesia Thaii Vallis Annaniæ possidet sacerdos Joseph Panizza. Hæc beneficia sunt de jurepatronatus illius familiæ, et onus habent Missarum, ita ut feria tertia concurrat obligatio celebrandi ratione

[49] Qui ait : « Quapropter censerem approbari posse secundam transactionem, constituto termino trium mensium ad stipulationem instrumenti, præfixoque item termino solutioni arbitrio archiepiscopi Firmani, ac præstita idonea fidejussione ab ipso approbanda, vel saltem relictis ejusdem arbitrio cautelis, quibus securitati solutionis consulatur, junctoque eidem archiepiscopo, ut de exequutione certiorem reddat S. C. » *Ead. causa*, 22 *aug.* 1795, § 9.

utriusque beneficii. Hinc dictus sacerdos iniit concordiam cum Udalrico Barbacovi, cujus confirmationem petierunt contrahentes. Barbacovius consensum præstitit institutioni sacerdotis Panizza ad secundum beneficium. Ei Panizza cessit jus celebrandi alterum sacrum cum eleemosyna obul. 40 pro quolibet sacro. S. C. approbandam censuit juxta votum Episcopi [50] : *Tridentina*, 29 *novem.*, 1788.

99. Seminario Melitæ a sacerdote Francisco Wzzini hærede instituto pluribus piis oneribus impositis, ac accepta hæreditate cum beneficio legis et inventarii, consanguinei testatoris ad fideicommissaria prædia in emphyteusim ab ea concessa immissionem obtinuerunt. Hinc actum est de damnosa repudianda hæreditate. Sed re accuratius perpensa, per transactionem convenerunt partes, ut statim emphyteutis solvi deberent scut. 300, quæ legatis superfuerunt, atque ex voluntate testatoris in eleemosynas et Missas erogari debuissent ; in annos vero reliqua summa ex fructibus scut. 6000, quæ societati animarum Purgantium legata sunt, suspensis ad quindennium anniversariis et Missis. Petita deinde confirmatione, S. C. transactionem hujusmodi approbavit arbitrio Episcopi, celebratis pro unica vice centum Missis, et uno anniversario durante quindennio in suffragium testatoris : *Melevitana*, 15 *maii* 1790.

100. Occasione reparandæ ecclesiæ parochialis Sanctissimi Salvatoris, pro qua requiritur summa scut. 2420, collegium S. Bonaventuræ, quod in ea ecclesia possidet capellaniam annui reditus scut. 800, concordiam iniit cum deputatis fabricæ super contributione, ejusque approbationem postulat. In ea quasi non teneatur in illius reparationem, gratuitum, suæque capellæ causa, obtulit donum scut. 550, aliaque despondit scut. 50, quatenus Missarum suspensionem deputati non obtinerent. S. autem C. eam approbari renuit : *Veliterna, Susp. Miss.*, 5 *junii* 1790, *dub.* 2.

101. Ecclesiæ parochialis S. Michaelis, quæ modo est collegiata, jurepatronatus gaudent parochiæ incolæ pro duabus ex tribus, et pro una reliqua parte comites de Giliuccis, licet constans parochiæ incolis non fuit nominandi modus, sæpiusque collegialiter in ecclesia prædicta cum interventu quandoque illorum de Giliuccis congregati sunt, quos postea requisiverunt in electionibus, hinc facta fuit inter dictos comites et parochiæ incolas, uti singulos, transactio, quam S. C. noluit approbari : *Firmana*, *Jur.*, 19 *junii* 1790, *dub.* 1.

102. Legatum Joannis Ghezzi in causas erogandum quod inspecta repudiatione decessoris parochi S. Martini devolvi debuisset ad hæredem *absque ulla obligatione et onere*, per transactionem æquis dividitur partibus inter hæredem Aloysium, et hodiernum parochum, et S. C. hanc transactionem approbat, demandato tamen investimento in favorem ecclesiæ : *Firmana, Trans.*, 28 *maii* 1791.

104. Transactio inita per sodalitium Planctus Fulginei cum Claudio Seracchi, ejusque nepte Eleonora nupta Christiano de Rubeis, super controversa illius substitutione ad prælegatum scut. 24 mill., et reliquam hæreditatem scut. 6000 Hyacinthi Seracchi, ita approbatur a S. C., ut consequi debeat sodalitium post obitum Claudii scut. 3000 investienda cum onere quotidiani sacri ad formam testamenti, et interim fructus compensativos, ac si investitata essent in locis montium aliaque scut. 2000 post omnem extinctam progeniem Eleonoræ : *Fulginaten.*, *Conc.*, 26 *martii* 1791.

104. Dissidentes Alphonsus Testa, rector capellaniæ erectæ in ecclesia parochiali S. Viti sub titulo S. Caroli, et Angelus ejus frater, ultimique capellani Bernardini Testa hæredem de dividenda inter ipsum Angelum et capellaniam domo, ad hanc quidem spectante, sed pro cujus ædificio prædecessor capellanus Bernardinus supra scut. 215 ex pio legato accepta duplum de suo ære impenderat, concordiam confecerunt. S. C. interrogata pro approbatione, eam approbavit juxta votum vicarii generalis, qui oratoribus favebat : *Prænestina*, 16 *junii* 1792.

105. Uno ore convenerunt Joannes Baptista Pagani, et Marianna Baruzzi ejus uxor super separata vivendi ratione quoad habitationem et thorum, et ad illius formam instante Marianna pro facultate redeundi ad patriam et apud suos commorandi, scribitur Card. Episcopo, ut provideat juxta suum votum [51], etiam cum facultatibus S. C. *Imolen.*, *Separ. Thor.*, 21 *julii* 1792.

106. Quum sacerdos Joseph Porphiri primam suam dispositionem cum Germano fratre Joanne peractam cum reciproca hæreditatis ususfructus substitutione revocasset, ac non amplius capellaniæ, sed canonicatus erectionem voluisset, S. C. ei concessit erectionem præfatam ex utriusque bonis. Inde facta transactione, qua cessit Nosocomio S. Antonii abbatis oppidi Saxiferrati, ubi erigi capellania debebat, domum ei legatam in primo testamento, licet ad se pro medietate pertineret,

[50] Qui censet « quominus eadem concordia apostolica auctoritate approbari possit, et valeat; concessa proinde presbytero Panizza petita dispensatione ad duo sub eodem tecto ». *Ead. causa*, 20 *sept.* 1788, § 2.

[51] Vide not. 140, litt. M.

cum onere tamen præstandi habitationem canonico pro tempore, præter annuam celebrationem Missarum 20 in eodem testamento præscriptam; et imposita vicissim primo canonico obligatione solvendi ex hæreditate scuta 50 in favorem Nosocomii investienda, prout erat in votis Episcopus. Hanc transactionem S. C. confirmat: *Nucerina*, *Com.*, *vol. et Trans.*, 5 *april* 1794, *dub.* 2.

107. Capellania fundata ab Antonio Freducci in altari privilegiato S. Michaelis Archangeli ecclesiæ collegiatæ S. Angeli in Vado cum onere 4 Missarum hebdomadalium, immissionem petiit ad bona ejusdem comes Antonius Baldini ex antiquissimo fideicommisso Vincentii Massa, et litem inceptam transactione quievit; qua patroni capellaniæ cesserunt prædia tanquam fideicommissaria; et comes pretium pecoris in scut. 50 solvit, et solvenda scut. 500 intra biennum, et onus Missarum ad aliquod altare privilegiatum implendum promisit. Modo exoratur S. C. pro concordiæ approbatione. Sed protelata responsione, scribi Episcopo pro informatione super meritis causæ, et bono jure utriusque partis, mandavit: *Arimin.*, 21 *junii* 1794, *dub.* 1.

108. Transactio, per quam hæredes comitissæ Castellini, et patroni capellaniæ institutæ in ecclesia Pii Suffragii Faventiæ, certam quotannis pollicentur summam capellanis, licet paulo minorem reditu prædii destinati in fundum ejusdem capellaniæ et scut. 300 pro præterita fructuum perceptione, ad præcidendam litem approbatur. Obtinuerant enim hæredes prædicti per rescriptum S. C. incorporationem dicti prædii cum propriis, et super hac gratia pendebat lis: *Faventina*, 28 *nov.* 1795.

109. In favorem clerici Nicolai Carucci nominati a communitate Capriliæ, et præsentati a capitulo Lateranensi possessio decreta fuit beneficii S. Mariæ de Caspriano. Sed contradictorem habuit clericus Simon Marchetti, qui litem egit, verum exitu infelici. Demum collitigantes judicem compromissarium elegerunt, qui decretum possessionis beneficii in favorem Carucci confirmavit, et eum condemnavit ad numeranda contradictori Marchetti scut. 105 nomine expensarum litis, et instrumentum concordiæ absolutum est. Approbationem ejusdem modo petunt, et assequuti sunt a S. C., quæ approbavit, convalidavit concordiam. Nam Card. Relator de simonia dubitabat; quia Marchetti nullum jus ad beneficium habebat, et tantum de facto possessionem impediebat: *Camerinen.*, *Concor.*, 23 *apr.* 1796.

110. Postquam Marinus et Nicolaus Hyacinthus Lenti hærede instituto Ignatio Natali onus Missarum hebdomadalium 8 demandassent, quædam bona legatis parochis Aquævivæ cum rata parte oneris Missarum, et variandi superstiti tributa facultate; Nicolaus superstes reduxit legata pro rata portione Marini ad medietatem, relicta autem altera oneris medietate sui codicilli legatariis. Post ejusdem obitus lis facta est super quantitate legati cum parochis, et composita transactione, per quam tradita fuit parochis dimidia pars bonorum Marini cum onere hebdomadalium 4 Missarum. Inde parochi se læsos esse autumant, eo quod accepta ab eis dimidia bonorum Marini, et quarta bonorum legatorum in testamento, quarta gravari debuissent parte oneris Missarum. Sed S. C. transactionem esse servandam statuit: *Ripana, On. Miss.*, 9 *julii* 1796, *dub.* 1; confirmata 21 *januar.* 1797.

111. Transactio inita est inter plebanum, et communitatem Ostaneæ ad sedandas contentiones in exactione decimarum, quæ perpetuæ inter plebanos et parochianos erant cum detrimento animarum. In hoc licet plebanus non parum de suis decimis remitteret, tamen æqua videtur remissio ex certa quantitatis exactione quæ incerta esset in specie, tum ex pingui parœciæ reditu, qui patitur, ut aliquid in levamen pauperum remittatur. Hanc concordiam S. C. consulta approbavit, dum concedendum esse beneplacitum apostolicum arbitrio Card. Episcopi, quando constat de approbatione conciliaris resolutionis in forma juris valida, judicium fecit: *Auximana, Conc. sup. dec.*, 17 *sept.* 1796; confirmata 11 *febr.* 1797.

212. Quum pars civitatis Pergulæ Eugubino antistiti subesset, pars abbati Nonantulano, hinc plura inter eos jurisdictionalia dissidia exorta sunt; at usque ab anno 1619, hinc inde renunciatis litibus tunc pendentibus in Rota, ad concordiam ambo devenerunt. Nuper vero graviores inter eosdem recruduerunt controversiæ, et iterum amore pacis nova fuit constituta concordia. In hac de promiscua fere jurisdictione exercenda, quæ semper causa fuit litium, ad vitam hodierni Episcopi tantum nonnulla fuerunt statuta, quæ Concilio Tridentino, ac Constitutionibus Apostolicis adversari videntur. Episcopus et abbas pro illius approbatione exorarunt. S. C. rem Card. Præfecto commendavit, ut auditis partibus deveniat ad concordiam a S. C. approbandam: *Eugubina, et Nullius Nonantulæ, Conc.*, 21 *januar.* 1797.

§ II.

Transactio quoad Rescissionem.

1. Decreta a S. C. dismembratione ab ecclesia parochiali S. Jacobi Liciani, et erectione novæ parochiæ in castro Pontis Bosii, parochus consensum præstitit, licet novam audientiam obtinuisset, certis

conventis conditionibus cum popularibus dicti castri, inter quas pactus resolutivus, quod intra annum erigatur nova parochia. Hæc conditio tantum legitur in instrumento respiciente administrationem sacramentorum, non autem in instrumento concordiæ. Elapso anno, et ecclesia parochiali non erecta, sese opposuit dictus parochus, et S. C., quam adiit, resolvit concordiam esse exequendam, non autem resolutam: **Lunen., Sarzanen., Erect.** 28 *nov.* 1716, *dub.* 2.

2. Inter societatem Tyronum, seu Juvenum laborantium artis sutoriæ, et universitatem Magistrorum ejusdem artis illam aggregantem, inita concordia fuit, ut nemo ex magistris recipere deberet juvenem mercenarium ad laborandum in sua apotheca, nisi schedulam societatis haberet, quo constaret, jam solvisse obolos quindecim pro sememestre anticipato, idemque servari deberet quolibet semestre; et in casu contraventionis ipse magister dictos obolos quindecim pendere de suis pecuniis teneretur. Concordiam hanc per Breve Apostolicum, et in judicio, et a consuetudine probatam servari non posse contenditur. Sed servandum esse concordiam S. C. rescripsit: **Romana, Resciss. conc.**, 17 *febr.* 1731.

3. De matricitate contenderunt ambæ ecclesiæ terræ Muratis, illa scilicet S. Petri, et altera S. Mariæ Magdalenæ. De præeminentia archipresbyteralis ecclesiæ S. Petri constare dictum fuit. Planum non est modo, an ubi constiterit de unius, vel alterius ecclesiæ matricitate, licitum sit clero S. Mariæ Magdalenæ recedere a concordia statuta anno 1666, ita ut supplicationes fieri possint separatim? respondit S. C. a concordia haud esse licitum recedere, et insuper addidit ad secretarium cum Sanctissimo juxta mentem [52]: *Cassanen., Præem.*, 5 *junii* 1734, *dub.* 3. Iterum experiundi facta potestate, confirmata fuit resolutio: 21 *aug. ejusd. anni.*

4. Marcus Antonius de Florentiis transactione quadam cum archihospitale S. Spiritus in Saxia Urbis inita, quindecim ei tradidit loca montium, ut dotes duas 30 scutorum pro unaquaque traderet, Missasque, et anniversaria duo celebrari curaret a PP. Theatinis ad Montem Quirinalem. Diminutis locis montium, diminutisque archihospitalis administratorum culpa domorum pensionibus illis subrogatis, petit dotium reductionem et suspensionem archihospitale, et non obtinuit. Nunc petit, ut resolvatur illa transactio post lapsum centum, qui excurrunt, annorum, liceatque restituere sortem scut. 7437 50, et nequaquam potuit consequi: *Romana, Subs. dot. et Celeb. Miss.*, 2 *decem.* 1752, *dub.* 2; confirmata 20 *julii* 1754.

§ III.

Transactio quando dicatur valida, necne.

1. Ad comprimendas contentiones inter decanum et capitulum ecclesiæ cathedralis conventio facta est, ut decanus pro tempore nequiret de mortuariis emolumentis, legatis, donationibus, aliisque obventionibus atque in futurum obvenientibus capitulo communicare, et ut frui non posset loco, ac voce in capitulo. Hæc transactio usque ad annum 1683 servata fuit, quo anno expostulante decano contra dictam concordiam, actum est in S. C. an valida fuerit, et in dignitate decanatus successorum obligatoria? et non fuisse rescriptum prodiit: **Vigilien., Decan.**, 31 *januar.* 1688, *dub.* 1; confirmata 10 *april.*, 26 *junii ejusd. anni. et* 14 *maii* 1689.

2. Occasione obitus Petri Matthæi Oliverii, qui elegit sepulcrum in ecclesia Cappuccinorum facta controversia inter dictos PP. et capitulum cathedralis, cui subest cura animarum, composita inde fuit cum conventione coram vicario generali inita, ut traderentur omnia capitulo, et ut capitulum medietatem emolumentorum, ac ceræ spontanea largitione dictis Patribus retrodaret. Hi modo concordiam hujusmodi oppugnant, et S. C. ad dubia, an constet de concordia, et an sit servanda? rescripsit ad mentem: *Senogallien., Quar. Fun.*, 27 *junii* 1765, *dub.* 1 *et* 2.

3. Patribus S. Stephani Venetiarum ordinis S. Augustini relatum fuit existere testamentum, ubi hæres instituta fuit eorum religio; sed, causa scientiæ, ille qui revelavit petiit 50 scuta, ac scut., 10 pro quolibet centenario ex bonis recuperandis, et a S. C. petitam facultatem pro hujusmodi conventione reportarunt. Comperto testamento cujusdam Francisci Antonii Maturi PP. acta lite bona adepti sunt. A relatore Isidoro Magio juvene notarii officii PP. conventi pro summa scut. 700, pro bonis recuperatis, persolverant eidem scut. 451, cui non acquievit Magius. PP. contenderunt conventionem vitio laborare subreptionis, et esse nullam, et S. C. illam ratam habuit: **Romana, seu Veneta, Revel. test.**, 19 *nov.* 1707.

4. Defunctis hæredibus institutis baronis Joan.

[52] Mens autem fuit, ut pro extinguendis penitus controversiis ab antiquissimo tempore inter hosce cleros vigentibus, si quæpiam iniri posset conventio, qua, firma remanente præeminentia ecclesia S. Petri, statutum foret, processiones separatim fieri, supplicaretur Sanctissimo pro habendo ejus apostolico assensu. *Ead. causa*, 21 *aug.* 1734, § *Mens.*

Baptistæ Perelli, ac substitutis in bonis Allodialibus, et Burgensaticis, sine liberis masculis, contigit casus substitutionis in favorem capituli cathedralis, quod volens adipisci possessionem bonorum, ea præoccupata invenit a Scipione Perelli immisso a regia audientia provinciali vigore fideicommissi præordinati a Vincentio Perelio ejus avo usque ab anno 1623. Provocans capitulum semel et iterum succubuit. Hinc mediatore ipso Episcopo devenit ad transactionem, in qua beneplacitum apostolicum non fuit interpositum, quia bona omnia possidebantur a fideicommissariis, et capitulum acquirebat, et non amittebat possessionem bonorum. Hanc autem transactionem validam non esse S. C. sententiam tulit: *Gallipolitana, Trans. et Red. oner.*, 5 *martii* 1772, *dub.* 1.

5. Laurentius Daniellius Papirio suo filio et hæredi jussit, ut intra sex menses emeret capellam S. Joann. Baptistæ sitam in ecclesia S. Petri PP. Oratorii S. Philippi Nerii urbis Fanensis, et ut ulterius eam congrue dotaret, ut Missa quotidiana in eadem celebrari posset pro suffragio animæ suæ. Papirius capellam emit pretio scut. 550, et implevit insuper celebrationem Missæ quotidianæ, et tam ipse, quam Alavolinus successor capellanos elegerunt. Facta deinde controversia inter Alavolinum, et PP. super jure deputandi capellanum composita fuit per transactionem. Convenerunt partes, ut Alavolinus nominaret in perpetuum capellanum cum obligatione nunquam variandi, nec revocandi Patrem Præfectum Sacrarii pro tempore ecclesiæ S. Petri, excepto solo casu, quo inter suos filios, nepotes, pronepotes, aliquis reperiretur sacerdos idoneus, qui capellaniam vellet obtinere. Convenerunt pariter, ut pro dotatione capellaniæ, seu pro eleemosyna solverentur scut. 40 monetæ Urbini, et alia duo pro utensilibus. Episcopus eleemosynas Missarum auxit a julio uno monetæ Urbini ad julium unum monetæ Romanæ. Nova nunc impendit inter eosdem controversia super transactionis validitate, et proposita causa, illam non sustinendam S. C. putavit, et ut partes uterentur jure suo quoad litem injunxit: *Fanen.*, 18 *martii* 1719, *dub.* 1.

6. Conventio inita inter parochum ecclesiæ S. Joannis Baptistæ terræ Melicucciæ, et beneficiatos communitatemque Presbyterorum dictæ terræ, quod parochiæ fructus, beneficiorum reditus inter ipsos dividerentur, etiam post observantiam centum et ultra annorum, nulla declarata fuit Complures enim exinde oriebantur populi offensiones, et congrua parocho deficiebat; adeoque parochus ad eam servandam non tenebatur: *Mileten.*, 2 *oct.* 1721, *dub.* 1.

7. Defuncto Matthæo Galliano Soræ episcopo, cathedralis canonici bonorum in palatio existentium inventarium confecerunt. Supervenit marchio Pompilius Galliani defuncti episcopi nepos, contenditque omnia et singula descripta bona, uti patrimonialia, vel ex patrimonialibus acquisita ad se ab intestato hæredem pertinere. Hinc confecerunt inter eos transactionem. Hac inita inventum est Episcopi testamentum, quo facta bonorum patrimonialium narratione hæredes in his instituit nepotem, ejusque fratres, et ordinavit quod omnia et singula bona mobilia, et cetera existentia in suo palatio episcopali prævio inventario traderentur ecclesiæ. Episcopus successor de nullitate transactionem ex defectu beneplaciti Apostolici redarguit, et S. quippe C. resolvit instrumentum illud inter canonicos, et Gallianum hæredem initum nequaquam firmum esse: *Sorana, Null. et cens.*, 14 *martii* 1722, *dub.* 1.

8. Archiepiscopus Surrentinus in judicio possessorio decretum obtinuerat adversus monasterium Carthusiæ Neapolis super jure exigendi decimas piscium, quos capi contigerat singulis diebus festis ac sextis feriis, necnon tempore Adventus, et Quadragesimæ in sinu maris nuncupato *Li Galli*, in quo ab anno 1640, in quo idem monasterium, jus piscandi acquisierat. At vero, ne partes in petitorio incertum litis eventum experirentur, prævio beneplacito Apostolico, transactum ea de re fuit; cujus transactionis vigore monasterium loco decimæ persolvit Archiepiscopo ducatos biscentum erogandos in emptionem rerum immobilium, ex quibus posset annuus reditus percipi, seque obligavit ad annuos ducatos octo persolvendos. Novus exinde Præsul adversus transactionem reclamavit, deque læsione redarguit, et proposita super illius validitate causæ sustinendam illam esse S. C. firmavit: *Surrentina, Decim.*, 21 *aug.* 1728, *dub.* 1.

9. Inter duas, quæ in terra Clarimontis adsunt, parochiales ecclesias, altera, quæ etiam collegiata est, dedicata S. Thomæ Apostolo, altera divo Joanni Baptistæ, nonnulla exorta super præeminentia dissidia fuerunt; plura exibita fuerunt dubia in S. C. quæ irresoluta remanserunt. Hinc Episcopus controversias componere, consulens tranquillitati sacrorum ministrorum, tentavit, facta gregis, et territorii sectione. At reclamante archipresbytero S. Joannis Baptistæ, postulatum fuit utrum concordiæ isthæc validæ sint? et responsum fuit, dilata et ad mentem [53]: *Anglonen.*, *Præem.*, 13

[53] Quæ fuit, ut de tota re instructa etiam redderetur ab aliquo ex finitimis Episcopis: *Ead. causa*, 23 *jan.* 1734.

junii 1733, *dub.* 1. Episcopus Cassanensis respondit dictum episcopum Anglonæ sperasse rem omnem componere, ratum gregem territoriumque certis cujusque parochiæ finibus constitutis inter litigantes concordia proposita, S. C. autem illam concordiam minime firmam esse, et novam arbitrio Card. Præfecti faciendam resolvit : 23 *januar.* 1734.

10. Ad sedandas nonnullas lites, quæ inter PP. monasterii S. Mariæ Matris Domini jampridem sub instituto S. Benedicti erecti, et officiales societatis Sanctissimi Rosarii ibi existentis, introductæ fuerant, inita est concordia. In ea officiales se obligarunt solvere præfatis PP. triginta tres annuos ducatos, onere tamen ab eis suscepto accedendi ad singulas supplicationes, quæ a prædicta societate prima et secunda die dominica cujusque mensis peraguntur, deputandi monachorum nonnullos, qui sodalium confessiones exciperent, et demum præter alias functiones associandi ad sepulcrum sodalium cadavera sub stipendio viginti carolenorum, qui ab hæredibus eorum sodalium persolverentur. Jurgiis subinde exortis, postulatum est, num ea esset servanda concordia? decisum est servandam, et exsequendam esse cum omnibus pactis, et conventionibus in ea concordatis : *Salernitana. Conc.*, 3 *decem.* 1735, *dub.* 1.

11. Concordia inita de anno 1708 inter capitulum collegiatæ, et parochialis ecclesiæ S. Fidelis, et sodales confraternitatis erectæ in ecclesia S. Joannis in Atrio super functionum ecclesiasticarum exercitio sustinetur, cum valida a S. C. fuerit reputata : *Comen., Adm. et Jur. Par.*, 27 *julii* 1737, *dub.* 10.

12. Inter archipresbyterum ecclesiæ S. Mariæ, et binos alios rectores ecclesiarum S. Petri et S. Angeli in oppido Frusinonis existentium, inita concordia fuit ab Episcopo visitante probata. Inter cetera concordatum in ea extitit, quod ecclesia S. Mariæ sit aliarum matrix, ejusque archipresbyter in subalternis ecclesiis extra oppidi mœnia erectis parochiali jurisdictione potiatur, eique plures attribuantur prærogativæ, quas antea ex sola rectorum conniventia, et urbanitate illi permitti asserebatur. Prohibitum e converso parocho et clero ecclesiæ S. Petri fuit, ne in posterum occasione festivitatis Assumptionis B. M. V. ecclesiam S. Mariæ instar supplicationis adeant, neve amplius in ea parochiales actus exerceant, pecuniaria scut. 100 statuta pœna, arbitrio Episcopi applicandorum. Transactionem hanc plurium annorum spatio servatam impugnare cœpit hodiernus rector S. Petri, Bernardinus Colanerius, licitum sibi et rectori S. Angeli fore contendens, independenter ab archipresbytero illo tam in suis parochialibus, quam in ecclesiis extra oppidum sibi subjectis functiones parochiales explere. Sed S. C. servandam esse concordiam citra approbationem matricitatis, et exclusa pœna conventionali; et ut Episcopus pro executione concordiæ incumberet, respondit : *Triventina, Jur. Par.*, 28 *januar.* 1741, *dub.* 1 ; confirmata 27 *martii* 1751, *dub.* 1.

13. Contendente Nicolao de Angelis, archipresbytero collegiatæ ecclesiæ S. Mariæ in oppido Graniani erectæ, sibi jus esse conferendi ecclesiastica beneficia omnia tam in dicto oppido, quam in ejus districtu existentia, graves inter ipsum et Litterensem episcopum factæ sunt controversiæ, quæ per concordiam sopitæ manserunt. Archipresbyter in ea episcopo cessit jus beneficia omnia tam simplicia quam curata, tam erecta quam erigenda conferendi in quavis omni ecclesia districtus Graniani, exceptis iis sex simplicibus beneficiis, quæ in archipresbyterali existunt. Episcopus autem, una cum dignitatibus et cathedralis canonicis, archipresbytero ejusque successoribus in remunerationem cessionis antedictæ renunciavit collationem beneficiorum omnium liberæ et jurispatronatus collationis, in collegiata archipresbyterali ecclesia erectorum, et erigendorum faciendam. Episcopo vix e vivis erepto concordiam tanquam vi extortam oppugnavit archipresbyter. Alia inde anno 1734 inita, prævio Card. Porzia et S. C. suffragio, concordia fuit, et per breve Clementis XIII. Pont. Max. firmata. Anterior hic confirmabatur concordia, declarabaturque, quod archipresbyter non tanquam vicarius generalis natus Episcopi quemadmodum convenerunt in priori, sed uti Ordinarius collator possit supradictos canonicatus, et beneficia simplicia sub tecto dictæ ecclesiæ existentia conferre, atque provisos in possessionem immittere. Hisce ita compositis, novus archipresbyter Julius de Angelis se legibus prædictæ concordiæ minime teneri putans, edictum occasione vacantis beneficii de jurepatronatus laicorum promulgari fecit, ut omnes interesse habentes coram se comparerent. Exquisitum hinc fuit, num concordia hæc beneplacito munita Apostolico sustineretur? et definitum fuit, prævia circumscriptione edicti archipresbyteri, servandum esse concordiam anni 1734. *Litteren., Conc*, 23 *sept.* 1741, *dub.* 1 *et* 2; confirmata 13 *junii* 1743.

14. Dum Romæ a S. C. quæstio definiebatur super jure capituli ecclesiæ cathedralis multandi suos capitulares, ceterosque ecclesiæ ministros pro levibus excessibus commissis etiam extra chorum et ecclesiam, in functionibus tamen ecclesiasticis tantum in quibus capitulum procedit sub cruce, inita inter capitulum et Episcopum transactio fuit, Romæ pene hanc ignorantibus utriusque partis actoribus, qui interim absoluta causa in S. C. pontificium breve, quo decreta S. C. confirmarentur,

obtinuerunt. Episcopo idcirco concordiam oppugnante auctoritate pontificia destitutam, petitum fuit, vel num sit locus aperitioni oris; vel esset sustinenda transactio? Transactionem non esse servandam S. C. edixit: *Civitatem.*, *Jur. mul. seu Adp. conc.*, 28 *martii* 1744, *dub.* 1.

15. E Capsano Trahonam lares, familiamque suam transtulit Petrus Paulus Paravicini anno 1650, ut suæ ecclesiæ parochialis, ubi aderat præpositus, jurisdictionem recognosceret. Sed mensibus æstivis Capsanum repetebat. Inde poposcit haberi pro parochiali ecclesia RR. Reformatorum S. Francisci, et indultum a nuntio, et visitatore apostolico assequutus est prævio consensu præpositi Capsani. Deinde mota lite contra eum ob hujusmodi exemptionem composita fuit transactione inita cum præposito, qui modo disputat indultum illud de nullitate, ac in sequelam transactionis insusistentia ex defectu causæ, et quia non intervenit beneplacitum Apostolicum, et S. C. utrumque non esse validum consentit: *Comen.*, *Jur. Par. et Dism.*, 23 *aug.* 1749.

16. Una tantum in civitate Calli existente parochia, Episcopi sueverunt unum, pluresque deputare ad eorum nutum amovibiles vicarios, qui curam animarum, sacramentorumque administrationem exercerent. Inter Episcopum, et capitulum pluribus factis controversiis sopitæ tandem transactione fuerunt. Conventum inter cetera extitit, ut Episcopus et successores jus haberent eligendi et deputandi curatum, et œconomum ecclesiæ cathedralis, quod fuit observatum. Deinde capitulum sibi asserebat curam competere habitualem, et ædituum jus habere sacramenta promiscue seu a vicario reddito perpetuo independenter administrandi. Controversiam diremit altera transactio inter capitulum, et vicarium, verum ab hac transactione, quam ante servaverat, reclamavit postea vicarius Joseph Gabriellius, et petiit declarari, num sustineatur, et obligaret successores vicarios? Definita causa non fuit, sed demandatum, ut probationes hinc inde coadjuvarentur, et exhiberentur libri: *Gallien.*, *Null. trans. et Jur. par.*, 19 *decem.* 1750. Deinde resolutum fuit transactionem non esse sustinendam: 26 *febr.* 1752; confirmata 6 *maii* [illegible] *anni.*

17. Quum Petrus Franciscus F[illegible]chinius Taviani disposuisset de bonis ma[illegible] ex parte fideicommissis majorum obno[illegible] Joannes Maria frater uxorem duxisset [illegible]nte pupilli tutrice ac matre inita fuit transactio anno 1689 cum sodalitio laicorum erecto in ecclesia S. Prosperi nuncupato *delli Trentatre* hærede instituto a prædicto Petro, et confirmata a S. C., ac breve Ven. Innoc. XI. P. M. At modo actum fuit, an sustineatur præfata transactio in omnibus suis partibus? cui responsum prodiit, dilata, et scribatur Episcopo juxta instruct. [54]: *Pistorien.*, 24 *april.* 1751, *dub.* 1. Post ea autem stetit pro affirmativa denegata oris aperitione adversus dictum breve: 2 *decem.* 1752, *dub.* 2.

18. Hæredes Josephi Pontiani ordinatum beneficium aucta dote erigi curarunt cum onere unius Missæ qualibet hebdomada, et cum reservatione jurispatronatus in favorem suorum hæredum, emeruntque albam, casulam, calicem, et cetera paramenta pro his celebrandis necessaria. Archipresbyter consueverat utensilia tribus beneficiorum rectoribus suppeditare, qui e converso eidem in peragendis sacris functionibus adjuvabant. Archipresbyter vero episcopi Prænestini innixus decreto, tam a tribus beneficiatis, quam a sodalibus Sanctissimi Crucifixi unius oboli pro qualibet Missa præstationem exposcere cœpit. Servitium in posterum detractarunt presbyteri. Ideo fuit transactione cautum, ut ipsi unum pro qualibet Missa solverent obulum ad formam episcopalis decreti, et ad assistentiam in sacris functionibus præstandam, et cautum in compensationem fuit, ut ex emolumentis provenientibus a Missis cum cantu tam perpetuis, quam adventitiis, cumulus, seu massa quædam conficeretur, additisque aliis scutis duobus in augmentum massæ a sacrario ecclesiæ contribuendis, æqua inter hos, et illum partitio fieret, comprehensis punctaturis ex eadem communi massa detrahendis. Permissum ibi vero fuit, ut quilibet [illegible]um in sui locum substituere posset. Transa[illegible]onem hanc mutuo partium consensu firmata[illegible], ratam a S. C. habitam, et a Clemente X[illegible] Pont. Max. confirmatam, in beneficio su[illegible]adicto successor pluribus ex causis impugn[illegible]. Verum S. C. ad ea, quæ proponebantur [illegible]spondit, rectorem hunc se concordiæ anno [illegible]63 exaratæ conformare teneri, esseque [illegible] pœnis in transactione contentis adigendum: *Prænestina*, *Conc.*, 18 *martii* 1775.

19. Stylus apud canonicos ecclesiæ collegiatæ S. Antonini Placentiæ invaluerat, ut eorum per orbem onus per alium extraneum impleri diebus feriatis posset. Præbendatibus simplicibus et mansionariis in canendis Missis conventualibus nullum incumbebat onus. Inter hos et illos plurimis super

autem fuit, ut Episcopus certiores eos

[54] Inste statu hæreditario Petri Francisci Franchini redde[illegible] tam tempore ipso ejus obitus, quam tempore Ta[illegible]actionis, et de eodem statu hæreditario tempore præsenti, utque præfixo termino monerentur fratres Arfaroli de juribus suis in hoc sacro tribunali proponendis: *Ead. causa*, 2 *decem.* 1752, § *unic.*

distributionum partitione factis controversiis, sopitæ fuerunt per transactionem. Hujus capite VI statuebatur, ut onus assistendi ad munus diaconi, et subdiaconi spectans ad canonicos diaconos, et subdiaconos in Missis cum cantu diebus singulis per præbendarios impleretur dictæ ecclesiæ, exclusis extraneis ; ideoque tenerentur præpositus et canonici duos ex præbendariis eligere pro assistentia diaconi et subdiaconi in his cantandis Missis, electioque per vices fieret de hebdomada in hebdomadam, et pro hoc implendo munere a canonicis 240 imperialium in favorem eorum tantum distribuendorum præstatio fieret. Dein observata fuit transactio. Tandem nonnullis reluctantibus præbendatis, quæsitum est, an esset valida, et an præbendati et mansionarii, qui approbarunt, et ratihabuerunt transactionem cum præfatis canonicis stipulatam, ligare potuerint eorum successores ? S. C. respondit, validam non fuisse, et non ligare successores : *Placentina*, 23 *sept*. 1777, *dub*. 1 *et* 2.

20. Petrus Antonius Rebotti, parochus nuper provisus ecclesiæ S. Joannis Baptistæ oppidi seu castri Salarum, ecclesiæ suæ jura perquirens, plebis caput eam esse autumavit, ac veluti matrici ecclesiæ competere supra parœciam S. Caloceri præeminentias nonnullas ; qua de causa cum ipso parocho S. Caloceri transactionem, auctorante Episcopo, iniit super parochialia munera. Hanc postea infirmare cupiebat Livius Bartholomæus Cavalli, S. Caloceri parochus, præjudicialem eam fuisse redarguens, et metu reverentiali erga dictum parochum, qui tunc fungebatur vicarii generalis munus, initam. Verum sustinendam illam esse S. C. putavit : *Derthonen.*, *Trans.*, 20 *maii* 1786 ; confirmata 18 *aug*. 1787.

Transitus. Vide *Regulares*, § I.

TRANSLATIO.

1. Quum societas Confalonis antiquam terræ motu pene collabentem reliquisset ecclesiam, et ad aliam ecclesiam, ampliorem populoque commodiorem, Patrum Doctrinæ Christianæ sese contulisset, postulavit etiam approbari factam translationem Imaginis S. Mariæ Confalonis una cum capellaniis fundatis a Laureto Raspino. Translationem hanc utique approbandam S. censuit C.: *Nullius Ferentilli*, *Confir. conc.*, 11 *sept*. 1706, *dub*. 2.

2. Moniales monasterii S. Mariæ *delle Canne* obtinuerunt, ut parva ruralis ecclesia in agro Somnenisita, quæ pecori sæpenumero receptaculum, et non raro facinorosis hominibus perfugium erat, profanaretur ; nunc vero obtinent, ut sacræ Imagines, supellectilia in propriam monialium ecclesiam transferantur, et quoad onera quæ pariter transferenda implebantur, jussum est, ut scriberetur Episcopo juxta instructionem [55] : *Terracinen*, 2 *junii* 1764, *dub*. 2.

Reliqua. Vide *Beneficia ecclesiastica*, § XIII ; *Capellania*, § X ; *Collegium*, § III ; *Ecclesia cathedralis*, § II ; *Ecclesia collegiata*, § III ; *Ecclesia parochialis*, § VI ; *Legatum pium*, § XIV ; *Missa*, § XVI ; *Moniales*, § V ; *Seminarium*, § VIII ; *Sodalitium*, § IX.

Transmissio. Vide *Hæreditas*, etc.

Tridentini Concilii Congregatio. Vide *Congregatio*, § V.

TRIBUNAL.

§ I.

Tribunal A. C.

1. Non obstantibus inhibitionibus tribunalis A. C. Episcopus potest procedere ad executionem decreti ejusdem S. Concilii cap. 13, sess. 25, *de Regul.* [56], et declarationis S. C. [57] : *Spoletana*, 23 *julii* 1629.

2. Quoad Tribunal A. C., an cogere possit ecclesiasticum tribunal ad dandum processum primæ instantiæ, nisi titulo appellationis sicut nuper accidit, quum quidam commissarius quemdam violenter extraxit a cancellaria Tolentinate, quem supplicat Episcopus reponi ? censuit S. C. servan-

[55] Quæ hæc fuit : « Deveniat igitur Amplitudo tua ad profanationem ecclesiæ, de qua agitur, secundum ea quæ servari mandat S. Trid. Concilium, sess. 21, cap. 7, *de Reform*. Ad qualitatem vero transferendorum onerum quod spectat, transmissa singulorum fundatione distincte referat super eorum qualitate, ac de reducenda eleemosyna Missarum ad effectum augendi eorum numerum. » *Ead. causa*, 15 *maii* 1779, § n.

[56] Vide not. 521, verb. *Causa judicii*.

[57] Vide not. 522, *ibid*.

dam esse dispositionem Concilii in cap. 20, sess. 24, *de Reform.* [58]. *Maceraten., Visit. SS. LL*, 26 *april.* 1664, *dub.* 29.

3. S. C. remisit ad Tribunal A. C. dubium, an in concursu puellæ Venetæ destinatæ pro matrimonio spirituali sit præferenda Veneta, vel potius Romana, quoad dotes relictas a Nicolao Gotti archiconfraternitati S. Hieronymi Charitatis Urbis? *Romana, Præl. Doct.*, 28 *febr.* 1711.

4. Ad Tribunal A. C remissæ sunt etiam quoad liquidationem, meliorationum preces contra Episcopum super bonis ad mensam spectantibus a conductore Cæsare de Maris porrectæ, cui beneplacitum Apostolicum pro emphyteusi perpetua denegatum fuit : *Savonen.*, 17 *januarii* 1728.

§ II.

Tribunal Sacræ Rotæ Romanæ [59].

1. Consilium fuit S. C. canonicum theologalem præbendam obtinentem compelli debere, ut per se ipsum muneri suo satisfaciat; et quoad dubium, an hic canonicus legitima de causa abfuerit, absitque nec ne? disquisitioni DD. Rotæ auditorum, apud quos causa agitur [60] esse relinquendum, respondit : *Placentina*, 19 *martii* 1602.

2. Quoad causas mensæ episcopalis in Rota Romana vertentes injungitur auditoribus Rotæ celerem expeditionem quæstionis vigentis, et oratori providebitur inspecta episcopatus redituum de advocatis, et procuratoribus, qui gratis inserviant : *Bobien.*, 16 *martii* 1630, *dub.* 5.

3. Consultum S. C. fuit alienationem, seu donationem in clericum secularem, vel regularem, seu locum pium non censeri factam in potentiorem, et bona alienata, seu donata gaudere immunitate ecclesiastica juxta tamen decisionem Rotæ in Brundusina Gabellæ coram Pœnia, et in Alben. cor. Merlino [61]. *Vercellen.*, 21 *martii* 1643, *dub.* 1.

4. Dum posita fuit quæstio, an canonici absentes pro negotiis sui capituli lucrentur distributiones quotidianas, quæ ex massa suorum beneficiorum solvuntur?

[58] Ibi :« Præterea, si quis in casibus a jure permissis appellaverit, aut de aliquo gravamine conquestus fuerit, seu alias ob lapsum biennii, de quo supra, ad alium judicem recurrerit; teneatur acta omnia coram Episcopo gesta, ad judicem appellationis expensis suis transferre, eodem Episcopo prius admonito, ut, si quid, ei pro causæ instructione videbitur, possit judici appellationis significare ».

[59] De origine hujus Tribunalis haud constat; opinantur nonnulli illud esse coævum ipsis Pontificibus, atque assessores illius fuisse dictos ***Seniores***, postea ***Consiliarios*** et ***Decuriones Reipublicæ***, ac iterum Cubicularios, posthac ***Capellanos***, et demum Magistros, et Auditores sacri Palatii, quod partium causas, earumque momenta priusquam Papæ proponerentur, in palatio apostolico exciperent, ad quorum deinde relationem Pontifex judicabat; nunc vero vocantur auditores Rotæ, ut tradit Dominicus Bernini in suo opere ***Il Tribunale della Sacra Rota Romana***, Gomes ***ad Regimin. Cancell. in præm. de Rotæ immut.*** et Card. de Luca ***Disc.*** 32, num 3 et 4. Existimant alii auctorem hujus curiæ esse Joannem XXII, ut monet De Fresne in ***Gloss. V. Rota porphyretica***, sed videtur Tribunal illud esse antiquissimum quoad rem, cum Pontifices nunquam fuerint sine consiliariis; quoad nomen vero, et formam accidentalem esse novum, quin tamen tempus, quo nomen suum accepit, aut in hodiernam formam fuit redactum, determinari possit.

Hoc tribunal cognoscit causas utriusque fori, ecclesiastici quidem, quum sit summi Pontificis auditorium, « in quo universorum Christi fidelium graviores causæ per duodecim summæ virtutis, et doctrinæ viros, ex omnibus mundi partibus magna cum diligentia conquisitos, mature cognoscuntur », ut legitur in Const. *In Throno* Pii IV, 27 *decem.* 1561, § I (***Bull. Rom.*** tom. IV, part. II, pag. 98), et fori laicalis, sed causas tantum civiles, non criminales, idque ut plurimum via appellationis ad se devolutas dijudicat tanquam dicasterium principis temporalis urbis Romanæ, statusque pontificii. Plurimas Romani Pontifices constitutiones ac decreta ediderunt, tum super forma hujus tribunalis, ac ejusdem reformationis, tum de auditoribus ejusdem, ac facultatibus, et privilegiis, quas summatim recenset Guerra in ***Epitome Bull. Rom.*** tom. I, pag 448 seqq.

Nam primum Joannes XXII Const. ***Ratio juris*** anni 1326. (***Bull. Rom.*** tom. III part. II, pag. 195), munia auditorum Rotæ, et notariorum describit, ac decernit. Martinus V Const. ***Romani Pontificis*** anni 1424 (***Bull. Rom.*** tom. ibid., pag 447), statuta pro auditoribus Rotæ et officialibus promulgat. Innocentius III, Const. ***Finem Litibus*** 10 ***januar.*** 1488 (***Bull. Rom.*** tom. III, part. III, pag. 218), jurisdictionem, et facultates auditorum Rotæ in cognoscendis causis exponit Pius IV Const. cit., et Paullus V Const. ***Universi*** 1 martii 1612 (***Bull. Rom.*** tom. V, part. IV, pag. 23) reformant prædictum Tribunal. Urbanus VIII Const. ***Exponi Nobis*** 19 novem. 1643 (***Bull. Rom.*** tom. VI, part. II, pag. 399) acta in Rota, ne patefiant, præcipit. De Decanatu Rotæ agit Const. ***Dudum*** 27 julii 1562 (***Bull. Rom.*** tom. IV, part. II, pag. 142) Pius IV. De solutione controversarium, quæ inter auditores, eorumque consanguineorum in primo gradu oriuntur, tractavit Const. ***In supremi*** 17 ***novem.*** 1734 (***Bull. Rom.*** tom. XIV, pag. 7) Clemens XII. Et Sixtus IV Const. ***Romani Pontificis*** 14 maii 1472 (***Bull. Rom*** tom. III, part. III, pag. 132) reduxit auditores Rotæ ad numerum duodecim. Innoc. VIII voluit, ut si auditor promoveatur ad ecclesias cathedrales, vel metropolitanas, locus in Rota vacare debeat. Const ***Circumspecta*** 23 aug. 1485 (***Bull. Rom.*** tom. ibid. pag. 203). Pro quibus Litteras Apostolicas gratis expediri statuit Leo X Const. ***Sedis Apostolicæ*** 15 sept. 1513 (***Bull. Rom.*** tom. ibid. pag. 369). Deinde habemus alias constitutiones super auditorum Rotæ privilegiis.

[60] Vide not. 256, verb. *Canonicus*, § IX.

[61] Vide not. 2, litt. I.

5. An iidem canonici easdem distributiones lucrentur, quando horas canonicas in choro canunt?

6. An compendium faciant distributionum respondentium horæ canonicæ, cui pro majori parte non interfuerunt. S. C. respondit adeundam esse Rotam, coram qua pendet discussio, et a qua emanarunt decisiones [62]. *Elven.*, 4 *maii* 1646, *dub.* 1, 2 et 3.

7. Quum prior Baruli Religionis Hierosolymitanæ impugnans jurisdictionem delegatam Episcopo, sibi arrogaret jurisdictionem omnimodam quasi episcopalem cum qualitate *Nullius*, et territorio separato, dissidium factum est, et absolutum decreto S. C. Concilii in favorem Episcopi. Sed iterum ad examen revocato dubio; an ex noviter deductis sit a declarationibus alias editis recedendum? S. C. definitionem ad Rotam [63] remisit : *Vulturanen.*, *Jurisd.*, 23 *januar.* 1666.

8. Castra Roccæ Leonellæ, et montis Guerrini de dominio directo capituli ecclesiæ cathedralis fuerunt in emphyteusim concessa fratribus de Brancaleonibus, pro se, eorumque filiis, et nepotibus masculis; et factis aliis investituræ pro tempore renovationibus agnatis, et successoribus de eadem familia Brancaleona, tandem ob successionis defectum bona ad prædictum capitulum devoluta sunt. At alii de Bancaleoniis ex inopinato eruperunt investituram postulantes, ob id contentio orta est, et S. C. locum esse renovationi ad formam voti Rotalis [64], quod eadem S. C. antea exquisiverat, censuit : *Callien.*, *Castr.*, 1 *april.* 1702.

9. Sacra Romana Rota præposito ecclesiæ S. Leucii loci de Atissa manutentionem concessit cognoscendi causas civiles, matrimoniales, et criminales. Remisit autem ad S. C. definiendum articulum, num per S. Concil. Trident. sublata remanserit quadragenariam cum titulo, seu privilegio? Quadragenariam cum titulo, seu privilegio concilium sustulisse S. C. definivit, subjunxitque causas prædictas ab archiepiscopo duntaxat Theatino, non a præposito fore cognoscendas. Reclamavit præpositus, et S. C. ei respondit, ut donec a sacra Rota nonnullæ definiantur quæstiones, illi a S. C. remissæ [65], interim sese abstineat a concedendis dimissoriis, licentiis concionandi, et approbandi confessarios [66] : *Theatina, seu Nullius Atissæ, Jurisd.*, 19 *aug.* 1702.

10. Quoad controversiam inter Card. abbatem commendatarium monasterii S. Mariæ Farfensis, et archiepiscopum Firmanum super jure, et modo visitandi complures ecclesias positas in Castris, seu oppidi Montis Falconis, Montis S. Mariæ in Georgia, et S. Victoriæ dismembratis ab abbatia Farfensis, et applicatis diœcesi Firmanæ : et quoad quinque alias non comprehensas in dicta dismembratione placuit Innoc. XII Pont. Max. committere instantias S. C. Concilii, ut procederet cum voto Rotæ [67]. Hoc voto emanato Archiepiscopus instat pro executione, et eadem S. C. esse exequendum statuit : *Firmana, Jurisd.*, 7 *julii* 1703 ; confirmata 18 *aug. ejusdem anni.*

11. Dubia sequentia S. C. ad Rotam remisit. An societas laicalis, erecta in ecclesia collegiata Finarii absque auctoritate Ordinarii potuerit discedere a statutis in limine fundationis per Ordinarium approbatis, et assumere statuta archiconfraternitatis Mortis in Urbe, cui fuit aggregata?

12. An eadem societas teneatur ad observantiam decretorum synodalium? *Savonen.*, *Confrat.*, 14 *junii* 1704, *dub.* 1 *et* 2.

13. Quum capitulum ecclesiæ cathedralis reclamasset, eo quod parochialem ecclesiam S. Geminiani, quæ ex fundatione primæ dignitatis præpositaræ cum animarum cura supprimi debet, ob erectionem ecclesiæ B. M. de Populo oppidi Pontremuli in insignem collegiatam jus sibi conferendi competat. Examinato ideo dubio, an constaret de jure conferendi, et quatenus affirmative, an illud obstaret erectioni collegiatæ? responsum est, ad Rotam : *Lunen. Sarzanen.*, *Erect. Coll.*, 7 *febr.* 1705. Sed ex signatura Sanctissimi iterum ad S. C. remissa causa rescriptum affirmativum ad utrumque fuit prolatum : 3 *sept.* 1707 [68].

14. Dubio perpenso, an, et ad quem in ecclesia collegiata S. Antonii Castri Altidonæ spectet jus conferendi, seu instituendi prioratus dignitatem,

62 Vide not. 117, verb. *Canonici*, § III.

63 Vide not. 259, verb. *Episcopus*, § VII.

64 Vide not 195, verb. *Emphyteusis ecclesiastica*, § I.

65 Vide not. 140, litt. P.

66 Vide not. 141, litt. P.

67 Vide not. 406, tom. III, pag. 363.

68 In pluribus causis S. C. exquisivit sacri tribunalis Rotæ votum, licet sequi ejusdem votum non teneatur utpote observat Ursaya « Fere (inquit) nunquam dari solet adversus judicata sacrarum Congreg. et postquam illæ manus apposuerunt in causis mediantibus resolutionibus, solita maturitate captis, nedum ob reverentiam omni jure debitam eisdem excelsis judicibus, et sacrosanctis tribunalibus, sed etiam, quia cum sacræ congregationes non teneantur sequi votum aliorum inferiorum tribunalium, sive causæ eis committantur, *cum* vel *de* voto eorumdem tribunalium, ut vidimus tom 1, part. I, disc. 7, num. 14 nonnisi ad inutiliter multiplicandas expensas collitigantium inservirent similes remissiones, ut observavimus *ibid.* num. 34. Et novissime practicatum fuit a S. C. Boni Regim. in *Æsina Collectorum* die 30 januar. 1717. Ponente *R. P. D. de Pactis*, in qua nullatenus sequi voluit Rotæ votum, præviis pluribus decis editum ». Ursaya *Discep. Eccl. V*, tom. II, part. 1, num. 217 infin.

canonicatus, aliaque beneficia, de quo jure controvertitur inter archiepiscopum Firmanum, et abbatem Farfensem, S. C. ut exquiratur Rotæ votum [69] mandavit: *Firmana*, *Jur. conf. et inst.*, 2 *octob.* 1706; confirmata 7 *maii* 1707.

15. Exquiri Rotæ votum S. C. existimavit occasione qua sacerdos secularis vicarius perpetuus pro exercitio curæ animarum parochialis ecclesiæ in Atthenausen ex illis, quæ incorporatæ sunt monasterio Loci Ottoburæ Ordinis S. Benedicti, cujus abbas jure præsentandi ad illam gaudet, libere suum munus dimisit; ac Episcopus deputavit in œconomum semestralem alium sacerdotem secularem; e contra abbas P. Henricum Reincard professum dicti monasterii, quem Episcopus suspendit, elegit: *Augustana, Jur. dep. œcon.*, 2 *julii* 1707.

16. Hæc dubia pro explanatione S. C. remisit ad Rotam [70], nempe, an abbas Cassinensis monasterii SS. Trinitatis civitatis Cavæ suum particulare territorium separatum reservatum in territorio Cavensi habeat, et quale illud sit?

17. An pendente discussione super dicto territorio separato reservato jurisdictio in eo exerceri debeat per abbatem, vel per episcopum Cavensem privative quoad ipsum?

18. An hospitium, et capella S. Mariæ de obedientia sit de territorio, et jurisdictione abbatis Cavensis?

19. An constet de attentatis? *Caven.*, *Jurisd.*, 3 *aug.* 1709, *dub.* 1, 2, 3 et 4.

20. Quoad controversiam constitutam inter episcopum Miletensem, et vicarium Societatis Jesu insignis abbatiæ SS. Trinitatis olim monachorum Cisterciensium a S. M. Gregorio XIII unitæ collegio Græcorum Urbis, hæc exhibita dubia fuere: An Ven. collegio Græcorum Urbis competat jurisdictio quasi episcopalis cum territorio separato super ecclesiis, et populo oppidorum, et castrorum abbatiæ SS. Trinitatis Mileti, et quatenus negative.

21. An vicario, seu ministro pro gubernio dictæ abbatiæ deputato competat jus congregandi synodum in prædictis ecclesiis?

22. An dicto vicario competat jus convocandi concursus occasione provisionis ecclesiarum parochialium ejusdem abbatiæ? et quatenus negative.

23. An hoc jus convocandi concursus, et auctoritativæ institutiones concedendæ novis parochis ad episcopum Miletensem spectent?

24. An sit locus purgationi attentatorum, et quomodo?

25. An prædictæ ecclesiæ, quæ denominantur abbatiales, subsint ordinariæ jurisdictioni episcopi Miletensis quoad curam animarum, sacramentorum administrationem, et sacramentalia in populum?

26. An episcopus Miletensis tanquam delegatus Apostolicus dictas visitare possit? S. C. hæc pro definitione remisit ad Rotam [71]: *Mileten.*, *Jurisd.*, 9 *junii* 1714, *dub.* 1 *usque ad dub.* 7.

27. Dum inquiritur, an sit exequendum decretum provisionale episcopi Auriensis, quo mandavit abbati S. Salvatoris de Cellanova Ordinis S. Benedicti, ut duos sacerdotes nominaret pro administratione curæ animarum in ecclesiis parochialibus *de Queledro et Vilela*, vel sustineatur nominatio unius vicarii ad nutum amovibilis pro utraque parochia? rescripsit S. C. ut per modum provisionis, et sine præjudicio jurium partium tam in petitorio, quam in possessorio Episcopus mandet, nomine S. C. deputari duos presbyteros cum assignatione congruæ ex fructibus respective ad ecclesiam, quousque causa terminatur in Rota [72]: *Aurien.*, *Vicarii curati*, 18 *maii* 1716, *dub.* 1.

28. Matrimonium initum fuit inter regium principem Constantinum Sobjeski, filium Joannis III, regis Poloniæ, et comitissam Josepham de Wessell coram parocho urbis Gedani. Princeps inde nullum fuisse matrimonium illud autumavit, quod coram non proprio parocho contractum erat; S. C. quæsita petivit, ut exquiratur votum Rotæ [73], quod validitatem defendit. S. C. exsequendum esse votum Rotale decrevit: *Leopolien*, *Matr.*, 9 *junii* 1725.

29. Facultatem impertita est S. C, ut duo ecclesiastici viri in arbitros eligerentur, ut quæstiones omnes super bonorum identitate factas inter piam domum convitricum sanctismi Infantis Jesu, et Joannem Baptistam Bavarum, quorum prima hæres a matre, secundus a filio institutus fuit, judicio suo dirimerent. Idcirco duo, qui advocati munere fungebantur, electi fuere, qui circa nonnulla capita concordes, circa alia discordes inventi sunt. Tertius judex auctoritate S. C. superadditus fuit, et venit excutiendum, num in ea parte, in qua omnes consentierunt, probandum foret, vel etiam in ea parte, in qua duo ex tribus arbitris convenerunt, alio discrepante? S. C. voluit, ut exquireretur votum Rotæ [74] præviis tantum duabus decisionibus: *Romana seu Sabinen.*, *App*, *Laudi.*, 22 *novem.* 1732, *dub.* 1 *et* 2.

30. Abbas monasterii S. Mariæ Rivipulli sollicitus consulendi indemnitati parochialis ecclesiæ S.

[69] Vide not. 41, verb. *Canonicus*, § I.

[70] Vide not. 36, verb. *Abbas*, § VIII.

[71] Vide not. 19, verb. *Abbas*, § IV.

[72] Agebatur lis in dicto tribunali super jurisdictione inter utramque partem.

[73] Vide not. 107, litt. M.

[74] Vide not. 4, litt. L.

Petri, cui grave detrimentum ex improvida gubernatione nonnullorum ex presbyteris societatis inibi erectæ administratorum nomen sibi sumentium obvenire autumabat, die 22 martii 1722 a S. C. obtinuit delegari archiepiscopo Tarraconensi facultatem condendi decreta, quibus opportunum remedium pareretur; quæ decreta esse exequenda sine præjudicio jurium pendentium in Rota sententia S. C. fuit : *Vicen.*, 18 *junii* 1735, *dub.* 1.

31. De hæreditate Joannis Lucæ Fabiani presbyteri Oratorii S. Philippi, qui pro collegiatæ in oppido S. Romuli constructione, et pro institutione primogenituræ ordinavit multiplicum, urgent modo nonnullæ quæstiones super fructibus multiplici, et in S. C. succubuit Arconatus vocatus ad primogenituram, quo instante S. C. mandavit votum Rotale exquiri[75] : *Januen.*, *Erect. coll.*, 21 *maii* 1735.

32. Fundatum fuit beneficium a Cosmana Navarra, ita ut passive vocati illud obtinent, etiamsi in infantili ætate constituti essent, quamvis in erectione ab Episcopo expleta apposita fuit conditio præsentandi, qui complevisset septennium, et clericali tonsura insignitum instituendi. S. C. indulsit titulo seculari infanti de Constantio de linea fœminina passive vocato, quod indultum relaxandum esse inde sancivit. Etsi alter masculus in linea etiam fœminina ex filio majori, seu primogenito speretur, qui, si actu existeret, præferri ex mente fundatricis deberet. Postea suspensa relaxatione supplicationis, votum Rotæ[76] super vocatione exquiri voluit: *Melevitana, Ind.*, 28 *januar* 1736.

TURRIS SACRA.

1. Occasione, qua prior, et sodales oratorii sub invocatione S. Jacobi siti citra pontem oppidi Borzonoschæ construere cœperunt turrim sacram eidem oratorio contiguam, episcopus Bobiensis incongruam reputans novi ædificii structuram, eam inhibuit, apposita pœna interdicti. Sodales confugerunt ad archiepiscopum Januensem existimantes esse in sua diœcesi. At S. C. judicavit esse de jurisdictione episcopi Bobiensis : *Januen. seu Bobien., Jurisd.*, 24 *sept.* 1707, *dub.* 1. Causa reproposita rescripsit S. C. dilata, ut coadjuvarentur probationes juxta instructionem Card. Præfecti : 5 *julii* 1710.

2. In oratorio publico extructo a nobili familia Bevilacqua in suo latifundio penes oppidum Nonantulæ retineri valet turris sacra cum campanis eo modo, quo ad præsens reperitur : *Nullius, seu Nonantulana, Jur. par.*, 27 *junii* 1744, *dub.* 13.

3. Parochus sive archipresbyter Horatius Antimi parochialem ecclesiam S. Agathæ oppidi Montis Jani pecunia sua reparavit, eamque picturis, marmoribus, et opere plastico exornavit. Sed morte præventus opus perficere nequivit. Hæredem hic instituerat conservatorium in civitate Rimini erigendum. Sed cum rudis admodum esset prospectus ecclesiæ archipresbyteralis præfati oppidi, et turris deesset sacra, erat non certum, an locus esse posset commutationi prædictæ voluntatis, ita ut pretium retrahendum ex serico nuncupato *Orsoglio* sit in constructionem dictæ turris impendendum? rem minime aperuit S. C., sed voluit, ut proponeretur citatis hæredibus, et executoribus testamentariis, et afferretur præ manibus copia testamenti ex integro : *Ariminen., Commut. vol.*, 1 *sept.* 1759.

4. Pisaurensis episcopus in visitatione decrevit nova instrumenta lignea pro sustinendis campanis in turri sacra aptari. Præses provinciæ communitatem adegit hos sumptus obire. Comes Vattielæ civitatis nomine supplicavit, Episcopi abrogari decretum, et quæsito, an esset moderandum? responsum est, dilata et dentur nova dubia ad mentem citatis omnibus interesse habentibus : *Pisauren., Repar. eccl. cath.*, 8 *maii* 1762, *dub.* 7.

5. Turris sacra ecclesiæ parochialis oppidi S. Victoris reaptanda est a parocho, sive archipresbytero : etsi constructa fuerit pecunia populi, ac sint exigui reditus parochiales : *Cæsenaten.*, 9 *febr.* 1765, *dub.* 6.

6. Turris sacra ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ oppidi Frusinonis præter campanas, quibus utitur capitulum, sustinet horologium ad communitatem pertinens. Quum minetur ruinam, S. C. censuit, in casu de quo agitur, restaurandum esse sumptibus communitatis tantum ; nam communitas præter horologium, tintinnabulum proprium retinet in eadem turri propuli commoditate, ac aderat consuetudo in favorem capituli : *Verulana, Rest. tur. camp.*, 10 *maii* 1783.

[75] Vide not. 35, litt. F.

[76] Vide not. 49, verb. *Dispensatio*, § IV.

Ultima voluntas, Vide *Moniales* § *III*.

Unctio extrema, Vide *Sacramentum Olei sancti*.

UNIO.

1. Unionem redituum bonorum ecclesiæ Assumptionis B. M. V. loci Puglianelli olim parochialis ab anno 1662 factam ab episcopo Thelesino in favorem capituli ecclesiæ cathedralis, ob omnimodam præfati loci Puglianelli exemptionem, ratam non habuit S. C. : *Theles.*, *Un.*, 7 *julii* 1703 *dub.* 2 ; confirmata 9 *aug.* 1704.

2. Joannes Baptista Christinus, Eugubinus, conservatorii pauperum puellarum honore periclitantium erectionem mandavit. Administratores hæreditatis causa redituum inopiæ breve ab Alexandro VII, quo prævia derogatione voluntatis testantis, et remoto conservatorio cautum fuit, ut de bonorum fructibus singulis annis dotes scut. 100 in favorem puellarum constituerentur, reportarunt. Modo autem gubernatoris orphanotrophii S. Josephi unionem eorumdem bonorum petentis una cum brevi derogationis S. C. preces non admisit, et addidit, ut Episcopus cogat administratores ad redituum rationes reddendas prout de jure : *Eugubina*, *Un.*, 20 *nov.* 1706.

3. Vitus Alexander ab Alexandro archidiaconus insignis collegiatæ, et parochialis ecclesiæ S. Mariæ civitatis Lentini animadvertens redituum suorum, qui ad scut. 600 annua ascendebant, et modo ad scut. 100. tantum redacti sunt, diminutionem ob terræ motum anni 1693, nec onera, quibus subjacet, ferre posse, unionem omnium bonorum, ac jurium monasterii S. Claræ ab eodem terræ motu funditus cum omnium monialium excidio eversi, implorat. Sed S. C. unionem denegando, mandat, ut Episcopus curet restaurationem monasterii, et certioret quid factum fuerit de reditibus elapsis : *Syracusana*, *Un.*, 27 *febr.* 1706.

4. Unio oratorii S. Nicolai existentis in terra Arquatæ, et spectantis ad seminarium facta ecclesiæ præpositurali, et parochiali S. Petri ejusdem terræ, sed a terra longe dissitæ ad effectum, ut præpositus, seu parochus sacramenta suis fidelibus ministrare posset, et jura parochialia exercere, consentientibus rectoribus, et deputatis seminarii, probante Episcopo, et auctoritate S. C., etiam contradicente plebano, seu altero parocho ejusdem terræ, qui, quum in festo S. Nicolai sacrum solemne in dicto oratorio peragere consuevisset, jus sibi acquisitum fuisse putaverat : *Asculana*, *Fruc. Eccl.*, 1 *sept.* 1753, *dub.* 1.

5. Cum fuisset disceptatum, an Patres S. Mariæ Pietatis, quorum monasterium Alexander VI Pont. Max. univit hospitali nuncupato S. Rocchi oppidi Viqueriæ obreptitie obtinuerint breve pro dicta unione eorum conventui, et quid sit providendum? S. C. uti jure suo respondit : *Derthonen.*, *Visit.* 26 *januar.* 1760, *dub.* 3.

6. Xenodochium S. Benedicti, quod ampliari curavit episcopus Alatrinus, studuit etiam ejus reditus augere, postulavitque unionem sodalitii S. Joannis, cujus reditus in eleemosynas erogantur, et modo nulli sunt sodales. S. C. precibus adhæsit juxta votum ipsius Episcopi [1] : *Alatrina, Visit. SS. LL.*, 10 *julii* 1790.

Reliqua, Vide *Beneficia ecclesiastica* § xiv, *Canonicatus* § ii, *Capellania* § i, *Ecclesia collegiata* § iii, *Ecclesia parochialis* § vii, *Legatum Pium* § iii, *Seminarium* § viii.

UNIVERSITAS.

§ I.

Universitas Artium.

1. De universitate aurificum artifices classis mediæ inter magistros, et novitios, qui nuncupantur *Giovani Lavoranti* seu sodales, cogitarunt de instituenda peculiari universitate seorsum a magistris ejusdem artis. Sed S. C. ad dubium propositum, an sit locus novæ erectioni universitatis Juvenum artificum in ecclesia S. Eligii urbis? negativum

[1] Qui concludit : « Nihil igitur obstat, quin EE. Vestræ pro eximia, qua adornantur humanitate, religioneque votis meis, ægrotantium una simul corporale, et spirituale levamen respicientibus, arrideant, annuantque, quemadmodum suppliciter iterum peto, deprecorque. » *Ead. causa*, 10 *julii* 1790, § 2.

responsum dedit, et ad secretarium ad mentem : *Romana, Erect. un.*, 25 *sept.* 1694.

2. Consules, et magistri artis aurificum cesserunt opificibus ejusdem artis capellam SS. Præsepis sitam in ecclesia S. Eligii ad universitatem artis pertinentem; et nonnulla ulterius capitula cum prædictis juvenibus fecerunt, ita, ut erecta remanserit dicta opificum universitas separata ab universitate magistrorum ejusdem artis. Reclamarunt adversus duas ejusdem artis universitates nonnulli ex opificibus, et adversus capitulum, quo a contributione eximebantur filii, et fratres magistrorum. At quum major opificum pars instaret pro nova erectione in augmentum divini cultus, ideo S. C. novam probavit universitatis erectionem, et mandavit tantum deleri capitulum, quo a contributione filii, et fratres magistrorum liberarentur : *Romana*, 16 *jan.* 1723. Deinde quæsito, an filii, et fratres magistrorum aurificum, et argentificum, teneantur contribuere cum juvenibus operariis in oneribus impositis, et imponendis pro capella, et festivitate S. Andronici; ita ut standum, vel recendum sit a decisis? S. C. ad Card. Præfectum rem commisit cum facultatibus S. C. pro concordia : 16 *maii* 1733.

§ II.

Universitas Studiorum.

1. Diminutis reditibus academiæ, vel universitatis Beacensis, quæ sub auspiciis Ven. Magistri Joannis de Avila erecta erat, postulatum ob id fuit a S. C. ad illam restituendam indultum, quod rector, lectores, doctores, magistri, licentiati, bacchalaurei, et studentes in dicta academia pro tempore docentes, et respective addiscentes licite percipere possint omnes fructus suorum beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, et sine cura cujuslibet ecclesiæ, etiam canonicatus dignitatis, perinde, ac si inservirent, et personaliter residerent. Ast S. C. hujusmodi indultum denegavit : *Giennen., seu Beacen., Indulti*, 1 *decem.* 1714.

2. In regione Chariæ populorum Americæ Meridionalis civitas S. Jacobi de Leonde Charakas, et in ea magnificum collegium cum bibliotheca reperitur. In hoc collegio docentur omnes facultates tum theologicæ, tum legales, et canonicæ præter litteras præclaras. At studentes pro obtinenda laurea doctorali ad universitatem S. Dominici, vel S. Fidei magno vitæ discrimine, et impensa accedere coguntur; idcirco petita fuit hujus collegii erectio in universitatem cum facultate conferendi gradus doctorales, et cum gratia, ut omnes prælati, cathedrales canonici, rector, et magistri docentes actu in dicto collegio agregari possint ad dictam universitatem una cum gradibus, quos in aliis universitatibus receperunt. Et S. C. id ultro concessit : *Americana*, 23 *maii* 1722.

3. Quæstione exorta inter primicerium universitatis studiorum Avenionensis, et auditorem generalem legationis super jurisdictione nedum doctorum legentium, vel munera universitatis obeuntium, et scholarium actu in ea universitate studiis incumbentium; verum etiam aliorum doctorum; propositum fuit dubium coram S. C., an ii, qui gradum susceperunt in dicta universitate, et causas patrocinantur in civitate Avenionensi intelligantur exercere, et obire munera universitatis? responsum fuit, non intelligi universitatis munera exercere : 12 *aug.* 1679, *dub.* 1. Verum primicerio, et conservatoribus universitatis privilegia summorum Pontificum præ se ferentibus, et jurisdictionem denuo extendere contendentibus in præjudicium auditoris generalis legationis, reproposita fuit causa, et perstitit in decisis : *Avenionen., Juris.*, 11 *martii* 1741, *dub.* 1.

4. Aliosque doctores, qui gradum susceperunt in universitate Avenionensi, et intra civitatem manent, etiamsi causas non patrocinentur, privilegio conservatoriæ non gaudere S. C. putavit : *Ibid., dub.* 2.

5. Et doctores etiam collegio aggregati (si qui sunt) qui ceteroquin non exercent munus aliquod particulare ac necessarium universitatis, non intelligi munera universitatis obire, decisum fuit : *Ibid., dub.* 3.

6. Eos autem, qui privilegio conservatoriæ gaudent, non actores, sed reos tantum, et non in quibuscunque, sed in causis duntaxat civilibus, ita tamen, ut de illorum consensu etiam aliorum judicum jurisdictio possit prorogari, illo conservatoriæ privilegio uti posse; privativamque esse primicerii jurisdictionem, firmatum fuit : *Ibid., dub.* 4.

7. Et definitum denique fuit, lectores, aliosque, qui munera universitatis exercent, finito exercitio, gaudere eodem privilegio non debere : *Ibid., dub.* 5.

8. Fundatores collegii studiorum universitatis privilegio decorati civitatis Fani amplissimam in Episcopum, rectorem congregationis Oratorii S. Philippi Nerii, et seniorem doctorem consilii ejusdem civitatis facultatem super eodem collegio contulerunt. Qua de causa superiores prædicti universitatis reditus imminutos esse animadvertentes, ut fundatorum voluntas quoad alumnorum numerum servaretur, honoraria lectorum, eorumque numerum reduxerunt. Professores reclamarunt, et dubio perpenso, an Episcopo, aliisque superioribus collegii Nolphi competerent facultates minuendi le-

ctoribus honorarium, ita, ut diminutio facta servanda foret? rescriptum est affirmative ad primam partem, in reliquis proponatur : *Fanen.*, *Collegii studior.*, 29 *dub.* 1.

9. Item, an, et quæ cathedræ lectorum arbitrio eorumdem superiorum supprimi, et respective reduci possint? affirmativum datum est responsum, exceptis cathedris institutionum utriusque Juris, Ordinariæ, Medicinæ, et Theologiæ moralis : *Ibid.*, *dub.* 2.

10. Et eorum arbitrio deputari potest unicus lector institutionum canonicarum, et civilium in casu : *Ibid.*, *dub.* 3.

11. Tandem Episcopum, et superiores prædictos in locum lectorum, qui ad annum sunt constituti, posse exacto anno alios lectores deputare, decretum fuit, addendo ad mentem [2] ; *Ibid.*, *dub.* 4.

UTENSILIA. — SUPPELLECTILES.

1. Quum rescriptum fuisset taxandam esse eleemosynam ad rationem manualis eleemosynæ in Urbe consuetæ cujusdam Missarum legati, detrahendam esse tamen ex iisdem fructibus hæreditatis scut. 4 pro singula Missa quotidiana ratione ustensilium, sacrorum supellectilium pro eadem celebratione præcipitur : *Romana*, 26 *martii* 1689.

2. Attribuit S. C. rectori parochialis ecclesiæ S. Petri in Vinculis jus expellendi a sua ecclesia homines sub aperto societatis titulo erectæ SS. Sacramenti ; at postea ortum est dubium, ad quemnam spectant utensilia, et supellectiles sacræ pro servitio ecclesiæ destinatæ? Censuit S. C. committendum Archiepiscopo, quatenus vocatis iis, qui fuerint vocandi, et posteaquam constiterit utensilia et alia penes sodales et societatem existentia ejusdem intuitu et contemplatione tradita esse eidem societati legitime erigendæ; quæ autem tradita intuitu ecclesiæ ipsi consignari mandet, et interim tam dicta utensilia, quam cetera omnia ad prædictam societatem spectantia penes se in depositum, prævio inventario retineat : *Pisana*, *Suppr. societ.*, 23 *aug.* 1692, *dub.* 2.

3. Taxam carolenorum tredecim pro usu suppellectilium sacrorum solvendam esse a capellanis capellæ SS. Rosarii erectæ in ecclesia cathedrali in ea celebrantibus, non ab administratoribus, seu rectoribus prædictæ capellæ S. C. sancivit : *Nucerina Paganorum*, 2 *maii* 1705.

4. Patres Oblati congregationis S. Caroli, qui in ecclesia S. Christinæ Loci Burgi Manerii sine præjudicio jurium parochialium recepti degunt, propria paramenta, et alia sacra utensilia præposito, sive canonicis curatis ecclesiæ collegiatæ dicti oppidi subministrare non tenentur : *Novarien.*, 12 *decem.* 1705, *dub.* 6.

5. Ac iidem Patres Oblati possunt retinere in ecclesia, et sacrario S. Christinæ propria paramenta, et alia sacra utensilia, renuentibus capitulo, præposito, et canonicis curatis collegiatæ Burgi Manerii : *Ibid.*, *dub.* 7.

6. Paramenta, mobiliaque bona, ceteraque ecclesiæ, sive publici oratorii existentis intra limites parœciæ S. Mariæ loci Rezzonici Larii Lacus utensilia non penes curatum dictæ parochiæ, nec penes aliquem ab illo deputatum, sed penes capellanum per patronos dicti oratorii deputandnm retinenda, atque custodienda esse, decretum fuit : *Comen.*, *Jur. par.*, 21 *aug.* 1706, *dub.* 9.

7. In sacra visitatione Episcopus plurima restaurationem ecclesiæ parochialis S. Mariæ Montis Morelli ac sacrorum utensilium spectantia demandavit. Omnia exequi libenter ait rector, præterquam lampadis SS. Sacramenti, et pluvialis utensilia, quæ renovari jubentur autumans iisdem ecclesiam non indigere, aut saltem spectare hoc onus ad societatem. Ideo S. C., ad quam adiit rector, dictum decretum esse exequendum statuit : *Recineten.*, *Visit. et Cen.*, 12 *april.* 1710, *dub.* 2.

8. Perspicuum quum non esset, quænam rata pars ex reditibus capellaniæ a canonico Dominico studioso fundatæ cum onere Missarum, quas S. C. ad rationem bon. 15 taxavit, detrahenda esset pro sacris utensilibus, et supellectilibus de celebratis, ac celebrandis Missis? responsum fuit servari bullam Innocentii XII de celeb. Miss. [3] : *Amerina*, *Eleem. Miss.*, 30 *aug.* 1710, *dub.* 4.

9. Exposcentibus syndicis monialium S. Joannis, ac officialibus societatis Sanctissimi Crucifixi oppidi civitatis Novæ supplementum annuorum redituum a Christophoro Magno relictorum, pro utensilibus causa celebrationis Missarum, proposita hæc fuere

[2] Mens fuit, ut resurrentes non amoveantur inconsulta S. C. *Ead. causa*, 29 *aug.* 1767.

[3] Quæ incipit *Nuper*, 23 *decem.* 1697.

dubia : an debeatur supplementum præfatum pro sacris utensilibus? et quatenus affirmative,

10. A quibus debeatur, et in qua summa? Resolutum fuit, ad primum affirmative; ad secundum dilata ad aliam Congr. citatis capellanis : *Firmana, Sacr. sup.*, 14 *nov.* 1711.

11. Episcopus civitatis Capellanæ semel iterumque in sancta visitatione edixit, ut S. Hieronymi altare oppidi Carboniani congregationis presbyterorum Oratorii S. Mariæ in Vallicella urbis, cui onus reliquit Missarum Joannes Baptista Picciolottus, sacris supellectilibus, quibus nedum ad decorem destituitur, sed summopere indiget, instrueretur sumptibus conservatorii puellarum S. Euphemiæ, indicto sequestro super fructibus ad ipsum spectantibus. Testator enim idem conservatorium hæredem post varios substitutionis gradus instituerat, licet onus supellectilium primo hæredi absque limitatione substitutorum. Desuper S. C. quæsita eidem conservatorium teneri in totum ad prædicta supellectilia, statuit : *Civitatis Castellanæ, Sacr. sup.*, 17 *martii* 1714.

12. Suppresso conservatorio piarum virginium Tertii Ordinis S. Francisci oppidi S. Marcelli, ejus ecclesia, sacrarium, et bona unita fuerunt monasterio monialium S. Catherinæ Senensis. Plures in dicta ecclesia conservatorii capellaniæ erectæ, quarum rectores autumant sibi ipsis subministrandas esse sumptibus monasterii prædicti sacras supellectiles, ceteraque necessaria pro missis perangendis. At refragantibus monialibus decretum a S. C. emanavit, capellanos debere solvere taxam consuetam pro commoditate sacrorum utensilium, aliorumque necessariorum pro Missarum celebratione. Inde insurgentibus iisdem capellanis S. C. in aliud tempus protendit decretum, addendo ad mentem : *Pistor., Sacr.*, 23 *junii* 1714.

13. Quum exquisivissent canonici ecclesiæ collegiatæ S. Mariæ oppidi Mathelicæ, an sibi liceret retinere aliquid ex eleemosyna Missarum pro utensilibus earumdem causa paupertatis sacrarii, et in qua quantitate? S. C. rescripsit dilata, et ad secretarium juxta instructionem : *Camerinen., Sacr. sup.*, 1 *junii* 1715.

14. Deinde episcopus in sacra visitatione animadvertens graves sumptus sacrarii pro utensilibus Missarum, dubia examinari curavit; an capellani, et alii sacerdotes etiam canonici celebrantes in ecclesia collegiata S. Mariæ terræ Mathelicæ pro implendis oneribus Missarum propriis capellaniis, vel sibi ipsis alio titulo, quam ratione canonicatus incumbentibus teneantur contribuere sacrario dictæ ecclesiæ pro sacris supellectilibus? et quatenus affirmative.

15. Quænam taxa sit servanda? Rescriptum est dilata, et scribatur Episcopo juxta instructionem [4] : 28 *januar.* 1741, *dub.* 1 *et* 2. Denique ad primum affirmative, ad secundum servandam esse taxam juxta morem regionis respondit : 9 *sept. ejusdem anni.*

16. Quoad capellaniam institutam a Joanne Baptista Altoviti, ad quam ipse nominavit Matthæum Franciscum Ciancium nulla Ecclesia designata, ignoratur, an idem capellanus solvere utensilia necessaria pro celebratione Missæ quotidianæ, vel hæres teneatur? S. C. respondere placuit affirmative quoad secundam : *Romana, Cap.*, 6 *junii* 1716, *dub.* 2.

17. Lucretia Ceccopieri legavit patribus Augustinianis Discalceatis conventus Jesus Mariæ eleemosynam unius julii pro qualibet Missa in eorum ecclesia celebranda ; quæ eleemosyna subministranda est ab hærede, et casu, quo Patres excipere Missas nolint, celebrarentur eædem ab aliis sacerdotibus. Patres vero petunt aliquam præstationem pro utensilibus, et hærede reluctante S. C. decrevit hæredem præter eleemosynam unius julii teneri ad sacra utensilia : *Romana, Eleem. miss.*, 12 *dec.* 1716, *dub.* 1.

18. Quum in S. C. actum esset de numero Missarum, quas Rocchus Cincius mandavit societati SS. Conceptionis, et Corporis Christi ecclesiæ SS. Laurentii, et Damasi, S. C. interim celebrari Missas ad manualem habita ratione fructuum legati constituit, sed detrahi expensas pro sacris utensilibus voluit : *Romana, On. Miss.*, 19 *junii* 1717.

19. Communitas Cinguli, et rectores beneficiorum, ceterique sacerdotes Missam celebrantes in ecclesia collegiata dicti loci contendunt se non teneri ad contributionem utensilium in favorem capituli, tum ob consuetudinem, tum ob ecclesiæ pingues reditus. Cohærenti hinc posito dubio, decisum fuit, ut rectores beneficiorum, capellanos perpetuos, canonicos obtinentes præter canonicatum capellanias perpetuas, et ipsum capitulum pro rata portione onerum perpetuorum teneri ad solutionem utensilium sacrario ad rationem unius obuli pro qualibet missa, exceptis tantum a solutione utensilium Missis adventitiis : *Auximana*, 23 *febr.* 1726.

20. Archipresbyter ecclesiæ collegiatæ oppidi

[4] Qua scilicet ei demandaretur, ut firmato statu tam activo, quam passivo sacrarii, et computatis præsertim emolumentis eidem sacrario provenientibus sive ex cera, sive ex funeribus, distinctam una cum utroque prædicto statu transmitteret relationem onerum, redituum, et antiquitatis capellaniarum, quæ in dicta collegiata reperiuntur erectæ. *Ibid.*, *sub die* 9 *sept.* 1741.

Pontis Curoni minime tenetur ad subministrationem utensilium, vini nempe, ceræ, et hostiarum, capellanis illis ac presbyteris de clero qui in propria ecclesia ratione beneficii vel capellaniæ celebrant, exceptis illis cum quibus habet peculiares conventiones; et quoad Missas adventitias teneri ad dictam suppeditationem quatenus permittat eas in sua ecclesia celebrari, nec teneri ad has Missas adventitias admittendas, nisi solutis per celebrantes utensilibus : *Derthonen*, 6 *julii* 1726, *dub*. 2; confirmata 28 *sept. ejusd. anni*.

21. Card. de Abdua laicalem fundavit capellaniam in Ecclesia SS. Ambrosii et Caroli, assignatis pro ejus dote annuis scutis 60, et imposito onere Missæ perpetuæ. Hæredem autem in bonis Urbe existentibus fecit congregationem Propagandæ Fidei cum onere alendi tot alumnos. Factum est dissidium circa utensilium subministrationem, utrum illa solvenda sit a prædicta S. Congregatione, vel ab ecclesia SS. Ambrosii et Caroli, vel fieri debeat expensis capellani ; et etiam an sit standum, vel recedendum a decisis die 24 aug. 1720? S. C. ad singula respondit, prævio recessu a decisis, utensilia esse solvenda a capellano ad rationem scut. 4 quolibet anno, et ad Card. Præfectum : *Romana*, 10 *maii* 1727.

22. Joannes Baptista Martinuccius moniales S. Elisabeth urbis Amerinæ hæredes fecit, easque gravavit de celebratione 100 Missarum in quolibet mense in earum ecclesia celebrandarum. Cum hic inde, et argenta, et reliqua sua bona mobilia in pretium redigenda demandasset, ut investirentur in tot locis montium ; et cum tam per parochum, quam per binas epistolas a testatore post testamentum scriptas ille a pristina voluntate post recessisset, et voluisset, ut dictarum rerum pretium in argentorum, et supellectilium pro ecclesia, et sacrario erogarentur; obscurum est, an in emptionem candelabrorum, aliorumque utensilium ecclesiæ impendi deberet pretii residuum. Verum negativa prodiit resolutio : *Ameriana*, 15 *martii* 1727, *dub*. 2.

23. Episcopus Maceratæ decreverat ut omnes sacerdotes in altari privilegiato Patrum Minorum conventualium montis Milonis celebrantes, obulos duos, eorum inspecta paupertate, pro paramentis sacrisque utensilibus solvere tenerentur. Presbyteri, qui ob meram ibi devotionem celebrabant, reclamarunt; et Patres ab his nil prætendere vel exigere posse, sed ab illis qui ex officio in ipsorum ecclesia tenebantur, die 14 april. 1685 resolutum extitit. Hac de causa Patres autumarunt, sacerdotes seculares celebrantes recepta manuali, seu adventitia eleemosyna in eorum ecclesia, teneri solvere utensilia ad formam dictæ resolutionis, et facti sunt voti compotes : *Maceraten*, *Utens*., 14 *maii* 1729, *dub*. 1

24. Utensilia, quæ ad Missarum a Martha Piconea jussarum in ecclesia S. Francisci ad Ripam celebrationem inserviunt, ab hæreditate solvenda esse firmatum primum fuit : *Romana*, *On. Miss*, 12 *jan*. 1732. *dub*. 2. Sed iterum de suo jure experiri cupiente hærede, recedit S. C. a decisis : 22 *martii ejusd. anni*.

25. Missam hebdomadalem ordinavit Clara Vassallo celebrandam in ecclesia S. Mariæ Septem Dolorum, et hoc onere hæredes gravavit; mandavitque eis ut assignarent rectori dictæ ecclesiæ aliquod stabile, et tunc ab onere immunes intelligantur. Facta controversia, de utensilium solutione, et in qua quantitate fieri debeat? S. C. quæstionem dirimit decernens solvi debere ab hæredibus dictæ Claræ utensilia juxta regionis consuetudinem : *Melevitana*, *Celeb. Miss*., 8 *maii* 1734, *dub*. 3.

26. Camerarius aliique officiales rev. fabricæ S. Mariæ de Stella cathedralis ecclesiæ tenentur subministrare Episcopo supellectiles et sacra paramenta necessaria pro Missæ celebratione in suis capellis domesticis, et in aliis functionibus ibidem peragendis : *Urbevetana*, 9 *febr*. 1737, *dub*. 1.

27. Atque eidem Episcopo non sunt præstanda supellectiles et paramenta sacra extra civitatem urbis veteris occasione sacræ visitationis, aliarumque ecclesiasticarum functionum quæ per suam diœcesim sunt explendæ : *Ibid*., *dub*. 2.

28. Et quoad qualitatem dictarum supellectilium et paramentorum sacrorum, debere esse qualitatis gradui episcopali convenientis S. C. censuit : *Ibid*., *dub*. 3.

29. Patres S. Francisci terræ Argentæ tenentur reponere in capella Sanctissimæ Conceptionis in eorum ecclesia erecta a familia de Martiis veterem lampadem aliaque supellectilia olim ab illius patronis confecta, et ad alium locum, seu ad usum aliorum altarium translata : *Ravennaten*, *App. Miss*., 17 *aug*. 1737, *dub*. 4.

30. Dictique Patres nequeunt ad libitum eorum ab altari dictæ capellæ crucem, candelabra insimul alligata dissolvere, aliaque sacra supellectilia a patronis pro usu dicti altaris facta alio invitis patronis asportare : *Ibid*., *dub*. 5.

31. Fabritius de Martinis decem in ecclesia monialium S. Ceciliæ trans Tyberim mandavit erigi capellanias scut. 60. pro quolibet capellano, qui quotidianas celebrare Missas adstringeretur. Eidem vero ecclesiæ decem reliquit loca montium pro utensilibus. Verum moniales reclamant, contendentes parem haud esse scut. 30, summam pro tot Missarum expensis sustinendis. Incrementum itaque petunt utensilium, et usque ad scut. 4 pro qualibet

capellania deberi rescriptum habent: *Romana, Utens.*, 13 *sept.* 1738, *dub.* 1.

32. Incrementum vero hoc usque ad scut. 4, pro qualibet capellania, non a capellanis, sed ab hærede præstari debere, rescriptum est: *Ibid.*, *dub.* 2; confirmatum 24 *sept.* 1740.

33. Episcopus visitans suam diœcesim animadvertens ecclesiam parochialem S. Petri oppidi Escano concessam in commendam abbati Sanctissimæ Trinitatis de Sacargia destitutam esse ferme omne supellectili, hinc sequestrum apposuit super decimarum quartam a parochiæ incolis solvendam. Cum in litteris apostolicis exprimatur onus vestium, aut paramentorum, abbatibus injunctum esse, hinc S. C. decretum Episcopi esse sustinendum declaravit: *Bosanen.*, *Rep. eccl. Par.*, 11 *mart.* 1741, *dub.* 1.

34. Card. Zondandarius, visitatoris apostolici in ecclesia S. Angeli in Foro Piscario munere fungens, solvere teneri canonicos jussit sacrario capituli taxam consuetam ad rationem Missarum, pro usu sacrorum supellectilium, ceræ, et vini, aliisque necessariis rebus. Renuerunt hoc subire onus canonici qui post canonicatum capellanias perpetuas obtinuerunt et sacra agunt uti capellani. Idcirco S. C. consulta decidit, ut pro capellaniis cum onere Missarum posteris etiam a canonicis, sacrario ecclesiæ solita utensilia deberentur: *Romana*, *Utens.* 10 *julii* 1751.

35. Rectores capellaniarum, quæ in cathedrali ecclesia fundatæ reperiuntur, sacrario ecclesiæ utensilia solvere recusarunt. Episcopus ad id eos adegit, data optione, ut si solvere nolint proprias candelas, vinum, et paramenta secum ferant. Capitulum igitur venit ad S. C., ut ejus auctoritate capellani utensilia solvere compellantur. Excusso hinc dubio, resolutio prodiit deberi utensilia: *Terracinen*,, *Uten.*, 18 *febr.* 1758, *dub.* 1.

36. A die vero motæ litis, et juxta diœceseos consuetudinem, deberi firmatum inde fuit: *Ibid.*,. *dub.* 2.

37. Homines Villæ Belloculorum gaudent jure patronatus ecclesiæ curatæ S. Sebastiani, ac inde acquisiverunt etiam cujusdam capellæ nuncupatæ *Gioventri* in eadem ecclesia exactæ. Hi convenerunt cum capellano curato, ut ecclesiæ commodo cederent emolumenta utensilium, et Episcopus refragatus est de hac acquisitione, nec non pactione inita cum capellanis in eorum electione, et confirmatione; propterea S. C. decidit, applicationem annuorum utensilium, quæ solvuntur a capella prædicta factam eidem parocho relative ad quantitatem præstationis ceræ, vini, et hostiæ validam esse: *Fanen.*, *Exeq. decr. S. visit.*, 22 *novem.* 1760, *dub.* 2; confirmata 28 *febr.* 1761.

38. Fundavit capellaniam quamdam Sernutius Ciccolinius, demandavitque mercedem congruam capellano ab administratoribus solvendam. Sed non fuit procul dubio, quis teneatur utensilia Missarum persolvere? Esse præstanda ab administratoribus ex fructibus capellaniæ S. C. judicium fecit: *Viterbien.*, *Cap.*, 30 *maii* 1767, *dub.* 6; confirmata 21 *novem. ejusd. anni*.

39. Utensilia pro celebratione Missarum mille, quas ordinavit Joseph Camilius Valentinus Auximanus in ecclesia S. Mariæ Lauretanæ nationis Picenæ non debentur; etiamsi de magno ageretur sacrorum numero: *Romana, Leg.*, 22 *julii* 1758, *dub.* 2.

40. Habitatores montium Pyrenorum in pagis Barbaruens, Seira, Avi, et Carlania, uniti sunt abbatiæ S. Victorini Ordinis Benedictini, eique decimas et primitias exsolvunt in scut. 1000 annuis. A duobus vicariis ab abbate eligendis his incolis sacramenta ministrantur, et erudiuntur. Ecclesiæ fatiscunt, et pro cultus manutentione indigent candelis, vasis, et supellectilibus, et ea omnia abbas præstare abnuit. Nunc disputatur, utrum incolæ, vel abbas ad ea paranda astringantur?

41. Et quomodonam pro eorum securitate sit providendum? Respondit S. C. dilata, et scribatur Nuntio Apostolico pro informatione, et voto, qui interim mandet per modum provisionis, et sine præjudicio jurium partium subministrari per abbatem necessaria pro celebratione Missarum, et administratione sacramentorum, et ad secretarium pro compulsoria et remissoria: *Barbastren.*, 9 *jul.* 1757, *dub.* 1 *et* 2.

42. Archipresbyter ecclesiæ parochialis S. Georgii pro erectione duodecim beneficiorum juxta mentem pii fundatoris Xaverii Malerbi percepisse ait scut. 35, quibus commode consulere poterat tam usui sacrorum supellectilium, quam aliis sumptibus; at nunc redactis ad quinque tantum beneficiis, vix ei obventura fore scut. 15 longe imparia ad omnes æquandas supellectilium expensas. Ideo planum reddere optatur, in quam causam cedere debeant scut. 3 ab unoquoque beneficiato solvenda? et cedere in causam expressam a testatore S. C. rescripsit, et addidit ad mentem [5]: *Maceraten.*, 16 *martii* 1771, *dub.* 5.

43. Inter cetera Petrus Paulus Bellingambi jus-

[5] Mens est, ut si eadem summa insufficiens forte videatur ad ea omnia æquanda onera, ad quæ juxta testatoris mandatum Archiepiscopus adigitur, ita ut detrimentum aliquod seu dispendium sit ei obventurum, curet Episcopus huic malo occurrere, et rem totam eo modo componere, quo uniuscujusque præjudicium avertatur, et neque beneficiati plus debito graventur, neque archipresbytero damnum inferatur: *Regist. Litt.*, lib. 33, die 16 martii 1771.

sit, ut in ecclesia PP. Min. Reformatorum facerent octo Sacra hæredes quolibet die celebrare cum eleemosyna ob. 12 pro quolibet. Voluit, ut quolibet quinquennio scut. 10 aut 12 patribus pro sacris utensilibus traderentur. Syndicus putans detrimenti fore ecclesiæ sacrario pro quotidiana octo Missarum celebratione tam paucam utensilium præstationem, institit, ut utensilia solverentur juxta taxam synodalem ad rationem scilicet ob. 2 pro qualibet Missa; sed nihil obtinere potuit: *Imolen.*, *Utens.*, 4 *apr.* 1778.

44. Capellæ nuncupatæ Corpus Christi prope locum Albiniani in comitatu Venayssino, cujus loci est baro Alemannus de Passis, supellectilia sacra sunt ab hærede fundatoris ad formam testamenti suppeditanda: *Arausicana*, 17 *junii* 1780, *dub.* 4.

45. Brunorus de Brunoriis ex oppido Corinalti tot Missas celebrandas ex fructibus prædii cujusdam voluit, quot essent ejusdem prædii fructus. Difficultas acuratam rationem fructuum habendi occasionem præbuit implorandi, ut numerus Missarum præfiniantur, et S. C. ad Sacra 228, absque ulla detractione utensilium numerum statuit: *Senogallien.*, *Oner. Miss.*, 22 *decem.* 1781.

46. Ad consilium admisit S. C., an omnes, et singuli canonici collegiatæ ecclesiæ S. Michaelis teneantur contribuere pro expensis utensilium parochialium, seu ad dictas expensas teneantur solummodo prior, et sub-prior animarum curam habentes, S. C. respondit affirmative, ita tamen ut unusquisque contribuat pro rata parte suæ congruæ: *Firmana*, 6 *sept.* 1763, *dub.* 3.

47. Ea a fructibus hæreditatis a canonico Jacobo Ghilini relictæ segreganda pro manutentione sacrorum utensilium est quantitas, quæ Episcopo visa fuerit: *Alexandrina*, 10 *dec.* 1785, *dub.* 3.

48. Quum ecclesia parochialis S. Donati loci Polendæ unita olim mensæ episcopali ad statum collativum redacta fuisset, ob id ab eadem mensa nonnulla prædia fuerunt parocho assignata pro congrua conservatione ejus, et onerum implemento, jure decimandi retento. Parochus nimis gravatum se reputans quæsivit, ad quem onus supellectilium spectat? S. C. ad eum tam pro tempore præterito, quam pro futuro pertinere dijudicavit: *Brictinorien.*, *Congr.* 10 *decem.* 1785; *dub.* 3, confirmata 15 *sept.* 1787.

49. Suam mentem S. C. interrogata aperuit, quid de sacris utensilibus, ad quorum solutionem onerantur canonici ecclesiæ cathedralis, decernendum sit? responditque juxta votum Episcopi [a]: *Ecclesien.*, 9 *sept.* 1786, *dub.* 8.

50. Canonici, et archipresbyter ecclesiæ parochialis S. Petri montis Murtiani in collegiatam erectæ a S. C. quæsiverunt, num onus ecclesiam providendi de sacris indumentis, luminibus, ceterisque divino cultui necessariis spectet ad solum archipresbyterum, vel dividendum sit inter eum, et ceteros capitulares? S. C. respondit ut servaretur decretum Episcopi: *Senogallien.*, 13 *junii* 1789, *dub.* 3.

51. Alienatio supellectilium demoliendæ ecclesiæ supressi exigui conventus S. Augustini *della Voltre* et suppressi sodalitii S. Monicæ in ea erecti, denegatur canonico Millich in commodum suæ præbendæ theologalis, quæ erecta fuerat cum bonis suppressi illius parvi conventus; et præscribitur, addicendas illas esse sodalitiis in ecclesia parochiali erectis: *Brictinorien.*, 24 *nov.* 1792, *dub.* 3; confirmata, 17 junii 1797,

Uxor, vide *Matrimonium*.

Vacante sede episcopali, Vide *Capitulum ecclesiasticum* § ix.

Vacatio, Vide *Canonicatus* § v.

Vacationes, Vide *Beneficiati* § ix. *Canonicatus* § xi; *Capitulum ecclesiasticum* § xii, *Dignitates ecclesiasticæ* § vi; *Mansionarius* § vi.

Validitas, Vide *Acta* § ii; *Alienatio* § iii; *Applicatio* § v; *Baptismi sacramentum* § ii; *Census* § i; *Concursus* § vii; *Contractus* § i; *Contractus Emptionis, et Venditionis* § vii; *Dispositio testamentaria* § ii; *Donatio* § iii, *Emphyteusis* § iv; *Legatum pium* § xv; *Professio religiosa* § vi; *Sacramentum Pœnitentiæ*, *Sacramentum Ordinis*, *Sequestrum*, *Sponsalia* § ii; *Synodus* § ii; *Transactio* § iii.

valor, Vide *Bona ecclesiastica* § i.

venditio, Vide *Contractus emptionis, et venditionis*, *Juspatronatus* § vi.

[a] Vide not. 175, v° *Canonici*, § VI.

Venia petita et non obtenta non habetur pro concessa : *Cremonen.*, 13 *april.* 1726, *dub.* 4.

verba, Vide *Clausulæ.*

vestis, Vide *Clerici* § v.

viaticum, Vide *Sacramentum Olei Sancti.*

VICARIA.

§ I.

Vicaria perpetua quoad erectionem, collationem, et impetrationem.

1. Si in quinque prioratibus olim Ordinis Templariorum ponuntur vicarii perpetui, omnia onera ecclesiastica ad ipsos pertinere, atque in iis conferendis non requiri formam examinis per concursum, sed sufficere ut ab Ordinario examinentur et approbentur, ita censuit S. C. ; et ideo agendum cum Card. legato, ut cessantibus privilegiis Apostolicis, quoad hujusmodi examen, et approbationem dignetur demandare, ut ab Episcopo fiat : *Vasionen.*, *Visit. SS. LL.*, 23 *aug.* 1737, *dub.* 3.

2. Declaravit S. C. Episcopum erigere debere vicariam perpetuam pro exercitio curæ animarum cum assignatione congruæ ducat. regni 50 ex massa communi capituli ecclesiæ cathedralis. Modo stetit in decisis ; ita tamen, ut si præbenda canonicalis non ascendat ad valorem 50 duc. possit Episcopus assignare ratam deficientem ex massa communi capituli : *Acernen.*, 5 *maii* 1646.

3. Venit in disquisitionem, an cura animarum, quæ a duobus curatis a capitulo electis exercetur absque vicariatus erectione, aut a canonicis iisdem ex ordine exerceatur, aut necessariis solemnitatibus erigatur vicariatus ad idem curæ munus exercendum? Respondit S. C. ab Episcopo curam animarum certæ præbendæ, vel dignitati uniendam, vel perpetuam instituendam vicariam : *Maceraten.*, *Visit. SS. LL.*, 26 *april* 1664, *dub.* 10.

4. Antiqua utriusque sexus religiosa domus, fundata, ad radices Cornelii montis prope Leodium, Ordinarii Sanctæque Sedis approbatione, sub regula S. Augustini, reperitur, munusque curandi leprosos illuc accedentes exercetur. Prior Ordinis, tunc temporis, spiritualem et temporalem exercebat jurisdictionem. Sed hujus deinde negligentia curæ illius deputatus fuit presbyter secularis vicarii nomine, quod fuit causa controversiarum. Hinc Episcopus inter cetera statuta condita, extinxit vicariam, et curam animarum priori dedit. S. C statuta confirmavit. Sed Jacobus Simon de Masson ex vacatione in mense reservato, et ex devolutionis jure a Dataria impetravit vicariam, et S. C. nulla prolata definitione audiri Datariæ ministros mandavit : *Leodien.*, *Confir. stat.*, 19 *aug.* 1730.

5. Utrique, quæ in oppido Collis Scipionis existunt, parochiali, et collegiatæ ecclesiæ, cura animarum imminet. Exerceri utraque hæc cura consuevit singulis annis ab uno ex canonicis a capitulo electo per vices. Sed quum non satis animarum saluti prospectum sic esse animadvertisset Episcopus, S. C. consuluit, et prius etiam instruxit, quod in toto oppido sexcenta supra mille numerarentur capita, quod in unaquaque collegiata octo sint canonici, scutorum circiter tringinta habentes reditus, et quod certa et incerta emolumenta vix in unaquaque parochia annua scut 15 attingant. S. hinc C. respondit, ut Episcopus ipse procederet ad erectionem vicariæ perpetuæ in unaquaque collegiata ad formam concilii Tridentini [1], auditis interesse habentibus. Episcopus inde vicariis assignavit annua scut. 50, quæ ex capitulari massa solvi jussit. Reclamarunt canonici, et expendi proposuerunt num exequenda in utraque collegiata sit perpetuæ vicariæ erectio cum illa assignata congrua? Responsum fuit ad Card. Præfectum juxta mentem : *Narnien.*, *Cur. anim.*, 27 *junii* 1733.

6. Perpetuam in ecclesia S. Reguli prope castrum Buccianum existenti esse erigendam vicariam cum assignatione congruæ per Episcopum facienda ad normam constitutionis 42 S. Pii V [2], et cum collatione ejusdem vicariæ per concursum, S. C. existimavit : *Sancti Miniatis*, *Dissol. Un.*, 12 *decem.* 1733, *dub.* 2 ; confirmata 3 *julii* 1734.

7. Episcopus Brixiensis alterum sacerdotem cu-

[1] Sess. 7, cap. 7, *de Ref.* Vide not. 78, verb. *Ecclesia parochialis*, § II.

[2] Quæ incipit *Ad exequendum* 1 novem. 1567. qua Pontifex (*Bull. Rom.* t. IV, part. II, p. 401) jubet § 2 in assignatione portionis ipsis vicariis perpetuis ex Concilio Trid. ipsorum prælatorum arbitrio facienda « ut non major centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum summa computatis omnibus etiam incertis emolumentis, et aliis obventionibus communiter percipi solitis eis omnino assignetur, nisi vicariis solitum fuisset plus assignari. » Scuta vero Innoc XIII const. *Apostolici ministerii* 23 maii 1723 (*Bull. Rom.* t. XI, part. II, p. 258) declaravit intelligenda esse de argenteis juliorum decem monetæ Romanæ § 12. Et Bened. XIV extendit dictam const. Innoc. etiam ad vicarios temporaneos vigore const. *Cum semper* 19 aug. 1744 (*Bull. ejusd.* t. I, p. 165, § 10) ; et quoad congruam tam his quam

ratum, sive vicarium perpetuum, instituere in ecclesia S. Petri in populoso monte Werbergi sita, et a parochiali ecclesia *in Colsass* S. Georgii monasterio adnexo distanti, cogitavit; voluitque ut liberæ suæ collationis esset. Propositæ institutioni refragati sunt abbas et monachi S. Georgii, qui per vicarium animarum curam exercere consueverunt. Sed proposito dubio, an vicariæ perpetuæ esset erectioni locus? S. C. respondit locum esse, servata in provisionibus forma concursus: *Brixinen.*, *Erect. vic. perp.*, 16 *mart.* 1743; confirmata 22 *junii ejusd. anni.*

8. Duæ collegiatæ ecclesiæ S. Donati ac SS. Petri et Pauli montis Ulmi pro ineunda inter parochos concordia unitæ fuerunt. Prima dignitas factus est parochus S. Donati, secunda dignitas ille SS. Petri et Pauli; hic sine, ille cum animarum cura, et cum onere vicarii ab Ordinario examinandi, et approbandi, præter proprios coadjutores, quos pro curæ exercitio jam retinebat. Ad deponendum coadjutorum onus, modo supplicat hic parochus, ut binæ erigantur vicariæ perpetuæ, una per suppressionem canonicatus de suo jurepatronatus in ecclesia S. Donati, et altera in ecclesia S. Augustini per suppressionem capellaniæ erectæ in suburbana ecclesia S. Mariæ *del Paradiso* de jurepatronatus communitatis. Sed nil meruit obtinere, et addidit S. C. negative *ad mentem* [3], *Firmana, Erect.*, 18 *aug.* 1787.

§ II.

Vicaria perpetua quoad qualitatem, et incompatibilitatem.

1. Quum Franciscus Farina, possessor perpetuæ vicariæ cum animarum cura ecclesiæ cathedralis erectæ, ab episcopo Ricciullo provisus fuisset de satis pingui canonicatu ejusdem cathedralis cum decreto dimittendi vicariam, supplicavit idem pro facultate eam retinendi non obstante asserta incompatibilitate, et S. C. respondit non esse compatibilem cum canonicatu ejusdem cathedralis, etiamsi fundator eamdem vicariam erexerit pro canonico seu presbytero seculari: *Casertana*, *Indulti*, 8 *aug.* 1716, *dub.* 1.

2. Oppidum S. Blasii visitans, episcopus Neocastri invenit quod in parochiali animarum cura per sex menses a quodam sacerdote archipresbyteri nomine exercebatur, in aliis ab eo capellano, qu per publicas schedulas ab ecclesiæ cathedralis thesaurario invitatus minori stipendio sese ad illam exercendam offerebat. Hinc ille decretum tulit, ut loco capellani amovibilis vicarius in posterum eligeretur perpetuus. Interpretatione modo opus est, num perpetua hæc in parochiali vicaria sustineretur? Responsum fuit, non sustineri: *Neocastren.*, *Par.*, 23 *junii* 1725, *dub.* 2, confirmata 10 *maii* 1727.

VICARIUS APOSTOLICUS.

1. Quum S. C. decrevisset non licere archipresbytero et canonicis ecclesiæ parochialis S. Nicolai oppidi Pontiani, quæ ad abbatiam S. Andreæ in Flumine pertinet, eligere vicarium capitularem, et factam electionem haud sustineri; inde ad dubium, quomodo sit providendum? respondit ad secretarium cum Sanctissimo pro deputatione vicarii apostolici: *Nullius terræ Pontiani*, *Elect. vic. cap.*, 17 *febr.* 1742, *dub.* 3.

2. In sacra visitatione ecclesiæ collegiatæ B. M. in cœlum Assumptæ Sulmonis in Latio, prævia resolutione capitulari, procuratio oblata fuit vicario apostolico Setino juxta ejusdem petitionem integra; etsi capitulum deberi dimidiam putaret, sed vicarius prædictus mutato consilio eam recusavit, et deposita fuit, donec Roma consuleretur. Verum capitulares questi sunt de excessiva procurationis exactione, et illum incidisse in pœnam dupli, et ejus decreta esse circumscribenda. Sed S. C. ad dubia exhibita, an constet de excessiva exactione procurationis? et quatenus affirmative

3. An vicarius apostolicus inciderit in pœnas? et quatenus affirmative

4. An edictum, et decreta sint circumscribenda? respondit ad omnia negative: *Terracinen.*, *et Setina*, 18 *junii* 1796, *dub.* 1, 2 *et* 3.

5. Præterea idem capitulares de injustitia redarguerunt decretum dicti vicarii, in quo præcipiebatur librorum expensi et accepti exhibitio sub pœna suspensionis, ut reddatur ratio sindicis synodalibus; quum ex propriis constitutionibus exhibere libros, rationesque reddere tenerentur revisoribus capitularibus. S. C. autem decretum hoc validum judicavit juxta modum [4]: *Ibid.*, *dub.* 4.

illis assignandam dictam const. Pianam redegit ad terminos Conc. Trid. sess. 7, cap. 7, *de Reform* remittendo id arbitrio Ordinariorum.

[3] Mens est, ut Archiepiscopus cogat præpositum Barba ad redditionem rationis cum interventu deputatorum interesse habentium. *Ead. causa*, 18 *aug.* 1787.

[4] Vide not. 79, litt. L.

6. Inde decrevit idem vicarius exemptionem canonicorum convisitatorum a punctaturis, quod visum ei fuit consentaneum decretis S. C. concilii. Sed refragantibus capitularibus, quod solus Episcopus privilegium assumendi binos convisitatores habet, non inferior, nisi assumat de consensu capituli, quem vicarius neglexit. S. C. autem decretum præfatum non sustineri jussit : *Ibid.*, *dub.* 5.

7. Denique a dicto vicario emanavit decretum super celebratione Missarum tum circa illas quæ celebratæ non fuerunt, tum quoad futurum, quia negligentiam, quanta fuerit in Missarum satisfactione, ex libris capitularibus prospexit. Sed capitulares decretum impugnantes, et omissionem errori tribuentes, exorant item S. C. quæ ratum habuit decretum hoc juxta modum [5] : *Ibid.*, *dub.* 6

VICARIUS CAPITULARIS.

§ I.

Vicarius capitularis quoad electionem et deputationem.

1. Archiepiscopus constituere debet capitulo octo dierum spatium ad eligendum vicarium doctorem, casu quo elegisset non doctorem, et eo non electo, omnis electionis potestas ad Archiepiscopum transfertur : *Mazarien.*, 19 *decem.* 1569.

2. Respondit S. C. eligendos in vicarium doctores, aut licentiatos, si qui sint in capitulo, sin minus sufficere, ut quantum fieri poterit idoneus eligatur : *Triventina*, *decem.* 1586.

3. S. C. decrevit electionem esse nullam, si ex gremio capituli prætermisso doctore, alius quantumvis antiquior eligatur, facultatemque eligendi juxta cap. 16, sess. 24 [6] devolvi ad metropolitanum, aut viciniorem : *Tarraconen.*, *feb.* 1590; *dub.* 6.

4. Censuit S. C. electionem vicarii non doctoris a capitulo sede vacante factam esse nullam, si alii extra capitulum doctores idonei, uti proponitur, existebant : *Tranen.*, 20 *decem.* 1592.

5. Insuper censuit non esse de necessitate, ut vicarius eligatur de gremio capituli, ceteris tamen paribus præferendum esse capitularem, et existentibus doctoribus vel licentiatis in jure canonico eligendum in vicarium doctorem, vel licentiatum, ipso jure canonico; alias sufficere, ut eligatur qui quantum fieri possit idoneus : *Melphien.*, 9 *sept.* 1594.

6. S. C. declaravit nullam esse electionem vicarii a capitulo sede vavante electi, si is non sit doctor, vel licentiatus in theologia, vel jure canonico, et alii his qualitatibus præditi, qui eligi possent, non deerant : *Cotronen.*, 8 *junii* 1595.

7. Statutum est, si quemadmodum proponitur vicarius sede vacante electus, nec doctor in jure canonico, nec licentiatus existat, atque in capitulo, vel civitate alii itidem graduati, atque idonei reperiantur, utique electionem ejusmodi nullam, atque irritam esse, et elapsis octo diebus post mortem episcopi jus constituendi vicarium in dicta ecclesia, ut proponitur, exempta ad propinquiorem Episcopum devolutum fuisse : *Hortonen. et Camplen.*, 11 *maii* 1624.

8. S. C. respondit, doctorem theologiæ posse in vicarium deputari, cautius tamen esse deputari doctorem in jure canonico : *Asten.*, 11 *julii* 1626.

9. Ac assuevisse S. C. improbare, ut parochus in vicarium episcopalis jurisdictionis, et sede episcopali vacante, adsciscatur, nisi concurrat paucitas numeri parochianorum et vicinitas ecclesiæ parochialis cum ædibus episcopalibus : *Ibid.*, *dub.* 2.

10. Deliberavit S. C. doctorem in theologia posse in vicarium capitularem deputari, cautius tamen esse ut deputetur doctor in jure canonico : *Oriolen.*, 24 *martii* 1627.

11. Parochum habentem curam animarum extra, vel intra civitatem consuevisse S. C. improbare, ut in vicarium capitularem eligatur : *Nullius*, 12 *maii* 1629.

12. Censuit S. C. electionem vicarii capitularis de doctore in theologia non esse validam, si in capitulo extiterit aliquis doctor, vel licentiatus saltem in jure canonico : *Capuana*, 19 *januar.* 1636.

13. Cap. 16 sess. 24 *de Refor.* [7] intelligi de licentiatis et doctoratis in publica universitate, S. C. sententia fuit : *Vicentina*, 7 *junii* 1636, *dub.* 3.

14. Existentibus in capitulo doctoribus, necessario unum ex illis esse in vicarium capitularem eligendum, firmatur : *Ibid.*, *dub.* 4.

15. Putavit S. C. deputationem, seu confirmationem vicarii non doctoris in vicarium capitularem, existentibus in capitulo doctoribus, esse nullam, et jus deputandi ad metropolitanum devolutum : *Campanien.*, 4 *april.* 1637.

16. Quum alias S. C. censuerit in vicarium ca-

[5] Vide not. 188, litt. M.

[6] Vide not. 458, verb. *Capitulum ecclesiasticum*, § IV.

[7] Qua cavetur in deputatione vicarii capitularis sede vacante ut « saltem in jure canonico sit doctor, vel licentiatus, vel alias quantum fieri poterit idoneus. »

pitularem eligi posse etiam aliquem extra capitulum; si tamen quis de gremio capituli reperiatur habilis, istum ceteris paribus esse præferendum. Ideo canonici ecclesiæ cathedralis ad evitandas in hujusmodi electione controversias supplicant declarari, quomodo intelligenda sint verba illa ceteris paribus, ita ut, si in capitulo adesset habilis eligi posset, etiamsi alius extra capitulum esset magis habilis. S.C. respondit, ita esse intelligenda, ut sufficiat capitularem habere qualitates a S. Concilio requisitas, quod sit doctor, vel licentiatus in jure canonico, vel alias idoneus : *Neritonen.*, 24 *julii* 1643.

17. Ad postulationem capituli cathedralis dubio hoc examinato, an constitutio vicarii capitularis pro illius validitate sit necessitate facienda per vota secreta? resolutum fuit, deputationem vicarii capitularis non esse pro illius validitate faciendam per suffragia secreta : *Sulmonen.*, 17 *julii* 1655, *dub.* 1.

18. Et ad dubium alium, an in vicarium capitularem constitui possit rector ecclesiæ parochialis, qui actu exercet curam animarum? respondit S. C. rectorem ecclesiæ parochialis constitui non posse in vicarium capitularem sede vacante : *Ibid.*, *dub.* 2.

19. Censuit S. C. oratoribus dandam esse declarationem alias editam seq. tenoris : S. C. censuit, existentibus in capitulo doctoribus, necessario unum ex illis in vicarium capitularem sede vacante esse eligendum : *Salernitana*, 9 *nov.* 1662.

20. Dubio considerato quoad qualitatem doctoratus requisiti in electione vicarii capitularis, an hujusmodi doctor debeat esse doctor in publica universitate studiorum, an vero satis sit, ut fuerit promotus ex. gr. ab aliquo comite palatino, vel ab alio habente auctoritatem a sede apostolica, vel ab imperatore, adeo ut electio sit valida, existentibus aliis, qui ejusmodi gradum in publica universitate susceperunt? respondit debere in publica universitate promotum esse : *Montis Regalis*, 19 *jan.* 1664.

21. S. C. putavit deveniendum esse ad novam electionem vicarii capitularis, eo quod jam electus non est doctor qualis in capitulo adest, juxta præscriptum Concilii : *Lancianen*, 18 *august.* 1668.

22. Exponente Joanne Baptista, presbytero Assisiensi, fuisse dudum electum in vicarium capitularem Hieronymum Mazichium, priorem cathedralis, sibi aperte inimicum, eandemque electionem fuisse nullam, quia facta prius fuerat viva voce, et deinde per schedulas, sed non complicatas, neque in urna positas, quæ repertæ fuerunt numero undecim eidem Hieronymo favorabiles, quot ipso computato erant canonici, qui dictæ electioni intervenerant, ac propterea instante, vel declarari nullam eamdem electionem, vel saltem sibi deputari alium judicem pro suis causis, ergo latebat an electio fuerit valida? et an sit locus petitæ deputationi alterius judicis? S. C. auditis partibus respondit, ad primum electionem fuisse validam, ad secundum injungendum capitulo, ut deputet alium judicem juxta petita : *Assisien.*, *Elect. vicarii cap.*, 11 *maii* 1669, *dub.* 3.

23. Hisce dubiis in S. C. propositis, an sede episcopali vacante possit eligi per capitulum in vicarium capitularem canonicus theologus in jure canonico non graduatus, relicto graduato?

24. An facta ad formam Concilii [8] et intra octo dies electione canonici doctoris in vicarium, sine ulla temporis et jurisdictionis limitatione, possit capitulum, sexta vel alia die post dictam electionem, alium vicarium eligere?

25. An non accedente consuetudine immemorabili, vel privilegio, possint eligi duo vicarii capitulares [9]?

26. An posita etiam facultate eligendi duos vicarios, possint isti exercere alternatim per menses, si quoad hoc non adsit immemorabilis consuetudo, vel privilegium? Negative ad omnia respondit : *Tirasonen.*, *Vicarii capitular.*, 13 *julii* 1669, *dub.* 1, 2, 3 *et* 4.

27. Quæsitum quum sit, an existentibus in capitulo doctoribus, seu licentiatis in jure canonico, possit eligi in officialem, seu vicarium, doctor in jure civili, aut theologia duntaxat vigore prætensæ consuetudinis? non posse rescribitur : *Majoricen.*, *Elect. vic. cap.*, 13 *febr.* 1672, *dub.* 1.

28. Et altero dubio excusso, an pluribus electis in discordia sit assumendus in vicarium seu officialem doctor, aut licentiatus in jure canonico, ceteris remotis? responsum est affirmative : *Ibid.*, *dub.* 2.

29. Insuper aliis disputatis dubiis, an existentibus in capitulo doctoribus, sive licentiatis in jure canonico, et a majori parte capituli videatur non habere qualitates requisitas ad gubernium ecclesiæ, possint eligi alii doctores graduati in aliis scientiis, periti tamen in jure canonico, stante consuetudine immemorabili ita eligendi per vota secreta, prævio juramento de eligendo magis idoneo?

30. An existentibus in capitulo doctoribus seu licentiatis in jure canonico nomine tenus possint eligi alii doctores seu licentiati in aliis scientiis periti, et litterati, stante consuetudine ita eligendi? respondit S. C. servandam esse formam a sacro Concilio [10] præscriptam : *Ead. caus.*, 28 *nov.* 1673, *dub.* 1 *et* 2.

[8] Sess. 24, cap. 16, *de Reform.* Vide not. 720, verb. *Consuetudo*, § II.

[9] Vide not. 158, verb. *Capitulum ecclesiasticum*, § IX.

[10] Vide not. præcedentem.

31. Quæstio instituta est, an, cathedrali ecclesia translata in oppido S. Angeli de Fractis, capitulo Satrianensi jus esset eligendi vicarium capitularem, sede vacante? S. C. dedit responsum affirmativum : *Satrianen.*, *Cath.*, 22 *julii* 1673.

32. Dubiis exhibitis, an existente in capitulo ecclesiæ cathedralis unico tantum doctore, aliis tamen idoneis non deficientibus, doctor necessario sit in vicarium capitularem eligendus?

33. An sit eligendus quamvis unicus is doctor juxta canonicorum conscientiam non sit bene morigeratus et idoneus, omissis aliis bonis moribus imbutis idoneisque ?

34. Utrum a sententia judicis pronunciantis irritam electionem factam a capitulo canonici doctoris in sacra theologia idonei et bene morati, relicto unico doctore in jure canonico non idoneo et male morigerato, detur appellatio suspensiva? respondit S. C. ad primum affirmative; ad reliqua, non esse respondendum censuit : *Ecclesien.*, *Elect. vic. cap.*, 3 *julii* 1677, *dub.* 1, 2 *et* 3.

35. Nullam S. C. censuit electionem in personam Doctoratu insignitam a Duce Sfortia : *Clusina*, 21 *febr.* 1682.

36. Deputationem vicarii capitularis ab Episcopo viciniore peractam validam esse S. C. putavit. Capitulum enim legitimam haud explevit et devoluta electio ad viciniorem fuit : *Asculana*, *Vic. cap.*, 14 *martii* 1699, *dub.* 1.

37. Archidiaconum majorem cathedralis ecclesiæ, sede episcopali vacante, formam in sacro Concilio, cap. 16, sess. 24. *de Reform.* [11] præscriptam in deputatione vicarii servare non teneri S. C. decernit sub *die* 5 *sept.*, 1699, *ad dub.* 3; confirmaturque in *Gerunden.*, *Dep. vic.*, 5 *junii* 1700.

38. Altaristæ ecclesiæ cathedralis non sunt admittendi una cum dignitatibus, et canonicis ejusdem ecclesiæ ad electionem vicarii capitularis : *Recineten.*, *Vic. cap.*, 4 *junii* 1701, *dub.* 1 ; confirmata, 30 *aug.* 1704 [12].

39. Neque sunt admittendi alii beneficiati aliarum collegiatarum dictæ civitatis, nempe S. Mariæ Castri novi, et S. Mariæ montis Morelli : *Ibid.*, *dub.* 2 ; confirmata *ibid.*

40. Ad ecclesiam Sulmonensem pastore viduatam electio facta fuit vicarii capitularis, in qua ex undecim capitularibus tria suffragia lata fuerunt in favorem canonici lucæ Antonii de Vecchis, unum in favorem canonici Ignatii de Lecto, reliqua septem in favorem canonici Pauli de Sanitate in sacra theologia duntaxat doctoris, ex quibus septem tria data fuerunt a canonicis Paulo prædicto conjunctis, reliqua una cum ejusdem destituta sunt nomine eligentium. Ideo super nullitate electionis emissa fuit contestata denunciatio, S. C. tamen ratam habuit electionem Pauli de Sanitate: *Sulmonen.*, *Elect.*, 4 *febr.* 1702.

41. Ad viduatam ecclesiam Aliphanam electus fuit vicarius capitularis canonicus Gautii. Hanc electionem non esse validam prætendens archidiaconus Pezza ob defectum qualitatis doctoris appellavit ad Card. metropolitanum, qui utpote sibi devolutum jus eligendi existimans deputavit dictum archidiaconum. De his electionibus requisita fuit S. C., quæ respondit, consulendum Sanctissimum pro deputatione vicarii apostolici : *Aliphana*, *Vic. cap.*, 8 *julii* 1702, *dub.* 1 *et* 2.

42. Absente episcopo Posnaniensi deputatus fuit administrator generalis ecclesiæ Hieronymus Wierbo Wsch præpositus, et suffraganeus cum clausula *donec aliter a Sanctitate sua vel a nuntio apostolico fuerit dispositum.* At sequuta Episcopi morte capitulum pro electione vicarii capitularis primum censuit exquirendum sensum clausulæ prædictæ a nuntio apostolico, postea nullo expectato responso elegit dictum suffraganeum, qui munus minime accepit, et capitulum tunc devenit sub die 4 januar. 1707 ad aliam electionem in favorem Alexandri Koldski custodis ecclesiæ Posnaniensis. Supervenit nuntii declaratio pro libera electione, et hanc ob causam contentio facta est, quam S. C. diluit rescribens, electionem factam die 4 januar. ratam esse, et ad cautelam confirmandam a Pontifice si placuerit : *Posnanien.*, *Vic. cap.*, 26 *januar.* 1709; confirmata 30 *ejusdem mensis*, *et anni.*

43. Quum post obitum episcopi Ventriglia ex 18 capitularibus decem elegissent in vicarium capitularem Decium Oliverium jam vicarium generalem defuncti Episcopi nulla doctoratus laurea insignitum, ac octo capitulares Vitum Freda privilegio doctoris decoratum a collegio protonotariorum participantium Urbis, qui Decii electionem irritam esse contendit ; his querelis S. C. rescripsit sub die 15 decem. 1708, « exerceri vicariatum per archidiaconum nomine S. C. sine præjudicio ambarum partium, usque ad exitum causæ in S. C. ». Postea vero neutram validam esse electionem, et satis provisum in personam archidiaconi resolvit : *Acernen.*, *Vic. cap.*, 23 *febr.* 1709.

44. Facta est quæstio de vicario capitulari, quum electus fuerit ad ecclesiam vacantem Cathacensem per capitulum cathedralis Xaverius Amorea pœnitentiarius de gremio capituli, non insignitus laurea doctorali in publica universitate, ideo explicatione

[11] Vide not. præcedentem.

[12] Vide not. 124, verb. *Altaristæ*.

indiget dubium, an firma sit electio? Rescribitur, dilata, et interim Amorca exerceat nomine S. C., *Cathacen.*, *Vic. cap.*, 7 *febr.* 1711.

45. Vacante ecclesia Venusina, capitulum cathedralis in electione vicarii capitularis in duas partes abierunt, alii in favorem archipresbyteri Pironti, reliqui in favorem canonici Nicolai Rapollæ doctoris; archiepiscopus autem Matheranus, eo quod est ei munus viduatæ ecclesiæ consulere, supplevit eorum negligentiam, tum ob votorum paritatem, tum quia admissi fuerunt ad scrutinia canonici excommunicati vitandi, elegitque dictum Rapollam. Electionem hanc statim de simoniæ capite commissarius generalis Venusinus infringere cœpit. S. C. tamen resolvit neutram electionem per capitulum factam validam esse: *Vinusina, Vic. cap.*, 6 *aug.* 1712 [13].

46. Et dubio examinato, an sustineatur deputatio facta per metropolitanum in favorem Rapollæ, jure devoluto? rescripsit, ad secretarium cum Sanctissimo ad mentem [14]: *Ibid.*, *dub.* 2.

47. Ecclesia viduata Alexani, capitulares elegerunt per vota publica vicarium capitularem cantorem Ottatum. Post trium mensium muneris exercitium archiepiscopus Hydruntinus ob jus devolutum, quia nulliter expleta fuit electio, alium deputavit non capitularem. De qua re S. C. consulta resolvit electionem factam vicarii capitularis in favorem Ottati non esse firmam: *Alexanen.*, *Vic. cap*, 17 *decem.* 1712, *dub.* 1.

48. Nec deputationem factam a metropolitano pariter validam esse firmatur: *Ibid.*, *dub.* 2.

49. Defuncto Antonio della Marra episcopo Carinolensi, tredecim canonici cathedralis consilium inierunt super electione vicarii capitularis, octo eorum suffragati fuerunt primicerio Francisco Antonio Sasso, quinque Marco de Laurentio decano, idcirco primus electus fuit. Sed secundus de nullitate redarguit electionem illius, utpote qui non doctorali laurea erat munitus. Qua de causa curia metropolitana Capuana deleta electione capitulari deputavit prædictum Marcum. Allata deinde ad S. C. dubia, an electionem vicarii capitularis factam a capitulo in favorem Francisci Antonii Sassi canonici primicerii validam esse, et quatenus negative.

50. An deputatio facta a curia metropolitana in favorem canonici Marci de Laurentio valida sit? et quatenus negative,

51. Quomodo sit providendum? Ita respondit S. C. ciscumscriptis omnibus gestis a curia archiepiscopali Capuana: ad 1 affirmative, ad 2 negative, ad 3 satis provisum: *Carinolen.*, *Vic. cap.*, 22 *sept.* 1714, *dub.* 1, 2 *et* 3; confirmata 30 *martii* 1715.

52. Vacante abbatia monasterii S. Eliæ Ordinis S. Basilii oppidi Carboni, quam non esse nullius, nec habere territorium separatum, ac jurisdictionem quasi episcopalem decreverat S. C., non potest a clero dictæ terræ eligi vicarius capitularis salvis juribus monachorum: *Anglonen.*, *Jur.*, 30 *januar* 1717, *dub.* 8.

53. Urbe Nazareth armis Turcarum occupata, profugo Archiepiscopo, in oppido Baruli archiepiscopalis sedes Nazarena nuncupata erecta, et assignata fuit. Quumque pluribus annis viduata sit pastore, et novissimus vicarius capitularis decesserit, convocato capitulo devenerunt cuncti ad hujus electionem. Ex 26 capitularibus 15 suffragia primicerius Joseph Quarti in jure canonico nec doctor nec licentiatus, alia 11 archidiaconus Dominicus Abbate juris utriusque doctor reportavit. Super earum electionum validitate dubitatio orta est, et S. C. neutram ratam habuit, et facultatem eligendi devolutam esse ad viciniorem decrevit: *Nazarena*, *Elect. vic. cap.*, 11 *sept.* 1717.

54. Quum in scrutinio facto pro electione vicarii capitularis die 25 aug. 1715, ex sex suffragiis duo archidiaconus, duo archipresbyter, reliqua duo canonicus Joannes Maria Giuranna consequuti fuissent, omnes capitulares quasi per inspirationem elegerunt archidiaconum primam dignitatem. Hanc electionem improbavit archipresbyter judicialiter die 19 sept. Omnes capitulares excepto archipresbytero, licet citato, elegerunt canonicum Giuranna, qui officium jam a biennio exercet. Et quum non esset graduatus, ac in jure versatus, institit archipresbyter pro illius electionis nullitate, et S. C. decrevit electionem vicarii capitularis in favorem canonici Giuranna non esse validam: *Umbriatic.*, *Elect. vic. cap.*, 13 *nov.* 1717. Deinde causa reproducta in aliud tempus remisit decisionem, et interim canonicus Joannes Maria Giuranna exerceat nomine S. C.: 26 *martii* 1718, *dub.* 1.

55. Et quoad provisionem capiendam Archiepiscopus procedat ad deputationem vicarii capitularis: *Ibid.*, *dub.* 2.

56. Archiepiscopi Turritani sequuto obitu, in vicarium capitularem electus per publica suffragia fuit Giavinus. Controversia facta super hac electione,

[13] *In Discept. Eccl. VIII*, tom. II, part. II, *per tot.* Advocatus Dominicus Ursaya plura congessit in favorem canonici Rapollæ, dum hanc defendit causam in S. C. Concilii.

[14] « Mens autem fuit, ut eligeretur vicarius exterus, seu extra gremium capituli, ut factum fuit, et usquequo fieret talis electio, continuaret in exercitio vicariatus Rapolla. » Ursaya *Discept. Eccl. VIII*, tom. II, part. II, num. 105.

Bosanensis episcopus eam declaravit nullam, quod sibimet votum ipse præstiterat, quodque ab archiepiscopo uti criminum reus fuerat ex informata conscientia suspensus a divinis, et erat junior et illitteratus. Hinc episcopus Bosanensis suffraganeus antiquior in vicarium capitularem deputavit Joannem Baptistam Segni metropolitanæ ecclesiæ canonicum, virum sexagenarium, gemini juris peritum, et sacræ theologiæ præceptorem. Reclamavit decanus ad judicem Apostolicum delegatum in regno Sardiniæ, qui episcopi Bosanensis sententiam revocavit, concessitque capitulo novam per suffragia secreta fieri electionem. Decanus iterum a capitulo fuit electus. Ad ea igitur, quæ proponebantur, S. C. respondit, electionem præfati decani in vicarium capitularem nequaquam validam esse : *Turritana*, *Vic. cap.*, 21 *nov.* 1721 *dub.* 1 : confirmata 20 *nov.* 1723.

57. Resolutum autem fuit episcopum Bosanensem antiquiorem ex suffraganeis legitime deputasse canonicum Joannem Baptistam Segni in præfatæ ecclesiæ vicarium capitularem : *Ibid.*, *dub.* 2; confirmata *ibid.*

58. Et resolutum tertio fuit secundam ejusdem decani electionem ad prædictum vicariatus officium vigore sententiæ judicis appellationum regni Sardiniæ factam haud fuisse validam : *Ibid.*, *dub.* 3; confirmata, *ibid.*

59. Quum a Julio II facta fuisset duarum diœcesum Ampuriensis scilicet et Civitatensis unio, statutum fuit, ut in casu vacationis jus deputandi vicarium capitularem spectaret ad metropolitanum Turritanum. Harum diœcesum Episcopo defuncto, metropolitanus ille in vicarium capitularem diœcesis Civitatensis deputavit sacerdotem de Gabriel gemini juris doctorem. Mortuo metropolitano, vicarius capitularis Turritanus Gavinus Delyperi sacerdotem de Gabriel ab officio vicarii capitularis removit, et vicariatum contulit Gavino Pes Valentino simplici presbytero. Inter remotum, et vicarium substitutum exorta disputatione, resolutum fuit, amotionem Petri Gabriel, et respectivam Gavini Pes Valentini deputationem validam non esse, sed præfatum de Gabriel redintegrandum esse : *Civitaten.*, *Vic.*, 9 *julii* 1725.

60. Abbatia parochialis ecclesiæ SS. Nazarii et Celsi exempta ab Ordinarii jurisdictione minime fuit declarata a S. C. Postmodum sancivit vicarium pro exercitio curæ animarum approbari, et institui debere ab episcopo Vercellensi, quatenus non adsit provisio Apostolica : *Vercellen.*, *Jur.* 9 *julii* 1735, *dub.* 2.

61. Nec licere ordinario Vercellensi post institutionem ab executore reportatam in vim litterarum Apostolicarum in forma gratiosa novo examini subjicere vicarium perpetuum, et novam institutionem eidem concedere : *Ibid.*, *dub.* 2.

62. Capitulum ecclesiæ metropolitanæ canonicum Samuelem Glonvinski, defuncti Archiepiscopi suffraganeum, et episcopum modo Hebronensem, ac illegitime in vicarium capitularem fuisse electum contendens, Pont. Max. Clem. XII supplicavit, ut eumdem canonicum ab officio removeret, ejusque in locum ad præcavendum contentiones, si ad novam electionem devenire debeat, alterum ejusdem metropolitanæ ecclesiæ canonicum Michaelem Zlotorovictz utriusque juris peritum eligere. Nullitatis electionis rationem aiebat esse, quod Samuel laurea doctoris carebat, et quod non per secreta suffragia, sed palam electio facta fuerat, et non a majori parte capituli. Verum ille electus fuit cunctis suffragiis, qui capitulo interfuerunt, nec obstare posse defectum laureæ; quum vicarius generalis Episcopi fuisset, et in episcopum Hebronensem modo consecratus. Idcirco electionem Samuelis S. C. ratam habuit : *Leopolien.*, *Elect. vic. cap.*, 14 *januar.* 1736, *dub.* 1.

63. Neque illius remotioni locum esse S. eadem C. putavit : *Ibid.*, *dub.* 2.

64. Nonnullis cathedralis ecclesiæ Bituntinæ canonicis eorum antistitem ad Melphensem, aliamve ecclesiam, brevi translatum iri prænoscentibus, coram AC. monitorium obtinuerunt contra archipresbyterum Ancarani, aliosque canonicos, ne ad electionem Ancarani procederent, quum nunquam anteacti vicariatus syndicatui subjectus esset, doctoratumque exercuerit. Ad Melphitanam ecclesiam Antistite post 14 a die expediti monitorii menses translato, et singulis canonicis exhibito monitorio, convocatum fuit capitulum. Septemdecim canonici vetitum Ancaranum, sedecim primicerium Dominicum Giannonium elegerunt in vicarium capitularem. Exorto in ecclesia tumultu, possessio data fuit huic postremo. Uterque de electionis validitate in sua persona disputat. Barensis archiepiscopus posthabuit utrumque, et devolutionis jure elegit Gasparem Sensio ejusdem cathedralis canonicum. Ad S. C. tandem relata causa, et suam electionem unoquoque defendente per Metropolitanum bene provisum fuisse definitum fuit : *Bituntina*, *Elect. vic. cap.*, 4 *julii* 1739

65. Paulus III Pont. Max. monasterium seu abbatiam S. Andreæ in Flumine Ordinis S. Benedicti, nec non Castra Pontiani, et S. Ædisti, aliaque bona ex causa permutationis adjunxit alteri monasterio SS. Vincentii et Anastasii ad Aquas Salvias. Hic subinde in parochiali ecclesia S. Nicolai oppidi Pontiani sibi subjecta unum archipresbyteratum et duos canonicatus erexit, iisque alios duos postea adjunxit EE. abbas commendatarius

Card. Laurentius de Alteriis, quo defuncto prædicti canonici, autumantes sibi jus esse eligendi vicarium capitularem, convocato capitulo, canonicum Benedictum Mancini ad munus illud obeundum elegerunt. De hujusmodi electionis validitate dubitatum est, ac rescriptum a S. C. fuit non licere archipresbytero et canonicis dictæ ecclesiæ S. Nicolai eligere vicarium capitularem : *Nullius Terræ Pontiani*, *Elect. vic. cap.*, 17 *febr.* 1742, *dub.* 1.

66. Item censuit non sustineri electionem in favorem canonici Benedicti Mancini : *Ibid.*, *dub.* 2.

67. Tandem ad dubium, quomodo sit providendum? respondit ad secretarium cum Sanctissimo pro deputatione vicarii Apostolici : *Ibid.*, *dub.* 3.

68. Neque deputationem vicarii capitularis Josaphat Brunetti abbatis ad nominationem monachorum monasterii S. Eliæ Ordinis S. Basilii, quod situm est in oppido Carbonis, consuetudine etiam acquisitam, factam a nuntio Neapolitano, neque illius decretum, in quo ne electum vicarium in jurisdictionis exercitio turbaret episcopus Anglonensis præfiniebatur, firmam esse decernitur : *Anglonen.*, *Juris Dep. vic. cap.*, 1 *sept.* 1753, *dub.* 1.

69. Ac propterea edictum ab episcopo Anglonensi latum 12 martii 1753, in quo nullam, irritam, attentatam deputationem Brunetti, et ipsum P. abbatem, Josaphat Brunetti, et monachos dixit lapsos in excommunicationem latæ sententiæ, cujus absolutio sit soli Pontifici reservata, eique indixit sub eadem pœna sibi reservata, ut cessaret ab exercitio vicarii capitularis, nullosque, præterquam in monachos, jurisdictionis actus gereret, validum esse debere declaratum fuit : *Ibid.*, *dub.* 2.

70. Mortuo vicario capitulari Anxuris, de novo eligendo intra præstitutum tempus excogitatum est. Convocato itaque capitulo, octo interfuerunt capitulares, duplex suffragium ferente archipresbytero. Tria tantum archipresbyter suffragia favorabilia tulit, quatuor vero contraria. Canonicus Pagani deinde propositus quatuor favorabilia, totidemque contraria habuit, eademque suffragiorum paritas inventa est in scrutinio canonici Gorti, et postremo in scrutinio canonici Januarii Fatigati, qui Romæ tunc litis capituli agendæ gratia morabatur, reperta fuerunt quinque suffragia favorabilia, et quatuor contraria. Fuit itaque incertum, num istius electio valida censenda sit? et validam quippe esse S. C. definivit : *Terracinen.*, *Vic. cap.*, 22 *martii* 1760.

71. Episcopo Tyburtino ad ecclesiam Ariminensem translato canonici ad vicarii capitularis electionem devenere. Duo de viginti erant, quorum decem elegerunt sacerdotem extraneum Donatum Oliverium jam Episcopi vicarium generalem, qui licet ante ejus electionem unus expresse nullam electionem sociis denunciaverit, si e gremio non eligeretur, munus tamen accepit, retinetque ; sex autem elegerunt canonicum Ragnoni, philosophiæ, ac theologiæ laurea donatum. De electione disputatum hinc fuit, et a S. C. decisum electionem vicarii capitularis in favorem Donati Oliveri validam esse : *Tyburtina*, *Vic. cap.*, 14 *apr.* 1764, *dub.* 1.

72. Biduo post episcopi Antonii Correalis mortem a sex ex undecim Canonicis Sorani capituli electus in vicarium capitularem fuit Franciscus Paulus Rubini, antistitis prædefuncti vicarius generalis. A reliquis vero quatuor canonicis electus fuit Vincentius canonicus Tutii, qui alteri canonico de Preda suffragium dedit. Rubinius munus accepit, exercuitque. Sed Tutius ad invidiam potius quam jure reclamavit. Verum a S. C. definitionem, viciniori quantumvis favente Episcopo, tulit Rubini non suam validam esse electionem : *Sorana*, *Elec. vic. cap.*, 24 *novem.* 1764, *dub.* 1 et 2.

73. Quarto post mortem episcopi Bacchettoni die convenerunt quatuor dignitates et tredecim canonici ad eligendum vicarium capitularem. Undecim contrariis suffragiis rejectus archidiaconus Philippus Roberti. Fuit inde præpositus Mazzagalli doctorali laurea decoratus propositus, sed duodecim contrariis suffragiis repulsus. Quum vero nemo alius doctorali laurea insignitus reperiretur in electores, præpositus et archidiaconus capitulum dissolventes protestati sunt de nullitate cujuscumque electionis, quæ de persona doctoratus honore minime pollente fieret, et recesserunt ab aula. Contestatam denunciationem hanc posthabuerunt alii canonici, novoque habito scrutinio electus fuit octo suffragiis archipresbyter Clemens Politi, illique fuit in assessorem datus Nicolaus Fazy protonotarius apostolicus, donec doctoratum obtineret. Ignoratur igitur, num hæc Politi in vicarium capitularem deputatio valida esset? et non esse validam S. C. respondit : *Recineten.*, *Vic. cap.*, 26 *novem.* 1768, *dub.* 1.

Reliqua. Vide *Capitulum ecclesiasticum*, § ix.

§ II.

Vicarius capitularis quoad procurationem, emolumenta, ac distributiones.

1. In dubitationem adducitur, an vicario capitulari liceat in visitatione victualia, et certæ pecuniæ taxam insimul etiam sponte oblatam, et quatenus non liceat, nisi alterum duntaxat recipere ; an electio spectat ad visitantem, seu ad visitatum? Respondit S. C. non posse nisi alterum recipere a visitatis, et in optione istorum esse, si malint solvere procurationem in victualibus, seu in pecunia : *Elnen.*, 28 *martii* 1648, *dub.* 1.

2. Dubioque discusso, an liceat notario, seu adjunctis quicquam recipere ob visitationem etiam pro

scriptura? Cancellarium, seu notarium pro decretis, et ordinationibus ad visitationem spectantibus non posse recipere, definitur : *Ibid., dub.* 2.

3. S. C. consulta inde, an visitanti, qui una die visitavit plures ecclesias, liceat plures procurationes recipere? unicam tantum procurationem posse recipere rescripsit : *Ibid., dub.* 3.

4. Insuper ad dubium, an vicario capitulari, seu illius notario liceat aliquid recipere pro litteris dimissorialibus, seu testimonialibus, etiam ratione sigilli, vel alterius causæ? vicarium capitularem nihil posse recipere etiam pro sigillo, non obstante immemorabili; notarium vero seu cancellarium, si nullum habeat salarium, seu stipendium pro officio exercendo, posse pro dimissorialibus litteris decimam partem auri unius recipere; ita tamen, ut nihil directe, vel indirecte vicario proveniet, fuit rescriptum : *Ibid., dub.* 4.

5. Facileque dubium, an vicario capitulari, seu illius officialibus, liceat in collatione beneficiorum, et in dispensationibus sibi commissis, quicquam recipere etiam ratione sigilli? nec vicarium nec illius officiales posse quicquam recipere etiam ratione sigilli, decernendo explicavit : *Ibid., dub.* 5.

6. Deinde S. C. interrogata, an vicario capitulari liceat pœnas, seu multas pecuniarias in usus proprios convertere, seu potius applicare omnes piis locis? vicarium capitularem non posse pœnas, et multas in usus proprios convertere, sed integras piis locis applicare, definiit : *Ibid , dub.* 6.

7. Deliberavitque vicarium capitularem quicquam non posse percipere pro sententiis in causis criminalibus, beneficialibus, et matrimonialibus : *Ibid., dub.* 7.

8. Denique ad postulatum, an vicario capitulari liceat quicquam recipere pro decretis in visitatione, seu judicatura executionis testamentorum piarum voluntatum, et piorum legatorum, et an notarius quid possit recipere pro scriptura, et labore? respondit, vicarium capitularem, aut illius officialem quicquam non posse recipere, sed omnia gratis, et sine stipendio exequi; notarium vero pro illius scriptura, et labore aliquid moderate pro conscientia ipsius vicarii, in quo gravatur : *Ibid., dub.* 8.

9. Quæsitum quum esset, an illis horis, quibus a vicariatus exercitio præpeditus non potest, uti canonicus ecclesiæ cathedralis, choro interesse, nihilominus lucrari valeat distributiones, perinde ac si eidem choro interesset? S. C. resolutionem protelavit : *Asculana, Visit. diœc. et distr.*, 8 *maii* 1683, *dub.* 2.

10. Vicario capitulari, sede vacante, deberi salarium in summa juxta solitum illius ecclesiæ S. C. statuit : *Ostun., Pr. et Res.*, 28 *julii* 1708, *dub.* 3.

11. Ad eumdem spectare procurationem pro medietate : *Ibid., dub.* 5.

12. Non autem dictum vicarium præter procurationes posse cibaria, et equitatus, aliaque donaria recipere in visitatione putavit : *Ibid., dub.* 6.

13. Et percepta sunt restituenda ad formam Concilii [15], et quibus de jure : *Ibid., dub.* 7.

§ III.

Vicarius capitularis quoad visitationem, et potestatem.

1. Quum hæc dubia essent disceptata, an capitulum possit alium vicarium ad visitandam diœcesim eligere?

2. An in beneficiis vacantibus, et vacaturis, vicarius generalis absque capitulo possit deputare vicarios idoneos, donec de eis a Sede apostolica fuerit provisum, inspecto quod ibi non adsunt examinatores deputati, juxta formam Concilii Tridentini [16]? ita rescriptum est : ad 1, non posse capitulum eligere visitatorem ad visitanda diœcesim absque vicario; ad 2, ad vicarium spectare obire ea quæ ex Concilio pertinent ad Episcopum, occurrente vacatione parochialis ecclesiæ cap. 18, sess. 24 [17], ideo ipsemet vicarius absque capitulo parochialibus vacantibus idoneos vicarios deputabit, proponendo edictum ad concursum : *Messanen., anno* 1581, *dub.* 2 et 3.

3. Gaspar Musca canonicus, et vicarius ecclesiæ Salernitanæ sede vacante, supplicat, ut dignetur sibi rescribere; an possit per se, vel alium, seu alios ecclesiam, civitatem, et diœcesim Salernitanam visitare; tam circa ea, quæ disposita sunt de jure communi, quam circa ea, quæ decretis Concilii Tridentini continentur? S. C. posse censuit : *Salernitana, decem.* 1589.

4. Deliberatum est, vicarium, sede vacante, qui concesserit aliter dimissorias quam præscriptum sit a Concilio cap 10 sess. 7 [18] posse puniri ab Episcopo, qui ad eam ecclesiam vacantem promotus fuerit juxta cap. 16 vers. *Episcopus* sess. 24 *de Reform.* [19] : *Tarraconem., febr.* 1590, *dub.* 4.

5. S. C. censuit scribendum ad vicarium capituli, sede vacante, deputatum, jurisdictionem Episcopi defuncti ipsi nunc competere nedum spiritualem, sed etiam universam. Itaque si Episcopus jurisdictionem temporalem in castra et terras, ut proponitur, habebat, ea vicarius plenissime utatur, reditus exigendo, justitiam administrando, omniaque alia agendo quæ Episcopus vivens agere po-

15 Sess. 24, cap. 3, *de Reform.* Vide not. 89, litt. R.

16 Sess. 24, cap. 18, *de Reform.* Vide not. 620, verb. *Concursus*, § VI.

17 *De Reform.* Vide not. 135, litt. P.

18 Vide not. 86, litt. P.

19 Vide not. 89, litt. P.

terat, et consueverat; quinimo diligenter eam jurisdictionem tueatur, et sartam, tectam conservari etiam SS. Domini Nostri auctoritate curet : *Derthonen.*, 21 *dec.* 1591.

6. Quoad vicarium capitularem capitulum uti debet sua jurisdictione, ceterum quoad visitandi facultatem Tridentinum Concilium hac in re nihil novi juris induxisse, sed reliquisse in illis terris, in quibus id erat ante Concilium, firmatur : *Taurinen.*, 2 *junii* 1592, *dub.* 2.

7. In sessionibus, et aliis actibus honorandum, et præferendum esse, quemadmodum vicarius Episcopi honorandus, et præferendus est, judicium fuit : *Ibid.*, *dub.* 3.

8. S. C. inhærens declarationibus alias factis rescripsit, Episcopos vigore cap. 6 sess. 24 *de Reform.* [20] non posse absolvere, nec dispensare in casu hæresis, neque in aliis nova lege post Concilium Sedi Apostolicæ reservatis. Verum in illis casibus, in quibus talis facultas non est adepta, eam utique transferri in vicarium capitularem, sede episcopali vacante, dummodo talis facultas specialiter per capitulum eidem vicario tributa fuerit : *Camenecen.*, 4 *decem.* 1632.

9. Exorta in capitulum et vicarium capitularem controversia, an ex sacro Concilio electio in concursibus ecclesiarum parochialium vacantium spectaret ad ipsum capitulum; an potius ad dictum vicarium? S. C. rescripsit, electionem in concursibus ecclesiarum parochialium vacantium spectare ad capitulum ob reservationem sibi factam in deputatione vicarii capitularis : *Bellunen.*, 18 *nov.* 1651.

10. Vicarius capitularis ratione prorogationis dierum 15 non amisit potestatem habendi coram se concursum ad parochialem ecclesiam S. Joan. Baptistæ : *Lucerina*, *Conc.*, 26 *novem.* 1661, *dub.* 1.

11. Vacarius capitularis, sede episcopali vacante, supplicat declari an ipse possit visitare diœcesim? rescribitur posse : *Asculana*, *Visit. diœc. et Distr.*, 8 *maii* 1683, *dub.* 1.

12. Interrogata S.C., an vicarius capitularis potuerit absolvere a suspensione clericos illicite ordinatos vigore brevium extra tempora nuncupatorum ab aliis Episcopis cum solis litteris testimonialibus vicarii capitularis absque dimissoriis vicinioris Episcopi? respondit affirmative, et ceteros suspensos eadem de causa posse absolvi in honorem festivitatum : *Neapolitana*, *Ordin.*, 15 *dec.* 1685, *d.* 1. Inde recessit a decisis, et negative rescripsit : 27 *apr.* 1686; confirmata 7 *decem. ejusd. anni* [21].

13. Decernit S. C. non constare de causis recusandi vicarium capitularem, ne suam exerceat jurisdictionem contra capitulum ecclesiæ collegiatæ montis Corbini, quod ab illius jurisdictione eximere cogitur, et illud capitulum subjiciendi immediate jurisdictioni metropolitani; et si plurimæ suspicionis causæ exponantur : *Acernen.*, *Vicar. cap.* 11 *martii* 1702.

14. Facultas tributa per vicarium capitularem ecclesiæ cathedralis Brixiensis R. P. D. Rœtæ, olim episcopo Sessinensi, Brixiæ degenti, exercendi pontificalia, ut præsertim arctatis qui inter bellorum motus ob exteras acies viam undique obstruentes, vicinos episcopos adire timent, in ea diœcesi ordines confert, sustinetur : *Brixien.*, *seu Venetiarum*, 16 *maii* 1705.

14. Vicarium capitularem, sede vacante, posse visitationem peragere post lapsum unius anni S. C. resolvit : *Ostunen.*, *Proc. et Res.*, 28 *julii* 1708.

16. Proposito dubio an vicarius capitularis ecclesiæ Papiensis possit dispensare, servatis servandis in interstitiis cum iis, quibus concedit litteras dimissoriales ad ordines vigore litterarum facultativarum S. C. Concilii de dicta dispensatione interstitiorum nullam facientium mentionem? S. C. respondit, ut transmittantur litteræ patentes capituli in vicarium capitularem : *Papien.*, *Disp.*, 10 *maii* 1710. Deinde dilata, et ad mentem respondit : 29 *nov. ejusd. anni.*

17. Sedes episcopalis Aquilana vacavit, prætenditque vicarius capitularis ecclesiam abbatialem S. Joan. de Collimento nuncupatam terræ Luculli visitare juxta concordiam anno 1625 initam inter episcopum Aquilanum et abbatem dictæ ecclesiæ, qua cautum fuit posse jure delegati Apostolici eam visitare. At S. C. consulta eidem vicario minime competere jus illam abbatiam immediate Sedi Apostolicæ subjectam visitandi decrevit : *Aquilana*, *seu Nullius*, *Jur. visit.*, 5 *julii* 1710.

18. Vicarium capitularem Scardonæ visitationem civitatis et diœcesis facere posse, dummodo elapsus sit annus a die ultimæ visitationis ab Ordinario factæ, S. C. firmavit : *Dub. visit.*, 13 *sept.* 1721, *dub.* 1.

19. Et facere etiam posse visitationem personalem capitularium, dummodo elapsus sit pariter annus a die ultimæ visitationis ab Ordinario peractæ, ead. S. C. statuit : *Ibid. dub.* 2.

20. Vicarius capitularis non potest procedere ad censuras contra decanum, dignitates, et canonicos

[20] Vide not. 316, verb. *Episcopus*, § XVII.

[21] *In Bullar.* Clementis XI, pag. 526, legitur epistola S. C. Episcopor. et Regular. 9 sept. 1701, qua nuntio apostolico in regno Neapolitano jussu summi Pontificis mandatur, ut omnibus vicariis capitularibus ejusdem Regni Pontificio nomine inhibeat, ne litteras dimissorias pro prima tonsura clericali, aliis ordinibus cuicumque concedant, tametsi annus a die vacationis ecclesiarum elapsus sit, absque speciali facultate S. Congr.

ecclesiæ cathedralis, capitulum sine licentia convocantes : *Melevitana, Jurisd.*, 18 *sept.* 1723, *dub.* 3.

21. Vicario capitulari Turritano licet procedere in causis canonicorum ecclesiæ metropolitanæ tam in communi, quam in particulari; non obstante illius suspicione, seu recusatione per illos canonicos, seu capitulum allegata : *Turritana*, 16 *decem.* 1724, *dub.* 1; confirmata 13 *januar.* 1725.

22. Vicarius capitularis ecclesiæ Calaritanæ potest recusari ex legitima causa occasione controversiæ inter Ludovicum Maroccu et Michaëlem Martinez, canonicos ejusdem eccclesiæ exortæ. Nam idem vicarius excitans instantiam coram pleno capitulo pro arbitrorum deputatione, Martinez illum ut ambiguæ fidei suspectum habuit : *Calaratina,* 28 *junii* 1726, *dub.* 1.

23. Vicarius capitularis ecclesiæ Tuscanensis, sede episcopali vacante, compellere potest cancellarium ecclesiæ Viterbiensis ad sibi tradendas scripturas, vel authographas, vel copias authenticas privative ecclesiam Tuscanensem respicientes, soluta duntaxat mercede scripturæ : *Viterbien., seu Tuscanen.*, 11 *januar.* 1783, *dub.* 10.

24. Declaravit S. C. vicarium capitularem S. Severinæ absolvere posse a casibus Episcopo permissis in c. 6 sess. 23 Concilii Trid. *de Reform.*[22] ad formam resolutionis, *in Camenecen.*, 4. *decem.* 1632. [23] : *S. Severinæ,* 18 *junii* 1796.

Reliqua, Vide *Capitulum ecclesiasticum* § 9.

§ IV.

Vicarius capitularis quoad remotionem, et redintegrationem.

1. Dubio ad trutinam posito, an vicarius capitularis possit sine causa removeri a capitulo? Respondit S. C. capitulum posse ad libitum amovere vicarium per ipsum electum, seu confirmatum, dummodo intra octo dies alium constituat; alioquin ad antiquiorem Episcopum ex suffraganeis metropolitanæ ecclesiæ devolvitur jus vicarium deputandi : *Messanen.*, *anno* 1581, *dub.* 1.

2. Declaravit S. C. dandas esse resolutiones[24], quod capitulum possit ad libitum amovere vicarium capitularem ab ipso electum, vel confirmatum, dummodo infra octo dies alium eligat : *Goana*, 16 *januar.* 1644.

3. Capitulum et canonici ecclesiæ cathedralis archidiaconum Dominicum Perez de Attocha, qui, sede vacante, munus vicarii capitularis obibat, certiorem fecerunt, ut ob relatos questus sponte officium dimitteret, ne ipsi ad ulteriora procedere sint coacti. Prædictus vicarius immerentem in culpam adduci asseruit. At capitulum eum ab officio removit, et domum ipsi loco carceris constituit. Hinc re in S. C. perpensa non sustineri, nec remotionem, nec reclusionem ejusdem in casu, de quo agitur, fuit judicatum : *Pampilonen.*, 13 *april.* 1715, *dub.* 1.

4. Quum a Julio II, Pont. Max., facta fuisset duarum diœcesum Ampuriensis scilicet et Civitatensis unio, statutum fuit, ut in casu vacationis jus deputandi vicarium capitularem spectaret ad metropolitanum Turritanum. Harum diœcesum Episcopo defuncto, metropolitanus ille in vicarium capitularem diœcesis Civitatensis deputavit sacerdotem de Gabriel, gemini juris doctorem. Mortuo metropolitano, vicarius capitularis Turritanus, Gavinus Delyperi, sacerdotem de Gabriel ab officio vicarii capitularis removit, et vicariatum contulit Gavino Pes Valentino, simplici presbytero. Inter remotum et vicarium substitutum facta quæstione, resolutum fuit amotionem Petri Gabriel et respectivam Gavini Pes Valentini deputationem validam non esse, sed præfatum de Gabriel redintegrandum : *Civitatem.*, *Vicariatus*, 9 *julii* 1725.

VICARIUS CURATUS.

§ I.

Vicarius curatus quoad congruam.

1. Fructuum portio constituenda parochialium ecclesiarum, quæ rectore carent, vicario curam exercenti, quousque ad novam institutionem deveniatur, referri debet ad ipsius conservationis quotam, et ad ipsarum vacantium annuum valorem, et ad ipsius vicarii qualitatem, et hæc portio sumenda est ex fructibus percipiendis, nisi aliquæ per-

[22] Ubi legitur « Liceat Episcopis in irregularitatibus omnibus, et suspensionibus ex delicto occulto provenientibus, excepta ea quæ oritur ex homicidio voluntario, et exceptis aliis deductis ad forum contentiosum, dispensare : et in quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, delinquentes quoscumque sibi subditos in diœcesi sua per se ipsos, aut vicarium ad id specialiter deputandum, in foro conscientiæ gratis absolvere, imposita pœnitentia salutari. Idem, et in hæresis crimine in eodem foro conscientiæ eis tantum, non eorum vicariis sit permissum. »

[23] Vide num. 8, § præsenti.

[24] Vide num. 8, ut supra.

sonæ sint jure obligatæ ad supplendum aliunde casu quo fructus non sufficiunt : *Tudertina, anno* 1573, *dub.* 3.

2. Accidit dubitatio, quænam rata pars annua ab Olivetanis monachis sit assignanda vicariis curatis perpetuis ecclesiarum quas antea dicti monachi possidebant? Respondit S. C. sufficere congruam scut. 80 illarum partium liberam ab omni onere : *Ferrarien.*, *Eccl. cur.*, 23 *Febr.* 1657.

3, Postulatum est a qua die congrua ducat. 60, sic ut supra taxata, præfato canonico debeatur? A die petitionis S. C. respondit : *Isernien.*, *Vicariæ*, 20 *april.* 1697, *dub.* 3.

4. Ad preces Petri Pauli Galdi, vicarii curati S. Martini de Rufolis, supplicantis pro assignatione congruæ sibi facienda a Nicolao Jannettasio, ejusdem ecclesiæ rectore beneficiato, cui asserebatur incumbere hujusmodi onus in vim instrumenti fundationis, uti testatus fuerat vicarius capitularis, et successive Archiepiscopus, et ad dubium, an sit locus stante nimia tenuitate redituum assignationi congruæ prædictæ? S. C. ut exhibeatur instrumentum fundationis præcepit : *Salernitan.*, *Congr.*, 2 *decem.* 1702. Deinde negativum datum est responsum ; nam tale instrumentum inveniri haud potuit : 15 *sept.* 1703.

5. Episcopus vicariam perpetuam instituit ad preces capituli in ecclesia cathedrali, assignavitque pro congrua ducatos 26 monetæ civitatis ex massa capitulari percipiendos. Inde quæsitum est num sit eadem congrua sufficiens, vel augenda ad formam bullæ Pianæ [25], et ex cujus bonis, seu massa ? S. C. rescripsit augendam esse, dummodo vicarius sit de participantibus, ac desumendum esse incrementum ex massa capitulari pro summa decreta in bulla Piana [26] : *Melphien.*, *Vic.*, 14 *novem.* 1705, *dub.* 1 *et* 2.

6. Episcrpus suam visitans diœcesim in vicariam perpetuam erexit ecclesiam parochialem S. Michaelis intra castrum Castilionis sitam ; atque vicarii congruam in sextariis 4 tritici, aliis 102 cataneарum, salmis 9 vini, libris 32 monetæ Lucensis constituit ; et hæc a libellaris ac conductoribus quibusdam dictæ ecclesiæ solvebatur. Postmodum hæc congrua in sextariis 4 tritici auxit, curam animarum loci S. Mariæ de Campore præfatæ Ecclesiæ univit. At vicarius Franciscus Guazzellus die procedente conquestus est de congruæ tenuitate ac difficili exactione, et de nullitate unionem redarguit, vel dicta congrua ei augeatur. Et S. C. minime eum audivit quoad unionem, et quoad congruæ incrementum, ut Episcopus procedat prout de jure mandavit : *Lucana*, *Un.*, 22 *mai* 1706, *dub.* 2.

7. Episcopus primum, deinde S. C. jussit, ut abbas monasterii S. Salvatoris de Cellanova Ordinis S. Benedicti alterum vicarium deputet in ecclesia parochiali S. Martini eidem monasterio unita, quum unus tantum minime posset in utraque ecclesia animarum curam exercere, et Missam celebrare diebus dominicis et festis. Pro congrua, modo definiit S. C. ex illius ecclesiæ S. Martini reditibus, decimis et primitiis esse assignandam : *Aurien.*, *Par.*, 28 *martii* 1714, *dub.* 2.

8. Monasterio monialium de Ave Maria S. Benedicti civitatis Portus adest plenarie et subjective unita parochialis ecclesia S. Christophori, cujus vicarius curatus a monasterio præsentatur. Pro vicarii congrua assignata jamdiu fuerunt decimæ *de Baguin*, et primitiæ territorii *de Poggio negro*. Hæ quam maxime excreverunt, e contra monasterii reditus imminuti sunt : hinc moniales assignationem decimarum et primitiarum demonstrative tantum factam fuisse, occasione ultimæ vacationis sibi reservarunt decimas et primitias, congrua constituta scut. 80 pro vicario Johanne de Tavora, qui adversus hanc reductionem reclamavit, et dubio examinato an assignatio congruæ facta in bonis sustineatur, vel sit locus reductioni, seu confirmationi reductionis ejusdem congruæ? S. C. respondit, esse locum commutationi congruæ, augendo summam oblatam scut. 80. usque ad scut. 150. *Portucallen.*, *Red. congr.*, 18 *decem.* 1723 ; confirmata 12 *febr.* 1724.

9. Assignationi congruæ et emolumentorum ad formam bullæ deputationis, sive erectionis vicarii perpetui curati ecclesiæ S. Mariæ de Paganica ab extra, locum esse, non vero servandam esse attributionem anni 1611, in favorem ejusdem vicarii absque solemnitatibus, assensu Episcopi et sedis Apostolicæ factam, S. C. definivit, reservatis hinc inde juribus super collectione et decimis : *Aquilana*, 1 *sept.* 1725. Quum archipresbyter et canonici novam audientiam obtinuerint, in decisis standum esse eadem S. C. resolvit : 6 *julii* 1726.

10. Joan. Baptista Amigotus, vicarius curatus ecclesiæ parochialis de Aoiz, comitem se dedit anno 1722 archidiacono Pampilonensi ad Urbem accedenti, ut nomine totius cleri moderationem privilegiorum, quibus regulares circa decimas potiuntur, obtineret ; qua de causa pluries indultum obtinuit. Sed, contradicente capitulo, disputatum est an eidem debeantur massa grossa, emolumenta quarumque Missarum, et quæcumque oblationes, vel dividi debeant inter præsentes? S. C. respondit affirmative ad primam partem, dummodo omnia onera inpleverit per substitutum, negative quoad secun-

[25] Vide not. 2 præced.

[26] Vide not. 2 præced.

dam, et expleto indulto in integrum, et ad mentem : *Pampilonen.*, *Distr.*, 11 *sept.* 1728.

11. An distributiones quotidianæ vicario curato constituto in ecclesia S. Mariæ de Paganica ab extra in bulla ipsius deputationis assignatæ instar canonici pro servitio ab eodem præstando in ecclesia prædicta sint taxandæ juxta modum servitii ecclesiæ ab intra, seu potius alterius ecclesiæ ab extra?

12. An ceræ, quæ proveniunt ex funeribus et anniversariis in ecclesia ab extra celebrandis, et oblationes, quæ fiunt in die Commemorationis mortuorum in pane et vino, aliisque rebus offerri solitis, spectent ad capitulum et massam capitularem; seu ad vicarium curatum? ad hæc S. C. servari in omnibus votum Card. Belluga rescripsit : *Aquilana*, *Præemin.*, 22 *sept.*, 1731. *dub.* 1 *et* 2.

13. In assignatione facienda a canonicis regularibus Lateranensibus monasterii S. Ubaldi urbis Eugubii pro vicario curato S. Martini e Colle, sive sit regularis ille, sive secularis, servandus est ultimus status; annuæ nempe scut. 32 monetæ Romanæ tradendæ ei sunt, licet in antiquiori tempore traderentur scut. 25 : *Eugubina*, 12 *januar.* 1752, *dub.* 2.

14. Xaverius de Marchis perpetuus vicarius curatus S. Mariæ Paganicæ *ab extra*, obtinuerat sibi deberi congruam, quotidianas nempe distributiones, et alia emolumenta ad formam bullæ deputationis, sive erectionis; capitulum huic deinde objecit detrahendam prius esse ex massa capitulari totam pecuniæ summam in sumptus litium erogatam. Ordinarius declaravit congruam a quocumque onere et expensis tam ordinariis quam extraordinariis immunem esse debere. Non aquiescente capitulo primum ad AC., deinde ad judicium S. C. devenit. Verum distributiones Xaverio deberi integras, et non ab his detrahendam esse ratam portionem expensarum litis S. C. determinavit : *Aquilana, Distr.* 7 *julii* 1736; confirmata 28 *sept.* 1737.

15. Demandata a S. C. erectione vicariæ perpetuæ pro exercitio curæ animarum existentium in loco S. Agathæ, seu civitatis ad Mare, et in duobus feudis SS. Leuci et Ramitelli ad monasterium S. Mariæ Ternitarum canonicorum Lateranensium spectantibus, S. C. insuper decrevit congruam eidem vicario subministrandam esse a monasterio in annua summa ducatorum 60 : *Larinen.*, 15 *april.* 1741 *dub.* 4.

16. Necesse fuit ut explicetur an et quomodo sit providendum super divisione emolumentorum provenientium ab exercitio curæ animarum tum cathedralis ecclesiæ, ubi est archipresbyter vicarius curatus, tum ecclesiæ parochialis S. Nicolai, ubi adest etiam vicarius curatus? Resolutio non exiit, sed demandatum ut audiretur Episcopus : *Andrien.*, 24 *januar.* 1767, *dub.* 25. Ad iteratum examen producta causa, resolutum fuit, unicuique vicario curato competere emolumenta exercitii curæ intra proprium ambitum : 19 *sept. ejusd. anni.*

17. Curatis, seu vicariis cathedralis et parochialis ecclesiæ, in qua residet cura animarum habitualiter, debetur congrua annua librarum 500, quæ per constitutionem pontificiam assignari debet parochiis status Avenionensis, comitatus Venasini; non autem stipendium librarum 250 pro quolibet, quod dari eadem constitutio vicariis curatis mandaverat : *Carpencloraten.*, 15 *sept.* 1781, *dub* 1.

18. Ac iidem curati seu vicarii curati non tenentur in partem congruæ, vel stipendii alimenta recipere in mensa capitulari : *Ibid.*, *dub.* 2.

19. Vicarius curatus ecclesiæ parochialis S. Mariæ Montis Luliani capitulo cathedralis ecclesiæ unitæ, qui eidem capitulo præstat certam frumenti quantitatem, rogavit illud, ut ab hoc onere liberaretur, vel congruam augeret; sed irritum preces cesserunt. Ideo incrementum præfatæ congruæ in S. C. efflagitavit, sed pariter incassum, etsi vicariis curatis congrua non minor 50 scutorum esse debet juxta Pianam constitutionem [27]; quum proventus parochiæ S. Mariæ scut 50 annua non pertingant : *Eugubina*, *Augm. congr.*, 29 *nov.* 1783.

20. Sixtus IV Pont. Max., suppresso S. Nicola de Campolonga monasterio Ordinis S. Benedicti, bona omnia et ecclesias sacrario domus S. Francisci Assisii applicavit. Habent itaque Patres Minores Conventuales illius conventus plures ecclesias parochiales. In more positum jam erat, ut hæ parochiales ecclesiæ regerentur a sacerdotibus vicariis curatis amovibiliter deputatis, qui congruam habent, quilibet in pecunia scut. 36, et modicam sive frumenti, sive lignorum quantitatem in summa scut. circiter 4, ac propterea de congruæ modicitate dolentes, petunt incrementum congruæ, et a qua die sibi deberi postulant. S. C. respondit deberi ad formam bullæ Pianæ [28], et a die motæ litis, juxta liquidationem faciendam coram Card. Præfecto : *Assisien.*, *Congr.*, 3 *feb.* 1781, *dub.* 1.

§ II.

Vicarius curatus quoad electionem, et deputationem.

1. Censuit S. C., quando curæ parochiali non invenitur rector, Ordinarium omni diligentia uti

[27] Vide note 2 præced.

[28] Vide note 2 præced.

debere ut aliquem inveniat qui velit et possit hoc munus obire; quod si reperire nequiverit, saltem illud curare ut aliqui mercenarii diurni, vel hebdomadarii, aut vicini parochi curam animarum interea exerceant. Casu nempe quo in eadem ecclesia possint adesse ministri sacramentorum, qui interea curam quoque illam quæ ad defunctum spectabat exercerent, vel aliqui vicini parochi libenter idem præstarent, aut alii similes casus evenerint, quibus appareret non opus esse constituere ibi alium vicarium : *Tudertina, anno* 1573, *dub.* 4.

2. Existimavit S. C. esse servandam bullam S. Pii V [29] Pont. Max., et nominationem vicariorum secularium ad tempus in beneficiis curatis unitis spectare ad Episcopum, perpetuorum vero in vim const. S. Pii V [30] spectare ad nominationem illorum in quorum ecclesiis unitis ponuntur; ipsi tamen erunt deputandi prævio examine, et approbatione ab Episcopo : *Abul.*, 1 *dec.* 1593, *dub.* 1.

3. Deputato ab abbate monasterii S. Adriani Benedictinorum oppidi Gerardi Montis P. Benedicto Vandenboschen vicario ecclesiæ parochialis S. Bartholomæi eidem monasterio unitæ, Archiepiscopus illum amovit, et presbyterum secularem pro-vicarium suffecit. Disputato dubio, an cura actualis dictæ ecclesiæ sit exercenda per presbyterum regularem arbitrio abbatis S. Adriani approbandum, sive per presbyterum secularem tantum? respondit S. C. spectare ad abbatem deputationem sacerdotis regularis, vel secularis amovibilis, et secretario ad menten [31] : *Mechlinien.*, *Un.*, 28 *novem.* 1693, *dub.* 2.

4. Erecta vicaria perpetua in ecclesia cathedrali, ambiguum fuit an nominatio vicarii pro exercenda cura animarum in eadem ecclesia sit facienda de uno ex dignatibus et canonicis tantum, vel de toto clero ejusdem ecclesiæ? S. C. patefecit responsione negativa quoad primam partem, affirmativa quoad secundam : *Melphien.*, *Vic.*, 27 *junii* 1705.

5. Capitulum ecclesiæ collegiatæ S. Bartholomæi oppidi Burgi Manerii habet curam animarum ecclesiæ S. Christinæ per mille et ultra passus distantis. Postulatum itaque fuit, an sit locus deputationi vicarii curati cum residentia in dicta ecclesia S. Christinæ, et deputatio ad capitulum prædictæ collegiatæ spectet? Dilata, et coadjuventur probationes, rescriptum est : *Navarien.*, 12 *decem.* 1705, *dub.* 2 *et* 3.

6. Abbas et monachi cœnobii in Waldsassen Ordinis Cisterciensium, quod unitas habet parochiales ecclesias in Tursenreut, Beuthel, Wondreb, et Falkembergh, efflagitarunt S. C. an vicarii deputandi ab abbate monasterii prædicti parochiis de quibus agitur, sint deputandi perpetui, seu potius temporales? Responsum neg. ad primam, affirm. ad secundam partem retulerunt : *Ratisbonen.*, *Jur. dep. vic.*, 28 *julii* 1713, *dub.* 1.

7. Atque liberum est abbati deputare in prædictos vicarios temporales, etiam monachos sui monasterii : *Ibid.*, *dub.* 2.

8. Dubio proposito an sit exequendum decretum provisionale episcopi Auriensis, quo mandavit abbati S. Salvatoris de Cellanova Ordinis S. Benedicti ut duos sacerdotes nominaret pro administratione curæ animarum in ecclesiis parochialibus *de Qualedro* et *Vilela*; vel sustineatur nominatio unius vicarii ad nutum amovibilis pro utraque parochia? rescriptum est, ut per modum provisionis, et sine præjudicio jurium partium tam in petitorio quam in possessorio, Episcopus mandet nomine S. C. deputare duos presbyteros cum assignatione congruæ ex fructibus respective ad ecclesiam, quousque causa terminetur in Rota [32] : *Aurien.*, *Vic. cur.*, 18 *maii* 1715, *dub.* 1.

9. Quum vicarius ecclesiæ S. Mariæ de Pitelos, unitæ monasterio S. Salvatoris de Cellanova Ordinis S. Benedicti, etiam curam alterius ecclesiæ parochialis S. Martini eidem monasterio pariter unitæ exerceret, et in diebus dominicis et festis in utraque ecclesia Missam celebraret, Episcopus injunxit abbati ut alterum vicarium deputaret, quum adsit distantia mille passuum. Ideo S. C., urgente abbate, decreverat vicarium deputatum ab abbate ac prædicto monasterio in ecclesia de Pitelos eamdem curam exercere in alia ecclesia parochiali S. Martini, et in utraque diebus dominicis et festis Missam agere non posse; modo definit eumdem abbatem et monasterium teneri alterum vicarium deputare pro ecclesia S. Martini, eique congruam ex illius reditibus, decimis, et primitiis assignare : *Aurien.*, *Par.*, 28 *martii* 1716, *dub.* 2.

10. Nec, non adversante hoc abbate, potest Episcopus deputare vicarium, eique congruam prædictam assignare : *Ibid.*, *dub.* 3. Abbate vero non acquiescente, S. C. remissorias concessit, et addidit ut interim per modum provisionis Episcopus mandet abbati ut deputet duos vicarios cum assignatione congruæ ex fructibus utriusque parochia-

[29] Incipien. *Ad exequendum* 1 novem. 1567 (*Bull. Rom.*, t. IV, part. II, p. 401) qua § 4 mandat, « quod dicti vicarii perpetui non ad liberam Ordinariorum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis unitis ponentur, cum ipsorum Ordinariorum, seu eorum vicariorum prævio examine approbatione deputentur. »

[30] Vide not. 29. præced.

[31] Mens ea fuisse dicitur, ut P. Vandenboschen removeretur ab ecclesiæ parochialis regimine, veluti Archiepiscopo nimis exosus. *Ead. causa*, 24 *sept.* 1712.

[32] In quo tribunali lis inter partes agitabatur.

lis, et casu renitentiæ ipse Episcopus deputet : 6 *julii* 1716.

11. Mexicanus archiepiscopus, qui nonnullas ex 149 parochiis ab regularibus in sua diœcesi administratis, presbyteris secularibus, qui plurimi erant, applicare cupiens, negotiorum suorum gestorem ad Sanctam Sedem, ad quam ex cunctis veniunt semper Ecclesiis negotia diversa, delegavit qui inter cetera proponi curavit dubia hæc, an vicarii scilicet regulares, sive perpetui sint, sive temporales, possint institui in parochiis sine legitima approbatione Archiepiscopi, et respective removeri sine ejus licentia ?

12. An, et quomodo sit providendum illis parochiis, circa deputationem ministrorum, in quibus adest affluentia populi, et distantia loci ? Sed causæ decisio non prodiit, scribi tamen demandatum fuit Nuntio juxta instructionem : *Mexicana*, 8 *aug.* 1722, *dub.* 3 *et* 4.

13. Prætor, scabini, et cives urbis Caroloregii inferioris in Handria quærebantur quod gravia in detrimentum animarum suorum civium patiebantur incommoda, eo quod eorum urbs episcopi Leodii jurisdictioni suberat, ac propterea immediate curæ pastoris ecclesiæ de Marcinelle, qui pagus duobus milliaribus ab urbe distat, et eo insuper quod dictus pastor civibus sacramenta administrare nequeat, quum nocturno tempore claudantur portæ civitatis. Quæsitum proinde est quomodo esset providendum circa residentiam parochi de Marcinelle, et respective deputationem vicarii in dicto oppido de Marcinelle ? Responsum fuit providendum esse cum deputatione vicarii in oppido Caroloregii : *Leodien.*, *Jurisd.*, 17 *apr.* 1754, *dub.* 2.

14. Disceptatum fuit, an deputatio vicarii seu parochi pro exercitio curæ animarum ecclesiæ S. Agathæ debeat esse liberæ collationis episcopi Larinensis, seu fieri debeat ad nominationem abbatis S. Agathæ Canonicorum Regularium Lateranensium, Insulæ Tremitanæ, quum illa ecclesia ad horum abbatiam pertinet. S. C. primum rescripsit ad mentem : *Larinem.*, 23 *nov.* 1737, *dub.* 7 ; deinde ut servaretur concordia anni 1734 juxta modum respondit : 1 *aug.* 1739 ; confirmata 19 *dec. ejusd. anni.*

15. Pro exercenda cura actuali ecclesiæ collegiatæ receptitiæ parochialis S. Mariæ Collisterræ Peschi Constantii deputari non debet vicarius actualis, sed parochus perpetuus, qui ab Ordinario, prævio concursu, est deputandus : *Nullius, seu Montis Casini*, 26 *januar.* 1726, *dub.* 1, 2 *et* 3; confirmatum, et additum, ita tamen ut ceteris paribus præferantur ejusdem ecclesiæ presbyteri : 2 *julii* 1731.

16. Jam ante S. C. erigendam mandaverat vicariam perpetuam cum attributione Meridii Villæ persolvendæ, dummodo provideretur parochi Corvarolæ indemnitati ; necnon præceperat, ut vicarius per concursum eligeretur. Modo eadem communitas postulat ut jus eligendi ac eumdem vicarium præsentandi ei concedatur ? Annuit S. C. assignata congrua ab Episcopo determinanda : *Lunen.*, *Sarzanen.*, 22 *sept.* 1759.

17. Incolæ *Fontis Voracis*, qui inter gelida Appennini juga positi sunt, ab Episcopo capellanum, seu vicarium parochi, pro se aliisque finitimis pagis obtinuerunt; pro illius habitatione enim domus a principe ab Auria fuerat ædificata. At quum iidem dismembrari ab antiqua parochia Casanovæ nequivissent, anceps eorum fuit animus quomodo eis foret providendum ? et optime Episcopum consuluisse eis decisum est : *Derthonen.*, *Dism.*, 23 *junii* 1764, *dub.* 2.

18. Firmatum jam antea fuerat in civitate Andriæ ecclesiam cathedralem esse unicam parochialem, ejusque capitulum unicum parochum totius civitatis et territorii ; ecclesiam vero S. Nicolai meram esse coadjutricem in administratione sacramentorum. Inde facta est contentio de nominatione et electione vicarii ad exercendam curam in ecclesia coadjutrice, quem capitulum cathedralis eligere et ad nutum amovere prætendebat, eo quod erat parochus habitualis. Sed non esse faciendam dictam electionem a capitulo cathedralis S. C. resolvit : *Annien.*, 24 *januar.* 1767, *dub.* 1 ; confirmata 19 *sept. ejusd. anni.*

19. Innocentius X Pont. Max., suppresso monasterio S. Benedicti de Monte Polio, seu de S. Benedicto Veteri, illud univit ecclesiæ S. Agnetis in Platea Agonali de Urbe, ac regimen ecclesiarum prædicto monasterio subjectarum dictæ ecclesiæ Card. Protectori commisit, cum facultate conferendi beneficia ibidem vacantia, ceteraque omnia exercendi quæ de jure eidem competere possent. At nonnullis inter episcopum Eugubinum et Card. Protectorem natis quæstionibus, S. C. decrevit quod electio seu deputatio vicariorum curatorum in ecclesiis parochialibus nuncupatis S. Benedicti Veteris, S. Crucis de Morena, et S. Petri de Salia pertineat ad Card. Protect., minime vero ad Episcopum : *Eugubina*, *Jur.*, 28 *aug.* 1773, *dub.* 1.

20. Iidemque vicarii non esse debent perpetui, sed amovibiles ad nutum eos eligentis : *Ibid.*, *dub.* 2.

21. Et sic electi examinari et approbari debent ab examinatoribus synodalibus curiæ episcopalis Eugubinæ, nec admittendi sunt ad exercitium curæ animarum, statim ac habiti fuerint idonei a Card. Protectore independenter a prædicto examine : *Ibid.*, *dub.* 3.

22. Atque confirmandi ac approbandi sunt ab

episcopo Eugubino ante exercitium curæ animarum, sed illud suscipere possunt independenter a prædicta confirmatione et approbatione : *Ibid., dub.* 4.

23. Incertum est an capitulum ecclesiæ collegiatæ S. Venantii, cui unita fuit ecclesia parochialis S. Petri castri Belfortis cum onere eligendi idoneum presbyterum pro cura animarum, teneatur in illa ecclesia nominare vicarium curatum? S. C. respondit primum ut scribatur juxta mentem [33]. *Camerinen., Par.,* 29 *nov.* 1777. Deinde affirmativum dedit responsum juxta votum Episcopi [34]. Etiamsi Episcopus, anno 1752, inspecta relatione vicarii curati Mancinelli deponentis familias a cura migrasse, et non esse obligatum declarasset : 16 *maii* 1778; confirmatum, et additum fuit ad mentem [35]. 15 *januar.* 1785, item in decisis respondit quoad dismembrationem parœciæ S. Eustachii, cujus rata pars unita fuit ecclesiæ prædictæ S. Petri, de qua parochus assensus primum est, deinde se pœnituit, et S. C. mandat ut præfigatur episcopo terminus sex mensium pro executione, et referat : 18 *junii ejusd. anni.*

24. Abbatissa monasterii S. Bernardi civitatis Urbis veteris, non audito capitulo, propria voluntate renunciavit juspatronatus nominandi curatum vicarium populi Lubrianensis. Sed moderna abbatissa, una cum capitulo monialium, illam dimissionem reprobravit, et ad nominationem rectoris curati devenit. Percunctantibus an admittenda sit renunciatio, vel retractatio, et quæ congrua danda sit institutio, esse admittendam retractationem, et institutionem cum congrua sacerdoti a monasterio præsentato, prævio tamen examine ab episcopo Balneoregiensi faciendo, et ad mentem [36]. S. C. consilium cepit : *Balneoregien., seu Urbevatana,* 7 *junii* 1777, *dub.* 1 *et* 2.

25. Canonicatum ecclesiæ collegiatæ oppidi Mercatelli sacerdos Joan. Maria Bana possidet. Huic canonicatui parochia S. Andreæ, in Valle Casola, quæ procul est a dicto oppido, sita, unita est; hinc possessor ex ejusdem reditibus annua scuta 76. 23. percipit præter quotidianas distributiones canonicalis præbendæ. Cognovit Episcopus curam animarum in eadem parœcia negligi, ubi vicarius mercenarius inservit; et S. C. efflagitavit ut constitueretur vicarius perpetuus cum onere residentiæ, qui instar jurispatronatus ecclesiastici ad nominationem canonici eligeretur, qui congruam ipsi vicario in summa ab Episcopo, juxta diœcesis praxim, præfiniendam præstare debeat. S. C. juxta votum Episcopi annuit : *Vaden.,* 7 *febr.* 1784.

26. Erecta in collegiatam parochiali ecelesia S. J. Baptistæ oppidi Saricorbarii inter alia beneficia suppressus fuit archipresbyteratus S. Sophiæ. Huic onus inhærebat administrandi sacramenta populo villæ *di Monte Locco*, et hoc onus possessor canonicatus ex illa præbenda fundati assumpsit, qui exemptus a residentia diebus festis accedere ad dictam villam consuevit. In pastorali visitatione tamen illius incolæ conquesti sunt de distantia villæ ab oppido, et ob casus quibus subsidia spiritualia præsto esse debent. Re in S. C. deducta, censuit hæc pro deputatione vicarii curati cum congrua ab Episcopo taxanda a canonico persolvenda : *Urbanien.,* 11 *decem.* 1784.

27. Parochus ecclesiæ receptitiæ, seu consortialis S. Jacobi terræ Laureæ, quem presbyteri de decimis participantes adjuvant in casu suæ infirmitatis temporalis unum ex confessariis approbatis absque licentia, et alia speciali approbatione Episcopi in vicarium temporalem constituere potest: *Policastren.,* 14 *martii* 1744, *dub.* 2; confirmatum, et additum, dummodo eligatur unus de gremio participantium : 9 *maii ejusd. anni.*

28. Denegata a S. C. dismembratione parochialis ecclesiæ S. Nicolai terræ Canthiani, et erectione ecclesiæ S. Anastasiæ, villæ Classernæ in novam parochialem; etiam abnuit S. C. electionem vicarii curati perpetui concedere in dicta ecclesia S. Anastasiæ, sed servari mandavit capitula et decreta episcopi Sperelli : *Eugubina, Dism.,* 31 *julii* 1790, *dub.* 3.

29. Suppressionem unius ex duobus parochis ecclesiæ parochialis castri Madamæ ac respective electionem duorum in locum parochi suppressi firmam et ratam esse decernitur. Nam episcopus Natali facultatem hujusmodi a S. C. pro tribus diœcesis oppidis obtinuerat, ac id episcopus Manni peregit post mortem parochi Caponetti, quod communitas oppugnavit: *Tybertina, Par.,* 16 *junii* 1792, *dub.* 1.

§ III.

Vicarius curatus quoad jura ac potestatem.

1. Mandavit S. C. sustineri laudum Episcopi in ea parte, in qua adscribit consortio parochorum vicarium amovibilem deputatum a PP. Congregationis Oratorii pro eorum parochiali ecclesia S. Jacobi eorum Oratorio unita : *Comen.,* 7 *febr.* 1705; confirmata 27 *febr.,* 27 *maii* 1706, *dub.* 1.

2. Ac idem laudum sustineri in ea parte qua ademit præcedentia eidem vicario amovibili. *Ibid., dub.* 2 ; confirmata *ibid.*

[33] Vide not. 376, verb. *Capitulum,* § II,

[34] Vide not. 378 ibid.

[35] Vide not. 378 ibid.

[36] Vide not. 51, litt. I.

3. Prædictumque vicarium amovibilem gaudere iis omnibus prærogativis et muneribus quibus gaudent et fruuntur alii parochi titulares, ut de consortio : *Ibid., dub.* 3 ; confirmata *ibid.*

4. Quum vicarius ecclesiæ S. Mariæ de Pitelos unitæ monasterio S. Salvatoris de Cellanova Ordinis S. Benedicti exerceret etiam curam animarum alterius ecclesiæ parochialis S. Martini eidem monasterio pariter unitæ, et in diebus dominicis festisque in utraque ecclesia Missam celebraret, Episcopus injunxit abbati ut alterum vicarium deputaret, quum ecclesiæ mille passuum itinere distent. Ob id S. C. consulta vicarium deputatum ab abbate et prædicto monasterio in ecclesia de Pitelos non posse curam exercere animarum in alia ecclesia parochiali S. Martini, et in utraque diebus festis Missam celebrare statuit : *Aurien., Par.*, 28 *mar.* 1716, *dub.* 1.

5. Joannes de Bretons, prior ecclesiæ S. Michaelis loci Malancenæ, iniit concordiam cum vicario ejusdem ecclesiæ, qua cedit omnes oblationes, ac onus imposuit retinendi coadjutorem, reservata præeminentia in ecclesia in casu personalis residentiæ. Deinde hic prioratus fuit unitus capitulo Avenionensi ; firma remanente vicaria perpetua, et ob incrementum populi capitulum demandavit vicario ut, præter coadjutorem institutum vigore transactionis, alium assumeret coadjutorem amovibilem, nomine vice-prioris. Hac de causa inter illos factis dissidiis, S. C. decernit Missas aliasque functiones solemnes in festis mobilibus spectare ad vicarium perpetuum in ejus ecclesia parochiali S. Michaelis privative quoad vice-priorem deputatum in coadjutorem curæ animarum a capitulo præfato : *Vasionen., Præem.*, 26 *junii* 1723.

6. Amiterni et Furconii destructorum incolæ in unum populum Aquilanum coaluerunt, ut omnes promiscuo uterentur jure civitatis. Hinc duplex exstitit paganica, quarum una ab intra, altera ab extra nuncupatur. S. C. censuit ut archipresbyter una cum capitulo, relicta veteri ecclesia, in aliam intra civitatem exstructam migrare deberet ; et deinde mandavit ut erectio fieret perpetuæ vicariæ cum cura animarum in eadem ecclesia ab extra. Novo vicario fuit concessum, ut in ecclesia ab extra et in actibus publicis incedere possit stola ornatus, atque uti parochus canonicis aliisque ipsius ecclesiæ ministris præferri. Asserunt testes, vicarios, nedum clero ejusdem ecclesiæ, sed etiam canonicis et archipresbytero ecclesiæ ab intra, quoties isti singulatim, nec in speciem collegii ad ecclesiam ab extra accesserint, digniori loco præcessisse. Hæc jura jam interrupta sibi vindicare cupiens hodiernus vicarius, congruo dubio proposito, responsum habuit, ut ipse in quibuslibet festis solemnioribus anni Missam majorem celebrare in ecclesia S. Mariæ paganicæ ab extra possit ; neque vero tam canonicis et capellanis ab extra, quam archipresbytero, canonicis, capellanisque ab intra uti singulis, dum sunt præsentes, excluso etiam eodem vicario : *Ibid., dub.* 2. Inde reproducto dubio ut supra.

7. Ac functiones benedictionum, publicationes Indulgentiarum et excommunicationum posse fieri a dicto vicario, non autem tam a canonicis et capellanis ab extra, quam archipresbytero, canonicis et capellanis ab intra sive uti singulis, sive uti universis, dum sunt præsentes, excluso eodem vicario : *Ibid. dub.* 3. Rediit causa postea ut supra.

8. Inde aliis exhibitis dubiis, an archipresbyter, canonici et capellani collegiatæ et parochialis ecclesiæ ab intra faciant unum et idem corpus cum vicario curato et capellanis ecclesiæ ab extra in functionibus ecclesiasticis ; et an vicarius curatus sit de gremio ?

9. Et an tam archipresbytero, canonicis et capellanis ab intra, uti universis, et uti singulis, quam capellanis ab extra, competat præcedentia in choro quoad dictum vicarium curatum ? Rescripsit S. C. servari votum in omnibus Card. Bellugæ : *Ead. causa*, 22 *sept.* 1731, *dub.* 2 *et* 3.

10. Controversia habita est inter Josephum Carmignanum, vicarium perpetuum basilicæ S. Mariæ Transtyberim, et Federicum Scamardam, coadjutorem perpetuum ejusdem basilicæ, qui promiscue exercent animarum curam, et æqualiter habiti sunt curati. S. C. definiit curam actualem basilicæ præfatæ non residere penes solum vicarium perpetuum, sed potius illam residere promiscue, et cumulative penes coadjutorem perpetuum : *Romana, Jur. Par.*, 29 *aug.* 1744, *dub.* 1.

11. Ac eidem coadjutori perpetuo licere actus parochiales jure proprio exercere, et independenter a dicto vicario perpetuo, et signate assistere matrimoniis, baptizare, et in libris omnia adnotare, et fidem ex illis extrahere, necnon canere, seu legere Missam præsente cadavere, administrare sacramenta SS. Eucharistiæ præsertim tempore paschali, et alios quoscumque actus ad curæ exercitium spectantes ; nec omnia hæc genere cum scientia, ordine, ac dependentia dicti vicarii perpetui debere sancitum est : *Ibid., dub.* 2.

12. Atque ad dubium, an in omnibus actibus veniat idem vicarius præferendus ? ad mentem [37] rescripsit : *Ibid., dub.* 3.

[37] Et mens est, ut exercitium curæ dividatur, ita ut alternatim per hebdomadas unus exerceat intra, alius extra urbem incipiendo a vicario perpetuo, et eadem alternativa locum habeat in applicatione Missæ pro populo : *Ead. causa*, 29 *aug.* 1744.

13. Minime insuper integrum est vicario perpetuo tam in subscriptionibus, quam in aliis actibus ultra titulum vicarii perpetui superaddere nomen parochi dictæ basilicæ, sed tantum nomine vicarii perpetui uti debere, constituitur : *Ibid.*, *dub.* 7.

14. Populus villæ Campariaci postulavit divelli a parochiali ecclesia vallis Iliacæ, quum per Vicarium sibi non bene consultum judicasset. Nil aliud obtinuit, nisi ut deputato presbytero facultas adderetur cadavera in oratorio villæ Campariaci sepeliendi, emolumentis tamen parocho servatis. Facultas hæc plurimarum fuit contentionum origo. Sed decisum primo fuit, ut presbytero illi liceat in parochi absentia in eo oratorio, ejusve cœmeterio celebrare omnia officia funebria, omnesque functiones pro cadaveribus defunctorum, quæ ibi sepeliuntur in die sepulturæ : *Seducen.*, *Fun.*, 28 *maii* 1746, *dub.* 1.

15. Decisum postea fuit, ut, in absentia pariter parochi, liceat eidem deputato vicario eadem officia et functiones diebus infra octavam anniversarii, et etiam post celebrare : *Ibid.*, *dub.* 2.

16. Præfatum vero vicarium parochum, seu priorem vallis Iliacæ a celebratione eorumdem officiorum et functionum in dicto oratorio Camperiaci tam in die sepulcri, quam in reliquis excludere non posse, statutum fuit : *Ibid.*, *dub.* 3.

17. Ac demum vicario eidem Camperiaci sepulcrum eligere cupientes in ecclesia parochiali vallis Iliacæ impedire non posse S. C. existimavit : *Ibid.*, *dub.* 6.

18. Parochiali ecclesiæ B. Mariæ in Cœlum Assumptæ villæ de Slimiana servitium ministeriumque præstant rector et quatuor beneficiati. Hos inter et rectorem controversia de ecclesiæ regimine, quod ad se privative rector spectare prætendebat, orta fuit. Sed quum ad illum S. C. spectare primum respondisset, nunc secundum ea quæ proponebantur definitum extitit, rectoris coadjutorem, nuncupatum vicarium, corpûs cum beneficiatis non facere : *Urgellen.*, 12 *martii* 1757, *dub.* 12.

19. Eodem autem rectore absente, ad illius vicarium jus regendi chorum et præsidendi in ecclesia, non ad seniorem beneficiatum spectare, stabilivit ead. S. C. : *Ibid.*, *dub.* 13.

20. In comitatibus cadaverum defunctorum in ambitu ecclesiæ S. Nicolai, quæ in quavis ecclesia sive seculari, sive regulari, ejusdem ambitus sepulcrum afficiuntur, interveniente capitulo ecclesiæ cathedralis, munus parochi expleri debet haud a vicario ejusdem ecclesiæ S. Nicolai, sed a vicario capituli cathedralis. Nam in civitate Andriæ ecclesia cathedralis unica est parochialis, aliæ coadjutrices : *Andrien.*, 24 *jan.* 1767, *dub.* 2 ; confirmata 19 *sept. ejusd. anni.*

21. Vicarius ecclesiæ prædictæ S. Nicolai non tenetur elevare crucem parochialem a cathedrali, sed uti potest propria cruce in comitatibus cadaverum defunctorum intra dictæ ecclesiæ ambitum, et in eadem, vel in aliqua quacumque præter cathedralem, et ejusdem filiales ecclesias sepeliendorum, minime interveniente cathedralis capitulo : *Ibid.*, *dub.* 10 ; confirmata *ibid.*

22. Insuper tam vicario cathedralis, quam vicario dictæ ecclesiæ S. Nicolai, de venia Episcopi, respective jus competit concedendi licentiam aliis sacerdotibus conjungendi in matrimonium, et administrandi sacramentum Baptismatis, sive in ecclesia cathedrali, sive in quacumque alia civitatis Andriæ, ac sui territorii : *Ibid.*, *dub.* 21. Deinde confirmatum et additum, dempta clausula de licentia Episcopi : 15 *sept.* 1770.

23. Deinde alia fuerunt explicata dubia, nempe in comitatu parochiæ incolarum, qui intra ambitum ecclesiæ cathedralis moriuntur, ac quibus in ecclesia S. Nicolai, aut in alia ambitus ejusdem sepulcrum datur, parochiale exercitium a vicario ecclesiæ cathedralis expleri debet : *Ead. caus.*, 15 *sept.* 1770, *dub.* 1.

24. Item in comitatu cadaverum defunctorum in ambitu ecclesiæ S. Nicolai, et in ecclesia cathedrali tumulandorum expleri debet exercitium parochiale a vicario S. Nicolai : *Ibid.*, *dub.* 2.

25. In comitatu cadaverum defunctorum in ambitu S. Nicolai ecclesiæ, et sepeliendorum in ecclesiis parochialibus positis in ambitu ecclesiæ cathedralis parochiale exercitium a vicario S. Nicolai obeundum est : *Ibid.*, *dub.* 3.

26. In comitatu denique cadaverum, quæ in ambitu ecclesiæ S. Nicolai e vita migrant, et in sepulcro regularium ecclesiarum in ambitu ecclesiæ cathedralis existentium conduntur, munus parochiale vicarius S. Nicolai fungi debet : *Ibid.*, *dub.* 4.

27. Vicarii, seu curati ecclesiæ parochialis Hospitaletti, per P. generalem deputati ad curam animarum dicti loci, nequeunt audire confessiones fidelium ejusdem loci sine licentia et approbatione Episcopi : *Lauden.*, *Jurisdict.*, 1 *decemb.* 1691 ; sed inde recedendo a decisis S. C. posse respondit : *Ibid.*

28. Neque dicti vicarii, seu curati possunt confitentes absolvere a casibus Episcopo reservatis : *Ibid.*, *dub.* 6 ; confirmata *ibid.*

29. Ad curatos seu vicarios curatos cathedralis et parochialis ecclesiæ Carpentoracti, apud quos cura actualis animarum residet, spectat custodia librorum parochialium, qui in diem occurrunt, non autem sunt asservandi sub duplici clavi, quarum una saltem retineatur a capitulo : *Carpentoraten.*, 15 *sept.* 1781, *dub.* 3.

§ IV.

Vicarius curatus quoad remotionem.

1. Nonnullæ a Clemente XI Pont. Max. parochiales ecclesiæ monasterio in Waldassensi Ordinis Cisterciensis cum expressa facultate eas per monachos ad nutum amovibiles, sive per sacerdotes seculares moderandi, unitæ fuerunt. Consistorium episcopale Ratisbonense hanc facultatem in controversiam revocavit, quod semper antea sacerdotes fuisse præsentatos tanquam vicarios perpetuos. Sed S. C. ei obstitit. Ideo idem abbas Joannes Baptista vicarium in Tursenreut ab se antea præsentatum, et ab Ordinario institutum eliminare a cura, monachumque deputare prætendebat. Replicabat vicarius, quod nullo amovibilitatis facto verbo fuisset in possessionem vicariæ missus. Itaque dubio excusso, S. C. haud esse locum amotioni decidit : *Ratisbonen., Vic.*, 23 *aug.* 1721.

2. Vicariam obtinuit sacerdos Bernardinus Palanghi Hetruscus; sed, cum esset pluribus inquisitus vitiis, prævio testium examine Episcopus anno 1792 edidit decretum « ex informata conscientia, et ex causis nobis notis, soli Deo, et Sedi Apostolicæ rationem reddituri, ab audiendis confessionibus (ipsum Palanghium) suspendimus, et ab exercitio quocumque curæ animarum, ac regimine præfatæ parœciæ removemus omnino ». Ille præsidio S. C. niti curavit, sed remotionem prædicti a cura parochiali ac suspensionem ab audiendis confessionibus validam esse S. C. resolvit : *Perusina, Rem. vicariis cur.*, 26 *septembris* 1795, *dub.* 1.

3. Neque idem vicarius est redintegrandus ad possessionem dictæ curæ : *Ibid.*, *dub.* 2.

4. Neque sunt fructus restituendi, neque solvendæ expensæ : *Ibid.*, *dub.* 3.

§ V.

Vicarius curatus quoad residentiam, Missam, aliaque onera.

1. Cuncta onera respicientia animarum curam ac sacramentorum administrationem spectare ad vicarium perpetuum, cetera vero omnia ad abbatem sive commendatarium ejusdem ecclesiæ, in qua est erecta vicaria, decisum est : *Eugubina*, 12 *maii* 1594.

2. Mandatur ut Episcopus opportunis remediis juxta sacrorum canonum et sacri Concilii dispositionem provideat, ut rectores, seu vicarii ecclesiarum parochialium mensæ capitulari, vel regularium monasteriis unitarum, apud eas continuo resideant, et munus suum laudabiliter exerceant : *Eugubina*, 12 *novem.* 1633.

3. Si in quinque prioratibus olim Ordinis Templariorum ponuntur vicarii perpetui, omnia onera ecclesiastica ad ipsos vicarios pertinere, atque in iis vicariis conferendis non requiri formam examinis per concursum, sed sufficere, ut ab Ordinario examinentur et approbentur : *Vasionen.*, *Visit. SS. LL.*, 25 *aug.* 1637, *dub.* 3.

4. Censuit S. C. vicarium ecclesiæ S. Susannæ de Urbe curam animarum exercentem teneri diebus dominicis et festis Sacrificium offerre pro ovibus commissis absque eo quod possit recipere aliam eleemosynam, seu sacrificium applicare : *Romana*, 17 *julii* 1649.

5. Vicarii seu curati ecclesiæ parochiali Hospitaletti deputati per P. generalem ad curam animarum dicti loci tenentur recipere approbationem ab Episcopo prævio examine : *Laudensis, Jurisdict.*, 1 *decembris* 1691, *dub.* 3. Sed inde S. C. recessit a decisis, et non teneri respondit : 26 *septembris* 1692.

6. Ac prædicti vicarii, seu curati intervenire tenentur ad Synodum diœcesanam : *Ibid., dub.* 3 ; confirmata *ibid.*

7. Necnon onus habent interveniendi congregationibus casuum conscientiæ : *Ibid., dub.* 9 ; confirmata *ibid.*

8. Ac renuentes cogi ac puniri ab Episcopo possunt : *Ibid.*, *dub.* 10.

9. Prædicti vicarii seu curati an teneantur recognoscere episcopum Laudensem eorum Ordinarium ? respondendum esse in casibus paticularibus censuit : *Ibid., dub.* 11 ; confirmata *ibid.*

10. Vicarius curatus monachus exercens curam animarum in ecclesia monasterii, quæ parochialis exstitit, examinari, et ab Episcopo ad formam laudi approbari non debet : *Burgi. S. Sepulcri. Jurisd.*, 20 *sept.* 1698, *dub.* 10.

11. Antonius Pervenantius, vicarius curatus animarum curam exercens in ecclesia B. M. de Planctu, tenetur celebrare et applicare pro populo sacrificium singulis diebus festis ; minime ejusmodi onus spectet ad archiconfraternitatem inibi existentem mediantibus ejus capellanis : *Romana, Mis. par.*, 28 *martii*, 1711, *dub.* 1.

12. Et, præter festos dies cujuscumque hebdomadæ, idem vicarius tenetur in diebus sabbati celebrare, non autem applicare Sacrificium pro ecclesia, et idem ad dictam archiconfraternitatem non spectat : *Ibid.*, *dub.* 2.

13. Atque pro sacrificiis in præteritum non celebratis, seu non applicatis, non potest præfatus vicarius excusari a satisfactione supplenda, et

quoad numerum arbitrio Card. Præfecti : *Ibid.*, *dub.* 3.

14. Non tenetur Episcopus concedere vicario ab abbate S. Salvatoris de Cellanova Ordinis S. Benedicti pro administrationem curæ animarum in ecclesiis de *Qualedro*, *Vilela*, licentiam celebrandi duas Missas in quolidet die festo, nam S. C. jam antea definierat deputari duos presbyteros deberi : *Aurien.*, *Vic. cur.*, 18 *maii* 1715, *dub.* 2.

15. Neque licere censuit monachis vicariis deputatis in ecclesiis parochialibus, quatenus sint unitæ aut annexæ dictæ ecclesiæ monasterio S. Salvatoris, in parochiis absque socio regulari residere : *Ibid.*, *dub.* 3.

16 Quum vicarius ecclesiæ S. Mariæ de Pitelos unitæ monasterio S. Salvatoris de Cellanova Ordinis S. Benedicti exerceret etiam curam animarum alterius ecclesiæ parochialis S. Martini eidem monasterio pariter unitæ, et in diebus dominicis festisque in utraque ecclesia Missam celebraret ; Episcopus præcepit abbati, ut alterum vicarium deputaret, quia spatio mille passuum dirimuntur Ecclesiæ ; idcirco S. C. consulta vicarium deputatum ab abbate et prædicto monasterio in ecclesia de Pitelos non posse curam exercere animarum in alia parochiali S. Martini, et in utraque diebus festis Missam celebrare judicavit : *Aurien.*, *Par.*, 28 *martii* 1716, *dub.* 1.

17. Vicario perpetuo, qui in ecclesia olim collegiata, nunc cathedrali curam animarum exercet, Missam conventualem pro benefactoribus ad formam decreti Episcopi in feriis applicare jubetur : *Burgi S. Domnini*, *Miss. conv.*, 16 *maii* 1716, *dub.* 2.

18. Eique vicario eleemosynam unius julii pro qualibet Missa conventuali præter emolumenta vicariæ per modum distributionis esse debitam decernitur : *Ibid.*, *dub.* 3.

19. Eleemosynam vero hanc illi ex reditibus capituli ad formam præfati episcopi decreti solvendam esse mandatur : *Ibid.*, *dub.* 4.

20. Necnon dicto vicario diebus quatuor temporum, et vigiliarum, in quibus ex rubrica Missalis duæ Missæ cantari debent, distributiones pro hujusmodi celebratione augeri debere firmatur : *Ibid.*, *dub.* 8.

21. Dictumque incrementum ex reditibus capituli non aliunde sumendum esse constituitur : *Ibid.*, *dub.* 8.

22. Vicarii perpetui ecclesiæ parochialis Vetiani inferioris tenentur in die sabbati sancti accedere ad ecclesiam archipresbyteralem et matricem Vetiani superrioris, et præstare assessionem personalem benedictioni fontis ceterisque functionibus : *Lunen. Sarzanen.*, *Præem.*, 15 *maii* 1717, *dub.* 2 ; confirmata 23 *julii* 1718.

23. In casu vero repugnantiæ cogendi sunt prout de jure : *Ibid.*, *dub*, 3 ; confirmata *ibid.*

24. An vicarius curatus, qui constitutus est in ecclesia S. Mariæ de Paganica ab extra, cum in ecclesia collegiata et parochiali ab intra archipresbyter resideret, præter exercitium curæ actualis interesse horis canonicis in dicta ecclesia ab extra, dummodo non fuerit legitime in actuali dictæ curæ exercitio? hoc dubium S. C. pandit, ut servaretur in omnibus votum Cardin. Bellugæ : *Aquilana*, *Præem.*, 22 *sept.* 1731, *dub.* 4.

25. Dubiis excussis an vicarius perpetuus basilicæ S. Mariæ Transtyberim Josephum Carmignanum requisitus a parochiæ incolis degentibus tam intra quam extra Urbem in vineis, teneatur per se ipsum, ad illos quocumque tempore accedere, eisque sacramenta administrare ; seu hoc onus ad sui libitum refundere valeat in coadjutorem perpetuum ejusdem basilicæ, vel in casu impedimenti tantum.

26. An Missæ in diebus festis applicandæ pro populo veniant alternatim per eosdem celebrandæ ; sive potius applicari debeant a solo vicario perpetuo? ad mentem [38] S. C. respondit : *Romana*, *Jur. par.*, 29 *aug.* 1744, *dub.* 4 *et* 5.

21. Decretum latum anno 1633 a curia episcopali Carpentoratensi, quo præcipitur ut vicariis parochialis ecclesiæ Carumbi, quæ attinet ad prioratum canonicatui pœnitentiario unitum, onus incumbat administrandi sacramenta Baptismi, Pœnitentiæ, Eucharistiæ, et Extremæ Unctionis incolis S. Hippolyti spectantibus ad prioratum a canonico æedituo possessum et ejus canonicatui unitum, eorumque funera peragendi dummodo quarta funerea concederetur, servari non debet: *Carpentoraten.*, 26 *jan.* 1743, *dub.* 1. Inde, causa reproducta, S. C. recessit a decisis, decrevitque servandum esse supradictum decretum soluta per canonicum æedituum parocho Carumbi pecuniarum summa expendi solita in prandium, seu refectionis, de quibus actum fuerat et taxanda a Card. Præfecto : 24 *aug. ejusd. anni;* confirmata 18 *junii* 1746.

28. Habitantes in jugis montium Pyrenorum postularunt ut duo vicarii, qui sunt in loco *Tabernas*, qui incolis populoque caret, alter in pago *Barbaruens*, alter in pago *Serra* residere compellerentur, ut ita ob convenientem distantiam, necessitatibus spiritualibus incolarum omnium facile occurrere possint. Sed suspensa responsio fuit, et scribi demandatum apostolico nuntio pro informatione et voto, qui interim mandet per modum provisionis

[38] Vide not. 37 præced.

et sine præjudicio jurium partium pro administratione Sacramentorum, et ad secretarium pro compulsoria et remissoria: *Barbastren.*, 9 *julii* 1757, *dub.* 3.

29. Vicarii curati ecclesiarum parochialium locorum Rodii et S. Mauri spectantium ad Hierosolymitanum Ordinem, ac a bajulivo S. Euphemiæ præsentati, examinari, et approbari ab Episcopo debent : *Caputaquen.*, 2 *aug.* 1760, *dub.* 2, confirmata 17 *januar.* 1761.

30. Retulit Episcopus, plures in sua diœcesi, curionatus nomine, adesse parochiales ecclesias matricibus adnexas, et commodiori fortasse populi loco erectas, eorumque vicarios, seu curiones amovibiles Missam pro populo celebrare penitus negligere. Idcirco postulavit an et a quibus vicariis sit pro populo applicanda Missa ? et ab omnibus esse applicanda responsum tulit : *Eginaten., Visit. SS. LL.*, 18 *julii* 1789.

31. Vicarium seu vicarios ecclesiæ S. Nicolai quolibet anno archipresbytero vicario capituli ecclesiæ cathedralis, quæ unica parochialis totius civitatis Andriæ est, notulam eorum qui paschale præceptum non impleverant deferre minime debere, statutum fuit : *Andrien.*, 24 *januar.* 1767, *dub.* 17. Capitulo cathedralis læsum præfato decreto se esse putante, causam reproponi curavit, et recessit S. C. a decisis, mandavitque archipresbytero notulam prædictam exhibendam : 15 *sept.* 1770.

32. In dubium venit deinde, an in fine cujuslibet anni vicarius, seu vicarii dictæ ecclesiæ S. Nicolai adferre debeant ad archivum ecclesiæ cathedralis quinque libros parochiales, in quibus baptizati, confirmati, in matrimonium conjuncti, mortui, ac status animarum fuerint descripti ? et resolutum est, servari solitum : *Ibid.*, *dub.* 23 : et causa reproducta, ut scriberetur episcopo juxta instructionem responsum est : 19 *sept.* 1767. Tandem definitum, ut libros status animarum quolibet anno ad cathedralem transferendos, quoad reliqua ad eamdem cathedralem traducendos quolibet sexennio esse : 15 *sept.* 1770.

VICARIUS EXERCITUS, Vide *Capellanus seu Vicarius aut Matrimonium* § *XIX*.

VICARIUS FORANEUS.

1. Vicarius foraneus oppidi S. Angeli in Pontano valet exigere rationem et certiorem fieri debere de eleemosynis quæ recipiuntur occasione Adventus, et Quadragesimæ pro subsidio Terræ sanctæ, redemptionis captivorum, hospitali, et suffragio animarum purgantium tantum : *Firmana, Conc.*, 21 *april.* 1742, *dub.* 3.

2. Vicarii foranei munus in oppido Proxeudi exercet sacerdos Dominicus Antonius Franceschini, qui archipresbyter et prima dignitas est ecclesiæ collegiatæ, et animarum curam habere dignus testimonio Episcopi fuit. Attamen zelatores nonnulli eum negligentem, audacem, dissidiique cupidum accusantes, supplicarunt pro illius remotione a munere vicarii foranei ; sed expiscatis duorum hominum, totidemque mulierum testimoniis contra optimam Episcopi commendationem nil valentibus, illorum S. C. respuit postulationem, et injunxit ad mentem [39] : *Terentina*, 13 *febr.* 1773.

VICARIUS GENERALIS

(*In genere* [40]).

1. In foro archiepiscopali ab immemorabili tempore mos invaluit atque consuetudo, qua vicarius Archiepiscopi in qualibet collatione, seu institutione quorumcumque beneficiorum accipit pro sigillo

[39] Mens fuit, ut post aliquod tempus, cum dignitate tamen, et remota quacunque suspicione, hoc in pœnam prædicti archipresbyteri Franceschini decretum fuisse, alium idoneum, probumque virum, qui Vicarii munus exerceat, eligat et subroget, et ita quieti oppidanorum consultum, et omnis querelarum occasio perempta remaneat : *Regist. Litt.* lib. 33, *die* 13 *januar.* 1773.

[40] Vicarios tantum constitui cœpisse seculo XIII ex eo conficit Thomassinus, part. 1, lib. 2, cap. 8, quod nulla sit eorum mentio in Gratiani decreto, et nulla in decretalibus Gregorii IX. Itaque eorum originem repetit a Concilio Lateranensi IV ubi Innocentius III et ceteri Patres hortantur Episcopos, ut si expedire nequeant per se negotia universa eligant presbyteros, quorum in iis vicariam supponant fidem. Tandem addit exeunte seculo XIII ubique receptos vicarios generales, et hinc in VI Decretalium libro titulus est *de Officio vicarii*, in quo totum ejus munus explicatur.

unum, vel plures nummos aureos ratione quantatis fructuum beneficii, sed ignorantur, an stante decreto sess. 21 cap. 1 *de Refor.* [41] prohibente pro collatione ordinum quorumcumque vel pro dimissoriis, aut testimonialibus litteris, aut pro sigillo, seu alia quacumque de causa aliquid accipere, id etiam sibi vindicet locum in collatione beneficiorum præsertim curatorum; ut nihil etiam pro sigillo ab ipso vicario accipi possit. S. C. non posse, ut in decreto, cujus exemplar mittitur, judicium fecit: *Ravennaten., anno* 1577 *dub.* 3.

2. Respondit S. C. consulta vicarium episcopi etiam episcopo præsente capitularibus præcedere debere, nisi illa ecclesia consuetudo contrarium induxerit: *Vigilien.*, 7 *junii* 1601.

3. Parochum habentem curam animarum extra, vel intra civitatem consuevisse S. C. improbare, ut in vicarium Episcopi eligatur, censuit: *Nullius*, 12 *maii* 1629.

4. Vicarium neque pro excutione dispensationis matrimonialis, neque alias etiam vigore cujuscumque consuetudinis pro decretis citra celebrationem matrimonii quicquam omnino percipere posse, statuitur: *Arianen.*, 28 *april.* 1633 *dub.* 5.

5. Consilio S. C. expedito, an dignitas, seu canonicus cathedralis cui est adnexa cura animarum, possit exercere munus vicarii generalis? datum est responsum negativum: *Dubium*, 3 *febr.* 1685.

6. Quoad causam vertentem inter Card. abbatem SS. Vincentii, et Anastasii ad Aquas Salvias, et archiepiscopum Senensem prætendentem, vicarium generalem Orbetelli accedere debere ad ejus synodum provincialem; licet præfatum oppidum subsit in spiritualibus jurisdictioni dictæ abbatiæ, et Card. abbates semper ibidem exercere consueverint jurisdictionem quasi episcopalem, S. C. non teneri resolvit: *Nullius, seu Provinciæ Senen.*, 17 *julii* 1700.

7. Vicario generali extra collegiatam ecclesiam oppidi Terlicii audienti confessiones sacramentales non debentur distributiones illius horæ, qua choro non intersit: *Juvenacen.*, *seu Nullius Terlicii, Dist.*, 13 *aug.* 1707, *dub.* 1.

8. Neque eidem non intervenienti, funerum, et supplicationum compendia debentur: *Ibid.*, *dub.* 2.

9. Quum Prosper Ascentinus, vicarius generalis ecclesiæ Tolentinæ et Maceratæ, amotus fuisset ab officio, et interrogata fuisset S. C. an constet de causis remotionis dicti vicarii? utique constare S. C. respondit. Nam ex Lauretani episcopi informatione habetur inter alia « quæ tamen reperienda veritas est, dum fides videtur violari? non potest dici non latitare, licet quemadmodum necesse sit ad evitandam publicitatem, in multorum dedecus redituram, ut latescat ». *Tolentina, Ord.*, 2 *oct.* 1717, *dub.* 7. Inde vero S. C. recessit, et addidit ad mentem: 11 *junii* 1718.

10. Pro vicarii præcedentia quoad capitulum, et primo honore ei exhibendo in thurificationibus, ac palmarum distributionibus habenda sunt, decreta edita a S. C. Rituum [42]: *Nicien.*, *ad Visit. SS. LL.*, 6 *aug.* 1677, *dub.* 7.

11. Assuevit S. C. improbare, ut parochus in vicarium episcopalis juridictionis adsciscatur, nisi concurrat paucitas numeri parochiæ incolarum, et vicinitas ecclesiæ parochialis cum ædibus episcopalibus: *Asten.*, 11 *julii* 1626.

12. Horatius Valeriani, canonicus ecclesiæ collegiatæ oppidi S. Victoriæ, electus in vicarium generalem ab episcopo Fanensi, supplicat pro facultate absentiæ a choro durante munere vicariatus dimissa in favorem ejusdem collegiatæ tertia fructuum parte. S. C. indultum concessit ad alium annum tantum absque spe ulterioris prorogationis: *Firmana, et Fanen.*, *Ind. abs.*, 26 *novem.* 1776.

13. Procurationis taxa a vicario generali Firmano exacta occasione delegatæ visitationis locorum piorum montis Cranarii, quasi judicialem explevisset accessum, non est valida. Etsi vicarius sustineret, verum fuisse accessum illum extraordinarium, at visitationem appellasse: *Firmana, Proc.*, 16 *maii* 1795, *dub.* 1.

14. Eidemque vicorio demandatur restitutio summæ exactæ, demptis victualibus tantum, ab Archiepiscopo taxandis pro medietate procurationis ad formam ultimæ sacræ visitationis archiepiscopalis, quamvis vicarius de accessu a visitatione non diverso, ejusque bona fide, qua exactam pecuniam consumpsisset, excusari studuerit: *Ibid.*, *dub.* 2 [43].

VICARIUS GENERALIS EPISCOPI QUOAD PRÆSENTIAM IN MATRIMONIIS, Vide *Matrimonium* § *XX*.

[41] Vide not. 370, verb. *Episcopus*, § XXIII.

[42] Vide not. 684, verb. *Congregatio*, § V.

[43] Bened. XIV *de Synod. diœc.* lib. II, cap. 8, num. 3, p. 135. S. C. C. interrogata hisce verbis: « or. Ordinarius supplicat pro declaratione, an vicarius generalis Episcopi possit, Episcopo absente, synodum diœcesanam congregare, ita ut constitutiones in ea editæ, sint observandæ » die 4 dec. 1655 respondit non potuisse, absque speciali mandato Episcopi, ac propterea constitutiones in synodo, ut proponitur, factas, esse ipso jure nullas: sicuti legitur lib. 19. *Decret.* pag. 543 *a tergo*.

VICARIUS LATERANENSIS

(*Basilicæ Urbis*).

1. Vicarius deputatus a capitulo basilicæ S. Joannis in Laterano Urbis pro ecclesiis sitis in solo Lateranensi diœcesis Miletensis non posset revidere visitationes factas ab Episcopo, sive ejus delegato visitatore in dictis ecclesiis; etiamsi idem autumat in eadem diœcesi quasi episcopalem exercere posse jurisdictionem : *Mileten.*, 23 *april.* 1701, *dub.* 2 ; confirmata 13 *maii* 1702.

2. Nec idem vicarius in dicta diœcesi Miletensi potest invisere libros administrationis redituum societatum laicarum, quæ in eisdem ecclesiis erectæ sunt ; et pro dicta revisione computorum nequit recipere a dictis sodalitiis aliquod emolumentum seu mercedem : *Ibid.*, *dub.* 3 ; confirmatum et additum ad primam partem, præterquam quoad societates erectas auctoritate capituli: *Ibid.*

3. Idemque vicarius destinatus in dicta diœcesi nequit indicere concursum in occasione vacantium ecclesiarum parochialium, quæ prætenduntur in dicto solo Lateranensi collocatæ : *Ibid.*, *dub.* 4 ; confirmata *ibid.*

4. At prædictus vicarius in casu, quo se ingereret in jurisdictionalibus, et causis spectantibus ad episcopum Miletensem potest ab eodem episcopo coerceri, et puniri canonicis censuris, et pœnis : *Ibid.*, *dub.* 7 ; confirmata *ibid.*

5. Vicarius præfatus, in visitatione quam fecit jure ordinario, potest petere ut sibi ostendantur acta visitationis ab Episcopo vel ab ejus delegato factæ in forma tamen extrajudiciali, non autem auctoritate, et per edicta : *Ead. caus.*, 17 *novem.* 1703, *dub.* 4.

6. Sententia S. C. petita est, an vicarius basilicæ Lateranensis interesse debeat tantum horis canonicis, et functionibus designatis in constitutionibus impressis sub anno 1728 ; seu potius omnibus horis canonicis, et functionibus designatis in constitutionibus impressis sub anno 1777 ? respondit, dilata, et supplicandum Sanctissimo pro deputatione congregationis particularis super examine contentorum in correctione Constitutionum anni 1728. *Romana*, *Serv. chor. et punct*,, 2 *maii* 1739, *dub.* 1.

7. Item basilicæ Lateranensis vicarius absens scriptoribus fallarum, ne obediant præfecto chori demandanti suas punctaturas, præcipere nequit : *Ibid.*, *dub.* 2.

8. Facultatem vero delegandi, et expungendi punctaturas ejusdem vicarii card. Archipresbytero competere S. C. duxit : *Ibid.*, *dub.* 4.

9. Vicario Lateranensi visitanti ecclesiam S. Mariæ Montis in terra Caldarolæ positam (quam sodalium laicorum societas possidet, et ab eisdem, qui episcopo Camerinensi procurationem solvunt, et pauperes se esse fatentur) procurationem petenti, S. C. responsionem protelavit, atque jussit ut scribatur episcopo Camerini juxta instructionem [44] : *Camerinen.*, *Proc.*, 19 *apr.* 1777.

10. S. C. consulta, an, et in qua summa vicario Lateranensi debeatur procuratio a capitulo collegiatæ ecclesiæ S. Mariæ Misericordiæ in solo Lateranensi?

11. Et an præterea vicarius idem Lateranensis restituere teneatur procurationem per ipsum exactam, et in qua summa? responsum suspendit, ut interim scriberetur Episcopo juxta instructionem [45]. *Senogallien.*, *Proc.*, 7 *junii* 1777, *dub.* 1 *et* 2.

Vicarius religionis militaris Ordinis Hierosolymitani, Vide *Religio militaris Ordinis Hierosolymitani*, § III.

VICE-ÆDITUUS.

Vice-æditituum in ecclesia parochiali et collegiata terræ Nojæ quolibet anno absque archipresbyteri primæ dignitatis, penes quem cura animarum actualis residet, intelligentia, atque approbatione, Canonici eligere valent : *Baren.*, 28 *aug.* 1756, *dub.* 12 ; confirmata 3 *dec.* 1757.

[44] Ut nempe respiciat codices confraternitatis, et recognoscat an unquam illa solverit procurationem visitatori Lateranensi, et an vere sit pauper eadem confraternitas. *Ead. causa*, 27 *april.* 1777.

[45] « Ut nempe Episcopus inspiciat codices capituli, et recognoscat an unquam capitulum solverit procurationem. » *Ead. causa*, 7 *junii* 1777.

VICE-PAROCHUS.

1. Vice-parochus ecclesiæ S. Pauli urbis Vallettæ, dum divina officia celebrantur a beneficiatis Catharinæ Valenti absente parocho, non potest ejus vices supplere, nec in ejus stallo cum stola sedere, exceptis tamen functionibus parochialibus : *Melevitana*, *Div. off.*, 29 *januar.* 1718, *dub.* 8.

2. Planum non est, an parochus S. Mariæ civitatis Centumcellarum possit subrogare vice-parochum in comitatu cadaverum, quæ sunt sive intra, sive extra parochialem humanda?

3. An ipso quomodolibet impedimento, faciendum sit funus supra dictis cadaveribus a vice-parocho cum solita exactione emolumentorum ? rescribitur, servandum esse concordiam approbatam a Card. S. Cruce, et in casu interventus vice-parochi deberi solita emolumenta : *Viterbien.*, 16 *decem.* 1741, *dub.* 7 *et* 8.

4. Quum petita fuisset dissolutio unionis ecclesiæ olim curatæ S. Petri Cillaveniæ Dominicano cœnobio a S. Pio V peractæ ob numerum ad 2000 animarum auctum ; S. C. censuit manutenendum, et retinendum esse vice-parochum in dicta ecclesia S. Petri sumptibus conventus pro summa ab archiepiscopo Papiensi taxanda : *Papien.*, *Diss. un. et prov.*, 3 *martii* 1787, *dub.* 4.

Reliqua, Vide *Matrimonium* § *XIX*.

Vinculum indissolubilitatis, Vide *Matrimonium*.

Violentia, Vis, Vide *Matrimonium* § *XXII*; *Professio religiosa* § *VII*; *Sacramentum ordinis* § *XI*.

Visitatio, Vide *Archiepiscopus*, *Episcopus* § *XXV usque ad XXX*; *Hospitale* § *II*, *Monasterium* § *IV*; *Seminarium* § *VII*; *Vicarius capitularis* § *III*.

VISITATIO SACRORUM LIMINUM.

Sixtus V Pont. Max. præscripsit, ut Itali, vel ex Italicis insulis Episcopi, aliique adjacentium Provinciarum Italiæ, ac etiam Dalmatiæ et Græcorum, quæ e regione ipsius Italiæ, et Siciliæ oris sunt, tertio quoque unno, Germani vero Galli, Hispani, Belgæ, Boemi, Hungari, Angli, Scoti, Iberni, ceterique omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum, Balticum, ac Mediterraneum, quarto anno ad urbem accederent sanctorum Apostolorum Limina visitaturi. ·Episcopus Carpentoratensis ex ultimis visitationibus Sacrorum Liminum a suis prædecessoribus, et a se peractis animadvertens sibi impositum esse onus visitandi de triennio in triennium, supplicavit pro subrogatione quadriennii loco triennii. Exposuit idem, quod Episcopi prædecessores quadrienno visitaverint, quod Galli episcopi, et præsertim Avenionensis et Cavallicensis visitationes quandoque peregerint quadriennes. Re examinata placuit S. C. decernere episcopum Carpentoratensem de quadriennio in quadriennium teneri : *Carpentoracten.*, 19 *febr.* 1718.

Vita, Vide *Clerici* § *VI*.

Xenia, Vide *Episcopus* § *XXIII*.

Xenodochium, Vide *Hospitale*.

[46] Vide Præf. § XIII.

VOTUM IN GENERE.

1. Regularem habitum Tertii Ordinis S. Dominici solemniter induunt puellæ ingredientes conservatorium SS. Rosarii Neapolis, ac in manibus priorissæ hanc emittunt professionem: « Ego, soror N. N., promitto Deo, B. M. V., P. N. Dominico, canonico ecclesiæ metropolitanæ ab EE. archiepiscopo deputato, ac tibi, vivere sub regula PP. Prædicatorum in obedientia, sine proprio, in castitate, etc. » Attamen clausuram non servant, egrediuntur, et nubunt relata dispensatione apostolica super voto simplici castitatis, bona retinent, et de ipsis disponunt. De hac re S. C. quæsita censuit non esse vota solemnia : *Neapolitana*, *Conserv.*, 1 *martii* 1704, *dub*. 1.

2. Et ad dubium, an in posterum sit eadem forma servanda ? rescribitur Card. præfecto pro confectione novæ formulæ : *Ibid.*, *dub*. 2.

3. Censuit S. C. vota, quæ profitentur, a religiosis mulieribus Jesu et Maria conservatorii tertiariarum sub regula S. Augustini oppidi Fabricæ non esse solemnia, sed simplicia. Nam hujusmodi tertiariæ inter approbatos a Sancta Sede ordines ejusdem regulæ recensentur, nec clausuram servant: *Civitatis Castellanæ*, 3 *martii* 1792, *dub*. 1.

VOTUM CONTINENTIÆ, Vide *Sacramentum Ordinis*, § XII.

VOTUM CONTINENTIÆ QUOAD DISPENSATIONEM, Vide *Dispensatio*, § XIV.

VOTUM PAUPERTATIS, Vide *Regulares*, § VII.

VOTUM PERSEVERANTIÆ, Vide *Regulares*, § VIII.

VOTUM SIMPLEX, Vide *Matrimonium*, § XXIV.

VOTUM SOLEMNE, Vide *Matrimonium*, § XXIII.

VOTA, Vide *Regulares*, § VI.

VOCATIO, Vide *Jus patronatus*, § III ; *Legatum pium*, § VII ; *Subsidium dotale*, § XV.

VOX IN CAPITULO, Vide *Archidiaconus*, § VI ; *Archipresbyter*, § VIII ; *Beneficiati*, § V ; *Canonici*, § XII ; *Mansionarius*, § II.

PARS SECUNDA

DE TITULIS CAUSARUM

PARS SECUNDA

DE TITULIS CAUSARUM

Quæ in Thesauro Resolutionum Sacræ Congregationis Concilii ab anno 1700 usque ad annum 1800 propositæ, et definitæ fuerunt, una cum aliis selectis, et in eodem Thesauro relatis, quæ ab initio Sacræ Congregationis usque ad dictum annum 1700 tractatæ, ac absolutæ sunt.

A

ABELLINEN. [1] et FREQUENTINA, 26 nov., 17 dec. 1701 ; 28 julii, 18 aug. 1703.
Conc., 28 feb. 1711.
Eleemos. Mis. conv., 6 et 27 aug., 19 nov. 1746; 14 jan., 25 feb., 15 apr. ac 17 junii 1747.
Irreg., 7 et 28 jul. 1770; 20 apr. et 4 maii 1771.
ABULEN. [2], 27 julii 1585.
anno circiter 1582.
21 april. 1587.
1 decem. 1593.
6 april. 1606.
1 decem. 1640.
24 febr. 1653.
Seu PLACENTINA, Dimissor., 21 apr. et 5 maii 1703.
Anniv., 16 et 30 maii 1778; 15 maii 1779.
Benef., 12 et 26 jan. 1732.
Matrim., 26 martii ac 9 apr. 1718.
Offic., 16 et 30 maii 1778.
Servit. chor., 23 jan. 1790.
ACERNEN. [3], 17 maii 1636.
5 maii 1646.
Commut. volunt., 2 maii 1693.
Distrib. Quot. et Jub., 10 et 24 maii 1738; 11 april. 1739.
Vic. cap., 11 martii 1702.
Vic. cap., 23 febr. 1709.
ACERRATUM [4], 5 julii, 2 et 23 aug. 1727.
Cathed., 21 julii, 13 sept., 20 decem. 1755.
Seu MATHERANEN. et ACHERUNTINA, Spolii, 18 dec. 1734, 15 jan. 1735.
ACHERUNTINA [5], 15 maii 1638.
et MATHERANEN., Visit. SS. LL., 3 martii 1668.
Seu MATHERANEN., Cur. anim., 15 dec. 1708 ; 7 dec. 1709.
Dispens., 16 junii 1770 et 8 junii 1771.
ADJACEN. [6], 8 febr. 1659.
Distrib., 11 julii 1671.
Punct. et Celebr., 10 sept. 1678 ;
20 sept. 1704.
Concur., 12 april. 1710.
Disp., 26 januar. 1709.
Distrib., 24 julii et 21 aug. 1762.
Matrim., 26 febr., 6 maii 1752.
Null. Matr., 6 dec. 1755, 8 et 29 maii 1756.
Restit. in int., 1 decem. 1714, 24 april. 1717.
ADRIEN. [7], 14 martii 1637.

[1] *Avellino*, urbs episcopalis Hirpinorum unita Frequentino sub archiepiscopatu Beneventano.

[2] *Avila*, urbs episcopalis in Castella vetere Hispaniæ sub archiepiscopatu Compostellano.

[3] *Acerno*, urbs Icentium episcopalis sub archiepiscopatu Salernitano.

[4] *Acerra*, urbs Campaniæ, episcopalis sub archiepiscopatu Neapolitano.

[5] *Accerenza, o Cirenza*, urbs archiepiscopalis in Basilicata Provincia regni Neapolitani Mateolæ unita.

[6] Sive Ajacen., *Ajaccio*, urbs Corsic. Maritimæ, episcopalis sub archiepiscopatu Pisano.

[7] Sive Hadrien., *Adria* urbs Venetica in ora episcopalis, cujus sedes habet Rhodigli, sub archiepiscopatu Ravennate.

Irreg., 31 maii 1783.
Paroch., 18 decem. 1773, 22 jan. 1774.
ÆGITANIEN. [8], Dispens., 19 april. 1692.
ÆRINEN. [9], Canonic., 16 et 30 jan. 1717.
ÆSINA [10], Leg., 4 maii 1697.
26 martii, 9 apr. 1718; 1 apr., 16 dec. 1719; 28 aug., 18 sept. 1723.
4 et 18 decem. 1762; 25 jun. 1763.
26 nov. 1785.
20 maii 1786, 7 julii 1787.
Capell., 22 april., 26 aug. 1719.
Capell., 25 martii 1765; 20 junii, 11 julii, 8 et 29 aug. 1767;
Capell., 18 maii 1765.
Cathed., 23 febr. et 16 mart. 1771.
Concur., 1 decem. 1708.
Concur., 12 maii 1736.
Demolit., 26 aug. 1780.
Elect. conc., 18 jul. et 8 aug. 1711.
Funer., 2 decem. 1702.
Jur. elig. conc., 16 martii 1720.
Jur. bapt., 15 julii 1797.
Jur. nomin. conc., 30 sept. 1702.
Jur. sepel., 15 decem. 1703.
Leg., 4 et 25 apr. 1789.
Legat., 19 jun. et 21 aug. 1706.
Matrim., 22 julii et 2 sept. 1758.
Med. ann., 1 et 22 julii, 9 sept. 1741.
Mis. conv., 15 jul. et 5 aug. 1780.
Pens., 13 maii 1702.
Quar. fun., 14 jun. 1710.
Reduct. Miss., 18 nov. 1797.
Reduct. ser. ch., 27 aug. 1791.
Sepult., 1 et 22 sept. 1714.
Subs. dot., 21 aug., 11 sept. ac 27 nov. 1784; 19 dec. 1789; 23 jan. 1790.
Susp. et Irreg., 28 jul., 19 aug. 1702.
Trans. eccl. par., 7 dec. 1709.
Trans. Miss., 24 mart., 21 apr. 1787.
AGINNEN. [11] Irreg., 14 mart. 1705.
Irreg., 9 et 30 julii 1768.
AGRIEN. [12], 11 dec. 1621.
Irregul., 10 et 31 mart. 1770.
AGRIGENTINA [13], Disp., 12 dec. 1767; 16 et 30 jan. 1768.
Matrim., 15 mart. 1727.
Profes., 16 dec. 1702; 13 jan. ac 19 maii 1703.
Restit. in int., 11 ac 25 jan. 1716.
ALATRINA [14], 21 mart. 1612.
12 febr. 1661.
20 aug. 1785.
25 jan. et 8 febr. 1727.
20 aug. 1785.
9 april., 7 maii, 20 aug., 10 sept., 26 nov. 1785; 2 et 16 decem., 1786; 7 julii 1787.
Dot., 3 febr., 2 et 30 martii 1776.
Fund. Coll., 11 junii 1729.
Seu VERULANA, Ordin., 15 april. 1747.
Reædif. cap., 8 et 29 julii 1775.
Reduct. Miss., 16 jan., 20 febr. 1712.
Reduct. oner., 27 aug. 1791.
Serv. ch., 24 apr. 1784, 9 jul. 1785.
Visit. SS. LL., 10 jul. 1790
ALBANEN. [15], 23 sept. 1617.
Benepl., 21 junii 1698.
Deput. er. et adm., 29 mart., 10 maii, et 21 junii 1692.
Distrib., 9 dec., 1690.
27 april., 8 jun., 1 oct. et 16 nov. 1720.
10 martii 1742.
27 april., 11 maii, 24 aug. et 14 sept. 1748.
18 sept. 1756.
4 apr., 16 maii, 29 aug. 1789, et 26 mart. 1791.
Benepl., 17 nov. 1703.
Benepl., 2 maii 1711.
Capel., 11 martii, 23 apr. 1774.
Emph., 14 jan., 3 mart. 1792.
Funer., 20 febr. 1723.
Leg., 3 oct. 1705.
Reduct. Miss., 27 martii 1706.
Semin., 25 junii, 11 aug. ac 1 sept. 1742.
Sub. dot., 3 et 24 sept. 1707; 28 julii ac 18 aug. 1708.
ALBEN. [16], 24 martii 1792.
Abbat., 3 et 24 martii 1703.
Irreg., 8 et 29 aug., 19 sept. 1772; 18 dec. 1773; 22 jan. et 26 febr. 1774.
Reduct. Mis. conv., 17 junii 1786.
Reduct. Mis., 4 apr. et 16 maii 1778.
ALBINGANEN. [17], Cath., 2 decem. 1644.

[8] Vide *Eginaten*.

[9] Vide *Ariamen*.

[10] *Jesi*, urbs Erlao episcopalis in provincia Marchiæ, Romano Pontifici immediate subjecta.

[11] *Agen*, urbs Aquitaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Burdigalensi.

[12] *Agria, o Eghen*, urbs archiepiscopalis in Hungaria Transdanubiana.

[13] *Girgenti*, urbs Siciliæ episcopalis sub archiepiscopatu Panormitano.

[14] *Alatri*, urbs episcopalis Latina in Hernicis modo Campaniæ Romanæ, immediate Romano Pontifici subjecta.

[15] *Albano*, urbs episcopalis Latii prope Romam; ejus episcopatus uni ex senioribus Cardinalibus tribuitur.

[16] Seu Alba Pompeïa, *Alba*, urbs episcopalis Liguriæ sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[17] *Albenga*, urbs Liguriæ Littoralis episcopalis sub archiepiscopatu Senuensi.

Irreg., 25 martii 1697.
26 sept., 28 nov. 1795.
15 junii, 20 julii 1793.
24 aug. et 28 sept. 1765.
21 nov. et 22 decem. 1778.
Ædif. eccl. par., 20 jan. et 3 febr. 1787.
Concur., 28 aug., 18 sept. 1725.
Cur. anim., et func., 29 jul., 19 aug., 9 sept. 1752.
Irreg., 3 febr., 7 april. 1753.
Leg., 21 maii, 9 jul., 17 sept. 1757.
Matr., 12 febr., 28 julii et 9 sept. 1724.
Mis. conv., 9 aug. 1788; 23 jan., 27 febr. 1790.
Proces. et Null. Inter., 11 julii 1750.
Red. Mis. conv., 11 et 25 jan., 8 febr. 1783.
Red. Miss., 24 nov., 15 dec. 1792.
Red. oner., 8 febr., 14 mart. et 14 nov. 1716.
Irreg., 21 jan., 11 febr. 1797.
Irreg., 20 jan. 1798.
ALBINTIMILIEN. [18], Cens., 18 jun. 1746.
Commut. on. Miss., 25 jan., 15 febr. 1772.
Interd., 12 maii, 16 jun. 1770.
Matr., 22 maii 1751, 12 jul., 2 aug., 13 sept., et 22 novem. 1755.
Null. matr., 30 jan. 1768.
Orat., 20 maii 1747.
Red. Miss., 3 febr., 2 mart. 1765.
Susp. orat. et cens., 20 maii 1747.
Union. dec., 22 jan., 26 febr., 15 apr., 20 maii 1752.
Vacat., 19 maii, et 16 junii 1787.
ALERIEN. [19], 30 julii 1757.
Can. pœnit., 19 apr., 10 maii 1777.
Ind., 17 dec. 1701.
Leg., 12 aug. 1758, 24 nov. 1759, 8 mart., 7 et 21 jun. 1760.
Sepul., 17 jan. 1756.
ALEXANDRINA [20], anno 1581.
17 junii 1630.
26 apr. 1653.
20 sept. 1657.
Distr., 25 sept. 1694.
4 et 18 martii 1719.
21 febr. 1728.
19 sept. et 21 nov. 1767.
26 nov. et 10 dec. 1785.
28 julii, 18 aug. 1787.
15 dec. 1787, et 19 januar. 1788.
18 julii et 8 aug. 1789.
Canon., 8 et 29 aug. 1789.
Disp., 8 april. 1786.
Fun., 7 et 28 aug. 1745.
Mis. conv., 7 et 28 jul. 1770.
Mis. conv., 18 dec. 1773, 22 jan. 1774.
Prepos., 31 aug. 1771, 12 jun. 1773.
Red. Miss., 27 nov. 1790.
Serv. ch., 9 et 30 julii 1768.
Serv. ch., 20 mart. et 17 apr. 1790.
Suppr. can., 17 jun. 1702.
Susp., 31 aug., 28 sept. 1771 ac 11 jan. 1772.
ALEXANEN. [21], 23 junii, 11 aug. et 1 sept. 1742.
Celeb. Miss., 12 et 26 jan. 1743.
Distrib., 30 julii 1735.
Funer., 13 julii, et 3 aug. 1743.
Irreg., 3 et 17 dec. 1740.
Serv. eccl., 10 et 24 jan. 1733.
Spolii, 21 apr. et 23 jun. 1742.
Synodi, 16 dec. 1741, ac 20 jan. 1742.
Vic. cap., 17 dec. 1712.
ALGAREN. [22], 12 januar. 1695.
Seu TURRITANA, Jurisd., 6 jul., 3 aug. 1709.
Subs. charit., 5 julii et 2 aug. 1738.
ALIPHANA. [23], 5 junii 1706, 3 et 17 dec. 1707. 10 apr. 1723.
Admin. pior. loc., 18 julii 1705.
Admin. pior. loc., 8 maii 1706.
Cur., 12 jan. 1726.
Procur., 18 jul. 1705.
Redd. rat., 3 et 17 dec. 1718 et 18 martii 1719.
Resid., 10 ac 24 januar. 1705; 21 aug. 1717.
Serv. ch., 29 jan. et 12 febr. 1707.
Serv., ch., 27 apr. 1709.
Taxæ, 4 et 18 febr. 1702.
Vic. cap., 8 jul. 1702.
AMALPHITANA [24], 6 febr. 1700.
28 julii et 19 aug. 1724.
30 sept. 1724.
17 januar., 14 febr., 18 julii 1761.
Asser. Sacr., 1, 29 apr. 1713.
Canon., 10 apr. 1717.
Cathed., 5 sept. 1785; 26 febr. 1707.
Cathed. et Procur., 24 jan., 28 febr. et 14 mart. 1739.

[18] Vide *Ventimilien.*

[19] *Aleria, o Leria*, urbs Corsicæ maritima episcopalis sub archiepiscopatu Pisano.

[20] Seu Alexandria Statiellorum *Alessandria della Paglia* urbs Liguriæ episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[21] *Alessano*, urbs Salentinorum episcopalis sub archiepiscopatu Hydruntino.

[22] *Alghier*, *Alguer*, urbs Sardiniæ maritima episcopalis sub archiepiscopatu Turritano.

[23] *Alife*, urbs Samnii episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano.

[24] *Melfi*, urbs arhciepiscopalis Picentinorum littoralis.

Funer., 14 jun. 1704.
Jurisd., 30 sept., 2 dec. 1702 ; 27 januar., 9 junii, 1 sept. 1714.
Matrim., 2 et 30 apr., 18 jun. ac 9 jul. 1757.
Oner. Miss. et Cur. anim., 13 apr. 1715.
Ordin., 13 julii, 3 aug. 1765.
Preposit., 5 et 26 aug. 1719 ; 13 jan. et 24 febr. 1720.
Restit. in integ., 8 aug. 1711.
Trans. Sacram., 9 junii 1714.
AMERICANA [25], 2 et 23 maii 1722.
13 junii 1722.
Visit. SS. LL., 24 januar. 1733 et 3 april. 1734.
AMERINA [26], 15 januar. 1639.
3 febr. 1629.
2 maii 1643.
Erect. canon., 25 junii 1695.
Transit. paroch., 17 aug. 1697.
15 martii 1727.
10 junii 1741, et 26 januar. 1743.
28 januar. 1747.
8 maii et 17 julii 1756.
24 novem., 15 dec. 1764 ; 26 aug. et 16 sept. 1769 ; 28 sept. 1771.
Appl., 7 sept. et 23 nov. 1776.
Assoc. fun., 7 et 28 jul. 1781.
Appl. hered., 24 sept., 12 nov. 1712.
Capell., 29 apr., 13 maii 1713.
Capell., 22 januar., 26 febr., 12 mart. 1763.
Distrib., 16 dec. 1713 ; 13 jan. 1714.
Dotium, 5 sept. 1716.
Eleem. Miss., 2 ac 30 aug. 1710.
Erect. canon., 6 junii 1705.
Funct., 3 dec. 1757.
Indult., 22 sept., 17 nov., et 15 dec. 1753.
Leg., 27 jun. 1705.
Matrim., 15 dec. 1713 ; 12 jan. 1715.
Matrim., 15 jun., 20 jul., 7 sept. 1793.
Mis. conv., 12 febr. ac 12 mart. 1746.
Oner. can., 8 maii 1762.
Seu INTERAMNEN., Ordin., 11 aug. 1759.
Præb. theol., 15 mart. 1710.
Pret. Grett. Sem., 24 sept. ac 12 nov. 1712 ; 17 jun. 1713 ; 1 ac 22 sept., 17 nov. ac 1 dec. 1714.
Procur., 20 dec. 1755.
Reduct. et Disp., 17 jul., et 7 aug. 1773.
Spons., 13 ac 27 jun. 1711.
Subs. dot., 5 jul. 1710.
Trans., 26 mart. 1707.
Trans. Miss., 30 jul. 1785.
Trans. Par., 8 maii 1706.
Trans. Par., 17 ac 31 mart. 1708.
Visit. SS. LL., 16 dec. 1730.
Visit. SS. LL., 10 febr. 1781.
AMPURIEN. [27], Synodi, 8 maii 1694.
Decim., 14 nov. 1716 ; 31 jul. et 21 aug. 1717.
Null. prof., 28 jan., 21 apr. 1787.
Quar. fun., 6 jun. 1716 ; 5 ac 19 jun. 1717.
Seu EMPORIEN., Red. Miss., 15 mart., 5 apr. 1794.
ANAGNINA [28], 23 aug. 1681.
Process., 9 dec. 1662.
Resid., 12 dec. 1676.
Theol., 23 junii 1674.
17 april. 1706.
20 aug., 17 sept. 1768.
18 martii, 15 april. 1780, ac 28 julii 1781.
10 febr., 18 aug. et 15 sept. 1781.
Appl. et Ind. abess., 17 dec. 1796.
Distrib., 27 maii 1713.
Distrib., 8 jun. 1720.
Distrib., 28 febr., 14 mart. 1795.
Distrib. quot., 29 febr., 28 mart. 1744.
Erect. capell., 9 et 30 jul. 1768 ; 10 febr., 10 mart. 1770 ; 31 aug., 28 sept. 1771 ; 14 mart. ac 4 apr. 1772.
Erect. coll., 3 oct. 1711.
Ind., 7 jun., et 3 jul 1777.
Jub., 9 sept. 1797.
Lect., 30 jul. 1701.
Pens., 5 et 19 sept. 1778.
Red. Miss., 9 april 1785.
ANCONITANA [29], febr. 1587.
14 febr. 1609.
2 aug. 1670.
Jurisd., 22 mart. 1681, et 26 apr. 1687.
5 julii 1727.
10 julii 1751.
Appl., 13 jan. 1753.
Benepl., 13 et 27 mart. 1762.
Canon., 22 jun et 13 jul. 1743.
Capell., 24 aug. 1709 ; 30 aug. 1710.
Capell., 12 jun. 1762.
Capell., 12 maii 1770.
Celeb. Miss., 9 apr. 1707.

[25] Meridionalis *America*, quarta orbis pars noviter detecta.

[26] *Amelia*, urbs Umbriæ episcopalis Romano Pontifici immediate subjecta.

[27] Seu Emporien. vel Civitaten., seu de Ampurias. *Castel Aragonese*. urbs Sardiniæ maritima unita cum civitatensi episcopalis sub archiepiscopatu Turritano.

[28] *Agnani*, urbs episcopalis Latii olim, nunc Campaniæ Romanæ immediate Romano Pontifici subjecta.

[29] *Ancona*, urbs episcopalis Piceni Umbriæ unita Pontifici Romano immediate subjecta.

Emph., 17 aug. 1793.
Jurisd., 8 jun. et 13 julii 1782; 15 mart., 5 apr. 1783.
Leg. pii, 28 sept., 23 nov. 1771.
Matr., 6 aug. 1712.
Matr., 10 sept. 1735.
Matr., 19 jan., 16 mart. 1793.
Miss., 16 mart., 20 apr. 1782.
Null. matr., 10 maii 1760.
Null. prof., 19 maii 1708.
Seu SENOGALLIEN., Ord., 28 sept. 1754.
Seu CAMERINEN., Ordin., 14 mart. 1795.
Pior. oner., 7 dec. 1715, et 11 jan. 1716.
Rest. in int., 8 et 28 julii 1702; 30 aug. ac 20 sept. 1704.
Spons., 27 jan.; 10 febr., 16 et 31 mart. 1748.
Trans. Miss., 7 febr., 14 mart. 1789.
Vend., 21 apr. 1792.
ANDRIEN. [30], 14 mart. 1620.
8 maii 1649.
20 jan., 10 febr. 1759; 11 sept. 1762; 23 apr., 30 julii, 22 sept., 26 nov. 1763; 18 febr., 24 mart., 12 maii 1764; 30 aug., 20 sept., 20 dec. 1766; 24 jan., 29 aug., 19 sept. 1767; 18 aug., 15 sept. 1770.
Access. ad proc., 11 jan. 1711.
Aggr., 17 aug., 7 sept. 1737.
Benep., 11 ac 25 jan. 1716.
Disp. ab irr., 20 jan. 1781.
Donat., 19 aug. 1713.
Edict., 29 nov. 1710; 24 jan. 1711.
Particip., 1 jun. 1709.
Process. et Int., 6 juill. 1709.
Serv. et Part., 14 aug., 4 et 25 sept. 1700.
ANGELOPOLITANA [31], 14 maii 1648.
Capell., 18 nov. 1730; 13 jan., 22 sept. 1731; 5 apr. 1732.
ANGLONEN. [32] et TURSIEN., 2 oct. 1723.
15 et 29 jan. 1724.
Cath. dec. et quar. fun., 30 jan. 1723.
Conc., 1 jun., 1737.
Exempt., 5 jun., 3 et 24 jul. 1734.
Seu TURSIEN., Irr., 20 jul., 17 aug. 1793; 25 jan. 1794.
Inval. erect. par., 15 nov., 20 dec. 1704.
Jurisd. dep. vic. cap., 1 sept., 15 dec. 1733.
Jurisd., 24 aug. 1709; 18 apr., 16 maii 1711; 4 aug., 22 sept., 17 nov. 1714; 28 mart., 16 maii, 6 jun., 4 jul., 26 nov. 1716; 16 et 30 jan. 1717.
Par., 15 dec. 1736.
Par., 12 mart. 1746.
Præm., 24 maii 1727; 13 jun. 1733; 9 et 23 jan. 1734.
Var. Ind, Exact., 15 nov.; 20 dec. 1704; ac 9 jan. 1706.
ANGOLEN. [33], 4 febr. 1786.
AMICIEN. [34], Disp., 8 et 29 jul. 1769.
ANTEQUEREN. [35] in Indiis Occidentalibus, 22 apr. 1719.
ANTISSIODOREN. [36], Rest. in int., 24 jan. 1705.
ANTUERPIEN. [37], 13 aug. 1571.
Jurisd., 18 nov. 1662.
Erect. coll., 8 ac 28 jul. 1702.
Seu RUREMONDEN., Rest. in int., 10 jan. 1705, et 10 jul. 1706.
APRUTINA [38], mense dec. 1584.
15 nov. 1698.
Prof. seu Matr., 20 apr. 1697.
Leg., 29 febr. 1676.
19 maii et 28 jul. 1787.
Capell., 29 nov. 1704; 28 mart. ac 2 maii 1705.
Distrib., 7 jun. 1755.
Irreg., 15 dec. 1708.
Matrim., 19 jan. et 9 febr. 1754.
Ord., 11 jan. 1710.
Paroch., 27 febr. 1706.
Par., 23 jun., 21 jul. 1764.
Serv. ch., 20 dec. 1738, et 10 jan. 1739.
Visit., 18 jul. 1705.
APTEN. [39], 23 sept., 2 dec. 1758; 11 aug. 1759.
Ind., 27 jun. 1733; 8 maii 1734.
APUANA [40], 20 febr. 1796.

[30] *Andri, o Andria*, urbs episcopalis Apuliæ Peucetiæ sub archiepiscopatu Traniensi.

[31] In America vocatur *Los Angeles*, aliter *Puebla de Los Angeles*, italice vero *Angelopoli, Tlascala*; urbs Novæ Hispaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Mexicano in Indiis Occidentalibus.

[32] *Anglona, o Tursi*, urbs Lucaniæ, episcopalis sub archiepiscopatu Acheuontino, hac tempestate eversa, cujus episcopus Tursi moratur.

[33] *Angola*, regio Africæ meridionalis episcopalis sub archiepiscopatu Eborensi.

[34] Seu Podium, *Le Puy*, urbs Galliæ episcopalis sub archiepiscopatu Bituricensi.

[35] *Antequera, o Guaxaca*, provincia Novæ Hispaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Mexicano in Indiis occidentalibus.

[36] *Auxerre*, urbs Galliæ Celticæ episcopalis sub archiepiscopatu Senonensi.

[37] *Anversa*, urbs episcopalis Brabantiæ sub archiepiscopatu Melchiniensi.

[38] *Teramo*, quæ dicitur etiam Interamnia, aut Theramen., urbs Preguttiorum, in Aprutio, episcopalis immediate Romano Pontifici subjecta.

[39] Seu Aptæ Juliæ *Apt*, urbs Galliæ Narbonensis episcopalis sub archiepiscopatu Aquensi.

[40] *Pontremoli*, urbs episcopalis in Liguria a Pio VI, Pont. Max., erecta sub archiepiscopatu Genuensi.

Red. Miss., 24 nov. 1792.
Red. Miss., 15 dec. 1792; 20 sept. 1794.
Red. Miss., 9 sept. 1797.
AQUEN. [41], 8 julii 1719.
20 nov. et 4 dec. 1723.
Capell., 20 jan. ac 3 febr. 1787.
Celeb. Miss., 15 dec. 1731, ac 12 jan. 1732.
Concion., 1 mart., 2 aug. et 13 sept. 1749.
Confir. conc., 17 apr. 1734.
Dism., 13 jul., 3, 24 aug. 1720; 31 maii, 2 aug. 1721, ac 15 maii 1723.
Erect. cap., 2 aug. 1760.
Exemp., 9 jun. 1714.
Jur. elig. sep., 19 aug. 1752.
Jur. par., 5, 19 maii, 9 jun. 1708, ac 27 apr. 1709.
Præem. et Jur. par., 9 febr., 8 mart. 1732.
Red., 30 maii, 27 jun., 21 nov. et 19 dec. 1772.
Rest. in int., 18 febr. 1702.
Seu ARELATEN., Rest. in int., 26 jun., 17 jul., 14 aug., 4 sept. 1700; 29 jan. ac 19 febr. 1701.
Red. oner., 29 jan., 19 febr. 1791.
AQUILANA [42], 17 jun. 1594.
5 febr. 1604.
4 maii 1613.
23 maii 1626.
27 apr. 1630.
14 aug. 1632.
12 dec. 1643.
19 jun. 1649.
24 febr. 1652.
Serv., 27 sept. 1659.
13 jul., 3, 24 aug., 7 sept 1720; 28 mart., 18 apr. 1722.
18 apr. 1722.
3 febr., 3 mart, 1725.
4 aug., 1 sept. 1725, ac 6 jul. 17 26.
10 et 24 maii 1727.
2, 16 jun., 7 jul. 1731; 26 jan., 5 apr. ac 19 jul. 1732.
7 febr., 20 mart., 8 ac 29 maii 1756.
3 et 17 jun. 1780.
Capell., 2 et 16 maii et 18 jul. 1733.
Comm. vol., 28 jul. 1703.
Conc., 20 dec. 1738.
Dism., 25 jan., 8 febr. 1744.
Distrib., 7 jul. 1736, ac 28 sept, 1737.
Ind., 13 febr., 20 mart., 26 jun. 1745.
Irr., 28 nov. 1711.
Irr., 17 apr. ac 15 maii 1790.
Jurisd., 10 maii, 7, 21 jun. 1760; 18 jul. 1761.
Jurisd. super ap. or., 17 febr., 21 apr. ac 5 maii 1731.
Seu NULL., Jur. visit., 5 jul. 1710.
Jurisd., 31 jul. 1723.
Jur. par., 30 jul., 20 aug. ac 3 sept. 1701.
Matr., 1 jun. 1715.
Præem., 31 jul., 21 aug. et 11 sept. 1728; 17 febr., 10 mart., 22 sept. 17 3
Red. Miss., 17 sept., 26 nov. 1796.
Rest. in int., 21 maii 1707.
Trans. par., 26 mart. 1707.
Un. seu Trans. par., 10 jan. 1711; 5 mart. ac 9 apr. 1712.
Un. par., 28 febr., 14 mart. 1711.
AQUILEIEN. [44], 14 nov. 1616.
Canonis., 16 febr. 1743.
Miss. conv., 30 mart. ac 13 apr. 1715.
Susp. a div., 12 febr., 12 mart., 30 apr., 9 jul., 6 aug. 1746.
AQUINATEN. [49], 20 febr. 1677.
12 jan. 1726.
19 nov. 1746.
Erect. par., 28 mart. 1711.
Irr., 20 aug., 17 sept. 1774; 18 mart., ac 8 apr. 1775.
Mart., 27 mart., ac 5 jun. 1706; 29 jan., 12 febr. 1718.
Par., 19 jan., 2 mart. ac 18 maii 1765.
Partic., 14 jun. 1704.
Susp. et Cens., 24 jan. et 28 febr. 1750.
AQUIPENDIEN. [45], Arch., 20 jun. 1671.
Distr., 29 nov. 1692.
Jub., 23 mart. 1697.
4 jul. 1722.
28 jan. ac 21 febr. 1728.
21 apr. 1787.
Benef., 17 febr. 1742.
Cath., 20 dec. 1766.
Seu CLUSINA, Diac., 2, 16 maii 1716; 13 mart., 17 apr. ac 13 nov. 1717.
Exp., 22 jul. ac 23 sept. 1758.
Funct., 18 dec. 1773; 22 jan. ac 26 febr. 1774.
Ind., 18 mart., 1 apr. 1719.

[41] Seu Aquæ Statellæ *Acqui*, urbs episcopalis Liguriæ sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[42] *Aquila*, urbs episcopalis in Aspratio Vestinorum regni Neapolitani immediate Romano Pontifici subjecta.

[43] *Aquileia*, urbs patriarchalis Istriæ Venetiæque olim amplissima; hodie excisa, et Utini translata est, sed tantum archiepiscopalis; quia patriarchatus Venetiis fuit tributus

[44] *Aquino*, urbs episcopalis Latii in regno Neapolitano Ponti Cuno unita in archiepiscopatu Capuano, sed immunis ab ejus jurisdictione.

[45] Seu Aquæ Taurinæ, *Acqua pendente*, urbs episcopalis Hetruriæ, modo in patrimonio ditionis Ecclesiæ Romano Pontifici immediate subjecta.

Oner. Miss., 14 mart., 4 apr. 1772.
Seu SOANEN., Perm., 9 febr. 1715.
Exhum. cad., 26 febr. 1707.
Miss., 2 maii 1711.
Visit. SS. LL., 12 mart. 1718.
ARAUSICANA [46], 3, 17 jun. 1780.
ARBOREN. [47], 3 et 24 apr. 1700.
26 jan., 23 febr. 1771.
Disp., 13 mart. 1784.
ARELATEN. [48], Disp., 17 febr. 1731.
ARETINA [49], 26 octob. 1613.
24 mart. 1614.
28 apr. 1629.
31 jul. 1627.
Capell. seu Can., 29 nov. 1698.
Benepl., 11 jan. 1710.
Capell., 21 jul. 1742.
Comm. vol., 6 et 20 mart. 1700.
Concor., 16 jan. 1712.
Decl. seu Comm. vol., 15 et 29 jan., 19 febr. 1701.
Disp., 20 aug., 17 sept. 1774 ac 18 mart. 1775.
Erect. can., 21 apr. et 5 maii 1703.
Mis. conv., 18 nov. et 16 dec. 1769.
Rest. in int., 26 jan. 1709.
Rest. in int., 6 aug. 1712.
Rest. in int., 18 nov. 1747.
ARGENTINEN. [50], Rest. in int., 13 febr. 1694.
Matr., 10 nov. 1674.
Votor., 12 ac 26 jan. 1743.
ARIANEN. [51], 28 apr. 1635.
13 febr. 1672.
12 dec. 1699.
2 aug. 1727.
Assist., 19 apr., 17 maii 1704.
Canon., 7, 28 febr., 28 nov. et 12 dec. 1733.
Congr., 30 jan. et 20 febr. 1717.
Distr., 18 aug. 1731.
Partic., 22 aug., 12 sept. 1739; 16 dec. 1747; ac 13 jan. 1748.
ARIMINEN. [52], 23 apr. 1589.
22 aug. 1637.
8 jun. 1679.
Confer. cas. consc., 18 jul. 1699.
8, 29 aug. 1722; 24 apr., 15 maii, 17 jul. 1723.
6 et 20 dec. 1727; 31 jul. 1728; 12 mart. 1729.
14 et 28 jan. 1741.
2 et 16 dec. 1747; 13 et 27 jan. 1748.
22 nov. 1755; 7 aug., 11 dec. 1756; 22 jan. ac 30 jul. 1757.
Seu FERETRANA, 12 dec. 1778; 16, 30 jan. 1779, et 24 apr. 1784.
21 junii 1794.
Benef. seu Capell. sup. redin., 23 sept., 18 nov. 1747.
Benepl., 10 maii 1710.
Capell., 28 jun. 1704.
Capell., 26 febr., 12 mart. 1774.
Celebr. Miss., 12 febr., 12 mart. 1757.
Commut. Miss., 14 mart., 13 junii 1711.
Commut. vol., 1 sept. 1759.
Commut. vol., 9 sept., 2 dec. 1775.
Conc., 19 julii et 9 aug. 1776.
Conc., 26 mart,, 23 apr., 7 maii 1735.
Demol. et Trans. Miss,, 16 febr. et 5 apr. 1788.
Dism., 26 mart. 1763.
Eccl. par., 24 nov. 1792.
Erect. coll., 26 sept. 1739.
Erect. par., 18 jul., et 8 aug. 1789; 21 aug., 18 sept. 1790.
Jur. par., 20 sept. 1710, ac 10 jan. 1711.
Jur. par., 18 apr. 1722; 14 apr. et 9 jun. 1725; 6 jul. 1726.
Leg., 27 nov., 18 dec. 1790.
Med. ann., 18 dec. 1734, ac 15 jan. 1735.
Miss. conv., 18 sept. 1751.
Mont. Piet. sup. Conf. Rect., 9 et 30 jul., 20 aug. 1768.
Null. matr. 16 mart. 1720, et martii 1721.
Ord., 10 jan. 1705.
seu FERETRANA, Ord., 10 decem. 1746; 14 jan. 1747.
Leg., 11 febr. 1797.
Leg., 18 jul. 1795.
Erect. coll. 30 martii 1743.
Præem., 7 et 28 jul. 1731.
Red., 13 mart., 3 apr. ac 8 maii 1773.
Red., 19 jul., 16 aug. ac 6 sept. 1783.
Red., 13 martii 1784.
Red. Miss., 18 jun. 1796.
Rep. eccl. cath.. 19 sept. 1789.
Rest. in int., 17 jun. 1702; ac 20 dec. 1704.
seu ANCONITANA, Rest. in int., 20 mart. ac 18 apr. 1744.

[46] *Orange*, urbs episcopalis sub archiepiscopatu Arelatensi in confinio Delphinatus.

[47] *Oristano*, o *Oristagni*, urbs Sardiniæ archiepiscopalis in ora occidua.

[48] *Arles*, urbs Galliæ Narbonensis archiepiscopalis.

[49] *Arezzo*, urbs Hetruriæ episcopalis Romano Pontifici immediate subjecta.

[50] Seu Argentina *Strasborg*, *Argentina*, urbs, Alsatiæ Germrniæ episcopalis sub archiepiscopatu Moguntino.

[51] *Ariano*, urbs episcopalis Hirpinorum sub archiepiscopatu Beneventano.

[52] *Rimini* urbs Æmiliæ episcopalis sub archiepiscopatu Ravennate.

Serv. ch., 3, 24 jul. 1784.
Subs. dot., 23 jun. 1708.
Subs. dot., 22 sept. et 15 dec. 1759.
Susp. oner.. 13 mart. 1784.
Susp. oner., 20 dec. 1788, ac 25 apr. 1789.
Trans. cap., 20 dec. 1732; 8 aug. 1733, et 17 apr. 1734.
Trans. oner. Miss., 18 sept., 27 nov. 1779.
Subs. dot. et Fabr. eccl., 26 sept. 1795.
Vend., 15 sept. 1792; 20 apr. 1793.

ASCULANA [53], Dep. vic. cap., 14 mart. 1699.
Irreg., 8 jul. 1690.
Part., 18 nov. 1662.
Visit. diœc. et Distr., 8 maii 1683.
5 junii, 18 dec. 1706; 15 jan. 1707.
3, 14 mart. 1725.
23 febr. ac 16 mart. 1726.
20 dec. 1727; 17 jan. 1728.
24 jul. et 21 aug. 1762; 22 jan. et 26 febr. 1763.
11 jul., 8 et 29 aug. 1767.
6 mart., 17 apr. et 15 maii. 1779.
6 maii 1786.
7 et 21 jun. 1788; 16 aug. et 20 sept. 1794.
21 junii et 12 julii 1788; 17 jan. et 7 febr. 1789.
29 aug. 1789.
14 mart., 18 apr. 1795.
5 jun. et 10 jul. 1790.
Benepl.. 9 jul. 1796.
Benepl. Ap., 10 maii, 12 jul. et 2 aug. 1755.
Benef., 17 aug. 1793.
Capell., 2 dec. 1786.
Capell., 3 et 24 mart. 1792.
Capell., 27 febr., 27 mart., 31 jul. 1790; 17 dec. 1791; 3 mart. 1792.
Capell. sup. disp., 22 aug. 1750.
Cath., 28 mart., 18 apr., 2 maii 1733; 10 febr. et 10 mart. 1759.
Cath., 17 apr. ac 22 maii 1734.
Coadj., 12 mart. 1785.
Commut. vol., 20 jan. 1776.
Conf. conc., 21 apr., 6 oct. 1703.
Conf. conc., 7 jul, 1708.
Dimin. oner., 8 maii 1734; 29 jan. 1735.
Dism., 11 apr., 1739.
Disp. 20 maii 1786.
Distrib., 23 jul., 13 aug. 1707; 17, 31 mart. et 23 jun. 1708.
Erect. ben., 19 nov. 1735.
Erect. canon., 17 julii, 7 aug. et 18 sept. 1756.
Erect. mans., 20 jan. 1759.
Erect. par., 19 dec. 1795; 26 nov. 1796.
Funct. eccl., 1 sept. 1753.
Funct. et jur. par., 25 jan. 1 ac 22 mart. 1755.
Irreg., 19 jun. ac 10 jul. 1790.
Jurisd., 12 et 26 mart. 1763.
Jurisp., 6 jun., 12 dec. 1716; 16 jan. 1717.
Jur. et func. par., 8 et 29 aug. 1735.
Leg. pii, 10 et 24 jan. 1733.
Leg., 14 jul. 1734.
Matr., 4 jun. 1768.
seu MONTIS ALTI, Ort., 7 febr. 1733.
Ordin., 24 mart., 21 apr. 1792; 15 jun., 14 dec. 1793.
Paroch., 30 jul. 1763; 15 dec. 1764 ac 2 maii 1765.
Paroch., 24 nov. ac 22 dec. 1781.
Process., 3 febr. 1753.
Reæd. eccl., 11 maii 1720; 21 jun. 1721.
Red. Miss., 18 sept., 27 nov. ac 18 dec. 1773.
Red. Miss., 14 febr. 1778.
Rest. in int. 14 mart., 14 nov. 1705.
Vic. per. et Exer. mus, 24 aug. 1748.
Visit., 4 febr. ac 4 mart. 1719.

ASCULANA in Apulia [54], Rem. ludimag., 4 aug. 1691;
5 jul. 1749.
Celeb. Miss,, 9 febr. ac 16 mart. 1737.
Rest. in int., 22 sept., ac 17 nov. 1736.

ASSISIEN [55], 24 mart, 1612.
12 jan. 1697.
Elect. vic. cap., 11 maii 1669.
Irreg., 9 febr. 1697.
10 sept., 10 dec. 1785, 21 janv. 1786.
Cath., 18 dec, 1734 ac 15 jan. 1735.
Commut. vol., 12 maii, 2 jun., 21 julii 1764.
Congr. 9 sept., 2 dec. 1786; 20 jan. ac 3 febr. 1787.
Cur. anim., 16 nov. 1709, ac 24 maii 1710.
Decim., 5 jul. 1710.
Jur. patr., 2 jun., 7 et 28 julii 1703.
Ord., 23 jan. 1706.
Par., 27 nov. ac 18 dec. 1773.
Prof., 27 nov. 1705.
Quar. fun., 14 febr. 1761, ac 22 januar. 1763.
Rest. in int., 6, 20 mart., 3 april. 1700.
Rest. in int., 12 jan. 1704.
Spons., 14 jun. 1749.
Subs. dot., 16 april., 7 maii 1791.
Stip., 17 sept. 1796.

ASTEN. [56], 11 jul. 1626.

[53] *Ascoli*, urbs episcopalis in Piceno Romano Pontifici immediate subjecta.

[54] Seu Asculum Satrianum, *Ascoli*, urbs episcopalis in Apulia Daunia sub archiepiscopatu Beneventano.

[55] *Assisi*, urbs Umbriæ episcopalis, immediate Romano Pontifici subjecta.

[56] *Asti*, quæ dicta a nonnullis Asta Pompeïa, urbs Liguriæ sub archiepiscopatu Mediolanensi.

3 febr. 1646.
Capell., 14 febr. 1699.
Admin. et Part., 12 julii 1687.
14 maii 1763.
9 julii 1785, ac 8 apr. 1786.
30 aug. et 20 sept. 1788.
Benepl., 19 nov. 1718.
Capell. 28 aug. 1751.
Celebr. Miss., 30 maii ac 27 jun. 1772.
Dism. par., 6 dec. 1732; 16 maii, 29 aug. 1733.
Eleem. Miss., 15, 29 mart. 1710.
Irreg., 3 mart. 1714.
Jub., 26 aug. 1780.
Jur. fun., 20 sept. 1710, ac 28 febr. 1711.
Jur. par., 13, 27 nov. 1717; 29 jan. ac 12 febr. 1718.
Matrim., 2, 30 mart., 18 maii 1776, 1 mart. 1777.
Null. prof., 24 aug. 1709; 15 mart., 5 julii, 20 sept. 1710.
Offic. fabr., 21 jun., 2 octob. 1721.
Oner. Miss., 28 febr. 1711; 12 nov. 1712; 16 dec. 1713.
Oner. et Appl. Miss., 29 mart. 1710.
Resig. benef., 30 martii, 3 apr., 8 et 22 maii 1734.
Rest. in int., 28 febr., 14 mart. 1739.
Visit. SS. LL., 10 febr. 1781.
Union., 12 dec. 1716; 16 jan. 1717.
Trans. Mis., 31 maii 1794.
ASTORICEN. [57], 29 apr. 1578.
Arch., 12 jan. 1704.
Arch., 9 jan. 1706.
Visit. SS. LL., 28 nov., 12 dec. 1733, ac 22 maii 1734.
Union., 16 maii 1711.
ATRIEN. [58] 5 et 19 dec. 1722.
25 junii 1725.
Celeb. Miss., 21 apr., 5 maii, et 23 jun. 1708.
ATREBATEN. [59], 9 sept. 1594.
AUDOMAREN. [60], 13 januar 1594.
30 martii 1594.
Conf. conc., 16 jan. 1700.
Dimiss. et Cens., 10 jan. 1711.
AVENIONEN. [61], mense martii 1586.
25 octob. 1585.
26 maii 1612.
13 jan. 1635,
Distrib., 7 jan. 1640;
29 aug., 19 sept. 1733; 21 aug. 1734.
12 sept. 1750.
Capell., 16 sept. 1780.
Distrib., 4 ac 25 sept. 1700.
Ind., 26 jan. ac 9 febr. 1715.
Jub., 10 febr., 17 mart. 1781.
Jurisd., 11 mart. 1741.
Jur. par., 22 sept., 15 decem. 1759; 1 et 22 mart. 1766; 19 sept. ac 21 nov. 1778.
Matr., 6 mart. 1700; 5 mart., 9, 23 apr. 1701; 9 jan. 1706.
Matr., 26 febr. 1704; 9 apr., 7 maii, 13 aug. 1707.
Matr., 5 apr. 1704; 4 dec. 1706; 12 jan. 1709; 25 jan., 8 febr. 1710.
Seu AURIACEN., Mart., 12 martii, 2 apr. 1757; 9 ac 30 julii 1768.
Rest. in int., 10 et 24 maii 1738.
Rest. in int., 24 jan., 10 febr. 1748.
Rest. in int., 5 et 26 junii 1779.
Serv. chor., 16 dec. 1786, ac 20 jan. 1787.
Union., 20 nov., 4 dec. 1706.
AVERSANA [62], 12 martii 1635.
Seu CASERTANÆ, Ordin., 26 sept. 1693.
Dissol. un., 5 sept., 3 octob. 1705.
Elec. ex. syn., 2 et 16 maii 1739.
Irreg., 2 aug. 1755.
Jub., 20 mart., 3 apr. 1700.
Null. un., 12 jul. ac 23 aug. 1755.
Un., 6 oct. 1703; 5 apr. 1704.
AUGUSTANA [63], Jurisd., 14 dec. 1650.
7 apr. 1731.
29 jan., 12 febr. 1735.
Benef., 3, 24 mart. 1736.
Irreg., 19 dec. 1772.
Jur. dep. œcon., 2 julii 1707.
Matr., 24 nov. 1742.
Null. matr., 20 jan. 1759.
Paroch., 10 maii 1760.
Prof., 30 apr. 1729.
AURIEN. [64], 9 apr. 1785.
Ordin., 20 mart., 8 maii 1745.

[57] *Astorga*, urbs Hispaniæ Tarraconensis episcopalis sub archiepiscopatu Compostellano.

[58] Seu Adrien, vel Hadrien. *Adri*, urbs Piceni episcopalis in Asprutio Pennensi unita in archiepiscopatu Teatino, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[59] *Arras*, urbs Galliæ Belgicæ episcopalis sub archiepiscopatu Cameracensi.

[60] Seu Sancti Audomari, *Saint-Omer*, urbs Belgii episcopalis sub archiepiscopatu Cameracensi.

[61] *Avignon*, urbs archiepiscopalis Galliæ Narbonensis.

[62] *Aversa*, urbs Campaniæ episcopalis in archiepiscopatu Neapolitano, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[63] Seu Augusta Vindelicourt, *Ausburg*, o *Augusta*, urbs Germaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Moguntino.

[64] *Orense*, urbs Hispaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Compostellano.

B

[65] *Ossaro*, urbs Dalmatiæ episcopalis sub archiepiscopatu Tadrensi.

[66] *Osimo*, urbs episcopalis Piceni unita Cinglano, Romano Pontifici immediate subjecta.

---

[1] *Bayeux*, urbs Galliæ Celticæ in Normannia, episcopalis sub archiepiscopatu Rothomagensi.

[2] Seu Novempagi, *Bagnorea*, urbs episcopalis Hetruriæ, modo provinciæ Patrimonii ditionis Ecclesiæ, immediate Romano Pontifici subjecta.

[3] *Bamberga*, urbs episcopalis Germaniæ in Franconia, in archiepiscopatu Moguntino, sed ab ejus jurisdictione exempta.

[4] *Barbastro*, urbs Hispaniæ Tarraconensis in regno Aragoniæ, episcopalis sub archiepiscopatu Cæsaraugustano.

[5] Seu Barcinonen, *Barcellona*, urbs episcopalis Hispaniæ in Catalaunia sub archiepiscopatu Tarraconensi.

4 jun., 9, 30 jul. 1768; 17 jun. 1769.
16 dec. 1769.
Amot. ins., 24 jan. 1705.
Capell., 28 jan., 26 jul., 30 sept. 1730.
Capell. sup. exem. brev., 30 sept., 18 nov. 1730.
Capell., 6 maii, 17 jun. 1752; 3 febr., 24 mart. 1753.
Disp., 5 et 19 dec. 1739; 16 ac 30 jan. 1740.
Erect. comm., 1 apr., 9 sept. 1702.
Jub. 22 sept. 1759; 19 apr., 1760; 28 febr. 1761.
Jur. par., 17 dec. 1712; 21 jan., 13 maii 1713.
Matrim., 5 jun., 20 nov., ac 4 dec. 1723.
Matrim., 22 maii, 21 aug. 1734.
13 febr., 5 mart., 23 apr. 1735.
Oper. pii seu Mis. quot., 22 jul. 1758; 20 jan. 1759.
Ordin., 2 oct. 1717.
Process., 13 jul., 3 aug. 1765.
BAREN.[6], 16 dec. 1673.
26 jun., 17 jul., 28 aug. 1756; 30 jul., 20 aug., 19 nov., 3 dec. 1757; 28 jan. 1758; 14 mart., 4 apr., 16 maii 1767.
Benef., 21 nov. 1739.
Cong. et Exp., 1 sept., 24 nov. 1759; 12, 26 jan., 9 febr. 1760.
Distrib. Miss., 13 sept. 1749.
Irreg., 5, 26 jun., 17 jul. 1779.
Seu MODUNIEN., Matrim., 5 mart. ac 9 apr. 1701.
Matrim., 29 aug. 1733; 20 mart. 4 ac 18 dec. 1734.
Null. matr., 16 mart., 4 maii ac 22 jun. 1754.
Pens., 10 febr., 10, 31 mart., 28 apr., 30 jun. 1759.
Preced., 19 apr., 21 jun. 1760.
Stren. et Cath., 20 dec. 1732.
BASILEEN.[7], 21 apr., 5 maii, 25 jun., 1 sept. 1742.
22 sept., 15 dec. 1753; 9 febr. 1754.
Seu CONSTANTIEN., Unio., 26 mart. 1768.
BAYONEN.[8] et PAMPHILONEN., Benep., 13 mart. 1717.
BELGII[9], 27 mart. 1632.
Matr., 29 maii 1683.
Subs. dot., 18 sept. 1683.
BELLICASTREN.[10] Appl. sacr., 13 sept. 1670.
Serv., 21 aug. 1706.
BELLUNEN.[11], 27 apr. 1630.
18 nov. 1651.
BENEVENTANA[12], 10 ac 24 jan. 1784.
22 maii ac 21 aug. 1784.
8 apr. 1786.
4 apr. 1789.
Disp., 17 jul., 7 ac 28 aug. 1779.
Conc., 18 aug. 1703.
Disp. ab irr., 26 aug., 16 sept. 1780.
Disp., 26 januar., 23 febr., 20 apr. 1782.
Irr., 18 nov. 1769.
Matr., 15 apr., 25 sept., 2 dec. 1758; 28 apr. 1759; ac 20 sept. 1760.
Par., 20 aug. 1757.
Rep. eccl., 28 mart. 1716; 31 julii 1717.
BERGOMEN.[13], 23 nov. 1630.
11 febr. 1696.
3 dec. 1718.
13 julii, 3 aug. 1748.
Irr., 19 januar., 23 febr. 1793; 31 maii, et 21 junii 1794; 18 nov. 1795.
Jub., 4 jul., 8 aug. 1716.
Ord. seu Liter. testim., 18 jul. 1746; 17 julii 1747.
Pii leg., Celeb. Miss., 4 maii, 20 julii 1754.
Reduct. Miss., 19 junii, 10 julii 1728.
BISACCIANUM[14], 1 ac 15 martii 1738.
Disp. matr. 19 junii 1706.
Irr. 11 apr., 2 maii 1739, 10 junii 1741; 22 sept. 1742; 18 apr. 1744.
BISINIANEN.[15], 17 aug. 1630.
2 dec. 1628.
18 nov., 2 dec. 1741; 2 junii 1742.
Festiv., 22 febr. 1710.
Oblat., 18 aug. 1703.
Par., 3 apr. et 2 maii 1756.
BISANTINA[16] mense martii 1587.
22 apr. 1719.
Disp., 15 apr., 17 jun. 1752; 3 apr. 1756.

[6] *Bari*, urbs archiepiscopalis Apuliæ Peucetiæ.

[7] *Basilea*, urbs Germaniæ ad Rhenum, episcopalis sub archiepiscopatu Vesuntino, seu Bisuntino.

[8] *Bayonne*, urbs Hispaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Auxilani.

[9] *Pæsi Bassi*, *La Flandre*, pars veteris Galliæ Belgicæ, modo inferioris Germaniæ.

[10] Seu Chonia, *Belicastro*, urbs in regno Neapolitano, et Calabria ulteriori, episcopalis sub archiepiscopatu Siberenensi.

[11] *Bellune*, urbs Venetiæ episcopalis sub archiepiscopatu Utinensi.

[12] *Benevento*, urbs archiepiscopalis in regno Neapolitano.

[13] *Bergamo*, urbs Cenomanorum Venetæ ditionis, episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[14] Seu Romulea, *Bisaccio*, urbs episcopalis in provincia ulteriori regni Neapolitani unita S. Angeli Lombardorum, sub archiepiscopatu Compsano.

[15] Seu Busidiæ, *Bisignano*, urbs episcopalis Brutiorum in Calabria citeriori, in archiepiscopatu Rossanensi, sed ab ejus jurisdictione exempta.

[16] Seu Bisontina, *Besançon*, urbs Galliæ Lugdunensis archiepiseopalis in comitatu Burgundiæ.

Rest. in int., 18 junii, 9 julii 1701.
Rest. in int., 5 mart., 9 apr., 11 ac 22 junii, 2 sept. 1712.
Rest. in int., 9 sept. 1713.
Rest. in int., 13 jan. 1714.
Rest. in int., 17 mart., 23 jun. 1714.
Rest. in int., 12 febr., 12 mart. 1718.
Rest. in int., 29 jan,, 12 febr. 1718, ac 21 jan. 1719.
Rest. in int., 12 et 26 jan. 1743.
BITECTEN. [17], 14 aug. 1608.
18 dec. 1627.
16 nov. 1686.
22 nov., 6 dec. 1721.
Benef., 20 nov., 4 ac 18 dec. 1745.
Repar. pal. episc., 1 et 15 dec. 1703.
BITERREN. [18], 20 sept. 1727.
Disp., 24 sept. 1740.
Ord. subd. 21 aug. 1790.
Par., 17 junii 1702.
BITUNTINA [19], Anniv., 1 julii 1679.
Dep. sub. collect., 4 maii 1697.
1 aug., 26 sept. 1739.
Elect. vic. cap., 6 junii, 4 julii 1739.
Matr., 15, 29 jan., 2 julii 1718.
Miss., 24 sept., 19 nov. 1729.
9 julii, 20 aug. 1735.
Serv. ch., 15 sept., 24 novem. 1770; 26 jan., 23 febr. 1771.
Spons., 28 apr. 1714.
Spons., 23 jun., 4 aug. 1725; 4 ac 18 maii 1726.
BOBIEN. [20], 16 martii 1630.
16. febr. 1743.
BOJANEN. [21], 14 nov. 1654.
17 sept., 19 nov. 1757.
23 sept. 1758.
Cens., 18 apr., 9 maii, 27 jun. 1744.
Disp. et Sp., 19 dec. 1750; 16 jan. 1751.
Erect. et El., 18 apr., 9 maii, 27 jun. 1744.
Jur. par. ac Præem., 21 apr. 1731; 10 et 24 maii 1732.
Matr., 8 junii, 3 aug. 1720, ac 3 martii 1721.
Præem., 19 apr. 1760.
Sp., 10 martii 1742.
BONONIEN. [22], Disp., 16 julii 1695.
Mens., feb. 1597,
27 martii 1602.
20 junii 1620.
Jur. par., 17 nov. 1691.
Test., 25 febr. 1679; 23 aug. 1692,
Un. et Red. Miss., 1 mart. 1687.
21 maii 1718; 26 jan. 1723; 9 sept. 1724.
3 ac 17 dec. 1718.
24 febr. 1720.
19 sept. 1722.
4 febr., 10 jun., 18 ac 28 jul. 1724.
14 apr. ac 17 nov. 1725.
1 sept. 1725.
7 sept. 1726.
17 apr., 15 maii 1728.
20 nov. 1734; 9 julii 1735.
22 maii, 12 jun., 3 jul. 1762.
26 mart. ac 23 apr. 1763.
26 nov. ac 17 dec. 1763.
27 apr. ac 18 maii 1765.
8 jun., 13 julii 1765; 22 mart., 19 apr., 10 maii 1766.
4 apr. 1778.
21 jun. 1782., ac 6 maii 1786.
28 maii 1791.
3 jul. 1784.
11 dec. 1784 ac 15 jan. 1785.
14 mart. 1795.
17 jun. ac 7 jul. 1787.
17 dec. 1791 ac 12 maii 1792.
Anniv., 15 dec. 1720; 26 jan. 1771.
Alien., 11 maii, 15 jun. 1793.
Aper. or., 23 apr., 14 maii ac 27 aug. 1763.
Aper. or. et Redin., 15 jan., 19 febr., 29 apr. ac 3 jun. 1780.
Assig., 21 jun., 6 ac 20 dec. 1760.
Benepl., 14, 28 mart. 1744.
Celebr. Miss., 1 jun. 1709.
Com. ind. quoad serv. ch., 12 maii 1759.
Com. vol., 5, 26 apr. 1788; 15 maii 1790.
Com. vol., 17 sept. 1791.
Com. vol., 21 jun. 1794.
Com. vol. et Trans., 17 jun. 1786; 28 jul, 18 aug, 1787.
Conf. conc., 5 sept. 1711.
Conf. conc., 14 febr. 1778.
Disp., 11 ac 25 jan. 1783.
Dot., 12 dec. 1716 16; jan. 1717.
Exem., 10 jul. 1790.
Fac. alien., 13 jun. 1711; 5 mart., 9 apr. 1712.
Fun., 18 sept. 1751.
Seu IMOL., Hosp., 24 jul., 1762.

[17] *Biletto*, urbs regni Neapolitani in provincia Bariana, episcopalis sub archiepiscopatu Barensi.

[18] Seu Bliteren., *Beziers*, urbs Galliæ Narbonensis, episcopalis sub archiepiscopatu Narbonensi.

[19] Seu Butuntina, *Bitonto*, urbs Apuliæ Peucetiæ, episcopalis sub archiepiscopatu Barensi.

[20] *Bobi*, *Bobbio*, urbs episcopalis Liguriæ sub archiepiscopatu Genuensi.

[21] Seu Bovianen., *Bojano*, urbs episcopalis Samnii sub archiepiscopatu Beneventano.

[22] *Bologna*, urbs archiepiscopalis in Æmilia.

Ind., 18 sept. 1723.
Indult., 17 maii 1704.
Jur. visit., 2 oct. 1721.
Leg. Miss., 9 sept. 1702; 12 jan. 1704.
Leg. Miss., 15 dec. 1742 ac 12 jan. 1743.
Matr., 2 dec. 1702.
Miss., 9 sept. 1713; 1, 22 sept., 17 nov, 1714. 16, 30 jan. 1717.
16 dec. 1719. ac 13 jan. 1720.
Miss. conv., 24 nov., 15 dec. 1792; 11 febr., 18 mart. 1797.
Null. elect., 24 jan. 1784.
Orat., 2, 23 jul. 13 aug. 1729.
seu FERR., Ord., 14 nov. 1733.
Præc., 22 nov. 1738.
Red., 7, 28 jul. 1770.
Red Leg., 8, 22 mart. 1760.
Red. Miss., 13 apr. 1795.
Red. serv. ch., 16 jun. 24 nov. 1787.
Rest. in int., 28 mart., 2 maii 1705; 17 apr. 1706.
Rest. in int., 4 ac 18 maii 1715.
Rest. in int., 3 julii 1734.
seu PARMEN., Spons., 25 sept. 1700; 15 jan. 1701.
Spon., 4 jul. 1716.
Spon., 26 mart. 1735.
Subs. dot., 2 sept. 1758.
Suppl. dot., 18 maii ac 8 jun. 1726.
BOSANEN. [23], 15 apr. 1592.
Appl. leg., 16, 30 jan. ac 13 mart. 1762.
Com. vol., 22 maii, 3 jul. 1784.
Repar. eccl. par., 25 febr., 11 mart. 1711.
Visit. SS. LL., 6 febr. 1734.
Visit. SS. LL., 19 sept., 28 nov. 1789; 19 dec. 1795.
BOSCODUNEN. [24], Matr., 13 febr. 1683.
BOVEN. [25], Ord., 29 jan., 12 febr. 9 apr. ac 7 maii 1707.
Tax. sem., 15 dec. 1708, ac 12 jan. 1709.
BOVINEN. [26], matr., 7 et 28 sept. 1697.
Dec., 22 mart., 26 apr. 1755.
seu SEPINEN. Rest. in int, 8 maii, 10 jul. 1751.
BRACAREN. [27], anno 1553.
7 ac 21 jun. 1788.
et ÆGITANIEN., 13 jul. 1715.
Dep., 17 apr. 1734.
Disp. matr., 6 ac 20 maii 1747.
Dub., 12 et 26 jan. 1715.
Erect. hos., 12 aug. 1741.
Ind., 14 mart. 1711.
Irreg., 12 apr. 1710; 24 jan 1711; 16 jul. 1712; 21 jan., 4 febr. 1713; 7 jul. 4 aug. 1714; 13 apr. 1715.
Irreg. 3 apr. 1756.
Red. Miss., 15 jul. 1797.
Red. Miss., 3 ac 24 sept. 1718.
Red. Miss.. 20 jan. 1798.
Red. oner., 21 aug. ac 11 sept. 1717.
Red. oner., 21 nov., 12 dec. 1776; 16 jan. 1779.
Rest. in int. 20 sept. ac 20 dec. 1788.
Rest. in int. sup circ., 20 apr. 1793.
BRICTINORIEN. [28], Can., 2 maii 1676.
Jur. par., 21 jun. 1687.
20 apr. 1793;
28 sept., 20 nov. 1756.
15 sept., 24 nov. 1792; 17 jun. 1797.
Cong. 14 dec. 1782; 26 nov., 10 dec. 1785; 18 aug., 15 sept, 1787.
Irr., 18 aug., 15 sept., 24 nov. 1792.
Jub., 12 maii 1792.
seu NULL. S. RUPHILI, Jur. par., 31 maii, 21 jun. 1766; 26 nov., 17 dec. 1768.
Proc., 27 aug. 1712.
Red. Miss., 28 nov., 19 dec, 1789.
Serv., 14 dec. 1771; 11 jan., 4 apr., 9 maii 1772.
Tax., 24 mart., 7 apr. 1753.
Trans. eccl. par., 14 dec. 1782; 26 nov., 10 dec. 1785.
Trans. et Perm., 24 jan., 24 febr,, 14 mart. 1767.
Trans. on. Miss., 25 jan., 8 feb. 1783.
Exempt. et Eleem., 5 sept. ac 12 dec. 1711.
BRIGANTIEN. [29], 28 maii, 25 jun. 1719.
BRIOCEN. [30], 22 jun. 1720.
BRIXIEN. [31], anno 1573.
26 nov. 1611.
27 mart. 1683.
Matr., 3 dec. 1667.

[23] *Bosa*, *Bosi*, urbs episcopalis Sardiniæ sub archiepiscopatu Turritano.

[24] Vel Boscum Ducis, Sylva Ducis, *Bois-le-Duc*, urbs Belgii in Barbantia, episcopalis sub archiepiscopatu Mechliniensi.

[25] *Bova*, urbs Brutiorum maritima in ora Calabriæ, episcopalis sub archiepiscopatu Rhegino.

[26] *Bovino*, urbs episcopalis in Calabria ulteriori sub archiepiscopatu Beneventano.

[27] *Braga*, urbs archiepiscopalis in Lusitania.

[28] Seu Petra Honorii, *Bertinoro*, urbs Æmiliæ, episcopalis sub archiepiscopatu Ravennate.

[29] *Bregantz* apud lacum Constantiæ.

[30] *Saint-Brieuc*, urbs Galliæ, episcopalis sub archiepiscopatu Turonensi.

[31] *Brescia*, urbs Venetiæ in Cenomanis, episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

Ord., 15 jan. 1689.
Red. Miss., 1 dec. 1685.
seu VENETIARUM, 16 maii 1705.
12 junii 1762.
Ind., 12 maii 1759.
Bapt., 11 febr. 1797.
Dub. bapt. et matr., 27 aug., 17 dec. 1796.
Irr., 15 dec. 1764 ; 19 jan. 1765.
Rest. in int., 11 sept. 1706.
Rest. in int., 19 nov., 10 dec. 1746; 20 maii 1747.
Union. et Appl., 21 jul. 1759,
Voc. in cap., 8 mart., 6 dec. 1760.
BRIXINEN. [32], 28 nov., et 12 dec. 1733.
Canon., 18 sept. 1790
Disp., 10 jan. 1705.
Disp., 1 et 15 mart. 1738.
Er. vic. perp., 16 febr. 16 mart., 22 jun. 1743.
BRUGEN. [33], 13 aug., 3 sept. 1729.
BRUGNATEN. [34], 11 jul. 1693.
Coad., 20 dec. 1755; 17 jan. 1756.
Coll., 14 apr. 1725.
Irr., 8 apr., 6 maii 1786.
Pleb. et Præem., 18 sept., 20 nov. 1745.
Spons., 26 jan. 1709.
Miss. conv., 19 dec. 1795 ; 23 jan. 1796.
Miss. conv. pro pop., 23 apr., 28 maii 1796.
BRUNDISINA [35], 13 jan., 1594.
Comm. vol., 28 mart. 1697 ;
20 sept., 22 nov. 1727.
15 maii, 5 jun. 1728.
Adimp., 5 ac 26 aug. 1719.
Comm. vol., 12 dec. 1711 ; 27 jan., 3 mart. 1714.
Serv. ch. et part., 12 maii 1736.
Part., 18 nov.. 2 dec. 1741.
Proc., 25 jan., 8 febr. ac 14 mart. 1716.
Red. oner., 23 jun. 1714; 30 mart. 1715, ac 31 jul. 1717.
Seu ORITANA, Rest. in int., 13 jun. 1711 ; 12 nov. 1712.
BRUNEN. [36], 3 ac 17 jun. 1780.
BUGELLEN. [37], 16 dec. 1786.

[32] Brixen., *Bressanone*, urbs Norici, episcopalis sub archiepiscopatu Salisburgensi.

[33] *Bruges*, *Brugge*, urbs Belgii, in Flandria, episcopalis sub archiepiscopatu Mechliniensi.

[34] Seu Bruneteu., *Brugneto*, urbs Liguriæ, episcopalis sub archiepiscopatu Genuensi.

[35] *Brindisi*, urbs archiepiscopalis Salentinorum maritima.

[36] *Brina, o Bruna*, urbs Bohemiæ in Moravia, episcopalis effecta a Pontifice Max. Pio VI, sub archiepiscopatu Pragensi.

[37] *Biella*, urbs Pedomontani in agro Vercellensi, archiepiscopalis.

Trans. on., 29 aug., 19 sept 1789.
BURDEGALLEN. [38], 9 julii 1644.
Rest. in int. 18 nov. 1702.
BURGEN. [39], anno circiter 1582.
6 oct. 1623.
27 apr. 1624.
13 apr. 1720.
18 sept., 27 nov. 1779.
Op. pior., 24 jul., 21 aug. 1762; 30 maii. 20 jun., 11 jul. 1767.
Red., 1 et 15 mart. 1777.
Trans. eccl par. et tit., 14 nov. 1733, et 9 jan. 1734.
BURGI S. DOMNINI [40], 24 maii 1727 ; 2, 30 apr. 1729.
Benef., 17 mart. 1781.
Conv. cap., 18 apr. 1711.
Emp., 19 nov. 1746 ; 14 jan. 1747 ; 10 febr., 15 ac 30 mart. 1748.
Jub., 19 apr. 1704.
Leg., 19 aug. 1797.
Miss. conv., 2 ac 16 maii 1716.
Seu CREMON., Ord., 1 aug. 1750
Par., 4 maii 1737.
Par., 13 sept, 20 dec. 1749.
Visit. SS. LL., 26 apr. 1788.
BURGI S. SEPULCH. [41], 15 nov. 1601.
Jurisd., 20 sept. 1698.
28 maii, 18 junii 1785; 16 jun. ac 7 julii 1787.
Appl. Miss., 7 dec. 1715; 11. jan. 1716.
Red. oner. Miss., 10 feb., 16 ac 30 mart. 1748.

C

CABILLONEN. [1], Rest. in int., 26 apr., 10 maii 1732; 24 jan. 16 maii 1733.
CADICEN. [2], Dist 17 ac 31 maii 1704.
Seu HISPALEN., Ord., 20 jan., 24 nov. 1742; 22 jun., 13 jul. 1743.
Reliqua vide *Gadicen.*

[38] *Bordeaux*, urbs archiepiscopalis in Aquitania

[39] *Burgos*, urbs archiepiscopalis Hispaniæ Tarraconensis.

[40] Seu Fidentia, *Borgo San Donnino*, urbs episcopalis in Lombardia Cispadana sub archiepiscopatu Bononiensi.

[41] Seu Biturgia, *Borgo S. Sepolcro*, urbs episcopalis Hetruriæ sub archiepiscopatu Florentino.

[1] *Chalon-sur-Saône*, urbs Galliæ Celticæ in Burgundia, episcopalis sub archiepiscopatu Lugdunensi.

[2] Vide *Gadicen.*

Cadurcen. [3], Dub. med., 14 apr. 1696.
Disp. ab irr., 16 maii 1789.
Cæsaraugustana [4], anno 1581.
Anno circiter 1583.
15 nov. 1653.
30 sept. 1724 ; 3 ap., 2 ac 23 jul. 1729.
Erect., 13 ac 17 maii 1762.
Matr., 10 mart. 1770 ; 23 febr. ac 16 mart. 1771.
Prof., 19 maii 1703.
Port., 14 nov. 1705.
Cæsenaten. [5], 18 jun. 1611.
Jurisd., 23 sept. 1690.
15 maii, 5 ac 17 jul. 1723.
17, 31 jul. 1723.
6 et 20 dec. 1727.
12, 26 mart. 1745.
19 jan., 9 febr. 1765.
24 nov., 15 dec. 1778.
3 mart. 1787.
Ann. præst., 3 oct. 1711 ; 13 jan. 1714.
Appl. hær., 23 febr. 1793.
Benef., 20 aug., 17 sept. 1768.
Benep., 22 mart., 26 apr. 1755 ; 20 mart., ac 8 maii 1756.
Cap., 25 febr., 11 mart. 1741.
Cap., 13 jan. 1753.
Cap., 19 dec. 1795 ; 20 febr., 12 mart. 1796.
Com. vol., 5 maii 1708.
Dem. or., 24 jan., 28 febr. 1795.
Domus, 29 apr. ac 13 maii 1713.
Er. arch., 20 febr. ac 6 mart. 1723.
Fon. bapt., 15 jan., 19 febr. 1780.
Ind., 24 nov. 1759 ; ac 12 jan. 1760.
Irr., 29 apr. 1702.
Leg. pii, 16 maii 1715 ; 22 mart., 19 apr. ac 10 maii 1766.
Mans., 15 sept. 1792.
Matr., 3 oct. 1716.
Seu Forolivien., Matr., 20 febr. ac 26 jun. 1723.
Seu Feretrana, Null. prof., 8 febr., 18 jul. 1744.
Oner. Miss., 10, 24 maii, 14 jan. 1738.
Reædif. eccl., 24 mart., 1 apr., 21 julii 1753.
Red. Miss., 23 sept. 1741.
Serv., 22 jan. 1752.
Subs. dot., 29 nov. 1788 ; 29 jan., 19 febr. 1791 ; 21 apr. 1792.
Suppr. can., 11 ac 25 sept. 1728.
Tax. sem., 19 apr. 1704 ; 27 jun. 1705.
Cajacen. [6], 6 mart. 1638.
28 aug. 1683.
Irr. et Cen., 23 maii 1722.
Præb. theol., 14 jan. 1764.
Un., 16 dec. 1702 ; 13 jan. 1703.
Cajetana [7], 27 jul. 1606.
12 jan. 1606.
6 apr. 1647.
24 maii 1659.
18 nov. 1684.
2 jul. 1718.
23 maii, 21 nov. 1722 ac 2 oct. 1723.
22 jan., 26 febr. 1774.
Comm. vol., 22 sept. 1742.
Comm. vol., 22 jun., 13 jul. 1776.
Erect. monast., 2, 23 jul. 1729.
Spol., 24 sept., 19 nov. 1740.
Trans., 24 mart. 1703.
Calaguritana [8] anno 1581.
22 sept. 1696.
Jur. elig. seu Præs., 1 dec. 1685.
Ord., 30 jan. 1694.
Abs. et Disp., 26 jan., 9 febr., 8 mart. 1760.
Benef., 28 nov. 1705.
Benef., 2 oct., 13 nov., 11 dec. 1717 ; 15 jan. 1718 ; 13 apr., 27 julii 1726 ; 26 apr., 24 maii, 7 jun. 1727 ; 2 jul. 1729.
Benef., 8 jul., 9, 30 sept. 1702 ; 4 febr., 6 mart. 1719 ; 22 apr., 13 julii 1720 ; 8 febr. 1721 ac 8 aug. 1722.
Disp. 8 aug. 1761.
Dist. benef., 3 dec. 1712.
Fun., 18 jun. 1701 ; 27 maii, 8 nov. 1702 ; 1 dec. 1703.
Jub. 18 apr., 2 maii 1733.
Jurisd., 9 apr, 1701.
Appl. Mis. pro pop., 12 dec. 1767 ; 16 jan., 26 nov., 17 dec. 1768 ; 14 jan. 1769.
Jur. vis., 30 sept. 1730.
Mis. pro pop., 13 mart., 3 apr., 8 maii 1773.
Et Calceaten., Resid., 10, 30 jan. ac 3 sept. 1740.
Visit., 9 sept. 1702.

[3] *Cahors*, urbs episcopalis Galliæ Aquitaniæ sub archiepiscopatu Albiensi.
[4] *Saragosse*, urbs archiepiscopalis Hispaniæ Tarraconensis.
[5] *Cesena*, urbs Romandiolæ, episcopalis sub archiepiscopatu Ravennate.
[6] Seu Calatina, *Cajazzo*, urbs Campaniæ, episcopalis sub archiepiscopatu Capuano.
[7] *Gaeta*, urbs maritima Latii novi, episcopalis in archiepiscopatu Capuano, sed ab ejus jurisdictione immunis.
[8] *Calahorra*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis unita Calceatensi sub archiepiscopatu Burgensi.

Visit., 4 ac 18 jun. 1701.
CALARITANA [9], 20 dec. 1655.
14 nov. 1648.
28 jun. 1726.
30 sept., 18 nov. 1724.
8 febr. ac 15 mart. 1727; 18 dec. 1728; 15, 25 jan., 12 febr., 12 mart. 1729.
21 febr. 1728.
8 maii 1762.
22 nov. 1760; 17 jan. 1761; 24 jan., 14 febr. 1787; 4 maii 1771; 9 ac 29 aug. 1772.
Cens., 20 aug., 3 sept., 26 nov. 1701.
Vel CALAGURITANA, Conf. conc. 9 aug. 1704; 18 dec. 1706, ac 15 jan. 1707.
Contr., 14 mart. ac 18 apr. 1750.
Elect. conc., 5 jul., 2 ac 23 aug. 1738.
Emp., 20 jul. 1754.
Pens., 12 mart., 14 maii 1729.
Subs. dot., 5 jun. 1790.
Susp. ben. et At., 31 jul. 1751 ac 22 mart. 1755.
Irr., 19 jan. 1793.
CALCEATEN. [10], Red., 16 jun. 1770.
CALLIEN. [11], 29 jul. 1628;
9 apr., 7 maii 1718; 14 mart. 1719.
16 maii 1733.
23 jan., 13 febr. 1773.
Cap., 15 dec. 1731.
Castr., 1 apr. 1702.
Matr., 17 aug., 7 sept. 1776.
Miss. conv., 19 jun. 1706.
Null. Trans., et Jur. par., 21 nov., 5, 19 dec. 1750; 22 jan., 26 feb., et 6 maii 1752.
Præem., 18 aug. 1792.
Red. Miss. conv., 25 jan., 8 febr. 1744
Subs. dot., 15 dec. 1787; 14 maii, 7 jun. 1788.
Subs. dot., 28 nov. 1795.
CAMENECEN. [12], 4 dec. 1632.
Disp. ab irr., 30 jul. 1785.
CAMERACEN. [13], Disp., 18 nov., 16 dec. 1769.
Null. prof., 6 dec. 1755.
CAMERINEN. [14], 17 febr. 1624.
14 febr. 1625.
12 maii 1629.
Red. Miss., 24 jul. 1677.
Sp., 23 jan. 1677.
Subs. doct., 9 aug. 1698.
18 nov. 1797.
13 jan. 1725.
1 dec. 1725.
26 jan., 9 feb. 1726.
Seu FABRIANEN., 27 mart., 8 maii 1762.
21 jun. 1766.
16, 30 maii, 20 jun., 11 jul. 1767.
17 jun. 1769; 28 jul., 18 aug. 1770; 4 apr., 9 maii 1772.
13 mart., 3 apr., 8 maii, 12 jun. 1773.
Seu FABRIANEN., 8 maii 1784.
21 aug., 11 sept., 27 nov. 1784.
15 sept., 24 nov. 1787.
11 maii 1795.
Abol. leg. Miss. et Abs., 14 dec. 1793; 25 jan. 1794.
Appl. Miss. conv., 19 jul. 1704.
Appl. Miss. conv., 28 jun. 1704; 9 jun. 1714.
Benepl. Apost., 24 nov., 22 dec. 1781.
Cap., 18 mart., 6 maii 1797.
Cap., 19 nov. 1735.
Cap., 25 jan. 1755.
Cap., 19 sept., 21 nov. 1772.
Cap., 11 jun. 1712.
Cath., 20 aug., 17 sept. 1774; 18 mart., 17 jun., 8 jul. 1775.
Celeb. Miss., 21 maii, 4 jun. 1701.
Celeb. Miss., 28 jan. 1708.
Celeb. Miss., 12 maii 1714.
Celeb. Miss., 28 mart. ac 18 apr. 1722.
seu FABR., Com. vol. 10, 24 sept. 1735.
Com. vol. et Erect. coll., 23 sept. 1758.
Conc., 23 apr. 1796.
Demol. eccl., 18 dec. 1790.
Disp., 14 nov. 1716.
Dot., 2 oct., 13 nov. 1717.
Eleem. Miss., 30 sept., 18 nov. 1713.
Erect. font. bapt. et Jur. bapt. 10 febr. 1748.
Erect. sem., 15 martii 1710.
Exp., 12 mart., 2, 30 apr. 1757.
Fabr., 30 jul., 20 aug. 1774.
seu FABR., Jur. int. cap., 1 mart. 1746; 6 maii 1752.
Jub., 12 mart. 1796.
seu FABRIANEN., Leg., 16 decem. 1769; 20 jan. 1770.
Leg., 21 jun., 12 jul. 1721.
seu FABRIANEN., Matr., 27 junii 1761; 21 aug., 11 sept. 1762; 24 aug., 28 sept. 1765; 4 jun., 20 aug., 17 sept. 1768.

[9] Seu Caralitana, *Cagliari*, urbs archiepiscopalis Sardiniæ absque suffraganeis.

[10] *La Calzada, o S. Domingo de la Calzada*, urbs Hispaniæ in Castella veteri, episcopalis Calagaritana copulata sub archiepiscopatu Burgensi.

[11] *Cagli*, urbs Umbriæ, episcopalis sub archiepiscopatu Urbinate.

[12] *Kamenick, o Caminietz*, urbs Poloniæ in Podoliæ provincia episcopalis sub archiepiscopatu Leopoliensi.

[13] *Cambrai*, urbs archiepiscopalis in Gallia Belgica.

[14] *Camerino*, urbs Umbriæ in archiepiscopalem sedem erecta a Pont. Max. Pio VII, et immediate Sedi Romanæ subjecta.

Matr., 20 sept. 1794.
et Anagnina, Med. ann., 2 maii 1733.
Miss. conc., 24 aug. 1743; 13 jun., 18 jul. 1744.
Miss. conc., 6 jun. 1705; 22 maii 1706 ac 7 dec. 1709.
seu Fabr., Null. prof., 30 jan., 27 feb. 1768.
et Sutrina, Ord., 17 sept. 1791.
Par., 13 sept., 29 nov. 1777; 16 maii 1778; 15 jan., 18 junii 1785.
Præb. theol., et pœn., 3 dec. 1735.
Præem., 17 mart., 7 apr. 1781.
Proc., 7, 23 nov. 1793.
Proc., 8 mart., 19 apr. 1777.
Red. Miss., 12 maii, 16 junii 1792.
Red. oner., 16 sept., 2 decem. 1780.
Renunc., 12 julii., 2 aug. 1721.
Repar. eccl., 28 mart., 18 apr. 1744.
Rest., 17 dec. 1768; 14 jan., 28 febr. 1769.
Rest. eccl., 30 jan., 6 mart., 18 sept., 27 nov. 1779.
Et Fabr., Rest. in int., 4 aug. 1736.
Sacr. supell., 1 jun. 1715; 17 dec. 1740; 14, 28 jan., 9 sept. 1741.
Subs. dot., 13 aug. 1707; 28 sep. ac 16 nov. 1709.
Subs. dot., 15 dec. 1753; 16 mart. 1754.
Subs. dot., 28 febr. 1761.
Subs. dot., 26 martii, 3 april. 1763.
Subs. dot., 19 jul., 16 aug., 6 sept. 1783.
Subs. dot., 10 maii 1710.
Subs. dot., 18 jul., 8 aug. 1733; 3 april. 1734.
Subs. dot., 27 jul., 17 aug. 1737.
Subs. dot., 29 mart., 19 apr. 1738; 30 maii, 27 junii 1761.
Subs. dot., 23 nov. 1743; 29 febr. 1744; 24 aug. 1748; 19 apr. 1760.
Subs. dot., 3 mart. 1787.
Subs. on. Miss., 15 januar., 12 mart. 1785.
Trans. on. Miss., 27 apr., 18 maii 1776.
Subs. dot., 11 febr., 18 mart. 1797.
Subs. dot.. 16 dec. 1797.
Subs. dot., 22 aug. 1795.
Campanien.[15], 4 apr. 1637.
4 maii 1743.
12 aug., 2 sept., 18 nov., 2 ac 16 dec. 1747.

Canadien.[16], Disp. ab irr., 18 sept., 27 novem. 1790; 24 mart., 21 apr. 1792.
Canarien.[17], 26 martii, 9 apr. 1718.
Fruct., 22 aug., 12 sept. 1739.
Rest. in int., 7 febr. 1733.
30 maii 1676.
Capritana[18], 16 dec. 1730.
Rest. in int., 6 julii 1737.
Cappuccinorum, Quar. fun., 21 maii 1678.
Capuana[19], 16 dec. 1634.
19 jan. 1636.
10 sept., 17 dec. 1735; 28 apr. 1736.
13 sept. 1738.
20 jan. 1742.
Conc., 21 nov. 1739.
Ind., 5 dec. 1739; 3 sept. 1740.
Seu Calven., Jur., 7 sept. 1737.
Mas. com., 19 dec. 1750.
Seu Calv., Matr., 9 jul., 3 dec. 1757; 28 jan. 1758.
Prof. fid., 6 dec. 1738.
Spol., 9 julii 1735.
Caputaquen.[20], junii 1587.
24 mart. 1725.
23 febr. 1726; 20 sept. 1727; 17 apr. 1728.
14 maii 1729.
2 apr. 1729.
7 apr., 18 aug. 1731.
12 mart., 9 jul., 20 aug., 19 nov. 1757; 23 sept., 2 dec. 1758.
19 april., 17 junii, 2 julii, 2 aug. 1760; 17 jan. 1761.
14 mart., 4 apr. 1767.
13 jul., 17 aug. 1776; 1, 15 mart., 10 maii, 7 junii 1777.
Adm. ad cons., 1 ac 22 junii 1741.
Cap., 19 maii 1708.
Conc., 28 febr., 8 sept. 1733.
Conc., 10 junii 1741.
Disp., 26 apr. ac 10 maii 1755.
Irr., 17 aug., 7 sept, 1793; 14 mart. 1795.
Jurisd., 2 oct. 1723.
Jurisd., 29 nov. 1735.
Jurisd., 19 nov., 17 dec. 1735.
Jurisd., 28 aug., 20 nov., 11 dec. 1756; 30 apr., 9, 30 julii 1757; 30 jan., 13 mart. 1762.

[15] *Campagna*, urbs regni Neapolitani in principatu Ulteriori, episcopalis unita episcopatui Satrianensi sub archiepiscopatu Salernitano.

[16] Seu Cenadien. *Chonad, o Csanad*, urbs Jazigum in Hungaria, episcopalis sub archiepiscopatu Colocensi.

[17] *Canaria*, una ex Insulis Fortunatis Africæ, episcopalis sub archiepiscopatu Hispalensi.

[18] *Capri*, urbs insulæ ejusdem nominis episcopalis sub archiepiscopatu Amalphitano, maris Tyrrheni.

[19] *Capoa*, urbs archiepiscopalis Campaniæ.

[20] *Capaccio*, urbs Lucaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Salernitano.

Jurisd., 17 dec. 1712.
Jur. visit., 19 maii 1703.
Leg., 28 nov. 1711.
Ord., 28 jan., 11 febr. 1708; 6 jul. 1709.
Seu NEAPOLITANA, Ord., 25 januar., 8 febr. 1721.
Par., 30 julii, 27 aug. 1763.
Part., 21 nov., 5, 19 dec. 1739; 16 ac 30 jan. 1740.
Part., 5, 19 dec. 1750; 20 nov. 1751; 29 julii 1752.
Resid., 23 jun. 1714.
Rest. in int., 17, 31 mart., 21 apr. 1708; 23 febr., 16 mart. 1709; 29 mart., 2 aug. 1710.
Visit. SS. LL., 17 jan., 7, 28 febr., 14 mart. 1722.
CARINOLEN.[21], Vic. cap., 22 sept. 1714; 30 mart. 1715.
CARNOTEN.[22], Null. prof., 23 jun. 1718.
CARPENTORATEN.[23], 19 febr. 1718; 26 jan., 3, 24 aug. 1743; 30 apr., 18 jun. 1746.
15 sept. 1781.
Com. vol., 19 jun. 1706.
Dism., 30 jul., 20 aug. 1785; 21 jan., 4 febr., 20 maii, 8 ac 29 julii 1786.
Eleem. Miss. perp., 11 mart. 1702.
Jurisd., 9 jun., 1 dec. 1708; 26 jan. 1709.
Obl. et Præem., 15 maii 1717.
Reædif. eccl., 27 febr., 13 mart. 1706.
Vot. pers. et ord., 22 febr. 1710; 5 sept. 1716.
Un. sem., 23 febr. 1709.
CARTHAGINEN.[24], 1 dec. 1618.
Matr., 24 mart., 7 apr., 1 et 22 sept. 1753.
Ord., 16 apr., 10 maii 1755.
CARTHUSIENSIUM, 24 sept. 1622.
CASALEN.[25], 27 julii 1626.
Com. vol., 7 dec. 1697.
Conf. stat., 28 jan., 15 apr. 1690.
Lect., 12 nov. 1661.
26 jan. 1726.
11 martii 1752.
28 jan. 1764.
12 dec. 1767; 16 jan. 1768.
20 dec. 1788.
Com. vol., 24 sept. 1718.
Conc. 19 dec. 1772 ac 22 jan., 26 febr. 1774.
Irreg., 24 sept. 1718.
Matr., 28 junii 1704.
Mon. piet., 7 jul. 1705 et 12 mart. 1718.
Red. Miss., 7, 28 jul., 24 nov., 15 dec. 1787.
Red. Miss., 17 dec. 1796; 21 jan. 1797.
Resid., 3 ac 24 sept. 1707.
Resid., 4 ac 18 mart. 1719.
Trans. Miss., 13 jul. 1771; 11 et 25 jan. 1772.
CASERTANA[26], 16 sept. 1645.
26 febr. 1650.
30 julii, 27 aug. 1796.
Benef., 26 nov., 17 dec. 1796.
Ind. abes., 16 dec. 1797.
Cap. seu BEN., 11 aug. 1759; 22 mart. 1760.
Cap., 23 nov., 14 dec. 1737; 21 apr. 1742.
Cens. et Irr., 21 aug. ac 11 sept. 1717.
Conc., 17 dec. 1729 ac 14 jan. 1730.
Ind., 4 jul., 8 aug. 1716.
Jurisd. et Jur. par., 17 nov. 1703.
Matr., 30 jan., 27 febr. 1717.
Patr., 12 ac 26 jan. 1715.
Rest. in int., 28 apr. 1714.
Rest. in int., 28 febr. 1750.
Serv. ch., 28 junii 1704.
CASSANEN.[27] de mense junii 1589.
24 maii 1681.
17 febr. 1624.
Jur. par., 9 julii 1672.
3 dec. 1718.
10, 24 maii 1727.
18 dec. 1734; 28 apr., 1 sept. 1736; 1 julii 1741.
18 jun., 20 aug. 1735.
1, 15 dec. 1736; 30 mart. 1737.
17 jun., 15 jul., 2 ac 16 dec. 1747.
15 jul., 12 aug. 1747.
3 apr. 1756.
22 sept., 26 nov. 1763.
30 maii, 20 jun., 11 julii 1767.
Arch., 3 oct. 1716.
Cath., 21 maii 1735.
Cath., 25 jan., 8 febr. 1738.
Cens., 17 julii, 7 aug. 1745.
Conc., 16 dec. 1719; 13 jan., 11 maii, 1 oct. 1720.
Dism., 3, 17 dec. 1740, ac 22 jul. 1741.
Irr., 14 dec. 1748.
Matr. et Præem., 20 dec. 1755; 17 jan., 20 mart., 3 apr. 1756.

[21] Seu Calenen., *Carinola*, urbs Campaniæ in regno Neapolitano, episcopalis sub archiepiscopatu Capuano.

[22] *Chartres*, urbs Galliæ Celticæ, episcopalis sub archiepiscopatu Parisiensi.

[23] *Carpentras*, urbs Galliæ Narbonensis in Provincia et Comitatu Venusino, episcopalis sub archiepiscopatu Avenionensi.

[24] *Cartagena*, urbs Hispaniæ Tarraconensis in ora Contestanorum, episcopalis sub archiepiscopatu Toletano.

[25] *Casale, o Casal di S. Vaso*, urbs Liguriæ, episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[26] *Caserta*, urbs Campaniæ regni Neapolitani, episcopalis sub archiepiscopatu Capuano.

[27] Seu Cosanen., *Cassano*, urbs Luca.

Matr., 17 febr. 1742.
Matr. et Null. cens., 26 apr. 1749.
Mis. conv. et pro pop., 20 sept., 22 nov. 1794.
Null. prof., 6 dec. 1755.
Præemin., 17 apr., 8 maii, 5 jun., 21 aug. 1734.
Par., 21 nov. 1761 ; 30 jan., 13 mart. 1762.
Proc., 14 nov. 1705; 23 jan. 1706.
Prof., 21 aug. 1777.
Quar. dec., 27 sept. 1738 ; 6 jun., 4 jul. 1739.
Visit., 17 maii, 14 jun., 23 aug., 6 dec. 1749.
CASTELLANA [28], 2 maii 1722.
CASINEN. [29], mense febr. 1588.
CASTELLANETEN. [30], Resid., 7 junii 1659.
16, 30 mart., 27 apr. 1748 ; 8 maii 1751.
Dot., 8, 22 maii, 10 julii 1751.
Matr. et Cens., 29 apr. 1702.
Serv. ch., 23 febr., 16 mart. 1709.
Sub., 16, 30 mart., 27 apr., 24 aug. 1748.
Visit. SS. LL., 6 maii 1719.
CASTREN. [31], Proc., 17 nov. 1685.
Seu HYDRUNTINA, Subj., 2 dec. 1673.
30 mart., 13 apr. 1726.
CASTRI ALBI [32], Visit. SS. LL., 27 jun., 18 julii 1789.
CASTRIMARIS [33], 7 julii 1736.
Par., 26 apr. 1749.
Prim., 29 aug., 19 sept., 5 dec. 1744 ; 30 jan., 13 febr. 1745.
Priv. can., 14 jan., 25 febr. 1741.
Resig. par., 26 jun., 17 jul., 28 aug., 18 sept. 1745.
Serv. ch., 30 jul. 1735 ; 17 jun. 1752.
Serv. ch., 13 apr., 4 maii 1737.
CATHACEN. [34], 21 maii 1644.
Canon., 14 nov. 1671.
Serv. ch., 29 nov. 1698.
26 jan., 9 febr. 1726.
30 mart., 13 apr. 1726.
Appr. conc., 24 mart., 14 apr. 1764.
Com. vol., 30 sept., 18 nov. 1719.
Const. cap., 3 ac 19 maii 1703.
Disp., 11 et 25 jan. 1738.
Jur. nom. conc., 24 jan., 28 mart., 2 maii 1705.
Par., 29 nov. 1704 ; 2 et 16 maii, 28 novem. 1705 ; 11 sept. ac 2 oct. 1706.
Quart. fun., 15 sept. 1703.
Vic. cap., 7 febr. 1711.
CATANIEN. [35], 23 nov. 1641.
15 febr. 1642.
Græc. coll., 1 sept. 1691.
24 jan. 1705 ; 15 junii 1709.
Com. vol., 7 jun. 1727 ; 17 dec. 1729 ; 18 julii 1735.
Disp., 9 sept. 1752.
Dub. matr., 20 jan. 1798.
CATURCEN. [36], 2 julii 1650.
14 jan. 1673.
CAVALLICEN. [37], Distrib., 3 julii 1677.
5 martii, 9 apr. 1701.
23 jan., 6 febr. 1706.
Præp., 15 et 29 febr. 1701.
Resid. et Distrib., 9 et 30 sept. 1702.
Resid. et Distrib., 3, 24 mart. 1703.
CAVEN. [38], 12 nov. 1629.
Obl., 11 febr. 1662.
Erect. par., 19 dec. 1722 ; 5 julii 1723.
Fun., 25 julii, 13 aug. 1729 ; 24 jan., 7 febr. 1753.
Jurisd., 3 aug. 1709.
Seu CAPUTAQUEN. Jurisd., 2 et 23 aug. 1721
Caven. seu Massæ Lubren., 16 dec. 1719.
Transac., 24 mart., 21 jun. 1732.
CAURIEN. [39], 5 oct. 1594.
Distr., 6 nov. 1621.
Censur., 9 ac 30 julii 1774.
Distr., 23 apr., 7 maii, 4 junii 1701 ; 21 apr. ac 5 maii 1703.
CELSONEN. [40], 19 jan., 2 sept. 1647 ; 22 julii 1741.
Seu UGELLEN., Benep., 18 dec. 1752.
20 jan., 10 et 31 martii 1759.
Benef., 11 mart. 1752.

[28] *Castiglia*, regnum Hispaniæ amplissimum divisum in Castellam veterem, et novam.

[29] Vide *Nullius seu Montis Casini.*

[30] Seu Castania, Castellaneta, *Castellaneta*, urbs Lucaniæ, episcopalis sub archiepiscopatu Tarentino.

[31] *Castro*, urbs in Salentinis, episcopalis sub archiepiscopatu Hydruntino.

[32] *Castelbanc*, seu *Caltel bianco*, urbs episcopalis in Lusitania.

[33] Stablæ, *Castel a Mare di Stabia*, urbs maritima Campaniæ, in Picentinorum confinio, episcopalis sub archiepiscopatu Surrentino.

[34] *Cantazaro*, urbs episcopalis Calabriæ ulterioris sub archiepiscopatu Rhegino

[35] *Catunia*, urbs Siciliæ episcopalis sub archiepiscopatu Montis Regalis.

[36] Vide *Cadurcen.*

[37] seu Cabellionen. *Cavaillon*, urbs Galliæ Narbonensis episcopalis sub archiepiscopatu Avenionensi.

[38] *La Cava*, urbs episcopalis Picentinorum in archiepiscopatu Salernitano, sed episcopus immediate Sedi Apostolicæ subest.

[39] *Coria*, urbs in Extremadura regione Hispaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Compostellano.

[40] *Solsona*, seu *Salsona*, urbs Hispaniæ Citerioris in Catalaunia, episcopalis sub archiepiscopatu Tarraconensi.

Exac. med. ann., 2 ac 16 dec. 1741.
Red. Miss., 11 jan. ac 1 mart. 1777.
CENETEN.[41], 10, 24 apr. 1723; 12 maii 1753.
Conf. conc., 18 aug. 1703.
Rest. in int., 16 mart. 1720.
CENOMANEN.[42], 10 julii 1600.
CEPHALŒDEN.[43], Distr., 20 mart. 1694.
Distr., 14 jun., 5 julii 1749; 31 mart. ac 28 apr. 1770.
Rest. in int., 14 maii 1746, 11 maii 1748; 20 dec. 1749.
Susp. et Irr., 14 mart., 21 apr. 1787.
CERVIEN.[44], seu RAVENNATEN., 6 julii 1658.
16 mart, 1782.
24 maii, 7 jun. 1788; 14 mart. 1789.
17 apr., 19 junii, 18 sept., 27 nov. 1790.
Leg. Miss., 18 apr. 1795.
Leg., 6 martii, 10 et 24 apr. 1723.
Leg., 9, 30 julii 1785; 29 nov. ac 20 dec. 1788.
Trans. pior. on., 18 maii, 1 jun. 1715.
CHARCHIEN.[45], Ord., 13 febr. 1683.
CHIEN.[46], 12 mart. 1729.
Matr., 15 decem. 1792; 21 junii, 16 aug. 1794.
CHIOVIEN.[47], Rest. in int., 24 jan., 19 sept., 21 nov. 1778.
CINGULANA[48], Cap., 27 sept. 1738.
Com. vol., 9 sept. 1752.
Cur. anim., 19 jul. 1732.
Erect. mans., 23 nov. ac 14 dec. 1771.
Miss. conv., 27 jun., 18 jul., 8 aug. 1772.
Patr. sacr., 5, 26 apr. ac 10 maii 1732.
Præl., 29 maii 1745.
Red. Miss., 18 sep., 17 nov. 1790; 29 jan. 1791.
Serv. ch., 15 febr., 14 mart. 1772.
CISTERCIENSIUM[49], 17 martii 1674.
CIVITATEN.[50], oct. 1587.
25 apr. 1591.
2 sept. 1599.
11 martii 1786.
Cap., 27 febr., 20 mart. 1734.
Ind., 20 mart. 1745.
Provinciæ Compostellanæ jur. mult., 3 decem. 1735; 14, 28 mart. 1744; 4 dec. 1745; 22 jan., 12 mart. 1746.
Vic., 9 jun. 1725.
CIVITATIS CASTELLANÆ[51] et HORTANÆ, 8 junii 1624.
26 aug. 1628.
17 nov. 1629.
12 julii 1631.
24 sept. 1639.
8 aug. 1648.
Punct., 5 maii 1696.
Punct., 25 junii 1697.
Punct., 19 apr. 1714.
21 maii 1718.
28 aug., 18 sept. 1723.
25 sept. 1762.
20 sept., 29 nov. 1766.
7, 28 apr., 12 maii 1781.
3 martii 1792.
Et HORTANÆ, 20 apr., 11 maii 1793.
Adm. ad leg. stud., 23 aug., 6 et 20 decem. 1755.
Com. vol., 21 nov., 19 dec. 1772.
Ed., 31 jul. 1706.
Eleem. Miss., 24 nov., 13 dec. 1742.
Eleem. Miss., 29 apr., 3 junii 1780.
Emph., 7 sept., 23 nov. 1776.
Fun., 20 nov, 4 dec. 1762.
Fun., 28 jan., 18 febr. 1764.
Hosp., 13 febr., 13 mart. 1773.
Irr., 3 dec. 1718.
Jur. conc., 19 jun. 1751.
Leg., 27 sept. 1738.
Matr. cland. et Att., 3 dec. 1757.
Miss. conv., 15 julii, 5 aug. 1780.
Miss. conv., 16 dec. 1786.
Seu APROTINA, Ord., 5 ac 19 apr. 1704.

[41] *Ceneda*, urbs Venetiæ episcopalis sub archiepiscopatu Utinensi.

[42] *Le Mans*, seu *le Pays du Maine*, urbs Galliæ Celticæ episcopalis sub archiepiscopatu Turonensi.

[43] *Cefalu*, urbs Siciliæ maritima sub episcopatu Messanensi.

[44] Seu Phicodc, *Cervia*, urbs Æmiliæ in ora Boionum episcopalis sub archiepiscopatu Ravennaten.

[45] *Charcas*, provincia Americæ Meridionalis in parte Australi regni Peruviæ, cujus Argentea (La Plata) est primaria urbs archiepiscopalis.

[46] *Scio*, urbs insulæ ejusdem nominis maris Icarii episcopalis olim sub archiepiscopatu Rhodiensi, nunc et ipsa metropolis est.

[47] Seu Kiovien., *Kiovia, Chiovia*, urbs Poloniæ in Volhinia, ubi una cum Halicia (Halitz) unita, præter episcopum catholicum sub archiepiscopatu Leopoliensi, est archiepiscopatus Ruscorum ritus Græci Rutheni.

[48] *Cingoli*, urbs Piceni episcopalis unita Auximano, Romano Pontifici immediate subjecta.

[49] Vide *Congregatio Cisterciensium*.

[50] Seu Civitas Roderici, seu Rodericopolis, Mirobriga, *Ciudad Rodrigo*, urbs Hispaniæ in regno Legionis episcopalis sub archiepiscopatu Compostellano. Et adest alia hujus nominis urbs, quæ fuit destructa, et tantum in oppido de Tempio superest capitulum cujusdam ecclesiæ collegiatæ, quod unitum est episcopatui Ampuriensi.

[51] Seu Fescennia, Fescennium, *Citta Castellana*, seu *Civita Castellana*, urbs episcopalis Hetruriæ unita cum Hortuna in Provincia modo Patrimonii ditionis Ecclesiæ immediate Romano Pontifici subjecta.

Et HORTANÆ, Præc. sup. res., 4 mart. 1758; 10 febr., 10 mart., 28 apr., 30 jun. 1759.
Punct., 16 maii 1795.
Sacr. supp., 3 ac 17 mart. 1714.
Sep., 12 jan. 1709.
Susp. a div., 19 junii 1706.
Tax. fun., 13 jul., 3 aug. 1765.
Visit., 28 nov. 1733; 9 jan. 1734.
Un. seu App. et Comm., 18 sept., 18 decem. 1743; 4 maii 1754.
CIVITATIS CASTELLI [52], 9 mart. 1592.
2 dec. 1623.
6 maii 1645.
Ind., 17 apr. 1666.
17 dec. 1763.
7, 28 maii, 18 junii 1785.
21 jan., 4 febr. 1786.
15 junii, 20 julii, 17 aug. 1793.
24 jan. 1795.
Cap., 16 aug. 1794.
Cap., 27 mart., 24 apr. 1.51.
Cap., 9 ac 30 aug. 1777.
Cap., 23 febr. 1793.
Cap., 22 nov. 1794.
Cap., 25 apr., 30 maii, 29 aug., 12 decem. 1761; 16 januar. 1762; 1 febr., 1 martii 1766.
Celeb. Miss., 4 aug. 1736.
Incom. cap., 2 julii 1707; 28 jan., 3 mart. 1708.
Jurisd., 2, 23 aug., 22 nov. 1749; 19 junii, 28 aug., 20 nov. 1751.
Jur. elig. cap., 13 sept., 6 dec. 1755.
Leg. pior., 19 maii 1708.
Null. matr., 18 julii 1778.
Par., 25 jan. 1755.
Red., 15 ac 29 jan. 1718.
Red. oner., 19 dec. 1789; 23 jan. 1790.
Red. oner., 17 apr. 1790.
Legat., 18 apr. 1722.
Serv. ch., 10, 24 maii, 14 jun. 1738.
Trans., 12, 16 jan., 9 febr. 1760; 13 martii 1762.
CIVITATIS DUCALIS [53], 19 mart. 1639.
26 apr. 1653.
7 jun., 5 jul. 1727; 14 maii 1729.
Cens. et Irr., 12 dec. 1711.
Miss. conv., 22 aug. 26 sept. 1795.
Præb. theol., 18 jun. 1757.
Susp. et Irr., 17 febr., 10 mart. 1742.
CIVITATIS PLEBIS [54], Cap., 25 jan. 1681.
Conf. cas., 15 mart. 1692.
17 maii 1704.
15 dec. 1736; 19 jan. 1737; 15 et 29 mart. 1738.
26 jan., 22 mart. 1760.
7 sept., 23 nov. 1776; 15 maii 1779.
15 jul., 5 aug. 1780.
22 maii 1784.
11 maii 1793.
Benep., 24 aug. 1709.
Cap., 26 aug., 16 sept. 1780.
Celebr. Miss., 15 dec. 1708; 15 mart., 29 maii 1710.
Benef., 20 febr., 12 mart. 1796.
Com. vol., 13 januar., 18 aug. 1731.
Erec. cap., 11 sept., 27 nov. 1784.
Jub., 23 nov. 1782.
Jur. rem. cur., 19 jul., 27 sept. 1732.
Leg., 18 febr., 15 apr. 1758.
Leg. stud., 16 et 30 jan., 27 febr. 1768.
Sub. dot. et Stat., 22 maii 1751.
Sub. dot., 12 jun. 1797.
Visit. SS. LL., 27 aug. 1791.
Oner. Miss., 19 aug. 1797.
CLUSINA [55], 21 febr. 1682.
Celeb., 12 jul. 1670.
Com. benef., 31 jul. 1751.
Erect. coll., 20 jul., 24 aug. 1754; 10 maii 1755.
Honor., 20 mart. 1756.
Seu NULL., Jurisd., 27 jan., 24 mart., 21 apr. 1703; 12 jan., 15 mart., 5 apr. 1704.
Jurisd., 10 jan., 28 mart. 1705.
Rep. eccl., 18 dec. 1723; 12 febr. 1724; 22 sept. 1725.
COLIMBRIEN. [56], 16 jul 1619.
26 maii 1640.
26 jun. 1655.
Exemp. sem., 12 mart., 30 apr., 16 jun. 1757.
COLLEN. [57], Appl. sacr., 28 aug. 1683.
Appl. sacr., 17 nov. 1685.
Appl. sacr., 22 jun. 1686.
Appl. sacr., 17 sept. 1689.
Celebr. Miss., 18 sept. 1783.
10 jan., 10 febr. 1781.

[52] Seu Tiphernum, *Città di Castello*, urbs episcopalis Umbriæ non procul a Tiberi fluvio, Romano Pontifici immediate subjecta.
[53] *Civita Ducale*, urbs in Aprutio ulteriori juxta Velinum fluvium immediate Romano Pontifici subjecta.
[54] *Città della Pieve*, urbs Umbriæ episcopalis immediate Romano Pontifici subjecta.
[55] *Chiusi*, urbs Hetruriæ episcopalis sub archiepiscopatu Senensi.
[56] Seu Conimbricen., *Coimbra*, urbs Lusitaniæ episcopatu sub archiepiscopatu Bracarensi.
[57] *Colle*, urbs Hetruriæ episcopalis sub archiepiscopatu Florentino.

9 ac 30 aug. 1788.
Appl. Miss. conv., 8 febr., 15 mart. 1785.
Cap., 12 dec. 1716; 24 apr. 1717.
Tons., 24 jan. 1795.
COLONIEN.[58], 5 dec 1626.
Distr., 9 maii 1671.
Matr., 26 sept. 1702.
16 nov. 1720.
22 sept. 1725.
24 maii 1727.
7 jun. 1727.
7 jun., 20 sept. 1727.
17 jan., 23 febr. 1728.
17 apr., 19 jun. 1728.
10 maii 1760.
9 aug. 1766; 14 febr., 14 mart. 1767.
26 nov., 17 dec. 1768; 14 jan. 1769.
Benef., 23 jan., 6 febr. 1734.
Benepl., 18 jul., 29 aug. 1744.
Benepl. et Er. ben., 15 jun. 1709; 4 aug. 1714.
Disp., 9 febr. 1732.
Disp., 4 apr., 16 maii 1767.
Disp., 15 maii, 5 jun. 1779.
Erect. sem., 8, 28 jul., 19 aug. 1724.
Funct. pont. et Bened. abb., 13 jun. 1722.
Ind., 28 nov. 1716.
Ind., 22 maii, 5 jun. 1734.
Ind., 1 aug. 1739.
Jur. mult., 15 dec. 1736; 14 dec. 1737; 11 jan. 1738.
Jur. visit., 16 jun., 18 aug. 1731.
seu LEOD., Jur. bened., 14 jun., 2 aug. 1738.
Legit. prol., 22 jan., 12 febr. 1746.
Par., 22 sept., 26 nov. 1763.
Spons., 26 apr. 1752.
Trans., 14, 28 jan., 14 apr., 12 maii, 2 jun. 1764; 8 jun., 13 jul., 3 aug. 1765.
COMACLEN.[59], 2, 23 aug. 1749.
17 jun. 1769.
Cap., 17 jun., 8 jul. 1769.
Cap., 18 sept., 27 nov., 18 dec. 1773; 3 febr., 2 mart. 1776.
Elect., 5, 19 dec. 1722.
Red. Miss., 13 jun. 1795.
COMEN.[60], 2 apr. 1591.
Visit., 15 febr. 1642.
12 apr. 1698.
Disp., 14 mart. 1671.
Red. Miss., 26 apr. 1698.
7 febr. 1705; 27 febr., 27 mart. 1706.
27 febr. 1706.
6 maii 1719; 22 nov. 1721.
10 jun., 8 jul. 1724.
30 sept. 1724.
13 jan. 1731.
21 jul., 18 aug. 1764.
Adm., et Jur. par., 6, 27 jul. 1737.
Appl. bon., 18 nov., 2 dec. 1773.
Appl. Miss., 1 apr. 1702.
Benef., 27 febr. 1734.
Benef., 10, 31 mart., 28 jul., 18 aug. 1770; 13 jul. 1771; 9 maii 1772.
Benef., 24 jan., 7 febr. 1784.
Can. theol., 28 sept., 23 nov. 1771.
Celebr. Miss., 28 sept., 23 nov. 1771.
Deput. œcon., 18 nov. 1702.
Dism., 18 maii 1743; 27 jun., 18 jul., 29 aug., 19 sept. 1744; 7 aug. 1745; 22 aug., 21 nov., 5 dec. 1750.
Dism., 22 aug., 21 nov., 5 dec. 1750; 16 jan., 13 febr., 13 ac 27 mart., 24 apr. 1751.
Distr., 15 nov. 1710; 28 mart., 18 apr. 1711.
Dist., 29 apr., 6 maii 1719.
Funct., 17 maii 1749; 14 mart. 1750.
Fun. et Funct. conv., 14 jun., 5 jul. 1749; 24 jan., 28 febr., 5 ac 19 dec. 1750.
Ind., 26 febr. 1707.
Irr., 8 apr., 9 maii 1775; 22 jun., 13 jul. 1776.
Irr., 31 jul., 27 aug. 1790.
Irr. et Grav., 19 aug., 9 sept. 1702; 1 mart. 1704.
Jurisd., 20 nov., 18 dec. 1706; 26 febr., 24 sept., 19 nov. 1707.
Jur. par., 21 aug. 1706.
Jur. par., 9 jun. 1714.
Jur. par. et Dism., 23 aug. 1749.
Matrim., 17 dec. 1768; 14, 28 jan. 1769.
Miss. par. et conv., 11 maii 1720.
Null. prof., 13 jan. 1720.
Rep. eccl. coll., 24 aug., 7 sept. 1720; 21 nov. 1722; 12 febr., 10 jun. 1724.
Serv. ch. et Exp., 14 mart., 3 oct., 14 nov. 1711; 9 apr., 16 jul., 6 aug., 24 sept., 12 nov., 3 dec. 1712; 1 apr. 1713.
Sup. dub., 15 maii, 5, 26 jun. 1700; 15 et 29 jan., 19 febr., 5 mart., 18 jun. 1701.
Trans., 20 dec. 1704.

[58] Seu Colonia Agrippina, *Colonia*, urbs Germaniæ inferioris ad Rhenum archiepiscopalis electoralis, et episcopalis Monasteriensis.

[59] *Comacchio*, urbs in Romandiola episcopalis sub archiepiscopatu Ravennaten.

[60] Seu Novocomum, *Como*, urbs Insubriæ archiepiscopalis sub archiepiscopatu Goritiensi.

Trans., 23 nov., 14 dec. 1765; 11 jan. 1766
Trans., 19 jul. 1766.
Trans. cap., 30 maii, 27 jun., 18 jul. 1772.
Trans. Miss., 15 septemb. ac 24 novemb. 1764.

COMPOSTELLANA [61], anno circiter 1576.
Un., 20 sept. 1692.
17 jan. 1728.
6 jun. 1750.
12 jul. 1760; 27 mart., 8 maii 1762.
Cap., 27 jan., 10 febr., 11 maii 1748.
seu LUCEN.; 24 apr., 1751.
Irr., 11 jun. 1738; 4 maii 1743.
Matr., 21 aug., 11 sept. 1720; 11 aug. 1730; 10 mart. 1731.
Seu LUCEN., Matr., 29 aug. 19 sept. 1744.
Par., 25 febr. 1747.
Rep., 20 jan., 10 febr. 1781.

COMPSANA [62], 1 mart. 1687.
1 dec. 1725; 8 jun., 6 jul. 1726; 6 et 20 dec. 1727; 24 maii, 21 jun. 1732.
19 jul., 9 aug. 1766.
Aggr., 12 jul., 2 aug. 1721.
Cap., 8 aug. 1705.
Cens., 31 maii 1704.
Port., 25 jan., 8 febr., 14 mart. 1716.

CONCHEN. [63], Fruct. et Distr., 23 jan., 6 febr. 1734.

CONCORDIEN. [64], Cap., 1 apr. 1713.
Disp. ab irr., 9 aug. 1788; 27 junii 1789; 15 jan. 1791.

CONGREGATIONIS CISTERCIENSIS [65], 28 novemb. 1789.
Doctrinæ christianæ [66], Ordinum 13 apr. 1715.
Olivetanæ [67], 16 apr., 7 maii 1791.

CONIMBRICEN. [68], Disp. 13 junii 1733.
Congr., 6 dec. 1738.
Grat. appl. leg., 5 junii, 21 aug. 1717.
Matr., 5 apr. 1734.

CONSENTINA [69], Null. prof., 2 junii 1674.
16 maii 1705.
13 julii 1725.
Cap. 19 nov., 3 dec. 1729.
Decl. 20 dec. 1760; 17 jan. 1761.
Disp., 18 febr., 13 ac 27 maii 1702.
Irr., 30 julii 1785; 20 maii 1786; 20 martii, 17 april. 1790.
Seu BISINIANEN., Jurisd., 28 martii, 28 nov. 1711.
Seu BISINIANEN., Matr., 15 april., 29 julii 1752.
Part. 15 junii 1709.
Priv. et Cens., 17 nov., 1 dec. 1736; 30 apr., 3 sept. 1729.
Rest. in int., 20 nov., 4 dec. 1745.
Sub. dot., 7 febr. 1711.
Visit. et Cens., 19 sept., 21 nov. 1722.

CONSTANTIEN. [70], 20 nov. 1734; 30 martii, 4 et 18 maii 1737; 25 jan. 1738.
6, 20 maii, 15 julii 1747.
10 et 31 maii 1766.
8 julii 1769; 20 jan. 1770.
Æd. eccl. par., 8 maii 1756; 28 apr. 1759; 30 maii, 27 jun. 1761.
Can., 27 martii, 24 apr., 19 junii, 10 julii 1751.
Dec., 16 dec. 1769; 31 martii, 28 apr., 18 aug., 15 sept. 1770.
Dec., 7 ac 28 julii 1781.
Disp., 8 julii 1713.
Disp., 22 maii 1734 ac 18 maii 1737.
Disp., 23 apr. 1768.
Ind., 2 oct., 4 et 18 dec. 1706; 23 julii 1707; 19 maii 1708.
Irr., 26 nov. 1796.
Jub., 4 maii 1737.
Jur. appr. conf., 18 jun., 6 aug. 1746.
Jurisd., 31 martii, 28 apr., 15 sept. 1770.
Jur. par. et Exem., 25 sept., 20 nov., 18 dec. 1762.
Perm. par., 20 dec. 1755; 20 martii, 28 aug., 20 nov. 1756.
Rep. æd. par., 11 junii, 13 aug., 3 septemb. 1729.
Stat., 8 maii 1706; 21 maii 1707; 11 junii, 16 julii 1712.

[61] *Compostella*, urbs Galliciæ archiepiscopalis in Hispania Tarraconensi.

[62] *Conza*, urbs Hirpinorum archiepiscopalis.

[63] Seu Concha Valeria, *Cuenca*, urbs Hispaniæ Tarraconensis in Castella nova, episcopalis sub archiepiscopatu Toletano.

[64] *Concordia*, urbs Carnorum Venetiæ, episcopalis sub archiepiscopatu Utinensi.

[65] Sic dicta *a Valle Cistercii*, ubi primum ejus monasterium extructum est in diœcesi Cabilon, in Burgundia apud Gallos, instituta fuit a S. Roberto abbate circa annum 1098 et confirmata ab Eugenio III const. *Sacrosancta*.

[66] Est Congregatio Clericorum Regularium in Gallia instituta.

[67] Sic dicta a Monte Olivarum in comitatu Ilcinensi olim Diœcesis Aretinæ, nunc vero diœcesis Pientinæ non longe a Senis, ubi primum ejus monasterium est erectum, instituta a tribus Nobilibus Senensibus anno 1319, sub pontificatu Joannis XXII quam approbavit Const. *Cum a Nobis*.

[68] Vide *Colimbrien*.

[69] *Cosenza*, urbs Brutiorum archiepiscopalis.

[70] *Costanza*, urbs Germaniæ in Suevia, episcopalis sub archiepiscopatu Moguntino.

Tax. sem., 20 dec. 1738 ; 10 jan. 1739.
CONSTANTINOPOLITANA [71], 16 dec. 1651.
CONVENARUM [72], Litt., 21 apr., 12 maii 1792.
CONVENTUALIUM [73], Quar. fun., 27 martii 1677.
CONVERSANA [74], 27 junii 1626.
Jurisd., 13 martii, 24 apr., 8 maii 1751.
Off. cap., 24 sept., 19 nov. 1729.
Part., 28 nov. 1711.
Punct., 20 nov., 4 dec. 1706.
Red. on., 30 maii, 27 junii 1778.
Seu TERRÆ PUTINIANI, Resid., 13 sept., 22 nov. 1755.
CONVERSANEN. [75], 3 febr. 1652.
Disp., 16 maii 1675.
CORDUBEN. [76], 10 maii 1760.
14 dec. 1765 ; 11 jan. 1766.
Disp., 20 sept., 22 nov. 1760.
Erect. cap., 23 aug. 1738 ; 6 junii, 4 julii 1739.
Null. matr., 26 febr., 12, 26 mart. 1763.
Null. prof., 4 aug., 1 sept., 1 dec. 1725 ; 17 aug., 7 sept. 1726 ; 28 julii 1731.
Null. prof., 19 sept. 1761.
Rest. in int., 7 maii, 17 dec. 1701.
CORNETANA [77], 23 junii 1725.
6 maii, 17 junii 1775.
5, 26 junii, 17 julii 1779.
Susp. on. Miss., 24 apr., 8 maii 1784 ; 20 sept. 1788.
CORTONEN. [78], anno 1581.
Visit., 20 apr. 1697.
COTRONEN. [79], 8 junii 1595.
4 dec. 1627.
9 maii 1637.
Cens., 14, 28 jan. 1741.
Jur. fun., 13 aug., 3 sept. 1707.
Syn., 13 ac 27 maii 1702.
CRACOVIEN. [80], Conf. un., 13, 27 martii 1762.
Contr., 22 martii, 26 apr., 13 sept., 22 nov. 1749 ; 28 febr. 1750.
Dism. fruc., 3 oct. 1711.
Divis., 14 mart. 1705.
Matr. sup. alim. et sump. litis, 21 julii 1759.
Pior. op. inad., 12 maii, 21 jul., 1 sept., 24 nov. 1759 ; 12 jan. 1760.
CRACOVIEN., Par., 10 febr., 10 mart. 1770.
Visit., 12 dec. 1716.
Un., 5, 19 dec. 1739 ; 16, 30 jan. 1740.
Et GNESNEN., Un., 21 jan. ac 4 febr. 1786.
CRANGANOREN. [81], Visit. SS. LL., 9 junii 1708.
CRASSERTANA [82], 16 sept. 1645.
CREMEN. [83], Red. Miss., 4 febr. 1719.
Seu VERONEN., Rest. in int., 29 sept., 14 nov. 1733.
CREMONEN. [84], 15 maii 1574.
Anno 1575.
Anno 1578.
Anno 1582.
Junii 1586.
13 junii 1591.
10 nov. 1619.
16 sept. 1662.
Er. coll., 24 mart. 1695.
Trans. on., 20 dec. 1692.
Com. vol., 31 maii 1704 ; 16 maii 1705 ; 9 jan., 18 dec. 1706 ; 23 jul., 24 sept., 19 nov. 1707.
9, 23 jan. 1706, ac 31 julii 1717.
19 febr. 1718.
5 junii 1723 ; 12 jan., 30 mart., 13 april. 1726.
Ann., 13 ac 27 maii 1702.
Ben., 16 maii, 6 junii, 3 oct. 1716.
Cap., 8 jul., 9 sept. 1702.
Coll., 17 sept. 1720.
Com. vol., 7 dec. 1709.
Dism., 14 dec. 1737.
Disp., 4 mart., 15 apr. 1758.
Disp., 2 dec. 1775 ; 20 jan. 1776.
Er. coll., 30 apr., 11 jun. 1712 ; 1 apr. 1713 ; 8 julii 1719 ; 7 dec. 1720.

[71] *Constantinople*, urbs Traciæ olim sedes patriarchalis

[72] *Comminges*, *S. Bertrand*, urbs Galliæ Aquitaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Auscensi.

[73] Hi militant sub regula S Francisci non in suo rigore, et ad litteram, sed cum certis dispensationibus apostolicis, qui sicuti alii regulares bona immobilia, et dominium in communi habere possunt, præsertim post acceptum ab eis indultum Concilii Trid. sess. 25, *de Regul.*, cap. 3. Nam primis duobus seculis nullam dispensationem Franciscani habuere.

[74] Seu Conversanen. *Conversano*, urbs Apuliæ Peucetiæ episcopalis sub archiepiscopatu Barensi.

[75] Vide *Conversana*.

[76] *Cordova*, *Cordua*, *Cordoue*, urbs Hispaniæ Bæticæ episcopalis sub archiepiscopatu Toletano.

[77] Seu Cornuetana, *Corneto*, urbs Hetruriæ maritima, cujus episcopatui Mons Physcon copulatus est, et immediate Romano Pontifici subest.

[78] *Cortona*, urbs Hetruriæ episcopalis in archiepiscopatu Florentino, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[79] Seu Crotonen., *Cotrone*, seu *Crotone*, urbs in ora Calabriæ ulterioris episcopalis sub archiepiscapatu Rhegino.

[80] *Cracovia*, urbs Poloniæ episcopalis sub archiepiscopatu Gnesnensi.

[81] *Cranganor*, urbs Asiæ archiepiscopalis in Indiis Orientalibus Lusitaniæ in ora Malabarica.

[82] Vide *Grossetana*.

[83] *Crema*, urbs Cenomanorum in Gallia Transpandana Venetiæ episcopalis sub archiepiscopatu Bononiensi.

[84] *Cremona*, urbs Cenomanorum episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

Er. coll., 2 et 23 aug 1721.
Er. præb. th., 2 julii 1729.
Ind., 12 jul., 2 aug. 1760.
Laud. et Null. cens., 6 dec. 1749.
Matr., 22 mart. 1732; 22 sept., 17 nov. 1736; 1 aug. 1739.
Proces., 12 jan. 1726.
Quar. fun., 12 dec. 1733; 9 jan. 1734; 3 dec. 1735; 7 junii 1736.
Rest. in int, 3, 17 dec. 1707; 22 sept., 17 nov. 1708; 27 aug. 1712; 30 sept., 18 nov. 1713.
Seu LAUDEN., Sim., 16 jan. 1712.
Suppl. dot., 23 julii, 13 aug. 1729; 28 mart. 1733; 20 aug. 1735; 8 febr. 1738.
Suppr. oner., 14 ac 28 febr. 1761.
Syn., 9 sept., 2 dec. 1730; 5 april. 1732; 8 ac 29 aug. 1733.
Trans. ben., 2 julii 1761.

CROTONEN. [85], Cap., 16 ac 30 jan. 1717.
Matr., 18 jun. 1735.

CSANADIEN. [86], 8 aug. 1744.
26 junii 1745.

CULMEN. [87], 23 jan. 1627.
19 nov. 1746; 25 febr. 1747.

CURZOLEN. [88], 13 maii 1651.

D

DERTHONEN. [1], 21 dec. 1591.
8 junii, 6 julii, 7, 28 sept. 1726.
3 aug. 1782.
22 maii 1784.
Abs. et red. Miss., 7 julii 1787; 16 febr., 5 apr. 1788.
Com. vol., 10 maii 1794.
Dism., 19 nov. 1730; 17 febr. 1731; 5 apr., 9, 30 aug. 1732; 10 jan. 1733.
Dism., 14 ac 28 jan. 1736.
Dism., 2 ac 23 jun. 1764.
Dism., 24 dec. 1765; 11 jan. 1766.
Er. eccl., 30 maii 1778; 18 julii, 8 aug. 1789.
Irr., 8 maii 1756; 19 apr. 1760; 14 jan. 1764.
Jur. par., 19 nov., 3 dec. 1718; 16 nov., 7 dec. 1720; 14 apr., 4 aug., 15 dec. 1725; 6 febr. 1734.
Leg., 4 jun. 1701; 1 apr. 1702.
Pret. irr., 2 maii, 3 oct. 1711; 17 jun. 1713.
Red. on., 21 apr., 19 maii 1787.
Susp. et red. Miss., 17 martii 1781.
Trans. cap., 9 ac 23 febr. 1715.
Trans., 10 sept. 1785; 20 maii 1786; 18 aug. 1787.
Visit., 12 maii, 30 junii, 22 sept., 24 nov. 1759; 12 ac 26 jan. 1760.

DERTHUSEN. [2], anno circiter 1579.
11 aug. 1605.
27 maii 1634.
20 aug., 17 sept., 26 nov. 1768.
Appl. Miss. pro pop., 7 aug. 1756; 21 maii 1757.
Jub., 14 maii, 4 junii 1768.

DUBIA [3], Bapt., 27 mart. 1683.
Conserv., 28 jan. 1679.
Exemp., 20 junii 1682.
Jurisd. cap. ex., 6, 20 mart. 1694.
Pœnit., 3 oct. 1671.
Resid., 13 jan. 1683.
Visit. claus., 19 jan. 1686.
Vot., 13 maii 1679.
Celeb. Miss., 16 mart. 1709.
Conc., 1 oct., 16 nov. 1720.
Sup. ex disp. matr., 16 dec. 1786, ac 20 jan. 1787.
Sup. prof. fid. in reg. Hisp., 8 apr. 1786.
Ind., 9 et 30 julii 1701.
Jub., 24 sept., 17 dec. 1718.
Spem., 22 sept., 17 nov. 1725.
Sup. matr. int. Cat. et Her. Cliv. Duc., 15 jun. 1793.

DUBIUM [4], 26 sept. 1623.
27 maii 1617.
Anno circiter 1574.
Reg., 24 aug. 1619.
18 febr. 1623.
Ord., 11 maii 1624.
22 junii 1624,
13 dec. 1659.
3 febr. 1685.
24 sept. 1622.
Adm. Eccl., 28 aug. 1683.

[85] Vide *Cotronen*.
[86] Vide *Canadien*.
[87] *Culm*, *Culma*, urbs Massoriæ in regno Polonico episcopalis sub archiepiscopatu Gnesnensi.
[88] Seu Corcyra Melana vel Nigra, *Curzola*, insula Maris Hadriatici Dalmatiæ adjacens, episcopalis sub archiepiscopatu Ragusino.

[1] *Tortona*, urbs Liguriæ episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.
[2] Seu Dertosen, *Tortosa*, urbs Hispaniæ Tarraconensis in Catalaunia episcopalis sub archiepiscopatu Tarraconensi.
[3] Sunt dubia generalia.
[4] Dubium est generale.

Alin., 19 sept. 1682.
Appl. sacr., 10 maii 1692.
Celebr. Miss., 17 sept. 1695
De Cons., 28 apr. 1657.
Disp., 2 aug. 1687.
Irr., 19 jan. 1686.
Elec. pred., 16 dec. 1673.
Distr., 17 febr. 1624.
Irr., 22 apr. 1673.
Irr., 15 dec. 1674.
Irr., 22 apr. 1679.
Jub., 7 julii 1668.
Matr., 4 julii 1602.
Matr., 9 sept. 1684.
Matr., 18 nov. 1684.
Orat., 1 martii 1687.
Ord., 11 jan. 1687.
Ord., 17 jan. 1693.
Patr., 10 oct. 1676.
Patr. sacr., 12 julii 1687.
Prof. fid., 7 aug. 1682.
Punct., 31 julii 1694.
Ret. elee. Miss., 21 febr. 1688.
Benepl., 5 apr. 1704.
Ind., 1, 3 ac 24 martii 1703.
Matr., 7, 21 maii, 30 julii 1701.
3 sept. 1707.
Matr., 21 nov., 8 dec. 1722.
Matr., 15, 29 jan. 1724.
Matr., 9 sept., 18 nov., 2 dec. 1724.
Orat., 31 julii 1706.
Orat. priv., 16 dec. 1724 ac 13 jan. 1725.
Ord., 16 febr. 1704.
Mis. past. seu Par. et conv., 15 martii 1710.
Præb. theol., 5 julii 1723.
Præst. suffr., 2 oct. 1706 ac 13 aug. 1707.
Prof., 22 nov., 6 dec. 1721.
Rec. div. off., 18 aug., 15 dec. 1708.
Regul. ad trir. damn. et exp. pœn. a trir. red. 24 martii 1725.
Visit., 13 sept. 1721.

E

ECCLESIEN.[1], Elect. vic. cap. 3 julii 1677.
On. et Distr., 19 aug., 9 sept. 1786; 16 aug. 1794; 21 jan., 11 febr., 6 maii, 17 junii 1797.
EDUEN.[2], Coadjutor., 21 aug. 1706.
EGITANIEN.[3], On. Miss., 24 januar., 14 februar. 1778.
Visit. SS. LL., 27 junii, 18 julii 1789.
ELBOREN.[4], seculo XVI.
Anno circiter 1576.
Decl. ind., 21 maii, 3 sept., 17 dec. 1718; 21 jan. 1719.
Dub., 2 ac 23 aug. 1721.
Fug., 14 nov. 1711.
Ind., 8 aug. 1711.
Irr., 9 febr., 16 martii 1737.
Jur. persev., 14 nov. 1711.
ELNEN.[5], 28 martii 1648.
18 dec. 1773; 22 jan. 1774.
Leg. prob. et matr., 14 dec. 1737; 11 jan. 1738 ac 4 maii 1743.
ELVEN.[6], 4 maii 1646.
9 febr. 1754.
Jurisd., 1 dec. 1736.
Rest. in int., 5 martii, 9 apr. 1701.
EMBRICEN.[7], Jur. can., 18 sept., 29 nov. 1745; 23 sept. 1747; 28 aug. 1756; 19 januar., 9 febr. 1765.
EREMITARUM[8], Camald. prof., 23 jan. 1666.
EUGUBINA[9], 12 maii 1594.
14 febr. 1609.
12 nov. 1633.
26 nov. 1650.
15 dec. 1605.
4, 18 dec. 1723.
12 jan. 1732.
30 julii 1735.
2 junii, 4 aug. 1735.
18 julii, 8 aug., 5 dec. 1744; 29 maii, 26 junii, 17 julii, 18 sept., 4, 18 decem. 1745; 12 martii 1746.
Seu PERGALEN., 7 febr. 1756; 21 maii 1757.

---

1 Seu Villa Ecclesiæ, *Villa d'Iglesia*, urbs recens Sardiniæ episcopalis sub archiepiscopatu Calaritano.

2 Seu Æduen. Augustoduna, *Autun*, urbs Galliæ Celticæ in Burgundia, episcopalis sub archiepiscopatu Lugdunensi.

3 Seu Guardien. *La Guardia*, urbs in Lusitania episcopalis sub archiepiscopatu Lisbonensi Orientali.

4 Seu Eboren. *Ebora*, *Evora*, urbs Lusitaniæ archiepiscopalis.

5 Seu Helena, Papirianum, Perpinianum, *Elna*, *Perpignano*, urbs Galliæ Narbonensis episcopalis sub archiepiscopatu Narbonensi.

6 Seu Helven, *Elvas*, urbs Lusitaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Elborensi

7 *Emmerik*, urbs episcopalis Belgii.

8 Denominantur ab Eremo, quem colunt, ut Deo liberius, et commodius serviat. S. Benedictus c. 1, *Regul.*, c. 15, quatuor enumerat genera Eremitarum, *Cænobitas* scilicet, *Anachoritas*, *Sarabaitas*, et *Gyrovagos*.

9 *Gubbio*, urbs Umbriæ episcopalis in archiepiscopatu Urbinate, sed ab ejus jurisdictione immunis.

F

[10] Sive Eistatum, Eichstadium, Aureatum, *Eichstat*, *Eichestet*, urbs Germaniæ episcopalis in Franconia sub archiepiscopatu Moguntino.

[1] *Fabriano*, urbs Piceni a Pont. Max. Pio VI, const. *Sæpe factum est*, 11 *julii* 1785, divisa ab ecclesia Camerinensi, Matelicæ unita in cathedralem evecta est.

[2] Seu Fanum Fortunæ, *Fano*, urbs intra Ducatum Urbinatem in ora Semnonum littorea episcopalis, immediate Romani Pontifici subjecta.

Resid., 24 jan. 1711.
Sem., 18 dec. 1790.
Sep., et Quar. fun., 13 aug. 1718; 6 maii 1719.
Seu Pisauren., Spon., 14 dec. 1743.
Seu Senogallien., Spon., 1 mart., 5 jul., 2 aug., 6, 20 dec. 1749; 18 apr. 1750.
Subr. 18 dec. 1773.
Sub. dot., 13 jul., 3 aug. 1771.
Sub. dot., 14 febr. 1772.
Sub. dot., 14 febr. 1761.
Sub. dot., 9 apr. 1785.
Un., 18 mart., 15 apr., 16 sept. 1780.
Faraonen. [3], Red. Miss., 7 maii 1718.
Farfen. [4], Dec., et Dep. cap., 1 sept. 1691.
Matr., 15, 29 januar., 26 mart. 1707.
Seu Firmana Par., 5, 26 aug. 1719.
Fasanen. [5], 12 febr., 2, 30 apr., 9 ac 30 julii 1757.
Faventina [6], mense dec. 1589.
12 dec. 1654.
Jurisd., 12 sept. 1667.
Leg., 2 mart. 1697.
4 maii 1737.
28 aug. 1751.
18 aug., 15 sept. 1764.
22 mart., 19 apr., 10 maii 1766.
20 junii, 11 julii, 8 aug. 1767.
9 ac 30 maii 1772.
30 aug., 13 sept., 29 nov 1777.
Alien. bon., 18 aug. 1792.
Appl., 5, 19 julii 1777.
Appl. Miss., 12 maii 1753, 1 mart., 7 junii 1755.
Appl. Miss., 8 ac 29 julii 1769.
Aug. preb., 26 sept. 1795.
Ben., 3 julii 1762.
Cap., 31 mart. 1759.
Cap., 21 jun. 1794.
Coad., 22 jan., 26 feb., 12 mart. 1763.
Com. vol., 16 ac 30 maii 1778.
Com. vol., 4, 25 apr. 1789.
Com. vol. et App., 18 aug., 15 sept. 1792.
Conc., 20 sept., 29 nov. 1766.
Distr., 22 jun., 13 julii 1776.
Seu Imolen. Elect., 23 aug. 1755; 29 maii 1756; 2 apr. 1757; 2 sept., 2 dec. 1758
Emp., 18 aug. 1787.
Func., 3 apr., 8 maii, 12 jun., 17 jul. 1773; 14 mart. 1778.
Irr., 22 nov. 1794; 28 nov, 19 dec. 1795; 17 dec. 1796.
Jur. par. et Preem., 28 aug., 18 sept. 1756.
Matr., 22 julii 1758.
Miss. conv., 29 apr., 3 jun. 1780; 10 feb. 1781.
On. Miss., 27 feb. 1731; 12 feb. 1735.
Plur., 12 julii, 20 dec. 1760.
Preem. et Fun., 7 junii 1760; 11 apr. 1761.
Preem. et Jur. par., 18 julii 1744; 30 apr., 14 maii 1746.
Quar. fun., 18 junii 1735.
Red. rat., 8, 29 aug, 19 sept. 1772.
Red. Miss., 2 sept., 18 nov. 1742.
Red. Miss. seu Redin., 27 aug 1763.
Red. serv ch. et Miss., 27 nov. 1779; 15 jan. 1780; 24 jan., 7 feb. 1784.
Spon., 18 maii, 1 jun. 1737.
Spon, 4 maii 1771.
Trans., 3, 31 aug., 14 decem. 1771; 11 jan. 1772.
Vacat., 23 nov., 14 dec. 1793.
Red. Mis., 23 apr. 1796.
Trans., 28 nov. 1795.
Feltren. [7], Jubil., 11 jan. 1721.
Sus. a div. et Rem. ab om. ecc. off., 30 apr. 1757.
Ferentina [8], 12 nov. 1639.
14 mart. 1682.
Cap., 10 apr. 1683.
Jur. subs., 17 nov. 1685.
4 dec. 1734.
15, 29 jan. 1735.
26 mart. 1735.
7 jun., 12 jul., 2 aug. 1760.
13 febr. 1773.
Benef., 16 jan. 1762.
Cap., 22 aug., 5 ac 19 dec. 1750.
Cath., 19 apr., 12 jul., 2 aug. 1760.
Cens., 8 aug. 1705.
Coadj, 8, 29 febr. 1744.
Conc., 5 sept. 1711.
Distr., 24 sept., 19 nov. 1718.
Fruct., 2 aug. 1749.
Ind, 13 jul., 3 aug. 1748.
Jur., 1 ac 15 mart. 1704.

[3] Seu Pharaonen; *Faro*, urbs in Algarbia Lusitaniæ, episcopalis sub archiepiscopatu Eborensi.

[4] Vide *Nullius Farfen.*

[5] Vide *Nullius Fasani.*

[6] *Faënza*, urbs Æmiliæ episcopalis sub archiepiscopatu Ravennate.

[7] *Feltre*, urbs Venetiæ episcopalis sub archiepiscopatu Utinensi intra Alpes Tridentinas.

[8] *Fiorentino, o Ferentino*, urbs Latii episcopalis in finibus Hernicorum, immediate Romano Pontifici subjecta.

Matr., 21 jun., 12 jul. 1721 ; 20 aug. 1735.
Med. ann., 15 apr., 6 maii 1752.
On. Miss. 3, 24 aug. 1715.
Prec., 23 apr., 14 maii 1768.
Serv. ch., 27 nov. 1779 ; 15 jan. 1780.
Serv. ch., 3 aug. 1782.
Visit. SS. LL., 16 mart., 20 apr. 1782.
Mart. et Font. bapt., 18 mart. 1797.
Visit. SS. LL., 15 mart., 5 apr. 1794 ; 20 febr. 1796.

FERETRANA [9], 6 sept. 1591.
26 maii 1612.
25 sept. 1694.
Can., 9 febr. 1664.
9 febr. 1796.
Appl., 27 aug. 1796.
10, 24 jan. 1739.
29 nov., 20 dec. 1766.
28 aug., 18 sept. 1779.
18 jul. 1789.
25 jun. 1791.
14 jan. 1792.
Alter., 11 maii, 22 jun., 3, 24 aug., 23 nov. 1748.
Cap., 15 jan. 1745.
Cap., 28 febr., 16 maii, 18 jul. 1795.
Cath., 13 jan., 28 jul. 1731.
Cath., 4, 18 maii 1743.
Conc., 13 jul, 3 aug. 1743.
Conc., 19 sept.; 28 nov. 1789.
Irr., 5 maii 1708.
Irr., 22 jan. 1757.
Irr., 15 mart., 5 apr., 22 nov. 1794.
Irr., 28 maii 1791 ; 15 dec. 1792.
Jur. pres. conc., 21 aug. 1790.
Jur. sep., 21 apr., 11 aug., 1 sept. 1742.
Leg., 20 maii, 17 jun. 1786.
Matr., 5 ac 26 jul. 1779.
Par., 8 febr. 1783.
Red. Miss., 15 dec. 1792 ; 19 jan. 1793.
Red. on., 3 sept. 1718 ; 7 sept. 1720.
Red. on., 12 maii, 16 jun. 1781.
Red. on., 16 maii 1795.
Red. on., 26 nov. 1796.
Rest. in int. 1 jun. 1737.

FERRARIEN. [10], 23 sept., 28 nov. 1609.
12 sept. 1648.
2 maii 1693.
Eccl. cur., 23 febr. 1658.
Jur. par., 22 mart. 1698.
14, 18 mart. 1719.
8 aug., 19 sept. 1744.
13 febr., 27 mart. 1751.
18 aug., 15 sept. 1781.
19 jul. 1783.
15 sept. 1787 ; 19 jan., 16 febr. 1788 ; 16 mart. 1793.
App. sacr., 11 jun. 1729.
Ben. ap., 14 maii 1746.
Cap., 27 jan. ac 3 mart. 1703.
Cap., 26 mart. 1707.
Cap., 7 ac 21 jun. 1788.
Cap., 7 jul. 1703.
Conf. conc., 29 maii 1745.
Confr., 14 sept. 1782.
Doct. christ., 21 jul., 11 aug. 1742.
Appl. Miss., 12 febr., 12, 26 mart. 1718 ; 13 jan., 24 febr. 1720.
Hæred., 15 jan. 1791.
Jurisd., 17 nov., 1, 15 decem. 1703 ; 12 jan. 1704 ; 28 sept. 1709.
seu RAVENNATEN., Jurisd., 3 ac 24 jul. 1734.
Jurisd., 24 aug., 25 sept. 1754.
Jur. par., 2 jun. 1703 ; 2, 16 maii 1705 ; 15 dec. 1708 ; 12 jan. 1709.
Leg. Miss., 15 apr. 1747.
Emph., 18 jun. 1796.
Matr., 12 dec. 1761 ; 16 jan. 1762.
Miss., 10 maii 1794.
Red., 14 nov. 1716.
Red. et Sub. dot., 19 jun. 1717.
Red., 12 mart. 1785, et 27 jun. 1789.
Red. Miss. et Abs., 29 nov., 20 dec. 1788.
Red. Miss, 19 jan., 23 febr. 1793.
Sub. dot., 14 dec. 1765 ; 11 jan. 1766.
Sub. dot., 15 jan., 19 febr., 18 mart. 1780.
Sub. dot., 22 dec. 1781 ; 26 jan. 1782 ; 15 sept. 1787.
Sub. dot., 14 jan. 1792.
Sub. dot., 23 jan., 27 aug. 1796.
Sub. dot., 20 sept., 22 nov. 1760.

FESULANA [11], 4 jun. 1633.
28 mart. 1648.
30 sept., 18 nov. 1724.
Conc., 19 maii 1708.
Miss. par., 16 jun., 7 jul., 15 dec. 1770 ; 26 jan. 1771.
Rest. in int. 22 sept, 17 nov. 1708 ; 17 dec. 1718 ; 21 jan. 1719.

FIRMANA [12], 6 febr. 1639.

[9] Seu Mons Feretranus, Leopolis, *Monte Feltre*, *San Leo*, urbs Umbriæ episcopalis sub archiepiscopatu Urbinate.

[10] *Ferrara*, urbs Æmiliæ ad Padum in archiepiscopatu Ravennate, sed in archiepiscopalem evecta a Clemente XII Pont. Max.

[11] *Fiesole*, urbs episcopalis Hetruriæ sub archiepiscopatu Florentino.

[12] *Fermo*, urbs archiepiscopalis Piceni in Marchia Anconitana.

Leg., 19 jul., 9 aug. 1777.
Leg., 19 jan. 1793.
Leg., 11 jan., 8 mart., 31 maii, 21 jun., 2 oct. 1721.
Leg., 4 et 18 dec. 1723; 15, 29 jan., 12 febr. 1729.
Matr., 24 apr. 1723.
Miss., 29 nov. 1710; 10 jan. 1711.
Null. prof., 8 febr., 15 mart. 1727; 28 jul., 19 aug. 1730.
Off., 29 aug., 19 sept., 21 nov. 1761.
On. Miss., 10 jul. 1706.
On. Miss., 2 ac 23 jun. 1764.
Seu LAURETANA, Ord., 14 nov. 1705.
Par., 24 jul., 21 aug. 1762; 22 jan., 4 et 25 jun. 1763.
Perm., 21 jul. 1759.
Præb. 26 mart. 1791.
Præem., 17 sept., 26 nov. 1796.
Proc. 16 maii 1795.
Red. Miss., 21 jun., 12 jul. 1795.
Red. on., 13 jun., 18 jul., 1791.
Red. Miss., 8, 29 jul. 1769; 15 dec. 1770; 28 aug., 18 sept., 27 nov. 1773.
Redin., 2 jul. 1718.
Ren., 17 jul. 1723.
Rep. eccl., 21 apr., 5 maii 1742.
Rep. on. Miss., 24 nov., 22 dec. 1781; 14 sept., 23 nov., 14 dec. 1782; 8 febr., 15 mart. 1783; 7 febr., 13, 27 mart. 1784; 9 apr., 7 maii 1785.
Sacr. supel., 14 nov. 1711; 3 dec. 1712; 8 jul., 19 aug. 1713.
Sep. th., 16 maii, 13 jun., 19 sept. 1789.
Serv. ch., 19 jun., 10 jul. 1790.
Serm. ch., 23 apr., 28 maii 1796.
Serv., 8 junii 1782.
Sub. em., 20 jan. 1798.
Sub. dot., 10 jan. 1778.
Sub. dot., 8 feb., 15 mart. 1794.
Sub. dot., 9 sept. 1730.
Sub. dot., 16 junii 1645.
Sub. dot., 12 maii 1759.
Sub. dot., 28 febr. 1761; 18 aug. 1764; 31 maii 1766; 8, 19 jul. 1769.
Sus. on. Miss., 23 nov. ac 14 dec. 1782.
Trans., 10 dec. 1785; 21 jan. 1786; 13 jun., 22 aug. 1795.
Trans. cap., 6 mart., 17 apr. 1779.
Trans., 28 maii 1791.
Trans. on. Miss., 3 aug., 14 dec. 1782.
Trans. par., 27 febr. 1734.
Trans. et un., 26 jun., 17 jul. 1779.
Vend. hor., 2 aug. 1749.
Visit. SSmæ Sp., 5 jun. 1700.
Voc. in cap., 21 aug., 11 sept. 1734; 17 jun., 18 nov. 1797.
Un., 23 feb., 16 mart., 14 sept., 23 novemb. 1782.
Un. par. et Erect. præ. th., 3 jul. 1784.
FLORENTINA [13], 1 dec. 1640.
18 nov. 1645.
2 dec. 1628.
13 jul. 1686.
18 jul. 1676.
Emp., 21 jun., 1698.
Jur. visit., 29 jul. 1684.
Matr., 1 jul. 1679; 13 apr. 1680.
17 jan. 1722.
12 mart. 1718.
16, 30 mart. 1726.
27 jul. 1726; 29 mait. 1727.
7 jun. 1727.
2 ac 23 aug. 1727.
16 dec. 1730.
Seu LUGANA, 28 sept. 1726.
17 jun. 1747.
12 aug., 2 sept. 1747.
18 maii, 8 jun., 24 aug., 28 sept., 23 nov. 1765.
Ab. on., 27 nov., 11 dec. 1717.
Appl. Miss. quot., 24 jul. 1734.
Ben., 27 aug. 1712.
Cap., 14 apr. 1736.
Com. ul. vol., 25 febr., 15 apr. 1747.
Disp., 22 sept. 1714.
Diss. un., 13 apr. 1709.
Emp., 5 mart. 1735.
Exeq. brevis, 26 mart., 30 apr. 1746.
Ind., 5 jul., 2, 23 aug. 1738.
Jub., 10 jan. 1711.
Jurisp., 24 jan., 1711.
Jur. par., 22 nov., 6 dec. 1738; 28 febr., 24 mart. 1739.
Matr., 12 jan. 1726.
Miss., 20 febr., 5 mart. 1712.
Null. prof., 27 julii 1726.
Ord., 28 jun. 1704.
Et aliar. Ord., 10 jan. 1778.
Ord., 5 dec. 1744.
Preem., 26 mart., 9 apr. 1718.
Red. miss., 17 sept. 1774; 18 mart., 8 apr. 1775; 15 jul. 1776.
Trans. on. Miss., 3 jul. 1762.
FORO-LIVIEN. [14], Erect. eccl., 16 jan. 1694.

[13] *Fiorenza*, seu *Firenze*, urbs archiepiscopalis Hetruriæ.

[14] *Forlì*, urbs Romandiolæ episcopalis sub archiepiscopatu Ravennate.

Jur. par., 18 nov. 1684.
11 jul. 1750.
15 dec. 1764; 19 jan. 1765.
29 aug., 19 sept., 21 nov. 1767.
21 aug., 11 sept. 1784; 12 mart., 7 maii, 10 dec. 1785; 21 jan. 1786; 28 jul. 1787.
24 mart. 1787; 16 maii, 13 jun. 1789; 19 jun. 1790.
Alven. cen., 11, 25 jan., 2 maii, 27 jun. 1716.
Cap., 25 jun. 1791.
Cap., 2 sept. 1747.
Diss. matr., 8 aug. 1761.
Red. Miss., 30 maii, 27 jun. 1778.
Red. Miss., 7 jul. 1787.
Spon., 29 nov. 1783.
Foro Sempronien. [15], nov. 1587.
Acces. ad congr. cas. cons., 12 maii 1685.
Celeb. Miss., 7 aug. 1683.
15 maii, 5 ac 19 jun. 1728.
3 apr., 26 jun. 1756.
2, 23 mart. 1765.
20 apr., 4 maii 1771.
11 jan., 1 mart. 1777.
14 dec. 1793.
Appl., 9 sept. 1797.
Ben. pub. or., 27 aug., 24 sept. 1763.
Cap., 16 maii 1711; 25 jun., 27 aug. 1712.
Cap., 11 apr. 1761.
Com. vol., 16 maii 1778.
Jur. par., 9 februar., 8 mart. 1760; 11 ac 25 apr. 1761.
Med. ann., 4, 18 maii 1743.
Miss. par., 25 jan., 8 febr. 1716.
Preel. ad par., 28 sept., 16 nov. 1709.
Prel., 25 jan. 1749.
Ser. ch. et eccl. 11 mart., 15 apr. 1752.
Sub. dot.. 8 aug. 1789.
Red. Miss., 5 apr. 1794.
Fossanen. [16], 5 dec. 1637.
22 mart., 9 apr. 1766.
Ben., 11 mart., 15 apr. 1741.
Red. Miss. et Ab., 15, 29 jan. 1791.
Celeb. Miss., 11 maii, 15 jun. 1793.
Frequentina [17] seu Abellinen., Erect. par. 27 maii 1713.
Frigentina [18], 28 aug. 1683.
Frisingen [19], 11 jul. 1682.
7 maii 1718.
3 apr. 1745; 1 sept. 1746.
Matr., 7, 28 aug. 1745.
Per., seu Un., 18 jun. 1735.
Resid., 22 nov., 6 dec. 1760; 17 jan., 14 febr. 1761; 3 jul. 1762.
Rest. in int., 19 maii 1703.
Un., 14 jun. 1710.
Fulden. [20], 21 nov., 12 dec. 1767; 28 jan. 1769; 23 apr., 14 maii 1774.
Visit. SS. LL., 3 aug, 1782.
Fulginaten. [21], anno 1577.
26 febr. 1639.
10 jan. 1660.
22 dec. 1691.
6 apr. 1647.
Or., 7 jul. 1696.
30 sept., 18 nov. 1719.
31 maii 1721.
30 jan. 1723.
30 sept. 1724.
4, 18 maii 1726.
30 apr. 1729.
19 aug. 1752; 12 maii 1753.
17 dec. 1763; 14 jan. 1764; 27 apr. 1765.
18 jul., 8 aug. 1772.
3 jul. 1784.
29 aug. 1789.
Adm. sacr., 5 apr., 9 aug. 1704.
Alt., 23 jan., 13 febr. 1773.
Ap., 22 dec. 1781 ac 26 jan. 1782.
Ap. Miss., 17 aug., 7 sept. 1737.
Cap., 27 aug., 17 sept. 1796.
Com. vol., 10, 31 jul. 1717; 13 jul. 1720.
Com. vol., 20 nov., 4 dec 1762.
Conc., 26 mart. 1791.
Fon. bapt., 24 febr., 22 jun. 1720.
Fun., 29 jul., 19 aug. 1752.
Fun., 28 aug., 18 sept., 27 nov. 1773.
Irr., 4 mart. 1758.
Jurisd., 15 dec. 1736; 25 jan., 1 mart., 27 sept 1738.
Jurisd., 1 jul. 1741.
Matr., 28 aug. 1751.
Matr., 11 dec. 1756; 22 jan., 20 aug., 17 sept. 1757.
Miss. paroch., 17 jul., 7 aug. 1773.
Pre., 14 dec. 1782.

[15] *Fossombrone*, urbs Umbriæ episcopalis sub archiepiscopatu Urbinate.

[16] *Fossano*, urbs Liguriæ episcopalis sub archiepiscopatu Taurinensi, in Pedemontana regione.

[17] *Frigenti*, urbs Hirpinorum episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano. Hujus episcopatus hodie Abellinati copulatus est.

[18] Vide *Frequentina*.

[19] *Freising*, seu *Frisinga*, urbs Vindeliciæ in Bavaria, episcopalis sub archiepiscopatu Salisburgensi. Hujus episcopus est princeps, et etiam Ordinarius Ratisbonensis.

[20] Vide *Nullius Fulden*.

[21] *Foligno*, urbs Umbriæ episcopalis, et immediate Romano Pontifici subjecta.

Prior. quoad cur. an., 2 oct. 1721 ; 7 ac 28 febr. 1722.
Red., 24 mart, 1792.
Spon., 2 maii 1733.
Sub. dot., 9 jul. 1701.
Trans. par., 16 mart., 20 apr. 1782.
FUNDANA [22], 28 febr. 1654
Assist., 28 sept. 1680.
Dep. off. sem., 26 mart. 1689.
Ord., 27 febr. 1666.
App. Miss., 13 sept., 2 oct. 1721.
Assist., 24 sept., 12 nov. 1712.
Distr. et fruct., 3 jul. 1734.
Patr., 21 aug., 11 ac 25 sept. 1734.
Sep., 19 maii 1708.

G

GADICEN. [1], 21 nov., 12 dec. 1767 ; 9, 30 jul. 1768.
Disp., 12 junii, 11, 25 sept. 1762.
seu HISPALEN., Dub. ord., 8 mart. 1732.
Miss., 3 apr., 8 maii, 12 jun. 1773.
seu HISPALEN., Ord., 20 jan., 24 nov., 1742 ; 22 jun., 13 jul. 1743.
GALLIPOLITANA [2], Sp. 28 febr. 1733.
Trans. et Red. on., 20 febr., 5 mart., 1712.
GALTELLINEN. [3], Disp. ab irr., 12 mart. 1785.
Irr., 16 dec. 1797 ; 20 jan. 1798.
GANDAVEN. [4], 7 febr. 1643.
Preb. theol., 5 sept. 1705.
GEBENNEN. [5], 9 jul. 1746.
Ben., 19 aug. 1713.
GEDANEN. [6], Matr., 8 maii, et 4 sept. 1677.
GERUNDEN. [7], Extor., mense febr. 1588.
18 apr. 1693.
Sub. char., 17 febr. 1663.
24 aug. 1720.
14 dec. 1771 ; 11 jan. 1772.
Adm., 9 maii, 11 jul. 1750.
Ben., 18 dec. 1751.
Char. subs., 26 jan., 9 febr., 22 mart. 1760.
Celeb. Miss., 20 mart., 3 apr. 1734.
Cens , 14 maii 1768.
Claus., 18 nov. 1713.
Com. vol., 25 sept. 1700 ; 13, 27 jan., 3 mart. 1703.
Conf. conc., 5 jun., 10 ac 31 jul. 1706.
Dep. vic., 13 maii, 5 jul. 1700.
Erec. com., 15, 29 jan., 19 febr. 1701.
Exemp., 19 apr., 10, 24 maii 1738 ; 21 nov., 19 dec. 1739 ; 27 jan., 16 mart. 1748.
Exp., 7 dec. 1720 ; 11 jan. 1721.
Fund., 3, 24 mart. 1703.
Jub., 15 febr., 9 mart. 1772.
Jur. conv. cap., 13 sept. 1738 ; 24 jan. 1739.
Jurisd., 20 nov., 4 dec. 1728 ; 29 jan., 12 febr. 1729 ; 28 febr., 28 mart., 15, 27 jun., 18 jul. 1733 ; 25 sept. 1734 ; 19 apr., 10, 24 maii 1738 ; 21 nov., 19 dec. 1739.
seu VICEN., Null. matr., 2 aug. 1760.
Vest., 7 jul. 1731 ; 21 jun., 19 jul., 22 nov., 6 dec. 1732 ; 7 febr. 1733.
GERUNTINEN. [8], Disp. ab irr., 26 apr., 24 maii 1788.
et CARIATEN., Syn. et Grav., 11 sept., 2 oct. 1706 ; 4 jun. 1707 ; 28 jan., 11 febr., 28 jul., 18 aug. 1708 ; 28 mart., 18 apr. 1722 ; 12 feb. 1724.
GIENNEN. [9], 26 jul. 1581.
Mart. 1587.
24 aug. 1754.
Cel. Miss., 18 aug. 1703.
Celeb. Ord., 11, 25 jan., 7 jun., 5 jul., 2 aug. 1727 ; 19 jun. 1728.
Com. vol., 12 jan. 1704.
Distr., 3, 24 apr. 1700 ; 26 jan., 16 febr. 1704.
seu BEACEN., Ind., 17 nov., 1 dec. 1714.
Jur. visit., 30 aug. 1704.
Null. matr., 15 maii 1723.
Orat , 23 apr., 14 maii 1774.
Rest. in int., 5 mart., 9 apr. 1701.
Rest. in int., 20 jan. 1742.

[22] *Fondi*, urbs Latii episcopalis regni Neapolitani in archiepiscopatu Capuano, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[1] Seu Gaditana, *Cadice*, insula Hispaniæ Beticæ in Andalusia proxima continenti, cum urbe episcopali ejusdem nominis sub archiepiscopatu Hispalensi.

[2] *Gallipoli*, urbs Salentinorum maritima, episcopalis sub archiepiscopatu Hydruntino.

[3] *Galtelly-Nori*, urbs Sardiniæ, episcopalis recens a Pio VI Pont. Max. evecta.

[4] *Gand*, urbs maritima Belgii, Flandriæ primaria episcopalis sub archiepiscopatu Mechliniensi.

[5] Seu Geneva, *Genevra*, *Ginevra*, urbs Allobrogum, in Sabaudia, episcopalis sub archiepiscopatu Viennensi.

[6] *Danzica*, urbs Poloniæ in Pomerania, episcopalis sub archiepiscopatu Gnesnensi.

[7] *Girona*, urbs Hispaniæ citerioris in Catalaunia episcopalis sub archiepiscopatu Tarraconensi.

[8] Seu Pumentum, *Gerenza*, urbs Calabriæ ulterioris, episcopalis unita cum Caniati sub archiepiscopatu Liberensi.

[9] *Jaen*, urbs Hispaniæ Beticæ in Vandalia, episcopalis sub archiepiscopatu Toletano.

Reval. erec., 18 julii 1705.
Seu BAECEN., Vic., 16 jan. 1700; 26 jan. 1704; 19 julii, 9 aug., 30 sept. 1704; 14 mart. 1705.
GLANDEVEN. [10], seu PARISIEN., Disp., 7 jul. 1714.
GNESNEN. [11], febr. 1590.
14 apr 1725.
Conf. conc., 18 dec. 1706; 15 jan. 1707.
Matr., 17 dec. 1735; 14 jan. 1736; 6 julii 1737.
Matr., 10 jan., 9 febr. 1754.
Nul. matr., 15 jan. 1791.
Par., 14 junii 1738.
Un., 15 sept., 14 nov. 1764; 23 mart., 27 apr. 1765; 1 febr. 1766.
GOANA [12], 16 jan. 1644.
GRANATEN. [13], Rest. in int., 19 aug. 1690.
6 maii 1775.
Irr., 8 julii 1786.
Matr., 28 sept. 1743; 14 mart., 27 junii, 8 aug. 1744; 18 dec. 1745.
GRATIANOPOLITANA [14], 3 julii 1762.
Rest. in int., 28 sept. 1743.
Rest. in int., 24 nov., 15 dec 1770; 23 febr. 1771.
GRAVINEN. [15], 10 junii 1724.
1 sept. 1728.
25 febr., 6 maii 1747.
Matr., 20 febr., 5 mart. 1712.
GROSSETANA [16], 16, 30 maii 1778.
Can., 17, 31 maii 1704.
Er. can., 19 jun. 1706; 4 jun. 1707.
Seu MASSANEN., Ord., 30 apr., 11 junii 1712.
Rest. in int., 1 apr. 1713.
GUADALAXAREN. [17], Visit. SS. LL., 5 mart. 1735.
GUADIXEN. [18], Rest. in int., 15 maii 1723.
GUARDIEN. [19], 13 junii 1654.
22 sept. 1600.
8 maii 1619.
5 sept. 1693; 15 jan. 1695.
Cap., 23 nov. 1754; 25 jan. 1755.
Fon. bapt. et Pre., 23 apr., 21 maii 1735.
24 maii 1732; 28 mart., 19 sept., 14 nov. 1735; 28 jan., 3 mart. 1736; 21 nov., 5 et 19 dec 1739; 16 jan. 1740; 25 febr. 1741.
Stat. lib., 12 apr. 1710.
GUALTIMALANA [20], Irr, 14 maii 1729, 22 mart. 1732.
GUASTALLEN. [21], dec. 1587.
Mart. 1589.
Jan. 1590.
24 mart. 1591.
Prov. med., 19 julii, 9 aug. 1766.
GURCEN. [22], 19 febr. 1718.

H

HADRIEN. [1], 19 jan., 16 mart. 1754.
HERBIPOLEN. [2], seu FULDEN., Conc., 28 aug., 18 sept. 1723; 9 sept. 1724.
Seu NULL. ABB. FULDEN., Irr., 19 jul. 1704.
Eccl. par., 27 apr. 1720; 19 sept. 1722; 16 jan. 1723.
Par. eccl. et Prim., 22 aug., 21 nov., 5 dec. 1750; 16 jan., 13 mart. 1751.
HIERACEN. [3], mense mart. 1587.
Mense sept. 1587.
18 maii 1590.
18 nov. 1589.
Visit., 26 jan. 1692.
16 et 30 mart. 1743.
Cens., 16 dec. 1747; 13 jan., 13 julii 1748.
Disp., 13, 27 mart. 1762.

[10] Seu Glandaten, *Glandeves*, urbs Gal. Narbonensis in Provincia, episcopalis sub Archiepiscopatu Ebrodunensi.
[11] *Gnesna*, urbs Poloniæ majoris archiepiscopalis.
[12] *Goa*, urbs Asiæ in India Orientali archiepiscopalis in insula ejusdem cognominis.
[13] *Granada*, seu *Granata*, urbs Hispaniæ Beticæ archiepiscopalis.
[14] *Grenoble*, urbs Galliæ Narbonensis, episcopalis sub archiepiscopatu Viennensi.
[15] *Gravina*, urbs Apuliæ Peucetiæ, in Lucaniæ confinio, episcopalis sub Mateolano seu Acheruntino archiepiscopo.
[16] Seu Roseiana, *Gresseto*, urbs Hetruriæ episcopalis sub archiepiscopatu Senensi.
[17] *Guadalajara, Guadalaxara*, urbs Americæ septentrionalis in nova Castella episcopalis sub archiepiscopatu Mexicano.
[18] Seu Accitana, *Guadix*, urbs Hispaniæ in regno Granatæ episcopalis sub archiepiscopatu Hispalensi.
[19] Guarda, urbs Lusitaniæ in regno Portugallico, episcopalis sub archiepiscopatu Ulyssiponensi Orientali. Atque alia hujus nominis seu Guardia, Alferiæ, *Guardia, Alfiera* urbs est in Freutanis, et Aprutio sive in Comitatu Molisio episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano.
[20] *Guatimala*, urbs Americæ Septentrionalis in nova Hispania, episcopalis sub archiepiscopatu Mexicano.
[21] Vide *Nullius Guastallen.*
[22] Aut Gurgen., *Gurk*, urbs Norici in Carinthia, episcopalis sub archiepiscopatu Salisburgensi.

[1] Vide *Atrien.*
[2] *Wurtzburg*, seu *Erbipoli*, urbs Germaniæ in Franconia, episcopalis sub archiepiscopatu Moguntino.
[3] Seu Locren, *Gerace*, urbs in ora in confinio Brutiorum episcopalis sub archiepiscopatu Rhegino.

Exem., 6 dec. 1760.
Sp., 15 febr., 27 mart., 18 dec. 1751 ; 26 febr. 1752 ; 1, 22 mart. 1755.
HILDESHIMEN. [4], 26 apr., 24 maii 1727.
2, 16 dec. 1730.
16 sept., 18 dec. 1769.
HIPOREGIEN. [5], seu EPOREDIEN., App. Bon , 17 sept. 1791.
Seu EPOREDIEN., Red. Miss., 18 apr , 16 maii 1795.
HISPALEN. [6], 5 apr. 1576.
12 mart. 1593.
11 jan. 1596.
20 jun. 1609.
Ind., 7 sept. 1680.
Rest. in int., 23 sept. 1690.
Visit., 18 aug. 1696.
11 jan., 1 febr. 1766.
Arch., 26 jan., 30 mart., 17 aug., 7 sept. 1726.
Disp., 18 junii 1701; 14 jan., 14, 18 febr. 1702.
Disp., 11 mart. 1702.
Disp , 28 febr., 14 mart. 1739 ; 14 dec. 1743.
Disp., 9 sept. 1741.
Irr., 6 febr. 1700 ; 9 julii 1701.
Null. ord., 28 mart., 2 maii 1716.
Null. prof., 28 jan. 1747.
Ord., 23 apr., 7 maii 1701.
Ord., 18 sept., 27 nov. 1773 ; 12 mart. 1774.
Rest. in int., 12 mart. 1729 ; 1 dec. 1731.
Rest. in int., 24 sept., 19 nov., 3 dec. 1740 ; 15 jan., 28 aug. 1745 ; 26 mart., 17 sept. 1746.
HISPANIARUM [7], jan. 1586.
et IND., 6 jun. 1705.
HOLLANDIÆ [8], Matr., 23 aug. 1681.
Matr., 15 nov. 1710.
Past., 22 febr. 1710.
HORTANA [9], dec., 25 sept. 1694.
De hab. tal., 8 julii 1690.
8, 29 aug., 5 dec. 1744 ; 15 jan., 13 febr. 1745.
2 dec. 1775 ; 20 jan. 1776.

[4] *Hildeseim*, urbs Germaniæ in Saxonia inferiori, episcopalis sub archiepiscopatu Moguntino.

[5] Seu Eporedien., *Ivrea*, urbs Galliæ subalpinæ, in finibus Salassorum, episcopalis sub archiepiscopatu Taurinensi.

[6] *Sevilla*, seu *Siviglia*, urbs Hispaniæ Bæticæ archiepiscopalis.

[7] *Spagna*, Provincia Europæ amplissima, in qua undecim sedes archiepiscopales existunt.

[8] *Olanda*, *Hollande* una ex XVII Provinciis Belgii ad Oceanum Germanicum sita.

[9] *Orte*, urbs Hetruriæ in Falicis apud Tiberim fluvium, episcopalis Fescenniæ episcopatui juncta, immediate Romano Pontifici subjecta.

30 mart., 27 apr. 1776 ; 5 jul. 1777.
5 junii 1790.
Ben. seu Cap., 30 apr., 19 nov. 1757; 14 jan. 1758.
Dec., 6 mart., 10 apr. 1723 ; 13 sept. 1738.
Dis., 25 sept. 1734.
Er. can., 26 mart., 23 apr., 9 julii 1768.
Fun., 3 apr. 1745.
Irr., 15 junii 1709.
Jur. par., 14 jun., 5 julii 1738 ; 1 aug. 1739.
Punct., 24 sept. 1718.
Stip. et lib., a mol., 29 julii, 19 aug. 1775 ; 17 aug., 27 sept. 1776 ; 28 aug., 28 sept. 1779.
Suppr. can., 23 aug., 22 nov. 1755.
HORTONEN. [10] et CAMPLEN., 11 maii 1624.
HYBERNIÆ, [11], Visit., 29 nov. 1687.
HYDRUNTINA [12], 19 junii 1638.
13 febr. 1639.
Appl. Miss. conv., 1 mart. 1692.
Irr., 11 junii, 9, 30 julii 1774.
Seu LYCIEN., Matr., 8 febr., 14 mart 1716.
Matr., 25 jan., 8 mart., 23 aug., 13 sept. 1721 ; 21 nov. 1722.
Serv., 28 nov. 1705.

[10] Seu Ortonen., *Ortano a Mare*, urbs episcopalis Pelignorum maritima unita Camplensi sub archiepiscopatu Theatino.

[11] Seu Hiberniæ, *Irlanda*, *Ireland*, *Irlande*, insula ingens Oceani Britannici.

[12] *Otranto*, urbs Salentinorum archiepiscopalis.

I

ILCINEN. [1], 7 apr. 1629.
Mis. con., 7, 28 julii 1781 ; 3 aug., 14 sept. 1782.
ILLERDEN. [2], 14 martii 1620.
Serv. chor., 15 nov. 1698 ; 20 nov. 1699.
Abs. et Distr., 3 mart. 1792.
15 ac 25 jan. 1727.
Distr., 5 julii 1727.
7 ac 28 maii 1785.
Trans. mon., 30 julii, 20 aug. 1701 ; 3 oct. 1705 ; 22 junii 1720 ; 2 maii 1722.
IMOLEN. [3], Jur. visit., 29 nov. 1692 ; 20 julii 1693.

[1] Seu Mons Alcinous, *Mont' Alcino*, urbs Hetruriæ episcopalis sub archiepiscopatu Senensi.

[2] Seu Ilerden., *Lerida*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, in Catalaunia episcopalis sub archiepiscopatu Tarraconensi.

[3] Seu Forum Cornelii, *Imola*, urbs Æmiliæ in Romandiola episcopalis sub archiepiscopatu Ravennate.

20 dec. 1704.
3 ac 17 dec. 1740.
20 maii 1752.
27 febr., 26 mart. 1768.
20 jan. ac 10 febr. 1770.
Ben., 2 ac 25 maii 1722.
Ben., 23 sept. 1758.
Cap., 8 aug. 1761.
Com. vol., 19 julii 1732; 24 mart. 1764.
Congr., 22 junii, 3, 24 aug., 7 sept. 1720.
Cons., 4 maii 1715.
Dism., 8, 22 junii 1720; 21 junii 1721.
Distr., 28 jan., 3 mart. 1736.
Distr., 25 apr., 30 maii, 29 aug. 1761.
Distr., 9, 30 maii 1772; 13 martii, 3 apr., 8 maii 1773; 15 sept. 1787.
Dot., 17 sept., 26 nov. 1791.
Irr., 11 dec. 1756.
Irr., 19 nov. 1740; 14, 28 jan. 1741.
Jur. conv. cap., 14 maii 1774.
Jur. par., 29 jan., 12 febr., 2 ac 23 julii 1707.
Jur. par., 18 maii, 1 ac 22 junii 1715.
Jur. par., 20 dec. 1760.
Leg., 26 febr., 12 mart. 1774.
Leg. pii, 20 sept. 1794.
Med. ann., 14 jan., 23 febr. 1771.
Par., 28 mart. 1722.
Plur., 8 aug., 19 sept., 5 dec. 1744.
Prec., 14 ac 28 martii 1705.
Red. Miss. ac Lib. on., 17 julii, 7 aug. 1745.
Red. ac Susp. on. Miss., 24 jan., 14 febr. 1778.
Legati pii, 27 nov. 1717.
Restaur. eccl. par., 16 aug., 6 sept. 1783; 10 jan. 1784; 16 maii 1795.
Separ. th., 11 mart., 6 maii, 17 junii, 19 aug., 9 sept. 1786; 16 febr., 5 apr. 1788; 21 julii 1792.
Subs. dot., 20 dec. 1749; 24 jan. 1750.
Subs. dot., 11 sept. 1762.
Subs. dot., 20 junii, 11 julii, 8 aug. 1767.
Valid. cen., 23 nov. 1743.
Uten., 4 apr. 1778.
INDIARUM [4] OCCIDENT., 28 jan. 1668.
Cap., 11 dec. 1677.
INSULANA [5], Edic. et Cens., 5 oct., 14 nov. 1711.
Exemp., 29 mart., 5 jul. 1710.
Pret. grav., 28 nov. 1711.
INSULARUM CANARIÆ [6], Jur., 31 julii, 13 nov. 1694.
INTERAMNEN. [7], Cap., 3 februar. 1685.
26 jan., 23 febr. 1771.
8 ac 29 julii 1775.
17 aug., 7 sept., 23 nov. 1776; 30 aug., 13 sept., 29 nov. 1777.
11 et 25 jan. 1783.
Celeb. Miss., 11 junii, 9 ac 30 julii 1774.
Com. vol., 8, 29 maii 1756.
Matr., 30 mart. 1715.
Red., 18 maii, 22 julii 1776.
Red. Miss., 30 aug. 1788.
Sub. dot., 8 martii 1732.
Sub. dot., 16 febr. 1743.
Tax. sem., 11 maii 1720.
15 martii, 19 apr., 19 julii 1777.
IPPOREGIEN. [8], Can. pœnit., 26 apr., 17 maii 1749.
IPREN. [9], Disp., 5 aug. ac 2 dec. 1719.
Ind., 10 julii 1706.
Irr., 16 dec. 1702; 13 januar. 1703.
Jurisd., 18 nov. 1702.
Visit. SS. LL., 17 aug. 1737.
ISCLANA [10], Null. ed. et susp., 29 maii 1745.
Par., 23 jul. 1718; 1 apr. 1719.
Par., 24 julii 1721.
ISERNIEN. [11], Leg., 10 julii 1684.
Susp. et irr., 20 dec. 1687.
Vic., 2 junii 1696.
Vic., 20 apr. 1697.
26 nov. 1723.
Can., 22 febr. 1710.
Er. can., 5 sept., 14 nov. 1705.
Seu N. S. VINC. IN VULT. ER., Par., 2 dec. 1702.

J

JACEN. [1], 14 jan. 1758.
JADREN. [2], 9 maii 1626.

[4] *Indie*, regio Asiæ amplissima, quæ in Orientalem et Occidentalem dividitur, cujus patriarcha residet in Hispania.

[5] *Isola*, urbs in Calabria ulteriori episcopalis sub archiepiscopatu Siberinensi.

[6] *Le Isole Canarie*, insulæ Africæ in mari Atlantico, alias Fortunatæ dictæ.

[7] *Terni*, urbs Umbriæ, episcopalis immediate Romano Pontifici subjecta.

[8] Vide *Hiporegien.*

[9] Seu Hypren., *Ipri*, *Ypres*, urbs Belgii episcopalis Flandriæ sub archiepiscopatu Mechliniensi.

[10] Seu Ænaria, *Ischia*, insula Campaniæ, in qua adest urbs ejusdem nominis episcopalis sub archiepiscopatu Neapolitano.

[11] Seu Æsernien, *Sergna*, *Isernia*, urbs Samnii episcopalis sub archiepiscopatu Capuano.

[1] *Jacca*, urbs Hispaniæ Tarraconensis Aragoniæ, sub archiepiscopatu Cæsaraugustano.

[2] *Zara*, urbs Liburniæ archiepiscopalis in ora littorali.

17 sept. 1650.
21 aug. 1720.
JANUEN. [3], 2 dec. 1604.
26 nov. 1616.
1 dec. 1668.
15 maii 1655.
Coadjut. et Resig., 24 aug. 1680; 5 junii 1681.
Rest. in int., 29 jul. 1690.
Erect. nov. par., 16 jan. 1694.
Leg., 23 nov. 1658.
Rest. in int., 30 jan. 1694.
2 maii 1722.
3 febr., 5 mart., 14 apr. 1725.
25 jan. 1727.
10 sept. 1735; 19 jan., 9 febr. 1737.
29 febr., 14 mart. 1744.
22 mart., 26 apr. 1749; 28 febr., 14 mart. 1750.
16 febr., 5 apr. 1788.
6 aug. 1791.
Affr., 30 jan., 13 febr. 1745.
Ben., 5 sept. 1711.
Cap., 3 dec. 1729; 28 jan., 28 julii 1730; 17 febr. 1731.
Cap., 16 julii 1791.
Cap., 14 apr. 1736.
Cap., 22 jan., 26 febr. 1752; 11, 25 apr. 1761; 30 jan. 1762; 15 sept., 24 nov., 15 dec. 1764.
Cap., 16 martii, 20 apr. 1793; 18 julii 1795.
Cel. Miss., 3 sept., 26 nov. 1701.
Cel. Miss., 30 aug. 1710; 29 julii 1713.
Com. vol,, 1 jun. 1737.
Disp., 20 maii, 9 sept. 1719; 27 jan. 1720.
Disp., 15 jan, 1785.
Dub. jud. syn., 1 junii 1709.
Seu SAVONEN., Gr. cap., 19 aug. 1702.
Er. coll., 9, 23 jan., 18 dec. 1734; 21 maii 1735.
Ind., 6 febr. 1706.
Irr., 20 apr., 11 mart., 14 dec. 1793.
Ind., 10 julii 1706.
Irr., 23 apr. 1796.
Jur., 18 nov. 1602.
Seu BOBIEN., Jurisd., 2 julii, 3, 24 sept. 1707; 5 julii 1710.
Jurisd., 4 julii 1722.
Jurisd., 20 febr. 1723.
Jur. par., 23 nov., 14 dec, 1737.
Jur. par., 27 apr., 22 junii, 13 julii 1748.
Leg., 26 nov., 17 dec. 1701.
Leg., 22 sept. 1725.
Leg., 28 sept. 1737.
Leg., 24 nov., 15 dec. 1787.
Leg., 26 jun., 17 julii, 14 aug. 1700.
Matr., 15 maii, 5 junii 1700; 23 apr., 7, 21 maii 1701; 28 julii 1703; 26 jan., 17 maii, 14 jun. 1704, 14 nov. 1705; 6 febr., 13 mart., 8 maii 1706; 12 febr., 9 apr. 1707.
Matr., 10 julii 1728.
Matr., 10 maii 1738; 22 aug., 5 dec. 1739; 14 jan. 1741.
Matr., 28 maii 1746; 3 aug. 1748; 1 mart., 23 aug. 1749.
Matr., 16 aug., 6 sept. 1783,
Matr., 16 apr. 1791.
Matr., 20 julii 1793; 25 jan., 15 mart. 1794.
Seu ALBINT., Null. matr., 30 jan., 27 febr. 1768; 26 aug., 16 sept. 1769.
Null. prof., 2 dec. 1719.
Pact., 19 dec. 1722; 16 jan. 1723.
Pii on., 20 sept., 16 nov. 1715.
Red., 15 jan. 1785.
Red. et Trans. Miss., 16 dec. 1786.
Red. Miss. et On., 17 junii 1786.
Red. Miss., 22 aug. 1795.
Rest. in int. 26 junii 1700.
Rest. in int., 25 sept. 1700.
Seu MED., Rest. in int., 26 nov. 1704.
Rest. in int., 17 junii 1713; 13 apr. 1715.
Rest. in int., 27 jan., 3 mart. 1714.
Rest. in int., 4 julii 1739.
Rest. in int., 30 jan. 1140.
Spon., 12 dec. 1733.
Sub. dot., 24 mart.. 7 apr. 1753.
Trans. par., 29 jan. 1744.
JUSTINOPOLITANA [4], Cap., 11 januar. 1698.
Miss., 18 nov. 1719.
JUVENACEN. [5], 1 et 22 sept. 1736; 19 jan., 9 febr. 1737.
19 apr., 5 julii, 2 ac 23 aug. 1738.
15 dec. 1742; 12 jan., 16, 30 mart., 24 aug. 1743.
Adm., 2 junii, 7 julii, 22 sept., 17 nov. 1736.
Adm. ad con., 17 aug., 7 sept. 1737.
Adm. ad con., 25 februar., 11 martii 1741.
Can. theol., 11 aug. 1759.
Cens. et Irr., 23 febr. 1709.
Decr., 15 dec. 1742; 12 jan., 16 ac 30 mart. 1743.

[3] Seu Genua, *Genova*, urbs Liguriæ clarissima archiepiscopalis.
[4] *Capo d'Istria*, urbs Istriæ episcopalis in ora Littorea, sub archiepiscopatu Utinensi.
[5] *Giovenazzo*, urbs Apuliæ Peneetiæ maritima episcopalis Terlicio copulata a Benedicto XIV. Pont. Max. sub archiepiscopatu Barensi.

Seu NULL. TERLICII, Distr., 13 aug. 1707.
Distr. quot., 15, 30 jan., 3 apr., 29 maii 1745.
Proc., 3 sept. 1740 ; 20 jan. 1742.
Seu NULL. TERLICII, Sp., 10, 24 apr. 1717.
Seu NULL. TERLICII, Visit., 23 jan. 1706.
Susp. et Irr. 3 dec. 1735.

K

KIOVIEN. [1], Jur. Visit., 22 aug. 12 sept. 1739.

[1] Vide *Chiovien*.

L

LAMACEN. [1], Irr. 13 sept. 1738.
Jurisd., 13 aug. 1707 ; 26 jan. 1709 ac 16 dec. 1713.
Miss. pro pop., 30 jul. 1796.
LANCIANEN. [2], 18 aug. 1668.
Jur. Par. 13 nov. 1694.
9 febr. 1726.
15 jan. ac 8 febr. 1727.
Arch., 19 sept. 1761.
Conc., 6 febr. 1706,
Confr., 20 sept. 1710.
Dism., 23 sept., 18 nov. 1747.
Matrim., 20 aug., 3 sept., 26 nov. 1701.
Resid., 16 dec. 1702 ; 13 jan. 1703.
Rest. in int., 2 maii 1733.
Rest. in int. 13 febr. 1745.
Visit., 11, 25 sept. 1734 ; 15 jan. 1735.
LAQUEDONIEN. [3], 20 sept. 1788.
Seu BITUN., Ord., 16 nov. 1709.
LARINEN. [4], 23 mart. 1697 ; 12 apr. 1698.
26 aug., 30 sept. 1719.
23 nov. 1737 ; 1 aug., 5, 19 dec. 1739 ; 11 mart., 15 apr. 1741.
30 apr., 14 maii, 18 jun., 9 jul. 1746.
Conc., 2 sept., 2 dec. 1758 ; 20 jan. 1759.
Seu VULT., Dec., 21 jul. 1753 ; 26 apr., 10 maii, 20 dec. 1755.
Decr. syn., 15 dec., 1731 ; 26 jan., 9 febr., 10 maii, 9 ac 30 aug. 1732.
Prec., 21 jul., 11 aug. 1742.
Priv., 2 maii 1711.
Redd. rat., 10 maii 1710.
Rest. in int., 11 jan. 1727.
Visit., 27 jun. 1733 ac 9, 23 jan. 1734.
LAUDEN. [5] Jur., 27 mart. 1677.
Jurisd., 1 dec. 1691 ; 20 sept. 1692.
Jur. par., 14 apr. 1685.
15 maii, 2 jun. 1731.
Ben., 30 jul., 20 aug., 3 sept. 1701.
Cap., 23 aug. 1738.
Cens., 15 maii, 5 jun., 17 jul., 14 aug., 4 sept. 1700.
Fun., 2 maii 1711.
LAVELLANA [6], seu ROM., 8 jun., 6 jul. 1726.
LAVELLEN. [7], 14 jun. 1642.
16 jun. 1668.
Cath., 6 jun. 1693.
LAURETANA [8], Distr., 28 maii, 11 et 25 jun., 16 jul. 1695.
13 jul. 1725.
16 dec. 1724.
24 apr., 11 sept., 27 nov. 1784.
18 dec. 1790.
Cap., 23 jan. 1796.
Cad., 19 aug. 1752.
Can., 20 jul., 28 sept. 1754.
Seu FIRMANA, Conc. ben. ap. 30 mart. 1743.
Conv. cap., 6 febr. 1700.
Disp., 6 jun., 5 sept. 1705.
Distr., 28 sept., 16 nov. 1709.
Distr., 18 jul., 8 aug. 1711.
Distr., 28 mart., 2 maii 1716.
Distr., 19 sept. 1722.
Emp., 7 febr., 13 mart. 1784.
Emp., 21 jan., 4 febr. 1786.
Hor., 11 maii, 8 jun. 1782.
Ind., 10 jun. 1741.
Jub., 11 jun., 9 jul. 1774 ; 9 sept., 2 dec. 1775.
Leg., 15 dec. 1759.
Null. con., 30 aug., 20 dec. 1788 ; 17 jan. 1789.

---

[1] *Lamego* urbs Lusitaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Lisbonensi Occidentalis.

[2] Seu Anxanen., *Lanciano*, seu *Lansano*, urbs archiepiscopalis Frentanorum in Aprutio absque suffraganeis.

[3] *Lacedogna*, urbs Lucaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Compsano.

[4] *Lartino*, urbs Frentanorum in Aprutio episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano.

[5] Seu Laus Pompeia, *Lodi*, urbs Insubriæ episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[6] Seu Labellen., *Lavello*, urbs Apuliæ Peucetiæ in Lucaniæ confinio, episcopalis sub archiepiscopatu Barensi.

[7] Vide *Lavellana*.

[8] *Loreto*, urbs Piceni episcopalis, cujus episcopatus unitus est Recineto sub Romano Pontifice immediate positus.

Patr. sacr., 6 dec. 1749.
LAUSANNEN [9], On Miss., 22 jun. 1715.
LEGIONEN. [10], Dub., 24 jul. 1731.
Visit. SS. LL., 15 dec. 1725.
et ASTORICEN. Un., 5 dec. 1722; 16, 30 jan. 6 mart., 10, 24 apr. 1723; 11 apr. 1739.
LEMOVICEN. [11], Disp. ab irr., 12 jul., 9 aug. 1788; 8 aug. 1789.
LEODIEN. [12], 8 oct. 1592.
14 aug. 1632.
27 jul. 1697.
2 maii 1699.
Er. fon. bapt., 7 jun. 1692.
18 maii 1743.
24 aug., 28 sept. 1765.
27 febr., 26 mart. 1768; 24 nov., 15 dec. 1770; 21 nov. 1772.
12 maii, 18 aug. 1770; 9 ac 30 aug. 1777.
17 jul., ac 7 aug. 1773.
2 dec. 1775; 20 jan. 1776; 10 maii 1777; 14 febr. 1778; 6 mart., 17 apr., 5, 26 jun., 7, 28 aug. 1779; 18 mart., 15 apr. 1780.
5, 26 aug., 2 dec. 1780.
24 mart. 1787.
Ben., 22 febr. 1710.
Ben., 27 jun. 1744.
Benef., 6 febr., 27 mart. 1706.
Benef., 1 febr., 1 mart. 1766; 21 apr., 14 maii 1768.
Benepl., 27 febr., 13 mart. 1717; 8, 22 jun. 1720; 20 febr., 6 mart. 1723.
Canon., 5 mart. 1735.
Capit., 30 sept. 1730; 1 sept. 1731; 18 julii 1733; 18 dec. 1734.
Cens., 11 mart. 1702.
Cens. et irr., 7 jul. 1703.
Seu NULL., Cens., 9 sept., 16 dec. 1730.
Conc., 2 junii 1742; 12 januar. 1743; 21 nov. 1744; 17 jun., 15 julii 1747.
Conf., stat., 19 aug. 1730.
Disp., 3 sept. 1718.
Disp., 10 maii 1755.
Disp. matr., 14 dec. 1793.
Disp., 8 ac 22 maii 1762.
Distr., 5 julii, 2 ac 23 aug. 1788.
Fruc. et Distr., 17 dec., 18 nov., 2 dec. 1713; 19 junii, 10 julii 1717.
Fruc., 14 ac 28 martii 1733.
Seu COLONIEN., Fruc., 1 septemb. 1736.
Fruc. can., 19 julii, 9 aug. 1777.
Eject. nov., 18 mart. 1719.
Ind., 10 julii 1717.
Ind., 27 apr. 1720.
Ind., 7 julii 1739.
Ind., 10 julii, 28 aug., 18 dec. 1751; 26 febr., 15 apr. 1752.
Ind., 24 aug. 1754.
Ind., 12 mart., 23 apr. 1774.
Irr., 17 dec. 1791
Jub., 17 aug. ac 7 sept. 1776.
Jurisd., 17 apr. 1734.
Jur. par., 19 apr. 1704.
Prof., 2 aug. 1721; 13 junii 1722.
Pror. ind., 19 jan., 9 februar. 1765; 18 maii, 22 jun. 1776; 11 mart. 1786.
Red. oner., 12 dec. 1778; 16, 30 jan. 1779.
Redint. cap., 13 nov. 1717.
Matr., 28 maii 1796.
Res., 7 julii 1703.
Seu NAMURCEN., Res., 5 septemb. 1711; 13 maii 1713.
Res., 11 sept. 1734.
Res., 22 maii, 12 junii 1762.
Rest. in int., 1 sept. 1731.
Ser., 22 maii, 19 junii 1751.
Serv. sup. sal., 13 jan., 3 febr. 1753.
Testim., 17 junii, 2 dec. 1702.
Vic., 15 dec. 1759; 10 maii 1760.
Visit., 22 januar., 26 febr., 12 mart. 1763; 21 julii, 18 aug. 1764; 24 aug., 28 sept. 1765.
Un., 4 et 25 sept. 1700.
LEOPOLIEN. [13], 30 julii, 27 aug. 1763; 19 jan., 9 febr. 1765.
Decim., 7 apr., 24 nov. 1742.
Elec. vic. cap., 14 jan. 1736.
Seu URATISLAVIEN., Matr., 16 mart., 24 aug., 20 sept. 1715.
Matr., 10 junii 1724.
Matr., 9 junii 1725.
Matr., 31 mart. 1759.
Matr., 30 junii 1759; 19 sept. 1761.
Null. prof., 9 sept., 2 decemb. 1775.
Un., 1 sept. 1736; 13 sept. 1738.
LEYRIEN. [14], 7 sept. 1630.

[9] *Losanna*, urbs Galliæ Belgicæ in finibus Equestrium, episcopalis sub archiepiscopatu Bisuntino.

[10] Seu Legio Germanica, quæ est septima cognominata, *Leon*, urbs Hispaniæ Tarraconensis in finibus Asturum, episcopalis in archiepiscopatu Compostellano, immediate Romano Pontifici subjecta.

[11] *Limoges*, urbs Galliæ Aquitanicæ episcopalis sub archiepiscopatu Bituricensi.

[12] *Liège*, urbs Belgii ad Mosam in finibus Eburonum episcopalis sub archiepiscopatu Coloniensi.

[13] *San Leo*, *Leopoli*, urbs in Sarmatia, et regno Polonico, et Provincia Russiæ nigræ, seu parvæ, tum ritus Latini et tum ritus Armeni; præter episcopatum ritus Græci Rutheni unitum Cameneciæ

[14] *Leiria*, urbs Lusitaniæ episcopalis sub patriarcha Lisbonensi occidentali.

13 sept. 1636.
20 sept. 1704 ; 24 jan. 1705.
Can., 26 mart. 1707 ; 1 decem. 1708 ; 6 julii 1709.
LIMANA [15], 10 martii 1629.
16 apr. 1633.
Fac. nom., 27 junii 1699.
LINGONEN. [16], Rest. in int., 12 maii 1714 ; 12, 16 jan. ac 20 sept. 1715.
LIPAREN. [17], 10 maii 1631.
20 nov. 1723.
Ex. hos., 9 maii, 6 junii, 11 julii 1750.
LIPARITANA [18], Ind., 18 sept. 1683 ; 5 mart. 1689.
LISBONEN. [19], 28 aug., 18 septem. 1745 ; 17 sept. 1746.
10 maii 1760.
23 aug., 20 sept. 1760.
29 nov. 1783.
Matr., 23 sept., 18 nov. 1747 ; 13 jan., 10 febr., 23 nov., 14 dec. 1748 ; 17 maii, 22 nov., 6 dec. 1749 ; 24 jan., 6 junii 1750 ; 7 junii, 2 aug., 13 sept. 1755.
Null. prof., 25 jan., 8 februar. 1744.
Null. prof., 15 apr. 1747.
Rest. in int., 25 jan. 1749.
Rest. in int., 20 dec. 1749.
LITTEREN. [20], Conc., 9, 23 septemb. 1741 ; 22 junii, 13 jul. 1743.
Er. coll., 7 dec. 1715.
LUCANA [21], 18 dec. 1688.
5 julii 1628.
10 mart. 1635.
25 sept. 1694 ; 15 jan. 1695.
Appl. sacr., 7 aug. 1683.
18 julii 1795.
2 julii 1718.
14 apr., 1 et 22 septemb., 17 nov. 1725 ; 26 jan., 16 mart. 1726.
15 apr. 1741.
21 nov. 1744.
31 maii, 21 junii 1766.
22 maii 1784.
17 jan. 1789.
Appl. Miss. Quot., 29 jan., 12 febr. 1735.
Ben. seu Cap., 17 maii 1749.
Cap., 19 sept. 1722 ; 9 februar. 1726.
Cap., 2 sept. 1758.
Cel. Miss., 4, 18 febr. 1702.
Cel. Miss., 2 junii, 7 jul. 1736 ; 28 jan. 1747.
Cens., 18 apr. 1711.
Com. vol., 10 julii 1706 ; 21 maii 1707 ; 28 jan., 11 febr. 1708 ; 30 sept., 18 novemb., 2 dec. 1719.
Com. vol., 6 julii 1737.
Com. vol., 30 martii 1748.
Com. ult. vol., 30 martii 1737.
Dem. et Trans. on. Miss., 28 julii, 18 aug. 1781.
Seu SARZANEN., Disp., 26 sept., 1739.
Exeq. brev., 16 dec. 1747 ; 13 jan., 27 apr., 22 junii 1748.
Fun., 17 jan., 7, 28 febr., 14 mart. 1722.
Irr., 15 junii, 20 julii 1793.
Jub., 8 junii 1771 ; 19 septem. 1772.
Jur. def. cruc., 4 julii, 8 aug. 1716.
Leg. pii, 10, 31 julii 1728.
Matr., 22 junii 1748.
Miss. conv., 14 mart. 1750.
Null. matr., 21 junii, 17 julii 1766 ; 21 nov., 12 dec. 1767 ; 4 maii, 28 sept., 23 nov. 1771.
Ord., 22 julii 1748 ; 14 junii, 5 julii 1749.
Prep., 2 et 16 dec. 1719.
Red. Miss., 26 jan., 3 ac 24 aug. 1715.
Remiss. on., 23 febr. 1726 ; 31 julii 1728.
Rest. in int.; 22 junii, 13 jul. 1715 ; 16 maii, 6 junii 1716.
Serv. ch., 10 jan. 1784.
Sp., 27 maii 1713.
Sub. dot., 27 aug., 17 sept. 1791.
Sub. dot., 17 junii, 8 julii 1769.
Sub. dot., 7 ac 28 maii 1791.
Susp., 2 junii, 28 julii 1703.
Susp. leg., 26 febr., 13 aug. 1707 ; ac 1 dec. 1708.
Un., 22 maii 1706.
Un. ben., 23 febr., 16 mart. 1793.
LUCEN. [22], 6 aug. 1593.
Prof., 14 nov. 1682.
1 febr., 1 mart. 1766.
Appl. Miss. pro pop., 26 febr., 12 mart. 1774.

[15] Seu Civitas Regum, Lima, seu *Città de' Rè*, urbs archiepiscopalis Americæ, maritima, in ora occidua Peruviæ caput.

[16] *Langres*, urbs Galliæ Celticæ in Burgundia, et Campaniæ confinio, episcopalis sub archiepiscopatu Lugdunensi.

[17] *Lipari*, insula Siciliæ, prima Æoliarum cum urbe episcopali sub archiepiscopatu Massanensi.

[18] Vide *Liparen.*

[19] Vide *Ulyssiponen.*

[20] Seu Letteren., *Lettere*, urbs regni Neapolitani in provincia principatus citerioris, episcopalis sub archiepiscopatu Amalphitano.

[21] *Lucca*, urbs Hetruriæ, archiepiscopalis evecta a Bened. XIII, Pont. Max., et caret suffraganeis.

[22] Seu Lucus Augusti, *Lugo*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis in Gallæcia sub archiepiscopatu Compostellano.

Conf. conc., 8 ac 28 julii 1702.
Conf. stat., 13 ac 27 maii 1702.
Disp. ab irr., 19 dec. 1789.
LUCEORIEN. [23], 27 maii 1645.
26 apr. 1727; 17 apr. 1728.
Matr., 21 nov. 1744; 17 julii, 28 aug. 1745.
Null. matr., 7 sept. 1720; 28 febr., 28 mart. 1722.
Null. matr., 1 ac 22 mart. 1749.
Null. matr. sup. alim. et sump. lit., 14 sept. 1748; 1 ac 22 martii 1749.
LUCERINA [24], Conc., 26 nov. 1661.
App., 15 dec. 1753.
Irr., 17 dec. 1796; 21 jan. 1797.
Rest. in int., 29 julii 1752.
Rest. in int., 26 mart., 23 apr. 1768.
LUGDUNEN. [25], Null. prof., 7 sept. 1720.
Seu GRATIONOPOLITANA, Prof., 2 junii 1703.
Rest. in int., 11 mart., 18 nov. 1702.
LUNEN. SARZANEN. [26], Jub., 30 sept. 1684.
Jur. par., 19 aug. 1690, et 13 jan. 1691.
9 julii 1796.
21 maii, 4 junii 1701.
15 maii, 5 junii 1728.
22 sept. 1759.
14 apr. 1764; 24 jan., 14 febr., 14 mart. 1767.
Et PARMEN., 10 febr. 1781.
9 julii 1785.
15 sept., 24 nov. 1787.
13, 27 junii 1789.
15 dec. 1792; 19 jan. 1793.
Cap., 23 nov. 1745.
Seu SARZANEN., Cel. Mis., 4 apr., 9 maii 1772.
Conf. conc., 15 nov. 1704.
Dep. vic. per., 21 apr. 1742.
Dism., 27 jan., 3 mart. 1703.
Dism., 30 aug., 20 sept. 1766.
Dism. par., 8, 22 mart., 27 sept. 1732; 10 ac 24 jan. 1733.
Disp., 10 jan., 28 mart. 1711.
Disp., 31 julii 1751; 8 julii 1752.
Disp. ab irr., 23 jan., 27 febr. 1790; 16 apr., 7 maii 1791; 12 maii 1792; 16 mart. 1793.
Distr. hær., 6 feb. 1700.
Er. coll., 26 jan., 19 julii, 20 dec. 1704; 7 febr. 1705; 3 sept. 1707.
Er. coll., 7 maii 1718.
Er. par., 28 febr. 1711; 16 julii 1712; 14, 28 nov. 1716.
Jur. am. cap. cur., 2 sept. 1747; 27 april., 11 maii 1748.
Matr., 17 nov. 1708.
On. Miss., 20 mart. 1756.
Matr., 17 sept. 1796.
Par., 18 nov., 2 dec. 1724.
Par., 15 mart., 5 apr., 31 maii, 21 junii 1783.
Præem., 10, 24 apr., 15 maii 1717; 23 julii 1718.
Præem., 9 junii 1725; 4, 8 maii 1726; 1 junii 1737.
Quar. fun., 18 maii, 1 junii 1737.
Red. Miss. conv., 8 julii 1786.
Red. Miss., 6 febr. 1700.
Red. Miss., 28 jan., 17 junii 1769.
Red. Miss., 23 nov., 14 dec. 1793.
Rest. par., 14 nov. 1711.
Rest. cad., 28 nov. 1711.
Red. Mis., 21 jan. 1797.
Fun., 16 dec. 1730.
Vis. SS. LL., 30 jan. 1723.
LYCIEN. [27], 12 aug. 1604.
19 apr. 1606.
Can., 30 apr., 14 maii, 9 julii, 6 aug. 1746.
Claus., 22 sept. 1742.
Matr., 23 apr., 7 maii 1701.
Null. prof., 12 martii, 2 apr., 21 maii 1757.
Rest. in int., 24 jan. 1739.
Rest. in int., 20 sept., 20 dec. 1760.
Sp., 26 jan. 1709.
Spon., 21 aug., 11 sept., 18 dec. 1728; 15, 29 jan., 12 febr., 12 mart., 17 dec. 1729; 14 jan. 1730; 17 nov. 1731.
Visit. et Jur., 30 aug. 1710.
Visit. et Cens., 18 decem. 1723; 15, 29 jan. 1724; 23 junii 1725.
Un., 14 junii, 20 sept. 1710; 16 maii 1711.

M

MACERATEN. [1], 10 dec. 1616.
10 maii 1687.

[23] *Lucko*, urbs Sarmatiæ in regno Polonico Volhiniæ regionis primariæ gemini episcopatus, quorum unus sub archiepiscopatu Gnesnensi, alter unitus Ostrogio ritus Græci Rutheni est Russiæ exarchus.

[24] *Lucera*, urbs Apuliæ Dauniæ, episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano.

[25] *Lyon*, urbs archiepiscopalis Galliæ Celticæ.

[26] Luna nova, Sergiana, *Sarzana*, urbs Hetruriæ in Liguriæ confinio episcopalis in archiepiscopatu Pisano, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[27] Seu Aletium, *Lecce*, urbs Salentinorum episcopalis sub archiepiscopatu Hydruntino.

[1] *Macerata*, urbs Piceni episcopalis, cujus episcopatus Tolentino est copulatus sub archiepiscopatu Firmano.

15 martii 1692.
Jub., 8 mart. 1698.
On. Miss., 15 nov. 1687,
Visit. SS. LL., 26 apr. 1664.
7 ac 28 sept. 1726.
26 apr., 10 maii 1727.
15 maii, 5, 19 junii, 10 julii, 21 aug., 11 sept., 4 dec. 1728.
27 jun., 1744.
20 dec. 1760; 17 jan., 29 aug., 19 sept. 1761.
20 sept., 29 nov. 1766.
9, 30 aug., 20 dec. 1766; 24 jan, 14 febr. 1767.
20 dec. 1766; 24 jan., 14 febr. 1767; 23 apr., 14 maii 1768.
23 febr., 16 mart. 1771.
7 febr., 2 mart. 1776.
24 jan., 14 mart., 27 jun., 18 jul. 1778.
4 febr. 1786.
24 mart. 1787.
14 mart., 4 apr. 1789.
17 apr. 1790.
Ap. or., 22 sept. 1759; 23 aug. 1760.
Appl., 14 jun., 5 jul. 1749.
Appl., 20 dec. 1760.
Ben., 26 aug. 1780.
Conc., 26 aug. 1780.
Con., 24 apr., 22 maii, 3 jul. 1784.
Cap., 4 aug. 1736; 4 maii 1737.
Cap., 17 sept. 1746.
Cap., 23 jun., 21 jul., 18 aug. 1764.
Cat., 16 dec. 1730.
Cat., 8 maii 1734.
Cat. et Proc., 10 jun. 1741.
Com. vol., 2 dec. 1702; 15 dec. 1703; 31 maii, 30 aug. 1704.
Confr., 24 mart. 1736; 18 maii 1737.
Disp., 3 febr., 3 mart., 19 maii 1787; 21 jun., 12 jul. 1788.
Emp., 30 aug., 20 sept. 1788.
Jur. fun., 15 jul., 5 aug., 2 dec. 1780; 16 junii, 7 julii 1781.
Jur., 18 jul. 1789.
Jur., 18 jul., 22 aug. 1795.
Jur., par., 20 maii, 17 junii 1719.
Jur., par., 14 mart. 1778.
Man., 6 dec. 1738.
Mass. com., 28 maii, 18 jun., 9 jul. 1785.
Red. Miss., 12 jul. 1794.
Resig. ben., 8 aug., 5 sept. 1778.
Serv. ch., 22 aug., 12 et 26 sept. 1739.
seu ASCULANA, Spon., 28 aug. 1773.
Red. Miss., 16 dec. 1797.
Sub. dot., 30 mart., 24 aug., 20 sept. 1715.
Un., 13 apr. 1737.
Uten., 14 maii 1729.
MAGDALUNEN. [2], 22 apr. 1719.
MAJORICEN. [3], 7 aug. 1683.
El. vic. cap., 13 febr. 1672.
10 maii 1727.
25 jan. 1749; 18 apr., 9 maii 1750.
Can. theol., 15 dec. 1753.
Cens., 25 sept. 1700.
Disp. ab irr., 11 sept., 27 nov. 1784; 19 aug. 1786.
Dist., 14 apr. 1736.
Leg., 18 apr. 1733.
Red., 28 jul., 18 aug. 1770.
Red., 20 dec. 1738; 10 jan. 1739.
Spons., 10 et 24 apr. 1723.
MALACITANA [4], 6 maii, 17 jun. 1775.
Ben., 26 jan. 1709.
Irr., 15 jan., 10 dec. 1784; 21 jan. 1786.
Null. prof., 15 maii 1723.
MANTUANA [5], 6 febr. 1627.
Jurisd., 12 aug. 1679; 16 mart. 1680.
11 jul. 1693.
Distr., 31 jul. 1694.
Jur. visit., 17 jun. 1690.
Quar. fun., 16 jan., 3 apr., 10 jul. 1694; 30 april 1695; 17 martii 1696; et 18 julii 1699.
seu VERONEN., Prof., 25 jan. 1698.
24 febr. 1720.
4, 18 maii 1726.
8 febr., 24 maii 1727.
23 aug., 20 dec. 1727.
25 jan., 7 ac 21 maii 1735.
12 maii 1736.
Ap. sacr., 19 nov. 1718.
Cat., 8 et 29, aug. 1722.
Con. eccl., 20 maii, 17 jun. 1719.
Irr., 11 mart. 1709.
Jub., 16 maii 1737.
Jur., 3, 24 apr. 1700; 24 sept. 1735.
Leg. sup. red., 20 jan. 1759.
Null. prof., 30 jan., 20 febr. 1717.
Prof., 24 mart., 19 maii 1703.

[2] *Mataloni*, urbs Campaniæ regni Neapolitani sub episcopatu Casertano.

[3] *Majorica*, seu *Mallorca*, seu Balearis Major; insula Hispaniæ in mari Mediterraneo, in qua est Palma urbs episcopalis sub archiepiscopatu Valentini.

[4] *Malaga*, urbs Hispaniæ Bæticæ maritima in regno Granatensi, episcopalis sub archiepiscopatu Granatensi.

[5] *Mantova*, urbs Galliæ Transpadanæ in Cenomanis, episcopalis in archiepiscopatu Goritiensi, sed ab ejus jurisdictione exempta.

Red. Miss., 2 junii 1742.
Rep. eccl., 22 nov. 1721 ; 24 maii 1732.
Rest. in int., 16 jan. 1700 ; 9 julii 1701.
Rest. in int., 17 dec. 1701 ; 14 jan., 4 febr., 1 apr. 1702.
Rest. in int., 19 nov. 1707.
Rest. in int., 16 nov., 7 dec. 1715 ; 14 ac 28 martii 1716.
Rest. in int., 20 jan. 1712.
MARIANEN. [6], 17 januar., 7 febr. 1789.
Er. coll., 6 dec. 1749.
Er. coll., 13 febr. 1751.
Irr., 17 julii, 7 aug. 1773 ; 1 mart. 1777.
Matr., 9 apr., 7 maii, 4 junii 1707.
Piar. disp., 6 julii 1709 ; 15 nov. 1710.
Sub. char., 18 febr., 11 mart. 1713.
MARSICANA [7], 5 apr. 1591.
16 julii 1695.
29 aug. 1722.
Ben., 24 maii 1710.
Ben., 27 apr. 1709 ; 10 maii, 20 sept. 1710.
Con., 29 apr. 1702.
Con. et Part., 15 dec. 1708 ; 12 jan. 1709.
Disp., 9 junii 1708.
Disp. ab irr., 30 aug. 1788 ; 15 maii 1790.
Resid., 25 junii, 16 julii 1712.
Voc. in cap., 30 apr., 11 junii 1729.
MARSICEN. [8], seu CAPUTAQUEN., Matr., 17 dec. 1729.
Orat., 3 dec. 1740.
Resid., 28 aug., 18 sept. 1751 ; 22 jan., 11 martii, 15 apr. 1752.
MARSORUM [9], seu ROMANA, Irr., 30 julii, 27 aug. 1796.
Cap., 28 jan., 18 febr. 1764.
Leg. pii, 4 mart. 1758.
MARTURANEN. [10], Dism., 24 jan. 1739 ; 9 sept. 1741 ; 3, 24 aug. 1743.
Er. can., 25 jan. 1738.
Par., 11 dec. 1756 ; 22 jan., 12 febr., 12 mart. 1757.
MASSANEN. [11], 17 apr. 1706.
16 sept., 2 dec. 1780 ; 16 aug., 15 sept. 1781.
Matr., 24 jan. 1778 ; 16 et 30 jan., 17 apr. 1779.
MASSILIEN. [12], Eccl. S. Steph. 7 jan. 1640.
MATILICEN. [13], 26 mart., 16 apr. 1791.
Susp. on. Miss., 15 sept., 24 nov. 1787.
MATHERANEN. [14], et ACHERUNTINA, 3 jun. 1628.
Jur., 8 febr. 1659.
Et ACHERUNTINA, Syn., 24 mart. 1736.
Matr., 30 jul., 24 sept., 3 dec. 1735.
Ord., 20 nov., 4 dec. 1706.
Part., 9 jul., 20 aug., 24 sept. 1735 ; 23 nov., 14 dec. 1737.
MATHERANA [15], Fun., 13 nov. 1660.
MAURIANEN. [16], 14 febr. 1625.
MAZZARIEN. [17], 19 dec. 1569.
Er. can., 20 sept. 1692.
10 maii, 5 jul. 1727.
19 aug., 9 sept. 1775 ; 5 ac 19 jul. 1777.
Conc., 1, 22 aug., 12 sept. 1739.
Jur. cap., 12 aug. 1741 ; 12 jan. 1743.
MECHLINIEN. [18], Doct. chr., 8 mart. 1681.
Min. SS. Euch. sacr., 31 jan. 1682.
Rest. in int., 22 mart. 1687.
Un., 28 nov. 1693.
17 jan. 1722.
Leg. pr., 6, 27 jul. 1726 ; 13 mart., 17 apr., 25 sept. 1728 ; 3, 24 sept. 1729 ; 28 jan. 1730.
Par., 24 sept. 1712.
Redin., 17 apr. 1706.
MEDIOLANEN. [19], anno 1573.
Mense jun. 1587.
11 maii 1607.
13 apr. 1630.
13 febr. 1639.
3 aug. 1658.
12 dec. 1654.
Seu ALEXANDRINA, Conc., 28 nov. 1693 ; 13 febr. 1694.
Distr., 18 nov. 1673.
Matr., 11 dec. 1677.

[6] *Mariana*, urbs Insulæ Corsicæ in ora, episcopalis unita Acciæ sub archiepiscopatu Genuensi.
[7] *Marsico Nuovo*, urbs Lucaniæ episcopalis sub Salernitano archiepiscopo.
[8] Vide *Marsicana*.
[9] *Marsi*, urbs Latii ad Fucinum Lacum, episcopalis immediate Romano Pontifici subjecta.
[10] *Martorano*, urbs regni Neapolitani in Calabria citeriori, episcopalis sub archiepiscopatus Consentino.
[11] Seu Massa Veternensis cognominata, *Massa*, urbs Tusciæ, episcopalis sub Senensi archiepiscopatu.
[12] *Marsiglia*, *Marseille*, urbs Galliæ Narbonensis episcopalis sub archiepiscopatu Arelatensi.
[13] *Matelica*, oppidum Piceni a Pio VI Pont. Max. in civitatem et episcopatum evecta, Fabrianoque unita, const. *Sæpe factum* 8 *idus julii* 1785.
[14] Seu Mateola, *Matera*, urbs archiepiscopalis Lucaniæ in Apuliæ confinio unita Acheruntiæ.
[15] Vide *Matheran*.
[16] *Maurienne*, seu *S. Giovanni di Maurienne*, urbs episcopalis Allobrogum sub archiepiscopatu Viennensi.
[17] *Mazara*, urbs Siciliæ littoralis in ora australi, episcopalis sub archiepiscopatu Panormitano.
[18] Seu Machlinien., *Malines*, urbs Belgii metropolis Barbantiæ archiepiscopalis.
[19] *Milano*, urbs Insubriæ archiepiscopalis et metropolis.

Doct., 15 sept. 1674.
18 sept., 2 oct. 1723.
10 jun., 8 jul., 19 aug., 18 nov., 2 dec. 1724.
17 apr, 1728.
9 febr., 8 mart., 5 ac 26 apr. 1732.
14 mart. 1733.
12 maii, 2 jun. 1736.
17 febr., 10 mart. 1742 ; 14 dec. 1743.
Seu LAUDEN., 22 sept. 1759 ; 23 aug. 1760 ; 23 nov., 14 dec. 1765.
Appl. Miss., 15 dec. 1731 ; 16 mart. 1733.
Appl. Miss., 11 maii 1748.
Ben. seu Coad., 10 febr. 1759.
Ben., 28 jul., 18 aug. 1781.
Seu FERENTINA, Cap., 23 febr. 1715.
Can., 31 maii, 21 jun. 1794.
Seu NOVARIEN., 19 sept.. 21 nov. 1767.
Cap., 24 jan., 7 febr. 1733.
Cap., 22 nov. 1738.
Cel. Miss., 2 aug. 1710.
Cel. Miss., 28 apr., 12 maii 1736.
Cen., 2 dec. 1719.
Cen., 20 nov., 4 dec. 1734 ; 23 apr. 1735.
Com. vol., 4 dec. 1734.
Com. vol., 22 sept., 17 nov., 15 dec. 1753.
Con., 2 jun., 22 sept. 1731.
Dism., 17 dec. 1712.
Diss. matr., 21 apr. 1731 ; 12 jan., 8 mart., 24 maii 1732.
Distr., 6 febr. 1706.
Distr., 17 dec. 1712 ; 21 jan., 4 febr. 1713 ; 16 nov., 7 dec. 1715.
Fund., 11 mart., 20 maii 1752.
Jur. conf., 26 nov., 17 dec. 1701.
Jur. par., 8 ac 28 jul. 1702.
Jur. par., 22 jun., 13 jul., 3 ac 24 aug. 1715.
Jur. par., 24 sept., 3 dec. 1735.
Matr., 4, 18 dec. 1728 ; 15 ac 29 jan., 12 febr. 1729.
Matr., 25 sept., 20 nov. 1734.
Miss. conv., 15 maii, 5 jun. 1779.
Miss., 17 nov. 1703.
Null. matr., 22 sept., 17 nov. 1753 ; 15 jan., 9 febr. 1754.
Null. prof., 30 jan., 3 apr., 8 maii, 26 jun., 17 jul. 1745.
Null. prof., 22 mart., 2, 23 aug., 13 sept. 1755.
On. Miss., 22 jun. 1715.
On. Miss., 3 sept. 1718, ac 1 apr. 1719.
Præc., 19 sept. 1761.
Prof., 29 aug., 19 sept. 1772 ; 12 jun. 1773.
Quar. fun., 9 sept. 1730 ; 5 maii, ac 2 jun. 1731.
Red. Miss., 9 ac 30 sept. 1702.
Red. Miss., 21 aug. 1706.
Red. Miss., 26 mart., 9 apr. 1718.
Red. Miss., 10 mart., 7 apr., 1 sept. 1731.
Seu COMEN., Red. on., 8 aug. 1711 ; 8 aug. 1716 ; 15 jan. 1718 ; 11, 25 jan. ac 8 febr. 1721.
Rest. in int., 6 febr. 1700.
Rest. in int. 6 jun., 1705.
Rest. in int., 7 apr., 22 sept. 1742.
Rest. in int., 22 maii 1762.
Sacr., 21 maii 1707.
Sp., 14 apr., 13 jul. 1753.
Suppr. cap., 13 febr. 1773.
Trans. cap., 22 nov. 1755.
Trans. par., 3 apr. 1734.
Visit., 28 nov. 1705.
Un., 21 aug. 1717.

MELEVITANA [20], 24 aug. 1619.
23 nov. 1697.
Er. sem. et Un., 18 febr. 1690.
On. Miss., 26 mart. et 6 aug. 1689.
13 aug. 1718.
23 febr., 28 sept. 1726 ; 11 jan. 1727 ; 5 et 19 junii, 10 julii 1748.
20 dec. 1727 ; 17 jan. 1728.
18 dec. 1762 ; 26 febr. 1763.
23 apr. 1768.
31 maii, 16 junii, 22 decem. 1781.
26 jan. 1782 ac 8 febr. 1783.
10 sept. 1785.
12 mart., 23 apr. 1796.
4 ac 18 dec. 1725.
App., 15 julii 1797.
Att., 28 junii 1704.
Ben. ap., 15 dec. 1764.
Can. pœn., 22 dec. 1749.
Cel. Miss., 16 junii 1703.
Cel. Miss., 8 maii 1734.
Com. vol., 29 aug., 19 septemb. 1761.
Conf. ap., 3 dec. 1712.
Conf. conc., 14, 28 jan. 1730.
Conf. st., 29 julii, 19 august. 1786 ; 29 nov., 20 decemb. 1788.
Disp., 22 sept., 17 nov. 1708.
Disp., 29 nov. 1777 ac 10 jan. 1778.
Disp., 7 febr., 4 apr. 1789.
Div. off., 15, 29 jan. 1718.
Er. can. seu Cant., 11 august. 1753.
Er. nov. mas. distr., 25 sept. 1762.
Exp., 21 apr., 5 maii 1708.
Exp. SS. Sacr., 4 febr. 1719.
Seu ZAGRABIEN., Fun. baju., 17 mart. 1714.

[20] Seu Meliten., *Malte*, insula maris Africi cum urbe cognomine episcopalis sub archiepiscopatu Panormitano.

Hab., 27 mart., 8 maii 1706.
Hos., 6, 20 mart. 1700.
Ind., 10 sept. 1735 ; 28 januar. 1736.
Ind., 25 sept. 1743 ; 27 junii 1744.
Ins., 12 dec. 1705 ; 5 junii, 11 sept. 1706 ; 15 ac 29 januar. 1707.
Irr., 15 dec. 1787 ; 19 januar. 1788 ; 5 ac 19 junii 1790.
Jur., 18 sept. 1723.
Jur. part., 11 ac 25 jan. 1716.
Jur. patr., 11 junii 1729 ; 2 dec. 1730.
Jur. par., 23 febr., 22 junii, 24 aug., 20 sept. 1715.
Leg., 7, 21 maii 1735 ; 17 dec. 1740 ; 15 apr., 6 maii 1741.
Leg., 5 aug. 1780.
Leg. pii, 18 julii, 8, 29 aug. 1772.
Miss. conv., 18 aug., 15 sept. 1781 ; 11 maii 1782.
Null. prof., 8 aug. 1705.
Opt., 13 julii, 3 aug. 1743.
Par., 14 apr., 12 maii, 2 jun., 15 sept. 1764.
Quar. fun., 16 jan. 1700.
Rest. in int., 29 apr., 18 nov. 1702 ; 15 sept. 1703.
Rest. in int., 15 martii 1710.
Rest. in int., 24 maii 1710.
Seu PANORMITANA, Rest. in int., 9 apr. 1712.
Sem., 31 julii, 2 oct. 1706 ; 3 martii, 21 apr. 1708 ; 2 aug. 1710.
Sem., 9 junii 1723.
Subd., 26 nov. 1791 ; 16 junii 1792.
Sub. dot., 6 aug. 1791.
Syn., 15, 29 jan., 26 mart., 9 apr., 7, 21 maii, 4 junii, 2 julii, 3 sept., 3 dec. 1707 ; 22 sept. 1708 ; 18 apr., 27 junii 1711.
Sub. dot., 12 julii, 16 aug. 1794.
Trans., 15 maii 1790.
Vac., 10 martii 1742.
Sub. dot., 17 junii 1797.

MELITEN. [21], maii 1587.

MELPHIEN. [22], 9 sept. 1594.
Conc., 21 junii 1692.
Com. vol., 22 junii 1743.
Con., 13, 27 junii 1711.
Jur. et Cens., 25 junii, 16 julii 1712.
Seu RAPOLLEN., Quar. fun., 16 apr., 17 maii, 5 julii 1749.
Vic., 27 junii 1705.
Vic., 14 nov. 1705.

MELPHICTEN. [23], 8 aug. 1722.
16 febr., 16, 30 mart. 1743.
Ind., 7, 21 junii 1760.
Præb. theol., 19 nov., 3 dec. 1740 ; 23 sept., 18 nov. 1741 ; 17 febr. 1742.
Præt. sp., 21 maii 1701.

MESSANEN. [24], anno 1581.
2 oct. 1587.
Ex., 7 jan. 1640.
17 jan., 21 febr. 1728.
12 sept. 1750.
4 apr., 16 maii 1778.
Com. vol., 18 nov. 1741.
Irr., 15 jan. 1780.
Ord., 22 aug., 12 sept. 1739.
Red. Miss., 19 julii, 9 aug. 1777 ; 10, 24 jan. 1778.
Red. on. Miss., 23 nov. 1776 ; 11 jan. 1777.
Rest. in int., 7 febr. 1705 ; 8 maii, 21 aug. 1706.
Seu MELEVITANA, Rest. in int., 2 junii, 22 sept. 1742.
Sub. dot., 19 nov. 1718.
Trans. ad rit. græc., 23 junii 1708 ; 11 maii 1709.

MEXICANA [25], Cap., 16 maii 1699 ; 12 julii 1721. 4 julii, 8 aug. 1722.
Er. cap., 25 jan. 1749.
Lit. dimis., 24 apr. 1700.
Visit. SS. LL., 17 dec. 1707 ; 14, 28 jan. 1708.

MILETEN [26], Mense martii 1587.
Mense febr. 1590.
4 dec. 1591.
1 dec. 1635.
15 octob. 1644.
Cap., 1 dec. 1696.
Irr., 10 nov. 1674.
19 febr., 9, 23 apr. 1701 ; 14 jan., 29 apr., 13 maii 1702 ; 6 oct., 17 nov. 1703.
13 sept., 2 oct. 1721.
8 maii, 26 junii, 7 aug., 20 nov., 4 dec. 1745 ; 26 mart., 28 maii, 16 junii 1746.
Arch., 27 apr. 1717.
Cel. Miss., 17, 31 mart., 1 dec. 1708 ; 23 febr. 1709.

---

[21] Vide *Mileten*.

[22] *Melfi*, urbs Lucaniæ apud Apuliæ et Hirpinorum fines, episcopalis Rapollensi unita in archiepiscopatu Acheruntino, sed ab ejus jurisdictione exempta.

[23] Seu Melficten., *Molfetta*, urbs Apuliæ Peucetiæ maritima, episcopalis in archiepiscopatu Barensi, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[24] *Messine*, urbs archiepiscopalis Siciliæ præcipua.

[25] *Mexico*, urbs in Indiis Occidentalibus archiepiscopalis.

[26] Seu Meliten., *Mileto*, urbs in Calabria citeriori episcopalis in Consentino archiepiscopatu, sed ab ejus jurisdictione exempta.

Conc., 23 junii, 21 julii 1753; 19 jan. 1754.
Dism., 15, 29 jan. 1735.
Er. cap., 22 martii 1760.
Irr., 8 febr. 1719.
Jur., 9 junii 1714.
Jur., 22 junii, 3 aug., 23 nov. 1743.
Jur. et Jur. par., 28 jan., 6 maii, 17 junii, 15 julii 1747.
Null. matr., 17 sept., 26 nov. 1768.
Per., 9 ac 30 julii 1774.
Rest. in int., 15 mart. 1704.
Tax. sem., 6 dec. 1738.
MINDONIEN. [27], Disp., 3, 31 aug. 1771.
Fruct., 24 mart. 1753; 3 apr., 26 junii 1756; 12 febr., 2 apr., 18 junii 1757.
Seu OVETEN., Ord., 4 et 23 jun. 1763.
Par., 23 aug., 13 sept. 1749.
MINERBIEN. [28], 4 apr. 1655.
Arch., 10 dec. 1746; 14 jan. 1747.
Redd. vat., 17 nov. 1725.
MINERVINEN. [29], Fun., 25 febr., 11 mart. 1741.
MINOREN. [30], seu AMALPHITANA, Cens., 11 julii 1750.
MIRANDEN. [31], Rest. in int., 21 aug., 11 sept. 1734.
MISNEN. [32], Jurisd., 16 jan. 1745.
MOGUNTINA [33], Cons. fru. can., 15 maii 1723.
Ind., 21 julii 1755.
Prim. præ., 14 dec. 1748.
Res., 11 mart., 15 apr. 1741.
MONASTERIEN. [34], 7 sept. 1630.
5 et 19 dec. 1722; 15 maii 1723; 9, 30 sept. 1724.
20 nov. 1723; 15 jan. 1724.
15 maii, 5 junii 1728.
Et OSNABRUGEN., Can., 7 apr., 21 julii 1753.
Conf., 16 sept., 18 nov. 1769; 20 jan., 10 febr., 10 martii 1770.
Seu PADERBONEN., Leg., 5 sept. 1716.
Seu PADERBONEN., Matr., 26 jun., 17 julii, 7 aug. 1745.
MONOPOLITANA [35], 8 aug. 1705.
2, 23 aug., 20 sept. 1727.
Conc., 13 maii 1713.
Conc., 28 apr. 1759.
Con., 22 sept. 1725; 26 januar., 16, 30 mart. 1726; 7 ac 28 sept. 1737.
Don., 18 nov. 1769; 20 januar. 1770.
Jur. visit., 1 sept., 17 novemb., 15 decem. 1731; 26 januar. 1732.
Jur. visit., 28 sept. 1737.
Seu BAREN., Rest. in int., 22 mart., 26 apr. 1749.
Sub. dot., 30 julii, 20 aug., 3 sept. 1701 ac 16 maii 1711.
MONTIS ALTI [36], 4 sept. 1655.
28 sept. 1754.
14 dec. 1754; 25 jan., 10 maii 1755.
1 febr. 1766.
App. Miss., 30 julii, 27 aug. 1763.
Can., 24 julii, 4 ac 18 dec. 1762.
Can., 25 apr., 18 julii, 19 dec. 1789; 27 febr. 1790.
Cap., 22 aug. 1795.
Cap., 29 julii 1752.
Con., 6 decem. 1755; 26 junii 1756.
Disp., 3 aug., 14 sept. 1782.
Diss. un. eccl., 5 dec. 1744.
Er. cap., 18 febr. 1758.
Exp., 23 nov. 1754 ac 22 mart. 1755.
Rem. cap. et Jur. par., 22 maii, 12 junii 1762.
Spon., 31 julii, 28 aug., 4 dec. 1723.
Visit., 17 sept., 19 nov. 1757; 28 jan. 1758.
Sub. dot., 16 dec. 1797.
MONTIS FALISCI [37], 12 aug. 1604.
7 dec. 1720; 11 jan. 1721; 18 nov., 2 ac 16 dec. 1724.
25 jan., 8 febr., 8 mart., 31 maii 1721.
15 sept., 24 nov. 1770.
Ben., 21 aug., 11 sept., 27 nov. 1784.
Distr., 19 dec. 1772; 23 jan. 1773.
Er. cap., 23 aug., 20 septemb. 1760.
Ex. lit., 20 aug., 17 sept. 1768.
Irr., 16 maii, 6 jun. 1739

[27] *Mondonnedo*, urbs Hispaniæ, in Callaicis, episcopalis sub archiepiscopatu Compostellano.

[28] *Monervino*, seu *Minerbino*, urbs Apuliæ Peucetiæ, episcopalis sub archiepiscopatu Barensi.

[29] Vide *Minerbien*.

[30] *Minori*, urbs regni Neapolitani in principatu citeriori, episcopalis sub archiepiscopatu Amalphitano.

[31] Seu Miranda Dunii, *Miranda de Doure*, urbs Hispaniæ in Portugallia, episcopalis sub archiepiscopatu Bracarensi.

[32] *Meissen*, urbs Germaniæ in Sassonia superiori, episcopalis in archiepiscopatu Magdeburgensi, sed ab ejusdem jurisdictione exempta.

[33] Maguntina, *Mayence*, urbs Germaniæ superioris, archiepiscopalis ad Rhenum in Palatinatu, unita ecclesiæ Wormatiensi, cujus est archiepiscopus administrator.

[34] *Munster*, urbs Germaniæ Westphaliæ primaria, ad Amisium Flavium, episcopalis sub archiepiscopatu Coloniensi, qui modo est administrator.

[35] *Monopoli*, urbs Apuliæ Peucetiæ littoralis, episcopalis in archiepiscopatu Barensi, sed ab ejus jurisdictione exempta.

[36] *Montalto*, urbs Piceni, episcopalis sub archiepiscopatu Firmano.

[37] Seu Mons Physcon, *Montefiascone*, urbs Hetruriæ in Monte Volsinio, episcopalis unita Cornueto immediate Romano Pontifici subjecta.

Jub., 2 dec. 1786.
Jub., 6 dec. 1794.
Jur., 9 jan. 1708.
Miss. conv., 29 jan., 12 febr. 1718.
Mon. frum., 6 octob. 1703; 1 mart. 1704.
Null. matr., 28 aug., 18 dec. 1751.
On. par., 27 febr., 13 mart., 8 maii 1706.
Red., 21 junii 1783; 21 julii, 18 aug. 1792.
Red. Miss., 17 sept. 1791.
Red. Miss., 17 dec. 1791.
Sub. dot., 29 januar., 19 febr. 1791.
MONTIS MARANI [38], Mis. conv., 21 maii 1735.
Ser. eccl., 30 jan. 1723.
MONTIS PELUSII [39], Jur. vel., 6 jun. 1682.
Er. cap., 12 maii 1714.
Præ. null. con., 30 apr. 1712.
Seu HIERACEN., Spol., 28 jan., 18 febr., 15 apr., 2 septemb., 2 dec. 1758.
MONTIS PEPULANI [40], Un., 1 ac 15 mart. 1704.
MONTIS POLITIANI [41], 26 junii 1723.
19 aug., 9 sept. 1724.
Cap., 5 apr., 10 maii 1794.
Er. cap., 10 dec. 1746; 14 jan., 25 februar. 1747.
Miss., 26 apr., 10 maii 1732.
MONTIS REGALIS [42], 2 aug. 1607.
28 nov. 1649.
19 jan. 1664.
Rit., 11 julii 1671.
2 et 16 dec. 1724.
8 febr., 13 mart. 1727.
2 ac 30 apr. 1729.
App., 9 sept. 1797.
Cap., 15 dec. 1736; 19 jan., 1 jun. 1737; 19 nov. 1740; 8 maii 1741.
Cap., 7 sept., 23 nov. 1793.
Distr., 5 apr., 22 nov. 6 dec. 1732.
Matr., 7, 21 maii, 2 jul. 1707.
Null. prof., 22 sept., 17 nov. 1753.
Red. Miss., 11 apr., 1 maii 1739.
MOTULEN. [43], 14 aug. 1700.
MURANA [44], Ass., 28 jan. 1673.
Cog. spir., 13 apr. 1669.
21 julii 1759.
Er. can., 12 dec. 1711.
Irr., 14 nov. 1716.
Irr., 22 jan., 26 febr., 12 mart. 1763.
Man., 19 nov., 1735; 28 jan., 3 mart. 1736; 6 ac 27 julii 1737.
Par., 21 julii, 23 aug. 1755.
Visit., 21 junii 1732.
MUTINEN. [45], julii 1575.
De Finali, 22 aug. 1637.
12 nov. 1644.
26 jan. 1658.
13 junii 1722.
Aggr., 20 nov. 1762.
App. et Red. Miss., 16 julii 1791.
Cap. seu Leg. pii, 22 nov., 6 dec. 1760.
Disp., 24 jan., 7 febr. 1784.
Matr., 18 nov. 1702.
Matr., 19 aug. 1724; 9 julii 1725.
On. Miss., 25 junii 1712.
Sus. et Red. on., 2 dec. 1780; 20 jan. 1781.
Irr., 24 jan., 28 febr. 1795.
Un. et Red., 26 nov. 1791.

N

NAMURCEN. [1], 16, 30 jan. 1745.
Disp., dec. 1724; 19 nov. 1729; 10 martii 1731.
NARNIEN. [2], mense junii 1586.
20 martii 1649.
12 sept. 1654.
24 mart. 1657.
Jur., 13 julii 1669.
Jur. par., 26 sept. 1699.
18 maii, 1 junii 1737.
3 apr., 8 maii 1745.
11 apr., 17 junii, 8 julii 1752.
23 jan., 27 febr. 1790.
15 maii 1790.
21 aug., 18 sept. 1790.

[38] *Monte Marano*, urbs Hirpinorum, episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano.

[39] *Monte Peloso*, urbs Lucaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Acheruntino, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[40] *Montpellier*, urbs Galliæ Narbonensis, et regionis Occitaniæ.

[41] *Monte Pulciano*, urbs Hetruriæ episcopalis in archiepiscopatu Florentino, sed ab eo immunis.

[42] *Monreale*, urbs Siciliæ archiepiscopalis apud Panormum, cui est unita. Adest etiam Mons Regalis, seu Mons Vici, *Mondovi*, urbs Liguriæ episcopalis in Monte sub archiepiscopatu Taurinensi.

[43] *Motula*, urbs regni Neapolitani in Provincia Hydruntina episcopalis sub archiepiscopatu Tarentino.

[44] *Muro*, urbs Lucaniæ in Basilicata, episcopalis sub archiepiscopatu Compsano.

[45] *Modena*, urbs Æmiliæ episcopalis sub archiepiscopatu Bononiensi.

[1] *Namur*, urbs Belgii ad Mosam fluvium, episcopalis sub archiepiscopatu Cameracensi.

[2] *Narni*, urbs Umbriæ episcopalis Romano Pontifice immediate subjecta.

Al., 1, 29 apr. 1713.
Cap., 16 junii 1703.
Cap., 19 jan., 9 febr. 1754.
Com. vol., 16 nov. 1715; 14 nov. 1716; 13 nov. 1717.
Cur. an., 27 junii 1733.
Er. can., 20 dec. 1749; 26 mart. 1751.
Er. mon., 26 jan. 1715.
Jub., 23 julii, 3 aug. 1782.
Jur. int. et vol., 11, 25 jan., 8 febr. 1783.
Jur. patr., 19 nov. 1718; 1, 22 apr., 6 maii, 5 aug. 1719.
Jur. par., 8 junii, 13 julii 1771.
Matr., 27 aug. 1746; 14 mart., 6, 20 junii, 11 julii, 1 aug. 1750.
Ser. et Punct., 14 apr. 1714.
Ser. ch., 3 febr., 3 mart., 24 nov. 1787; 19 jan. 1788.
Sub. dot., 21 aug., 11 sept. 1762.
Visit., 8 febr., 28 mart. 1716.
Prof., 22 junii, 23 nov. 1743; 25 jan. 1744.
Sub. dot., 28 nov. 1795.
NAULEN.[3], 6 junii 1705.
Visit., 2 dec. 1752.
NAZARENA[4], seu TRANEN., Dimis., 28 martii 1711.
El. vic. can., 11 sept. 1717.
Res., 25 jan., 8 febr. 1710.
NEAPOLITANA[5], 12 maii 1592.
Julii 1588.
11 jan. 1620.
7 febr. 1637.
3 dec. 1639.
15 nov. 1653.
3 aug. 1658.
25 jan. 1659.
Ben., 4 martii, 6 maii 1690.
Ben., 17 aug., 28 sept., 23 nov. 1697.
Cen., 29 nov. 1693.
Distr., 9 febr. 1669.
Ejec., 16 jan. 1683.
El. sep., 13 sept. 1666.
El. abb., 4 maii 1675.
Ex. rat., 11 mart. 1673.
Ind., 20 febr. 1677.
Jur., 1 dec. 1668.
Ord., 15 dec. 1685.
Seu ROMANA, Prof., 14 jun. 1681.
Proc. et Int., 16 nov. 1675.
Rec. ros., 13 febr., 17 julii 1683.
Sub. dot., 26 apr. 1698.
29 aug., 19 sept. 1722.
Seu CAVEN., 18 dec. 1723; 15 jan. 1724.
30 sept., 18 nov. 1724; 24 mart., 4 aug., 17 nov., 1 dec. 1725; 9 febr. 1726; 21 julii 1742.
24 martii, 23 junii 1725.
8 junii 1726.
17 apr. 1728.
Seu BOJANEN., 12 dec. 1767; 16 jan. 1708.
Aggr. confr., 7 dec. 1709; 30 aug. 1710; 9 apr. 1712; 19 aug. 1713.
Al., 6 dec. 1755.
Ann., 28 nov. 1705.
Ass. sub., 9 junii 1708.
Ben., 31 julii, 18 dec. 1706.
Ben., 9 julii 1708.
Ben., 9 apr. 1712; 11 martii 1713.
Ben., 11 junii 1718.
Cap., 2 oct. 1723.
Cap., 14 apr. 1725.
Cap., 16 junii, 17 nov. 1731.
Cel. Miss., 20 nov., 4 dec. 1706.
Cen., 15 maii, 5 junii 1700.
Cen., 23 febr. 1709.
Com. vol. et Red. on., 3 mart., 7 julii 1714.
Com. vol., 24 januar., 7 febr. 1733.
Seu CONSENTINA, Com. vol., 20 mart., 11, 25 sept. 1734.
Con., 15 sept. 1703; 18 julii, 8 aug. 1703.
Con., 28 febr. 1722.
Con., 16 febr., 1 mart. 1704.
Con., 28 julii 1708; 27 apr. 1709.
Con., 1 junii 1715.
Decr., 29 febr. 1744.
Disp., 28 mart. 1707.
Disp., 17 junii 1752.
Dom., 13 jan. 1731.
Dub. ant. con., 4 junii 1707.
Eleem. Miss., 2, 16 maii, 3 oct. 1716.
Exem., 1 sept. 1736.
Imp. crim., 26 mart. 1746.
Ind., 19 junii, 10 julii 1717.
Jur. par., 6, 20 mart., 3 apr. 1700.
Seu AVERSANA, Jur. con., 8 febr. 1716.
Jur. par., 12 apr. 1710; 14 mart. 1711.

[3] *Noli*, urbs Oræ Licusticæ, episcopalis sub archiepiscopatu Genuensi.

[4] *Nazareth*, urbs Palestinæ archiepiscopalis in Galilæa. Modo Nazarenus archiepiscopatus est titularis in regno Neapolitano, et in diœcesi Tranensi, et in oppido Barulo (*Barletta*) in agro Bariano, et in ora maris Adriatici habet ecclesiam sub invocatione S. Mariæ Nazareth, cum capitulo canonicis, dignitatibus et clero, et intus dictam ecclesiam jurisdictionem archiepiscopus exercet, et insignibus archiepiscopalibus utitur; et ei uniti sunt Cannæ et Montis Viridis episcopatus sub archiepiscopatu Compsano.

[5] *Naples*, urbs archiepiscopalis Campaniæ, maritima, regni Neapolitani caput.

Leg., 20 dec. 1732; 10 jan. 1733.
Matr., 1 sept. 1714.
Matr., 17 nov. 1714; 11 julii, 29 aug. 1767.
Matr., 20 maii, 17 junii 1719.
Matr., 8 julii 1719.
Matr., 1 oct. 1720.
Matr., 13 junii, 19 sept. 1733.
Matr., 29 aug., 19 sept. 1733.
Seu PUTEOLANA, Matr., 3 julii 1734.
Matr., 7 julii 1736.
Matr., 17 dec. 1740; 6 maii 1741.
Matr., 6 maii 1741.
Seu CASTRIMANIS, Matr., 2 dec. 1752; 13 jan. 1753.
Matr., 1, 22 sept., 24 nov. 1759.
Matr., 11 apr., 18 jul. 1761.
Matr., 4 julii 1722.
Matr., 31 mart., 28 apr. 1770; 28 septemb. 1771; 27 junii, 18 julii, 29 aug., 19 sept. 1772.
Null. matr., 12 aug., 2 sept. 1747.
Null. prof., 14 mart. 1705.
Null. prof., 13 mart., 2 oct. 1706.
Null. prof., 27 maii 1713; 11 junii, 2 julii, 17 dec. 1718; 21 jan. 1719.
Null. prof., 9 sept. 1724.
Null. prof., 20 junii, 1 aug. 1750.
Null. prof., 14 martii 1750.
Null. prof., 8, 22 maii, 19 junii 1751.
Null. prof., 18 nov. 1752.
Seu HIERACEN., Ord., 25 sept. 1700; 15 jan. 1701.
Seu SCALEN. et RAVELLEN., Ord.. 29 jan., 19 febr. 1701.
Seu ANGLONEN., Ord., 29 apr. 1702.
Seu NICO-EQUEN..Ord., 12 feb., 12 mart. 1718.
Seu SURRENTINA, Ord., 27 nov., 11 dec. 1717; 21 maii 1718.
Præt. sim., 13 aug. 1718; 26 aug. 1719.
Præt. matr., 15 nov. 1710; 24 jan., 18 julii, 5 sept. 1711.
Proc., 3 aug. 1709.
Proc., 28 nov. 1733.
Red. Miss., 13, 27 jan. 1703.
Red. Miss., 30 aug., 29 nov. 1704.
Red. Miss., 24 sept., 19 nov. 1729.
Red. oner., 15 mart. 1704; 15 junii 1709.
Red. on., 9 apr., 7 maii 1718.
Red. temp. Miss., 26 mart. 1707.
Rest. in int., 17 junii 1702; 16 junii 1703; 17 maii 1704.
Rest. in int., 28 julii 1703.
Rest. in int., 19 maii 1703.
Rest. in int., 9 aug. 1704; 29 jan., 12 febr. 1707.
Rest. in int., 16 febr. 1706; 12, 26 februar. 1707; 13 apr., 1 junii 1709; 12 apr. 1710.
Rest. in int., 16 maii 1705.
Seu TRANEN., Rest. in int., 3, 17 dec. 1707; 14 jan. 1708.
Seu SUESSANA, Rest. in int., 28 jan., 11 febr. 1708; 25 jan., 8 febr. 1710.
Rest. in int., 1 junii 1715.
Rest. in int., 28 nov. 1716.
Rest. in int., 2 oct. 1717; 12 mart., 3 sept. 1718.
Rest. in int., 10 apr. 1723.
Rest. in int., 1 dec. 1725.
Rest. in int., 1 dec. 1731.
Rest. in int., 20 dec. 1732.
Rest. in int., 4 dec. 1734.
Rest. in int., 12 febr. 1735.
Rest. in int., 28 apr., 1736; 30 mart. 1737; 28 febr., 14 mart. 1739.
Rest. in int., 13 apr. 1737.
Rest. in int., 27 junii, 17 aug. 1737.
Rest. in int., 14 junii 1738.
Rest. in int., 24 sept., 19 nov. 1740.
Rest. in int., 18 nov. 1741; 23 junii 1742; 30 mart. 1743;
Seu SALERNITANA, Rest. in int., 5 maii 1742.
Rest. in int., 23 nov. 1743.
Rest. in int., 5 julii, 23 aug. 1749.
Rest. in int., 20 dec. 1749; 24 jan., 28 febr. 1750.
Rest. in int., 29 julii, 18 nov., 2 dec. 1752.
Rest. in int., 17 sept., 26 nov. 1768.
Sp., 27 maii 1737.
Spon., 17, 31 maii, 20 sept. 1704.
Spon., 21 jan., 4 febr. 1713.
Spon., 13 julii, 3 aug. 1720; 23 aug., 6, 20 dec. 1721; 7 febr. 1722.
Spon., 8, 29 aug., 17 sept. 1722.
Spon., 3, 24 martii 1725.
Spon., 31 julii 1728.
Spon., 24 aug., 23 nov. 1743; 11 jan., 29 febr., 14 mart., 9 maii, 13 junii 1744.

NEBIEN [6], 1 sept., 17 nov. 1753; 9 febr. 1754.
28 jul. 1781.

NEOCASTREN. [7], 3 febr. 1629.
17 jan. 1728.
Cap., 1 jun. 1709.
Con., 13 jan. 1714.

[6] Nebbien, *Nebio*, urbs episcopalis Corsicæ insulæ sub archiepiscopatu Genuensi.

[7] *Nicastro*, urbs Brutiorum in Magnæ Græciæ confinio, episcopalis sub archiepiscopatu Rhegino.

Dism. et Conc., 15 dec. 1703; 26 jan., 16 febr. 1704.
Er. can., 19 nov., 3 dec. 1710.
Jur. nom. conc., 6 oct. 1703; 1, 15 mart. 1704; 12 dec. 1705; 9, 23 jan., 1, 15 mart. 1704; 12 dec. 1705; 9, 23 jan., 31 jul. 1706.
Mis. pro pop., 16 jun., 7 jul., 15 dec. 1770; 26 jan., 13 jul., 3 aug. 1771; 25 jan., 15 febr. 1772.
Or., 4 maii 1715.
Rest. in int., 29 jan., 12 febr. 1707.
Rest. in int., 7 maii 1718; 16 dec. 1719; 13, 27 jan., 24 feb., 7 dec. 1720; 21 aug., 11 sept. 1728.
Par., 23 jun. 1725; 10 maii 1727.

NEPESINA [8], jul. 1588.
11 jan. 1594.
24 jul. 1632.
18 apr. 1722; 9 febr. 1726.
24 aug. 1748.
20 aug. 1757.
2 dec. 1775; 20 jan. 1776.
17 jun., 8 jun. 1786.
8 jul. 1786.
Can., 21 jan., 4 febr. 1719.
Can., 18 dec. 1751; 11 mart. 1752.
Can., 17 nov., 1 dec. 1703.
Cap., 27 maii 1713.
Cap., 23 mart., 27 apr. 1765.
Cap., 19 dec. 1795; 23 januar. 1796.
Cons. con., 18 febr., 24 mart. 1764.
Disp. ab irr., 13 jul., 3 aug. 1782; 16 aug., 6 sept., 29 nov. 1783; 3 ac 24 julii 1784.
Dot., 14 junii, 30 aug. 1704; 2 julii 1707.
Dot., 21 aug. 1790; 24 januar. 1795.
Irr., 23 jul. 1707.
Jub., 28 nov. 1711.
Jur., 30 aug., 13 sept. 1777.
Med. ann., 16 aug. 1794.
Mis. conv., 16 maii 1789.
Ord., 12 sept., 21 novemb. 1750.
Proc. et Ex., 3 dec. 1712; 27 maii 1713.
Leg. pii, 16 dec. 1797.
Punct., 18 julii, 8 aug. 1711.
Red., 18 maii, 22 jun. 1776; 8 aug., 5 sept. 1778.
Red. Miss, 25 jan., 15 febr. 1772.
Red. on., 3, 24 jul. 1734.
Rest. eccl., 31 aug. 1771; 30 maii, 27 junii 1772; 28 aug., 18 sept. 1773.
Un., 15 mart., 5 apr., 29 nov. 1783.

NERITONEN. [9], anno 1574.
22 junii 1624.
24 julii 1643.
3 dec. 1757; 18 febr. 1758.
Abb., 19 apr., 22 nov. 1760.
Ad. on. Miss., 20 jan., 17 febr. 1742.
Ben, 15 sept. 1703.
Ben., 20 dec. 1755.
Matr., 24 maii, 14 jun. 1738.
Plur., 7, 21 jun., 12 jul. 1760.
Red. rat., 8 febr., 1 mart. 1758.
Rest., in int., 23 febr. 1715.

NICIEN [10], 18 nov. 1628.
4 aug. 1646.
19 dec. 1648.
Ad vis. SS. LL., 6 aug. 1677.
27 nov. 1790.
Cap., 15 apr., 12 aug. 1758.
Conc., 27 jul. 1737.
Disp., 17 jun. 1778.
Matr., 13 febr., 24 apr., 8, 22 maii, 19 junii 1751.
Seu JURRITANA, Matr., 11 mart., 20 maii 1786.
On. Miss., 27 nov. 1779; 15 jan. 1780.
Rest. in int., 23 febr. 1715.
Decr., 19 febr., 14 mart., 9 maii, 13 junii 1744.
Trans. par., 9 aug. 1704; 12 dec. 1705.

NICOTEREN. [11], Er. can., 10 jul. 1706.
Red. Miss., 4, 18 dec. 1706.

NITRIEN [12], 12 febr. 1735.

NOLANA [13], 8 febr. 1581.
20 jun. 1750; 19 jun., 31 jun. 1751; 22 jan. 11 mart. 1752.
14 dec. 1754.
Dism., 14 apr. 1736.
Distr., 6 febr. 1700; 19 aug. 1702.
Irr., 6 dec. 1794; 24 januar. 1795.
Null. prof., 13 jan., 3 februar. 1753; 25 jan., 1 mart. 1755; 26 jun., 17 jul., 28 aug., 18 sept. 1756; 12 febr. 1757.

[8] *Nepi*, urbs Hetruriæ in provincia Patrimonii ditionis Ecclesiæ episcopalis unita Sutrio immediate Romano Pontifici subjecta.

[9] *Nardo*, urbs Salentinorum episcopalis in archiepiscopatu Brundisino, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[10] *Nizza di Provenza*, urbs Galliæ Narbonensis apud Ostia Vari fluvii, episcopalis sub archiepiscopatu Etrodunensi.

[11] *Nicotera*, urbs Brutiorum littoralis episcopalis in archiepiscopatu Rhegino, sed ab ejus juridictione exempta.

[12] *Nitria*, urbs episcopalis sub archiepiscopatu Strigoniensi in Hungaria trans Danubium.

[13] *Nola*, urbs episcopalis snb archiepiscopatu Neapolitano in Campania.

Reæd. eccl., 15 maii, 5 jun. 1700.
Red. leg. pior., 18 febr., 11 mart. 1713.
Red. Miss., 28 febr., 14 mart. 1739.
Rest. in int., 19 nov. 1757; 14 jan., 18 febr. 1758.
Par., 13 jan., 3 febr. 1753; 25 jan., 1 mart. 1755; 26 jun., 17 jul., 28 aug., 18 sept. 1756; 12 febr. 1757.
NONANTULANA [14] seu EUGUBINA, 24 maii 1727; 17 dec. 1729.
Conc., 15 jan., 7 maii 1707; 11 febr., 3 mart., 9 aug. 1708.
NOVARIEN. [15], 15 mart. 1630.
14 jan. 1645.
4 aug. 1691.
Dimis. ad ord., 1 oct. 1661.
Jub., 2 oct. 1677.
Jur. adm. sacr., 17 sept. 1695.
20 dec. 1704.
12 dec. 1705.
24 febr. 1720.
10 jun., 8 jul. 1724.
5 jul., 2, 23 aug. 1727.
22 nov. 1727.
2 dec. 1761; 16 jan. 1762.
23 nov., 14 dec. 1765; 1, 22 mart., 19 jul., 9 aug. 1766.
14 maii, 4 jun. 1768.
17 jul. 1773.
11 jun., 9, 30 jul. 1774.
17 jul., 7 aug. 1779.
6 et 27 aug. 1791.
Aggr., 3, 24 sept. 1718; 13 jan. 1720.
25 jan., 8 febr. 1794.
Ann., 14 maii 1729.
Conc., 17 apr. 1706.
Dism., 15 jul., 12 aug., 23 sept., 18 nov. 1747.
Disp., 13 aug. 1707.
Distr. et Fruc., 11 jan., 1 mart., 5 jul. 1777.
Dism., 17 maii 1749.
Div. et Dism. par., 19 apr., 21 jun., 23 aug., 20 sept. 1760.
Doct., 4 jul., 8 aug. 1716.
Ele., 16 jan., 6, 20 mart. 1700.
Exp. ven. et proc., 10 maii 1710.
Fun. et Jur., 1, 15 mart. 1704.
Ind., 23 nov. 1776; 11 jan. 1777.
Jur. et Cen., 1 dec. 1703.
Jur., 15 dec. 1764; 31 maii, 21 jun. 1766.
Jur. par., 30 aug. 1710.
Jur. visit., 8 maii 1751.
Jur. par., 14 dec. 1754; 10 febr., 10, 31 mart., 21 jul. 1759.
Mis. conv., 26 jun., 17 jul., 7 aug. 1779.
Per. par., 6 oct. 1703.
Præem., 17 mart., 14 apr. 1714.
Præt. irr., 25 jun., 16 jul. 1712.
Red., 5, 26 aug. 1780.
Red. Miss., 16 jul., 1791.
Red. on., 28 jul. 1703; 1, 15 mart. 1704.
Red. on., 27 aug. 1791.
Red. Miss., 17 aug., 7 sept. 1793.
Red. Miss., 23 nov. 1793.
Resig., 8 aug. 1705.
Trans. et red. Miss., 14 dec. 1793; 25 jan. 1794.
Trans. Mis., 6 aug. 1791.
Red., 19 jan. 1793.
Red. Miss. et Ab., 12 maii 1792.
Red. et Com. on., 19 febr., 26 mart. 1791.
Red. Miss., 26 sept., 28 nov. 1795.
Red. Miss., 28 nov., 19 dec. 1795.
Un., 11, 25 sept., 26 nov., 17 dec. 1762.
NUCERINA [16], 5 jul. 1607.
Appl., 24 jul. 1762.
Appl., 13 febr., 13 mart. 1773.
Can., 29 nov. 1783; 10 jan., 20 aug., 11 sept., 27 nov. 1784; 9 apr. 1785.
Com. vol. et Trans., 15 mart., 5 apr. 1794.
Jur. visit., 11, 25 jan. 1783.
Leg. pii, 5 apr. 1732.
Par., 11 maii, 1 oct., 16 nov. 1720; 2 oct. 1721.
Præc. pas. et Sol. dec., 23 apr., 14 maii 1774.
Seu FULGINATEN., Prof., 2 jul. 1729; 8 maii 1734; 10 sept. 1735.
Red., 13 mart., 8 maii 1784.
Vend., 3 ac 17 jun. 1780.
NUCERINA PAGANORUM [17], 23 jun. 1629.
20 apr. 1697.
20 sept. 1704; 10 jan., 14, 28 mart., 2 maii 1705.
27 jul. 1726.
Func. par. et Ser. ch., 1 et 15 dec. 1708; 14 jun. 1710.
On. Miss., 24 sept., 19 nov. 1729.
Par., 20 sept. 1704.

[14] *Nonantola*, abbatia sub titulo S. Sylvestri ordinis S. Benedicti, prope Mutinam, et in ejus diæcesis territorio, licet a Sancta Sede immediate dependens.

[15] *Novara*, urbs Insubriæ episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[16] *Nocera*, urbs Umbriæ in Monte in via Flaminia, episcopalis Romano Pontifici immediate subjecta.

[17] *Nocera de' Pagani*, urbs in Picentibus Mediterranea, episcopalis sub archiepiscopatu Salernitano.

Præb. theo., 8 febr., 1 mart. 1738.
Quar. can., 13 jan. 1714.
Red. Miss., 27 apr. 1709; 16 mart. 1715.
Red. Miss., 7, 21 maii 1735.
Red. Miss., 4 aug. 1736.
Red. Miss., 14 febr., 14 mart., 8 aug., 5 sept. 1778.
Resid., 11 sept., 2 oct. 1706.
Resid., 26 febr. 1707.
Resid., 19 maii 1708.
Spon., 17 dec. 1735; 14 jan. 1736.

NULLIUS [18], 30 mart. 1590.
4 sept. 1591.
30 jul. 1591.
16 jan. 1593.
19 jan. 1595.
9 apr. 1596.
8 jun. 1595.
Mense apr. 1595.
6 febr. 1597.
3 mart. 1597.
Jan. 1598.
5 mart. 1598.
15 mart. 1601.
6 apr. 1606.
17 aug. 1626.
12 maii 1629.
13 jun. 1626.
15 apr. 1628.
15 mart. 1631.
13 jan. 1635.
19 mart. 1639.
28 jan. 1640.
27 jul. 1647.
17 aug. 1652.
28 febr. 1654.
Distr., 18 dec. 1666.
Patr. sacr., 15 mart. 1642.

NULLIUS ALTAMURÆ [19], Cons. et Ex., 13 jul., 3 aug. 1715; 25 jan., 8 febr. 1716.
Resid., 5 maii 1703.

NULLIUS seu AQUILANA [20], Jurisd., 4 maii, 17 aug., 7 sept. 1726.

NULLIUS seu ASCULANA [21], 6 maii, 10, 24 apr. 1723.

NULLIUS ATINÆ [22], Ben., 8 aug. 1716.
Distr., 27 maii, 17 jun. 1702.

NULLIUS seu BRICTINORIEN [23] et POLICASTREN., 3 dec. 1718, 21 jan. 1719; 3 et 24 aug. 1720.
Ind., 28 mart., 23 maii 1722.

NULLIUS seu CALAGURITANA [24], Visit. et Cen., 24 jan., 28 mart., 16 maii 1705.

NULLIUS CANUSII [25], Part., 25 junii, 30 julii, 17 dec. 1763.

NULLIUS CASTELLANÆ [26], 29 aug. 1722; 16, 30 jan. 1723.
Seu CONVERSANEN., Ord., 9 apr. 1707.

NULLIUS CASTRI DURANTIS [27], seu URBINATEN., 13 nov. 1593.

NULLIUS CAVEN. [28], seu CAPUTAQUEN. Jur., 15 dec. 1731; 22 jan. 1732.
Irr., 24 nov. 1792; 7 sept. 1793.

NULLIUS CERROPOLI [29], Irr., 5 apr. 1704.

NULLIUS FARFEN. [30], 13 nov. 1655.
21 nov. 1761.
Alum., 18 maii 1743.
Cap., 4 junii, 3 ac 24 sept. 1707.
Cap., 12 aug. 1741.
Cap., 16 julii, 6 aug. 1791.
Can., 14 maii, 4 junii 1768; 12 maii, 16 jun. 1770.
Com. ben., 2 aug. 1749.
Distr. quot., 22 nov., 20 dec. 1738.
Mon. frum., 29 aug., 19 sept. 1744.
Punct., 5 aug. 1780.
Reap. eccl., 8 febr. 1721.
S. Salv. maj. sem., 25 jan., 22 nov., 6 dec. 1749.
Sem., 9 aug. 1777.

[18] Scilicet nullius diœcesis.

[19] Seu Petiliæ, Altimuri, *Altamura*, urbs Apuliæ Peucetiæ archipresbyteralis, et ad nullum episcopatum pertinet.

[20] *Aquila*, ubi adest archipresbyteratus S. Blasii olim S. Victorini, qui nulli subest.

[21] *Ascoli*, ubi habetur abbatia S. Eutizzi in commendam erecta, et nulli subjecta.

[22] *Atino*, urbs Latii in monte, apud fines Samnii, nullo Episcopo subjecta, cujus præpositus episcopalem habet jurisdictionem.

[23] Vide *Nullius S. Ruffilli*.

[24] *Calahorra*, in qua urbe habetur abbas monasterii Naxarensis ordinis S. Benedicti, qui episcopalem exercet jurisdictionem.

[25] *Canosa*, urbs Apuliæ Peucetiæ nunc agri Bariani, olim propriam habebat sedem episcopalem, quæ nunc cum Barensi archiepiscopatu est conjuncta.

[26] *Castellana*, oppidum regni Neapolitani in provincia Barensi, cujus capitulum S. Leonis est Ordinarius.

[27] Abbatia sub titulo S. Christophori ordinis S. Benedicti in diœcesi olim Urbinatensi (Massa Trabaria) dicta ad sinistram Metauri fluminis condita, sub immediata S. Sedis jurisdictione, cujus abbas habet jurisdictionem episcopalem.

[28] In diœcesi Cavensi habetur abbatia sanctissimæ Trinitatis Cavæ, quæ nulli subest.

[29] Est pagus, qui ad abbatiam nullius diœcesis pertinet.

[30] *Farfa*, castrum Italiæ in Sabina cum abbatia percelebri sub titulo S. Mariæ Virginis ordinis S. Benedicti in territorio diœcesis Sabinensis ab Episcopi jurisdictione exempta, et a Sede Apostolica immediate dependens.

Subr., 11 jun., 2, 23 jul., 13 aug. 1718; 21 jun., 12 jul. 1721.
Sub. dot., 23 apr., 14 maii 1774.
Sub. dot., 2 dec. 1786.
Susp. Miss., 14 jan. 1792.
Un. can., 21 nov. 1739.
NULLIUS FASSANI [31], 8 jun., 6 jul. 1726.
Punct., 28 nov., 12 dec. 1716.
Res., 16 et 30 jan 1762.
NULLIUS FERENTILLI [32], Conf. conc., 31 jul., 11 sept. 1706.
Visit. SS. LL., 7, 28 apr. 1781.
Visit. SS. LL., 19 febr. 1791.
NULLIUS FORO-POMPILII [33], 20 aug., 10 sept. 1785.
28 jan., 18 febr. 1758.
Ben., 14 maii 1729.
Cap., 18 apr. 1733.
Rec. div. off., 24 nov., 15 dec. 1759.
Jub., 18 jun. 1796.
NULLIUS FULDEN. [34], Jur., 3 oct. 1716.
NULLIUS GALEATÆ [35], 26 jun., 17 jul. 1700.
NULLIUS GUASTALLÆ [36], 29 nov. 1698.
Priv. mans., 31 jul., 28 aug. 1660.
26 nov. 1791.
10 et 31 maii 1783.
21 jun., 12 jul. 1788.
Can., 31 maii 1794.
Com. Vol., 4 maii 1715.
NULLIUS LEPRINIANI [37], Cap., 13 jul., 3 aug., 23 nov., 14 dec. 1771; 14 mart. 1772; 12 jun., 17 jul., 7 aug. 1773.
Leg., 7, 28 apr., 12 maii, 16 junii, 7 julii 1781.
NULLIUS LERENÆ [38], 7 dec. 1675.
NULLIUS seu MASSANEN. [39], Jur. conv. syn., 14 jun., 5 jul. 1738.
NULLIUS seu MINERBIEN [40], Conc., 1 jun. 1709.
Jur. et Att., 1 jun., 20 sept., 16 nov. 1715; 11 jun., 13 aug. 1718.
NULLIUS TERRÆ MELDULÆ [41], Off. et Agg. confr., 22 jan., 12 febr. 1757.
NULLIUS seu MONTIS CASINI [4], 4 jul. 1716.
26 jan. 1726; 21 aug., 11 sept. 1728; 2, 30 apr., 11 jun. 1729; 2 jun. 1731.
19 nov. 1757.
19 dec. 1761; 12 maii, 2 jun. 1764.
Conc., 26 martii, 23 april., 7 maii, 9 julii 1735.
Distr. sub. dot., 24 sept. 1729; 14 et 28 jan. 1730.
NULLIUS seu MONTIS VIRGINIS [43], Cen., 26 jun., 18 dec. 1700.
Irr., 16 febr., 5 apr. 1788.
NULLIUS NONANTULÆ [44], 30 august. 1698.
Jur. par., 13 jan. 1685.
26 nov., 17 dec. 1791.
Cap., 7 maii, 25 junii, 16 jul., 6 aug. 1791.
2 martii 1765.
Jur. par., 13, 27 junii 1744; 3 apr., 8 maij 1745.
Reæd. eccl. par., 16 maii 1778; 30 jan., 6 mart. 1779.
Trans. Miss., 16 sept., 2 dec. 1780.
Sub. dot., 6 maii 1797.
NULLIUS ORBETELLI [45], 28 apr. 1736.
Er. can., 26 febr., 11 martii 1752.

[31] *Fassano*, oppidum Campaniæ in Principatu ulteriori in diœcesi S. Agathæ Gothorum cum abbatia sub titulo S. Angeli olim ordinis S. Benedicti, in commendam dari solita, et Sedi Apostolicæ immediate subjecta.

[32] *Ferentillo*, oppidum, quod subest abbatiæ basilicæ Lateranensis ab ordinaria jurisdictione immunis.

[33] *Forlimpopoli*, urbs olim, nunc oppidum Æmiliæ in Romandiola.

[34] *Fuld, Fulda*, urbs Germaniæ in Franconiæ Hassiæque confinio. In ea inest abbatia ordinis S. Benedicti Germaniæ præstantissima, erecta in episcopatum a Benedicto XIV præservato tamen statu regulari, et sub archiepiscopatu Moguntino.

[35] Seu Saltus Galliani, *Galeata*, pagus Æmiliæ in agro Foroliviensi, qui subest abbatiæ sub titulo S. Hilarii immediate a Sancta Sede dependenti.

[36] *Guastalla*, oppidum Galliæ Cispadanæ in patriarchatu Aquileiensi, cujus abbas privilegio Sedis Apostolicæ est ordinarius, et exemptus.

[37] In oppido Civitellæ abbas S. Pauli extra urbis mœnia ordinis S. Benedicti spiritualem, et temporalem jurisdictionem exercet.

[38] Oppidum, quod subest priori religionis militaris sancti Jacobi de Spatha in provincia Legionensi.

[39] Agitur de archimandrita monasterii Sanctissimi Salvatoris de Lingua Phari, ab ordinaria jurisdictione exempto.

[40] Archipresbyter Terræ Cirignolæ in provincia Apuleæ nulli episcopi jurisdictioni subest.

[41] *Meldola*, oppidulum Italiæ, in Romandiolæ provincia in confinio Hetruriæ, ubi adest abbatia Basilicæ Vaticanæ unita.

[42] *Monte Casino*, super quo clarissimum Benedictinorum cœnobium constructum, et ad ejus radices olim urbs episcopalis Samnii, modo oppidum S. Germani est. Abbas hujus loci est ordinarius, et Sanctæ Sedi apostolicæ immediate subjicitur, quin etiam episcopali cum jurisdictione.

[43] Oppidum regni Neapolitani inter Nolam, et Beneventum, in quo insigne monasterium construxit S. Guillelmus ordinis Mont.-Virginei sic dicti fundator.

[44] *Nonantola*, abbatia habetur sub titulo S. Sylvestri, Ordinis S. Benedicti prope Mutinam, et in ejus diœcesis territorio.

[45] *Orbitello*, oppidum Hetruriæ in territorio Senensi prope oram maris Tyrrheni; pendet in spiritualibus ab abbate Trium Fontium ad Aquas Salvias; prope, et extra Romam.

Matr., 18 julii, 3 oct. 1705.
Resid., 24 apr. 1700.
NULLIUS PISCIEN. [46], Com. vol., 13 jul. 1720; 21 junii 1721.
Red. Miss., 9 apr. 1707.
NULLIUS PONTANI [47], 17 apr. 1706.
1 et 22 martii 1766.
26 jan., 23 febr. 1771.
Cap., 28 febr., 14 martii 1739.
Com. vol., 5 maii, 21 julii 1742; 25 jan., 8 febr. 1744; 30 januar. 1745; 12 martii 1796.
El. vic. cap., 16 dec. 1741; 20 jan., 17 febr. 1742.
Præc. et Distr., 6 ac 26 mart. 1735.
Red., 4 maii, 8 junii 1771.
Sub. dot., 15, 19 jan. 1791.
Sub. dot., 16 aug. 1794.
NULLIUS PROVINCIÆ CALABRIÆ [48], 11 julii 1682.
NULLIUS PROVINCIÆ COMPOSTELLANÆ [49], 2 oct. 1723.
NULLIUS PROVINCIÆ HISPALENSIS [50], Ex., 11 sept., 20 nov., 4, 18 dec. 1706; 15 jan. 1707.
NULLIUS PROVINCIÆ RAVENNATENSIS [51], 15 sept. 1629.
29 nov. 1704.
NULLIUS PROVINCIÆ SENEN. [52], 6 febr., 6 mart., 5 junii, 17 julii 1700.
NULLIUS PROVINCIÆ SPOLETANÆ [53], Patr., 12 mart. 1650.
NULLIUS PROVINCIÆ TREVEREN. [54], Ben., 12 jan. 1704.
NULLIUS PUTIGNANI [55], 25 febr., 6 maii 1741; 17 febr. 1742.
NULLIUS S. SOPHIÆ, seu BENEVENTANA [56], 10 junii, 12 aug. 1741.
NULLIUS S. ÆDISTI [57], 30 maii, 27 junii, 18 jul. 1772.
14 mart., 4 apr. 1778.
Ben. sacr., 19 junii 1790; 16 junii, 21 julii 1792.
Cap., 30 maii, 27 junii 1772.
NULLIUS S. BENIGNI [58], 21 apr., 5 maii 1703.
24 mart. 1792.
Com. vol., 16 jun., 21 jul. 1792.
Irr., 15 maii, 5 junii 1790; 3 mart. 1792.
Matr., 14 jan., 22 julii 1758.
NULLIUS S. GERMANI [59], Matr., 20 nov., 18 dec. 1751; 22 jan. 1752.
NULLIUS S. JACOBI DE SPATHA [60], 21 apr. 1792.
NULLIUS S. LAURENTII [61] in Campo, 30 maii, 20 junii, 11 julii 1767.
Com. vol., 11 dec. 1784; 20 aug. 1785.
Disp. ab irr., 21 junii, 19 jul. 1783; 8 maii 1784.
NULLIUS S. MARCI IN LAMIS [62], Par., 14 dec. 1743; 11 jan. 1744.
NULLIUS S. MICHAELIS DE CLUSA [63], 2 dec. 1775; 20 jan. 1776.
NULLIUS S. RUFFILLI [64], 12 martii, 9 apr. 1785.
8 aug. 1761; 24 jan., 14 febr. 1767.
NULLIUS S. SALVATORIS MAJORIS [65], Cap., 9 sept. 1730.
Cap., 18 aug. 1792.
NULLIUS S. SEVERINI [66], Jur., 14 jan., 4 febr. 1702.
Jur., 21 jan., 4 febr., 20 maii, 7 junii 1719.
Par. del. ser., 11 dec. 1756; 22 jan., 12 febr. 1757.

[46] *Pescia*, urbs Hetruriæ sub spirituali jurisdictione præpositi.

[47] *Ponzano*, oppidum apud Montem Faliscorum subjectum abbatiæ Trium Fontium in commendam dari solitæ.

[48] *Calabria*, provincia regni Neapolitani.

[49] Villa de Quitana nullius diœcesis, sita in provincia Compostellana.

[50] Oppida status Estessensis nullius diœcesis ad præceptorias Ordinum Militarium S. Jacobi de Spata, Calatravæ et Alcantaræ pertinentia.

[51] Vide *Nullius S. Rufilli Provinciæ Ravennatensis.*

[52] Vide *Nullius Orbetelli.*

[53] Videlicet in provincia Spoletana.

[54] Ecclesia collegiata oppidi Romaricomontis nullius diœcesis, sed in provincia Treverensis.

[55] Oppidum Putignani spectans ad religionem militarem Hierosolymitanam situm in regno Neapolitano in diœcesi S. Agathæ Gothorum.

[56] Abbatia sub titulo S. Sophiæ olim ordinis S. Benedicti, nunc commendata; non longe sita ejus ecclesia a muris Beneventanis.

[57] Oppidum (Sanct' Oreste) abbatiæ Trium Fontium commendata.

[58] Abbatia sub titulo S. Benigni ordinis S. Benedicti in diœcesi Signina modo.

[59] Vide *Nullius* seu *Montis Casini.*

[60] Religio militaris S. Jacobi ab episcopali jurisdictione immunis.

[61] Oppidum S. Laurentii in Campo, quod subest abbatiæ ejusdem nominis olim ordinis S. Benedicti, modo commendata in diœcesi Fanensi.

[62] Abbatia ordinis Cisterciensis diœcesis Sipontinæ in commendam dari solita, cui subest in temporalibus oppidum S. Marci.

[63] Abbatia sub titulo S. Michaëlis de Clusa ordinis S. Benedicti in diœcesi Taurinensi.

[64] Abbatia sub titulo S. Pruphilli primi civitatis episcopi, et tutelaris, olim ordinis S. Benedicti modo ab auctoritate episcopi subducta, et Vaticanæ Basilicæ S. Petri Urbis attributa; sita est in Romandiola.

[65] Abbatia sub titulo S. Salvatoris Majoris commendata.

[66] Abbatia S. Mariæ de Rambona, et SS Laurentii in Doliolo, et Eustachii olim ordinis S. Benedicti in Marchia Anconitana, nunc commendata, et Sedi Apostolicæ immediate subjecta.

Par., 17 aug., 7 sept. 1737.

NULLIUS SUBLACEN. [67], 18 mart., 15 apr. 1780. 16 junii, 7 julii 1781.

Ben. ap., 16 junii, 17, 28 jul., 18 aug. 1781; 11 maii, 8 junii, 13 julii 1782.

Conc., 22 julii 1741.

Er. can., 28 jan., 17 junii 1769.

Fun., 25 apr., 30 maii 1761.

Leg., 24 sept., 19 nov. 1740, 15 apr. 1741.

Rep. eccl., 11 julii 1750.

Red. on., 15 maii, 5 jun. 1790; 24 mart. 1792.

NULLIUS seu VESPRIMIEN. [68], Jur., 12, 26 mart., 17 dec. 1718; 17 junii, 8 julii, 26 aug. 1719; 6, 20 dec. 1721; 13 junii, 8, 29 aug. 1722.

Sup. dec., 17 junii, 8 julii 1719.

NULLIUS TRIUM FONTIUM [69], Miss. conv., 14 martii, 4 april. 1772.

Leg., 17 dec. 1791.

Red. leg., 21 apr., 12 maii 1792.

NULLIUS TUDELÆ [70], 22 nov. 1727; 21 febr. 13 mart. 1728; 22 julii, 13 aug. 1729; 30 sept. 1730.

NULLIUS seu TULLEN. [71], Jur., 4 maii, 3, 24 aug. 1715.

NUSCANA [72], 17 jan. 1756.

14 apr., 15 sept., 24 nov. 1764.

Adm. ad cons., 22 sept., 17 nov. 1753.

Fun., 17 dec. 1729; 14 jan. 1730.

Sep., 19 nov. 1735; 28 jan. 1736.

OLINDEN. [1], 14 mart. 1705.

OLISSIPONEN. [2], junii 1585.

OLOMUCEN. [3], Jur., 11 julii 1665.

Jur., 7 junii, 2 aug. 1755.

Jur. conc., 14 mart. 1733.

Null. matr., 29 julii, 26 aug. 1769; 14 mart. 1772.

Par., 6 maii 1741.

Res., 16 jan. 1700.

OPPIDEN. [4], 14 mart. 1722; 6, 20 maii, 23 sept. 1747.

Cen., 7 dec. 1709; 3 oct. 1716.

Contr., 16 nov. 1715.

ORDINIS CANONICORUM REGULARIUM SS. Salvatoris [5], 17 julii 1723.

ORDINIS CAPPUCCINORUM [6], 8 jun., 6 jul. 1726; 15, 29 mart., 26 apr. 1727.

11 et 25 sept., 20 nov. 1728.

Seu CATHACEN., 25 sept., 20 nov. 1728.

Seu ANGLONEN., Disp., 15 decemb. 1710.

Dub. ord., 14, 28 jan. 1708.

Seu SENOGALLIEN., Ord., 29 nov. 1710; 10 jan. 1711.

ORDINIS CARMELITARUM DISCALCEATORUM [7], 20 martii, 3 apr. 1700.

ORDINIS CARMELITARUM EXCALCEATORUM [8], 21 aug. 1694.

ORDINIS MINIMORUM [9], Quar. fun., 14 mart. 1733; 30 julii, 10 sept. 1735.

---

[67] *Subiaco*, urbs abbatialis, quæ nulli episcopatui subest. Hæc abbatia sub titulo S. Scolasticæ ordinis S. Benedicti congregationi Casinensi unita intra fines Tyburtinæ diœcesis, vocari solet abbatia Sacri Specus, sive S. Scolasticæ de Specu.

[68] Præpositura ecclesiæ collegiatæ B. M. Virginis de Alba regali immediate Papæ subjecta.

[69] Abbatia Trium Fontium commendata sita in agro Romano.

[70] Ecclesiæ collegiatæ capitulum civitatis Tuhelæ ab episcopali jurisdictione immune.

[71] Capitulum ecclesiæ collegiatæ S. Deodati in provincia Treverensi ab ordinarii jurisdictione exempta.

[72] *Nusco*, urbs episcopalis Hirpinorum sub archiepiscopatu Salernitano.

---

[1] *Olinda de Pernambuco*, urbs Americæ Meridionalis in Brasilia sub Lusitanis, episcopalis et sub archiepiscopatu Sancti Salvatoris.

[2] Vide *Ulyssiponen*

[3] *Olmutz*, urbs Germaniæ episcopalis antea sub archiepiscopatu Bragensi, modo ad archiepiscopalem sedem evecta a Pont. Max. Pio VI, et nulli subjecta.

[4] *Oppido*, urbs episcopalis Brutiorum in Calabria ulteriore sub archiepiscopatu Rhegino.

[5] Sic dicta hæc congregatio a primo monasterio quod habuit in Silva Lacus non longe a Senis instituta a ven. P. Stephano Cioni Senensis anno 1408, et appellantur etiam Scopettini a monasterio quod initio paluerunt prope muros Florentiæ, dicitur etiam congregatio Renum, cui fuit unita, seu S. Mariæ ad Renum, quæ prope Bononiam tertio ab urbe milliario apud Renum incepit circa annum 1136, et nomen desumpsit a monasterio Renano ibidem constructo. Innocentius II prædicto anno constitutiones canonicorum Portuensium per Paschalem II confirmatas canonicis Renanis servandas tradidit.

[6] Qui sub regula S. Francisci in sua primæva puritate militant, eamque exactissime ad litteram observant PP. Capuccini, quorum congregationem confirmavit Clemens VII Const. *Religionis zelum*, et statuit Capucinorum nomen, et habitum, aliumque similem nullis usurpare liceat, et Capuccini vere sunt Fratres Minores, filii S. Francisci.

[7] Sub eadem regula Ordinis Carmelitarum ab Alberto, patriarcha Hierosolymitano, accepta in suo primævo rigore sine ullis Pontificis moderationibus institutus est Ordo circa annum 1565 a S. Theresia, et approbatus a Greg. XIII const. *Pia Consideratione*.

[8] Temporibus Alexandri III anno 1160 initium sumpsit hic ordo. Sed regulam acceperunt tempore Honorii III ab Alberto ut supra, et prædictus Pontifex confirmavit anno 1226 const. *Ut vivandi*. Hic ordo divisus in Conventuales, et Observantes; obediunt tamen eidem generali.

[9] Qui institutus est circa annum 1436 a S. Francisco de Paula (Paula est parva urbs in Calabria regni Neapo-

Ordinis Minorum Observantium [10], 19 aug. 1713.
17 junii 1713.
Caps., 7 julii 1708.
Ordinis Præmonstratensis [11], 1 et 15 decemb. 1725.
Ordinis S. Augustini [12], Mag., 16 dec. 1719.
Ordinis S. Basilii [13], 4 maii 1771; 8 apr., 6 maii 1775.
Ordinis S. Dominici [14], 27 nov. 1717.
Ordinis S. Francisci [15], 18 mart. 1719.
20 nov., 4 dec. 1723.
Oriolen. [16], 26 jul. 1614.
24 mart. 1627.
27 mart. 1632.
14 jan. 1792.
6 dec. 1794.
17 jan., 7 febr., 20 mart., 28 aug. 1756.
Can. pœn., 1 oct., 16 nov. 1720.
Disp., 16 maii 1711.
Decr., 9, 23 jan., 5 jun. 1734.
Visit. SS. LL., 30 aug. 1732.
Oritana [17] seu Tarentina, Att., 20 aug., 24 sept. 1735.
Fun., 4 et 18 decem. 1728; 15 et 29 jan., 12 febr. 1729.
Ortana [18], 2 maii 1648.
Ortonen [19], 8 apr. 1634.
27 febr. 1706.
13, 27 mart. 1706.
18 apr., 2 maii 1733; 29 jan. 1735.
Can. pœn., 14, 28 jan. 1730.
Cens., 3 octob., 12 dec. 1705.
Oscen. [20], mense octob. 1585.
12 mart. 1695.
Can. pœn., 15 jan. 1724.
Scr. ch., 27 apr., 18 maii 1776.
Osnabrugen. [21], 20 sept. 1727; 3 et 24 mart., 4 apr. 1736,
Disp., 15 dec. 1764; 19 jan. 1765; 24 jan., 14 febr., 14 mart. 1767.
Ostien. [22], 29 jan. 1724.
Ostunen. [23], Syn., 15 dec. 1696; 6 jul. 1697.
Adm. ad par., 18 maii 1743.
Com. vol. et Er. can., 17 nov. 1703.
Proc. et Res., 7 et 28 jul. 1708.
Red. Miss., 4 dec. 1734.
Redin. ad part., 24 apr., 19 jun. 1751.
Str., 16 jan. 1712; 27 jan., 14 et 28 ap. 1714.
Oveten. [24], Coad., 8 maii 1745.
Coad. et Distr., 16 maii, 6 junii 1739; 16, 30 jan. 1740.
Mis. pro pop., 22 jan., 26 febr. 1774.
Par., 19 sept., 21 nov. 1744.
Oxomen. [25], Ind., 21 nov. 1744; 30 jan., 3 apr. 1745.

P

Pacen. [1], 24 sept. 1591.
12 apr. 1601.

litani), et approbatus fuit a Sixto IV const. *Sedes Apostolica*.

[10] Hic ordo incepit anno 1208 Pontifice Innocentio III vivæ vocis oraculo, sed anno 1223. Honorius III confirmavit scriptis, const. *Solet annuere*. Dicuntur *Observantes* desumpto nomine ab observantia regulæ in sua puritate.

[11] Canonicorum Regularium, dictus a loco *Præmonstrato* in diœcesi Lugdunensi in Gallia, institutus est a S. Norberto tunc archiepiscopo, et postea Magdeburgensi Germaniæ primate, sub regula S. Augustini, et confirmatus ab Honorio II const. *Honorius*.

[12] Hujus Ordinis regula est instituta a S. Augustino circa annum 390 existente Siricio Romano Pontifice. Et duo fuerunt ordines a S. Augustino instituti *Eremitarum* et *Canonicorum Regularium*.

[13] Regula hujus ordinis tradita fuit a S. Basilio anno 379, Pontifice Felice II, imperatore Juliano Apostata. Sed monachi omnes S. Basilii ad unam tantum congregationem fuerunt redacti sub uno abbate generali, et forma gubernii fuit ei præscripta a Gregorio XIII const. *Benedictus*.

[14] Hic ordo institutus est a S. Dominico Hispano canonico regulari S. Augustini, anno 1206, Pontifice Innocentio III, et approbatus fuit sub regula S. Augustini anno 1216 ab Honorio III const. *Religiosam vitam*.

[15] Vide *Ordinis Minorum Observantiæ*.

[16] *Origuela*, urbs Hispaniæ Tarraconensis episcopalis sub archiepiscopatu Valentino.

[17] Seu Uritana, *Oria*, urbs Salentinorum episcopalis sub archiepiscopatu Tarentino.

[18] Vide *Hortona*.

[19] Vide *Hortonen*.

[20] *Huesca*, urbs Hispaniæ citerioris episcopalis sub archiepiscopatu Cæsaraugustano.

[21] *Osnabrug*, seu *Osnabruck*, urbs Hanzeatica Germaniæ, in Westphalia episcopalis sub archiepiscopatu Coloniensi.

[22] *Ostia*, urbs Latii episcopalis ad ostia Tiberis prorsus a Saracenis eversa. Manet episcopatus, qui ad decanum Sacri Collegii Cardinalium pertinet, cui unitus est episcopatus Veliternus.

[23] *Ostuni*, urbs regni Neapolitani in provincia Hydruntina, episcopalis sub archiepiscopatu Brundisino.

[24] *Oviedo*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis in archiepiscopatu Compostellano, sed sub Rom. Pont.

[25] Seu Uxama, *Osma*, urbs Hispaniæ Tarraconensis in regno Castellæ veteris, episcopalis sub archiepiscopatu Toletano.

---

[1] Seu Pax Augusti, *Badajoz*, urbs in Extramadura, episcopalis sub archiepiscopatu Compostellano.

16 dec. 1634.
24 aug., 28 sept. 1765.
Jur. visit. de Zafra, 21 febr., 13 mart., 25 sept., 20 nov., 4 et 18 dec. 1728 ; 15 et 29 jan. 1729.
Seu NULL., Jur., 21 febr., 13 mart., 25 sept., 20 nov., 4 et 18 dec. 1728 ; 15 jan. 1729.
Rest. in int., 5 et 19 dec. 1722.
Rest. in int., 7 apr. 1742.
PACTEN. [2], Confr., 22 maii, 5 junii 1734.
PADERBONEN. [3], App., 21 nov., 19 dec. 1772.
Seu MONASTERIEN., Matr., 25 feb. 1741.
Part., 24 sept., 12 nov. 1712 ; 8 julii 1713.
Stat., 9 aug. 1704.
PALENTINA [4], nov. 1589.
12 et 26 jan., 9 febr. 1760.
Ind., 5 apr., 22 nov., 6 decemb. 1732.
Jur. visit., 4 junii 1763, 28 febr. 1764.
PAMPILONEN. [5], 13 apr. 1630.
Anno 1575.
3 febr. 1629.
Ex., 15 jan. 1667 ; 1, 22 sept. 1668.
30 mart., 13 apr. 1715.
15 maii, 5 junii, 21 aug. 1728.
7 apr., 5 maii, 2 junii, 1 et 22 sept. 1731.
19 aug., 9 sept., 2 dec. 1775.
9 apr. 1785.
Ben., 12 jan., 16 mart. 1709.
Ben., 26 jan. 1704.
Ben., 31 julii 1706.
Ben., 28 jan., 11 febr., 3 mart. 1708.
Conf. conc., 8 aug. 1705 ; 7 julii 1708.
Conf. conc.. 19 nov., 3 decemb. 1707.
Conf. conc., 15 maii, 31 julii, 28 aug. 1723.
Et BARBASTREN., Dec., 7 febr., 14 mart. 1733 ; 8 maii, 5 junii 1734.
Disp., 28 mart. 1733.
Distr., 31 julii, 21 aug., 11 sept. 1728.
Ind., 31 julii, 28 aug. 1723.
Jur. quæs., 15 apr.. 6 maii 1741.
Et BARBASTREN., Prim., 7 apr., 5 maii, 18 aug., 22 sept. 1731.
Miss., 18 nov. 1702; 31 maii 1704.
Un., 20 nov., 4 dec. 1723.
PANORMITANA [6], anno circiter 1575.
Coll. ord., 16 mart. 1647.
Disp., 10 apr. 1683.
Null. prof., 2 apr. 1672.
10 maii 1727.
20 maii 1752.
26 mart., 23 apr. 1763.
27 aug., 22 sept. 1763; 23 mart., 27 apr. 1765.
Ind,, 30 mart., 13 apr. 1737.
Jur., 15, 29 mart. 1738.
Null. matr., 30 sept., 18 nov. 1719 ; 8 junii 1720.
On. Miss., 15 dec. 1731.
Rest. in int., 28 sept. 1739.
Sub. dot., 15 jan., 20 aug. 1735.
Sub. dot., 21 aug., 11 sept. 1762.
Trans. on. Miss., 26 sept. 1739.
PAPIEN. [7], anno circiter 1577.
7 junii 1591.
25 oct. 1594.
8 maii 1627.
12 dec. 1665.
Doc., 22 julii 1673.
Jur., 30 mart., 1680.
21 maii 1718.
2 maii 1722 ; 20 febr., 6 mart. 1723.
4, 18 maii 1726.
18 apr. 1733.
26 januar., 16 febr., 16 mart. 1743.
11 mart., 8 apr. 1786.
19 febr. 1791.
Aggr., 10 julii, 21 aug. 1706.
13 apr. 1709.
Disp., 10 maii, 30 aug., 29 nov. 1710.
Disp., 16 sept. 1780.
Disp., 24 julii 1780.
Dism. par., 13 mart., 10 apr. 1717.
Diss. un. et Prov., 3 mart. 1787.
Er. coll., 7 febr. 1711.
Inc. arb., 15 martii 1710.
Jur. def. cru., 24 sept., 17 dec. 1707 ; 18 aug., 22 sept. 1708.
Matr., 12 dec. 1733 ; 27 febr. 1734.
Null. prof., 27 junii, 8 aug. 1705.
On. Miss., 28 nov., 12 dec. 1733.
Red. Miss., 3 febr., 2 mart. 1776.
Sub. dot., 21 apr., 18 aug., 1 dec. 1731.
Un., 16 jan. 1751.
PARAQUARIEN. [8] in Indiis Occidentalibus, 1 sept. 1657.

[2] *Patti*, urbs Siciliæ maritima, episcopalis sub archiepiscopatu Messanensi.

[3] *Paderbona*, urbs Germaniæ, episcopalis sub archiepiscopo Moguntino in Westphalia.

[4] Seu Palantina, vulgo *Leon*, seu *Palenzia*, urbs episcopalis Hispaniæ Tarraconensis sub archiepiscopatu Burgensi.

[5] Seu Pompelonen., Pomplona, ubrs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis sub archiepiscopatu Burgensi.

[6] *Palermo*, urbs Siciliæ archiepiscopalis Monti Regali copulata.

[7] Seu Ticinen., *Pavia*, urbs Insubriæ episcopalis in archiepiscopatu Mediolanensi, sed ab ejus jurisdictione immunis, cui archiepiscopatus Amasiæ est copulatus a Benedicto XIV Pont. Max.

[8] *Paraguay*, regio ampla Americæ meridionalis episcopalis in Indiis Occidentalibus.

PARISIEN.[9], 6 maii 1645.
Rest. in int., 28 sept. 1697.
Disp., 25 jan., 12 julii 1721.
Ind., 8, 29 aug. 1733.
Null., ord. sub., 28 maii 1746.
PARMEN. [10], aug. 1586.
20 julii 1641.
Cons., 11 maii 1669 et 24 jan. 1671.
26 jan. 1782.
6 maii 1786.
24 maii, 7 junii 1788.
Alim., 22 sept., 17 nov. 1708; 17 nov., 1 dec. 1714; 16 maii, 6 junii 1716.
Ben., 29 julii 1786; 7 et 28 julii 1787.
10 et 31 maii 1794.
Dem. or. et Trans. ben., 27 aug., 17 sept. 1796.
Dub., 12 maii 1792.
Disp., 12 apr. 1710.
Disp., 7 junii, 12 julii, 2 aug. 1760.
Hosp., 21 julii, 2 aug. 1755.
Irr., 27 jan. 1703.
Jub., 18 aug., 15 sept. 1787.
Jur., 6 aug. 1791.
Matr., 3 sept. 1740.
Præem., 4 maii, 22 junii, 20 julii 1754.
Trans. par., 2 dec. 1719.
Red. Miss., 11 febr. 1797.
Red. on., 12 julii, 16 aug. 1794.
PASSAVIEN. [11], Matr., 20 nov. 1706.
Null. prof., 28 sept., 16 nov. 1709.
Par., 28 julii 1731.
Prof., 18 junii, 3 dec. 1757; 22 julii 1758; 18 julii 1761.
PATAVINA [12], 30 sept. 1574.
Anno circiter 1574.
15 julii 1645.
Fac. abs., 11 dec. 1683.
Matr., 11 maii 1669.
PENNN. [13] et ADRIEN., 16 apr. 1622.
Et ADRIEN., 12 apr. 1625; 27 julii 1647.
Cap., 26 nov. 1672.
Jur., 7 sept. 1680.
Ben., 29 apr., 13 maii 1713.
Ben., 18 maii, 13 julii, 3 aug. 1715.
Can. theol., 28 febr., 11 et 25 apr. 1761.
Conc., 23 julii 1708.
Disp., 29 maii 1756.
Seu FERETRANA, Leg., 6 maii, 10 junii 1741.
Rest. in int., 23 sept. 1741.
Sepult., 6 julii 1737.
Theol., 23 aug., 20 sept. 1760.
PERUSINA [14], 17 julii 1688.
Epis., 2 apr. 1650.
Seu NUCERINA, 20 febr. 1723.
7 et 21 maii 1735.
12 maii, 2 junii 1764.
29 aug. 1789.
Sive CIVITATIS PLEBIS, Cap., 13, 27 junii 1733.
Cap., 14 maii, 11 junii, 9, 30 julii 1774; 8 julii 1775; 3 febr., 2 mart. 1776.
Cap., 15 dec. 1787; 19 januar. 1788.
Cap. ch., 20 januar., 10 febr. 1770.
Cap., 27 mart. 1706.
Cat., 19 nov. 1735.
Com. vol., 5 maii 1731; 19 julii, 9 aug. 1732; 23 jan., 6 febr. 1734.
Com. vol., 18, dec. 1790; 15 jan. 1791.
Dec., 2, 16 maii 1716.
Distr., 22 junii 1715.
El. pr., 23 mart., 8 maii 1762.
Emp., 4 febr. 1786.
Jur. visit., 11 et 25 jan. 1783.
Leg. dot., 4 maii 1758.
Mont. piet., 20 apr., 14 dec. 1771; 11 jan. 1772; 23 nov., 14 dec. 1782 et 11 maii 1793.
Null. prof., 9 aug. 1716.
Jub., 16 maii, 13 junii 1795.
On. Miss., 20 sept., 29 novem. 1766.
Ord., 21 junii, 19 julii 1732.
Par., 26 junii, 17 julii 1756.
Par., 28 julii 1781.
Præc., 17 dec. 1735; 14 jan., 1 sept. 1736.
Prio., 30 martii, 23 apr. 1776.
Red., 23 mart., 27 apr. 1765.
Red., 3 julii 1784.
Rem. vic. et Cap. cur., 13 jul., 3 aug. 1743.
Rem. vic. cur., 26 sept. 1795.
Rest. in int., 14 jan. 1708.
Rest. in int., 16 dec. 1741; 24 nov. 1742.
Rest. in int., 20 junii, 1 aug. 1750.
Sub. dot., 30 aug., 20 sept. 1766.

[9] Seu Lutetia Parisiorum, *Paris*, urbs Galliæ Celticæ archiepiscopalis.

[10] *Parma*, urbs Galliæ Togatæ, in Æmilia, seu Gallia Cispadana, episcopalis sub archiepiscopatu Bononiensi.

[11] Seu Patavia, Batava, *Passavia*, urbs Norici in Bavaria inferiori, episcopalis in archiepiscopatu Salisburgensi sed ab ejus jurisdictione exempta declarata a Benedicto XIV Pont. Max.

[12] *Padova*, urbs Venetiæ, episcopalis sub archiepiscopatu Utinensi.

[13] Seu Pinnen., *Città della Penna*, urbs Vestinorum, episcopalis Atriensi copulata in archiepiscopatu Theatino, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[14] *Perigia*, urbs Hetruriæ in Umbriæ confinio, episcopalis Romano Pontifici immediate subjecta.

Trans. on Miss., 20 aug., 10 sept. 1785.
Trans. Mis., 28 maii, 25 junii 1791.
Visit., 16 junii, 7 julii 1770.
Un., 17 junii, 8 julii 1786.
PHARAONEN. [15], Ap., 27 aug., 17 sept. 1791.
Jun., 29 sept., 14 nov. 1755.
Un., 25 junii, 16 julii 1791.
Red. on., 16 dec. 1797.
Suppr. on. et Ab., 9 jul. 1796.
PHAREN. [16], 13 apr. 1595.
Rest. in int., 22 febr. 1710.
PIENTINA [17], Cess., 22 nov., 6 dec. 1794.
17 febr. 1731.
Can., 1, 15 martii 1704.
Cap., 10 jan., 7 febr. 1705.
Distr. et Miss., 24 apr., 15 maii 1717.
Fun., 13 jan. 1714.
Laur. doct., 2, 16 maii 1716.
Matr., 20 mart. 1734.
Sive ILCINEN., Ord., 18 julii, 8 aug. 1733.
Præd., 14 sept. 1748.
Priv. can., 30 aug. 1710.
Proc., 20 nov. 1756.
Proc., 20 nov., 17 dec. 1763.
Red. on., 17 febr. 1751.
Seu MONTIS POLITIANI, Sep. th., 21 maii 1757; 14 jan., 2 dec. 1758.
Syn., 16 junii, 15 sept. 1703.
Vac. ch., 30 aug., 13 sept., 29 nov. 1777.
PINHELEN. [18], Er. sem., 15 januar 1791.
PISANA [19], 14 dec. 1630.
23 maii 1648.
Sup. soc., 23 aug. 1692.
2, 16 junii, 18 aug., 1 dec. 1731; 12 jan. 1732.
App. Mis. conv., 6 julii 1737.
Can., 14 apr. 1736.
Seu CLUSINA, Dub. ord., 26 jan. 1732.
Null. matr., 29 julii, 26 aug. 1769.
Rest. in int., 17 dec. 1735; 14 jan. 1736.
Rest. in int., 10, 24 jan. 1739.
Spon., 7 julii 1714.
Sub. dot., 3 aug., 23 nov., 14 dec. 1748.
PISAUREN. [20], sept. 1587.
23 maii 1648.
14 dec. 1743; 11 jan. 1744.
11 et 30 jan. 1744.
11 aug. 1753.
1 septemb. 1753; 28 septemb. 1754.
18 junii 1757.
30 junii 1759.
18 maii, 8 junii 1765.
19 apr., 10 maii 1766.
11 et 25 jan. 1772.
19 julii, 16 aug., 6 septemb. 1783.
Ap. or., 20 dec. 1738.
Cam., 21 nov. 1761.
Cap., 9 sept., 2 dec. 1786.
Cas. reserv., 21 nov. 1761.
Com. leg., 17 jun. 1713; 23 jun. 1714.
Conc., 4 jul. 1739; 6 maii 1741.
Dec., 3, 24 mart. 1792.
Dec., 2 oct., 13 nov., 11 dec. 1717; 15 jan. 1718.
Dec., 18 jun., 9 jul. 1785.
Disp. 31 maii, 21 jun. 1766.
Hær., 11, 25 jan. 1727.
Jub., 7, 28 jul. 1770.
Mas. com., 14 dec. 1782; 11 et 25 jan., 10 et 31 maii 1783.
Null. prof., 28 apr., 12 maii, 16 jun., 7 jul. 1781.
Or., 19 nov. 1707; 22 febr. 1710.
Par., 2 aug. 1749; 20 januar. 1759.
Quar. fun., 15 maii 1728; 14 maii 1729.
Par., 21 jul. 1792.
Red. Miss., 14 nov. 1716.
Reint. et Red. Miss., 19 dec. 1772; 13 jul., 17 aug. 1776; 29 nov. 1777.
Rep. eccl. cat., 8 maii 1762.
Resc. contr., 30 jan., 13 mart. 1762.
Spon., 6 et 20 jun. 1750.
Spon., 23 jun., 21 jul. 1753.
Visit. SS. LL., 27 febr. 1706.
Red. Miss., 15 jul. 1795.
PISCEN. [21], 24 mart., 21 jul. 1753.
Affr., 13 jun. 1735.
Ben., 23 sept., 2 et 16 decem. 1747.
Emp., 2 jun., 7 jul. 1736; 13 apr., 4 maii 1737; 8 febr. 1738.
Ind., 22 nov., 6 dec. 1760.
Offic. Miss., 18 sept. 1756.
Voc. in cap., 8 febr., 1 mart. 1738.
PISTORIEN. [22], 12 jun. 1603.
14 apr. 1646.
16 jan. 1649.

[15] Vide *Faraonen*.

[16] *Lesina*, insula Illyrici cum urbe episcopali, sub archiepiscopatu Spalatensi.

[17] *Pienza*, urbs Hetruriæ episcopalis in archiepiscopatu Senensi ab ejus tamen jurisdictione immunis.

[18] *Pinhel*, urbs in Portugallia in Provincia Tras los Montes episcopalis.

[19] *Pisa*, urbs Hetruriæ archiepiscopalis.

[20] *Pesaro*, urbs Umbriæ, episcopalis sub archiepiscopatu Urbinate.

[21] *Pescia*, Vide *Nullius Piscen*.

[22] *Pistoia*, urbs Hetruriæ, episcopalis sub archiepiscopatu Florentino, cui est copulatus Pratensis episcopatus.

7 sept. 1652; 6 jul. 1658.
Et PRATEN., 14 febr. 1699.
Red. Miss., 28 sept. 1686.
24 apr. 1751; 2 dec. 1752.
Et PRATEN., 2 aug., 2 oct. 1721; 9 jun. 1725; 10, 31 jul., 25 sept., 20 nov. 1728; 12 mart., 2 apr. 1729.
Can., 1 apr. 1713.
Cel. Miss., 16 maii, 6 jun., 4 jul. 1739; 25 sept. 1741.
Com. vol., 21 aug., 11 sept., 20 nov. 1734; 16 mart. 1757.
Et PRATEN., Emp., 21 nov. 1761.
Ind., 16 mart., 18 maii 1737.
Jub., 7 et 28 aug. 1773.
Matr., 1 et 22 apr. 1719.
Red. on., 13 maii 1713.
Sacr. sup., 23 jun. 1714.
Sub. dot., 22 septemb. 1731; 2 jun. 1742.
Sub. dot., 23 sept., 2 decemb. 1758.
PLACENTINA [23], 29 mart. 1607.
26 aug. 1628.
27 nov. 1649.
13 jan. 1691.
Pleb., 26 apr. 1698.
Præs., 14 nov. 1698.
13 apr. 1726; 19 jun., 10 jul. 1728; 10 sept., 26 novemb. 1785.
15 et 29 jan., 8 et 28 jul., 30 sept. 1724.
20 jan., 3 febr. 1725.
27 julii, 17 aug. 1726; 11 jan. 1727.
22 nov., 6 dec. 1727.
1 sept. 1736; 16 mart. 1737.
9 et 30 aug., 13 sept. 1777.
21 nov., 12 dec. 1778; 16 jan. 1779; 15 apr. 1780.
26 jan., 23 febr. 1782.
Ben., 5 sept. 1716.
Cel. Miss., 8 junii 1771.
Com. vol., 14 jan., 4 et 18 febr. 1702.
Com. et trans. on., 21 junii 1794.
Com. vol., 28 julii 1713; 27 jan. 1714.
Com. vol., 22 nov., 6 decemb. 1760; 8 aug. 1761.
Conc., 5 maii 1708.
Conf. conc., 17 dec. 1701.
Del. et Par., 9 sept 1786.
Dism., 28 maii 1791.
Disp., 16 martii 1709.
Dub. ind., 23 januar., 6 febr. 1706.
Er. can. et Leg., 16 jan., 20 febr. 1712; 12 maii, 9 jun. 1714.
Emp., 10 julii 1751; 9 sept. 1752.
Fest., 24 mart., 14 apr. 1764.
Func. eccl., 14 mart. 1711.
Irr., 9 junii 1708; 11 januar. 1710; 14 mart. 1711.
Irr., 9, 30 julii 1796; 19 aug., 9 sept. 1797.
Jub., 21 junii 1783.
Jub., 28 julii, 18 aug. 1787.
Jur., 20 nov., 4 dec. 1745.
Jur. sed. in ch., 8 aug., 28 nov. 1733; 27 febr. 1734.
Seu PAPIEN., Jur. par., 15 maii, 5 junii, 31 julii 1717.
Lect., 8, 29 aug. 1722.
Leg. pii, 14 septemb., 23 nov. 1782.
Miss. conv., 11 jan., 1 martii 1777.
Miss. conv., 18 sept., 27 nov. 1779; 9 et 30 julii 1785.
Miss. conv., 30 julii 1796.
Null. matr., 17 apr., 15 maii 1779.
Seu PAPIEN., Null. prof., 19 aug., 9 sept. 1702; 4 junii 1707; 1 junii, 6 julii 1709.
Null. prof., 21 nov., 5 et 19 dec. 1750.
Off. ch. et Miss. conv., 29 mart. 1710.
Ord., 18 apr., 27 junii 1711.
Par., 19 nov., 3 dec. 1740.
Par., 15 dec. 1703.
Pleb., 20 nov. 1710.
Rest. dot., 3 sept., 3, 17 dec. 1729; 14 jan. 1730.
Rest. in int., 19 aug. 1713.
Trans., 7 et 28 aug. 1773.
Red. Miss., 21 julii 1792.
Red. Miss., 25 januar., 8 febr. 1794.
Susp. on., 22 nov. 1794.
Red. Miss., 9 sept. 1797.
Red. Miss., 18 nov., 16 decem. 1797.
PLOCEN. [24], 17 martii 1646.
Null. matr., 14 dec. 1743; 11 jan. 1744; 3 apr. 1745.
Sep. th., 22 januar., 12 febr. 1746.
Ser. ch., 19 febr. 1791.
POLICASTREN. [25], 17 aug. 1726.
17 aug., 7 sept. 1726.
29 febr., 14 mart., 18 apr., 9 maii 1744.
Jur. par., 29 maii, 7 aug. 1745.
Matr., 14 sept., 23 nov. 1748.
Null. susp., 15 apr. 1747.

[23] *Placenza*, urbs episcopalis sub archiepiscopatu Bononiensi.

[24] *Ploceko*, urbs Poloniæ inferioris episcopalis sub archiepiscopatu Gnesnensi.

[25] *Policastro*, urbs Lucaniæ maritima episcopalis sub archiepiscopatu Salernitano.

Par., 28 aug., 18 sept. 1745; 28 maii 1746.
Irr., 28 febr. 1795.
Præem. et Jur. par., 22 jan., 28 maii 1746.
Proc., 10 julii 1728; 28 sept. 1743.
Proc., 18 maii, 1 junii 1737; 13 sept. 1738; 10 mart., 7 apr. 1742.
POLINIANEN.[26], dec. 1581.
13 julii 1630.
12 nov. 1639.
19 dec. 1602.
24 sept. 1622.
Disp., 19 junii 1717.
Divis. aug., 18 nov. 1752.
Jur. quæst. et Proc., 26 mart., 30 apr. 1746.
POLITIANEN.[27], 13 jan. 1629.
PONTIS CURVI[28], Cap. sup. red. Miss., 29 julii, 19 aug. 1706.
Jur. et Adm., 23 nov. 1793.
Reæd. et Trans. eccl. par., 9 et 30 aug., 13 sept. 1777; 27 junii 1778; 16, 30 jan., 6 mart. 1779.
Resid., 20 dec. 1755; 7 febr. 1756.
PORTUEN.[29], App. Miss. pro pop., 19 julii 1766.
Par., 25 junii, 30 julii 1763.
Visit. SS. LL., 18 julii, 8 aug. 1778.
Red. on., 18 apr. 1795.
PORTALLEGREN.[30], 16 mart., 13 apr. 1720.
17 nov. 1725.
Ord. et Sp., 5 apr. 1704.
PORTUGALLEN.[31], anno circiter 1574.
23 jan., 20 febr. 1796.
13 jan., 3 febr., 3 mart. 1725.
28 septemb. 1726; 11 januar. 1727.
22 maii, 5 junii 1734.
Com. vol., 16 dec. 1713.
Par., 30 martii 1737.
Prof., 30 maii 1710.
Red. con., 8 junii, 13 julii 1720; 4 et 18 dec. 1723; 29 jan., 12 febr. 1724.
Visit., 15 et 29 jan. 1701.
Red. on., 27 aug. 1796.
Un., 11 mart., 29 apr. 1702.
POSNANIEN.[32], 12 jan 1726.
19 jan. 1754; 22 nov. 1755.
20 apr., 11 maii, 13 jul. 1782.
Ap. or., 26 jan., 16 febr., 19 apr. 1704.
Dub. aud. conf., 19 novem., 3 dec. 1707.
Jur. op., 2 aug. 1755.
Matr., 4 maii, 22 junii, 20 julii, 24 aug. 1754; 21 jun., 23 aug. 1760.
Prof., 27 aug. 1712.
Rest. in int., 2, 16 dec. 1741; 14 dec. 1743.
Rest. in int., 13 sept. 1749.
Vic. cap., 26 jan. 1709.
Visit. SS. LL., 22 jan., 12 febr. 1746.
POTENTINA[33], Aggr., 29 maii 1688.
28 januar., 25 febr., 15 apr. 1747.
Adm. ad par., 18 nov., 2 dec. 1741; 5 maii 1742.
Ben., 7 apr., 12 maii, 1 sept., 17 nov., 15 decem. 1753; 9 jul., 3 dec. 1757; 15 apr., 22 jul., 12 aug. 1758.
Can., 1 sept., 24 nov. 1742.
Proc., 10, 24 jan. 1705.
PRÆMISLIEN.[34], Matr., 25 jan., 1 mart., 13 sept., 22 nov. 1755; 20 nov. 1756.
Null. matr., 18 jul., 8 aug. 1778; 17 jun. 1780.
PRÆNESTINA[35], 22 aug. 1637.
22 nov., 6 dec. 1721.
21 aug., 11 dec. 1784; 12 mart. 1785.
Can., 16 jun. 1787.
Cap., 19 jun. 1790.
Com. vol., 15 mart., 19 apr. 1777.
Conc., 20 aug., 17 sept. 1774; 18 mart. 1775.
Con., 4 et 18 dec. 1745.
Emp., 1 et 15 dec. 1714; 12 jan. 1715.
Fun. ben., 28 sept. 1743; 20 nov., 4 dec. 1745; 12 mart. 1746.
In. ar., 7 jul., 4 aug. 1714.
Jub., 27 mart., 24 apr. 1784.
Jur. con., 23 apr., 14 maii 1763.
Jur., 27 apr., 8 jun., 1 oct., 16 nov. 1720.
Mis. conv., 6 mart., 17 apr. 1779.
Mon., 17 dec. 1796.
Sub. dot., 11 jan. 1744.

[26] *Polignano*, urbs regni Neapolitani in Provincia Bariana, episcopalis sub archiepiscopatu Barensi.

[27] Vide *Montis Politiani*.

[28] Seu Fregellarum, *Ponte Corvo*, oppidum in Campania, cujus ecclesia cathedralis est declarata a Benedicto XIII Pont. Max., ubi episcopus Aquinas residet, et est ei copulata.

[29] Seu Portus Augusti, *Porto*, urbs Hetruriæ prorsus excisa apud ostia Tiberis, manet tamen episcopatus copulatus Sylviæ Candidæ, unus ex sex qui cardinalibus antiquioribus conferuntur.

[30] Seu Portus Alacris, *Portalegre*, urbs Portugalliæ, episcopalis sub archiepiscopatu Ulyssiponensi Orientali.

[31] Seu Portus Callensis, *Porto*, urbs Lusitaniæ, episcopalis sub archiepiscopatu Bracarensi.

[32] *Posnania*, urbs Poloniæ inferioris episcopalis sub archiepiscopatu Gnesnensi.

[33] *Potenza*, urbs Lucaniæ in Basilicata, episcopalis sub archiepiscopo Mateolano seu Acheruntino.

[34] *Premislia*, urbs Poloniæ in Russia Nigra, episcopalis sub archiepiscopatu Leorpoliensi.

[35] *Palestrina*, urbs Latii prope Romam, episcopalis in finibus Æquorum, estque episcopatus uni ex sex antiquioribus cardinalibus tribui solitus.

Sub. dot., 24 jan., 14 febr. 1778.
Tax. sem., 18 dec. 1723; 29 jan. 1724.
Tran., 16 jun. 1792.
PRAGEN. [36], Matr., 29 maii 1677.
Disp., 6, 27 aug. 1746.
Exem., 20 nov. 1762.
Jur., 23 jul., 3, 17 dec. 1707; 14 jan., 9 jun. 1708.
Matr., 13 jul. 1720; 16 jan., 28 aug., 18 sept. 1723.
Matr., 7 jul. 1731; 26 jan. 1732; 27 febr. 1734.
Prof., 4 jul. 1739.
PRÆMONSTRATENSIUM [37], Dimis., 20 jul. 1675.
PRATEN. [38], Ind., 2 mart. 1697.
26 jan. 1726.
2, 23 aug. 1727.
Ben., 24 maii 1710.
Ben., 29 nov. 1710; 10 jan. 1711.
Ind. vac. a ch., 23 jun. 1764.
Matr., 4 jul. 1722.
On. Miss., 25 sept., 20 nov., 4 dec. 1728.
PRIVERNEN. [39], Æd. eccl. et Jur. par., 24 sept. 1735.
Ap. sem., 16 mart., 20 apr. 1771.
Dec., 18 sept., 20 nov. 1751.
Emp., 16 jun. 1787.
Ord., 17 maii 1749.
PROVINCIÆ BETHICÆ [40], Rest. in int., 11 mart. 1702.
PROVINCIÆ ORDINIS CAPPUCCINORUM [41], Null. prof., 31 jul. 1723; 8 jul. 1728.
PROVINCIÆ ROMANÆ [42], 20 jan., 3 febr. 1725; 26 mart., 23 apr., 7 maii 1735.
PUTEOLANA [43], Proc., 10 dec. 1695.
Er. par., 18 jun., 9 jul., 20 aug., 3 sept. 1701.
Er. thes., 4, 18 dec. 1745.
Un., 11 et 25 jan. 1744.

R

RAGUSINA [1], Reæd. seu Rep. eccl., 3 aug. 1686.
28 jul., 19 aug. 1724.

11 et 25 sept. 1762; 30 jul., 27 aug. 1763.
31 mart., 28 apr. 1770.
Elec., 10 et 31 jul. 1790.
Rest. in int., 5 et 19 jun., 10 jul. 1728.
Ben., 22 febr. 1710.
RATISBONEN. [2], 24 mart., 23 jun., 4 aug. 1725.
Jur. dep. vic., 28 jul. 1713.
Jur. præs., 19 maii 1708.
Jur. præs., 13 apr., 11 maii 1709.
Matr., 9 aug. 1704.
Par., 27 nov. 1717.
Vic., 2 et 23 aug. 1721.
RAVENNATEN. [3], anno 1577.
Mont. piet., 2 dec. 1617.
8, 29 jul. 1775.
7 et 28 maii, 18 jun. 1785.
13, 27 jun. 1789.
Alt., 29 maii 1745.
App. Miss., 27 jul., 17 aug. 1737.
Cap., 14 mart., 18 apr. 1795.
Cess. leg., 15 dec. 1759.
Seu FOROLIVIEN., Const. eccl., 20 sept. 1704; 27 jun. 1705.
Dism., 5 apr. 1783.
Distr. quot., 1 aug. 1739.
Fun., 17 mart., 18 aug., 15 sept. 1781.
Seu FERRARIEN., Jur., 14 mart. 1733.
Seu FERRARIEN., Jur., 29 aug., 19 sept. 1744; 16 jan. 1745.
Seu FAVENTINA, Jur., 14 mart., 18 apr. 1750; 19 aug., 9 sept. 1752; 12 maii, 23 jun., 11 aug. 1753.
Leg., 25 apr. 1789.
Matr., 23 aug., 13 sept. 1721.
On. Miss., 14 nov. 1733.
Ord., 28 sept. 1743.
Patr. sacr., 19 julii 1783.
Præc., 9 sept. 1730; 25 januar., 22 maii 1749.
Sub. dot., 23 nov., 14 dec. 1765; 11 januar. 1766.
Visit., 10 mart., 7 apr. 1731.

36 *Praga*, urbs Germaniæ, Bohemiæ regia, archiepiscopalis.
37 Vide *Ordinis Præmonstratensium*.
38 *Prato*, urbs Hetruriæ, episcopalis Pistoriensi unita sub archiepiscopatu Florentino.
39 *Piperno*, urbs Latii episcopalis Tarracinæ et Satiæ unita, immediate Romano Pontifici subjecta.
40 *Andaluzia*, una ex tribus Hispaniæ partibus in austrum vergens, quæ continet Andaluziam cum majori parte regni Granatensis.
41 Vide *Ordinis Cappuccinorum*.
42 Causa respicit totam Romanam provinciam.
43 *Pozzuoli, seu Pozzuolo*, urbs Campaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Neapolitano.

1 *Ragusa*, urbs archiepiscopalis Dalmatiæ in ora littorali.
2 *Ratisbona*, urbs Vindeliciæ in Bavaria ad *Danubium*, episcopalis in archiepiscopatu Salisburgensi, sed ab ejus jurisdictione exempta; episcopus est etiam ordinarius Frisingensis.
3 *Ravenna*, urbs Galliæ Togatæ, Æmiliæ archiepiscopalis.

Reatina [4], 27 mart. 1591.
26 apr. 1602.
26 jan. 1658.
5 mart. 1667.
17 dec. 1689.
Distr., 15 mart. 1692.
Distr., 19 apr. 1692.
Jur. accr., 13 sept. 1675.
13 julii 1725.
13 apr., 28 sept. 1726.
2 junii, 1 sept. 1731.
5, 26 apr. 1788.
Abs., 24 mart. 1787.
22 mart., 19 apr., 29 nov., 20 dec. 1766.
App. Miss., 15 dec. 1714; 12 jan. 1715.
App. Miss., 3 febr. 1753.
Aug. con., 4, 25 junii 1763.
Cap., 1 et 22 sept. 1714; 9 febr. 1715.
Cap., 26 apr., 10 maii, 7 jun., 23 aug. 1755.
Cap., 18 sept., 27 nov. 1773; 14 maii, 11 junii, 9 julii 1774.
Cap., 8 febr. 1794.
Cat., 12 dec. 1711; 16 jan., 25 junii, 16 jul. 1712; 8 julii, 16 decemb. 1713; 13 januar. 1714.
Dism. et Jur. dec., 31 maii, 29 nov. 1783; 10 jan. 1784.
Distr., 5 maii 1708.
Distr., 19 apr. 1704.
Ind., 10, 24 maii 1732.
Ind., 3, 17 dec. 1707.
Jub., 28 apr., 2 maii 1770.
Jur. jum., 10, 31 martii 1770.
Leg., 2 dec. 1719.
Leg., 22 jan. 1757.
Med. ann., 12 maii 1770; 16 maii 1789; 10 maii 1794.
Matr., 6 febr. 1700.
Null. matr., 11 dec. 1756; 12 febr. 1757.
Par., 3 sept. 1740.
On. Miss., 27 apr., 16 nov. 1709; 27 januar. 1714.
Red. Miss, 24 mart. 1787.
Sub. bon., 14 sept. 1748.
Sub. dot., 8 julii, 19 aug., 9 sept. 1786.
Un., 22 maii 1751.
Un. eccl., 20 maii, 17 junii, 8 julii 1719.
Un. par., 7 julii, 4 aug. 1714.
Recineten. [5], 24 jan., 28 febr. 1750.
20 aug., 10 sept. 1785.
Cap., 22 junii 1743.
Cap., 27 aug. 1791.
Cel. Miss., 7 julii 1708.
Er. par., 26 sept. 1795.
Jur., 18 junii, 9 julii 1796.
Red. Miss., 9 julii 1701.
Red. Miss. conv., 10, 24 januar. 1784.
Serv. ch., 17 julii, 7 aug. 1756; 22 martii, 2 et 30 apr., 21 maii, 9 et 30 julii, 17 sept. 1757; 14 jan., 12 aug., 2 sept. 1758.
Serv. ch., 8 jul. 1786.
Serv. ch. sup. rem. et com., 20 aug. 1757; 14 jan., 22 julii 1758.
Sub. dot., 4, 25 junii 1763.
Sub. dot., 18 nov., 2 dec. 1741.
Vic. cap., 21 maii, 4 junii 1701; 30 august. 1704.
Vic. cap., 17 sept., 26 nov. 1768.
Visit. et Cens., 12 apr. 1710.
Par., 12 julii, 16 aug., 20 sept. 1794.
Regien. [6], anno 1573.
14 junii 1621.
18 dec. 1627.
Exem., 20 sept., 15 nov. 1698.
7 febr. 1705.
20 maii, 17 junii, 8 julii, 5 aug. 1719.
31 martii, 28 apr. 1759.
13 julii, 3 aug. 1765.
Cap., 23 sept. 1741.
Con., 23 jan. 1706.
Disp., 24 maii 1710.
Distr., 23 junii, 21 julii 1753.
Dom., 5 maii, 24 nov. 1742; 4 maii 1743.
Er. can., 20 aug., 19 nov. 1735; 22 septemb. 17 nov. 1736.
Exem., 15 junii 1709.
Op., 7 junii, 21 julii 1755.
Pen., 19 sept. 1722.
Perm., 3 et 24 julii 1784.
Red., 24 julii 1784.
Red. serv. ch. et Miss., 8 et 29 julii 1775; 30 mart., 17 apr. 1776; 14 martii 1778.
Rest. in int., 12 aug. 1741; 5 maii 1742.
Sp., 21 junii 1732.
Visit., 24 aug., 28 sept., 23 nov., 14 decemb. 1754.
Un., 4 maii 1737.
Regularium [7], 9 nov. 1647.
Regularium Mendicantium [8], 3 febr. 1646.

[4] *Rieti*, urbs Umbriæ olim Sabinorum episcopalis immediate Romano Pontifici subjecta.

[5] *Recanati*, urbs Piceni episcopalis, cujus episcopatus unitus est Lauretano, immediate Romano Pontifici subjecta.

[6] Seu Regium Lepidi, *Reggio*, urbs Galliæ Togatæ in via Æmilia, episcopalis sub archiepiscopatu Bononiensi.

[7] Quia controversia ad cunctos regulares spectat.

[8] Dubium tantum ad regulares Mendicantes rationem habet.

Rhegien.[9], 19 dec. 1648.
Er. coll., 15 sept. 1703.
Par., 29 aug., 12 dec. 1761.
Rhemensis[9*], 21 apr. 1668.
Ripana[10], Fun., 23 febr. 1658.
24 martii 1657.
Lect., 12 jan. 1692.
Spon., 2 martii, 17 aug. 1697 ; 7 junii, 20 sept. 1698.
12 dec. 1733.
17 junii, 8 julii 1775 ; 20 jan., 3 febr. 1776.
16 junii 1787.
19 jan., 21 junii, 12 julii 1788.
Adm., 29 aug., 19 sept. 1789.
Ben., 17 junii 1775.
Cap., 16 apr., 7 maii 1791.
Confr., 16, 30 mart. 1715.
Dep. conc., 21 maii 1707.
Emp , 23 nov. 1793 ; 10, 31 maii 1794.
Irr., 12 apr. 1710.
Jub., 19 nov. 1710.
Jub., 8 febr. 1783.
Jur. par., 1, 15 dec. 1725 ; 20 nov. 1762,
Fun., 12 martii, 23 apr. 1796.
Mer., 2 maii 1711.
Miss., 20 febr. 1712.
On. Miss., 30 apr., 11 junii 1712.
On. Miss.. 9 julii 1796.
Patr. sacr., 23 junii 1714.
Pœn., 11 sept. 1706.
Præp., 22 sept., 17 nov. 1731 ; 24 jan. 1733.
Punct., 17 martii 1714.
Quar. fun.. 28 aug., 18 dec. 1751.
Spon., 23 apr., 7 maii 1701.
Sub. dot., 7 julii 1714.
Romana[11], 4 aug. 1625.
15 jan. 1639.
26 febr. 1639.
16 jan. 1644.
17 julii 1649.
13 maii 1651.
3 martii 1657.
19 apr. 1692.
26 martii 1689.
20 junii 1693.
3 febr. 1646.
Seu Alben., El. alum., 28 sept. 1697.
Ar. ur., 2 sept. 1647.
Ass., 8 martii 1664.
Cel. Miss., 4 junii 1689.
Ded., 1 dec. 1691.
Distr., 29 jan., 5 martii 1678.
Distr., 10 maii 1692.
Appl. leg., 20 sept. 1692.
Er. un., 25 sept. 1694.
Com. vol., 20 apr. 1697.
Elec., 23 aug. 1664.
Eleem. Miss., 17 julii 1688.
Fun., 10 jan. 1682.
Jub., 12 dec. 1699.
Jur. sep.. 17 aug. 1677.
Leg., 3 aug. 1658.
Leg., 2 dec. 1673.
Matr., 23 jan. 1666.
Matr., 2 jun. 1696.
Matr., 27 jul. 1697 ; 11 jan., 10 maii, 15 nov. 1698 ; 28 mart. 1699.
Miss., 5 maii 1689.
Null. matr., 22 febr. 1631.
Prof. et Matr., 17 nov. 1696.
Red. on., 16 maii 1699.
Ret. stip. Miss., 7 maii 1672.
Seu Mediolanen., Subcoll., 26 aug. 1662.
Tax. sem., 26 jan. 1697.
Seu Narnien., 14 apr. 1714.
Seu Nonantulana, 11 sept. 1717.
Seu Januen., 11 dec. 1717 ; 7 maii 1718.
21 maii 1718.
Seu Sypontina, 23 jul. 1718.
19 nov. 1718 ; 4 mart. 1719.
Seu Tusculana, 27 apr. 1720.
6 dec. 1721.
19 dec. 1722 ; 16 jan. 1723 ; 16 maii 1733.
20 jan., 3 febr., 1 et 15 dec. 1725.
Seu Albiaganen., 4 aug., 1 sept. 1725.
Seu Viterbien., 15 dec. 1725 ; 12 jan., 23 febr., 13 apr. 1726.
9 febr. 1726.
Seu Bononien., 22 sept. 1725.
26 apr., 10 maii 1727.
23 aug., 20 sept. 1727.
20 dec. 1727 ; 27 jan. 1728.
Seu Alben., 28 sept. 1737.
24 aug., 14 sept. 1748.
14 mart., 18 apr. 1750.
Seu Anagnina, 1 mart. 1755.
21 maii 1757 ; 28 jan. 1758.
12 junii 1762.

[9] Seu Rhegium Julii, *Reggio*, urbs Brutiorum olim, modo Calabriæ ulterioris archiepiscopalis.

[9*] *Reims*, urbs archiepiscopalis in Gallia.

[10] Seu Cupra Montana, *Ripa Transona*, urbs episcopalis in Piceno sub archiepiscopatu Firmano.

[11] *Roma*, urbs totius Italiæ caput in Latio, Tiberi fluvio interfluente, ubi summus Pontifex commoratur, qui Christi agnos, et oves totius orbis pascit, ac regit.

29 nov., 20 dec. 1766.
Seu TUTERTINA, 28 jan., 17 jun. 1769 ; 13 jul. 1771 ; 4 apr. 1772.
18 jul., 8 et 29 aug. 1772.
Et MASSANEN., 27 jun., 18 jul., 8 aug., 12 dec. 1778 ; 16 jan. 1779.
9 jul. 1785 ; 23 jan., 27 febr. 1790.
4 febr., 11 mart. 1786.
6, 20 maii 1786 ; 3 et 24 mart. 1786.
3 et 24 mart. 1787 ; 20 sep.., 29 nov. 1788.
17 jan., 7 febr., 1789.
8 jul., 2 dec. 1752.
5 jun. 1790.
29 jan. 1791.
Ab. on. Miss., 27 aug. 1712.
Alien. dom., 14 mart., 4 apr. 1778.
Alim. et Sub. dot., 15 mart. 1794.
Seu SABINEN., Alim., 14 maii, 4 jun. 1763.
Alim., 12 mart., 23 apr. 1774.
Alim., 12 maii 1781.
Alim., 30 julii, 20 aug. 1785.
Alim., 19 apr., 10 maii 1777 ; 7 et 28 aug. 1779.
Ann., 20 sept. 1710 ; 27 jun. 1711.
Ap. or. et Con., 27 jun. 1733 ; 9 jan. 1734.
Ap. or. et Sub. dot., 7, 21 maii 1735 ; 19 jan., 9 febr. 1737.
Appl., 6 dec. 1755 ; 17 jan. 1756.
Seu JANUEN., Appl. leg., 13 aug., 19 novemb. 1718 ; 27 apr. 1720.
Appl. Miss., 18 aug. 1708.
Appl. Miss., 24 aug. 1709.
Appl. Miss., 25 jan., 8 febr. 1710.
Appl. Miss., 6 maii 1752.
Appl. Miss. et Sub. dot., 7 jul. 1708.
App. ins., 26 jun., 17 jul., 14 aug. 4 sept. 1700.
Seu S. SEVERINI, Appr. lau., 27 sept,, 22 nov. 1732.
Appr. nov., 7, 28 jul., 15 sept. 1703 ; 31 maii 1704.
Seu JANUEN., Assig., 5 maii 1742 ; 6, 20 jun., 11 jul. 1750.
Seu JANUEN., Assig., 28 febr. 1761.
Ben., 3 aug., 7 dec. 1709.
Seu PRÆNESTINA, Ben., 2 aug. 1710.
Seu LUCANA, Ben., 16 mart. 1715.
Ben. apost., 16 mart. 1771.
Brev., 1 apr., 13 maii 1702.
Can., 3, dec. 1718.
Can., 9 sept. 1786.
Cap., 28 jun. 1704.
Cap., 15 maii, 5 jun. 1700.
Cap., 5 maii, 23 jun., 28 jul., 18 aug. 1708.
Cap., 14 jun. 1710.
Cap., 12 maii, 15 dec. 1714 ; 12 jan., 4, 18 maii, 24 aug., 20 sept. 1715.
Seu REATINA, Cap., 17 mart. 1711.
Cap., 6 jun. 1716 ; 10 jul., 11 sept., 27 nov. 1717.
Cap., 4 febr. 1719.
Cap., 12 jul. 1721.
Cap., 8 et 29 aug. 1722.
Cap., 10 jun., 19 aug., 9 sept. 1724.
Cap., 6 dec. 1732.
Cap., 22 maii, 5 jun., 21 aug. 1734.
Cap., 14, 28 apr. 1736.
Cap., 22 nov., 6 dec. 1738 ; 10, 24 jan. 1739.
Cap., 17 sept. 1774 ; 18 mart., 8 apr. 1775.
Cap., 25 jan., 19 feb. 1780.
Cap., 16 maii 1789.
Cap., 27 nov. 1790.
Cap., 23 febr. et 23 nov. 1793.
Seu CIVITATIS PLEBIS, Cap. 13, 27 mart. 1706.
Cap., 1 dec. 1708.
Cap., 23 feb., 16 mart. 1709 ; 25 jan., 8 febr. 1710.
Cap., 10 maii 1710.
Cap., 3 dec. 1712.
Cap., 1 apr. 1713.
Cap. de Valtrinis, 17 jul. 1700 ; 9, 23 apr., 21 maii, 4 jun. 1701 ; 16 dec. 1702 ; 21 apr., 5 et 19 maii, 18 aug., 15 sept. 1703 ; 16 febr. 1704 ; 10 febr. 1770 ; 15 mart. 1777 ; 10 mart. 1783 ; 15 jul., 29 aug., 9 sept., 18 nov., 16 dec. 1797 ; 20 jan. 1798.
Cap. et Dot., 30 apr., 6 aug. 1712.
21 jul., 11 aug. 1759 ; 20 aug., 17 sept. 1774 ; 18 mart., 8 apr., 6 maii, 17 junii 1775 ; 4 apr. 1778 ; 29 nov., 20 dec. 1788.
Cap., 30 jul., 20 aug. 1768.
Cap., 13, 27 junii 1789.
Cap. et Leg. pior., 30 aug., 23 sept. 1777.
Seu SABINEN., Cap. od., 16 jun., 7 jul. 1703.
Cel. Miss., 24 sept., 1707 ; 28 julii 1708.
Cel. Miss., 24 aug., 28 sept. 1709.
Cap., 26 nov. 1796.
Cel. Miss., 29 mart. 1710.
Cel. Miss., 13 junii 1711.
Cel. Miss., 5 sep. 1711 ; 5 mart., 9 apr. 1712.
Cel. Miss. pro patr. cler. min. SS. Vin. et Anast., 16 mart. 1709.
Cel. Miss. pro PP. Somas., SS Nic. et Blas., ad Cæsar., 16 mart., 13 apr. 1709.
Cel. Miss., 12 junii, 17 julii 1773.
Cen., 11 maii 1720.
Com. vol., 2 dec. 1702 ; 17 maii 1704.
Seu PORTUEN., Com. vol., 20 dec. 1732 ; 16, 30 jan., 27 febr. 1768.

Seu JANUEN., Sub. dot., 25 jun. 1714.
Seu SABINEN., Sub. dot., 10 et 24 apr. 1717.
Sub. dot., 16 mart., 13 apr. 1720.
Sub., dot., 23 nov. 1737; 15, 29 mart., 27 sept. 1738.
Sub. dot., 1 aug. 1739.
Sub. dot., 3 et 24 sept. 1740.
Sub. dot., 12 et 26 mart., 27 aug., 17 sept. 1746.
Sub. dot., 16 dec. 1769.
Sub. dot., 2 et 30 mart., 27 apr. 1776.
Sub. dot., 26 junii, 17 julii, 7 aug. 1779; 19 jul., 16 aug., 6 sept. 1783.
Sub. dot., 7 et 21 junii 1788.
Sub. dot., 19 sept., 28 nov. 1789.
Sub. dot., 28 nov. 1789; 20 mart. 1790.
Seu SAVONEN., Sub. dot., 26 apr. 1788.
Sub. dot., 14 aug. 1700.
Sub. dot., 30 sept. 1702.
Sub. dot., 27 apr. 1709.
Seu VINTIMILIEN., Sub. dot., 24 jan., 12 dec. 1711.
Sub. dot., 28 febr. 1711.
Sub. dot., 2, 16 dec. 1713.
Sub. dot., 12 maii 1714.
Sub. dot., 9 junii 1714.
Sub. dot., 28 nov. 1716.
Sub. dot., 11 sept. 1717.
Sub. dot., 28 febr., 14 mart., 16 maii 1733.
Sub. dot., 20 mart. 1734.
Sub. dot., 1 et 15 dec. 1736.
Sub. dot., 6 dec. 1738.
Sub. dot., 9 julii 1746.
Sub. dot., 10 febr., 16, 30 mart., 3 aug. 1748.
Sub. dot., 6 maii, 8 julii 1752.
Sub. dot., 11 aug. 1753.
Sub. dot., 17 jan., 3 apr. 1756.
12 maii, 30 junii 1759.
Seu SABINEN., Sub. dot., 11 et 25 apr. 1761.
Seu PRÆNESTINA, Sub. dot., 27 junii, 18 julii 1761.
Sub. dot., 6 maii, 17 junii, 19 aug. 1797.
Sub. dot., 21 nov., 12 dec. 1761.
Seu SABINEN., Sub. dot., 27 mart. 1762.
Sub. dot., 26 nov. 1763.
Seu SABINEN., Sub. dot., 20 dec. 1766; 24 januar., 14 febr. 1767.
Sub. dot., 8 et 29 aug. 1767; 26 mart. 1768.
Sub. dot., 16, 30 jan. 1768.
Sub. dot., 8 julii 1769.
Sub. dot., 18 nov. 1769; 20 jan. 1770.
Sub. dot., 20 julii, 17 aug. 1793.
Sub. dot., 11 et 25 jan. 1772.
Sub. dot., 21 nov. 1772.
Sub. dot., 15 martii, 19 apr., 19 julii 1777; 27 jun. 1778; 19 febr., 18 mart. 1780.
Seu SPOLENA, Sub. dot., 20 mart. 1790.
Sub. dot. et Celeb. Miss., 22 sept., 1 decemb. 1736; 9 sept., 18 nov., 2 dec. 1752; 20 julii 1754.
Sub. dot., 25 jan., 31 maii 1794.
Sub. dot., 12 julii 1794; 20 febr. 1796.
Seu AUXIMANA, Sub. dot., 8 febr., 15 mart. 1794.
Sup. seu Red. on. Miss., 13 apr., 11 maii, 28 sept. 1709.
Sup. conc. et Redint., 14 mart., 28 novemb. 1733.
Seu ALBINTIMILIEN., Sub. dot., 18 nov. 1769.
Sup. int., 18 sept., 20 nov. 1751.
Sup. dub. matr., 6 mart. 1700.
Susp. dot., 7 julii 1787.
Susp. Miss., 17 junii 1775.
Susp. Miss., 6 dec. 1794.
Susp. on. et Redint. elee. Miss., 7, 21 maii, 3 dec. 1718; 6 maii, 26 aug. 1719; 11 jan., 6 et 20 dec. 1721; 17 jan. 1722.
Tax. sem., 12 febr. 1724.
Tax. sem., 19 julii, 9 aug 1732.
Tax. sem., 14 apr. 1736.
Tax. sem., 11 aug. 1742.
Tax. sem., 24 julii 1784.
Susp. dot., 4 et 25 apr. 1789.
Trans. on. Miss., 28 julii 1731.
Seu PISAUREN., Trans. on., 23 junii 1753.
Un. red., 17 apr. 1790; 25 jun. 1791.
Voc. in cap., 1 et 22 julii 1741.
Vot. pers., 25 sept. 1700; 18 et 29 januar. 1701; 4 aug. 1714; 7 dec. 1715.
Ut., 28 jan., 3 et 24 mart. 1736.
Uten., 13 sept. 1738; 11 apr. 1739; 3 et 24 sept. 1740.
Uten., 10 julii 1751.

ROSSANEN.[12], 20 januar., 3 febr. 1725.
14 maii, 4 junii, 17 dec. 1763; 16 jan. 1764.
Seu BISMANEN., Disp., 24 aug., 20 sept., 16 nov. 1715; 24 apr. 1717.
Distr., 28 nov. 1716.
Irr., 20 mart. 1734.
Jur. par., 13 febr., 20 martii 1745; 18 junii, 9 julii 1746.
Rest. in int., 6 et 27 aug. 1746.
Rest. in int., 23 aug. 1749.
Serv. ch. et Distr. quot., 8 febr., 1 mart., 10 et 24 maii 1738.

[12] Seu Roscianum, *Rosano*, *Rossano*, urbs Magnæ Græciæ archiepiscopalis in Calabria citeriore absque episcopis suffraganeis.

Trans. ad rit. lat., 14 dec. 1737; 11 januar. 1738.
Ruben.[13], 3 apr. 1593.
10 martii, 7 apr., 28 julii 1731.
27 jan., 16, 30 mart. 1748.
Er. præb. theol. et pœn., 30 mart. 1737.
Exp., 11 et 25 sept., 20 nov. 1734.
Hab. tal., 28 julii, 18 aug. 1708.
Jur. fun., 8 et 28 julii 1713.
Null. alien., 31 julii, 28 aug. 1723.
Punct., 28 julii, 18 aug. 1708.
Rap. et Cens., 3 mart. 1714.
Ruremunden.[14], Matr., 2 maii 1676.
Er. can. seu ben., 1 et 22 jul. 1741.
Vic., 7 junii, 2 aug., 22 nov. 1755.

S

Sabinen.[1], 13 nov. 1638.
23 junii 1640.
6 aug. 1695.
Er. arch., 26 nov. 1695.
Er. arch., 14 apr., 2 junii 1696.
Cap., 18 mart. 1684.
Rep. eccl., 13 maii 1679.
26 nov. 1791.
18 sept., 20 nov. 1751.
29 jul., 19 aug. 1775.
31 maii 1783.
Cap., 13 et 27 mart. 1784.
Cap., 18 apr. 1795.
Disp., 2 et 16 maii 1739.
Dot., 29 jul. 1752.
Elec., 9 et 30 sept. 1713.
Er. can., 13 aug., 3 sept. 1729; 18 nov. 1730.
Fun., 18 dec. 1734; 29 jan. 1735.
Hosp., 4 sept. 1700.
Irr., 20 maii, 17 jun. 1786; 28 jul. 1787; 13 et 27 jun. 1789.
Jur. par., 10 mart. 1742.
On., 29 apr., 3 jun. 1780.
On. Miss., 8 mart. 1760.
Seu Narnien., Par., 5 jun. 1723.

Par., 28 apr., 12 maii 1770; 13 jul. 1771.
Proc., 26 mart., 4 jun. 1707; 23 jun. 1708.
Rest. eccl., 17 apr. 1706.
Trans. leg. Miss., 16 febr. 1743.
Un., 28 aug., 18 sept. 1745.
Sagonen.[2], 10 dec. 1746; 14 jan. 1747.
Null. prof., 4 febr., 5 aug. 1719; 13 apr. 1720.
Salamantina[3], 6 mart. 1723.
Ben., 2 maii 1716.
Er., 30 jan., 20 mart. 1745.
Irr., 18 aug. 1703; 26 jan., 19 apr. 1704.
Pror. ind., 1 apr. 1702.
Salernitana[4], jul. 1589.
Dec. 1589.
4 apr. 1637.
9 dec. 1662.
Asser. SS. Euch., 16 febr. 1704.
Can., 30 jul., 20 aug., 17 sept. 1757.
Can. pœn., 23 jun., 21 jul., 1 sept. 1753.
Conc., 3 dec. 1735.
Con., 2 dec. 1702; 15 sept. 1703.
Disp., 1 dec. 1708.
Disp., 19 dec. 1750; 16 jan., 13 mart. 1751.
Doct., 15 nov. 1710.
Edict., 30 aug., 27 sept. 1732.
Elec. seu Leg., 14 jun. 1704.
Irr., 20 apr., 4 maii 1771.
Irr., 22 aug. 1795.
Jur. par., 8 et 28 jul., 19 aug. 1702.
Matr., 3 mart., 22 sept., 17 nov. 1708; 11 jan. 1710.
Ord., 12 jan. 1709.
Seu Caputaquen., Par., 9 febr., 8 mart. 1760.
Resid., 3 oct. 1711; 29 apr. 1713.
Spon., 9 et 23 jun., 13 jul. 1725.
Un., 21 nov. 1739; 16 et 30 jan. 1740; 28 jan. 1741.
Spon., 14 et 28 mart. 1716.
Salisburgen.[5], Irr., 14 maii 1689.
Cap., 5 mart., 9 jul. 1701; 14 jan., 18 febr., 11 mart. 1702.
Cens. et præc., 11 maii 1709.
Claus., 29 nov. 1710; 10 jan. 1711.
Com. vol., 21 maii, 4 et 18 jun. 1701; 1 jun. 1715.

[13] Ruvo, Rubi, urbs Apuliæ Peucetiæ episcopalis sub archiepiscopatu Barensi.

[14] *Ruremond*, urbs Belgii extrema Geldriæ ad Mosam, episcopalis sub archiepiscopatu Mechliniensi.

---

[1] *La Sabina*, Provincia Italiæ episcopalis cardinalatu insignita, cujus præcipua urbs est Manliana ad Tiberim, in qua episcopus suffraganeus episcopi cardinalis, vel illius vicarius residet.

[2] *Sagona*, urbs Corsicæ episcopalis sub archiepiscopatu Pisano.

[3] Seu Salmantica, *Salamanca*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis sub archiepiscopatu Compostellano.

[4] *Salerno*, urbs Picentinorum olim, nunc principatus Citerioris archiepiscopalis.

[5] *Salisburgo*, urbs Norici olim, modo Bavariæ, archiepiscopalis, legatus Sedis.

Or. et Cens., 2 maii 1711.
Red. oner., 19 jun. 1717.
Resid., 21 jan., 4 febr. 1713.
SALUTIARUM [6], Ben., 3 sept. 1740; 1 jul. 1741.
Cap., 18 jun. 1735.
Irr., 8 jun., 13 jul. 1765.
Jur. visit., 17 jul., 7 aug. 1756.
Par., 28 febr., 14 mart. 1739.
SAMOGITIEN. [7], seu VILNEN., Matr., 26 jan., 16 mart. 1743.
S. AGATHÆ GOTHORUM [8], 16 mart. 1641.
25 mai 1652.
22 jul. 1720; 8 mart., 31 maii 1721.
Div. tit. ben., 15 jun. 1709.
Exem., 13 febr. 1773.
Matr., 24 apr. 1700.
Matr., 6 jun., 14 nov. 1705.
S. CRUCIS DE LA SIERRA [9], in Indiis Occidentalibus, 8 julii 1719.
S. SEVERINÆ [10], 28 maii, 18 junii 1796.
13 julii 1725.
Dism., 17 nov., 1 dec. 1714.
Ind., 13 mart. 1706.
Irr., 10 et 24 jan., 24 apr., 8 maii 1784.
S. ANGELI IN VADO [11], 15 apr. 1690.
25 sept., 20 nov. 1734.
S. ANGELI LOMBARDORUM [12] et BISACCIARUM, 1 sept 1663.
Jur. quæst., 11 et 25 sept. 1762.
S. MARCI [13], 3, 24 mart. 1725.
16 mart., 13 apr. 1720.
30 mart., 13 apr. 1726.
26 jan., 9 febr. 1726.
Decr., 2 julii 1707.
Ex., 31 julii 1706.
Irr., 8 jun., 31 aug., 28 sept. 1771; 7 et 28 aug. 1773.
Plur., 19 dec. 1722; 16 jan. 1723.
Proc., 7 jul. 1708; 13 apr. 1709.
Rest. in int., 12 febr., 12 mart., 14 maii, 18 junii, 6 aug. 1746.
Rest. in int., 2 dec. 1747.
Sol. quar. dec., 24 apr., 22 maii 1751.
Visit., 18 jul., 8 aug., 28 nov. 1733; 9 jan. 1734.
S. MINIATIS [14], 15 sept. 1629.
4 dec. 1638.
20 sept., 22 nov. 1794.
21 mart. 1725; 12 jan. 1726.
13 febr., 20 mart. 1745.
24 apr., 8 maii 1784.
Appl. Miss. quot., 26 nov., 4 dec. 1734.
Diss. un., 12 dec. 1733; 3 jul. 1734.
Quar. fun., 18 dec. 1728; 15 jan., 29 febr., 12 mart. 1729.
Rest. in int., 13 maii 1713.
Rest. in int., 3 oct. 1705.
Visit. SS. LL., 14 mart. 1733.
Un., 20 sept., 16 nov. 1715.
S. SEVERI [15], 18 jul. 1699.
19 jul. 1704.
15 dec. 1736; 19 jan. 1737.
27 sept. 1738.
Jur. aggr., 18 febr., 11 mart., 1 et 29 apr., 9 et 30 sept. 1713; 14 apr. 1714; 26 jan., 9 febr. 1715.
Jur. par., 26 jan., 9 febr. 1715.
Part., 22 jun., 13 jul. 1748.
S. SEVERINI [16], Elee. Miss., 16 jul. 1689.
Visit. SS. LL., 19 nov. 1659.
4 apr., 5 et 19 sept. 1778.
Seu SEPTEMPEDANA, 12 mart. 1796.
Appl. leg., 13 apr. 1720.
Cath., 22 nov. 1738; 14 et 28 jan., 10 jun. 1741.
Elee., 26 nov., 17 dec. 1768; 14 jan. 1769.
Elee. Miss. conv., 18 febr., 24 mart. 1764.
Irr., 2 jun. 1703.
Matr., 14 dec. 1737; 11 jan. 1738; 24 sept. 1740; 7 apr., 2 et 23 jun. 1742.
Sub. dot., 11 jan. 1710.
Sub. dot., 5 sept. 1711.
Suppr. conv., 19 jun. 1706.
Seu SEPTEMPEDANA, Visit. SS. LL., 28 nov., 19 dec. 1789; 10 jul. 1790.
SANTANDRIEN. [17], 12 maii, 16 jun. 1792.

[6] *Saluzzo*, urbs Liguriæ ad radices Alpium, episcopalis sub archiepiscopatu Augustæ Taurinorum.

[7] *Samogitia*, Provincia regni Poloniæ in Lithuania sub archiepiscopatu Gnesnensi.

[8] *Sant' Agata de Goti*, urbs Campaniæ in principatu ulteriori, episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano.

[9] *Santa Crux de la Sierra*, urbs recens Americæ meridionalis, in Peruvia regione, episcopalis sub archiepiscopatu civitatis *de la Plata* dictæ.

[10] Seu Sibereua, *Santa Severina*, urbs Magnæ Græciæ olim, modo Calabriæ ulterioris archiepiscopalis.

[11] Seu Tifernum Metaurum, *Sant' Angelo in Vado*, urbs ducatus Urbini, episcopalis Urbaniæ unita sub archiepiscopatu Urbinate

[12] Seu Angelopolis Fanum S. Angeli Longobardorum, *Sant' Angelo de' Lombardi*, urbs in Hirpinis, episcopalis unita Romuleæ sub archiepiscopatu Compsano.

[13] Seu Argentanum, *San Marco*, urbs Brutiorum in Calabria citeriori, episcopalis in archiepiscopatu Consentino, sed ab ejus jurisdictione exempta.

[14] Teutoris, seu Miniatum, *S. Miniato al Tedesco*, urbs Thusciæ, episcopalis sub archiepiscopatu Florentino.

[15] *S. Severo*, urbs in Capitanata regni Neapolitani, episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano.

[16] Seu Septempedana, *S. Severino*, urbs Piceni, episcopalis sub archiepiscopatu Firmano.

[17] Hispaniæ civitas episcopalis *Santander*.

14 jan., 3 mart. 1792.
1 febr., 1 mart. 1766.
Com. vol., 21 jul., 18 aug. 1764.
Seu CUBANA, Matr., 26 apr., 12 jul., 30 aug. 1788.
Serv. ch., 16 mart., 20 apr. 1793.
Dub. sup. bull. Cruc., 17 jun., 15 jul. 1797.
Dub. ord., 28 maii 1796.
SARDINIÆ [18], Jur., 5 et 24 apr., 15 maii 1700.
SARNEN. [19], Pœn., 3 jun. 1690.
Serv. eccl., 17 jun. 1690.
6 maii, 27 jun. 1705.
20 maii 1747.
6 jun. 1750.
Confr., 11 jun., 17 dec. 1712; 21 jan. 1713.
Em. fun., et dec., 16 jun., 7 jul. 1731.
Jur. par., 27 nov., 11 decemb. 1717; 15 jan. 1718; 11 et 25 jan. 1721.
SARSINATEN. [20], Un., 10 apr. 1645.
25 apr., 16 maii 1789.
10 et 31 jul. 1790.
Con., 22 jan., 12 febr. 1746.
21 apr. 1792.
Dism., 12 maii, 1 sept. 1736.
Er. or., 19 dec. 1772; 23 jan. 1773.
Er. pleb., 18 jul., 8 aug., 5 sept. 1778.
Exem., 5 jul., 1710.
On., 30 jul., 20 aug. 1774.
Proc., 30 jul., 17 sept., 19 nov. 1757; 14 jan. 1758.
Red., 25 jun. 1791.
Trans. eccl. par., 31 jul., 21 aug. 1790.
Un. et Red., 8 et 29 jul. 1786.
SARZANEN. [21], 25 jun. 1639.
Matr., 15 febr. 1648.
Prof. fid., 14 jan. 1679.
SATRIANEN. [22] et POTENTINA, 27 jan. 1748.
Cath., 22 sept., 17 nov. 1731.
Conc., 28 jun. 1704.
Seu CAMPIANEN., Jur., 23 nov. 1748; 1 mart. 1749.
Jur. par., 22 sept., 17 nov. 1736.
Cath., 22 jul. 1673.
Cath., 13 febr. 1694.
SAVONEN. [23], 2 aug. 1642.
23 maii 1722; 13 jul., 4 aug. 1725.
28 jul., 9 sept. 1724.
17 jan. 1728.
8 et 29 febr. 1744.
22 sept., 26 nov. 1763.
14 sept. 1782.
Confr., 14 jun. 1704.
Dist., 18 dec. 1745.
Jur. par., 12 dec. 1711; 16 jan., 24 sept., 12 nov., 3 et 17 dec. 1712; 21 jan., 29 apr., 13 maii, 17 jun., 2 et 16 dec. 1713.
Leg., 28 febr., 14 mart. 1795.
Red. Miss., 18 aug. 1792.
Red. Miss., 13 jun., 18 jul. 1795.
Rest. in int., 2 et 16 jun. 1703.
SCEPUSIEN. [24], Mis. conv. 30 jul. 1796; 6 maii 1797.
SEBENICEN. [25], 6 dec. 1642.
2 sept. 1651.
Jur. op., 8 maii 1688.
SEDUNEN. [26], 11 jun. 1718.
29 jul., 19 aug., 9 sept. 1775.
Ann., 13 mart., 3 apr., 8 maii 1773.
Dism., 15 dec. 1742.
Fun., 28 maii, 18 jun. 1746.
17 aug. 1626.
SEGNEN. [27], 28 apr. 1592.
19 febr. 1718.
Decr., 13 sept., 22 nov. 1749.
Matr., 22 sept., 17 nov. 1736.
Præem., 26 mart., 9 apr. 1718.
SEGOBRICEN. [28], jan. 1590.
Dism., 16, 30 januar. 1740; 22 jun. 1748.
Ind., 19 jan., 9 febr. 1765.
SEGOVIEN. [29], 12 mart., 23 apr. 1774.
25 jan., 8 febr. 1794.
Cap., 17 nov. 1731.
Stat., 15 dec. 1703; 12 et 26 jan., 15 novemb., 20 decemb. 1704.

[18] *Sardegna*, insula ingens Italiæ inter mare Tyrrhenum, et Balearicum.

[19] *Sarno*, urbs olim Picentinorum, nunc principatus citerioris, episcopalis sub archiepiscopatu Salernitano.

[20] *Sarsina*, urbs Galliæ Togatæ in Æmilia, episcopalis sub archiepiscopatu Ravennate.

[21] Vide *Lunen Sarzanen*.

[22] *Satriano*, urbs Lucaniæ excisa episcopalis sub archiepiscopatu Compsano, unita Campaniensi.

[23] *Savona*, urbs Liguriæ, episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[24] *Scepusio*, urbs ad radices Montis Carpati sita in provincia Pannoniæ, quæ a Polona dividit Gallicia, episcopalis sub archiepiscopatu facta a Pio VI Pont. Max.

[25] *Sebenico*, urbs Dalmatiæ in ora, episcopalis sub archiepiscopatu Spalatensi.

[26] *Sion*, urbs alias Sedunorum caput, nunc Valesiæ primaria, episcopalis sub archiepiscopatu Tarantasiensi.

[27] Seu Senien., aut Signien., *Segna*, urbs Dalmatiæ in ora maris Adriatici, episcopalis sub archiepiscopatu Spalatensi.

[28] *Segobria*, seu *Segorve*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis sub archiepiscopatu Valentino.

[29] *Segovia*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis sub archiepiscopatu Toletano.

SEGUNTINA [30], Coll. ord., mense oct. 1589.
SEGUSIEN. [31], Red. Miss., 26 mart., 16 apr. 1791.
SENEN. [32], 12 maii 1594.
29 nov. 1659.
Dot., 19 maii 1668.
Irr., 16 nov. 1686.
6 jun. 1705.
16 mart. 1726.
Cel. et Appl. Miss. conv., 12 maii, 21 jul. 1759.
Disp., 3 febr., 2 et 30 mart. 1776.
Jur. par., 19 aug., 9 sept., 18 nov. 1730.
Jub., 12 et 26 januar., 9 febr. 1760.
On. Miss., 11 maii 1709.
Red. fruct. can., 3 oct. 1711; 20 febr. 1712.
Suppr. can., 8 aug. 1711.
Voc. in cap., 27 febr., 26 mart. 1768.
Rest. in int., 1 dec. 1703.
SENOGALLIEN. [33], 11 apr. 1609.
25 febr. 1617.
13 jun. 1626.
9 dec. 1651.
8 febr. 1681.
29 jan. 1684.
27 jun. 1705.
18 maii 1726.
8 jun., 13 jul. 1765.
9 et 30 aug. 1766.
10 febr., 10 mart. 1770.
5 et 19 sept. 1778; 17 apr., 15 maii 1779.
26 apr. 1788.
13 jun. 1789.
20 mart. 1790.
5 apr., 10 maii 1794; 24 jan. 1795.
Can., 20 maii, 19 aug., 18 nov. 1752; 13 jan. 1753; 23 nov. 1754.
Can., 11 maii 1793.
Can., 14 maii 1768.
Cap., 26 maii, 6 jun. 1739.
Cap., 3 et 24 aug. 1748.
Cap., 9 maii, 6 jun. 1750.
Cap., 17 apr. 1790.
Cap., 20 apr. 1793.
Cap., 9 sept. 1713; 14 novemb. 1714.
Cen., 17 et 29 jan. 1718.
Conc. usufr., 14 jun. 1704.
Confr. conc., 28 jul., 19 aug. 1702.
Com., 30 maii, 27 jun. 1772.
Dec., 30 aug. 1704.
Dec., 29 mart., 19 apr. 1738.
Disp. ab irr., 12 maii, 16 jun. 1781; 7 et 28 maii, 18 jun. 1785.
Distr., 2 jun. 1703.
Emol. fun., 24 maii 1710; 2 maii 1711.
Emp., 19 maii, 16 jun. 1787.
Fabr. eccl., 20 febr. 1796.
Fun., 11 apr., 5 et 19 decemb. 1739.
Irr., 25 jan., 15 febr. 1772.
Emp., 18 sept. 1790; 29 jan., 26 mart., 16 apr. 1791; 15 sept. 1792.
Jur. conc., 27 jan. 1703.
Jur. sep., 20 decemb. 1738; 10 et 24 januar. 1739.
Jur. suffr. et Dep. cap., 4 jun. 1701.
Jur. par. et Præe., 11 aug., 1 et 22 sept., 17 nov. 1753.
Leg., 23 jun. 1708.
Mans., 16 maii 1733; 3 et 17 apr. 1734.
Loc. et Red. Miss., 28 februar. 1795.
Seu MACERATEN., Matr., 3 apr. 1734.
Miss. conv., 9 sept., 16 decem. 1741.
Miss. conv., 2 decem. 1786; 19 jan., 16 febr., 5 apr. 1788.
Miss., 26 apr., 10 maii, 20 dec. 1732.
On. Miss, 24 nov., 22 decemb. 1781.
On. Miss., 6 dec. 1794; 24 jan. 1795.
Quar. fun., 27 jun. 1705.
Præem., 27 mart. 1784.
Præem., 12 dec. 1778; 16 et 30 jan., 17 apr., 15 maii, 5 jun. 1779.
Proc., 14 dec. 1765; 11 jan. 1766.
Proc., 10 maii, 7 jun. 1777.
Reæd. eccl., 30 apr. 1712.
Reæd. eccl., 18 mart., 6 maii 1797.
Red., 10 maii 1783.
Red. Miss., 27 jun. 1711.
Red. Miss., 2, 16 dec. 1741; 23 nov. 1743; 11 maii, 8 jun. 1782; 13 et 27 mart., 24 jul., 21 aug., 11 dec. 1784.
Red. Miss., 23 apr. 1796.
Spon., 12 maii, 1 sept. 1714.
Spon., 30 mart. 1737.
Spon., 27 sept. 1738.
Seu FANEN., Sub. dot., 28 jan., 28 jul., 19 aug. 1730.
Sub. dot., 13 mart., 3 apr., 8 maii 1773; 14 maii, 11 jun. 1774.
Sup. dot., 19 nov., 3 dec. 1729.
Trans. Miss., 28 aug., 18 sept., 27 nov. 1773.
Trans. Miss., 17 jan. 1789.
Vac., 29 apr. 1702.
Sub. dot., 18 mart., 6 maii 1797.

[30] Vel Secontia; *Siguenza*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis sub archiepiscopatu Toletano.
[31] *Susa*, civitas Pedemontis episcopalis.
[32] *Siena*, urbs Hetruriæ archiepiscopalis.
[33] Seu Sena Gallica, *Sinigaglia*, urbs Umbriæ transapenninæ, episcopalis sub archiepiscopatu Urbinate.

Tax. sem., 6 dec. 1794.
Usufr., 14 jun. 1702.
SENONEN. [34], 28 febr. 1654.
SETINA [35], 27 apr., 18 maii 1765.
Ch. et Miss. conv., 10 dec. 1785; 21 jan. 1786.
Disp. a serv. ch., 22 mart. 1760.
Distr., 1 dec. 1731.
Plur., 18 dec. 1762; 23 junii 1764.
Proc. et Cath., 27 junii 1761.
Tax. sem., 24 sept. 1735; 2 junii 1736.
SICULA [36], 18 nov., 16 dec. 1719.
Nul. prof., 18 maii, 27 julii 1726; 11 januar. 1727.
Rest. in int. et Null. prof., 24 sept. 1740.
SIGNINA [37], 18 nov. 1628.
Ord., 14 apr. 1696.
Proc., 2 aug. 1670.
20 sept., 29 nov. 1788.
Ben., 3 aug. 1771.
Cap., 15 dec. 1736; 19 jan., 9 febr. 1737; 9 febr. 1738.
Jub., 4 febr., 11 mart. 1786.
Jub. 18 apr., 16 maii 1795.
Serv. eccl., 15 dec. 1703.
Sp., 2 et 16 maii 1705.
SIPONTINA [38], Con., 8 mart. 1664.
1 dec. 1736; 23 nov. 1737.
Cen., 27 maii, 8 julii 1702.
Distr., 29 apr. 1702.
Leg. Miss., 28 jan. 1747.
Null. susp., 11 maii 1748.
Rest. in int., 28 jan., 6 maii 1747.
Rest. in int., 27 jan., 16, 30 mart., 22 junii, 31 julii, 23 nov., 14 dec. 1746.
Serv. eccl., 6 febr. 1734.
Rest. in int., 15 apr., 2 sept. 1747.
SMYRNEN. [39], Matr., 6 maii, 9 sept. 1752.
SORANA [40], 26 junii 1723.
9 febr., 16 mart., 22 junii 1754.
Cap., 30 sept. 1713.
Coll., 3 sept., 26 nov. 1701.
El. vic. cap., 24 nov. 1764.
Fun., 24 apr. 1725.
Jur. par., 2 dec. 1730; 13 jan., 10 mart., 7 et 21 apr., 5 maii, 1 dec. 1731.
Jur. par., 22 sept., 17 novemb. 1753; 20 jul. 1754.
Null. cens., 20 dec. 1721; 17 jan., 7 et 28 febr., 14 mart. 1722.
Proc., 12 aug. 1741.
Rest. eccl. par., 23 aug., 3 sept. 1729.
SPALATEN. [41], Doct. chr., 17 julii 1688.
Appl. Miss. conv., 2 et 23 julii 1729.
Irr., 24 nov., 15 dec. 1742; 12 jan. 1743; 28 aug. 1745.
SPIREN. [42], Can., 18 aug., 15 sept., 24 novemb. 1764; 23 mart., 2 et 24 aug. 1765.
Par., 18 julii 1761.
Reæd. eccl., 30 maii 1761; 23 apr., 14 maii, 20 aug., 17 sept. 1768; 16 sept., 18 nov. 1769; 31 martii, 28 apr. 1770.
SPOLETANA [43], anno 1583.
23 junii 1629.
Jur. par., 19 apr. 1692.
Red. dot., 10 maii 1687.
7, 28 febr., 14 mart. 1722.
5 et 19 dec. 1722.
20 febr. 1723.
7 et 28 sept. 1737.
23 junii, 21 julii 1742.
18 sept. 1751.
14 et 28 jan. 1764.
17 junii 1775; 15 sept., 24 nov. 1781; 7 et 28 maii, 18 junii 1785.
18 maii, 22 junii 1776.
15 mart., 5 apr. 1783; 13 et 27 junii 1789; 18 dec. 1790.
24 julii 1784.
23 jan., 27 febr. 1790.
Appl. et Red. Miss., 7 dec. 1709; 11 jan. 1710.
Ass. patr., 14 maii 1763; 31 aug. 1771.
Cap., 9 sept. 1730; 22 sept., 18 nov. 1731; 19 febr. 1735.
Cap., 15 nov. 1710; 28 mart. 1711.
Cap., 26 nov., 17 dec. 1796.
17 sept., 26 nov. 1791.
Cap., 14 et 28 mart. 1744.
Cens. et Irr., 31 julii 1751.
Coll. et Dot., 26 apr., 24 maii 1732; 7 julii, 4 aug. 1736; 18 maii 1737.

[34] *Sens*, urbs Galliæ Lugdunensis archiepiscopalis.
[35] *Sezze*, urbs Latii olim, nunc Campaniæ Romanæ, episcopalis unita Tarracinæ, ac Priverno Romano Pontifici immediate subjecta.
[36] Seu Sicilia, *Sicilia*, insula ampla maris Mediterranei.
[37] *Segni*, urbs alias Volscorum, in Latio, modo Campaniæ Romanæ, episcopalis immediate Romano Pontifici subjecta.
[38] *Siponto*, vulgo *Manfredonia*, urbs Apuliæ Dauniæ in ora littorea, archiepiscopalis.
[39] *Smirne*, urbs archiepiscopalis Joniæ maritima.
[40] *Sora*, urbs Latii alias, modo provinciæ Terræ Laboris episcopalis.
[41] *Spalatro*, urbs Dalmatiæ archiepiscopalis.
[42] *Spira*, urbs Germaniæ superioris ad Rhenum, episcopalis sub archiepiscopatu Moguntino.
[43] *Spoleto*, urbs Umbriæ, episcopalis immediate Romano Pontifici subjecta.

Conc., 13 apr. 1737 ; 28 jan. 1741.
Con. 23 nov. 1765.
Dec., 16 et 30 mart. 1726 ; 25 sept., 20 nov. 1728.
Funct. eccl., 20 febr., 14 mart. 1796.
Disp., 15 jan., 19 febr. 1780.
Dism., 3 oct. 1716.
Miss. matr., 27 mart., 3 et 24 julii 1762 ; 23 apr., 14 maii 1763.
Distr. quot., 3 apr., 8 maii 1745 ; 16 mart. 1746.
Dot., 30 sept., 18 nov., 2 dec. 1730 ; 17 febr. 1731.
Er. mans., 23 apr. 1796.
Emp., 1 dec. 1703.
Emp., 28 maii, 18 junii 1796.
Er. congr. or., 17 mart. 1714.
Er. dign., 28 januar., 3 et 24 mart., 2 junii 1756.
Exp., 22 aug., 12 et 26 sept. 1739.
Ind., 19 julii 1704.
Seu Nursina, Interpr. seu Com. vol., 6 junii 1705 ; 15, 29 jan., 21 maii 1707.
Jub., 18 aug., 15 sept., 24 nov. 1770.
Jub., 7 et 28 aug. 1779.
Jur. am. cur., 8 julii 1713.
Jur. assis. matr., 18 julii 1733 ; 1 dec. 1736 ; 16 martii 1737.
Seu Nullius Ferentilli, Jur., 16 junii 1770.
Jur. et Cens., 9 et 30 sept. 1713.
Jur. elig., 15 nov. 1704.
Jur. quæst., 9 et 23 sept. 1741.
Jur. visit., 30 sept. 1730.
Leg., 2 et 23 maii 1722.
Leg., 16 junii 1792.
Matr., 28 martii, 2 maii, 14 nov. 1705.
Loc., 28 febr., 14 mart. 1795.
Matr., 31 julii 1751.
Null. prof.. 12 sept., 29 nov. 1777 ; 10 jan. 1778.
Ord., 20 nov. 1756.
Par., 19 jan., 9 febr., 16 mart. 1737.
Par., 13 apr., 16 nov. 1715.
Præem., 12 dec. 1778 ; 16, 30 jan., 17 apr., 15 maii, 5 jun. 1779.
Præt. ex., 12 nov. 1712.
Proc., 25 sept., 20 nov. 1734.
Proc., 14 jun. 1710.
Proc., 17 mart. 1714.
Proc. sup. contr., 26 mart., 30 apr. 1746.
Punct., 8 et 22 maii 1762.
Quar. fun., 25 julii 1718 ; 30 sept. 1719.
Quar. fun., 19 nov. 1718 ; 13 jan., 16 mart., 13 apr. 1720.
Red., 8 jun. 1771.
Red. Mis., 7 dec. 1709 ; 11 jan. 1710 ; 7 febr., 13 jun. 1711.
Rest. eccl., 28 nov., 12 dec. 1705 ; 3 et 17 dec. 1707.
Rest. eccl. par. et sacr. sup., 19 febr., 18 mart. 1780.
Sem., 1 et 22 sept., 15 dec. 1714 ; 12 jan. 1715.
Sep., 24 aug. 1709.
Sub. dot., 25 apr., 30 maii 1761.
Seu Perusina, Sub. dot., 16 et 30 maii, 20 jun. 1767.
Serv., ch., 28 febr. 1795.
Sub. dot., 8 febr. 1794.
Sub. dot., 22 maii 1784.
Sub. dot. sup. mod. comp. suffr., 30 jul., 22 sept., 15 dec. 1759
Sub. dot., 20 sept. 1710.
Visit., 28 jul., 2 et 16 dec. 1713.
Trans. par., 13 mart. 1706.
Red. Miss., 11 febr. 1797.
Red. Miss., 20 jan., 24 mart. 1798.
Red. Miss., 18 jul., 22 aug. 1795.
Red. Miss., 28 nov. 1795 ; 17 dec. 1796.
Sub. dot., 19 dec. 1795.

Squillacen. [44], Miss. conv. et Com., 24 sept. 1712 ; 4, 18 febr., 11 mart. 1713 ; 14 sept., 19 nov. 1729.
21 febr. 1728.
Att. et Miss. conv., 3 et 17 mart. 1714.
Cel. Miss. et Funct. conv., 28 febr., 8 aug. 1761.
Com., 11 jun., 3 sept. 1729 ; 30 sept., 18 nov. 1730 ; 21 apr., 5 maii 1731 ; 26 apr., 10 maii 1732.

Stagnen. [45], 7 dec. 1620.
19 nov. 1746.

Strigonien. [46], 17 dec. 1718.

Strogolen. [47], 17 jun. 1645.

Suanen. [48], 17 jun. 1702.
Jur. fun., 10 jul. 1706.

Sublacen. [49], Cap., 13 jul. 1743.

Suessana [50], 13 sept. 1636.

[44] Seu Scylletium, Scyllaceum, *Squillace*, urbs alias Brutiorum, nunc Calabriæ ulterioris, episcopalis sub archiepiscopatu Rhegino.

[45] *Stagno*, urbs Dalmatiæ, episcopalis sub archiepiscopatu Ragusino.

[46] *Strigona*, urbs Pannoniæ inferioris archiepiscopalis antea, nunc Primatialis totius Hungariæ.

[47] *Strongoli*, urbs Magnæ Græciæ episcopalis sub archiepiscopatu Sibereno.

[48] *Soana*, urbs Hetruriæ episcopalis sub archiepiscopatu Senensi.

[49] Vide *Nullius Sublacen.*

[50] *Suessa*, urbs Campaniæ in colle, episcopalis sub archiepiscopatu Capuano.

9 sept. 1679.
18 sept., 20 nov. 1756.
Jur. par., 3 et 17 dec. 1735; 14 jan. 1736.
Par., 22 jan., 12 febr. 1757.
Res. et Cens., 1 et 15 mart. 1758.
Rest. in int., 3 aug. 1715.
Ser., 3 et 17 dec. 1755; 14 jan. 1736.
Seu CATHACEN., Sp., 28 sept., 16 nov. 1709; 25 jan. 1710.
Tab. hor. et Serv. ch., 28 jul., 18 aug. 1708.
SUESSIONEN. [51], 16 sept. 1662.
SULMONEN. [52], 17 jul. 1655.
30 sept., 18 nov., 2 dec. 1719.
Can. theol., 20 maii 1752.
Conc., 1 jun. 1709; 16 maii 1711.
Disp., 18 dec. 1734; 15 jan., 30 jul. 1735.
El., 17 dec. 1701; 14 jan., 4 febr. 1702.
Seu VALVEN., Jur., 4 et 18 febr., 11 mart. 1713.
Par., 2 maii, 13 jun. 1711.
SURRENTINA [53], Ben., 31 mart., 28 apr., 30 jun. 1759.
Dec., 31 jul., 21 aug. 1728; 18 nov. 1730.
Matr., 23 jul. 1707.
Tax., 21 nov., 5 dec. 1750; 16 jan. 1751
SUTRINA [54], 28 jan. 1668.
Conc., 8 maii 1688.
6 dec. 1794.
23 jan, 1773.
23 febr., 16 maii 1782.
21 apr. 1787; 24 maii, 12 jul., 9 aug., 20 sept. 1788.
31 jul. 1790; 16 jun. 1792.
Bapt., 12 jul. 1794.
Cap., 18 apr. 1795.
Can., 28 nov. 1711.
Can., 20 nov., 4 dec. 1723.
Com. vol., 16 dec. 1786.
Cap., 15 jul. 1797.
Dot., 17 jun., 15 jul. 1780.
Er. ben., 19 jun. 1706; 26 mart. 1707.
Jur., 7 dec. 1715.
Mis. par., 15 dec. 1708; 12 jan. 1709.
Mis. pro pop. 16 jul. 1791
Miss., 22 nov. 1794.
Off., 18 sept., 27 nov. 1779; 23 febr. 1782.
Or., 11 jun. 1718.
Seu NEPESINA., Par., 20 jan., 3 febr., 15 dec. 1787.
Præb. th., 15 jul., 5 et 26 aug. 1780.
Stal., 7, 28 jul. 1770.
Susp. dot., 17 dec. 1791; 14 jan. 1792.
Trans., 28 aug., 18 sept., 27 nov. 1779; 15 jul. 1780; 20 jan. 1781.
SYRACUSANA [55], Disp., 13 mart. 1660.
7 febr. 1705.
Asserv. Euch., 6 et 20 mart. 1700.
Can., 21 aug., 2 oct. 1706.
Coll., 4 et 18 febr. 1713.
Coll., 8 jul. 1713; 30 mart 13 apr. 1715.
Com. vol., 14 mart., 18 apr., 12 sept. 1750; 22 maii, 18 sept. 1751.
Diss. un., 13, 27 jan., 2 et 16 jun., 17 nov. 1703.
Er. coll., 5 sept. 1716; 13 et 27 nov. 1717; 2 dec. 1719; 13 jan., 24 febr. 1720.
Ind., 24 jan., 28 febr. 1750; 18 nov. 1752; 13 jan. 1753.
Miss., 10 martii 1759.
Par., 19 junii 1717.
Præp., 4 junii, 2 julii 1707; 14 jan. 1708; 15 junii 1709.
Red. Miss., 4 apr., 9 maii 1772; 8 julii 1775.
Red. Miss., 27 apr., 18 maii, 22 junii 1776.
Rest. in int., 13 julii, 3 aug. 1715; 5 sept. 1716.
Un., 27 febr. 1706.

T

TARANTASIEN. [1], 1 et 22 apr. 1719.
Rest. in int., 29 jan., 20 aug. 1735.
TARENTINA [2], anno 1573.
8 aug. 1671.
Arch., 7 dec. 1720.
Ben. ap., 4 maii 1743.
Can., 5 sept. 1716.
Cens., 5 mart., 9 apr. 1701.
Com. vol., 17 et 31 mart., 21 apr. 1703.

[51] *Soissons*, urbs Galliæ Belgicæ, episcopalis sub archiepiscopatu Remensi.

[52] *Sulmona*, urbs Pelignorum in Aprutio, episcopalis Valvensi unita immediate Romano Pontifici subjecta.

[53] *Sorento*, urbs Picentinorum maritima, et archiepiscopalis.

[54] *Sutri*, urbs Hetruriæ in provincia Patrimonii S. Petri. Hujus hodie episcopatus Nepesino proximo junctus est, et immediate Romano Pontifici subjectus.

[55] *Siracusa*, urbs Siciliæ in ora, episcopalis sub archiepiscopatu Montis Regalis.

[1] *Tarentaise*, urbs Allobrogum in Subaudia archiepiscopalis.

[2] *Taranto*, urbs Magnæ Græciæ extrema in Salentinorum regione, archiepiscopalis.

[3] *Tarragona*, urbs Hispaniæ citerioris archiepiscopalis in ora Catalauniæ.

[4] *Treviso*, urbs Venetiæ episcopalis sub archiepiscopatu Utinensi.

[5] Seu Augusta Taurinorum, *Torino*, urbs archiepiscopalis Galliæ Subalpinæ apud Padum.

[6] Seu Buba, Buca, *Tremole*, urbs maritima, Trentanorum olim, modo in Capitanata provincia in Apuliæ fines, episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano.

[7] *Teruel*, urbs Hispaniæ in Aragonia episcopalis sub archiepiscopatu Cæsaraugustano.

[8] Seu Tarracina, antea Anxur, *Terracina*, urbs Latii, olim, modo Campaniæ Romanæ episcopalis in ora maris Tyrrheni, cui unitæ sunt æque principaliter Setia, atque Privernum, et immediate est Romano Pontifici subjecta.

Et SETINA, Red., 10 maii 1783.
Resid., 24 maii, 18 nov, 1710.
Et SETINA, Serv. ch. et Miss. conv., 14 sept., 23 nov. 1782.
Serv. ch. et Miss. conv., 11 dec. 1784.
Seu SETINA, Tax., 17 junii, 19 aug., 9 sept., 2 dec. 1752.
Vic. cap., 22 mart. 1760.
Uten., 28 jan , 18 febr. 1758.
TERRÆ GUASTALDI [9], anno circiter 1579.
TERRÆ LAURI [10] seu FIRMANA, Disc. confr. 27 apr. 1720.
THEANEN. [11], anno 1581.
30 apr. 1678.
et CASERTANA, Præt. ex., 20 dec. 1664.
15 maii, 5 et 19 jun. 1728; 30 apr. 1729.
Distr. ord., 7 febr. 1711.
Rest. in int., 23 nov., 14 dec. 1782.
Test., 24 aug., 28 sept. 1743.
THEATINA [12], 11 sept. 1610.
12 jan. 1613.
26 sept. 1615.
7 jul. 1668.
5 jun. 1627.
Matr., 13 nov. 1683.
Val. matr., 30 apr. 1661.
Er. cap., 29 jul. 1690.
19 jul., 9 aug. 1704; 4 aug., 1 sept. 1714; 30 jan., 27 febr., 13 mart., 10 apr. 1717.
15 nov. 1704.
4 aug., 1 sept., 5 dec. 1725; 12 jan. 1726; 8 febr., 15 mart. 1727; 1 dec. 1731; 27 febr. 1734.
28 apr., 21 maii 1736.
Alien., 5 mart., 10 sept. 1735.
Distr., 18 jul. 1711.
Er. coll., 6 jul. 1737; 19 apr. 1738.
Er. theol., 10 dec. 1746; 14 jan. 1747.
Seu NULLIUS ATISSÆ, Jurisd., 11 mart., 28 jul., 19 aug. 1702.
Matr., 23 aug., 13 sept. 1721.
Matr., 27 jun., 18 jul., 19 sept. 1761.
Null. matr., 4 jun. 1763; 16 matr. 1771; 8 et 29 aug. 1772; 23 jan. 1773.
Præe. seu Præst. ob., 7 dec. 1720; 25 jan. 1721; 13 jun., 4 jul. 1722.
Rest. in int., 30 sept. 1702.
Rest. in int., 3 oct. 1705.
Red. on., 18 nov., 2 dec. 1713.
Spon., 27 sept. 1732.
Distr., 19 nov. 1707.
THELESINA [13], 28 jan., 8 febr. 1744.
18 febr. 1758.
Ann. et Miss. sol., 26 jan., 9 febr. 1732.
Arch., 10 et 31 jul. 1717.
Conc., 6 jun., 4 jul., 26 sept. 1739.
Miss. conv., 4 jun. 1768.
Miss. conv., 5 et 19 jul. 1777.
Redin. ad cur. anim., 10 febr. 1759.
Rest. in int., 22 nov. 1749; 24 jan., 9 mart. 1750.
Un., 7 jul., 1703; 9 aug. 1704.
TINEN. [14], 1 dec. 1635.
Appl. Sacr., 18 aug. 1668.
TIRASONEN. [15], jun. 1586.
El. vic. cap., 13 jun. 1669.
Confir. conc., 13 et 27 mart. 1706.
Irr., 14 mart. 1705.
Matr., 18 sept., 2 oct. 1723.
Ord., 30 maii, 27 jun., 18 jul., 8 aug. 1778; 16 jun., 7 jul., 24 nov. 1781; 26 jan. 1782.
Visit. SS. LL., 20 apr., 11 maii 1782.
Visit. SS. LL., 11 maii, 8 jun., 12 jul. 1782.
TOLENTINA [16], 13 jun., 5 dec. 1744.
Matr., 28 nov. 1671.
15 jan., 12 mart., 7 et 28 maii 1785; 8 apr. 1786.
App. ben., 20 mart. 1790.
Arch., 11 jan., 1 febr. 1766.
Can., 16 dec. 1769; 20 jan. 1770.
Cat., 28 febr., 14 mart. 1739.
Cogn. spir., 16 maii 1711.
Er. arch., 5 dec. 1744.
Fun., 13 jun. 1733; 23 jan., 6 febr. 1734.
Int., 30 apr. 1712.
Jur. sept., 11 aug. 1753.
Jur. par., 11 maii, 13 jul. 1748.
Miss. conv., 26 apr., 24 maii 1788.
Miss. par. et Prof. fid., 2 et 26 maii 1759.
Ord., 2 oct. 1717; 11 jun. 1718.
Ser. ch. et Miss. conv., 2 et 26 maii 1739.
Rec., 5 sept. 1711.

9 Vide *Nullius Guastallæ*.

10 Nullius diœcesis in Firmana jurisdictione sita.

11 Teanen., *Teano*, urbs Campaniæ episcopalis sub archiepiscopatu Capuano.

12 Seu Teatina, *Chieti*, urbs archiepiscopalis in Aprutio citeriori.

13 Seu Telesina, *Telese*, urbs Samnii excisa, episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano, cujus episcopus Ceriti oppido propinquo residet.

14 *Tine*, *Traù*, urbs Liburniæ mediterranea, episcopalis sub archiepiscopatu Spalatensi.

15 Seu Turiasonen., *Tarazona*, urbs Hispaniæ Tarraconensis episcopalis sub archiepiscopatu Cæsaragustano.

16 *Tolentino*, urbs Piceni, modo Marchiæ Anconitanæ, episcopalis Maceratensi unita sub archiepiscopatu Firmano.

TOLENTINATEN.[17], Jur. par., 11 sept. 1694.
Seu Rev. patr., 10 maii 1692.
App. leg., 9 sept. 1797.
Red. Miss., 16 maii, 13 jun. 1795.
TOLETANA[18], anno circiter 1575.
anno 1579.
4 jun. 1594.
4 jun. 1672.
Test., 7 jul. 1668.
17 dec. 1701; 14 jan., 4 febr. 1702.
29 nov. 1704; 18 jul. 1705.
7 maii 1718.
17 nov. 1725.
17 apr. 1728.
29 nov., 20 dec. 1766.
Adm. em. par., 2 jul., 17 dec. 1729; 14 jan. 1730.
Dim. ann., 27 jan., 6 oct., 17 nov., 1 dec. 1703, 5 sept. 1705.
Irr., 25 jan., 15 febr. 1772.
Jur. par., 7 et 21 apr. 1742; 16 febr. 1743; 20 nov. 1745; 28 maii, 9 jul., 27 aug. 1746.
Matr., 31 maii 1704.
Matr., 9 maii, 13 jun. 1744.
Null. prof., 27 sept. 1738.
Seu MATRITEN., Null. prof., 13 aug. 1718.
Null. prof., 14 jun. 1704.
Ord., 16 nov. 1709.
Rest. in int., 29 nov. 1704.
Rest. in int., 8 jul. 1713.
Rest. in int., 13 apr., 18 maii 1715.
Rest. in int., 2 dec. 1730; 13 jan., 10 mart., 21 apr., 16 junii 1731.
Rest. in int., 24 mart., 7 apr. 1753.
Rest. in int., 9 julii 1735.
Visit. or., 29 aug. 1761; 16 et 30 jan., 8 maii 1762.
Null. prof., 21 aug. 1762.
TOLOSANA[19], Dimis., 12 dec. 1711.
Null. prof., 23 julii 1707.
Rest. in int., 18 julii 1705.
TORNACEN.[20], Leg., 24 maii 1681.
TORTONEN.[21], 19 sept. 1643.
TRAJECTEN.[22], 22 nov. 1721.
TRANEN.[23], 10 maii 1698.
8 maii 1706.
22 nov., 6 dec. 1749.
Conf. conc., 11 et 25 jan., 8 febr. 1721.
Distr., 12 sept. 1750; 16 jan., 13 mart. 1751; 17 junii 1752.
Er. coll., 28 apr., 2 junii 1736.
Imp., 2 oct. 1717.
Ind., 22 nov. 1738.
Irr., 26 mart. 1768; 16 dec. 1769.
Jub., 16 dec. 1702; 13 jan. 1703.
Jur., 2 dec. 1730.
Jur. fun. et proc., 22 aug., 12 sept., 21 nov. 1750.
Matr., 6 dec. 1738; 4 maii 1745.
Tax., 14 maii, 17 dec. 1763; met. 23 mart. 1765; 29 nov. 1766; 26 nov., 17 dec. 1768; 14 jan. 1769.
TRANSYLVANIÆ[24], Matr., 1 dec. 1703.
TREVIREN.[25], 27 julii, 17 aug. 1726; 15 et 29 mart., 26 apr. 1727.
Dimis., 1 aug. 1750.
Fruct., 20 maii, 8 julii, 19 aug., 18 nov. 1752.
Irr., 22 jan., 26 febr. 1774.
Jur., 2 apr. 1729.
Reæd. eccl., 7 febr. 1711.
Red. ann., 30 jan., 6 mart., 17 apr. 1779.
TRIBINIEN.[26], Matr., 30 aug. 1704.
TRICARIEN.[27], anno 1575.
8 maii 1592.
26 sept. 1624.
Ord., 27 julii 1697.
Adm. sem., 24 mart. 1736.
Ben., 10 febr. 1748; 26 junii, 17 julii 1756.
Conc., 2 junii 1731.
Matr., 27 junii 1733.
TRICASTINEN.[28], App. sacr., 18 julii, 8 aug. 1711.
TRIDENTINA[29], 17 aug. 1626.

---

17 Vide *Tolentina*.

18 *Toledo*, urbs Hispaniæ Tarraconensis archiepiscopalis.

19 *Toulouse*, urbs Galliæ Narbonensis in Aquitaniæ confinio archiepiscopalis.

20 *Tournay*, urbs Belgii episcopalis Flandriæ sub archiepiscopatu Cameracensi.

21 Vide *Derthonen*.

22 Seu Trajectum ad Mosam, *Maëstricht*, urbs vetus Belgii sub archiepiscopatu Coloniensi.

23 *Trani*, urbs Apuliæ Peucetiæ archiepiscopalis.

24 Sive Cibinen., *Transilvania*, seu *Szeben*, urbs episcopalis Provinciæ ejusdem nominis Hungariæ unita sub archiepiscopatu Colocensi.

25 Seu Augusta Trevirorum, *Treveri*, urbs Galliæ Belgicæ archiepiscopalis, et est etiam unita ecclesiæ Augustanæ.

26 Seu Tribulium, *Trebigna*, seu *Tribigna*, urbs Dalmatiæ episcopalis unita Mercanensi sub archiepiscopatu Epidautio seu Ragusino.

27 *Tricarico*, urbs Lucaniæ in Basilicata, episcopalis sub archiepiscopatu Acheruntino seu Mateolano.

28 Seu Augusta Tricastinorum, *Saint-Paul-Trois-Châteaux*, urbs episcopalis Galliæ Narbonensis in Delphinatu sub archiepiscopo Arelatensi.

29 *Trento*, urbs Germaniæ in comitatu Tirolensi, episcopalis in archiepiscopatu Goritiensi, sed ab ejusdem jurisdictione immunis.

Ben., 5 junii 1688.
17 jan., 14 febr. 1761.
6 maii, 17 junii 1775.
20 sept., 29 nov. 1788.
App. Miss., 23 febr., 26 mart. 1768; 26 aug. 16 sept. 1769.
Cap., 29 aug. 1761.
Disp., 11 martii 1713.
Fruct., 3 febr., 3 mart. 1725; 23 febr., 16 mart. 1726; 7 junii 1727.
Inv., 19 jan., 9 febr., 16 mart. 1754.
Irr., 13 et 27 mart. 1784.
Jur. visit., 23 jan., 13 febr. 1773.
Par., 3 et 24 sept., 5 dec. 1729.
Trans. on. Miss., 23 aug., 13 sept. 1738; 10 et 24 jan., 11 apr., 1 aug., 12 sept. 1739.

TRIVENTINA [30], dec. 1586.
Febr. 1588.
Irr., 11 dec. 1694.
Cen., 28 jan. 1747.
Conc., 30 mart. 1743.
Dep. coad., 7 dec. 1715; 11 jan. 1716.
Jur., 9 sept. 1713.
Jur. par., 14 apr., 12 maii 1736; 17 dec. 1740; 14 et 28 jan. 1741; 13 et 27 mart., 8 maii 1751.
Laud., 3 maii 1725.
Null. matr., 30 apr., 14 maii, 27 aug. 1746.
Por., 3 aug. 1748.
Visit. SS. LL., 18 julii 1714.

TRIVICANA [31], 22 junii, 13 julii 1715.
Seu TRICARIEN., 8 junii, 6 julii 1726.
Coll., 1 sept. 1731.
Cap., 9 sept., 18 nov. 1752.
Spon., 31 mart., 21 apr. 1708.
Stat., 16 maii 1733.

TROJANA [32], 14 febr., 14 nov. 1699.
Part., 24 apr. 1660.
21 apr. 1742.
16 jan., 13 mart. 1751.
Distr., 15 nov. 1710.
Elee. conc., 26 junii, 17 julii, 14 aug. 1700.
Fun., 7 et 21 maii 1711.
Fun., 17 jun. 1702.
Fun., 8, 29 aug. 1733.
Tur., 3 et 24 aug. 1709.
Præb., 30 aug., 27 sept., 22 nov., 6 dec. 1732; 10 jan. 1733; 6 dec. 1738.
Serv., 14 jan., 4, 18 febr. 1702; 20 sept. 1704.
Serv., 2 et 23 jun. 1742.

TROPIEN. [33], Cap., 9 jan. 1706.
Matr., 29 nov. 1704; 7 febr., 28 nov. 1705.
Un., 28 jul., 18 aug. 1731.

TUDEN. [34], Cap., 9 apr., 7 maii 1707.
Ord., 19 sept. 1761.
Resid., 1 sept., 24 nov. 1759.
Visit. SS. LL., 17 dec. 1791; 14 jan. 1792.

TUDERTINA [35], anno 1573.
Anno 1574.
19 febr. 1633.
Doct. christ., 30 mart. 1675.
Conc., 20 febr. 1677.
22 apr., 6 maii 1719.
16 jan., 10 julii 1751.
3 julii 1762.
15 mart., 5 apr., 19 julii 1783.
10 et 31 maii 1783.
8 maii 1784.
9 et 30 julii 1785.
15 sept. 1792.
Ben., 12 aug. 1741.
Cap., 20 nov., 4 dec. 1706.
Cap., 12 febr., 12 mart. 1718.
Cap., 11 et 25 sept. 1738.
Cap., 17 maii 1749.
Cens., 2 junii, 1 et 22 sept. 1742.
Cens. et Irr., 19 aug. 1752.
Conf. conc., 7 junii, 5 julii 1777.
Dec., 17 junii, 15 julii 1747; 22 mart., 26 apr., 2 et 25 aug. 1749; 26 febr. 1752.
El. sept., 4 julii, 21 nov. 1722.
Fun., 4 julii, 8 aug. 1716.
Fun., 13 aug. 1718.
Jur., 5 maii, 2 junii, 1 et 22 sept. 1742.
Leg., 12 dec. 1716; 16 jan. 1717.
Med. ann., 13 junii, 8 aug. 1744.
Med. ann., 21 nov. 1761; 22 maii, 12 junii 1762.
Mon., 3 et 17 dec. 1729.
Seu AMESINA, Null. prof., 20 dec. 1721; 17 jan., 7 et 28 febr., 14 mart. 1722.

[30] *Trivento*, urbs Samnii in confinio Trentanorum, episcopalis in archiepiscopatu Beneventano, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[31] *Trevico*, seu *Vico* della *Baronia*, urbs Hirpinorum olim, modo principatus ulterioris, episcopalis sub archiepiscopatu Beneventano.

[32] *Troja*, urbs alias Apuliæ Dauniæ, hodie Capitanatæ provinciæ, episcopalis in archiepiscopatu Sipontino, sed ab ejus jurisdictione exempta.

[33] *Tropea*, urbs Brutiorum maritima episcopalis sub archiepiscopatu Rhegino.

[34] *Tuy*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, in Gallæcia, episcopalis sub archiepiscopatu Compostellano.

[35] *Todi*, urbs Umbriæ episcopalis in Colle, Romano Pontifici immediate subjecta.

Ord., 6 oct. 1705; 19 julii 1704.
Par., 2 sept. 1758.
Par. sup. priv., 16 mart. 1754.
Red. rat., 21 apr., 28 julii 1787.
Red., 24 jul., 11 dec. 1784; 10 sept., 26 nov. 1785.
Red. on., 8 apr., 6 maii 1775; 20 jan., 3 feb. 1776.
Rest. dom. par., 21 nov., 19 dec. 1772.
Rest. in int., 26 mart., 9 julii 1735.
Spon., 10 et 24 maii 1758; 10 jan. 1759.
Par., 11 maii 1709; 11 jan., 15 mart. 1710.
Matr., 7 sept. 1793.
Proc., 30 julii 1735.
Trans., 29 julii, 19 aug. 1786.
Un., 23 aug., 13 sep., 22 nov. 1755.

TULLEN. [36], 15 martii 1622.
10 apr. 1723.
Null. prof., 6 et 20 dec. 1721; 17 jul. 1723.
Rest. in int., 15 dec. 1703; 12 dec. 1705; 9 et 23 jan. 1706.
Rest. in int., 18 apr., 9 maii 1750.
Seu NULL. S. PETRI ROMARICOMONTIS, Visit., 28 julii 1730; 13 jan. 1731.

TUROLEN. [37], dec. 1587.

TURONEN. [38], 7 sept. 1720.

TURRITANA [39], 8 junii 1619.
28 maii 1791.
13 nov. 1704.
16 dec. 1724; 13 jan. 1725.
30 mart. 1726.
Cap., 9, 30 julii 1796.
Cens., 10 jan., 18 julii 1705.
Seu ALGAREN., Jur., 12 et 26 febr. 1707.
Seu BOSANEN., Jur., 3 et 17 mart. 1708.
Leg., 6 et 27 febr. 1706; 25 jan., 8 febr. 1710.
Null. cens., 5 junii 1706.
Rest. in int., 23 apr., 7 maii 1701.
Matr., 13 junii, 19 dec. 1795.
Vic. cap., 21 nov. 1722; 20 nov. 1723.

TUSCANEN. [40], Conc., 16 mart. 1771.

TUSCULANA [41], 16 nov. 1652.
20 jan., 3 feb., 3 mart. 1725.
6, 20 dec. 1727.
8 junii 1765.
16, 30 maii, 20 junii 1767; 16, 30 jan., 23 apr. 1768.
5 apr., 10 maii 1783.
Ben. seu Cap., 26 junii, 17 julii, 14 aug., 4 sept. 1700.
Cap., 16 mart. 1715.
Cap., 17 dec. 1735; 14 jan. 1736; 22 julii 1741.
Ex. Ver. Dei, 28 julii 1713.
Fun., 16 jun. 1703.
Fun., 22 nov., 6 et 20 dec. 1732; 5 junii, 3, 24 julii 1734.
Mis. conv., 31 mart., 21 apr. 1708; 13 apr. 1709.
Part., 18 apr., 9 maii, 18 julii 1744.
Resp. eccl., 14 dec. 1737; 11 jan., 1 martii 1738.
Rest. in int., 19 aug. 1713.
Jur. tum., 26 apr., 10 maii 1755.

TYBURTINA [42], 21 febr. 1682.
9 sept. 1690.
Jur., ad. sacr. et fun., 12 maii 1685.
Ord., 8 julii 1690.
26 apr. 1727.
9 maii, 13 junii 1744.
26 febr., 11 mart. 1752.
Att., 24 nov. 1759.
Cap., 14 junii 1710.
Cel. Miss., 10 et 24 sept. 1735.
El. stud., 6 julii 1709.
Emp., 29 aug., 28 nov., 19 dec. 1789; 27 febr. 1790.
Ind., 7 sept. 1737.
Jur., 14 mart., 4 apr. 1778.
Loc. sem., 27 julii 1737; 29 mart. 1738; 26 sept. 1739; 25 febr. 1741.
Med. ann., 16 mart., 4 maii 1754.
Par., 18 junii, 9 julii 1757.
Par., 15 sept., 24 nov. 1781; 26 jan., 23 feb. 1782.
Resid., 29 julii 1786; 3 febr. 1787.
Rest. in int., 7 julii 1703.
Sem., 25 jan., 8 febr. 1738.
Dism., 26 mart. 1793.
Par., 16 junii 1792.
Red. Miss., 19 febr., 26 mart. 1791.
Red. Miss., 18 nov. 1797.
Vic. cap., 14 apr. 1764.

---

36 *Toul*, urbs Galliæ Belgicæ, episcopalis sub archiepiscopatu Trevirensi.

37 Vide *Turonen.*

38 Seu Cæsaradunum, *Tours*, urbs Galliæ Celticæ archiepiscopalis, ad Ligerim fluvium.

39 Seu Turris Libysponis, *Torre*, urbs Sardiniæ archiepiscopalis extincta, ex cujus ruinis Sasparis suffecta est.

40 *Toscanella*, urbs olim Hetruriæ, modo provinciæ Patrimonii ditionis Ecclesiæ, cujus episcopatus Viterbiensi copulatus est, et immediate Romano Pontifici subjectus.

41 *Frascati*, urbs olim Latii, nunc Campaniæ Romanæ, cujus Episcopus unus est ex antiquioribus Cardinalibus.

42 Seu Tiburtina, *Tivoli*, urbs olim Latii, modo Campaniæ Romanæ ad Anienem fluvium in Sabinorum confinio, episcopalis immediate Romano Pontifici subjecta.

U

UGENTINA [1], Irr., 21 mart. 1677.
Seu HYDRUNTINA, 11 mart., 15 apr. 1741.
12 et 26 jan., 9 febr., 10 maii 1760.
Arch., 6 jun., 1716.
Cens., 14 mart. 1716.
Cens., 17 sept. 1746.
Seu ALEXANEN., Disp., 7 et 28 sept. 1737.
Disp. ab irr., 14 febr., 14 mart. 1778.
Jur. et Cens., 23 febr., 16 mart. 1715.
Seu HYDRUNTINA, Ord., 23 jul. 1718; 18 mart. 1 apr., 8 jul. 1719.
Ord., 3 aug. 1743.
Part., 14 et 28 jan., 9 sept. 1730
Seq., 8 aug. 1716.
Sp., 8 febr., 14 mart. 1716; 24 apr., 15 maii 1717.
ULYSSIPONEN. [2], 29 apr. 1593.
14 apr. 1696.
20 dec. 1631.
Ord., 13 jan. 1685.
Rest. in int., 13 jan. 1691.
26 nov. 1785.
7, 28 sept. 1726.
Ann., 16 mart. 1715.
Appl., 27 nov., 18 dec. 1790.
Ben., 10 et 31 julii 1717.
Cap., 22 sept., 17 nov. 1725.
Dub., 28 apr., 12 maii 1714.
Grad., 30 mart. 1715.
Mon., 3 oct. 1716.
Red. Miss., 25 jan., 8 febr. 1710.
Rest. in int., 17 nov., 1 dec. 1714.
Rev. sive Disp. ac Leg., 14, 28 apr. 1714.
OCCID., 22 nov. 1721; 17 sept. 1722.
OCCID., 13 jun. 1722; 5 et 27 jun., 26 nov. 1725; 8, 28 jul., 19 aug. 1724.
OCCID., Null. matr., 16 martii 1720; 8 julii 1724.
OCCID., Confr., 7 dec. 1720.
OR., 21 nov., 5 dec. 1722.
Trans. Miss., 14, 28 apr. 1714; 17 dec. 1717; 15 jan. 1718.
OR., 22 nov., 6 dec. 1727.
OR., Can. et Præb. doc., 22 sept., 17 nov., 1 dec. 1736.
OR., Pen., 23 nov. 1737.
OCCID., Rest. in int., 13, 27 jun., 19 sept., 14 nov. 1733.
OR., Rest in int., 4 aug., 1 sept. 1736; 13 apr. 1737.
OR., Rest. in int., 3 sept. 1740.
OR., Rest int., 17 dec. 1740; 3, 24 aug. 1743.
OR., Prof., 17 dec. 1740.
UMBRATICEN. [3], El. vic. cap., 2 oct., 13 nov. 1717; 26 mart. 1718.
Res., 14 sept. 1748.
URATISLAVIEN. [4], 16, 30 jan. 1723.
12 febr. 1724.
Er. confr., 3 dec. 1729.
Jur. par., 25 jan. 1738.
Jur. can. 22 sept. 1714.
URBANIEN. [5], 10 sept. 1639.
Leg., 24 aug. 1669.
Visit. cap., 23 sept 1690.
12 jan. 1726.
4 maii, 22 jun. 1754; 3 dec. 1757; 4 mart., 15 apr., 12 aug. 1758.
12 dec. 1761.
14 jan. 1764.
17 jun., 29 jul., 26 aug. 1769.
19 aug., 9 sept. 1775; 11 dec. 1784.
Ann., 24 jan. 1795.
Can., 10 et 24 jan. 1778.
Can., 3 et 17 jun. 1780.
Claus., 24 jan., 28 febr., 1750.
Ex., 19 sept., 21 nov. 1772.
Ins., 18 dec. 1745.
Leg., 14 jun. 1704.
Off., 14 jun. 1749.
Præb. theol. 23 jun. 1764.
Prim., 18 febr., 24 mart. 1764.
Red. Miss., 16 febr., 5 apr., 9, 30 aug. 1788.
Reg., 4 maii, 22 junii 1754; 3 dec. 1757; 4 mart., 15 apr., 12 aug. 1758.
Red. Miss., 16 julii, 6 aug. 1791.
URBEVETANA [6], 19 jan., 9 febr. 1737.
10 et 31 maii 1766; 30 aug. 1788.
15 et 24 nov. 1787.

[1] Seu Uxentina, *Ugento*, urbs Salentinorum, episcopalis sub archiepiscopatu Hydruntino.

[2] Seu Olyssip., Lisb., *Lisbona*, urbs Lusitaniæ patriarchalis. A Clemente XI Pont. Max. const. *In supremo Apostolatus Solio*, archiepiscopatus Ulyssiponensis divisus fuit in duos archiepiscopatus, uno vocato Orientali, et altero Occidentali, qui et in unum patriarchatum fuerunt ambo evecti cum pluribus privilegiis, et utrique suffraganei fuerunt assignati.

[3] *Umbratico*, urbs Calabriæ citerioris episcopalis sub archiepiscopatu Siberinensi.

[4] *Breslavia*, urbs Germaniæ episcopalis in archiepiscopatu Gnesnensi, in Slesia, sed ab ejus jurisdictione immunis.

[5] *Urbania*, urbs in ducatu Urbinate episcopalis sub archiepiscopatu Urbinate, et unita S. Angelo in Vado.

[6] Seu Urbs vetus, Oropitum, *Orvieto*, urbs olim Hetruriæ modo in Provincia Patrimonii ditionis Ecclesiæ, in monte, episcopalis Romano Pontifici immediate subjecta.

7 *Urbino*, urbs Umbriæ in monte archiepiscopalis.
8 Vide *Romana*.
9 *Urgel*, urbs Hispaniæ Tarraconensis in Catalaunia sub archiepiscopatu Tarraconensi.
10 Vide *Oritana*.
11 Seu Uselen., *Oselo*, seu Osparo, urbs Sardiniæ episcopalis sub archiepiscopatu Arborensi.
12 *Udine*, urbs Carnorum, seu Forojuliensium, patriarchæque Aquileiensis olim sedes, nunc translato patriarchatu Venetiis, archiepiscopi mora.
13 Vide *Ugentina*.

Leg., 16 dec. 1747; 13 jan., 27 apr. 1748.
Seu NERITONEN., Ord., 6 et 20 maii, 17 junii 1719.
Par., 11 maii, 3 et 24 aug., 7 sept. 1720.
Un., 28 sept., 23 nov., 14 dec. 1754.

V

VADEN. [1], 24 jan., 7 febr. 1284.
Leg., 29 nov. 1777; 10 jan. 1778; 19 febr., 13 mart. 1780.
Par., 5, 19 sept., 21 nov., 12 dec. 1778.
Red. rat., 3, 24 aug., 28 sept. 1765.
Red. Miss., 4 jul. 1722.
Sup., 3, 24 aug., 28 sept. 1765.
VALENTIEN. [2], Ord. sub., 31 maii 1794.
VALENTINA [3], 15 sept. 1605.
5 febr. 1611.
Soc. Sanctiss. Rosarii, 2 aug. 1687.
16 et 30 jan. 1723.
17 jan. 1761.
12 dec. 1767; 16 et 30 jan. 1768.
Cap., 9 et 23 sept. 1741; 10 mart. 1742; 13 jun. 1744.
Disp., 15 apr. 1752.
Fun. conv., 22 aug., 12 sept. 1739.
Ind., 27 jun., 18 jul. 1761.
Matr., 3 dec. 1740; 14 et 28 jan. 1741.
Null. matr., 24 aug. 1754; 24 mart. 1764.
Prof., 12 jun. 1773.
VALLISOLETANA [4], 17 maii 1599.
11 maii, 13 jul., 23 nov. 1748.
3 febr. 1753.
22 maii 1784.
Cap., 22 mart., 26 apr. 1749.
17 aug. 1795.
Red. an., 8 aug. 1761.
Rest. in int., 20 jun., 11 jul. 1750.
VALVEN. [5], 3 sept. 1750.
Seu SULMONEN., 3 aug. 1650.
Seu SULMONEN., 10 maii 1727.
Seu AQUILANA, 2 dec. 1730; 5 maii 1731.
Seu SULMONEN., Dub. ord., 22 mart. 1732.
Et SULMONEN., Er. sem., 10 apr. 1717.
Par., 9 et 25 sept. 1741.
Par., 16 febr., 16 mart., 4 maii 1743.
Resid., 11 et 25 jan., 22 nov., 20 dec. 1738.
VARMIEN. [6], Ind., 4 sept. 1700; 18 febr., 1 apr. 1702.
VASIONEN. [7], Visit. SS. LL., 25 aug. 1637.
27 sept., 22 nov. 1738.
8 maii, 19 jun. 1751.
Seu VERULANA, Com. vol., 14 mart., 4 apr. 1767.
Distr. eleem., 24 aug. 1743.
Distr., 26 jun. 1756.
Jur., 11 aug. 1753.
Jur. par., 20 jan., 17 febr. 1742.
Præem., 26 jun. 1723.
Proc., 9 et 30 aug. 1766.
Tax. syn., 23 jan., 6 febr. 1734.
VELITERNA [8], 5 jul., 2 et 23 aug. 1727.
14 mart. 1722.
Ben., 20 nov., 4 dec. 1762.
Can., 9, 23 febr. 1715; 11 et 25 jan. 1716; 5 et 19 jun. 1717.
Cap., 26 jan., 23 febr. 1782.
Irr., 28 jun. 1704.
Quar. fun., 26 jan., 9 et 30 aug. 1732; 2 maii, 27 jun. 1733; 3 apr. 1734.
Perm., 2 et 30 aug. 1771.
Red. Miss., 22 dec. 1781.
Red. on., 25 jan., 8 febr. 1794; 23 jan., 20 febr. 1796.
Res. et Ser. ch., 20 mart. 1790.
Serv. et Par., 17 jun. 1702.
Sub. dot., 25 jan., 1 mart. 1749.
Sub. dot., 8 jun. 1771.
Sub. dot., 23 jan., 13 febr. 1773.
Sub. dot., 30 jul., 20 aug. 1774.
Sub. dot., 23 febr. 1793; 8 febr. 1794.
Susp. Miss., 5 jun., 18 sept. 1790.
Tax. sem., 24 apr., 26 jun., 17 et 31 jul. 1723.
Tax. sem., 16 mart., 20 apr. 1771.
VENAFRANA [9], Leg., 15, 29 mart., 19 apr., 20

[1] Vide *Sancti Angeli in Vado*.
[2] *Valence*, urbs Galliæ Narbonensis in Delphinatu episcopalis sub archiepiscopatu Viennensi.
[3] *Valenza*, urbs Hispaniæ Tarraconensis archiepiscopalis.
[4] *Vagliadolid*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis sub archiepiscopatu Toletano.
[5] *Valvas*; hujus Episcopus idest Valvensis, vel Sulmonensis in Pelignis, a Valva agro in Territorio Sulmone dictus, immediate Romano Pontifici subjectus.
[6] *Uvarmerlandt*, regio Prussiæ in Sarmatia, et regno Polonico; cujus episcopus Varmiensis Brunsbergæ urbs Claræ inter Dantiscum, et Regium Montem residet sub archiepiscopatu Gnesnensi.
[7] *Vaison*, urbs Galliæ Narbonensis in Provincia, episcopalis sub archiepiscopatu Avenionensi.
[8] *Veletri*, urbs Latii olim episcopalis in via Appia, modo in Campania Romana, cujus episcopus est unitus Ostiensi, et episcopatum occupat senior seu decanus Cardinalis.
[9] *Venafro*, urbs Samnii olim, hodie in provincia terræ Laboris, episcopalis sub archiepiscopatu Capuano.

Seu NULLIUS MONTIS CASSINEN., Matr., 6, 20 dec. 1727.
Plur., 19 nov., 10 dec. 1746; 6 et 20 maii, 17 jun. 1747.
Sub. char., 2 apr. 1672.
VENETEN. [10], Dub. ad. sacr. pœn., 21 maii 1707.
VENETIARUM [11], 21 apr. 1592.
24 sept. 1639.
Seu VICENTINA, Matr., 11 mart. 1673.
Null. prof., 28 nov. 1665.
13 jul 1720.
Seu ARBEN., Disp., 27 apr. 1709.
Ingr. in rel., 28 jul. 1703.
Seu JANUEN., Leg., 22 sept. 1725; 23 febr. 1726.
Matr., 18 jun. 1701.
Seu TARVISINA, Ord., 29 mart. 1710.
Red. Miss., 4 febr. 1719.
Rest. in int., 3 et 24 sept. 1707.
Rest. in int., 5 jul. 1710.
Seu BRICIEN., Rest. in int., 7 febr., 18 jul., 8 aug. 1711; 16 jul. 1712.
Vot., 7 apr., 11 sept. 1742; 14 dec. 1743.
VENTIMILIEN. [12], Cog. sp., 8 jun., 13 jul. 1782.
Er. coll., 13 sept. 1738.
Matr., 20 mart., 3 et 24 apr. 1700.
Sp., 11 sept., 11 dec. 1717.
Sp., 1 jun., 6 jul., 3 aug., 28 sept. 1709.
Sp., 28 mart., 2 maii 1722.
Red. Miss., 9 sept., 18 nov. 1797.
VENUSINA [13], 13 febr., 13 et 27 mart. 1751.
4, 18 dec. 1762; 25 jun., 30 jul. 1763.
Leg., 15 nov. 1704.
Matr., 3 oct. 1716.
Rest. in int., 22 jan., 6 et 20 maii 1752.
Vic. cap., 6 aug. 1712.
VERCELLEN. [14], anno circiter 1577.
21 mart. 1643.
15 dec. 1696.
Or., 3 aug. 1675.
6 et 29 maii 1719.
12 sept., 21 nov. 1750.
19 jul., 9 aug. 1766.
15 et 29 apr. 1780.
Ben., 27 apr. 1709.
Exp. ev. den. fest. et Miss. par., 14 nov. 1711; 27 maii 1713.
Irr., 18 aug. 1703.
Jur., 18 jun., 8 jul. 1735.
Jur. par., 23 sept., 18 nov. 1747.
Matr., 3 et 24 mart. 1703.
Red., 28 jul., 18 aug. 1770.
Red. Miss., 17 jun. 1713; 28 jul. 1714.
Resid., 1 oct. 1720.
Resid., 23 jun., 21 jul., 18 aug. 1764.
Serv. ch., 5 et 19 jun. 1790.
Susp. on., 15 dec. 1792.
VERONEN. [15], 29 jul. 1628.
18 dec., 15 et 29 jan., 12 febr. 1729.
28 mart. 1744.
26 jun. 1745.
Red. on., 18 nov., 2 dec. 1713.
Rest. in int., 11 jun. 1729.
Rest. in int., 23 apr., 7 maii, 19 nov. 1735.
Rest. in int., 27 jul., 17 aug. 1732.
Trans. Miss., 30 jul., 20 aug. 1768.
VERULANA [16], 23 jun. 1605.
Punct., 10 jul. 1694.
22 jun. 1720.
20 dec. 1721; 17 jan., 7 et 28 feb., 14 mart. 1722.
18 dec. 1723; 15 jan. 1724; 28 febr. 1733.
14 maii, 4 jun. 1763.
20 jan., 3 febr. 1776.
11 jan. 1777; 14 febr. 1778.
Arch., 30 jan., 27 febr. 1768.
Arch., 16 sept. 1769; 20 jan., 10 febr. 1770.
11 dec. 1784; 15 jan. 1785.
Arch., 13 jul. 1748.
Dist., 16 jan. 1700.
Dom., 2 et 23 maii 1722; 5 junii, 17 julii 1723.
Er. par., 8 et 22 maii 1784.
Fon. bap., 3 et 24 mart. 1736.
Jur., 27 jun., 18 jul., 8 aug., 21 nov., 12 dec. 1778; 16 jan. 1779.
Jur. par. et præc., 27 apr., 18 maii 1776; 9 aug. 1777.
Matr., 2 apr. 1729.
Med. ann., 29 nov. 1788; 19 febr. 1791.
Or., 5 mart., 30 jul. 1735.
Por. can. et El. cell., 11 et 25 jan. 1744; 15 jan. 1745.
Rest. tur. camp., 5 apr., 10 maii 1783.
Trans., 30 sept. 1702.
Trans. Mis., 25 apr., 16 maii 1789.

[10] *Vannes*, urbs Galliæ Celticæ episcopalis sub archiepiscopatu Turonensi.

[11] *Venezia*, urbs patriarchalis inter stagna Hadriatica.

[12] Seu Vintimilien., *Ventimiglia*, urbs Liguriæ in ora episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[13] *Venosa*, urbs olim Apuliæ Peucetiæ, modo in Basilicata episcopalis sub archiepiscopatu Acheruntino.

[14] *Vercelli*, urbs Libycorum in principatu Pedemontano, episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.

[15] *Veruna*, urbs Cenomanorum Venetiæ, episcopalis sub archiepiscopatu Utinensi.

[16] *Veroli*, urbs Latii olim in Hernicis, modo Campaniæ Romanæ, episcopalis immediate Romano Pontifici subjecta.

Visit. SS. LL., 17 dec. 1718; 21 jan. 1719.
. Un., 1 dec. 1708; 11 maii, 13 aug. 1709; 5 jul., 2 aug. 1710; 28 jul. 1713.
VESTANA [17], seu SIPONTINA, Ord., 11 maii 1720.
VICEN. [18], 7 oct. 1604.
21 jun. 1625.
Sal., 18 mart. 1645.
Visit. SS. LL. 15 apr. 1690.
4 dec. 1734; 18 jun. 1735.
14 et 28 jan. 1764; 8 jun., 13 jul., 3 aug. 1765.
14 mart., 4 apr., 16 maii 1767.
Assig., 20 nov. 1762; 23 apr. 1763.
Irr., 15 jul., 19 aug. 1797.
Com. et Appl., 20 nov. 1762.
Jur., 18 nov. 1702.
Seu RIVIPULLEN., Jur., 3 jul. 1734; 5 jul., 2 et 23 aug. 1738.
Jur. visit., 16 jan. 1700.
Miss. conv., 12 aug., 12 sept. 1747; 13 sept. 1749.
Par. de Lussauno, 12 jan., 12 jul., 23 aug. 1760; 30 aug. 1766.
Quar. can., 2 apr. 1729.
Rel. ann., 15 dec. 1725; 17 aug. 1726.
Rem., 30 apr., 21 maii 1757.
Stat., 27 aug. 1712.
Suppr. seu Red. ben., 7 febr., 28 mart. 1711.
Trans. on. Miss., 1 et 22 mart., 19 apr. 1766.
VICENTINA [19], 7 jun. 1636.
18 sept. 1688.
Irr., 19 apr. 1738.
Irr., 18 dec. 1790; 15 jan. 1791.
Rest. in int., 20 sept. 1704.
VICO-ÆQUENSIS [20], Arch., 17 dec. 1707; 14 jan. 1708; 3 aug. 1709.
Visit. SS. LL., 10 maii, 7 jun. 1777.
VIENNEN. [21], Jur. par., 9 jun., 13 jul. 1725; 25 jan., 8 febr. 1727.
Seu HUNGARICA, Matr., 22 mart. 1732.
Null. prof., 25 jan., 8 febr., 13 sept. 1721.
Spon., 24 sept. 1729; 19 aug. 1730.
VIGILIEN. [22], 7 jun. 1601
27 sept. 1681.
Dec., 31 jan., 10 apr., 26 jun. 1688; 14 maii 1689.
Dimis., 23 sept. 1673.
Syn., 16 maii 1699.
14 apr., 7 jul. 1736.
8 et 29 aug., 21 nov. 1744.
Dec., 2 et 23 jul. 1729; 28 jul., 19 aug. 1730.
Fund., 23 nov. 1743; 18 jul. 1744.
Insig., 4 jun. 1768.
Inter., 2 et 16 dec. 1730.
Jur., 7 apr., 23 jun. 1753.
Matr., 23 jun., 13 jul., 1 et 22 sept. 1725.
Matr., 23 jul., 13 aug. 1729.
Ser. ch., 18 maii 1743; 17 sept. 1746; 23 aug., 20 sept. 1760.
VIGLEVANEN. [23], 23 febr. 1782.
14 mart., 4 apr. 1789.
Ben., 23 jan. 1773.
Cap., 11 et 25 apr. 1761.
Cond. et Red. Miss., 27 jun. 1711.
Fun., 18 maii 1743; 18 apr., 9 maii, 27 jun. 1744.
Red. Miss., 10 febr., 17 mart., 7 et 28 apr. 1781.
Sem., 13 et 27 jan. 1714.
Red. Miss., 24 nov. 1792.
VILNEN. [24], 26 jan., 16 mart. 1743.
Seu LUCEORIEN., Matr. et Prof., 9 febr., 8 et 22 mart., 21 jun. 1732.
Sep., 15 dec. 1792.
VIRDUNEN. [25], Disp. ab. irr., 2 aug. 1760.
Rest. in int., 24 febr. 1720; 9 febr. 1726.
18 apr. 1654.
VISEN. [26], Disp., 24 nov. 1787.
Disp. ab irr., 11 sept., 27 nov. 1784; 18 aug. 1787; 12 jul., 9 aug. 1788.
Par., 9 aug. 1732; 18 apr. 1733.
VITERBIEN. [27], 26 aug. 1628.
15 mart. 1631.

[17] Seu Apenestæ, *Vieste*, urbs Apuliæ Dauniæ olim, hodie Capitanatæ, episcopalis sub archiepiscopatu Sipontino.
[18] *Vich*, urbs Hispaniæ citerioris, in Catalaunia, episcopalis sub archiepiscopatu Tarraconensi.
[19] *Vicenza*, urbs Venetiæ, episcopalis sub archiepiscopatu Utinensi.
[20] *Vico di Sorento*, urbs Picentinorum olim, hodie Terræ Laboris, episcopalis sub archiepiscopatu Surrentino.
[21] *Vienna*, urbs Pannoniæ Superioris ad Danubium, seu Austriæ. Ad petitionem imperatoris Caroli VI fuit a Sum. Pont. Innoc. XIII in archiepiscopatum erecta.
[22] *Biseglia*, urbs Apuliæ Peucetiæ littoralis, episcopalis sub archiepiscopatu Tranensi.
[23] *Vigevano*, urbs Insubriæ episcopalis sub archiepiscopatu Mediolanensi.
[24] *Vuilna*, urbs Sarmatiæ in regno Polonico, episcopalis sub archiepiscopatu Gnesnensi.
[25] Seu Virodunen., *Verdun*, urbs Galliæ Belticæ episcopalis sub archiepiscopatu Trevirensi.
[26] *Visen*, urbs Lusitaniæ in regno Portugallico, episcopalis sub archiepiscopatu Bracarensi.
[27] *Viterbo*, urbs olim Hetruriæ, caput hodie provinciæ Patrimonii, episcopalis, cui est copulatus Tuscanensis episcopatus, immediate Romano Pontifici subjecta.

11 jan. 1698.
Al., 15 jan. 1661.
Inc. Syl., 14 jan. 1679.
20 sept. 1727.
22 nov., 6 dec. 1727.
22 nov. 1727; 16 dec. 1730; 21 apr. 1731.
28 sept. 1737.
12 aug. 1741; 24 nov., 15 dec. 1742.
18 nov., 2 et 16 dec. 1741; 2 dec. 1747; 15 jan. 1748.
20 mart., 29 maii 1745.
12 maii 1753.
24 sept., 26 nov. 1763.
Seu Tuscanen., 14 sept., 23 nov. 1782; 11 jan. 1783; 1 febr., 27 mart. 1784.
7 febr. 1784.
Ap. or., 17 jun. 1780; 27 febr. 1790; 26 nov. 1791; 14 jan. 1792.
Ben., 18 nov. 1797.
Cap., 14 dec. 1743; 11 jan. 1744.
Cap., 18 jun. 1757.
Cap., 23 nov. 1765.
Cap., 4 apr., 16, 30 maii, 19 sept., 21 nov. 1767.
Cat., 7 apr. 1742.
Cen., 4 apr., 16 et 30 maii 1767.
Con., 15 apr., 10 jun. 1741.
Con., 21 jul., 11 aug. 1742.
Dot., 2 aug. 1760; 11 apr. 1761.
Dot., 16 mart., 20 apr. 1782; 11 et 25 jan., 18 febr. 1783.
Dub. Miss. par. et conv., 17, 31 mart. 1708.
Em. fun., 28 jan. 1764.
Er. can., 31 jul. 1728; 14 maii 1729.
Er. can., 31 maii, 22 jun. 1783; 28 maii 1796; 21 jan. 1797.
Exp. lit., 17 dec. 1768; 14 jan., 28 febr. 1769.
Fon. bapt., 1 et 22 mart. 1748.
Seu Montis Falisci, Hosp., 14 dec. 1754; 25 jan., 26 apr. 1755; 8 et 29 maii 1756.
Jur. et El., 10 maii, 7 jun. 1760.
Jur. El., 4 apr., 16 et 30 maii, 19 sept., 21 nov. 1767.
Jur. tum., 10 et 31 maii 1766.
Leg., 8, 29 aug., 19 sept. 1767.
Leg. Pii, 28 sept. 1743.
Matr., 23 nov. 1776; 11 jan. 1777.
Par., 15 dec. 1742; 18 maii 1743.
Pror., 30 aug., 20 sept. 1766.
Red., 10 maii 1783.
Red. Miss., 21 jul., 18 aug. 1792.
Red. Miss., 24 nov., 6 dec. 1794; 19 dec. 1795; 23 jan. 1796.
Red. on., 8 maii 1784; 2 et 16 dec. 1786; 24 maii 1788; 14 mart., 19 sept. 1789; 31 jul. 1790, et 15 sept. 1792.
Sub. dot., 21 jun., 19 jul. 1766.
Sub. dot., 11 apr., 2 maii 1739.
Syn., 12 maii 1764.
Tax. sem., 19 apr., 10 maii 1766.
Trans. Miss., 19 maii 1787.
Visit. SS. LL., 22 nov. 1721; 28 mart., 18 apr. 1722.

Volaterrana [28], 13 nov. 1638.
18 maii 1698.
30 jan. 1723; 23 febr., 16 mart. 1726.
Jur. op., 15 jun., 20 jul. 1793.
Quar. fun., 6 mart., 9 apr. 1712.
Sem., 4 jul. 1722; 29 jan., 12 febr., 10 jun. 1724.

Vulturarien. [29], Jur., 21 febr. 1652; 17 maii 1653; 5 junii 1655; 13 jan. 1663; 23 jan. 1666.
Jurisd., 19 nov. 1729; 26 jan., 9 febr. 1732; 28 febr. 1733.

W

Wormatien. [1], Er. mon. vel coll., 1 septemb. 1731.
Jur., 14 maii, 9 julii, 6, 27 aug., 17 septem. 1746.
Matr., 7 julii 1731.
Matr., 13 junii 1733; 23 jan. 1734.
Spon., 21 apr., 7 et 28 julii 1731.

X

Xantonen. [1], seu Ord. Cluniacensis, 23 nov. 14 dec. 1748; 25 jan. 1749.

[28] *Volterra*, urbs Hetruriæ in monte episcopalis in archiepiscopatu Florentino, sed ab ejus jurisdictione exempta.

[29] *Vulturara*, urbs Hirpinorum in Apuliæ confinio, episcopalis unita Monti Corvino, sub archiepiscopatu Beneventano.

[1] *Worms*, seu *Vormazia*, urbs Germaniæ Superioris ad Rhenum, episcopalis sub archiepiscopatu Monguntino, qui est episcopatus prædicti administrator.

[1] Seu Santonen., *Saintes*, urbs Galliæ Aquitaniæ, episcopalis sub archiepiscopatu Burdigalensi.

Z

ZAGABRIEN.[1], Disp. sup. irr., 17 nov. 1685.
Un., 3 dec. 1712; 9 et 30 sept. 1713
Un., 29 mart., 19 apr. 1738.
ZAMOREN.[2], anno circiter 1576.
Un., 22 jan., 12 febr. 1746; 22 nov. 1749.

[1] Seu Sisopa, *Zagabria*, urbs Pannoniæ Superioris, episcopalis sub archiepiscopatu Colocensi.

[2] *Zamorra*, urbs Hispaniæ Tarraconensis, episcopalis sub archiepiscopatu Compostellano.

Ex hoc Catalogo apparet Romanum Summum Pontificem *Pium VI*, jure divino caput et centrum unitatis, Petri successorem, Christi vicarium, omnium christianorum Patrem, et Doctorem, suam exercuisse Primatus jurisdictionem erigendo triginta episcopatus. Nam in dignitatem episcopalem erectæ sunt civitates, *Alba Regalis*, nempe, *Rosnavia*, *Sabaria*, et *Sceputium* in Hungaria, *Bruna* in Moravia, *Budovissa* in Bœmia, *Corbaicum* in Saxonia inferiori, *Gratiana*, et *Nauportus* in Carniola, *S. Hippolytus*, et *Lantia* in Austria, *Magnus Varadinus* græci ritus in Hungaria, *Mohilovia* in Lithuania, *Crisius* græci ritus in Croatia, *Torna* in Gallæcia, *Camberium* in Subandia, *Fanum S. Deodati*, et *Nancæum* in Lorena, *Tudela* in Navarra, *Carpium* in Mutinensi, *Mathelica* restituta in Piceno, *Gallellinum* in Sardinia, *Ebussus* in Insula hujus nominis Hispaniæ, *S. Christophorus* in Avana, *Guajana Sonora*, et *Linares* in America Hispanica, *Emerita*, et *Concha* in Peruviæ regno, *Baltimora* in Provinciis Americæ unitis, denique *Olomutium* in Moravia, et *Camerinus* in statu Pontificio ad dignitatem archiepiscopalem elevatæ. Recte igitur, vereque scripsit Urbanus II ep. IV *ad Rainoldum Remensem* tom. XII, *Concil. collect. Labbei* col. 741. Apostolicæ Sedis esse *episcopatus conjungere, conjunctos disjungere, aut etiam novos construere.*

FINIS PARTIS SECUNDÆ.

INDEX

CAPITUM DECLARATIONUM SACRÆ CONGREGATIONIS CONCILII,

QUÆ IN HOC TERTIO VOLUMINE CONTINENTUR.

P

Q

R

S

T

U

V

X

Atrebati. — Ex typis ROUSSEAU-LEROY, via vulgo dicta Saint-Maurice, 26.

